¶ Diuini verbi p̄reco
nis ꝛ p̄dicatoris. ac ſacraꝝ līraꝝ interpretis ꝛ
pfeſſoris ſubtiliſſimi ſancti Uincentij con/
feſſoris de valentia ordinis diui p̄dicatorū
ſermones vberrimi de ſanctis p totius anni
circulum Incipiunt feliciter.

¶ De ſancto Andrea.

Diues eſt in
omnes q̄ inuocāt eum.
Habetur verbuꝫ iſtud
originaliter ad Roma/
nos. x. ꝛ recitatū eſt ſta
tim in ep̄l'a p̄ſentis ſolē
nitatis. Sicut feſtum
ꝛ ſolēnitas hodierna to
ta eſt beati Andree apoſtoli. ita etiam et ſer
mo noſter. Et habebimꝰ bonas doctrinas ꝛ
multas p noſtra bona inſtructōe ꝛ animarū
ſaluatione. Saluteť ſ̄go Maria ꝛc̄. Iſtud
verbū ſcribiť in epiſtola hodierna de beato
Andrea. et dicit ꝙ beatꝰ Andreas ē diues in
omēs q̄ inuocāt eum. ꝛ intus in corde vocāt
eum. ¶ Pro meliori declaratōe huiꝰ verbi et
introductiōe materie volo hic declarare vnā
antiquā queſtionē q̄ fuit inter phos maxime
ſtoycos ꝛ theologos. ſ. q̄ ſūt illa p q̄ homo ve
re poteſt dici diues. Huic queſtioni fuit re/
ſponſū tripliciter ſ̄m tres opiniones. ¶ Pri
ma fuit antiquorū phoꝝ dicentiū. ꝙ diuitie
artificiales faciūt hoīem diuitē. q̄ ſunt mo/
neta de auro vel de argento. que arte huma
na ſunt inuente ꝛ facte. q2 a p̄ncipio mundi
nō erat moneta. ſed gētes p mutabāt vnū pro
alio et viuebant. ſicut bladū p vino vel oleo.
ꝛ ecōuerſo. lanā p carne. agrū p domo. et ſic
viuebant groſſo mō. Iſto modo patriarcha
Iacob emit agrū a filijs emor. c. agnis Gen̄.
xxxiij. ſed poſt ex arte. igenio ꝛ ſubtilitate ho
minū inuēta fuit moneta auri vel argēti. Iō
dicunť artificiales. Dixerūt ḡ illi phi. ꝙ hr̄e
multas pecunias eſt eſſe diuitē. Ratio. quia
cum illis homo habet omīa abūdanter. Pe/
cunie obediūt omīa Eccl'e. x. Sed iſta opi
nio eſt falſa. vt p̄babo etiā p regulaꝫ philoſo
phie di. Ab extrinſeco nō ſit vera ꝛ abſoluta
denominatio. Verbi gr̄a. de famelico habē
te coram ſe menſam opulentam ꝛ plenā eſcis
niſi comedat nō d2 ſatiatus. quia ab extrinſe
co ꝛc̄. Modo diuitie artificiales vbi ꝯſiſtūt
in taxia vel burſa. Ideo nō ſatiant. q2 nō in/
trāt intus ī corde vbi eſt fames. ſed ſi poſſent
comedi vel potari liquefacte tūc ſatiarent.
Sed ſicut epule nō ſatiant mēſam nec eſuri
entē niſi comedat. ſic diuitie ſatiant taxiā vł
burſam quā implēt ꝛ faciūt diuitē nō hoīem
quia ab extrinſeco. Sic ergo nō dico2 pran
ſus d̄ prādio alterius. nec albus de albedine
alterius. nec magnꝰ d̄ magnitudine. nec pul
cer de pulcritudine alterius ꝛc̄. Ecce rō cla/
ra. Et ꝯcordat ſcp̄tura dicens de quodā ho
mine habēte pecunias. Eſt quaſi diues cum
nihil habeat. ſ. intra ſe. ꝛ eſt quaſi paup cū in
multis diuitijs ſit. Prouer. xiij. Patet ꝙ pri
ma reſpōſio nō eſt vera. ſ. ꝙ ex moneta artifi/
ciali nō d2 homo vere diues. Licet tamē mul
ti hodie ſunt iſtiꝰ opinionis. Alij aūt volen/
tes corrigere primā opinionē. dixerūt ꝙ diui
tie naturales faciūt hominē vere diuitē. Di
uitie naturales dicunť. quia non arte huma
na inuente ſunt ſed naturaliter fiūt. vt bladū
vinum. oleum. poſſeſſiones. ꝛ hmōi. dicūt ꝙ
iſte diuitie faciunt hominē diuitē. Sed iſta
opinio etiā eſt falſa. nō ſolum p theologiam:
ſed etiam p regulā philoſophie dicētē. ꝙ nul/
la res naturalis ſimul in eodē inducit effectꝰ
ꝯtrarios. quia nulla res ſimul calefacit et fri
gefacit. nulla res ſimul inducit ſanitatē ꝛ in
firmitatē. vel leticiam ꝛ triſticiam. Nō diui
tie naturales cauſa ſunt indigētie. ergo non
ſunt cauſa diuitiarum. quia effectꝰ ſunt ꝯtra
rij. Si em̄ habetis agrum: oportet hr̄e ani
malia ad arandū. ꝛ ſtabulum p animalibꝫ. et
paleas ꝛ annonā. Itē iugum. vomerem. ara/
trum. ſemen. falcē. meſſores. horrea. molendi
num. furnū ꝛc̄. Ecce quot indigētias trahūt
ſecum diuitie naturales. Idē ſi habetis vine
am: oportet etiā habere inſtrumēta. vaſa. cel/
laria. torcularia. famulos ꝛc̄. Ecce quot indi
gētie. qui non habet vineā eſt liber. Itē ſi ha
betis gregē: neceſſario habebitis terram vbi
paſcať. paſtores. tōſores. laueť lana. cardeť ꝛc̄.
Si ḡ nulla res naturalis ē ſimul cauſa ꝯtra
rioꝝ. et diuitie naturales ꝛc. ergo res natura/
les nō faciūt diuitē. Et concordat ſcp̄tura di
cēs. Et ē quaſi paup cum in multis diuitijs
ſit. ſ. naturalibꝫ. Prouer. xiij. ¶ Contra iſtas
opiniōes nota quattuor rationes. Prima ē
iſta. Nullꝰ debet dici verꝰ dn̄s ideo q2 tractat
multas pecunias de quibus ipſe nō eſt dn̄s
vt famulus feneratoris. quia fenerator ē do
minꝰ pecuniaꝝ. Ita diuites de diuitijs arti/

ficialibꝫ ſiue naturalibꝫ. non ſunt dñi. nec de
bēt diuites nomīari. ſed famuli ꝛ admīſtrato
res. qꝛ xp̄s eſt dñs cui habēt dare computū.
Sic nos exiſtimet hōvt miſtros xp̄i ꝛ diſpē
ſatores. j. Coꝝ. iiij. Stulticia eēt dicere fa
mulos feneratoris diuites. ¶ Scḋa rō. Nū
q̇d baſtaxus. i. ille q̇ portat inſignia regalia.
puta torquē aureā de perlis et p̄cioſiſſimis
iocalibꝫ. debet dici diues. Nō. Ratio. qꝛ oīa
ſunt regis ſiue dñi ſui. Sic ꝛ vobis q̇ habe
tis diuicias artificiales vł naturales cōmiſit
deꝰ theſauꝝ diuitiaꝝ ſiue iocalia portare vſ/
qꝫ ad portā palacij. ſ. vſqꝫ ad mortē. dans vo
bis p̄ ſalario victum ꝛ veſtitū. ꝛ vos portatis
onꝰ. Jō dꝛ de Abrahā. Erat aūt Abrahā di/
ues valde. Gen̄. xiij. Hic dicūt hebrei. Erat
aūt Abrahā grauis valde. Qui eñ portat co
ſtale auri ꝛ argēti baſtaxꝰ ē ꝛ plꝰ abūdat. ꝛ nihi
lominꝰ maiꝰ onus portat vel rex vel papa ꝛc̄.
¶ Tercia rō. Nullꝰ debet dici diues de illo i
quo nihil habet. licet hō videaꝝ hr̄e. Diuitie
cuiꝰ ſunt nō tui ſed mūdi. j. Thimo. vj. Nihil
intulimꝰ in hunc mundū. haut dubiū qꝛ nec
auferre q̇d poſſumus. Hinc Ambro. Hois
nō ſunt que ſecum afferre nō pōt. Quod p̄pē
dens Job poſtq̄ʒ oīa p̄didit ait Nudꝰ egreſ
ſus ſū de vtero ꝛc̄. Job. j. Patet p̄ exemplū ď
cane ſequēte duos homīes ſimul. ſed ī biuio
altero dimiſſo ſequitur dñm ſuum. ꝛ tunc co
gnoſcitur cuiꝰ eſt canis. Ita mō homo ꝛ mū
dus vadūt ſimul ī ſocietate. ꝛ canis. ſ. diuitie
ſequūtur. ꝛ ignoraꝝ cuiꝰ ē ſiue ſint diuitie. ſed
in receſſu qñ hō p̄ mortē recedit a mūdo: di/
uitie ſequūtur mundū ꝛ ī ipſo remanēt. ergo
ex diuitijs alteriꝰ nullꝰ dꝫ dici diues. ¶ Quar
ta rō eſt. Nullus debet dici diues eo qꝛ ſom
niat hr̄e magnas diuitias. qꝛ ſomniat ꝙ eſt
papa vel rex. ſed qñ excitaꝝ: inuenit ſe nudum
ī lecto. ita de iſto mūdo. Quia p̄ſens vita nō
eſt niſi ſomniū. Papa eñ ſomniat ꝙ ē papa
ꝛ ꝙ dat bñficia. ſed quādo excitabiꝝ p̄ mortē.
ꝛ anima aperiet oculos: inueniet ſe ſolum ꝛc̄.
Idē de rege etiā ſomniat ꝛc̄. Sed qñ excita
biꝝ nō inueniet coronā. g̊ ex ſomnio nullꝰ niſi
inter ſtultos debet dici diues. Auctas. Dor
mierūt ſomnū ſuū: ꝛ nihil inuenerūt oēs vi
ri diuitiaꝝ in manibꝫ ſuis. Non vocat eos di
uites: ſed viros diuitiarū. ¶ Tercia opinio
vel ꝑprius ſciētia certa dicit. ꝛ videꝝ ꝙ v̄tutes
opa meritoria ꝛ ſancta vita faciūt hoiem di/
uitē. ſ. humilitas. caſtitas ꝛc̄. Rō. qꝛ intrāt in
tus. humilitas eñ non eſt in archa ſeu burſa

ſed intꝰ ī aīa ꝯſiſtit. nec multiplicat indigētiā
immo diminuit. Idē ď v̄tute caſtitatis ꝛ li/
beralitatis. ꝛ ſic de alijs. Patet ergo ꝙ ſolum
v̄tutes faciūt hoiem viuere diuitē in h̄ mūdo
ꝛ etiā ī alio. qꝛ qñ homo moriꝝ portat illū the
ſauꝝ. Et iſta eſt vera opinio ꝛ determinatio
queſtionis. Idē Gregoriꝰ improbatis p̄mis
duabꝫ opinionibꝫ ꝯcludēdo dicit. Ergo fra
tres ſi vere diuites eſſe cupitis: veras diuiti
as amate. Sole vere diuitie ſunt q̄ nos v̄tu/
tibus diuites efficiūt. que mentē ſatiāt et ſe/
cum oīa portāt: vt in eternū diuites faciant
¶ Cum ergo beatus Andreas fuerit virtuo
ſus. ꝛ cum virtute morali et theologicali. Jō
de eo dicit thema. Diues eſt ī oēs qui inuo
cāt eum. De ſuis v̄tutibꝫ dicā vobis aliquas
de q̇bꝫ poterimꝰ recipe edificatōem bonam p̄
vita nr̄a. ꝛ dicā ſex v̄tutes quas inueni ī euā/
gelijs ꝛ in legēda ſua.
¶ Prima eſt ſancta diligentia
¶ Scḋa eſt p̄mpta obedientia.
¶ Tercia firma ꝯfidentia.
¶ Quarta fructuoſa ſapiētia.
¶ Quinta rigoroſa penitētia.
¶ Sexta virtuoſa patiētia.
Ex iſtis btūs Andreas ſingulariꝝ dꝛ diues.
Ideo dicit thema. Diues eſt ī oēs q̇ inuo
cāt eum ꝛc̄. ¶ Dico primo ꝙ beatꝰ Andreas
fuit diues p̄ vnā ſingularem virtutē que dicī
tur ſancta diligentia. que eſt qñ homo curat
non ſolum de factis tempalibus. ſꝫ prius de
ſpūalibus. qꝛ taliter debēt fieri negocia tem
poralia ne deſeranꝝ ſpūalia. ita fecit btūs An
dreas. Dicatur qūo erat paup̄ piſcator ipſe ꝛ
frater ſuus beatus Petrus. habētes vxores
ꝛ filios. et piſcabant in mari galylee. Tūc tē
poris beatus Johānes exiuit de deſerto vbi
ſteterat viginti q̇nqꝫ annis in magna penitē/
tia ꝛ auſteritate veſtitꝰ de pilis camelorū. qui
ex reuelatione ſpū ſancti p̄dicabat dicens. ꝙ
Meſſyas erat natus dicēs. Medius veſtꝝ
ſtetit quē vos neſcitis ꝛc̄. Hoc audiens beatꝰ
Andreas fecit ſe diſcipulū beati Johannis.
vt patet Joh̄. j. ꝛ ſc̄m ꝯſilium Johānis ordi/
nabat vitā ſuaꝫ. Faciebat eñ tres partes de
nocte. ꝛ tres de die. In prima parte. ſ. noctis
orabat dicēs. Excita potentiam tuaꝫ ꝛ veni
vt saluos facias nos. Deus virtutū cōuerte
nos. ꝛ oſtēde faciem tuā et ſalui erimus. p̄s.
lxxix. Scḋam partē noctis expendebat ī ne
ceſſitate nature dormiendo. Terciam in la
bore piſcādo vt p̄uideret domui. Et nullus

debet deſerere vxorē nec filios vt ſuiat deo.
In pma aũt hora diei ibat ad ſmonē bti Jo
hānis. ⁊ cũ magna deuotōe audiebat. ⁊ poſt
ibat ad prandium. deinde curabat de domo
Ita erat diligēs ꝙ tempalibꝫ nõ dimittebat
ſpũalia. nec ecõuerſo. ſicͭ faciũt multi. Male
dicꝰ ē q̄ totā curā ponit in rebꝫ tpalibꝫ. Hec
oportuit facere ⁊ illa nõ omittere Matth. xxiij
Ex iſta diligētia xp̄s fecit ſibi grām ꝙ fuit p̄
mus diſcipulꝰ eius. Vñ cũ ſemel eēt cuꝫ Jo
hāne di. O p̄r ⁊ qñ oſtēdetis nobis meſſyam
Et Johes. In breui oſtendā vobis. Cũ eñi
ſemel beatꝰ Johānes p̄dicaret: xp̄s ſolꝰ q: ad
huc nõ habebat diſcipulos trāſiuit. Et ſpũs
ſanctꝰ reuelabat Johāni ꝙ ille erat meſſyas.
Tunc Johānes cepit clamare alta voce. Ec
ce agnꝰ dei. ecce q̄ tollit pctā mundi. Et digi
to oſtēdebat. Xp̄s diſſimulabat: fingēs ſe nõ
audire. Cogitate qũo totꝰ pp̄lus ſurrexit vo
lēs eũ videre. Et qñ iudei viderũt eũ paupeꝫ
q̄ ſperabāt ⁊ etiā nũc expectāt meſſyā vēturũ
i magno comitatu ⁊ faſtu ⁊c̄. Aliqui dixerũt.
Nolumꝰ hũc regnare ſup nos. De omni illa
multitudine nõ niſi duo. ſ. Andreas. aliꝰ ne
ſcit̄ d certo. ſed opinatur ꝙ ſit Johānes euā
geliſta ſecuti ſunt xp̄m. recepto ꝯgerio a Jo
hāne bap. dicētes ꝙ volebant ſeq̄ meſſyā. Et
placuit iohāni dicēti. Me oportet minui: illũ
aũt creſcere Joh. iij. Et iuerũt poſt xp̄m. Et
ꝯuerſus xp̄s ad eos dixit. Quid q̄ritis. Rñ
dit btũs Andreas. Rabi vbi habitaſ. Et xp̄s
Veni ⁊ vide. Ecce quāta diligētia. Et fuit ve
rificatũ verbũ xp̄i dicentis poſt. Oīs q̄ petit
accipit ⁊c̄. Mat. vij. Itē plus. Ex q̄ btũs an
dreas inuenit xp̄m nõ fuit ꝯtētus. ſed queſi
uit fratrē ſuũ Petꝝ. cui dixit. Inuenimꝰ meſ
ſyā q̄ d: xp̄s. ⁊ duxit eũ ad xp̄m. ¶ Nota ꝙ p̄
mo fuit diſcipulꝰ xp̄i Andreas q̄ȝ petrꝰ. Mo
raliter hic habetis exemplũ: nõ implicare ſe i
negociȷ̄s mũdi nec in diuitiȷ̄s. q: falſe ſunt. ſo
lũ laborare p neceſſitate domus. ⁊ curare p
ſpũalibꝫ. querēdo xp̄m. orādo. audiendo miſ
ſas. ſmones ⁊c̄. ⁊ nõ ꝯtētari de ſua ſalute. ſed
trahere alios ad xp̄m. Vir ſi ſit deuotꝰ dulci
ter trahat vxorē deuotā ſiue ad deuotōem. et
ecõuerſo. ⁊ ſic de aliȷ̄s. Deꝰ mandauit vnicui
q̄ȝ de proximo ſuo Eccli. xvij. ¶ Scd̄a virtꝰ ⁊c̄
ꝓmpta obediētia. q̄ in h̄ ꝯſiſtit qñ ſtatim p̄ce
ptũ implet̄. Iſtam habuit btũs Andreas. q:
eñi habebat ꝓuidere domui ⁊ vxori redibat
ad domũ ⁊ ad officiũ piſcatōis. Et cũ ſemel
ipſe ⁊ Petrꝰ piſcarent. xp̄s trāſiens p littꝰ ma
ris clamauit eis dicēs. Venite poſt me faci
am vos fieri piſcatores hoim. At illi cõtinuo
relictis retibꝫ ⁊ naui ſecuti ſunt eũ. Mat. iiij.
Ecce ꝓmpta obediētia. Dicit hic Gregoriꝰ.
Nulla hũc facere adhuc miracula viderant.
nihil ab eo de p̄mio eterne retributōis audi
erāt. et tñ ad vnũ dñi p̄ceptũ h̄ qd̄ poſſidere
videbant̄ obliti ſunt. O diceres tu. parũ di
miſerũt. Dicit Gregorius. Satis dimittit q̄
nihil ſibi retinuit. Multũ relinq̄t q̄ quātum
libet parꝝ totũ deſeruit. In hac re potiꝰ pen
ſandus eſt affectus q̄ȝ cēſus. tñ illuminatōeꝫ
mētis habuerũt i verbis xp̄i dicētis. Venite
poſt me ⁊c̄. qd̄ intellexerũt ꝙ eēnt magni p̄di
catores. q: p̄dicare idē ē quod piſcare. Ser
mo eſt rete quo corda audientiũ trahũt̄. Et
qñ aliq̄s dñs ꝯuertit̄ dimittēdo pompā. va
nitatē ⁊c̄. ⁊ vult humiliari. poteſt dicere predi
cator ꝙ cepit vnũ delphinũ. Itē de honora
bili dñā ⁊c̄. vnũ ſalmonē. De iſta materia di
lata ſicut tibi placuerit. Moraliter habemꝰ
hic exemplũ obediēdi p̄ceptis dei: ne ſimꝰ re
belles ei ⁊c̄. ¶ Tercia virtꝰ ⁊c̄. eſt firma ꝯfidē
tia. q: plꝰ q̄ȝ aliȷ̄ apl̄i ꝯfidebat de xp̄o. Qd̄ i h̄
oſtendit̄. qñ eñi xp̄s fuit in deſerto cum ma
gna multitudine populi qui ſecutꝰ erat xp̄m
nec haberēt qd̄ māducarēt. xp̄us dixit Phi
lippo. Vñ ememꝰ panes vt manducēt hi Jo
hā. vj. Rñdit Philippus Ducētoꝝ denarioꝝ
panes nõ ſufficiũt eis vt vnuſq̄ſq̄ȝ modicum
q̄d accipiat. Modicũ ꝯfidebat adhuc d xp̄o
Deinde dixit apl̄is. Vos quid dicitis. Rñ
derũt. Et q̄s poterit tātos ſaturare panibus
Oēs erāt deſperati niſi beatꝰ Andreas qui
dixit. Eſt puer vnꝰ hic qui habet q̄nq̄ȝ panes
ordeaceos ⁊ duos piſces. q̄ſi dicere vellet ſm
Chryſ. Vos dñe poteſtis multiplicare Iſte
habuit firmā ꝯfidentiā. Ita fecit xp̄s vt dic̄
btũs Andreas ¶ Moraliter inſtruimur hic
ſcꝫ in oībꝫ neceſſitatibꝫ ⁊ p̄iculis noſtris cõ
fidere i dño. ⁊ nũq̄ȝ deficiet nobis ꝓuiſio. Ec
ce inſtrumentũ xp̄i. Nolite ſolliciti eſſe dicen
tes ⁊c̄. Mat. vj. Benedictꝰ vir q̄ cõfidit i do
mino: ⁊ erit dominꝰ fiducia eius Hiere. xvij.
¶ Quarta virtus ⁊c̄. que inuenit̄ eſt ſapiētia
ꝟtuoſa. que eſt qñ ex ſapiētia nõ ſolum ſeip
ſuꝫ. ſed ⁊ alios dirigit et gubernat. Sic fecit
beatus Andreas p ſuam ſapientiā. Dicatur
qũo poſt xp̄i aſcenſionem ⁊ ſpũſſancti miſſio
nem apoſtoli inceperũt predicare ⁊ diſcurre
re p mundũ. beatus Andreas incepit p̄mo p̄
dicare i hirl̄m et ꝯuertebat multos. Deinde

ꝑ totā iudeā. galyleā ⁊ ſamariā. Deinde iuit
ad greciā i ciuitatē achaie iuxta p̄ceptū xpi.
Eritis mihi teſtes i hierl'm ⁊ in om̄i iudea ⁊
ſamaria ⁊ vſqꝫ ad vltimū terre. Act. j. Qñ ibi
magni phī audiebāt ſecreta fidei ab eo p̄dica
ri: admirabant̄ querēdo rōnem. Sed. b. An
dreas faciebat ꝓbatōes inſolubiles. Ad pra
cticā. qñ p̄dicabat ꝙ vn⁹ de⁹ erat. quē phī vo/
cabāt ꝑmā cām. ꝑmū motorē ⁊c̄. Sed ille de
us eſt tres ꝑſone. p̄r. filius ⁊ ſpūſſanctus. phī
ꝯ eum arguēdo dicebāt. Eſſentie ⁊ quiddita
tes multiplicātur ſcḋm multiplicatōem indiui
duorum. Sed. b. Andreas ad ꝓbatōē veri/
tatis ſuſcitauit mortuū d. Sicut hoc quod
ego p̄dico eſt verū. ita anima. corpus ⁊ vita ſūt
vnū in iſto. Et ſtatim mortu⁹ ſuſcitabatur vi
uus. Ecce ꝓbatio. Idē quando p̄dicabat de
xpi incarnatiōe ⁊ paſſiōe: ne aliq̄s ſibi credēs
⁊ obediēs ſuſpēdatur in furca inferni. Idē
de ſacramento altaris. Et ſic gentes ꝯuerte
bātur ad xpm̄. Ecce q̄ō ſua ſapiētia erat fru
ctuoſa. Si dicatur. q̄ō vn⁹ homo poterat
ꝯuertere tot infideles. qꝛ mō cū ſint tot predi
cātes: nullū ꝯuertūt. Rñdeo ꝓpter tria q̄ ha
bebat ſingl'ariter. Primo. qꝛ ſua ſapiētia erat
euāgelicalis. qꝛ illa tāgit corda ⁊ ꝯuertit gen
tes. ſed noſtra eſt poeticalis. q̄ ſolum tāgit au
res. Ideo xp̄s. Euntes i mundū vniuerſum
p̄dicate euangelium. nō dicit Ouidium vel
Uirgiliū. Mar. vl't. Scḋo habebat ſapien
tiam virtualē. quia ſicut p̄dicabat ore: ita ſer/
uabat ope. Nō ſicut illi qui predicāt humili/
tatē ⁊ ſunt ſupbi. ⁊ ſic de alijs. Predicāt em̄
vitā virtuoſam. ⁊ ipſi ſeruant vitā vicioſam.
Sed apl'us dicit. Nō em̄ audeo aliquid loq̄
eoꝝ q̄ ꝑ me nō efficit xp̄us. ad Rom̄. xv. Ter/
cio ſapientiā miraculoſam in faciendo mira
cula. Sed mō miracula noſtra ſunt primū
ſcādalizare. Ideo nō ſolū null⁹ ꝯuertit̄. immo
xpiani ꝑdūt fidē ex mala vita noſtra. Cui⁹ vi/
ta deſpicit̄: reſtat vt eius predicatio ꝯtemnat̄
Hec Gregorius. ¶ Quinta virt⁹ ⁊c̄. penitētia
rigoroſa in ſuo corpe. Licet em̄ eſſet plenus
ſpūſancto ⁊ nō poſſet peccare mortalit̄. vt di
cunt ſancti doctores. qꝛ ex quo apoſtoli rece
perūt ſpūm ſanctū: fuerūt ita in gr̄a ꝯfirmati
ꝙ nō poterant mortaliter peccare. tamē affli
gebat ſe rigoroſe. nō ſolū ꝓpter ſe ſed in exem/
plū aliorū. Dicat̄ miraculū de ſene luxurioſo
ꝯuerſo vocato nicolao. ꝓ quo ieiunauit trib⁹
dieb⁹ nihil comedēs. Oſtenditur hic difficul
tas ad ꝯuertendū illos q̄ ſunt aſſueti ad pec
candū. qꝛ ꝯſuetudo quaſi i naturā ꝯuertitur
Ido Hiere. xiij. Si pōt ethiops mutare pel
lē ſuā ⁊ vos poteritis bn̄ facere cū didiceritis
malū ⁊c̄. ¶ Moraliter inſtruimur ꝙ nō ē de
ſperandū de miſcđia dei q̄tūcūqꝫ bō ſit pec
cator. ſed facere pn̄iam vt iſte ſenex. Uñ dicit
apl's. Mortificate mēbra vr̄a q̄ ſunt ſup ter/
rā ⁊c̄. ad Col'. iij. ¶ Sexta virt⁹ ē patiētia fru
ctuoſa. qꝛ poſtq̄ꝫ ꝯuertit grecos: impator roma/
nus Nero fecit magnā ꝑſecutiōem xpianis.
Miſit vnū ꝯmiſſariū ſuum in partib⁹ grecie
i Achaya q̄ vocabat̄ Egeas. ⁊ vidēs ꝓpl'm ad
xp̄m ꝯuerſum. ſciēs ꝙ beat⁹ Andreas cōuer
terat ipſum: cepit eū. et volēs eū tenere dixit.
Es tu Andreas qui ꝯtra ordinatōem impa
toris auſus es predicare nouā ſectā ⁊ falſam.
Rñdit Andreas. Nō eſt falſa: immo eſt vera
Egeas dixit. Reuoca al's i cruce interficiam
te vt mgr̄ tuus. Rñdit Andreas. Si crucis
patibulū expaueſcerē crucis gl'iam nō predi
carē. Et Egeas. Et ſic reſpōdes. fecit eū cū
fuſtib⁹ verberari. Et beat⁹ Andreas in quoli
bet ictu dicebat Ihs. Et ꝯfortabat̄. Et ſagi
ones ꝑdebāt vim. ⁊ renouabant̄ p̄cepto egee
intm̄ ꝙ viginti homines fuerūt laſſati ⁊ feſſi
Finaliter Egeas dedit ſn̄iam vt crucifigere
tur Et beat⁹ Andreas gratanter acceptauit.
Cūqꝫ duceret̄ ad crucē ⁊ videret eā a longe
adorauit flexis genib⁹ dicēs. Salue crux q̄ i
corpe xpi dedicata es. ⁊ ex mēbris eius tanq̄ꝫ
ex margaritis ornata. ſuſcipe me diſcipulum
ei⁹ qui pepēdit i te. O crux inenarrabilis. O
crux inextimabilis. O crux q̄ ꝑ totū mundū
fulges. Nō me dimittas. ſ. errantē ſicut ouē
nō habentē paſtorem. Habetis hic exemplū
honorādi crucem quādo ꝑ vias inuenitur ⁊c̄
Et qñ fuit iuxta crucē denudauit ſe vt xp̄us
⁊ crucifixerūt eum ꝑ tranſuerſum vt plus pe
nalizaret̄. Sed interim ipſe predicabat xpia
nis ꝯfortās eos animās. ⁊ ſic vixit duob⁹ di
ebus. Eccl'ia dicit. Biduo viuēs pēdebat in
cruce ꝓ xpi noīe beat⁹ Andreas docebat po
pulū. Et tot⁹ ꝓpl'us ꝯmot⁹ voluit occidere cō
miſſariū. ſed btūs Andreas ꝓhibuit. Dic ꝙ
qñ debuit mori apparuit ſibi xp̄s ad ipſū de
ſcēdēs cū multitudine angeloꝝ i tāta clarita/
te ꝙ ꝓpl's nō poterat reſpicere. Cui dixit xp̄s
ſcḋm ꝙ tāgit Aug. Uis venire mecū vel vis vi
dictā de iſto ⁊c̄. Rñdit. Dñe vos noluiſtis vin
dictā de vr̄is inimicis: q̄ō ḡ reciperem ego.
Et tradidit aīam. Et viſibilit̄ aſcēdit in celū
In patiētia vr̄a poſſidebitis aīas vr̄as

¶ De ſancto Nicolao

IN diebꝰ ſuis pla
cuit deo Eccli.xliiij. Traſſumpti
ue.ſicut tota ſolēnitas ⁊ officiū eſt
beati Nicolai.ita erit ⁊ ſmo maxime.q꞉ i eius
ſanctiſſima vita inuenimꝰ multa bona exem
pla ꝟtutū ꝓ informatiōe vite nr̄e. Sed ꝑmo
ſalutet̄ ꝟgo Maria. In diebꝫ ſuis.ſ.qñ bea
tus Nicolaꝰ viuebat i hoc mūdo talꝰ fuit eius
vita ꝙ placuit deo. ¶ Nota ꝙ dies i ſcptura
capiunt̄ duplr̄.ſ.ꝓ diebꝫ naturalibꝫ ſiue arti
ficialibꝫ.ſeu vſualibꝫ de pūcto ad punctuꝫ.et
ſunt.xxiiij.horarū. De iſtis auctas. In diebꝫ
illis nō erat rex in iſrl̄.ſed vnuſqſqꝫ qđ rectū
ſibi videbatur h̄ faciebat. Judicū.xvij. Se
cūdo mō capiūtur ꝓ virtutibꝫ.q꞉ in ſcriptu
ra ꝟtutes dicuntur dies virtuales. Nam vir
tutes habent claritatē fidei.gratie ⁊ boni ex
empli. Ideo ꝟtutes dicuntur dies ꝟtuales.
Auctas de Heliſeo virtuoſo. In diebus ſu
is.ſ.ꝟtutibus.nō pertimuit principē ⁊ poten
tia nemo vicit illum Eccli.xlviij. Iſto modo
maxime reperio dies in themate. Etiā ſi vo
lumꝰ loq̄ de vſualibus diebus.in illis etiam
placuit deo ⁊c̄. ¶ Queſiui amore veſtri i ſcri
ptura iuxta h̄ quō poſſemuſ placere deo. Et
inueni ꝙ in ſex operibꝫ ꝟtuoſis quilibet i vi
ta poteſt ſi vult laborare ⁊ ſe exercere in predi
ctis opibꝫ fideliter deo omnipotēti placere.⁊
ſunt iſte que ſequūtur.

¶ Prima intētio celeſtialis.
¶ Scđa afflictio penitētialis.
¶ Tercia deuotio ſpūalis.
¶ Quarta miſeratio fraternalis.
¶ Quinta humilitas cordialis.
¶ Sexta duratio virtualis.

Ex his quelibet ꝑſona poteſt placere deo in
vita ſua. Et q꞉ beatꝰ Nicolaꝰ habuit perfecte
iſtas ſex ꝟtutes. Ideo de eo dicit thema. In
diebꝫ ſuis placuit deo ¶ Dico ꝑmo ꝙ hō po
teſt placere deo ꝑ intentionē celeſtialē.qñ ꝑſo
na in opibꝫ q̄ facit ⁊ dicit habet totā intētōeꝫ
celeſtialē.ſ.vt deꝰ honoretur ⁊ laudet̄.⁊ non
habet intentionē terrenā ⁊c̄. Hoc fundat̄ ſic
rōne. Deus creauit hominē diuerſum q̄ſtuꝫ
ad principiū ⁊ finem.q꞉ principiū eſſendi ho
mis eſt de terra.q꞉ deus a principio de terra
formauit corpꝰ Ade.quo formato creauit et
infudit animā.⁊ infūdēdo creauit. Idem eti
am de nobis. Corpus noſtrū format̄ in vte
ro matris.⁊ ibidem creatur anima.et crean
do infunditur.ergo principiū eſt terrenū.fi
nis vero eſt poſtq̄ꝫ homo vixerit bene et vir
tuoſe i hoc mundo finaliter ꝙ homo habeat
gl̄iam celeſtē ⁊ eternaliter homo regnet in ce
lis.nō in aīa tm̄.ſed etiā in corꝑe.qđ etiā iu
uit aīam ad bona opa exercēda. Sed ꝑmo
habuit meritū cogitādo.ordinādo.ideo pri
mo habet gloriā. Licet ergo ꝑncipiū homis
q̄ſtum ad corpꝰ ⁊ animā ſit diuerſum in hoc
mūdo. Finis tn̄ eiꝰ eſt regnare i celo. Nō eſt
ita de alijs animalibꝫ.quoꝝ principiū ⁊ finis
eſt in terra.ideo reſpiciūt terram.ſed deꝰ fecit
hominē rectum vt reſpiciat celum. Patet di
uerſitas inter principiū ⁊ finem. Ideo dicūt
anime beatorum. Noſtra ꝯuerſatio in celꝰ eſt
Sꝫ diceret aliqs eis. Et quid erit de corpo
ribus. Reſponderēt. Expectamus ſaluatorē
dn̄m nr̄m Jeſum xp̄m qui reformabit corpꝰ
humilitatis noſtre.ad Phil.iij. Quādo ergo
ꝑſona omnia opera ſua ordinat taliter vt ad
celum poſſit ꝑuenire tanq̄ꝫ ad finem.talis ꝑ
ſona concordat ⁊ conformat ſuam intentio
nem cum deo.⁊ multum placet deo. Sicut
multum placet principi quādo populus cō
cordat cum eo in aliqua bona ordinatōne ⁊
gratis acceptatur a populo. De hoc autori
tas. Miſerere anime tue placens deo.⁊ con
tine ⁊ congrega cor tuum in ſanctitate eius
Eccli.xxx. ¶ Nota. Miſerere anime tue.ni
hil dicit de corꝑe.quia ſi domicella filia regꝭ
eſſet extra palaciū patris inter feras nuda ⁊
indigēs:magna miſericordia eſſet illi ſubue
nire. Ita anima noſtra filia eſt regis Jhu xp̄i
in quā nihil facit pater carnalis.⁊ nobilis et
pulcra intm̄ ꝙ ſi poſſetis eam videre ⁊c. Et ē
extra palaciū paradiſi in iſto loco iumento
rum. Ideo dicit. Miſerere aīe tue.ſ.eleuā
do in altum.vt dicit Dauid. Ad te dn̄e leua
ui animā meā.ſequit̄.placēs deo.ꝑ bonaꝫ in
tentionē celeſtem.⁊ contine.i.ſimul tene cor
tuum ne diſpergat̄ in negocijs mūdanis ⁊c̄.
Si vero ſit iam diſperſuꝫ in mūdanis.dicit.
⁊ cōgrega cor tuum in ſanctitate.vt ſi vis ora
re vel dare elemoſynam.⁊ hmōi intētio eſt ce
leſtis ⁊c̄. Dicatur quō beatus Nicolaus mi
rabiliter habuit iſtam virtutē.quia in omni
bus operibus ſuis habuit intētionē ad deū.
⁊ non ad mundū nec vanā gloriā. Et hoc in
ꝑncipio ſue vite fuit oſtēſū. Dicat̄ de nobilita
te parentū ⁊ genere ⁊ moribꝫ. Et quō beatꝰ Ni
colaus die natiuitatis dum obſtetrix voluit
eum lauare:vidit ipſum ſtanteꝫ in pelui.que

admirãs vocauit p̄rem ꝛc̄. in quo iã oſtende
batur intentio recta quã habitur⁹ erat. crexit
ſe ac ſi haberet vſum rõnis ꝛ regratiaret̃ deo.
quia fecit ipſum creaturã rationalẽ ad yma/
ginem ſuã. q̄ȝ nõ fuit ſuffocatus in matrꝫ vte
roꝛc̄. ¶ Moraliter habem⁹ hic exemplũ di/
rigendi ĩ omnibus intẽtõem ad deũ. Verbi
gr̃a. Quãdo vis dare elemoſynaꝫ: ordina in
tentionẽ ad deũ. dicendo intra te. vt vos do
mine faciatis elemoſynam mihi quãdo veni
am ad portaꝫ paradiſi dabo huic elemoſinã
ꝛc̄. Item quare oꝛas ꝛ laudas deum. quia ſo
lum iſtud officium erit in celo. Ideo iſto mõ
oꝛdinãdo intẽtõem: om̃ia mala penalia eẽnt
meritoꝛia. vt laboꝛ ruſticoꝛum malum pene
eſt. ſed eſſet meritoꝛium ex bona intẽtione. re
ctaꝛ celeſti. Sicut em̃ ille qui ſeruat peniten
tiã ꝯfeſſoꝛis meretur. ita de penitẽtia data a
deo ꝯfeſſoꝛe. qui dicit. In ſudoꝛe vultus tui
veſceris pane tuo. Geñ. iij. Item de mal' foꝛ
tuitis p̱ patiẽtiã vt Iob. meritoꝛia eẽnt Quo
niam diligẽtibus deum om̃ia cooperãtur in
bonum. ad Rom̃. viij. etiam mala. ſ. penalia.
Que ſurſum ſunt querite. vbi chriſtus eſt in
dextera dei ſedens. Que ſurſum ſunt ſapite.
nõ que ſup̱ terram. ad Coloſ. iij. Nota. nõ q̃
ſuper terram. quia terrena ꝛ trãſitoꝛia ſunt.
¶ Dico ſecũdo quãdo ĩ hoc mũdo homo af
fligit coꝛpus ieiunãdo. vel al's ex peccatꝫ que
homo fecit. ꝛ vt p̄ſeruetur a fiendis in futuꝝ
iſtud multũ placet deo. Nam ſi rex in ſuo re
gno haberet aliquod caſtrum rebelle ꝛ inobe
diens. ꝛ eẽt aliquis miles ita valens qui ar
moꝛum ipſum ſubijceret regi ad obedientiã
ꝛ voluntatem: multũ hoc placeret regi. Ita ĩ
ꝓpoſito. Caſtruꝫ inobediẽs ꝛ rebelle regi chri
ſto eſt coꝛpus noſtrũ ſemper faciens ꝛ incli/
nans ad oppoſitum. Deus em̃ p̄cepit humili
tatem. ꝛ coꝛpus inclinat ad ſup̱biã. pompã ꝛ
vanitatẽ. Deus p̄cipit miſc̃diam ꝛ liberalita
tem. ꝛ coꝛpus inclinat ad furta. rapinas vſu
ras ꝛc̄. Deus p̱recipit caſtitatem. coꝛp⁹ incli/
nat ad luxuriam. coꝛruptõem ꝛc̄. Deus p̱reci
pit caritatem. ꝛ coꝛpus inclinat ad inuidiam
iram ꝛ malignitatem. Deus p̄cipit abſtinẽti
am. coꝛp⁹ inclinat ad gulam ꝛ voꝛacitatẽ. fran
gendo ieiunia. Deus p̄cipit ꝯcoꝛdiã. dilecti
onẽ ꝛ paceꝫ. coꝛpus inclinat ad vindictã. De
us p̄cipit diligentiã. coꝛpus inclinat ad ne/
gligentiaꝫ. Caſtrum eſt rebelle. Ideo apl'us
dicit. Infelix ego hõ. q̃s me liberabit de coꝛ/
poꝛe moꝛtis hu⁹. ad Rom̃. vij. Ideo multũ

placet deo qñ aliq̃s ſubijcit deo caſtꝝ coꝛpo
ris vt obediat. ꝛ hoc fit p̱ pñiam ꝛ afflictõem
q̄ȝ ſicut domatur equus indomit⁹ amouẽdo
annonã. ita ꝛ coꝛpus. Iſta eſt ratio quare pe
nitẽtia placet deo. Dicunt ignoꝛãtes. Et qd̃
bonũ habet de⁹ de meo ieiunio vel vigilia. et
ſic de alijs. De⁹ nullũ bonũ habet de hoc ſed
honoꝛẽ. vt rex honoꝛat̃ qñ ſua bãneria et ve/
xilla ſunt pulcra. Ideo ẽ hic honoꝛ deoꝛ no
bis vtilitas. q̄ȝ ex hoc euadim⁹ penas inferna
les vel purgatoꝛij. Iõ apl's. Obſecro vos fra
tres p̱ miſc̃diam dei vt exhibeatis coꝛpa v'ra
hoſtiã viuentẽ. ſctãm. deo placentẽ Rom̃. xij.
Dicat̃ q̃ño. b. Nicola⁹ habuit iſtã ꝯturẽ. intã
tum q̄ ſimile nõ legit̃ de alio ſãcto. q̄ȝ adhuc
puer lactans iã bis ĩ hebdomada ieiunabat
q̄ȝ quarta feria. in qua xp̄s fuit vẽditus. et ſe
xta ĩ qua fuit paſſus: ſemel hoꝛa nona ſume/
bat vbera. Ad practicã. qñ em̃ mr̃ ſua nobil'
ꝛ pulcra coꝛp̱e. ſed nobilioꝛ ꝛ pulcrioꝛ in aĩa
ipſa voluit lactare filiũ vt virgo xp̄m. q̄ȝ ſicut
de⁹ oꝛdinauit q̄ venter mr̃is eẽt camera ꝓlis.
ita oꝛdinauit q̄ pect⁹ et vbera eẽnt cellariũ ſi
ue vinariũ eius. Nõ em̃ dedit vt oſtẽdantur
amatoꝛib⁹. Dicat̃ q̃ño feria quarta ꝛ ſexta mr̃
p̱rebuit ſibi vbera. et puer nolebat ap̱ire os.
ꝛ iterum inuitabat eum. ꝛ noluit. Mater ti
mebat q̄ vbera ſua eſſent exiccata. ſed in ho
ra nona ipſe aperiebat os et ſumebat vbera.
ꝛc̄. Sed quis docuit eum ieiunare in ill' die
bus ꝛ comedere hoꝛa nona. ſp̃ũſſanctus qui
habitabat in eo. Sed quare magis comedi
mus ĩ hoꝛa nona q̄ȝ in alijs hoꝛis diei. q̄ȝ tali
hoꝛa xp̄s exiuit doloꝛes paſſionis p̱ moꝛtẽ. et
tali hoꝛa cũ xp̄o homo debet exire doloꝛẽ fa
mis. Ideo. b. Nicola⁹ ſp̃ũ ſancto edoctus ita
faciebat. Ideo de eo cãtat eccl'ia. Btũs nico
la⁹ adhuc paruul⁹ multo ieiunio macerabat
coꝛp⁹. Cogitate qñ fuit magn⁹ qualẽ pñiam
fecit. q̄ȝ ſi iã puer ꝛc̄. Iõ dicit thema. In die
bus ſuis placuit deo ¶ Moraliter. q̃d dicẽt
ĩ iudicio illi q̃ nõ ſolũ bis in hebdomada nõ
ieiunãt. imo nec vigilias̃ nec q̃tuoꝛ tempoꝛa
nec quadrageſimã. cũ ſint coꝛpulẽti. ꝛ decipi
unt ꝯfeſſoꝛes dicẽtes̃. Foꝛtitudine indigem⁹
ad laboꝛandũ. quare ieiunare nõ poſſumus.
Quib⁹ deberet dicere bon⁹ ꝯfeſſoꝛ. Caueatis̃
a luxuria q̃ aufert foꝛtitudinẽ. ꝛ nõ ieiunium
qd̃ dat vitã longioꝛẽ. Pro aĩa nolũt ieiunare
ſed obſeruãdo inimicos in nemoꝛibus ieiu
nãt diabolo. Itẽ p̱ deo nõ poꝛtant cilicium
ſed pro diabolo poꝛtant loꝛicam ꝛc̄. Idem de

mulieribꝫ iā nō inueniuntur penitētie nec ie
iunium.qꝛ nō poſſem dormire.ſed vt curen/
tur de febre corporis ieiunāt ſeruando dietā
medici.ſed vt curentur de luxuria que eſt fe/
bris anime nihil facerent. Idē de cilicio.qꝛ
ſum delicata. qualē excuſationē dabis deo
in iudicio.quādo dabit illā penitētiā terribi
lē damnatōis. Dico vobis ꝙ niſi pniam ege
ritis.omnes ſimul peribitis Luce.xiij. ¶ Di
co tercio ⁊c̄.que in duobꝫ cōſiſtit.ſicut eīm eē
homis conſiſtit ī duobus.ſ.in corpe et ani/
ma.quia caro ſine anima nō eſt homo.ita de
uotio ꝯſiſtit in ardore ſpūs vt lete fiant q̄ ſūt
dei vt orationes.venire ad eccleſiā.et hmōi.
Sed aliud requiritur.vt.ſ.fiat cum reueren
tia corporali.ſ.cū genuflexione.vel geſtu cor
poris humili. Si alterum iſtorū deficit nō
eſt deuotio. De iſtis auctoritas. Dauid pſal.
lxxxiij. Cor meum. Ecce ardor ſpūs.et caro
mea Ecce geſtus corpis.exultauerūt ī deum
viuum Iſta eſt deuotio que placet deo.ſicut
cuilibet domino placet ſeruitium letum ⁊ re
uerētiale ſeruorum.patri filiorum.viro vxo/
ris.magiſtro diſcipulorum. Ita etiā placet
deo qn̄ cum leticia ⁊ reuerētia ſeruimus ſibi
Auctas. Habemus grām ꝑ quā ſeruiamus
placētes deo cum metu ⁊ reuerētia.ad Heb.
xij. Dicat̄ quō beatus Nicolaus habuit iſtā
virtutē.⁊ qualiter quādo habuit diſcretōem
ordinauit vitā ſuā ⁊ deuotōem ſurgens qua
libet nocte ī media nocte dicēdo matutinas
vt clerici.⁊ poſtea orabat cum lacrimis.pre/
miſſo ſigno crucꝭ.⁊ in aurora ibat audire miſ
ſam ⁊ cum ſilentio eam audiebat.ꝯfitebatur
ꝯmunicabat qualibet domica. Ecce deuo/
tio.⁊ quādo aliȷ̄ filiȷ̄ nobilium ⁊ diuitum ſociȷ̄
ſui ibant ad vanitates:ipſe ibat ad eccleſiam
Ideo eccleſia dicit de eo. Eccleſie ſancte fre
quētans limina ſacra pectori cōdebat māda
ta. Ergo in diebus ſuis ⁊c̄. ¶ Moralit̄ iſtā
deuotōem habuit beatꝰ Nicolaus principa/
liter a deo tanq̄ a cauſa agente.ſed inſtrumē
taliter a parentibus.qui cum magna cura et
diligētia nutriebāt eum ne iuraret.ne diceret
mendacium.ne faceret furta.ne ꝯtēderet cū
aliquo. Magna culpa eſt parentū malicia fi
liorum.ſicut tortuoſitas arborum in virida
rio eſt culpa ortulani. Ita in viridario chri/
ſti.ſ.eccleſia:ortulani eſtis vos de mr̄imonio
Ideo qn̄ filiȷ̄ ſunt parui. nutriēdi ſunt vt ſci
ant ſe ſignare.orare ſero ⁊ mane anq̄ mr̄ det
panē ei. Scias fili mi ꝙ ē quedā regina ⁊c̄.ſi
militer ī ſero.⁊ incutiēdo timorē de dyabol̄
q̄ vadūt de nocte. Ita nutriunt̄ pueri. Sed
mō oſtēdūt eis viā inferni. Idē de puell̄. Iō
dicit ſcrptura. Ne iocūderis in filiȷ̄s impȷ̄s.i.
indeuotis.ſi multiplicent̄.nec oblecteris ſuꝑ
ipſos ſi nō eſt timor dei ī illis. Rō.qꝛ melior ē
vnus timēs deū q̄ mille filiȷ̄ impȷ̄. Et vtile ē
mori ſine filiȷ̄s q̄ relinquere filios impios Ec
cli.xvj. O miſeri parētes qui de vſuris.furtꝭ
⁊ rapinis cōgregatis ꝓ filiȷ̄s impȷ̄s ¶ Dico
quarto ⁊c̄.quādo homo ē ita miſericors ꝙ li
bēter ꝯmunicat aliȷ̄s bona ſibi a deo ꝯmiſſa
multum placet deo talis miſeratio. Nam ſi
aliq̄s vīm habet multos filios.ille q̄ magis
aſſimilabit̄ ei plꝰ ſibi placet ⁊ diligit eū. Om/
ne animal diligit ſibi ſimile.ſic ⁊ omīs homo
ꝓximū ſibi Eccli.xiij. Modo videamus que
ſint ꝯditōes patris noſtri xp̄i. Dauid quo co
gnoſcebat cum dicet nobis. Miſerator ⁊ mi
ſericors dn̄s:patiēs ⁊ multū miſericors. Per
iſtam virtutem ergo poſſumus ei aſſimilari.
Ideo dicit. Eſtote miſericordes ſicut et pa/
ter veſter miſericors eſt. Luce.vj. Et poſſu/
mus ſibi placere Auctas. Facere miſcdiam
⁊ iudicium magis placet deo q̄ victime Pro
uer.xxj. ¶ Nota facere miſcdiam. Miſcdia
fit quādo homo ſubuenit pauperibꝫ.de ele/
moſynis d̄ bono iuſto. Iudicium fit quādo
vſure.furta.rapine ⁊c̄.reſtituūtur.tūc fit iudi
cium vel iuſticia.qꝛ de illis nō debet fieri ele
moſyna.ſed reſtitutio. Aliq̄ faciūt miſcdiam
ſed nō cum iudicio ⁊ iuſticia.vt diuites vſu/
rariȷ̄ qn̄ dāt elemoſynas.conſtruūt capellas
hoſpitalia.miſcdiam faciūt.ſed ſine iuſticia.
qꝛ deberēt reſtituere. Quia ſic facit duo ma/
la.ꝑmū recipe ꝑ vſuras vel furta ſeu rapinas.
ſcd̄o dando.qꝛ facit ſe impotentē ad reſtituē
dum illis quibꝫ tenet̄. Nota mag̃ placet deo
q̄ victime.h̄ dr̄ ꝯ illos ꝯfeſſores q̄ neſciūt da
re aliā pniam niſi de miſſis. Si q̄s habuerit
iniuſta:dicūt. Faciatis dicere tot miſſas.vt
veniant ad manꝰ ſuas.ſed meliꝰ eēt reſtituere
his q̄bꝫ abſtulerūt.vt patꝫ.xiiij.q.vj. Si res
Itē qn̄ aliq̄ peccauerūt pctō luxurie faciatis
dicere tot miſſas.ſed meliꝰ eēt eos ab inuicē
ſepare.de pe.di.v. Falſas pnias. Sed aliq̄
peccata ſunt que requirūt miſſas.vt pro ho
micidiȷ̄s. Alia que requirūt aliam penitenti
am ⁊c̄. Ideo dixit xp̄s. Eūtes diſcite q̄d eſt
miſcdiam volo ⁊ nō ſacrificiū. Mat.ix. Ozee
vj. Dicat̄ quō beatus Nicolaus fuit miſeri/
cors. Remāſit eīm heres diuitiaꝝ parentum

ſuoꝝ. Cogitate quõ loq̄baꝛ ſibi vxoꝛ. ſed ipſe
plꝰ volẽs deo ſuire. oꝛabat deũ vt ſibi oſtẽde-
ret modũ quõ poſſet diſtribuere hereditatē
ad dei honoꝛē ⁊ ſaluatõem aĩe ſue ſine vana
glĩa. Dicaꝛ quõ in illa ciuitate erat vnꝰ miles
ſed ex vanitatibꝫ effectꝰ fuit paup. intm̄ ꝙ nõ
poterat maritare tres filias q̄s habebat ma
gnas. nec ſibi nec eis poterat ꝓuidere. Dixit
pr̄ filiabꝫ. Filie habeatꝭ lucrũ ſi poteſtis hr̄e.
Rñderunt filie. Bñ placet nobis filando ⁊c̄.
Nõ dixit pr̄. q̄ꝛ illud modicũ lucꝝ eẽt. ſed q̄a
vos eſtis pulcre. ⁊ q̄libet teneat ſuã camerã.
q̄ñ milites ⁊ ſcutiferi viſitabũt vos. faciatꝭ bñ
ſoluere. Cogitate ꝙ flẽdo iſta dicebat. Filie
ꝓo q̄ erãt bone ⁊ honeſte: dixerunt flentes. O
pr̄ ⁊ eſt iſtud ꝯſiliũ boni patris. ⁊ noluerũt cõ
ſentire. q̄ꝛ i hijs q̄ ſunt ꝯtra deũ filij nõ debẽt
obedire parẽtibꝫ. ſed potius deo. Q̄ñ iſta fue
rũt dicta beato Nicolao. dixit. O domīe mõ
poſſum diſtribuere hereditatẽ meam ad vr̄i
bñplacitum. Dicaꝛ qũo emit pomũ ⁊ impo-
ſuit pecunie quãtitatem forte tricentoꝝ floꝛe
noꝛũ. ⁊ vna nocte ꝓiecit i camera militis per
trapã. Cogitate gaudiũ militis in craſtinuꝫ.
Et de ꝑmo maritauit ꝑmogenitã. Idem d̄
ſcđo maritauit ſcđam. Terciũ pomũ dupli-
cauit: vt de illo poſſet maritare terciã ⁊ ipſe
viueret. Et pr̄ obſeruãs ſecutꝰ eſt beatũ Nico
laũ. q̄ fecit cũ iurare ne i vita ſua reuelaret h̄
Ecce quãta miſcđia. Si ḡ ex miſcđia aliq̄s
placet deo: quid dicemꝰ de btõ Nicolao. In
diebꝫ ſuis ⁊c̄. ¶ Moꝛaliter habetis h̄ exem-
plũ exercitãdi vos in opibꝫ miſcđie. q̄ꝛ oĩa bo
na mũdi auꝝ ⁊ argentũ ⁊ alia ꝑ ignẽ ꝯflagra
tionis i bꝛeui ꝯſumenꝛ. ſolũ remanebit miſe-
ricoꝛdia facta. q̄ꝛ illud q̄d dabitis hic inueni
etis i celo. Iõ iuxta ꝯſiliũ apl̄i dicẽtis. Cari-
tas fraternitatis maneat i vobis. ⁊ hoſpitali
tatẽ nolite obliuiſci. ꝑ hãc em̄ placuerũt q̄dã
angel' hoſpitio receptis. Hebꝛe. vlt̄. ¶ Dico
q̄nto ⁊c̄. q̄ñ hõ ꝓ nulla re nec diuitiaꝝ nec bo
noꝝ officioꝝ dignitatꝭ vel ſcītatis inflaꝛ ad
ſupbiã. immo ſꝑ hꝫ ſe humilit' cogitãs q̄d ſũ
ego niſi vas putridũ coꝛrumpẽs mihi grãs
a deo datas. q̄ꝛ ſi alīꝰ hr̄et tot grãs plura bo
na faceret q̄ꝫ ego. tal' multũ placet deo. Ratõ
cuilibet volẽti q̄ſcere placet ſibi camera quie
ta. nõ vẽtoſa nec fumoſa. Camera in q̄ deus
vult q̄ſcere eſt ꝯſcia cuiuſlibet. Iõ placet ſi
bi ꝙ nõ ſit vẽtoſa ⁊ fumoſa ꝑ ſupbiã. pompã
⁊c̄. Auctas. Neq̄ꝫ ſupbi placuerũt tibi ab ini
tio. ſed humiliũ ⁊ mãſuetoꝝ ſꝑ tibi placuit de
ꝓcatio. Judith. ix. Dicaꝛ qũo btũs Nicolaꝰ
fuit ſemꝑ humil'. immo quãto plꝰ augmenta
baꝛ in fama ⁊ ſanctitate. tãto plꝰ erat humili-
oꝛ. Poſtq̄ꝫ em̄ fecit illã miſcđiam de pomis
aureis. gẽtes q̄ ſciebãt paupꝛtatẽ militis. q̄ren
tes vñ habuerat ⁊c. fama diuulgabaꝛ. Iõ be
atus Nicolaus vt vitaret vanam gloꝛiam:
receſſit. et iuit ad ciuitatem de mirea. et con
duxit vnã domunculã ⁊ viuebat ibi in penitẽ
tia humiliter. ſurgẽs qualibet nocte ad matu
tinas. ⁊ ibat ad ſedem. ⁊ ibi ſecrete i aliqua ca
pella dicebat officiũ ſuũ deuote. Sed deꝰ ex
altat humiles. Dicaꝛ de moꝛte archiep̄i illꝰ
ciuitatis. ⁊ de ꝯgregatõe epoꝝ ⁊ canonicoꝝ ꝓ
electõe ⁊ de reuelatiõe facta vni ſancto epo. ꝙ
ille q̄ hoꝛa matutinaꝝ intraret ꝑ talẽ poꝛtam
vocatꝰ Nicolaꝰ eẽt eps. Nota q̄ꝫ violẽter acce
pit epatum. ⁊ q̄ꝫ humiliter ſe habuit i coꝛiu-
xta illud. Quãto maioꝛ es humilia te in om
nibꝫ. ⁊ coꝛã deo inuenies grãm. Q̄m magna
potẽtia dei ſolius. ab humilibus honoꝛatur
Eccl'i. iij. Iõ deꝰ exaltauit illũ i miracul' ma
gnis cum adhuc viueret. vt pꝫ de pegrinis
tribꝫ interfectis a carnifice. Itẽ de tritico tẽ
poꝛe famis. Itẽ de captĩ ⁊c̄. ad libitũ dic vt i
legenda inuenies ¶ Moꝛaliter ḡ humiliemꝰ
nos iuxta illud. Dẽs em̄ inuicẽ humilitatē
inſinuate. q̄ꝛ dñs ſupbis reſiſtit: humilibꝫ au
tem dat grãm. Humiliami igiꝛ ſub potenti
manu dei: vt vos exaltet in tempꝛe viſitatõis
j. Pet. v. ¶ Dico ſexto ⁊c̄. Cõtinuate opa pe
nitẽtialia vel oꝛões. nõ dico multiplicate. q̄
re. foꝛte nõ poſſet hõ adimplere. ſed augmen
tãdo ardoꝛē ⁊ deuotõē ſpũs. q̄ꝛ h̄ multũ pla
cet deo. Rõ. Inter alias bonas ꝯditões ami
co neceſſarias eſt firmitas. aliter ſi ſit variabi
lis nõ placet. Enoch. q̄d interp̄taꝛ dedicatꝰ.
placuit deo. ⁊ trãſlatus eſt in ꝑadiſum. Ecc̄i
xliiij. Dicaꝛ qũo. b. Nicolaꝰ ꝑſeuerauerit i bo
na vita ⁊ placuit deo. intm̄ ꝙ in fine i die obi
tus receptis ſacramẽtis eccleſie tradidit ani
mã in manibꝫ angeloꝝ ſibi a deo miſſoꝛum.
⁊ trãſlatus eſt in paradiſum. cantus angelo
rum fuerunt auditi. Dicatur de oleo quod
emanauit de eius tumba. ¶ Moꝛaliter con
tinuate in bona vita ⁊ in bonis operibus vſ
q̄ꝫ ad moꝛtem. que eſt poꝛta paradiſi. Ideo
xp̄s. Qui ꝑſeuerauerit vſq̄ꝫ i finẽ h̄ ſaluꝰ erit.

¶ De conceptione virginis Marie.

Nnouũ erãt abiſ
ſi. et ego iã concepta erã. Prouer.

viij.⁊ in epiſtola hodierna. Solẽnitas et fe/
ſtũ hodiernũ eſt de ꝯceptõe ꝟginis Marie.
Ita erit ⁊ ſermo. Materia eſt ſatis ſpecula/
tiua. Sed vt ꝟgo nobis impetret grãm ꝑſen
tem⁹ſibi ſalutatõem angelicã. Verbuȝ ꝓpoſi
tum in ꝑſona virginis dicit. Nõdum erant
abyſſi ⁊c̃. Pro hui⁹ verbi breui declaratõe et
materie introductione ſciendũ.ꝙ tota latitu
do ſiue vniuerſitas creaturaꝝ d̃r abyſſus ſm
ethimologiam. ab a quod eſt ſine.et byſſus.
Et eſt abyſſus profunditas immẽſurabilis.
ſicut ſi homo reſpiciet profundiſſimũ pute/
um.illa profunditas dicit̃ abyſſus. Ita pro
funditas que eſt a celo empirreo vſq; ad ter/
ram d̃r abyſſus.quia immẽſurabilis eſt. Et
iſta ratõne vniuerſitas creaturaꝝ d̃r abyſſus
Et ꝯcordat auctoritas. In ꝑncipio creauit
deus celum ⁊ terram.terra aũt erat inanis ⁊
vacua.et tenebre erant ſuper faciem abyſſi.
Gen̄.j. Omnes doctores ſancti concorditer
dicunt.ꝙ celum ſumitur ibi pro celo empir/
reo. Terra aũt ꝑ vniuerſitate creaturaꝝ cor
poralium. Si ergo volumus compare om
nes creaturas corporales ſpũales viſibiles ⁊
inuiſibiles ad altitudinem dicuntur et poſ
ſunt dici abyſſi.⁊ in iſto ſenſu loquit̃ thema ĩ
ꝑſona virginis dicens. Nondum erãt abyſ/
ſi.ſ.nec celuȝ.nec terra.nec angeli. nec aliqua
creatura.et ego iam concepta eram. Et iſte
eſt intellectus thematis quem volo mõ per/
tractare.ſed ꝑ queſtionẽ volo intrare materi
am. Quõ virgo erat concepta vel vbi.ſi non/
dum pater ⁊ mater. Et declaratio hui⁹ queſti
onis erit ꝓſecutio ſermonis. Pro cui⁹ decla/
ratõe ſciendũ.ꝙ inuenio q̃nq; ꝯceptiões ꝟgi
nis Marie glorioſe.

¶ Prima eſt ꝯceptio diuinalis.
¶ Scd̃a ꝯceptio angelicalis.
¶ Tercia ꝯceptio humanalis.
¶ Quarta ꝯceptio ſcꝑturalis.
¶ Quinta ꝯceptio maternalis.

Ecce hic q̃nq; mirabiles cõceptiones virgi
nis Marie.⁊ licet de qualibet poſſit intelli
gi thema aliquo mõ.tamẽ ꝓprie loquit̃ de pri
ma ꝯceptione dicens. Nõdum erãt abyſſi ⁊c̃
¶ Dico ꝑmo ꝙ prima conceptio eſt diuina
lis.iſta fundatur ſub ratione ⁊ auc̃te.vt meli
us intelligat̃. Rõne ſic. Propoſitũ cordis di
citur cõceptio.ſ.quando aliqua ꝑſona propo
nit ĩ corde.mẽte ſeu voluntate facere aliquid
illud firmũ ꝓpoſitũ d̃r conceptio. Et iam vul
gariter dicit̃ de aliquo facto notabili fiendo

Ita concepi facere ĩ mente mea. Verbi gra/
tia. Quãdo homo cognoſcit pctã ſua q̃ facit
malam vitã quã tenuit.⁊ periculũ damnatio
nis quod imminet.⁊ ꝓponit emendare vitaȝ
ſuam.⁊ vult conteri ⁊ ꝯfiteri de peccatiȝ et fa
cere pniam. Illud ꝓpoſitum d̃r conceptio.et
iam d̃r ꝯmuniter. Ego concepi mutare vitã
meã. Auctoritas. A facie tua domine conce
pimus.⁊ quaſi parturiuimus et peperimus
ſpm̃ ſalutis. Iſa.xxvj. ¶ Nota. A facie tua do
mine ꝯcepim⁹⁊ quaſi parturiuim⁹⁊c̃. Faci/
es dei eſt ꝑdicatio euangelica.que grauidat
animas. Ratio.q2 ſicut in facie cognoſcitur
homo.ita in ꝑdicatione vos qui neſcitis ſcri
pturas cognoſcitis deũ. Ideo dicit ſcriptu
ra. Faciem tuam.id eſt predicatiõeȝ domine
requirã. Ibi em̃ grauidant̃ anime.q2 multi
veniunt ad predicatõem magni peccatores.
ſuperbi.pompoſi.⁊ in predicatõne attẽte au
dita aliq̃s ꝓponit humiliter viuere de cetero.
talis pregnans eſt. Idem d̃ auaricia.luxuria
accidia.ira ⁊c̃. ¶ Nota parturire eſt hr̃e dolo
res partus anteq̃;.ſ.opus exequet̃ vel executie
tur.q2 executio boni ꝓpoſiti partus ẽ. Multi
em̃ concipiũt a facie dñi.ſ.in ꝑdicatione.ſed
in partu ibi eſt dolor.vt patet de vſurario qñ
ꝓponit ſatiſfacere.ſed in partu.ſ.qñ vult ſatiſ/
facere:ibi eſt dolor. Idem de illo q̃ ꝓponit di
mittere malã ſocietatem. Idem de illo qui ꝓ
ponit remittere iniurias. Patet ergo ex iſta
auc̃te ꝙ firmũ ꝓpoſitũ d̃r conceptio. Ad ꝓpo/
ſitum dico ꝙ deus anteq̃; aliquid crearet.in
ſua voluntate firma et incõmutabili ꝓpoſuit
creare vnam puellã ꝟginem ſanctiſſimã que
eẽt mater filij ſui.camera ſpũſſancti.porta pa
radiſi.regina celi. Auc̃tas. Domin⁹ poſſedit
me ab initio viaꝝ ſuaꝝ.anteq̃; quicq̃; faceret
a ꝑncipio.ab eterno ordinata ſum ⁊ ex anti/
quis Prouer.viij. ¶ Nota. Dñs poſſedit me
ſcȝ in voluntate ſua immutabili.in initio via
rum ſuarum.i.creaturarũ.⁊ ex antiq̃s.ſ.rati
onibꝫ. ¶ Nota decẽ rõnes antiquas q̃re de⁹
ꝓpoſuit ipſam creare Prima ẽ.ſciebat em̃ de⁹
eternaliter ꝙ quedam mulier erat futura ſcȝ
Eua q̃ eẽt initiũ ⁊ cauſa omnis mali. q2 ipſa
ꝑmo peccauit. A muliere initiũ factũ eſt pec
cati.⁊ ꝑ illam om̄es morimur Eccli.xxv. Et
iſta rõne ꝓpoſuit de⁹ creare vnã mulierẽ.ſ.ꝟgi
nẽ Mariã que eẽt cauſa toti⁹ boni ⁊ initium
De⁹ ſine muliere potuiſſet redimere ⁊ ſaluare
hoiem ⁊c̃. Scd̃a ratio eſt.q2 ſciebat ꝙ muli/
er que eẽt cauſa mali exiſtens virgo peccaret

Jdeo ordinauit aliã vt poſſet carnẽ aſſume/
re. Tercia. qꝛ mulier cã mali fuit deſponſata
Deꝰ fuit ſacerdos ꝗ ipſos deſpõſauit dicens
Creſcite ⁊ multiplicami. Gen̄. j. Jõ de mulie
re ꝟgine ⁊ deſpõſata voluit naſci. Quarta. ꝗa
mulier ꝗ eẽt cã mali eẽt ꝑ angelũ malũ incita
ta ⁊ viſitata. ſ. ꝑ Luciferꝝ ⁊ ſerpentẽ. Jõ ꝓpoſu
it ꝙ mulier ꝗ eẽt cauſa boni: ꝑ angelũ bonuȝ
eẽt ſalutata. Quinta. qꝛ ꝓ̇ma eẽt tentata ⁊ de
cepta ſiue ſeducta. Cur ꝑ̃cepit vobis deꝰ vt
nõ comederetis ex om̃i ligno ꝑadiſi ⁊c̃. ꝓpoſu
it deꝰ ꝙ ſcd̃a nõ eẽt tentata ſed informata. qñ
dicit angelus. Spũſſcũs ſuꝑueniet in te ⁊c̃.
Sexta. qꝛ ꝓ̇ma eẽt inclinata ad ꝯſentienduȝ
dyabolo. Jdeo voluit ꝙ ſcd̃a eẽt incliata ad
ꝯſentiẽdũ angelo ⁊c. Ecce ancilla dñi. fiat mi
hi ⁊c̃. Septima. qꝛ ꝓ̇ma fuit ſaturata fructu
qꝛ comedit ⁊ i vtero miſit. Jdeo voluit ꝟginẽ
ꝯcipe fructũ ⁊c̃. De ꝗ d̾. bñdictꝰ fructꝰ vẽtris
tui. Octaua. qꝛ ꝑ Euã fructꝰ comeſtꝰ fuit cau
ſa mortꝭ. ſic fructꝰ ꝟginis natus venit ad nos
⁊ fuit cauſa vite. Nona. qꝛ ꝑ ꝓ̇mã in miſeriȷ̃s ⁊
doloribꝫ tota natura debuit ꝓſtrari. ⁊ ꝑ Ma
riã virginẽ reꝑari. Decima. ſciebat deꝰ ꝙ per
primã porta ꝑadiſi eẽt clauſa. ſed ꝑ virginem
Mariã impregnatã. dilatatã. porta paradi/
ſi eẽt apta. Jdeo canit eccl̃ia. Paradiſi por/
ta ꝑ Euã cũctis clauſa eſt. ⁊ ꝑ Mariã ꝟginẽ
iterꝝ patefacta eſt. Ecce ꝗre dicit. Dñs poſſe
dit me ⁊c̃. Fiat ǧ ꝯcluſio ⁊c̃. Si ǧ firmũ ꝓpo
ſitũ ⁊ volũtas deliberata ad aliq̇d fiendũ d̾
ꝯceptio. Et deꝰ ab eterno ⁊ volũtate immu/
tabili ꝓpoſuit facere iſtã gl'ioſiſſimã virginem
Ecce quare dicit thema. Nõdũ erãt abyſſi ⁊
ego iã ꝯcepta erã. ſ. in mente diuina ¶ Dico
ſecũdo ⁊c̃. Jſta nõ fuit añ mũdi creatõem ſed
fuit in ꝓ̇ncipio creatõis mundi. Dicũt theo
logi. ꝙ qñ deus creauit celum empirreuȝ vbi
ſunt mõ anime beate. ſimul creauit in eo no
uẽ ordines angeloꝝ. Primꝰ ordo inferiꝰ ẽ an
gelorum. Scd̃s archangelorũ. Terciꝰ prin/
cipatuũ. Quartꝰ poteſtatũ. Quintꝰ virtutuȝ
Sextus dominationũ. Septimꝰ thronoꝝ
Octauꝰ cherubinoꝝ. Nonꝰ ſeraphinoꝝ. Si
dicat̃. Et qũo ſcitur. ꝗs deſcẽdit. Dicatur ꝙ
ꝓ̇pue ⁊ btũs Paulus ꝗ h̾ reuelauit Dioni. di
ſcipulo ſuo ꝗ de h̾ fecit vnũ libꝝ vocatũ de ce
leſti hierarchia. ⁊ licet tũc eẽnt angeli. tñ non
dum beati. Et dicit Gregoriꝰ ꝙ melior crea/
tura ⁊ in dignitate altior. quã deꝰ creauit tũc
erat lucifer de ſuꝓ̇mo ordine. ſ. ſeraphinoꝝ. ꝗ
reſpiciẽs vidit om̃es creaturas ſub ſe. et ſolũ
deũ ſupra ſe. voluit deo parificari. ⁊ iſtõ pec
catum manifeſtauit om̃ibꝫ angelis di. Quid
videtur vobis. ⁊ m̃lti vt ſerui adulatores vo
lẽtes domino complacere. cõſenſerũt ſibi fal
ſi cõſiliariȷ̃: dicẽdo. Certe bonũ eẽt ꝙ habere
tis illum honorẽ. conformitatẽ ⁊ parificatio
nẽ. Boni autẽ angeli vt Michael. Gabriel.
Raphael nõ cõſenſerũt. immo ꝯtradixerunt
Uidens deus ꝙ in domo ſua mouebat̃ talis
arrogantia ⁊ guerra de ſuperbia dixit. Non
habitabit in medio domus mee qui facit ſu
perbiam. Cogitate hic quale ⁊ quantũ pec/
catum eſt ſuperbia. ꝙ de angelis ſanctꝭ fecit
demones damnatos de habitatoribꝫ celi ha
bitatores inferni. Si illi ex ſuꝑbia ſunt ex/
pulſi de celo. qũo cũ ſuperbia nos poterimꝰ
intrare celum. Si ſciretis qũo eſt graue pec
catum. teneretis ꝯſiliũ Thobie dicẽtis. Su
perbiã nunꝗ̃ in tuo ſenſu aut tuo verbo do
minari ꝑmittas. Jn ipſa em̃ initiũ ſumpſit
omnis ꝑditio. Thobie. iiij. Modo cogitate
rõnabiliter qualẽ triſticiã debuerũt h̾re ſan/
cti angeli. nõ dico ꝙ haberent dolorem ſeu
triſticiam. Sicut haberetis vos ſi iſta ciui
tas: dñs cuſtodiat eam: depopularet̃ ꝗ rema
nerẽt dicerẽt. Heu ⁊c̃. Jta cogitate de angel'
quãdo in quolibet ordine viderũt tot cathe
dras vacuatas. poteſtis cogitare ꝙ ſupplica/
bant deo: dicẽdo. Dñe iſta ciuitas veſtra ſic
remanebit depopulata. Tũc deꝰ reuelauit ſã
ctis angelis. ꝙ eoꝝ ordo repararet̃. nõ de an
gelis ſed de homibꝫ penitẽtibꝫ ⁊ obedientibꝫ
⁊ credentibus. Et archãgelis ꝙ repararetur
locus eoꝝ d̾ ꝑſonis deuotis ⁊ ſpũalibꝫ. Prin
cipatibus ꝙ d̾ perſonis miſericordioſis. Po
teſtatibus de ꝑſonis patientibus. Uirtutibꝫ
de ꝑſonis pacificis. Dominationibus de ho
nis ꝓ̃ſidentibus. Thronis de ꝑſonis pauꝑ/
tatem euangelicam. al's apoſtolicã ſeruanti/
bus. Cherubin de ꝑſonis ſapiẽtibꝫ diuinam
ſciam. Seraphinis. ꝙ de ꝑſonis ꝗ ſũt de ſũ
ma caritate. dicens omnibꝫ ꝙ ipſe crearet et
formaret vnã virginẽ. ex cuiꝰ fructu tota ciui
tas iſta populabit̃. Cogitate quomõ ſcti an
geli cõceperũt illam virginem in mẽtibꝫ eo/
rum ꝑ quã eoꝝ ruina repareretur. ⁊ inceperũt
tripudiare ⁊ facere magnũ feſtũ ⁊c̃. Ecce vir
go Maria quomodo fuit concepta in mẽti
bus angeloꝝ. Jdeo dicit ipſa. Ego ex ore al
tiſſimi prodiui. quando eam reuelauit ſan/
ctis angelis. primogenita ante omnẽ creatu
rã. nõ in tempꝛe ſed in ſanctitate ⁊ dignitate.

Ego feci i celis vt oꝛiret lumẽ indeficiẽs.ſ.di
es reuelationis. Eccli.xxiiij.de illa dicit. Nõ
dum erãt abyſſi.ſ.creaturaꝝ inferioꝝ diſtin/
ctiones. Ego iam cõcepta eram.ſ.in menti/
bus angeloꝛum. ¶ Dico tercio ꝛc.ꝙ fuit hu
manalis. Iſta fuit poſt creatõem Ade ꝛ Eue
ꝛ poſt peccata videntes ꝛ ꝯſiderãtes eoꝝ con
demnatõem.ꝛ toti⁹ generis humani ꝑditõeꝫ
Cogitate quantus erat doloꝛ ꝛ triſticia ac ſi
meo defectu ꝛ culpa oẽs ꝑſone hui⁹ ciuitatꝭ
magne ꝛ parue deberẽt ingulari ꝛ ego cũ eis.
quãta eẽt mea triſticia. Qñ ꝫ Adam cogita/
bat.q̃t mala.q̃t infirmitates.q̃t doloꝛes i coꝛ
poꝛibꝫ ꝛ q̃t damnatões animaꝝ ſeq̃rentur ex
ei⁹ culpa.q2 al's nihil hoꝝ fuiſſet. Neq3 mirũ
ſi triſtabat ꝛ lamentabat. Hoc innuit ſcp̃tu/
ra ſacra cũ dicit. Et vocauit Adam nomẽ vx
oꝛis ſue Euam.eo ꝙ mater eẽt cunctoꝛũ vi/
uẽtium. Feciq3 dñs de⁹ Ade ꝛ vxoꝛi eius tu
nicas pelliceas.ꝛ induit eos ꝛ ait. Ecce adã
Geñ.iij. Añq3 peccauerat vocauit eã virago.
ſed poſt vocauit eam Euã.i.ve ꝓpter miſeriã
ꝛ calamitatẽ. Ideo dicit ꝟſus. Oẽs dicunt e
vel a quot q̃t naſcunt ab eua.i.ve ꝓpter miſeri
am ꝛ doloꝛẽ in quẽ intrãt. Dũ aũt Adã ꝛ eua
eẽnt in illa triſticia.deus reuelauit eis ꝙ ab
eis ꝓcederet vna virgo ſanctiſſima q̃ afferret
maius bonũ q̃3 ipſi ꝑdidiſſent.quia Eua ab
ſtulit nobis paradiſum terreſtrẽ.ꝛ ꝟgo Ma
ria nobis attulit paradiſũ celeſtẽ. Illa.ſ.eua
attulit moꝛtẽ coꝛꝑis.ꝟgo maria nobis dona
uit vitã aiaꝝ. Illa etiã fecit ꝑdere deuotõem.
iſta fecit inuenire dei fruitiõem. Eua clauſit
ianuam paradiſi quã virgo aperuit. Cogita
te Adã ꝛ Euã quomõ cõceperũt virginẽ ma
riã ipſam deſiderãdo. Q2 deus eis hoc reue/
lauit expꝛeſſe dicunt doctoꝛes ſancti S3 ad
huc auctas. Deus maledicẽs diabolo dixit.
Inimicicias ponã inter te ꝛ mulierẽ.et ſemẽ
tuũ ꝛ ſemẽ illius. Ipſa ꝯteret caput tuũ.et tu
inſidiaberis calcaneo eius.ſicut habet Geñ.
iij. Caput diaboli eſt dominatio tyrãnica h⁹
mũdi quã ſibi vſurpauerat.quã3 ſibi abſtulit
ꝟgo Maria ꝑ filiũ ſuũ bñdictũ. De h̃ Sigi
bert⁹. Dixit de⁹ ad ſerpentẽ.etern⁹ ad veterẽ.
Inimicicias ponã inter te et mulierẽ ꝛc. Si
queratur.que nã mulier operata eſt huiuſce
modi victoꝛiã.que nimiꝝ illud antiq̃ ſerpen/
tis caput venenatũ virtutis pede ꝯtriuit. De
iſta ꝯceptione dicit ſcp̃tura in ꝑſona ꝟginis
Ego in altiſſimis habitaui.ꝛ thꝛonus meus
i columna nubis. Gyꝛum celi circuiui ſola.
ꝛ ꝓfundũ abyſſi penetraui.et i fluctibꝫ maris
ambulaui.ꝛ i omĩ terra ſteti. Et i omĩ popu/
loꝛ in omni gente ꝓmatũ habui.ꝛ omniũ ex/
cellentiũ ꝛ humiliũ coꝛda virtute calcaui Ec
cli.xxiiij. Alti fuerunt Adam ꝛ Eua.quia ca
put humane generatõis. Altioꝛes q̃3tum ad
locum paradiſi terreſtris. Altiſſimi q̃3tu3 ad
iuſticiã oꝛiginalem ꝛ ſanctitatem.quibꝫ vir/
go Maria fuit columna nubis ardoꝛẽ dolo
rũ refrigerãtis. De iſta ꝯceptione dicit thẽa.
Nõdum erãt abyſſi.ſ.moꝛtis ꝛ damnatõnis
q2 adhuc null⁹ fuerat moꝛtuus.ꝛ ego iam cõ
cepta eram.ſ.in mente humana. ¶ Quarta
ꝯceptio ꝟginis eſt ſcp̃turalis. Sacta eñ ſcri
ptura maxime veteris teſtamenti tota graui
da eſt ꝯtinẽs in ſe celeſtia myſteria.vt mulier
ꝯtinet in vtero filiũ. Sic ſecretũ myſterium
dici põt ꝯcept⁹. Beda dicit de ſcp̃tura ſacra.
Sanctã venerandãq3 pñtis feſti memoꝛiaꝫ
paucis quidẽ ꝟbis euãgeliſta compꝛhẽdit.ſed
nõ pauca celeſtis myſterij ꝟture grauidã reli
quit. Cũ ꝫ ꝟgo Maria i omĩbꝫ libꝛis ſacre
ſcp̃ture ꝛ in omĩbꝫ cãticis.immo etiã i ſingu/
lis ꝟſibꝫ directe vel indirecte ſit myſtice ꝯten
ta.patet eius ꝯceptio ſcp̃turalis. Declaretur
Legitur i hyſtoꝛia Moyſi.dũ paſceret oues
in mõte ſynai.vidit rubum ardere ꝛc. Exodi
iij. Iſta ſcp̃tura grauida eſt de virgine Ma/
ria. Mons ſynay alt⁹ eſt vita ꝟginis Marie
Rubꝫ incombuſtus eſt ꝑſona ꝟginis. Ignis
nõ comburẽs rubũ floꝛes nec folia.eſt filius
dei incarnatus ſine coꝛruptõe. Et ſic poſſet
declarari ꝯceptio multis alijs hyſtoꝛijs.ſed
ſufficiet mõ. De iſta ꝯceptiõe dicit ꝟgo. Ego
quaſi therebint⁹.ſ.arboꝛ extendẽs ramos.ex
tendi ramos meos.ꝛ rami mei honoꝛis ꝛ g̃/
tie Eccli.xxiiij. Virgo Maria ꝯcepta i ſcri
ptura ſctã extẽdit ramos.ſ.libꝛos. Ramũcu/
li ſunt capitula. Rami mei dicit ipſa honoꝛꝭ
ꝛ gr̃e apud gentes.q2 ꝓpheta fuit. Magn⁹
eñ honoꝛ Iohãni ẽ ꝙ d̃ eo d̃r.ꝙ fuit in ſacra
ſcriptura ꝓphetatus. Malach.iij. Ecce ego
mitto angelũ meum ꝛc. Qualis ergo honoꝛ ꝛ
gr̃a eſt virgini que in omnibꝫ libꝛis ꝛ capitu
lis figurat. Ideo dicit. Nõdũ erãt abyſſi.ſcꝫ
doctrinaꝝ euangelicaꝝ noui teſtamẽti ꝛ ego
iam concepta eram.ſ.in ſcp̃tura veteris teſta
menti. ¶ Quinta ꝯceptio eſt maternalis.qñ
beata Anna in vtero ſuo ſancto ipſam cõce/
pit.ꝛ de iſta fit hodie ſolẽnitas. De nullo ſctõ
fit feſtũ ꝯceptõis niſi xp̃i ꝛ virginis. De virgi
ne aũt fit triplici ratione.

¶ Prima. qꝛ fuit impetrata digne.
¶ Scd̃a. qꝛ fuit ſanctificata alte.
¶ Tercia. qꝛ fuit ꝯſeruata firme.
De pͥmo dicaꝛ. quõ pꝛ eiꝰ Joachim et Anna
ambo ſctī ⁊ iuſti. xx. annis fuerūt ſine ꝓle. ſed
oꝛonibꝫ. vigilijs ⁊ elemoſynis impetrauerūt
iſtā bn̄dictā filiā ꝯ curſū nature. qꝛ de mr̄e ſte
rili. Nõ eſt ꝗ vt de hͦ fiat feſtū. Cognouit hel
chana Annā vxorē ſuā. ⁊ ꝯcepit Anna ⁊ pepe
rit. j. Reg. j. Helchana. i. poſſeſſio dei. ſignifi/
cat Joachim ꝙ fuit poſſeſſus a deo ¶ Scd̃a
fuit. qꝛ fuit ſctificata alte. Nota hic ſex gradꝰ
ſanctificatõis. tres an̄ natiuitatē. ⁊ tres pꝰ na
tiuitatē. Primꝰ gradꝰ ſanctificatõis poſt nati
uitatē ⁊ infimioꝛ eſt ꝑ ꝯtritõem finalē. qn̄ em̄
aliq̇s toto tꝑe vite ſue vixit in peccatis. ſꝫ ali
quotiens in pūcto mortis dat deꝰ ſibi contri
tionē. ⁊ ſic aīa ſanctificaꝛ. Jſto mõ ſanctifica
tus fuit latro. ⁊ aliq̇ qui mortui fuerūt pro fi
de. De iſto gradu auctas. Cõgrega eos qua/
ſi gregem ad victimā. ⁊ ſanctifica eos in die
occiſionis. Hiere. xij. ¶ Scd̃s gradꝰ eſt illo
rum. ſ. ꝗ de hora bona ꝯuertunꝛ ad deum. di
mittūt pctā. ꝯterunꝛ. ꝯfitenꝛ. ſeruant pn̄iam
Jſte eſt melioꝛ. qꝛ deſerūt mundū ⁊ pctā an̄
ꝗꝫ mūdus ⁊ peccata deſerāt eos. ⁊ ſanctifican
tur. Jſto mõ fuit ſanctificatus Paulus Ma
ria magdalena. Liberati a peccato. ſerui autē
facti deo: habetis fructū veſtrū in ſanctifica
tionē. ad Rom̄. vj. ¶ Tercíꝰ gradꝰ eſt in baptiſ
mo. vbi ſanctificaꝛ nõ ſolum puer. ſed etiā in
fideles adulti. qn̄ nõ ficte accedūt. Peccato/
res aliqn̄ fuiſtis. ſed abluti eſtis. ſed ſctificati
eſtis. ſed iuſtificati eſtis in nomie dn̄i nr̄i Je
ſu xp̄i ⁊ in ſpū dei noſtri. j. Coꝝ. vj. ¶ Quar/
tus eſt in vtero mr̄is. vt Hieremias. Anteꝗꝫ
exires de vulua ſanctificaui te Hiere. j. San
ctificatꝰ eſt in vtero. qꝛ dicit. Anteꝗꝫ exires d̃
vtero. ¶ Quintꝰ gradꝰ eſt maioꝛ. ⁊ nõ legiꝛ ni
ſi de beato Johāne baptiſta. ꝙ ꝑ tres menſes
an̄ eius natiuitatē fuit ſctificatus. Spū ſctõ
replebitur adhuc ex vtero matris ſue. Luc. j.
Dicit Chryſoſt. ꝙ in ſalutatione ꝟginis ⁊ ely
ſabeth. quādo exultauit Johannes in vtero:
tūc fuit ſanctificatus. ¶ Sextꝰ gradꝰ ⁊ ſuper
omnes alios eſt ſanctificatio ꝟginis Marie
quia nõ quādo debuit naſci nec in vltio die
nec hebdomada nec menſe. ſed in eadem die
⁊ hora formato corpe ⁊ anima creata. qꝛ tūc
fuit rõnalis ⁊ capax ſanctificatõis fuit ſancti
ficata. Auctas ꝓpria. Fluminis impetus leti
ficat ciuitatē dei: ſanctificauit tabernaculū
ſuū altiſſimꝰ. ¶ Nota. Flumīs impetus fuit
ſctificatio ꝟginis Marie. qꝛ ſctificatio alioꝝ
ſctõꝝ nõ dꝛ fluuius. ſed vna gutta gr̄e. Bern̄.
Ceteris ꝑ partes datur gratia ſpūalis. Ma
rie aūt tota ſe infudit plenitudo gratiarum.
Impetus. ſ. ſanctificatõis. qꝛ cadē hora. non
expectauit diē. hebdomadā ⁊c̄. letificat ciui/
tatē dei. ſ. ſanctos angelos. Nõ qꝛ ſi gaudiū
eſt angelꝭ vt dꝛ. ſuꝑ vno pctõre pn̄iam agente.
nõ mirum ſi fecerunt feſtum de illa ꝗ nunꝗꝫ
peccauit. nec corde. nec ore. nec ope. Sācti/
ficauit tabernaculū ſuū altiſſimꝰ. ſ. virginē
Mariā. que fuit tabernaculū dei. Legitur
Exo. vltimo. ꝙ Moyſes ex ꝓcepto dei fecit
tabernaculū. Qn̄ em̄ corpus glioſe virginis
fuit organizatū ⁊ lineatū. ⁊ aīa ꝯiūcta corpo
ri ꝑ creatõeꝫ. tunc altiſſimus ſanctificauit ta
bernaculū ſuū. Scitis qualiter ſicut cõſtru
cta eccl'ia ⁊ nõ ante intrat ep̄s ad conſecran
dū. Jta de virgine Maria. poſtꝗꝫ corpꝰ fuit
organizatū. ⁊ aīa īfuſa venit ep̄s. i. ſpūſſanctꝰ
ꝙ eā ſanctificauit. Auctas. Poſtꝗꝫ cūcta per
fecta ſunt: operuit nubes tabernaculū. ⁊ im
pleuit illud gloria dn̄i Exo. vlt̄. ¶ Tercia ra
tio. quia fuit ꝯſeruata firmiter. Johānes ba
ptiſta ⁊ Hieremias fuerūt ſanctificati. Sed
beata virgo fuit ita firma. ꝙ nec ore nec cor/
de peccauit aliquo modo. Jdeo Dauid dic̄.
Deꝰ in medio eiꝰ nõ ꝯmouebiꝛ. Mouere ⁊ ca
dere differūt. Cadit homo ⁊ ꝓſtraꝛ ꝑ morta
le pctm̄. ⁊ ꝯmoueꝛ ꝑ veniale. Nõ nunꝗꝫ fu
it ſanctus ꝗn ceciderit ꝑ mortale. vel fuerit
motus ꝑ veniale. xp̄o ⁊ virgine Maria exce
ptis. De xp̄o non eſt dubiū. Sed de virgine
Maria dicit ſcptura. Deꝰ ī medio eiꝰ nõ cõ/
mouebiꝛ. nõ ſolū nõ ꝓſtrabitur. Jdeo Bern̄.
Ego puto ꝙ copioſioꝛ ſctificatõis bn̄dictio
ꝗꝫ in alios ī vtero ſanctificatis ī eam deſcen/
dit. que nõ ſolū ipſius ortū ſanctificaret. ſed
⁊ vitā eiꝰ ab omni peccato deinceps immu/
nē ꝯſeruaret. qꝺ alteri nemini ī natis ꝗdē mu
lieꝝ credīꝛ eſſe donatū. Ergo dignū eſt ꝙ de
eiꝰ ꝯceptione maternali dicit virgo in thema
te. Nondum erant abyſſi. ſ. euāgeliſtarū. pre/
dicatoꝝ. apoſtoloꝝ et eccleſie determinatio/
nū. ⁊ ego iam concepta eram.

¶ De ſancta Lucia.

PRoposui prolu
ce habere illam. Habetur verbū
iſtud originalr̄ in li. Sap. vij. Si
cut tota ſolēnitas ē beate Lucie. ita ⁊ ſermo.

Pro declaratõe bꝰ ṽbi ſm ſenſum quē volo ꝑ
tractare ⁊ introductõe materie inuenio ꝙ de
us ſuat regulā i ſua ꝓuidētia. ꝙ cuilibet ſctē
ꝑſone iuxta ꝓprietates ⁊ ṽtutes q̄s habitura ē
ordinat ei nomē iponi. Rõ. qꝛ tot ṽtutes i vi
ta vniꝰ ſcti ꝙ hõ nõ poſſet recordari. Ideo ꝓ
nr̄a recordatõe vult vt vocent̃ noie in q̄ eorū
vita ſummarie ꝯtineat̃. Videt̃ eñ deꝰ tenere
modū iſtoꝝ mg̃roꝝ facientiũ libros. vbi in
vno ṽbo deſignat̃ tota materia libri. H̄ ptȝ ꝓ/
mo in phia i libro q̄ tractat de ꝯditõibꝫ. ꝺ po
tētijs. de ꝓprietatibꝫ aie q̄ ꝺꝛ de aīa. Itē de li
bro q̄ ꝺꝛ de celo ⁊ mūdo. Itē ꝺ alio libro qui
tractat de creaturis inferioribꝫ q̄ ꝺꝛ de gene
ratione oīm reꝝ. ꝺꝛ Geneſis. Itē Exodꝰ idē
itinerariꝰ. qꝛ loquit̃ de via filioꝝ iſrl̃ in exitu
de egypto. Itē Leuiticꝰ grece. i. offertoriū la
tine. qꝛ loquit̃ de ſacrificijs ꝓ peccatis vel ꝓ
bñficijs vel de ſacrificijs ꝓ victoria. Patȝ idē
q̄ fecit libꝝ. in titulo ſūmarie ꝯprehēdit totū
libꝝ ſiue totā materiā libri. Ita facit xp̄s Vi
ta eñ hoīs ē q̄ſi vnꝰ liber tot ꝯprehēdēs ſexter
nos q̄t habet hõ annos. tot capitula q̄t men
ſes ſiue ſeptimanas Carte ſunt dies ⁊ noctes
Carta alba ē dies. ⁊ nigra nox. in q̄ carta na/
tus es: alba vel nigra: in illa incipit liber vite
tue. De iſto libro vite humane dixit deꝰ pꝛ̄ fi
lio. Sume tibi libꝝ grandē ⁊ ſcribe in eo ſti
lo hoīs Iſa. viij. Vita hoīs eſt maior liber q̄ȝ
biblia vel decretū. quot anni. q̄t mēſes. quot
hebdomade. q̄t dies. q̄t hore. ſcribit̃ eñ ſtilo
id ē libero arbitrio hoīs. Qñ g̃ aliq̄ ꝑſona dȝ
tenere ſanctā vitā ⁊ ṽtuoſam i baptiſmo. deꝰ
diſponit ⁊ ordinat ꝑ reuelatõe ȝ vel al̃s ꝙ vo
cet̃ nomine ſummarie eius vitā ꝯtinēte. Au/
to. Iudicū. xiij Dixit angelꝰ ad matrē Sam
ſonis. Sterilis es abſq̄ȝ liberis. ſed ꝯcipies
⁊ paries filiū. ipſe incipiet liberare iſrl̃. Et ſe/
quit̃. peperit filiū. Et ſequit̃. vocauit nomen
eius ſamſon. i. robuſtꝰ. In eiꝰ noīe innuit̃ to
ta eiꝰ fortitudo. Et de Ieſu naue ꝺꝛ Eccī. xl/
vj. Fuit magnꝰ ſm nomen ſuū. Itē de preco
ne ſuo ꝺꝛ prenūciās. Elyſabeth vxor tua pa
riet filiū. ⁊ vocabit̃ nomē eiꝰ Iohannes. Erit
eñ magnꝰ corā dñõ Lu. j. Per oppoſitū quā/
do aliquis habet nomē ſignificās bonū int̃
pretatiue vel al̃s. ⁊ vita eſt mala: multū diſpli
cet deo. Auto. Scio opa tua. ſ. mala quia no
mē habes ꝙ viuas ⁊ mortuꝰ es. Apocalip. iij
Dicit gloſa ꝙ vocabat̃ mellicus. i. dulcior. et
ipſe erat amarꝰ ꝑ malā vitā. Ideo iohēs rep
hendebat eū. Patet g̃ regula diuine ꝓuiden
tie. Cū g̃ beata Lucia in tota vita ſua habue
rit ꝓprietates ⁊ virtutes ⁊ ꝯditiões lucis. con
grue vocata fuit Lucia que ꝺꝛ a luce. Quat/
tuor modis noīa denominant̃ ad ſignifican
duȝ. vel ꝑ ꝓpriā ſignificatõem. vt hoc nomen
Paulꝰ pacē. vel ꝑ deriuatõem. vt lucia a luce
vl̃ ꝑ ethimologiā. vt lucia q̄ſi lucina. vel ꝑ in
terpretatõem. vt lucia q̄ſi lucis via. Iõ ꝺ btā
Lucia. qꝛ ſumit lucis ꝓprietates dicit thema
Et loquit̃ xp̄us. Propoſui ꝓ luce habere illā
ac ſi reſponderet queſtioni querēti. quare fu/
it hoc nomine vocata. Rñdit. Propoſui pro
luce ⁊c̄. Nota quattuor ꝯditões lucis q̄s ha
buit beata Lucia. ſ.

¶ Pulcritudinē ſine deformitate.
¶ Amplitudinē ſine tenacitate.
¶ Rectitudinē ſine obliquitate.
¶ Longitudinē ſine retarditate.

Dico ꝑmo ⁊c̄. Hoc ptȝ in radio ſolis. qui nõ
ſordidat̃ nec inq̄nat̃. licet tāgat multa immū
da ⁊ corrupta. immo purificat deſiccādo ⁊c̄.
Iſtā ꝯditõem lucꝭ habuit btā lucia i hac vita
qꝛ nūq̄ȝ ſordidata fuit ꝑ aliquā immundiciā
nec corꝑalē nec ſpūalē. licet ſtaret inter mul/
tas ꝑſonas ⁊ infideles immo purificauit eos
Dicat̃ cū eēt. xv. annoꝝ. pulcra i corꝑe. ſȝ pul
crior in aīa. ⁊ eēt deſponſata. qꝛ antiq̄tꝰ ſic̃ ſta
bāt ṽg nitas ⁊ deſponſatio. nõ tñ mõ. marie
int̃ nos. Iõ ſunt multe q̄ grauide veniūt iam
ad miſſam. Tūc tpis mr̄ ſua infirmabat̃. de
immūda. ſ. infirmitate. ſ. fluxu ſanguinis. quā
paſſa eſt ꝑ. xviij. annos. ⁊ qñ vidit ꝙ medicis
naturalibꝫ nõ potuit curari. cogitate ꝙ volu
it recurrere ad diuinos ⁊ cõiuratores. Sed
btā Lucia eā retraxit dicens ſibi hyſtoriā de
muliere eandē infirmitatē habēte. q̄ ad tactū
fimbrie xp̄i fuit curata. vt patȝ Mat. ix. indu
cēs eā vt ad xp̄m recurreret. Et mr̄ rñdit. Fi
lia vbi ē mõ xp̄s. iā eſt i celo. q̄uo g̃ ⁊c̄. Mr̄ fa/
ciamꝰ qd̄ in nobis eſt. ⁊ xp̄s faciet quod i ſe ē.
Vadamꝰ ad eccl̃iam ⁊ tāgatis fimbriā ſui al
taris. Et iuerūt ad eccl̃iam beate Agathe in
qua. b. Lucia orauit. ⁊ rapta vidit celū aptū.
⁊ ſctõs angelos. ⁊ beatā Agathā ſibi dicentē.
Soror mea Lucia ṽgo deo deuota q̄d a me
petis qd̄ ipſa poteris p̄ſtare ꝯtinuo mr̄i tue.
Nam fides tua matri ſubuenit. ⁊ ecce ſanata
eſt. Ecce Lucia vt lux nõ ſuſtinēs maculam
infidelitatꝭ vitādo diuinos. qꝛ recurrere ad
diuinos ꝑ q̄uis cauſa eſt macula turpiſſima
aīe. Nec declinetis ad magos. nec ab ariolis
aliq̄d ſciſcitemini vt polluamini ꝑ eos Leui. xix.

Itē nō habuit maculā carnalitatis Nā cura
ta matre: hūiliter petijt ab ea. vt ꝺ cetero nō
noiaret ſibi ſpōſū. narrās mr̄i reuelatōꝫ quā
viderat. ⁊ quō Agatha ꝓpter ꝟginitatē tantū
placuerat deo. Rn̄dit mr̄. qꝛ mr̄imoniuꝫ bo
nū eſt ⁊ a deo inſtitutū in ꝑadiſo terreſtri. Et
xp̄s ꝑmū miraculū fecit in nuptijs. Ideo fi/
lia dimittatis illud ꝓpoſitū. qꝛ forte tentatio
eſt. Rn̄dit Lucia. Mater: mr̄imoniū bonū ē
ſed melior ē ꝟginitas. Ideo dimittēdo bonū
ꝓ meliori bonū eſt. Virgo Maria ⁊ ihs ſem/
per fuerūt ꝟgines. Et mr̄. O filia vultis mi
hi auferre gaudiū qꝺ ſpero de nuptijs veſtrꝭ.
⁊c̄. Rn̄dit btā Lucia. Mr̄ multotiēs gaudiū
nuptiaꝝ vertit̄ in luctū ad ſp̄. ideo ⁊c̄. Et fe/
cit aliā rōem mater. vt haberet filiū heredeꝫ
de oīmibꝫ bonis redditibꝫ ⁊c̄. Rn̄dit btā Lu/
cia. Mater hr̄e filiū incertū eſt. qꝛ multi ſunt
in mr̄imonio q̄ nō habēt. Sed hꝫ ē certū qꝛ
ex ſine mr̄imonij mulier ꝑdit meliorem the/
ſauꝝ quē hꝫ. ſ. ꝟginitatē. Ecce quō fuit pura
a macula carnalitatis. qꝛ non ꝑdidit ꝟginita
tē. qꝛ licet mr̄imoniū fiat ſine pctō. tn̄ ī eo ꝑdi
tur ꝟginitas. Iō poſſumꝰ dicere de ea. Nihil
inq̄natū in illā incurrit. Cādor em̄ eſt lucis
eterne ⁊ ſpeculū ſine macula. Sap. vij. Eſt
hic queſtio. cū b. Lucia eſſet ſpōſata ⁊c̄. an ſit
licitū dimittere ſpōſum. vel econuerſo. Rn̄/
deo. tres ſunt gradꝰ in mr̄imonio. Primus ē
incartatio. Scd̄s deſpōſatio. Tercīꝰ mr̄imo
nij ꝯſummatio. Licet alia ſint verba iurꝭ. qꝛ
ſm̄ ius incartatio ſeu ſponſalia dicunt̄ a ſpō
deo ſpondes. i. ꝓmitto. Scd̄s gradꝰ eſt qn̄ ꝑ
verba de p̄nti ſponſant̄ in facie eccl'ie vel al's.
Iſtud licet apud nos dicat̄ ſpōſare. tn̄ iam ē
veꝝ mr̄imoniū. Tercīꝰ gradꝰ eſt copula car/
nis. Nō videamꝰ ſi ē licitū dimittere ſpōſuꝫ
vel ecōuerſo ⁊c̄. Et videt̄ ꝙ ſic. qꝛ b. Lucia ip
ſum dimiſit ¶ Dico de ꝑmo gradu non de/
bēt retrocedere. Naꝫ ille q̄ retrocedit peccat
mortalit̄. ⁊ ē peiurꝰ. Sed dimiſſus pōt ꝯhere
Dico de ſcd̄o gradu ꝙ nō p̄nt diuidi aliquo
modo. qꝛ iam eſt veꝝ mr̄imoniū. niſi ꝑ ingreſ
ſum religionis. ſi nō habuerūt copulā carna
lē. ⁊ tūc facta ꝓfeſſione alter poterit ꝯtrahere
O q̄t ſunt in mūdo q̄ ſecrete faciunt mr̄imo
niū ⁊c̄. ⁊ poſt ꝯhūt cū alijs. Ideo puelle ⁊ mu
lieres caueāt a clādeſtinis. Sed dicāt. ſi vul/
tis me in vxorē loq̄mini cū p̄re vel parētibus
⁊c̄. De hoc mr̄imonio autoritas. His qui in
mr̄imonio iūcti ſunt p̄cipio nō ego ſed dn̄s.
vxorē a viro non diſcedere. ⁊ vir vxorē nō di

mittat. j. Corinth. vij. ¶ De tercio gradu di
co. ꝙ non p̄nt ſeparari niſi ꝑ mortem. licet de li
centia prelati poſſint ſeparari et intrare religio
nē. ſed alter in ſeculo manēs nō poteſt cōtra
here. Iam non ſunt duo ſed vna caro. Quos
deꝰ ꝯiūxit homo nō ſepet. Mat. xix. Btā aūt
Lucia erat in ꝑmo gradu. et poterat ſeparari
a ſponſo ꝓpter impedimētū qꝺ dꝛ diſpar cul
tus. qꝛ eius ſponſus erat infidelis ¶ Dico ſe
cūdo ⁊c̄. qꝛ in inſtanti illuminat mediū ⁊ dat
lumen ſine ſui diminutione. vt patet de can
dela accēſa. Iſtā ꝯditōem habuit beata Lu
cia ꝑ opera miſcdie ⁊ pietatis: dando elemo
ſynas. Ad practicam. Poſtq̄ em̄ obtinuit a
matre ꝙ ſibi nō nominaret ſponſum. alia die
humiliter petijt a matre di. Illud qꝺ mihi
datura eras eunti ad hominē mortalem ad
corruptōem. da mihi eūti ad dn̄m ihm xp̄m
integritatis mee cuſtodē. Filia. Xp̄s nō in/
diget aliquo. qꝛ dn̄i eſt terra ⁊ plenitudo eiꝰ
⁊c. Et Lucia. Nō indiget aliq̄ ſua ꝑſona. ſed
in mēbris. ſ. paupibꝫ. di. Quod vni ex minimiſ
meis feciſtis: mihi feciſtis. Et mater. Tege
ꝑmo oculos meos. ⁊ poſtea facias de oīmibꝫ
facultatibꝫ q̄cq̄d vis. Dicatur quō antiq̄tus
erat ꝯſuetudinis. ꝙ heres ꝑmogenitꝰ claude
bat oculos ex ſingulari officio. Auctas de ꝑ
mogenito Jacob qui fuit Ruben. ſed ex deli
cto ꝑdidit ꝑmogeniturā. ⁊ data fuit Joſeph
dixit deꝰ Jacob. Joſeph quoq̄ ponat manꝰ
ſuas ſup oculos tuos. Gen̄. xlvj. In ſignū ꝙ
eſſet heres. Itē de Thobia. Reuerſus eſt au
tem ad ſoceros ſuos. inuenitq̄ eos incolu/
mes in ſenectute bona. ⁊ curam eoꝝ geſſit. ⁊
ipſe clauſit oculos eoꝝ. ⁊ omnē hereditateꝫ
domꝰ raguel' ipſe ꝑcepit. Thob. xiiij. Ex iſta
ꝯſuetudine dixit mr̄. Tege ꝑmū oc'los me/
os ⁊c̄. q. d. vulgare ꝓuerbiuꝫ. Nemo debet ſe
exuere quouſq̄ vult ire ad lectū ad dormien
dū. Reſpondit. b. Lucia. Nō eſt magnū da/
re deo qꝺ ꝑferri nō poteſt. viuēs ĝ da xp̄o qꝺ
poſſides. qꝛ illud eſt meritū. Obtenta autē a
matre: incepit diſtribuere et vendere iocalia.
⁊ dare in elemoſynis ⁊c̄. Dum em̄ iocalia vē
derent̄ ſpōſus cognouit. ⁊ venit ad nutricē q̄
re illa vendebant̄. Nutrix aūt xp̄iana et de/
uota reſpondit ſapienter. dicēs ꝙ vnam ma
gnā vellet emere hereditatē. ipſa intelligebat
de gloria celeſti quam ſponſa volebat emere
vt ſibi ⁊ cūctis bene eſſet. Ipſe aūt vt carnal'
nō intellexit de gloria. ſed ꝺ baronia aliqua
iuit eam ad videndū. vt ſciret territorium ⁊c̄.

Dicat̄ quō ſe reputauit deriſū qn̄ intellexit.
Ecce quō habuit ſcdam lucis ꝓprietatē dās
et diſtribuēs ꝛc̄. Recte tenuit ꝯſiliū euangeli
ce pfectōis. Si vis eē pfect⁹. vade ꝛ vēde oia
q̄ habes ꝛ da paupib⁹. et veni ſeq̄re me. Mat.
xix. Moralit̄. Uos ex neceſſitate nō tenemī
q̄cq̄d habetis dare nec dimittere Dimittere
eīn̄ diuitias eſt in triplici gradu.

¶ Primo totaliter derelinquēdo.

¶ Scđo miſcōiter diſtribuendo.

¶ Tercio liberaliter reſtituēdo.

Prim⁹ grad⁹ ꝯpetit religioſis q̄ ex voto ſe ob/
ligarūt ad ꝯſilia euāgelica ſuāda nihil hr̄e p
priū. Bn̄dict⁹ ē ille q̄ poterit dicere cū Petro
Ecce nos reliq̄m⁹ oia ꝛc̄. Mat. xix. Nota. cū
dicit oia. q2 q̄ totū dicit nihil excludit. oīa.
ſcȝ diuitias. honores. dignitates. familiari/
tates. oia habita ꝛ habēda. ¶ Quātū ad ſcđȝ
gradū diſtribuēdo. hoc ꝯuenit oīb⁹. maxi/
me aūt clericis. Nō eſt neceſſariū eis dimitte
re bn̄ficia: niſi ſimoniace ſint habita. nec red
dit⁹. ſed nō debēt ꝯgregare. q2 q̄ habet fontē
ī domo nō optet facere ciſternā. Bern̄. Quic
q̄d clerice de facultatib⁹ eccl̄ie tibi retinuerꝭ
pter ſimplicē victū ꝛ veſtitū. furtū facis. ſacri
legiū ꝯmittis. ¶ Quātū ad terciū gradū cō/
uenit vſurarijs. raptorib⁹. latronib⁹. et oīb⁹
q̄ ſciūt ſe aliq̄d hr̄e de malo iuſto tenent̄ reſti
tuere illis a quib⁹ receperūt ſi ē certū. ꝺ incer
tis aūt ſm̄ conſiliū boni cōfeſſoris. reſtituere
vſuras. furta ſecreta. rapinas. ſeruitorib⁹ ſoli
datā. elemoſynas mortuis iuxta coꝝ volūta
tes. Reddite ḡ oīb⁹ debita. Nemi q̄cq̄ʒ de/
beatis Roī. xiij. ¶ Dico tercio ꝛc̄. Nā recte
mittit ꝛ dirigit radios ſuos. vt patet ī radijs
ſolarib⁹ ꝛ cādele. Iſtā ꝓprietatē habuit beata
Lucia q̄ in oīb⁹ ſuis opib⁹ habuit ſuam in
tentionē. ſ. rectā. nec amore. odio. nec fauore
ſeu timore aliq̄n deuiauit ¶ Ad practicā quō
oia poſtq̄ʒ diſtribuit cōduxit quādā domun
culam viuēs ꝓprijs manib⁹ vt beggina. venit
ſpōſus ad nutricē dicens. vbi erat illa baro/
nia ꝛc̄. Et illa declarauit ſibi totū. Ille autē
vidēs ſe ꝯfuſum ꝛ deluſum accuſauit eaȝ. im
ponēs ei titulū xpianitatis ꝛc̄. ꝛ ꝯtra legē au/
guſtoꝝ viuentē. Paſcaſius aūt pfectus voca
uit eam. querēs ab ea vbi eēt patrimonium.
Que rn̄dit ſe ꝯſtituiſſe ī loco tuto. Et iudex.
Tu patrimoniū tuū cum corruptorib⁹ expē
diſti. Que rn̄dit. Corruptiones corpis ꝛ aīe
nūq̄ʒ cognoui. Et paſcaſius. Sacrificadijs
aīs ꝛc̄. Rn̄dit beata Lucia. Ego p tres ānos
nō ceſſaui ſacrificare deo q̄cq̄d habui. nō q2
nihil ſupeſt meipſam offero. faciat de hoſtia
ſua q̄cq̄d voluerit. Et iudex. Iſta verba po/
tes dicere xpiano. Mihi aūt q̄ pncipum de
creta cuſtodio iſta fruſtra pſeq̄ris. Et Lucia
Tu pncipū leges attēdis. ego dei leges attē
do. Tu illos times. ego deuȝ timeo. Tu illis
placere deſideras. ego deo. Et iudex. Ceſſa/
būt v̄ba cū puentū fuerit ad verbera. Et Lu
cia. Ancilla xpi ſum q̄ dixit. ſpūſſcūs loquit̄ ī
vobis. ꝛ ideo nō ceſſabūt. Et iudex. In te ḡ
eſt ſpūſſanctus. Rn̄dit et noluit dicere ꝙ ſic.
vitādo vanā gl'iam. ſed dixit. Apl'us dixit ꝙ
caſte viuētes templū ſunt dei. ꝛ ſpūſſctūs ha
bitat ī eis. Et iudex. Ego te duci faciā ad lu
panar vt a te r̄cedat ſpūſſcūs. Rn̄dit. Si me
inuitā violare fecerꝭ caſtitas mihi duplicabi
tur ad coronā. Dicat̄ hyſtoria quō nō potuit
moueri. Nota ꝙ v̄ginib⁹ dat̄ vna corona vir
ginitatis qn̄ cuſtodiūt v̄ginitatē nō ſoluȝ in
corpe nō faciēdo actū ſed in mēbris omnib⁹
in ore nō loquēdo de illa materia ꝛc̄. in ocul̄.
auribus. manibus ꝛc̄. ſed ſi eis fiat violentia
ipſis nō conſentiētibus dat̄ alia corona. Iō
dixit Caſtitas mihi duplicabitur ad coronā
Ecce quō habuit rectitudinē intentōis ſine
obliquitate. Rectas facite in ſolitudine ſemi
tas dei noſtri. Iſa. xl. et Luce. iij. ¶ Morali
ter. cōtra mulieres meretrices que ſunt ī ho/
ſpitijs ꝛc̄. digni ſunt morte nō ſolū q̄ faciunt
ea ſed etiā q̄ ꝯſentiūt facientib⁹. ad Roī. j. Et
xvij. q. iiij. Oīs pari pena puniēdi ſunt agē
tes et conſen ſiētes. Glo. Auguſtini. Cōſenti
re dicunt̄ q̄ debent ꝛ pn̄t corrigere et nō faci
unt. Et. xxiij. q iiij. Qui poteſt vbi dr̄. Reſiſte
re poſſe pūerſis ꝛ nō facere eſt eis conſentire
¶ Dico quarto ꝛc̄. q̄a lux ſubito emittit ra/
dios. Verbi grā. de ſole qui qn̄ orit̄ in primo
mittit radios ad occidentē. Idēȝ de cereo il
luminato. Iſtā conditōem ſiue ꝓprietatē ha
buit beata Lucia. q2 in inſtanti p martyriū
aīa ſua intrauit in celū empireū. Ad practicā
ꝛc̄. Dicat̄ quō. Paſcaſi⁹ fecit pconizatōem. ꝙ
q̄cunq̄ʒ vellēt peccare cū tali domicella veni/
rent ad lupanar ꝛc̄. O q̄t milui venerunt ad
cadauer. ꝛ cum vellent eā ducere ad lupanar
nō potuerūt eā mouere ꝛc̄. Dicat̄ de oleo fer
uēti ſup eā ꝛc̄. Ecce quō habuit ꝯditōes ſiue
ꝓprietates luc̄. ita etiā luc̄ effect⁹ illis q̄ hn̄t
ad eā deuotōem illumināndo mentē oculos
aīe ꝛ corpis. Et calefaciendo voluntatē ꝛ de
uotionē erga chriſtū

¶ De ſancto Thoma aplõ.

Thomas unus ex
duodecim q̄ dr̄ didimꝰ. Johã. xx. ⁊
recitatũ ẽ ĩ euãgelio hodierno. Si
cut tota ſolẽnitas hodierna ẽ beati Thome
apl'i. ita etiam ⁊ ſermo. Sed ſalutetur ꝑmo
virgo Maria. Verbũ thematis ẽ reſponſio
queſtionis quam poſſent facere ignorantes
dicẽdo. qđ feſtũ eſt hodie. ⁊ iſte ſanctus q̄uo
vocabat̃. ⁊ qualis dignitatis fuit. Reſpõdet
thema. vnꝰ ex duodecim ⁊c̃. Et ẽ quaſi deſcri
ptio ꝯtinẽs nomẽ ⁊ ꝯditiões ſancti Thome.
Queſiui amore veſtri virtutes apoſtoli huiꝰ
tam in hyſtoria euangelij q̄̃ in legẽda. Et in
ueni de eo ſex magnas ꝟtutes. Tres em̃ colli
gunt̃ ex textu euãgelij Joh. alie tres de eiꝰ le
gẽda que ſubtiliter ⁊ ingenioſe pñt notari in
themate iuxta ſingula verba.

¶ Prima ẽ alta caritas. qꝛ thomas
¶ Scd̃a vera humilitas. qꝛ vnus.
¶ Tercia clara fidelitas. qꝛ ex duodecim.
¶ Quarta caſtimonia gr̃oſa. qꝛ qui.
¶ Quinta miſc̃dia copioſa. qꝛ dicit̃.
¶ Sexta patiẽtia ꝟtuoſa. qꝛ didimus.

Ecce hic tota nr̃a materia ꝯꝑhendẽs totam
vitã ſancti Thome ⁊c̃. ¶ Dico ꝑmo ⁊c̃. alta
caritas. que ẽ maior. ⁊ deuotio ad deum ſuꝑ
om̃ia. de qua dicã vobis duodecim gradus
⁊ videbitis in quo gradu caritatis fuit bea
tus Thomas. ¶ Primꝰ gradꝰ ẽ qñ habet tã
tam caritatẽ ad deũ ꝙ totum intellectũ dat
deo ad cogitandũ et ꝯtemplãdum. Jã ſcitis
quõ res valde dilecta ſepe cogitat̃. ⁊ nõ facili
ter obliuiſcit̃. vt patet de filio ⁊c̃. Scd̃s gra
dus altior qñ nõ ſolũ intellectꝰ: ſed voluntas
deſiderat honorẽ dei ⁊ eẽ cũ eo. quia res ama
ta ẽ multũ deſiderata. Terciꝰ qñ hõ recorda
tur de bñficijs creatõis. redemptõnis. iuſtifi
catõis ⁊c̃. voluit em̃ ſuſpẽdi. ne aliq̃s ſibi obe
diẽs ⁊c̃. Quartus in ore loquendo. nõ vanita
tes nec mendacia. ſed loqui de deo. orando
nõ iurãdo. legẽdo vel predicãdo. quia liben
ter homo de re valde dilecta loquit̃. Quintꝰ
in oculis ad plorãdum ex xp̃i paſſione et xp̃i
ꝯpaſſione ⁊ ex peccatoꝝ remiſſione. Sextꝰ ĩ
auribꝫ audiẽdo miſſas cũ deuotõe. qꝛ liben
ter audit homo noua đ re dilecta. Septimꝰ
in manibus et elemoſynarum largitõe amo
re ſui. Octauꝰ in tybijs ⁊ pedibus peregrinã
do amore ſui. Nonꝰ ĩ toto corꝑe. ĩ ieiunijs. vi
gilijs. cilicio. diſciplinis. cauẽdo a delicijs lu
xurie. Decimꝰ dare diuitias ⁊ bona tempora
lia amore ſui. ⁊ viuere ĩ pauꝑtate apoſtolica.
Undecimꝰ renũciare honoribꝫ ⁊ dignitatibꝫ
huiꝰ mũdi. Duodecimꝰ ⁊ ſuꝑ om̃s. qñ amore
ſui homo dat vitam corꝑalem. quãdo homo
eſt ita philocaptꝰ de deo ꝙ amore ſui homo
ſuſtineret mortẽ anteq̃̃ aliquid faceret cõtra
eum. Si em̃ homies mũdani ꝓ vna muliere
vana ſuſtinẽt ⁊c̃. quãto magis pro deo ⁊c̃. Et
iſte eſt maior ⁊ altior gradus caritatis. Ma
iorem caritatẽ nemo habet vt animã ſuã po
nat quis ꝓ amicis ſuis Joh. xv. Nullus ẽ tã
bonus amicus ſicut chriſtus. Iſta dr̃ alta ca
ritas. In iſto gradu fuit beatꝰ Thomas. Di
ceret aliquis. etiã ⁊ alij apoſtoli. Dico ꝙ non
ita excellẽter in caſu quem dicã vobis. Legi
tur Johãnis. viij. ꝙ cuꝫ chriſtus predicaſſet
iudeis đ ſua eternitate ⁊ diuinitate. iudei vo
luerũt lapidare chriſtũ tanq̃̃ blaſphemũ. ſed
qꝛ nõdum venerat hora ſue paſſionis. nec ta
li morte erat moriturus. dicit Johannes ꝙ
abſcõdit ſe. ſ. fecit ſe inuiſibilem. ⁊ iuit ad aliã
prouinciã. ſ. galilee. Sed cum tempus paſſi
onis appropinquaret: dixit apoſtolis. Eamꝰ
iterum in iudeã Joh. xj. Cogitate qñ apoſto
li qui erant adhuc timidi audiuerũt ⁊c. et di
xerũt chriſto. Rabi nũc querebãt te iudei la
pidare. ⁊ iterum vadis illuc. Thomas aũt ſu
per alios dixit. Eamꝰ ⁊ nos ⁊ moriamur cũ
illo. quaſi dicat. Nũquid glorioſius nos poſ
ſumus mori. In iſto caſu omnes apl'i timue
rũt preter beatũ Thomã. Ecce q̄uo erat in
altiori caritate. Iſte gradus caritatis oſtẽdi
tur ĩ hoc ꝙ dr̃ Thomas. qđ hebrayce interꝑ
tatur abyſſus que eſt ꝓfunditas obſcura et
immẽſurabilis. ⁊ fuit ĩ eo cõpleta ꝓhetia da
uid di. Abyſſus abyſſum inuocat di. Eamꝰ
⁊ nos ⁊c̃. Mors em̃ abyſſus erat ante chriſti
paſſionẽ. qꝛ per eam omnes deſcendebãt in
abyſſum inferni. in voce catharactaꝝ. ¶ No
ta. catharacte ꝺm primã ſignificatiõem ſunt
oſtia ſiue aperture acute fluuioꝝ vñ aqua flu
it. vt pꝫ de nilo fluuio egypti. ⁊ quãdo aq̄ exi
bat faciebat ſonum. Trãſſũptiue aũt nubes
dicunt̃ catharacte. Catharacte celi apte ſũt.
⁊ facta eſt pluuia ſuper terrã Geñ. vij. Figu
ratiue aũt apoſtoli dicunt̃ catharacte ꝺm be
atum Auguſtinũ in gloſa ordinaria. ex abun
dantia aquarum. ſ. doctrinarũ euangelicarũ
cũ magnis vocibus predicãdo. quas doctri
nas deus miſit in hoc mũdo ſterili ꝑ apoſto
los ad fructificãdũ. Vox autẽ catharactarũ

ſidẽ aploꝝ fuit tremuloſa qñ dixeꝛt xpo. Ra/
bi nũc iudei ⁊c̃. Sꝫ abyſſus.i.thomas.abyſ
ſũ.i.moꝛtẽ iuocat.i. ſup voce catharactaꝝ.i.
aploꝝ di. Eam⁹ ⁊ nos ⁊ moꝛiamur cuꝫ illo.
¶ Moꝛalr̃.h mlti ſũt ſiles aplis.et nõ btõ
Thome.qꝛ multi ſũt q̇ nõ audẽt ire cũ xpo ꝑ
bonã vitã.q̇ timent lapidari cũ aplis. Lapi/
des duri ſũt v̄ba deriſoꝛia et truffe q̄ fiunt a
malis ad infernũ eũtib⁹ cũ iudeis. Mlti re/
ligioſi ſũt ⁊ clerici q̇ nõ audẽt ſeq̇ xpm.ne di/
cat̃ eis ypocrita ⁊c̃. Sꝫ ſic thomas nõ timea
m⁹ dicẽdo. Eam⁹ ⁊ nos.ſ.ꝑ bonã vitã ⁊ ꝑ pe
nitẽtiã moꝛiamur cũ ipo. Vultꝫ cognoſcere
debilitatẽ illoꝝ q̇ iſto timoꝛe nõ ſequũt̃ xpm
Dicat̃ ſilitudo de puero ꝑuulo qui mittit̃ a
matre. q̇ vidẽs catellũ ĩ via latrãtẽ nõ audet
trãſire.cũ tñ nõ poſſet ſibi nocere. Multi ſũt
hodie ĩ iſta ſtulticia. qꝛ pr̃ nr̃ ihs xps et mat̃
nr̃a eccl'ia ſancta mittit nos vt poꝛtem⁹ ioca
lia bone vite vſqꝫ ad poꝛtã ꝑadiſi.q̄ eſt moꝛs.
Et multi nõ audẽt trãſire et latratu canicu/
loꝝ.i.malaꝝ ꝑſonaꝝ timoꝛe. De q̇b⁹ dic̃ Dd.
Sagitte ꝑuuloꝝ facte ſũt plage eoꝝ.⁊ infir/
mate ſũt ↄ̄ eos lingue eoꝝ.ps.lxiij. ¶ No.de
ſagittis ⁊ baliſtis pueroꝝ. Sagitte ſũt quaſi
palee q̄ nõ interficiũt muſcã. Tales ſũt lin/
gue obloquẽtiũ.infirmate.i.debilitate ↄ̄ eos
ſcꝫ bonos. Jõ req̄rit̃ ſolũ ꝙ intẽtio ſit bona.
⁊ dicere cũ aplo. Magnificabit̃ xps ĩ coꝛꝑe
meo ſiue ꝑ vitã ſiue ꝑ moꝛtẽ. Mihi aũt viue
re xps ⁊ moꝛi lucrũ.ad Phil.i. ¶ Dico ſcdo
de ei⁹ vera hũilitate. Videam⁹ vera hũilitas
vñ ꝓcedit. Sciendũ ꝙ ſicut ſuꝑbia venit in
coꝛde cogitãdo ꝓprias excellẽtias. Ita hũili
tas venit in coꝛde cogitãdo ꝓprios defectus
Verbi grã.qñ hõ cogitat ſuũ genus magnũ
⁊ nobile ⁊c̃. coꝛ ei⁹ mouet̃ ad ſuꝑbiã ⁊c̃.ſed ſi
cogitetꝫ defect⁹ dicẽtes. O miſer ego ſũ gene
roſus ſc̄m coꝛp⁹.ſed ſc̄m animã ex pctis meis
ſum turpis ⁊ defoꝛmis. Jdẽ de pulchꝛitudi
ne ⁊ diſpoſitiõe coꝛꝑis. de q̄ multi habẽt ſu/
perbiã ⁊ vanã gloꝛiã. Sꝫ cogita quõ aĩa eſt
turpis ⁊ maculata. Jdẽ cogitãdo ꝙ hõ habꝫ
magnas diuitias.reddit⁹ poſſeſſiões ⁊c̃. ſed
cogita quõ in aĩa es paup ſine meritis ⁊ quõ
nud⁹ apparebis coꝛã deo ĩ moꝛte.⁊ ſic humi/
liat̃ hõ. Jdẽ q̇ ſuꝑbit de ſcia di. O miſer de⁹
dedit mihi magnã ſciam.et ego habeo malã
ↄſciaꝫ.⁊ hũiliaberis cogitãdo defect⁹. Sic
pauo qñ reſpicit caudam pulchꝛã ⁊ plumas
pulchꝛas ſuꝑbit. ſꝫ qñ reſpicit pedes turpes
⁊ defoꝛmes hũiliat̃ ⁊ deponit caudã. Ita de

illis q̇ hñt ſuꝑbiã reſpiciẽdo plumas vanita
tis ⁊c̃. Sꝫ qñ reſpiciũt pedes.ſ.pctã ⁊ vilita/
tes ⁊ defect⁹ hũiliant̃. Jõ beat⁹ Bern̄. Diffi
niẽs hũilitatẽ ꝑ cãm dic̃. Hũilitas ẽ veriſſi/
ma ꝓprij defect⁹ cognitio. Qui g̃ vult hũilia
ri ſepe cogitet ꝓprios defect⁹. Jſtã v̄tutẽ hũi/
litatis habuit beat⁹ Tho.ſup oẽs alios apo
ſtolos ĩ caſu quẽ vob̄ dicã. Dñs ihs xps ĩ no
cte paſſiõis facta cena recipiens cõgeriũ ab
aplis ↄſolabat̃ eos.int̃ alia dicens eis. Quo
ego vado ſcitꝫ.⁊ viã ſcitꝫ. Dicit ei Thomas.
Dñe neſcim⁹ q̄ vadis. Et quõ viã ſcire poſſu
m⁹. Joh.xiiij. Apli aũt tacebãt q̄ſi gauderẽt
qꝛ xps cõmẽdabat eos de ſcia et tñ neſciebãt
q̄ xps ibat. vl' qꝛ verecũdabãt̃ petẽe q̄ ibat ne
viderent̃ ignari. Sꝫ beat⁹ Tho.cognoſcẽs
⁊ ↄfitens defectũ ſuũ ꝑ ſe ⁊ paliꝫs dixit. Dñe
neſcim⁹ q̄ vadis.⁊ quõ poſſum⁹ viã ſcire. Eſt
h q̄ſtio. Xps dicebat. Quo ego vado ſcitꝫ ⁊c̃
⁊ Tho. di. Dñe neſcim⁹ quo vadis. videt̃ ꝙ
alter ipoꝝ dicat falſum. Rñſio. Termin⁹ ad
quẽ xps ibat erat doloꝛoſa paſſio. None hec
opoꝛtuit pati xpm ⁊ ita itrare ĩ gl'iã ſuã Lu.
xxiiij. Xps v̄o multotiens p̄dicauerat de ſua
paſſiõe ⁊ reſurrectiõe. Jõ apli ſciebãt viã et
terminũ.⁊ h dicebat xps. Quo ego vado ſci
tis.⁊ viã ſcitꝫ. Sed apli neſciebãt ꝙ xps iret
ad illũ terminũ nec ꝑ illã viã. Sic v̄bi grã.
ſi dicerẽ vob̄.habeo ire ad talẽ locũ. ⁊ dicerẽ
vobis.q̄ ego vado ſcitꝫ ⁊c̃. Sic de aplis ne/
ſciebãt viã ⁊c̃.q̄a neſciebãt ꝙ ꝑ viã paſſiõis.
xps iret ad gl'iaꝫ reſurrectiõis. Jõ dixit.quõ
poſſum⁹ viã ſcire. Ecce mag̃ hũilitas beati
Tho. Jõ dr̃ vn⁹.i.ſingularꝫ int̃ alios ad co/
gnoſcendũ ꝓpriũ defectũ. Et videt̃ ĩ eo com/
pleta fuiſſe ꝓphia illa. Vn⁹ ẽ.ſ. thomas apl's
ſinglaris.ſ. ĩ collegio aploꝝ.⁊ ſcdm nõ hꝫ.q̄
ſcꝫ cognoſceret defectũ.nõ filiũ.nõ frẽm. Fi
li⁹ eſt Johes euãgeliſta.de q̄ xps dixit v̄gini.
Ecce fili⁹ tuus. Frat̃ petr⁹. qꝛ ſic frater fra/
tri cõmittit domũ.ita xps petro ↄmiſit eccle
ſiã. Nec alij apli cog̃uerũt defectũ ſuum niſi
beat⁹ Tho.⁊ ideo dic̃. et tñ laboꝛare nõ ceſ/
ſat. Eccs.iiij.ſupple ſcire veritatẽ di. Dñe ne
ſcim⁹ quo ⁊c̃. ¶ Moꝛaliter inſtruimnr h ex/
emplo beati Tho.ne verecũdemur cõfiteri
noſtrã ignoꝛãtiã ⁊ petere dubia ab illis qui
ſciũt. Quia iſta ſuꝑbia q̄ eſt ĩ mundo.ſ.vere/
cũdia ď dubijs certificari ne homo reputet̃
ignar⁹ multa mala facit. Verbi grã. Multi
neſciũt ſe ſignare ⁊ verecũdant̃ petere. Jdeꝫ
de Pr̃ nr̃, Aue maria, ⁊ Credo in deũ. Iteꝫ

quot clerici q̄ errāt in formis ſacroꝝ. et q̄ dā
natio. ⁊ ex verecūdia nolūt petere ⁊c̄. Itē q̄t
notariȷ̄ ignorātes q̄ recipiūt ꝯtractꝰ ⁊ neſci/
unt clauſulas ⁊c̄. nihil valebit inſtrm̄ vł teſta
mentū. Et ideo ſequūť q̄ſtiones ⁊ diuiſiōes.
Itē q̄t male ſn̄ic. q̄t falſe aduocatōes ex igno
rantia. ⁊ nolūt appetere ab antiquis iuriſtis.
Itē q̄t mortes ſequūť ex ignorātia medicoꝝ
⁊ nolūt petere. Sed ⁊c̄. Itē q̄t errores p̄di/
canť a religioſis vel clericis ex ignorātia. et
nolūt petere. imo verecūdanť ſmones p̄di/
care alteriꝰ. ſ; vadūt ad cōcordātias. Bern̄.
veniā t vel nō hēbo ſmonē. Itē q̄t ieiunia frā
gunť ⁊ feſta ex ignorātia. q᷑ nō fuerūt ī miſſa
in dn̄ica ⁊c̄. Iō dic̄ ſcp̄tura talibꝫ. Ve q̄ ſapi
entes eſtis in oculis v̄ris. ſed nō dei nec gen
tiū. ⁊ corā vobiſmetipis prudētes. Iſa. v. Iō
deponať talis verecūdia dānata. tenētes cō
ſiliū moyſi dicētis. Interroga patrē tuum ⁊
annūciabit tibi. maiores tuos ⁊ dicent tibi.
Deuť. xxxȷ̄. Dico tertio clara fidelitas. Fi
delitas em̄ nō eſt obſcura qn̄ in corde credit
qḋ dic̄ ore. Sicut Dḋ dic̄ pſ. cxv. et Paulꝰ
ȷ̄. ad Coꝝ. iiȷ̄. dic̄ ſcp̄tū eſt. Credidi. ſ. ī cor/
de. ꝓpter qḋ locutꝰ ſum. ⁊ nos credimꝰ. ꝓpter
qḋ ⁊ loq̄mur. Iſtā habuit beatꝰ Tho. ſuper
oēs alios apl'os in iſto caſu. Poſtq̄ȝ em̄ xp̄s
ſurrexit a mortuis apparuit apl'is. ſ; nō erat
ibi beatꝰ Tho. Apl'i aūt gauiſi ſūt viſo dn̄o.
habuerūt em̄ fidē reſurrectiōis in corde. ſed
nō legiť aliq̄d dixiſſe eos ore. Apl'i aūt dixe/
runt Thome. quō viderūt dn̄m. Qui dixit
eis. Niſi videro in manibꝫ eius fixurā clauo
rū. et mittā digitū meū in locū clauorū. non
credā. Ioh. xx. Deinde poſt dies octo iteruȝ
apparuit eis ih̄s. ⁊ Thomas erat cū eis. q̄bꝫ
ſalutatis dixit Thome. Infer digitū tuū ⁊c̄
q̄ credidit in corde. ⁊ locutꝰ ē ore clamando
di. Dn̄s meꝰ ⁊ deus meꝰ. dicūt Auguſtinꝰ ⁊
Gregꝰ. q xp̄s voluit vt palpādo ꝓbaret vt ſe
quētes ꝯfirmaret. Non legiť q aliq̄s apl'oꝝ
poſt xp̄i reſurrectionē ita cōfitereť fidem di/
uinitatis xp̄i. deus meꝰ. ⁊ hūanitatis. et dn̄s
meꝰ. Ideo dꝛ ex duodecim. Rō eſt. Xp̄s em̄
volens oſtēdere claritatē fidei apl'oꝝ dixit.
Nōne. xȷ̄. hore ſunt diei. Ioh. xȷ̄. Dies clara
eſt xp̄s. Duodecim hore clare hmōi diei ſunt
duodecim apl'i. Inter q̄s beatꝰ Tho. in hoc
q᷑ ore ꝯfeſſus eſt fidē fuit clarior. Hoc patet
autoritate eccl'ie. q̄ apl'os nominādo ī ſacro
canone ponit Thomam ſexto loco di. Petri
pauli. andree. iacobi. iohis. thome. vbi ſexto
loco poniť Thomas. Luce ꝟo. vȷ̄. ⁊ Math.
x. ſeptimo loco poniť. Nō clarum eſt. q qn̄
dies hȝ. xȷ̄ȷ̄ horas. hora ſexta diei clarior eſt.
et fuit hora qn̄ xp̄s dixit. Si q̄s ambulat in
die nō offendit. q᷑ lucē huiꝰ mūdi videt. Io.
xȷ̄. Sic thomas ambulauit ī luce clare fide/
litatis. ¶ Moraliť. h̄ in h̄ mūdo oȝ h̄re cla/
rā fidelitatē in corde credēdo ⁊ in ore loquē
do ⁊ fidē ꝯfitendo. dicēdo. Credo in deū. ma
ne ⁊ ſero. cū ꝓteſtatiōe ſicut miles faciēs regi
homagiū. talis ꝟtute fidei ad bonū finē veit
Auctas. Corde crediť ad iuſticiā. ore aūt cō
feſſio fit ad ſalutē. ad Ro. x. Tres ꝟtutes alie
ſunt de legenda ſiue de hiſtoria. ¶ Dico q̄r/
to ⁊c̄. Caſtimonia gratioſa. Fuit em̄ caſtiſſi/
mus intm̄ q loquendo verbis impſſit volū/
tatē caſtitatis in cordibꝫ audientiū. q᷑ verba
recipiunt ſaporē a ꝓferente. Si ꝓferens ſu/
ꝑbus fuerit ꝟba recipiūt ſaporē ſupbie. Si
humilis hūilitatis. ⁊ ſic de aliȷ̄s. Dicať quo/
modo poſt penthe. apl'i diuiſerūt ſibi mōm
ad p̄dicādū. Dicať hiſtoria quō beatꝰ Tho/
mas iuit ad Indiā. ⁊ dum iret fuit in q̄dam
ciuitate. et audiuit p̄conē di. q oēs q̄ eſſent
ī ciuitate eſſent in cōuiuio de nuptiȷ̄s filie re
gis ſub pena indignationis. O dixit beatus
Thomas. non poſſumꝰ etiā eſſe ibi. ⁊ fuit in
nuptiȷ̄s. ⁊ ſicut erat male indutꝰ cogitate q
fuit de vltimis. Iam ſcitis in nuptiȷ̄s quot
diſſolutōnes ⁊ exceſſus fiūt. qḋ vidēs beatꝰ
Thomas ꝑ quādā feneſtrā reſpiciens celuȝ
cōtemplabať. ſiue ꝯtemplādo flebat. Quod
videns vnus qui ſeruiebat de aqua ꝑcuſſit
eū alapa di. Iſte ꝓditor ꝯfundit regē. oēs
letanť ⁊ gaudēt. ⁊ ipſe plorat. Subito beatꝰ
Thomas. vt tangit Augꝰ. habuit reuelatio
nē de punitione ꝑcutientis. Ad quem dixit
beatꝰ Tho. non ad vindictā ſ; dixit vt diuia
virtꝰ manifeſtareť corā omibꝫ. Anteq̄ȝ ſurga
mus manꝰ tua ꝑ os canis portabiť huc. Et
ita factū eſt vel fuit ⁊c̄. Ex iſto miraculo rex
voluit vt bn̄diceret ſpōſum ⁊ ſpōſam. qui ad
huc erāt ꝟgines ⁊ bn̄dixit eis dicēs. Dn̄e ih̄u
xp̄e amator caſtitatꝭ ⁊ puritatis da bn̄dicti/
onē tuā ſuꝑ iſtos ⁊c̄. Subito em̄ corda coꝝ
fuerūt ita alterata intm̄ q fecerūt votū virgi
nitatis. Ecce virtꝰ ſue caſtimonie quid fecit.
Et baptiſauit eos. ⁊ fuerunt ſancti. et multi
fuerūt ibi cōuerſi. Ecce caſtimonia gratioſa
de ip̄o tranſiens ad alios. Ideo dꝛ. qui. Qui
em̄ ſcribiť tribꝫ l'ris. ita caſtitas cōſeruať cuȝ
tribꝫ. ſ. in corde nō deſiderando illud ⁊c̄. nec

oꝛe loquēdo. nec coꝛpe faciēdo. De iſto qui
auctas. Qui diligit coꝛdis mūdiciā ꝓpt graꝫ
labioꝝ habebit amicū regem. Prouerb. xxij.
Moꝛaliter. audiuiſtiſ ꝙ illi ſpōſi ꝟgines ve/
nerūt ad mrimoniū. videatiſ mō quō veniūt
q2 niſi ꝑquiſierint oīa lupanaria. Dō pˢ. xiij
Coꝛrupti ſunt ⁊ abomīabiles facti ſūt. nō eſt
ꝗ faciat bonū. ſ. caſtitatiſ. nō eſt vſqꝫ ad vnū. ſ.
de adultiſ. Domicelle credo ꝙ veniūt ꝟgines
vtinā nō mētiar. Jō ꝑdunt gratiā dei ī mrī/
monijs. Jdeo xp̄s. Sint lūbi vr̄i ꝑcincti et
lucerne ardētes. i. bona opa. in manibꝫ vr̄is.
Luc. xij. ¶ Dico q̄nto ⁊c̄. ſ. miſc̄dia copioſa.
ope ⁊ ꝟbo ꝑdicando vt facerēt elemoſynas.
q2 tales nunq̄ꝫ ſūt egētes. Dicatur quō qn̄ fuit
in Jndia. rex volebat fabꝛicare palatiū. tunc
Thomas habuit occaſionem. ⁊ dixit regi ꝙ
ip̄e erat magiſter ⁊c̄. dicēs ꝙ faceret funda/
mēta ꝗ nō poſſēt dirui. nec parietes. ⁊ ꝙ pal/
latiū eēt īexpugnabile. ⁊ nō mētiebatur. q2 loq̄
batur ſp̄ūaliter. Fūdamēta ſunt articuli fidei.
Fundamentū aliud nemo pōt ponere ꝑter
id qō poſitū eſt. quod eſt xp̄s ih̄s. Glo. fides
ih̄u. ꝑma ad Coꝛinth. iij. Parietes ſūt virtu
tes. Feneſtre ſūt ꝯtēplatiōes. Tectū eſt cha
ritas. Rex aūt erat totꝰ carnalis. ⁊ nō intelli
gebat. Et q2 erat receſſurꝰ a regno. tradidit
magnas pecunias btō Thome. et dedit ſibi
vt ſcutifero vt cuſtodiret pecunias ⁊c̄. Tho
mas aūt intra ſe dixit. Opoꝛtet ꝑmo me con
uertere iſtū ⁊c̄. ⁊ ita fecit. Deinde obtēta lr̄a
a rege ꝙ in toto regno et ciuitate fieret illud
qō Thomas ꝑcipet. Tūc beatꝰ thomas in/
cepit ꝑdicare xp̄m. ⁊ edificare eccleſias de illˀ
pecunijs. intm̄ ꝙ acq̄ſiuit xp̄o magnā multi/
tudinē gentiū. Cū aūt rex rediret. obuianti/
bus ſibi ſuis ꝺ regno. queſiuit de palatio ⁊c̄.
Rn̄derunt. De ꝗ pallatio. Nihil eſt. Rex ꝟo
reputauit ſe deceptū. Jdeo cepit et incarce/
rauit beatū Thomā. Dicatur de reſurrectōne
fratris regis ⁊c̄. Ecce de ſua miſc̄dia copio/
ſa. Jdeo dꝛ. qui dꝛ. i. famoſe noīatur. q̄a ꝑſone
miſericoꝛdes famoſe noīantur. Auctas. dixit
xp̄s de magdalena ꝗ fuit miſericoꝛs. Jn to/
to mūdo dicetur. i. noīabitur ꝙ h̄ fecit in memo/
riā eiꝰ. ¶ Moꝛaliter. credo ꝙ nullus veſtrū
eſt quin in celo vellet hr̄e pallatiū ⁊ nō cura/
tis edificare. ſꝫ edificatis h̄ pallacia. domos.
cameras. ꝗ deſtruentur in breui. Edificate ḡ i
celo vnā cellam. fundatur em̄ elemoſynis. Si
magnas elemoſynas facitis. magnā domū
habebitis. Sin autē remittit vos ad hoſpi/
tale miſeroꝝ ad infernū. Jdeo auiſetis vos
vt habeatis domū vbi ſemꝑ habetis ſtare.
Dicūt viatores ꝙ vna mala nox leuitˀ trāſit
ſed ſemꝑ ſtare ⁊c̄. Auiſa. Jdeo aplˀus. Sci/
mus ꝙ ſi terreſtris domꝰ nr̄a huiꝰ habitati/
onis diſſoluatur ꝙ edificationē a deo habemꝰ
domū nō manu factā eternā in celis. ¶ Di/
co ſexto ⁊c̄. Patientia virtuoſa eſt quādo ꝓ
xp̄o homo eſt paratus ſuſtinere patienter in
iurias verboſas vel etiam in operibꝫ. ſ. mori
ꝓ xp̄o. Jdeo xp̄s. Trademini a parētibus ⁊
fratribꝫ ⁊ cognatis ⁊ amicis. ⁊ moꝛte afficiēt
ex vobis. ⁊ eritis odio omnibꝫ hominibꝫ pro
pter nomen meū ⁊c̄. Jn patientia veſtra poſ
ſidebitis animas veſtras. Luc. xxj. Dicatur
eius martyꝛiū quod fuit in vltima Jndiarū
vbi adoꝛabant ſolem tanq̄ꝫ deum. q2 non vi/
debant pulchꝛiorē creaturam. Beatus aūt
Thomas incepit ꝑdicare ꝯ iſtū erroꝛeꝫ. De
hoc vide in ſermone Symonis ⁊ Jude. Di
catur quō volebant ꝙ diſcalciatus iret ſuꝑ
laminas ferreas ignitas. et ſignant ſe ſigno
crucis. fons erupit et eas extinxit. ¶ Scd̄o
fuit poſitꝰ in furno ferreo ignito. in quo ſte/
tit ꝑ diem oꝛando ac ſi eſſet in pꝛato. Tunc
dixit quidā incantatoꝛ. Deus ſuus cōſeruat
eum. ſed faciamꝰ ꝙ faciat aliquid cōtra do/
minū ſeu deum ſuum ⁊ dimittet eum. Tūc
duxerūt eum ad templū ſolis vt adoꝛaret ꝑ
vim. tūc nō fuiſſet peccatū ſi vi adoꝛaſſet. q̄a
peccatū ideo peccatū. q2 voluntariū. Et di/
xit. Ego adoꝛo nō ſolem ſed deū. nō creatu/
ram ſed creatoꝛē. Et ꝑcepit demoni vt egre/
deretur de idolo ⁊ cōminueret. et ita factū eſt.
Quod videntes pōtifices templi ⁊ ſacerdo/
tes cum lanceis interfecerūt eum ⁊c̄. Jdō dꝛ
didimus. i. deo dubiꝰ vel geminꝰ. i. duplica
tus. Angeli em̄ ſunt ſimplices. Nos aūt ſu/
mus gemini. quia habemꝰ ſpm̄ vt angeli. et
carnem vt animalia. Sp̄us quidē ꝓmptus
eſt. ſ. ad patiendū. caro aūt infirma. Math.
xxvj. vel dubius. quia caro dubitat moꝛi.
Moꝛaliter. ſi tantum deconſtitit paradiſus
apoſtolis amicis dei. quid faciemꝰ nos. quo
precio ememꝰ. Simus penitētes. vt ad ſuaꝫ
ꝑueniamus ſocietatem. Amē.

¶ In vigilia natiuitatis xp̄i Sermo.

Expectabo deum
ſaluatoꝛem meum. Michee. vij.
Hodie virgo Maria expectabat
natiuitatē filij dei. q2 licꝫ ꝟgo ſemꝑ expecta/

ret in deū ꝛ ī nullo alio.ſꝫ ſingulariter mō in
ptu expectabat videre q̄ttuoꝛ de filio ſuo.ſ.
¶ Primo natiuitas gaudioſa.
¶ Secūdo maieſtas virtuoſa.
¶ Tertio dignitas copioſa.
¶ Quarto poteſtas glorioſa.
Et ꝗ ſubtiliter vellet ꝑdicare eſſet nimis lō/
gus. Iſta quattuoꝛ notant̄ ī themate ī ꝗ̄ ſūt
q̄ttuoꝛ dictiōes. Primū in pma. Secūdū in
ſcōa.ꝛc̄. ¶ Dico pmo.ꝛc̄.ſ.in natiuitatē gau/
dioſā.ꝛ magis modo ꝗ̄ꝫ ī alio tpe. Rō.qꝛ in/
uenimꝰ ꝙ ꝟgo maria cōcepit filium dei.die
xxv. Marcij eadē.ſ.die qua adā fuit forma/
tus ꝺ̄ terra ꝟgine ꝛ patre deo. Uirgo dꝛ pſo/
na ꝗ̄ nūꝗ̄ꝫ ſenſit coꝛruptionē.nec in coꝛde de
ſiderādo.nec ī oꝛe loquēdo.nec ī coꝛpe ope/
rādo actū illuꝫ. Talis erat tūc mater Ade
ſcꝫ terra.quia quādo adam fuit foꝛmatꝰ ad/
huc in terra nullū peccatū fuerat cōmiſſum.
Tali die voluit xp̄s in vtero matris foꝛma/
ri ope ſpūſſancti. Primꝰ homo de terra ter/
renus.ſecūdꝰ hō de celo celeſtis.i.Coꝝ.xv.
Nota Adam dicit̄ ꝑmus hō. verū eſt.ſed ꝙ
chriſtꝰ fuerit ſecūdus.quō eſt verū.cum tot
fuerint homīes in mūdo. Rn̄deo ꝙ adā fuit
primꝰ. Chriſtus ꝟo ſecūdus.quia ambo fue
runt ꝑncipiū vniꝰ generatiōis.ſ. Adam fuit
ꝑncipium de generatiōe carnali. Xp̄s ꝟo de
generatōe ſpūali. Ideo dicebat xp̄s xp̄ianis
om̄s vos fratres eſtis.ꝛ patrē nolite vocare
vobis ſup terrā. Unꝰ eſt em̄ pꝛ veſter qui in
celis eſt Math.xxiij. Iteꝫ ſecūdꝰ hō de celo
celeſtis. Ex iſta auctāte aliꝗ̄ heretici dixerūt
ꝙ xp̄s habuit coꝛpꝰ celeſte.qꝺ̄ falſuꝫ eſt. Sꝫ
virgo dicit̄ celū. Celū celi dn̄o.ſ.ad habitā/
dum. Et nūquid vterus virginalis fuit ha/
bitatio dei. Immo Ambroſiꝰ. O venter ca/
pacioꝛ celo.qꝛ quē celi capere non poterant.
tuo gremio cōtuliſti. Si ꝰ volumꝰ cōputa/
re mēſes a.xxv.die Marcij erūt nouem mē/
ſes lunaꝝ.ſ.xxx.dierū completi. Sciens aūt
virgo ꝑm cōmunē curſum ꝙ mulieres poꝛ/
tant nouē menſibꝫ pꝛoles.ipſa cum Ioſeph
computabat menſes ꝛc̄. Ideo virgo maria
hodie expectabat illam gaudioſam natiuita
tem videre. Et ſicut mulieres que ſunt iuxta
partū parāt ſibi neceſſaria. Ita virgo Ma/
ria.et expectabat cū magno gaudio.ꝛ pote/
rat dicere. Expectans expectaui dominum
et intendit mihi. Ps̄.xxxix. Nota.expectans
ſcꝫ deum ſemp.expectaui modo maxime.et
intendit mihi.i.accenſum deſideriuꝫ accen/

dit intente.foꝛmalis eſt qn̄ ignitū plus ignit̄
Sic deſideriū incenſum virginis plus in/
cendebat̄ hodie. Chriſtus autem recepit ſex
dies de decimo menſe ꝛ fuit completa ꝓphe/
tia ꝗ̄ ꝺ̄ h̄ dicit. In vētre matris figuratꝰ ſum
caro.x.menſiuꝫ tempe. Sap.vij. ¶ Moꝛalr̄
quicquid xp̄s fecit in ſua bn̄dicta ꝯceptōne.
nō ſine magna ratōne fecit. Uoluit em̄ ī vte
ro.ix.menſes ſtare.ad innuendū fructū.ſ.re/
parationis.ix.oꝛdinū angeloꝝ ꝗ ſūt in celo.
de quibꝫ mali angeli ceciderūt ex peccato ꝛc̄.
Item recepit ſex vl̄ ſeptē dies ꝺ̄ decimo mēſe
innuens ex ſua incarnatōe ſex vel ſeptē ſtatꝰ
ſanctoꝝ in celo.ſ.patriarcharū.apoſtolorū.
martyꝝ.ꝯfeſſoꝝ ꝛ doctoꝝ ꝛ virginū. Itē qꝛ
in h̄ mūdo meremur decē ꝑceptis.ꝛ ſeptem
opibꝫ miſericoꝛdie.qꝛ ſepelire moꝛtuos.paꝝ
eſt. De ꝑceptis dicit xp̄s. Si vis ad vitā in
gredi ſerua mādata. Math.xix. De opibꝫ au
tē dicet chriſtꝰ in iudicio. Uenite bn̄dicti pa/
tris mei ꝛc̄. Matthei.xxv. Multa alia ope/
ra allegabit.tamē nō dicet ſi fuiſti ſciens.po/
tens.diues.generoſus.ſed ꝛc̄. ¶ Dico ſecū/
do ꝛc̄.ſ.maieſtas virtuoſa.expectabat enim
filium dei et ſuum ſine homīe patre. Iſtud
deſiderum fundatur ſic. Nam inuenitur in
ſcriptura ꝙ ex quo deus pater promiſit filiū
ſuum mittere pro mūdi redemptione.ſancti
patres ardenter ipm̄ deſiderabāt. Primum
Abraham cui ſpecialiter fuit ꝓmiſſus. De
quo dixit xp̄s. Abrahā pater veſter exultauit
vt videret diē meū.vidit ꝛ gauiſus eſt. Ioh.
viij. Quanto magis ſi ipſum vidiſſet in ꝓpria
ꝑſona. Secūdo Moyſes qui.xl.diebꝫ fuit
cum eo locutus in monte ſynai.ꝛ non vide/
bat eum dixit. Si inueni gratiā in cōſpectu
tuo oſtende mihi faciē tuā.vt ſciā te.et inue/
niam gratiā ante oculos tuos. Exodi.xxxiij.
Et nō vidit eum. Tertio dauid ꝗ de hoc fe/
cit vnū pſalmū dicēs. Quēadmodū deſide/
rat ceruus ad fōtes aquaꝝ.ꝛc̄.ps̄.xlj. Quar/
to Salomon di.deo. Quis mihi det te fra/
trem meū ſugentē vbera matris mee.vt inue/
niam te ſolum foꝛis ꝛ deoſculer. Canti.viij.
Quinto Iſaias di. Utinam dirumperes ce
los ꝛ deſcenderes Iſa.lxiiij. Sexto Thob.
di. Beatꝰ ero ſi fuerint reliquie ſeminis mei
ad videndū claritatē hierl̄em. Thobie.xiij.
Septimo om̄s alij ſancti ꝑm Ambroſium
clamādo dicebant. Qn̄ veniet.qn̄ naſcet̄.qn̄
apparebit.putas ne hic me inueniet illa nati
uitas. O ſi oculi mei videāt per quem oculi

cordis reuelabunť. O ſi oculi mei videbunt
in ſcpturis ꝓmiſſuȝ. Ad oſtēdēdū iſtas ſep/
tē deſideratōes cantam⁹ ſeptē O añ xpi nati
uitatē. Fiat ğ rō. Si illi ſancti pr̄es ita ardē
ter eū videre deſiderabāt in h̄ mūdo. Quid
dicem⁹ ꝺ v̄gine maria q̄ eū habebat in vtero
Deſiderabat videre iſtā faciē q̄ dat gl'iaȝ an
gelis ⁊ beatꝭ. Os euangelizās nouam legē
Man⁹ q̄ celū ⁊ terrā creauerūt. Nec mirū
ſi ꝺſiderabat videre iſtā maieſtatē. ⁊ poterat
dicere. Expectabo dñm q̄ abſcondit faciem
ſuā a domo Jacob ⁊ p̄ſtolabor eū Jſa. viij.
Nota abſcōdit faciē. ⁊c. ſcȝ ātiq̄s patribꝫ ip̄m
deſiderantibꝫ videre qui mortui ſūt ante ⁊c.
¶ Moralit̄ hic. Si virgo maria ⁊. Joſeph
ſacti patres ita ardēter deſiderabāt videre i
h̄ mūdo puerū paruum paſſibilē ⁊ mortaleȝ
cū quāto deſiderio nos deēm⁹ ip̄m ꝺſiderare
vt eū poſſim⁹ videre i gl'ia magnū impaſſibi
lē et immortalē. Si ardētes eſſemus ſtatim
vellem⁹ eſſe cū eo. ſȝ malū ſignū eſt q2 coacti
eximus ꝺ h̄ mūdo vt capt⁹ de carcere ad au/
diēdū ſniam qñ ſentit ſe culpabilē. Jnnocēs
tñ libēter venit ad iudiciuȝ corā iudice. Jdo
Dauid. Dñe de⁹ virtutū ꝯuerte nos. ⁊ oñde
faciē tuā ⁊ ſalui erimus. ps. lxxix. Nota ꝯuer
te nos. ſ. ad bonā vitā. q2 al's meli⁹ eſſet ani/
me in iudicio videre. c. milia demones q̄z fa/
ciē xpi irati. Apoč. vj. Tūc dicent mōtibus
⁊ petris. cadite ſup nos. ⁊ abſcōdite nos a fa
cie ſedentis ſup thronū ⁊ ab ira agni. qm̄ ve/
nit dies magn⁹ ire ipoꝝ. Jō dič. ꝯuerte nos.
ſcȝ coop̄ando taliter ꝙ q̄ eſt ſupbus. pompo
ſus ⁊c. cōuertať ⁊ fiat hūilis. ⁊ ſic ꝺ alijs. Et
tūc lete ⁊ cū gaudio videbit faciē xpi in iudi/
cio. Jſte verſus. dñe de⁹ ⁊c. ter replicať i pri/
mo ps. q2 tres ſunt ſtatus eccl'ie. ſ. religioſoꝝ
clericoꝝ. ⁊ laicoꝝ. q2 om̄s debēt cōuerſionē
ad bonū deſiderare. ¶ Dico tertio ⁊c. Di/
gnitas copioſa fundiť ſic p̄ rōnem theologi
cam. Qñ pſonis dať aliqua grā nō ꝯtentanť
de grē incboatione in ip̄is ſed ad pfectionem
anhelāt paulatim augmētando. q2 nemo re/
pente fit ſumm⁹. Jō diſponūt ſe p̄pare vt in
eis grā pficiať. Auctas. Non ꝙ iam accepe/
rim aut iam pfectus ſim. ſequar auteȝ ſi quo
mō cōprehendā. ad Phil'. iij. Jō ad Heb. vj.
Jntermittētes incboatōnis xpi ſermonē ad
pfectionē ei⁹ feramur. Jſtā regulā ſeruauit
virgo Maria in q̄ deus incepit maiorē gra
tiā q̄z vnq̄z fecerit alicui ꝙ ſcȝ eſſet mater dei.
nō regis ſeu imp̄atoris. quia alijs mulieribꝫ

hoc etiā cōceſſum eſt. Sed ꝺz ſine virginitā
tis detrimento. Nō ex virili ſemīe ſed myſti/
co ſpiramīe verbū dei factū ē caro. fructuſq̄z
ventris floruit. canit eccl'ia. Virgo aūt non
cōtenta de grē incboatiōe. nec de ei⁹ ꝯtinua/
tione ip̄m nouē mēſibꝫ in vtero portādo. ſed
affectabat videre pfectionē. Jdeo dauid in
pſona virginis dicebat. Expectabā euȝ qui
ſaluū me fecit a puſillanimitate ſpūs. ſ. in cō
cipiēdo. in qua alie mulieres habēt ſp̄m pu/
ſillanimē ex timore ⁊ miſeria. Sed v̄go ma/
ria habuit ſp̄m magnanimū releuatū pl⁹ q̄z
fuerit vnq̄z alicui mulieri. ⁊ tēpeſtate. ſ. tedio
portandi a qua fuit ſalua. ¶ Moraliter. nū
quid reputatis ad magnanimitatē ⁊ digni/
tatē virginis marie ꝙ ſit mater dei et virgo.
Jta etiā ⁊ vos oēs poteſtis eſſe ſi vultis. ⁊ an
gelo nūciante filiū dei portabitis. et v̄gines
parietis. Declareť. Angelus nūcians ⁊ Ga/
briel eſt p̄dicator. Auctas. Labia ſacerdoꝭ.
q2 p̄dicator debet eē ſacerdos. cuſtodiūt ſci/
enciā ⁊ legem requirēt de ore eius. q2 angel⁹
dñi exercituū eſt. Malach. ij. Et mittitur a
deo. Et quō p̄dicabunt niſi mittanť. ad Ro.
x. Salutat vos p̄mo dicēdo Aue maria. De
inde venit plāmētum p̄dicationis. ⁊ qñ vos
ꝯſentitis ꝓponendo corrigere et emēdare vi/
tam ⁊ ordinare in meli⁹. tunc anima veſtra ē
grauida. Et virgo. quia ſine corruptiōe con
cepit. Auctas. A facie tua dñe cōcepimus et
quaſi parturiuim⁹ ⁊ peperimus ſp̄m ſaluꝭ.
Jſa. xxvj. Et portať iſte partus quantū du/
rat bonum ꝓpoſitum. quando autē executať
opere tūc parit. Jſtum partū debet expecta
re quilibet noſtrū. Patet ğ qm̄ quilibet po/
teſt dici mater dei iſto modo. nō p̄ equiparā
tiam. Autoritas. Dicatur breuiter hiſtoria
Cum xp̄s p̄dicaſſet. virgo maria cum aliq̄/
bus conſanguineis ſuis venit ad domū vbi
xp̄s p̄dicabat ⁊ pre gentiū multitudine non
potuit intrare. Et vn⁹ volens xp̄m pturba/
re dixit. Ecce mater tua et fratres tui foris
ſtāt querētes te. Qui reſpōdens dixit. Ma/
ter mea et fratres mei hi ſunt qui verbū dei
audiunt ⁊ faciunt. Luč. viij. ⁊ Matthei. xij.
¶ Dixi quarto ⁊c. ſcȝ poteſtas gaudioſa fun
dať ſic. Om̄ia miracula q̄ in hoc mūdo fiūt
ſunt a poteſtate dei ⁊ in gloriā ſuā. quia nul/
lus ſanct⁹ ꝓpria auctoritate ſeu poteſtate po/
teſt facere miracula niſi inſtrumētaliter ⁊ ad
dei gloriā. Propter futurā reſurrectionē La
zari miraculoſam dixit xp̄s. Jnfirmitas hec

nõ eſt ad mortẽ.ſ.tanq̃ȝ terminũ ad quē.ſed bñ ꝑ quē.qꝛ ꝑ illã erat venturꝰ.ſȝ ꝓ glꝰia dei. vt glorificet̃ filiꝰ dei ꝑ eam. Joh.xj. In partu v̾ginis enĩ mlˀta miracula debebãt ꝯtingere in glꝰiã dei. Dicat̃ ꝑmũ de claritate noctis ſecũdũ de apparitione angeloꝝ ad paſtores. tertiũ de cantu ipoꝝ.de glꝰia i excelſis deo.q̄rtũ de adoratiõe bouis et aſini. Ideo Iſa.ix. Paruulꝰ natꝰ ē nobis. ⁊ filiꝰ datꝰ eſt nob ⁊c̃. Nota de miraculis ꝓpter miracula natiuitatis. Hec ḡ ſciẽs v̾go maria vehemẽter expectabat ſingula videre. ⁊ poterat dicere. Ueniat q̄ mittendꝰ ē ⁊ ipſe erit expectatio gentiũ Gen̄.xlix. ¶ Moralit̃.iſta q̄nq̃ȝ mirabilia debemꝰ nos expectare q̄ ventura ſunt in partu corporis qñ ꝑ mortẽ parit bonũ ſpm̃. qꝛ alˀs niſi ſit bonꝰ filiꝰ nõ fiũt iſta mirabilia. Primo enĩ in partu bonorũ qñ aĩa exit de corpe per mortẽ. nox p̄ñtis vite q̄ nox dꝛ reſpectu diei glꝰie clareſcit.et aĩa dic̃. Nox ꝓceſſit. dies aũt appropinq̃bit. ad Ro.xiij. Scd̃o qñ angeli mittunt̃ ad eam. Anima enĩ bona qñ egreditur de corpe nõ inuenit ſe ſolã ſȝ aſſociatam angelis bonis.mala aũt malis angelis aſſociat̃. Tertio angeli cantãdo ducũt eã ad gloriã vt ſponſa ducit̃ ad eccleſiã. Factũ eſt vt moreret̃ mẽdicus. ⁊ portaret̃ ab angelis i ſinũ Abrahe Lu.xvj. Quarto qꝛ beſtie.ſ.infernales in aere exiſtẽtes faciũt reuerẽtiã i trãſitu fugiẽtes. Quĩto de leticia ⁊ gaudio qđ fit in plateis vel ordinibꝫ angelorũ. Quia gaudiũ eſt i celis angelis dei ſuꝑ vno peccatore pniam agẽte. Luc̃.xv. Multo magis eſt eis gaudiũ de ſancto pniam cõplente. Videt̃ ḡ vobis ſi ille partus debet ardẽter deſiderari quẽadmodũ domicella expectat ⁊ deſiderat gloriã nuptiarũ.que nihil eſt reſpectu illius glꝰie ⁊ honoris. Ideo dicit de his omibꝫ Pš. Hec.ſupple miracula recordatꝰ ſum.⁊ effudi in me animã meã. Ecce partus.qm̃ tranſibo in locũ tabernaculi admirabilis vſq̃ȝ ad domũ dei. Pš.xlj.

¶ Sermonẽ ſecũdum vigilie natiuitatis xp̄i quere in parte hyemali de tẽpore.

¶ De ſancto Stephano.

Diſputantes cum Stephano non poterant reſiſtere ſapientie et ſpiritui qui loquebatur Act̃.vj. Inter oẽs alias ꝓmiſſiões magnas et mirabiles q̄s xp̄s fecit apl̾is et diſcipulis ſingularis fuit illa, Ego dabo vobis os ⁊ ſapientiã cui nõ poterũt reſiſtere ⁊ ꝯdicere omnes aduerſarij vr̃i. Luc̃.xxj. Nota. Ego dabo vob̃ eloquentiã ad loquẽdum p̄dicandũ ⁊ diſputandũ. ⁊ dabo vobis ſapiãȝ.ſ.ꝑ infuſionẽ. Rõ huiꝰ ꝓmiſſiõis fuit qꝛ volebat eos mittere ꝑ mũdũ ad p̄dicandũ.iđ fuit neceſſaria iſta ꝓmiſſio. mariẽ ſi vultis cogitare defectꝰ aplˀoꝝ xp̄i ⁊ diſcipuloꝝ̃.qꝛ erant rudes piſcatores ⁊ ſine eloq̄ntia. Iã ſcitis ꝙ ꝑ malam locutionẽ homo ꝑdit ius ſuũȝ. Deficiebant autẽ in ſcientia intellectuali. qꝛ nunq̃ȝ ſtuduerãt logicã philoſophiã theologicã ⁊c̃. et habebant diſputare etiã ꝯ ꝑ̄ncipia philoſophie cũ magnis philoſophis. Ecce ratio quare eis ꝓmiſit dicens. Ego dabo vobis os.id eſt eloquẽtiã in ore.corã regibꝫ ꝑ̄ncipibus ⁊ philoſophis. ne rõnibꝫ vr̃is ⁊ argumẽtis poſſint reſiſtere. et argumenta ſophiſtica philoſophoꝝ intelligere. Iſta ꝓmiſſio i omnibꝫ apoſtolis ⁊ diſcipulis fuit cõpleta. Sȝ ſingulariter oſtendit thema fuiſſe cõpletũ in beato ſtephano. cũ dicit̃. Diſputãtes cũ ſtephano ⁊c̃. Patet thema. Scd̃m verba thematis notaui in beato ſtephano duo ſingularia.ſcȝ. Primo ex parte iudeorũ bellũ multum rigoroſum.ibi. Diſputantes cũ ſtephano. Secũdo ex parte xp̄i victoria miraculoſa.ibi. ⁊ nõ poterãt reſiſtere ſapientie ⁊ ſpiritui qui loquebat̃. ¶ Dico ꝑmo ꝙ ſcḋm verba thematis oñdit̃ i beato ſtephano bellũ multũ rigoroſum. qꝛ de fide catholica. de materia tã alta ⁊ ſubtili. ⁊ tot arguẽtes ꝯtra vnuȝ reſpõdentẽ.ſicut ꝑ̄lium eſſet rigoroſum ⁊ piculoſum alicui militi habẽti plures ꝯ eũ preliantes diuerſis generibꝫ armoꝝ loricat̃.rigoroſiꝰ ⁊ ꝑiculoſius eſt ꝑ̄lium vbi de fide catholica cũ inimicis fidei diſputat̃. ⁊ vnꝰ ſolꝰ ꝯtra multos cũ tot argumẽtis.rõnibus.deductionibꝫ. ⁊ ꝑſuaſionibꝫ.que ſũt lancee. gladij ⁊c̃. Ita fuit de bello ſancti ſtephani.quia ipſe ſolus inuenit ſe in cãpo.et venerũt ad eũ magiſtri ⁊ arabes ⁊ rabini de q̄nq̃ȝ ſynagogiſ ſiue ſtudijs generalibꝫ diſputãtes ꝯ eũ. Dic textꝰ. Surrexerũt aũt quidã de ſynagoga q̄ appellabat̃ libertinoꝝ ⁊ cirenenſiũ et alexandrinorũ. ⁊ coꝝ qui erãt a cilicia et aſia diſputantes cũ ſtephano. Act̃.vj. Synagoga aũt idem eſt ꝙ cõgregatio doctoꝝ rabinoruȝ ⁊c̃. ¶ Queſtio eſt hic. Certum eſt ꝙ tũc tp̄is qñ iſte ſynagoge inſurrexerũt ꝯ beatũ ſtephanũ ꝙ apl̾i xp̄i ⁊ diſcipuli erant in hierl̾m. Quare ergo ſurrexerũt ꝯ ſtephanũ et nõ ꝯ Petrũ

et Johannē vel Jacobum ⁊c̃. Reſpondeo.
poteſtis cogitare ꝙ aliq̇d ſingularitatis grẽ
⁊ v̾tutis erat in p̄dicatiōe beati ſtephani i cō
uertendo gentes plꝰ q̃ in alijs. hoc dic̃ textꝰ
Stephanꝰ plenus grã et fortitudine facie/
bat ſigna ⁊ ꝓdigia magna in ꝑplo. Actuū. vj.
Nota. plenus grã. ſ. illa de q̃ Dauid. Diffuſa
eſt gratia in labijs tuis. ꝓpterea bn̄dixit te deꝰ
in eternū. Ps̄. xliiij. ¶ Secūdo erat plenus
fortitudine. Legit̾ autē. vj. et. vij. capitulo ꝙ
in p̄mitiua eccleſia multi homines ⁊ mulie/
res ꝯuertebant̾ ⁊ volebant ſtare in ſocietate
aploꝝ. intm̄ ꝙ inter mulieres erat diſſenſio.
ꝓpter qḋ apl'i p̄poſuerūt eis i rectorē vnū ho/
minē ſanctū caſtū et fortē. iſte fuit beatꝰ Ste
phanꝰ. Jta fuit fortis ꝙ nulla occaſione pec
cauit et rexit eas laudabiliter. Ecce fortitu/
do. qꝛ vnꝰ hō ſatis habet facere ꝙ gubernet
vxorē ⁊ filias. ⁊ beatꝰ ſtephanꝰ regebat tot. ꝺ
quo regimine apoſtoli excuſarūt ſe rōne p̄di
cationis. ⁊ cum toto hoc beatꝰ ſtephanꝰ non
dimittebat p̄dicationē. Jtem faciebat prodi
gia. i. ꝑcula digito. que nullo poſſe creature
poſſunt fieri. vt ſuſcitare mortuos. illumia/
re cecos. ⁊ ſic de alijs. que ꝑ naturā nō poſſēt
fieri. Jtē faciebat ſigna. ſicut ſunt illa q̄ poſ/
ſunt fieri ꝑ naturam ſed non illo mō. Verbi
grã. De febre curat̾ homo naturaliter. Sed
non ꝯuertebant̾ ꝓpter qḋ q̄nqꝫ ſynagoge iu/
deoꝝ ſurrexerūt ꝯtra beatū ſtephanū. Ecce
bellum rigoroſum. qꝛ diſputātes cū ſtepha/
no. ¶ Dico ſcḋo ꝙ in v̾bis thematis notat̾
in beato ſtephano ex ꝑte ihu xp̄i victoria mi/
raculoſa. cū dicit̾. nō poterāt reſiſtere ſapien
tie ⁊ ſpūi q̄ loquebat̾. Jta erat armatꝰ beatꝰ
ſtephanꝰ ꝙ nec ſagitte argumētorū nec gla/
dij rationū nec baliſte ꝑſuaſionū. nec lancee
deductionū ip̄m potuerūt vulnerare. Ver/
bi grã. Surrexit ꝯ eū ſynagoga libertinorū
p̄mo cōtra beatū ſtephanū cum p̄dicaret de
materia aduentus xp̄i di. ꝙ iam meſſias in
lege ꝓmiſſus venerat. d. ꝙ erat cecus q̄ h̄ nō
videbat clare. maxie cuꝫ patriarcha Jacob
de hoc dediſſet ſignuꝫ dicens. Non auferet̾
ſceptrū de Juda. nec dux de femore eius do
nec veniat q̄ mittendꝰ eſt. ⁊ ipſe erit expecta/
tio gentium. Geñ. xlix. Modo dicebat ipſe
iam videtis ꝙ ſceptrum ꝑditum eſt. qꝛ hero
des alienigena regnat. Jō nō oportet meſſiā
expectare. licꝫ multi deceptores veniēt poſt
eū dicendo ſe meſſiam eſſe. Jtem de. lxx. heb
domadibꝫ annorū. Dañ. ix. que ſunt. ccccix.
anni. et iam ſunt cōpleti. Contra h̄ ſynago/
ga libertinoꝝ volens cōfundere beatū Ste
phanū corā tota multitudine ſurrexit dicēs
Et nūquid dicit Jſaias. Egrediet̾ virga de
radice yeſſe. Nōne iſta debet eē mater meſſie
Rn̄dit beatꝰ ſtephanꝰ. imo et flos de radice
eius aſcēdet. ſ. meſſias filiꝰ eius. imo. Et nū/
quid ibi ponit ſigna de meſſie aduētu dicēs
Habitabit lupus cū agno. ⁊ pardꝰ cū hedo
accubabit. Vitulꝰ ⁊ leo ⁊ ouis ſimul mora/
bunt̾. ⁊ puer paruulus minabit eos. Jſa. xj.
Cū ergo iſta ſigna nō ſint cōpleta. qꝛ lupus
nō habitat cū agno. imo deuorat. nec pardꝰ
cū hedo. ergo Stephane reuoca qḋ dixiſti.
Ecce victoriā. Rn̄dit beatꝰ ſtephanꝰ dulci/
ter. Signū ꝓphete verū eſt. ⁊ iam completū
eſt. nec intelligendū eſt ꝙ loquat̾ de illis be/
ſtijs. q̄a ille naturaliter poſſent domari. ſed
ꝓpheta loquit̾ figuraliter de hominibꝫ ꝑ be/
ſtias figuratis. Sicut locutꝰ fuit Jacob di
cens. Catulus leonis Juda. yſachar aſinꝰ
fortis. Neptalim ceruꝰ emiſſus. Beniamin
lupus rapax. Geñ. xlix. Lex ergo noſtra mo/
ſaica vocat beſtias ſm̄ ꝓprietates. ⁊ ꝯditiōes
q̄s habituri erāt beſtiales. Nō eñi intellige/
bat Jacob ꝙ iuda eſſet leo niſi ſm̄ ꝓprietates
quia ſicut leo dominat̾ beſtijs. ita iuda. et de
Dauid ex illa tribu debebat dominari Jdo
Jſaias dans illa ſigna. de hominibꝫ loque/
batur. Lupus eñi rapax fuit Mattheus vt
dicit Beda ꝓpter vſuras ⁊c̃. Agnus purus ⁊
ſimplex fuit Johannes euāgeliſta. ſimul ha
bitant. Pardus diuerſorū colorum fuit Ni/
codemus phariſeꝰ. Hedus Petrus apoſto
lus. qui ſimul habitabāt Vitulꝰ eñi de quo
fiebat p̄ncipale ſacrificiū ſignat corpus xp̄i.
Ouis ſimplex animā chriſti. Leo potentiſ/
ſimus ſignificat diuinitatem. Et puer par/
uulus ſcilicet chriſtus nouiter natus mina/
bit eos. Et caro et anima et diuinitas tria h̄
ſimul erant in chriſto. Et ꝙ Jſaias loquere
tur de hominibus patet ibidem. quia ſequi/
tur in textu. Non nocebunt et non occident
in vniuerſo monte meo. quia repleta eſt ter/
ra ſcientia domini. ſicut aque maris operiē/
tis. Jſaie. xj. Clarū eſt ꝙ loquit̾ de beſtijs q̄
ſignificabant exemplū de hominibꝫ beſtia/
les cōditiones habentibꝫ. Et nō poterant re
ſiſtere ⁊c̃. Ecce victoria rigoroſa de tam ri/
goroſo bello. ¶ Secūdo ſurrexit ꝯ eū ſyna/
goga cirenenſiū. p̄dicantē ꝺ materia diuini/
tatis chriſti et humanitatis. quia ſicut deus

qñ voluit dare legẽ iudeis aſſumpſit formã
ignis. vt pꝫ Exo. xix. ⁊ .xx. Et vocabaꝛ ignis.
Auctas. Dñs deꝰ tuꝰ ignis ꝯſumẽs eſt dixit
moyſes pplo. Deut. iiij. Sic qñ voluit dare
legẽ nouã euangelicã grẽ ⁊ aſſumpſit formã
hũanã. q̃ ẽ nobilioꝛ ⁊ melioꝛ. forma ignis vel
hũanitatꝭ. clarũ ẽ ꝙ hũanitatꝭ. Jõ nunꝗ̃ di/
mittet iſtã formã. Et iã dimiſit formã ignis.
qꝛ ẽ irrõnabilis. Jtẽ niſi eẽt deꝰ nõ poſſet ſal/
uare aliquẽ nec etiã ſeipm. qꝛ ſic lucerna ſine
lumĩe nõ põt illumĩare. nec etiã hũanitas ſi/
ne diuitate. Tũc illi. ꝯ. vos p̃dicatꝭ erroꝛes.
Et nũq̇d legiſtꝭ pſalteriũ ⁊ ĩ ps. lxxx. dr. Au/
di pp̃le meꝰ et cõteſtaboꝛ. i. preſtaboꝛ te. iſrl̃ ſi
audieris me nõ erit ĩ te deꝰ recẽs neq̧ adora
bis deũ alienũ. Cũ g̃ ille vꝫ ihs ſit deꝰ recẽs.
qꝛ de mr̃e vbi hũit initiũ natꝰ. igiꝛ ⁊c. Rñdit
Stephanꝰ. Xp̃s ihs nõ ẽ deꝰ recẽs. ſꝫ eternꝰ
ſꝫ eſt hõ recẽs. Sicͤ de filio regis. xxx. annoꝝ
qñ fit nouiꝛ miles eſſet nouꝰ miles. ſꝫ nõ eẽt
nouꝰ filiꝰ regis. Jta dñs ihs xp̃s ẽ eternꝰ filiꝰ
dei ſꝫm diuinitatẽ. Sꝫ in aula vteri ꝟginalis
factꝰ ẽ nouꝰ miles recipiẽs habitũ hũanita/
tis vt poſſet bellare. Et ſic lꝫ fuerit hõ recẽs.
nõ tñ fuit deꝰ recẽs nec alienꝰ. Hoc pꝫ cũ in
eodẽ ps. ſequiꝛ. Ego ſũ dñs deꝰ tuꝰ q̃ eduxi
te de tr̃a egypti. dilata os tuũ ⁊ implebo illõ.
Deꝰ enĩ in hebraico oꝛe ſtricte nomiaꝛ. ſ. el. et
etiã in latino deꝰ. ſꝫ dilata os tuũ ⁊ implebo
illud. in hebraico dicẽdo Adam. i. hõ. in lati
no dicẽdo hõ. vult dicere ꝙ ero deus ⁊ hõ. et
victi receſſerũt. Populꝰ aũt gaudebat. qꝛ nõ
poterãt reſiſtere ſapie ⁊ ſpũi ⁊c. ¶ Tertio cũ
ſemel p̃dicaret de trinitate. dicẽs. ꝙ lꝫ ſit vnꝰ
deꝰ ſolꝰ. tñ ille tres pſone pꝛ generãs. filiꝰ ge/
nitꝰ. et ſpũſſanctꝰ ſpiratꝰ. Exemplificãdo in
ſole vno. in q̃ eſt pꝛ generãs. ſ. ſuba. et q̇ gene/
rat pꝛ poteſt dici. ⁊ filiꝰ genitꝰ. ſ. raditꝰ. ⁊ ſpũſ/
ſanctꝰ ſpiratꝰ. ſ. caloꝛ. Jta deꝰ de ſua ſuba ge
nerat radiũ quẽ filiũ dicimꝰ quẽ miſit in hoc
mũdo. ⁊ nõ recedit ab eo ſicͤ nec radiꝰ a ſole. ⁊
caritas ſpirata a pr̃e ⁊ filio ſpũs dr. Dicebat
beatus ſtephanꝰ nõ intelligatꝭ ꝙ tres pſone
ſint vt tres reges vł gygãtes. qꝛ nõ ſic ſumũ/
tur pſone ſꝫ ſicut dixi. Jdeo dõ ps. xviij. Jn
ſole poſuit tabernaculũ ſuũ. i. ſilitudinẽ ſuaꝫ
Tũc ſurrexit ꝯ eũ ſynagoga alexandrinoꝝ
dicẽs. Et nunq̇d dr. Audi iſrl̃ dñs deꝰ tuus
deꝰ vnꝰ eſt Deuꝛ. iiij. ⁊ vos ponitꝭ tres deos
reuocate ⁊c. Rñdit beatꝰ ſtephanꝰ. Verũ eſt
ꝙ deꝰ nõ eſt niſi vnꝰ in ſua eſſentia. ſꝫ ille deꝰ
vnꝰ eſt tres pſone. ⁊ h̃ nõ eſt ꝯ moyſen ĩ auto

ritate allegata p̱ vos. imo moyſes ĩ dicta au
toritate ponit tres pſonas ſecrete. q̇a ponit
ibi tria vocabula. volẽs noĩare deũ dr. Audi
iſrl̃ dñs. dñs enĩ eſt nomẽ potẽtie. Ecce pſo/
na pr̃is cui attribuiꝛ potẽtia. Scdõm dicͤ deꝰ
qd̃ eſt nomẽ ſapie. Ecce pſona filij cui appro
priaꝛ ſapia. Tertiũ dr tuus qd̃ ẽ nomẽ clemẽ
tie ⁊ bonitatꝭ qd̃ ſpũiſctõ attribuiꝛ. Et nũq̇d
ĩ p̃ncipio biblie habetꝭ. Jn p̃ncipio creauit
eloym in pl̃ali vbi accipiꝛ pluralitas pſona/
rũ. ⁊ nõ poterãt reſiſtere ſapie ⁊ ſpũi q̇ loque
baꝛ. ¶ Quarto cũ ſemel p̃dicaret de ſacr̃o al
taris. dicẽs ꝙ añ ꝟba illa ẽ panis. ſꝫ dictis ꝟ/
bis a xp̃o ordinatꝭ a ſacerdote. ſtatĩ ſuba pa/
nis ꝯuertiꝛ ĩ corpꝰ xp̃i. ⁊ ꝯtineꝛ infra illã cor/
tinã albã ⁊ adoraꝛ. Queadmodũ rex qñ au/
dit miſſã eſt infra cortinas. ⁊ milites lꝫ nõ vi
deãt regẽ inclinãꝛ ꝯ cortinas. Rõ q̃re deꝰ in
ſtituit iſtud ſacr̃m. fuit. qꝛ ſicͤ dyabolus p̱ fru
ctũ introduxit totũ malũ in mũdo ⁊ dãnati/
onẽ. ita deꝰ ſapiẽtioꝛ dyabolo voluit p̱ fructũ
afferre omne bonũ mũdo ⁊ ſaluationẽ. de q̃
dꝛ ꝟgini marie. Bñdictꝰ fructꝰ vẽtris tui. Jõ
dixit xp̃s. Hic ẽ panis q̇ de celo deſcẽdit. qui
mãducat hũc panẽ viuet in eternũ. Joh. vj.
Populꝰ aũt h̃ clare vidẽs ⁊ intelligẽs ꝯuer/
tebaꝛ. tũc ſurrexit ꝯ eum ſynagoga ciliciano
rum cũ furia di. Vos p̃dicatis ſtulticias. qꝛ
panis nõ eſt adorãdus. nũq̇d dixit deꝰ. Do/
minũ deũ tuum adorabis et illi ſoli ſeruies.
Deutro. vj. Jdeo reuocate qd̃ dixiſtis. qꝛ pa
nis nõ dꝫ adorari. Rñdit beatꝰ ſtephanꝰ di.
Verũ eſt ꝙ adoratione latrie ſolꝰ deꝰ adorã
dus eſt. Jdeo deꝰ adoraꝛ in hoſtia cõſecrata
queadmodum adorabaꝛ a moyſe ⁊ aaron. ⁊
alijs in archa. Non enĩ adorabant lignum.
nec aurũ vel figuram. quia fuiſſent idolatre
ſed adorabãt deũ. qꝛ tũc in figura arche vo/
luit adorari. Rõ. qꝛ ſicut dat deꝰ vitã grẽ hic
⁊ gl̃ie in futuro. Jõ ſicͤ tũc nõ reputabaꝛ in/
cõueniẽs adorare deũ. nec modo dꝫ reputa
ri incõueniẽs adorando deũ in hoſtia. Jlli
autem cõfuſi recedebant. qꝛ nõ poterant re/
ſiſtere ſapientie. ¶ Quinto cũ ſemel p̱dica
bat ꝙ lex moyſi ceſſabat et erat dimittenda
ꝗ̃tum ad iudicialia et cerimonialia. nõ autẽ
ꝗ̃tum ad moralia. ſ. p̃cepta. qꝛ lꝫ eſſet bona p̱
illo tempe nõ tamẽ p̱fcõ. quia eſt bonum et
meliꝰ queadmodũ in formatõne hoĩs. Gen.
ij. Formauit deꝰ hoĩem de limo terre. et in/
ſpirauit in faciem eius ſpiraculum vite ⁊c.
Bonũ fuit corpus formatũ. ſed melius fuit

anima inſpirata. optimū aūt fuit qñ hō fuit
ꝑfectꝰ in corꝑe aīa ⁊ vita. Ita lex moyſi de li
mo terre. qa tota ē terrena ī ꝓmiſſiōibꝫ nihil
celeſte ꝓmittit. bona erat vt corpꝰ. ſed melior
eſt aīa. qꝛ eſt ſpūalis. Ita melior ē lex euāgeli
ca tota ſpūalis et ꝑfecta q̄ nō ꝓmittit tpalia.
imo dt ꝙ deſpiciant. ⁊ ꝓmittit celeſtia glīaꝫ
⁊ beatitudinē. Bonꝰ eſt puer. ſed melior eſt
vir magnꝰ fortꝭ ⁊ diſcretꝰ. Sꝫ deꝰ q̄ fecit pue
rū. facit ipm magnū etiā ⁊c̄. Ita de lege vete
ri puerorū ⁊ noua viroꝝ ⁊c̄. Surrexerūt de
ſynagoga aſianoꝝ di. ꝯtra. Et nūq̄d dic̄ dd̄.
Fidelia oīa mādata eiꝰ ꝯfirmata ī ſeculū ſe/
culi. facta ī ꝟitate ⁊ eq̄tate. ps. cx. Rn̄dit bea/
tus ſtephanꝰ. imo iſta auc̄tas declarat ꝙ lex
moyſi debebat durare in ſeculū ſeculi. Pri/
mū ſeculū fuit ex q̄ fuerūt ī t̄ra ꝓmiſſiōis pꝰ
exitū de egypto. ⁊ durauit vſq₃ ad trāſmigra
tionē. Scōm ſcl'm fuit a trāſmigratiōe vſq₃
xp̄m meſſiaꝫ. De h̄ dauid. Redēptionē miſit
dn̄s pp̄l'o ſuo. mādauit in eternū teſtamentū
ſuū. Et nō poterāt eū ſupare. Tūc venerunt
ad manꝰ. ⁊ accuſauerūt eū corā iudicibꝫ etiā
obſtinatꝭ. ⁊ habuerūt tres falſos teſtes accu
ſantes eū de blaſphemia in deū. ī moyſen. ⁊
in legē. Beatꝰ ſtephanꝰ excuſans ſe facta eſt
facies eius vt angeli. et illi ſtridebāt dentibꝫ
in eū. Uidens beatus ſtephanꝰ ꝙ nec eiꝰ ex/
cuſatio nec p̄dicatio ꝓficiebat. incepit eos
redarguere ⁊c̄. Narra breuit̄ eiꝰ martyriū.

¶ De ſancto Iohāne euangeliſta.

ERat uir magnꝰ
et apud dn̄m ſuū et honoratus. iiij.
Regū. v. Pro declaratiōe hꝰ ꝟbi
⁊ introductiōe materie p̄dicāde recordor de
quadā hiſtoria q̄ habet̄ Heſter. vj. de q̄ reci/
piā fundamētū mei ſmonis. Ille magnꝰ rex
⁊ imperator Aſſuerus fecit ſemel q̄ſtionē cui/
dā ſubtili ꝯſiliario ſuo. querēs ab eo cōſiliū
dicēs. Quid debet fieri viro quē rex hono/
rare deſiderat. Cogitās modicū ille. poſt re
ſpōdit. Homo quē rex honorare vult debet
indui veſtibꝫ regijs. ⁊ imponi ſup equū q̄ de
ſella regis eſt. ⁊ accipe regiū dyadema ſuper
caput ſuū. Et pmꝰ de regis pncipibꝫ teneat
equū eiꝰ. ⁊ ꝑ plateas ciuitatꝭ vadēs clamet ⁊
dicat. Sic honorabit̄ quēcūq₃ voluerit rex
honorare. Heſter. vj. Dia iſta debēt fieri. ſcꝫ
iſta q̄nq₃ homī quē rex vult honorare. Dn̄s
ieſus rex potentiſſimꝰ oīa iſta q̄nq₃ magnifi/
ce cōpleuit in beato Iohe euāgeliſta. Ideo

de eo ꝓpoſui vob̄ thema di. Erat vir magnꝰ
⁊ honoratꝰ apud dn̄m ſuū. Ex his q̄nq₃ partꝫ
thema. Nō videamꝰ de q̄libet vnū modicū
¶ Quātum ad pmū dic̄. Homo quem rex
vult honorare dꝫ indui veſtibꝫ regijs. Dico
ꝙ beatꝰ Iohes fuit indutꝰ veſtibꝫ regalibꝫ d̄
eodē panno cū xp̄o. Et ecce quō hūanitas q̄
xp̄s indutꝰ eſt ī vtero ꝟginis dr̄ veſtꝭ. Rō. qa
ſic veſtis coopit corpꝰ ne caro videat̄. ita dic̄
ſcp̄tura. Qui cū in forma dei eſſet. ſemetipm
exinaniuit formā ſui accipiēs. in ſimilitudi/
nē hoim factꝰ et habitu inuentus vt homo.
ad Phil'. ij. Dico ꝙ de eodē panno. ſ. de eadē
carne indutꝰ fuit beatꝰ Iohes. Uñ cogitate
ac ſi de eadē pecia panni p̄cioſi. ſ. ſcarlata in/
dueret̄ rex ⁊ miles. Rex de vno capite et mi/
les de alio. Ita fuit de rege xp̄o. ⁊ milite Io
hāne. Peciā p̄cioſi panni habuit btā Anna
q̄ vt pecia pāni habuit duo capita. ī. duas fi/
lias. Prima tanq₃ caput pncipale fuit virgo
Maria. vltima maria ſalome. De primo ca
pite. ſ. virgine maria fuit indutꝰ xp̄s. de vlti/
mo capite fuit indutꝰ beatꝰ Iohes euange/
liſta. Ecce quō habuit pmū honorē. qa fuit
frater ih̄u xp̄i ꝑ ſingularē filiationē virginis
marie. qñ eñi xp̄s rex in die veneris ſcā fuit
in p̄lio. equitās ſup equū crucꝭ dixit virgini
matri ſue de Iohāne. Mulier ecce filiꝰ tuꝰ
nō ſolū nepos. ſed filiꝰ ſpūalis. Et ideo dixit
Ecce mater tua. nō ſolū cognata ſiue auun
cula. ⁊ ex illa hora accepit eā diſcipulꝰ in ſuā
ſcꝫ matrē. Modo iſta ſingularitas de nullo
alio legit̄. Ideo ac ſi de eodē capite pāni eēt
indutꝰ ꝟgo maria vocabat eū filiū. Idē Io/
hannes vocabat eam matrē. ⁊ Iohes conſi
derans iſtū honorē. letꝰ cantabat cancioneꝫ
dicens. Gaudens gaudebo in dn̄o. ⁊ exulta/
bit anima mea in deo meo. Quia induit me
veſtimētis ſalutis ⁊ indumēto iuſticie circū
dedit me. Iſa. lxj. ¶ Nota in auc̄tate q̄ttuor
clauſulas reddēdo ſingula ſingulis. Prima
gaudēs. ſ. de ꝯſanguinitate xp̄i. qꝛ de eadem
pecia panni indutꝰ. Secūda gaudebo etiā
qꝛ filiꝰ ꝟginis marie. Tertia et exultabit. id ē
extra ſaltabit anima mea in deo meo. qa in/
duit me veſtimētis ſalutis. ī. ih̄u. q̄ hebraice
ſalus interp̄tat̄. veſtimētis. ſ. conſanguinita
tis et germanitatis ih̄u fuit indutus. Quar/
ta ⁊ indumento iuſticie. ¶ Moralit̄. Man/
tellus eſt bona vita vel pnia coopericēs ma/
las veſtes inferiores. ſ. ſupbie. auaricie. ⁊ lu/
xurie. inuidie. gule. ire. accidie. Induite vos

mātello pnīe ⁊ nullū pctm̄ apparebit ī ꝯfuſi/
onē vīi. Jō dō. Beati q̄ꝝ remiſſe ſūt iniq̄ta/
tes. ⁊ q̄ꝝ tecta ſunt pctā. Ecce q̄re dixit. indu
mēto iuſticie. ſ. pnīe. circūdedit me. Uel alit̄
ſi vis. Jndumēto iuſticie. i. bone vite et iuſti
cie. circūdedit me. ſ. ante verſus deū ꝑ obedi
entiā ad diuina p̄cepta. pl⁹ facere ſm̄ dei vo
lūtatē q̄ȝ ſm̄ ſenſualitatē. Retro ꝑ beniuolē/
tiā ad oēs. tam xp̄ianos q̄ȝ infideles. tā ami/
cos q̄ȝ inimicos. A dextris ꝓſpitatis ꝑ tem/
ꝑantiā nō ſupbire nec exceſſum facere. A ſi/
niſtris. ſ. aduerſitatꝫ ꝑ patiētiā. ⁊ lȝ nō porte/
tis veſtimēta ꝯſanguitatꝫ vt Johes. tm̄ por/
tabitis mātellū bone vite. de q̄ pl⁹ gaudebat
Johes. q̄ꝛ licȝ eēt de xp̄i parētela niſi habuiſ
ſet bonā vitā nō habuiſſet ꝑadiſum. Jō apo
ſtol⁹. Renouamini ſpū mētis vr̄e ⁊ induite no/
uū hoiem. ſ. ſanctā vitā. q̄ ſm̄ deū creat⁹ ē in
iuſticia ⁊ ſanctitate. Si aliq̄s ſit diſcooꝑtuſ
añ ꝑ inobediētiā. retro ꝑ inimiciā. A dextris
ꝑ intemꝑantiā. a ſiniſtrꝫ ꝑ ipatiētiā induat ſe
mātello bone vite ⁊c̄. ¶ Quātū ad ſcōm gra
dū honoris dr̄. Uir quē rex voluerit hono/
rare dȝ iponi ſup equū d̄ ſella regꝫ. Jſtū ho/
norē fecit xp̄s iohi. Eq̄tauit eñ equū xp̄i de
ſella freno ⁊ calcarib⁹ ei⁹. Si dicat̄. Xp̄s nō
eq̄tauit equū ſȝ aſinū ꝓ neceſſitate. Pro quo
ſciēdū q̄ i ſcp̄ta ſctā corp⁹ nr̄m ſpūi cōꝑatuȝ
dr̄ equ⁹. Rō. q̄ꝛ ſic̄ miles regit equū. ita corp⁹
nr̄m regit̄ a ſpū eq̄tāte eūdo añ ꝑ bona opa l̄
refrenādo ꝑ tꝑantiā a dextris vel a ſiniſtris.
Nota q̄ ad gubernādū equū req̄runt̄ duo.
Prio frenū. ſcdo calcaria. Freno retinet̄ ſi ē
indomit⁹. Calcarib⁹ ꝑcutit̄ ſi ē piger. Mul
ti eñ tā religioſi q̄ȝ clerici q̄ȝ etiā ſecl'ares eq̄/
tant equū ſine freno. Jō ꝓijciunt̄ i luto luxu
rie ⁊ corruptiōis cōpatrū et cōmatrū ⁊c̄. tot⁹
mūd⁹ eſt corrupt⁹. Multi dicūt. Ego vellē
viuere caſte ſi de⁹ faceret mihi gr̄am. ſed non
poſſum ⁊c̄. Rō. q̄ꝛ equitatis ſine freno. Ecce
ſtulticie. ac ſi miles vellet equitare equū ido
mitū ſine freno. ſi cadit culpa eſt ſui. Jdeo q̄ꝛ
null⁹ equ⁹ eſt tam infrenis q̄ȝ corp⁹ hois. Jō
dr̄ apl's. Equis frena in ora mittim⁹ ad ꝯſen
tiendū nob. ⁊ oīe corp⁹ illoꝝ circūferimus.
Jac. iij. Calcaria aūt ſūt amor de ſaluatōne
de pede dextro. ⁊ timor de damnatōe de pe/
de ſiniſtro. Si equus tu⁹ ſit piger ad ieiunā
dū vigilandū orandū vl' veniēdi ad eccl'iaȝ
ꝑcutiat̄ cuȝ calcari de pede dextro dicendo.
Corp⁹ labora modo. q̄a reſurges ipaſſibile
clarum ſubtile. leue ⁊c̄. Si aūt ſic nō vult ſe
mouere ꝑcutiat̄ cū illo de pede ſiniſtro. ſ. ti/
more dānatiōis. dicēdo. ſi mō nō vis ieiuna
re i inferno nūq̄ȝ comedes. Jdē de vigilia ci
licio ⁊c̄. Qui h̄ nō vult facere pnīam faciet in
īferno ⁊ ſine fructu. Jō dr̄ ſcp̄tura d̄ iſtis cal
carib⁹. Qui timetꝫ deū. Ecce vnū calcar. di/
ligite illū. Ecce ſecūdū Ecci. ij. Et aliq̄ mali
eq̄tāt. vt luxurioſi. q̄ꝛ ſpūs nō eq̄tat ſuꝑ car/
nē regēdo vt miles equū ſȝ ecōuerſo. q̄ꝛ caro
dominat̄. De q̄b⁹ dr̄ apl's. Qui ſm̄ carnē ſūt
q̄ carnis ſūt ſapiūt. ad Ro. viij. Aliq̄ aūt eq̄/
tant ad os ſine ſella. vt ſūt illi d̄ mr̄imonio q̄
tangūt carnē. lȝ nō cadāt ſ̄uādo modū circa
mutuā fidelitatē. Uirgines eñ eq̄tāt cū ſella
equū q̄ nūq̄ȝ tangūt carnē. nec corde deſide/
rādo. nec ore loq̄ndo. nec opē faciēdo. De q̄
bus apl'us. Jn carne ambulātes nō ſm̄ car
nē militam⁹. ij. ad Cor. x. Xp̄s aūt rex ⁊ dn̄s
nr̄ eq̄tauit equū carniſ ſue ſiue corꝑis ſui cū
ſella ỽginitatis. q̄ꝛ nunq̄ȝ ſciuit expimentali/
ter illaȝ delectationē quā luxurioſus querit
Jdeo apl'us. Talis decebat vt nob eſſet pō
tifex. ſanct⁹. innocēs. impollut⁹. ſegregatus a
pctōrib⁹. ⁊ excelſior celis factus. ad Heb. vij.
Quinq̄ȝ excellētias d̄ xp̄o dr̄ ꝯ q̄nq̄ȝ modos
peccādi ꝑ luxuriā. Primus modus eſt cogi/
tando deſiderando ⁊ delectando. ſed q̄ꝛ xp̄s
non cogitauit nec talia vnq̄ȝ deſiderauit. q̄ꝛ
ſanctitas ꝓncipaliter cōſiſtit in corde. Se/
cūdus mod⁹ eſt loquēdo de materia vel can
tando ⁊c̄. Corrūpūt eñ bonos mores collo
quia praua. j. ad Cor. xv. tales nō ſūt inno/
centes. Hieronym⁹. Nō lōge eſt a facto q̄ de
lectat̄ in ỽbo. Et q̄ꝛ xp̄s nunq̄ȝ de tali mate/
ria loq̄bat̄ niſi repħendēdo. iō dr̄ innocens.
Terti⁹ mod⁹ eſt mollicies de illis q̄ ꝑ ſe pol/
luunt̄ timētes ꝯfundi ſi cū alijs ⁊c̄. iōo dr̄ i/
pollut⁹. Quart⁹ q̄ peccāt cū mulierib⁹ faciē/
do op⁹. xp̄s ỽo nūq̄ȝ. ideo dr̄ ſegregat⁹ a pec/
catorib⁹. Quint⁹ mod⁹ eſt ꝯ naturam q̄n nō
poteſt ſequi generatio ⁊c̄. chriſt⁹ dr̄ altior ce/
lis factus. ſ. in puritate. Jn iſto equo eq̄tauit
beat⁹ Johes. ſciuit eñ regere corp⁹ ſuū cum
freno abſtinētie ⁊ calcarib⁹ ⁊c̄. q̄ꝛ nunq̄ȝ ceci
dit de ſella ỽginitatꝫ. Ecce equ⁹ de ſella regꝫ
Jdeo de ipo poteſt intelligi qd̄ ipemet dicit.
Ecce equus albus. ſ. corpus beati Johānis
⁊ q̄ ſedebat ſup equū vocabat̄ fidelis ⁊ verax
Apocal'. xix. Fidelitas reſpicit cor q̄ꝛ nunq̄ȝ
corde deſiderauit inboneſtatē. ⁊ verax q̄ꝛ nō
fecit opē actū carnalem. Si dicat̄. h̄ nō fuit
ſingulare i iohāne. q̄ꝛ m'lti alij fuerūt ỽgīes

Dico ꝙ multi ſūt in ꝑadiſo ꝟgines ⁊ i h̄ mū/
do ſ ʒ nō credo ꝙ tali mō ſicͤ Johēs. qꝛ nō cre
do ꝙ aliqͥs i tali pūcto ſeruaſſet ꝟginitatē ſicͤ
fecit beat⁹ Johes. Cū em̄ fuiſſet. xxxvij. an/
norū deſpōſauit vxorē. deinde fecit ꝯuiuiū
nuptiarꝝ in q̄ fuit xp̄s et mater ei⁹ ꝟgo maria.
vt dicͤ Hiero. vbi xp̄s mutauit aquā in vinū.
Et facto cōuiuio in ſero. forte iā ſpōſa erat in
camera ⁊ forte in lecto. Et ſpōſi q̄d nūc cogi
tatꝫ. vos ſcitꝫ q̄ trāſiuiſtis a capite vſqꝫ ad pe/
des. ſūt carnales. Tūc xp̄s vocauit eū dicēs
Ueni mecū volo ꝙ ſis religioſ⁹. Qꝛ vt dͭ ſā/
ctus Tho. in ſcd̄a ſcd̄e. apl̄i faciebāt tria vo
ta. caſtitatꝫ. paupꝑtatis. ⁊ obediētie. Et ſtatim
Johes recepto cōgerio a ſpōſa ſecut⁹ ē xp̄m.
ipa potuit ducere aliū virū. Et ex hoc etiaꝫ
determiāt ꝙ deſpōſati pn̄t ſepari ꝑ ingreſſū
religionis. Ecce in q̄li pūcto expectauit dn̄s
eū vocare. nō ante deſpōſationē nec ante cō
uiuiū. ſ ʒ qn̄ lupus volebat deuorare ouē. Jō
dicͤ Hieronym⁹ in ꝓlogo ſuꝑ euangeliū Jo
hānis. Hic eſt Joh̄ euāgeliſta. vnus. i. ſingu
laris ex diſcipulis dn̄i. q̄ ꝟgo a deo elect⁹ eſt
quē de nuptijs volentē nubere vocauit de⁹
¶ Moraliter. Johes piſcator. xxxvij. anno/
rū ⁊ ꝟgo venit ad matrimoniū. mō ſi eēt vn⁹
talis. nō inueniret vxorē. ſtatim diceret. non
dabo illi ⁊c̄. Itē qꝛ ſtatī obediuit xp̄o dimit/
tendo ſpōſam. Xp̄s nō p̄cepit vobis dimitte
vxores nec ſpōſas. ſ ʒ ꝙ caueatis ab imundi/
cijs. ⁊ ꝙ ſitis ꝯtenti de vxore vr̄a. alba vl̄ bru
na. iuuene vl̄ antiq̄. ſana vl̄ infirma. qꝛ illud
eſt onus mr̄imonij. Qui ꝟo nō ſūt de matri
monio. abſtineāt. viuāt caſte ſm̄ ꝯſiliū Tho
bie dicētis. Attēde tibi fili ab omī fornicati/
one. ⁊ p̄ter vxorē tuā nunq̄ꝫ patiaris crimen
ſcire. Thob. iiij. ¶ Quātuꝫ ad tertiū gradū
honoris dicͤ. Uir quē rex honorare vult dꝫ
accipe regis dyadema ſuꝑ caput ſuū. Coro
na q̄ xp̄s fuit coronat⁹ inquātū hō in die cō/
ceptiōis ſue fuit ſapiētia ꝑfecta oīm rerꝝ. Rō
qꝛ ſicͤ corona portaᷓ in capite. ita ⁊ ſapia. Jō
dͥ vulgariter de ſapiēte. bonā teſtā hꝫ. Co/
rona aūt xp̄i habuit q̄ttuor flores ad ſimili/
tudinē corone regꝭ circūquaqꝫ. Ante ꝑ ſcien
tiā trinitatꝫ quā habuit i cōceptiōe. nō ſolum
inq̄ꝫtū deus. ſ ʒ inq̄ꝫtum hō vidit trinitatē ita
clare ſicut modo in celo. Uidit em̄ patrē et
filiū ſpirātes ſp̄m ſanctū. Retro habuit ſcien
tiā ⁊ cognitionē omniū creaturarꝝ ⁊ oīm rerꝝ
factarꝝ ⁊ fiendarꝝ. q̄t homīes fuerunt ante. ⁊
poſt erūt. ⁊ q̄t aīalia. de die iudicij. et de omī
bus cordiū cogitationibꝫ. A dextris habuit
cognitionē ⁊ ſciam de gl̄ia ꝑadiſi. qꝛ i inſtāti
cōceptiōis aperuit ſibi librū p̄deſtinatiōis. et
cognouit q̄t eſſent ſaluādi et cām ſaluatōnis
A ſiniſtris aūt habuit ſciam ⁊ cognitionem
penarꝝ inferni ⁊ omniū dānandorū. in libro
p̄ſcientie vidēs clare ⁊ cauſas dānatiōis. De
iſta em̄ corona xp̄i fuit coronat⁹ in pūcto ſue
cōceptiōis qn̄ ꝟgo ꝯſentiēs dixit. Ecce ancil
la dn̄i. fiat mihi ſm̄ ꝟbū tuū. In vltimo ver
bo corp⁹ xp̄i fuit formatū. ⁊ aīa infuſa ſtatim
hūit ſciam oīm p̄dictorꝝ. De iſta corona au/
toritas. Egredimī filie ſyon ⁊ videte regem
Salomonē in diademate q̄ coronauit eum
mater ſua i die deſpōſatiōis illi⁹ et in die leti
cie cordis ei⁹. Cañ. iij. ¶ Nota. Filie ſyon. i.
ꝯtēplatiōis aīe. Et videte regē ſalomonē. i.
xp̄m. Regula eſt tā iudeorꝝ q̄ꝫ etiam doctorꝝ
nr̄orꝝ ꝙ in libro canticorū vbi diceᷓ. Salo/
mon vel dilect⁹ vel ſpōſus intelligiᷓ de⁹. In
dyademate q̄ coronauit eū matᷓ ſua. qꝛ ex ꝑte
mr̄is ſibi debebaᷓ de iure regnū dauid. ⁊ nō
ex ꝑte patris. qꝛ nō habuit hoīem patrē. i die
deſpōſatiōis illi⁹. i. aſſumptiōis hūanitatꝫ et
vnitatis ſuppoſiti. qꝛ ſicut vir et vxor nō ſunt
oīno duo ſed vna caro. Itaqꝫ iam non ſunt
duo. ſed vna caro. Qđ ergo deus coniūxit
hō nō ſeparet. Math. xix. Ita humanitas ⁊
diuinitas in xp̄o nō ſūt niſi vna ꝑſona diui
na. Et in die leticie cordis ei⁹. ⁊ ſcientia quā
habuit ſubito. De iſta corona ſapientie fuit
etiā coronatus Johānes euāgeliſta ſuꝑ oēs
alios in nocte paſſiōis chriſti. Diciᷓ quō be/
atus Johannes quia al̄s non feciſſet recli/
nauit caput quaſi vellet coronari ſuper pe/
ctus chriſti in cena. ⁊ tūc habuit ſcientiā. q̄a
tūc fuit ſibi impoſita corona regis quattuor
habens flores. Ante ꝑ cognitionē dei. Ideo
beatus Johānes fecit euangeliū. Retro per
cognitionē omniū creaturarꝝ ⁊c̄. A dextris
ꝑ cognitionem gl̄ie ⁊ ſaluandorꝝ. Ideo fecit
primā epiſtolā canonicā. A ſiniſtris ꝑ cogni
tionē damnatorꝝ. Ideo fecit ſecūdam ⁊ ter/
tiam epiſtolas canonicas. Ideo poſſumus
de eo dicere. Corona aurea ſuꝑ caput eius
exp̄ſſa ſigno ſanctitatis. Eccl̄i. xlv. ¶ Nota.
exp̄ſſa ſigno ſanctitatis. qꝛ ſicut intus in anī
ma habebat coronā ſapientie. Ita etiā exp̄ſ/
ſabat extra ꝑ ſignum ſanctitatis ⁊ bone vite.
Multi em̄ hodie portant coronam ſapien/
tie. ſed nō expreſſam ſigno ſanctitatis ſed va
nitatis. habent magnam ſcientiā ſed malam

ꝯſcientiã. Sũt eñ multi hñtes coronã ſapi-
entie ĩ capite q̃ttuoꝛ floꝛes liliȷ̃ oꝛnatã in cir-
cuitu. Ante ꝑ ſciam quã hñt de deo. legẽdo.
diſputãdo de attributꝭ relatiõibꝫ et nomibꝫ
diuinis ſꝫ nõ exꝑſſaꝛ ſigno ſctitatis. qꝛ nullũ
ſapoꝛẽ ſentiũt deuotiõis. Retro ꝑ ſciaꝫ crea-
turaꝝ diſputãdo de impꝛſſiõibꝫ cõſtellatiõibꝫ
coꝛpoꝝ celeſtiũ. de generatiõe ⁊ coꝛruptõne
⁊c̃. ſꝫ nõ exꝑſſa ſigno ſanctitatis. deſpiciendo
creaturas coꝛruptibiles. ĩmo aliq̃ maculanꝛ
ibi. A dextris ꝑ ſciam de glĩa celeſti de illis
q̃ ſaluanꝛ. ⁊ ꝑ q̃ opa p̃dicãdo. diſputãdo. diſ-
ponẽdo. de oꝛdinibꝫ angeloꝝ. de gradibꝫ glo-
rie diſputãdo. ſꝫ nõ exꝑſſaꝛ ſigno ſanctitatis.
qꝛ nõ paramꝰ nos ꝑ bonã vitã vt ad illã ꝑue-
niamꝰ nec illã ardẽter deſideramꝰ. A ſiniſtrꝭ
ꝑ ſciam certã quã habemꝰ de inferno. de pe-
nis dãnatoꝝ diſputãdo ⁊c̃. ſed nõ exꝑſſaꝛ ſig̃
ſanctitatꝭ cauẽdo a peccatꝭ ne illuc deſcẽda-
mus. ¶ Quãtũ ad q̃rtũ gradũ honoꝛis dic̃.
Uir quẽ rex honoꝛari vult. p̃mꝰ de regꝭ p̃n-
cipibꝫ teneat equũ eiꝰ. Iſtũ honoꝛẽ fecit xp̃s
beato Johãni. Maioꝛ p̃nceps curie xp̃i inꝛ
angelos q̃ veniũt ad nos ẽ Michael. Ecce
michael vnꝰ. i. ſingularis de p̃ncipibꝫ p̃mis.
Dañ. x. Iſte princeps ex mãdato xp̃i tenuit
equũ. i. coꝛpꝰ beati Johis. intm̃ ꝙ nõ impe-
git cadendo ꝑ moꝛtẽ in aliq̃ toꝛmẽtoꝝ. cũ tñ
aliȷ̃ apl̃i moꝛtui ſunt in toꝛmẽtis. Johes aũt
nec ĩ toꝛmẽto olei feruẽtis in q̃ fuit miſſus a
Domiciano impatoꝛe ꝓpter xp̃m. cuꝫ tñ eſſet
tam ſenex. Itẽ nec exilio ĩ inſula deſerta ca-
ptiuus fuit moꝛtuꝰ fame ⁊c̃. nec venenũ ſibi
datũ ab Ariſtodemo p̃ncipe idoloꝝ ſibi no-
cuit. Rõ. qꝛ maioꝛ p̃nceps curie xp̃i tenuit et
duxit equũ ſuum. ⁊ fuit cõpleta ꝓphetia in eo
dicẽs. Seruꝰ meus es tu. Cuꝫ trãſieris per
aquas. ſ. qñ ducebaꝛ in exiliuꝫ in pathmos.
tecũ ero. ⁊ flumina nõ operiẽt te. ⁊ cũ ambu-
laueris in igne. ſ. in toꝛmẽto olei nõ cõbure-
ris. ⁊ flama nõ ardebit ĩ te. Iſa. xliȷ̃. ¶ Quã-
tũ ad q̇ntũ gradũ dicit. ⁊ ꝑ plateas ciuitatis
incedens. ſ. equitãdo cũ coꝛona in capite. et
p̃ncipe equũ ducente. clamet p̃nceps dicens
Sic honoꝛabiꝛ quẽcũq̧ rex voluerit hono-
rare. Iſtũ honoꝛẽ fecit deꝰ btõ Johãni. Ci-
uitas eſt ꝑadiſus. De qua Dauid. Glorioſa
dicta ſunt de te ciuitas dei. p̃s. lxxxvj. Platee
late ſunt oꝛdines angeloꝝ. Et platee ciuita-
tis aurũ mundũ tanq̧ vitrũ ꝑlucidũ Apoc̃.
xxj. Modo videamꝰ quõ p̃nceps magnꝰ ſcꝫ
Michael clamauit ꝑ plateas huiꝰ ciuitatis

¶ Dicaꝛ. cũ beatus Johes fuiſſet centũ an-
noꝝ ſenex. xp̃s ſibi apparuit inuitãs eum ad
gloꝛiã. Dicaꝛ quõ beatus Johes ante diem
ſui obitꝰ fecit fieri foueã q̃drată in eccleſia. et
ꝓiȷ̃ci terrã extra eccleſiã. Et vocato ꝓpl̃o pre-
dicauit magnũ ſermonẽ de pace dĩ. Filioli
diligite inuicẽ. Cũq̧ nihil aliꝺ diceret. Co-
gita quõ ꝓpl̃us debuit dicere. O p̃ꝛ et oblitꝰ
eſtis tã pulchꝛos ſmones ⁊c̃. Rñdit. qꝛ erat
receſſurꝰ. ideo dicebat iſta vltima ṽba. vt re-
coꝛdarenꝛ qꝛ ſi diligitꝭ vos ad inuicẽ nõ ha-
bebitis inꝛ vos rixas. diſcoꝛdias nec malas
volũtates nec inuidiam de honoꝛe. diuitiȷ̃s.
officiȷ̃s ⁊c̃. Facto ſermone intrauit foueã po-
pulo reſpiciente. Cogitate flerꝰ de receſſu tã-
ti patris dicens. Inuitatus ad cõuiuiũ tuũ
dñe ihũ xp̃e ecce venio. Et ſubito xp̃us cum
apl̃is et ſanctis angelis deſcẽdit cum tanta
claritate ꝙ ꝓpl̃us nõ poterat reſpicere. ⁊ bea-
tus Johannes ſine doloꝛe tradidit animaꝫ
in manibꝫ xp̃i. Ideo dicit Hieronymꝰ. tã ex-
traneꝰ fuit a doloꝛe moꝛtis q̃ꝫ a coꝛruptõne
carnis inueniꝛ alienꝰ. Poſt receſſum clarita-
tis ꝓpl̃us iuit ad foueam ⁊ nõ inuenerũt niſi
manna ibi q̃ ſcaturiebat. O dixerunt aliqui.
ipe eſt deꝰ. Ecce anhelitꝰ eius q̇d facit. ſꝫ fal-
ſum eſt. ſed iſtud bullire de mãna ſignificat
ꝙ ſic ſua doctrina euangelica ſcaturiuit per
mundũ. Aliȷ̃ dixerunt ꝙ eſt in ꝑadiſo treſtri.
vt p̃dicet ꝯ̄ antixp̃m. vt ſint tres teſtes cõtra
eum. vnꝰ de lege nature. vt Enoch. Alius ꝺ
lege ſcp̃ture. vt Helyas. Alius de lege gr̃e. ⁊
erit tertiꝰ vt Johãnes. ſed hoc eſt falſum. q̃m
ipſemet dicit in Apoca. ꝙ erunt ſolũ duo te-
ſtes. ſ. Helyas et Enoch. p̃dicantes ꝯ̄ anti-
chꝛiſtũ. Ergo vbi eſt. tene doctrinã ⁊ opini-
onẽ ſancti Thome doctoꝛis oꝛdinis fratrũ
p̃dicatoꝝ q̃ in poſtilla ſuper Johannẽ dr̃. ꝙ
poſtq̃ꝫ fuit moꝛtuꝰ in fouea ibidẽ reſurrexit ⁊
in coꝛpe ⁊ in anima iuit in celũ ſiue in paradi-
ſum. Et intrauit ꝑadiſuꝫ tranſiẽs ꝑ plateas
id eſt oꝛdines angeloꝝ equitans. quia. ſ. ĩ coꝛ-
poꝛe ⁊ aĩa tranſibat Michael p̃nceps clama-
bat dicẽs. Sic honoꝛabiꝛ quẽ rex voluerit
honoꝛare. Et ſic cũ tali honoꝛe aſcendit vſq̧
ad oꝛdinẽ ſeraphin ad pedes domini noſtri
ihũ chꝛiſti et virginis Marie vbi habebat
cathedram. Ideo poteſt dicere Johannes.
Quãdo ꝓcedebam ad poꝛtã ciuitatis in pla-
tea. ſupple ſuperioꝛi. parabant mihi cathedrã
Job. xxix. Ecce quare dicit thema. Erat vir
magnus ⁊c̃.

¶De innocentibus

PUeros percuſſe

rūt gladio. ⁊ euaſi ego ſolꝰ. Job. j.
Hodie eſt tertiū feſtū iunctū nati/
uitati dn̄i nr̄i Jhu xp̄i. Rō hꝰ ſocietatꝭ eſt iſta
Xp̄s venit ī hūc mōm vt apiret tres portas
ꝑadiſi Prima eſt de pn̄ia ꝑ quā poſſent intra
re pctōres.. Jō dixit xp̄s. Nō veni vocare iu
ſtos ſꝫ pctōres ad pn̄iam. Lu. v. Et qꝛ beatꝰ
ſtephanꝰ fuit magne pn̄ie. nō ſolū in ieiunijs.
vigilijs. ⁊c̄. ſꝫ etiā volūtarie patiēter ſuſtinēdo
martyriū. Et ſicītrauit ꝑ portā pn̄ie. iō iūgi
tur natiuitati xp̄i. Scd̄a porta eſt de obediē
tia. Et qꝛ beatꝰ iohēs fuit obediēs nō ſolū ad
p̄cepta ſꝫ ad cōſilia euāgelica. Jō fuit ſingu/
larit̄ dilectꝰ a dn̄o. Jō iūgit̄ natiuitati xp̄i ī ſe/
cūdo loco. Tertia porta ē innocētie. ⁊ iſtam
aperuit puerꝭ innocētibꝫ Jō in tertio loco iū
gunt̄ natiuitati xp̄i. Feſtū hodiernū de quo
mō volo p̄dicare erit de inocētibꝫ. Sꝫ ꝓus
ſalutet̄ v̄go maria. Pro declaratōe hꝰ verbi ⁊
introductōe materie ſciendū. ꝙ int̄ p̄ncipiuꝫ
ſacratiſſime vite dn̄i nr̄i ihu xp̄i quā tenuit ī
h̄ mūdo. xxxiij. annis ⁊ finē inuenio magnaꝫ
dr̄am ⁊ diuerſitatē ⁊ q̄ſi ɔtrarietatē. Nā in fi/
ne voluit mori ſine ſocietate alicuꝰ ſcē ꝑſone
licet inter latrones voluerit mori. nō tn̄ cum
ſocietate ſanctaꝝ ꝑſonaꝝ. ſꝫ ſolꝰ voluit porta
re onus. Rō. qꝛ ſi aliqua ꝑſona ſctā ⁊ inocēs
cum eo fuiſſet mortua. dixiſſent aliqui infide
les ꝙ ſua paſſio nō fuiſſet ſufficiēs. Imo fuiſ
ſet neceſſariū ꝙ tal̄ ſanctꝰ cū eo fuiſſet mortuꝰ
Jō ad expellendū iſtū errorē ſolꝰ voluit mori
cū latronibꝫ. de q̄bꝫ nulla fuiſſꝫ hmōi ſuſpitō
ſeu error Jō in nocte paſſionis qn̄ debuit ca
pi a iudeis obtulit ſe eis dicēs. Quē queritꝭ.
At illi. Jeſum nazarenū. Et ille. Ego ſum.
Et p̄cipiēs eis ait Si ḡ me queritꝭ. ſinite hoſ
abire. Joh. xix. Solꝰ voluit pati. oñdens ꝙ
ſua paſſio fuit p̄cium ſufficiēs ⁊ ſupabūdans
⁊ fuit cōpleta ꝓphia Jſa. lxiij. Torcular calca
ui ſolꝰ. ⁊ d̄ gentibꝫ nō eſt vir mecū. Torcular
fuit ſancta crux. vbi calcatū fuit racemū hu/
manitatis. ⁊ vinū ſanguis effuſum cū v̄beri
bus. corona ſpinaꝝ. clauis. ⁊c̄. Et de gētibꝰ
nō eſt vir mecū. ſ. a v̄tute. ſanctꝰ ⁊ iuſtꝰ Nō eſt
vir mecū. ſꝫ ſolꝰ voluit pati. Ecce finem vite
xp̄i. ſꝫ p̄ncipiū vite ſue gl̄ioſe fuit diuerſū. q̄a
ip̄o nato om̄es innocentes illiꝰ patrie de atti
nentia de bethleē mortui ſunt. ⁊ ip̄e ſolꝰ eua/
ſit. Rō. qꝛ licet fuiſſemꝰ redēpti ꝑ mortē illam
ſi voluiſſet. tn̄ adhuc indigebamꝰ inſtructiōe
euāgelice doctrine ab ore eiꝰ. Itē qꝛ dixiſſet
infideles ꝙ inuolūtarie fuiſſet mortuꝰ Jō no
luit mori puer. ſꝫ ī meliori etate voluit volun
tarie mori. De h̄ moyſes ꝓphetās. ⁊ ē ſil̄ figu/
ra xp̄i ⁊ p̄ceptū iudeis. dixit. Nō coques edū
in lacte mr̄is ſue. Exo. xxiij. Judei vt rudes
exponūt ad lr̄am ⁊c̄. ac ſi deꝰ feciſſet ſe eorum
coquinariū. ſꝫ eſt v̄bū ꝓphie ⁊ dirigit̄ herodi
regi. Nō coques. ſ. ꝑ anticipationem mortis
edū. i. xp̄m. in lacte matris ſue. ſ. puerꝝ puuluꝫ
lactentē. Iſtud verbū ter replicat̄ a Moyſe
ſcꝫ Exo. xxiij. ⁊. xxxiiij. Et Deut. xiiij. Et ter
ꝓpoſuit Herodes occidere puerꝝ ihm̄. ſꝫ deꝰ
impediuit. Primo in eiꝰ natiuitate qn̄ auditꝭ
miraculis de claritate noctis. de paſtoribus
de aīalibꝫ. de angelis in aere cantantibus. co
gitauit ip̄m occidere. ſꝫ nō fuit auſus timens
inſultū. qꝛ erat nouꝰ ¶ Scd̄o in aduentu re
gum oriētis q̄rentiū ⁊ dicentiū. Ubi eſt q̄ na
tus eſt rex iudeoꝝ. tūc etiā ꝓpoſuit ip̄m occi/
dere ſꝫ nō potuit. qꝛ filij ſui inſurrexerūt ɔ eū
⁊ in illis occupatꝰ ⁊c̄. ¶ Tertio qn̄ fuit q̄dra/
geſimo die p̄ntatꝰ ī templū ī hierl̄m vbi erat
herodes. ⁊ ſanctꝰ ſimeon ⁊ anna ꝓphetiſſa oi/
bus ꝓphetabāt ꝙ ille erat rex meſſias. Cogi
tate ꝙ iſta v̄ba venerūt ad aures herodis. et
tūc herodes voluit eū occidere. Sꝫ angelꝰ ī
ſomnis apparuit Joſeph dicēs. Accipe pue/
rum ⁊ mr̄em eiꝰ ⁊ fuge in egyptū. Tūc alij pu
eri fuerūt occiſi. ⁊ xp̄s euaſit ꝑ fugā. Ideo d̄r
thema. Pueros ꝑcuſſerūt gladio. ⁊ euaſi ego
ſolꝰ Iſtud thema tāgit duas materias. Pri
mo de morte innocentū p̄cioſa. cū d̄r. Pue/
ros ꝑcuſſerūt gladio ¶ Scd̄o de fuga xp̄i v̄
tuoſa. cū d̄r. Et euaſi ego ſolus. Solū p̄dica
bo de p̄ma materia. ſ. de morte innocentum
de q̄ inueni tres rōnes ſiue cauſas. Prima ex
ꝑte xp̄i. ſcd̄a ex ꝑte herodis. tertia ex ꝑte iude
orum. Si eñ mors iſtoꝝ pueroꝝ cauſa ſeu
rō ſumit̄ ex ꝑte xp̄i. venit ꝑ obedientiā copio
ſam. Ex ꝑte herodis venit ꝑ maliciā veneno
ſam. Ex ꝑte iudeoꝝ venit ꝑ duriciā malicio/
ſam ¶ Dico p̄mo ꝙ ⁊c̄. fundat̄ ſic. In tota vi
ta ſua voluit deo patri obedire inquantū hō
ſuando oīa p̄cepta legis veteris vſqꝫ ad mor
tem ¶ Rō. ad complendū eā. qꝛ ſicut fuit ini/
tium noue legis. ita fuit cōplementū veteris
Jō voluit ſuare vtrūqꝫ. qꝛ ſic ſol eſt initium
diei ⁊ finis noctꝭ. Practice. Ita xp̄s fuit ter
minus ſiue finis. vt dicunt omnes doctores
Auctas xp̄i. Ego ſū alpha ⁊ o. p̄mꝰ ⁊ nouiſſi/

mus.pncipiū ⁊ finis. Apo.xl. Nota. ſic eñi i
nr̄o alphabeto pma lr̄a ē a. ⁊ vltia eſt z. In al
phabeto iudeoꝝ pma lr̄a eſt aleph. vltia tau.
Ita i greco alphabeto pma lr̄a eſt alpha. et
vltia o. Jō dr̄. Ego ſum alpha.i.pncipiū no/
ue leg̃.⁊ o.i.finis veter̃ leg̃. Jō mortuo xp̄o
mortua ē lex moſayca. Et reſurgēdo reſurre
xit lex noua. Auctas. Nolite putare qm̄ ve/
ni ſoluere legē aut ꝓphas Nō veni ſoluere ſed
adimplere. Amē q̄ppe dico vob̄ donec trāſe/
at celū ⁊ t̄ra. iota vnū aut vn⁹ apex n̄ p̄teribit a
lege donec oīa fiāt. Mat.v. Nota celū. Celū
ꝯtinēs ſecreta celeſtia ē aīa xp̄i. terra corpus.
Celū ⁊ terra trāſierūt i morte xp̄i qñ aīa cū
diuitate trāſiuit ad limbū.⁊ corp⁹ ad ſepulcꝝ
tūc lex moyſi trāſiuit quā xp̄s euauit nec ali
qd̄ p̄ceptū dimiſit. Nō int̄ alia p̄cepta erat
vnū de pmitijs offerēdis. Verbi gr̄a.q̄ babe
bāt agrū. tp̄e meſſis colligebāt pmas ſpicas
albas.⁊ ponebāt i caniſtro ⁊ offerebāt ea deo
in tēplo. Idē de pmis racemis matur̃.et de
alijs fructib⁹ fuit p̄ceptū. Cū intrauer̃ terrā
quā dn̄s de⁹ tu⁹ datur⁹ eſt tibi poſſidendam ⁊
obtinuer̃ eā atq̄ babitauer̃ i illa. tolles d̄ cū/
ctis frugib⁹ tuis pmitias ⁊ ponas i cartallo
p̄geſq̄ ad locū quē dn̄s d̄s tu⁹ elegerit. vt ibi
inuocet̃ nomē ei⁹. Deut.xxvj. Hoc ſil̄ fuit p̄/
ceptū ⁊ figura d̄ xp̄o. Inq̄tū eſt p̄ceptū eſt v̄
bum dei ad p̄lm̄ iſrl̄. Inq̄tū eſt figura ē ver
bum dei pr̄is ad filiū dī. Cūq̄ itrauer̃ t̄ram
quā intrauit i die icarnatōis.⁊ obtinuer̃ eā
atq̄ babitauer̃.ſ.naſcēdo. Tolles d̄ cunctis
frugib⁹ tuis.fruct⁹ q̄s xp̄us expectabat erant
martyres ⁊ doctores.ꝯfeſſores.v̄gies.penitē
tes.ꝯtinētes.⁊ innocētes.q̄ fuer̄t inumerabi
les. Intm̄ q̄ iohes q̄ vidit dixit Vidi turbā
magnā quā dinūerare nemo poterat. Apo.vij
Primitie āt iſtoꝝ fructuū fuer̄t ſc̄ti innocen
tes.q̄s a xp̄s obtulit d̄o pr̄i d̄ fructib⁹ ſui agri.
ſcꝫ h⁹ mūdi. Ecce pma rō ſiue cauſa mortis i
nocentū ex p̄te xp̄i.ſ.obediētia copioſa euan
do p̄ceptū pr̄is.⁊ ꝯplēdo ꝓphiam. Sed nota
cū dr̄. Et pones i cartallo.i.i caniſtro. Et nū/
q̄d tm̄ valeret aliud vas.non.ꝓpter figuram
Cartall⁹ ei figurabat lymbū inferni ſc̄toꝝ pa
trum.ibi innocētes fuerūt poſiti.xxxiij.ānis.
poſt paſſionē xp̄i in die aſcēſionis obtulit in
tēplo padiſi pmitias d̄o pr̄i. Jō dr̄. pergeſq̄
ad locū.⁊c̄. De h̄ auctas noui teſtamēti. Hij
empti ſunt ex oīb⁹.ſ.ſc̄tis futur̃.pmitie deo ⁊
agno.⁊ i ore ipoꝝ nō eſt inuentū mēdacium
Sine macula ei ſūt añ thronū dei. Apo.xiiij.

Nota qñ dr̄. In ore eoꝝ n̄ eſt inuētū mēdaci/
um. Que ꝯmēdatio eſt iſta.cū ipi nūq̄ fuerīt
locuti. Nō dicere mēdaciū i adult̃ loq̄ntib⁹ ē
virt⁹.ſꝫ in puer̃ nōdū loquētib⁹.q̄ virtus eſt
Rn̄deo q̄ iſ̄ mōo n̄ fuer̄t locuti.ſꝫ i cartallo.
id eſt.i limbo. Cogite h̄ qñ illi ſc̄ti pr̄es vide/
rūt ſimul venire tot pueros ⁊c̄. Et interroga
bāt eos vn̄ veniebāt.⁊c̄. Pueri icceperūt loq̄.
⁊c̄.dixerūt eis cām mortis eoꝝ.q̄ ꝓpter xp̄m
verꝝ meſſiā natū. Cogitate quale gaudiū fu
it ſanctis patrib⁹. Cogitate moyſes q̄ ꝓphe/
tauerat de iſtis pmitijs ponendis i cartallo.
quō fuit gauiſus qñ vidit ſuā ꝓpheriā cōple/
tam. Et q̄ pueri dixerūt purā veritatē.ideo
dr̄. In ore eoꝝ nō eſt inuentū mendaciū Itē
dr̄. Sine macula eñi ſunt.ſ.mōi paradiſo añ
thronū dei. Nota q̄ pueri qñ naſcuntur. de
lege cōmuni naſcunt̃ cum duabus maculis
ſcꝫ cū macula culpe. q̄ a theologis dr̄ pctūm
originale.⁊ cū macula pene.ſ.ignorātia. q̄ eſt
pena peccati originalis. Dicat̃ q̄d ſit peccatū
originale.ac ſi iſta villa feciſſet imaginem de
auro vel argēto. vt ponat̃ in tēplo.⁊ dū por/
tat̃ cadit in luto.⁊c̄. Aia homis eſt ꝓpriſſima
imago dei. pulcra intm̄ q̄ ſi poſſet videri.⁊c̄.
de⁹ vt bon⁹ argētari⁹ fec eam vt ponat̃ i tem
plo padiſi.ſꝫ cadit in luto generatōis hūane.
in vtero mr̄is vbi creat̃ ⁊ infundit̃. ibi reci/
pit maculā ſine culpa ſua.⁊ niſi lauetur p̄ ba
ptiſmū.nō intrat tēplū padiſi.ſꝫ q̄ nō eſt cul
pa ſui.ideo nō habebit penam. Ecce quid eſt
pctm̄ originale. Jō dr̄ ſcptura. Quid eſt hō.
vt immaculat⁹ ſit.ſ.ſine pctō originali.⁊ vt iu
ſtus appareat nat⁹ d̄ muliere. Job.xv. Scd̄a
macula eſt pena.ſ.ignorātia.q̄ pueri quādo
naſcunt̃ nullā hn̄t ſciam. aialia aūt ⁊ aues qñ
naſcunt̃.iam hn̄t ſciam ſuā ⁊ induſtriam. vt
pull⁹ ſtatim natus ſcit eligere grana milij ſiue
panis inter perlas ſi apponant̃. Itē agnus vl̄
capriolus nouit̄ nat⁹ ſtatim inuenit vbera. ⁊
puer nihil. Itē in clamore cognoſcit mr̄em ⁊
puer nihil. Itē pullus ſi videt miluū. ⁊ agn⁹
lupum. ſtatim cognoſcūt q̄ ſunt inimici ſui.
puer nihil. Jō phs coactus eſt dicere. q̄ aīa i
pncipio ſue creatiōis eſt tanq̄ tabula raſa in
qua nihil eſt depictū. Ab iſtis duab⁹ macul̄
pueri iſti innocētes p̄ martyriū fuerūt mun/
dati..licet eis diſplicuerit. ſic mundātur ab
eadē pueri in baptiſmo.lꝫ diſpliceat eis.ſꝫ in
fide parentū purificant̃. Pl⁹ purificat baptiſ
mus ſanguis.q̄ aq̄.q̄ nō ſolū purificat aiam
nō tm̄ vt fiat feſtum. purificabātur eñi in fide

parentũ.ſ.xpi.in cuiꝰ noīe occidebāť.ꝛ matrꝫ eccie. Hi ſũt q̇ venerũt ex mag̃ tribulatōe ꝛ la/uerũt ſtolas ſuas ꝛ dealbauerũt eas ī ſanguīe agni Apo.vij.qꝛ v̾tute paſſiōis xpi purifica ti ſũt. Itē mũdanť a culpa ignorātie.qꝛ ſtati aīabꝫ ſepatis p martyrium infuſa ꝛ data fuit eis tāta ſcia de phīa ꝛ theologia plꝰ q̃ȝ habu erit aliq̇s mgr̄ ſeu doctoꝛ vnq̃ȝ ī hac vita. Lȝ nō ſtati habuerũt gl'am.habuerũt tamē ſciam Dicať ſil'itudo d̾ tacea febꝛida ſub cappa ab ſcōdita.nō clareſcit Ita d̾ aīabꝫ ſub carne ab ſcōditis.ſȝ a carne exutꝫ ſeu ſepatis hñt tātaȝ ſciam. Grego. Quid ē qḋ nō videāt q̇ vidētē oīa vidēt. Ecce q̄re d̾t Sine macl'a em̄ ſunt ſcȝ culpe ꝛ ignorātie ¶ Scḋa rō ſeu cā moꝛ/tis ſctōꝝ innocentũ ex pte herodis fuit mali/cia venenoſa. Qñ ei audiuit xpm natũ fuiſſe ꝛ miracula ꝛ reges oriētꝫ.timuit ne pplus in ſultaret ꝯ eũ ꝛ cogitauit euȝ occidere. Et qꝛ ipm neſciebat determiate occidit innocētes Ecce malicia venenoſa. Fũdať ſic p phīaȝ moꝛalē ꝛ theologiā diuialē. Regula eſt ꝙ idē actꝰ reſpectu diuerſaꝝ cāꝝ ē virtuoſus ꝛ vici oſus.bonꝰ ꝛ malꝰ Sic cũ iuuēcule paupi ele moſina mittiť a dño pio p malũ ſeruũ ꝛ lubꝛi cum.q̇ occaſiōe illiꝰ elemoſyne peccat cum ea Illa elemoſyna hȝ duas ꝯrias cās.bona ꝛ v̾ tuoſa ex pte dñi.mala ꝛ vicioſa ex pte ſ̾ui Idē in pposito iuuēcula gratioſa erat gēs iudai/ca ꝛ paupcula de bonis ꝛ ſctis pſonis Et do minꝰ Ihs d̾ mēſa gl'e voluit mittere elemoſy nam ſibi vnũ manipulũ denarioꝝ.ſ.mľtitu/dinē ſctōꝝ innocētũ quā miſit p ſ̾uũ lubꝛicũ ſcȝ herodē. Intētio xpi fuit bona vt abunda ret ī ſctis.ꝛc̄. Intētio aũt herodis miſtri ma/la.qꝛ vt coꝛrũpet eũ ꝛ tyrānice occiḋret. Iḋo d̾t euāgeliũ. Herodes mittēs occidit oēs pu eros q̇ erāt ī bethleē ꝛ ī oībꝫ finibꝫ eiꝰ a bima/tu ꝛ infra. Mat.ij. Dicať practica ſ̾m ꝙ rati onabiliť pt cogitari quō fctm̄ fuit. Herodes vocauit gētes armoꝝ q̇s tenebat.qꝛ nōdum reputabat ſe ſecuꝝ dicēs eis. Iā audiuiſtꝫ d̾ iſto puero nato.ꝛ murmurať ꝙ eſt rex iſrľ.ti/meo ꝙ vna die populꝰ inſurgat ꝯ me ꝛ ꝯ vos ꝛc̄.malꝰ rex ꝛ mali miſtri dixerũt. Ergo moꝛia tur ille puer. Dixit herodes. Nō poſſuȝ ſcire vbi eſt.bñ tñ ſcio ꝙ eſt ī bethleē natꝰ.ideo ibi eſt vel in locis vicinis. Iō cogitaui vt om̄es pueri illiꝰ pꝛie interficianť. Et miſtri Bonuȝ eſt. Sȝ quō fiet ne populꝰ ſe auiſet ne abſcon dat pueros filios. Dixit herodes. Nō optȝ ꝙ h̾ ſit ſecretũ.ꝛ oꝛdiauit taliť ꝙ eodē die ꝛ hoꝛa interficereñť. Cogitate ꝙ ſub aliq̇ coloꝛe Et dixit herodes. Nō iuenio aliũ modũ niſi ꝙ ſi cut octauianꝰ īpatoꝛ mādauit deſcribi om̄eſ magnos vt ſoluerēt vnũ denariũ d̾ argento ſic ꝛ ego oꝛdīabo q̄ſi volēs ſcire q̇t pueri ſint in terra.nolēs ꝙ aliq̇d ſoluāt ne foꝛte abſcon danť.imo diceť ꝙ dabo eis ſtrenas.ꝛ ſic fuit oꝛdinatũ. Ita fuit pconiſatũ ī terra bethleeȝ. ꝙ tali die ꝛ tali hoꝛa oēs pueri fuiſſent ꝯgre gati ī platea.ꝛ ita fuit. Et hoīes armoꝝ poſu erũt ſe ī angulꝫ plateaꝝ ne aliq̇s pr̄ aut mr̄ cũ filijs poſſent fugere.vľ ſi vellēt ſe defenḋe ꝙ ī terficereñť.ꝛ q̄libet mr̄ leta poꝛtabat vľ mitte/bat p nutricē ſuũ filiũ ſperās ſtrenas hr̄e.eti/am foꝛte clenodia. Dicať d̾ crudeli ſtrage ꝛ oc ciſiōe innocētũ. Dicebāt aliq̇.nō eſt filiꝰ ſȝ fi/lia volēs filiũ ſaluare a moꝛte. Alie abſconde bāt ne etiaȝ pderēt. Deinde pq̇rebāt domos ſi inuenirēt p tecas ꝛ īterficiebāt pueros.tot innocētes occiderũt ꝙ īnumerabiles q̄ſi fue rũt. Parētes v̾o vidētes tot gētes armoꝝ nō poterāt reſiſtere. Aliq̇ volētes defendere fili os moꝛtui fuerũt cũ ipis. Ecce iſta effuſio ſan guinis ſcōꝝ īnocētũ q̄liť fuit fcā ex crudelita te herodis. De h̾ pphauerat hieremias dicēſ Vox ī rama.i.ī excelſo.audita ē.ploꝛatꝰ ꝛ vlu latus multꝰ. Rachel ploꝛās filios ſuos.ꝛ no luit ꝯſolari.qꝛ ñ ſũt. Iere.xxxi. Et allegatur Mat.ij. Cogitate q̇t lamētatōes ꝛ fletꝰ erāt ī locis illiꝰ pꝛie. Diceret aliq̇s.q̄re d̾t. Rachel ploꝛās.ꝛc̄.qꝛ nō fuerũt filij rachel ſȝ lye que fu it mr̄ tribꝫ iude. Duas rñſiōes dabo.vnā lr̄a/lem.aliā allegoꝛicalē. Lr̄alis eſt.qꝛ rachel fu it ſepulta iuxta bethleē.ꝛ qꝛ erat ſctā reputa/bať mať tribꝫ Iude ꝛ patrona.vt btā eulalia tucbie. Iō d̾r.rachel plo.ꝛc̄. Allegoꝛice rach el.i.viſum pncipiũ.ꝛ ſigt ſcḋam xpi vxoꝛem. Prima fuit ſynagoga.ſȝ vt putana xpȝ abne/gauit p bentoſinā. Scḋa ē ſcā mr̄ eccia Lya lippa ſigt ſynagogā. Rachel pulcra eccleſiam Rachel.i.eccl'ia ploꝛās filios ſuos. Ideo ho die dimittiť cātꝰ leticie.ſ. Gl'a in excelſis. Te deũ laudamꝰ. All'a.ꝛ noluit ꝯſolari.qꝛ nō ſũt nec in h̾ mũdo.nec ī gl'a.qꝛ.xxxiij.ānis ſtete/runt ī limbo. Iō ceſſant cantꝰ leticie. Iō hie remias q̇ ꝯſolādo dicebat. Quieſcat vox tua a ploꝛatu.ꝛ oculi tui a lachꝛymis.qꝛ eſt mer/ces opi tuo ait dñs oīpotēs.ꝛ reuertentur d̾ terra īimici.ꝛ eſt ſpes nouiſſimis tuis ait dñſ Et reuertenť filij tui ad terminos ſuos. Hie re.xxxj. Limbꝫ d̾r locꝰ inimici. Ideo quia ipe pcurauit illum locũ. ¶ Moꝛaliter habetis

exemplū ī dicta auctate. q̇ filij ſūt flēdi ī mor/
te. ⁊ q̇ nō. Rachel. i. eccl'ia plorat filios. q̇a nō
ſunt. ſ. ī gl'ia. Ita qñ moriūt̃ filij q̇ nō intrāt ī
celū. ſic pueri nō baptizati. q̇ ex culpa parētū
moriunt̃. aliquotiēs ex culpa pr̄is q̇ male tra
ctat vxorē grauidā. vl' ipiꝰ mr̄is grauideque
tripudiādo vl' equitādo. vl' pctm̄ abſcōden/
do fecit abortiuū. illi ſunt flēdi. ⁊ ī iudicio pe/
tent iuſticiā a d̄o ꝛc. Itē flendi ſunt filij ⁊ filie
adulti. ⁊ filij ⁊ filie male vite. ribaldi. truffato
res. ꝛc. q꞉ illi nō intrāt ī celū. ſꝫ ad furcam in/
ferni. Sꝫ in morte filioꝝ innocentū poſt ba/
ptiſmū. maiꝰ feſtū deberet fieri q̄ȝ in nuptijs.
Dicat̃ de dn̄o q̇ in morte ꝓmogeniti gaudēs
veſtitꝰ de ſcarlata. iō ꝛc. Iō apl's. Nolumus
vos ignorare d̄ dormiētibꝫ vt n̄ ꝯtriſtemī ſic̄
ceteri q̇ ſpem non h̄nt. j. Theſ. iiij. ¶ Tertia
rō eſt. Ex pte iudeoꝝ. ſ. parentū puerorū. fuit
duricia malignoſa. Fundat̃ ſic iſta rō. Deus
hꝫ iſtud in ſua ꝓuidentia q̄ nunq̄m dimittat
pctm̄ impunitū. q꞉ vel punit̃ in h̄ mundo. vl'
in alio mūdo. vel in vtroq̄ȝ. Sicut enim nō
dimittit aliqđ bonū irremuneratū. q꞉ vl' hic
vel in alio mūdo vl' vtrobiq̄ȝ remunerat. Et
dicūt doctores q̄ in punitionibꝫ pn̄ia corre/
ſpondet culpe. Augꝰ. De pn̄ia tua pctm̄ tuū
accuſa. Verbi grā. Si doles caput. cogita q̄
ꝑ caput peccaſti ſupbiendo vel vane ornan/
do crines. ꝛc. q꞉ ꝑ q̄ q̇s peccat ꝑ h̄ ⁊ torqnet̃.
Sap. xj. Idem ſi ꝑ oculos vidēdo vane tor
ue ex odio vel inuidia. vel ꝑ nares. ꝛc. De pe
nitētia tua vel de pena tua pctm̄ tuū accuſa.
Si in facie cogita q̄ ex pictur꞉. Dicat̃ d̄ illa
nobili muliere que effecta fuit leproſa. Item
de alia que habuit cancrū in vberibꝫ q̇ oſten
debat. ⁊ mortua ē. Patet q̄ ſ̄m culpā deꝰ dat
penā. Dicat̃ exemplū de rege Adonibezech
ſupbiſſimo. q̇ ſibi ſubijciebat reges m'tos. q̇a
tūc quelibet ciuitas habebat regem ſicut mo
do epm. ⁊ ſcindebat eis manꝰ ⁊ pedes. et ſine
manibꝫ ⁊ pedibꝫ faciebat eos comede ſub mē
ſa cum canibꝫ ꝓijciēdo oſſa. ⁊ qñ ſe ꝑcutiebāt
ꝓpter oſſa ipe ridebat. Ecce q̄lis crudelitas.
Cū aūt ſemel intraſſet ꝑlium ꝯ ꝓpl'm iſrael.
ꝑcuſſus fuit. ⁊ ꝑdidit manꝰ ⁊ pedes. Et dixit
ꝑcuſſoribuſ. Anteq̄ȝ interficiatis me audite
modicū. ⁊ dixit. Septuaginta reges ampu
tatis manuū ac pedum ſummitatibꝫ collige
bant ſub menſa mea ciboꝝ reliq̇as. ſicut feci.
ita reddidit mihi dn̄s. Iudic. j. Per q̄ q̇s pec
cat. ꝛc. Patet regl'a. ꝛc. ¶ Ad ꝓpoſitū videa/
mus pr̄es ⁊ mr̄es innocentuꝫ in q̄ peccauer̄t

ꝯ deuꝫ. Nōne in h̄ q̄ noluer̄t hoſpitio recipe
ꝟginē ꝑuidā. nec Ioſeph ſpōſum. nec etiā pꝰ
natiuitatē viſis tot miracul' voluerūt recipe
filiū dei ⁊ mr̄em ⁊ Ioſeph. ne herodi regi diſ
pliceret. Iō deꝰ ꝓuocauit ꝯ eos herodem. ꝛc
q꞉ ꝑ que q̇s peccat. ꝑ hec ⁊ torq̄t̃. Et fuit cō/
pleta ꝓphia Ozee. ix. Ipſi intrauerunt ad be/
elphegor. i. ad herodē. i. deuorantem. ⁊ abalie
nati ſunt. ſ. a rege ſuo in ꝯfuſione. Qđ ⁊ ſi enu
trierit filios ſuos. abſq̄ȝ liber꞉ eos faciā ī ho/
minibus. Si dicat̃ dn̄o qñ erit h̄. Reſpōdet
Ve eis cum receſſero ab eis. ſ. fugiēs in egy/
ptum ¶ Moralit̃ habetis h̄ doctrinam ⁊ in
ſtructionē ne cōplaceatis creature ꝯ deū. q̇a
al's deꝰ ꝓuocabit ꝯ vos dn̄m. Iō pauci diu
durant in amore dn̄oꝝ. q꞉ ꝯ deū ꝛc. Idem d̄
muliere complacēre viro ꝯtra deū. Deus ꝓ/
uocabit iſtū ꝯtra eā. Dauid. Qm̄ deꝰ diſſipa/
uit oſſa eoꝝ q̇ hominibꝫ placent. confuſi ſunt
qm̄ deus ſpreuit eoſ. pſ. lij. ¶ Nota duas pe
nas quas deꝰ dat talibꝫ q̇ hoibꝫ placēt ꝯ deū.
Prima. deꝰ diſſipauit oſſa eoꝝ. ſ. diuitias. ho
nores. ⁊ officia. que ſuſtinēt eo. Scđa ꝯfuſio
ſcꝫ in morte. quia nihil obtinent a deo. Ter/
tia. q꞉ in iudicio particulari vel generali ta/
les deſpiciunt̃ a deo ⁊ ſanctis. ꝛc. Sꝫ eſt h̄ q̄
ſtio. Diceret aliq̇s ſubtilis. Et q̄ iuſticia dei
fuit ex peccatis parentū punire filios. Et nū
q̇d d̄t ſcriptura. Filiꝰ nō portabit iniq̇tatem
patris. ⁊ pater nō portabit iniquitatem filij.
Ezech. xviij. Rn̄deo q̄ patres fuerūt puniti.
⁊ non filij. Primo ꝓpter crepicordiū de morte
filioꝝ. Scđo. q꞉ multi pr̄es volentes filios
defendere mortui ſunt vel fuerūt. ⁊ damnati
ex eoꝝ peccatis. filij autem non fuerūt puni/
ti. Declarat̃ ꝑ ſimilitudinem de male induto
cui rex motus cōpaſſione facit dilacerare illā
malā tunicā quā portat. vt poſt induat eū de
ſerico vel de auro. licet diſpliceat ſibi ⁊ triſte
tur qñ tunica dilacerat̃. tn̄ qñ videt ſe optie ī
dutum gaudet. nunq̇d dicet̃ h̄ punitio. Ita
eſt de carne. Non eſt niſi vnꝰ ſaccꝰ. ſed poſt in
duti ſunt ſcarlata glorie. Ideo nō filij dicun
tur puniti. ſꝫ patres. Iō apl's. Oportꝫ corru
ptibile h̄ induere incorruptionem. et morta/
le h̄ induere immortalitatē. j. Coꝝ. xv. Vel
de rege qui facit deſtruere domuꝫ ruinoſam
ruſtico. ⁊ poſt dat ſibi caſtrum. nō d̄r h̄ puni/
tio. ſed remuneratio. Idem de corporibꝫ ſan
ctorum innocentū. domus erāt ruinoſe q̇bꝰ
deſtructis ꝑ martyriū dedit caſtrum paradi
ſi in Chriſti aſcenſione. Ideo poterant di/

cere ſancti innocētes. Scimꝰ qm̄ ſi terreſtriſ
domꝰ nr̄a hꝰ habitatōis diſſoluatᷓ ꝙ edifica/
tionē ex deo hēmꝰ domū nō manufactā eter
nam in celꝭ. ij. Coꝝ. v.

¶ De ſancto Thoma cantuarienſi

Ubi ego ſum illic
⁊ miſter meꝰ erit Joh. xij. De tribꝫ
ſanctis vocatis hꝰ noīe thoma fit
feſtū in eccl'ia dei. Et pmo de btō aplō Tho
ma añ natiuitatē dñi. de ſcdo thoma ꝙ dr̄ de
cantuaria. q̄ fuit archieps ciuitatiſ de cātua
ria in anglia. fit feſtū hodie. q̄ eſt q̄nta dies pꝰ
natiuitatē dñi. De tertio ꝙ dr̄ beatꝰ Thomaſ
de aq̄no ordinis nr̄i fratꝝ p̄dicatoꝝ fit feſtū i
pncipio martij. Ideo non intelligatis ꝙ iſti
tres ſint vnꝰ ⁊ idē thomas. Et de iſto de quo
facimꝰ hodie feſtū dicit chriſtus in themate.
Ubi ego ſum illic ⁊ miſter meꝰ erit ¶ Pro cu
ius declaratione ſciendū ꝙ doctrina eſt com
munis in ſancta theologia. ꝙ xp̄s adhuc in
vtero virginis exiſtēs etiā in inſtāti ſue con
ceptionis habuit tantā grām ⁊ bn̄dictionē ⁊
tantā gl'iam ⁊ fruitionē quantā hꝫ hodie i ce
lo. Non cogitetis ꝙ beata trinitas dederit g̃
tiam. ſapiam. ſanctitatē. ⁊ benedictionē xp̄o
ſicut nobis datur gradatim ⁊ paulatim. Dic̄
Beda. ꝙ nemo repente fit ſummus. ſed gra/
datim aſcendendo cōtinuando bonam vitā
⁊ virtuoſam. Sꝫ dñs Jh̄s xp̄s repente factꝰ
fuit ſummus. quia ſancta trinitas in inſtāti
ſue conceptionis dedit ſibi ſummū gradum
ſanctitatis ⁊ gl'ie. Hoc poteſt exemplo decla
rari. Et fundatur ꝑ regulā ph'ie. Dicit ph'us
in libro de cauſis. ꝙ omne agens ꝑfectū ne/
ceſſario habet ꝟtutes ꝓprioꝝ effectuū ꝓdu/
ctiuas. Uerbi grā. Ignis eſt agens ꝑfectum
in multis effectibꝫ. q̄ calefacit. illuminat. de/
coquit. liquefacit metalla. icinerat ligna. ¶ Nō
neceſſario oportet ꝙ habeat ꝟtutes iſtorum
effectuū ꝓductiuas. ſ. calorē. claritatē. actiui/
tatē. ⁊c̄. Etiā poteſt declarari regula in iſtis
mūdanis. Si rex ꝯſtituit vnū vicariū vl' gu
bernatorē ille gubernator dr̄ agens. q̄ habꝫ
ꝯſeruare cōitatē in iuſticia ⁊ pace. Cōſeruare
⁊ cuſtodire ⁊ defendere ab inimicis. ad iſtos
effectus ꝓducēdos oportet eū hr̄e ꝟtutes taliū
effectuū ꝓductiuas. ſ. potentiā ſeu poteſtatē
regiā. ſ. iudicandi. corrigendi. p̄corrigendi. ꝑ
coniſandi. ⁊ ſic de ſimilibꝫ. Idem in ꝓpoſito
Sancta theologia dicit ꝙ xp̄s in inſtāti ſue
ꝯceptionis fuit ꝯſtitutꝰ ⁊ factus pncipium et
cauſa illuminationis mundi. iuſtificationis
peccatoꝝ. ſanctificationis animaꝝ. redēptio
nis ⁊ gl'ioficatōis. Ipe em̄ habebat illumiā
re mundū de virtute fidei ⁊ ſecretis ⁊ gloria
paradiſi. de pena inferni ⁊ purgatorij. d' lym/
bo pueroꝝ ⁊ ſanctoꝝ patꝝ. Quid credēdum
q̄d fiendū. q̄d ſperandū. Item alius effectuſ
ad eum ꝑtinens tanq̄ pncipium cauſe iuſti
ficando peccatores. remittēdo peccata. Itē
ſanctificādi animas. gratias. ſanctitates. vi/
tam ſpūalem. ⁊ finaliter gloriam eternā. Au/
ctoritas. Uos eſtis in xp̄o ih'u ꝙ factꝰ eſt nobꝭ
ſapiētia a deo ⁊ iuſticia ⁊ ſanctificatio ⁊ redē
ptio. j. Coꝝ. j. Nota cum dr̄. qui factus eſt ⁊c̄
Inquantū deꝰ non eſt factus ſꝫ factor. Fili/
us a patre ſolo eſt. non creatus nec factus ſꝫ
genitus. Sed loquitur de incarnatione in q̄
factus eſt nobis pncipium effectiuū ſapiētie
quantū ad fidem. ⁊ iuſticie quantū ad iuſtifi
cationem pctōꝝ. ⁊ ſic de alijs. Ex q̄ g̃ in inſtā
ti ꝯceptionis factus eſt nobis pncipiū ⁊ cau
ſa taliū effectuū. g̃ neceſſariū erat vt hr̄et ꝟtu
tes ꝓductiuas taliū effectuū. ſ. ſapiam. poten
tiam. ⁊ gloriā. ⁊c̄. Gl'iam aūt habuit in aīma
ſtatim in inſtanti ſue cōceptionis. ⁊ merebatᷓ
etiam habere in corꝑe. ſed diſpēſatiue fuit re
tenta in aīa. q̄ adhuc habebat facere opꝰ no
ſtre redemptiōis in corꝑe. Ideo Iſa. lxij. Di
cite filie ſyon. Ecce ſaluator tuus venit. ecce
merces eiꝰ cum eo. ⁊ opus illiꝰ corā illo. Nota
dicite. ſ. vos p̄dicatores filie ſyon. i. eccl'ie vel
anime deuote ⁊ cōtemplatiue. Ecce ſaluator
tuus venit. ecce merces eiꝰ cū eo. Declaratᷓ ꝑ
ꝯtrarietatē de opibꝫ mūdanis. q̄ ſi cōducitiſ
oꝑantes vel laborantes pmo opꝰ eſt cum la/
boratoribꝫ facere p̄cium ſiue merces vel ſala
rium. ⁊ ponere cū eis vel coram eis. ⁊ nō vſq̄
ad ſero ſoluuntᷓ. Non ſic in xp̄o oꝑante opus
nr̄e redemptionis. q̄ opus eiꝰ. ſ. gl'ia cum eo
erat ab inſtanti ꝯceptionis. ſꝫ opꝰ illiꝰ. ſ. paſſi/
onis ex quo oꝑe debuit ſeq̄ effectꝰ nr̄e ſaluati
onis corā illo fuit in puncto ꝯceptōis. q̄ tūc
deus pater aperuit ſibi libꝝ p̄deſtinatōis di/
cens. Fili ecce q̄t ſunt ſancti in limbo. ⁊ quot
anime in purgatorio. ⁊ nunq̄ poterūt celū
intrare niſi ꝑ veſtrā paſſionem ⁊ mortē dolo
roſam. vultis eam ſuſtinere. Reſpondit Pla
cet mihi. ecce opus illius corā illo. Itē oſ̄dit
ſibi pueros innocentes. ꝙ ſola xp̄i paſſionis
ꝟtute ſaluantᷓ ſine ꝓprijs meritis. Item de pe
nitentibꝫ. q̄ nulla pn̄ia fuiſſꝫ ſufficiēs ad glo
riam niſi ex xp̄i paſſione. Item de martyribꝫ

Fili vult ꝯ vos ıcinnare. capi. ligari. vapulari
ſpinis coronari ⁊c̄. vt oēs voƀ credētes ⁊ obe
diētes habeāt gl'am. Rn̄dit. Placet. ecce opꝰ
eiꝰ corā eo. ſ; merces. ſ. gl'a ꝑadiſi quā daturꝰ
eſt bonis iā erat cū eo. Ecce q̄re dr̄. Dicite fi
lie ſyon. Ecce ſaluator tuꝰ venit. ⁊ incepit viā
in die ſue ꝯceptōnis. Pꝫ ḡ ꝯ̄a doctrina theo
logoꝝ ꝙ xp̄s i inſtāti ſue ꝯceptōis habuit tā
tam ſciam. grām. ꝟtutē. ſanctitatē. ⁊ gloriam
quantā hꝫ mō in celo. Jō dr̄ i themate. Vbi
ego ſum illic ⁊ miſter meꝰ erit. Nō loquit̄ de
hierl'm vbi tūc erat corꝑalit̄ in mēſa cū eſſet i
cena dn̄i. q2 modica ꝑmiſſio eſſet illa. Nō dic̄
vbi ego ero. q2 iā habebat gl'am. Jō dic̄. vbi
ego ſum illic ⁊ miſter meꝰ erit. Pꝫ the. Nota
iteꝝ vbi ego ſum. illic. q2 nō erit mecū i cathe
dra. q2 nullꝰ eſt ſibi eq̄lis in gl'ia. S; illic. ſ. i
ordine. ⁊c̄. erit ⁊ miſter meꝰ beatꝰ Tho. Nota
ad h̄ q̄nq3 declaratōes morales ſ'm ꝙ beatuſ
Thomas xp̄o ſedule miſtrauit in h̄ mōdo to
ta aīa ⁊ corꝑe

Primo fideliter ꝑ obedientiam

Scd̄o humiliter ꝑ pn̄iam.

Tertio vtiliter ꝑ miſericordiam

Quarto prudēter ꝑ diligētiam.

Quinto ſtabilit̄ ꝑ patientiā

Dico p̄mo ⁊c̄. omī tēpe etiā puer. Puer fidel̄
xp̄o nihil faciēs qd̄ cognoſceret eſſe ꝯtra p̄ce
ptū dei. Dicat̄ quō ꝓpter ſuā ſanctitatē vite et
honeſtatē ꝯuerſatōis ⁊ ſciam erat multum fa
moſus in anglia. ꝓpter qd̄ mortuo archiep̄o
de cantuaria. factꝰ fuit archiep̄s. ⁊ eſt digni
tas pinguiſſima. valet. lxx. milia francos an
nuatim. Cogitate quot cōpetitores habebat
talis dignitas. ſ; ſuꝑ omnes ſanctꝰ Thomas
fuit electꝰ. ⁊ p̄ſentata ſibi electōe renunciauit
cum inſtrumēto publico. Electores vero re
currerūt ad papā. ⁊ papa cōfirmauit eum. q̄
renunciauit. Et papa coegit eum per ſenten
tiam excōicationis. ⁊ tūc flens acceptauit ne
deo diſpliceret. Et poſt modicū tp̄s videns
tantū onꝰ de ratōe reddenda de animabꝫ. ⁊c̄.
venit ad papā Alexandrū ſupplicans ſibi vt
acceptaret renūciationem. ⁊ tm̄ fecit ꝙ pap̄
acceptauit. ⁊ ad ſui petitionē dedit ſibi habi
tum beati Bn̄dicti. ⁊ cū ſtaret in quodā mo
naſterio ⁊ nullꝰ inueniret̄ ſufficiēs ꝓ archiepi
ſcopo. iteꝝ coactꝰ ꝑ papā habuit reaſſumere
onꝰ. ⁊ p̄t dicere. Sic nos exiſtimet homo vt
miſtros xp̄i ⁊ diſpēſatores miſteriorū dei. nō
mundi. nō diaboli. Sequit̄. h̄ iam q̄rit̄ inter
diſpenſatores vt fidelis q̄s inueniat̄. j. Coꝝ.
iiij. vt ſc; intret ꝑ portā ⁊ coacte. q2 al's infide
les ſunt. Sic ille q̄ vſurpat ſibi dn̄ium regi
um ſine ſcitu regꝭ faciēs ſe gubernatorē. infi
del̄ eſt ip̄e ⁊ eū manutenentes. Jdē de illo q̄
mergit ſe ad dignitatē ⁊ p̄latōꝫ ⁊ curā aīaruꝫ
Dic beatꝰ Tho. ꝙ q̄ntūcūq3 ſit dignꝰ ſanctꝰ ⁊
iuſtꝰ hō ſi petierit bn̄ficiū cū cura ē ſymonia
cus. Rō. q2 p̄ſumit ſe dignū. ⁊ ecce temeritaſ
⁊ p̄ſumptio. ⁊ efficit̄ indignꝰ. vl' reputat ſe in
dignū. iō nō dꝫ petere. Jō ꝯcludit ſctūs tho
mas ꝙ nullo mō bn̄ficiū cū cura poteſt peti
Bn̄ficiū aūt ſine cura pōt hō petere. ſi alit̄ nō
hꝫ vn̄ viuat hō. Patet in ſcd̄a ſcd̄e. q. c. Sed
mō q̄libet ingerit ſe vel precibꝫ vel donis ⁊c̄.
Jō dicunt̄ infideles. q2 ſine volūtate dn̄i

Legit̄ de imꝑatoribꝫ romanis Julij ceſa
ris ꝙ fecerūt legē ne aliq̄s ſine licētia impera
toris reciperet nomen regis. nec auderet vllo
modo. Et iſtā legē allegauerūt iudei ꝯ xp̄m
pylato dicētes. Si hūc dimittis. nō es ami
cus ceſaris. Omis qui ſe regē facit ꝯtradicit
ceſari. Joh. xix. Jſtā legē facit xp̄us imꝑator
celi ⁊ terre ne aliq̄s ꝓcuret ſibi nomē p̄ncipiſ
Prelatꝰ eīm dr̄ p̄nceps eccl'ie. Dicit enim lex.
Nec quiſq3 ſumat ſibi honorē. ſ. p̄lationis. ſ;
q̄ vocat̄ a deo tanq3 aaron. Sic ⁊ xp̄s nō ſe
metip̄m clarificauit vt pontifex fieret. ſ; q̄ lo
cutꝰ eſt ad eū. Filiꝰ meꝰ es tu. ego hodie genui
te. ad Heƀ. v. Cōtra oppoſitū faciētes dr̄ xp̄s
Jpi regnauerūt ⁊ n̄ ex me. p̄ncipes extiterūt
⁊ nō cognoui. Auꝝ ſuū ⁊ argentū ſuū fecerūt
ſibi idola vt interirēt. Oſee. viij. Ecce infide
litas. Jdeo xp̄s ꝓuidens tp̄s qd̄ mō tenemꝰ.
dixit Petro. Quiſputas eſt fidelis. ſ. diſpen
ſator ⁊ prudens. quem ꝯſtituit dn̄s ſuꝑ fami
liam ſuā. vt det illis in tp̄e tritici menſuram.
Lu. xij. Nota. menſura tritici ē doctrina euā
gelica ⁊ ſanctitas vite. Poterat rn̄dere beatꝰ
petrꝰ. Jſte eſt thomaſ. Jō xp̄s in themate di
cit. Vbi ego ſum. ⁊c̄. Dico ſcd̄o ꝙ miſtra
uit humilit̄ ꝑ pn̄iam. Jam anteq3 eſſet p̄latꝰ
faciebat magnam penitentiā. ſed maioreꝫ fe
cit poſtq3 fuit p̄latus. dicens intra ſe. Mo
do habeo magnas occaſiones peccādi ex ab
undantia diuitiaꝝ. Jdeo modo eſt mihi ma
gis neceſſaria penitentia. Jndutus eſt aſpe
ro cilicio. ⁊ femoralia cilicina vſq3 ad popli
tes. dormiebat ſuper terram. ieiunabat. ⁊ ſic
macerabat corpꝰ ſuū. Magis indiget p̄latuſ
pn̄ia q3 alij. quia nō habet maiorem prope ſe
Religioſus ⁊ ſimplex cleric ꝰ timet p̄latuꝫ. ⁊c̄
De tali miſtro dr̄ xp̄s. Ambulans in via im

maculata h mihi miſtrabit.ſ.ad placitū meū
.ps.c. Pnīa cm̄ dr̄ via imaculata q2 ſic ille q̄
ambulat p viā pnīe dr̄ immaculat9.ſec9 d̄ gu/
loſis ambulātib9 p viā humidā q̄ cadūt i lu/
to luxurie. Querit b. Tho. in q̄libet. An re
ligioſus fact9 eps teneat̄ ſeruare cerimonias
ſue religioniſ. Determiatio ſua eſt q2 cerimo
nie icōpetibiles ſue dignitati pn̄t dimitti. vt
ſilentiū. Dicat̄ de ſilētio religioſoꝝ. Ad iſtud
nō tenet̄ eps. q2 h3 rn̄dere. 7c. Fact9 eps tenet̄
portare habitū ſue religionis. ſ3 ppt̄ dignita/
tem pōt portare cappā lōgiorē ſ3 d̄ cerimonijs
que ſunt cōpetibiles dignitati tenet̄ ad eas.
imo etiā decorāt dignitatē nō comedere car
nes. non vti lineis ad carnē. Idē de ieiunijs
ordis. 7c. 7 ſic de alijs. multū decorāt 7 ornāt
7 pficiūt dignitatē. q2 licet cerimonie nō obli
gent ad mortale. tn̄ pſeruāt a mortali. De iſta
via dr̄ David Beati imaculati in via q̄ ambu
lant i lege dn̄i. ps. cxviij. Qualit̄ ſuitiū 7 mi/
niſteriū beati Thome i pnīa placuit deo. Di
cat̄ miraculū de illo clerico ſui epat9. q̄ neſcie
bat niſi miſſam bt̄e Marie quā dicebat ſem
per. etiā in die natal̄. reſurrectiōis. 7c. Quem
ſanct9 Thomas puauit miſſa ex ſua ignoran
tia. q̄ flens p triſticia. ſemel vgo apparuit ſibi
dicēs q2 diceret archiepo q2 rſtitueret ſibi miſ
ſam. 7c. Et ille. Dn̄a nō credet mihi. Et vgo.
Dicas q2 amore illi9 que fuit ciliciū quod in
nocte depoſuit. 7 inueniet i eo adhuc vnū fi
lum de ſerico. 7 dabit tibi licentiā celebrandi
7c. Et archieps de iure ſpeali ex diuia diſpē/
ſatione ꝯceſſit ſibi licentiā. Nulli9 ſacerdos fa
ciat de hꝯſequentiā. Ecce quō ſuitiū beati
Thome placebat dō. ¶ Dixi tertio q2 miſtra
uit vtilit̄ p miſcdiam .ſ. aīe ſue 7 pauperū re/
creationē. Nā de redditib9 paupib9 expende
bat. q2 ſolū neceſſitatē recipiebat. non dabat
hiſtrionib9 nec amicis. ſ3 paupib9 xpi. Scie/
bat iam q̄t vidue indigētes erant in ciuitate.
quot pupilli 7 paupes. Itē q̄t puelle ad mari
tandū. q̄t captiui ad redimendū. In his ex/
pendebat reddit9. nolebat aliq̄d recipe de or
dinib9. nec de ſigillo. Iā habebat ſuos nota
rios ſub certo ſalario mādans eis q2 nihil re
ciperent. Itē quolibet die vltra elemoſynas
dabat ad comedendū. xij. paupib9 xpi in chri
ſti memoriā 7 aplo2. quib9 ipſemet ſeruiebat
in aliqua camera ſecrete. potat dicere paupi
bus. Quis maior eſt an q̄ miſtrat. an q̄ recū/
bit. Nōne q̄ recūbit Lu. xxij. imo q̄ miniſtrat
Nota q̄d vult dicere epm eſſe manumiſſorē

illius hois diuitijs dn̄i nr̄i Ihu xpi. q̄ licz vo
luit viuere vt paup cū diues erat ſm̄ vitatē
q2 dn̄i eſt tra 7 plenitudo. 7c. Et in ſuo vltio
teſtamēto p mortē ꝯfirmato de bonis ſuis ec
cleſiaſticis dimiſit platos manumiſſores 7 di
ſtributores. Sic nos. ſ. platos. exiſtimet ho/
mo vt miſtros xpi. 7 diſpēſatores miſterioꝝ
dei. j. Cor. iiij. Nō nō cōplētes volūtatē te/
ſtamētoris. nūq̄d dicerēt̄ ſe pditores. 7c. Iſtis
manumiſſorib9 dr̄ petr9. Paſcite eū q̄ in vob
eſt gregē dei. puidētes nō coacte ſed ſpōtanee
ſm̄ deū. nō turpis lucri grā. ſ3 volūtarie. neq3
vt dn̄antes in cleris. ſ3 forma facti gregis ex
aīo. 7 cū apparuerit pnceps paſtoꝝ pcipiatis
immarceſſibilē gl̄e coronā. j. Pet. v. ¶ Nota
q2 ſicut beat9 Thomas dabat bona tpalia p
deo. ita de9 dabit ſibi grām in miracul̄ facien
dis. Dicat̄ miraculū de auicula fugiēte d̄ ca/
uea ſciēte loq̄. ſct̄e Thoma adiuua me. Quā
cū niſus vellet cape clamauit Sācte thoma
adiuua me. 7 ſubito mortu9 fuit niſus. 7 auis
ad gabiam reuerſa. q̄nto magis in pſonis de/
uotis. 7c. claret miraculis. Diues eſt in oēs
q̄ inuocāt illū. Roꝝ. x. ¶ Dicatur q̄rto q2 mi/
niſtrauit prudēter p diligentiā ſeruiēdo. viſi
tando epatum. corrigendo peccata notoria.
cōcubinas. vſurarios. putanas. 7c. dādo ſen
tentiā excōicatōis. Sic fecit apl̄s. j. Cor. v.
Si is q̄ frater. i. xpianus noiat̄ inter vos eſt
fornicator. auarus. aut ydolis ſeruiens. aut
maleficus. aut ebrioſus. aut rapax. cū hmōi.
nec cibum ſumere. Auferte malū ex vobipis
Pro aīab9 habebat pdicatores 7 magiſtros 7
doctores vt pdicarēt eis. tenens ꝯſilium bea
ti petri. Vos aūt curā omnē ſubinferētes mi
niſtrate in fide veſtra vtutē. in vtute āt ſciam
in ſcia aūt abſtinentiā. in abſtinētia aūt pati
entiam. in patiētia aūt pietatē. in pietate aūt
amorem fraternitatis. in amore autē fratni/
tatis charitatē. ij. Pe. j. De pecunijs aūt reci
piendis iam habebat ſuū theſaurariū. De
corpib9 vo nō multū curabat. Dicat̄ miracu
lum de muliere pulcra 7 vana. cui nihil defi/
ciebat niſi ocul9. 7 cū arte medicine nō poſſz
aſſeq̄. recurrit ad ſcm̄ Thomā. vt ſaltem ſuis
orationib9 obtineret viſū ſanū. Dicat̄ quō p/
didit viſum q̄uſq3 cognouit ſuā fatuitatē. 7
pmiſit de cetero deponere ornamēta. 7 tunc
orōib9 ſancti Thome recupauit viſū. Dicat̄
ꝯ mulieres q̄ ornāt ſe 7 faciūt ſibi oculos ni/
gros cū colorib9. 7 dōs faciet eos lippos. Idē
de equis de caſtello. ¶ Dicat̄ q̄nto q2 miſtra

bat ſtabiliter ꝑ patientiam ad ſuſtinēdū mar
tyrium ꝓ xp̄o. Dicat̃ quō rex anglie vſurpa/
uerat ſibi aliquas eccl'ie libertates. Sic ꝟbi
grā ꝙ nullꝰ ſacerdos exiret ſuum regnuꝫ ſine
ſuilicētia. ⁊ ſic de aliꝭs multis. Et p̄deceſſo/
res bt̄i Thome timore nō audebāt reſiſtere.
Beatꝰ aūt Thomas nolēs talia ſuſtinere. tā
ta cōmotio regis ⁊ ſuoꝝ fuit ꝯtra eū ꝙ ſeptē
annis fuit in francia exul a ſua eccl'a. Papa ⁊
rex francoꝝ ille ſanctꝰ Lodouicꝰ ꝓuidebāt ſi
bi ⁊ amicis etiā exulatis. ⁊ ꝑmittebat̃ ſibi re/
greſſus ſi vellet ſuſtinere ſicut ſui p̄deceſſo/
res. ⁊ noluit. Finalit̃ papa minatꝰ eſt regi an
glie. q̄ ſuſtinuit ꝙ beatꝰ Thomas rediret ad
ſuā eccl'am. Cui apparuit xp̄s nūciās ei ꝙ ad
ſuā eccl'iam rediret. ⁊ ꝑ martyriū celos itra/
ret. Regreſſus ḡ ad ſuā eccl'iam ſuſceptꝰ ē tā
a clero q̄ꝫ a ꝑpl'o toto. Cū aūt pꝰ paucos dies
iteꝝ mota eſſet queſtio int̃ regem ⁊ archiep̄ꝫ
Rex exn̄s in menſa dixit corā ſuis. O bene ē
miſerabilis rex anglie ꝙ nō hꝫ aliquē q̄ defen
dat eum de vno capellano ſiue de vno ſacer
dote. O q̄ꝫtum debēt attēdere magni domi/
ni q̄d loquūt̃. q2 licet rex ille vt poſtmodum
iurauerat nō hr̄et intētionē vt archiep̄s oc/
cideret̃. tn̄ audiētes ſua ꝟba q̄ttuor mali ho/
mines capitanei latronū cupiētes regi place
re. ſtatim inuer̃t ꝯ ſcm̄ Thomā quē in ſede in
uenerūt. ⁊ p̄mo verbis iniurioſis inuaſerūt.
deinde cū armis. Jp̄o dicēte. Virgini Ma
rie ⁊ beato dioniſio ⁊ ſctis patronis hꝰ eccl'ie
cōmendo cām eccl'ie. Et ꝑcuſſus in capite di
xit. In manꝰ tuas dn̄e. ⁊c̄. ⁊ ſecundꝰ ⁊ tertiꝰ ꝑ
cuſſerunt in eodē vulnere. ⁊ q̄rtꝰ amouit me
dietatē capitis. ⁊ ſic ꝑ martyriū receptꝰ eſt in
celum. Ex iſta ꝯſtātia ad recipiēdū ictus qn̄
canonici i ſepultura volebāt facere officiū d̄
mortuis. magna multitudo angl'oꝝ fuit i ſe/
de. q̄ inceperūt officiū martyris cātātes Le/
tabit̃ iuſtꝰ. ⁊c̄. dixerūt totū introitū miſſe. tūc
canonici depoſitis veſtimētis requi'e ꝯtinua
uerūt. Ecce ꝙ eodem die fuit canonizatus
a papa Jhu in celo. mittēs canonizationem
ꝑ angelos. vt facerēt officiū martyrꝭ. Deind̄
fuit canoniſatꝰ a papa alexādro. Jō pōt dici
de eo. Qui mihi miſtrat me ſeq̄t̃. Et vbi ego
ſum. illic ⁊ miniſter meus erit. Joh̄. xij.

De ſancto Silueſtro.

Gratia dei erat in illo. Lu. ij. Pro themat̃ declaratio
ne ⁊ materie introductione ſciendum. ꝙ eſt
q̄ſtio in theologia. An in hac vita poſſit ſciri
certitudinalit̃ de aliqua ꝑſona ꝙ hēat gratiā
Deciſio ⁊ determinatio hꝰ q̄ſtionis ꝯſiſtit in
duab9 ꝯcluſionib9. Prima ꝙ aliquā ꝑſonam
hr̄e grām dei ex grē effectib9 ſcie t̃ ꝯiecturalit̃
Scd̄a ꝙ hr̄e aliquā ꝑſonā grām dei nō po
teſt ſciri certitudinalit̃. Iſte ꝯcluſiones d̄cla
rant̃ ex ſilr̄itudine de arbore. Quō em̄ p̄t ſciri
ꝙ eiꝰ radix ſit viua vl' mortua. hō nō p̄t ſcire
ſcientialit̃ ꝑ cām ꝓpriā q̄ eſt radix. q2 radix ſb̄
terra eſt abſcōdita. ſꝫ pōt ſcire cōiecturaliter.
Qn̄ em̄ arbor emittit flores. folia. fructuſ. ex
iſtis effectib9 ꝯiecturat̃ ꝙ radix eſt viua. Idē
in ꝓpoſito hoies vel mulieres ſūt vt arbores
in xp̄i viridario. ſ. eccl'ie. plātati i die baptiſ/
mi. Video homies velut arbores ambulātes
Mar. viij. Nota. ambulātes ꝑ tres effectꝰ q̄
dietas in florib9. folioꝝ ⁊ fructuū ꝓductione.
Signū ḡ eſt ꝙ radix viuit. ſ. grā dei. q̄ ē vita
aie. Sic aūt aia rōnal' eſt a ſolo d̄o infuſa. ido
ꝑ ꝓpriam cām nō pōt ſciri de ſe vel de alio ſi
hꝫ grām dei. q2 d̄s q̄ eſt ꝓpria ⁊ totalis cauſa
nō pōt h̄ a nob̄ videri. nec eiꝰ grā etiā nec ipa
aia. ideo ſcientialiter nō poteſt ſciri. ſed ꝑ effe
ctus poteſt ꝯiecturari qn̄ homo fac̃ flores bo
norum verboꝝ. dulciter loquendo. nō iuran
do. nec mentiendo. nō diffamādo. neminem
ꝟbo iniuriando. bonas doctrinas dando. ſi
gnum eſt ꝙ radix viuit. Idem de foliꝭs hone
ſte ꝯuerſationis. Idem de fructib9 operū mi
ſericordie vel penitentie. Facite fructus di/
gnos pn̄ie. Luc. iij. Ex his effectib9 ꝯiectura
tur ꝙ radix viuit. ſꝫ ſcientialit̃ nō poteſt ſciri
niſi ſpēaliter deꝰ reuelaret. queadmodū pau/
lo reuelauit dicēs. Sufficit tibi gratia mea.
ij. Coꝝ. xij. Aliter nō poteſt ſciri ſcientialiter
Auctas. Sunt iuſti atq3 ſapiētes ⁊ opa eoꝝ
in manu dei. ſ. ſcientialit̃. ⁊ tn̄ neſcit hō vtruꝫ
amore an odio dignus ſit. ſꝫ oia in futurū ſer
uantur incerta. Eccs. ix. Licet bn̄ per effectꝰ
poſſet ꝯiecturari. vt Paulus q̄ anteq̄ꝫ deꝰ ſi/
bi reuelaſſet ꝙ habebat grām ſuam. dicebat
Gratia dei ſum id qd̄ ſuꝫ. j. Coꝝ. xv. Et quō
ſcitis. Apoſtolus rn̄dit. ꝙ gratia dei i me va
cua non fuit. quia ꝓpter ipſum labores ſibi
erant dulces. ⁊ laborabat diligenter. Ecce ef
fectus gratie. Ideo dicit. Abundantiꝰ omi/
bus aliꝭs laboraui. non ego ſolus ſed grā dei
mecum. j. ad Corinth. xv. ¶ Conſiderando
ergo diligenter effectꝰ virtuoſos quaſi q̄daꝫ
manifeſta ſigna diuine gratie in beato Sil/

neſtro poſſumus dicere. Gratia dei erat in il
lo. Patet thema. Modo iuxta ſuam vitaꝫ ⁊
legendam inuenio qnqꝫ effectualia ſigna di
uine gr̄e in eo.ſ.

¶ Larga miſericordia in pſperis.
¶ Firma paciencia in aduerſis
¶ Digna ꝯfidencia in maieſtate
¶ Clara ſapiencia in ſanctitate
¶ Alta eminentia in poteſtate

Ita ꝙ iam in vita ſua poterat dici de eo. Gra
tia dei erat in illo. ¶ Dico ꝑmo ꝙ beat⁹ Sil
ueſter habuit in vita ſua largā miſericordiaꝫ
in pſperis. que fuit effect⁹ diuine gr̄e in eo ex
iſtentis. Nota de magno patrimonio ſuo in
roma. cū eſſet fili⁹ nobiliū. ⁊ nutrit⁹ fuit ī vtu/
tibus. Et ſicut erat pulcer in anima. ita et in
corpe. quia videbat̄ quaſi angel⁹ dei. et mor/
tuo patre remanſit heres. Et videns ſe ī tan
ta pſperitate diuitiaꝝ noluit ducere vxorem
ſed voluit fructū miſericordie. ꝑmo d̄ ſuo pa
trimonio fecit hoſpitale p xp̄ianis q̄ male re/
cipiebantur in roma propter infideles. ⁊ mi
niſtrabat eis de bonis ſuis. etiam ſeruiendo
eis in propria perſona. Ecce ꝑmus effectus
diuine gratie ſeruando verbū ſacre ſcp̄ture.
Charitas fraternitatis maneat ī vobis ⁊ ho
ſpitalitatem nolite obliuiſci. Per hanc eñ q̇
dam placuerunt. ſ. deo angelis hoſpitio rece
ptis. ad Hebre. vltimo. Qui enim ſeruat ho
ſpitalitatem. anteq̄ꝫ moriatur recipit chriſtū
in domo ſua in forma pauperis. Item nun
q̄ꝫ patietur ipe indigentiam. Auctoritas. Di
cit ſcriptura de pſona miſericordi. Manuꝫ
ſuā aperuit inopi. ⁊ palmas ſuas extēdit ad
pauperes. Et quid conſequetur ex h̄ reſpon
dit. Non timebit domui ſue a frigoribus ni
uis. Omnes eñ domeſtici eius veſtiti ſūt du
plicibus. Prouer. vltimo. Nota. manum ſu/
am aperuit inopi. Non dicit taxiam vel bur
ſam. Innuit hic modū faciēdi elemoſynam.
quando eñ in die dñica vaditis ad eccleſiaꝫ
ad petendū elemoſynā a xp̄o. vt det vob̄ gra
tiam. remiſſionem peccatoꝝ. vel bona tēpo/
ralia. ⁊c̄. quilibet debꝫ recipe in manu elemo
ſynam quā vult dare. duos vel tres denari/
os vel plures. ne in apertione burſe ꝓpt̄ aſpi/
cientes habeatis occaſionem vane glie. Se
cundo dicit. ⁊ palmes ſuas extendit ad pau/
peres. recipiendo pauperes ad hoſpitiū cuꝫ
gaudio ⁊ charitate. Et ſequitur. Non time/
bit domui ſue a frigoribus niuis. ſ. tribulati
onis. infirmitatum vel mortalitatum. vl̄ ſic/
citatum. vel demonum. vel inimicorū. quia
de⁹ vtute miſericordie dat dulcem ſalſam ad
iutorij vel patientie. Om̄es eñ domeſtici ei⁹
veſtiti ſunt duplicibus. Hoc dicit quantum
ad h̄. q2 q̇libet pr̄ tenet̄ dare filijs ſuis ſuito
ribus ⁊ domeſticis duplicē puiſionē. corpalē
ſcꝫ ⁊ ſpūalem. Corpalis. ſ. cibum. potum. ve/
ſtitum. Spūalis de doctrina. vt ſciant dice
re Pater noſter. Aue Maria. Credo. Con/
fiteri. audire miſſam. ſmones. communica/
re ad minus in paſca. Al's. Ecce q̇d dicit ſcri
ptura. Si quis ſuoꝝ ⁊ maxime domeſticoꝝ
curam nō habet. fidem negauit. ⁊ eſt infideli
deterior. ꝑma ad Thimotheū. v. Infidel' iu/
re nature prouidet ſuis. ⁊c̄. ¶ Dico ſecundo.
in eo fuit firma paciencia in aduerſis. q̇a al's
modicum valeret miſericordia in proſperis
quia ſicut ſalſa proſperitatis eſt miſericordia
ita ſalſa aduerſitatis eſt paciencia. ¶ Dicat̄
de perſecutione chriſtianorum magna in ro
ma. quia adhuc imperator erat infidelis. in/
tantum ꝙ nullus xp̄ianus auderet emere vl̄
vendere aliquid. Tunc tempis quidaꝫ ſan/
ctus chriſtianus Thimotheus nomine ve/
nit romam p̄dicans xp̄m ⁊ doctrinam euan
gelicam. ⁊ cum null⁹ xp̄ian⁹ auderet ip̄m reci
pere hoſpitio. nec etiam ep̄i. beatus Silue/
ſter recepit eum hoſpitio. Hac de cauſa Thi
motheus ⁊ Silueſter fuer̄t capti. ⁊ Thimo
theus fuit ſententiat⁹. Tarquilin⁹ aūt prefe/
ctus vocauit Silueſtrū. redarguēs eum. q̇a
contra edictum impatoris recipet xp̄ianos
in ſua domo. Silueſter reſpondit. ꝙ imo de
voluntate impatoris recipiebat. ſꝫ equiuoca
bant de impatore. q2 vnus dicebat de chri/
ſto. Ali⁹ de infideli. Cū ergo p̄fect⁹ minat⁹ fu
iſſet Silueſtro ꝙ in craſtinū ſentētiaret eum
Beat⁹ Silueſter habita a xp̄o ꝑus reuelatio
ne dixit. Nō poteris. q2 iſta nocte a dyabolo
ſuffocaberis. ⁊ ad infernū ibis. Et ſuffocatus
fuit media nocte ꝓpt̄ ſpinaꝫ piſcis in gutture
tranſuerſatā. Mortuo p̄fecto in craſtinū po
pulus extraxit beatū ſilueſtꝝ de carcere. ⁊ ſic
euaſit p tunc. Deinde autē ꝓpter verbum dei
paſſus eſt exiliū ab impatore in quadā mon/
tanea deſerta. ſolū comedēs herbas. ⁊c̄. Sꝫ
in omnib⁹ habuit patientiā q2 gr̄a dei erat in
eo. ¶ Moraliter inſtruimur hic. Si aliquis
veſtrum habet aliquam aduerſitatem infir/
mitatis. vel paupertatis. vel perſecutionis.
recipiatis ſalſam ipſam patientie quia ta/
lis omnem cibum dulcorat. Auctoritas

Om̃e gaudiũ exiſtimate frẽs mei cũ ĩ tẽptati
ones varias.i.tribulatões varias inciderit3.
ſciẽtes ꝙ ꝓbatio fidei vr̃e patiam opaẽ. Pati
entia aũt op⁹ ꝑfectũ hꝫ.vt ſit3 ꝑfecti ꝛ integri
in nullo deficiẽtes. Si q̃s aũt vr̃m ĩdiget ſa
piẽtia.poſtulet a deo.q̃ dat oĩb⁹ affluenẽ. Ja
cobi.j. ¶ Nota h̃ caſum ꝺ incarcerat3 q̃ teneẽ
ſoluere regi ĩ craſtinũ mille florenos .nec hñt
obulũ vñ reddere poſſent.ꝫ rex pius ꝛ mitis
cõpatiẽs eis ĩmittit duas maſſas auri. ꝛ tũc
vni frãgit caput ſuũ.q̃ irat⁹ ꝓijcit maſſam ex
tra. Alteri brachiũ fregit.ꝫ vidẽs aurũ gaui/
ſus eſt.qꝛ hẽbat vñ ſolueret. Ita de nob̃.om
nes obligamur dõ.ꝛc̃. Rex aũt pi⁹ dñs Jħs
mittit auꝝ tribulatõis.qꝛ om̃e malũ pene eſt
a deo. vt poſſim⁹ ſoluere.ꝛ ſi patiẽt recipim⁹.
dimittit nobis debitũ. Quare Thobias ait
Bñdictũ eſt nomẽ tuũ dñe dẽus p̃rm noſtroꝝ q̃ cũ
irat⁹ fueris.miam facies.ꝛ ĩ tpe tribulatiõis
pctã dimitt3 his q̃ inuocãt te. Thobi.iij. Jõ
nõ debetis indignari ꝯ deũ murmurãdo.nec
ꝯ ꝓximũ ſe vindicãdo.cogitãdo ꝙ ex illo the
ſauro poteris ſoluere debitũ pctõꝝ.. Ecce q̃/
re dt. Om̃e gaudiũ exiſtimate ꝛc̃. ¶ Dico ter
tio ꝙ in eo fuit digna ꝑſidentia in maieſtate
qꝛ fuit papa ſubito.ꝑ cõem inſpiratiõꝫ om̃es
tam clerici ꝙ̃ laici clamauerũt. Silueſtꝝ vo
lumus in papã.qꝛ tũc tpis nõ ſolũ cardiales
eligebãt.h̃ ꝑſentiens beat⁹ Silueſter voluit
fugere.ꝫ retẽtus fuit.ꝛ ꝯ ſuã volũtatẽ ĩtroni
ſatus.ſed vidẽs diuinã volũtateꝫ acceptauit
Nõ credatis ꝙ ex tãta dignitate mutaſſet vi
tam.ſ.miſcdiam.pniam.imo fact⁹ papa habe
bat noĩa viduaꝝ paupeꝝ.orphanoꝝ.ꝛ hoſpi
taliũ ciuitat3 rome.ꝛ omĩb⁹ ꝓuidebat. Ex iſta
digna ꝑſidẽtia de⁹ fec̃ ſibi iſtã gr̃am.qꝛ cũ ce/
teri ꝑdeceſſores fuiſſent in odiũ ꝛ irã impera
toris.beat⁹ Silueſter habuit gr̃am impato/
ris.intm̃ ꝙ ꝯuertit eũ ad fidẽ. Dicaẽ q̃ uõ ꝯſtã
tinus añ ſuã ꝯuerſioneꝫ fuit crudel' ꝑſecutor
xp̃ianoꝝ.ꝓpt' qđ de⁹ ꝑſecut⁹ eſt eũ ꝺ infirmita/
te lepre ĩ tertia ſpecie . Medici aũt feceñt ſibi
mltas medicinas. Sꝫ incurabil' erat natu/
ralit'. Dicaẽ quõ fuit curat⁹ miraculoſe.qꝛ no
lebat ſe lauare in ſanguĩe pueroꝝ ſic̃ medici
ordinauerũt.dicẽs ꝙ malebat mori vl' viuere
cũ illo dolore ꝙ̃ cum tãta crudelitate curari
Tũc illa nocte apparuerũt ſibi petr⁹ ꝛ paulus
dicẽtes ſibi ꝙ vocaret ſilueſtꝝ ꝙ ille oñderet
ſibi fontẽ in q̃ ſi vellet lauari ꝙ curareẽ. Qui
ſtatim miſit ꝑ eo. Beat⁹ ſilueſter credẽs ſe ve/
nire ad martyriũ.tot⁹ timid⁹ venit coram eo

Cui impator aſſurgẽſ.gauiſus eſt beat⁹ Sil
ueſter. Ad quẽ impator dixit. Scias in hac
nocte mihi duos deos apparuiſſe dicẽtes.ꝙ
tu ſcis fontẽ in q̃ ſi lauero.curat⁹ ero. Hoc in
telligẽs ſilueſter.rñdit ꝛ dixit. Illos nõ eẽ de
os.ꝫ apl'os ıħu xp̃i. Qui dixit ſe ſcire ꝑdictũ
fontẽ.ꝫ añꝙ̃ ĩ eo lauareẽ req̃rebãẽ tres diſpo
ſitiões. Pria in aĩa.ſ.ꝑ fidẽ ıħu.quã ſibi predi
cauit.ꝛ dedit ſibi Credo in deũ.q̃ corde didi
cit. Scđa diſpoſitio ĩ corꝑe.ſ.ieiunare.et fec̃
ipm ieiunare ꝑ hebdomadã. Tertia diſpoſi
tio in opẽ.vt.ſ.liberaret oẽs xp̃ianos q̃s tene
bat in carcerib⁹.ꝛ totũ fcm̃ eſt. Et cũ bapti/
ꝫareẽ deſcẽdit ſuꝑ eũ mag̃ claritas. in q̃ dixit
ſe xp̃m vidiſſe.ꝛ ex h̃ dedit ĩperiũ eccleſie
¶ Queſtio. Si beat⁹ Silueſter fec̃ bene vl'
male recipiẽdo impium.dicũt aliq̃ ꝙ male fe
cit. Jõ vt dr̃ fuit audita vox dicẽs . Hodie ef
fuſum ẽ venenũ ĩ eccl'ia dei. Alij dicũt ꝙ bñ
fec̃. Pro declaratiõe h⁹ q̃ſtionis ponaẽ caſus
de diuite q̃ in morte dimiſit mag̃s diuitias
diſtribuẽdas iuxta manumiſſoꝝ diſcretionẽ
Quo mortuo mali hoĩes occupaꝛẽt ſibi illaſ
diuitias ꝛ poſſeſſiones ne ĩ man⁹ manumiſ/
ſoꝝ venirẽt. Sꝫ q̃dã acut⁹ ꝛ ſubtil' ſciuit face
re ꝛ talit' ordinare ꝙ illa bona venirẽt ĩ man⁹
manumiſſoꝝ vt diſtribuerenẽ. Nõ q̃s dice
ret ꝙ iſte doctor ñ fecerit bonũ op⁹.imo fecit
Idẽ xp̃s magn⁹ diues ĩ morte fec̃ manumiſ/
ſores bonoꝝ ſuoꝝ ꝑlatos.ep̃os ꝛc̃. Clauſula
teſtamẽti habeẽ Mat.xxv. Hõ q̃dã peregre
ꝓficiſcens vocauit ſuos ſuos ꝛ tradidit illis
bo.ſu. Et vni dedit.v.talẽta.alij aũt duo.alij
ꝟo vnũ. vnicuiq3 ſcđm ꝓpriã ꝟtutẽ.ꝛ ꝓfect⁹ ẽ ꝛc̃
Ad l'ram.xp̃s loquiẽ de ſe q̃ ſuis ꝑlat3 dimiſit
bona ſua. Uni q̃nq3.i.abundãtiã magnam.
Alij aũt duo ad ſufficiẽtiã. Alij vnũ.ꝛ ꝓfect⁹
eſt ſtati. Sꝫ mũdani hoĩes.i. ĩpatores roma
ni ꝛ tyrãni occupaꝛẽt ſibi bona diuit3. Sꝫ b.
ſilueſter vt doctor ſubtil' ſciuit ita bñ allega/
re ĩ iudicio diuĩo.ꝙ hũit ſniaꝫ vt illa bõa ve
nirẽt ad man⁹ manumiſſoꝝ ꝛ diſpenſatoruꝫ.
Sic nos exiſtiet hõ vt miſtros xp̃i. ꝛ diſpen
ſatores.j. Coꝝ.iiij. Ergo bñ fec̃ beat⁹ Silue
ſter. Si tu dicas. veꝝ eſt.ꝫ ꝑlati oĩa expẽdũt
in vanitatib⁹ ꝛc̃.non eſt culpa beati ſilueſtri.
Nam credendũ erat ꝙ illa bona meli⁹ diſtri/
buerenẽ ꝑ ipos ꝑlatos.ꝙ̃ ꝛc̃. Jõ nulla culpa
eſt doctoris . Sed ſi verum ſit de illa voce.
Hodie effuſum eſt venenum. ꝛc. Fuit ver/
bum propheticum pro iſto tempore . ꝙ non
tenentur prelati occupando ſibi illa bona.

Sz xp̄s eſt teſtatoꝛ ⁊ iudex q̄ dt. Judiciū duriſſimū in his q̄ pſunt fiet. exiguo em̄ ꝯcedit̄ mia. potētes aūt potent̄ toꝛmēta patiet̄. Sapiētie. vj. Dico q̄rto ꝙ ī eo fuit clara ſapia ī ſanctitate. nō ſolū ad ꝯſolandū xpianos. ſꝫ ad ꝯuertendū infideles. Dicat̄ h̄ quō helena mr̄ impatoꝛ coſtantini effecta fuerat iudea malens adoꝛare deū celi q̄ꝫ idola q̄ fili⁹ ſu⁹ adorabat cū eſſꝫ infidel̄. ⁊ moꝛabat̄ ī iudea Et q̄ñ audiuit ꝙ fili⁹ ſu⁹ effect⁹ fuit xpianus credidit moꝛi p̄ doloꝛe. ⁊ ſcripſit talē litterā in effectu Fili ⁊ dn̄e mi placuit mihi quando audiui ꝙ dimiſiſtis idola. ſed doleo ꝙ eſtis chꝛiſtian⁹ ⁊ adoꝛatis hoīem crucifixum. ⁊ inducebat euꝫ vt ſe faceret iudeū. Cui rn̄dens dixit ꝙ veniret romam. ⁊ duceret ſecum omnes iudeos magiſtros rabinos. Et ip̄e ex alia pte haberꝫ doctoꝛes xpianos. ⁊ fieret diſputatio vt videret̄ veritas. Et multū placuit mr̄i credenſ ꝙ iudei vincerent. ⁊c̄. Uenit romam. Et cōſtituto die diſputationis diſpoſuerūt ꝙ haberent iudices nō partiales ſed indifferenteſ ne ſcꝫ eſſent xpiani nec iudei. ⁊ ꝙ eſſent homines iuſti. q̄ nec donis. amoꝛe. odio. ſeu ſermone dicerēt oppoſitum. Et facti fuerūt iudices duo magni ph̄i hoīes inſuſpecti. quoꝝ vnuſ dicebat̄ Craton. q̄ nihil terrenū habere volebat. Alter Xenophon. q̄ cōſul exiſtēs nunq̄ꝫ munus ab aliquo ſuſcepit. Et placuit vtriq̄ꝫ parti. Helena aūt obtulit ꝓ parte iudeoꝛum centū iudeos aptiſſimos Impatoꝛ aūt obtulit ꝓ pte xpianoꝝ ſolū beatū Silueſtruꝫ. O dixerūt iudices. nimis eſſet. Jō de centū iudeis illis fuerūt electi duodecim q̄ diſputauerūt cū beato Silueſtro cū tali pacto ⁊ cōditione ꝙ pars victa adhereret alteri in fide ⁊ credulitate. Et inceperunt diſputationem Prima ꝯcluſio fuit de trinitate perſonarum. Dicat̄ diſputatio cū auctoꝛitatibꝫ ꝓut habet̄ in ſmone beati ſtephani. Dicat̄ in fine quomodo iudices impoſuerūt ſilentiū iudeis vt victis. Secūda q̄ſtio vtꝝ xp̄us eſſet deus ⁊ hō. Tertia de paſſione. Quarta de ſacramēto altaris. Quinta de ceſſatione legis. Et ſic ad libitū ſm̄ queſtiones iudeoꝝ. ⁊ ſic victi fuerunt vndecim iudei. remāſit duodecimus ⁊ vltim⁹ qui dicebat̄ Zambri. q̄ erat magn⁹ rabinus. qui dixit impatoꝛi. dn̄e nō in ꝟbis ſed in opibꝫ Dicat̄ quō voluit ⁊ req̄ſiuit vt adducerent vnū thauꝝ indomitū ⁊c̄. ita factuꝫ eſt Et ait iudeus. Ut intelligatis ꝙ lex noſtra ē ſancta, beata, ⁊ vera, ⁊ nulla alia eſt bona, ego dicam vnū verbū ad aurē thauri. ⁊ ſi moꝛiet̄ credatis legē noſtrā ſiue fidem verā eſſe. ⁊ ita fuit. ⁊ om̄es iudei clamauerūt victoriam. ⁊c̄. Et beat⁹ Silueſter d̄ ſtulticia illi⁹ īcepit ſubridere dicēs iudeo. Judee nūq̄d de⁹ dt. Ego occidā ⁊ ego viuere faciam. ꝑcutiam ⁊ ego ſanabo. ⁊ non eſt q̄ de manu mea poſſit eruere. Item. Dn̄s moꝛtificat ⁊ viuificat. deduc̄ ad inferos ⁊ reducit. Deut. xxxij. Si in noīe domini thauꝝ occidiſti. in noīe dn̄i ip̄m viuifica. bn̄ dixit dixerūt iudices. Rn̄dit nō. ſed ſilueſter ſuſcitet eū. Q̄d ſi faciet. ego ⁊ iudi omnes q̄ h̄ ſum⁹ erim⁹ xpiani. ⁊ ita fuit compꝛomiſſum. Tūc beat⁹ Silueſter de loco in quō erat clamauit dicēs. In noīe dn̄i noſtri Jhu thaure ſurge ⁊ ferocitatem depone. ⁊ ſubito thaur⁹ ſurrexit ambulās vt ouis. Tunc Helena iudices ⁊ iudei tria milia ⁊ infideles de rōma baptizati ſunt. Ergo grā dei erat ī illo

¶ Moꝛaliter h̄ nota. Fides xpiana quō fuit ꝓbata ⁊ ꝑ q̄t furnellos purificata. Purioꝛ ē auro liquefacto. nō opoꝛtet ḡ dubitare in aliquo. ſꝫ vt floren⁹ floꝛentie ponat̄ in burſa cōſcientie. dicēdo Credo in deū. Modicū nūc ſcꝫ in hac vita ſi opꝫ ꝯtriſtari. q2 multi hn̄t multas temptatōes de fide. ſꝫ ſi eis diſplicet nō peccāt. in varijs temptatōibꝫ vt pꝛobatō fidei veſtre multo p̄cioſioꝛ ſit auro qd̄ ꝑ ignē ꝓbatur. j. Pet. j. ¶ Dico q̄nto ꝙ in ſilueſtro fuit alta eminentia in poteſtate. ſcꝫ faciendi miracula. vt dixi de boue. Sed mō dicā aliud de dracone. Poſt ꝯuerſionem impatoꝛis ⁊ p̄dictoꝝ iudeoꝝ. quidā draco poſuit ſe in q̄dam ꝓfunda fouea infra ciuitatem rome ⁊ ex ſuo anhelitu coꝛrupto ⁊ infecto moꝛiebātur quotidie ī ciuitate vltra. ccc. ꝑſonas. interim ꝙ depopulabat̄. Propter qd̄ pontifices idoloꝝ venerūt ad impatoꝛē indirecte innuentes ꝙ ex quo fact⁹ eſt xpian⁹ illa plaga eis accidit. quaſi dicēdo. ꝙ meli⁹ eſſet ſi adhuc eſſꝫ gentilis. Ecce qualis temptatio. De tālī caſu reſpondit impatoꝛ. Ego ꝓuidebo. ⁊ vocauit btm̄ Silueſtꝝ dicēs ꝙ in h̄ ꝓuideret. q̄ poſuit ſe in oꝛatione. in q̄ apparuit ſibi beatus Petrus apl̄s dicēs. ꝙ ſine timoꝛe d̄ſcenderet ad eum in foueā in qua erāt centū octuaginta ḡdus. qui deſcēdit cū cruce in vna māu ⁊ coꝛda forti d̄ filo in alia ⁊ ligauit draconem. De hac ligatione pꝛophetia Johannis. Et vidi angelum deſcēdentē de celo habentem clauem abyſſi ⁊ cathenam magnā in manu ſua ⁊ apph̄edit dracone ſerpētem antiquū qui

eſt diabolꝰ ⁊ ſathanas. ⁊ ligauit eū per annoſ mille. ⁊ miſit euȝ in abyſſum. ⁊ clauſit ⁊ ſiguit ſup illū vt nō ſeducat amplꝰ gētes donec cō ſummenꝛ mille anni. ⁊ pꝰ h̄ oꝑtet illum ſolui modico tp̄e. Apoc̄. xx. Om̄s ſancti doctoreſ ⁊ gloſe ordinarie exponūt ſathanas ligari p̄ lucifero. ꝙ mille annis debuit ligari. ⁊ pꝰ tem poꝛa antixp̄i dȝ ſolui ad temptandū. ſȝ ligatꝰ fuit tp̄e ſiluestri qn̄ ſcȝ impatoꝛ fuit ꝯuerſus. Et dico ꝙ iſte mille anni ꝑ q̄s debuit ligari inceperūt cōputari a beato Siluestro. qui ī figura ip̄m ligauit. ⁊ iā illi mille anni ſunt cō pleti. Solꝰ em̄ mūdus ſtat in q̄dam ꝑua pro rogatione. ⁊c̄.

In octaua ſancti Stephani.

Ecce uideo celos

apertos. Act. vij. Volēs inclinare coꝛ da v̄ra ad amandū celeſtia ⁊ deſpici endū terrena. volo in h̄ ſmone declare vobiſ aliq̄s celi ꝯditōes. Sȝ p̄us ſaluteꝛ ſgo Ma ria. Pro breui declaratōe ⁊ materie introdu ctiōe ſciendū. ꝙ inꝛ hoīes ⁊ iumēta deꝰ poſu it iſtā d̄ām. ꝙ iumēta ſunt terreſtria. ⁊ nihil hn̄t celeſte. ſȝ nos hoīes p̄ncipalē ꝑtē forma lem. ſ. aīam hēmꝰ celeſtē. Eſt em̄ aīa rōnalꝭ ſub ſtantia ſpūalis ⁊ ſupceleſtis. ꝓpter habitatiōȝ qꝛ licet coꝛpꝰ coꝛrumpaꝛ ſicut coꝛpa iumēto rum. aīa tn̄ in celū tanq̄ ꝓpriā habitationeȝ aſcendit niſi onꝰ peccatoꝝ impediat. Jō apo ſtolus. Scimꝰ. nō d̄t opinamur. q̄m ſi terre ſtris domꝰ noſtra hꝰ habitatiōis diſſoluatur ꝙ edificationē ex deo habeamꝰ domum nō manufactā ſȝ eternā in celis. ij. Co. v. Jumē ta ꝑo quia nihil hn̄t in celo terram reſpiciūt. Jdeo de eis d̄t ſcriptura. De terra facta ſunt ⁊ in terrā pariter reuertunꝛ. Eccs̄. iij. Pȝ dif ferentia inter hoīes ⁊ iumenta. Jō de n̄ra ha bitatiōe loquēs thema d̄t. Ecce video celos aptos ⁊c̄. Jdeo ſi volumus poſſumus intra re vt filij ad domū p̄ris. Patet thema. Mo do celi hn̄t tres diuerſas diſpoſitiōes ſeu ha buerunt.

¶ Prima. fuerūt duri impenetrabiliter.
¶ Scd̄a. fuerūt molles delectabiliter.
¶ Tertia. fuerūt aperti vniuerſaliter.

De tertia loq̄ꝛ thema. Ecce video celos ap tos ⁊c̄. ¶ Quantū ad p̄mū ⁊c̄. fuerūt duri im penetrabiliꝛ. Jſta ꝯditio celoꝝ fuit a trāſgreſ greſſione p̄moꝝ parentū. ⁊ durauit vſq̄ ad xp̄m. inꝛm ꝙ aīe hoīm q̄ ſunt ſpūs ſubtiliſſi mi plꝰ q̄ aer ⁊ lux q̄ trāſit ꝑ feneſtrā vitreaȝ. ⁊ etiā plꝰ q̄ vox. ſubtilioꝛes ſunt aīe. Rō. qꝛ nul la creatura poteſt impedire eaꝝ egreſſum vꝭ ingreſſum. vt patet de ſpiſſitudine terre quā tranſeūt deſcendēdo ad infernū vel purgato rium. Cū tota iſta ſubtilitate nulla ꝟtute po terant intrare celū. Ecce quō erāt duri impe netrabiliꝛ. De h̄ Job plangēdo dicebat. Tu fabricatꝰ es celos. q̄ ſolidiſſimi q̄ſi ere fuſi ſūt Job. xxxvij. Rō hꝰ diſpoſitiōis fuit. qꝛ om̄es creature tā terreſtres q̄ celeſtes fuerꝛ create ꝑ deū ad ſuiendū homi. qꝛ deꝰ p̄ ſe nō indige bat. Jō deꝰ qn̄ voluit facere hominem dixit. Faciamꝰ hoīem ad imaginē ⁊ ſimilitudineȝ noſtrā. ⁊ p̄ſit piſcibꝫ maris ⁊ volatilibꝫ celi et beſtijs terre vniuerſeq̄ creature. ſcȝ coꝛpali. Gen̄. j. Jdeo ꝓpter pc̄tm̄ hoīs non ſolū infe rioꝛa. ſed etiā celeſtia deteriorata ſunt. Quia ſicut quādo aliquis magnꝰ nobilis ſeu baro facit aliq̄d magnum delictū ſeu ꝓditioneȝ ꝯ regem. rex deſtruit ſibi terrā. Jta deus fec̄ qn̄ ille magnus ⁊ nobilis baro Adam peccauit deus vaſtauit terrā. ⁊ voluit oīa annihilare vt p̄us. ſed deſtruxit minuendo virtutes ad fructificandū. Secūdo aquā ⁊ aerem. q̄a nō eſt ita purus. poſtea ignē ⁊ celū. Nam ſciētia eſt indeterminate theologoꝝ in quarto ſentē tiarum. ꝙ de omnibꝫ rebus abſtulit deꝰ ſeptē partes virtutis ⁊ pꝛoprietatū ⁊ qualitatum. ſcȝ de claritate ſolis. lune. ⁊ ſtellarum. ſepteȝ partes amouit. Jdeo celum quod ante trāſ greſſionem ⁊ peccatū erat apertum homini bus. non ſolū animabus ſed etiam coꝛpoꝛibꝫ pꝛopter peccatum induratum fuit. non ſolū coꝛpoꝛibus humanis. ſed etiam animabus. non ſolum peccatoꝛibus. ſed etiam ſanctiſſi mis. De iſtis auctoꝛitas. Si non obedieri tis mihi. addam coꝛrectiones veſtras ſeptu plum pꝛopter peccata veſtra. et conteram ſu perbiam veſtre duritiei. daboq̄ vobis celū deſuper ſicut ferrum ⁊ terram eneam. Leui tici. xxvj. Nota Addam coꝛrectiones veſtraſ ſeptuplum pꝛopter peccata veſtra. Omnia peccata moꝛtalia que poſſunt fieri reducun tur ad iſta ſeptem. Ratio. quia in ſeptem poſ ſunt gentes peccare. ¶ Primo in honoꝛibus. officijs. dignitatibus. poſſunt peccare inoꝛ dinate contra deum appetendo ⁊ ſibi pꝛocu rando. Ecce hic peccatum ſuperbie. Alia autem bona ſunt tempoꝛalia. vt diuitie. bla dum. vinum. oleum. ⁊ huiuſmodi. Si inoꝛ dinate ⁊ contra dei pꝛeceptum lucrenꝛ. Ec ce hic peccatū auaricie. ⁊c̄. Tertia bona ſunt

bona delectatõis carnal'.ꝛ qñ inordinate re
cipiũť ſeqͥť luxuria. Quartũ ẽ amicicia ꝓxiox.
Iſtõ bonũ nõ hñt iumẽta qꝛ vnũ nõ curat d̃
alio. Et qñ hoĩes d̃ amicicia ñ bñ ſe gubnant
ſeqͥť inuidia. Quintũ bonũ eſt cibꝰ ꝑ necẽitate
vite.ſ; qñ inordinate ſumiť ſequiť pctm̃ gule
Sextũ bonũ ẽ inimicox.qꝛ ex eis fabricanť
corone padiſi. Nã ſi bti laurẽtiꝰ ꝛ vincẽtiꝰ nõ
habuiſſent inimicos nõ fuiſſent vt martires
coronati. Itẽ ſi caſtitas nõ habuiſſ; inimicã
luxuriã.ꝟgies nõ habuiſſent aureolã. Sep/
timũ bonũ eſt tps.ꝑciosum bonũ eſt intm̃ ꝙ
ſi vnꝰ dãnatꝰ poſſet hr̃e tm̃ tẽps q̃tũ duraret
vnũ Aue maria.ita vt eſſ; viator.poſſet ſal/
uari. Et qñ male expẽdiť.ecce pctm̃ accidie.
Ex his ſeptẽ bonis ſi inordinate ſumãť ſunt
ſeptẽ pctã mortalia. Ecce q̃re d̃r.addam cor/
rectões vr̃as ſeptuplũ ꝓpť pctã vr̃a.ſ.infirmi
tates.mortalitates.cariſtias.ſiccitates.guer
ras ꝛ malignitates. Scdõ d̃r. Et ꝯterã ſup/
biã.ꝛc̃. Et nõ fac mẽtionẽ de alijs pctis. Rñ/
deo.qꝛ nũq̃ fit pctm̃ mortale q̃n habuerit in
itiũ in ſupbia. Illõ pctm̃ includit omnia alia
pctã. Verbi grã.q̃re aliq̃s ẽ auarꝰ faciẽs vſu
ras.furta.ꝛc̃.qꝛ nõ vult hũiliari ad ꝟuãdum
mãdatũ dei. Nõ feneraberĩ fratri ad vſurãꝛc̃
Idẽ de luxuria. Iã em̃ deꝰ dedit hoi reglã'm
certã.ſ.in actu matrimonij ꝟuãdo moduz.ꝛc̃
Alij aũt vt nõ curẽt de illo actu ſ; nolũt ſub/
ijci legi dei. Ecce ſupbia iſtõ pctm̃ ĩcludit.ꝛc̃
Idẽ de gula.iã dedit reglã'm in cibis ſume/
re neceſſitatẽ ꝑ vita corpis ſuſtẽranda.ſ; gu/
loſi nolũt ꝟuare. Ecce ſupbia ¶ Et l; ñ dicãt
ore.nolo ꝟuare.tñ ope oñdunt oppoſitũ Idẽ
de inimicis. Deꝰ ꝑcepit ne recipiãt vindictã
nec in ore nec ĩ corde habeãt eis malã volun
tatẽ.ꝛ nihil ꝟuãt. Ecce ſupbia. Et iam dedit
legẽ ne ꝑdamꝰ tps.ſ; in opibꝫ ſpũalibꝫ ſimus
diligẽtes.ꝛ nihil facimꝰ. Ecce ſupbia. Pʒ ğ
ꝙ omĩe pctm̃ hʒ radicẽ ꝛ initiũ ĩ ſupbia. Ec/
ce q̃re d̃r. Et ꝯterã ſupbiã.ꝛc̃. Tertio. Et da
bo vob̃ celũ deſup ſic ferx. Dicit ſcriptura ꝙ
orões hũiles ꝛ deuote facte ꝑ vos ſũt ſagitte
penetrãtes celũ ꝛ aſcẽdunt vſq; ad xp̃um ad/
uocãdo ꝑ vob̃.vt ꝓcurator vel aduocatꝰ corã
iudice. Orõ hũiliãtis ſe nubes penetrabit:et
donec appropinquet nõ ꝯſolabiť.ꝛ ñ diſcedʒ
donec altiſſimus aſpiciat.ꝛ dñs ñ elongabit
Eccĩ.xxxv. S; qñ ſumꝰ ĩ pctis celũ ẽ ferreũ ꝛ
non poſſumꝰ penetrare celũ. Quarto ꝛ dabo
terrã eneã.ne.ſ.fructificet.ꝛ ĩ caſſum ꝯſumeť
labor vr̃.Ecce de ꝑma celorum diſpoſitiõe;

¶ Quãtũ ad ſcdam celox diſpoſitõʒ. Tranſ
actis q̃nq; milibꝫ ãnis.in q̃bꝫ celi fuerũt du/
ri.ſubdita ꝑma diſpoſitõe celi mutauerũt ꝯdi/
tionẽ ꝛ fuerũt molles ꝛ dulces delectabiliť Et
durauit iſta diſpoſitio a xp̃i incarnatõe vſq;
ad aſcẽſionẽ. Rõ hꝰ dulcedis ꝛ mollificatiõis
eſt.qꝛ q̃diu poſſ; ferrũ ad ignẽ applicari et in
igne ſtare liq̃fieret. Ita ex q̃ ille ignis infinitꝰ
diuini amorĩ ardẽtiſſimi ꝛ dulciſſimi de quo
apl's. Deꝰ nr̃ ignis ꝯſumẽs eſt. Heb.xij.ꝑtrãſi
uit celos veniẽdo ad nos.iã ipi celi molliſſi/
mi ꝛ melliflui fcti ſunt. Iõ cãtat eccl'ia in na
tiuitate dñi. Hodie de celo pax ṽa deſcendit
hodie ꝑ totũ mundũ melliflui facti ſunt celi.
Nota nõ d̃r mellei.ſ; melliflui.i.ſtillãtes gut/
tas dulcedis ĩ cordibꝫ ꝯtẽplatiuox.ſ; terreni
hoĩes ꝛ carnales ñ guſtãt. Rõ hꝰ diſpoſitõis
eſt ꝑ ꝯ̃riũ ad ꝑmã. Nã ꝑ aduẽtũ filij dei m̃ltũ
meliorata eſt hũana ꝯditio.ꝛ deteriorata om
niũ rex cauſalitate oĩa ꝓporcionabiliť fuerũt
deteriorata.al's nõ fuiſſ; ꝓportio. Qõ ãt hõ
eſt melioratꝰ.qꝛ ex q̃ rex duxit ĩ ſpõſam filiam
ruſtici.oẽs de illo genere melioranť. Ita de
xp̃o rege ducẽte ſororẽ nr̃am naturã hũanaʒ
in ſpõſam.oẽs nos ſumꝰ meliorati etiã creaťe
ſ; marie celũ. De h̃ d̃r dd ĩ pſ. Deꝰ cũ egredere
ris ĩ ꝯſpectu ꝓpl'i tui.cũ ꝑtrãſires ĩ deſto Ter
ra mota eſt.etenĩ celi diſtillauerũt a facie dĩ ſy
nai.a facie dei iſrl'. Pluuiã volũtariã ſegregã
bis deꝰ hereditati tue.ꝛ infirmata ẽ.tu ṽo ꝑ/
feciſti eã. Aĩalia tua habitabunt ĩ ea.paſti in
dulcedine tua paupi dꝰ.ps.lxvij. Nota ſecre
ta cũ d̃r. Deꝰ cuʒ egredererĩ ĩ ꝯſpectu ꝓpl'i tui.
Ecce h̃ tãgit myſteriũ incarnatõnis filij dei.
Rõ.qꝛ qõ eſt theologie.ꝛ bti Bern̄.ĩ epl'a ad
hugonẽ d̃ ſctõ victore.ꝙ ĩ die incarnatõnis
om̃s angl'i viderũt ipm incarnatũ. Iõ d̃r ĩ cõ
ſpectu ꝓpl'i tui.ſ.angl'i. Dicať quõ ſunt noueʒ
ordies ãgl'ox. Ordo altior ẽ ſeraphin Scdõs
cherubin.ꝛ ſic d̃ alijs deſcẽdẽdo. Cogitate q̃
modo egrediebať.nõ ĩtelligatĩ ꝑ motũ localẽ
ſ; ꝑ ꝯtemplatõʒ eox ꝛ viſionẽ quõ in q̃libʒ or
dĩe dicebať ſibi. O dñe aſſumatĩ naturã hũa
nam.ꝛ nũq̃d hoĩes ſunt nobiliores nobis.ꝛc̃
Et ſic omnes angeli ſciuerunt in celo In ter
ra aũt ſolum ſciuit virgo Maria.que eũ ꝯce
pit. Cum ꝑtranſires in deſerto. h̃ tãgit nati/
uitatem xp̃i. Iſte mũdus dicebať locꝰ deſtꝰ.
Ratio.quia licet tũc mũdus eſſet bñ popula
tus.ꝛ hominibꝫ aſſociatꝰ.tñ ſicut ꝑſona aſſo
ciata niſi habeat deum dicitur deſerta Sed
ſi habet deum per gratiam.licet ſit in deſto;

nō eſt ſola. Et q̄ tūc mūdꝰ ex pctis non habe
bat deū. Jō dr̄. Et cū ptrāſires.ſ.p virginē q̄
fuit via p quā venit i deſertū hꝰ mūdi Terra
mota ē.ſ.ex edicto impatoris. vt q̄liber pfite
ret in ſuā ciuitatē Celi diſtillauerūt a facie di
ſynai igniti.ſ.caritate. Ecce cā.a facie dei iſrl̄
Ecce effectꝰ.q̄ vt mūdus videret deū p fidē
Ecce ſcd̄a celoꝝ diſpoſitio ¶ Quantū ad ter
tiam.ꝛc̄. Sūt apti vniuerſalic̄. Jō dr̄ thema
Ecce video.ꝛc̄. Jſta diſpoſitio incepit i xp̄i
aſcenſione.ꝛ durauit vſq̄ ad diē iudicij. Jn
introitu xp̄i ꝛ ſanctoꝝ porte fuerunt aperte.
Chryſ.loq̄ns de pditōibꝰ celoꝝ dr̄. Erāt pꝰ
obſtacula q̄dā q̄bꝰ obſiſtētibꝰ aīe defunctorū
introire nō poterāt celos. Sz nota qualiter
xp̄o aſcendente obſtacula amota ſunt ſm q̄
tāgit ꝓpha dd̄.p̄s.xxiij. Attollite portas pnci
pes vr̄as.ꝛ eleuamini porte eternales. ꝛ introi
bit rex glīe. Et date fuerunt due rn̄ſiones.ſ.q̄
erāt duo obſtacula. Primū eſt in regiōe aerꝭ.
ꝛc̄.vbi eſt maior multitudo demonū trāſituz
obſeruātiū.ꝛ qn̄ angl̄i dixerūt eis. Attolite ꝛc̄
rn̄derūt. Quis ē iſte rex glīe.ꝛc̄. Et ſcti angeli.
Dn̄s fortꝭ ꝛ potēs in p̄lio.ꝛc̄.q̄.ſ.vicit veſtruz
pncipē.ꝛ fugerunt. Et ſic amotū eſt pmū ob
ſtaculū ſcis pſonis ¶ Scd̄m obſtaculū erat
ſctōꝝ angeloꝝ celū cuſtodientiū.q̄bꝰ dictum
fuit. Attollite portas.ꝛc̄. Rn̄derūt. Quis eſt
iſte rex glīe.nō ignorāter ſz admiratiue.q̄ tā/
tam glām dat aīabꝰ.ꝛ ſic apti ſunt celi. Jdeo
beatꝰ ſtephanꝰ q̄ poſt xp̄i aſcēſionē paſſus eſt.
vidit celos apertos.ideo nō dubitauit mori.
Quādiu eīm viuimꝰ celi ſūt nob̄ apti. et poſt
mortē nō apiunt̄ niſi iā in vita fuerint aperti
Cū intrauerit pr̄familias.ꝛ clauſerit oſtium.
incipietis foris ſtare ꝛ pulſare dicentes. Dn̄e
dn̄e api nob̄. Et rn̄dens dicet vob̄. Amē di/
co vob̄. Neſcio vos vn̄ ſitis.ꝛc̄. Lu.xiij. No/
ta.clauſerit oſtiū.ſ.pctōris . Ergo feſtinemuſ
nō expectemꝰ mortē. Nec iuuenis expectet ſe
nectutē.q̄ etiā hircꝰ vl̄ agnꝰ morit̄ ſicut ouis
Nec ſanꝰ expectet infirmitatē. Ne accidat no
bis ſicut legit̄ de duobꝰ viatoribꝰ ſimul ad ſuaz
villā ambulantibꝰ (Dicat̄ pabola) q̄ villa ha
bebat ꝯſuetudinē portalia claudēdi i ſero.q̄ꝝ
vnꝰ remāſit i prato amenisſimo.ꝛ porte fuerūt
clauſe.ꝛc̄. Villa noſtra ad quā nos ſumꝰ am/
bulātes eſt padiſus.q̄ nō hēmꝰ hic manentē ci
uitatē.ad Heb.vlt̄. Et in nocte.ſ.culpe clau/
dit̄. Jō optet venire d̄ die.ſ.cū claritate gr̄ie.
Sz mūdani remanēt in prato luxurie. Aua
ri in fonte mōtis auaricie. Supbi in arbore

vanitatis.in veſtitu.ornatu.ꝛc̄. Sz prudēs
trāſit cū labore pnīe.vt p tpe veniat ad portā
ꝛc̄. Jō apl̄s. Feſtinemꝰ ḡ ingredi i illā requiem
ad Heb.iiij.

¶ In octaua ſancti Johis euāgeliſte.

Hic eſt diſcipulus

ille quē diligebat ih̄s. Jo.vl. Sicut i
feſto beati Johis pdicaui de amo/
re quē xp̄s habebat ad beatum Johem ſup
oīs alios. Nō volo pdicare p q̄ opa poſſu
mus nos diligi a xp̄o. Sz pus ſalutet̄ virgo
Maria. Verbū thematꝭ ꝓprie dr̄ de btō Jo/
hanne euāgeliſta. Diceret aliq̄s Nūq̄d xp̄us
diligebat oīs alios apl̄os.imo.q̄re ḡ dicit̄.
Hic eſt.ꝛc̄. Licet eīm xp̄s diligeret oēs alios
magno amore.ſingl̄arē tn̄ amorē ꝛ familiari/
tatē hēbat ad btm̄ Johem.ſicut parētes natu/
ralit̄ diligūt oēs filioſ.ſz ſingularit̄ diligūt
eis magis ſimiliorē.gratioſiorē.ꝛ pulcrioreꝫ
Jta xp̄s diligebat oīs.ſz ſingularit̄ Johem
ſibi ſil̄em i puritate ꝟginitatis. Beda. Dilige
bat Jhs iohem nō exceptis ceterꝭ ſingularit̄
ſolum.ſz p ceterꝭ q̄s diligebat familiarꝰ vnū.
quem ſpēalis ꝓrogatiua caſtitatis ampliori
dilectione fecerat dignuꝫ. Ecce quare de be
ato Johanne ꝓprie dr̄ thema. Et dicit Beda
rōem dilectionis.ſ.puritateꝫ vite. Nō vide
amus ſi ſunt alie rōes ſeu ꝟtutes ex q̄bꝰ deus
diligat nos. Ego amore vr̄i q̄ſiui ꝛ inueni ſe/
ptem virtutes.

¶ Prima eſt ꝯtemplatio de ſapientia.
¶ Scd̄a dilectio de beniuolētia.
¶ Tertia obſeruatio de obedientia.
¶ Quarta ſimplicitas de ꝯſcīa
¶ Quinta puritas de ꝯtinentia.
¶ Sexta largitas de miſericordia.
¶ Septima vnitas de ꝯcordia.

¶ Et p oībꝰ inſimul pōt q̄s diligi a deo.ꝛ d̄ ta
li poterimꝰ dicere. Hic eſt diſcipulꝰ ille quem
ꝛc̄. ¶ Dico pmo q̄ ꝯtemplatio ſapientie ē rō
quare homo diligit̄ a deo. Quando eīm cre/
atura dat ſe ꝯtemplationi diuine.legēdo.ſtu
dendo.ſermones audiendo.deuote orando.
ꝛ per iſta viſibilia deum intuendo.ex mundi
gubernatione ꝛ puiſione.diuinam puidenti
am ꝯſiderando.gloriam paradiſi ꝛ penas in/
ferni meditando.talis creatura multum di/
ligitur a deo. Auctas. Fundamenta eius in
montibꝰ ſanctis.diligit dn̄s portas ſyon ſup
omnia tabernacula Jacob . Pſalmo.lxxxvj.
¶ Nota ſecreta . Fundamenta eius, ſcilicet

ꝯtēplatiui.ī mōtibꝫ ſctis.ſ.articulꝰ fidei. Taliter eñ dꝫ fundari ꝯtēplatio ne ſit ꝯ̄ aliqueꝫ articulū fidei.q2 edificiū ſine fundamēto cito cadet.diligit dñs portas ſyon.i.ꝯtēplatiōes Porte dicūt ſenſus p q̄s hō ꝯtēplat. Si eī hō ꝯtēplat legēdo ſacrā ſcp̄turā.tc̄ ocl'i ſūt porte.ſi audiēdo ſmōes.aures ſūt porte.ſi orando.os zc̄.ſup oīa tabernacl'a iacob Pr̄iarche nō edificabāt domos.ſꝫ hēbāt tēdas mobiles ſeu barranas.z ſignt ſciās phorū mobiles z trāſitorias ī fine mūdi. Aſtrologia q2 ñ erit motꝰ celi. Itē nec īfluētia nec generatio. nec corruptio.tūc nō erit nc̄caria medicina. q2 nullꝰ erit infirmꝰ.nec regl'e grāmaticorum ſeu logicoꝝ erūt tūc neceſſarie. Iō dicūt ille ſcie tabernacl'a iacob.q2 mobilia. Vult ḡ dicere ꝙ magꝭ deꝰ diligit ꝯtēplatōes etiā vniuſ vetule.ḋ his que fidei ſunt.q̄ꝫ ꝯtemplatōnes phoꝝ ḋ aſtrꝭ.zc̄. Nemīnē diligit ḋs niſi eū q̄ cū ſapia inhabitat.ſ.ꝯtēplatōnis. Sap.vij.

¶ Scḋa ē dilectō ḋ beniuolētia. Inuenit̄ eī duplex amor ſiue dilectō.ſ.de ꝯcupiſcentia z beniuolētia.z ex ſcḋa hō diligit̄ a xp̄o. Amor eñ beniuolētie eſt rōne bonitatꝭ rei dilecte. q2 tota rō de beniuolētia amoris eſt ī re dilecta.q2 ſcꝫ eſt bona.vtilis.deuota.ſctā. Amor aūt ꝯcupiſcētie ē qñ vnū amat̄ ꝓpt' aliud.vt ſuus amat dñm rōe ſalarij.vl' amor pedagogi rōe filij. Vos eñ diligitꝭ mr̄em z filiū.ſed alia rōe diligitꝭ filiū.q2 caro vr̄a.zc̄. Ideo ille amor dr̄ beniuolētie. Et alia rōe diligitꝭ magiſtꝝ.q2 ꝓpt' filiū. Iō ille amor dr̄ ꝯcupiſcētie Idē de amore filij vl' filie z nutricꝭ. Ita aliq̄ amāt deū amore ꝯcupic.zñ placent ḋo. Aliq̄ aūt amāt eū amore beniuolētie.z iſtoſ diligit deꝰ. Verbi grā. Si tu diligis deū vt det tibi diuitias tp̄ales.honores.z dignitates. ergo plꝰ diligꝭ creaturā q̄ꝫ creatorē. q2 ſi diligitꝭ mr̄em ꝓpt' filiū.plꝰ diligitis filiū.q2 ꝓpter qḋ vnūqḋq3 tale z illḋ magꝭ.ſꝫ ſi diligitꝭ deū ꝓpt' ſuā īfinitā bonitatē.clemētiā.miam .ita ꝙ tota rō dilectōis ſit ī eo.tal' amor eſt bonꝰ.et eſt amor beniuolētie. Ita ꝙ de amore ꝯcupiſcētie nō faciatꝭ rōem antecedentē.dicēdo.diligam deū vt det mihi diuitias.zc. bonam famā.vl' gl'am et'nā. Sꝫ faciatꝭ ḋ ea effectū ꝯſequentē.iſto mō dicendo. Si bonū dꝫ diligi deꝰ eſt ſūme bonꝰ.vtil'.pulcer.vl' miſericors. ideo volo diligere vos dñe. Et vos dñe dilectoribꝫ vr̄is datꝭ bona tp̄alia.honores.bonā famā.z gl'am.ſpero dñe ꝙ etiā dabitis mihi. Iſto mō nō ponit̄ amor creaturaꝝ p rōe.ſꝫ p diſpoſitōe. Tal' amor eſt beniuolētie. z tales diligit deꝰ. Auctas. Ego diligentes me diligo. Et ſequunt̄ effectꝰ ꝯſeq̄ntes cū ſubditur Mecū ſꝫ diuitie z gl'ie opes ſupbe z iuſticia Prouer.viij. Opes ſupbe ſūt diuitie.honores.q2 dāt occaſionē ſupbie. Iō xp̄s . Qui diligit me diliget̄ a p̄re meo. Dñe z q̄lis effectuſ ſequit̄ vl' ſeq̄t. Rn̄det. Ego diligā eū.z manifeſtabo ei meipm. Io.xiiij. Hic p grām.z in futuro p gl'am

¶ Tertia eſt ꝯſuatio obediētie ad dei mādata Qñ hō p iſta refrenat ſe ꝙ añ pmitteret ſe occidē q̄ꝫ facere ꝯ̄ dī mādatū. tal' diligit̄ a xp̄o. Rō.cuilibet dño ē amabiliſ pſona.villa.ciuitas.ſeu t'ra ſibi obediēs. Inobediētes aūt odit z conat̄ deſtruere. Idē ḋ deo. Si q̄s ſmonē meū ſuabit. Ecce obedientia.p̄r meꝰ diliget eū.z ad eū veniemus.ſcꝫ ego z p̄r z ſpūſſctūs. Io.xiiij. Dicat̄ quō aīa eſt creata ad imaginē trinitatꝭ.q2 ſicē eſt vnuſ deꝰ ī eſſentia.z tres pſone.ita z aīa vna z tres potētie. Cū ḡ ḋt.z māſionē apḋ eū faciemus In memoria eñ pſona patris manet p r̄cordationē opis creationis. In intelligētia pſona filij. Volūtas aūt eſt camera ſpūſſcti. Et ad voluntatē ptinet deſiderare dei bonitatē. que ſpūiſancto attribuit̄. Ecce quale ſignuꝫ amoris.ac ſi rex amore vellet veire ad domū ruſtici z quieſcere ibi. Iō dicē beatꝰ Iohāneſ Qui manet in charitate in deo manet.z deꝰ in eo.j. Ioh.iiij. De iſta obedientia ad precepta dei ḋt xp̄s. Si p̄cepta mea ſeruaueritis. manebitis in dilectione mea.ſicut ego precepta patris mei ſuaui.z maneo ī eiꝰ dilectōne Et loquitur inquantū homo. quia ſeruauit p̄cepta patris. Ioh.xv.

¶ Quarta eſt ſimplicitas de conſcientia quando homo in omnibus ſuis factis dictis z operibꝫ habꝫ cor ad deum z intentionē rectam.non habꝫ cordis duplicitatem vel triplicitatem.placeat vl' diſpliceat cui voluerit.ſolum qḋ placeat deo. Aliter quando homo dicit.tenebo bonā vitam.zc̄.vt gentes laudent me vel honorent. vel vt habeam hominuꝫ familiaritates.cor eſt multiplex . Legitur in tertio libro biblie: videlicet Leuitici primo z ſecundo.ꝙ erant tres ſpecies ſacrificiorum.

¶ Primū erat hoſtia pacificorum

¶ Scḋm erat ſacrificiū p peccato

¶ Tertiū ſacrificiū holocauſti

Primū offerebāt p grā a ḋo recepta. De q̄ fiebāt tres ptes. Pinguedo z ſanguis offerebat̄ ḋo z ꝯburebat̄, Scḋa ſcꝫ pectus et ſpatula;

dextra dabat̃ sacerdoti. Tertia ps.ſ. totũ ali/
ud erat offerẽtis. Ecce triplicitas. Scd̃m ſa
crificiũ erat ꝓ pctõ. vt d̃s remitteret ſibi pctã.
De iſto fiebãt ſolũ due ptes. ꝓma offerebatur
deo. Ecce ſimplicitas. Hoc ꝓmũ ſacrificiuꝫ
placebat d̃o. ſꝫ magꝭ ſcd̃m. ſꝫ maxime tertiuꝫ
Ita eſt de vita nr̃a. Aliq̃ offerũt ſe d̃o ꝑ peni/
tentiã vl' ꝑ ingreſſum religionis. ſꝫ faciũt de
ſe tres ptes. Pinguedinẽ deuotiõis dãt deo
cui vellẽt placere. Scd̃o vellẽt hr̃e bonã fa/
mã. Tertio vellẽt hr̃e diuitias. nõ tñ̃ deum
q: iam nõ eſſet ſacrificiũ. Iſtud ſacrificiũ pla
cet deo. Alij offerũt ſe deo ſcd̃o mõ. q: cupi/
unt placere deo. ſcd̃o cupiũt hr̃e bonã famã
ꝛ placere gentibꝫ. nõ curãt de diuitijs. Iſtd̃
ſacrificiũ magꝭ placꝫ deo ꝙ̃ ꝓmũ. ſꝫ ſuꝑ om/
nia eſt ſacrificiũ holocauſti. qñ ſolum curat
placere deo dicẽdo Sufficit dñe ꝙ vita mea
placeat vob̃. nõ curo ſi placet vl' diſplicet gẽ
tibꝫ. Sꝫ diceret aliq̃s. Nũq̃d d̃t apl's Proui
dentes bona. nõ tm̃ corã deo. ſꝫ etiã corã ho/
minibꝫ. Roꝝ. xij. Intelligit̃ nõ rõe fame. ſꝫ ti
more dei. Et de iſta ſimplicitate d̃t Dauid.
Scio dñe deꝰ meꝰ ꝙ ꝓbes corda ꝛ ſimplici/
tatẽ diligas. Vñ ꝛ ego i ſimplicitate cordis
mei letꝰ obtuli vniuerſa h̃. j. Paral' xxix. Per
cõtrariũ. multiplicitatẽ ↄſcie odit deꝰ. Dicat̃
hic hiſtoria de Iſaac pr̃iarcha. cuiꝰ vxor pe/
perit duos filios gemios. ſ. eſau ꝛ iacob. Eſau
aũt erat totꝰ multiplex ꝛ dilatatꝰ in negocijs.
dic̃ textꝰ. Quibꝫ adultꝭ factꝰ eſt eſau vir gna/
rus venãdi. i. aſtutꝰ. ꝛ homo agricola. Jacob
aũt vir ſimplex ꝛ habitabat in tabernaculis
Geñ. xxv. Et d̃t deus Malach. j. Jacob di/
lexi. Eſau odio habui ¶ Quinta eſt puritas
de ↄtinentia. Iſta eſt ratio q̃re p̃ alijs dilexit
xp̃s Johem. Puritas em̃ ↄſcientie eſt quan
do vir ꝛ vxor ſeruãt ſibi mutuã fidelitatem ꝛ
modũ. ꝛc̃. De alijs aũt q̃ nõ ſunt de mr̃imo/
nio non curare de illo actu quomodocunq̃
Tales diligunt̃ a xp̃o ex puritate cõſcientie.
Rõ eſt. Chriſtꝰ eſt in domo ſua que domꝰ ſu/
mus nos. ad Heb. iij. Infidelis autẽ eſt do/
mus diaboli. ideo qñ baptiſat̃ exorciſatur vt
diabolꝰ eijciat̃. Jõ cauendũ eſt ab immundi
cijs. Ideo dicebat xp̃s deo pr̃i ꝑ os Dauid.
Dñe dilexi decorẽ domus tue. ſ. ꝑſone xp̃ia/
ne. ꝛ locum habitationis glorie tue. Pſ. xxv.
Nota differentiã inter domũ ꝛ locum habi/
tationis. cum dicit. Domine dilexi decorem
domus tue. ꝛ locum habitationis glorie tue
ſcꝫ ſi ſit pulcrũ. non cogitãdo nec deſiderans
do immũdicias. Ideo Prouer. xxij. Qui di
ligit cordis mundiciã ꝓpter grã̃m labioꝝ ſuo
rum. habebit amicũ regẽ. ¶ Sexta eſt largi
tas miſericordie. Qñ em̃ ꝑſona eſt liberalis i
elemoſynis dandis. vel de ſpũalibꝫ vel de tẽ/
poralibus. Elemoſyne ſpũales ſunt bõe do/
ctrine. p̃dicationes. ꝛc̃. tunc datur prandiuꝫ
animabꝫ de pane celeſti. Dicũt aliq̃. Fratres
ſemꝑ petũt ꝛ nunq̃ faciũt elemoſynã. imo de
cibo ſcientie parato in coquina ſpiritusſan/
cti dant elemoſynam pauꝑibꝫ ignorãtibꝫ ꝛc̃.
Item redimũt captiuos. qñ p̃dicator cum
theſauro ſapientie redimit aĩas de captiuita
te diaboli. Item induũt nudos virtutibus
Item cõſolant̃ triſtes ad patiam ꝓuocando
Idem de illis qui faciũt elemoſynas corpo
rales tales diligũt̃ a deo. Rõ eſt. Si vos ha
betis plures agros. claꝝ eſt ꝙ plus diligitis
ꝛ ſeminatis campũ q̃ abundantiꝰ reddit fru
ctum. Jõ dñs Ihs xp̃s eſt ſeminator. ꝑſone
vite humane ſunt agri. diuitie ſunt ſemĩa di.
Ipe em̃ ſeminat abũdanter dans vob̃ libe/
re. ꝛ vos redditis vnũ denariũ fractũ. vel ꝛc̃.
ſed de illo q̃ facit magnũ fructũ elemoſynaꝝ
D dicit deꝰ in iſto agro volo ſeminare. quia
dat abundanter. Hilarem datorẽ diligit de
us. Potens eſt aũt deꝰ omneꝫ grã̃m abũdare
facere in vobis. Diſperſit dedit pauperibus
iuſticia eius manet in ſeculũ ſeculi. ij. Co. ix.
Item Dauid. Diligite miſericordiã ꝛ iudici
um. p̃s. xxxij. ¶ Septima eſt vnitas de con
cordia. Qñ em̃ in domo vir ꝛ vxor ↄcordãt.
Vxor enim obedit viro ſ̃m deum. ꝛ vir non
deſpicit eam ſꝫ ↄcorditer viuũt. Idẽ de com
munitate qñ maiores non odiũt nec deſpici
unt minores. nec diuites pauꝑes. tales dili/
gunt̃ a deo. Rõ hꝰ eſt. q̃libet diligit plꝰ domũ
ꝓpriam ꝙ̃ alienã. Domꝰ dei ꝛ locꝰ eſt vbi eſt
pax ꝛ ↄcordia. Factus eſt in pace locus eius
Per oppoſitũ vbi ſunt diuiſiones ꝛ guerre ẽ
diabolus ꝛ locus demonum. Dicat̃ miracu
lum qd̃ legit̃ in vita beati franciſci de ciuita
te ſitti diuiſa. ꝛ cum ſemel in duabꝫ partibus
eſſent diuiſi volẽtes ſe interficere. beatꝰ fran/
ciſcus habuit ꝑ reuelationẽ ꝙ demones faci
ebant illã cõmotionẽ totã. eleuatis oculis vi
dit infinitos demones ſup̃ ciuitatẽ q̃ moue
bant corda gentiũ ꝛc̃. q̃s expulit beatꝰ Fran
ciſcus. ꝛ ſtatim ſecuta eſt int' eos pax. Factꝰ
eſt in pace locꝰ eiꝰ. Jõ apl's. Pacẽ habete ꝛ de
us pacis ꝛ dilectionis erit vobiſcũ. ij. ad Co
rinth. vltimo.

¶ In octaua innocentum.

Accipe pueruz et
mrẽz eiꝰ ⁊ fuge Mat. ij. Pro declara
tione hꝰ verbi ⁊ introductõe materie
recordoꝛ de vno notabili ꝟbo. b. Gregoꝛij di.
ꝙ ad informãdũ hoĩes ĩ ꝟtutibꝫ plꝰ pficiũt ex
empla. ſ. opa viſa ꝙ̃ ꝟbũ. Nã maioꝛ impreſſio
fit in hoĩbꝫ oculꝰ vidẽdo ꝙ̃ auribꝫ audiendo.
Verbi grã. d̃ homicidio plꝰ ꝯmouet ⁊ turbat
ille q̃ vidit ꝙ̃ ille q̃ audiuit. Idẽ d̃ alijs. Jdo
dicit. ꝙ meliꝰ ẽ exemplũ de viſu ꝙ̃ de auditu.
Exemplificet etiã de mgr̃o vicioſo q̃ docet
diſcipulũ oꝛe d̃ bonis moꝛibꝫ. plꝰ puer infoꝛ
mabit exemplo eiꝰ male vite ꝙ̃ ꝟbis ſue doct
ne. Jdo dicit Grego. Dia i nobis viciorũ ma
la moꝛtifica vt fidẽ tuã quã lingua nr̃a loqui
tur etiã moꝛibꝫ vita fateat. Jdõ xp̃s ⁊ mgr̃ ve
niẽs ad informãdũ nos de ꝟtutibꝫ. nõ ſolũ ꝟ
bo voluit nos informare: ſꝫ etiã ope. Sicut
pictoꝛ volẽs docere diſcipulũ. nõ ſolũ docet.
ſed exemplũ ĩ imagine ope oſtẽdit. Jdo Act.
j. Cepit ihs facere ⁊ docere. Ad ꝓpoſitũ. Int
alias ꝟtutes nobis neceſſaria ẽ ꝟtus pruden
tie in piculis vitãdis. q2 piculis fluminũ. peri
culꝭ latronũ ⁊c. ij. Coꝛ. xj. Et niſi eẽt magna
neceſſitas. ſ. ꝓpter honoꝛem dei vel vtilitatez
ꝓximi: homo vitãdo picula debet fugere. iu
xta dictũ xp̃i. Cũ aũt pſequent vos in ciuita
te iſta fugite in aliã Mat. x. Et ꝓmo oſtendit
ope fugiẽdo Herodis piculũ. vidẽs nõ eẽ ne
ceſſitatẽ nec vtilitatẽ moꝛi puer fugit. H̃ dicit
verbũ thematis. Accipe puerũ ⁊ matrẽ eius ⁊
fuge. In die veneris ſctã nõ fugit. imo venit
obuiã eis di. quẽ queritis ⁊c. Joh. xviij. q2 tũc
moꝛs ſua erat vtilitatis ꝯm ſuã ⁊ p̃ris oꝛdina
tionẽ. Patet thẽa. Ex q̃ ſcitis rõem fuge op
tet de ea tria pũcta declarare.

¶ Primũ quõ fuit reuelata diuinitus.

¶ Scdõ quõ fuit pcticata humanitus

¶ Tercio quõ fuit reuocata tpaliter.

Quantũ ad ꝓmũ ⁊c. q2 xp̃s debuit ſic muta
ri de regno ad regnũ vt deus reuelauit. De h̃
dicit euangeliũ breuiter. Angelꝰ dñi apparu
it i ſomnis ioſeph di. Surge ⁊ accipe puerũ
⁊ matrẽ eius ⁊ fuge in egyptum ⁊ eſto ibi vſqꝫ
dũ dicã tibi. Futurũ eſt eñi vt Herodes que
rat puerũ ad pdendũ eum. ¶ Nota hic duas
queſtiones. Prima. quare iſta reuelatio fuit
facta i ſomnis de tam magno negocio. quia
multa ſomnia ſunt q̃ credunt diuine reuela
tiones ⁊ ſunt illuſiones. Rñſio. q2 reuelatio
diuina req̃rit diſpoſitõem i pſona cui debet
fieri. ſ. trãquillitatẽ coꝛdis ⁊ quietẽ mentis. et
ſegregationẽ negociorũ ſeculariũ tpalium. q2
tales ſollicitudines ſunt vt nubes claritatez
ſolis diuini radij impediẽtes. Hoc oſtendit
in vitaſpatrũ de iſtis tribꝫ ſocijs: quorũ vnꝰ ele
git vitã ſolitariã. Aliꝰ elegit ſuire infirmis in
hoſpitali. Terciꝰ tractare paces. Primꝰ habe
bat magnas reuelatõẽs. alij duo non. immo
erãt multũ occupati. i bonis tñ negocijs. Et
iſti duo iuerũt ſimul ad viſitandũ terciũ ſoli
tariũ. q̃ dixit eis. quõ erat ꝯſolatꝰ ⁊c. Alij rñ
dendo dixerũt ꝙ nullã habuerũt reuelatõez.
Tũc ille accepit peluim plenã aqua ⁊ cõmo
uit aquã ⁊c. dixit. Tale ẽ coꝛ homĩs in nego
cijs occupatũ. ſed ſepatũ a negocijs ⁊c. eſt ſic
aqua quieta. ⁊ tũc apparet in ea imago diui
ne reuelationis. Patet ğ ꝙ diuina reuelatio
req̃rit coꝛ quietũ. Jdeo dicebat deꝰ pſonis in
negocijs occupatis. Vacate. ſ. a negocijs et
curis ſupfluis. ⁊ videte qm̃ ſuauis ẽ dñs. i pſ
xlv. ⁊ xxxiij. p vltima pticula. Nõ ad ꝓpoſitũ
Licet ioſeph eẽt hõ iuſtꝰ. ſanctꝰ ⁊ bonꝰ. tñ nõ
habebat vigilãdo coꝛ quietũ. timebat eñi vi
gilãdo Herodẽ: ne xp̃m occideret et totꝰ alte
ratus. Sed cũ doꝛmiret habebat coꝛ quie
tũ. ⁊ tũc habuit diuinã reuelatõem. Ecce an
gelꝰ dñi apparuit ĩ ſomnis ⁊c. Ecce quare in
ſomnis fuit facta. De h̃ auctas. Per ſomniũ
in viſione nocturna qñ irruit ſopoꝛ ſuper ho
mines ⁊ doꝛmiũt ĩ lectulo Tũc aperit aures
viroꝝ. ⁊ erudiens eos inſtruit diſciplina. vt
auertat hoĩem xp̃ianũ. ſ. ⁊ liberet eũ a ſupbia.
ſcꝫ Herodis. Eruẽs aiam eiꝰ a coꝛruptõne. ⁊
vitã illiꝰ vt nõ tranſeat in gladiũ. Job. xxxiij.
Si dicat. dũ ẽ dubiũ quõ pt ſe regere hõ et
determinare vtrũ ſit ſomniũ aut reuelatio ⁊c.
Dicat ꝙ qñ eſt reuelatio dei cũ tanta certitu
dine venit i claritate ac ſi oculis ꝓprijs videre
tur. Jdeo dicit apl̃s de q̃dã reuelatõe quam
habuit. Scio cui credidi ⁊ certꝰ ſum. ij. Thy
mo. j. Jtẽ dicit. b. Aug. in li. ꝯfeſ. de mr̃e ſua
que habebat multas reuelatõnes. Mr̃ mea
neſcio q̃ ſapoꝛe. qd̃ verbis exꝓmere non pote
rat dicebat ſe ſcire diſtinguere inter deũ re
uelantẽ ⁊ aiam ſomniantẽ. al̃s reuelatio ꝓphe
tarũ nõ fuiſſet certa ⁊ vera. q2 in ſomnis ⁊c. Ec
ce q̃d dicit deꝰ. Si q̃s fuerit int vos ꝓpheta
dñi: i viſione apparebo ei. vel p ſomniuz loq̃r
ad illũ Numeri. xij. ¶ Scdã qõ ẽ. quare iſta
reuelatio de fuga xp̃i ad infideles nõ fuit fa
cta ꝟgini Marie. que erat ſãctioꝛ ioſeph. que

erat ita q̃eta vigilās ſicut dormiēs. ⁊ ſibi vigi
lāti apparuit gabriel qn̄ ſalutauit eā ⁊c̄. Rn̄ſio
ꝙ licet ꝟgo Maria incōpabilit̄ eēt magis ſā
cta q̄ȝ ioſeph. tn̄ ad oſtēdendū ꝙ regimen do/
mus ad viꝝ ptinet ⁊ nō ad mulierē. ⁊ qꝛ muta
tio dom⁹ ⁊ hm̄oi ad aliud regimen ptinebat.
ſcȝ ad ioſeph. ideo ⁊c̄. Ideo fuit lex impatorꝭ
Aſſueri ꝯfirmata i textu biblie di. Cūcte vxo
res tā maioꝝ q̄ȝ minoꝝ deferāt maritis ſuis
honorē. Heſter. j. Hic mulieres habēt exem
plū cogitādo. qm̄o ꝟgo Maria erat nobil̄. qꝛ
de genere Dd̄. pulcra ⁊ ſcā. ⁊ de⁹ voluit vt eēt
ſubiecta ſpōſo ſuo. Et vos dicitꝭ. Certe nihil
fiet i domo niſi illud qđ ego volo. gallina cā
tabit i domo. iō ſunt tot diuiſiones inter vi/
ros ⁊ vxores. qꝛ ꝯ̄ ius diuinū ⁊ hūanū ē ꝙ mu
lier dn̄et̄. De h̄ ſunt i cauſa vetule aliq̄ dicen
tes ſpōſe. Ecce filia. mō eſt hora dū ſpōſus di
ligit vos. recipiatis dominiū. cantet gallina
ſp̄eris dn̄a. O malū ⁊ iniquū ꝯſiliū. qꝛ ſuſti/
net talia. q̄ȝdiu durat panis nuptiaꝝ. durat
ille hō fatu⁹. Sed poſtea hō cognoſcit ſe ⁊ di
cit. O iſta ſtulta vult dn̄ari. Et ecce tumult⁹ i
domo. Ideo bona vxor dȝ honorare viꝝ ſuū
⁊ hr̄e eū vt dn̄m. Ecce q̄d dicit apl̄s. Mulie
res viris ſuis ſubdite ſint ſicut dn̄o. qꝛ caput
mulieris ē vir. ſicut xp̄s ē caput eccl̄ie. Eph.
v. ¶ Quantū ad ſcđm quomō iſta fuga fuit
practicata humanitus. dicit euāgeliū. Qui
ꝯſurgens accepit pueruȝ ⁊ matrē eius nocte
¶ Ad practicā. Cogitate qm̄o Ioſeph facta
ſibi reuelatōe ⁊ excitat⁹. cū quāta ſollicitudie.
⁊ credo ꝙ flēs iuit ad camerā ꝟginis. ⁊ credo
ꝙ ipſa iam ſurrexerat. Iuxta illud Dd̄. Me
dia nocte ſurgebā ad ꝯfitendū ⁊c. ⁊ quale re
tabulū habebat corā ſe. qꝛ filiū dei quem ge
nib⁹ flexis ꝯtemplabat̄. corā ſe dormientem
ſm̄ humanitatē. oīa regentē ſm̄ diuinitatē.
ſed cū eēt in ſua ꝯtemplatōe ⁊ dulcedine Io/
ſeph cū magna reuerētia tetigit ad portā ca
mere ⁊c̄. ⁊ dixit virgini. Cito cito fugiam⁹. qꝛ
Herodes vult occidere filiuȝ vr̄m. Cogitate
q̄nta mutatio debuit eē i corde ꝟginis marie.
ſubito referēte ſibi ioſeph reuelatōem media
nocte. quāta ſollicitudo ad fugiēdū. ſtatim io
ſeph ſtrauit aſinā. ⁊ ꝟgo flēs ⁊ orans dicendo
Fili vos q̄ liberaſtꝭ Dd̄ ⁊ tres pueros đ cami
no. nūc adiuuate me matrē veſtram ⁊ ioſeph.
Eq̄tauit ꝟgo cū pueroꝛ receſſerūt de domo.
Cogitate q̄d fuit de p̄iculo mortꝭ marie đ re
ge. cū q̄nto timore et pauore ibāt. Et ſi virgo
ſentiebat aliq̄s diſcurrentes p̄ ciuitatē cū exi
bat: ſtatim videbat̄ ſibi ꝙ eēt herodes. Cum
aūt fuerūt extra ciuitatē ꝟgo Maria q̄ſiuit a
ioſeph ſi dixerat ſibi angel⁹ q̄ iret. Rn̄dit ꝙ ſic
in egiptū. Virgo maria tūc valde timuit. ſin
gularit̄ ꝓpter tria. ſed i ſingul̄ data ē ſibi cōſo
latio a deo. Primo timuit ꝯſiderādo crudeli
tatem egyptioꝝ ad pueros hebreoꝝ. int̄m̄ ꝙ
Exo. j. patet. ꝙ occidebāt oēs pueros iudeo
rū. hoc ſciēs ꝟgo Maria cogitate qm̄o dice/
bat. Dn̄e vos q̄ Moyſen liberaſtis ab illo p̄i
culo. liberate matrē cū filio Sed arbor incli
nādo ſe ad ꝟginē i via. ⁊ fons de radice ſcatu
riens. ſignificauit ſibi egyptios obſecuturos
ex corde. Hoc intelligēs ꝟgo Maria fuit cō
ſolata. Et tūc fuit ꝯpleta ꝓphetia Dauid i p̄
ſona ꝟginis di. Popul⁹ quē nō cognoui ſui/
uit mihi. p̄s. xvij. ¶ Moralit̄. Arbor oſten/
dit nobis qm̄o debem⁹ ſalutare ꝟginē inclinā
do. qꝛ regina reuerēter corde cogitādo qm̄o ē
in cathedra glorie ad dexterā filij p̄ nob̄ ad/
uocādo. ⁊ ſic ſcatu[r]iet fons lacrimaꝝ ⁊c̄. Se
cūdo timeba[t] ꝯſiderando coꝝ carnalitatem.
Erāt em̄ val[de] luxurio[ſi]. ⁊ habebant vxores
turpes. ⁊ hebre[e] erāt valde pulcre. Iō cuſto/
des portaꝝ habebāt mandatum a rege. vt ſi
aliq̄ pulcra mulier veniret ducerent eā ad re
gē. Dicatur hyſtoria de Sara vxore Abrahe
Gen̄. xij. Hoc totū ſciēs ꝟgo Maria. cogita/
te ſi habebat rōem timoris. cū nūq̄ȝ fuit pul
crior. ſed dicebat. Vos dn̄e q̄ liberaſtꝭ Sa
rā ⁊c̄. Dicat̄ qn̄ cuſtodes viderūt eā. admiran
tes de tāta pulcritudine. coꝝ corda mutabā
tur i deuotōem. exhibēdo ſibi magnā reuerē/
tiā Hiero. d̄r. Aſpect⁹ ꝟginis fugabat affectū
libidinis. Sed ꝓpter regꝭ mādatū iuerūt ex
cuſare ſe regi. qm̄o vna pulcra mulier venerat
⁊c̄. Cogitate ꝙ rex miſit p̄ ea. ſed mutatꝭ cor
dib⁹ ⁊c̄. Cogito ego ꝙ rex met voluit videre
eā. quā honorauit offerēs ſe ſibi. p̄cipiens ne
aliq̄s ſibi diſpliceret i aliq̄. De h̄ ꝓphetia i p̄ſo
na ꝟginis. Ego q̄ſi vitꝭ fructificaui ſuauita/
tē odoris: ⁊ flores mei fruct⁹ honoris ⁊ hone
ſtatis Eccl̄i. xxiiij. Nota h̄ ꝟtutē floris vinee.
qꝛ dicūt naturales q̄ tractāt đ ꝓprietatib⁹ reꝝ
ꝙ beſtie venenoſe ⁊ ſerpētes vitāt flores vinea
ruȝ. Serpētes ⁊ aīalia venenata ſūt p̄ſone lu
xurioſe. in q̄b⁹ ꝟgo Maria fugauit mot⁹ car/
naliū p̄ tūc. Iō d̄r. Ego q̄ſi vitis fructificaui
⁊c̄. ¶ Moraliter. cogitādo luxuriā et pecca
ta notoria in om̄i loco. ſed fugant̄ vbi ē inuo
catio virgis marie. Iō dr̄. Trāſite ad me oēs
q̄ ꝯcupiſcitis me. Terci⁹ timor virginis fuit

cōſiderādo egyptioꝝ infidelitatē.q: erāt peſ
ſimi ydolatre. Nota hic ſm mgr̄m hyſtoriaꝝ
quō ad vaticiniū Hieremie eos de ydolatria
rephēdētis:fecerūt ymaginē puelle pueꝝ ge
ſtātis quā ſecrete adorabant. Et ingrediente
dn̄o egyptū:oia ydola corruerūt.ꝛ fuit cōple
ta ꝓphetia Iſaie. Onꝰ egypti. Ecce dn̄s aſcen
det ſup nubē leuē ꝛ ingredieť egyptū.ꝛ moue
bunť ſimulacra egypti a facie eiꝰ Iſa.xix. Nu
bes eſt caro ſeu xp̄i humanitas. Que eſt vita
noſtra vapor ad modicū parens.ꝛ deinceps
exterminabitur Iacobi.iiij. Dn̄s em̄ aſcēdit
ſup nubē.quia ipſe regebat humanitatē.leuē
q: ſine onere peccati. Cum aūt virgo intraſ
ſet ꝑ primā ciuitatē egypti que dr̄ eliopoleos
inuenit gētes plorantes.q: ſimulacra cecide
rant ꝛ ꝯfracta fuerūt.ꝛ interrogabāt virginē
vn̄ veniret. Que rn̄dit.ꝙ de terra ꝓmiſſiōis.
Dicebant ei. Scitis vos ꝙ virgo peperit.q:
tale ſignū fuerat eis datum a Hieremia.ꝙ
qn̄ illa ṽgo pareret:ſimulacra corruerēt. Cre
do ꝙ virgo voluit videre illam ymaginē pu
elle ꝛc̄.dicens ꝙ nō adorarent eam.ſed deum
in ymagine repſentatum. Et qualis conſola
tio fuit iſta virgini Marie.et poterat dicere.
Scd̄m multitudinē dolorū meoꝝ in corde
meo:ꝯſolatōes tue letificauerūt animā meā.
O ſi cognouiſſent eam. ¶ Moraliter hic ꝓ
ruſticis:ne credāt ſe adorare ymagines:ſed
xp̄m. Dominū deum tuū adorabis:ꝛ illi ſoli
ſeruies. Mat.iiij. ¶ Quantū ad terciū quō
iſta fuga fuit reuocata finaliter ſiue tp̄aliť di
cit euāgeliū. Et erat ibi vſq3 ad obitū Hero
dis.ſ.per.vij. annos ſm magiſtrū hyſtoriaꝝ
Defuncto aūt Herode:ecce angelꝰ dn̄i appa
ruit i ſomnis Ioſeph ī egypto di. Surge ac
cipe puerum ꝛ matrē eius ꝛ vade in terrā iſrľ.
Defuncti ſunt em̄ q̄ querebāt aīam pueri.vſ
q3 in finem. Nota hic duas queſtiones. Cū
virgo fuiſſet quaſi exul ī egypto p.vij.annos
de quo v uebat.q: Ioſeph erat iam ſenex et
nō poterat laborare. Rn̄deo.ꝙ virgo Maria
de manib9 conſuit.filauit.texuit.ꝓuidebat ſi
bi.filio ꝛ Ioſeph. Dicať quō p filiū mittebat
caputia vel camiſias ad domū cuiꝰ erant An
geli ꝓuidiſſent ſibi:ſed noluit. Ad hoc ꝓprie
iſte eſt textus. Cōſiderauit ſemitas domꝰ ſue
ſc3 paupťatis.humilitatis.ꝛ panē ocioſa nō
comedit. Prouerb.vlť. ¶ Moraliter.mulie
res habent hic exemplū ꝛ doctrinā.q: multe
ꝯſentiūt peccato et paupťate.nūquid habet3
manꝰ ꝛc̄. Ideo apl's Rogamꝰ aūt vos frēs.vt
abūdetis magis ꝛ operā detis vt quieti ſitis.
ꝛ vt veſtꝝ negociū agatis vt opemini manib9
vr̄is. Sic p̄cipimꝰ vobis vt honeſte ambule
tis ad eos q̄ foris ſunt.ꝛ nulliꝰ aliq̄d deſidere
tis.j.ad Theſ.iiij. Nota ꝙ regula eſt iuriſtaꝝ
ꝙ vbicūq3 papa dicit p̄cipimus:obligat ſub
pena peccati mortalis.nō aūt cū dicit māda
mus ¶ Scd̄a queſtio ē quare xp̄s voluit ſta
re.vij.annis in egypto.nec plꝰ nec minus.q:
quicq̄d faciebat xp̄s erat myſterium. Reſpō
ſio ꝙ triplici de cauſa.

¶ Prima anagogica.

¶ Scd̄a allegorica

¶ Tercia tropologica.

Propter quā rōem filius dei virgo ꝛ Ioſeph
fuerunt in egypto.vij.annis corporaliter ſed
quantū ad animas erant in terra promiſſio
nis. Et poſt.vij.annos angelꝰ apparuit Io
ſeph.redierunt ad terram promiſſionis. In
quo innuitur ꝙ poſt.vij.etates ibimꝰ ad ter
ram ꝓmiſſionis.ſ.gľiam.i qua nūc ſunt ſolū
anime ſanctoꝝ Sed poſt.vij.annos.id ē.vij
etates ſimul corꝑa cū animab9. De h̄ Oſ.xj.
Sicut mane trāſit.ꝑtranſit rex iſrael.q: pu
er iſrľ ꝛ dilexi eum.ꝛ ex egypto vocaui filium
meū. Vocauerūt eos.ſic abierūt a facie corū
ꝛc̄. ¶ Secūda allegorica. Egyptꝰ ſeptem te
nebras ſignat.ꝙ ſicut xp̄s.vij.annis fuit in
egypto.ꝛ poſt angelꝰ apparuit.ꝛ reuerſus ē in
terram ꝓmiſſionis.ſic peccatores ſeptem an
nis.i.ex ſepte3 peccatis ſunt in egypto id eſt
in tenebris peccatorū. Supbia eſt vna tene
bra.q: nō vidēt periculū in quo ſunt.ꝛ ſic d̄
alijs. Auctas. Neſcierūt neq3 intellexerūt in
tenebris ambulāt.p̄s.lxxxj. Et loquiť de pec
catoribus.ſed reuertunť ad terrā iſrľ.i.lucis.
qn̄ venit angelꝰ.i.ꝯtritio cordis de peccatis.
¶ Tercia ē tropologica. Cōcluſio ē ſanctoꝝ
doctoꝝ.ꝙ ꝓ quolibet pctō mortali hō obli
gatur deo in.vij.annis de pn̄ia in hoc mun
do.vel reſtat in purgatorio. Rō.q: in quoli
bet peccato mortali fit ꝯtra.vij.dona ſpūſſā
cti. Sed qualitas pn̄ie ē arbitraria. Iō xp̄s
voluit ſtare ſeptem annos in egypto.id ē an
guſtia.oſtendens ꝙ ſeptem annis ꝯuenit ſta
re in anguſtia pn̄ie.ꝛ poſt hoc homo eſt liber
a penis. Cum completi fuerint.vij.anni.di
mittat vnuſq̄ſq3 fratrē ſuū hebreū.i.peniten
tē q̄ vēditꝰ ē.ſ.diabolo peccatis. Hiere.xxxiiij.
Tranſit peccator de culpa ad gratiam p pe
nitentiam.

¶ De ſancto Anthonio confeſſore.

De ſancto Anthonio

C ERtamen forte de
dit illi vt vinceret Sap. x. Tota ſo
lēnitas ⁊ officiū pñtis diei ē illi⁹ bea
ti ⁊ amici dei Anthonij confeſſoris. Ita etiā
erit ⁊ ſmo noſter ⁊c̄. Salutet̄ ꝟgo Maria ⁊c̄.
¶ Pro declaratione hui⁹ verbi ⁊ breui intro
ductione materie ſciendū. ꝙ eſt ſcptura lr̄a/
lis. ⁊ etiā hoc declarat experiētia ſenſualis ꝙ
pſens vita nō eſt niſi camp⁹ prelij. ⁊ ꝗ̄tum ad
corp⁹ ⁊ ꝗ̄tum ad animaꝫ. Primū ꝗ̄tum ad
corpus. quia homo ſtatim natus a die nati/
uitatis vſqꝫ ad finem eſt in prelio. quia q̄ttu/
or qualitates intra corpus continue bellant
ſcꝫ calor cum frigiditate. ⁊ ſiccitas cuꝫ humi
ditate quouſqꝫ interficiūt hominē ſemꝑ bel/
lāt corrumpendo. alterādo. minuendo. ⁊ cō/
tradicendo ad inuicem. ac ſi teneret in vtero
quattuor ſerpentes inter ſe bellātes. morden
tes ⁊c̄. Ita poteſtis cogitare de quattuor q̄li
tatib⁹ intra corpus humanū. Item ad extra
corpus eſt in prelio miſeriarum. ſudoruꝫ. fri
gorum. periculoꝝ. infirmitatum. paupꝑtatuꝫ
triſticiarum ⁊c̄. Itē cum ꝓximis ad inuicem
vel lingua vel manu ſeu opere. intm̄ ꝙ Da/
uid de iſto prelio corꝑis fecit vnū pſalmū di/
cēs. Miſerere mei de⁹ q̄m ↄculcauit me hō.
Hoc ꝗ̄tum ad preliuꝫ cum ꝓximis. tota die
impugnās tribulauit me. Cōculcauerūt me
inimici mei. ſ. quattuor qualitates elemento
rum. tota die. q̄m multi bellātes aduerſū me
ꝗ̄tum ad miſerias. ps. lv. Secundo ꝗ̄tum
ad animā. quod eſt prelium periculoſius. q̄a
anima melior eſt corpore. Iſtud prelium po
teſtis intelligere ꝑ talem ſimilitudinē. ac ſi in
iſto campo eēt vna domicella nobilis et deli
cata. ⁊ impugnaretur a trib⁹ militib⁹ armatꝭ
quoꝝ vnus venit añ cuꝫ enſe euaginato. Ali
us a dextris cum baliſta ⁊ ſagitta ⁊c̄. Alius a
ſiniſtris cum lancea. ⁊ ipſa ſtat innixa ad pa/
rietem. hñ talis domicella eēt in magno ꝑlio
⁊ periculo. gratia dei eēt ꝙ euaderet. q̄a nul/
lum habet defenſorium niſi parietem vbi ſu
ſtinetur. Ita ē de anima cuiuſlibet noſtrum.
que eſt domicella nobilis. q: nullū habet pa
trē niſi deum q̄ eā creauit ad ymaginē ſuam.
⁊ ſtat innixa ad parietē ⁊c̄. ad parietē. ſ. fidem
xp̄ianā. q: ſicut paries ſuſtinet ⁊ impedit viſū
ita fides xp̄iana eſt appodiatum xp̄iani. Itē
fides eſt de his que homo nō videt. Iō apo/
ſtolus diffiniēs fidem dicit. Eſt em̄ fides ſub
ſtātia ſperandarum rerum. Ecce fundamen
tum. Argumentum nō apparentiū. ſ. de his q̄
nō videnť. Hebr̄. xj. Ad iſtum parietē armať
aīa xp̄iana. q: al's iam capta eēt mortua ⁊ de/
ſtructa. et impugnať a trib⁹ militib⁹. añ venit
mūd⁹ enſe euaginato. ſ. cum negocijs. curꝭ ſu
perfluis. iniuſticijs ⁊c̄. A dextris aūt caro cū
ſagittis malaꝝ inclinationuꝫ luxurie ⁊c̄. A
ſiniſtris aūt dyabol⁹ cum lancea tentationuꝫ
diuerſarum rerum. De iſtis militib⁹ dicit Pe
trus apl'us. Militāt aduerſus animā. j. Pe.
ij. Et ꝓpter hoc dicit Job. Milicia eſt. ſ. ꝗ̄tū
ad aīaꝫ. q: vbi nos habem⁹ milicia: alia trāſla
tio autentica habet tentatio eſt. que reſpicit
animā. vita homis ſuꝑ terram. Et ſicut mer
cēnarij dies eius. Job. vij. Qui ſi fideliter la
borat meretur ſalarium. al's penaꝫ. Ita ꝺ̄ no
bis. ſi fideliter militam⁹ nō frāgendo dei pre
cepta: habemus coronam. Si aūt vt conar
dus homo ſit victus. captiuať in inferno. Er
go hñ eſt verum ꝙ tota vita noſtra eſt preliuꝫ
ꝗ̄tum ad corp⁹ ⁊ ꝗ̄tum ad animā. In iſto ꝑ
lio de⁹ dedit gratiam beato Anthonio vt vin
ceret. Ita thema dicit. Certamē forte ⁊c̄. de/
us. ſ. dedit illi. ſ. beato Anthonio vt vinceret
¶ Ad practicam quomodo beatus Antho
nius habuit prelium. ⁊ q̄uo habuit victoriā.
vicit enim
¶ Primo mundū q̄ venit ab ante cuꝫ gladio
euaginato.
¶ Scd̄o carnem que venit a dextris cū ba
liſta extenſa.
¶ Tercio dyabolū q̄ venit a ſiniſtris cū lan
cea vibrante.
Ideo dicit thema. Certamen forte dedit ⁊c̄.
¶ Dico primo ꝙ beat⁹ Anthoni⁹ habuit ꝑ/
lium cū mūdo. q: veniebat coram eo cum en
ſe euaginato. Dicať q̄uo puer fuit nutritus a
parentib⁹ vt timeret deū. ne iuraret. ne dice/
ret mēdacia. erat totus verecūdus. ⁊ didicit
lr̄as. ibat cum parentib⁹ ſemꝑ audire miſſas
ſmones. pro indulgentijs. et ſic de alijs. Pa
rētes ei⁹ obierūt. ⁊ ipſe erat quaſi. xx. annoꝝ. ⁊
remāſit heres multarum poſſeſſionum ⁊ red
dituum. et cuiuſdam magni oliuarij. Tunc
mūdus incepit pugnare cōtra eū dicēs yma
ginationi modos mūdi. Anthoni tu es mō
dñs dom⁹ ⁊ diuitiarum ⁊c̄. ⁊ poteris ducere
vxorem. ⁊ eris de maiorib⁹ ciuitatis ⁊ in regi
mine ⁊c̄. Et ſi vis mutuare decem pro duode
cim. poteris valde ditari vł mutuare ſuꝑ poſ
ſeſſiones. ⁊ interim recipe fruct⁹ vel emere ꝓ
parata pecunia ⁊c. vel vendere plus ratione

ꝭpectatōis ⁊c̄. Ecce tentatōem mūdi. Sed
cum beat⁹ Anthonius fuiſſet aſſuet⁹ audire
miſſam ⁊ ſmones. quia tales raro faciūt ma
lum finem. dum ſemel audiret miſſam: audi
uit ꝯſilium euāgelij. Si vis ꝑfectus eē: vade
⁊ vēde om̄ia que habes ⁊ da paupib⁹: ⁊ habe/
bis theſauꝝ i celo. ⁊ veni ⁊ ſequere me. Mat.
xix. O dixit. b. Anthonius: habeo mō ſcutū.
cum iſto potero me cooperire ab ictib⁹ mun
di ⁊c̄. Dicatur quomō ſtatim poſt miſſam de
dit bona ſua ad vendendū ſeruitorib⁹. Qui
bus vēditis: pecuniā diſtribuit i pijs cauſis
⁊ ꝑſonis pauperibus. Hoc facto ſecutus eſt
xp̄m in vita ſpūali: dimittēs mundū. iuit ad
deſertum. ⁊ ſic euaſit a p̄mo ictu mūdi. ſ. ꝑcu
tiēdo ſuper eum. Sed iterum mundus inua
ſit eum. quia aliquotiens quādo homo non
poteſt ꝑcutere inimicum ad caput: ducit gla
dium ꝑ trāſuerſum ⁊c̄. Ita voluit facere mū
dus. b. Anthonio. quādo eī̄ fuit in deſerto
⁊ in ſua paupertate ſeruiret deo. ecce ꝙ mū/
dus ꝑ trāſuerſum ⁊ a latere percuſſit dicens
ymaginationi. Mō Anthoni tu es in deſer
to. Aliquid fuiſſet bonum reſeruare tibi ali/
quid de quo feciſſes vnam cellā. altare. orato
rium. lectulum. tabulā. ⁊ hmōi. Cūq₃ ſic co
gitādo incederet ꝑ deſertum: inuenit vnam
plattā argēteam pulcrā. Cogitate quō ſtatī
ſenſualitas dixit. Anthoni de hoc poteris fa
cere cellam ⁊c̄. ⁊ nō audebat eā tāgere. Sed
admirās intra ſe dicebat. Et quō ē hoc cū
hic nō ſit via ⁊c̄. Ecce quō percuſſit a latere
Sed tūc eſt remedium. ſ. retrahere pedem.
Et ita fecit. b. Anthoni⁹ dicēdo. Jhs retra/
xit ſe. Et ſcutella diſparuit vt fumus. Et po
tuit dicere. b. Anthonius. Elōgaui fugiens:
⁊ māſi in ſolitudine. p̄s. liiij. Iſtud eſt bonū
remedium ne homo vincatur ⁊c̄. Sed ite/
rum mūdus voluit ſibi dare vnum ictū in
xta cor. Cum eī̄ ſemel ſtaret in cella i deſer
to: dixit mūdus ymaginatōi. Anthoni tu es
hic mō. ⁊ cui ꝓficies. de⁹ fecit te hominē qui
eſt animal ſociale ꝑ naturā. ⁊ tu facis te aīal.
Cōtra illud Dauid. Homo cum in honore
eēt nō intellexit. compat⁹ ē iumētis inſipienti
bus. ⁊ ſilis fact⁹ eſt illis. p̄s. xlviij. Si fuiſſes
in ciuitate: potuiſſes multis ꝓficere. tractan
do paces. dādo ꝯſilia. corrigēdo peccata. et
hmōi. vel ad min⁹ ſi feciſſes vnū monaſteriū
hic pro te ⁊ alijs qui vellēt fugere occaſiones
mūdi. Dum ſic cogitaret: exiuit cellam. ⁊ in
uenit maſſam ſiue pomū auri. Statim ſen
ſualitas ſtulta locuta ē. O Anthoni: de iſto
auro poſſes adhuc ꝯſtruere hꝰ monaſterium
Ecce ictū ad cor. vt ꝑderet amorē paupꝑtatꝭ q̄
i corde ꝯſiſtit. Sed. b. Anthō. īduit ſe ꝯ vna
pāſera. ſ. vna aucte ſcp̄ture di. Btūs hō q̄ in
uētus eſt ſine macula. ⁊ q̄ poſt auꝝ nō abijt.
nec ſꝑauit in pecunia ⁊ theſauris. Eccli. xxxi.
Forte dixit ipſe poſſet eē tentatio. ⁊ dixit ſi
gnādo ſe ihs. ⁊ aurum euanuit vt fumus Ec
ce quō. b. Anthoni⁹ vicit primū militē. ſ. mū/
dum ꝯtra cum bellantē. Ideo thema dicit
Certamē forte dedit illi. ¶ Moralit. iſte mū
dus triplici ictu bellās multos interficit. q̄a
neſciunt ſe defendere. nec ab ictu ſe munire.
¶ Primo ad caput ſuperi⁹ vulnerat laicos.
eos inclinās ad vſuras. furta. rapinas. calum
nias. ⁊ hmōi. Dicat̄ ꝯ hoc iuxta audientium
qualitates. O modernis temporib⁹ ⁊ quot in
terficiunt̄ iſto vulnere. ¶ Scdō ꝑ trāſuerſū
mūdus vulnerat religioſos. qui ꝑ pauperta/
tem euangelicā vel apoſtolicā euaſerunt ab
ictu ſupiori. ſ. ad caput. ſed ꝑ trāſuerſū ne me
ritorie poſſint ad paradiſum ambulare ꝑ ꝓ/
prietatē: ꝯgregādo bona. diuitias ⁊c̄. Tercio
de dega cū qua vulnerat ⁊ interficit p̄latos et
curatos. q₂ ſpūalia ſacramēta q̄ habēt mini
ſtrare ꝓpter honorē dei ⁊ ſaluatōem animarū
mō iā nō ſic niſi rōne pecunie om̄ia ſacramē/
ta vendūt aliquo mō. Alij etiā ne habeāt ſol/
uere laudes. impoſitōes. ⁊ hmōi iura. faciunt
falſa iuramēta. tales occidūtur ꝑ degam ſigē
do. Propter hoc xp̄s auiſando nos dicebat
Caue te ab om̄i auaricia Nota ab om̄i. ſ. his
trib⁹ modis ꝯ auariciā laicoꝝ. ꝓprietatē reli
gioſorum. ⁊ ſymoniā clericoꝝ. q₂ nō in abun
dātia cuiuſq₃ vita ei⁹ eſt ex his q̄ poſſidet. Lu
ce. xij ¶ Dico ſcdō ꝙ vicit carnem. Caro eī̄
bellat cum ſagittis acutis ſiue intoxicatis. ſ.
inclinādo. incitādo. ⁊ mot⁹ varios luxurie mi
ſtrādo. ⁊ niſi homo ſciat ſe defendere interfi
ciūt. Sed in iſto p̄lio. b. Anthonius ſciuit ſe
mirabiliter defendere. Cum eī̄ eēt in deſto
⁊ viciſſet primū militē. ſ. mundū. vt audiuiſtꝭ.
ſecūdus miles. ſ. corpus carnale incepit ip̄m
impugnare. quia erat in flore iuuētutis. Et
ſm ꝙ prolixe ponit Athanaſius: qui ſuam le
gendā cōpoſuit. Caro diuerſimode ip̄m im
pugnauit. mō vigilādo. dādo motus. cogita
tiones ⁊c̄. Mō dormiēdo i ſomnis ꝙ erat cū
mulierib⁹ ⁊c̄. Et qualis ſagitta eſt iſta ꝑſone
ſpūali. q₂ ꝑſonis carnalibus nō diſplicent ta
lia ſomnia ſiue motus. O dixit. b. Anthoni⁹.

Ego indigeo medicina. Qui em̄ vult curari
a vulnere ſagitte optet expellere ſagittā. Dein
de apponere tyriacā ꝯ venenū qđ remāet in/
tus. Ita fecit. b. Anthonius. Primo expelle
bat ſagittas. ſ. tētatões. ſtatim mutādo yma/
ginatõez. cogitādo paſſionē xp̄i. vl' penas in
ferni. ꝛ ſilia. Scđo ꝯ venenū ſagitte recipie
bat tyriacā abſtinētie a ſpūſctō ꝯfectā. Prio
abſtinebat ī cibo. nihil aliud comedebat niſi
panē cū ſale poſt ſol' occaſuz. ꝛ bibebat aquā
ſemel in die tm̄ comedebat. Et aliq̄tiēs tran
ſibat duos vel tres dies ꝙ nō comedebat ali
q̄d. Itē abſtinebat a ſomno. ſolū ꝑ duas vel
tres horas dormiēdo ſup terrā. Item porta
bat aſpeꝝ ciliciū. deſup mātellū. ꝛ ope manu
um ſuaꝝ viuebat. operabat' ciſtelletas vl' ciſtu
las ꝑuas. ꝛ hmōi. ꝛ cū iſta tyriaca ꝯſuabat ſe
ꝯ venenū luxurie. qđ nūq̄ ſibi nocuit. qꝛ nun
q̄ ꝯſenſum inclinatōi prebuit. tenēs ꝯſilium
apli. Fugite fornicatōem. Om̄e em̄ pctm̄ qđ
cūq̄ fecerit hō: extra corp' eſt. Qui aūt forni
cat' ī corp' ſuū peccat. An neſcitis qm̄ mēbra
vr̄a templū ſunt ſpūſcti q̄ ī vobis ē. quem ha
betis a deo. ꝛ nō eſtis vr̄i. Empti em̄ eſtis pre
cio magno. Glificate ꝛ portate deū in corpe
vr̄o. Ecce pmū remediū. ſ. expellere venenū. ſ.
pmos mot'. j. Cor. vj. Ecce ſcđm remediū ē
abſtinētia. Itē. Mortificate mēbra vr̄a q̄ ſūt
ſup terrā. fornicatōem. im mūdiciā. libidinē.
ꝯcupiſcentiā malā. ꝛ auariciā. q̄ eſt ſimulacro
rum ſeruit'. ꝓpter q̄ venit ira dei ſup filios in/
credulitatis. in q̄b' ambulaſtis cū viueretꝭ in
illis. Nūc aūt deponite ꝛ vos om̄ia. irā. indi/
gnatōem. maliciā. blaſphemiā. turpē ſmonē
de ore vr̄o. Nolite mētiri inuicē. expoliantes
vos veterē hoīem cū actibus ſuis. ꝛ induite
nouū hoīem q̄ ſm deū creat' eſt. ad Coloſ. iij.
Sed iteꝝ. non. dixit caro. qꝛ forti' ſagittabit
ſagitta de pēnulis ornata. Dicat' q̄uo dyabo
lus venit ad eū in ſpecie pulcerrime mulierꝭ.
ꝛ pma facie nō cognouit demonez fuiſſe. De
quo Anthoni' admirās ait cū ſpū. Et qualis
eſtis vos hic. Rn̄dit Audita fama vr̄e ſctitatꝭ
vellē ſuire deo. ꝛ volo ꝯſiliū a vobis q̄uo ꝛ in
q̄ loco poſſem facere pniam ꝛ hm̄oi. et ſuire
deo. Statim caro dixit. Anthoni. Ecce iſta
mulier iuuenis ē ꝛ pulcra ꝛ ſola. ſi peccares cū
ea. null' ſciret. nō ꝑderes famā. Ideo videns
btūs Anthoni' ꝙ caro calefaciebat'. O dixit
ipſe. Vn' ignis expellet aliū. ſpecta modicū.
Eleuatis fimbrijs a tergo poſuit ſe ī igne. di
cēs mulieri. Si vis hic mecū placitum veni
as huc ꝛc. ꝛ diſparuit diabol'. Et deus fecit
grām. b. Anthonio. ꝙ ī igne ſedēs nō fuit cō
buſt'. ſed fugauit tētatōem tam fortē. ꝛ pote/
rat dicere cū Dō. Probaſti cor meū et viſita
ſti nocte. igne me examinaſti. ꝛ nō eſt inuēta ī
me iniq̄tas. ps. xvj. Sic vicit ſcđm militem.
Ideo thema. Certamē forte dedit ꝛc. ¶ Mo
raliter. habem' h̄ exemplū caſtitatis ſeruāde
nos religioſi. q̄ habem' votū expſſū. et clerici
annexū. fugere occaſiones. vitare mulieꝝ fa
miliaritates ꝛ locutōes ꝛ oportunitates. Di/
cebat. b. Hieronym' ad Ruſticū monachuz.
Feminā quā bn̄ ꝯuerſantē didiceris: mente
dilige. nō corpali pſentia. Et ille. Quid ō ma
tre mea. Respondet. b. Hieronymus. Ma/
trem tuam ita videas: ne ꝑ illam alias videre
cogaris. Habet em̄ famulas. habet pediſſe
quas. ꝛ quāto melior earum ꝯditio. tanto fa
cilior ruina. In iſto ꝑlio q̄ plures interficiūt
tur. qꝛ neſciūt expellere ſagittas tentationis.
nec recipere medicinaz abſtinētie. Dicat' hic
etiam de impedimētis matrimonij. ſi mate
ria hoc requirat. ¶ De tercio. Dicat' cum ſe
mel. b. Anthonius ſtaret in ſua ꝯtemplatiōe
in heremo. demones q̄ tenuerūt conſilia vt
idem expelleretur a cella. ne ipſi perderent il
lam habitationē in ſpecie hominū venerunt
ad eum dicentes. Et quid Anthoni. ꝛ tu vis
nos expellere de noſtra habitatione. Et nun
quid ciuitates ꝛ ville ſunt habitationes ho
minū. ꝛ deſerta demonioꝝ. Ideo recedas va
das ad ciuitatem. al's expellemus te Reſpon
dit ſanctus Anthonius. Dn̄s mihi adiutor
nō timebo q̄d faciat mihi homo. Hoc ideo di
xit. quia ipſi erant in ſpecie homis. Et quia
noluit recedere: fuit grauiter a demonibus
ꝑcuſſus. intantū ꝙ quidam ſanctus homo q̄
veniebat viſitare eum tunc venit ꝛ inuenit ip
ſum mortuum vt credebat. credēs ipſuz a la
tronibus occiſum. planxit eum ꝛ reportauit
eum ad cellam ſuam. Cunq̄ vt moris eſt vi
gilaret de nocte iuxta corpus beati Antho/
nij. Anthonius virtute dei fortificatus ape
ruit oculos. ꝛ miratus vbi eēt. cogitauitq̄ ne
gocium ſicuti euenerat. Et dum vigiles dor
mirent Anthoni' ſurrexit ꝛ ſecrete receſſit. et
reuerſus eſt in cellam ſuam ad heremū. Dēt
qualis miles fuit Anthonius. Cogitate q̄n
nō inuenerūt eum vigiles quātū debuerunt
admirari. Quādo aūt. b. Anthoni' fuit ī ſpe
lūca ſua. ſtatim cepit excitare demones: di/
cens. Hic ſum ego. ꝛ hmōi. Statim vene/

runt demones in ſpeciebꝫ diuerſarum beſti/
arum.ſ.vnicornis.leonis.vrſi.lupi.ſerpētis.
⁊ crudeliter inuaſerūt eum. Cūq; iam eēt vul
neratus ad mortem.dicebat vt poterat Jhs
ihs.ihs.⁊ ſubito ſpelūca magna claritate lu/
ſtrata reſplenduit.⁊ demones fugierūt. Tūc
beat⁹ Anthonius vidit dn̄m Jhm xp̄m Cui
dixit. O bone Jhu vbi eras.⁊ quare a princi
pio nō affuiſti mihi vt ſanares vulnera mea.
Reſpondit Jeſus. Anthoni hic eram.ſed ex
pectabam videre certamen tuum.⁊ quia taʒ
fortiter dimicaſti.faciam te in toto orbe no/
minari. Et curat⁹ fuit ſubito. Nec demones
de cetero auſi fuerūt ad eum accedere Ergo
certamē forte dedit illi vt vinceret ¶ Sed h
ꝑ queſtionē intrabimus ad moralitatem. Et
querit quare deus voluit ꝙ beatus Antho/
nius haberet tam magnū prelium cū demo/
nibus.etiam viſibiliter ſibi apparentibꝫ.quia
inuiſibiliter etiam multi impugnant ab eis.
ſed ſic viſibiliter nō legitur niſi de beato An
thonio. Rn̄ſio.qꝛ prim⁹ heremita in nouo te
ſtamēto notorius poſt chriſtū fuit btūs An
thonius. In veteri autē teſtamēto legunt ali
qui tenuiſſe vitam heremiticam.ſicut Hely
as. Helyſeus. Johānes baptiſta. In nouo
aūt teſtamēto xp̄s fuit primus. Deinde bea
tus Paulus.ſed erat ſecret⁹ ⁊ incognit⁹. Sʒ
btūs Anthonius fuit reuelatus. Ideo vidē/
tes demones ꝙ b. Anthoni⁹ oſtēdebat mul
tis eū ſequētibꝫ in futurū viā paradiſi.q̄ntū in
eis fuit voluerūt ipm occidere.ſed de⁹ nō ꝑ/
miſit.qꝛ ꝯmuniter in plijs ille qui portat ve/
xillū magis impugnat.vt ceteri ſequētes de
uictī ſuccumbāt. Et qꝛ Anthoni⁹ fuit p̄m⁹ et
p̄nceps hui⁹ vite.de⁹ ſibi promiſit vt ipm face
ret in toto orbe nominari. ¶ Moraliter Il
li q̄ incipiūt bonam vitam portāt vexillū ſal
uatōis.dando bonū exemplū alijs. Sic eti
am illi qui incipiūt malā vitā vel vanitatē in
indumētis vel ornamētis.portāt vexillū dam
nationis. Dicūt mulieres. Bn̄ cognoſcim⁹ ⁊
vanitates ⁊ ſuꝑfluitates quas facimus.qꝛ fa
ciūt nos ⁊ viros noſtros damnare.ſed q̄ inci
piet dimittere.qꝛ ſi vna inciꝑet etiā om̄es di
mitteremus.H vult dicere.q̄s portabit vexil/
lū vel q̄ lucrabit coronā.qꝛ licet oēs martyres
habeāt coronā glīe.ſingulari⁹ tn̄.b.ſtephan⁹
q̄ fuit p̄m⁹. Itē licet omnes penitētes ſaluen
tur ⁊ habeāt coronā.ſpeciali⁹ tn̄.btā Maria
magdalena. Ideo Dō. Om̄is q̄ ꝑcutiet Je/
buſeū.ſ.diabolū i p̄mis erit p̄nceps et dux.ſ.
Paral.xj. Ita dicit xp̄s. Om̄is q̄ hʒ victoriā
de dyabolo.erit p̄nceps ⁊ rex in ꝑadiſo. Sʒ
p̄ncipaliter incipiētes bonā vitā ⁊ eā ꝯtinuā/
tes. Virt⁹ em̄ boni opis ꝑſeuerātia ē.vt dicit
Grego. Et qꝛ.b. Anthonius incepit.ꝯtinua
uit ⁊ ꝑfecit bonam vitā.virtuoſam ⁊ ſanctam
Ideo quādo fuit.cxix.annoꝝ.receptis ſacra
mentis ⁊ vale a diſcipulis ac ſi deberet ire vl
tra mare eos oſculando leta facie vidit ange
los ſanctos ad ſe venientes.remiſit animā ſu
am ſanctā.⁊ ſtatim coronata fuit gloria. Et
ſicut in hoc mūdo nominat ex ſingulari ſan
ctitate.ita etiam i celo nominat ex magna di
gnitate. Et pōt dici. Bonū certamē certaui.
q̄ntum ad primū militē. Curſum ꝯſummaui
q̄ntum ad ſcōm. Fidem ſeruaui.q̄ntū ad ter
cium. Ideo in celo repoſita eſt mihi corōa iu
ſticie.ſ.glīa eterna.ij.ad Thymo.iiij. De⁹ cō/
cedat nobis iſtas victorias. Amen.

¶ De ſancto Sebaſtiano.

POſuit me quaſi
ſignū ad ſagittā. Habet vbū iſtud
originaliter in libro Trenoꝝ vl la
mentationū.iij.ca. Licet hoc feſtū ſit duorū
beatoꝝ martyꝝ.tn̄ de beato Fabiano nō ha
bem⁹ in ſua hyſtoria niſi ꝙ fuit papa ſanct⁹ et
bon⁹.⁊ poſtmodū fuit martyr. Sed i vita ſā
cti Sebaſtiani legim⁹ multas v̄tutes.ō q̄bꝫ
poterim⁹ recipe ad gubernādū vitā noſtram.
Sed pri⁹ ſalutet v̄go maria ⁊c. Pro breui de/
claratōe thematis ſciendū.ꝙ doctrina eſt ge
neralis.ꝯmunis ⁊ vera i ſancta theologia.ꝙ
de⁹ nō ſolū eſt ratio.cauſa.principiū et actor
bonoꝝ oīm.immo etiā eſt rō.cauſa.p̄ncipiū
⁊ actor oīm maloꝝ.nō tn̄ culpe niſi ꝑmiſſiue
quia mala culpe a libero arbitrio hoīs ꝓ/
cedūt qō de⁹ nō impedit.qꝛ hāc libertatē de⁹
nō aufert viatori. Sed mala pene nō ſoluʒ
a deo ꝑmittunt.immo ab ipſo infligunt.ſic
dolores.infirmitates.⁊ ſilia. Rō eſt.quia om
nia mala penalia licʒ carni ſint doloroſa ⁊ ali
quotiens verecūdoſa.ſunt tn̄ aie medicinalia
⁊ ꝓficuoſa.queadmodū medic⁹ qn̄ amputat
vulnera.dat purgatōem vel cauteria.talia li
cet ſint doloroſa tn̄ ſūt medicinalia.qꝛ dant
ꝓ ſanitate ꝯſequenda. Idē eſt de malis pena
libꝫ. Sūt em̄ multi q̄ in ſanitate vl ꝓſperita/
te nō curāt de deo.viuūt i pctīs.totā animā
habēt vulneratā ⁊ grauit infirmā.o dt de⁹ vt
bon⁹ medic⁹. Iſte vl iſti idigēt medicia cura
tiua.⁊ infligit dolores.ifirmitates.miſerias

paupꝫtates.⁊ tūc illi ꝯuertūť ad deū.ꝯfiteť.ſa
tiſfaciūt.remittūt.⁊ hmōi.Jō Dō dt.Mul
tiplicate ſūt infir.eoꝝ.poſtea accele.ſ.ꝯuerti
ad deū.ps.xv.Uel ſūt aliqͣtiēs vt medicina ꝑ
ſeruatiua.qꝛ licet hō nō ſit i pctō.deꝰ tñ q̇ oīa
videt ſcit oīa.qñ hō hꝫ aliquā magnā grāꝫ.ꝓ
prietatē vel ꝟtutē ſupbiret.vľ alˀs caderet in
pctm̄.Deꝰ aūt vt bonꝰ medicꝰ dat medicinā ꝑ
ſeruatiuā.ſ.aduerſitatē aliquā vľ hmōi.vt pꝫ
ī Paulo.q̇ de ſe dicit.Ne magnitudo reuela/
tionū extollat me.datꝰ ē mihi ſtimulꝰ carnis
mee.angelꝰ ſathane q̇ me colaphiſet.Propť
qđ ter dñm rogaui vt diſcederet a me.⁊ dixit
mihi.Sufficit tibi grā mea.Nā ꝟtꝰ i infirmi
tate ꝑficiť.Libēter igiť gl'iabor i infirmitati/
bus meis.i ꝯtumelijs ⁊c̄.vt inhabitet i meꝟ/
tus xpi.ij.Coꝛ.xij.Uel vt medicina nutriti/
ua.vt.ſ.augmēteť i ꝟtutibꝫ.qñ deꝰ imittit ma
la penalia alicui nō ꝓ pctis ad puniēdū.ſꝫ ad
merita ⁊ ꝟtutes augmētādū.vt pꝫ in Job q̇
pꝰ oīa mala iſta fuit ſanctioꝛ.Cui nō dedit il
lā medicinā vt ipm curaret.qꝛ nō hēbat pctā
ſed vt ꝓſeruaret a pctōꝝ nutriret in ꝟtutibus
Auctas.Ego dñs ⁊ nō eſt alter deus.formās
lucē ⁊ creās tenebras.faciēs pacē ⁊ creās ma
lū.Ego dñs faciēs oīa hͣ.Jſa.xlv.Nota.for/
mās lucē.ſ.intellectꝰ i claritate ſciētie.ꝑ ſcien
tiā acq̇ſitā vel infuſam.vel ꝓpter ingenij ſub/
tilitatē ad cognoſcēdū deū ⁊ diligēdū.Et cre
ans tenebras.ſ.ignorātie ⁊ ruditatis.qꝛ ē ma
lū pene ⁊ medicina ꝓſeruatiua.qꝛ multi ſūt q̇
ſi haberēt ſciam ſupbirēt.Jdeo vt ſint humi
les iō nō dať eis cia.Jtē faciēs pacem vt ſi
bi ſeruiať.⁊ creans malum.ſ.guerras vt gen
tes corrigātur.qꝛ ciues ⁊ milites tpe pacꝫ qñ
nihil habēt facere dāt guerrā mulieribꝫ eas
impetēdo.qñ aūt ſunt i guerra.nō curāt.cōfi
tenť.⁊ timēt deum.Jtem alia auctas.Bona
⁊ mala.vita ⁊ mors.paupertas ⁊ honeſtas a
deo ſunt.Eccľi.xj.Jtē alia auctas.Si ē ma
lū.ſ.pene.in ciuitate.qđ deꝰ non fecerit.q̄ſi di
cat.nō.Amos.iij.Ergo ꝯcluſio ē vera.qꝛ oīa
mala penalia ſunt a deo.Jdeo.b.Sebaſtia/
nus ſciēs illā doctrinā ſiue malum pene.ſ.ſa
gittaꝝ.attribuit deo di.Poſuit me.ſ.deus ⁊c̄
qꝛ impatoꝛ ⁊ alij ſagittātes ſolū fuerūt miſtri
Patet thema.Jn eiꝰ aūt vita notaui tres ex
cellētias ſeu ꝑfectiones.

¶ Primo vita ꝟtuoſa.ibi.Poſuit me.

¶ Scđo doctrina grōſa.ibi.q̄ſi ſignū.

¶ Tercio paſſio doloroſa.ibi.quia ad ſagit
tam.

¶ Quantū ad ꝓmū notať.ſ.vita virtuoſa.q̇
notať.Poſuit me.ſ.deꝰ.Jā ſcitis qm̄ ille qui
facit pulcꝝ viridariū.ꝑquirit arbores bonas
⁊ fructiferas.⁊ plātat in ſuo viridario.iſtum
modū tenuit xp̄s q̇ fecit vnū viridariū.ſ.ſctāꝫ
eccleſiam chriſtianā.vbi vult habere ꝑſonas
virtutibꝫ fructificātes.Jdeo de nemore hu
ius mūdi elegit.b.Sebaſtianum vt arborē
fructiferam.⁊ plātauit in viridario ſuo.Jđo
dicit.Poſuit me.Et ad hoc eſt auctas Ego
elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructū afferatꝫ
⁊ fructꝰ veſter maneat.Johā.xv.Nota.vt ea
tis.Uadūt eñ̄ arbores ꝑ tres dietas.ſ.ꝓdu/
cendo flores.folia.⁊ fructus.Jta q̇libet bo/
nus chriſtianꝰ debet facere iſtas tres dietas
⁊c̄.qꝛ nō poniť in viridario eccľie vt ſit ocio
ſus.Jdeo dicit.vt fructū.Dicāť hic fructus
beati Sebaſtiani.de q̇ dicit legenda.qꝛ erat
vir totiꝰ prudētie.et vniuerſa moꝝ honeſtate
ꝓclarus.Et neceſſe erat vt quē deꝰ ꝓfuderat
grā:ab oīm̄ibꝫ amareť.Si ḡ dico vobis aliq̄ſ
ꝟtutes ſuas nō poſſum errare.cū i oīm̄i moꝝ
hōeſtate fuerit ꝓclarꝰ.Uirutes eñ̄ ſue fuerāt
in triplici gradu.quia alique virtutes ordi
nāt hominē erga deum.alique erga ſeipſum.
alique erga ꝓximū.Jſtas ꝟtutes debent hr̄e
diuites ⁊ milites q̇ nō habēt ꝓprijs manibꝫ la
borare.¶ Prima virtꝰ ordināſ hominē erga
deum eſt deuotio quam habuerat ſanctꝰ iſte
Sebaſtianus.Hoc ſic poteſt videri.qꝛ fue
rat primo ciuis narboñ.Deinde mediolani
poſtmodū Rome fuit officialis impatorꝫ.Et
quotidie regratiabať deo.qꝛ dederat ſibi vi/
tam opulentā.⁊ qꝛ ꝓprijs manibꝫ nō oporte/
bat eum laborare.⁊ ḡ illud tempꝰ quod expē
diſſet in tpaliū acquiſitōe.expendebat in de/
uota orōne.Surgēs añ auroram ad oratio
nem.⁊ facta die ibat ad miſſaꝫ quā audiebat
deuote ⁊ cū ſilentio.poſt miſſam aūt ibat ad
negocia vel ꝯſilia impatoris ⁊c̄.De ſero iterū
orabat ⁊ examinabat vitā illiꝰ diei.ſi i aliquo
defecerat ꝯfitebatur.⁊ ꝯmunicabat in omni
die dñico.Et iſta debet eſſe vita diuitum et
militum erga deum.Sed hodie diuites pa
rum curant de deo.Si ſint pauperes labo
rant ꝓ vita.⁊ bene.Si aūt ſint diuites.nun/
q̄ꝫ eſt finis in acq̇rendo pecunias.Uñ ꝺ hoc
dicit ſcꝑtura.Qui argētū theſauriſant ⁊ au/
rū in quo ꝯfidunt hoīes.⁊ nō eſt finis acqui/
ſitōnis eoꝝ.Baruch.iij.¶ Secunda virtus
ordinans hominē erga ſeipſum.eſt abſtinē/
tia a ſupfluis.Hanc habuit ſanctꝰ iſte.quia

fuit bñ ordinat⁹ erga ſeipm̄. Primo ī cibo nõ
faciebat exceſſū. qꝛ ſuabat ieiunia eccl'ie Itē
in veſtitu ſatꝫ honorabilit' ſm ſuū ſtatū ꝙ nõ
faciebat ſupfluitates vel vanitates i manicis
vel ſciſſurꝫ. qꝛ milites debēt portare veſtē nõ
nimis longā nec nimis breuē. ſed medio mõ
ſe habentē ꝛ honorabilē. Itē ī ſcutiferꝫ iuxta
ſuū gradū. ꝛ dabat eis ſalariuꝫ. nõ ſuſtinebat
ꝙ eēnt luſores vł ruffiani. ſicut multi faciunt
mõ. nec erat expediēs ꝙ ipſi iurarēt. al's ipſe
puniebat eos. Meli⁹ ē hr̄e paucos ꝛ bonos.
ꝙ̄ multos ꝛ malos. Nõ placebat ſibi audire
truffas de mulieribꝫ ꝛc. et ſic cuſtodiebat ſeip
ſū ſm dei pceptū. qꝛ ſcp̄tura dt cuilibet hoi.
Cuſtodi temetipm̄ ꝛ aiam tuā ſollicite. Deu
tro. iiij. ¶ Tercia virt⁹ ordinās hoīem erga p
ximū ē puidētia. Et hāc habuit ſanct⁹ iſte. qꝛ
bñ ordiat⁹ fuit erga pximū. qꝛ oībꝫ amabilē ſe
exhibebat ex ſua ſapia ꝛ bono regimie. Dicit
hyſtoria ꝙ impatoribꝫ Diocleciano ꝛ Maxi
miano valde car⁹ fuit. et a tota eoꝝ curia val
de venerabat'. Erat em̄ in ꝯſilio puid⁹. nõ ſu
ſtinebat ꝙ alicui fieret iniuria Et ex miſcdia
quā ſūme habebat defendebat cauſas vidua
rū ꝛ pupilloꝝ vt ſuas. ꝛ pacificabat diſcordā
tes. Et iſtud ē officiū milituꝫ. ſed mõ diuites
ſeu milites decipiūt iuuenculas ꝛ viduas. vt
ſint eoꝝ putane. i. meretrices. Idē dicēdū eſt
de monialibꝫ. qꝛ oēs faciunt meretrices. De
redditibꝫ ſuis etiā expēdebat certū quid p vi
ctu. ꝛ certū qd p veſtitu. ꝛ certū qd p aialibꝫ ꝛ
certū qd p aia in elēmis. Ita debēt facere mi
lites. ſed hodie milites nullā regulā ſuāt. de
berēt em̄ iā ordinare ſua facta h̄ mõ cogitan
do. Ego habeo mille vel duo milia florenoꝝ
in redditibꝫ. tot expēdā p ſuitio corpis. ꝛ tan
tū p anima. ꝛ reſtringere ſe deberēt de vanita
tibꝫ. ꝛ tūc nõ facerent illas rapinas vel exacti
ones a ſubditis. ꝛ poſſent facere elemoſynas
Ideo dicit ſcp̄tura. De⁹ mādauit vnicuiqꝫ d
primo ſuo. Eccli. xvij. Ita faciebat beatus
Sebaſtianus. Ideo ſi etiā nõ fuiſſet martyr
fuiſſet excellētiſſim⁹ ꝯfeſſor. Iō poſſum⁹ dice
re de eo. Quaſi vas auri ſolidū. ꝓpter caritatē.
ornatū omi lapide pcioſo. Eccli. l. ſcꝫ v̓tutibꝫ
multis. ¶ Quantū ad ſcōm notat' doctrina
gratioſa. ibi. quaſi ſignū. et h̄ ſequit' ad pmū.
qꝛ ſi pmo homo vellet hr̄e doctrinā. ſcdo vitā
ꝛc. eēt ordo pposterus. Verba em̄ ſunt ſigna
vite hoīs ꝛ eius ꝯditōis. Ideo dicit. quaſi ſi
gnū. Verbi grā. q loquit' de honoribꝫ. vani
tatibꝫ ꝛ pompis. in h̄ cognoſcit' ꝯditio illi⁹ cre
ature. qꝛ ſignū eſt ſupbie. Si aūt loquit' d ne
gocijs. ferijs ꝛc. ſignū ē auaricie. Si aūt loq
tur de mulieribꝫ ꝛ immūdis ꝛc. ſignū eſt luxu
rie. Si loquit' malū de pximis ꝛc. ſignū ē in
uidie. Sūt ergo ea q ſunt in voce eaꝝ q ſunt
in anima paſſionū vel ꝯceptionum note. i. ſi
gna. pmo perihermenias. Idem alibi. Qua
lis vnuſquiſqꝫ eſt talia loquit' ꝛ opat'. Idem
patet i theologia Dixit ille magn⁹ theologus
Jhs xp̄s dñs noſter Ex abundantia cordis
os loquit'. Bonus homo de bono theſauro
cordis pfert bona. et malus homo de malo
theſauro profert mala. Matth. xij. Itē Deu
tro. vj. Erunt hec verba que ego precipio ti
bi in corde tuo. ꝛ ligabis ea quaſi ſignū i ma
nu tua. Ideo dicit. quaſi ſignū. in quo oſten
ditur doctrina gratioſa beati Sebaſtiani.
Non intelligatis ꝙ predicaret in cathedra.
ſed dabat bonas doctrinas. ſicut tenetur fa
cere quilibet bonus chriſtianus particulari
ter inſtruendo vel corrigēdo. Dicat' quomõ ī
illo tēpore ab impatoribꝫ fuit facta maxima
pſecutio chriſtianorum et chriſtianis. in tātū
ꝙ Sebaſtianus cuꝫ mantello occultabat ſe
eſſe chriſtianū. non timore. ſed vt poſſet xp̄ia
nos in carceribꝫ viſitare ꝛ ad conſtantiā ani
mare ne deficerēt in fide. ꝛ de⁹ ꝯfirmabat do
ctrinā ſuā miraculis. Dicat' hic miraculū de
illo magno domino infideli infirmo. qui au
diens famā ꝛ miraculum beati Sebaſtiani
vocauit eum. dicens ꝛ rogans eum ꝙ ipſum
curaret ſicut curauit talem ꝛ talem. Reſpon
dit ꝙ nõ erat medicus. nec faciebat miracu
la niſi ſm hominū deuotionem. Si ergo ha
bes deuotōem ad xp̄m. pijciēdo ydola a do
mo tua. chriſt⁹ dabit tibi ſanitatem. Qui ſta
tim piecit omnia ydola. et in xp̄m credidit. et
curat⁹ fuit. Ecce teſtimonium quod deus de
dit doctrine ſue. ¶ Moraliter nota hic. ꝙ il
le q vult hr̄e ſanitatē. ille in domo ſua vel pſo
na nõ debet ſuſtinere ydola. ſ. ſortilegia vł pu
tanas vł ludū taxilloꝝ vbi negat' deus. quod
eſt maius peccatū in chriſtiano ꝙ̄ ydolatria
in infideli. qꝛ de illis. ſ. de beſtijs modicum
curat deus. ſed de xp̄iano ſiue de xp̄ianis p
quibꝫ tot fecit. reputat ſibi grauem factā ex
his iniuriaꝫ. Ideo foras proijcite hmōi ydo
la. vt poſſitis dicere. Non eſt idolum in Ja
cob. nec videtur ſimulacrū in iſrael Numeri
xxiij. Dicat' cum ſemel beatus Sebaſtianus
iret p romam. ꝛ videret duos honorabiles ci
ues rome Marcellianū et Marcuꝫ fratres

carnales ⁊ xp̄ianos i tormēt ̄ poſitos. vt vide
licet abnegarēt fidē vel morerenť. ad q̄s vene
rūt vxores. nobiles ⁊ filij flentes et parentes ⁊
amici vt animos illoꝝ emollirēt. Cū iā ince
piſſent deficere. ita vt fidē vellēt negare. Tūc
o dixit. b. ſebaſtian⁹. mō oportet vt meipm̄ ma/
nifeſtē. ⁊ in mediū ſe obijciēs dixit. O fortiſ/
ſimi milites. o diuini p̄lij bellatores. p nimiā
ꝟtutē peruniſtis ad palmā. ⁊ nūc p miſera blā
dimēta coronas deponitis ſempiternas. Di
cať hic qūo. b. ſebaſtian⁹ ꝯfortauit eos. ⁊ ex h̄
nō ſolū ipſi. ſed etiā vxores eoꝝ. filij. parētes ⁊
amici eoꝝ oēs fuerūt martyres effecti. Jō de
eo poſſum⁹ dicere. Perfectio tua et doctrina
tua a viro ſc̄tō tuo quē pbaſti in tētatōe Deu
tro. xxxiij. Sed hodie alia doctrina p̄dicať ⁊
pticulariter doceť de ſortilegijs ⁊ vanitatibꝫ
⁊c. ¶ Quantū ad terciū notať paſſio doloro
ſa. q2 ad ſagittā. nō d2 bombardā q̄ ſtatim oc
cidit. ſed ſagittaȝ. q̄ maiorē dolorē infligit. q2
poſit⁹ ē ſiq̄ p ſigno inť alias martyꝝ mortes
⁊ ita fuit magis doloroſa. Jō Job volēs oñ
dere ſuos dolores: dixit. Verba mea dolore
ſunt plena. q2 ſagitte dn̄i i me ſūt. q̄ꝝ indigna
tio ebibit ſpm̄ meū Job. vj. Ad p̄cticā dicať
ei⁹ martyriū. poſt q̄ꝫ ꝯfortauit illos dictū fuit
impatori. ꝙ erat xp̄ian⁹ effect⁹. Qui impator
furibūd⁹ vocauit. b. ſebaſtianū: di. Dicit d̄ te
ꝙ xp̄ian⁹ es. Qui rn̄dit. ita ē ⁊ volo eē. Cui im
pator ait. O pditor decepiſti me. Rn̄dit. b. ſe
baſtian⁹ Dicatis ꝙ ego fuerim fidel' ihu xp̄o
⁊ vobis p q̄ oraui ſp. ſed ex pctis vr̄is eſt ̄ indi
gn⁹ ne xp̄s audiat orōnes meas. Tūc cogita
uit impator qūo poſſet maiorē penā ſibi infli
gere. p̄cepit ipm̄ aſſagittari. pmittēs ſibi re/
miſſionē ſi vellet xp̄m abnegare. Dicať pra/
ctica de aſſagittatione. in quolibet ictu dice
bat ihs. ⁊ dicit hyſtoria ꝙ fecit eū q̄ſi ericium
impleri ſagittis. ita vt mortu⁹ ab om̄ibꝫ repu
tareť. De nocte aūt deuoti xp̄iani volētes eū
ſepelire: ipm̄ viuū inuenerūt. ⁊ ſecrete porta/
uerūt eū ad quandā domū. Dicať de magno
ei⁹ dolore in extrahēdo ſagittas a mulieribꝫ.
⁊ ponebāt vngentū in vulneribꝫ in noie ihu
xp̄i. ⁊ curat⁹ fuit. Nō cogitate qn̄ dicebať ſi
bi a xp̄ianis ꝙ fugeret. Rn̄dit. Et q̄lis mi/
les eēm ſi fugerē. Et nūquid xp̄s obuiā venit
crucifixoribꝫ di. Quē queritis. ergo bn̄ pote
rat dicere. Qm̄ ſagitte tue: q2 p xp̄o eas rece
pit: infixe ſūt mihi. ⁊ ꝯfirmaſti ſup me manū
tuā. p̄s. xxxvij. Deinde cum Dyoclecian⁹ et
Maximian⁹ irent adorare ydola. fuit eis ob
uiā. Qui admirātes de eo: dixit eis. Deus ſu
ſcitauit me vt rep̄hēdam veſtrā maliciā. Tūc
p̄cepto impatoris fuſtigat⁹ in ypodromio. i.
ſtabulo coronā martyrij ſuſcepit vel accepit
Vñ de eo ꝯgrue d2 illud. Beat⁹ vir q̄ ſuffert
tentationē. qm̄ cum pbat⁹ fuerit accipiet co
ronam vite. Jaco. j. ¶ Moraliter. ſi volum⁹
coronam glorie obtinere. oportet hic nos ſa
gittari ⁊ fuſtigari. Nam incipiētes deuote vi
uere. ſagittanť ⁊ fuſtigātur. Unde apoſtolus
Oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o ihu: pſecutōꝫ
patientur. ij. Thymo. iij. Dicať de q̄libet ſta
tu. Statim em̄ ſagittanť irriſionibꝫ ⁊ detra
ctionibꝫ maloꝝ. et multi timēt iſtas ſagittas
intantū ꝙ nō audent incipere. ſed nō ſunt ti
mende. quia debiles ſunt. Unde dicit Da/
uid. Sagitte paruuloꝝ facte ſunt plage eo
rum. Dicať de baliſtis pueroꝝ ſagittātibus
muſcas ⁊c. p̄s. lxiij. Secūdo fuſtiganť. pmo a
dyabolo p varias tentatōes. ſecus de illis q̄
viuūt in ſolatijs. Unde Gregorius. Eos ten
tare negligit quos q̄eto iure ſe poſſidere ſen
tit. Scd̄o a carne p infirmitates et dolores
ſed p multas tribulationes oportet nos in/
trare in regnū celoꝝ. Act. xiiij.

¶ De ſancta Agnete.

Collaudabo te de
um ſaluatorē meū. Eccl. lj. Hoc fe
ſtū beate Agnetis poſitum eſt inter
duos martyres. ſ. beatū Sebaſtianū ⁊ bea/
tum Uincentiū. q2 optime ꝯuenit vna roſa
alba p virginalem puritatem inter duas ru
beas p martyrij acerbitatē. Et de ipſa erit ſer
mo. ⁊ habebim⁹ multas bonas doctrinas p
vite gubernatōe. Sed pmo ſaluteť virgo Ma
ria Thema ꝑpoſituȝ in pſona beate Agnetis
xp̄o loquētis de bn̄ficijs receptis ſibi regrati
ant ̄ dicit. Collaudabo te deū ⁊c. Pro cui⁹ de
claratōe ⁊ materie introductōe ſciendū. ꝙ in
ſacra ſcptura inueniunť due ſpēs laudis. vt
dicit. ſ. Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. xcj. arti. pmo. ſ. laus
mentalis ⁊ laus vocalis. ¶ Laus em̄ menta
lis eſt quando homo actualiter ſiue mentali
ter cogitat gr̄as ⁊ beneficia a deo recepta cuȝ
cordis affectione cogitādo. O q̄t gr̄as fecit
mihi de⁹. Primo q2 me creauit creaturaȝ ra
tionalem ad ymaginē ⁊ ſilitudinē ſuā cū po
tuiſſet me feciſſe lapidē. vel lignū vel animal
brutū. ergo o dn̄e ⁊ tantū teneor vobis. Iteȝ
q2 de xp̄ianis ⁊ inter xp̄ianos fecit me naſci.
quia ſi in infidelibꝫ et inter infideles fuiſſem

nat⁹.etiā fuiſſez damnat⁹z fuiſſem infidel' vt
ipſi. Itē q: me redemit. Uoluit em̄ ſuſpēdi i
ligno cruc̄. ne aliq̄s ſibi credēs z obediēs ſu
ſpendat i ligno inferni. Itē q: ad ſcrm̄ baptiſ
mū me pduxit. O q̄t ſunt filij xpianoꝝ q̄ mo
riunt ſine baptiſmo. Itē de pctis q̄ ego feci
nō me ſtatim punit. imo dulcit ad pniam ex
pectat. Iſtā grām dn̄e angel' peccātib nō cō
ceſſiſtis. z ſic de alijs bn̄ficijs. Talib cogita/
tōib mētis abſq vocali expſſione deū lauda
mus. Et iſte ſūt laudes mētales q̄ multū pla
cēt deo. Iſto mō ſcti angeli z bti q̄ ſūt in celo
laudāt deū mētalit. De iſta laude Dauid di.
Laudate dn̄m de cel: laudate eū i excelſ. ps
cxlviij. ¶ Scda laus ē vocalis qn̄ pdicta bn̄
ficia a deo accepta nō ſolū ꝯtēplant mēte. ſed
pferunt ore dicēdo. O dn̄e q̄t grās mihi feci
ſtis. Primo i creatōne zc. Iſto duplici mō te
nemur deū laudare. Rō. q: eēntio būana in
duob ꝯſiſtit. ſ. in aia z corpe. q: nō ē bō diſiū/
ctim ſiue diuiſim. ſed totū ꝯpoſitū . . . . hō/
minē. ſ. aia z corpus. Ideo tenemur . . duplí
cē laudē. ſ. ad mentalē. q̄ eſt pncipal' z placet
deo. Et ad vocalē. Prima corrn̄det aīe. ſcda
corpi. Prima non ē pfecta ſine ſcda. nec ſcda
ſine pma. q: corp⁹ ſine aīa nō eſt homo. Ido
apl's Offeram⁹ hoſtiā laudis ſp deo. i. fructū
labioꝝ ꝯfitentiū nomi eius. Hebr. vlt. Pro
pter plurima g̃ dona a diuia miſcdia recepta
dicit beata Agnes. Collaudabo. i. ſp mēte vl'
corde vel ore laudabo. ſ. in qualibet ſpecie lau
dis. te deū ſaluatorē meū. Patet thēa. No
ta. vij. dona magna que deus dedit beate ag
neti. ſcilicet pmū eſt

¶ Sancta charitas.
¶ Uera fidelitas
¶ Digna honeſtas
¶ Perfecta puritas.
¶ Clara ſanctitas.
¶ Plena firmitas
¶ Alta felicitas.

Ex iſtis gratijs z bn̄ficijs a deo recept̄ dicit
btā agnes i themate xpo regi z deo ſaluatori
ſuo. Collaudabo te deū ſaluatorē meū. Di
co pmo q btā Agnes recepit a xpo ſctām ca
ritatē. Caritas em̄ ē amor dei. ſuꝑpſi⁹. z pri/
mi ordinat⁹. Amor em̄ dei debet ēē in corde
xpiani ſicut oleū i lampade natās ſup aquā.
om̄ia mūdana deſpiciēs ꝓpter deū. Iſtaz ca
ritatem habuit beata Agnes. Cuz em̄ eſſet
puella in ciuitate Rome valde nobil' z gene/
roſa. recepit tantū amorē z deuotōez ad xpm

q ſicut creſcebat corpaliter. ita etiam creſce
bat ſpualiter i aia i dei amore. Et iſta eſt opti
ma ꝓportio. Un̄ cū eēt duodecim annorum:
erat deuotiſſima in aia. z pulcra i corpe. Rō ē
q: ſicut lucerna criſtallina d̄ ſe eſt pulcra. pul
crior tn̄ eſt qn̄ candela ardēs in ea ponit. Ita
ē de pſona q̄ eſt pulcra corpe. ſed qn̄ intra te
net candelā diuine grē pulcrior efficit. Cum
aūt ſm ꝯſuetudinē antiquā romanoꝝ puelle
nobiles addiſcerēt artes liberales i certa ſco
la. iuuenes romani ſemel voluerūt videre pu
ellas a ſcolis redeūtes. poſuerūt ſe iuxta por
taz ſcole. Inter q̄s erat fili⁹ pfecti. Qui pfect⁹
erat q̄ſi rex. z ſcdus poſt impatorē. attēdentes
pulcritudinē puellaꝝ. Lupi em̄ libenter va/
dūt ad cadauera. Inter alias aūt puellas be
ata Agnes fuit iudicata pulcrior. Et intm̄ fi
li⁹ pfecti adamauit eā. q q̄ſi rabid⁹ effect⁹ ē p
amoris magnitudine. Et vt inclinaret eā ad
ꝯſentiendū vt eſſet vxor ſua. obtulit Agneti io
calia que ꝯmuniter placēt mulieribus. Si
cut piſcator volens capere piſces ponit eſcaz
in hamo quam ſcit piſcibus placabilē. Bea/
te autem Agnes videns ſuas ſtultas ſaluta
tiones. noluit iocalia recipere. ſed ad terram
piecit iocalia z pedibus calcauit dicens. Di
ſcede a me pabulū mortis. q: iā ab alio ama
tore preuenta ſum. quem cuz amauero caſta
ſum. cum accepero virgo ſum. cum tetigero
mūda ſum. Et ſic eo deſpecto receſſit. Cogi
tate q̄d dixerūt alie puelle z domicelle. O q̄d
erit de iſta ſupbioſa. z nūquid poſſet habere
meliorē viruz zc. Ecce quomō habuit ſctām
caritatem ad chriſtuz. deſpiciens ꝓpter amo
rem xpi omnia mundana. Et poterat dicere
Regnū mundi z omnē ornatum ſeculi ꝯtem
pſi propter amorem domini mei Jeſu chri/
ſti. quem vidi. quē amaui. in quē credidi. quē
dilexi. vt cantat in ecclia. ¶ Moraliter h ha
bent doctrinā om̄es mulieres cuiuſlibet ſta
tus. Si volūt eſſe caſte z bone q nō recipiāt
dona a viris. quia dona que recipiūt vēdūt
eas. Sicut em̄ piſces capiunt hamo. ſic mu
lieres dono. Mulier paup vt vidua vel mo
nialis ſeu puella pōt recipe elemoſynā a viro
Aliud em̄ ē recipe elemoſynā. aliud iocale vl'
mun⁹. Et hanc differentiā potes cognoſcere
ex parte dantis. ex parte dati. z ex mō dandi.
Neq mirum ſi mulieres capiuntur z obligā
tur donis. Quia magni domini z ſapientes
iudices et aduocati qui volunt eſſe caſti i iu
ſticia caueant ne munera recipiāt. q: z leges

ſubuertũt. ꝛ excecãt oculos iudicũ ꝛ capiunt.
Jõ dt lex diuia. Nõ accipies pſonã nec mu
nera. Quia munera excecãt ocl'os ſapientũ. ꝛ
mutãt vba iuſtoꝝ. Juſte qd iuſtũ ē pſequeris.
vt viuas ꝛ poſſideas terrã quã dñs de⁹ tu⁹ de
derit tibi. Nõ plãtabis lucũ ꝛ oēm arborē iu
xta altare dñi dei tui. Nec facies tibi atqꝫ cõ
ſtitues ſtatuã que odit dñs de⁹ tu⁹ Deut. xvj
Jdeo antiq̃⁹ qñ aliqd magnũ negociũ vole
bãt antiq̃ ↄmittere alicui. pq̃rebãt iudices q̃
nõ reciperẽt dona. ſed mõ nõ iueniret hmoi.
¶ Dico ſcdo ꝙ ſcdm donũ fuit vera fidelitas.
qꝛ valde fuit fidel' ſuo ſponſo dño ihu xpo. qꝛ
nec donis nec pmiſſis aut minis voluit ipm
dimittere cui p votũ caſtitatis ſe dederat. vt
ptꝫ i ei⁹ legẽda vbi ſic dr. Poſtqꝫ aũt fili⁹ prefe
cti vidit ſe ab ea ita deſpectũ. lecto pſternit d
febre amoris ſiue rabie. ꝛ p alta ſuſpiria amoꝛ
a medicis aperit. dicẽtes pr̃i. Fili⁹ vr̃ nullũ
defectũ corpalē patit. ſed patit febrē amoris
Et ideo vos q̃ eſtis pr̃ ei⁹ ſecrete q̃ratis cãm
iſtius. Cũ aũt pr̃ interrogaſſet cãm hui⁹. ape
ruit fili⁹ coꝛ ſuũ pr̃i. ſibi referẽs qualit agnes
filia tal' nobilis ipm deſpexit Et niſi ipſã ha
beret vxorē ꝙ moreret. Rñdit pr̃. Fili nõ du
bites. habeas bonam ſpem. qm̃ ipſa erit vxoꝛ
tua vel ↄcubina. ꝛ ſtatim pfect⁹ miſit p ea. Et
beata Agnes cũ parẽtib⁹ ꝛ amicis venit corã
pfecto. Qui pmo affabilit dixit q̃liter dij fece
rũt ſibi magnã grãm ꝙ eſſet vxoꝛ futura filij
ſui. q̃ tñ poterat ducere filiã regis in vxorē. et
ſil'ia vba. Cui rñdit btã Agnes. Jã ab alio
amatore pu̾ẽta ſum Jpſi eñi ſũ deſpõſata cui
angeli ſuiũt cui⁹ pulcritudinē ſol ꝛ luna mirã
tur. Tũc pfect⁹ nouit ipſam eē xpianã. ꝛ volu
it eã terrorib⁹ inclinare. qꝛ tũc erat maxia pſe
cutio xpianoꝝ ſiue ↄ̃ xpianos. di. Filia op
tet vnuꝫ ex duob⁹ eligere. vel ꝙ ſis vxoꝛ filij
mei. vl' tormẽtꝭ interire. Sed ipa terrentē ſic
blãdientē deridebat dicẽs nũqꝫ ſe ducere ho
minē mortalē i vitã. Ecce hic vera fidelitas ad
ſponſũ ſuũ. de q̃ dicebat. Annulo ſuo ſubarra
uit me dñs me⁹ ihs xps. ꝛ tãqꝫ ſpõſã decora
uit me corona. Poſuit ſignũ in faciē meã vt
nullũ pter eũ amatorē admittã. ¶ No. anu
lo ſuo. Anul⁹ eſt fides xpiana. figure circula
ris. qꝛ voluit in. xij. articulis. Lapis pcioſus
eſt meritũ fidei. Signũ in facie eſt chara
cter quē recepit in baptiſmo. ¶ Moraliter.
hic habẽt exemplũ mlieres maritate ſeu mo
niales q̃ receperũt xpm i ſponſũ. Et q̃ eñi ſe
dederũt vni ñ recipiãt aliũ. al's eēnt ifideles ñ

ſuãdo pmiſſũ. Btã ãt agnes lꝫ ſecrete xpm
i ſponſũ recepit p votũ caſtitatꝭ. nõ tñ fuit ex
cõicata pter ſniam de clãdeſtinis. Dicat h ↄ̃
h. qꝛ multe clãdeſtine deſponſant. ꝛ p⁹ timore
parentũ nõ audent reuelare. ↄtrahũt cũ alijs
ꝛ nihil faciũt. vel ſi reuelat: ↄtradicũt. ꝛ ma
le. Sed optima punitio eēt. ꝙ pater nõ da
ret ſibi dotē. ex quo ſine ſcitu ſui deſpõſaue
rit ſibi viꝝ. De his dicit ſcptura. His aũt q̃
in mrĩmonio iũcti ſunt pcipio nõ ego ſꝫ dñs
mulierē a viro nõ diſcedere. Q ſi diſceſſerit.
manere innuptã. aut viro ſuo reconciliari.
ꝛ vir vxorem nõ dimittat. j. ad Coꝝ. vij ¶ Di
co tercio ꝙ terciũ donũ eſt digna honeſtas.
qꝛ de⁹ voluit eam honeſtiſſime conſeruare.
Ad practicã dicat ex legẽda. Vidẽs ergo pfe
ctus ꝙ nec amore nec timore voluerit ſpon
ſari cũ filio ſuo q̃ moriebat amore ſui. oppoſu
ſuit ſibi titulũ xpianitatis. ꝛ dedit ſniam cõ
tra eã. ſ. vt duceret ad lupanar pmiſſo pcone
ꝙ oēs iuuenes q̃ vellent cum tali domicella
hr̃e placentiã ibi ↄuenirẽt quouſqꝫ morere
tur. O qualis iudex iſte fuit. Hoc fecit vt ei⁹
fili⁹ ad min⁹ videret eã nudã ꝛc. Jſta ſnia ſu
it ſibi durioꝛ qꝫ ſnia mortis. Tũc ipſa eleua
tis oculis in celũ ad ſuũ ſpõſum ihm chriſtũ
flens orauit dicẽs O dñe non placeat vobis
ꝛ nõ ſuſtineatis tantã confuſionē. ꝙ iſti infi
deles videant me nudam. ꝛ ne corpus meuꝫ
polluatur. tamen quia vos domine nud⁹ fui
ſtis in cruce: parata ſuꝫ ſuſtinere ſicut vobis
placuerit. Dicatur q̃liter cum denudaret. tũc
viſibiliter angeli ſubmiſerũt eius capillos in
tanta denſitate. ꝙ ita pfecte fuit cooperta ac
ſi eſſet veſte induta. Jta ꝙ nihil videbatur de
eius corpore. Et ſicut debuerant ↄuerti viſo
hoc miraculo. ita dixerũt ꝙ erat incantatio
ꝛ arte magica hoc factũ fuiſſe. Et tunc prece
pit prefect⁹ vt ad lupanar duceret. Ducebat
aũt ad lupanar vt ouis ad macellum. ꝛ intro
duxerunt eã in domũ cuiuſdam meretricis.
ꝛ ibi inuenit angelũ circũdantem eam tanto
lumine vt null⁹ eam pre ſplendore videret. in
ducens ei veſtem candidiſſimã. quã ſpõſus ſi
bi miſit. quam induit gratias agẽs deo. ꝛ po
terat dicere. Gaudens gaudebo i domino. ꝛ
exultabit aĩa mea in deo meo. qꝛ induit me
veſtimẽtis. Jſa. lxj. Nota de veſtimẽtis. ſ. ca
pilloꝝ denſitate. ſcdo veſte candida. Ecce di
gnitas hõeſta. Jõ dt. Collaudabo ꝛc. Mo
ralit duplici veſte hõeſtatꝭ iduere nos dēm⁹
exemplo beate agnetis. ſ. capilloꝝ denſitate

Capilli em̄ ſunt volatiles ⁊ ſignāt cogitatio
nes volatiles ⁊ diuerſas. q̄s induere debem⁹ ꝑ
honeſtatē. nihil inhoneſtū cogitare in corde
ſecūdo in corꝑe induamur veſte cādida ho/
neſte ↄuerſatōis. cauere ab oꝑe imūdicie car
nalis. Iſte veſtes ſūt nob̄ neceſſarie. al's q̄n
aīa ſine iſtis apparet corā xp̄o ⁊ ſanct̄ꝫ ē ita ab
ominabilis ꝙ ſtati mittit̄ ad infernū. Jō dic̄
Johes. Beat⁹ q̄ vigilat ⁊ cuſtodit veſtimēta
ſua ne nudus ambulet ⁊ videāt turpitudinē
ei⁹. Apoc. xvi. ¶ Dixi q̄rto ꝙ quartū donū ē
alta ⁊ ꝑfecta puritas. Triplex ē grad⁹ puri/
tatis. ſ. ↄiugalis. vidualis. ⁊ ꝟginalis. Unō
dic̄ Beda. Bona ē caſtitas ↄiugalis. melioꝛ
eſt ↄtinētia vidualis. optima ē ꝑfectio ꝟgina
lis. Magnā grāꝫ fecit creature de⁹ quā ↄſer
uat ī puritate ꝟginitatis. cū ſit vitro debili/
oꝛ. Uitrū em̄ nō frangit̄ niſi tāgat̄. ꝟginitaſ
aūt ſolo viſu ↄcupiſcētie ledit̄. nō tn̄ ꝑdit̄. ni/
ſi ꝑ opus q̄s volūtarie delectationē illā vene
reā fuerit expertus. vt dic̄ doctoꝛ ſanct⁹ in ſcd̄a
ſcd̄e. q. clj. ar. j. ad quartū. Beata aūt agnes
fuit a deo ī puritate ↄſeruata. Uñ cū eſſet in
dicta domo meretric̄ꝫ. ⁊ multi iuuenes eēnt
ibi cōgregati. ⁊ aliq̄ intraſſent ad eā. vidētes
tantū lumē timebāt ⁊ egrediebant̄. Interiꝫ
venit ꝑfecti fili⁹ cū ſodalibꝰ ſuis. deridēs ali
os ingreſſus ē audacter. Et vidēs tm̄ lumē
circa virginē ⁊ irruēs in eā in ipo lumie pri⁹
q̄̃ eā manu tāgeret cecidit in faciē ſuā. ⁊ ſuffo
cat⁹ a dyabolo expirauit. Uidēs aūt vn⁹ ꝙ
morā faceret. credēs ipm cū ea delectari. in/
greſſus ē ad iuuenē. ⁊ īuenit eū mortuū. ⁊ ex/
clamauit dicēs. Piiſſimi romani ſuccurrite
meretrix iſta magicis artibꝰ ꝑfecti filiū interfe
cit. Prefect⁹ aūt audiēs venit illuc. ⁊ videns
filiū vnigenitū ſuū mortuū dixit beate agne/
ti. Crudeliſſima femiarū ī meo filio voluiſti
tuā magicā artem demōſtrare. Rn̄dit beata
Agnes. Ille cui⁹ voluntatē volebat ꝑficere
in eū poteſtatē accepit. Patet ḡ alta puritas
beate agnet̄ꝫ ex dictis. q꞉ nec cogitatione nec
oꝑe ꝟginitatē amiſit. Jō aplꝰs dic̄ ꝟginibꝰ.
Deſpōdi em̄ vos vni viro virginē caſtā exhi
bere xp̄o. ij. Coꝛ. xj. Nota cū d̄r. ꝟginē caſtā.
Multe ꝑſone ſūt caſte ſine ꝟginitate. vt ille
q̄ fuerūt de mr̄imonio vel al's. ſꝫ poſt viuūt
caſte. Alie aūt ſunt virgines ſine caſtitate. q̄a
nunq̄̃ fecerūt actū ſꝫ ſuſtinēt tact⁹. amplex⁹.
⁊ oſcula. Talis ꝟginitas modicuꝫ valet. De
talibꝰ Hieremias fecit planctū dicēs. Uir/
gines ſyon ſqualide. i. inuerecūde. impudētes

⁊ ipa ſuppl'e ꝟginitas oppreſſa amaritudine.
Threñ. j. Uirginitas em̄ nō ſolū ↄſiſtit cauē
do ab actu. ſꝫ opoꝛtet cauere ab actu ⁊ cogi/
tatiōibꝰ malis. imo etiā virgines oēs ſenſus
coꝛꝑales debēt hr̄e caſtos. vt. ſ. nolint videre
vilitates nec audire nec loq̄ de materia car/
nali. q꞉ al's eſt ꝟginitas fetēs. ¶ Dico quito
ꝙ quitū donū eſt clara ſanctitas. Aliqui em̄
habēt ſanctitatē ſed nō clarā mūdo. imo ob/
ſcura eſt ⁊ abſcōdita. q꞉ abſcondūt eā timoꝛe
vane gl'ie. ⁊ bn̄ faciūt. iuxta xp̄i ↄſiliū. Attēdi
te ne iuſticiā veſtrā faciatis coꝛaꝫ homibꝰ vt
videamini ab eis ⁊c̄. Math. v. Sed alia eſt
ſanctitas aliquoꝝ quā de⁹ publicat ⁊ clarifi
cat etiā miraculoꝝ teſtimonio ad laudē dei.
Et dic̄ xp̄s iſtis. Sic luceat lux vr̄a corā ho
minibꝰ vt videāt oꝑa veſtra bona ⁊ gloꝛificēt
patrē veſtrū qui ī celis eſt. Math. v. Talem
ſanctitatē clarā habuit beata agnes. Uñ cū
ꝑfectus genibꝰ flexis ⁊ flendo ſupplicaret ſibi
dicēdo. In hoc apparebit ꝙ cū magica arte
iſta feciſti. Si deꝑcata fueris angelū tuū et
reſtituas mihi filiū. Rn̄dit beata agnes. Nō
tp̄us ē vt virtus dn̄i mei ihu xp̄i manifeſtet̄.
Egredimī foꝛas. Orāte ḡ beata agnete ap/
paruit ei angel⁹ dn̄i ⁊ eleuauit eā flentē. ⁊ iu/
uenē ſuſcitauit. Cogitate q̄liter perh̄t veniā
beate agnetis. Qui egreſſus foꝛas cepit cla/
mare. Unus eſt de⁹ in celo ī terra ⁊ in mari q̄
eſt de⁹ xp̄ianoꝝ. O dixerūt ſibi aliq̄ q̄d dicis
Rn̄debat. Ego ſcio q̄d dico. Cogitate quō
dixit multa de alio mūdo. de inferno in quo
fuerat. de purgatoꝛio. de ꝑadiſo. q꞉ damnati
poſſunt beatos videre in gl'ia vſq̄ ad die iu/
dicij. Etiam multi ex h̄ fuerūt cōuerſi. Dicat̄
cōtra illos q̄ dicūt ꝙ null⁹ venit de alio mū
do. imo multi venerūt. Nūquid venit xp̄s ⁊
Lazarus ⁊ q̄̃plures alij. ⁊ iſte fili⁹ ꝑfecti. Jō
xp̄s. Qui credit in me. oꝑa q̄ ego facio ⁊ ipſe
faciet ⁊ maioꝛa hoꝝ faciet. Joh. xiiij. Tunc
fuit cōpleta iſta ꝓmiſſio ī beata agnete. Que
rit̄ in gloſa Auguſtini. Que ſunt iſta maioꝛa
q̄̃ moꝛtuos ſuſcitare. cecos illumiare. lepꝛo/
ſos curare. Et dicit ipe. ꝙ mai⁹ eſt de impio
iuſtū facere q̄̃ celūꝫ terrā creare. Et hoc etiā
dicit doctoꝛ ſanct⁹ ꝑma ſcd̄e. q. cxiij. arti. ix.
in coꝛꝑe. In h̄ miraculo nota duas reſurre/
ctiones magnas. vna coꝛꝑis. q꞉ diuina ꝟtu
te aīa que erat in inferno fuit reunita coꝛpo/
ri oꝛōnibꝰ beate agnetis. Scd̄a fuit reſurre
ctio aīe. q꞉ de infidelitate ⁊ mala vita ad fidē
xp̄i ⁊ bonā vitā fuit ↄuerſus. hoc eſt mai⁹ q̄̃

ſuſcitare corp⁹. Sʒ aliq̄ pl⁹ ammirant̄ ꝺ mi
raculis corꝑalibꝫ q̄ꝫ ꝺ ſpūalibꝫ q̄ ſūt maiora
Dicūt aliq̄. O ſi mō fierēt iſta miracula. Di/
co ꝙ maiora fiūt. Magnū miraculū eēt ſu/
ſcitare aliquē q̄ iā ꝑ mēſē vl' ꝑ annū fuit mor
tuus. Maius miraculū ē ſuſcitare xp̄ianos
pctōres ī aīa mortuos ex pctis q̄ fuerūt mor/
tui q̄nqꝫ vl' decē annis. Itē magnū miracu/
lū eſt cecū illumīare. mai⁹ ē illumīare infide
les cecos ī fide. Itē magnū miracl'm ē lepro
ſos curare. ſʒ mai⁹ ē miraculū luxurioſum ꝛ
corruptū corrigere ꝛ emendare. Itē magnū
miraculū ē ꝯctū curare. maius accidioſū vt
vadat ad miſſā ꝛ ambulet ꝑ bona oꝑa. Item
de mutis. qꝛ mō loquunt̄ ꝯfitentes pctā ſua.
Itē orādo deuote. Itē de ſurdis. ſed mō au/
diūt ſmones. Ecce q̄re dic̄. ꝛ maiora hoꝝ fa
ciet. Itē magnū miraculū eſſet ſi hō mortu⁹
mēbratī diuiſus ſuſcitaret̄. ſʒ mai⁹ miraculū
eſt. qñ corp⁹ myſticū. ſ. dom⁹. villa ciuitas vl'
regnū qꝺ eſt diuiſum vnit̄ ꝛ viuificat̄ in vno
ſcʒ ſpūſancto. in bona pace ꝛ cōcordia. Ho/
mines aūt carnales ſolū attēdūt ad miracu
la carnalia q̄bꝫ dic̄ Dauid. Uenite et videte
oꝑa dn̄i q̄ poſuit ꝓdigia ſuꝑ terrā. auferens
bella vſqꝫ ad finē t̄re. ¶ Ao. ꝓdigiū eſt mira/
culū qꝺ fit ſuꝑ naturā. qꝺ intellect⁹ nr̄ pt̄ vix
caꝑe nec intelligere. ¶ Dixi ſexto ꝙ ſextū do
nū eſt plena firmitas. ſ. in martyrio. cuʒ eſſet
tenera ꝛ delicata. xiiij. annoꝝ. Uiſo miracu/
lo ꝓfectus ꝺ filij ſui ſuſcitatiōe voluit eā libe
rare. ſʒ tēploꝝ pōtifices timētes ꝑdere lucrū
ſi pp̄l'us ad xp̄m ꝯuerteret̄ cōmouerūt ꝛ tur/
bauerūt totū pp̄l'm. Prefect⁹ eīm h̄ vidēs ob/
timuit. ſʒ ne videret̄ ꝯ tēploꝝ pōtifices aliq̄d
dicere vicariū derelinquēs receſſit cuʒ filio
triſtis. qꝛ eā liberare nō potuit. Tūc vicari⁹
Aſpaſi⁹ igne copioſo accēſo iuſſit eā iactari ī
medio. qꝺ cū fuiſſet factū flama ī duas ꝑtes
diuiſa eſt. ipaʒ in nullo ꝯtingebat incendiū.
ſʒ miſtros exurebat. Tūc beata Agnes orō/
nē fecit. dicēs. O mīpotēs adorāde. colende.
tremēde pꝛ dn̄i mei ih̄u xp̄i q̄ ꝑ filiū tuū euaſi
minas impioꝝ. ꝛ ſpurcicias dyaboli impol/
luto calle trāſiui. ꝛ inter flamas intrepidā ad
te ꝑuenire bone ih̄u ꝑmittis. Uidētes h̄ gēti
les multi ꝯuertebant̄. Alij aūt ꝯtradicebant
Aſpaſi⁹ aūt pp̄l'i ſeditionē nō ferēs gladiū in
eius gutture imergi fecit. Et ſic migrauit ad
xp̄m. Patet g̃ ei⁹ plena firmitas. Uñ ſcp̄tu/
ra dic̄. Fortitudo ꝛ decor indumētū eius. ꝛ
ridebit ī die nouiſſimo. Prouer. vlt̄. Mo/
raliter habem⁹ h̄ exemplū in beata agnete ꝑ/
ſeuerādi ī bona vita incepta. nō deſiſtere ti/
more ꝟboꝝ detrahētiū. nec tēptatiōibꝫ dya/
boli. nec occaſiōibꝫ mōi. Iō dic̄ apl's. Itaqꝫ
frēs mei dilecti ſtabiles ſtateꝫ imobiles abū
dātes in oī oꝑe dn̄i ſꝑ ſciētes ꝙ laboꝛ vr̄ nō
eſt inanis ī dn̄o. j. Coꝛ. xv. ¶ Dico ſeptimo.
alta felicitas. Licʒ eniʒ ſit doctrina firma ꝙ
martyres ſunt ī felicitate ꝑadiſi. ſingulariter
tn̄ fuit oſtēſum de beata agnete. Fuit eīm ei⁹
corp⁹ ſepultū honorabilit̄. ꝛ cū iuxta illi⁹ pa/
trie ꝯſuetudinē parentes ei⁹ flētes vigilarēt
ad ei⁹ ſepulcrū viderūt exercitū ꝟginū ꝑter/
euntē cū ingēti lumīe q̄ oēs erāt indute cicla
dibꝫ auro textis. ꝛ palme in manibꝫ eaꝝ in ſi/
gnū victorie. Inter q̄s viderūt beatā agne/
tā. ꝛ ad dextrā ei⁹ agnū niue candidiorē. que
ſtans dixit eis. Uidete ne me q̄ſi mortuā lu/
geatis. ſʒ cōgaudete. qꝛ cū his oībꝫ lucidiſſi/
mas ſedes accepi ꝛ ꝑtrāſiuit. Ex iſto miracu
lo fit feſtū agnetis ſecūdo. ¶ Moralit̄ dicat̄
hic ꝯ illos q̄ indiſcrete flent illos de q̄bꝫ ſunt
certi ꝙ ſūt in ꝑadiſo. ſic ſunt pueri innocētes
Iō nō ſunt flendi niſi paꝝ ſatiſfaciēdo natu/
re. Sicut ſi rex duceret ſecū filium veſtrū vt
ip̄m faceret magnū dn̄m. ꝛ de hoc ploraretꝭ.
Idē in ꝓpoſito ꝛc̄. Iō dic̄ apl's. Nolum⁹ vos
ignorare de dormiētibꝫ. vt nō cōtriſtemī ſic̄
ꝛ ceteri q̄ ſpem nō habēt. ꝓma ad Theſ. iiij.
Flendi aūt ſunt mortui q̄ damnant̄.

¶ De ſancto Uincentio.

Beatus uir qui in
ſapia morabit̄. Habet̄ verbū iſtud
originalit̄ Eccī. xiiij. Per totū mū
dū inter xp̄ianos fit hodie feſtū btī Uincētij
de quo erit ſmo nr̄. Sʒ ꝓmo ſalutet̄ ꝟgo ma
ria ꝛc̄. Beat⁹ vir. ſ. h̄ ꝑ grām. et in futuro per
gloriā. q̄ in ſapia morabit̄. Pro declaratione
h⁹ ꝛ introductiōe materie ſciendū. et ꝙ q̄ſtio
fuit inter antiq̄s ph̄os. imo etiaʒ inter theo/
logos. q̄ differētia eſt inter ſapiām ꝛ ſciaʒ. qꝛ
ſancta ſcriptura loquēs ꝺ ſapia dicit. ꝙ ſal/
uat creaturā. ſ. occaſionalit̄. ꝛ etiā dicit quia
ſcia inflat. j. Coꝛ. viij. Nō aūt dimittendo
opiniones ph̄oꝝ ꝛ theologoꝝ in textu biblie
oñdit̄ q̄d eſt ꝟa ſapiētia dicēs. Sapiētia do
ctrine ſm nomē ei⁹ eſt ꝛ nō in mltis eſt mani
feſta. Quibꝫ autē agnita eſt ꝑmanet vſqꝫ ad
ꝯſpectū dei. Eccī. vj. Nota ſm nomē ei⁹ ē. qꝛ
ſapia ſm nōis ethymologiā idē eſt ꝙ ſapida
ſciētia. Sciētia eīm dic̄ cognitiōꝫ veritatꝭ de

deo ꝛ de creaturis. Sapiā aūt pl⁹ dicit.ſ.co
gnitiōꝫ ꝺ deo ꝛ creaturꝭ.cū ſapoꝛe deuotiōis
Uerbi grā. In theologia mlti ſūt ꝗ hn̄t ſcie
tiā theologie ī intellectu ad diſputādū.argu
endū.rn̄dendū.legēdū.ꝑdicandū. ſꝫ ī coꝛde
nō ſentiūt ſapoꝛē ſpūalis deuotiōis ꝛ dulce/
dinis.tales hn̄t ſciaꝫ ſꝫ nō ſapiaꝫ. Tu ei ſcis
legēdo.ꝑdicādo.ſtudēdo.diſputādo.ꝙ ē vn⁹
de⁹ ī eſſentia ꝛ trin⁹ ī ꝑſonis. Et fili⁹ dei fuit
incarnat⁹.nat⁹.moꝛtu⁹.et paſſ⁹. In iſtis ſen
tis tu ſapoꝛē amoꝛis ꝛ deuotiōis. ſi dicas ꝙ
ſic.tūc habes ſapiaꝫ.ſi dicas ꝙ nō.tūc habeſ
ſciaꝫ ſolū. Idē ſi volū⁹ loꝗ de iure canonico
vel ciuili.qn̄ vos dn̄e doctoꝛ legitꝭ vl' diſpu/
tatis.qn̄ cogitatꝭ diuinā ꝓuidētiā ꝙ iſto mō
de⁹ regit mūdū.ſ.ꝙ hoīes ſapiētes regūt ali/
os.vl' vt habeāt meritū iuſticie. ꝑ eos ad mi
niſtrandū ꝑ oꝛdinatiōes ꝛ maloꝝ punitōes
ſi in his ſentitis ſapoꝛē ſapiaꝫ habetꝭ. ſin al's
ſcientiā tm̄.ꝛ debetis dici ſciēs ꝛ nō ſapiens
Idē de magnis phīs ꝛ medicꝭ.ſciētib⁹ curſū
celi ꝛ ſtellaꝝ ꝛ ꝯſtellatiōes ꝛ ꝟtutes herbarū
lapidū ꝛ ſtellaꝝ. In tali ſcia ſi ſentitꝭ ī coꝛde
deuotionē dicēdo. O bn̄dict⁹ de⁹. ꝛ ꝗliter et
diſpoſuit ꝛ oꝛdiauit vt iſta inferioꝛa regant̄
a ſuꝑioꝛib⁹ coꝛꝑib⁹ ꝛc̄.tūc habetꝭ ſapiam.al's
ſciam. Ecce q̄re dic̄.ſapia ſm̄ nomē eius eſt.
Sꝫ heu cū ſequit̄.ꝛ nō in multis eſt manife
ſta.qꝛ licꝫ multi habeant ſciam. pauci tn̄ hn̄t
ſapiētiā. Hn̄t em̄ magnā ſciam ꝛ malā ꝯſciē
tiā. Ideo apl'us loquēs de illis magnis phīs
dicit. Qui cū cognouiſſent deū.nō ſicut deū
gloꝛificauerūt aut grās egerūt.ſꝫ euanuerūt
in cogitatiōib⁹ ſuis. dicētes em̄ ſe eſſe ſapien
tes.ſtulti facti ſunt. Roꝝ.j. Quib⁹ aūt cogni
ta eſt ꝑmanet vſqꝫ ad ꝯſpectū dei. Ideo dicit
thema. Beat⁹ vir.ſ.beatitudine vite. et poſt
beatitudine patrie.ꝗ in ſapia moꝛabit̄. Ap/
ꝓpꝛiādo autē thema ad beatū Uincentiū
inuenio ꝙ in mūdo habuit ꝗnqꝫ ſapiētias. ꝛ
nō ſunt plures.ſ.

- Pꝛima ſapientia phiſica.
- Secūda ſapiētia theologica.
- Tertia ſapiētia apoſtolica.
- Quarta ſapiētia angelica.
- Quinta ſapiētia heroyca.

Iſtis ꝗnqꝫ ſapiētijs de⁹ in h̄ mūdo dotauit
Uincentiū. Ideo de eo appꝛoꝑate dicit thema
Beat⁹ vir.i.ꝟtuoſus ꝗ in ſapia ꝛc̄. Dico pꝛi
mo ꝙ beat⁹ Uincenti⁹ habuit ſciam phiſicā
Sapia em̄ antiquoꝝ viroꝝ phoꝝ ī hoc erat
ſcꝫ vt haberēt cognitiōꝫ ꝟitatis de ꝑma cā ꝛ

de alijs. Et abſtinebāt ſe ab oīb⁹ delectatiō/
nib⁹.maxie luxurie ꝗ ebetat ꝛ obſcurat intel
lectū. Uitabāt em̄ negocia vt haberēt intel/
lectū recollectiuū.qꝛ virt⁹ vnita foꝛtioꝛ eſt ſe
ꝑa diſꝑſa.ꝛ cauebāt a pctīs. Ideo Salomon
magn⁹ phus de ſe dic̄. Cogitaui ī coꝛde meo
abſtrahere a vino carnē meā vt animā meā
transferrē ad ſapiam. Eccs.ij. Uinū em̄ ſigt
illa tria.ꝑmo luxuriā qꝛ ebetat. Ideo apl's. No
lite inebriari vino in ꝗ eſt luxuria. Secūdo
negocia tꝑalia qꝛ dant fumoſitates. Tertio
delectatiōes ꝗ impediūt ꝑfectū ſapie. ꝗa vi/
nū letificat coꝛ hoīs. Iſtā ſapiaꝫ habuit bea
tus Uincenti⁹. Dicat̄ cū eſſet aragonēſis de
ciuitate hoſtiēſi de nobili genere et in domo
patris eēt occaſio pctōꝝ.negocioꝝ. delecta/
tionū.ꝛ beat⁹ Uincēti⁹ vellet hr̄e ſapiam.di
miſſa domo pr̄is iuit ꝟſus auguſtā. vbi tunc
erat ſtudiū generale de phīa. et tm̄ ꝑfecit ꝙ
infra breue tꝑus oēs alios ꝑceſſit. Tenebat
iſtū modū ꝙ ſūme vitabat pctā. Dicat̄ h̄ ad
coꝛrectionē ſtudētiū.ne expendāt in vanum
pecunias parentū ꝛc̄. Iſta pctā vitabat bea
tus Uincētius ꝗ ꝟginē ſe ꝯſeruauit.ſciēs il/
lud. In maliuolā aīaꝫ nō intrabit ſapia.nec
hītabit ī coꝛꝑe ſubdito pctīs. Sap.j. Nota.
in maliuolā aīam.ꝑ inuidiā vindictā ꝛc̄.non
intrabit ſapia.licꝫ intret ſcia. Ideo beat⁹ vincē
tius ꝯſeruabat ſe ieiunādo.oꝛādo.ꝛ hēbat in
tellectū claꝝ ꝛ tenebat poꝛtā aptā. Itē vita/
bat negocia mūdana ꝗ ſpargūt coꝛ homis.
nec pōt cōpꝛehēdere. Ideo opoꝛtet ꝙ ſit vacuū
a negocijs. Ideo dic̄ ſapiēs. Sapiam ſcribe ī
tꝑe vacuitatis.ꝛ ꝗ minoꝛat̄ actu ſapiam ꝑci/
piet.qꝛ ſapia replebit̄. Ecci.xxxviij. Tertio
vitabat oēs delectatiōes carnis. imo mace/
rabat coꝛp⁹ vt ad ſapiaꝫ eleuaret intellectū.
ſciēs illud. Oīs ſapia a dn̄o deo eſt.ꝛ cū illo
fuit ſemꝑ.ꝛ eſt āte euū. Ecci.j. Nō ſolū occu
pabat ſe ī libꝛis tꝑalib⁹ phoꝝ.ſꝫ etiā in libꝛo
ſpūalis amoꝛis ꝛ deuotionis dei.qꝛ ſicut aq̄
deſcēdit de alto fonte ad oꝛtū. Ita ſapia de/
ſcēdit ab illo fonte. de ꝗ Ecci.j. Fons ſapie
ꝟbū dei ī excelſis. Ideo ſi vultis ꝙ deſcēdat ad
oꝛtū coꝛdis vr̄i ſiue intellect⁹ ponatꝭ canale
oꝛonis ꝛ deuotiōis. Iuxta ꝯſiliū beati Ja/
cobi apl'i. Qui indiget ſapia poſtulet a deo.
ꝗ dat oīb⁹ affluēter ꝛ nō impꝛoperat Jaco.j.
Ita faciebat beat⁹ Uincenti⁹. iō habuit ma
gnā ſciam phiſicā. Ideo in laudē dei ꝛ honoꝛē
beati Uincētij cātat eccl'ia. Sanct⁹ Uincē
tius a puericia ſtudijs lr̄arū traditus ſugna

ſibi ꝓuidēte clemētia gemina ſcia efficaciſſi/
me claruit. No. gemina ſcia. Ubi ponūt du/
plicē ſciaꝫ. ſpeculatiuā. ſ. et practicā. quā di/
cūt praxim. qñ ſcia ſpeculatiua deſcēdit i cor
de ꝑ deuotionē ꝛ ſaporē. ꝛ i vita ꝑ ſanctā cō/
uerſatiōꝫ. Sꝫ mō ſolū curat de ſcia ſpecula
tiua vt appareāt. No. efficaciſſime claruit in
ſuꝑlatiuo. qꝛ tres ſūt grad⁹ phie ſcie. vt dicit
Hiero. ad Paulinū. c. vj. Rōnalis. natural.
moralis. Rōnalis aūt oñdit modū rōcinādi
diſputādi ꝛc̄. vt grāmatica. logica. rethorica
Et i iſto gradu claruit beat⁹ vincēti⁹. Natu
ralis ē cogſcere mot⁹ celoꝝ ꝛ ſtellaꝝ. natural
elemētoꝝ ꝛ ſiłia. ꝛ i iſta efficaci⁹ claruit bea/
tus vincēti⁹. Moralis aūt docet quō eſt vi/
uendū ſm q̄ttuor ꝟtutes morales erga ſeipꝫ
ꝛ erga ꝓximū ſuū tā in ꝓſperitate q̄ꝫ in aduer
ſitate. Et i iſta beat⁹ vincenti⁹ excellētiſſime
claruit. Jō dic̄ thema. Beat⁹ vir i virtute. ſ.
meritoria. q̄ in ſapia ꝛc̄. ¶ Moralit. mō eſt
totū oppoſitū. Nā multi curāt ꝺ phia rōnali
diſputādo. arguēdo. legēdo ꝛc̄. Alij autē de
naturali. ſciētes mot⁹ ꝛ naturas. mutatiōes
generatiōes. corruptiōes. ꝛ alteratiōes rēꝝ.
Et aſtrologiā. Sꝫ ꝺ tertio gradu phie ꝛ ꝓn
cipali nullus curat mō ordinare vitā ſuam.
Multi ſunt q̄ hñt intellectū plenū q̄ſtionib⁹
ꝛ ſophiſmatib⁹ ꝛ volūtatē infectā et plenam
corruptiōib⁹. ꝛ vitā plenā diſſolutōib⁹. Me
lius eſſet hr̄e ignorātiā. qꝛ ignorātia q̄ nō eſt
affectata excuſat aliq̄lit. Jō dic̄ dñs ihs xp̄s
Jlle ſeru⁹ q̄ cognouit volūtatē dñi ſui et nō
ſe ꝑpauit. ꝛ nō fecit ſm voluntatē ei⁹. plagis
vapulabit multis. q̄ aūt nō cognouit ꝛ fecit
digna plagis vapulabit paucis. Lu. xij. Er/
go meli⁹ eēt neſcire q̄ꝫ ſcire ꝛ malā vitā tene/
re. Jō dr̄ de btō Vincētio. efficatiſſime cla/
ruit. ¶ Dico ſcd̄o ꝙ habuit ſapiāꝫ theologi
cā q̄ maior eſt q̄ꝫ phiſica. q̄ in h̄ ꝯſiſtit. ꝙ ex q̄
em̄ creatura tenet bonaꝫ vitā quā hꝫ. ꝛ cū h̄
oñdit alijs veritatē creatoris ꝛ creaturaꝝ. nō
ſolū ꝟbo docēdo. ſꝫ etiā exēplo oꝑe adimplē
do. ita ꝙ nō ſolū dicat. vadatis ad ꝑadiſum.
ſed veniatis. ſeq̄mini oꝑa mea. qꝛ ſicut bon⁹
pictor nō ſolū inſtruit puerū ore loquēdo. ſꝫ
manib⁹ oꝑando ꝛ lineādo ꝛc̄. Jta ē de bono
theologo. Jō ꝺ eo dr̄. Jp̄e tanq̄ꝫ imbres mit
tet eloq̄a ſapiē ſue. palā faciet diſciplinā do/
ctrine ſue. Eccī. xxxix. Nota ip̄e ſcꝫ p̄dicator
theolog⁹ tanq̄ꝫ imbres. qꝛ p̄dicatio tanq̄ꝫ aq̄
diuinaꝝ doctrinaꝝ refrigerat ardorē ſuꝑbie
in ſuꝑbis. auaricie i auaris. luxurie i luxurio

ſis. ꝛ ſic de alijs. Et ſic̄ pluuia facit fructifica
re in bonis oꝑib⁹ ꝛ merit̄ꝫ. No. ip̄e palā faci/
et ꝛc̄. ne dicat. Jſte frater dicit ꝛ loquit mul/
ta bona de hūilitate. ſꝫ ip̄e eſt ſuꝑbus. Pul/
chros ſmones facit de miſericordia ꝛ libera
litate. ſꝫ ip̄e eſt auar⁹. Multū cōmēdat caſti
tatē. ſꝫ ip̄e eſt luxurioſus. ꝛ ſic de alijs. Jſtaꝫ
ſapiam habuit beat⁹ Vincēti⁹ excellēter. Ex
quo em̄ habuit ꝓmā ſapiētiā. ſ. phiſicā. dedit
ſe ad ſtudendū bibliā. et poſtq̄ꝫ in ea fuit bñ
inſtruct⁹ incepit p̄dicare. nō ſolū ꝟbo ſꝫ oꝑe.
Poſtq̄ꝫ eniꝫ ſua fama diuulgata erat ꝙ eſſet
deuotior. ſanctior. ꝛ aptior alijs. Ep̄us ceſar
auguſtan⁹ Valeri⁹ noīe volēs ꝓuidere ouib⁹
ſuis de p̄dicatiōis paſtura vocauit beatum
Vincentiū ꝛ ordinauit eū vſq̄ꝫ ad diaconū.
Et qꝛ ep̄us erat ſenex. iō cōmiſit ſibi officiū
p̄dicatiōis ꝑ totā dioceſim. Nā p̄dicare offi/
ciū eſt ep̄ale. vt patet in ꝓmis ep̄is. ſ. ap̄lis vt
dixit Petrus de ſe et de alijs. Nos ꝟo orōni
q̄ꝫtū ad miſſam. q̄ eſt ꝓncipalis oratio. et mi/
niſterio verbi inſtātes erim⁹. Actuū. vj. Jō
qñ ep̄us cōſecrat in ei⁹ dorſo ponit euāgelia
riū apꝫtū. ꝛ dr̄ ſibi. Vade p̄dica verbū dei. vt
dic̄ decretalis. Cū et adiuncto. Hoc officiū
fuit ꝓncipale filij dei in h̄ mūdo. q̄re ait. Ea/
mus i vicos ꝛ ciuitates vt etiā ibi p̄dicē. Ad
hoc em̄ veni. Marc̄. x. Tūc beat⁹ Vincēti⁹
cogitauit imitari maiorē p̄dicatorē. ſ. xp̄m q̄
cepit facere ꝛ docere. Jncepit feruēter p̄dica
re. nō ſolū verbo ſꝫ exēplo et oꝑe. Primo em̄
fundauit ſuaꝫ vitā in magna hūilitate. intm̄
ꝙ nec genere nec ſciētia nec dignitate ſuꝑbi
ebat. Jdeo poterat p̄dicare ꝯtra ſuꝑbiā. Jtē
deſpiciebat ꝓ deo oīa tp̄alia bona. Jō p̄dica
bat ꝯtra auariciā. vſuraꝫ. rapinam. furta ꝛc̄.
Jtē qꝛ cōſeruauit ſe in virginitate poterat p̄
dicare ꝯtra luxuriā. rep̄hendēdo hoīes. mu
lieres. clericos. ꝛ religioſos. qꝛ habebat faciē
ferream ſiue carnē de ferro ꝛc̄. Jtē quia erat
fundat⁹ in charitate. p̄dicabat ꝯtra rācores.
malas volūtates. qꝛ erat abſtinēs. audacter
poterat p̄dicare ꝯtra guloſos. ebrioſos. ꝛ ie/
iunioꝝ fractores. Et qꝛ erat patiēs. predica/
bat ꝯtra iracūdos. ¶ Jtē qꝛ erat diligēs nūq̄ꝫ
erat ocioſus. ſꝫ laborabat in oꝑib⁹ ſp̄ūalib⁹.
Jō poterat rep̄hēdere ocioſos q̄ ꝑdunt tp̄s
eis a deo ꝯceſſum ad pniam. Prelatis p̄dica
bat vt magis curarēt de aīab⁹ q̄ꝫ de redditi/
bus. Clericis ꝙ haberēt deuotionē. Religi/
oſis obedientiā. Dñis villaꝝ ꝛ cōmunitatū
rectorib⁹ vt facerēt iuſticiā ꝛ vitarēt peccata.

notoria. Subditis fidelitatē. Diuitibꝫ miſe
ricordiā. Paupibꝫ ⁊ tribulatꝭ patiam. Ecce
quō habuit ſapiā ʒ theologicā. Jō de eo can
tat eccl'ia. Sācitate qʒ inſignis archidiaco
natū ſuſcepit. ⁊ vices pōtificis diligēter exe/
qbaꝛ quō tā glīoſū officiū ꝑdicatiōis dʒ exeq̄
cū diligētia ſiue diligēter. Et qꝺ pctm̄ ē illo
rū q̄ ſolū ore curāt exeq̄ officiū ꝑdicatiōis et
nō ope. Vultꝭ intelligere qꝺ pctm̄ ē ac ſi ali/
q̄s iret ad papā vel regē ꝓ aliq̄ dignitate ſeu
bn̄ficio obtinēdo. et rex vel papa de h̄ fecit ei
lr̄am vl' bullā optime ſcriptā. tn̄ ille nō curat
ꝺ ſigillo. nihil obtinebit qn̄ vellet itrare poſ/
ſeſſionē dignitatis. qꝛ nō adhibereꝛ ei fides.
Jta ē de ꝑdicatoribꝫ q̄bꝫ deꝰ ꝓmittit magnā
dignitatē ⁊ bn̄ficiū i celis. Qui fecerit. ſ. opa
bona. ⁊ docuerit alios ore vt faciāt. h̄ magnꝰ
vocabiꝛ in regno celoꝝ. Math. v. Si ḡ nos
de iſto bn̄ficio volumꝰ h̄ꝛe lr̄am ſeu bullā. i.
ſermonē optime ordinatū. colore rethorico
adornatū. cū magnis autoritatibꝫ. origina/
libꝫ. realibꝫ ⁊ vocalibꝫ. ſʒ ſi ibi nō eſt ſigillū bo
n̄e vite. nō daꝛ fides ꝟbis. nō penetrāt corda
gentiū vt ꝯuertanꝛ ⁊ corriganꝛ. Jō neceſſa/
riū eſt ſigillū quod dat autoritatē doctrine.
Jō ex ſigilli defectu multi amittūt bn̄ficiū a
xp̄o ꝓmiſſum. dicēte xp̄o. Qui. ſ. ille q̄ habet
ꝑdicare ſoluerit vnū de mādatꝭ iſtis minimis
⁊ docuerit ſic hoīes. minimꝰ vocabiꝛ i regno
celoꝝ. Math. v. Minimꝰ. i. nullꝰ. qꝛ nunq̄
intrabit in illud. Jō dicebat apl'us vniuer/
ſalis ꝑdicator. Nō audeo aliq̄d loqui. ſ. in ꝑ/
dicatiōe eoꝝ q̄ ꝑ me nō efficit xp̄s in obedien
tiā gentiū. in ꝟbo ⁊ factis. in ꝟtute ſignoꝝ et
ꝓdigioꝝ. in ꝟtute ſpūſſancti. Roꝝ. xv. ¶ Di/
co tertio q̄ tertia ſapiētia eſt ſapiētia apl'ica.
q̄ in h̄ cōſiſtit. ſ. ꝑdicare ꝟbo ⁊ ope. ⁊ cum hoc
ꝓpter honorē dei ⁊ ſaluationē aīaꝝ laborādo
ꝑ mundū diſcurrere de villa in villā ⁊c. exē/
plo xp̄i ⁊ ꝑcepto. Euntes in mūdū vniuerſū
Marc. vlt'. Queadmodū mercatores ꝑ ter/
rā. ⁊ marinariȷ̄ ꝑ mare laborāt cum magnis
ꝑiculis ꝑ modico lucro. Jta apl'i ⁊ ꝑdicato
res apl'ici laborāt ꝑ mūdū vt xp̄m lucrifaci/
ant. O q̄t lucrū portabūt in iudicio paulꝰ ⁊
petrꝰ ⁊ aliȷ̄. Jō ꝑdicatoribꝫ apl'icis dīc apl's.
Videte itaq̄ fratres quō caute ambuletis.
nō quaſi inſipiētes ſed q̄ſi ſapiētes. redimen
tes tp̄us qm̄ dies mali ſunt. ad Eph. v. Jſtā
ſapiētiā habuit beatꝰ Vincētiꝰ. qꝛ nō ſolū in
ciuitate ceſarauguſte laborabat ꝑdicando.
ſed ꝑ villas ⁊ caſtra cū magnis ꝑiculis ꝓpter

infideles. Tūc eī tp̄is fuit maxima ꝑſecutio
xp̄ianoꝝ. Jmperātibꝫ diocleciano ⁊ maximi
ano. q̄ miſerūt virū gubernatorē q̄ tormētis
cruciabat ⁊ occidebat xp̄ianos q̄ nolebāt fi/
dē xp̄i abnegare. Crudelis dn̄s ſʒ crudelior
miſter. Et fuit ſibi dictū quō. b. Vincē. fuit
captꝰ ex ꝑcepto daciani. q̄ captꝰ et cathenatꝰ
pedeſter miſit ipſum apud valentiā vbi ſunt
diete multe. quas iuit oneratꝰ cathenis ⁊ fer
ro. Quale fuit iſtud tormētū. et h̄ fuit primū
tormētū. Sʒ cogitās onꝰ xp̄i qꝺ xp̄s porta/
uit qn̄ ducebaꝛ ad crucifigendū patiēter por
tauit attēdens ad verbū xp̄i dicētis. Si q̄s
vult poſt me venire abneget ſemetip̄m ⁊ tol/
lat crucē ſuā ⁊ ſequaꝛ me. Math. xvj. ¶ Se/
cundū tormētū fuit. qꝛ dacianꝰ noluit q̄ ſta/
tim pn̄tareꝛ ſibi. vt magis timeret ⁊ māſue/
ſceret ⁊ ꝑcepit vt ponereꝛ i carcere ſine cibo
⁊ potu tribꝫ diebꝫ. ⁊ cū corpe eſſet ibi detentꝰ
anima ibat ꝑ plateas ꝑadiſi ꝯtemplando. et
cum iſta cōfortatōne trāſiuit. Cogitate quō
oneratus ferro dormiebat in terra. ⁊ erat ſi/
ne cibo. ⁊ poterat dicere recte cū apl'o. Nr̄a
cōuerſatio in celis eſt. q̄ntū ad aīam. ⁊ vlteriꝰ
diciꝛ. Vn̄ etiā ſaluatorē expectamꝰ dominū
noſtrū ih̄m xp̄m. q̄ reformabit corpꝰ hūilita/
tis nr̄e ꝯfiguratū corpi claritatꝭ ſue ſc̄m ope/
rationē q̄ etiā poſſet ſibi ſubȷ̄cere oīa. Phil.
iȷ̄. ¶ Tertium tormentū fuit qn̄ illa die fuit
Daciano pn̄tatꝰ. ⁊ vidēs ip̄m pulchrū iuue/
nē ⁊ rubicundū et ī nullo alteratū. credēs q̄
cuſtodes ei miniſtraſſent cibaria voluit eos
occidere. Et dixit beatꝰ Vincentiꝰ. Nō occi
das eos. qꝛ bn̄ tenuerūt tuū crudele ꝑceptū.
Tūc dixit ſibi Dacianꝰ q̄ abnegaret fidē xp̄i
al's oīa tormēta expendereꝛ in eum. Rn̄dit
beatus Vincentiꝰ. Scito nepharium eſſe
apud xp̄ianos deitatꝭ cultū abnegare. Tor/
mēta tua nō timemꝰ qꝛ ꝑ ipſa deducimur ad
coronā. ⁊ ꝑ mortē ad vitā. Jnſurge ḡ miſer ⁊
toto malignitatis ſpū debachare. Videbis
me dei ꝟtute plꝰ poſſe dū torqueor. q̄ꝫ poſſis
ipſe q̄ torques. O qualis xp̄i miles intrepidꝰ
⁊ ſtatim denudarūt eū. ¶ Quartū tormētū
fuit. qꝛ ſtatim poſitꝰ in eculeo ſʒ cogitās pe/
nam xp̄i in cruce pendētis patienꝛ ſuſtinuit
illud tormentū. Cui dixit Dacianꝰ. O miſer
miſerere tui ⁊c. Beatꝰ aūt Vincētius alacri
vultu rn̄dit. Hoc ē qꝺ modis oībus exq̄ſiui
¶ Quintū tormētū fuit qn̄ cū falcaſtrꝭ ferre
is eiꝰ caro crudeliꝛ lacerabaꝛ. ip̄o aūt dicēte
Nō ſunt cōdigne paſſiōes hꝰ tp̄is. ſuſtinuit

patiēter. ¶ Sextū tormētū fuit de laminis
ferreis ignitis ad eiꝰ latera applicatis. ipo di
cēte. Probasti cor meū ⁊ visitasti nocte. s. tri
bulatiōis. igne me examiasti. ⁊ nō ē inuēta in
me iniq̄tas. etiā sustinuit ¶ Septimū tormē
tū qn̄ depositꝰ de eculeo positꝰ fuit i craticu/
la vt beatꝰ Laurētiꝰ. De h̄ cātat eccl'ia. Assū
ptus ex eculeo leuita Vincētiꝰ atq; ad pati/
bulū raptꝰ moras carnificū arguēdo ad pe/
nā alacrit ꝓperabat. Dicat cū fuit i craticu/
la ferrea voluebāt eū ꝓiciētes sal i ignē. Xpi
miles ꝑciosus leuita Vincētius vt tribunal
spōte rogū. i. focū ascēdit intrepidꝰ. cuiꝰ salis
crepitātis ꝑ corpꝰ minutie sparsim ibāt atq;
prune sonabant sanguie ¶ Octauū tormētū
fuit ꝙ amotꝰ de craticula positꝰ fuit i carcere
tenebroso. pedibꝫ ꝯstrictꝰ ligno ⁊ tūc sternūt
fragmēta testaꝝ. vt quocūq; se verteret vulne/
ra ipa iueniāt. Priuat oi ꝯsortio hūano vt si
nō moreret. darent sibi alia noua tormenta.
Sz assunt angeli. lux refulget in carcere. la/
xant ligna a pedibꝫ. testarū asperitas vertit i
floꝝ molliciem. dant laudes deo. ⁊ angelice
vocis suauitas ꝓcul diffundit. Euigilātes
custodes ⁊ h̄ vidētes cū multis aliis cernēti
bus ad dn̄m ꝯuertūt. Ecce ꝑncipalia tormē
ta q̄ beatꝰ vincētiꝰ sustinuit i dei honorē ⁊ in
aiaꝝ saluatiōꝫ. Ecce h̄ sapia apl'ica. Et pote/
rat dicere cū apl'o. Oia sustineo ꝓpt electos.
vt ⁊ ipi salutē ꝯsequant q̄ est i xpo ihu cū gl'ia
celesti. ij. Thimo. ij. Igit. Beatꝰ vir q̄ in sa/
piētia ⁊c. ¶ Moralit meliꝰ foꝝ possumꝰ nos
h̄re de ꝑadiso. Cōtemplate h̄ quō care vēdi/
dit xps suis amicis. Iō faciamꝰ pniam ⁊ la/
boremꝰ i bonis opibꝫ. De illis q̄ nolūt labo/
rare dic dauid. In labore hoim nō sūt. et cū
hominibꝫ nō flagellabunt. Glo. sꝫ cū demoni/
bus i inferno. ¶ Dico q̄rto ꝙ q̄rta sapia est
sapia angelica. q̄ in h̄ ꝯsistit. s. in oibꝫ angelo/
rū opibꝫ. Ipi ꝑferūt ⁊ ꝑponūt honorē dei et
gl'iaꝫ sup oia. Hoc declarat sic. In ꝑncipio
eni mōdi anq̄ deꝰ creasset hoiem. deꝰ creauit
angelos. int q̄s lucifer erat maior ⁊ sanctior.
vt dicit Gregꝰ. Qui voluit deo parificari. ⁊
reuelauit h̄ aliis angelis. ⁊ multi ꝯsenserunt
dicēdo ꝙ esset bonū. velut adulatores cupi
entes dn̄is complacere. Boni aūt angeli vt
michael. gabriel ⁊ raphael nō ꝯsenserūt. imo
ꝯtradixerūt. ꝑferētes ⁊ ꝑponētes honorē dei
⁊ eiꝰ gl'iā. Ecce sapia angeloꝝ. Iō ꝯfirmati
sunt in gr̄a. Per sapiaꝫ sanati sunt q̄cūq; pla
cuerūt tibi dn̄e a ꝑncipio. Sap. ix. No. Per
sapiētiā sanati sūt. ab infirmitate. s. creatura
rū. q̄ ē peccabilitas. q2 oēs creature erāt pec
cabiles. sed sanati tūc fuerūt sancti angeli. q2
ꝯfirmati fuerūt tūc i gr̄a ⁊ i gl'ia quā tūc ha
buerūt. Ista ē sapia angeloꝝ. Istā sapiaꝫ ha
buit sanctꝰ vincētiꝰ. q2 in nullo tormētorum
mortuꝰ fuit. vt dacianꝰ ꝯfunderet. et deꝰ ha/
beret gl'iā ⁊ honorē. Qn̄ eni dacianꝰ audiuit
miraculū de hīs q̄ in carcere visa sunt ⁊ au/
dita de ꝯuersiōe multoꝝ dixit victi sumus ⁊
insaniēs dixit. Reponat inq̄t i lecti mollicie.
vt post renouet iteꝝ ad tormēta. Et habuit
medicos ⁊ fingens se ipm dimisisse. ꝑmisit vt
xpiani curarēt de eo vt cito fortificatꝰ durio
ra tormēta sibi daret. Qd̄ cū fieret pn̄s cre/
dentiū manibꝫ xpo spm̄ reddidit. vt deꝰ ha/
beret gl'iā ⁊ honorē. q2 nullꝰ pōt aliquē inffi
cere nisi deꝰ velit ꝑmittere. Et poterat dice/
re cū apl'o. Magnificabit xps in corpe meo
siue ꝑ vitam siue ꝑ mortē. Mihi aūt viuere
xps est ⁊ mori lucrū. ad Phil. j. Nota. Mihi
aūt viuere xps est. q2 supnaturaliter ⁊ mira/
culose vixit in tā asperis tormētis. et mori int
xpianos recepts eccl'iasticis sacramētis. lucꝝ.
¶ Moralit istā sapiam debemꝰ nos habere
In oibꝫ dictis ⁊ factis nr̄is ꝑferamꝰ dei ho/
norē ⁊ gl'iā. nō mētiēdo. nec ꝓximū decipien
do. nec iurādo. nec renegando. nec blasphe/
mādo. In oibꝫ honorificet deus ꝑ ihm xpm
dn̄m nr̄m. cui est gl'ia et imperiū in secula se/
culoꝝ amē. ꝑma Pet. iiij. ¶ Dico q̄nto ꝙ ha
buit sciam heroycā. Sapia heroyca. i. diui
na. Ista ē aliis maior. q̄ in h̄ ꝯsistit ꝙ deꝰ ob/
tinet de creatura finē quē ipe intēdit infalli/
bilit. q2 nulla cā pōt ipedire q̄n eueniat q̄d
ipe ordinauit de creatura. imo ꝯ regulas lo
gicales. Dicit eni logicꝰ ꝙ ex puris negati/
uis nō sequit ꝯclusio affirmatiua. Sz deꝰ ex
negatiuis ꝯcludit affirmatiuā vt sibi placet.
Phus aūt dic. Ex ꝯtrariis nō ꝓducit cōtrariū.
imo deꝰ ex ꝯtrariis ꝓducit effectū contrariū
vt patet in Joseph de quo ordinauit ꝙ esset
dn̄s fratrū suoꝝ ꝙ intelligētes frēs sui ipm
vendiderūt vt esset captiuꝰ et nō dn̄s eorum
Et ex illiꝰ venditiōe secutū fuit ꝙ Joseph fu
it dn̄s eoꝝ. Ecce quō ex ꝯtrariis deꝰ ꝯcludit
suū ꝓpositū. Ad h̄ auctas. Sapiaꝫ. supple di
uinā. nō vincit malicia. supple creaturarum.
Attigit a fine vsq; ad finē fortiter. ⁊ disponit
oia suauit. Sapie. vij. ⁊. viij. Istā sapiaꝫ ha/
buit beatꝰ Vincentiꝰ dei volūtate. q2 eā. scꝫ
cōicauit. Iō dr̄ vincētiꝰ q̄si vincēs dacianū

qꝫ dacian⁹ oꝛdinauit ꝙ moꝛeret̃ in toꝛmẽtis.
Et qñ audiuit ꝙ moꝛtu⁹ fuerat i lecto. dixit.
victi ſum⁹. ſꝫ ex quo i vita nõ potuit ipm̃ vin
cere. in moꝛte cogitauit hr̃e victoriã ↄ̃ coꝛpe.
Ecce malicia. Et mãdauit ei⁹ coꝛp⁹ ꝓijci in
campũ a feris ꝛ auibꝫ ↄſumẽdũ. ſꝫ affuit coꝛ/
uus q̃ aues cũ feris abigebat. Et credit̃ fuiſ/
ſe angel⁹. Qđ reuelatũ fuit Daciano. q̃ fecit
coꝛp⁹ ꝓijci i mari cũ mola funibꝫ collo liga/
ta. ex q̃ in t̃ra nõ poterat eũ vincere. ad min⁹ i
mari vinceret eũ. Sꝫ nõ erat ita. qꝫ ſapĩa di
uina alit̃ oꝛdiauit. Et dũ ſubmerſoꝛes redi/
rent ad denũciãdũ quõ ꝓieciſſent coꝛp⁹ i ma
ri. dei ꝟtute coꝛp⁹ delatũ eſt ad lit⁹ quoddã.
ꝛ facta reuelatiõe ſup hoc cuidã viro fideli ꝛ
cuidã vidue. cõcurrẽtibꝫ illuc fidelibꝫ reptũ
coꝛp⁹ ſepultũ ẽ ab eis i q̃daꝫ pua baſilica ibi
ꝓpe. Ceſſante ꝟo rabie pſecutiõis deuotio fi
deliũ honoꝛabili⁹ eũ extra muros ciuitatis
valẽtie ſepeliuit. Jđ cantam⁹. Uincentẽ mũ
dũ adoꝛem⁹ dñm. in quo pſſurã mũdi mar/
tyꝛ dicit vincenti⁹. Ergo Beat⁹ vir q̃ in ſapi
entia. ſ. diuina moꝛabit̃.

¶ De cõuerſione ſancti Pauli apl̃i ſermo.

V As electionis eſt mihi iſte. Habet̃ verbũ iſtud i acti
bus aploꝝ. ca. ix. Hodie fit feſtũ i
eccl̃ia de ↄuerſiõe ſancti Pauli. De nl̃lo ſan
cto fit feſtũ cõuerſionis niſi de beato Paulo
aplo. Nõ ſolũ rõne ſui. qꝫ fuit miraculoſa. ſꝫ
etiã rõne nr̃i. qꝫ fuit peccatoꝛibꝫ ꝓficuoſa. qꝫ i
ſua ↄuerſiõe oñdit̃ quõ pctõꝛ dꝫ ad xp̃m con
uerti. Sꝫ ꝑmo ſalutet̃ ꝟgo maria ꝛc̃. ¶ Pro
breui declaratiõe ꝛ materie introductiõe ſci
endũ ꝙ ꝑncipale fundamẽtũ ꝛ ꝑncipiũ ſalua
tõnis hoĩm eſt electio dei eterna. Anteq̃ꝫ de⁹
crearet celũ ꝛ terrã nec aliq̃d. iã in ſecreto ↄ
ſiſtoꝛio trinitatꝫ facta fuit electio de ſaluãdis
tali mõ. Tot dñi impatoꝛes. reges. duceſ. co
mites ꝛc̃. erũt in mũdo. De iſtis dixit pr̃ fili⁹
ꝛ ſpũſſanctus. tot ſaluabunt̃ amoꝛe iuſticie.
quã faciẽt in ſubditoꝝ coꝛrectõne. Item tot
ꝑlati. pape. cardinales. patriarche. archiepi
ꝛ epĩ ꝛc̃. erũt in mũdo. De iſtis tot ſaluabunt̃
ꝟtute charitatis ꝛ diligẽtie ſuaꝝ ouiũ. Item
tot religioſi erũt. de q̃bꝫ tot ſaluabunt̃ ꝟtute
obediẽtie ſuũ oꝛdinẽ ſeruãdo. Itẽ tot clerici
ꝟtute deuotiõis. Itẽ tot diuites ꝟtute miſe/
ricoꝛdie. Tot paupes ꝟtute patiẽtie. Itẽ tot
mĺieres ꝟtute honeſtatꝫ ꝛ ↄtinẽtie Ita ꝙ iſta
electio eſt ꝑmũ fundamentũ ꝛ ꝑncipale. ꝛ ꝑn
cipiũ ſaluatõnis hoĩm ac mulierũ. Auctas.
Elegit nos in ipo ante mũdi ↄſtitutionẽ vt
eſſem⁹ ſancti ꝛ imaculati in cõſpectu eius in
charitate. q̃ ꝑdeſtinauit nos i adoptõeꝫ filio
rũ per ihm̃ xp̃m dñm noſtrũ. ad Ephe. j. Et
iſta electio dr̃ ꝑdeſtinatio. Et qꝫ beat⁹ paul⁹
fuit a deo eternalit̃ elect⁹ vt eſſet de maioꝛibꝫ
ſanctꝫ ꝑadiſi. De eo dic̃ xp̃s i themate. Uas
electiõis. i. electũ paſſiue. eſt mihi iſte. ſ. Pau
lus. Sꝫ qꝫ diuina electio facta in eternitate
habet executionẽ in tp̃e. dicã vobis practicã
executiõis electiõis beati Pauli. put in epl̃a
hodierna ↄtinet̃. Dicat̃ hiſtoꝛia put dic̃ Lu
cas in epl̃a hodierna. Actu. ix. Quõ pſeque/
batur xp̃ianos vt lupus oues. intm̃ ꝙ multi
xp̃iani fugerũt de hierl̃m. Jđ dixit ipe. Ego
ſequar eos. Dicat̃ quõ furijs infect⁹ ibat da/
maſcũ ꝛc̃. Saule ſaule q̃d me pſequerꝫ. No/
ta non dicit. cur pſequeris meos ſeruitoꝛes.
qꝫ tant⁹ eſt amoꝛ xp̃i ad ſuos ſeruitoꝛes ꝙ il/
loꝛũ pſecutionẽ reputabat ſuã. Sicut enim
bonũ qđ fit ſuis ſeruitoꝛibꝫ amoꝛe ſui recipit
in pſonam ſuã. ita ꝛ malũ. Jđ dicet i iudicio
vniuerſali. Eſuriui ꝛ nõ dediſtis mihi man
ducare ꝛc̃. Tũc dicẽt. Qñ vidim⁹ te eſurien/
tẽ ꝛ dedimus tibi mãducare ꝛc̃. Quibus di
cet. Quãdiu feciſtis vni ex minimis meis. mi/
hi feciſtis. Math. xxv. Hic patet quõ homo
debet cauere ne diſpliceat ſeruitoꝛibꝫ dei. qꝫ
ipe recipit in pſona ſua queãdmodũ rex reci
pit in ſe qñ offendit̃ miles vel eius officialis
Et ꝓpter h̃ tm̃ timet̃ ne offendat̃ regis offici/
alis. Jđ dixit xp̃s. Saule. Sic em̃ vocabat̃
añ ei⁹ ↄuerſionẽ. Saule q̃d me pſeq̃ris. Ec/
ce amoꝛ xp̃i ad nos. Et paul⁹ timẽs ac ſtupẽſ
dixit. Quis es dñe. Rñdit ihs. Ego ſuꝫ ihs
nazaren⁹ quẽ tu pſeq̃ris. Durũ eſt tibi cõtra
ſtimulũ calcitrare. ¶ Nota ꝙ Paul⁹ añ con
uerſionẽ ſuã habebat q̃ttuoꝛ falſas credẽti/
as ſeu opiniones ꝛ erroꝛes ↄ̃ dñm noſtrũ Je
ſum xp̃m. Prima ꝙ nõ credebat ipm̃ eẽ deũ.
ſꝫ purũ hoĩem. Scđa ꝙ nõ fuit ſaluatoꝛ mũ
di ſꝫ deceptoꝛ. Tertia ꝙ non ſurrexit a moꝛ/
tuis. Quarta ꝙ nõ erat iudex bonoꝝ et ma/
loꝝ. Sed xp̃s in rñſione qñ dixit. Ego ſum
Jeſus nazaren⁹ ꝛc̃. fugauit oẽs erroꝛes. Et
ꝑmo qñ dixit. Ego ſum. qđ eſt nomẽ diuini/
tatis. qꝫ de⁹ ꝓprie habet eſſe. Noſtrũ aũt eſſe
eſt nobis a deo datũ. iđ nõ debet dici eẽ. Si
cut null⁹ debet dici diues de pecunijs mu/
tuo receptis. Totũ em̃ noſtrũ eſſe mutuatũ
eſt nobis a deo. Ideo ꝓprie loquẽdo null⁹ hꝫ

eſſe niſi ſolꝰ deꝰ. Jõ legimꝰ Exo. iij. ꝙ qñ deꝰ
voluit mittere moyſen vt liberaret ꝓplꝫm iſrl'
de egypto. dixit ſibi moyſes. Si dixerint mi
hi qd ē nomē dei. qd dicā eis. Rñdit dñs ad
moyſen. Ego ſum q ſū. Sic dices filijs iſrl'.
Qui ē miſit me ad vos. Exo. iij. Ecce quare
rñdit Paulo. Ego ſū. ⁊ dic Augꝰ. in libro de
videndo deū. ꝙ xp̄s oñdit tūc paulo diuinā
eſſentiā vt ibi determiat Augꝰ. Cõtra ſcdm
errorē dixit Jh̄s. qd idē eſt qd ſaluator. oſtē
dēs ſibi clare ꝙ nullꝰ põt intrare ꝑadiſū nec
ſaluari. niſi ſibi credēdo et obediēdo. Cõtra
tertiū dixit. nazarenꝰ. i. floridꝰ. q: eiꝰ corpꝰ in
reſurrectiõe ſua glioſa floruit q̄ttuor floribꝫ.
Prima ipaſſibilitatis. Scda leuitatꝫ. Ter/
tia ſubtilitatꝫ. Quarta claritatꝫ. Jõ dixit na/
zarenꝰ. Cõtra q̄rtū errorē dixit. Durū ē tibi
ꝯ ſtimulū calcitrare. Stimulꝰ eſt ſnia dura
quā dabit vt iudex vniuerſalis bonoꝝ ⁊ ma
loꝝ. qñ dicet malis Diſcedite a me maledicti
in ignē eternū ⁊c. Math. xxv. Tūc paulꝰ tre
mēs ac ſtupēs dixit. Dñe qd me vis facere. ſ.
vt poſſim ſaluꝰ fieri. Nõ em̄ video clare er/
rores in qbꝫ erā. Et ait dñs ad eū. Surge et
ingredere ciuitatē ⁊ dicet tibi qd te oporteat
facere. Surrexit aūt de terra. apertiſq; oculis
nihil videbat. Tāta fuit claritas q eū circū/
fulſit ꝙ ꝑdidit viſum. ac ſi hõ diu reſpiceret
ſolē amitteret viſum. Ad manꝰ aūt illū tra/
hētes viri q comitabant cū illo q ſtabāt ſtu/
pefacti introduxerunt damaſcū. Et erat ibi
tribꝫ diebꝫ nõ vidēs. ⁊ nõ mādūcauit neq; bi
bit. Dicūt doctores ꝙ in his tribꝫ diebꝫ didi
cit ⁊ vidit i ſcola ꝑadiſi qcqd poſtmodū ꝑdi/
cauit. Interi xp̄s appuit cuidā diſcipl'o ſuo
in damaſco exiſtēti q dicebat Ananias. ⁊ di/
xit ei. Anania. Et ille. Ecce ego dñe. Et ait.
Surge ⁊ vade in vicū q vocat rectꝰ. ⁊ q̄re in
domo Jude ſaulū noie tarſenſe3. Et timuit
ananias dicēs. Dñe audiui a multis qm̄ ꝑſe/
quit nomē veſtrū ⁊c. Jõ dñe nõ mittatis me
ad illū lupū ⁊c. Tūc dixit dñs ad eū. Uade
qm̄ vas electiõis eſt mihi iſte vt portet nomē
meū corā gentibꝫ ⁊ regibꝫ ⁊ filijs iſrl'. Quia ſi
cut in vaſe auri vel argēti ꝑſentant fructꝰ do
minis. Ita iſte portabit nomē meū ⁊c. Per/
ficiatur hiſtoria ep'le ꝯcludēdo thema. Uas
electionis eſt mihi iſte. Ecce electio eterna.
¶ Quātū ad ſecūdū dico ꝙ in ꝯuerſiõe bea
ti Pauli oñdit modus ꝯuerſiõis pctõris ad
deū. Jõ eccl'ia facit feſtū d iſta ꝯuerſiõe pau
li ſolū. Et ſūt ſeptē modi qbꝫ peccator ꝯuer/
tit ad deū vt Paulꝰ. q ſequunt. ſcꝫ

¶ Illuminatio diuinalis.
¶ Humiliatio ꝑſonalis.
¶ Reprehenſio fraternalis.
¶ Oſtenſio iudicialis.
¶ Inſtructio doctrinalis.
¶ Exemplificatio virtualis.
¶ Afflictio penitentialis.

¶ Primꝰ modꝰ illumiatio diuinalis. qñ pec
cator ꝯuertit ad deū vt paulus. a deo ſubito
illumiat. q: pctõr q̄ſdiu exiſtit in pctis eſt ce/
cus. Cecus em̄ nõ videt ꝑiculū in q eſt. Si/
cut em̄ ille q trāſit ꝑ vicū. ⁊ modo cadit in lu
to. mõ inter lapides. mõ inter vepres. cecus
iudicat. q: ſic ille eſt cecꝰ. Ita de pctõre tran
ſeūte ꝑ viā huiꝰ mūdi vel vite. mõ em̄ cadit i
luto fetētis luxurie. mõ inter ſpinas pungē/
tis auaricie. mõ inter lapides iracūdie ⁊ ma
licie. Jõ ſcptura ſancta tales iudicat cecos.
Ambulabūt vt ceci. q: dño peccauerūt. So/
pho. j. Jõ neceſſaria eſt lux diuina illuſtrās
mentē pctõris. Iſto lumine illuminat pctõr
qñ dicit. O miſer q̄t annis fui i luto luxurie
vel ſpinis auaricie. ⁊ ſic de alijs. O miſer qd
erit de me ſiue de aīa mea. Qñ diuinū lumē
irradiat eiꝰ ꝯſciam cognoſcit pctā. q: lux na
turalis intellectꝰ nõ ſufficit. nec etiā lux ſcie
acq̄ſite. ſꝫ lux diuia eſt neceſſaria. Hoc oſten
dit in ꝯuerſiõe ſancti pauli vbi dr. Et cū iter
faceret ſubito circūfulſit eū lux de celo. No.
lux de celo. Actu. ix. Nõ de intellectu natu/
rali ſeu ingenio hūano. Iſte modꝰ ꝯuerſiõis
eſt multū dulcis qñ deꝰ ſubito illumiat pctõ
rem i domo camera lecto vl' in via exiſtentē
vt cognoſcat pctā ſua dicēs. O miſer qd erit
de me ⁊c. Iſtud lumē petebat dauid dicēs.
orādo. Illumina oculos meos ne vnq; ob/
dormiā in morte ⁊c. ¶ Secūdꝰ modꝰ ē hūi
liatio ꝑſonalis vl' deiectio. Qñ em̄ ꝑſone pō
poſe inflate q nõ curāt niſi de mūdanis. dei/
ciunt vel hūiliant. Et hoc ſi cõtingit. q: O dic
deꝰ. iſti alio remedio indigēt. ⁊ facit eos ꝑde
re bona tꝑalia. amorē dñoꝝ in qbꝫ cõfidebāt
Et tūc ꝯuertunt ad deū. q: al's nõ curarent
deeo. Jõ Dauid Imple facies coꝝ ignomi
nia. ⁊ querēt nomē tuū dñe. Bñdicta eſt ad/
uerſitas ſeu tribulatio pauꝑtatis vl' aduerſi
tatis infirmitatꝫ ſeu ꝑſecutõis dñoꝝ q ꝯuer
tit pctõrē ad deū. Iſte modꝰ oñdit in paulo.
q ibat furijs infectꝰ dirūq; toto pectore virꝰ
efflabat. ⁊ cadēs in terrā ex ꝑſecutore factꝰ eſt
vas electiõis dicēs. Dñe quid me vis facere

Ecce quõ ex aduerſitate fuit ꝯuerſus. ¶ Ter
tius eſt rephenſio fraternalis. Sũt em̃ aliq̃
q̃ nec ꝑmo nec ſcðo mõ ꝯuertunť. q2 de⁹ nõ
exequiť i eis die pria. ſ3 qñ aliq̃s vt amic⁹ fra
ter. ſoci⁹. pať. vł vicin⁹ dulciť corrigit amicũ
ſuũ vel filiũ dicẽs. Hoc dr̃ de vob. Iã gẽtes
loquũť de vobis iſta. Iõ amore dei corriga
tis ꝛc̃. Iſto mõ multi ꝯuertunť ad xp̃m. Iõ
dic xp̃s. Si aũt peccauerit i te frať tu⁹. vade
ꝛ corripe eũ inť te ꝛ ip̃m ſolũ. Si te audierit
lucrat⁹ es fratrẽ tuũ. Mat. xviij. Iſte mod⁹
oñdiť i paulo qñ xp̃s corrigẽdo eum dixit ei.
Saule ſaule q̃d me ꝑſeq̃ris. ¶ Quart⁹ ẽ oſtẽ
ſio iudicialis. qñ de⁹ ꝑ ſe inuiſibiliť vel ꝑ os
alicui⁹ ſancti ꝛ deuoti hoĩs oñdit ſibi rigorẽ
iuſticie tali mõ. Videam⁹ tu ſi vis ꝑſeuerare
i iſta mala vita. q̃d dices i iudicio. q̃d rñde
bis xp̃o dicẽti. Quid feciſti ꝑ me. oñdẽs vul
nera ꝛ dicẽs. Ecce q̃d ego feci ꝑ te. cognoſc3
iſta vulnera. videamus tu q̃d feciſti ꝑ me. q̃d
dices tu q̃ mõ ſtas ꝛ viuis i peccatis. et nihil
boni facis. quõ euades inferni penas. Tales
oſtẽſiões iudiciales faciũt ꝯuertere multos.
ꝯfitenť ꝛ faciũt pñiam vt poſſint aliq̃d oſtẽ
dere in iudicio. Iõ Dauid. Cognoſceť dñs
iudicia faciẽs. in opib⁹ manuũ ſuaꝝ cõprehẽ
ſus ẽ pctõr. Cõuertanť pctõres in infernũ. ſ.
ꝑ cogitationẽ. ps. ix. Iſte modus oñdiť pau
lo. cui xp̃s oñdit ſe in forma iudiciali. queãd
modũ debet ſtare in die iudicij. qñ dixit ſibi
Durũ eſt tibi ꝯtra ſtimulũ calcitrare. Et ſta
tim Paul⁹ dixit. Domine q̃d me vis facere.
¶ Quit⁹ eſt inſtructio doctrinalis. vt i ꝑdi
catiõe. ad quã multi veniũt pctõres ꝛ in ma
gnis pctis inuoluti. ꝛ redeũt cõuerſi ad deũ.
q2 i ꝑdicatiõe qñ ꝑdicator ꝑdicat bonas do
ctrinas. pctõres cog̃ſcũt ſuã vitã malã. ꝛ di
cũt. O miſer ſm̃ h̄ in malo ſtatu ſum ego. Et
iſto mõ ꝯuertunť pl'es q̃3 alijs ſupꝑdictis mo
dis. Iõ dicebat apl'us. Nõ erubeſco euãge
liũ. Virt⁹ ei dei ẽ in ſalutẽ omi credẽti. Ro. j.
No. Nõ erubeſco euãgeliũ ſic illi q̃ mag3 cu
rãt de poetis q̃3 de euãgelijs. Doctrina poe
taꝝ neminẽ ſaluat. Iõ ꝑdicatores euãgelice
doctrine ſingularẽ coronã hñt i ꝑadiſo Iſte
mod⁹ ꝯuerſiõis oñſus fuit in paulo. cui di
xit xp̃s. Surge ꝛ ingredere ciuitatẽ. et diceť
tibi q̃d te oporteat facere. ſi voluiſſet dicere
Paul⁹. Dñe oñdatis mihi vos q̃d habeo fa
cere. Cur me ad aliũ remittitis. dixiſſet xp̃s
Vade q2 i te do inſtructionẽ xp̃ianis vt quõ
tu iuiſti ita ipi faciãt ꝛ inſtructionẽ habeant.

Nota illa ciuitas ad quã xp̃s remiſit paulũ.
dicẽs. Surge ꝛ ingredere ciuitatẽ ꝛc̃. Dice
bať damaſc⁹. q̃ interp̃tať ſanguinoſa. ꝛ ſigni
ficat ecclĩam vbi ſanguis xp̃i cõficiť. ꝛ ſumiť.
Qñ ḡ dicit. Ingredere ciuitatẽ. i. ecclĩam ad
audiẽdã miſſam ꝛ ſmonẽ. Ibi em̃ diceť tibi
q̃d te opteat facere. Iſte ẽ ꝑncipał mod⁹ con
uerſiõis pctõꝝ. ¶ Sext⁹ mod⁹ ẽ exẽpli ſctua
lis. qñ em̃ videt q̃ aliq̃s tenet bonã vitã ꝛ ſã
ctã. etiã ſi nõ loq̃ť ꝑdicãdo. exẽplo tñ illi⁹ mł
ti ꝯuertunť. Dicať h̄ de ꝯuerſiõe cuiuſdã ꝑn
cipis latronũ i q̃dã via ad ꝑdandũ exiſtent3
Quidã ei ſãct⁹ abbas volẽs ip̃m ad xp̃m cõ
uertere iuit ad eũ. ꝛ ſtati capt⁹ ẽ vt eũ denu
daret. ꝛc̃. Abbas ſꝯo iterrogauit eũ ð q̃ viuẽ
ret i tali heremo. O dixit abbas. i magno la
bore ꝛ ꝑiculo viuit3. ſi vultis mecũ venire ad
monaſteriũ ego ꝓuidebo vob̄ opulẽter. Ille
timẽs ð captiõe ñ audebat ire. ſ3 abbas ip̃m
aſſecurauit. ꝛ ſecut⁹ eſt eũ. ꝛ dedit illi optimã
camerã ꝛ vnũ monachũ deuotiſſimũ in ſer
uitorẽ vt ſeruiret ſibi dans ei ꝛ miſtrãs q̃cq̃d
vellet gallinas ꝑdices capones. Et poſtq̃3
ip̃e erat prãſus. frater ille ſeruitor corã eo co
medebat panẽ ꝛ aquã. Itẽ qñ ip̃e iacebat i le
cto. fraꝛ orabat genib⁹ flexis cũ lachrymis ꝛc̃
Poſt multos dies ille capitane⁹ dixit fratri.
Et qualẽ vitã tenuiſtis vos in mũdo. q2 tantã
pñiã facit3 Rñdit fraꝛ q̃ fuit valde pctõr. Et
ille. Et dicatis mihi ꝛ i q̃b⁹ peccaſt3. Et dixit
fraꝛ. In mł'tis dñe. Et dicatis mihi ſi placet
vob̄. Ego dicã. Riſi exceſſiue ꝛ truffaui. ꝛ ſic
ð alijs venialib⁹. Et capitane⁹. O miſer ꝛ q̃d
erit ð me q̃ tot hoĩes depꝑdat⁹ ſu3 ꝛ occidi. q̃a
vos de tã ꝑuis pctis facit3 tantã pñiã3. de ce
tero volo viuere vt vos. nõ detis mihi lectũ
nec gallinas. Et ſic fuit exẽplo illi⁹ cõuerſus
Iõ dic̃ Greg⁹. Plus mouẽt exẽpla q̃3 ṽba. ex
empla. ſ. bone vite. Forte ſi centũ ãnis aliq̃s
ꝑdicaſſet illi nõ ꝯuertiſſet eũ. et in exẽplo bo
ne vite ꝯuerſus eſt. Legiť q̃ tp̃e beati Petri
apł'i qñ ip̃e ꝑdicabat i roma. aliq̃ bone mulie
res iam ad xp̃m cõuerſe habebãt viros ꝑuer
ſos ꝯuertere. Et eis oñdẽs iſtũ modũ dixit.
Mulieres ſubdite ſint viris. vt ſi q̃ non cre
dũt ṽbũ ꝑ mulierũ ꝯuerſationẽ ſine ṽbo lu
crifiãt. ꝯſiderãtes i timore ſanctã ꝯuerſatio
nem veſtrã. j. Pe iij. Iſte mod⁹ oñſus fuit in
paulo qñ ad man⁹ illũ trahẽdo i ciuitatẽ in
troduxerũt. Man⁹ ſigñt opa q2 manib⁹ opa
mur. Iõ dicit ad man⁹ illũ trahẽtes. in q̃ in
nuiť q̃ exẽplo opeꝝ trahunť pctõres ad deũ.

Septimus modus ē afflictio pn̄ialis. dicē/do. Dn̄e licꝫ ſim malꝰ ⁊ peccatoꝛ. ſpero tn̄ ꝙ ex iſta pn̄ia extrahetis me de pctō ⁊ ꝯuertetꝭ ad bonā vitā. Jō licꝫ hō ſentiat ſe in peccatꝭ nō debet pn̄iaꝫ dimittere. qꝛ diſpoſitiua ē ad ꝯuerſionē. ⁊ finalit̄ ad ſaluationē. Pn̄iaꝫ agi te appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. Math. iiij. Iſte modꝰ oſ̄dit̄ in ꝯuerſiōe beati pauli. qui tribꝰ diebꝰ nō mādu cauit neqꝫ bibit. q̄lis af/flictio pn̄ialis. ſignū fuit ꝙ ex pn̄ia deꝰ ducit peccatorē ad ꝯuerſionē ⁊ ſaluationeꝫ. Ecce q̄re eccl̄ia facit feſtū de ꝯuerſiōe beati Pauli apl̄i. qꝛ nō ſolū fuit miraculoſa ſꝫ etiā pecca/toribꝰ fuit ꝓficuoſa. Amen.

¶ De purificatione virginis Marie ſermo

Dies purgationis Marie. Luc. ij. Iſtud p̄ſens feſtum vnū eſt de maioribꝰ totiꝰ anni. Rō. quia tres ſunt ſanctoꝝ gradus de quibus fa cimus feſtum.

¶ Primꝰ de ꝑſona eminēti. i. alta.

¶ Secūdꝰ maioꝛ. ſ. de ꝑſona ſcā excellēti.

¶ Tertius multo maioꝛ de perſona ſancta tranſcendenti.

¶ Dico pͥmo ꝙ de pͥmo gradu fuit quilibet apl̄oꝝ Petrꝰ. Paulꝰ ⁊c̄. Johānes baptiſta. martyres. ꝯfeſſores ⁊c̄. Jō eoꝝ feſta ſūt mag̃. ¶ De ſcđo gradu eſt virgo Maria q̄ nō ſo/lū eſt ſancta ſꝫ habet excellentiā ſuꝑ oēs ſan/ctos. Ideo eiꝰ feſta ſūt maioꝛa. ¶ In tertio gradu eſt ſolꝰ xp̄s q̄ trāſcēdit oēꝫ altitudinē creaturaꝝ. Jō eiꝰ feſta vt natiuitatꝭ. epipha/nie. p̄ſentatiōis. reſurrectiōis ⁊c̄. ſunt multo plus maioꝛa. Iſtos tres gradꝰ ſanctoꝝ inue nio in feſto hodierno. qꝛ hodie fit feſtū.

¶ De Symeone ſancto eminēter.

¶ De virgine ſancta ſuꝑ oēs excellēter.

¶ De xp̄o ſanctiſſimo trāſcendēter.

Qui hodie fuit ī tēplo p̄ſentatꝰ a v̄gine ma/ria ſicut mō mulieres poſt ptū veniūt ad ec/cleſiā cū ꝓle. Jō iſtud feſtū habet tria nomia Inq̄ꝫtū eſt ſymeonis dr̄ dies obuiatōnis ſy/meonis. Inq̄ꝫtū eſt ih̄u xp̄i dr̄ dies p̄ſentati/onis. Inq̄ꝫtū v̄o eſt v̄ginis Marie intitulat̄ dies purgatiōis marie. Et qꝛ ſpecialiꝰ hodie fit feſtū de v̄gine maria. Jō ſingularit̄ dicit thema. Dies purgatiōis ⁊c̄. Jō pͥmo loquit̄ de v̄gine. Secūdo de xp̄o. Tertio de ſancto ſymeone. Quātū ad pͥmū ⁊ inq̄ꝫtū p̄n̄s feſtū tangit virginē. dicit̄. dies purgatiōis marie. Qn̄ aūt audit̄ iſtud nomē purgatio nō intel ligatis ꝙ v̄go maria indigeret purgatiōe. q̄a nunq̄ꝫ peccauit aliq̄ mō. nec corde male co/gitādo. nec oꝛe vane loquēdo. nec coꝛꝑe ma le oꝑando. imo fuit purioꝛ ſole. intm̄ ꝙ ſpūſ/ſanctꝰ de ea philocaptꝰ de ſua puritate fecit vnā cantilenā dicēs. Quā pulchꝛa es amica mea q̄ꝫ pulchꝛa es tota ⁊ macula nō eſt in te. Can̄. iiij. Nota q̄ꝫ eſt dictio admirātiſ. Et dr̄ ter pulchꝛa. qꝛ pulchꝛa fuit in aīa. qꝛ nūq̄ꝫ ha buit malā nec vanā cogitationē. ſecꝰ de nob̄. Scđo pulchꝛa ī oꝛe. qꝛ nūq̄ꝫ vane ſeu ocioſe vl̄ indiſcrete locuta fuit. Nos v̄o nō habemꝰ os pulchꝛū. Tertio pulchꝛa ī toto coꝛꝑe. q̄a ſine oī defectu ⁊ negligētia. ꝑata ī cibo ⁊ po tu. diligēs ī ſeruitio dei. ſecꝰ de nob̄. Quare ḡ dicit thema. Dies purgatiōis marie. Iſtaꝫ q̄ſtionē declarat beatꝰ Lucas ī euāgelio ho/dierno dicēs. Dies purgatōis marie. ſtatim dixit ſm̄ legē moyſi. ⁊ nō dixit ſm̄ ꝑſonā ſuā qꝛ nō indiguit. Nō videamꝰ q̄ lex eſt moyſi quā dedit mulieribꝰ parientibꝰ maſculos. Di cit em̄ lex. Mulier q̄ ſuſcepto ſemīe peperē/rit maſculū. imūda erit ſeptē diebꝰ. nec īgre/diet̄ in ſanctuariū donec impleant̄ dies pur gatōis ſue. Leuit. xij. Hoc ḡ p̄ceptū nō tan/gebat v̄ginē mariā. qꝛ nō ꝑpit ſuſcepto ſemi ne. Vn̄ q̄rit ſanctꝰ Tho. iij. ꝑte. q. xxxviij. ar. iiij. An ꝯuenienter mr̄ dei purgāda ad tēplū dei acceſſerit. Et rn̄det ꝙ ſic. qꝛ ſic plenitudo grē a xp̄o deriuat̄ ī matrē. ita decuit vt mat̄ hūilitati filij ꝯformaret̄. Hūilibꝰ em̄ deꝰ dat gratiā. vt dr̄ Jac. iiij. Et iō ſic xp̄s licꝫ legi n̄ eēt obnoxiꝰ. voluit tn̄ circūciſionē ⁊ alia legꝭ onera ſubire. ad oſ̄dendū hūilitatꝭ ⁊ obediē tie exēplū. et vt approbaret legē. et vt calūnie occaſionē iudeis tolleret. Propt̄ eaſdē rōes voluit matrē ſuā implere legꝭ obſeruātias. q̄ bus tn̄ nō erat obnoxia. Licꝫ em̄ beata v̄go nullā haberet īmūdiciā voluit tn̄ purificati/onis obſeruātiā implere. nō ꝓpt̄ indigentiā. ſꝫ ꝓpter legꝭ p̄ceptū. Et iō ſignāter euāgeliuꝫ Luc. ij. dic̄. ꝙ impleti ſunt dies purgationis marie ſm̄ legē moyſi. Ipa em̄ ſm̄ ſe purgati one nō indigebat. Nā Leui. xij. dr̄. Mulier ſi ſuſcepto ſemīe pepererit maſculū. imunda erit. Ubi moyſes videt̄ fuiſſe locutꝰ ad exci/piendā matrē dei ab īmūdicia. q̄ nō ꝑpit ſu ſcepto ſemīe. ⁊ iō patꝫ ꝙ n̄ obligabat̄ ad īple tionē illiꝰ p̄cepti ſꝫ volūtarie purgatōis obſ̄/uantiā ipleuit. ¶ Sꝫ h̄ eſt q̄ſtio. Quare deꝰ oꝛdinauit iſtā legē. nūquid ē pctm̄ generare filios ī ſtatu matrimoniali. Rn̄det̄ ꝙ nō. ſed

multe rōnes aſſignant̄ a ſanctis doctoribꝫ. ſꝫ vnā ſolā ego volo declarare. Rō illiꝰ legis ē. qꝛ oīa p̄cepta legꝫ reducunt̄ ⁊ includunt̄ ī decē p̄ceptis decalogi. q̄ frāgunt̄ q̄druplicit̄. ſ. opatiōe omiſſiōe. locutiōe. ⁊ cogitatōe. Et q̄tuoꝛ decies faciat numerū quadragenariū. Mulieres aūt ī ꝯcipiēdo. poꝛtādo. pariēdo ⁊ nuriēdo. iſtis q̄ttuoꝛ modis peccāt ꝯ̄ dei p̄cepta. iō faciūt dies purgatiōis. Primo peccāt in opatiōe ꝯcipiēdo. Nā deus oꝛdinauit actū generatiōis ad ꝯſeruatōeꝫ hūane nature. Et mlt̄ totiēs nō mouent̄ ad eā niſi ſic equꝰ ⁊ mulꝰ canis vl̄ poꝛcꝰ ſm carnis ſenſualitatē. cū tñ deberēt hr̄e intentionē p̄dicatoꝛis q̄ p̄dicat vt ꝯuertat gentes ad deū vt padiſus impleat̄ filijs dei. ita genitoꝛes debēt hr̄e intentiōꝫ generādi filios ꝓ padiſo. Uirgo autē maria nō peccauit opatiōe. qꝛ nō ab hoīe. ſꝫ a ſpūſancto ꝯcepit. q̄ foꝛmauit illud coꝛpus dñi nr̄i ihū xp̄i. vt foꝛmat̄ granū infra auellanā vl̄ amigdalū. Jō eccl̄ia cātat. Nō ex virili ſemīe ſꝫ myſtico ſpiramīe ꝟbū dei factū ē caro fructuſq̄ vētris floꝛuit. Scđo peccant mulieres obmiſſiōe poꝛtādo. qꝛ ſi p̄mo faciebāt pniaꝫ. ſ. ieiunia. oꝛōes. pegrinationes. et hmōi. qñ ſūt grauide totū omittūt. Et licꝫ ſint ſatis faſtidioſe. tñ ip̄e ſe faciūt plus faſtidioſas ⁊ magis delicatas ſe fingūt. Sꝫ ꝟgo maria in hoc nō peccauit aliq̄d obmittendo. qꝛ dicit Bern̄. ꝙ erat grauida ſine grauamīe. imo p̄gnatꝰ poꝛtabat eā. Sic de nube q̄ nō p̄t eleuari. ſꝫ qñ radiꝰ ſolis tāgit eā eleuat̄. et eſt magis leuis. Jta radiꝰ ſolis eterni in vtero ꝟginis exiſtēs. Jō nō dimittebat aliquid de ſuis deuotiōibꝫ. imo ampliꝰ faciebat. queādmodū ſacerdos qñ poꝛtat cuſtodiā eucbariſtie eſt deuotioꝛ. Jta ꝟgo q̄ cuſtodia erat tūc coꝛpis xp̄i. Tertio mulieres peccāt locutiōe ꝑturiēdo. qñ ei ſentiūt doloꝛes partꝰ. dicūt multa ꝟba vana ⁊ indiſcreta. Cū tñ deberēt recurrere ad xp̄m dicēdo Jhs. et ad virginē Mariā q̄ ſine doloꝛe pepit. ⁊ ad ſanctos dei. Jp̄e tñ aliq̄ maledicūt euā. alie viros. alia dicit. O ſi mō euadā nunq̄ accedo ad virū. ſed ꝟgo in h̄ nō peccauit. qꝛ ſine doloꝛe et miſeria pepit. Sic radiꝰ ſolis trāſit ꝑ feneſtrā vitreā ſine ruptura. imo pulchrioꝛē reddit eaꝫ. Jō Jſa. Germinās germiabit ⁊ exultabit letabūda ⁊ laudās. Gl̄a libani data ē ei. decoꝛ carmeli ⁊ ʒaron. Jſa. xxxv. Quarto ml̄ieres peccant cogitatiōe nutriendo. Cogitāt eñ. Nō habeo heredē. mō ſum dña cū tñ in magno timoꝛe dicere deberent. O dñe dediſti mihi iſtū filiū. q̄d ſcio mō q̄d erit de iſto filio meo. ſi erit malꝰ bō. talit̄ vt me interficiat. vl̄ ꝙ faciat aliq̄d malū vt ſit ſuſpēſus ⁊ finaliter dānatꝰ. ſꝫ ꝟgo in h̄ nō peccauit. Sciebat eñ ſcp̄turas. Jō qñ in ꝑtu ip̄a vidit mirabilia q̄ facta fuerūt cogitabat ſuā paſſionē. Jō dic beatꝰ Lucas. Maria aūt ꝯſeruabat oīa verba hec ꝯferēs ī coꝛde ſuo. Lu. ij. Qñ vidit puerū ihm̄ natū ⁊ nudū cogitauit in coꝛde ſuo dicēs. O ve ſic filiꝰ meꝰ erit nudꝰ ī cruce. Deinde pānis eū inuoluit cogitans ꝙ ſic eiꝰ coꝛpus inuolueret̄ ſyndone ī eiꝰ ſepultura. Deinde poſuit eū in p̄ſepio ī medio duoꝝ aīaliū cogitās ꝙ ſic ſuſpenderet̄ in medio duoꝝ latronū. Patet ḡ ꝙ ꝟgo maria nullo mō peccauit. nec cōcipiendo opatiōe nec poꝛtādo obmiſſiōe. nec ꝑiēdo locutiōe. nec nutriēdo cogitatōe tñ voluit hūiliari ad ſuādū legē moyſi ac ſi eēt imūda ⁊ peccatrix vt cetere ml̄ieres Recte dic̄ Bern̄. ꝙ fuit ſil̄is filio ſuo q̄ voluit circūciſionē recipe ad quā nō tenebat̄. qꝛ dabat̄ in ſignū peccati. vt ſcindunt̄ aures latroni in ſignū furti. Jta ꝟgo voluit ſeruare iſtā legē ad quā nō tenebat̄. Dicat̄ practice hic ⁊ ꝓbabilit̄ quō fuit ab ea lex iſta ſuata. qꝛ i. xl. die a natiuitate filij ſui vt eſt dies hodierna venit ad tēplū dñi in q̄ ſeoꝛſum ſtabāt mulieres generoſe ⁊ diuites. ⁊ ſeoꝛſuꝫ ſimplices et paupes. ⁊ ſeoꝛſuꝫ ꝟgines. Et iſte mos hodie a iudeis ſeruat̄. ꝟgo aūt maria ī ingreſſu tēpli reſpexit cogitās quibꝫ ſe aſſociaret. qꝛ licꝫ eſſet generoſa ⁊ nobilis de genere dauid. tñ erat paup ⁊ ſimplicit̄ induta qꝛ totū p̄rimoniū dedit amoꝛe dei ⁊ totū auꝝ q̄d ſibi obtulerūt reges oꝛiētis. ⁊ volebat viuere manibꝫ ꝓprijs. Jō ſi iūgeret ſe ml̄ieribꝫ diuitibꝫ potuiſſēt ſibi dicere. Uadat ad locū vr̄m. Bñdictꝰ deꝰ vxoꝛ vniꝰ paupiſ carpētarij vult ſe nob̄ ſociare ⁊c̄. Si cū ꝟginibꝫ. lꝫ fuiſſꝫ ꝟgo dixiſſent ſibi. ⁊ vos q̄ hētis viꝝ ⁊ filiū venitis nobiſcū. ⁊ vñ h̄ ⁊c̄. Jō poſuit ſe cū ſimplicibꝫ ⁊ paupibꝫ ml̄ieribꝫ. Et fuit cōpleta q̄dā ꝓphia quā p̄dixit ſpūſſanctꝰ ꝑ os ſalomonis dicēs Sicut liliū inter ſpinas. ſic amica mea. ſupple eſt inter filias. Cañ. ij. Habemꝰ h̄ exēplū hūilitatis. ⁊ tñ mō q̄libet ſe ingerit qꝛ q̄libet vult eſſe ī capite ī cōuiuijs ⁊c̄. Et iō ꝟgo maria regina padiſi poſuit ſe retro. Jdeo dixit Maria. Quia reſpexit hūilitatē ancille ſue ⁊c̄. Nō dicit charitatē nec virginitateꝫ. Ecce eñ ex hoc beatā me dicent oēs generatiōes

Et hec fuit ꝓma humilitas quā hodie fecit i
impletiōe legis. Itē nota aliā magnā hūili/
tatē in ꝟgine Maria. qꝛ dic̄ euāgeliū hodier
nū vt faceret ſm ꝯſuetudinē legis ꝓ eo. Cō/
ſuetudo eñ legis erat. vt patet Leuit. xij. ꝙ
qñ poſt ꝑtū in. xl. die mulier veniebat ad tē/
plū flexis genibꝫ corā ſacerdote dicebat. Ec
ce oblationē. offeratis ꝓ me ſacrificiū vt deꝰ
remittat mihi pctā q̄ comiſi cōcipiēdo. por/
tādo. pariēdo. ⁊ nutriēdo. Sacerdos aūt re
cepta oblatiōe ⁊ facto ſacrificio dabat muli
eri bn̄dictionē. ⁊ recedebat mľier. Iſtā ꝯſue
tudinē voluit ꝟgo maria hodierna die ſua/
re veniēs in tēplo dicēs ſacerdoti. nō ſymeo
ni. qꝛ nō legiť ipm fuiſſe ſacerdotē. ſꝫ hominē
ſanctū. Hodie eſt q̄dragesima dies ꝙ peperi
iſtū filiū. ⁊ octaua die fuit circūciſꝰ. ⁊ vocatꝰ
fuit Ihs. ⁊ dedit ſibi oblationē par turturū
aut duos pullos colūbaꝝ. dicēs vt oraret ꝓ
ea. O maxima hūilitas. ſanctiſſima dicebat
pctōri. orate ꝓ me. Et ſacerdos nō cognoſce
bat eā. Meliꝰ cognoſcebat eā Iſaias. Ecce
ꝟgo cōcipiet ⁊ pariet filiū. ⁊ vocabiť nomen
eiꝰ emanuel. Iſa. vij. Tūc fuit cōpleta ꝓphe
tia ſalomonis dicētis i ꝑſona ꝟginis. Nigra
ſum ſed formoſa filie hierľm. Nolite me cōſi
derare q̄a fuſca ſum. qꝛ decolorauit me ſol.
Can. j. Uirgo erat nigra oculis ignaris eaꝫ
nō cognoſcētibꝫ. ſed erat formoſa angelis dei
Nolite me ꝯſiderare. ſupple deſpiciēdo qꝛ de
colorauit me ſol. q̄a ardor diuini amoris ſic
hūiliari faciebat. ſupple incedēdo Iō pōt no
bis dicere illud Math. xj. Diſcite a me quia
mitis ſum ⁊ hūilis corde. ⁊ inuenietꝫ requiē
aīabꝫ vr̄is. Iugū eñ meū ſuaue ē ⁊ onꝰ meū
leue. ¶ Quātū ad ſecundū punctū tūc hoc
feſtū tangit dn̄m noſtrū ihm xpm. Intitulať
eñ dies p̄ntatiōis ihu xpi. Non intelligatis
ꝙ xpus indigeret p̄ſentatione. qꝛ nunq̄ꝫ fuit
elongatus a deo patre. nec vnq̄ꝫ fuit abſens.
imo ſicut ſol mittit ad nos ſuū radiū. ⁊ tamē
ſemꝑ eſt cū ſole. Ita de chriſto. Nos aūt pec
catis elongamur a deo. ideo indigemꝰ p̄ſen/
tatione. Chriſtus aūt ſemꝑ fuit preſens prī.
etiā in vtero virginis exiſtens de die ⁊ etiaꝫ
de nocte. Ideo dicebat pater ad eū. Tu fili
ſemꝑ mecū es. Luce. xv. Licꝫ miſerim te in
mundū ad illuminandū in fide euangelica.
calefaciendū in amore dei. ⁊ fructificanduꝫ
in bonis opibꝫ. Ideo hodierna xpi p̄ntatio
nō fuit neceſſitatis ſꝫ hūilitatis. ſicut virgi/
nis matris purgatio. Uoluit eñ chriſtꝰ ſua
re legē p̄ntationis. vt dicit ſanctꝰ Thomas.
iij. ꝑte. q. xxxvij. arti. iij. vbi ſic dicit ꝙ xps vo
luit ſub lege fieri vt eos q̄ ſub lege erāt redi/
meret. et vt iuſtificatio legis i ſuis membris
ſpūaliter impleret. Et in ſolutione ad tertiū
dicit ꝙ ꝓpter hoc ipſuꝫ etiā voluit legales ho
ſtias ꝓ ſe offerri. qui erat vera hoſtia. vt figu
ra veritati cōiungeret. ⁊ ꝑ veritatē figura ap
probaret. Et illud dictū eſt ꝯtra illos q̄ deū
legis negāt a xpo fuiſſe in euāgelio p̄dicatū.
Nō eñ putandū eſt. vt Origenes dic̄. ꝙ filiū
ſuū bonꝰ deus ſub lege naſci fecerit quā ipſe
nō dederat. Hec ille ibidē. Unō vt ex corpe
iſtiꝰ articuli tertij ⁊ ex ſolutiōibꝫ argumēto/
rū colligiť chriſtꝰ voluit in tēplo hodie p̄nta
ri ꝓpter quattuor. Primo ꝓpter legis imple/
tionem. Et hoc tangit doctor ibidē in corpe
articuli vbi dicit ſic. Et prole nata duplex p̄/
ceptum in lege tradiť. Unum quidē genera
le quo ad oms. vt ſcꝫ cōpletis diebꝫ purgati
onis matris offerret ſacrificiū ꝓ filio ſiue ꝓ
filia. vt habeť Leuit. xij. Et hoc quidē ſacrifi
ciū erat ⁊ ad expiationē peccati in quo ꝓles
erat cōcepta ⁊ nata. ⁊ etiā ad ꝯſecratiōeꝫ q̄n/
dam ipſiꝰ. qꝛ ꝓmo p̄ntabať in tēplo. ⁊ iō ali/
q̄d offerebať in holocauſtū. ⁊ aliq̄d pro pctō
Aliud aūt p̄ceptū erat ſpēale in lege ď ꝓmo/
genitis tam in hoībꝫ q̄ꝫ in iumētis. Sibi eñ
deputauerat oēm ꝓmogenitū filioꝝ iſrael ꝓ
eo ꝙ ad liberationē ꝑplī iſrael ꝑcuſſerat ꝓmo
genita egypti ab hoīe vſq̄ꝫ ad pecus. ꝓmoge
nitis filioꝝ iſrael reſeruatis Et hoc mādatū
poniť. Exod. xiij. In q̄ etiā prefiguraba ť xps
q̄ eſt ꝓmogenitus in multis fratribꝫ. vt ďr ad
Ro. viij. Quia igiť xps ex muliere natꝰ erat
q̄ſi ꝓmogenitꝰ. iō voluit fieri ſub lege ⁊ in tē/
plo offerri ⁊ p̄ntari. Et hec duo circa chriſtū
Lucas oñdit obſeruata. Primo quidē id qd̄
ꝑtinet ad ꝓmogenitos cū dicit. Tulerūt illū
in hierľm vt ſiſterēt eū dn̄o. ſicut ſcꝑtū eſt in
lege dn̄i. qꝛ oē masculinū adaperiens vul/
uam ſanctū dn̄o vocabiť. Scd̄o illud qd̄ ꝑ/
tinet cōiter ad oēs. cū dicit. vt darēt hoſtiaꝫ
ſm ꝙ dictū erat in lege dn̄i. par turturū aut
duos pullos colūbaꝝ. Scd̄o voluit chriſtꝰ
in tēplo offerri ꝓpť tēpli ſanctificatiōeꝫ. Et
h̄ tāgit ibidē doctor i ſolutōe ad ꝓmū. vbi ďr
ſic. Sic dic̄ Grego. niſenꝰ. illud legiſ p̄ceptū.
Sanctifica mihi oē ꝓmogenitū qd̄ aperit
vuluā in filijs iſrael. Exod. xiij. In ſolo deo
incarnato ſingulariter ⁊ ab alijs differenter
impleri videť. Ipſe nāq̄ꝫ ſolus ineffabiliter

ꝯceptus ac incõprehẽſibiliter editus. ꝟgina
lem vterũ apuit. nõ antea cõnubio reſeratũ
ꝯſeruãs etiã poſt ptũ inuiolabilit̃ ſignaculũ
caſtitatꝭ. Vñ cũ dic. adaperiẽs vuluã deſigt̃
ꝙ nihil antea intrauerat vel exiuerat. Per h̃
etiã ꝙ dr̃ maſculinũ ſignificat̃. qꝛ nihil de fe/
mineitate culpe portauit. Singularit̃ etiã
ſanctꝰ dr̃ ꝗ terrene ꝯtagia corruptele imacu
lati ptꝰ nouitate nõ ſenſit. iõ nõ indigebat ſã/
ctificari in tẽplo. ſꝫ potiꝰ tẽplũ debebat ſan/
ctificari ꝑ ipm̃ ꝗ erat ꝛ eſt ſanctusſctõꝝ. Vnd̃
Aggei. ij. Adhuc vnũ modicũ et ego moue.
celũ ꝛ terrã mare ꝛ aridã. Et mouebo celũ et
terrã ꝛ veniet deſideratꝰ cunctis gentibꝫ ꝛc̃.
Magna erit gl̃ia domꝰ iſtiꝰ nouiſſime plꝰ ꝙ̃
p̃me. et Malach. iij. dr̃. Stati veniet ad tem
plũ ſuũ dñator quẽ vos q̃ritis. ꝛ angelꝰ teſta
mẽti quẽ vos vultꝭ ꝛc̃. Tertio voluit xp̃s in
tẽplo offerri ꝓpter noſtrã inſtructiõeꝫ. vt do/
ctor ibidẽ tãgit ad ſcõm. qꝛ ſic̃ dei filiꝰ. nõ ꝓpt̃
ſeipm̃ factꝰ eſt hõ ꝛ circũciſus ĩ carne. ſed vt
nos ꝑ grãz faceret deos. ꝛ vt ſpũalit̃ circũci/
damur. ſic ꝓpt̃ nos ſiſtit̃ dño. vt diſcamꝰ deo
pñtare noſipos. Et h̃ poſt circũciſionẽ eiꝰ fa
ctũ eſt vt oñdat neminẽ niſi circũciſuꝫ viciꝭ
dignũ eẽ diuis ꝯſpectibꝫ. Quarto voluit i tẽ
plo offerri ꝓpt̃ myſticã ſignificationẽ. vt ibi/
dẽ doctor tãgit ad q̃rtũ. Nã Leuit. xij. p̃cipit̃
vt illi ꝗ poſſent offerrẽt agnũ ſil̃ ꝛ turturẽ ſi/
ne colũbã ꝓ filio aut filia. ꝗ ꝟo nõ ſufficerẽt
ad offerendũ agnũ offerrent duos turtures
aut duos pullos colũbe. Xp̃s ḡ cũ diues eẽt
ꝓpter nos egenꝰ factꝰ ẽ vt illiꝰ inopia diuites
eſſemꝰ. Vñ dr̃. ij. Corꝝ. viij. ꝑ ſe pauperẽ ho/
ſtiã offerri voluit ſic̃ ꝛ in ipa natiuitate pãnis
inuoluit̃. reclinat̃ ĩ p̃ſepio. Nihilominꝰ tamẽ
hmõi aues figure cõgruũt. Turtur eñi qꝛ eſt
aial ꝛ auis loq̃x. p̄dicatiõꝫ ꝛ ꝯfeſſionẽ fidei i/
portat. qꝛ ꝟo eſt aial caſtũ ſigt̃ caſtitatẽ. qꝛ ꝟo
eſt aial ſolitariũ ſignificat ꝯtẽplatiõꝫ. Colũ
ba ꝟo eſt aial ſimplex ꝛ mãſuetũ. et ſignificat
mãſuetudinẽ ꝛ ſimplicitatẽ. Eſt aũt aial gre
gale. vñ ſignificat vitã actiuã. et hꝰ hoſtia ſi/
gnificat ꝑfectõꝫ xp̃i ꝛ mẽbroꝝ eiꝰ. vtrũqꝫ aũt
ꝓpt̃ ꝯſuetudinẽ gemẽdi pñtes ſctõꝝ luctꝰ de/
ſigt̃. Sꝫ turtur ꝗ eſt ſolitaria ꝟcat orationũ
lachrymas. Colũba ꝟo ꝗ eſt gregalis ſigni/
ficat publicas orões eccl'ie. vtrũqꝫ aũt aial
duplicatũ offerebat̃. vt ſanctitas nõ ſolũ ſit
in aĩa ſꝫ etiã in corꝑe. Hec ſanctꝰ Thomas
ibidem dicit. Et ꝓpter hec quattuor xp̃s vo/
luit in tẽplo pñtari. Tũ etiã ex dictꝭ pꝫ rõ lr̃a/
lis q̃re xp̃s ſibi reſeruauerat oĩe p̃mogenitũ.
Sꝫ rõ moralis ẽ iſta. ſic̃ eñi int̃ virũ ꝛ vxorẽ
fit mr̃imoniũ ad ples generãdas ita int̃ ſpm̃
ꝛ carnẽ eſt q̃ſi mr̃imonialis ꝯiũctio ad gene
randũ ꝓles. ſ. actꝰ ꝟtuoſos et oꝑa meritoria.
qꝛ caro ſine ſpũ nihil valet. Nã ſpũs mouet
carnẽ ad oꝑa ꝟtutũ et meritorũ exercenda ꝗ
ꝓles dicunt̃. Vñ dic̃ Dd̃. Filij tui ſic̃ nouel/
le oliuaꝝ ĩ circuitu mẽſe tue. De iſtis filijs. ſ.
actibꝫ ꝟtuoſis deꝰ vult p̃mogenitũ ſibi offer
ri. Sꝫ ꝗs eſt ille p̃mogenitꝰ. Regula ẽ p̃hie.
ꝙ illud qd̃ ẽ vltimũ in executiõe eſt p̃mũ ĩ in/
tentiõe erga deũ. Verbi grã. ſi q̃rat̃ q̃re ho/
die veniſtis ad miſſam. ꝗ fuit veſtra p̃ma in/
tentio. ſi dicitis ꝓpter honorẽ dei ꝛ virginis.
ꝛ ex ordinatiõe eccl'ie. tũc bñ ſtatis in ꝯſcien
tia. qꝛ p̃mogenitũ offertis deo. qꝛ intẽtio vr̃a
bona eſt. quia ꝓpter deũ veniſtis. ſi ꝟo dicitis
veni ad eccleſiã vt videã tantũ mulieres ꝛc̃.
tunc p̃mogenitũ offertis dyabolo et nõ deo.
quia veſtra intẽtio mala eſt. Idẽ de elemoſy
na ſi datis eam intentiõe vane glorie. vel hu
iuſmodi. primogenitus datur dyabolo. Si
autẽ datur vt deꝰ faciat vobis elemoſynã d̃
gratia quã ab eo petitꝭ. quãdo anima veſtra
veniet ad portã paradiſi pulſans ꝛ petẽs ele
moſynã ꝙ deꝰ vobis faciat elemoſynã. tunc
offertur primogenitꝰ deo. Ideo in quolibet
oꝑe virtuoſo q̃ratis inter vos cui dat̃ et of/
fertur p̃mogenitus. ne meritũ ꝑdat̃ ex mala
intentiõe. qꝛ nihil valet opus virtuoſũ ma/
la intentiõe factũ. ꝛ multa ꝛ magna oꝑa vir/
tuoſa perdunt̃ et mala intentiõe facta. qꝛ p̃/
mogenitꝰ nõ offertur deo. Ecce q̃re deus p̃/
cipit ſibi offerri primogenita. Iõ dicit apo/
ſtolꝰ Siue ḡ mãducatis ſiue bibitis. omnia
in gloriã dei facite. j. Corinth. x. Iõ dñs no/
ſter ih̃s xp̃s vt primogenitꝰ et vnigenitꝰ vir/
ginis Marie voluit in tẽplo pñtari deo pr̃i
ꝛ ĩ manibꝫ ſacerdotis offerri. Et q̃nqꝫ ſiclis
quaſi q̃nqꝫ regalibꝫ argẽti redimi iuxta legẽ
que habet̃ Numeri. xviij. vbi dicit. Quicq̃d
p̃mũ erũpet a vulua cũcte carniſ quã offerũt
dño. ſiue ex homĩbꝫ ſiue d̃ pecoribꝫ fuerit. tui
iuris erit. Ita dũtaxat vt ꝓ homĩs p̃mogeni
to p̃ciũ accipias. et facias redimi q̃nqꝫ ſiclis
qui viginti obolos habet. Et ſic niſi redime/
retur erat ſacerdotis. ꝛ ſeruiebat in templo.
Dicatur practica p̃ſentationis. Virgo eniꝫ
Maria obtulit filiũ ſuũ xp̃m in manibꝫ ſa/
cerdotis. ꝛ ille obtulit eũ domino. O ꝙ̃ fatu
us ſacerdos, ſi cognouiſſet eũ, ipm̃ adoraſſet

Deinde voluit eũ retinere ſacerdos. videns virginẽ matrẽ pauperẽ. Et ait ṽgo. Nõ reti neatꝫ eũ. Ecce qnq; ſiclos habeo. Hos pau/ latim ꝯgregauit. ⁊ recepit a labore ſuo ꝓprio. forte min⁹ comedẽs vt filiũ ſuũ redimeret. et aperuit burſam nõ de auro vel ſerico. et ſol/ uit qnq; ſiclos ſm legis ꝯſuetudinẽ. ¶ Que/ ſtio ẽ h. Quare xp̃s voluit redimi qnq; ſiclis cũ eẽt mũdi redẽptor. ⁊ hac de cã fuerit miſ/ ſus a deo p̃re. Nota duas ad h rñſiões vnaꝫ allegoricã. aliã moralem. Allegorica eſt iſta. Voluit eñ qnq; ſiclis redimi queadmodũ ipe redẽptur⁹ erat mõm qnq; p̃ncipalib; pla gis i qb; ꝯſiſtit tota nr̃a redẽptio. ſ. circũciſi/ one. fuga in egyptũ. flagellatiõe coronatiõe. ⁊ crucifixione. Jõ dauid. Apud dñm miſcdia ⁊ copioſa apud eũ redẽptio. Secũda rõ eſt moralis dãs nobis exẽplũ vt qñ hõ eſt vẽdi/ tus a dyabolo ex pctõ. q; peccare mortaliter eſt ſeipm vẽdere dyabolo. Verbi grã. q facit pompã ⁊ vanitatẽ p̃cio ſupbie ſtatim vendit ſe dyabolo. Auar⁹ recipiẽs vſurã ⁊ p̃ciũ quo venditᷓ dyabolo ⁊ etiã p furtũ. rapinã. ⁊ ſic de alijs ſpeb; auaricie. luxurioſus illa delecta/ tiõe dat ſuã aiaꝫ dyabolo. Jdẽ de alijs pctĩs Jõ optet redimi qnq; ſiclis ſi volum⁹ ſalua ri. ſ. opib; pnĩe. Primũ eſt ꝯtritio cũ ꝓpoſito nõ redeũdi ad pctã. Scdm orꝫ ꝯfeſſio. Ter tiũ corpis afflictio. Quartũ debitoꝝ reſtitu tio. Quĩtũ iniuriaꝝ remiſſio. Et verificatᷓ il lud ſacre ſcp̃ture ṽbũ. Eſt qui mlta redimat modico p̃cio. reſtituẽs ea i ſeptuplũ Ecci. xx.

¶ Quãtũ ad tertiũ h feſtũ inꝗtũ tãgit ſcm̃ ſymeonẽ dr̃ dies obuiatiõis ſymeõis. Dicatᷓ p̃etica. Nam tũc tp̃is qñ ṽgo pepit filiũ ſuũ. oẽs iudei apti ⁊ i lege eruditi p certo hẽbant ꝙ meſſias erat nat⁹. q; videbãt tp̃s in ꝓphe/ tijs aſſignatũ cõpletũ. ſꝫ nõ cognoſcebãt eũ. Et ꝓpter h dixit Johẽs baptiſta. Medi⁹ ve/ ſtrũ ſtetit quẽ vos neſcitꝫ. Joh. j. Jdo multi orabãt vt oñderet ſe eis. ſingularitᷓ ſanct⁹ ſy/ meon ⁊ iuſt⁹. Et rñſuꝫ accepit ſymeon a ſpũ ſctõ. nõ viſurũ ſe mortẽ niſi videret xp̃m dñi Et ſciẽs illã ꝓphetiã. Stati veniet ad tẽplũ ſanctũ ſuũ dñator quẽ vos q̃ritis ⁊ angelus teſtamẽti quẽ vos vultꝫ. Malach. iij. Propt h q̃libet die veniebat ad tẽplũ. et qñ videbat aliquã mulierẽ portãtẽ p̃lem. ipẽ petebat. eſt ne fili⁹ vel filia. ⁊ ſpũſſanct⁹ nihil ſibi dicebat vſq; i hodiernũ diẽ in q ſibi dixit. Hodie ob uiabis i tẽplo meſſie regi. ipm q; videbis. Jõ poſt ſomnũ bono mane ſurrexit ⁊ iuit ad tẽ/ plũ mũdãs ipm ⁊ ornãs. q; qñ rex dꝫ intrare domũ dꝫ dom⁹ ornari. Jõ cãtat eccl'ia. Ad/ orna thalamũ tuũ ſyon ⁊ ſuſcipe regẽ xp̃m. ⁊ cũ magna deuotiõe expectabat videre eum. ſec⁹ d ſacerdote q expectabat eũ vt accipet po ti⁹ oblatiões ⁊ hẽret turturẽ ⁊ colũbã. Oẽs ei q ſua ſũt q̃runt. nõ q ihũ xp̃i. ad Phil'. ij. Nã tres ꝯditiões pſonaꝝ ſũt. q non attediantᷓ de qbuſdã negocijs. Prio de ludo pueri. Se/ cũdo mulieres de choriſatiõe. Tertio ſacer/ dotes de offertorio. Sed de illis q ſunt ihũ xp̃i ſtatim attediantᷓ. Cũ autẽ ṽgo cũ ioſeph intrauit tẽplũ. ſpũſſanct⁹ dixit ſymeoni. Sy meon iſta ẽ mr̃ eius. ⁊ fili⁹ ei⁹ eſt rex ⁊ meſſias in lege ꝓmiſſus. Statim ſenex flens p̃ gau/ dio adorauit eũ. ⁊ ipm recipiẽs i vlnas ſu/ as incepit cãtare vnã cãtilenã pulchrã q̃tu or ṽſuũ. Nũc dimittis ſuũ tuũ dñe ſm ṽbũ tuũ in pace ⁊c. Ecce diẽ obuiatõis ſymeonis Jõ hodie cãtat eccl'ia. Cũ induceret puerũ ihm parẽtes ei⁹. accepit eũ ſymeon in vlnas ſuas ⁊ dixit. Nũc dimittis ſeruũ tuũ dñe ſm verbũ tuũ in pace. ¶ Queritᷓ quare ſanctus Symeon accepit eũ in vlnis ſuis. q; h non fuerat ſibi a ſpũſancto ꝓmiſſum. ſed ꝓmiſſuꝫ fuit ſibi ꝙ nõ moreretᷓ niſi prius videret xp̃m dñm. Unde ergo tanta p̃ſumptio ꝙ ipm ac/ cepit. Reſpondeo ꝙ ad ſaluationẽ noſtrã nõ ſufficit videre xp̃m per fidẽ. ſed ipm recipere oportet in manib; p bona opa. ideo Marci vlti. Qui crediderit et baptiſat⁹ fuerit ſalu⁹ erit. ¶ Diceret aliqs. Ego habeo iſtos ocu/ los anime. ſcꝫ dextrũ credendo xp̃i diuinita tem. ⁊ ſiniſtrũ xp̃i humanitatẽ. Sic videtur xp̃s a nobis in via. quid ḡ oportet me aliud facere. Dico ꝙ ſicut ſymeon ꝙ accipiatᷓ xp̃s i manib; p bona opa. Quid proderit fratres mei ſi fidẽ quis dicat ſe habere. opera auteꝫ nõ habeat. Nũquid poteritᷓ fides ſaluare eũ. Fides ſine opib; mortua eſt. Jacobi. ij. Jn ſignũ hui⁹ hodie portam⁹ candelas accẽſas in manu que ſignificãt tria que ſunt in xp̃o. Cera mollis ſignat carnem xp̃i quã habuit paſſibilẽ. q liquefacta fuit in paſſiõe. Ligmẽ album ſignat animã xp̃i puriſſimã. Lumen ṽo ſignat xp̃i diuinitatẽ immẽſam. Non eñ ſufficit videre lumen in altari. nec chriſtum per fidem. ſed manib; per bona opa ipm re/ cipere. Jdeo apoſtolus. Glorificate ⁊ porta/ te deũ in corde. p̃ma ad Corinth. vj. Tunc eñ portatᷓ xp̃s a nobis quãdo eius amore vi tamus peccata. Deo gratias.

¶ De ſancto Blaſio Sermo.

GRanum frumen/ti cadẽs in terrã mortuũ. Verbum iſtud habeẗ Joh. xij. Sicut tota ſolẽnitas hodierna eſt beati blaſij epi ꝛ martyris glorioſiſſimi. Ita erit ꝛ ſermo. maxie qꝛ i eiꝰ bona vita ſunt multe ꝟtutes ꝛ exempla. ꝺ quibꝰ poteriꝰ recipe bonã inſtructionẽ ꝑ bono vite nr̃e regimĩe. Sed ꝑus ſaluteẗ virgo Maria ꝛc̃. Iſtud thema eſt rñſio ad q̃ſtionẽ q̃rentẽ ꝑ aliquẽ ignorantẽ. Quis fuit iſte. s. Blaſius. ꝛ cuiꝰ ꝯditiõis. Rñdet thema. Granũ frumẽti cadẽs in terra ꝛc̃. Verba ſunt figuratiua ſecrete indicãtia virtutes ꝛ excellẽcias iuxta q̃nꝙ verba thematis.

¶ Prima virtus eſt humilitas virtuoſa. q̃a granũ ꝛ non palea.

¶ Secũda eſt ſublimitas gratioſa. qꝛ frumenti. ꝛ non ordei.

¶ Tertia eſt aduerſitas rigoroſa. qꝛ cadẽs ſcꝫ dignitate.

¶ Quarta eſt acerbitas doloroſa. qꝛ in terram. ſcꝫ ꝑ tormenta.

¶ Quinta eſt felicitas ꝑcioſa vel glorioſa. quia mortuũ.

¶ Quãtũ ad ꝑmũ dico ꝙ vna virtꝰ magna ꝛ excellẽtia vna beati Blaſij fuit eius humilitas virtuoſa. Licꝫ em̃ eſſet plenꝰ ꝟtutibꝫ. tñ eas ꝯſeruabat i burſa hũilitatis. alr̃s em̃ perdereńẗ. Gregꝰ. Qui ꝟtutẽ ſine hũilitate congregat. q̃ſi puluerẽ in ventũ portat. Nota h̃ duplicẽ humilitatẽ.

¶ Prima eſt virtuoſa.

¶ Secũda eſt vicioſa.

Virtuoſa ẽ qñ hõ ex vna ꝑte cogitat dei imẽſitatẽ ꝛ potẽtiã infinitã. Ex alia ꝓpriã ſui paruitatẽ ꝛ defectꝰ. ꝛ ſic cor hũiliaẗ. Et talis humilitas q̃ eſt reſpectu dei eſt ꝟtuoſa. ꝛ multũ placet deo. qꝛ iſto mõ creatura nihil ſe reputat nec ꝑ̃ſumit de ſe. Iſtã laudat beatꝰ Jacobus dicẽs. Hũiliamĩ in cõſpectu dei. nõ dic̃ hoim. ꝛ exaltabit vos. Jac. iiij. Scd̃a hũilitas eſt vicioſa qñ q̃s in ꝯſpectu hoim hũiliaẗ ꝛ tñ intꝰ habet cor inflatũ. vt vẽter mulieris grauide. ꝛ corã hoibꝫ faciũt vt ypocrite. De illis dicit ſcp̃tura ſancta. Eſt q̃ neq̃ter ſe hũiliat. ꝛ interiora eiꝰ plena ſũt dolo. Eccl̃i. xix. Hũilitas aũt beati Blaſij fuit ꝟtuoſa. qꝛ humiliabaẗ i ꝯſpectu dñi. abſcõdebat ei ſua oꝑa vt vitaret vanã gloriã. Pernoctabat ei orãdo ꝛ ꝯtẽplando. ꝛ ſecrete tenebat lectũ pnie ꝛ portabat ciliciũ. ꝛ extra ibat honeſte indutus. Jeiunabat. ꝛ quãtũ poterat ex hũilitate abſcõdebat ſuã ſanctitatẽ. ſꝫ deꝰ exaltauit eũ Auctas. Hũiliamĩ ſub potẽti manu dei. vt vos exaltat i tp̃e viſitatiõis. ꝑma Petr. v. Itẽ hũiliamĩ i cõſpectu dei ꝛ exaltabit vos Jac. iiij. ꝛc̃. qꝛ deꝰ vult cãm maniſeſtare ad gloriã dei. ꝛ bonũ exẽplũ hoim. Nota ſuꝑ illo ꝟbo Nõ põt ciuitas abſcõdi ſupra montẽ poſita. dicit glo. Auguſtini. i. ꝑſona ſuꝑ ingentẽ vitã. ſecꝰ de hypocritis q̃ appetũt videri et laudari. Et ficte faciũt multa oꝑa. ꝛ tales vt fumus tranſeũt totaliẗ. ꝛ nõ habẽt fũdamentũ in deo. qꝛ dic̃ ſcp̃tura. Gaudiũ hypocrite ad inſtar pũcti. Job. xx. Hũilitas ꝟtuoſa beati Blaſij notaẗ cũ dicit. granũ. Nãꝫ palea ſig̃t ſuꝑbos. Rõ. qꝛ plures ſunt eoꝝ q̃ꝫ humiliũ. Secũdo etiã qꝛ palea eſt vana ꝛ leuis. et ſꝑ eminet. granũ ꝟo paruũ. ꝛ ſꝑ ſubijciẗ. ſic hũilis ꝛc̃. Iuxta h̃ dicit ſcp̃tura. qd̃ futurũ eſt. ſ. ꝑſona ſancta. ſeminas. ſ. in h̃ mũdo. ſꝫ nudũ granũ. ſ. a vanitatibꝫ. Ecce hũilitas. j. Cor. xv. Deus aũt dat illi ꝛc̃. Quãto magis beatꝰ Blaſiꝰ abſcõdebat ſuã ſanctitatẽ. tãto magis publicabat i miraculis q̃ faciebat. Dicatur quõ erat de ciuitate capadocie ꝛc̃. Et dicaẗ miraculũ de puero curato filio vidue i cuiꝰ gutture ſpina piſciſ trãſuerſa ipm̃ ſuffocauit vel ſuffocabat ꝛc̃. Xp̃s ꝟo cõceſſit ſanitatẽ ꝑ illo ꝛ ꝑ oibꝫ q̃ de malo gutture ipm̃ inuocarẽt ex h̃ hodie bñdiciẗ i honorẽ beati Blaſij panis. vinũ ꝛ hmõi. ꝛ verificaẗ illud in btõ blaſio Lu. xviij. Ois q̃ ſe hũiliat exaltabiẗ. Ho. Qui ſe hũiliat. ſ. de hũilitate vera. exaltabiẗ.

¶ Dico ſcd̃o ꝙ ſecũda virtꝰ ẽ ſublimitas gratioſa. ſ. i dignitate. qꝛ fuit ep̃us ciuitatꝫ ſebaſte. iõ dr̃ frumẽti. qꝛ. ſ. inẗ alia grana eſt meliꝰ. Iõ ꝑlati q̃ in ꝓp̃lo ſunt maiores ꝛ nobiliores ſignificanẗ ꝑ frumẽtũ. Zach. ix. Quid bonũ eius. ſ. ꝓp̃li xp̃iani. ꝛ q̃d pulchꝛũ eiꝰ niſi frumẽtũ electoꝝ. i. ꝑlatorũ. Et qꝛ beatꝰ blaſius fuit ep̃us. iõ dr̃. frumẽti. Dicaẗ quõ fuit electꝰ nõ ſolũ a canonicis ſꝫ etiã ab omibꝫ laicis ſebaſte orãtibꝫ ꝛc̃. Et ſubito deꝰ inſpirauit i cordibus. ſ. taliũ oim vt peterẽt blaſiũ in ep̃m alta voce. Ipo aũt ꝯtradicẽte oino fuit electus ꝛ flens aſſumpſit. Rõ quare ipe flebat quia in iudicio ep̃i hñt reddere rõem nõ ſolũ ꝺ ſuis ꝓprijs aiabꝫ ſꝫ de oibꝫ ſibi cõmiſſis. Iõ dicit ſcp̃tura. Judiciũ duriſſimũ in his qui ꝑ̃ſũt fiet. Exiguo em̃ cõcediẗ miſericordia. potentes em̃ potẽter tormẽta patienẗ. Sapie. vj.

Nota.iudiciũ duriſſimũ. Tria eñ iudicia
fiũt p̄latis. Primũ ē quō intrauit dignitatē.
Si p portā.qñ.ſ.ſine ſcitu eligit̃.vl' papa p/
uidet ſine ſui vel ſuoꝝ reqſitiōe. Si ſ᷑o aliter
intrat.fur eſt ⁊ latro.nec p̄t ſaluari niſi renũ/
ciet. Vñ ſcptura de h̄ dic̄. Amē amē dico vo
bis q̄ nō intrat p oſtiũ in ouile ouiũ ſꝫ aſcen/
dit aliũde vel p lr̃as vel p p̄ces armatas vel
p dona ⁊c̄.ille fur eſt ⁊ latro. Joh.x. O durũ
iudiciũ fiet ei. Secũdũ erit duriꝰ iudicium
qd̄ ei fiet.ſ. quō vixit poſtq̄ꝫ itrauit. ⁊ quō red
diuꝰ expēdit.qꝛ tres p̄tes dꝫ facere de eis. vnā
p ſe.ſecũdā p ſua familia.tertiā p paup̄ibus.
Tertiũ erit.ſ.iudicium duriſſimũ. qd̄ fiet ei
qñ reddet cōputũ de aīabꝫ dānatis ex ſua ne
gligētia. Nam cuilibet tali dr̄ Ezech.xxxiij.
Speculatorē te dedi domui iſrl'. Audiēs ḡ
ex ore meo ſ̄monē.annũciabis eis ex me. Si
me dicēte ad impiũ impie morte morieris.nō
fueris locutꝰ vt ſe cuſtodiat impiꝰ a via ſua.
ipe impiꝰ i iniq̄tate ſua moriet̃.ſanguinē aũt
eiꝰ de manu tua requirā. Si aũt annũciāte
te ad impiũ vt a vijs ſuis ꝯuertat̃.⁊ nō fuerit
ꝯuerſus.ipe moriet̃.tu aũt aīaꝫ tuā liberaſti.
Jam videtis quō et qualiter curat̃ de aīabꝫ.
quia parũ. Ecce q̄re dicit. Judiciũ duriſſi/
mũ ⁊c̄. Jſta ꝯſiderātes antiq̄ ſancti cũ maxi/
mo timore accipiebāt onꝰ ep̄atus.⁊ ꝯ̄dicebāt
quouſq̄ꝫ ſciebāt dei volũtatē.⁊ tũc ꝯfidendo
de auxilio diuino accipiebāt. Dicat̃ quō be
atus Blaſiꝰ factꝰ ep̄us nō mutauit ſtatũ ſuũ
vt faciũt multi mali. ſtatim eñ faciũt vani/
tates i familia nimis magna.in eq̄s ⁊ pōpis.
dicēdo. Honores mutāt mores.ſ. in malis.
⁊ in bonis nō eſt verũ. Et qꝛ beatꝰ blaſiꝰ non
dimiſit ſuũ ſtatũ. ergo nec deus abſtulit ſibi
gratiā miraculoꝝ.imo augmētauit eā.qꝛ nō
ſolũ curabat hoīes.ſꝫ etiā aīalia ferociſſima
que etiā ſibi obediebant. Dicat̃ miraculũ de
muliere paup̄cula habēte vnicũ porcellũ. q̄
a lupo fuit captꝰ.q̄ cũ maxima feſtinatiōe ac/
currit ad beatũ blaſiũ vt p̄ciperet lupo vt re
ſtitueret ſibi porcũ quē emerat ⁊c̄. Qd̄ ⁊ fecit.
Statim eñ viuũ p̄ſtitit ſibi lupus. Modo
cogitate h̄ duo diligēter. Primo ꝟtutē beati
Blaſij. Secũdo duriciā noſtrā. Uirtus eñ
erat beati Blaſij.qꝛ mouit cor lupi ferociſſi/
mi ad reſtituendũ carnes q̄s tantũ ipe dili/
git.obediēdo beato blaſio. qꝛ erat amicꝰ dei
⁊ deo obediēs. Sic etiā fuit in p̄mo ſtatu q̄
q̄ꝫdiu adā fuit deo obediēs.aīalia obedierũt
ei. Secũdo ꝯſiderate duriciā noſtrā. Lupꝰ
eñ rapax ad p̄ceptũ beati blaſij reſtituit fur
tũ. Et tu fur latro nō ex p̄cepto blaſij ſed dei
nō vis reſtituere furtũ ſeu vſurā. peiores ſu/
mꝰ q̄ꝫ beſtie. O q̄t vſurarij ſunt q̄ mutuāt de/
cē florenos ⁊ ponit̃ i inſtrumēto q̄ ſũt.xij. vel
emũt minori p̄cio parato. vel vendũt i plus
ꝓpter p̄ciũ ſperatũ. vel ſup poſſeſſiōes acco/
modāt pecuniā.interim recipiunt fructꝰ. vel
recipiũt a cōitate ⁊c̄. vel retinēt ſibi ſolidataꝫ
ſeruoꝝ vel bona eccleſie. vt decimas vel p̄mi
cias vel bona defunctoꝝ.nō poſſunt ſaluari
niſi reſtituāt. Nō eñ dimittit̃ peccatũ niſi re
ſtituat̃ ablatũ. Regula eſt iuriſtaꝝ.xiiij.q.vj.
Si res.⁊ etiā theologoꝝ ⁊ ē Auguſtini ori/
ginaliter. Hic dicere poteris ꝯ̄ ip̄os vſura/
rios. ¶ Dico tertio q̄ tertia virtꝰ eſt aduerſi
tas rigoroſa cum dr̄.cadēs ⁊c̄.ſ.de dignitate
ep̄ali. Cum eñ fuiſſet diu i ſuo ep̄atu.venit
aduerſitas ꝯ̄ xp̄ianos. vel q̄ abnegarent fidē
xp̄i. vel q̄ morerent̃ ꝓpter qd̄ beatꝰ blaſiꝰ fuit
depoſitꝰ ⁊ exul a ſuo ep̄atu a p̄fecto. ⁊ iuit in
deſertũ vbi in quodā monte ⁊ in quadā ſpe/
lũca vixit in maxia p̄nia. Ecce quō pōt dici
cadēs. Et poterat dicere cũ Dauid. Jmpul
ſus euerſus ſum vt caderem.et dñs ſuſcepit
me.ſ. de deſerto. Et quia in tāta aduerſitate
noluit deũ deſerere. nec deꝰ ipſum deſeruit.
Nā cũ eſſet in deſerto nec haberet ad come/
dendũ ꝯfidens i deo dixit. Oculi omniũ i te
ſperāt dñe ⁊c̄. dicens ſuas horas deuote ac ſi
fuiſſet i ciuitate. Et hora prandij exibat ſpe/
luncam. Et dicit hiſtoria q̄ volucres venie
bant ad eũ portātes ei cibũ de illo quod ipſe
aues comedebāt. Portabant enim ſibi hora
prandij.ſcꝫ hora nona veniebāt q̄nquaginta
vel centũ colũbi cũ granis tritici. Jteꝫ ſtor/
nellꝰ cũ oliuo in roſtro. Jtē corui portabant
ficus nouas. Jtē falcones veniebāt cũ p̄di/
cibꝫ. Et beatꝰ blaſiꝰ dicebat ꝑluꝫ ⁊ oēs aues
erāt in circuitu. ¶ Nota q̄ nullꝰ ep̄us nec rex
habet tot ſeruitores ⁊ comedebat illud qd̄ ſi
bi placebat. non carnes. Et pꝰ diuidebat eis
cibum.p̄cipiēs eis q̄ nō litigarēt. Dicat̃ quō
eſt ꝯfidendũ de deo. Qui eñ bñ ſeruiũt deo
nō oportet eos timere q̄ eis deficiat. Nō di/
cat ḡ religioſꝰ. O miſer vñ habebo aliā cap/
pam qñ iſta erit rupta ⁊c̄. Seruiatis deo di
ligenter.qꝛ nihil vobis deficiet. Nunq̄d dic̄
ipe deꝰ ih̄s xp̄s ſcꝫ. Primũ q̄rite regnũ dei ⁊
iuſticiā eius.⁊ hec oīa adijcient̃ vobis. Ma
thei.vj. Jdē de clericis ⁊ laicis. Sꝫ mō tl'is
eſt vita m[illegible]roꝝ q̄ mirũ eſt quō inueniũt a q̄m

in fontibꝫ.qꝛ nō ſunt digni.Sed de illꝰ q̄ ſer
uiūt deo dicit xp̄s.Nolite ſolliciti eē dicētes
q̄d māducabimꝰ aut q̄d bibemꝰ aut quo opi
emur.ſcit em̄ pr̄ veſter qꝛ his om̄ibꝫ indigetꝭ
Mat.vj.Itē nō ſolū aues:ſed etiā aīalia.vt
leones.vrſi.lupi.ſi aliq̄n infirmabant̄.ꝙ ha/
bebāt aliq̄d in gutture ⁊c̄.vel ſpinā.veniebāt
ad eū:oſtēdētes ei vulnera.q̄ curabat ea ī no
mine Jhū cū ſigno crucis facto ſuꝑ plagam
di.De cetero caueatis.nulli noceatis.q̄a ex
malicia vr̄a ⁊ ex culpa euenit vobis hoc malū
vel ſiliā verba ¶ Nota hic.qꝛ aīalia irrōnabi
lia ꝓ ſanitate obtinēda recurrebāt ad xp̄m.⁊
vos ad quem recurritis:ad dyabolū.q̄a ad
diuinos vel ſortilegos.Si dicat̄.Hoc faci/
mus qꝛ nō habemꝰ medicos.apothecarios.
nec medicinas ⁊c̄.Dicat̄ de virtute huiꝰ nois
Jhs.Iuxta illud.Homīes ⁊ iumenta ſalua
bis dn̄e:queādmodū multiplicaſti magnifi/
centiā tuā deus.ps̄.xxxv.⁊c̄.Ideo Dd̄.Bea
tus vir cuiꝰ ē nomē dn̄i ſpes eius:⁊ nō reſpe
xit in vanitates et inſanias falſas.ps̄.xxxix.
¶ Quarta virtꝰ eſt acerbitas doloroſa.ſ.mul
toꝝ tormētoꝝ.q̄d innuit̄ cū dr̄.i terra.quia d̄
deſerto ductꝰ fuit ad trā ſuā.vt ibi ꝑ martyri
um coronā glorie acquireret.Iſa.xxij.Coro
nās coronabit te in tribulatōe.quaſi pilam
mittet te in terrā latam ⁊ ſpacioſam.i.de tor
mēto in tormentū.Cum em̄ fuiſſet in deſer/
to vel dixi i ſpelūca.xp̄us ſibi apparuit dicens
ꝙ ſibi offerret ſacrificium.q̄ intellexit ꝙ dice
ret miſſam ⁊ ſurrexit.⁊ interim venerūt ad eū
aliq̄ homines miſſi a ꝯmiſſario impatoris vt
ip̄m adducerēt captum.Et tūc.b.Blaſiꝰ in/
tellexit.ꝙ xp̄s dicebat d̄ ſacrificio corꝑis ſui
in martyrio.Et flexis genibus grās egit xp̄o
quia recordabat̄ de ſeruo ſuo.Cū aūt duce
retur captus.ꝯuertit multos videntes mira
cula que faciebat.Cū aūt adductꝰ eēt corā ꝑ
ſide:dixit ei pſes.Gaude Blaſi amice deorū.
ſalutās euꝫ dulciter.Et ait Blaſiꝰ.Nō dicas
deos:ſed demones.Tūc iratꝰ pſes dedit ſibi
q̄nqꝫ tormēta.¶ Primū.qꝛ fecit eū fuſtibꝫ ce
di.⁊ i quolibet ictu.b.Blaſius dicebat.Jhs
xp̄s.⁊ ꝟtute huiꝰ nois viuebat.qꝛ alr̄ mirum
erat quomō poterat viuere ¶ Scd̄m fuit ca
ptio carceris fetētis ſine cibo ⁊ potu.ſed licꝫ
corpꝰ detineret̄ i carcere.aīa tamē ipſius di
ſcurrebat ꝑ palacia padiſi:deuote ꝯtemplā/
do ordines angeloꝝ.Fuit etiā ꝯfortatꝰ a mu
liere cui lupꝰ porcū reſtituerat.Que audiens
btī Blaſij captōem:portauit caput porci co
ctū.⁊ panē ⁊ vinū cū lucerna accēſa ad beatū
Blaſiū.Que habita licētia a carcerario ītra
uit carcerē.Ad quā dixit.b.Blaſiꝰ.Filia vo/
lo tibi ſoluere charitatē quam erga me feciſti
Noueris ꝙ ego ī breui debeo martyrizari.et
impetrabo tibi ſolutōez.Et quia filia tu es
pauꝑ:dabo tibi modū ditādi.Quolibet enī
anno cū cādela accēſa venies ad eccl̄iaꝫ me
am.Et ita fecit.⁊ ditata eſt infra breue tp̄s.
De nullo alio ſctō legit̄ ꝓmiſiſſe alicui diuiti
as tp̄ales.¶ Terciū tormentū fuit eculeus
in quo nudꝰ ⁊ ferreis pectinibꝫ dilaniatꝰ fuit
intm̄ ꝙ fluuiꝰ ſanguis decurrebat de corpo/
re eiꝰ.Ipſo aūt dicēte.Nō ſunt ꝯdigne paſſi
ones huiꝰ tēꝑis ad futurā gl̄iam.Rom̄.viij.
nō curauit hoc tormētū.Et iteꝝ reducit̄ ad
carcerē:vt interim pararent̄ fortiora tormē
ta.Septē aūt mulieres q̄ ſanguinē martyrꝭ
colligebāt ex deuotōe:capite trūcāt̄.Quar
tū tormētū fuit.qꝛ pſes iuſſit ip̄m mitti in la
cum.qui ſignatꝰ ab eo ſtetit ſicut arida.⁊ ipſe
ī medio.Cultores ꝓ ydoloꝝ volētes ad euꝫ
venire dimerſi ſunt.Aqua em̄ ſuſtinet leuia
ſed nō grauia onera:peccatoꝝ maxie.¶ Di
co q̄nto ꝙ q̄nta virtꝰ ē felicitas gl̄ioſa.cuꝫ dr̄.
mortuū.Nullū em̄ tormentū facit martyrē
gl̄ioſum niſi mors.Ideo ait Dauid.Precio
ſa i ꝯſpectu dn̄i mors ſanctoꝝ eius.Sic or
dinatum eſt a xp̄o ꝙ nullus habet felicitateꝫ
glorie niſi ꝑ mortē.quia nec ipſe xp̄s.nec eiꝰ
mater virgo Maria aliter habuerūt Nonne
ſic oportuit pati xp̄m.et ita intrare in gl̄iam
ſuā.Lu.xxiiij.Ideo dr̄ mortuum ī themate
Nota eiꝰ martyrium.Cū em̄ fuiſſet in ſtag/
no:angelꝰ dn̄i dixit ei.O glorioſe egredere et
ſuſcipe coronā.Ipo aūt egreſſo apparuit lux
magna an̄ faciem eius.Et dixit pſidi.Ut co
gnoſcas quia reputo mihi ad gl̄iam mori ꝑ
xp̄o.ecce me huc pſento.Et qꝛ multi cōuer
tebātur ex eiꝰ miraculis.ideo dedit preſes cō
tra eum ſn̄iam decapitatiōis.Cum autē.b.
Blaſius oraret:dixit ei dominus.Omnē pe
titōem tuam adimplebo.promittēs iuuare
om̄es aduocantes eum Et hoc dicto capite
ceſus eſt.Nota hic ſancti ⁊ amici dei cū quā
ta pnia habuerūt paradiſum.⁊ nos credimꝰ
illum habere ſine pnia.ſed mentita eſt iniq̄
tas ſibi ⁊c̄.Ideo oportet nos facere peniten
tiam.ſ.in corde ꝑ ꝯtritōem.in ore ꝑ confeſſi
onem.⁊ in corpe ꝑ aliquā afflictōem.Jō ait
xp̄s.Pniam agite qm̄ appropinquabit regnū
celoꝝ.Matth.iiij.

¶ De ſancta Agatha virgine ꝛ martyꝛe.

Similis eſt homi
ni patrifamilias. Habet͛ verbū iſtō
Mat. xiij. Sicut tota ſolēnitas et
officiū hodiernū ē. b. Agathe ꝟginis ꝑcioſiſ-
ſime ꝛ martyꝛis. ita erit ꝛ ſmo. Sꝫ pmo ſalu-
tet͛ ꝟgo maria. Iſtud ꝟbū ſm ꝙ ego volo iſtō
ꝓtractare de pn̄ti hꝫ talē intellectū. ꝙ. b. Aga
tha ē ſilis hoi pr̄ifamilias. Querit͛ ģ qs ē iſte
pr̄familias. Dico ꝙ nullꝰ aliꝰ niſi xp̄s. Vñ ipe
ait. Patrē. ſ. vniuerſalē. nolite vocare voƀ ſup
terrā. Vnꝰ ē eñ pr̄ vr̄. ſ. vniuerſal͛. q in cel͛ eſt
Mat. xxiij. Dicit ģ thema noſtrū. ꝙ. b. Aga-
tha eſt ſilis homi pr̄ifamilias. i. gētis xp̄iane
qꝛ genitiuꝰ ſingularis ē ſm declinatōem gre
cā. Sciendū aūt ꝙ i ſacra ſcp̄tura inueniun
tur clare tres ſiľitudines inter deū et hoiem.
Et ſic videbimꝰ de q̄ loquit͛ thema.

¶ Prima eſt ꝑ eſſentialem vel ſubſtantialem
creationem.

¶ Scda ꝑ humanalē incarnatōem.

¶ Tercia ꝑ ꝟtualē imitatōem.

Per pmā hō factꝰ ē ad imaginē ꝛ ſiľitudinem
dei. Qñ eñ deꝰ creat aīam impmit in ea ſuā
ymaginē. Sicut tu qñ imprimis ſigillū cere
impmis ſimiľ ꝛ ymaginē ſigilli. velut etiā mu
lieres ſigillādo panē i furno Ita qñ deꝰ creat
aīam: i ea impmit ſuā ymaginē. Cogita ꝙ de
us ſit vt ſigillū vnꝰ eēntie vel ſubſtātie et triū
ꝑſonaꝝ. Ita aīa eſt vnꝰ eēntie ꝛ triū potētiaꝝ
Prima ē memoria q̄ ē de pteritis. Scda eſt
intelligētia. ſ. de pn̄tibꝫ. Et tercia ē volūtas d͛
futuris. Nulla alia creatura huiꝰ mūdi habꝫ
iſtā ſiľitudinē cū deo niſi hō. nō ſol: licet ſit tā
pulcra creatura. nec luna ꝛc. Et ſicut deus ē
vnꝰ in toto mūdo. ꝛ ipm regit ꝛ gubernat. ita
aīa eſt vna in toto coꝛpe ꝛ tota i toto coꝛpe. ꝛ
tota in qualibet pte. vt vult ph̄s i ſcdo de aīa
Et ex iſta ſiľitudine dixit deꝰ qñ voluit crea-
re hominē. Faciamꝰ hominē ad ymaginē ꝛ
ſiľitudinē noſtrā. Geñ. j. Verbū eſt dei patr
ad filiū ꝛ ſpm̄ ſanctū. q pn̄t creare hominē. et
nō ad angelos. vt falſe dicūt iudei. Iſta eſt p
ma ſimilitudo inter deū ꝛ hoiem. ſed iſta ſiľi
tudo ſola nō ſufficit ad ſaluatōem. qꝛ omnes
homines habēt iſtā ſimilitudinē cū deo. ꝛ tñ
nō oēs ſaluant͛. Ideo damnabile ē tantā ſiľi
tudinē diuine ymaginis idigne ꝑuare. Ma
gnū eñ pctm̄ eēt pijcere ymaginē crucifixi i
luto vel in igne. Maius pctm̄ eſt illoꝝ q pij-
ciūt aīam quā fecit nō faber lignarius vľ ar
gentarius. ſed deꝰ ad ymaginē ſuā. Et tu aua
re pijcis eā in luto auaricie. Et tu luxurioſe
in ignē luxurie. Ideo ꝯſuāda ē honeſtiſſime
vt reliq̄e ligni crucis vel ꝟginis Marie. qꝛ p-
cioſioꝛ ē aīa q̄ꝫ quecūqꝫ reliquie. ¶ Secūda
ſiľitudo inter deū ꝛ hoiem eſt ꝑ humanalē in
carnatōem. quādo deꝰ factꝰ eſt ad ymaginem
ꝛ ſiľitudinē hominis aſſumēs ꝑfectam huma-
nitatē in vnitatē ꝑſone. Sicut eñ i creatōne
hō factꝰ fuit ad ymaginē dei. ita deꝰ factꝰ ē ad
ymaginem ꝛ ſiľitudinē hoim. Hoc dicit ſcri
ptura. Qui cum in foꝛma dei eēt: nō rapinā
arbitratꝰ eſt eē ſe equalē deo. ſed ſemetipſū exi
naniuit foꝛmā ſerui accipiēs. in ſiľitudinem
hoim factus. ꝛ habitu inuētꝰ eſt vt homo. ad
Phil͛ ij. Nec iſta etiam ſiľitudo ſufficit ad ſal
uatōem. immo ꝯſeq̄nter aggrauat͛ damnatō
hoīs indigne tractātis naturā quā deꝰ aſſū-
pſit. Deꝰ eñ exaltauit humanitatē i glīa ſup
angelos. ꝛ tu vitupas eā viuēdo vt poꝛcꝰ luxu
rioſe. ¶ Tercia ſiľitudo eſt ꝑ ꝟtualē imitatio
nem. Per hoc eñ hō reficit͛ ad ymaginem ꝛ
ſiľitudinē dei. ſicut ad exemplar oim̄ ꝟtutū.
Verbi grā. Sicut fuit miſericoꝛs ꝛ liberalis
ꝯtra auariciā. noli eē auarꝰ ꝑ vſurā. furtū vel
fraudē ꝛc. Sicut xp̄s fuit caſtꝰ ꝛ purꝰ ꝛc. abſti
nēs charitatiuꝰ ꝛ plenꝰ amoꝛe. ita ꝛ tu ꝛc. Iſta
ſiľitudo ſufficit ad ſaluatōem. ꝑſuppoſitis pri
mis. Et iſta eſt melioꝛ. ꝛ dat ꝯplemētū alijs.
qꝛ ſine iſta alie ſiľitudines nō ſaluarēt. Ido
dicit ſcp̄tura. Eſtote imitatoꝛes. i. ſiľes dei.
ſicut filij chariſſimi. ꝛ ambulate i dilectōne ſi
cut ꝛ xp̄s dilexit vos. ad Eph. v. Iuxta iſtam
ſiľitudinē terciam dicit thema de. b. Agatha
Silis eſt homi. nō ſolum ꝑ primā ꝛ ſecundā
vt alij. ſed ꝑ virtualē imitatōem Modo vide
amꝰ ſiľitudines ꝟtuales maioꝛes Agathe ad
xp̄m. et de quibꝫ poſſumꝰ recipe bonā inſtru-
ctōem p regimine vite nr̄e. Et notaui ſex i eiꝰ
vita. Fuit eñ ſilis xp̄o

¶ Primo i ꝟtuoſa ꝯuerſatōe.

¶ Scdo i fructuoſa p̄dicatōe.

¶ Tercio i luminoſa diſputatōe.

¶ Quarto i ſua paſſione.

¶ Quinto i ſua defunctōe.

¶ Sexto i ſua tumulatōe.

Quantū ad pmū dico ꝙ beata Agatha ſimi
lis fuit xp̄o i ꝯuerſatōne virtuoſa. quia recte
vt xp̄s fuit ꝯuerſatꝰ i hoc mūdo. ita voluit eti
am. b. Agatha ꝯuerſari. qꝛ ſicut pictoꝛ vľ mu
lieres que operant͛ de ſerico iuxta exēplar de
pingūt ymaginē. ita. b. Agatha ad ymaginē

ſcꝫ vite xp̄i depingebat ſuā vitā ꝟtutibꝫ ꝛ opi/
bus bonis. Primo em̄ reſpiciebat facieꝫ xp̄i
ꝑncipiū vite hūane. qꝛ cum eēt altꝰ i ſuo pala
cio ꝑadiſi cū p̄re ꝛ ſpūſācto cū ſuis baronibꝫ
id ē angel'. voluit deſcēdere ꝛ claudi i ꝑua cel
la vteri ꝟginal'. In q̄. b. Agatha notauit infi/
nitā xp̄i humilitatē. Et voluit ei in h̄ aſſimila
ri. qꝛ cū eēt nobilior genere. pulcrior corꝑe. et
famoſior i bonitate ciuitatꝫ cathanēſis. Et
mortuis parentibꝫ remāſit heres illꝰ magni
palacij p̄ris ſui. q̄ exemplo xp̄i dimiſit palaci
um p̄ris. ꝛ ornamēta ꝛ vaſa aurea ꝛ argētea. et
reſtrinxit ſe i quadā ꝑua domo vt ſimplex ꝑ/
ſona. Ecce q̄uo fuit ſimilis xp̄o i humilitate.
Itē ſicut xp̄s i ſua ꝯuerſatōe fuit puriſſimꝰ ꝛ
caſtus. qꝛ nūꝗ̄ guſtauit de illa delectatōe ve
nerea. Ita. b. Agatha i hoc fuit ſibi ſil'is. Ec
ce quomō ad xp̄i exemplū depingebat vitam
ſuam. vitabat familiaritates hoīm. qꝛ al's ꝟ
ginitas nō poteſt bn̄ conſeruari. Dicatur ꝓ
correctōe beginarum vt vitēt familiaritates
ꝛc̄. Sicut etiā xp̄s i hoc mūdo voluit tenere
aſperā vitā. qꝛ vltra quadrageſimā quā fecit
tota vita xp̄i fuit. xl. Dicit mgr̄ hyſtoriarū ꝙ
nunꝗ̄ comedit carnes niſi forte de agno pa
ſcali volēs ꝟuare legē. nūꝗ̄ cenabat. Ita. b.
Agatha in h̄ voluit ſibi aſſimilari. ieiunabat
dimiſit carnes. qꝛ ꝟginitas cum abſtinentia
ꝯſeruatur. Perſona em̄ guloſa ſemꝑ erit lu/
xurioſa. Et ſi ad extra oſtendat' caſta. ſecrete
tn̄ faciet multas corruptōes. niſi ſit abſtinēs
Itē xp̄s i h̄ mūo voluit eē paup. cū tn̄ eēt do
minꝰ oīm reꝝ. qꝛ dn̄i ē terra ꝛ plenitudo eius.
tn̄. xxxiij. annis portauit eandē veſtē quā ſibi
fecit mr̄ ſua cum eēt puer. Ita. b. Agatha vo
luit indui pauperrime vt begina. ꝛ dabat pa
trimoniū pauꝑibus amore dei. et viuebat ꝓ/
prijs manibꝫ. filauit. inſuit. texuit. qꝛ nullꝰ po
teſt ꝯtinue orare ꝛc̄. Iſto mō ꝟgo Maria pui
debat ſibi. filio ꝛ Ioſeph. O bn̄dictus ē q̄ ſic
diuidit tp̄s. mō orando. mō oꝑando ꝛc̄. Itē
xp̄s fuit diligēs laborādo. p̄dicādo de villa i
villā. Ita. b. Agatha fuit diligēs in opibꝫ ſu/
is ſpūalibꝫ. Surgebat i media nocte ad orā
dū ꝛc̄. q̄libet hebdomada ꝯfitebat'. etiā cum
lachrymis. ꝛ qualibet die dn̄ica cōicabat cū
maxima deuotōe. Ecce q̄uo fuit ſil'is hoī p̄ri
familias. ¶ Moraliter. ſi nō poſſumꝰ ita eſſe
ſil'es xp̄o vt fuit ꝟgo. b. Agatha: ad minꝰ quo
libet die teneatis certā orōem mane ꝛ ſero.
cogitādo ꝙ videtis xp̄m p̄ntē. Itē pꝰ laborē
ſex dieꝝ hebdomade i dn̄ica q̄eſcatis ab om
ni oꝑe tꝑali. nō tāgatis ꝑtē dn̄i. ſed audiatis
miſſam ꝯpletā cum ſilētio. Aliud aūt tp̄s ſit
tuū ad delectādū. ludendū. nō ad taxillos ꝛc̄.
ſed ad baliſtā. nō ꝓ pecunia. ꝛ hmōi. nō eun
do ad lupanar. vel ad furandū fructꝰ vel ali
ud. qꝛ ſi ſic feceritis: melꝰ eēt fodere ꝛc̄. qꝛ nō
eēt tā magnū pctm̄. Dicit em̄ deus. Memē
to vt diē ſabbati ſctifices. Sex diebꝫ oꝑabe
ris. ꝛ facies oīa oꝑa tua. ſeptimo aūt die ſab
batum dn̄i dei tui eſt. Nō facies in eo omne
opus. Exo. xx. Sabbatū q̄ris eſt dn̄ica in q̄
xp̄s quieuit ab oꝑe noſtre redemptōis. Sā
ctificat' em̄ audiēdo miſſam. ſmones ꝛc̄. Itē
i quolibet anno ꝯmunicate i paſca. Si iſtā
regulā velletis ſeruare: iretis ad ꝑadiſū abſ
ꝗ purgatorio. Omia honeſte. i. deuote ꝛ ſm
ordinē fiāt in vobis. j. Cor. xiiij. ¶ Dico ſcd̄o
ꝙ. b. Agatha fuit ſil'is xp̄o i fructuoſa predi
catōe. Modo videamꝰ xp̄s quomō i hoc mū
do predicauit. Deinde videbimꝰ quomō. b.
Agatha p̄dicauit. Chriſtꝰ p̄dicauit ſolum in
vna domo. ſ. iudeoꝝ. Nō ſum miſſus niſi ad
oues que ꝑierūt domꝰ iſrl'. Mat. xv. Et nun
quid xp̄s venit ꝓ redemptiōe oīm. quare er/
go dicit. Nō ſum miſſus ꝛc̄. ſ. ad predicādū ꝑ
ſonaliter. Et p̄dicabat ꝫ. vij. pctā ſeu vicia in
quibus ille populus ſtabat. Nō predicabat
phiam. nec poetrias nec ꝯ aſtrologia. licet ſci
ret oīa. ſed ad correctiōem vicioꝝ. In hoc
ſibi ſil'is fuit. b. Agatha. que predicauit i vna
domo ꝫ. vij. pctā ſeu. vij. vicia. Cum em̄. b.
Agatha viueret ſimpl'r vt dixi. venit ꝯmiſſa
rius imꝑatoris Quincianꝰ nomine ꝯtra xp̄i
anos vt abnegarent xp̄m vel interficerentur
ꝛ fuit ſibi dictum de vita ꝛ ſanctitate. b. Aga
the. que erat nobilior ꝛ pulcrior ꝛ ditior alijs.
ꝛ q̄uo erat xp̄iana. Ideo ꝙ faceret eam abne
gare. ꝛ poſſet eā ducere in vxoreꝫ. Et qꝛ erat
ſuꝑbus illud attentabat. vt ſonaret in auri/
bus vulgi ꝙ tātus eēt ꝙ poſſet nobiles ſub/
iugare. Et qꝛ erat libidinoſus: ad aſpectū ꝟ/
ginis pulcerrime ſuā ꝯcupiſcentiam ꝯmoue
bat. ꝛ vt auarꝰ ad ſuas diuitias ſiue ad eius fa
cultates ſuſpirabat. Et vt idolatra xp̄i nomē
audire nō poterat. Et volēs. b. Agathā per/
uertere tradidit eā cuidā meretrici noīe Af
frodiſie pulcrā corꝑe. ſed meretrix. que habe
bat nouē filias corꝑe pulcras. ſed etiā mere/
trices. vt eiꝰ animū immutarēt. Mr̄ venalis
docet vt filia ſit tal'. Quelibet etiā illarū tene
bat camerā ſuā ornatā in eadē domo vt pec
cādo acq̄rerent magnas pecunias. et dabāt

ſe delicijs ⁊ placitꝭ. ⁊ multis mulieribꝫ aufere
bāt viros. nō curabāt de deo. ⁊ corā. b. Aga/
tha faciebāt diſſolutōes. tactꝰ ⁊ oſcula vt eā
accēderēt. Itē inhoneſtas locutōes. vt poſ/
ſent eā inclinare ad ꝯmiſſarij volūtatē vt ꝯſen
tiret vt eēt vxor eiꝰ. ⁊ eēt magna dn̄a aliqn̄ cū
minis. Btā Agatha rn̄debat. Uerba veſtra
nō ſunt niſi ventꝰ. ꝓmiſſiones vt pluuia. mi/
ne vō q̄ſi vnde. Ego aūt fundata i petra for
tiſſima. ſ. xp̄o. nō timeo aliquē. Filie vō affro
diſie cogitātes eā vanitatibꝫ inclinare: orna/
bāt ſe veſtimētis aureis ⁊ ſericꝭ: dicētes Aga/
the. ꝙ ita poſſet ipſa ornari ſi vellet. Ipa aūt
reꝑhendēs eas dicebat. O miſere ⁊ tm̄ cōſta/
bit ille ornatꝰ i alia vita. ⁊ flebat. Itē comede
bāt capones. perdices ⁊c̄. q̄ ignis luxurie li/
gnis ciboꝝ ꝯſeruat̄. Agatha dicebat eis. ꝙ i
inferno eēnt ſp̄ eſurientes. ⁊ ipſa comedebat
panē ⁊ aquā. Ecce qūo ſilis fuit pr̄iſamilias ī
p̄dicatōe. Quia ſicut xp̄s p̄dicauit i domo il
liꝰ meretricꝭ. ſ. iudaice. q̄ meretrix ē vxor q̄ di
miſſo viro recedit cū alio. Ita iudea ⁊c̄. Sic
b. Agatha in domo illiꝰ meretricꝭ Affrodiſie
ſgit̄ ⁊c̄. Silis eſt homi pr̄iſamilias. ¶ Mo
raliter. illa meretrix Affrodiſia cū filiabꝫ ſuis
corrūpebat totā illā ciuitatē. Qn̄ em̄ meretri
ces ſuſtinent̄ ꝑ vicos ciuitatis: corrumpunt
totā ciuitatē. Ideo ciues debēt ad partē fa/
cere lupanar an̄ portas. Dicat̄ g̃ ꝯ illuꝫ erro
rem. ꝙ ſimplex fornicatio nō ſit pctm̄ morta
le: ſic dicēdo. Ego ſum liber. ⁊ ipſa ſilr̄. ⁊ pla
cet ſibi ⁊ mihi. cui g̃ facio iniuriā. Iſta rōe de
cipiunt̄ ⁊ dānant̄ multe aīe. Rn̄deat̄ ad hoc
ꝑ ſilitudinē de rege habēte plures filias. ⁊ tu
peccas cū aliqua filia ſua. ⁊ ſibi placet et tibi
⁊ dicis. cui facio iniuriā. Nūq̄d dn̄o tuo facꝭ
ꝓditionē. Ita xp̄s rex tuus ē pater oim̄ muli
erū iure creatōis ⁊ redemptōis. Et q̄ eas ge
nuit i regeneratōe baptiſmali Uel etiā ſi pec
cas cū captiua nūquid dn̄o ſuo facis iniuri
am. Oēs mlīeres ſunt captiue xp̄i. quia ſuo
ſanguine empte ſunt. Ergo hereſis eſt dicere
ꝙ ſimplex fornicatio nō ē pctm̄ mortale. Iō
dicit ſcp̄tura. Abominatio facta eſt in iſrael
id eſt xp̄ianitate. ⁊ in hierl̄m a clericis. q̄ fili
am dei habuerūt alieni. ſ. q̄ nō erāt eius viri.
Malach. ij. Si vō rex dat tibi filiā ſuā in vx
orē. recipias eā: ⁊ habeas placitū cū ipſa. Ali
ter nō vult deꝰ ꝙ fiat. Ideo Num̄. v. Locutꝰ ē
dn̄s ad Moyſen di. Precipe filijs iſrl̄ vt eij
ciāt de caſtris omnē leproſum. ⁊ q̄ ſemine flu
it. ſ. ꝑſonas publice ⁊ notorie luxurioſas Di

co tercio ꝙ fuit ſilis xp̄o in ſua diſputatione.
Xp̄s diſputauit ſolēniter cū diabolo Poſtq̄
ieiunauit. xl. diebꝫ: diabolꝰ voluit ip̄m inclia/
re ad pctm̄ gule primo. ſcd̄o vane gl̄ie. tercio
auaricie. Sed xp̄s habuit victoriā. Ita btā
Agatha diſputauit cum diabolo. ſ. Quinci
ano ꝯmiſſario. in cuiꝰ ore diabolus loquebat̄
Nā videns Affrodiſia ꝙ nihil faciebat. abijt
ad Quincianū dicēs ei Faciliꝰ pn̄t ſaxa emol
liri q̄ ab intentōe xp̄iana mēs iſtiꝰ puelle re/
uocari. Tūc Quincianꝰ fecit eā ad ſe adduci.
tūc incepit diſputatio. Qn̄ aūt Quincianus
vt carnalis expectabat videre Agathā orna
tā. q̄ ita fuerat ſibi laudata. qn̄ vidit eā in ha
bitu deſpecto. cū deſpectu dixit. Cuiꝰ ꝯditio
nis es. Rn̄dit Agatha. Ingenua ſum ⁊ no/
bilis ⁊ ſpectabilis genere. vt oīs parentela
mea teſtat̄. Cui Quicianꝰ. Quō ergo i habi/
tu tali deſpecto icedis. Rn̄dit Agatha. q̄ an
cilla xp̄i ſum. ſuo ſanguine empta. iō me oſtē
do huilē ꝑſonā. Et Quincianꝰ dixit. Contra
dicis tibi ip̄ſi. q̄ dicis te nobilē. ⁊ captiuā ſi
ue huileꝫ. Et Agatha. Sūma ingenuitas. i.
nobilitas iſta eſt i qua ſeruitꝰ xp̄i ꝯprobat̄ Et
ſic fuit Quincianꝰ victꝰ ĩ p̄ma q̄ſtione. Et q̄
nō potuit replicare: minatꝰ eſt ei dicēs. Elige
vnū de duobꝫ aut diuerſas penas incurrere
aut dijs ſacrificare. Hoīes adorabāt ydolū
iouis. Et mulieres aliū qui dicebat̄ venus.
Agatha rn̄dit. Sit vxor tua talis qualis eſt
dea tua venus. ⁊ tu tal̄ q̄lis deꝰ tuꝰ Iupiter.
Tūc Quincianꝰ indignatꝰ iuſſit eā alapis ce
di di. In iniuriā iudicꝭ noli garrire. Agatha
aūt cogitās qūo xp̄s fuit etiā ceſus ſuſtinuit
patiēter: dicēs Quinciano. Miror te virum
prudentē. q̄ iō imperator te ꝯmiſſariū ſuū inſti
tuit: ad tātā ſtulticiā deuolutū. vt illos dicaſ
deos quoꝝ vitā nec te nec vxorē tuā vel̄ imi/
tari. Si ei credis ꝙ ſint boni: bonū tibi ora
ui. Si vero mali: dimittas eos. Et ſic fuit vi
ctꝰ de ſcd̄a. Et iuſſit eā i carcerē mitti di. Co
gita tecū vt poſſis euadere. At illa. Tu mini/
ſter ſathane. cogita ⁊ penite vt poſſis euader̄
damnatōꝫ eternā. Tercia diſputatio fuit nō
rōibꝫ. ſꝫ tormētꝭ. Seq̄nti ei die fecit eā addu
ci corā ſe. ⁊ ait. Quid tractaſti circa ſalutē tu
am. Agatha rn̄dit. Salꝰ mea xp̄s ē. Et Qui
cianꝰ. Ceſſabit iſta rn̄ſio friuola. q̄ tormentiſ
te affligā. Agatha rn̄dit. Si beſtias ꝓmittis
audito noīe xp̄i māſueſcūt. Si ignē. virtute
xp̄i angeli rore celi extinguūt Gaudiū meum
eſt pati ꝓ xp̄o. Neſcis tu. q̄ granū tritici non

reponit̃ in granario vſq̧ꝙ̃ excuſſum ē a palea
Ita nec aīa mea q̃uſq̧ ſit a corpe ſoluta per
mortē: poterit celū intrare. Ecce q̄uo diſpu/
tauit. Iō ſilis ē hoīꝫc̄. Moralit̃. Ita optet p
ſonas bonas ⁊ deuotas vincere tres diſputa
tōes. ¶ Prima ē male loq̄ntiū. illoꝝ. ſ. qui va
dūt ad paradiſum tā inter religioſos q̄ȝ int̃ cle
ricos. q̄ȝ etiā inter laicos. Iſta diſputatio vi
cit̃ cogitādo ꝟbū xp̄i dicent̄ꝫ. Cū maledixerīt
vobis hoīes. ⁊ pſecuti vos fuerint. ⁊ dixerint
om̄e malū aduerſus vos mētientes ꝓpter me
Gaudete ⁊ exultate. q̄ꝛ ecce merces vr̄a copi/
oſa ē i celo. Mat. v. ¶ Scd̄a diſputatio eſt
carnis. ſ. infirmitatū. doloꝝ ⁊c̄. vincit̃ em̄ tal̄
cogitādo illud ꝟbū apl̄i. Per multas tribula
tōes oportet nos intrare i regnū celoꝝ. Act.
xiiij. ¶ Tercia eſt diaboli p varias tētatōes
vel ꝯ fidē. q̄ pōt hoc ſuſtinere ⁊c̄. ¶ Dico q̄r
to q̄ꝛ fuit ſilis xp̄o i ſua paſſione. Legitur de
xp̄o q̄ꝛ i nocte paſſionis cū oraret. ⁊ tota paſ
ſio ſil̄ fuit xp̄o p̄ñs. fact⁹ eſt ſudor ei⁹ vt gutte
ſanguis decurrētis i terrā. q̄ꝛ vene ſtrinxerūt
ſe. ⁊ ſic ſanguis abūde exiuit. Statim affuit
angel⁹ de celo ꝯfortās eū. licet nō indigeret.
ſed angel⁹ exhibuit debitū famulatū dn̄o ſuo
Ita fuit de. b. Agatha. q̄ i paſſione ſua poſi/
ta fuit i eculeo: ⁊ in mām̄illaꝝ tortura. ſ. i ab
ſciſſione eaꝝ. ad quā dicebat. Nō habes q̄d
optabas. Nō videam⁹ an ille Ihs liberabit
te de manib⁹ meis. ⁊ ſi poterit ipſe tm̄ quan
tū ego. Agatha ex infinito dolore. q̄ꝛ mām̄il
la eſt ps delicata ⁊ iuxta cor: incepit clamare
di. Adiuua me dn̄e i tortura mām̄illaꝝ. Tūc
ille iniqu⁹ p̄cepit abſcidi ei⁹ mām̄illas. Cogi/
tate vulnera ſiue foramina q̄ remāſerūt. ⁊ ri
uos ſanguis defluētis. ⁊ appoſuit ſibi man⁹
retinens ſanguinē. ⁊ ait Quinciano. Impie
crudelis ⁊ dire tyrāne. nō es ꝯfuſus amputa
re i femina q̄d ipſe in m̄re ſuxiſti. Ego habeo
mām̄illas integras int⁹ i aīa mea q̄s ab infā
tia dn̄o ꝯſecraui. Et tota ſanguinolēta iterū
poſita eſt i carcere. Et cuꝫ oraret. ecce circa
mediā noctē: ſenex q̄dā in forma medici quē
antecedebat puer lumis portitor. q̄ credit̃ fu
iſſe angel⁹ ferēs diuerſa medicamenta. ⁊ illu
minato carcere ſalutauit eam. ⁊ poſtea dixit.
Cū te affligit ꝯſularis ibi erā. ⁊ vidi q̄ꝛ potes
curā ſuſcipe. Agatha dixit. Medicinā car/
nalē nūq̄ȝ corpi meo exhibui. ſed habeo ſalua
torē dn̄m Ihm xp̄m q̄ ſolo ꝟbo curat omnia.
Tūc ſubridēs ſenior ait. Et ipſe me miſit ad
te. Nā ⁊ ego apl̄s ei⁹. ſ. petr⁹ ſū. ⁊ i noīe ei⁹ ſcias

te eſſe ſanandā. Et h dicto diſparuit. Tūc
Agatha pſtrauit ſe in oroē: grās agēs. ⁊ fini
ta orōne in noīe Ihu xp̄i inuenit ſe om̄ino ſa
natā. Per totā aūt noctē lux refulſit i carcere
Quo viſo cuſtodes territi fugierunt: relicto
carcer̄ꝫ oſtio apto. Ipa aūt nolebat fugere ne
coronā martyrij amitteret. ⁊ cuſtodes in tri
bulatōe poneret. Ecce q̄uo ſilis fuit xp̄o. q̄a
ꝯfortata ab apl̄o. g̃ ſilis ē hoīꝫc̄. ¶ Moralit̃
Agatha noluit fugere. nec cuſtodes i angu
ſtias ponere cū tn̄ eēnt inimici ſui. Habem⁹
h exemplū ne velit̄ꝫ vindictā iīmicoꝝ. ne por
tetis eis malā volūtatē. q̄ȝdiu em̄ ſum⁹ in ma
la volūtate: ſum⁹ i ira dei. Iō optet remittere
Aliter aūt dixit xp̄us. Pr̄ me⁹ celeſtis tradet
vos tortorib⁹ ſi nō remiſerit̄ꝫ vnuſq̄ſq̧ fr̄i ſuo
de cordib⁹ vr̄is. Mat. xviij. ¶ Dico q̄nto q̄ꝛ
fuit ſilis xp̄o i ſua defunctōe. Xp̄s em̄ p⁹ mul
ta tormēta in cruce clamādo. Pr̄ in manus
tuas ꝯm̄edo ſpm̄ meū. ⁊ cū lacrimis mortu⁹
fuit. Cū clamore valido ⁊ lachrymis ſe obtu
lit deo. Hebr̄. v. Ita recte. b. Agatha p⁹ plu/
rima tormēta. Nā poſtq̄ȝ fuit curata Quin
cian⁹ fecit eā ſibi p̄ñtari. q̄ admirās de cura
tōe. ⁊ querēs q̄s eā ſanauit. Agatha reſpōdit
Dn̄s Ihs q̄ ē ſal⁹ mea. Indig̃t⁹ quincian⁹ q̄ꝛ
adhuc Ihm noīabat. d̄ ꝯſilio duoꝝ maloꝝ
hoīm fecit eā ſup acutiſſimas teſtas ⁊ carbo
nes volutari. ligatis pedib⁹ ⁊ manib⁹ ne ſe iu
uare poſſet. Crudel̄ dn̄s ⁊ crudeliores ꝯſili/
arij. ſed ſtati vindicta ſeq̄bat̃. q̄ꝛ ſubito mot⁹ ē
loc⁹ iſte. ⁊ ps pariet̄ꝫ corruēs opp̄ſſit ꝯſiliarioſ
p̄dictos. ⁊ oīs ciuitas exagitata eſt ⁊ ꝯmota
ꝯ iudicē. Et cū currerēt ciues tumultuātes
ad Quincianū. ipſe iuſſit eā poni i carcerē et
fugit. Btā aūt Agatha cū in carcere rogaret
dn̄m vt acciperet ſpm̄ ei⁹. regratiādo deo q̄ꝛ cō
ſeruauit ei⁹ corp⁹ a corruptōe. ⁊ aīam a mal̄
deſiderijs. ⁊ de victoria inimici. ⁊ de patiētia
in tormētis. ⁊ clamās. In man⁹ tuas dn̄e ⁊c̄.
emiſit ſpm̄. Silis eſt g̃ p̄rifamilias. ¶ Mo
ralit̃ habem⁹ hic exēplū faciēdi aliquā pniaꝫ
q̄ꝛ ſic truffando ⁊ ridēdo nō poſſum⁹ intrare
paradiſum. Iō recipiam⁹ tormētū pnie ſi volu
mus obtinere p̄miū glīe. Iō xp̄s. Pniaꝫ agi
te: appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. Matth. iiij
¶ Dico ſexto q̄ꝛ fuit ſilis xp̄o i ei⁹ tumulatōe
vel ſepultura. Xp̄s em̄ licet habuerit mortē
ignominioſam. crudelē ⁊ doloroſaꝫ. tn̄ habu
it ſepulturā honorabilē ⁊ glīoſaꝫ. Dicat̃ q̄uo
dr̄ Iſa. xj. Et erit ſepulcꝝ ei⁹ glīoſum. Ita de
btā Agatha. poſtq̄ȝ fuit mortua. xp̄iani rece/

perunt ei⁹ corp⁹. ꝛ cū balſamo ꝛ mirra ꝛ aloes
honorificeꝛ ꝓceſſiōalit̄ clerici ciuitatiſ nō req̄
em. ſꝫ gaudeam⁹ oēs i dñoꝛ c̄. portauerūt corp⁹
ad ecc̄liam vt ponereť i monumēto nouo. ſ. tū
ba lapidea. Cū aūt corp⁹ ſepelireť: ecce q̄daꝫ
iuuenis ſericiſ indut⁹ quē ſequebāť pl⁹ q̄ꝫ cētū
aliȷ̄ armati et pulcri. q̄s nēo vnq̄ꝫ viderat. an/
geli aūt erāt. ꝛ poſuit ad caput ei⁹ tabulā bre
uē ex marmore. i q̄ erat ſcp̄tū. Mentē ſctām
ſpōtaneā. honorē deo ꝛ patrie liberatiōꝫ. Eſt
h̄ figura q̄ d̄r eclipſis vult dicere. Mentē ſā/
ctā. ſupple habuit: ſpōtaneā. ſ. martyrio ſe ex/
hibuit. honorē deo. ſupple dedit. ꝛ patrie libe
ratōem. ſupple acq̄ſiuit. Iſta q̄ttuor v̄ba ſic in
telligūť. Extūc ḡ tā iudei q̄ꝫ gētiles cepe͞rt ve
nerari ſepulcꝝ ei⁹. Qui ciam⁹ p̄o p⁹ pauces di
es i flumine interijt. Silis ē ḡ hoi p̄zifailias
¶ Moralit̄. Iſta q̄ttuor dēm⁹ nos hr̄e. p̄mū
mentē ſctām ꝛ coꝛ m̄udū a mal̄ cogitatōibus
Ibi ei ē initiū bone vite. expellēdo malas co
gitatōes a corde vt prunas a māu ſubito. al̄s
ꝯbureret man⁹. Imaginatio eī̄ hois tādoꝛ
miēdo q̄ꝫ vigilādo apta ē diabolo. in q̄ p̄t po/
nere prunas malaꝝ cogitationū ſiue tētatio/
nū. ſꝫ niſi veliſ eas retinere delectabilit̄ cogi
tādo. nō ꝯburēt vos: ſi ſtati expelliſ: dicendo
Ihs ihs ꝛ c̄. Iō dic̄ ſcp̄tura. Oī cuſtodia ſua
coꝛ tuū. q̄ꝛ ex ipſo vita ꝓcedit. Prouerb. iiij. ſi
bñ cuſtodiať. al̄s mors. ¶ Scd̄o ſpōtaneā. ſ.
ad faciēdū pniam. q̄ꝛ nō vi ſed ḡtis pniam de
bem⁹ facere. q̄ꝛ pniaꝫ coactā faciūt illi d̄ infer
no. ſed nihil valet eis. Iō. j. Pe. v. Nō coacte
ſꝫ ſpōtanee ſ̄m deū. ſupple pniam faciamus.
¶ Tercio honorē deo nō ſuſtinēdo ludū taxil
loꝝ. i q̄ vitupať de⁹. ꝛ dānāť tot aie. Vñ de h̄
ſcp̄tura. In oībus honorificeť de⁹. j. Pe. iiij.
¶ Quarto patrie liberatōꝫ: iuuādo cōitatē vt
libereť ab oībꝫ oneribꝫ. Aliq̄ tñ reddūt terrā i
captiuitatē ꝛ deſtructōꝫ. vt vſurarij q̄ vſuras
falſe vocāt cēſualia. Si dicať. In q̄ cognoſcit q̄
ſit cēſuale vl̄ vſura Ad cēſuale req̄rūť due ꝯdi
tōes. p̄ma q̄ ſit emptō ꝛ n̄ mutuū. ſcd̄a q̄ p̄ciū
ſit iuſtū. Si p̄o ē mutuū. tūc ē vſura dānata.
¶ De ſancto Matthia apoſtolo.

Ita pater quoniā
ſic fuit placitū añ te Mat. xj. et tua/
lit̄. ꝛ i euāgel̄. hodierno officiał̄r Si
cut totū officiū eccl̄ie ꝛ tota ſolēnitas ē illius
gl̄ioſi apl̄i. b. matthie. Ita etiā ꝛ ſ̄mo. marie
q̄ꝛ de ſua ſcīſſima vita poterim⁹ recipe bonas
informatōes ꝛ inſtructōes. Saluteť p̄go ma
riā ꝛ c̄. Verbū ꝓpoſitū ſ̄m intellectū quē volo
ꝑtractare indiget declaratiōe theologicali. et
ſic declarādo itrabo materiā quā volo p̄dica
re. Scd̄m ſctām verā theologiā oīa illa opa
q̄ ſūt in h̄ mūdo ſiue ſint naťalia ſiue volūtaria
ſiue meritoria: hñt vnā cāꝫ p̄ncipalē. ſ. bñpla
citū d̄ine volūtatiſ. licet ꝑ ph̄iam aſſigneť alie
cauſe. oēs tñ alie cauſe ſūt inſtr̄ales i n̄mediẽ
ꝛ q̄ſi diſpoſitiue. Principal̄ cā oīm ē volūtas
dei. Si dicať. Quare hoc fuit factū. q̄ fuit cā
iſti⁹. Rñdeť. volūtas dei. q̄ꝛ de⁹ voluit. Et h̄
facilit̄ p̄t videri ꝑ ſilitudinē i horologio. i quo
oīm motionū cā tādē reduciť i mgr̄m ſeu gu
bernatorē horologij. Silr̄ pōt deduci i natu
ralibꝫ ꝛ artificialibꝫ ꝛ moralibus ꝛ meritorijs
Si q̄rať eī̄. q̄re mō ſūt vent⁹. diceret ph̄s. q̄ꝛ
terra emittit vapores. q̄ nō p̄nt aſcēdere. ꝛ q̄ꝛ
tal̄ planeta regnat ꝛ c̄. Si vltra q̄rať q̄re habꝫ
planeta talē v̄tutē. Rñdeť. q̄ꝛ de⁹ a p̄ncipio ſi/
bi dedit. ꝛ ſi q̄rať q̄re. rñdendū eſt. q̄ꝛ placuit
ſibi. Si vltra. ꝛ quare ſibi placuit. ſtulta eſt q̄
ſtio. Hic iubet Plato q̄ſcere. Idem qñ q̄riť
q̄re ſūt fames alicubi. rñderet ph̄s q̄ nō ſemi
nauerūt nec collegerūt. Si vltra q̄rať. q̄re ñ
q̄ꝛ terra erat arida diceret ipſe ꝛ etiā ſicca q̄a
nō pluerat. q̄re nō pluerat. q̄ꝛ vapores nō ele
uabanť in altū nec ꝯdenſabanť ꝛ c̄. h̄ rñderet
ph̄s. q̄re nō. q̄ꝛ de⁹ dedit talē v̄tutē. q̄re dedit
q̄ꝛ ſibi placuit. Sola iſta rō ſatiat. Alie aūt
rōes nō ſatiāt. Idē de mortalitatibꝫ ꝛ infir/
mitatibꝫ. nō ē attribuēdū cauſ̄ ſcd̄is ꝛ inſtr̄ali
bus. ſed diuine volūtati. Itē idē p̄ꝫ i cauſ̄ ar
tificialibꝫ. Notari⁹ eī̄ volēs bñ ſcribere car/
tā multis indiget. ꝛ multa ꝯcurrūt ad illam
ſcp̄turā carte. ſ. calam⁹. ſcindipendiū. regula.
incauſtū. tñ bonitas lr̄e nō attribuiť calamo
nec aliȷ̄s. ſed notario q̄ eſt cā p̄ncipal̄. Idē d̄
ciſta que ē optime fabricata. nō attribuiť ſere
ſeu martello ſed carpētario. Idē d̄ cipho ar
gēti ꝛ c̄. Idē d̄ ill̄ opibꝫ q̄ fiūt in h̄ mūdo. ſola di
uina volūtas ē cā oīm q̄ fiunt. dempto pctō.
q̄d nō ē op⁹ ſuū. Idē in opibꝫ volūtarijs ꝛ me
ritorijs. ſi dicať ꝛ q̄rať. q̄re Dauid: ꝛ ita intel/
ligiť de q̄libet alio: fuit ita ſanct⁹. Si dicať.
q̄ꝛ tenuit h̄ bonā vitā ꝛ vitauit pctā. q̄ꝛ nole
bat facere ꝯ diuinā volūtatē ꝛ ordinatiōem.
nōdū ſatiat rñſio. ſed ſi dicať. q̄ꝛ ita placuit
deo. iſta rñſio ſatiat. Et ſi querať. q̄re placuit
deo. q̄ſtio ē ſtulta. q̄ꝛ vltra ſūmū ḡdū nō eſt ali
ud. Iō Dd̄ in p̄s. d̄ ſe dixit. Eduxit me in lati
tudinē. ſ. ſctitatiſ ꝛ bone vite. ſaluum me fecit.
rō. q̄m voluit me. ꝛ etiā h̄r. ij. Reg. xxij. Quia

placui ei. qꝺ idē ē. Ex iſta rōe ſcī pr̄es totū att'
buebāt deo. et in h̄ nō pōt hō errare. ⁊ fit deo
magnꝰ honoꝛ. De h̄ exemplū i Job ditiſſimo
q̄ vna die ꝑdidit q̄gēta paria boū ⁊ totidem
paria aſinaꝝ. qꝛ ſabei ſecū duxerūt. ⁊ volue/
rūt interficere cuſtodes qꝛ defendebāt. Itē
habebat. vij. milia capita ouiū. ⁊ eadē die du
xerūt ſecū. ⁊ etiā tria milia cameloꝝ. Itē ha
bebat. vij. filios milites. ⁊ tres filias. ⁊ eadē
die dū comederēt in eadē domo faciētes cõui
uiū. venit vētꝰ ⁊ diruit domū. ⁊ oppſſit oīs.
q̄n aūt venerāt noua ad Job. credit̄ ꝙ ipſe di
xiſſet. h̄ fecerūt inimici. ignis vl' vētꝰ. nō cura
uit ꝺ ſcðis cauſ. qꝛ ſolū ſunt inſtr̄a. ſed totū
attribuit deo. d. Dn̄s dedit. dn̄s abſtulit ſic
dn̄o placuit ita factū ē. Job. j. Itē iacob q̄n
eſau fr̄ ſuꝰ q̄ſiuit ab eo. Quid ſibi volūt iſti. et
ſi ad te ptinēt. Rn̄dit. puuli ſunt q̄s donauit
mihi deꝰ ſuo tuo. Gen. xxxiij. Ecce ḡ q̄uo pꝫ
doctrina. ꝙ oīa q̄ fiūt i m̄do ſiue opibꝫ natali/
bus ſiue artificialibꝫ ſiue volūt..rijs. deꝰ ē cā
ꝑncipal' oīm. dēpt̄ culpis pctōꝝ. de q̄bꝫ actꝰ ē
a deo. culpa ꝟo a pctōre. Iō ꝺt mgr ſen. in. j.
⁊ allegat Aug. dicētē. Sufficiat xp̄iano ſci
re ⁊ ꝯfiteri oīm reꝝ ⁊ oꝑationū q̄ fiūt in h̄ mū
do cām eſſe diuinā volūtatē. Ideo qꝛ. b. mat
thias fuit ita ſanctꝰ. Si q̄rat̄. q̄ fuit cā eiꝰ ſā
ctitatis. Rn̄det̄ ꝙ oꝛones ⁊ ieiunia vel pnīa.
nō qꝛ iſte cauſe ſolū qꝛ ſunt inſtr̄ales ⁊ diſpo
ſitiue. ſed cā ꝑncipal' fuit bn̄placitū diue vo
lūtatis. Ideo xp̄s dicit pr̄i. Ita pr̄. ſ. ē ita ſan
ctꝰ. b. matthias. Et inde ſic fuit placitū ante
te. Pꝫ thema. Et notaui q̄ttuoꝛ ḡdꝰ ſctitatis
Matthie. Primꝰ ſāctitas laical'. Scðs ſācti
tas clerical' Tercīꝰ ſāctitas pōtifical'. Quartꝰ
ſāctitas martyrial' Si q̄rat̄ q̄re habuit tot
ḡdꝰ ſāctitat̄. Rn̄dꝫ thema Ita pr̄. q̄m ſic fuit
placitū ante te. ¶ Dico ꝑmo ꝙ in Mathia
fuit ſanctitas laical'. Que in h̄ ꝯſiſtit. vt ſer
uent̄ ſtricte dei ꝑcepta. ⁊ ꝙ homīes ponāt in
coꝛde ſuo nihil facere qꝺ ſit ꝯ̄ deū. etiā ꝓ to
to mūdo acq̄rēdo. Quid em̄ ꝓdeſt homi ſi
mūdū vniuerſū lucret̄. aīe ꝟo ſue detrimentū
patiat̄ Mat. xvj. Modicū lucrat̄ q̄ aīam ꝑ/
dit. Qn̄ hō magꝭ vult viuere ſm diuinā oꝛ/
dinatōꝫ q̄ ſm ꝓpriā inclinatōꝫ. q̄n. ſ. dicit ca
ro ad deū. Vos dn̄e oꝛdinaſt̄ oppoſitū ꝯ̄ ma
lā inclinatōꝫ. iō volo hūiliari ad ſuiēdū vr̄is
mādatis. ⁊ ſic diſcurrēdo pctā. vt erit expedi
ens. Iſta ē ſāctitas laical'. De h̄ auctas. Sā
ctificamini ⁊ eſtote ſancti. qꝛ ego ſanctꝰ ſū dn̄s
deꝰ vr̄. Et ſi q̄rat̄. dn̄e q̄uo ſanctificabimur.

Rn̄det. Cuſtodite pꝛecepta mea et facite ea.
Ego dn̄s q̄ ſāctifico vos. Leuit. xx. Iſto mō
b. Matthias habuit ſanctitatē laicalē. Cū
em̄ fuiſſet laicꝰ potius gubernabat ſe ſm dei
mādata q̄ ſm ꝓpria ſentimēta. Dicit hyſto/
ria ꝙ fuit ciuitatis bethleem de tribu iuda
Iā ſcitis q̄uo fuerūt. xij. tribꝫ ⁊ ꝑncipal' fuit tri
bus iuda de qua fuit xp̄s. etiā. b. Matthias
Pꝫ q̄uo erat nobilis genere. ⁊ parētes eiꝰ
erāt diuites in diuitijs ⁊ moꝛibꝫ. ⁊ habuerūt
magnā diligentiā ad nutriendū pueꝝ. b. ma
thiam. qꝛ pueri in puericia lucrant̄ vl' ꝑdunt̄
ex negligētia parentū. qꝛ dimittūt eos ad li
bitū eoꝝ ⁊c. Dic̄ hyſtoria ꝙ parētes ipꝫ ab an
nis puerilibꝫ diue leḡ inſtructōibꝫ mācipart̄
Ad ꝑticā dicat̄. q̄uo pr̄ eiꝰ vocabat eū coꝛā
ſe dicēs ei. Fili ſcias ꝙ deꝰ dedit nobis ꝑce/
pta ⁊ oꝛdinatōes ſm q̄s debemꝰ viuere ⁊ nō
ſm nr̄am volūtatē ſeu inclinatiōem. iō caue
ne dicas mēdaciū. Idē. ne iures niſi ꝑ necci/
tate. ſ. coactꝰ i iudicio ⁊ vtilitate. ⁊ tūc cū ꝟita
te. Alit' em̄ iurare ſp̄ ē pctm̄. Itē ꝙ nō diffa/
maret aliquē. vl' diceret maluꝫ de ꝓximo. ne
ꝯtēderet. ne iniuriā alicui faceret. Itē ne fur
tū faceret. nec inuentū aliq̄d retineret. ne vel
let vindictā de iniuria. vt oꝛaret ⁊ ad templū
iret. ⁊ cū ſilētio officiū audiret. Ecce q̄uo di
uine leḡ inſtitutōibꝫ māciparūt. Et ſic aug/
mētabat̄ etate: etiā augmentabat̄ ſanctitate.
Nō legit̄ ipm feciſſe carnalitatē. imo dic̄ hy
ſtoria ꝙ erat coꝛpe mūdiſſimꝰ. Mūdi ſunt
viri ⁊ vxoꝛ eiꝰ ſuātes ſibi mutuā fidelitatem ⁊
modū ⁊c. Mūdioꝛes ſunt ꝯtinētes. Sꝫ mū
diſſimi ſūt ꝟgines. Ecce ſcītas laical'. ita pr̄.
q̄m ⁊c. ¶ Moꝛaliter habetis hic inſtructio
nē nutriēdi filios. Magna damnatio ē parē
tū q̄ nō curāt de ſpūali inſtructōe pueroꝛum
vult̄ coḡſcere qꝺ pctm̄ ē. ſic̄ ſi pr̄ nollet ꝓui/
dere filijs puul' de cibo. potu. veſtitu ⁊ moꝛe/
rent̄ fame. nūq̄d eēt maḡ crudelitas ⁊ magnū
pctm̄. maiꝰ pctm̄ ē q̄n nō curāt iſtruere ꝺ his
q̄ ptinēt ad aīam. q̄ plꝰ valet q̄ coꝛpꝰ. q̄d eſt
coꝛpꝰ niſi ſaccꝰ ſtercoꝝ ⁊ cibꝰ vermiū. qꝺ moꝛit̄
⁊ coꝛrūpit̄ ⁊ nō aīa. Iō Jo. vj. Spūs ē q̄ viui
ficat. caro aūt nō ꝓ. q̄cq̄. ſi ḡ tā magnū pctm̄
ē parētū nō curare de coꝛpe filioꝝ. q̄to ma/
gis de aīa eoꝝ ⁊ maxīe q̄n do ſūt puuli tūc em̄
flecti poſſūt vt arboꝛes tenues. magni āt mi/
me. ſed i furca inferni caſtigabūt̄. iō parētibꝫ
dic̄ ſcptura. Pr̄es nolite ad iracūdiā. ſuppl'e
dei. ꝓuocare filios vr̄os. ſed educate illos in
diſcipline ⁊ coꝛreptione domini. ad Eph. vj.

¶ Dico ſcđo q̄ i eo fuit ſcitas clericał. q̄ i hoc
ꝯſiſtit vt dixit zacharias pr̄ Johis baptiſte q̄
fuit ſacerdos. De manib' inimicoꝝ nr̄oꝝ li/
berati ſuiam' illi. In ſcitate ⁊ iuſticia corā il/
lo oīb' dieb' nr̄is. Lu. j. Tres ſūt īimici oīm
xp̄ianoꝝ p̄ncipales. ſꝫ p̄cipue clericoꝝ. ſ. dia/
bol'. caro. mūd'. Diabol' cū manu ſua capit.
Man' diaboli ē lud' taxilloꝝ. cū iſta māu di/
abol' aufert ludētes. Scđo ꝯſentiētes. Ter/
cio aſpiciētes. Quarto mutuantes taxillos.
Quīto pecunias. Sexto domū ⁊ tabulariū.
Septimo rectores ciuitatꝫ ꝑmittētes ludū
Oēs iſti capiūt᷑ a māu diaboli i ludo. Iō fu/
gere debetꝫ vt poſſitꝫ dicere cū thobia. Nun
dā ſuaui aīaꝫ meā ab oī ꝯcupiſcētia. nūq̄ꝫ cū
ludētib' miſcui me. neq̄ꝫ cum his q̄ i leuitate
ambulāt pticipē me p̄bui Thob. iij. Maledi/
ct' ē q̄ ludit ꝰ clericꝫ cū ſit eiſ ꝓibitū. di. xxxv
c. Ep̄s. vbi dr̄. Ep̄us. ſacerdos. diacon' aut
ſubdiacon' ebrietati aut alee deſuiēs aut de
ſiſtat aut certe dānet᷑. Scđo i..imic' eſt caro
cui' man' ē cū q̄ capit mł'tas aīas. ſ. oēs illos
q̄ volūt hr̄e delectatōes ꝑ illas ptes. p̄ter vixꝫ
⁊ vxorē. q̄r nō vult de' q̄ illud op' turpe fiat ni
ſi int᷑ virꝫ ⁊ vxorē m̄rimonialit᷑ ꝯiūctos ⁊ ſuā/
tes modū ⁊c̄. Si aūt dicat᷑ Uxor mea ē ſenex
vł' infirma vł' dimiſit me. Dico q̄ viuatis ꝯſe
quent᷑ caſte. Iſtō ē on' m̄rimonij. Clerici ꝓ
tenent᷑ viuere caſte ex voto ordib' anexo ⁊c̄.
Terci' inimic' ē mūs. cui' man' ad capiēdū ē
vſura i laicꝫ. ⁊ ſymonia ī clericꝫ. Cū iſta māu
capit p̄mo oēs ad vſuram mutuātes. Scđo
notariū. q̄r piur' ē ⁊ infamis. q̄ñ eñ fit notari
us. iurat nō recip̄e ꝯct' illicitos. Tercō teſtes
dātes fauorē vſurario Quarto vxorē vſurarij
ſi ꝰ illo lucro facit vaitates. Quīto filios reci
piētes hereditatē. ⁊ filias recipiētes de vſura
dotē. q̄r deberēt dicere pr̄i. q̄ daret eis ſimpli
cē dotē vł' hereditatē. Sexto generos. q̄r re
cipiūt dotē. Septio filij vſurarij ſuccedētes
q̄ deberēt totū reſtituere ⁊ nō faciunt. ab iſta
vſura ⁊c̄. Symoniā maxie cauere dn̄t clerici
Dicūt aliq̄ q̄ clerici. religioſi ⁊ vidue pn̄t reci
pere vſurā. H̄ ē falſū ⁊ error. Si papa mutua/
ret ad vſurā dānaret᷑. In h̄ g̈ ꝯſiſtit ſcitas cle
rical'. vt ſint liberati de manu inimicoꝝ. ſ. di/
aboli. carnis ⁊ mūdi. Iſtā ſcitatē habuit. b.
Matthias. Poſtq̄ꝫ eñ habuit ſcitatē laicalē
audiuit xp̄m p̄dicātē ⁊ miracl'a facere. oñdēs
q̄ ipſe erat meſſias i lege ꝑmiſſus. O dixit. b.
Matthias. Mutare ſtatū optet ⁊ aſcendere
alti'. vñ ſtatim intrauit ſocietatē xp̄i. ⁊ xp̄s fe
cit eū vnū ꝰ. lxxij. diſcipul'. Rō. q̄r p' diluuiuꝫ
mūd' diuiſus fuit i. lxxij. ptes ⁊ linguas Gen.
xj. Et q̄r xp̄s venit ad ꝯuertēdū mundū totū.
elegit. lxxij. diſcipulos q̄ fuerūt ſacerdotes. ꝰ
q̄b' Luce. x. Deſiguit dn̄s Ih̄s ⁊ alios. lxxij. ⁊
miſit illos binos añ faciē ſuā i oēm ciuitatē ⁊
locū q̄ erat ipſe ventur'. Et ꝯpando v̄ba ad. b.
Matthiā q̄ñ xp̄s miſit ip̄m ad p̄dicandū pe
nitentiā. Ecce materia de qua p̄dicabāt. Rñ
debāt. dn̄e nō credēt mihi. Et xp̄s ait. Iō do
tibi ptāte faciēdi miracula. curare infirmos.
Dicat᷑ p̄tice. Ecce q̄uō habuit ſcitatē cleri
calē liberat' de manu inimicoꝝ diaboli. car/
nis ⁊ mūdi. Ita pr̄ q̄m ⁊c̄. Ideo aſſilemur ei
i aliq̄ nos eccl'iaſtici vincēdo diabolū. ſubiu/
gando carnē. ⁊ deſpiciēdo mundū ⁊ munda
na. ¶ Dico tercio q̄ in eo fuit ſcitas pontifi
cał. q̄ in h̄ ꝯſiſtit. ſ. eē apl'm xp̄i. q̄r ſic̄ diſcipuli
xp̄i fuerūt ſacerdotes. ita oēs apl'i fuerūt ep̄i.
Sācititas ep̄alis in h̄ ꝯſiſtit. vt dicit apl's ad
Tytū. j. Oportet ep̄m ſine crimine eſſe ſic̄ dei
diſpenſatorē. nō ſupbū. nō iracundū. nō vino
lentū. nō ꝑcuſſorē. nō turpis lucri cupidum.
ſed hoſpitalē. benignū. ſobriū. iuſtū. ſanctum.
ꝯtinentē ⁊c̄. Sed q̄s ē h̄ ⁊ laudabim' eū Iſtā
ſanctitatē habuit. b. Matthias. Ex q̄ diu vi/
xit i ſcitate clericali p' xp̄i aſcenſionē ⁊ ſp̄ūſſci
miſſionē. h̄m' papa p' xp̄m. ſ. b. Petrus. voca
uit ꝯciliū grāde. Erat aūt turba fere. cxx. Act.
j. dicēs. q̄uō numer' apoſtoloꝝ erat duodena
rius. ſed diminut' erat ꝑ mortē Iude. ꝰ. Op/
tet impleri ſcripturā quaꝫ p̄dixit ſp̄ūſſctūs ꝑ
os Dauid de Iuda q̄ erat dux eoꝝ q̄ comp̄/
henderūt ih̄m. q̄ ꝯnumeratus erat i nobis. ⁊
ſortit' eſt ſortē miſterij hui' ⁊c̄. Act. j. Dicatur
q̄uō in ꝯſilio aliq̄ tenebāt q̄ loco iude eligere
tur Ioſeph q̄ cognominat' eſt iuſt' ex ſua ſan
ctitate. q̄ erat ꝯſāguine' german' xp̄i. ⁊ nepos
v̄ginis Marie. q̄ erat p̄ñs in ꝯſilio. ⁊ fili' ma/
rie cleophe q̄ habuit q̄ttuor filios. ſ. Iacobū
minorē. ſymonē ⁊ iudā q̄ fuerūt xp̄i apl'i ⁊ Io
ſeph iuſtū. Alij aūt dicebāt q̄ matthias ſua
ſcitate ⁊ magna ſcia. Ideo ſtatuerāt eos in
medio. Et orādo flexis genib' apl'i dixerunt
hanc orōem Tu dn̄e q̄ noſti corda hoim oñ/
de quē elegeris ex his duob' vnū accipe i locū
miſterij hui' ⁊ apl'at' de q̄ p̄uaricatus eſt Iu/
das vt abiret in locū ſuū. Et dederūt ſortes
eis. ⁊ cecidit ſors ſup Matthiam. Act. j. Bea
tus Dionyſi' declarās q̄ fuit iſta ſors. dicit q̄
fuit radi' ignis q̄ de celo deſcēdēs poſuit ſe
ſup caput Matthie. Ecce q̄uō fuit electus.

¶ Moꝛalit᷑ habem⁹ h̄ exemplū̄ i electōib⁹ fie
dis. Xp̄s eīm nō elegit ꝯſanguineū̄ germanū̄
ſuū̄. licet eēt ſanct⁹. ⁊ h̄ret tres frēs apl̄os. ⁊ v/
go Maria eēt auū̄cula. tū̄ radi⁹ deſcēdit ſup
Matthiā. Cogitate qualē verecū̄diā debuit
h̄re Joſeph. ſed nō curauit. imo regratiat⁹ eſt
xp̄o. Exemplū̄ habetis ne i electiōe iuratoꝝ
ſeu ꝯſulū̄ vel alioꝝ q̄ habēt regere ciuitatē vel
ꝯmunitatē reſpiciatis parētes vl̄ amicos ſeu
ꝓpriā vtilitatē. ſed bonū̄ ꝯmune. Dicatur ꝯ il
los q̄ faciū̄t ⁊ ꝓcurāt regimen ꝓ amicis vt ſe
manuteneāt in regimine ⁊c̄. Xp̄s noluit elige
re ꝯſanguineū̄ germanū̄ ſuū̄. Ex iſta affectio
ne amicoꝝ ꝑdunt̄ ciuitates. q꞉ aſſumunt̄ in
ſufficiētes. O qd̄ pctm̄ ē. Cōtra h̄ dicit apl̄s
Oēs q̄ ſua ſunt q̄rū̄t. nō que Jhu xp̄i. Phil. ij.
¶ Dico quarto ꝙ i eo fuit ſanctitas martyri
alis. De q̄ dicit eccl̄ia. Jſti ſunt ſancti q̄ pro
dei amoꝛe minas hoīm ꝯtēpſerunt. Sancti
martyres i regno celoꝝ exultant cū̄ angelis
Sā̄ctitas ḡ martyꝛial̄ in h̄ ꝯſiſtit ꝓ manute
nētia ꝟtutū̄ ſanctitatis ⁊ honoꝛis dei effunde
re ſanguinē ſuū̄. Jſtā habuit. b. Matthias.
Dicatur quomō poſt xp̄i aſcenſionē ſcti apo
ſtoli diuiſerū̄t ſibi mundū̄ ad predicandū̄. b.
Petr⁹ iuit ad Antiochiā. Andreas achaiam
Johes aſyam. Jacob⁹ hyſpaniā. Bartholo
me⁹ ⁊ Thomas i indiā. Et. b. Matthias pre
dicauit i iudea. Rō. q꞉ erat nobilis genere. ⁊
iudei habebant ipm̄ i reuerētia. Et q̄a erat
de magna ſcia. dabāt ei fidē intm̄ ꝙ multi iu
deoꝝ ex ſua p̄dicatōe ꝯuertebant̄ ad xp̄m. ꝓ/
pter qd̄ ſumm⁹ pōtifex voluit eū̄ occidere. et
ne diceret̄ ꝙ ex inuidia euꝫ occidiſſet. noluit
ipm̄ ſtatim occidere. ſed diſputare cū̄ eo de
myſterio trinitatꝭ di. Tu Matthia predicas
tres deos ꝯ verbū̄ Deut. vj. Audi iſrl̄ de⁹ tu⁹
vn⁹ ē ⁊c̄. Rn̄dit Matthias. ꝙ ipſe ſolū̄ p̄dica
bat vnū̄ deū̄. ſed ille vn⁹ de⁹ ē tres pſone. pꝫ. fili
us. ſpūſſcūs. Nō eīm i deo accipiū̄t̄ pſone ſic̄
i nobis. nec itelligatꝭ ꝙ tres pſone diuie ſint
vt tres reges. ſed ſic̄ i ſole ē pꝫ. fili⁹ ⁊ ſpūſſcūs
Nū̄q̄d de⁹ ē maiorꝭ ꝟtutꝭ q̄ꝫ ſol. Jō Dō. Jn ſo
le poſuit tabernaculū̄. i. ſilitudinē. Scd̄o ꝯ
xp̄o ꝙ ē de⁹ et hō. Contra. q꞉ dicit ſcriptura.
Audi ppl̄s me⁹ ⁊ ꝯteſtabor te: iſrl̄ ſi me audie/
ris nō erit i te de⁹ recēs. neqꝫ adoꝛabis deum
alienū̄. Rn̄dit. ꝙ xp̄s ē ver⁹ de⁹ etern⁹. ſed hō
recēs. vt fili⁹ regꝭ incipit eē nou⁹ miles. licꝫ ſit
xxx. annoꝝ qn̄ fit miles. ſed non incipit eē no
uus fili⁹ regꝭ ⁊c̄. Tercio ꝯ xp̄i paſſiōe Si erat
de⁹ q̄d ḡ opꝛtebat ipm̄ moꝛi. q꞉ fruſtra fit ꝑ plu
ra qd̄ pōt fieri per paucioꝛa. Rn̄ſio. ꝙ iſte mo
dus fuit ꝯuenientioꝛ ꝓ nr̄a ſalute. Nam ſi villa
obligat̄ regi ſub pena moꝛtꝭ ſoluere mille mi
lia floꝛenoꝝ ⁊ nō pt̄ ſoluere cētū̄. ſi aliq̄s ſoluit
ꝓ eis. ipſi euadēt moꝛtē ⁊c̄. Sic totū̄ gen⁹ hu
manū̄ erat ſniatū̄ ad moꝛtē. vl̄ ꝙ ſolueret do
⁊c̄. ⁊ null⁹ hō ſufficiēs erat ad ſoluēdū̄. n̄c xp̄s
niſi fuiſſet de⁹. Quarto diſputabant ꝯ ſacro
altarꝭ vbi adorat̄ de⁹ vt antiq̄t⁹ i archa Moy
ſi. Quito de circū̄ciſione. ⁊ p̄m⁹ fuit abrahā. ⁊
vltim⁹ debuit eē xp̄s. Gen̄. xvij. dic̄ hyſtoria.
ꝙ facta ē lōga diſputatio int̄ ſummū̄ pōtificē
⁊ ipſū̄. Jpſe ꝟo ꝑ legē ⁊ ꝓphias oſtēdebat māi
feſte de q̄ erāt. ꝓpter qd̄ pōtifex tāq̄ꝫ in blaſphe
mū̄ ꝓtulit i eū̄ ſniam. Dicat̄ ei⁹ martyꝛiū̄.

¶ De ſancto Thoma de aquino.

Antecedebat me iſta ſapia. Uerbū̄ iſtud h̄ꝫ oꝛigina
lit̄ in li. Sap. vij. ⁊ recitatū̄ ē ſtati
i epl̄a pn̄tꝭ ſolēnitat̄. Jā ſcitꝭ ꝙ hodie in nr̄a
ſctā religione oꝛdinis fratꝝ p̄dicatoꝝ ꝑ totū̄
mū̄dū̄ fit feſtū̄ illꝰ ſctiſſimi ꝯfeſſoꝛis. ⁊ gl̄ioſiſ
ſimi doctoꝛis. b. Thome de aq̄no Jta etiā ꝯ
eo ē ſmo nr̄. ⁊ de ei⁹ vita. ſcitate ⁊c̄. ⁊ poteri/
m⁹ recipe exēpla ⁊ doctrinas ad gubernandū̄
vitā nr̄aꝫ. Salutet̄ ꝟgo Maria ⁊c̄. Uerbū̄ ꝓ
poſitū̄ i pſona. b. Thome vult dicere. Ante
debat me ⁊c̄. Mō iſtō ꝟbū̄ indiget declaratō
ne. ⁊ ſic declarādo itrabo materiā quā volo p̄
dicare. Pro c⁹ declaratōe recipio tanq̄ꝫ ꝓ re
gula generali i ſctā theologia. quā regulā de
us ſuauit ⁊ p̄cticauit. Ab initio h⁹ mū̄di vſq̄ꝫ
mō qn̄ vult mittere aliquem ſctm̄ ꝓ generali
mū̄di illumiatōe ſeu refoꝛmatōe ꝯſueuit di/
uina ꝓuidētia ipſū̄ ſctm̄ p̄mo oſtēdere. vel ꝑ
ꝟbū̄ ꝓphicū̄. vel ꝑ ſignū̄ vniuerſalit̄ cognitū̄
Hoc pōt ſtati declarari i q̄libet ſtatu mōi ſi
ue lege nature. ſcp̄ture ⁊ grē ¶ Primo pꝫ pre
dicta regl̄a i ſtatu ſiue lege nature. Dꝫ aūt lex
nat̄e q꞉ tū̄c gētes gubernabāt ſe ſolo itellectu
nat̄ali. Nō eīm habebāt legē ſcp̄tā. nec libꝛos
nec mḡros ſeu doctoꝛes. ⁊ durauit illud tp̄s
ab Adā vſq̄ꝫ ad moyſen. ⁊ trāſactꝭ mille ⁊ q̄n/
gētꝭ annis. ⁊ cū̄ mlt̄iplicaret̄ pctā i terra. de⁹
voluit mittere vnū̄ hoīeꝫ ad illuminādū̄ ⁊ re
foꝛmādū̄ mōm. ſ. noe. q̄ cētū̄ annis p̄dicauit
pniam. tādiu durauit etiā fabꝛicatio arche. p̄
dicabat vt ꝯuerteret̄. q꞉ diluuiū̄ inſtabat. Et
tanta erat malicia pctōꝝ in mū̄do. ꝙ infra cē
tum annos nō ꝯuertit niſi. vij. perſonas. ſcꝫ
vxoꝛem ſuam ⁊ tres filios. et vxoꝛes filioꝛum

Tamē anteq̃ꝫ deꝰ ipm mitteret: oñderat ipm
verbo ꝓphetico dicēte p̄re ipſiꝰ Noe i nomis
impoſitōe: dicēs. Iſte vocabit̃ Noe. iſte con/
ſolabit̃ nos ab operibꝫ ꝛ laboꝛibꝫ manuū no
ſtrarū in terra cui maledixit dñs. Geñ. v. Et
iudei q̃ ſolū vadūt ad lr̃am. exponūt iſtā con
ſolatōem fuiſſe. qꝛ p̄mo Noe inuenit ꝙ terra
coleret̃ animalibꝫ arando. qꝛ añ cum manibꝫ
ꝓpꝛijs colebant terrā. Et iſte eſt intellectꝰ lr̃a
lis. Sed altiꝰ ſpeculādo intellectꝰ ſpūalis ē ꝙ
Noe conſolaretur eos. ſ. dupliciter Primo p̄
dicādo ſpaciū penitētie centū annis ex parte
dei. Secūdo ꝓmittēdo veniā de peccatꝭ cer
titudinaliter ſi vellent cōuerti. iſtā pꝛacticam
ſeruauit deus. Secūdo hec regula patet in
lege ſcripta. que incepit t̄pe Moyſi. qñ deus
in ſcriptis dedit legem ſ̄m quā homines vi/
uerēt. qꝛ lex nature nō ſufficiebat. Ideo de/
ſcendit deꝰ in monte ſynai. ꝛ dedit in ſcriptis
q̃cquid facturi eēnt. Tūc em̄ miſit Moyſen
quē oſtēdit nō verbo ꝓphetico. ſed ſigno diui
no. Dicit mgr̄ hyſtoꝛiaꝝ ꝛ etiā Joſephꝰ ꝙ cū
Moyſes eēt puer pulcerrimus. ꝛ fuiſſet ꝑ fi
liā Pharaonis in filiū adoptatus et ꝓieciſſet
coronā de capite Pharaonis regis. dixerūt
ſapiētes Pharaonis. Dñe moꝛiatur iſte pu/
er. qm̄ hoc eſt ſignū ꝙ iſte puer debet vos de
ſtruere ꝛ regnū veſtrū. Alij autē volētes ipm a
moꝛte defendere: dixerūt factum fuiſſe ex ig
noꝛātia ꝛ puericia. Et ad hoc ꝓbandū ꝛ expe
riendū. poſuerunt i manu ſua vnā pꝛunaꝫ de
igne. i. carbonē ignitū quā immediate miſit i
oꝛe. Ideo fuit innocēs iudicatus. ꝛ ſic euaſit
moꝛtē. Jō qñ deꝰ voluit ipm mittere. excuſa
bat ſe di. Dñe nō ſum eloq̃ns ab heri et nudi
uſtertiꝰ impeditioꝛis ꝛ tardioꝛis lingue ſum.
Exo. iiij. Dicūt h̄ gloſe ꝙ ex illo carbone igni
to vel pꝛuna quā appoſuit oꝛi nō fuit eloq̃ns.
Sed iſta depoſitio coꝛone fuit ſignū diuinū
ſcꝫ ꝙ ipſe Moyſes eēt deſtructoꝛ Pharaoniſ
ꝛ regni ſui. ꝛ refoꝛmatoꝛ ꝓpl̄i iſrael. Pꝛuna ig
nis ſignificabat legem dei quā deꝰ i foꝛma ig
nis ſibi tradidit. ꝛ moyſes oꝛe ſuo ꝓpl̄o expo
ſuit ꝛ publicauit. Ecce q̄uō deꝰ p̄mo dedit ſi/
gnū añq̃ꝫ fieret factū. Tercio ptꝫ p̄etica dicte
regule in lege gr̄e in qua deꝰ oꝛdinauit mitte
re Johēm baptiſtā. vt oēs crederēt ꝑ illū Jo.
j. Etiā ipm p̄moſtrauit verbo ꝓphetico ꝑ an
gelū dicentē. Hic erit magnꝰ corā dño. vinū
ꝛ ſicerā nō bibet. ꝛ ſpū ſctō replebit̃ adhuc in
vtero mr̄is ſue. ꝛ multos filios iſrael ꝯuertet
ad dñm deū ipſoꝝ Lu. j. Itē ſigno diuio. qñ
ꝟgo Maria pꝰ ꝯceptōem filij dei venit ad ely
ſabeth. Johēs exultauit in vtero mr̄is. De q̃
dicit. ſ. Tho. in. iiij. ſen. di. vj. q. j. ar. j. q. j. et. ij.
ꝙ vſus liberi arbitrij fuit acceleratꝰ i Johē ſa
lutando x̄pm ꝛ exultādo in vtero mr̄is Jō di
cit Elyſabeth. Ecq̃ facta ē vox ſalutatōis tue
i auribꝫ meis: exultauit infans i gaudio i vte
ro meo. Nō ad ꝓpoſitū videndū ē ꝛ ſciendū.
ꝙ deꝰ ad illuminādū ꝛ refoꝛmādū mūdū mi/
ſit. b. Thomā. q̃ ex ſua vita ſctā ꝛ ſcia clara to
tū mundū illumiauit. Et nunq̃d iā añ eū mi
ſit deꝰ doctoꝛes ſctōs. ſ. Remigiū. Hylarium
Hieronymū. Chꝛyſoſtomū ꝛc̄. qre ḡ iſte fuit
miſſus ſingulariter ad illuminādum ꝛc̄. Pro
r̄ñſione nota. ꝙ doctoꝛes theologi ſunt i tri
plici gradu. Aliq̃ doctoꝛes fuerūt q̃ habuer̄t
de ſe magnā ꝛ altā auctē. ſed nō habuerūt cla
ritatē. vt ſcti apl̄i ꝛ euāgeliſte ꝛ doctoꝛes q̃ ſūt
antiq̃. qꝛ ex ſctitate vite habuerūt magnā au/
ctoꝛitatē. ſic lr̄a regis vel pape ex ſigillo aucto
rizat̃. ſed nō habuerūt claritatē. imo ad intel/
ligēdū eos ſūt neceſſarie gloſe ꝛ poſtille. intm̄
ꝙ de libꝛis eoꝝ heretici recipiūt auctēs ꝛ ar/
gumēta ad defendendū hereſes ſuas ſic nos
ad defendendū fidē catbolicā. Scdo grad'
doctoꝝ fuit aliquoꝝ doctoꝝ q̃ poſtq̃ꝫ habu
erūt magnā claritatē. qꝛ clare i libꝛis ſuis po
ſuerūt ſciam ꝑ diſtinctōes. argumētā ꝛ rōes.
ſed nō habuerūt auctē. ſ. ex defectu ſigilli bo
nevite ꝛ deuotōis. nec ſunt canoniſati. ſed ali/
qui coꝝ fuerūt boni ſocij. Terciꝰ gradꝰ docto
rū fuit illoꝝ q̃ habuer̄t auctē ꝛ claritatē. In
h̄ tercio gradu ē ſolus. b. Thomas. q̃ habꝫ p̄
dicta duo. ſ. auctē ꝛ claritatē. Auctē em̄ habꝫ
ex ſua ſanctiſſima vita miracul' approbata et
ex canonizatōe. qꝛ eccl'ia catholica vidēs tot
miracula eiꝰ ꝛ libꝛos ſuos catholicos: cano/
nizauit eū. ¶ Scdo hꝫ claritatē. qꝛ ſimplex
grāmaticꝰ ꝛ phs ꝑ ſe pōt ſuā doctrinā ſtude
re ꝛ intelligere. Clarꝰ em̄ fuit. qꝛ multas q̄ſti
ones q̄s Aug. ꝛ Hierony. videnꝫ diſcoꝛdare
ꝯcoꝛdauit. Patet ergo ꝙ. b. Thomas fuit
ſpālitera deo miſſus ꝓ mundi vniuerſali il
luminatōe ex ſua clara ſcia. Nō eſt inuētus
ſilis illi. ſ. in gl'ia. qui in ſua doctrina hꝫet ſi/
mul tantā auctoꝛitatē ꝛ claritatē. ita ꝙ Tho
miſte pñt rñdere ad oēm queſtionē. Sꝫ añ
q̃ꝫ ipm deꝰ mitteret. voluit ſuare regulā p̄di
ctā ipm demōſtrādo verbo ꝓphetico vt Johā
nem baptiſtā. Et ſigno diuino vt Moyſen.
Pro pꝛimo dicatur quomodo ille ſanctꝰ he/
remita ꝛ valde famoſus venit ad matrē beati

Thome comitiſſam.q̄ ſe gṹdā ignorabat eē
dicēs v̄bū ꝓpheticū. Gaude dn̄a theodora q̄ꝛ
ꝯcipies ⁊ paries filiū. ⁊ Thomas vocabit̄.i.
abyſſus ex ꝓfūditate ſcie: nomē eiꝰ. Hic erit
magnꝰ i toto orbe i vita ⁊ ſcia. eritq̄ꝫ frater or
dinis p̄dicatoꝝ. Recte ſicut Gabriel ſaluta/
uit matrē dei. Et ſic v̄go Maria pꝰ ſalutatiōꝫ
flexis genibus dixit. Ecce ancilla dn̄i ⁊c̄. Ita
mr̄.b. Thome dixit. Faciat de me ⁊ d̄ meis
dn̄s qđ placitū ē i ſua volūtate. Itē oſtendit
eū ꝑ ſignū diuinale: vt Moyſen. Nā qn̄ fuit
natꝰ ⁊ vniꝰ eēt anni etatis ⁊ nutrix ſ̄m morē
vellet ipm̄ abluere ⁊ denudaſſet eū. in manu
ſua inuenit cartā angelicā ſalutatōem ſolum
ꝯtinentē. ⁊ nūq̄ꝫ fuit ſcitū v̄n̄ illā cartā habu
it. intellexit eiꝰ mr̄: q̄ multum erat ſp̄ualis: ꝙ
ſibi fuit miſſa a v̄gine Maria. Magnum ſi
gnū fuit ſcie ſue ⁊ ſaluationis. cuiꝰ fundamē
tum eſt filij dei incarnatio. Patꝫ regula. Iō
de ſcientia ſua loquens thema dicit. Antece
debat me. ſ. ꝑ verbū ꝓphetale ⁊ ſignū diuinale
Iſta ē ſapiētia quā habuit ꝑ mūdi illumina
tione ⁊ reformatōe. nūc patet thema. Quat/
tuor ſunt ſigna ſeu effectꝰ ꝓprij vere ſapiētie. q̄
oīa fuerūt i beato Thoma.

¶ Primū ē de fine ordinare

¶ Scđm ē offenſam ⁊ ſcandalū cauere.

¶ Terciū eſt ꝑfecte docere.

¶ Quartū ē ꝑſeuerāter oīa ꝯplere.

Oīa iſta ſigna ſiue effectꝰ fuerūt ꝑfecte in. b.
Thoma, ꝓpter qđ poſt dicere. Anīcedebat me
iſta ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ p̄mū ſignū ſapie ē de
fine ordinare. ſ. vitā ſuā ⁊ ea q̄ habꝫ facere ad
finē debitū. Si em̄ vis cognoſcere an religi
oſus. clericꝰ vel laicꝰ ſit ſapiēs. attēde ſi ordi
nat vitā ſuam ad finē. ⁊ ea q̄ habet facere. ſ. ſi
ſeruat religionē ⁊c̄. Si ſic. ſapiēs eſt. al's ſtul
tus eſt. Nā fecit deꝰ rationalē creaturā vt ſū/
mū bonū intelligeret. itelligēdo amaret. amā
do poſſideret. poſſidēdo frueret̄. vt dicit ma
giſter in. ij. ſniarum. diſt. j. Nō ergo eſt finis
homis in hoc mūdo ꝯgregare magnas di/
uitias. honores. dignitates aut delicias. ſed
vt hic mereatur vt ꝑadiſum poſſideat. q̄a nō
habemꝰ hic manentē ciuitatē ſed futurā inq̄
rimus. ad Hebr̄. vlt. Qui ergo taliter ordi/
nat vitam ſuā vt ad illū finē attingat ſapiens
dr̄. Sicut em̄ bonꝰ patronꝰ q̄ contra vndas
maris fortunam. ventum ⁊ pericula nauē gu
bernat ⁊ ad bonū portū ꝑducit ſapiens ē. ſic
etiam qui in mari magno huiꝰ mūdi ꝯ ꝓſpe
ritatem vel aduerſitatē ſcit vitā ordinare vt
finaliter ad portū ꝑadiſi ꝑueniat: ſapiens eſt.
Hoc nō ſolū theologi dicunt. ſed etiā ph̄i di
cētes. Sapiētis ē ordinare. j. metha. ſ. vitā
ſuā ad debitū finē. Nō videamꝰ q̄n̄o. b. tho
mas habuit iſtū effectū vel ſapientie ſignum
Dicat̄ hic q̄n̄o qn̄ fuit q̄nq̄ꝫ annoꝝ mater re
cordans de verbis ſancti heremite. ipm̄ tra/
didit l̄ris imbuendū. ⁊ infra q̄nq̄ꝫ annos tm̄
ꝑfecit ꝙ fuit magnꝰ grāmaticus logicꝰ ⁊ ph̄s
ita ꝙ in duodecimo anno etatis ſue non ha
bebat parē in ſtudio. ⁊ iā tunc fecit fallacias
q̄ dicunt̄ ſancti Thome. Ecce qualiter ſciuit
ordinare vitā ſuā ad finē ſtudij q̄ eſt ſciā ha
bere. Et iſto fine patres mittūt filios ad ſtu
dium. non aūt ad faciendū ribaldrias. ad di
ſcendū artē dimicatoriā ⁊ ſilia. Iuuenis em̄
q̄ vult hēre ſciam debet eē attētꝰ circa ſtudiū.
⁊ deuotꝰ erga deum. Talis fuit. b. Thomas
Legit̄ ꝙ qn̄ debebat ſe ponere ad ſtudendū
p̄mo orabat dicēs. Declinate a me maligni.
⁊ ſcrutabor mādata dei mei. Verſus. Emit
te ſpm̄ tuū ⁊ creabunt̄. ⁊ renouabis faciē ter/
re. Orō. Deꝰ q̄ corda fideliū ſancti ſpūs illu/
ſtratōe docuiſti. da nobis in eodē ſpū recta
ſapere ⁊c̄. Vn̄ cū ſemel diſputaret multū acute
⁊ curialiter. ⁊ quidā deuotꝰ religioſus ipſū
audiret ꝯtemplādo ipm̄. ⁊ admirās de tanta
ſapiētia in puero tā paruo. ſubito vidit radi
os ſplēdoris ab eiꝰ facie ꝓcedere. ⁊ totū mū/
dū illuminare. oſtēdēs in hoc deꝰ q̄d attēde/
bat de eo facere. Qn̄ aūt voluit ſtudere theo
logiā. queſiuit vbi meliꝰ legebat̄. et inuenit ꝙ
in ꝯuentu p̄dicatoꝝ. Ideo cogitauit intrare
ordinē p̄dicatoꝝ. ⁊ ſecrete venit ad p̄orē con/
uentꝰ neapolitani. aperiens ei ſuū deſideriū
aſſerēs ꝙ de ſcia quā deꝰ ſibi dederat volebat
deo ſuire ⁊ primo. q̄ꝛ iſta ſancta religio ad h̄
eſt inſtituta. Alique religiones ſunt ſolū vi/
te ꝯtemplatiue. aliq̄ ſolū vite actiue. ſed iſta
vtrūq̄ꝫ ꝯphendit. Eſt em̄ ꝯtemplatiua in ſtu
dēdo ⁊ orādo. ⁊ actiua p̄dicādo. In p̄dicatō
ne em̄ ꝯplet̄ opa miſc̄dīe. q̄ꝛ ibi captiui demo
nū ꝯtritione redimunt̄. Eſuriētes v̄bo diui/
no paſcunt̄. infirmi ex pctīs viſitant̄. nudi v̄/
tutib⁹ induunt̄ ⁊ ſic de alijs. Prior vero letus
ex vna parte de tāto puero. et ex alia parte ti/
mēs comitē. dixit puero. vt ꝑ haberet licētiā
a parentib⁹. Qui r̄n̄dit ꝙ hoīes mundiales ⁊
carnales nō ꝑcipiūt negocia dei. ſed ꝙ ipē re
quirebat eū ꝙ ipm̄ reciperet ad ordinē anteq̄ꝫ
ꝑ aliquē impediret̄. q̄ꝛ facta ſp̄ualia ante de/
bent eē facta q̄ꝫ dicta. ꝓpt̄ qđ p̄or ipm̄ recepit.

Ecce quõ ordinauit vitã ſuã ad ſuitium dei
nõ ad tp̃alia.ſ.ad honores.dignitates.p̃latio
nes⁊c̃.vt faciũt multi. Jõ p̃t diceret Salo
mõ.poſtꝙ̃ dedit illi deꝰ ſapiam. Optaui ⁊ da
tus ẽ mihi ſenſus.ſ.ad intelligẽdũ p̃hiam.et
venit i me ſpũs ſapie.ſ.theologie.⁊ ꝓpoſui illã
regnis.i.dñijs tp̃alibꝫ.⁊ ſedibꝫ.i.p̃latõnibꝫ ec
cl'iaſticis.⁊ diuicias nihil eẽ dixi in ꝯpatõe il
liꝰ Sap.vij. Sapiam quã habebat nõ attri
buebat ſibi nec ingenio ꝓprio ſed ſpũiſancto
Ipſemet dixit ſocio ſuo ſecrete⁊ papa refert
in canonizatõe.ꝙ plꝰ habuit ſciam ſuã a deo
infundẽdo ꝙ̃ ab ingenio ꝓprio ſtudẽdo ¶ Di
co ſcd̃o ꝙ ſcd̃m ſignũ ſeu effectꝰ ſapiẽtis eſt ca
uere offenſam.ſ.vitare pctã.al's non eẽt ſapi
ens.q: ſapientia ⁊ peccata nõ ſunt ſimul.nec
pñt ſimul ſtare. Sed ſcia ⁊ peccata poſſunt
ſimul ſtare.q: multi ſunt magni magiſtri et
doctores qui tamẽ ſunt magni peccatores.
ſupbi.auari.luxurioſi. Jõ apl's. Scia inflat
j.Cor.viij. Sapientia aũt.i.ſapida ſciẽtia.
Sapia eñi doctrine ſm nomẽ eiꝰ eſt.⁊ nõ in
multꝫ ẽ manifeſta. Ecci.vj. Talis ſapia non
ſtat ſimul cũ peccatis.nec ſimul ſtãt albũ ⁊ ni
grũ.calidũ ⁊ frigidũ. Auctas de hoc. In ma
liuolã aĩam.ſ.ſuperbã ⁊ inuidã.iracundam ⁊
malicioſam.nõ intrabit ſapia. Sicut in ſpe
culo maculoſo nõ intrat imago.ſic nec i aĩa
maculata intrabit ſapia.licet ſciẽtia poſſꝫ in
trare.nec habitabit in corpe ſubdito pctis.ſ.
luxurie.gule.accidie.vt d̃r Sap.j. Dicat̃ hic
quõ.b. Thomas vitauit non ſolum peccata
q: nũꝙ̃ peccauit mortaliter.ſed etiã vitabat
illa que pñt virtutes impedire. Poſtꝙ̃ eñi fu
it ordinẽ ingreſſus.⁊ fama fuit diuulgata de
eiꝰ ingreſſu. Aliq̃ dixerunt. Modo exaltabit̃
ordo p̃dicatoꝝ q̃ tũc nouiter inceperat. Alij
dicebãt ꝙ fuit opꝰ diuũ. Alij admirabãt̃ quõ
tam nobilis puer ⁊ famoſus in ſcia potuit in
trare ordinẽ paupeꝝ mendicãtium. Mater
ꝟo eius patienter ſuſtinuit.recordans de ver
bis heremite. Pater ꝟo eiꝰ videt̃ iã mortuus
fuiſſe.ſed frẽs eiꝰ carnales impatiẽter recepe
rũt qñ audiuerũt. Erãt eñi in curia impato
ris Frederici.q̃ audiẽtes ꝙ frater eorũ factꝰ
fuerat p̃dicator.dixerũt vt ꝯmuniter dicunt
hoĩes mundani ⁊ carnales. Si frater noſter
voluiſſet eẽ clericꝰ potuiſſet exari. vel ſi mõa
chꝰ albꝰ vel niger.fuiſſet magnꝰ clericus.et pꝰ
abbas.⁊ qñꝙ̃ miſiſſemꝰ ad eum.ſed ꝙ ſit pau
per mẽdicãs in vituperiũ ⁊ dedecꝰ oĩm noſtꝝ
hoc nõ placet nobis.q: nõ intelligebant ope
ra dei. Et obtẽta licẽtia ab ĩpatore venerũt ad
fratrẽ eoꝝ vt ipm extraherẽt de ordine.quez
inuenerũt extra ꝯuentũ cũ quattuor fratribꝫ
ipm comitãtibꝫ.⁊ receperũt eũ volẽtes eũ ex
poliare habitu.ſed nõ potuerũt. ⁊ tanꝙ̃ ca
ptũ duxerũt eũ ad caſtꝝ. ⁊ miſerũt eũ in q̃
dã turri.p̃mittentes ſibi honores ⁊ bona tp̃a
lia ſi vellet habitũ deponere ⁊ ordini renũcia
re.ſed nihil ꝓfecerũt Et tenuerũt ipm captũ
in dicta turri duobꝫ annis.nõ tamẽ fuit ocio
ſus.immo ꝯtinue ſtudebat ac ſi fuiſſet in ſtu
dio.immo ⁊ plꝰ.habebat eñi vnũ mgr̃m.ſ.illũ
q̃ docuit apl'os rudes in die penthecoſtes.ſ.
ſpm̃ſctm̃.q̃ ſecrete docebat eũ. ⁊ in dicta ca
mera ſuabat ſuũ ordinẽ ⁊c̃. Videtes frẽs ꝙ
ipm nõ poterãt ſic a bono incepto retrahere
cogitauerũt p mulierẽ ipm inclinare.cũ tũc
fuiſſet iuuenis.xv.vel.xvj.annorũ:dixerunt.
Iſte nõ ẽ ſanctior Adã.nec fortior Samſo
ne. Dauid vl' Salomone.q̃ introduxerũt do
micellã pulcrã.p̃mittẽtes ei ꝙ ſi poſſet ipſuꝫ
Thomã inclinare ꝙ ſibi donaria darẽt ſatis
magna.q̃ reputauit ſibi ad magnũ honorẽ.p
pter qd̃ ipſa ornauit ſe ad oñdendũ vaĩtates.
Que intrãs camerã ipm dulciter ſalutauit.
Qui tñꝙ̃ ignorãs nõ ſtatiꝫ cognouit malici
am dicte domicelle. Que poſuit ſe cũ eo i ver
bis. Deinde recepit manꝰ di. O quõ eſtꝭ frigi
dus.ponatis manꝰ i ſinu meo. Nota bñ legẽ
dã. Dicat̃ quõ angeli dixerunt. Ex p̃te dei te
cingimꝰ cingulo caſtitatꝭ qd̃ nullatenꝰ d̃ cete
ro diſſoluet̃.⁊ ex hoc intm̃ fuit caſtꝰ ꝙ de cete
ro nõ habuit motꝰ in ill' p̃tibꝫ. Sed lꝫ eẽt cer
tus de ſua caſtitate ⁊ ꝟginitate.adhuc tñ no
luit loq̃ ſecrete cũ mulieribꝫ. O qd̃ exempluꝫ
dat nobis q̃ ſumꝰ incerti d̃ fortitudine vt ca
ueamꝰ a familiaritatibꝫ mulierũ.q: ſerpit ⁊c̃.
Itẽ mulieres caueãt a familiaritatibꝫ hoĩm
⁊c̃. Dicat̃ quõ tũc fuit ordini reſtitutꝰ.⁊ a fra
tribꝫ cũ magno gaudio ſuſceptꝰ. vt xp̃s qñ re
dijt de exilio egypti. Si ergo ſapiẽtia ẽ vita
re peccata. Et.b. Thomas ita vitauit pecca
ta vere fuit ſapiẽs.et põt dici de eo. Cor ſapi
ens ⁊ intelligibile abſtinebit ſe a peccatis.et i
opibꝫ iuſticie ſucceſſus.i.ꝑfectꝰ vel augmẽtũ
habebit. Ecci.iij. ¶ Dico tercio ꝙ tercium ſi
gnũ ſapiẽtie ẽ docere ꝑfecte.ſ.ꝟbo ⁊ exemplo
ſcꝫ p doctrinã celeſtialẽ.verbo ⁊ exemplo.ſ.p
vitã ſpũalẽ.hoc eſt docere ꝑfecte. Ratõ.quia
pictor ſolo verbo nunꝙ̃ faceret bonũ diſci
pulũ. Ita predicator eſt vt pictor depingens
nobis ymaginẽ p̃triarchaꝝ quãdo p̃dicat de

miſericordia. Et ꝓphaꝝ qñ ꝑdicat ꝺ deuoti
one. ⁊ apl'oꝝ qñ de caritate. ⁊ ſic ꝺ aliis. ꝺ pa/
tientia qñ ꝺ martyribꝰ. ⁊c. Sꝫ ſi ſolo ꝟbo di
cat nūq̄ faceret bonos diſcip'los. q̄ꝛ oportet
vt ope etiā manꝰ apponat. vt ope adimpleat.
qꝺ aliis ſuadendū ꝑdicat. Al's dꝛ nob. Ribal
dus iſte tā bñ dꝛ ⁊ male fac. ⁊c. Iō dꝛ ſcriptu
ra. Vir ſapiēs plebē ſuā erudit. ſupple ꝟbo do
ctrinali ⁊ fructꝰ ſenſus illꝰ. ſ. qñ opa ꝯcordāt
cū doctrina in vita ſpūali. fideles ſunt. Eccl.
xxxvii. Nō de nullo alio ſancto legit qꝺ in/
uenit de ſancto Thoma. ſ. de eiꝰ vita ſpūali et
raptu ꝯtemplatōis. qꝺ eſt maxim ī theologia
q̄ꝛ ita rapiebat. ⁊ ita erat ī ſua ꝑtāte ſicut ī tua
eſt claudere oculos vel apire. nec tūc vtebat
ſenſibꝰ corꝑalibꝰ ¶ Dicatur h̄ de fiſtula in ti/
bia. eo q̄ꝛ nō mouebat de ſtudio. ⁊ cū eſſꝫ de/
licatiſſimꝰ timebat. q̄ꝛ medici cum cauteriis
ignis dabāt ſibi medicinā ſiue curā ¶ Dicat
quoq̄ꝫ mediā horā añ fuit ita raptꝰ q̄ non ſen
ſit cauteria. ⁊c. Itē de candela accenſa q̄ cō/
buſſit ſibi digitos. ⁊ nihil ſenſit cū legeret li/
brum Boetii difficilē ⁊ ingenioſum. Iteꝫ qñ
ad ꝑces ſororis ſue iuit ad eius caſtrū. ⁊ in ca
mera fuit raptꝰ in ꝯtemplatōe q̄ꝛ ſoror credi
dit ipm fuiſſe mortuū. q̄ꝛ nō rñdebat ſibi. ⁊ ſo
ror incepit clamare. ſꝫ ſocius fecit eam tace/
re dicēs ſibi ſuā ꝯſuetudinem. ⁊ ipo dimiſſo
iuerūt ad prandiū. ⁊ ſic fuit raptꝰ ꝑ tres dies
vt paulꝰ ſine cibo ⁊ potu. ⁊ tertia die dixit ſoci
us. Hoc nimis durat. Et ipe cum ſorore cla
mando. Magiſter thoma. ⁊ tangētes redux
erunt eū ad ſe. Quibꝰ dixit. Parcat vob deus
tam bonū prandiū mihi abſtuliſtis. ⁊c. Ecce
q̄ta erat eiꝰ ſpūalitas vite. Itē qñ orabat ī ec
cleſia. ⁊ frēs aliquotiēs obſeruabāt eū. vide/
bant ipm a terra eleuatū ex feruore ſpūs qui
ad ſe trahebat corpꝰ. ⁊ de nob miſeris ē oppo
ſitum. q̄ꝛ pondꝰ corꝑis trahit ad ſe ſpiritū ad
cogitandū de coq̄na ſeu taberna. ñ poſſumꝰ
orare quādo deberemꝰ. ⁊c. Iō dic ſcriptura.
Corpꝰ qꝺ corrumpit aggrauat aīam. ⁊ terre
na inhabitatio depmit ſenſum multa cogitā
tem. Sap. ix. Verū eſt in nob. ſꝫ nō in beato
thoma. imo corpꝰ ſequebat aīam. Itē vt poſ
ſet legere. dictare. diſputare. ⁊ ꝑdicare. vita/
bat colloq̄a hoim. ſꝫ deꝰ de alio mūdo mitte/
bat ſibi cū quibꝰ loqueret. vel ſctōs ꝺ ꝑadiſo.
vel angelos. vel aīas de purgatorio. vt eas ſu
is orōnibꝰ iuuaret. ⁊ ſic ꝯſolabat. Qui eñ di
mittit ꝑ deo ꝯſolatōes mūdanas. deꝰ dat ſibi
ꝯſolationes celeſtes. Dicat de mgro roma/
no quē ipe dimiſerat pariſiꝰ vt regeret ſcolas
ſuas qñ iuit neapolim. Qui mortuus fuerat
neſciente ſancto Thoma. Et cū oraret appa/
ruit ſibi aīa eiꝰ dicēs. q̄ fuerat q̄ndeci diebꝰ ī
purgatorio ꝓpter negligentiā quā habuit in
quadā manumiſſoria ſibi ab epo commiſſa.
Dicat hic ꝯ manumiſſores ⁊ heredes. q̄ non
ſolū ſunt negligētes. imo ſunt bona defūcto
rū occupātes ⁊ retinētes. A q̄ beatꝰ Thomas
queſiuit multa dubia. ſ. de ſtatu ſuo. de vita.
de ſcīa. ſi placebat deo. Rñdit q̄ ſic q̄ ꝯtinua
ret. q̄ꝛ magna gl'a erat ſibi parata. Mltas ali
as queſtiones fec ſibi. ⁊ ad oēs rñdit. ſꝫ mo/
do nō eſt curandū. Dicat de ſorore ſua defū
cta. ⁊ miſſa in purgatorio ex vanis ornamen
tis ⁊ picturis. quō ſibi apparuit petens ab eo
ſuffragia. Que ab eo adiuuata. iteꝝ apparuit
ſibi cum de purgatorio ad ꝑadiſum euolarꝫ
ſibi regratiando. Qui etiaꝫ queſiuit ab ea de
ſua vita ⁊ ſtatu ſi placebat deo. Nota in q̄ du
bio viuebāt ſancti. Et q̄to magis nos q̄ ſu/
mus pctōres. Rñdit ſibi q̄ multū. Item cuꝫ
ſemel oraret ꝑ fratre ſuo ab imꝑatore interfe
cto ꝑ defenſione eccl'ie. Apparuit ſibi angelꝰ
dei cum libro. Et in vna pte erant ſcꝑta no/
mina ꝯfeſſoꝝ de lr̄a lazurina. ⁊ in alia nomīa
martyꝝ de lr̄is aureis. vbi inuenit ſcriptum
nomen frīs ſui. Patet de eius vita ſpirituali
Modo videndū eſt de eius celeſti doctrina
Qui cū volebat diſputare. ſcribere. vl' dicta
re. recurrebat ad orōem. Idem qñ ſibi dubia
occurrebāt. ⁊ ſtatim vel ab angelo vel apl'is
petro ⁊ paulo ⁊ viſibiliter apparentibꝰ de du
biis certificabat. Ecce quales mgr̄os habe
bat. imo ſemel apparuit ſibi virgo maria cuꝫ
filio in brachiis que ait filio. Fili declaretis
ſibi h̄ dubiū ⁊c. Itē cū ſcripſiſſet ſuꝑ materia
accidentiū ſacramēti altaris. que eſt materia
valde ſubtilis. in quo illa accidentia exiſtunt
ſubiectiue. poſuit ſe in extremis altaris orās
⁊c. Dixit ſibi crucifixus. Bñ ſcripſiſti de me
Thoma. Ecce ſua doctrina approbata a pa
pa Ihu. quā ḡ recipies ꝑ tuo labore mercedē
Quid reſpondiſſes tu. Dñe q̄ ſim epiſcopus
vel cardinalis. ſꝫ beatꝰ Thomas rñdit. Dñe
nō aliā mercedē recipiā niſi teipm. Et q̄ꝛ xp̄s
fecit mentionem de mercede. innuebatur de
eius obitu ꝓpinquo. Et tunc beatꝰ Thomas
ſcribebat vltimā ptē in qua tractabat de ꝑdi
cta materia accidentiū quam nō ꝑfec morte
ꝑuentus. Idem de officio corꝑis xp̄i qꝺ de
mandato dñi pape ordinauit. Quo cōpleto

libꝝ ſup altare poſuit. ꝛ ipo orāte xp̄s in for/
ma pueri ſup libꝝ ſe poſuit dicēs. ꝙ illa ordi
natio erat ſancta ꝛ bona. q̄ſtū intellect⁹ hūa/
nus poſſet ꝯp̄hendere. Ergo de ei⁹ doctrina
dubitari nō dꝫ. qꝛ n̄ ſolū a vicario xp̄i. ſꝫ etiāꝫ
ab ip̄o dn̄o Jhu xp̄o approbata fuit. Jō libri
ei⁹ ſunt ita p mūdū multiplicati. Jō de ipſo
cantat̄ hodie. Jpſe tāq̄ȝ imbres mittet eloq̄a
ſapīe ſue. q̄ſtū ad doctrinā ſpūalē. Jp̄e palāꝫ
faciet diſciplinā doctrine ſue. ꝛ h̄ q̄ſtū ad vi/
tam ſpūalē. collaudabūt multi ſapiam eius. ꝛ
vſq̄ȝ in ſecl'm nō delebit̄. Eccl. xxxix. ¶ Dico
q̄rto ꝙ q̄rtū ſignū ſapīe eſt pſeuerāt̄ cōplere.
Signū ſapīe eſt bn̄ incipe ꝛ melius ꝯtinuare
ſꝫ optime finire ꝛ pficere. Nā nō reputaret̄ ſa
piens q̄ tpe indulgētiaꝝ vadit romā cū ma/
gno labore ꝛ picul' p indulgētijs lucrādis. ꝛ
qn̄ eſſet iuxta portale ciuitatis rome rediret
abſq̄ȝ h̄ ꝙ nō viſitauerit ſanctuaria. necītra/
uerit romā cū tot expēſas fecerit. ꝛ nullam in
dulgētiā lucrat⁹ fuerit. qꝛ nō dāt̄ niſi intrāti/
bus. Sic ꝛ ō multꝭ q̄ incipiūt pegrinationē
ꝛ viā bone vite. q̄t religioſi q̄t clerici q̄t laici ī
cipiūt bn̄. ſꝫ anteq̄ȝ ſint ad portā padiſi quē
mors redeūt retro p pctā. ꝛc̄. Jōq̄ȝ oportet p
ficere ꝛ oīa cōplere. Vn̄ auctas. Sapia vin
cit maliciā. Rō. Attingit em̄ a fine vſq̄ȝ ad fi/
nem fortit̄. ꝛ diſponit oīa ſuauit̄. Nota p̄rn̄/
ſione duos fines in bona vita. ſ. deliberatōiſ
ſiue intētionalē. executionis ſiue tempalē. q̄a
vt ō phs. ꝙ p̄mū in intētione. eſt vltimum ī
executiōe. ꝛ ecōuerſo Finis intētionalis ē vt
bona q̄ facit fiāt p dei honore ꝛ aīe ſaluatiōe.
ꝛ duratio bone vite dꝫ attingere a fine inten
tionis vſq̄ȝ ad finē tpalis executiōis. Sicut
fecit beat⁹ Thomas. q̄ ſp pſeuerauit in bona
vita ꝓpter honorē dei nihil faciēs ex vana gl'a
vel hypocriſia. ḡ volēs de⁹ ip̄m remunerare.
reuelauit ſibi finē tpalē. Dicat̄ quō eundo ad
ꝯſilium declinauerit ad monaſteriū foſſe no
ue. ꝛ cert⁹ de ſua morte cū intrabat monaſte/
rium dixit. Hec req̄es mea in ſeculum ſeculi
h̄ habitabo qm̄ elegi eā. Et q̄dā cometa appa
ruit ſup dictū monaſteriū p tres dies an̄ obi
tum ſcti doctoris. Et aliq̄ dicebāt h̄ ſignum
guerre. Aliq̄ imo mortalitatū. Aliq̄ imo ali/
cui⁹ magni p̄ncipis mortis. Sꝫ mortuo ſan
cto doctore. ſtella nō apparuit. Jn q̄ patet ꝙ
venit ad aſſociandū eū quēadmodū de ſtella
q̄ aſſociauit reges oriētis. Cū aūt ſupprior di
cti ꝯuēt⁹ q̄ erat cec⁹ audiret obitū ſci doctorꝭ
venit ad ſtabulū vbi erat aīal ſancti doctorꝭ
in quo eq̄tauerat. tūc illud crepuit q̄ſi repu/
taret indignū aliū in eo eq̄tare. Cum autem
frater albert⁹ de brixia oraret deū vt ſibi rue/
laret gl'iam ſancti Thome. apparuerunt ſibi
due reuerēde pſone. vna in habitu epi. alia in
habitu p̄dicatoriſ. q̄ꝝ vn⁹ erat beat⁹ Aug⁹. al
ter beat⁹ Thomas. vt in. ix. rn̄ſorio ō. ſertuꝫ
geſtans cum torque duplici. cappa gemmis
ornata. cernitur ex monili fulgoris celici lux
emiſſa mundo diffundit̄. Auguſtinus fratri
ſic loquitur. Thomas mihi par eſt in gloria
Verbi gr̄a. h̄ p̄ſtans mūdicia. lapis p̄cioſus
quem habebat in pectore ſignificabat inten
tionē ſanctā quā habuit. Stelle aūt figura/
bant libros tractat⁹ ꝛ epl'as ſc̄pture quas fe
cerat. Torq̄s ſunt due corone. vna doctora/
tus. alia ꝟginitatꝭ. Habem⁹ ḡ exemplū perſe
uerādi ī bona vita. Qui āt adhuc nō incepe
rūt. incipiāt dimittēdo pctā. ꝛc̄. Ecce q̄re di
cit beatus Thomas. Antecedebat me iſta ſa
piencia. ꝛc̄.

¶ De ſancto Gregorio Sermo

Beatus ille ſeruus
h Math. xxiiij. Sermo noſter erit ō
beato Gregorio. Pro declaratōne
h⁹ ꝟbi optet ſcire p q̄b⁹ ſeruitijs ſpūalib⁹ crea
tura pōt ꝯſequi celeſtem beatitudinē. ¶ Pro
quo ſciendū. ꝙ inuenit̄ clare in ſancta ſc̄ptu
ra ꝙ ſeruitiū dei ſpūale in h̄ mūdo habꝫ tres
grad⁹ ſeu differentias.

¶ Prim⁹ eſt de vita actiua vel opatiua.

¶ Secūdus eſt de vita ꝯtemplatiua.

¶ Tertius eſt de vita p̄latiua

Jſti tres ḡdus ponūt̄ a beato Auguſtino. q̄
ōt. Triplex eſt gen⁹ bn̄ viuēdi. actuoſum. oci
oſum. ꝛ ex vtroq̄ȝ cōpoſitū. Et qn̄ creatā bn̄
fuit deo in h̄ mūdo in aliq̄ gradu p̄dictoruꝫ
qn̄ morit̄ ſine dubio obtinebit bn̄dictionem
ſiue beatitudinē padiſi. Et qꝛ beat⁹ gregori⁹
in his trib⁹ gradib⁹ diligent̄ ſeruiuit xp̄o in h̄
mūdo. Jō de eo ōt thema. Beat⁹. ſupple. eſt
mō ille ſeru⁹. ſ. beat⁹ Gregori⁹ ¶ Dico primo
ꝙ p̄m⁹ grad⁹ ſeruiēdi deo eſt in vita actiua.
que eſt facere opa pficuoſa ꝛ vtilia proximo
amore ſui ꝛ dei. Et ad hec opa exercēda con
currunt q̄ttuor cauſe. Prima eſt efficiēs q̄ eſt
de⁹ ꝛ libeꝝ arbitriū hoīs. Materialis que eſt
exercere opa miſericordie erga proximos. For
malis ꝟo que dat rei pfectionē. Et etiam fina
lis. eſt reſpectus dei. ſiue debita intentio. ſcili
cet ꝙ illa opera miſericordie fiant amore dei

nō vane gl'e.nō intētione ꝓprie vtilitat;.ñ lau
dis.rc.ſ; ſolo reſpectu dei fieri dñt. Spēs ei
bonitatis vl' malicie in actib9 moralib9 ſumi
tur ex fine vt dt ſanct9 Tho.ꝑma ſcde.q.xviij
ar.iiij. Siue illa opa ſint corpalia.vtputa q2
reſpiciūt vtilitatē corpis.ſiue ſint ſpūalia.oīa
talia meritoria ſunt. Ad vtilitatē eñ corpis
ſunt opa mīe corpalia.vt eſurientē paſcendo
ſitientē potādo.nudū veſtiendo.ꝑegrinū ho
ſpitādo.r ſic de alijs. In his eñ opib9 mag;
ſeruit hō deo ꝙ̄ ꝓximo.q2 dt phs. Propt qd
vnūqdꝙ̄ tale r illd mag;. Si vos ſeruit; ꝓxi
mo ꝓpter deū.g mag; ſeruitis deo.r xps reci
pit in ꝑſona ſua tale ſeruitiū. Dicet eñ i iudi
cio ꝑſonis opa mīe faciētib9. Eſuriui r dedi/
ſtis mihi mādncare. Nō dicet. Eſuriuit pau
per r dediſtis ei comedere.ſed ego eſuriui. q2
qcqd vni ex minimis meis feciſtis.mihi feciſt;
Math.xxv. Ita ꝙ ipe recipit ſeruitiū illd in
ꝑſona ſua. Idē d opib9 mīe ſpūalib9 vite acti
ue que exercētur erga aīas ꝓximoꝝ. q ſūt me
liora ꝙ̄ corpalia.q2 aīa eſt melior corpe.vt ꝓ/
dicare verbū dei.dare ꝯſiliū in dubijs ꝓxio.
corrigere errātes dulciter r charitatiue. Cō/
ſolari triſtē.ſupportare tedioſos.vir vxorem.
r ecōuerſo.ſoci9 ſociū.religioſus religioſum.
vicin9 vicinū rc. Remittere iniurias inimic;
ꝓpter deum. Rogare ꝓ ꝓximis ſi ſunt i bono
ſtatu vt ꝯſeruent.al's vt ad bonū ſtatū redu/
cant. Iſta eſt vita actiua ſpūalis ſeruiēdo vt
dictū eſt. De iſta vita dt ſcriptura. Vos in li
bertatē vocati eſtis frēs (h dr in libertate li/
beri arbitrij qd nō cogit) tm̄ ne libertatem i
occaſionē detis carnis.ſ; ꝑ charitatē ſpūs ſ/
uite inuicē.ad Gal'.v. Iſtud ſeruitium vite
actiue ita placet deo ꝙ ex iſto hō ꝯſequit eter
nam beatitudinē ſi vultis ſcire r itelligere q
re. Audiatis ꝑabolā; de nobili dño.q hēbat
filios r filias r multos ſuitores. Quib9 dedit
multas diuitias Et mot9 deuotōe voluit ire
in ꝑegrinationē.r in ſuo receſſu recōmiſit fili
os ſuos r filias ſeruitorib9 ſuis.ſi aliq indige
rent.iuuarēt eos.r receſſit r in ꝑegrinatione
morā fecit. Filij aūt r filie ex tā lōga p̄ris ab
ſentia ex idigētia recurrerūt ad ſeruitoreſ pa
tris vt ſubuenirēt eis. Aliq dixerūt.nō curo.
Ego habeo filios r filias qb9 optet me ſub/
uenire. Alij aūt amore p̄ris ꝓuidebāt eis de
oīb9 neceſſarijs. Tandē venit pr.r filij dixe/
rūt ſibi quō ſui ſui ſe habuerāt erga eos. Pr
aūt diues r nobilis retribuit ſuitorib9 ſuis
q ꝓuiſionē dederāt filijs,alios aūt ſeruitores

q noluerūt eis ſubuenire dure puniuit Iſte
diues r nobilis dñs eſt xps diues.q2 domini
eſt terra r plenitudo eius rc. Qui hab; mul/
tos ſeruitores r miſtros oēs ſc; diuites. r
multos filios r filias.ſ.oēs xpianos.ſ; ma
xime r approꝑate paupes dicunt ei9 filij. Ita
dt beat9 Iohēs.q erat paup. dicēs alijs pau
perib9. Videte qualē charitatē dedit nob de
us vt filij dei noiemur r ſim9.j.Ioh.iij. Qui
in die aſcēſionis iuit in ꝑegrinationē ad ſan
ctuaria ꝑadiſi recedēdo de mūdo aſcēdit cor
poraliter in celū. Hō quidā nobilis abijt i re
gionē longinquā accipe ſibi regnu; r reuerti
ad iudiciū.r loquit de ſe Lu.xix. Filij aūt ſui
ſc; paupes indigētes recurrūt ad diuites. q
bus pr eoꝝ dedit qcqd habuit. Non credatiſ
vos diuites hre bona ex vr̄is laborib9. quia
multi laborāt q nihil lucrant.ſ; xps dedit vo
bis. Aliq aūt nolūt eis ſubuenire. Aliqui ſic
Dñs g veniet pr.ſ.ad iudiciū retribuet illis q
in opibus mīe corpalib9 vel ſpūalib9 ſeruierīt
ſibi ex filijs ſuis collocando eos ad dexterā;
vt ſaluent.alios aūt ad ſiniſtrā vt puniantur
Ecce qre ex vita actiua ꝯſequit hō beatitu/
dinem. Vñ ad h auctas. Beati ſerui illi. qs
cū venerit dñs inuenerit vigilātes.i.diligen
tes in exercitio vite actiue. Luc.xij. Amē di/
co vobis.q2 ꝑcinget ſe.r faciet illos diſcūbe
re.r tranſiens miniſtrabit illis Ibidē. Nota
ꝑcinget ſe.q2 qui eſt precinctus. h; fimbrias
reſtrictas.ſecus q nō eſt ꝑcinct9. Chriſtus in
gl'ia ſue humanitatis nō eſt ꝑcinct9.q2 tantā
gl'iam habet quantā creatura pōt hre. Sed
ꝑcinget ſe.ſ.dando gl'am alijs.q2 licet poſſet
dare gl'iam infinitā.nō tamē dat ꝓmium ali
cui creature niſi ſm meritū ei9. Et quia nul/
la creatura h; meritū infinitū. Iō ꝑcinget ſe
dando gl'iam ſm menſurā meritoꝝ.r ita ex/
ponit gloſa. Ideo dicit apl's. Vnuſqſꝙ ꝓpri
am mercedē accipiet ſm ſuū laborē.j. Co.iij
Secundo dicit. Et faciet illos diſcumbere
eo quia in vita actiua ſeruiendo laborarunt
correſpondet eis quies que eſt in menſa pa/
radiſi que eſt eſſentia diuina Vñ auctoritas
Vos eſtis q ꝑmanſiſtis mecū in temptatio
nib9 meis.q2 vita actiua multas temptatōeſ
h;.tedia r impatiētias. Ego diſpono vob vt
edatis r bibatis ſup menſam meam in regno
meo. Luc.xxij. Tertio dicit.r tranſiēs mini/
ſtrabit illis. Non dic ſtans ſed tranſiēs. No/
ta qnꝙ tranſit9 in beatis. Prim9 eſt de fruitō
ne diuinitatis tranſit.oſtendens eis ſuā hu/

manitatē.ꝛ ecōuerſo.i his obiectalit̄ cōſiſtit
beatitudo. Secūdꝰ de itellectu ꝑ claram co
gnitionē.q2 ibi ꝯſiſtit viſio.trāſit i volūtatem
ꝑ fruitionē ꝛ delectatōꝫ. Tertiꝰ trāſitꝰ ad oēs.
q2 tāta eſt delectatio volūtatꝭ ꝙ os ꝓrūpit in
laudes. Vñ dt Augꝰ. videbimꝰ ꝛ amabimuſ
ꝛ laudabimꝰ. Quartꝰ trāſitꝰ de gaudio.ſ. acci
dentali i gaudiū. Gaudiū eſt angelꝭ dei ſuper
vno pctōre pniam agēte. Lu.xv. Quintꝰ trā
ſitus eſt pꝰ diē iudicij.q2 gl'a aīe trāſibit i cor
pus. Nō ſolū aīe hñt gl'iam. ꝛ corpa iacēt i
ſepulcris icinerata.vt corpꝰ btōꝝ petri ꝛ pau
li ꝛ alioꝝ. Sꝫ tūc gl'ia aīe redūdabit i corpꝰ.
q2 nō eſt gl'ia corpis alia a gl'ia aīe niſi q2 gl'ia
aīe redūdabit in corpus. In laterna criſtalli
eadē lux eſt lumis ꝛ laterne. Patet ergo ꝙ ex ſer/
uitio vite actiue ꝓpter deū hō mereꝭ beatitu/
dinē. In iſta vita actiua beatꝰ Gregoriꝰ fui/
uit deo. Dicaꝭ ex eiꝰ legenda quō fuit de ciui/
tate rome ex nobili ꝓgenie romanoꝝ.q̄ ado/
leſcēs in liberalibꝫ artibꝫ ſufficienꝭ inſtructuſ
Tandē mortuo p̄re remāſit heres magnarū
opū.ꝛ cogitauit expēdere illas pecunias ad
ſeruitiū dei in opibꝫ miſcdie. Cogitare ꝙ ſui
amici ſuadebāt ſibi ducere vxorē.ſꝫ noluit. ꝛ
oēs illas pecunias diſtribuit i operibꝫ mīe
corpalibꝫ ꝛ ſpūalibꝫ. Nā q̄ttuor ſūt ꝯditōes ꝑ
ſonaꝝ q̄ hñt neceſſitatē corpalē.q̄bꝫ ſubueni
re eſt magna mīa. Primi ſunt captiui.ꝛ q̄ ad
aliq̄d p̄cipuū opꝰ mīe corpalis ē redimere ca/
ptiuos.vt dīc ſanctꝰ Thomas.iiij.ſcp.di.xv
q.ij.ar.iij.ex h̄ eīn aīa liberaꝭ.ꝛc. Secūdi ſūt
paupes verecūdi q̄ de ꝓſperitate venerūt ad
magnā pauptatē.q̄ añ morerenꝭ fame ꝙ̄ mē
dicarēt. Iſtis etiā ſubuenire eſt magna miſe
ricordia. Tertij ſunt pupilli ꝛ orphani.ꝛc.et
his beatꝰ Gregoriꝰ diſtribuit magnam ptem
hereditatꝭ. ¶ Scdo in opibus miſericordie
ſpūalibꝫ.q̄ reſpiciūt aīaꝫ.q2 ſeptē monaſteria
inſtituit.ꝛ mō reges nō poſſunt facere vnuꝫ
ſine adiutorio eccl'ie. Et beatꝰ gregorius fecit
ſeptē.ſ.ordinis beati bñdicti q̄ tūc icipiebat.
ꝛ fundauit ad modū antiquoꝝ vitando va/
nitates ꝛ ſupfluitates. Si ergo ex ſeruitio vite
actiue ꝓpter deum homo ꝯſequiꝭ btitudinem
Et beatꝰ Gregoriꝰ in dicta vita fuiuit xp̄o in
h̄ mūdo diligēter.q̄d dicemus de eo. Beatꝰ
ille ſeruꝰ ¶ Secūdus gradꝰ.ſ. vite ꝯtemplati
ue eſt melior.q̄ eſt occupare ſe ſolū in opibus
mīe ſpūalibus q̄ immediate reſpiciunt deuꝫ
Ita ꝙ materiale.ſ.opa ſpūalia ꝛ formale hu/
ius vite ꝯtemplatiue ſolū reſpiciūt deum.vt

orare deuote cū feruore ſpūs certꝭ horis diei
ꝛ certis horis in nocte.cogitare de gl'a padi/
ſi.legere libros ſpūales vt deus cognoſcatur
audire miſſas.ſmones. Cogitare iuſticiam
dei in penis dānatoꝝ. Cōtemplare diuinaꝫ
ꝓuidentiā in mūdi gubernatōe. potentiā in
mūdi creatione.ſapiam in generalꝭ iudicij or
dinatione Iſtud ſeruitiū deſiderabat dauid
dicēs. Seruꝰ tuꝰ ſum ego.da mihi intellectū
dñe.ſ.ad ꝯtemplandū.q2 ꝯtēplatio eſt actꝰ in
tellectꝰ. Et iſta vita eſt melior ꝙ̄ vita actiua.
Rō.q2 licet actiuꝰ faciat plꝰ ꝛ fuiat.tñ plꝰ pre/
miatur apud deū ꝯtemplatiuꝰ ꝙ̄ actiuꝰ. No/
ta ad h̄ ſilitudinē in curia pape vel regis in q̄
ſunt multi ſeruitores.ꝛ multa officia. Cubi/
cularij aūt ſeruiūt ſolū in camera pſone regꝭ
vel pape. Alij aūt ſeruiunt extra vt coq̄narij.
ꝛ alij q̄ plꝰ laborāt ꝛ plura opa exercent.tamē
plus p̄mianꝭ illi q̄ ſolūt curāt de pape pſona
ꝛ ſunt cum eo in camera. Magnū q̄d eſt eſſe
immediate cū papa vel rege. Idē de papa et
rege Ihu xp̄o.cuiꝰ palatiū eſt eccl'ia. Cōtem/
platiui aūt ſeruiūt xp̄o ſolū. Actiui aūt extra
camerā laborant. Et licet pl'a ſeruitia faciāt.
tñ maiꝰ eſt meritū ꝯtēplatiōis. Auctoritas de
h̄. Et eſt ꝟbū allegoricū.ſ.eccl'ie ad xp̄ꝫ dicēs
Beati viri tui ꝛ beati fui tui hi q̄ ſtāt coram
te ſp.iij. Re.x. Nota. Beati viri.ſ.a ꝟtute ſcie
bone vite ꝛ moralitatis.q2 vicioſi non pñt
eſſe ꝯtemplatiui. Et beati ſerui tui. Et oſten
dit de q̄bꝫ loquiꝭ dicēs. Hi qui ſtant corā te
ſemp.ſ.ꝯtemplando. Nota.ſemp.q2 vita acti
ua finiꝭ in morte.ꝯtemplatiua nō.imo i mor
te ꝯtemplatiua creſcit. Iō xp̄s dt Marthe q̄
dederat ſe vite actiue.ꝛ dixerat xp̄o. Dñe nō
eſt tibi cure ꝙ ſoror mea reliquit me ſolaꝫ mi
niſtrare. Rñdit xp̄s. Martha martha ſolici/
ta es ꝛ turbaris erga plurima. Maria auteꝫ
optimā ptē elegit que nō auferenꝭ ab ea. Lu.x
In iſta vita beatꝰ Gregoriꝰ fuiuit xp̄o. Pꝰ ꝙ̄
eīn in vita actiua fuiuit xp̄o.dedit ſe vite cō/
templatiue.ꝛ iſte ē ordo.q2 de vita actiua hō
debet venire ad vitā ꝯtemplatiuā.et ita fecit
ſanctꝰ Gregoriꝰ.q2 in vno illoꝝ ſeptē mona/
ſterioꝝ recepit habitū.in quo dedit ſe ꝯtem/
plationi.ſepando ſe a negocijs huiꝰ mūdi i ab
amicis.vt dīc hiſtoria.ꝙ ꝙ̄ꝙ̄ infirmato ſto/
macho ꝓpter abſtinentias ꝛ orōnes quotidie
langueret.nūꝙ̄ tñ quieſcebat q̄n aut oraret.
aut legeret.aut ſcriberet.aut dictaret. A mr̄e
autem ſua beata ſiluia ibi crudis legumini/
bus paſcebatur Ideo ſpūs fortificabatur in

ꝯtem plādo. Nota h̄ vnū ſingulare de eiꝰ cō/
templatōe. qꝛ eiꝰ dyaconꝰ dixit ſe vidiſſe ſup
caput eiꝰ ſepiſſime ſpm̄ ſctm̄ in ſpecie colūbe.
Jō ſua orō erat magne efficacie ⁊ ꝟtutꝫ. intā
tū ꝙ nō legit̄ ſil'e de aliquo ſctō alio. Dicat̄ h̄
de Traiano impatore infideli. ſꝫ iuſto. mora
li iuſticia. Dicat̄ h̄ de ſtrictiſſima iuſticia q̄m
fecit idē impator de filio ſuo. q̄ cū eq̄ interfe
cerat filiū mulierꝫ vetule. Et ecce hāc iuſtici/
am ⁊ hiſtoriā romani depinxerūt in quadam
domo. in quā dū ingreſſus fuit beatꝰ gregori
us. ꝯteplaret̄ gl'am padiſi ⁊ penas inferni. ⁊
vidiſſet dictā hiſtoriā depictā orauit dn̄m di
cens. O dn̄e ⁊ tāta iuſticia erit in inferno Et
qꝛ ſciebat ipm̄ eſſe in inferno nō audebat ſim
plicit' dicere. Dn̄e liberetis eū ab inferno. ſꝫ
flens dicebat. O dn̄e ⁊ tāta iuſticia iſtiꝰ impe
ratoris dānabit̄. ⁊ ſic tacite eiꝰ liberationē pe
tiuit. Et angelꝰ dn̄i locutꝰ eſt ei dicēs. Grego
ri obtines p Traiano. nūq̄ꝫ tn̄ de cetero orēs
p dānato. ſꝫ qꝛ exoraſti iō patieris dolores in
corpe. Sup h̄ habemꝰ ꝙ ille traianꝰ diffiniti
ue nō erāt dānatꝰ. ſꝫ ad tps q̄ꝫtū ad locū. Et
habemꝰ dicere ꝙ angelꝰ dn̄i deduxit animaꝫ
traiani ad eiꝰ corpꝰ. Et ſuſcitatꝰ eſt. Et beatꝰ
gregoriꝰ ipm̄ baptizauit. ⁊ ſic opꝫ h̄ itelligi
Vide ſup h̄ beatū Tho. in quarto. diſti. xlv.
vtꝝ ſuffragia pſunt. ⁊c̄. in ſolu. ad argumētuꝫ
Ecce quāte efficacie fuit orō beati gregorij ꝓ
pter ꝯtemplatōis. Nullꝰ dꝫ hic recipe exēplū
orādi p dānatis. qꝛ peccaret. qꝛ ſancti imitā
di ſunt in ꝟtutib ꝯ moralib ꝯ. ſꝫ nō in miracul'.
ſi g̃ ex ſeruitio vite ꝯtemplatiue acq̄rit̄ beati/
tudo. ⁊c̄. q̄d dicemꝰ de beato gregorio. Beatꝰ
eſt ille. ⁊c̄. ¶ Moraliter. vos dn̄i officiales ⁊
rectores cōitatis habetis h̄ exēplū diligēdi. ⁊
ſeruādi iuſticiā. ſicut ille traianꝰ ſuauit anti/
quum ſtatutū in filio. Nō reſpexit magnitu/
dinem pſone. nec affinitatē. g̃ diligite iuſtici/
am q̄ iudicatis terrā. Sap. j. Item Dauid.
Beati q̄ faciūt iuſticiam in om̄i tpe ¶ Terti
um ſeruitiū eſt maiꝰ. ſ. vite ꝯplatiue. que inclu/
dit vitā actiuā ⁊ vitā ꝯtemplatiuā pfecte. ſic
bonū eſt corpꝰ hoīs. ſꝫ melior eſt aīa Jdeꝫ bo
na eſt vita actiua. melior ꝯtemplatiua. ſꝫ opti
ma eſt ꝯplatiua. que amplectit̄ vtrāq̄ꝫ. Jō dic
beatꝰ Gregoriꝰ de ꝯplato. Sit rector actiōe ꝓ
cipuus. ⁊ ꝓ cūctis ꝯtemplatōe ſuſpēſus Nota
actione ꝓcipuꝰ. Opꝰ vite actiue eſt predicare
Jbi cōplent̄ opa miſericordie. quia famelici
⁊ eſurientes ꝟbo dei ſatiant̄. triſtes ꝯſolatiōib ꝯ
potant̄. ⁊ nudi ꝟtutib ꝯ induūt̄. ⁊ infirmi pec/
catis viſitant̄. ⁊c̄. De iſta vita auctas Math
xxiiij. Beatꝰ ille ſeruꝰ quē cū venerit dn̄s inuē
nerit ſic facientē. Amē dico vob. q̄m ſup oīa
bona ſua. ſ. ordines angl'oꝝ. ꝯſtituet eū. ſ. cuꝫ
ſeraphinis. Jſtā vitā ꝯplatiuā habuit beatus
Gregoriꝰ qꝛ mortuo papa cum licꝫ renitēteꝫ
ſenatus ⁊ pp'ls ꝯcorditer elegerūt. om̄es vna
voce clamātes. Gregoriꝰ ſit papa. Jpe ꝟo miſ
ſis l'ris adiuratorijs ad impatorē eum vt pa
trem ſuū rogauit ne ꝯſentiret. ⁊ videl' ꝙ tunc
impator ꝯſentire habebat in electioneꝫ pape
q̄ tn̄ deſiderabat ꝙ ſup om̄s gregoriꝰ eſſet pa
pa. Dicat̄ g̃ quō fugit ad doliū. vt pꝫ in legē/
da. qꝛ porte cuſtodiebant̄ ne fugeret d̄ ciuita/
te roma. ⁊ in quadā ſpelunca latuit. ſꝫ inditio
columne fulgide ſup ſe de celo deſcēdentꝫ in
uentꝰ capit̄. trahit̄. ⁊ ſummꝰ pontifex cōſecrat̄
Qn̄ aūt fuit papa ſeruauit optime vitā acti/
uam. qꝛ om̄es viduas. paupes. et orphanos
habebat in ſcriptis ⁊ puidebat eis. Et palati
um papale nō erat niſi granariū cōmunitatꝫ
Paupib ꝯ aūt verecūdiorib ꝯ de menſa mitte/
bat ſuā ſcutellā. Ceterū hieroſolymis xeno/
dochiū ꝯſtituit. ⁊ tā ibi q̄ꝫ i mōte ſynai famu/
lis dei victum ⁊ veſtimēta annualiter miſit.
Cū aūt quidā heremita rogaret vt fert̄ dn̄m
vt ſibi oſt̄ndere dignaret̄ quā manſionem ha
biturus eſſet in celo. ⁊ ſibi reuelatū eſſet ꝙ cū
gregorio papa. Et ille ꝯferēs ſuā inopiā eiuſ
diuitijs ſup h̄ miraret̄. audiuit vocē dicentē
ſibi. Cur audes cōparare pauptatem tuā di
uitijs gregorij. magis diligis cattam quā ha
bes q̄ꝫ ille tātas diuitias. Itē ſeruiuit etiam
deo in vita ꝯtemplatiua ſtudēdo. legendo. di
ctando. qꝛ p̄dicauit in. xl. Ecce quō in vita ꝯ
platiua ſeruiuit dō. g̃ Beatꝰ ille ſeruꝰ. ¶ Mo/
raliter. q̄libet veſtꝝ eſt ꝯplatꝰ hn̄s vaſallos. ſcꝫ
ſenſus corpales. cogitatiōes cordis. ⁊ deſide
ria eiuſdē. Jdō mō in iſto ſcō tpe regamus ⁊
gubernemꝰ ea diligēter dō ſeruiendo in vita
actiua ⁊ ꝯtemplatiua. Juxta ꝯſiliū Lu. j. De
manu inimicoꝝ noſtroꝝ liberati. ſ. p pn̄iam
modo facta ꝯfeſſione. ſeruiamꝰ illi i ſanctita/
te ⁊ iuſticia

¶ De ſancto benedicto

Sicut lucerna ful

goris illumiabit te. Lu. xj. Origina
lit' ſub iſto itellectu ego recipio iſtō
ꝟbū. ſ. ꝙ beatꝰ benedictꝰ fuit ſicut lucerna. ⁊c̄.
Pro declaratōe ⁊ materie introductione ſci
endum eſt. ꝙ in multis locis ſacre ſcripture

ſinuenit̄ ꝙ ſcte̅ ꝑſone q̄n h̄nt claritate̅ fidei. et
ardore̅ deuotiōis ⁊ feruore̅ bone vite. dicūt̄
lucerne arde̅tes. Nō eſt ꝓpt̄ offm̄ ⁊ imitatōꝫ vl̄
ſilr̄itudine̅ quā h̄nt ad lucernas arde̅tes. Vn̄
nō ob aliā cām accedūt̄ lucerne niſi ꝓpt̄ ſolis
abſenciā. ne ſimꝰ in tenebris. Q̄ꝫdiu ſol eſt p̄ns
nō ſūt neceſſarie lucerne arde̅tes. Ita etiam
q̄ꝫdiu ille ſol de q̄ dr̄ ꝟgini marie. Felix nāq̄ꝫ
es ſacra ꝟgo maria. ⁊ oi laud digniſſima q̄a
ex te ortꝰ e̅ ſol iuſticie xp̄ſ d̄s nr̄. Q̄ꝫdiu h̄ ſol fuit
p̄ns mōo illumiauit mōm ī fide catholica p̄
dicādo. ⁊ calefec̄ in deuotōe. ⁊ fec̄ fructifica/
re i p̄nia ī meritis. ⁊c̄. tūc ei nō erāt neceſſarie
lucerne ſctāꝝ ꝑſonaꝝ. ſꝫ pꝰ q̄ꝫ ſol occubuit. ſ.
ꝑ ſuā paſſione̅ ⁊ morte̅. ⁊ receſſit a mūdo per
aſce̅ſione̅ fuerūt neceſſarie lucerne arde̅tes
ſctāꝝ ꝑſonaꝝ. ſic ap̄loꝝ. martyꝝ. doctoꝝ. con
feſſoꝝ. ꝟginū. ꝯtine̅tiū. ⁊ penitentiū. Ecce rō
q̄re ſcte̅ ꝑſone dicūt̄ lucerne arde̅tes. Auctas
de h̄ ꝓp̄ria q̄n d̄s p̄cepit moyſi vt faceret tab/
naculū int̄ alia p̄cepta q̄ ſibi fec̄ fuit iſtd̄. Fa/
cies lucernas ſepte̅ ⁊ ponas eas ſup candela
brū vt luceāt ex aduerſo. Exo. xxv. Nota ꝙ h̄
ꝟbū eſt d̄i p̄ris ad filiū ſꝫ ī figura dictum fuit
moyſi. q̄n ei dei filꝰ debuit d̄ h̄ mōo recedere
dixit ſibi d̄s p̄r. facies lucernas ſepte̅

¶ Prima eſt ſanctitas ap̄loꝝ.
¶ Secunda martyrum
¶ Tertia doctorum
¶ Quarta confeſſorum
¶ Quinta virginum
¶ Sexta ꝯtinentium
¶ Septima penitentiū.

Supra cādelabꝝ fidei xp̄iane ī q̄ fundame̅/
to fundant̄. Nemo accēdit lucernā ⁊ i abſcō
dito. ſ. pctōꝝ ponit. neq̄ꝫ ſub modio. ſ. erroris
ſeu falſe opionis. ſꝫ ſup candelabꝝ. Luce. xi.
Nota. vt luceāt ex aduerſo. ſ. pctōꝝ mortaliū
q̄ ſunt ſepte̅. ꝑ ſepte̅ ꝟtutes oppoſitas eis. Nā
p̄ma lucerna. ſ. ſctitas ap̄loꝝ lucet ex aduer/
ſo ꝯ auariciā. ꝑ volūtariā pauptatē. dicebat
em̄. Hn̄tes alime̅ta. nō dr̄ delectame̅ta. ⁊ q̄bꝫ
tegamur. nō dr̄ et q̄bꝫ ornemur. ꝯte̅ti ſumꝰ. p̄
ma. Thy. vi. Sanctitas martyꝝ lucebat cō
tra irā ex aduerſo. ſ. ꝑ patiam. q̄r canit̄. Non
murmur reſonat. nō q̄rimonia. ſꝫ corde taci/
to me̅s bn̄ ꝯſcia ꝯſeruat patiam. Sāctitas
doctoꝝ lucebat ꝯ accidiā ꝑ diligentiā in ſtu/
dendo. ſcribe̅do. p̄dicādo. de q̄bꝫ dr̄. Conuer/
tet̄ ꝓpl̄s meꝰ h̄. ſ. ꝑ doctores ⁊ dies pleni inue
nient̄ in eiſ. Sanctitas ꝯfeſſoꝝ lucebat ꝯ gu
lam lumie abſtine̅tie. inmemorātes de ꝟbo xp̄i
dice̅tis. Atte̅dite vobis ne forte g̃uent̄ corda
vr̄a in crapula ⁊ ebrietate. Lu. xxi. Sāctitas
ꝟginū lucebat ꝯ luxuriā lumie ꝟginitatꝭ ⁊ pu
ritatꝭ. q̄r nec cogitādo. nec gaude̅do. nec tan
ge̅do. ſeu opando ſenſert aliquā luxurie cor/
ruptiōꝫ. Vn̄ d̄ eis dr̄. Nō ſunt coinq̄nati. vir
gines em̄ ſūt. Apo. xiiij. Sāctitas ꝯtine̅tiuꝫ
ꝯiugatoꝝ lucebat ex aduerſo ꝯ inuidiā. ꝑ di/
lectione̅ ⁊ caritate̅ ordinatā dei ⁊ p̄ximi. q̄bus
dr̄ ſcp̄tura. Depone̅tes oēm maliciā ⁊ omne̅
dolū ⁊ ſil̄atiōes ⁊ iuidias. j. Pe. ij. Sāctitas
penite̅tiū lucꝫ ex aduerſo ꝯ ſupbiā lumie h̄ui
litatis p̄nialis tene̅tes ꝯſiliū petri. Humiliami
ſuppl̄e. i p̄nia ſub pote̅ti manu dei vt vos ex/
altet ī tp̄e viſitatiōis. j. Pe. v. Patꝫ g̃ rōne ⁊ au
ctoritate ꝙ ſcte̅ ꝑſone dicūt̄ lucerne arde̅tes.
⁊ de q̄libet ſctō p̄t dici ꝙ erat lucerna arde̅s ⁊
luce̅s. Joh. v. Cū g̃ beatꝰ bn̄dictꝰ fuit ꝑſona
ſanctiſſima d̄ ipo dr̄ thema. Hic lucerna ful
goris. ⁊c̄. Nota i btō bn̄dicto ſepte̅ radios ꝟ/
tutū. tres ꝟtutū theologicaliū ⁊ q̄ttuor car/
dinaliū q̄bus illuminat mūdum. Et radius

¶ Primꝰ eſt de prudentia intellectuali
¶ Secūdus de iuſticia generali.
¶ Tertiꝰ de tpantia corpali.
¶ Quartꝰ de fortitudine virtuali.
¶ Quintus de fide cordiali.
¶ Sextꝰ de ſpe ſupnali
¶ Septimꝰ de charitate integrali.

De iſtꝭ q̄libꝫ veſtꝝ p̄t recipe lume̅ p vita ſue
aie ¶ Quātū ad p̄mū dico ꝙ p̄mꝰ radiꝰ eſt. ſ.
de prude̅tia itellectuali. q̄ ī h̄ ꝯſiſtit. vt homo
ſciat eligere illd̄ qd̄ melꝰ ⁊ vtilꝰ eſt. Iſtā pru/
dentiā h̄uit beatꝰ bn̄dictꝰ. vn̄ pare̅tes eiꝰ vide̅
tes eiꝰ diſpoſitōꝫ ⁊ ingenij ſubtilitate̅. miſerūt
eū ad ſtudiū. H̄ dn̄t reſpicere pare̅tes quādo
volūt mittere filios ad ſtudiū ne ſint rudes.
groſſi. ſꝫ ſubtiles. Beatꝰ bn̄dictus a puericia
cor ſenile gere̅s nulli voluptati animū dedit
vt dr̄ Gregoriꝰ. q̄ eiꝰ vitā ſcp̄ſit i li. dialogorū.
Cū aūt fuiſſet miſſus ad ſtudiū rome. ⁊ libe/
ralibꝫ diſciplinis traditꝰ. ⁊ multos ſtudentes
ꝑ abrupta vicioꝝ ire cerneret. q̄ꝝ aliq̄ ſtude/
bant in libro ſupbie. p̄ſumptōis. ⁊ vanitatis.
Aliq̄ in libro auaricie. ludi ⁊ falſitatis. Aliq̄ ī
libro luxurie ⁊ carnalitatꝭ. Aliq̄ in libro gule
⁊ voracitatis. Alij in libro ire ⁊ malignitatis
⁊ ſic de alijs. O dixit beatus Bn̄dictꝰ. Me
lior eſt ignorātia cum bona ꝯſcia. q̄ꝫ h̄re ma/
gnam ſciam ⁊ malā ꝯſciam. q̄r deꝰ nō dat pa/
radiſum ꝓpt̄ ſciam ſolū. ſꝫ dat ꝓpter bonā con
ſcie̅tiā. d̄ nocte dimiſſis ſocijs ſecrete receſſit.

de q̄ dr̄ gregoriꝰ laudās eū deſpectis ſtudijs
⁊ relicta domo ſc̄ꝫ ꝯuerſatōis hēm̄ q̄eſiuit
¶ Moraliter. Iſto radio dn̄t illumīari reli
gioſi clerici ſeu laici. ſi hn̄t malas ſocietates.
ſeu familiaritates ī occaſionē peccādi fugere
⁊ recedere ab eis. immo etiā a p̄re ⁊ mr̄e. ⁊ ab
amicꝭ vt ſaluēt aiam ſuā. De iſta materia di/
cebat xp̄s. Si oculꝰ tuꝰ ſcādaliſat te erue eū ⁊
ꝓijce abs te. Si manꝰ vl̄ pes tuꝰ ſcādaliſat te
abſcide eū ⁊ ꝓijce abs te. Matt. v. ⁊ xviij. ca.
Oculꝰ q̄ hꝫ officiū oñdēdi ſignat mgr̄m l̄ cō
feſſorē tuū. ſi ḡ ſcandaliſat te. ꝓijce eū abs te.
Manꝰ q̄ fac opa ſigt̄ ꝓcuratorē vel aduoca/
tū. ſi ḡ ſcādalizat te ꝓijce eū abs te. Pes q̄ ſu/
ſtinet corpꝰ ſignat dn̄m vel amicū q̄ dat tibi
vitā ſeu ꝓuiſionē te ſuſtinēdo. ſi ḡ te ſcandali
ſat ꝓijce eū. Vn̄ dic̄ dd̄. Dirūpamꝰ vincl'a eo
rū. ⁊ ꝓijciamꝰ a nob iugū ipoꝝ. ps. ij. ſ. amorꝭ
vani. ⁊ familiaritatꝭ praue. Quot ſunt ī hoc
mūdo q̄ viuerēt ſc̄tē niſi ex iſtꝭ mal' familiari/
tatibꝫ retraherēt̄. Jō fugere dn̄t exēplo beati
bn̄dicti. ⁊ ḡ ſicut lucerna fulgoris illumīabit
te ex vita ſua beatꝰ bn̄dictꝰ. ¶ Quantū ad ſe/
cundū radiꝰ ſecūdꝰ eſt de iuſticia generali que
ſm̄ iuriſtas ⁊ theologos ē reddere vnicuiqꝫ
qđ ſuū eſt. nec recipe ab alio niſi qđ iuſtum ē.
Jō iuſticia dr̄ eq̄tas. Iſtā habuit beatꝰ bn̄di
ctus. de q̄ laudat̄ a btō gregorio. Cū em̄ fuge
ret de ſtudio. ⁊ iret ad deſertū. hoſpitatꝰ fuit
in domo cuiuſdā mulierꝭ paupcule. que mu
tuo recepat capiſteriū ad purgandū triticū. ⁊
fregit in duas ptes. ⁊ h̄ videt̄ fuiſſe de terra. ⁊
incepit flere. nō hn̄s vn̄ reſtitueret. Beatꝰ au
tem bn̄dictꝰ cōpatiēs mulieri orauit forte ſic.
Dn̄e deꝰ om̄ipotēs q̄ duos ꝑplos. ſ. iudaicū ⁊
gentilē adunaſti ad vnā ſanctā fidē catholi/
cam. aduna iſtas duas ptes mulieri flēti ⁊ ſic
reintegratū capiſteriū reddidit mulieri. Hoc
miraculū vidētes incole ꝑ admiratōne in in
greſſu eccl'ie ipm capiſteriū ſuſpenderūt. No
tate h̄ quāta erat iā ſua ſanctitas cū tamē eēt
valde iuuenis. in q̄ oñdit̄ ꝟtus iuſticie. Ora
uit eteni ꝑ reintegratiōe vt illa mulier poſſet
reſtituere qđ mutuo recepat ¶ Moraliter.
iſto radio lumis illumiēt̄ illi q̄ receperūt ali
q̄d de vſura. Idē illi q̄ retinēt aliq̄d ð mortu
is nō cōplēdo teſtamēta. Idē ſi aliq̄d retine/
tis de eccl'ia. vt decimas. ꝑmicias. q: ſacrile/
giū eſt. Idē ſi de rapina vl̄ ſolidata ſeruoꝝ
aliq̄d retinetꝭ. Idē ſi dāníficaſtꝭ aliquē ſolua
tis. Idē ſi ipediuiſtꝭ iuſticiā falſe iurādo Idē
ſi vr̄o ꝯſilio abſtuliſtꝭ alicui officiū, bn̄ficiū ſi/
ue legatū. tenemī ad reſtitutiōꝫ. recipiatꝭ iſtð
lumē. al's ira dei eſt ſup domuꝫ vr̄am. Ideo
apl's. Reddite oibꝫ debita. Cui tributum tri
butū. cui vectigal vectigal. cui timorē timo/
rem. cui honorē honorē. Nemi q̄cq̄ȝ debeatiſ
niſi vt inui. dili. Ro. xiij. ¶ Quātū ad tertiū
tertiꝰ radiꝰ eſt. ſ. ð tpantia corpali p quā in de
licijs hꝰ mōi hō recipit mēſurā. Iſtā habuit
beatꝰ bn̄dictꝰ. Nā pꝰ dictū miracl'm de capi/
ſterio om̄s gētes cupiebāt ipm vidē. vt tāgit
Gregoriꝰ. O dixit ipe bn̄dictꝰ. ego fugio vnū
⁊ poſſem cadere ī aliđ. dr̄ Gregꝭ. Beatꝰ bn̄di/
ctus ꝓo laudē fugiens. deſerti ſeceſſū petijt. q̄
dū ꝑgeret. monachꝰ q̄dā ſanctꝰ ⁊ ſenex roma/
nus noīe ipm repiens ⁊ deſideriū eiꝰ cogno/
ſcēs habitū ei ſc̄tē ꝯuerſatiōis tradidit. forte
habitū heremitaꝝ. ⁊ ꝓmiſit ſibi dare ꝓuiſiōeꝫ
panis. q̄ cū ſciſtella q̄tidie cum corda ſibi ſub
mittebat de cella ſua alta panē ⁊ aquā ⁊ raro
legumīa. ⁊ tribꝫ ānis ibi in ſpelunca ſoli mo/
nacho p̄dicto romano cognitꝰ māſit. comede
bat ꝯtinue panē ⁊ aquā. vl̄ forte raro legumi
na. ⁊c̄. Solā hēbat pellē ⁊ oſſa. Pꝰ tres auteꝫ
annos in die paſce q̄dā clericꝰ bone vite q̄ ie/
iunauerat ꝑ quadrageſimā pauerat ſibi bo/
nū prandiū. Cui dn̄s apparēs dixit. Tu tibi
delitias ꝑparas. ⁊ ſrꝰ meꝰ ī illo loco cruciat̄
fame. Quiptinꝰ ſurgēs cū alimētis q̄ſiuit eū ⁊
in ſpecu repit. Quē cū beatꝰ bn̄dictus vidiſſꝫ
cogitauit ꝙ eēt diabolꝰ vel illuſio. Sed ſa/
cerdos dixit ſibi quō erat miſſus a dō. ⁊c̄. di/
xit. ſumamꝰ cibū. q: hodie paſca dn̄i eſt. Vir
aūt dn̄i h̄ ignorabat. q: nō habebat libꝝ nec
breuiariū ¶ Moralit̄ habemꝰ exemplū pnīe
ſi nō fecerimꝰ ita magnā pniam vt bn̄dictus.
tm̄ ad minꝰ ſeruemꝰ ieiunia eccl'ie. ⁊ ī die paſce
ſacerdos dabit vobis prandiū. ſ. agnū paſca
lem. filiū illiꝰ ouis beate ꝟginis marie. Ideo
in iſto ſc̄tō tpe cantat eccia. Paradiſi portas
aperuit nobis ieiunij tps. ſuſcipiamus illud
orātes ⁊ dep̄cantes vt in die reſurrectōis cū
dn̄o gl'iemur. Ecce ſicut lucerna fulgorꝭ. ⁊c̄.
¶ Quantū ad q̄rtū. quartꝰ radiꝰ eſt. ſ. de for/
titudine virtuali ⁊ nō de fortitudine beſtiali.
Fortitudo em̄ ſm̄ qđ eſt virtus moralis et
donū ſpūſc̄tī eſt fortitudo reſiſtēdo inclina/
tionibꝫ carnis. occaſiōibꝫ mōi. ⁊ tēptationibꝫ
diaboli. Iſtā habuit beatꝰ bn̄dictꝰ. Cū enim
diu vixiſſet ī illa pnīa ⁊ abſtinētia q̄dā die tē
ptator affuit. Nā nigra auis q̄ſi merula cepit
vultui eiꝰ iportune inſiſtere vt muſca aſinina
que licet ad ſignum crucis receſſiſſet. tamen

mirabilis ꝛ inſitata tẽptatio carnis ſecuta ẽ.
inuiſibilit̃ ipm̃ tẽptando. Cepit em̃ cogitare
de q̃dã muliere gibboſa quã viderat i ciuita/
te. ꝛ intm̃ tẽptatio augmẽtabat̃ ꝙ volebat di
mittere heremũ ꝛ redire ad mõm ad inq̃ren/
dã dictã gibboſam. q̃d feciſſ; ſi fuiſſ; pulcra
S; ecce fortitudo. qꝛ ſtati poſt h̃ nudũ ſe ꝓ/
iecit in ſpinis ꝛ vrtic;. ita ꝙ fuit tot⁹ cruẽtat⁹.
ꝛ ſanguinolẽt⁹. ꝛ d̃t Grego. ꝙ ꝑ vulnera cut;
eduxit vuln⁹ mẽtis. nec expoſt vnq̃ ſt̃e aliq̃d
ſenſit. Ecce fortitudo maioꝛ q̃ ſi decẽ gygan
tes viciſſet ¶ Moralit̃. hẽm⁹ h̃ exẽplũ reſiſtẽ
di inimico nr̃o diabolo qꝛ nihil p̃t. Debil̃ eſt
em̃ hoſtis q̃ nõ põt vincere niſi volẽtẽ. vt d̃t
Grego. ꝑt̃ h̃ d̃t Aug⁹. Jõ aliq̃d eſt pctũm. qꝛ
volũtariũ. Niſi em̃ eſſet volũtariũ nõ eẽt pec
catũ. Eſtote g̃ fortes i bello. ꝛ pugnate cũ an
tiq̃ ſerpẽte. ꝛ accipiet; regnũ eternũ cũ beato
bñdicto. ¶ Quãtũ ad q̃ntũ. radi⁹ q̃nt⁹ ẽ ꝑma
v̄tus theologicał. ſ. fides cordiał. ꝛ dicunt̃ v̄/
tutes theologicales. a theos q̃d eſt de⁹. qꝛ im
mediate reſpiciũt deũ ꝓ obiecto. qꝛ fides eſt
credere deo. ſpes ſperare i deo. charitas dili
gere deũ ꝓpt̃ ſe ꝛ ꝓximũ ꝓpt̃ deũ. Sec⁹ d̃ v̄tuti
bus moꝛalib;. q̃ hñt ꝓxim ꝓ obiecto ſeu crea/
turas. Jſtã v̄tutẽ fidei excellent̃ hñit beatus
bñdict⁹ ad illa q̃ ſunt fidei xp̃iane. ſ; ſingula/
rit̃ ad crucẽ dñi nr̃i ih̃u xp̃i ꝛ ad ei⁹ nomen. vt
p; ex ei⁹ legẽda. vbi ſic h̃r̃. Cũ aũt celebꝛe ei⁹
nomẽ ꝛ fama haberet̃. qꝛ ꝑ illũ ſacerdotẽ et ꝑ
paſtores fama ſue ſanctitatis fuit diuulgata.
Cõgregatio cuiuſdã monaſterij ad eũ venit
vt ei ꝓeſſ; petiert̃. qꝛ abbas eoꝝ erat moꝛtu⁹ ꝛ
qꝛ ipi erãt male vite ꝛ male fame ꝛ ribaldi. gẽ
tes nolebãt eis facere elemoſynas. Et iõ ſub
mãtello ſanctitat; ſcti bñdicti volẽtes coopi
re ſuã malã vitã ꝛ ꝑ eũ famã recupare elegert̃
ipm̃ in abbatẽ. Cui licet diu diſplicuiſſ;. di/
cens ſuos ꝛ illoꝝ mores ꝯuenire nõ poſſe. tñ
vict⁹ aſſenſum dedit. mot⁹ cõſcia. qꝛ forte illi
emẽdarẽt vitã. ꝛ iuit cũ eis. ꝛ viſa regł̃a eoꝝ ꝛ
ꝯſtitutõib;. iuenit ꝙ ñ d̃bebãt comedere car
nes. nec h̃re aliq̃d ꝓpꝛiũ. ꝛ p̃cepit ſ̃uare regł̃a ꝛ
ꝯſtitutões. nolẽs ꝙ loq̃rent̃ cũ mulieribus.
ꝛ h̃mõi. Et monachi h̃ videntes q̃libet die te/
nebãt ſua ꝯſilia ꝙ facerẽt ſibi vt recederet ab
eis. Et dixit vn⁹. Ego ſcio q̃d poterim⁹ face/
re. dem⁹ ſibi vinũ infectũ ad bibẽdũ. ꝛ om̃es
ꝯſenſert̃. ꝛ ita fecert̃. ꝛ i collatõe dedert̃ ſibi vi
nũ infectũ. Cũ aũt beat⁹ bñdict⁹ iuxta moꝛe;
bñdixiſſet vinũ cũ ſig̃ cruc;. cyph⁹ frãgebat̃ i
q̃ttuoꝛ ꝑtes qꝛ vbi fit ſignũ vite nõ p̃t nocere

cib; moꝛt;. Et itelligẽs vir dei ꝙ d̃ moꝛte ſua
tractaſſent. allocut⁹ eſt eos dicẽs. Miſereat̃
vr̃i oĩpotẽs de⁹. q̃re iſta facere voluiſt;. Nun
q̃d ñ dixi vob̃. qꝛ vr̃i meis moꝛib; ñ ꝯuenirẽt
Et receſſit ab eis. rediẽs ad ſolitudinẽ. Ecce
fidẽ quã habuit ad crucẽ de q̃ armauit ſe. al̃s
infect⁹ moꝛtu⁹ fuiſſ;. Jta debetis vos facere.
qñ debet; aliq̃d comedere ꝛ bibere ſignet; vos
ꝛc̃. Jõ eccĩa cãtat. Salue crux ſcrã. ſalue mũ
di gl̃a. v̄a ſpes nr̃a. v̄a ferẽs gaudia. Signũ
ſalut;. ſal⁹ in ꝑicul̃. vitale lignũ. vitã ferẽs om
niũ. ¶ Quãtũ ad ſextũ radiũ. ſext⁹ radi⁹ eſt de
ſpe ſupnaturali q̃ ſeq̃t̃ ad fidẽ. Spes em̃ ſ̃m
ꝙ eſt v̄t⁹ theologicał eſt qñ ꝑſona nõ deſꝑat
de mĩa dei q̃tũcũq; ſit peccatrix. ſ; ſperat di
cendo. Vtar medicinis a d̃o oꝛdinat; ꝯ pla/
gas pctõꝝ ꝛ infirmitates. ꝛ ſperat nõ ſolũ ſal
uare ſe. ſ; multos alios. Hãc habuit beatus
bñdict⁹. qñ em̃ fama ſctitatis ſue fuit extẽſa
ꝑ mũdũ. ceperũt nobiles filios ſuos ei dare
nutriẽdos oĩpotenti deo. Jtẽ clerici ꝯuenie
bãt ad eũ vt poſſent ſaluari. intm̃ ꝙ tot ſunt
ab eo ꝯgregati. vt. xij. monaſteria conſtrueret
Credatis ꝙ de licẽtia pape Et ita placuit d̃o
qꝛ cũ nõ haberẽt aquã in q̃dã monaſterio il/
loꝝ. imo diſtaret. monachi de mãdato bñdi/
cti foderũt in rupe. ꝛ ſtati fons aq̃ dulciſſime
ꝓrupit. q̃ adhuc durat. Jtẽ tpe famis ſpera/
bãt i dño ꝛ abũdabãt. ita ꝙ ipi dabãt elemo
ſynas. Jſto lumie debet; illumiari. ſperare i
deo. nõ in diuitijs. nec i diuis. ꝛc̃. nec i ꝑſona
vr̃a. nec i ſcĩa. nec i fortitudĩe. Vñ dĩc apl̃us
Diuitib; h⁹ ſeculi p̃cipe nõ ſublime ſape nec
ſperare i incerto diuitiaꝝ. ſ; i deo viuo. q̃ pꝛe
ſtat nob̃ oĩa abũde. j. Thy. vj. Jõ Dauid ait.
Sperate i eo oĩs ꝯgregatio ꝓpl̃i. effundite co
ram illo coꝛda vr̃a. de⁹ adiutoꝛ nr̃ in eternu;.
ps. lxj. ¶ Quãtũ ad ſeptimũ. ſeptim⁹ radi⁹ eſt
de charitate itegrali. ſ. dei ꝛ ꝓximi. Vñ apl̃us
Maioꝛ aũt hoꝝ eſt charitas. j. Coꝛinth. xiij.
Charitas aũt itegrał eſt diligere deũ ſup oĩa
ꝛ ꝓxim ſicͭ ſe ꝓpt̃ deũ. Jſtã hñit beat⁹ bñdict⁹.
Poſtq̃ em̃ hñit magnã famã ſctitat;. ex cha/
ritate mot⁹ dixit intra ſe. Nõ potes p̃dicare
ꝛ ꝓficere. qꝛ p̃dicare cũ mala fama ẽ ſicͭ ſcin/
dere cũ gladio nõ acuto ſ; qñ p̃dicatoꝛ hab;
bonã famã tũc fac̃ fructũ. Jõ d̃t Gregoꝛius
Sãcti p̃dicatores laudari appetũt vt reuerẽ
ter audiãt̃. reuerẽt̃ audiri deſiderãt vt maio/
rem fructũ faciãt. Jõ beat⁹ bñdict⁹ famoſus
de vita ꝛ de ſcĩa nõ acq̃ſita. ſ; hñit ſciam infu
ſam. p̃dicauit ꝑmo in caſtro mõtis caſſini. et

ꝯuertit eos ab infidelitate. fregerũt ydola in tẽplo apollinis. oraculũ beati martini fecit. Ecce charitatẽ quã habuit erga ꝓximos Ex ꝙ in vita ſua ſuſcitauit mortuos. Ideo ꝺ charitate ad deũ. q2 vt philocapt⁹ de deo ſemper cogitabat de deo. Dicat illud ſinglare. Cũ ꝺ nocte ad portã camere oraſſet deũ. oñdit ſibi totũ mõm ⁊ oĩs creaturas. Beat⁹ Tho. in ꝗlibeto. j. ar. j. ꝗrit. vtꝝ beat⁹ bñdict⁹ tunc viderit diuinã eſſentiã. dic ꝙ nõ. ſ3 vidit oẽs creaturas mõi. nõ ſolũ ĩ genere ſeu ſpecie ſed in indiuiduis. ſciuit tũc pl⁹ de phia ꝗ̃ ariſtoteles. nec ptholome⁹. nec aliq̄s phoꝝ. Cogitate ei⁹ ardorẽ charitatis ꝓpt quẽ de⁹ ſibi reuelauit diẽ obit⁹. ſepulturã apiri iuſſit vt iohẽs euãgeliſta. ⁊ ſexta die portat⁹ ad ecclĩam iter diſcipuloꝝ man⁹ orãdo ſpm̃ efflauit. Viderũt aũt ipo die duo monachi viã ab ei⁹ cella in celũ tendentẽ ſtratã pallijs ⁊ choruſcantẽ innumeris lãpadib⁹. ⁊ vir clar⁹ deſup aſſiſtẽs. ait illis. Hec ẽ via q̄ dilect⁹ dei bñdict⁹ celũ aſcendit. Ergo ſic lucerna fulgorꝫ. ⁊c̃.

¶ De incarnatione filij dei

Ecce. ecce. ecce. Verbum h⁹ thematꝫ colligit ex euangelio hodierne feſtiuitatꝫ. qð originalit hẽt Luc. j. Gloſa. ſolẽnitas hodierna tota ẽ ſanctiſſime incarnationis filij dei ĩ vtero ꝟginali. Et de iſta erit ſmo. Sꝫ vt ſit ĩ filij dei ⁊ ei⁹ genitricis honorẽ ⁊ nr̃aꝝ aiaꝝ ꝯſolatõꝫ. hũilit pñtemus ꝟgini ſalutatõꝫ. q̄ hodie fuit dicta ꝑ angelũ gabrielem. ⁊c̃. Credo ꝙ multi mirãt vbi habet iſtud thema. q2 videt ꝙ nõ ſit ĩ euangelio nec ĩ epl'a. Dico ꝙ colligit ex euãgelio in q̄ ter dr̃ ecce. nõ ſine magnis ſecretꝫ ⁊ trãſcendentib⁹. Prio qñ angel⁹ nũciauit ꝟgini ꝙ eẽt mr̃ dei dicẽs. Ecce ꝯcipies ĩ vtero ⁊ paries filiũ. Scd̃o qñ denunciauit ꝟgini ꝙ Elizabeth ꝯcepat dicẽs. Ecce Elizabeth cognata tua ⁊ ipa ꝯcepit filiũ in ſenectute ſua. Tertio qñ finalit ꝟgo ꝯſentiẽs dixit. Ecce ãcilla dñi fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. Ecce vñ colligit ꝓpoſitũ thema. Et ẽ ecce dictio demõſtratiua. Dicit em̃ grãmatic⁹. Da demõſtrãdi. vt en ecce Et ẽ excitatiua. dr̃ em̃ ter ecce. q2 tria mag̃ alta ⁊ trãſcendẽtia ſũt acute ⁊ aſtute attẽdẽda ⁊ ꝯtẽplanda ĩ iſta bñdicta incarnatiõe. ſ.

¶ Diuinalis benignitas
¶ Humanalis vtilitas
¶ Virginalis humilitas

Ecce. ſ. apiatꝫ aures cordis ad ꝯtemplandũ cũ mag̃ deuotõe ⁊ affectiõe iſta tria predicta

¶ Dico pmo ꝙ eſt acute ꝯtẽplanda ĩ iſta bñdicta incarnatiõe diuinal' benignitas quaꝫ de⁹ nob oñdit ĩ iſta ſcã incarnatõe. Q ꝺ deus amore nr̃i fact⁹ ſit hõ ħ eſt pl⁹ ꝗ̃ ſi aurum fierꝫ lutũ. vl' celũ plũbeũ. ⁊ hmõi. Creator factus eſt creatura. rex ſuitor. ⁊ dñs ſu⁹. diues pauper. oĩpotẽs debil'. etern⁹ tpal'. infinit⁹ amore nr̃i fact⁹ eſt finit⁹. ⁊ pu⁹ vt formica ĩ hũanitate. immẽſus circũſcript⁹ in vtero ꝟginali. impaſſibilis fact⁹ eſt paſſibil'. Null⁹ intellect⁹ pt cogitare nec cõphẽdere iſtã benignitatem. totũ ħ fecit ad adiuuandũ nr̃am fragilitatem. Ecce diuinal' benignitas. Ex iſta rõe quaſi oĩs ꝓphe loquẽtes de iſta materia icipiũt ꝑ ecce. Vñ Dauid. Ecce em̃ de⁹ adiuuat me ⁊ dñs ſuſceptor eſt aĩe mee. ps. liij. De iſto adiutorio nota ꝑabolã ꝺ ũlo magno rege hñte vineã iuxta ſuũ palatiũ. ad quã miſit cultores ꝓmittẽs eis magnũ ſalariũ ſi eadem die excolerẽt. al's ꝙ nihil haberẽt. ꝓpter qð dicti cultores laborabãt diligent. tñ hora vesperarũ adhuc habebãt tm̃ facere ꝗ̃tum fecerant Videns fili⁹ regis ꝑ feneſtrã ꝙ illi nõ poterant ꝑficere voluit eos iuuare ⁊ intrauit cameraꝫ ⁊ ſe diſſimulãdo recepit habitũ cultorꝫ. ⁊ iuuit eos ⁊ ꝑfecerũt. ⁊ finalit illi habuerũt ſalarium. Nõne videt vobis magna benignitas in filio regis pmogenito tm̃ hũiliare ſe vt ſuitores haberẽt lucrũ eis ꝓmiſſum. Tal' fuit hũilitas filij dei. Vinea regis eſt iſte mũdus Vinea em̃ dñi exercituũ dom⁹ iſrael eſt. Iſa. v. ad quã miſit cultores. ſ. patriarchas. ꝓphetas. ꝓmittẽs ſalariũ. ſi añ ſol' occaſum. i. mortem bñ facerẽt. intrarẽt regnũ celoꝝ. Videns fili⁹ dei Ihs xp̃s ꝑ feneſtrã ſue ſcie ꝙ nõ poterant acq̄rere lucrũ gl'e. q2 ex morte xp̃i ⁊ eius merito opa nr̃a ſunt meritoria. ⁊ añ mortem xp̃i null⁹ ꝗ̃tũcũq3 ſctũs poterat igredi celum. erat ei porta clauſa. Iõ fili⁹ regꝫ itrauit camerã vteri ꝟginal'. ſ. hodie. vbi indut⁹ fuit veſte illi⁹ ruſtici ade vt eos iuuaret. q̄ vſq3 ad mortem incluſiue ꝯtinue laborauit. Ecce q̄re dic̃ Ecce em̃ de⁹ adiuuat me. adiutorio gr̃e in pſenti. ⁊ dñs ſuſceptor eſt aĩe mee. ſ. ĩ gl'ia etn̄a. Itẽ Iſa. dans ſignũ de iſta incarnatiõe dicit incipiens ꝑ ecce. Ecce ꝟgo ꝯcipiet ⁊ pariet filium. ⁊ vocabit nomẽ ei⁹ emanuel. Iſaie. vij. Nota. Ecce ꝟgo ꝯcipiet. licet em̃ de alijs mulierib⁹ poſſet carnẽ aſſumere. tñ de ꝟgine aſſũpſit. ⁊ pariet filiũ. nõ pcꝫ. q2 nũꝗ̃ fuit homo nec eſt nec erit. Itẽ nec ſpm̃ ſcm̃. ſꝫ pariet filiuꝫ.

Magiſ ei erat ꝯueniēs ꝙ fili⁹ incarnaret̃. ſi vo
lum⁹ attēdere ad finē h⁹ incarnatiōis q̇ eſt vt
pctōꝛes ꝛ inimici fierēt dei amici ꝛ filij dei. ꝛ
heredes ſiue coheredes regni. Hāc rōꝫ tāgit
apl's dicēs. Quos pſciuit ꝛ pdeſtinauit ꝯfoꝛ
mes fieri imagis filij ſui. vt ſit ipē pmogenit⁹
in mľtis fribꝫ. Ro. viij. Nota emanuel. Ema
id ē. nobiſcū. el. i. de⁹. iō emanuel. i. nobiſcum
de⁹. q꞉ al's niſi fuiſſet d̄s nec poſſet ſeipm ſal/
uū facere. Iō int̃ alias ꝓphias iſtā marie ꝯtē
plamur. Et qn̄ angel⁹ eā ſalutauit iſtā ꝓphiā
legebat. vt ipa ꝟgo reuelauit elizabeth. Cogi
tabat ei tūc ꝟgo itra ſe. O dn̄e ꝛ q̄lis erit illa
ꝟgo q̄ ſit digna ꝯcipe filiū dei. eſſe mr̄em dei.
reginā celi. Et rogabat dn̄m ne moꝛeret̃ q̄uſ
ꝙ illā videret ꝛ poſſꝫ illi ſuire. d. Dn̄e ꝯſerue
tis mihi viſū vt eā videā. auditū vt eā audiā
os vt ſibi poſſim loq̇. man⁹ vt ſibi ſuiā O bn̄
dicta erit illa ꝟgo. ꝛ flebat. nec potat de ſe co/
gitare. ꝙ ipa eēt illa ex hūilitate. Et cū ſic co/
gitaret. ſubito gabriel archangel⁹ itrauit ſine
poꝛtaꝝ aptiōe. Et tot⁹ rutilās ꝛ pulcer cū ma
xima reuerētia ꝟginē ſalutauit. d. Aue gratia
plena dn̄s tecū. bn̄dicta tu i mulieribꝫ. Que
cū audiſſꝫ turbata ē in ſmone ei⁹. nō d̄ angľi
viſione. q꞉ d̄r Hiero. ꝙ aſſueta erat vid̄e āge
los. ſꝫ turbata eſt i ſmone eiuſ. An̄ aduētum
angľi ꝟgo cogitabat d̄ illa ꝟgie ꝛ d̄ tāta gr̄a.
Et ſtati angel⁹ eā ſalutauit. d. Aue gr̄a plēa.
q. d. tu es illa ꝟgo plēa gr̄a. Scd̄o cogitabat
de tāta ei⁹ ꝓpinq̇tate cū d̄o vt eſſet mr̄ ei⁹. Iō
angel⁹ dixit ſibi. dn̄s tecū. ſ. i maioꝛi ꝯiūctiōe.
ꝙ cū alijs creaturiſ. Tertio cogitabat d̄ excel
lentia illi⁹ ꝟgis ſup alias mľieres. Iō dixit ſi
bi angel⁹. Bn̄dicta tu i mulieribꝫ. Et turba/
ta eſt i ſmone ei⁹. Si angel⁹ ſalutaſſet eā mō
ꝯſueto vt bone pſone ſalutāt. nō fuiſſꝫ turba
ta. Sꝫ qn̄ audiuit iſtā ſalutatōꝫ. Hic habetiſ
exemplū vos mulieres iuuenes ſi aliq̇s ſalu/
tat vos mō ꝯſueto. n̄ optet vos turbari. ſꝫ re/
ſalutare mō ꝯſueto. ſꝫ ſi mō inuſitato vos ſa/
lutat aliq̇s ſtult⁹. nō optet rn̄dere. niſi dicēdo
q̇d tu mecū habes. ꝛc̄. q꞉ taľ ſalutatio iniqua
eſt. ſ. qn̄ d̄r. de⁹ vos ſalutet flos lilij. vľ flos de
padiſo. vľ angel⁹ gꝉioſuſ. vos eſtiſ mea vita ꝛc̄
Si ꝟgo turbata fuit. ſ. d̄ angeli inuſitata ſa/
lutatiōe. cū tn̄ cū angľo nō poterat peccare.
ꝙto magis vos debetis turbari d̄ mō inuſi/
tato hoīm ſtultoꝝ. Et angel⁹ ꝯſolās eā dixit
Ne timeas. q꞉ i iſta ſalutatōe nō ē pctm̄. In/
ueniſti em̄ gr̄am apd̄ dn̄m. ſup oēs creaturaſ
ſupple. Et ꝟgie ꝯſolata. angel⁹ ſibi explicauit

ambaſiatā ſuā. incipiens p ecce. dicēs. Ecce
ꝯcipies i vtero ꝛ pies filiū. vſqꝫ. regni ei⁹ nō
erit finiſ. Ecce h̄ tota ambaſiata q̄ habꝫ octo
clauſulas ſecreta fidei xp̄iane ptinētes. q̄ an/
gel⁹ ſibi tūc declarauit. Primū ibi. Ecce ꝯci
pies i vtero. Diceret aliq̇s. q̇d optꝫ dicere in
vtero. cū alibi nō ꝯcipiat̃. ſic q̇d optet dicere.
vos videbitiſ ocuľ. cū p alias ptes hō nō vide
at. Rn̄deo ꝙ nō ſine cā dixit āgel⁹. Ecce cōci
pies i vtero. q꞉ ꝟgo maria iā an̄ aduētū āgeli
ꝯcepat deū in mēte ꝯtēplādo illā ꝓphiam. ſed
angel⁹ declarās ſibi maternalē ꝯceptōꝫ dixit
ꝯcipies i vtero. nō ſolū in mēte in q̄ iā ꝯcepiſti
ſꝫ i vtero. declarās ſibi modum ꝯceptōis. vt
auellana ꝯcipit granuꝫ ſine fractura. ꝛc̄. Si
dicat̃ ab aliq̇. h̄ fac naſa. Iā bn̄ eſt beſtia. Et
nūq̇d pt pl⁹ de⁹ q̄ ꝟginē guidauit. Et qn̄ ꝟgo
maria itellexit h̄. cogitate q̄le gaudiū habuit
Scd̄o dixit. ꝛ paries filiuꝫ. Ecce natiuitas.
Nota. paries filiū nō prēm. q꞉ nūq̄ pr̄ nec ē
nec erit hō. nec ſpm̄ ſcm̄. Sꝫ diceret aliquis
Quō eſt poſſibile. cum pr̄ fili⁹ ꝛ ſpūſſcūs ſint
vnū i eſſentia idiuiſibili. ꝙ fili⁹ aſſūpſit hūa/
nitatē ꝛ fact⁹ ſit hō. cū ſit vna entitas. Decla/
ret̃ p ſiľitudinē d̄ ſole vno. i q̄ pt ꝯſiderari pr̄
generās. ſ. ſuba. ꝛ fili⁹ genit⁹. ſ. radi⁹. ꝛ ſpiritus
ſpirat⁹. ſ. caloꝛ. ꝛ tn̄ nō eſt niſi vn⁹ ſol. ꝛ trāſeū/
te radio p feneſtrā vitreā rubeā vľ alteri⁹ co/
loꝛis. radi⁹ recipit illū coloꝛē. ꝛ nō ſuba ſoľ nec
caloꝛ. Sic feneſtra clarioꝛ criſtallo erat vir
go Maria. Iō cātat eccľia. Celi feneſtra fcā
es. Et p eā trāſiuit radi⁹ ſolis eterni filius d̄i
intrans ad illumiandū domū h⁹ mūdi ſine
feneſtre fractōne. imo clarioꝛ remāſit. Et qn̄
angel⁹ dixit ſibi. paries filiū. ꝟgo itellexit ꝙ eſ
ſet mr̄ nō patris nec ſpūſſancti. ſꝫ filij. Tertia
clauſula ibi. vocabis nomen ei⁹ Ihm̄. Ecce
paſſionē. q꞉ Ihs idē eſt qd̄ ſaluatoꝛ. ex cuius
paſſione ſaluati ſum⁹. Vn̄ ait Gregoꝛi⁹. Ni/
hil nob̄ naſci pfuit niſi redimi pfuiſſet. Et qn̄
ꝟgo audiuit ab angelo h̄ nomē ihs. credo ꝙ
inclinauit ſe. Rō. q꞉ antiq̇ pph̄e habebāt ipꝫ
in magna reuerētia. Iſa. xxvj. Dn̄e nomē tu
um ꝛ memoꝛiale tuū i deſiderio aīe. Aīa mea
deſiderauit te i nocte. Iō laudabiľ ꝯſuetudo
eſt qn̄ noiat̃ Jeſus inclinari. Si p̄dicātes
qn̄ p̄dicant coꝛam papa inclinant̃ qn̄ noiant
eum. ꝙto magis qn̄ ſummus papa nomina
tur. Quartū. h̄ erit magnus. Ecce deſcenſio
nem ad inferos. quia ſicut erat magn⁹ i celo
an̄ incarnationē. debuit etiā oñdi magnus i
terra coꝛaꝫ hoībus p miracula. voluit etiam

oſtēdere ſuā magnitudinē ī inferno ꝯ ipm li/
tigādo. ⁊ ſctōs pͣres inde educēdo. Quītum
ibi. ⁊ filiꝰ altiſſimi vocabit̄. Ecce reſurrectōꝫ
Dicūt phi. ꝙ diffinitio hoīs hꝫ vnū genus ⁊
duas differētias. qꝛ hō eſt aīal mortale. rōna
le.. Añ paſſionē aūt xp̄s erat rōnal' ⁊ mortal'
Jō poterat vocari filiꝰ hoīs. ſꝫ pꝰ reſurrectōꝫ
tm̄ dꝫ vocari filiꝰ altiſſimi. qꝛ imortal' ⁊ ipaſſi
bilis. Sextū ibi. ⁊ dabit illi dn̄s deꝰ ſedē da
uid pr̄is eiꝰ. Ecce eiꝰ mirabilē aſcēſionē. qꝛ ſic
cathedra dauid fuit altior ꝑ excellētiā ⁊ potē
tiam dn̄ij alijs regibꝫ. Sic xp̄s ī ſua aſcēſiōe
fuit collocatꝰ in cathedra gl'e ad regnandum
ſuꝑ om̄es creaturas. Septimū ibi. ⁊ regnabit
in domo Jacob ī eternū. Ecce ſacr'm eucha
riſtie. Ecce eccl'ia dr̄ domꝰ Jacob. in qua eſt
luctandū ꝯ diabolū ꝑ hūilitatē. Hoc eſt q̄tū
ad hoīm cognitiōꝫ q̄ neſciūt vltimū diē mōi
Pria dies ī q̄ nulla miſſa dicet̄ in h̄ mōo. illa
dies erit vltima hꝰ mundi. Hoc hēt̄ ex illo te
xtu xp̄i Ecce ego vobiſcū ſum oībꝫ diebꝫ vſqꝫ
in ꝯſūmationē ſecl'i. Mat. vlt. Jō ait dauid
Dn̄s in tēplo ſctō ſuo. dn̄s in celo ſedes eiꝰ.
Octauū ibi. ⁊ regni ſiue gl'e ſiue pene nō erit
finis. Ecce iudiciū generale. Regnabit eī ſu
per malos ⁊ ꝯdēnatos rigore iuſticie. qꝛ nun
q̄ꝫ a penis liberabunt̄. Suꝑ bonos ⁊ beatos
regnabit dulcore mīe ī celo ſine fine. De iſta
clauſula ꝓphauit dauid dicēs. Regnū tuū re
gnum oīm ſecl'oꝝ. ⁊ dn̄atio tua in oī genera/
tione. ſ. ſaluādoꝝ. ⁊ generatōe. ſ. dānandoꝝ
Ps. Exaltabo. cxliiij. Nūc hēmꝰ ꝑmum ecce
hꝰ ambaſiate ¶ Dico ſcd̄o ꝙ h̄ eſt notāda hu
manal' vtilitas. nō credat̄ ꝙ ꝑ ſui vtilitate et
bono ſit incarnatꝰ. qꝛ bonoꝝ nr̄oꝝ nō indigꝫ
vt dr̄ dauid. ſꝫ ꝑ vtilitate nr̄a. qꝛ om̄e bonū
radicalit̄ ꝓcedit a filij dei incarnatōe. ſic flo/
res ⁊ fructꝰ arboris a radice oriunt̄. Sic totū
bonū ⁊ maxime fidei ⁊ obediētie a radice in/
carnatōis ꝓcedit. qꝛ iſto ſuppoſito alij articuli
fidei leuis credētie ſunt. qꝛ nō eſt mirꝫ ſi natꝰ
eſt de muliere ex q̄ eſt hō. Itē credis ꝙ fecit mi
racula. Dicat̄ practice. neqꝫ mirꝫ ex q̄ eſt deus
Idē pōt dici de oībꝫ articul' fidei ad xp̄i hūa
nitatē l' diuinitatē ꝑtinētibꝫ. Pꝫ ḡ ꝙ incarna
tio xp̄i eſt radix ſiue ianua oīm alioꝝ articl'o/
rum fidei. ꝓpt̄ h̄ dr̄ xp̄s. Creditis in deum. ⁊ ī
me credite. ſ. q̄tū ad humanitatē. Joh. ſ. xiiij.
Itē in bn̄dicta filij incarnatōe eſt totum bo
num de obediētia ſuꝑnali. Antiqꝰ em̄ nō fu
it ductor q̄ nō errauerit in via quē poſſemus
ſeq̄. qꝛ nec moyſes qꝛ peccauit nec alios niſi
ſolū Jhm q̄ hodie vt poſſemꝰ ſeq̄ ipm recepit
hūanitatē vt eſſꝫ viſibilis. Vñ Augꝰ. ait. De
us ſequēdꝰ erat. ſꝫ videri n̄ poterat. hō ſequen
dus nō erat q̄ videri poterat. vt ḡ hoī exhiberē
tur q̄ ab hoīe videret̄. ⁊ quē hō ſequeret̄. ꝓpte
rea deꝰ factꝰ eſt hō. Itē de vtilitate ⁊ bono no
ſtre redēptiōis in bn̄dicta incarnatōe. totum
ꝑncipiū nr̄e redēptōis fuit poſitū ī burſa vte
ri ꝟginal'. ⁊ in paſſione p̄cium fuit ſolutum.
Vñ ait David. Redēptionē miſit dn̄s popu
lo ſuo. ps. cx. Itē ex vtilitate ⁊ bono nr̄e ſal/
uationis. q̄ ex incarnatōe ꝓcedit. fit reſtaura
tio in celo ⁊ ī terra. Rō eſt. ſic em̄ ꝟ ſtatera qñ
vna ꝑs pl'ꝰ hūiliat̄. alia magꝭ eleuat̄. Ita filius
dei hūiliauit ſe vt nos exaltaret. vt dr̄ Greg'.
Deꝰ q̄ in filij tui hūilitate iacentē mundū ere
xiſti. fidelibꝫ tuis tuis ꝑpetuā ꝯcede leticiā. ſ.
eternā vt numerꝰ angl'oꝝ repet̄. Et h̄ ſignifi/
cauit angelꝰ ꝟgini qñ dixit ſibi ſcd̄m ecce Ec
ce elizabeth cognata tua ⁊ ipa ꝯcepit filium ī
ſenectute ſua. Ad l'ram dicūt gloſe ⁊ poſtille
ꝙ h̄ dixit angelꝰ ad ꝯfortādū ꝟginē. ſꝫ ſpūalit̄
intelligit̄ ſic. Elizabeth ſm̄ hebraicā interp/
tationē ex tribꝫ noībꝫ hebraicꝭ cōpoſitū El. i.
deus. J. i. meꝰ. ſabeth. i. ſeptima. Elizabeth. i.
dei mei ſeptima. Iſta dei mei ſeptima eſt na/
tura hūana. A ꝑncipio creauit deꝰ terrā cū
arboribꝫ. Aquā cū piſcibꝫ. Aerē cū ꝓprietati/
bus. Ignē cū q̄litatibꝫ. Celū cū planetꝭ. Na/
turā angelicā. Septio formauit naturā hu
manā. Ecce dei mei ſeptia. Iſta toto tꝑe vite
ſue fuit ſteril'. qꝛ non potuit ꝯcipe meritum ꝑ
gl'a obtinēda vſqꝫ mō in ſenectute. ¶ Nota.
ꝙ ſeptē ſunt etates mūdi vl' hoīs. Prima eſt
infantia. Iſta fuit ab adā vſqꝫ ad noe. Scd̄a
puericia. iſta fuit a noe vſqꝫ ad abraā. Tertia
eſt adoleſcētia. iſta fuit ab abraā vſqꝫ ad moy
ſen. Quarta eſt iuuentꝰ. iſta fuit a moyſe vſqꝫ
ad dauid. Quinta fuit virilitas. iſta fuit a da
uid vſqꝫ ad tranſmigrationē babylonis. Se
xta eſt ſenectꝰ. a trāſmigratione vſqꝫ ad chri/
ſti incarnationē. Septima eſt decrepitꝰ. Et
iſta durabit a xp̄o vſqꝫ ad finē mūdi. Et ī iſta
Elizabeth. i. natura humana ꝯcepit meritū
ꝑ gl'ia obtinenda ꝑ fidem. ſpem. ⁊ charitatē
Ecce quare dr̄. Ecce Elizabeth ⁊c̄. Idē Iſa
ias ait. A facie tua dn̄e ꝯcepimus. ⁊ q̄ſi par/
turiuimus ⁊ peperimus ſpm̄ ſalutis. Iſaie.
xxvj. ¶ Dico tertio ꝙ eſt hic notanda ꝟgi
nalis humilitas. cū dr̄ tertiū ecce. Poſtq̄ꝫ em̄
angelꝰ ꝓpoſuit ſibi ſuam ambaſiatam. ꝙ eſſet
mater dei. regina celi. ⁊c̄. Ipa cū maria hūil'

tate rñdit dicẽs. Ecce ancilla dñi fiat mi. ſm
verbũ tuũ. Cogitate ꝙ flexis genibꝫ ⁊ cũ la
crimis ⁊ p̄ gaudio dixit iſta ỽba. Ecce ãcilla
dñi. ⁊c̃. Notate h̄ deuote qñ ỽgo maria dixit
ꝑmũ ỽbũ. ſ. ecce. nõ ſtatim fuit ḡuida. nec mr̄
dei effecta. nec in ſc̃do nec in tertio. ſ; in vltio
ſc; tuũ. Et tũc ſtatim ỽgo adorauit deũ ĩ vte
ro ſuo. quẽ nõ videbat ocul' ſui corpis ſ; mẽ
tis. Sic eſt etiã in ꝯſecratiõe hoſtie in miſſa
nõ in ꝑmo verbo nec in ſc̃do eſt ibi corpꝰ xp̄i.
ſ; in vltimo. ſ; ⁊ tũc ſacerdos adorat hoſtiã
grauidã. ⁊ tũc vos deber; adorare ⁊ nõ ante
ſic ỽgo maria fecit. Bñ eſt ḡ h̄ ꝯtẽplãda ỽgi
nalis hũilitas. Angelꝰ vocabat ipam dñam.
matrẽ dei. ⁊ reginã celi. ⁊ ipa vocauit ſe ãcillã
Ecce ancilla dñi. ⁊c̃. Recte fuit figurata hũi
litas ỽgis p illã ſanctã mulierẽ. q̃ audita am
baſiata regꝭ dauid q̃ etiã nolebat in vxorem
duci vt eſſ; regina. ſ; dixit. Ecce famula tua
vt lauet pedes ſeruoꝝ dñi mei. j. Regu; . xxv.
Abigail interp̄tat̃ pr̄is mei exultatio. Ecce ỽ
go maria q̃ letificauit p̄rem ſuũ adã triſtem ⁊
flentẽ ex ſuo pctõ eo ꝙ occaſione ſui tot dam
narent̃. Jdõ nõ modica exultatio fuit ſibi ſue
latio hꝰ ỽginis in maledictõe ſerpẽtis quãdo
deꝰ dixit diabolo in ſerpẽte exiſtẽti. Inimici
cias ponã inter te ⁊ mulierẽ ⁊ ſemẽ tuũ ⁊ ſemẽ
illiꝰ. Jpa coteret caput tuũ. Geñ. iij. Ecce abi
gail. i. pr̄is mei exultatio. quã xp̄s rex voluit
in reginã celi. q̃ rñdit. Ecce famula tua vt la
uet pedes ſeruorum dñi mei. ¶ Nota. vt la
uet pedes ſeruoꝝ dñi mei. Jpa ei ỽgo lauat
pedes. Pedes eñ ſunt vltime volũtates cor
poris hũani. etiã ⁊ myſtici. Caput mũdi fuit
ſtatꝰ patriarchaꝝ. collũ pphãꝝ. vẽter aplõꝝ
pectus ⁊ brachia martyꝝ. crura doctorũ. ty
bie ꝯfeſſoꝝ. finis mũdi eſt tp̄s pñs' Nos ſumꝰ
in q̃s fines ſeculoꝝ deuenerũt. j. Coꝝ. x. Et
ỽgo lauat nos ab immũdicijs pctõꝝ noſtro
rũ ⁊ macul'. q; ꝯtinue orat p nob. q; al's iam
fuiſſemꝰ deſtructi. idõ cãtat eccia ſibi. Moſtra
te eſſe mr̄em ſumat p te p̄cem q̃ p nob natꝰ tu
lit eſſe tuus.

¶ De ſancto Ambroſio. Sermo

Inextinguibile eſt

lumẽ illiꝰ. Sap. vij. Pro aliq̃li ꝺcla
ratõe hꝰ ỽbi ⁊ veniẽdi ad materiam
p̄dicandã ſciendũ. ꝙ gr̄a diuina ex̃ñs in aliq̃
pſona in hac vita p̄t ꝯſiderari dupl'r. Primo
reſpectu ꝯditõis hũane. ⁊ ſic gr̄a dei eſt vari
abilis ⁊ mutabil'. ⁊ põt dep̄di. Rõ. q; cõditio
humana ex libero arbitrio ẽ mutabil'. vt gal
lus in campanili. Jdõ gr̄a põt dep̄di vel p in
clinatões carnis. vl' p occaſiones mũdi. vl' p
tẽptationes diaboli. Jdõ gr̄a ſpũalis ĩ creatu
ra in h̄ mũdo nõ eſt ita firma q̃n poſſit muta
ri ⁊ dep̄di. Jdõ ſp d; eſſe hõ cũ timore q̃ñtum
cũq; hõ ſit ſanctꝰ ⁊ bonꝰ. q; põt effici malus.
nec pctõres dñt deſperare. q; poſſent redire
ad lumẽ gr̄e. Jdõ dĩ apl's aliq̃bꝫ q̃ ꝑus fuerãt
mali. Eratis aliqñ tenebre. nũc aũt lux ĩ dño
vt filij lucis ambulate. ad Ephe. v. Illi autẽ
q̃ habẽt lumẽ gr̄e videãt ne extinguat̃ vento
ſup̄bie vel luto auaricie vel luxurie. ⁊ ſic ꝺ ali
is. Jdõ xp̄s. Uide ḡ ne lumen qd̃ in te eſt tene
bre ſint. Luc. xj. Uel poſſumꝰ loqui de gratia
dei reſpectu diſpoſitionis diuinalis. que eſt
impmutabilis. q; quod deꝰ ordinat diſponit
⁊ p̄deſtinat. impermutabiliter ita venit. Er
go Gregoriꝰ in quadã oratiõe dĩ. Deus cuiꝰ
p̄uidentia in ſui diſpoſitione nõ fallit̃. Mo
do loquẽdo de gr̄a dei in beato ambroſio re
ſpectu diuine diſpoſitõis dĩ. Inextinguibi
le eſt lumen illiꝰ. p; thema. Ad cõp̄hendẽ
dũ ſuã hiſtoriã in certis pũctis inuenio ꝙ ha
buit q̃nq; lumina

¶ Primo lumen de celeſti deuotione

¶ Sc̃do lumẽ de intellectuali cognitiõe

¶ Tertio lumẽ de ſpũali p̄latione

¶ Quarto lumẽ de iudiciali correctione.

¶ Quinto lumẽ de integrali pfectione.

Et de q̃libet dĩ thema. Inextinguibile eſt lu
men illiꝰ. ¶ Dico ꝑmo ꝙ beatꝰ Ambroſiꝰ ha
buit lumẽ de celeſti deuotiõe. Deuotio ei ni
hil aliud eſt niſi quedã celeſtis illuſtratõ ĩ cor
de hõis qua dulcit' afficit̃ ⁊ cũ leticia opat̃ ea
que dei ſunt. Nã aſpectꝰ rei dilecte mouet af
fectũ. Jdõ Dauid dĩ. Signatũ eſt ſup nos lu
men vultꝰ tui dñe. dediſti leticiã in cordꝫ meo
p̄s. iiij. Iſtud lumen habuit beatꝰ Ambroſiꝰ
q̃ in vita ſua habuit magnã deuotionẽ. ⁊ cũ
leticia magna ſeruiuit deo. Signum erat ꝙ
lumẽ deuotiõis erat intꝰ. Dicat̃ cũ adhuc eſ
ſet duoꝝ annoꝝ ⁊ dormiret. examẽ apum in
trauit os eiꝰ ⁊ exibãt ac ſi intrarẽt ⁊ exirẽt de
alueario. Qđ vidẽs eiꝰ pr̄ dixit. Aliq̃d magni
erit in infantulo iſto ſi vixerit. Apes autẽ q̃
faciunt mel figurabãt dulcedinẽ deuotionis
eius. ⁊ q; exibãt de ore eiꝰ. figurabãt ſuã p̄di
cationem futurã. Nã qñ fuit magnus ĩ ſcia
⁊ etate p̄dicauit feruide. Cuius p̄dicatõ erat
circa duo principaliter' Primo vt deꝰ cogno
ſceret̃. Secundo vt peccata vitarent̃. Uñ

cũ ſemel extirparet qđdã pctm̃ in q̃ q̃dã erat
valde culpabilis. ꝛ ſic debuit corrigi ipſe fuit
valde idignat⁹ ꝯ btm̃ Amb. q̃ inuocauit de-
mones. dicẽs eis. ꝙ facerẽt đ eo q̃cq̃d vellẽt.
ſolũ ꝙ ambroſiũ ſibi iterficerẽt vl' ĝuit' verbe
rarẽt. q̃ pmiſerũt ſe facturoſ. Cũ aũt veniſſent
ad domũ bti ambroſiј ĩ nullo potuerunt ſibi
nocere. dicẽtes circa ei⁹ domũ eẽ murꝫ igneũ
nec poterãt ad eũ accede. Ecce quõ de⁹ ma-
nifeſtauit ſuã deuotiõeꝫ. ¶ Dico ſcđo. ꝙ hũit
lumẽ de itellectuali cognitõe. ſ. hr̃e ſciam. nõ
ſolũ ex ſtudio. ſꝫ ex infuſiõe. Scia ei natural'
q̃ habeſ ex ſtudio. pti eſt ſenſual'. ſ. q̃ꝫtũ ad pn-
cipiũ. ꝛ ptim itellectual'. ſ. q̃ꝫtũ ad finẽ. qꝛ ni-
hil eſt ĩ itellectu q̃n pus fuerit ĩ ſenſu. vt vult
Ariſtoteles. Sꝫ ſcia infuſa ſeu cognitio ſup
natural'. tota eſt itellectual'. qꝛ ñ ptinꝫ ad por
tas ſenſuũ. ſꝫ a fonte diuini lumĩs pcedẽs in-
trat ĩ intellectũ p diuinã potẽtiã. Vñ Dauid
Apđ te eſt fons vite ꝛ ĩ lumĩe tuo videbimuſ
lumẽ. ps. xxxv. Iſtđ lumẽ hũit beat⁹ Ambro
ſi⁹. Pmo em̃ hũit ſciam acq̃ſitam. Dicaſ quõ
pꝛ ei⁹ pfect⁹ rome cũ tradidit liberalib⁹ arti-
bus inſtruẽdũ. q̃n aũt ſtuduit theologiã. mi-
rabilit' ſe habuit intm̃ ꝙ habuit ſpm̃ ꝓphetie.
Dicaſ cũ puer offerret manũ ad oſculãdũ. ꝛ
ſoror noluit oſculari. Rñdit. q̃n ero eps oſcu
labimĩ mihi. ꝛc̃. Quidã ambroſio fec̃ magnũ
feſtũ ꝛ ꝯuiuiũ. q̃ volẽs dare aliquã bonã do-
ctrinã hoſpiti. interrogauit diuitẽ de ei⁹ vita
q̃ rñdit ꝙ erat beatior h⁹ mũdi. ditiſſimus in
bonis tpalib⁹ in filiјs. ꝛc̃. oĩa ſibi ſuccedebãt
pſpere. ꝛc̃. Dicaſ quõ beat⁹ ambroſius dixit
ad ſuos. vadam⁹. vadam⁹. qꝛ ira dei eſt ſuper
domũ iſtã. ꝛ tota illa dom⁹ ſubmergebaſ. Qđ
videns beat⁹ ambroſi⁹ cepit pdicare ſuitorib⁹
ſuis de timore dei. Nota bñ hic legendã. Ec
ce quõ habuit ſpm̃ ꝓphie. Cogitate h̃ q̃n de⁹
dat aduerſitatẽ. ſignũ eſt ꝙ de⁹ vt pꝛ corrigit
filiũ. Malũ ſignũ eſt ꝛ reprobatõis q̃n oĩa
pſpere ſuccedũt. Iđ xps ait Apoc. iіј. Ego q̃ſ
amo arguo ꝛ caſtigo. Quot ſunt in mũdo q̃
in pſperis nõ cognoſcũt deũ. ꝛ ĩ aduerſis re-
deũt. Idẽ de mulierib⁹. O bñdicta aduerſi-
tas q̃ gẽtes trahit ad deũ. Iđ Thob. iіј. Bñ
dictũ eſt nomẽ tuũ de⁹ patꝝ nroꝝ. q̃ cũ iratuſ
fuerꝭ miſcđiam facieſ. ꝛ in tpe tribulatõis pec
cata dimittꝭ his q̃ inuocãt te. Nota. cũ irat⁹
fueris. ſm iudiciũ gentiũ. q̃ dicũt deũ iratuꝫ
ꝯ illũ q̃ patiſ aduerſitates. Sꝫ nõ eſt ita. ſꝫ ſic
medic⁹ dans cauteria nõ reputaſ irat⁹ ꝯ infir
mũ niſi a fatuis. ſic nec de⁹ dãs aduerſitates.

¶ Dico tertio ꝙ habuit lumen. ſ. de ſpũali p̃
latione. Prelatio em̃ ſpũalis đꝛ lumen. Nẽo
accendit lucernã ꝛ in abſcondito ponit. neq
ſub modio. ſꝫ ſup candelabꝝ vt q̃ ingrediun
tur lumẽ videãt. Lu. xj. Hic cõpaſ platio lu
mini. Prelat⁹ eſt lucerna q̃ q̃n p deũ eſt elect⁹
q̃n ſcꝫ ipſemet nõ tractauit. nec p potẽtiã eſt ĩ
truſus. tũc eſt lucerna accẽſa. ꝛ ſtat ĩ candela
bro dignitatis vt lumẽ videaſ. Ita fuit đ be
ato ambroſio q̃ nõ fuit intruſus. ſꝫ ipm deus
elegit. Dicaſ quõ beat⁹ ambroſi⁹ erat ĩ ciuita-
te mediolani. ꝛ mortuo epo. ciuitas fuit p epĩ
electione. qꝛ eſt magn⁹ epat⁹. Et cũ eſſent ĩ ec
cleſia vt introducerẽt vnũ epm. vnus voluit
hr̃e illum. aliј aliũ. Cũ aũt beat⁹ Ambroſius
cauſa ſedande ſeditiõis q̃ erat in ꝓp'lo prexiſſꝫ
ad eccl'iam. ſubito refert vox infantis ſonuiſ
ſe. Ambroſiũ epm. Ad quã vocẽ tot⁹ ꝓp'ls cla
mauit Ambroſiũ epm. Dicaſ q̃d fecit vt eua
deret ne eſſet eps. Primo cũ minis. minabaſ
em̃ graues ꝓp'lo punitiões. ꝛc̃. nec ſic potuit
ꝓp'lm a ꝓpoſito reuocare. Tunc cogitauit in-
tra ſe dicẽs. Iſti credũt ꝙ ego ſum bon⁹ hõı̃ẽ
Ideo introduxit ad ſe meretrices publicas.
nõ vt peccaret cum eis. ſed vt euaderet. qꝛ ſp
fuit v̈go. vt teſtaſ Hieronym⁹. nec ꝓpter hoc
ꝓp'ls ceſſauit. imo clamãdo dixerũt. Peccatũ
tuũ ſit ſup nos. tm̃ ſis eps noſter. Scripſit ĩ-
peratori vt ꝯdiceret. ꝛ ipſe approbauit. Deinđ
fugit ꝛ abſcondit ſe. ſed inuẽtus fuit. Deinde
iterꝝ voluit fugere. ſed in craſtinũ iuenit ſe ad
portã que romana đꝛ. Tũc cognouit dei vo
luntatẽ. ꝛ accepit cũ fletu. ac ſi duceretur ad
furcã. Qñ aũt fuit ꝯſecrat⁹ eps ĩcepit magnã
abſtinentiã. ſemp fuit ſibi quadrageſima. ex-
pendebat reddit⁹ ĩ piјs cauſis. pdicabat. ſcri
bebat libros. ꝛ habuit lumen ſpũalis platio-
nis. ¶ Queſtio. quare tantũ ꝯtradixit cũ ſci-
ret ſe multa bona poſſe facere. Rñſio. qꝛ pla-
tio habet on⁹ importabile niſi de⁹ iuuet. ſ. ob-
ligari ſe ad reddendũ rõnem de tot animab⁹
quot ſunt in dyoceſi. cũ tñ de ſua homo debe
at tremere. Hoc cogitabant ſancti antiq̃tus
ſed modo non curant niſi de bonis tempali
bus. Non attendentes illud verbum terribi
le Sapientie ſexto. Iudicium duriſſimum
in his qui preſunt fiet. Exiguo enim conce-
ditur miſericordia. potentes auteꝫ potenter
tormenta patientur. ¶ Nota. iudicium durũ
fiet dando computum de ſua vita. cũ ſit mul
tum difficile bene viuere in tanta abundan
tia. Durius in computo reddendo đ diuitiј-

Sꝫ duriſſimū in cōputo reddēdo de aīabuſ ſꝫ exiguꝰ dīt. dñe aīam meā porto. Pſ. Aīa mea in manibꝫ meis ſp. pſ. cxviij. Idē de rectoribꝫ cōitatis. q̄ etiā coacti dn̄t venire. etiā ꝓclamādo. qꝛ ſi ſuſtinēt pctā notoria. dānant̄ Jō dīt. Fortioribꝫ aūt fortioꝛ inſtat cruciatio Sap. vj. Jō Eccl. vij. Noli q̄rere fieri iudex niſi valeas virtute irrūpere iniq̄tates. ne forte extimeſcas faciē potētis. ꝛ ponas ſcādalum ī agilitate tua. Ibidē. Nec te immittas in ꝑplm. necꝫ alliges pctā duplicia ¶ Dico quarto ꝙ habuit lumē de iudiciali correctōe. Nā iudicialis correctō nō eſt niſi lumē. Hoc dīt apl̄s Oia q̄ arguunt̄. a lumie manifeſtāt̄. Oē eī qđ manifeſtāt̄ lumē eſt. ad Eph. v. Iſtud lumen habuit beatꝰ Ambroſiꝰ ad arguendū et corrigendū magnos ꝛ ꝑuos. diuites ꝛ paupe res. Et licet eſſet eps. nihilominꝰ poſuit ſe ad audiendū ꝯfeſſiones. ꝛ qñ veniebant aliq̄ ad ꝯfitendū frigidi. ipe animabat eoſ vt diceret pctā. qꝛ nō eſt ita in curia dei ſicē in curia ſeculari In curia em̄ dei abſoluunt̄. ꝛ in curia ſeculari ꝯdemnant̄. Et flebat vt ꝓuocaret peccatores ad flendū. ꝛ orabat ꝑ eis dicens. Tu paſtoꝛ bone reduc ouē errantē. Magnos āt feriebat grauit̄. vt pꝫ de theodoſio imꝑatore q̄ peccauit puniēdo quandā ciuitatē. occidēdo innocētes. Cui negauit ingreſſum eccl̄ie donec publicā ageret pniam. Et dicenti ſibi ꝙ dauid peccaſſet. ilico rn̄dit. Secutꝰ es errantē. ſeq̄re ꝛ penitentē. Qđ vbi audiuit ita ſuſcepit vt publicam pniam nō abhorreret. Propt̄ h̄ in lombardia beatꝰ ambroſiꝰ depingitur cū funicul̄. qꝛ ita ꝑcutiebat magnos dominos oēs ꝛ etiā ꝑuos amicos ꝛ inimicos. ꝛc̄

¶ Dico q̄nto ꝙ habuit lumē de integrali ꝑfectiōe. qñ ſcꝫ creatura ꝑſeuerat in bona vita vſqꝫ in finē. qꝛ nec diaboli temptatiōibꝫ. nec mūdi occaſionibꝫ. nec carnis inclinatōibꝫ dimittit bonā vitā inceptā. Tūc lumē ſctē vite integralit̄ ꝑficit̄. cū vſqꝫ in finē indeſinent̄ cōtinuat̄. Iuxta illud ꝓuer iiij. Juſtorū ſemita quaſi lux ſplendēs ꝓcedit ꝛ creſcit vſqꝫ ad ꝑfectā diē. Jō xp̄s dīt. Uide ḡ ne lumē qđ in te eſt tenebre ſint. Si ḡ corpꝰ tuū lucidū fuerit. nō hn̄s aliquā ꝑtē tenebraꝝ erit lucidū totū. ꝛ ſicut lucerna fulgoris illuminabit te. Luce xj. Iſtud lumē habuit beatꝰ Ambroſiꝰ. pꝰq̄ꝫ em̄ vixit ſancte ꝛ v̄tuoſe. Dicat̄ quō cōuertit Auguſtinū q̄ tūc tpis ibi legebat rethoricā. ꝛ veniebat ad ſermones beati ambroſij. ꝛ fuit ad fidē xp̄i ꝯuerſus Tūc tpis erat etiā ibi quidam aliꝰ infidel̄ valde aptꝰ. nec aliq̄s poterat illū ad fidē catholicā trahere. Fuit dictū ſibi ꝙ iret ad audiendū ſmones ambroſij. iuit ꝛ vidit angelū dī loquentē cū ambroſio ad aurem cū ꝑdicaret. ꝛ ſtatī ꝯuerſus fuit. Cū autē in fine vite ſue iaceret. apparuit ſibi dn̄s dicēſ In paſca eris mecū in ꝑadiſo Tūc beatꝰ ambroſiꝰ vocauit ſacerdotes. dicēs eis. quō erat iturꝰ ad dn̄m ī paſca. De h̄ ſciētes ciues ꝛ rectores ciuitatꝫ dixerūt inter ſe. Lombardia ē mō ꝑdita. qꝛ ex ſctā vita iſtiꝰ ambroſij deꝰ diſſimulauit pctā nr̄a. Jō vadamꝰ ad eū vt roget ꝓ vita ſua ne mō moriat̄. ꝛ ita fec̄. Sꝫ beatus ambroſiꝰ ſciēs dei volūtatē determinatā noluit ꝓ vita ſua orare. ſꝫ rn̄dit. Nō ita cōuerſatus ſum apđ vos vt pudeat me viuere. Canonici aūt ꝯgregati ī camera ſua tractabant de epo futuro ſubmiſſe loquēdo. Aliq̄ dicebāt. ꝙ ſimplicianꝰ eſſet bonꝰ. Rn̄dit beatꝰ ambroſiꝰ. ſenex ē. ſꝫ bonꝰ Ab hora aūt vndecima qñ migraturꝰ erat vſqꝫ ad horā mortꝫ. extēſis manibꝫ in modū crucꝫ orauit. Honoratꝰ aūt ſacerdos vir excellēs q̄ quieſcebat in domo. tertio audiuit vocē dicentēꝫ. Surge feſtina qꝛ mō eſt receſſurꝰ. q̄ deſcēdēs obtulit ei totū corpꝰ. poſtea emiſit ſpm̄. ꝛ mlt̄i pueri viderūt multa miracula. Nō aūt eſt in lumie. qđ q̄dem lumē eſt inextinguibile.

¶ De ſancto Georgio martyre

Beatus uir qui inuentꝰ eſt ſine macula. Habet̄ h̄buꝫ iſtud originalit̄ in libro Eccl. xxxj. ꝛ recitatū eſt in ep̄la hodierna. Iſta ſolēnitas annualis beati georgij fit ꝓpter adiutoriū qđ exhibuit xp̄ianis in captione nobil̄ ciuitatis maioritatis. Sꝫ ꝑus ſalutet̄ v̄go Maria ꝛc̄

Declarationē hꝰ v̄bi ꝛ introductionē materie. recipio a quadā lege a deo antiquitꝰ data. in q̄ oſtēdit quō ſibi offerri dꝫ ſacrificium victorie dicēs. Qō q̄ obtulerit victimā pacificoꝝ dn̄o vel vota ſoluens vel ſpōte offerēs tam de bobꝫ q̄ꝫ d ouibꝫ. immaculatū offeret vt acceptabile ſit. Omnis macula nō erit in eo. Leuit̄. xxij. Hoc eſt ꝓpter excellentiā dei ī quo nulla eſt macula. puriſſimꝰ eſt in ſubſtantia ſua Ideo antiquitꝰ valde reſpiciebatur ſacrificium ne haberet aliquā maculā in ocul̄ nec eſſet cecum vel ꝯtractum. ꝛc̄. dicebat em̄ illa lex. Non immolabis dn̄o deo tuo bouēꝫ ꝛ ouem in quo eſt macula aut quippiam vicij quia abominatio eſt dn̄o dō tuo. Deut̄. xvij.

Quis ſignat ꝑſonã ſimplicẽ. bos aũt ꝑſonã
nobilẽ hñs duo cornua.ſ.potẽtie ⁊ ſcie. Ca
ueant ꝙ tales ſi volũt dõ offerre ſacrificiũ.ꝙ
ſit ſine macula.q2 al's abomiabile eſſet dño.
Propterea beat9 georgi9. vt ſacrificiũ marty
rij ſuieſſet dõ acceptũ. ſeipm obtulit imacl'a
tũ.q2 nõ legit vnꝗ̃ habuiſſe maculã peccati
mortal'. Jõ d̃ eo dt thẽa. Beat9 vir.ſ.i ꝟtute.
q̃ inuẽt9 eſt ſine macula. Ptʒ thẽa. Ego inue-
nio in ſacra ſcriptura ſeptẽ maculas.ſcdm ꝙ
ſunt ſeptẽ pctã capitalia.ſ.
¶ Prima macula eſt de ſupbia ⁊ vanitate
¶ Secunda de luxuria ⁊ carnalitate
¶ Tertia de auaricia ⁊ cupiditate
¶ Quarta de ira ⁊ malignitate
¶ Quinta de gula ⁊ voracitate.
¶ Sexta de pigricia ⁊ ocioſitate
¶ Septima de inuidia ⁊ ꝑuerſitate
Nullã iſtaꝝ hũit beat9 georgi9. vt videbitis.
Jõ.beat9 vir q̃ inuẽt9 eſt ſine macula q̃ eni hʒ
aliquã maculã d̃ iſtꝭ nõ intrabit i regnũ celo-
rũ.nõ intrabit i eã aliq̃d coinq̃natũ aut abo
minatõʒ faciẽs. Apo.xxj. Dico pmo ꝙ be
at9 georgi9 fuit ſine macl'a ſupbie ⁊ vanitatꝭ ꝑ
gr̃am dei. Nota q̃ttuor q̃ cõit' dãt ſupbiã mi
litib9.q̃ oia hũit excellẽt' beat9 georgi9. ſed cu-
ſtodiuit ſe a macula ſupbie
¶ Primũ eſt nobilitas de ſanguine
¶ Scdm pulcritudo de corꝑe.
¶ Tertiũ dominiũ de hoib9
¶ Quartũ victoria de inimicis.
Qñ eni miles cogitat. Ego ſũ nobil' d̃ gene-
re antiq̃.⁊c̃.ſupbit i corde. Beat9 georgi9 hũit
nobilitatẽ ſanguis. Dic hiſtoria ꝙ erat capa
docie nobiliſſim9.ſʒ nũꝗ̃ ex h̃ aſcẽdit ſupbia
in capite ſuo. Duas nobilitates hẽbat in aia
q2 fili9 regꝭ xpi.⁊ regie.ſ.eccie. Et d̃ iſta nobili
tate ſe appciabat. Scdã i corꝑe.ſʒ d̃ iſta ñ cu
rabat.imo dicebat cũ dd̃. Que vtilitas i ſan
guine meo:dũ deſcẽdero i corruptiõʒ ¶ Se
cũdo pulcritudo corꝑis ẽ multꝭ occaſio ſup-
bie.vadũt ornati vt fatui Nõ op9 ẽ ſollo ſuſpẽ
dere cymbalũ collo ſʒ btũs georgi9 licet pul-
cerrim9.nõ tñ ſe appciabat niſi d̃ pulcritudie
aie.vt eẽt alba ⁊ clara ꝑ verã fidẽ.⁊ rubea per
memoriã paſſiõis ornatã ꝟtutib9 Recordaba
tur de ꝟbis ſalomõis dicẽtꝭ. Fallax gr̃a ⁊ va
na ẽ pulcritudo.ſ.corꝑis.mulier.i.aia timenſ
deũ ipa laudabit' Prouer.vl. ¶ Tertio dñi-
um hoim ẽ occaſio ſupbie. qñ miles ſe videt
capitaneũ mil'toꝝ.⁊c̃. Beat9 georgi9 fuit tribu
nus.ſ.capitane9 mille hoium armoꝝ.nec ſup
hiebat.nec alicui faciebat iiuriã.nec ipſe nec
ſui gubnabat ſe niſi hũilit' ⁊ ſimpl'r. Juxta il-
lud. Quãto magn9 es hũilia te i oib9 ⁊ coram
dõ inuenies gr̃am.qm̃ mag̃ potẽtia dei ſoli9.⁊
ab hũilib9 honorat'. Altiora te ne q̃ſierꝭ.⁊ forti
ora te ne ſcrutat9 fuerꝭ.ſʒ q̃ pcepit tibi de9.illa
cogita ſp.⁊ i pl'ib9 opib9 ei9 ne fuerꝭ curioſus
Nõ eſt ei tibi neceſſariũ ea q̃ abſcõdita ſũt vi
dere ocul' tuis. Jn ſupuacuis reb9 noli ſcru-
tari mł'tipl'r.⁊ i pl'ib9 ei9 opib9 ñ eris curioſuſ
⁊c̃. Ecci.iij. ¶ Quarto victoria inimicoꝝ cõ
ſueuit dare ſupbiã victorioſis Beat9 georgi9
fuit ſp victorioſus. Bñ hẽbat materiã ſupbi
endi.ſʒ totũ attribuebat dõ dicẽs ꝙ victoria
inimicoꝝ gr̃a ⁊ donũ dei ẽ.q2 plerũꝗ̃ pluref
q̃ñꝗ̃ vincũt' a paucꝭ.⁊ fortes ſupant' ab ipotẽ
tib9. Jõ dicebat. Nõ nob̃ dñe nõ nob̃.ſed noi
tuo da gl'aʒ. Pʒ ꝙ ꝙ macl'a ſupbie nõ macl'a-
uit eũ.nec inuẽta fuit i eo. Ergo beat9 vir q̃ i
uentus eſt ſine macl'a ¶ Scdo fuit ſine ma-
cula luxurie.i.carnalitatꝭ.intm̃ ꝙ credit' fuiſ
ſe ꝟgo.qñ eni capiebat aliquã villã.caſtꝝ.vl'
ciuitatẽ.hoies carnales ſolent ſe dare vt lupi
ad cadauer. Beat9 georgi9 cuſtodiebat ⁊ ꝯſer
uabat mulieres ac ſi eſſet pr̃ oium eaꝝ. Jmo
dicã vob̃ vnũ fcm̃ ſingulare qd̃ accidit i q̃dã
ꝓuincia iuxta capadociã in q̃ oñs erant ido
latre. Rex ꝟo illi9 ꝓuincie hẽbat vnicã filiam
Demones ꝟo q̃ nõ ꝯtentant' de paucis pctis
ſʒ paulatim deducũt ad magna.eoꝝ ordina-
tione actũ eſt.vt gẽtes illi9 ꝓuincie offerrent
filios ſuos ⁊ filias ſuas diabolo. De h̃ dauid
in pſ. Jmmolauerũt filios ſuos ⁊ filias ſuaſ
demonijs. Juxta ciuitatẽ regis illi9 erat ſta-
gnum in q̃ erat draco ingens.q̃ adorabat' vt
de9. Rex ꝟo inuocauit deũ ſuuʒ ꝙ ſi iuuaret
eũ offerrʒ ſibi filiã ſuã.q̃ adiut9 a demõe opor
tuit eũ implere ꝓmiſſum. Georgi9 ꝟo diuina
reuelatõe dimiſſa gẽte ſua ſolus ſine famulo
venit. Qui vidẽs puellã talit' ornatã ⁊ flentẽ
deſcẽdit de eq̃.querẽs ab ea.q̃lit' ⁊c̃.q̃ narra-
uit beato Georgio totũ factũ.dicẽs ꝙ de9 pe
tebat eã in cibũ ſuũ intm̃ ꝙ ei9 ꝑ2licʒ eſſʒ rex
nõ potuit eam liberare. Ad quã beat9 Geor-
gius. Nõ dubites q2 ꝟtute nois xpi ego libe-
rabo te hodie. Dicat' quõ draco exiuit d̃ lacu
⁊ beatus Georgius ſignauit ſe ſigno ſcte cru
cis ⁊ exiuit ꝯtra eũ.quẽ ꝑcuſſit.quo facto du
xit puellam ad patrẽ ſuum. Cogitate quãdo
domicella vidit militẽ pulcrũ ⁊ ita audacem
Cogitate quõ dicebat patri ꝙ daret ſibi ipʒ
in viꝝ.quia magis vellet cum ꝙ̃ imperatorẽʒ.

Pater aūt dabat ſibi filiā ſuā in vxorē cū re/
gno. Rñdit beat9 Georgi9. Nō detis eā mihi
ſꝫ xp̄o dño. ꝛ baptizet. q2 xp̄s illā filiā libauit
Tūc baptizati ſūt puer ꝛ rex p̄r ei9 ꝛ vltra. xx.
milia fuerūt in illa ciuitate baptizati. Ecce q̄
modo erat ſine macula luxurie ꝛ carnalitatꝫ.
Ꝑ q̄t milites duxiſſent eā libent̄ dicētes Ve
ni filia ad aulā meā. bñ tibi faciā. ꝛc. vt ipi de
uoraſſent eā ꝛ nō draco. Sꝫ beat9 Georgiuſ
vt miles vrban9 liberauit eā ꝛ tradidit patri
ſuo. nec voluit ipam nec regnū. Et potuit di
cere illud Thob. iij. Tu ſcis dñe q2 nūq̄ cō/
cupiui. ſupple mulierē. Mundā ſuaui aīam
meā ab oī ꝯcupiſcētia. Hic hñt exemplū mi/
lites q̄ mō nō curāt niſi de luxuria. nec ſuffi/
ciūt eis mulieres cuiuſuis ꝯditōis ſiue ſtatuſ
Jō beat9 vir q̄ inuētus eſt ſine. ꝛc. ¶ Tertio
fuit ſine macula auaricie ꝛ cupiditatis. Cuꝫ
em̄ poſſet multa ꝯgregare in captione villaꝝ
ciuitatū. ꝛ caſtroꝝ. ſꝫ nō curabat. Jtē rex ille
cui9 filiā liberauit ex q̄ nolebat filiā ſuā i vxo/
rem. dabat ſibi infinitū theſauꝝ. noluit reci/
pere. ſꝫ vt daret ꝓ eccl'ijs ꝯſtruēdis. ꝛ hoſpita
lib9 ꝑ paupib9 ꝑſonis inſtruxit. Patet g° quō
fuit ſine macula. ꝛ q̄ p9 auꝝ nō abijt. nec ſpe/
rauit in pecunia ꝛ theſaurꝫ. Ecci. xxxj. Sꝫ ho
die eſt tāta auaricia militū q̄ ꝑdāt vaſallos.
dicēdo q̄ ſunt gratioſe petitōes. tñ includūt
eos in carcerib9 vel in alio loco dicēdo. Non
exibitis q̄uſq̄ detis tm̄. Ecce gratioſe petiti
ones. retinēt ſibi decimas ꝛ p̄micias. Etiam
ipi met arrendāt iurā eccleſiaſtica cum ma/
gno ꝑiculo. al's nō ꝑmittūt colligere decias
ꝛ p̄micias. Etiā ipi met retinēt ſolidatas ſer
uoꝝ ꝛ ancillaꝝ. q2 iā reddit9 nō ſufficiūt. tot
ſunt vanitates. Jō dicebat xp̄s. Videte ꝛ ca
uete ab omī auaricia. q2 nō in abūdantia cu/
iuſq̄ vita ei9 eſt ex his q̄ poſſidet. Luce. xij.
¶ Quarto fuit ſine macula ire ꝛ malignitatꝫ
Nūq̄ em̄ voluit vindictā de aliqua iniuria
ſibi facta niſi ſm ordinē iuſticie. ſꝫ patient̄ ſu
ſtinebat iniurias remittēdo bono corde. Di
catur q̄t iniurie fuerūt ſibi facte in tormētis.
q̄s patiēter ſuſtinuit ꝓ xp̄o. Regnātib9 auteꝫ
diocleciano ꝛ maximiano imꝑatorib9. q̄ gra
ues ꝑſecutiones dederūt xp̄ianis. Jſti miſe/
ſerūt dacianū v̄ſus ꝑtes capadocie ad ꝑſeq̄n
dum xp̄ianos. vt ſcꝫ abnegarēt fidē vel tor/
mētis interirēt. q̄ infra mēſem interfecit pluſ
q̄. xx. milia xp̄ianoꝝ. ꝛ multi deficiebāt in tor
mentis. Tūc beat9 Georgi9 dixit itra ſe. Diu
militaui ꝛ bellaui cū eq̄ ꝛ armis corꝑalibus.
Jō iam de cetero volo bellare pedib9. ꝛ cum
armis ſpūalib9. dedit oia bona ſua paupib9. ꝛ
in ſimplici habitu venit corā daciano q̄ cru
ciabat xp̄ianos. ꝛ clamādo dixit illū verſum
pſalterij Omēs dij gentiū demonia. dñs au
tem celos fec̄. Tūc dacian9 interrogauit euꝫ
vñ eſſet ꝛ quō vocabat̄. Qui rñdit ſe capado
cem eſſe q̄ ad nationē. Quo ad nomē rñdit ꝛ
dixit. Ego vocor georgi9. ꝛ ſum miles noiat9
ꝑ totū mūdū. Tūc dacian9 iuſſit illū poni in
eculeo. Dicat̄ q̄d eſt ecule9. q̄ memorās quō
xp̄s fuit extēſus in cruce. ſuſtinuit patienter.
Tūc dacian9 dedit ſibi aliud tormētū cū fer/
reis penalib9 totū corp9 fec̄ dilaniari. ſꝫ cogi/
tans effuſionē ſanguis xp̄i in cruce ſuſtinuit
patienter. deinde applicauit laminas igneas
ad latera ei9. Deinde iuſſit v̄bera ꝛ plagas ſa
le ꝯfricari. Et beat9 georgi9 dicebat. Nō ſunt
ꝯdigne paſſiōes h9 tꝑis ad futurā gl'am q̄ re/
uelabit̄ in nob̄. Nā expectatio creature reue/
lationē filioꝝ dei expectat. Vanitati em̄ cre/
atura ſubiecta ē. nō volēs. ſꝫ ꝓpt̄ eū q̄ ſubiecit
eā in ſpe. Quia ꝛ ipa creatura liberabit̄ a ſer
uitute corruptōis in libertatē gl'ie filioꝝ dei.
Scim9 em̄ q̄ oīs creatura ingemiſcit ꝛ par/
turit vſq̄ adhuc. Nō ſolum aūt illa. ſꝫ ꝛ nos
ipſi p̄mitias ſpūs hñtes ꝛ ipi intra nos gemi
mus adoptionē filioꝝ dei. expectātes redem
ptionē corꝑis nr̄i. Ro. viij. Pꝫ g° q̄ ñ habuit
irā nec odiū. nec malā volūtatē. ſꝫ dulcit̄ ſu/
ſtinuit. Jdeo cantat̄. Non murmur reſonat.
nō querimonia. ſꝫ corde tacito mens bñ cō/
ſcia ꝯſeruat patiam. Hec9 de militib9 moder
nis impatiētib9 ꝛ brigoſis Jō Job. v. Viruꝫ
ſtultum interficit iracūdia. Stult9 dr iracū/
dus. Rō. quia ſicut ille eſſet ſtult9 q̄ volēs re/
cipere vindictā de inimico. recipet venenuꝫ
Jta eſt de iracundo querēte vindictaꝫ. p̄mo
interficit ſeipſuꝫ. Omīs q̄ odit fratrē ſuū ho
micida eſt. ſ. ſuꝑ pſ9. j. Joh̄. iij. ¶ Quinta ma
cula eſt gule ꝛ voracitatis. Jſta em̄ macula
deſtruit corp9 ꝛ animā. Primo deſtruit viſū.
ſecūdo anhelitū corrumpit. tollit fortitudinē
q2 vinū ꝑcutit neruos. aufert intellectum. in
ducit podogrā. morbū caducū. ꝛ alias infir/
mitates. Jō xp̄s. Attēdite vobis ne forte gra
uent̄ corda vr̄a in crapula ꝛ ebrietate. Luce.
xxj. Beſtie recipiūt neceſſitatē cibi ꝛ potus. ꝛ
hoīes vltra neceſſitatem. Ab iſta macula fu
it liber beatus Georgi9. Fuit em̄ valde abſti
nens. ſemꝑ ieiunabat quadrageſimā. ꝛ vigi/
lias eccl'ie. quattuor tempa. ꝛ bis in qualibꝫ

hebdomada.ſ.feria quarta ⁊ ſexta. Et mō di
cūt milites ꝯfeſſoribꝫ. Nō deris mihi ieiunia
qꝛ ego indigeo fortitudine. ieiunent clerici.
Dicaᷓ quō meliꝰ cuſtodirēt fortitudinē cauē
do a mulieribꝫ. ex q̄bꝫ ꝑdunt fortitudinē cor
poris ⁊ audaciā animi. ¶ Sexta macula eſt
pigricie ⁊ ocioſitatis. Dicaᷓ de diligētia bea
ti Georgij in ſpūalibꝫ et tꝑalibꝫ. In tꝑe em̄
pacis faciebat bellū ꝯ corpꝰ ſuū ꝑ pniam. q̄/
libet mane genibꝫ flexis cū ſilentio audiebat
miſſam. q̄libet die dn̄ico cōicabat. Ex iſta di
ligētia deꝰ dedit ſibi virtutē. Dicaᷓ quō da/
cianꝰ volēs ipm̄ terere fecit rotas cū gladijs.
vt legiᷓ de beata katherina vt fidē xpi abne/
garet. Sꝫ beatꝰ Georgius ſignādo ſe ſalta/
uit in medio rotaꝝ ⁊ ī nullo ſibi nocuerūt. ſꝫ
ꝟtute dei ꝯfracte ſūt ⁊ mltos gētiles necaue
rūt. Deinde poniᷓ in ſartagine plena feruēte
plūbo. ſꝫ facto ſigno crucis ibi q̄ſi in balneo
roris iā cadētis ſedebat. Sꝫ mō milites tꝑe
pacis dant ſe ocio ⁊ peccatis ⁊c̄. Cuilibet tn̄
coꝝ dic̄ ſcptura. Q̄dcūqꝫ pōt facere manus
tua.i.virtus. inſtāter oꝑare. qꝛ nec opus nec
rō nec ſciētia nec ſapia erūt apud inferos q̄
tu ꝓperas. Eccs.ix. ¶ Septima macula eſt
inuidia ⁊ ꝑuerſitas. qꝛ cōiter ꝑſone excellē/
tes ⁊ notabiles qn̄ audiūt cōmēdare vel lau
dare aliū ſtatim intrat in corde coꝝ vermis
īuidie ⁊ odiūt illū. Ab iſta macula fuit imu/
nis beatꝰ Georgiꝰ. Nō em̄ inuidebat alicui.
Dacianꝰ em̄ cogitauit ꝙ generoſus animus
magis inclinaᷓ ꝓcibus ⁊ dulcibꝫ ſmonibꝫ q̄
tormētis ſeu terroribꝫ. Jō blādimētis tēpta
uit emollire beatū Georgiū dicēs. Georgi.
nūquid vides quāta eſt patiētia deoꝝ nroꝝ
Ideo ſi vis tenere leges ⁊ decreta impatoꝝ
eris magnꝰ ⁊c̄. Et ſic voluit decipe beatum
Georgiū cū malicia. Rn̄dit beatꝰ Georgiꝰ.
Nō dicis mihi iſta pꝰ tā dura tormēta. q̄re
nō dixiſti a ꝓncipio. Voluit decipe dacianū
ꝑ ſuā ſapiam beatꝰ Georgiꝰ ſimulās ꝙ vellet
deos adorare tā ſolēniter. De q̄ gaudēs Da
cianꝰ fecit ꝓconizare quō beatꝰ Georgiꝰ ado/
raret deos ⁊c̄. Cū aūt deductꝰ eſſet in tēplo
ī porta tēpli adorauit dicēs. Ego adoro. nō
idola ſed deū veꝝ. Ego adoro. nō demones
ſed xpm̄ ſaluatorē. ſubito ignis deſcēdit de
celo. ⁊ templū cū idolis ⁊ multis gentilibꝫ q̄
erigerāt oīno deſtruxit. Quo audito Dacia
nus indignatꝰ voluit vl̄ ꝙ adoraret idola. vl̄
ꝙ moreref. O ſtulte dixit beatus Georgiꝰ. et
quō credis ꝙ adorem deos tuos q̄s ego de/

ſtruxi. Propter qd̄ dacianꝰ ꝓtulit ſentētiā ca
pitalē cōtra beatū Georgiū. Et ꝓmo ꝙ fuſti
bus cederef. Cū ergo fuiſſet diſtractꝰ ꝑ ciui
tatē ⁊ capitalē ſniam ſigno crucis ſe muniēs
recepiſſet. Dacianꝰ inde recedēs igne celeſti
ſubito ꝯſumptꝰ eſt. Et beatꝰ Georgiꝰ in celo
receptꝰ. Nō em̄ inuidit bonis daciani ſibi ꝓ
miſſis. q̄nimo eo deluſo martyriū ſuſtinuit.
Juxta illud. Deꝰ q̄ ꝓcinxit me ꝟtute ad bellū
⁊ poſuit imaculatā vitā meā. ps. xvij.

¶ De ſancto Marco.

QVi timet deū fa
ciet bona. Eccī. xv. ⁊ ī epl'a hodier
na. Pn̄s ſermo nr̄ erit illiꝰ glorio/
ſiſſimi euāgeliſte beati Marci. qꝛ hodie eſt
ſua ſolēnitas ⁊ feſtū. ſi placet deo habebimꝰ
mltas bonas doctrinas ꝓ intellectꝰ illumia
tiōe ⁊ vite correctiōe ⁊ pctōꝝ deteſtatiōe. ſed
ꝓus ſaluteᷓ ꝟgo maria ⁊c̄. Pro breui decla/
ratiōe huiꝰ ꝟbi ⁊ materie introductiōe ſcien
dū ꝙ inter alia ꝑ que q̄s poteſt hr̄e ſufficiētiā
⁊ abundātiā bonoꝝ tā ſpūaliū q̄ etiā tēpo/
raliū eſt timor dei. Qn̄ em̄ creatura in corde
ſuo timorē ꝓponit. nō facere aliq̄d ꝯtra deū.
nec corde cogitādo. nec ore loquēdo nec oꝑe
ꝑficiēdo. dicēs. Deꝰ cuſtodiat me ne faciam
aliq̄d ꝯtra eiꝰ volūtatē. Qn̄ ſurgūt de mane
cōmendāt ſe deo dicēdo. Modo incipit iſta
dies. iō dn̄e guberna me ne faciā malū. Idē
ſi incipiūt viā. vel ſi ponūt ſe ad mēſaꝫ. dicūt
Modo habeo recipe refectionē iō dn̄e vtiā
nā cū mēſura comedā ⁊ bibā. ne te offendaꝫ.
Idē qn̄ ponūt ſe ad dormiendū ⁊ in oꝑibus
alijs. talis timor dat abundantiā bonoꝝ ſpi
ritualiū. Nā ſi aliq̄s hꝫ intra domū ſuā fon/
tē viuū. certū eſt ꝙ talis nō hēbit penuriā aq̄
Ita timor dei in domo cōſcientie eſt vt fons
redundās gratiaꝝ ſpūaliū virtutū ⁊ ꝑfectio
nū ⁊ meritoꝝ. Auctas dauid. Timete dn̄m
oēs ſancti eiꝰ. ſ. xpiani q̄ in baptiſmo ſancti/
ficanᷓ. qm̄ nō eſt inopia timētibꝫ eū. Diuites
ſcꝫ bonoꝝ tꝑaliū eguerūt ⁊ eſurierūt. inqui/
rētes aūt dn̄m. ſ. timoroſe. nō minuenᷓ omni
bono. ps. xxxiij. Ex iſta rōne de beato Mar/
co q̄ ſemꝑ timuit dn̄m dic̄ thema. Qui timet
deū faciet bona. Jō habuit bona tꝑalia hec
ſpūalia ī patria. In hiſtoria em̄ beati Mar
ci inueni tria bona magna q̄ habuit.
¶ Primū fuit ꝯuerſio de veritate.
¶ Secūdū ꝑfectio de hūilitate.
¶ Tertiū deuotio de ſanctitate.

Ecce tria magna bona beati Marci. q̃re pꝫ
thema. Qui timet deũ faciet bona ¶ Dico ꝑ
mo ꝙ ꝑmũ bonũ beati marci fuit ↄuerſio ꝺ
ꝟitate. qꝛ ꝑmo fuit iudeꝰ de tribu leui. ⁊ de ge
nere aaron. Erat eñ ſacerdos ⁊ ad ꝑ̃dicatio
nẽ bti petri aplĩ fuit ad fidẽ ↄuerſꝰ. ſ. xp̃i. Co
gitate ꝙ venit cũ multis argumẽtꝭ et rõnibꝫ
q̃s ſibi ſoluit beatꝰ Petrꝰ. Pria fuit de trini/
tate. Scd̃a de xp̃i incarnatiõe. Tertia ꝺ paſ
ſione. Quarta ꝺ lege moyſi. ſ. de duratiõe eiꝰ
Quĩta ꝺ tpe meſſie. Ad ꝑ̃ticã. qñ beatꝰ mar
cus audiuit ꝙ beatꝰ Petrꝰ ⁊ aliȷ̃ aplĩ ꝑ̃dica/
bãt de trinitate ꝙ ẽ vnꝰ deꝰ. et ille deꝰ ẽ pater
⁊ filiꝰ ⁊ ſpũſſanctꝰ. dixit marcꝰ h̃ nõ põt eſſe.
qꝛ ꝺꝛ Deut. vj. Audi iſrl̃ dñs deꝰ tuꝰ vnꝰ eſt.
Iſtã rõem faciũt hodie iudei. Sꝫ ecce rñſio
clara. qꝛ ꝑſone nõ ſic ſumunꝫ i deo ſicut i nobis
qꝛ q̃libet ꝑſona in nobis facit vnam eſſentiã.
Credũt eñ iudei ꝙ qñ dicimꝰ tres ꝑſonas ꝙ
ſint q̃ſi tres gigãtes vel tres reges. ſꝫ ſumunꝫ
vt in ſole. in q̃ deſignaꝫ pr̃ filiꝰ ⁊ ſpũſſanctꝰ. tñ
nõ eſt niſi vnꝰ ſol. ſꝫ eſt tãte ꝑfectionis ꝙ de ſe
generat radiũ quẽ mittit h̃ ⁊ tñ nõ recedit ab
eo. Nõ ſuba ſolis põt dici pater generãs ra
dius filiꝰ genitꝰ. ⁊ caloꝛ ſpũs ab vtroqꝫ proce
dẽs põt dici ſpũſſanctꝰ. ⁊ tñ nõ eſt niſi vnus
ſol. Sic intelligimꝰ nos trinitatẽ. qꝛ deꝰ nõ
eſt minoꝛis ꝟtutis q̃ꝫ ſol. Et dixit petrꝰ mar/
co. Attẽde ꝙ ꝓ̃phe qñ loquũꝫ de deo ponunt
tria ad innuendũ trinitatẽ ꝑſonaꝝ. Vñ i au/
toꝛitate allegata ꝺꝛ. Audi iſrl̃ dñs deꝰ tuus
tria noĩa ſunt ibi ad innuendũ trinitatẽ ꝑſo
naꝝ. Itẽ Iſa. vj. vbi dicꝫ Iſaias. Vidi dñm
ſedentẽ ſuꝑ ſoliũ excelſuꝫ ⁊ eleuatuꝫ. et plena
erat domꝰ maieſtate eiꝰ. ⁊ ea q̃ ſub ipo erant
replebãt templũ. Vbi inꝫ cetera vidit duos
angelos clamantes alter ad alterũ. Sanctꝰ
ſanctꝰ ſanctꝰ dñs deꝰ exercituũ. ⁊ ſic de mul/
tis aliȷ̃s autoꝛitatibꝫ poſſet dici. O dixit mar
cus. credo trinitatẽ. aliꝫ intelligebã ego. ſed
errabã. mõ video clare ¶ Scd̃a fuit de icar
natiõe ꝟbi. Dicebat eñ marcꝰ. vos dicitis ꝙ
deꝰ factꝰ eſt hõ. quõ eſt h̃ poſſibile. cũ ſcꝑtura
dicat deũ eſſe imutabilẽ. Ego dñs ⁊ nõ mu
toꝛ. Malach. iij. Si factꝰ eſt hõ igiꝫ mutatꝰ
eſt. Sed iſta rõ ꝓcedit ex ignoꝛãtia. qꝛ lꝫ deꝰ
ſit imutabilis. etiã eſt infinitꝰ. ⁊ eſt vbiqꝫ. Et
oĩs creatura eſt plena diuinitate. qꝛ diuini/
tas implet totũ mõm vt claritas ſolis totuꝫ
aerẽ. Incarnatio ḡ nihil aliꝺ ẽ niſi ꝙ illa hu
manitas in vtero ꝟginis foꝛmata a ſpũ ſctõ
erat plena diuinitate. nõ ſolũ potẽtionaliter

vt eſt in ceteris creaturis. ſed etiã ꝑſonaliter
qꝛ alꝛs nec ſeipm̃ poſſet ſaluare. Sicut eñ fer/
rũ ignitũ calefacit et illumiat nõ ꝟtute ferri
ſꝫ ignis. Ita illa hũanitas xp̃i habuit ꝟtutẽ
redimẽdi genꝰ hũanũ. et ſaluãdi credẽtes et
obediẽtes rõne diuinitatꝭ ſibi ↄiũcte. alꝛs eñ
nec ſe nec alios poſſet ſaluare. Iõ dixit petrꝰ
marco. Nõ intelligas ꝙ deꝰ ſit mutatꝰ. ſꝫ illa
hũanitas fuit ſubſtãtiata i diuitate ꝑſonaliꝫ
tũc marcꝰ credidit incarnationeꝫ. ¶ Tertia
fuit de xp̃i paſſione. Dixit marcꝰ. vos dicitꝭ
ꝙ xp̃s ſuſtinuit moꝛtẽ ⁊ paſſionẽ in cruce. vt
ſaluaret ſibi credẽtes ⁊ obediẽtes. cũ tamen
dicat Dauid. Oia quecũqꝫ voluit dñs fecit
in celo ⁊ in terra in mari ⁊ i oĩbꝫ abyſſis. Si
ergo xp̃s erat deꝰ. ſine moꝛte ⁊ paſſione pote
rat ſaluare dicẽdo. Ego parco oĩbꝫ. ꝺ cetero
cuſtodiatꝭ vos. queãdmodũ vnꝰ rex facꝫ vnã
generalẽ remiſſionẽ. q̃re ergo voluit pati. ca/
pi. ligari. Rñdit ei Petrꝰ dicẽs. Scias ꝙ in
deo iuſticia ⁊ miſericoꝛdia ſunt ſua eẽntia et
ſuba. In nobis autẽ iuſticia et miſericoꝛdia
ſunt q̃litates accidẽtales. Iõ hoĩes aliquo/
tiens faciũt ↄtra iuſticiã. aliquotiẽs ↄ̃ miſe/
ricoꝛdiã. Sꝫ deꝰ in oĩbꝫ opibꝫ ſuis oñdit ſuã
iuſticiã. nõ cõtra miſcdiã ſicut nec ↄ̃ diuinita/
tem ſuã. Si ḡ remiſiſſet generaliꝫ oĩbꝫ. vt di
cis. opꝰ eẽt miſericoꝛdie. ſꝫ vbi fuiſſet ſua iu/
ſticia. ſi aũt dãnaſſet oẽs. in inferno fuiſſet ri
goꝛ iuſticie. ⁊ vbi fuiſſet ſua mĩa. oꝑtuit ḡ ſer
uare modũ in quo oñdereꝫ ſua iuſticia ſum/
ma ſoluẽs in cruce ꝑ̃ciũ ſanguis ⁊c. et oñde/
reꝫ ſumma miſericoꝛdia. qꝛ ipſe q̃ nõ tenebaꝫ
voluit ſoluere ⁊ ꝙ ita debuit fieri ⁊ ꝙ deꝰ de
beret pati. Item Dauid ꝓ̃phetauerat in pſ.
Deꝰ deꝰ reſpice in me ⁊c. In q̃ pſalmo ponit
clare xp̃i paſſionẽ. Itẽ Iſa. Vere languoꝛes
noſtros ipſe tulit. et doloꝛes nr̃os ipſe poꝛta/
uit. Et reputauimꝰ eũ q̃ſi leꝓſum. ⁊ ꝑcuſſũ
a deo ⁊ humiliatũ. Ipſe aũt vulneratꝰ ẽ ꝓ̃p̃t
iniq̃tates nr̃as. attritꝰ eſt ꝓpter ſcelera noſtra
Iſa. liij. Itẽ Dañ. ix. Poſt hebdomadas. lxx
ij. occideꝫ xp̃s. Tũc beatꝰ Marcus credidit.
¶ Quarta fuit de lege Moyſi. cũ ſit bona a
deo data ⁊ multis ⁊ magnis miraclĩs appro
bata. q̃re ḡ eſt dimittẽda. Rñdit beatꝰ petrus
ꝙ lex Moyſi fuit bona et ſancta ſuo tpe. ſed
mõ iam nõ eſſet bona. Dicaꝫ ſilitudo de pr̃e
q̃ dat leges pedagogo ꝓ filiȷ̃s ꝑuis nutrien/
dis ꝓmittẽs eis fructꝰ ⁊c. Talis lex bona eſt
ꝓ pueris nutriẽdis ſꝫ nõ ꝓ adultis. qꝛ aliam
legẽ ⁊ ꝓmiſſionẽ dãt pueris, ⁊ aliã virꝭ ꝑfectꝭ

Ita fuit ꝺ lege moyſi data a pr̄e deo pueris
iudeiſ.ſ; mō oportet recipe legē euāgelicā ⁊ iſtā
petebat dauid di. Legē pone mihi dn̄e viaꝫ
iuſtificationū tuaꝝ ⁊ exq̄rā eaꝫ ſp. ps.cxviij.
Et nūquid hēbat iā legē moyſi.imo.ſ; pete/
bat legē euāgelicā. Tūc beat⁹ marc⁹ credidit
¶ Quia de tpe meſſie dicebat beat⁹ marc⁹
ꝙ nōduꝫ tp̄us erat cōpletū.qꝛ Iſaias dede/
rat ſignū di. Et cōflabūt gladios ſuos ī vo/
meres.⁊ lāceas ſuas in falces Iſa.ij. In iſto
caplo Iſaias loquit̄ de ꝯuerſione gentiū ad
meſſiā fiendā.nō violent̄ ſ; gratioſe. Et fluēt
ad eū oēs gētes ⁊ ibūt ꝑl̄i multi ⁊ dicēt. Ve
nite aſcēdam⁹ ad montē dn̄i et ad domū dei
Iacob.⁊ docebit nos vias ſuas ⁊c̄. Cū ḡ dr̄
Et cōflabūt ⁊c̄.intelligit̄ ꝙ ꝑ ꝯuerſiōe gētiū
nō exercebunt̄ vltra ad ꝑliū.ſ; p̄dicādo ⁊ di/
cēdo. Dom⁹ iacob venite ⁊ ambulem⁹ in lu/
mine dei nr̄i. Tūc beat⁹ marc⁹ credidit ⁊ fuit
letus.⁊ rogauit beatū Petrū ꝑ grā ſpēali ꝙ
ipſemet baptiſaret eū.⁊ ita fecit ⁊ recepit ipm
in diſcipulū ſuū. Ecce quō a p̄dicatiōe beati
petri fuit ad fidē xp̄i ꝯuerſus.⁊ ab eo baptiſa
tus atꝗ in diuio ſmone ei⁹ diſcipul⁹. Ideo
beat⁹ Petr⁹ vocabat ipm filiū ſuū. Salutat
vos marc⁹ fili⁹ me⁹.j.Pe.v. Patꝫ quō beat⁹
marc⁹ habuit p̄mū bonū.ſ.ꝯuerſionē de ve/
ritate. Ergo.q̄ timet deū ⁊c̄. ¶ Secūdū bo
nū qꝺ habuit fuit ꝑfectio de hūilitate. Ille
dꝫ hr̄e ꝑfectionē hūilitatis vite q̄ q̄nto ē ma/
ioꝛ tanto ē hūilioꝛ.iuxta illud Eccī.iij. Quā/
to magn⁹ es hūilia te ī oīb; ⁊ corā deo inue/
nies gratiā. Ita fecit beat⁹ marc⁹. qn̄ ei fuit
ad fidē ꝯuerſus habuit tantā ſciam theolo/
gie.ꝙ effect⁹ ē ſecūd⁹ euāgeliſta. Mattheus
fuit p̄mus. Marc⁹ ſecūd⁹. Ecce quātā grāꝫ
fecit ſibi de⁹. Et ſic ſcripſit euāgeliū. ita p̄di/
cabat ⁊ dicta ſua ꝯfirmabat miraculis. Qn̄
eīm p̄dicabat de trinitate ꝙ erāt tres ꝑſone et
vn⁹ de⁹.nō ſolū h̄ ꝯfirmabat auctate ſ; mira
culo.ſuſcitādo mortuū ſibi adductū.dicēdo
Sic eſt verū ꝙ pr̄ fili⁹ et ſpūſſanct⁹ ſunt vn⁹
de⁹.ita corp⁹ aīa ⁊ vita iſta tria vniant̄ ī iſto.
Et ſtatim ſuſcitabat̄. Idē qn̄ p̄dicabat de in
carnatiōe ⁊ de paſſiōe ⁊ reſurrectiōe. Idem
alijs ꝯfirmabat miraculis.⁊ poterat dicere.
Nō audeo aliq̄d loq̄ coꝝ q̄ ꝑ me n̄ efficit xp̄s
Roꝝ.xv.⁊ cū toto h̄ erat ita hūilis ꝙ ꝑ nullo
ſe habuit. Vidēs eīm ꝙ papa.ſ.beat⁹ Petrus
tantū ipm diligebat. ex hūilitate ne faceret
ipm ſacerdotē nec epm abſcidit ſibi pollicē.
Magnū mirabile fuit. Nūquid eē ſacerdo/
tē eſt bonū.imo.ſi hꝫ tria.ſ.clarā ſciaꝫ. ſanctā
vitā.⁊ bonā famā.al's meli⁹ eſſet clerico non
hr̄e man⁹ nec pedes. Dꝫ ei p̄mo hr̄e ſciaꝫ cla/
rā vt itelligat q̄d legit.ad min⁹ ad lr̄aꝫ.⁊ ſciat
ſacr̄a eccl'ie ⁊ formā coꝝ. Beat⁹ marc⁹ q̄ erat
tant⁹ theolog⁹ nō reputabat ſe ſufficientē ad
ſacerdotiū. Iō abſcidit ſibi pollicē ne ꝓmo/
ueret̄. Nō aūt q̄libet ſe reputat ſufficientē ⁊
dicūt infinitos erroꝛes ī euāgelio ⁊c̄. Et ſic
deberēt ſtudere dāt ſe ad venandū ⁊ ludēdū
⁊ faciūt ſe ꝓcuratores.⁊ illa ignorātia vadūt
ad infernū. Quia tu ſciētiam repuliſti. repel
laꝫ te ne ſacerdotio fungaris mihi. Oſe.iiij.
Secūdo in ſacerdote req̄rit̄ ſancta vita. vt
viuat.ſ. caſte ⁊ honeſte.qꝛ habet tractare coꝛ
pus dn̄icū cū ſuis manib;.cuius lingua apit
celū vt patet de ꝯſe. diſt.ij. Et q̄s fideliū. Iō
debꝫ cauere a mēdacijs ⁊ blaſphemijs. Coꝛ
pus ſacerdotis ē ſepulcrū xp̄i. Cogitate q̄n/
tā ſanctitatē dꝫ hr̄e in vita. Et qꝺ pctm̄ illo/
rū q̄ ꝓijciūt corp⁹ ſuū in latrinā luxurie.ma/
ius pctm̄ eſt q̄ſ ſi duo ꝓijcerēt ſctm̄ ſepulcrū
xp̄i in cloacā. Iꝺo dic̄ ſcꝑtura. Sacerdotes
q̄ꝫ q̄ accedūt ad dn̄m ſanctificent̄ ne ꝑcutiat
eos. Exo.xix. Iō beat⁹ Marc⁹ licꝫ eſſet ſan/
ctus.tm̄ nō reputabat ſe dignū. ¶ Tertiū dꝫ
hr̄e ſacerdos bonā famā. Nō ſufficit clerico
ꝙ ſcerete ſit bon⁹.ſ; ꝙ om̄s dicāt bonū de eo
Antiq̄tus qn̄ vn⁹ cleric⁹ trāſibat ꝑ viā vel ꝑ
vicū.licꝫ tarde trāſiret. om̄s aſſurgebāt. di/
cendo. De⁹ me habeat in vr̄is oꝛonib;. Nō
aūt tot ſunt vicia ⁊ vanitates ſacerdotū ⁊ cle
ricoꝝ ꝙ pei⁹ loquunt̄ de ipis q̄ſ de iudeis ex
coꝝ mala vita. Vos ſacerdotes receſſiſtꝭ de
via ⁊ ſcādalizaſtis plurimos in lege. Irritū
feciſtis pactū leui.dicit dn̄s exercituū. Pro/
pter qꝺ ⁊ ego dedi vos ꝯtemptibiles et hūi/
les omib; ꝑl'is. Malach.ij. Ecce rō quare
beat⁹ Marc⁹ licꝫ hr̄et clarā ſciam. ſanctam
vitā.⁊ bonā famā. nō tm̄ reputabat ſe dignū
ſacerdotē ex hūilitate. Iō abſtulit ſibi polli/
cem. Sꝫ de⁹ ꝓuidit ꝙ beat⁹ petr⁹ vocauit eū
volēs eū oꝛdinare ad ſacerdotē ⁊ epm alexā/
drie. Rn̄dit. Pr̄ nō eſt poſſibile.on̄dit ſibi de
fectū pollicꝭ. Sꝫ beat⁹ petr⁹ oꝛauit ⁊ curat⁹
eſt.⁊ fact⁹ eſt ſacerdos ⁊ ep̄s alexādrie. Ideo
Lu.xviij. Ois q̄ ſe humiliat exaltabit̄ ¶ Ter
tiū magnū bonū beati Marci fuit deuotio
de ſanctitate. q̄ eſt qn̄ hō in oīb; q̄ facit et dic̄
dat gloꝛiā ⁊ honoꝛē deo. Multa bona opa
ꝑdunt̄. qꝛ multi neſciūt dare honoꝛē deo. ſ;
dant honoꝛē ſuis opib;. Verbi grā. Quare

facitis filiũ ſacerdotẽ. vt viuat delicate ꝛ in
quiete. hic deficit deuotio ſanctitatꝭ. ſ; ſi faci
tis filiũ ſacerdotẽ vt oret ꝓ vobis. ꝛ deꝰ ex eo
laudetᷣ ꝛ glorificetᷣ. Jdẽ ſi facitis filiũ religio
ſum vt ſit abbas vl̕ magiſter in theologia vl̕
ep̄us. Jdẽ ꝺ remiſſiõe iniuriaꝝ amore homi
nũ. Jſtud opꝰ ꝑdicᷣ. q: in iudicio qñ xp̄s di/
cet vob̄. Ecce q̇d ego feci ꝓ te. q̇d feciſti tu ꝓ
me. Si tu vis dicere. Dñe ego remiſi mortẽ
p̄ris ꝛc̄. Dicet xp̄s. amore cuiꝰ regis. Rñdes
ꝓ amore talis vel talis domini qui me roga
bat ꝛc̄. Et xp̄s. Jõ vadas ad eum vt det tibi
ꝑadiſum. q̇ habebit ſatis facere vt habeat ꝓ
ſe ip̄o. S; qñ remiſſio fit ꝓ amore et honore
dei tũc eſt deuotio ſctitatis. Jõ ap̄l'us. Regi
ſeculoꝝ ĩmortali inuiſibili ſoli deo honor et
gl̄ia. prima ad Thi. j. Sic fecit beatꝰ Mar/
cus q̇ venit alexandriã vbi p̄dicando et mi/
racula faciẽdo ꝯuertit ĩnumerabiles hoies.
ꝛ fuit ſibi dictũ ꝙ rectores terre indignabãtᷣ
ꝯtra eũ. Rñdit. Nõ curo. ex quo ego do ho/
norẽ deo in omnibꝫ. Cũ aũt ibi iã multipli/
catis fratribꝫ. ꝛ eccl̕ia ab eis cõſtructa mira/
culis chorufcaſſet. ꝛ ip̄e cũ in feſto paſce con
currẽte tũc cũ feſto gentiliũ celebraret diui/
na. ligato fune ad collũ eius traxerũt eum ꝑ
ciuitatẽ. gratias agentẽ. Deinde recluſo eo ĩ
carcere apparuit ei angelꝰ p̄mo. ꝛ ſecũdo dñs
ih̄s xp̄s ꝯfortans eũ. Cũ aũt in craſtino tra/
herẽt eũ ꝑ ciuitatẽ vt p̄us. orauit dicẽdo. Jn
manꝰ tuas dñe cõmendo ſpm̄ meũ. Et tra/
didit ſpm̄. Cũ aũt reliq̇as eiꝰ vellẽt cõbure/
re. tanta facta eſt tẽpeſtas ꝙ fugerũt gẽtiles.
Et viri religioſi ſepelierũt corpꝰ eius. quod
poſtmodũ apud venetias eſt tranſlatũ. Jgitᷣ
in oibꝫ honorificetᷣ deꝰ ꝑ ih̄m xp̄m dñm no/
ſtrũ cui eſt gloria ꝛ imperiũ in ſecula ſeculo/
rũ. amẽ. p̄ma Pe. iiij.

De ſancto Petro mediolanẽſi Sermo.

Coronabitur qui legitime certauerit. Verbu; iſtud
habetᷣ textualitᷣ. ij. ad Thimo. ij. Et
recitatũ eſt ſtatim in ep̄l'a hodierna. Hodie
ꝑ totũ mũdũ in noſtra religiõe p̄dicatorũ fit
feſtũ de beato Petro martyre. Et ſicut fit to/
tũ officiũ de eo. ita erit ꝛ ſemo nr̄. Et habebi/
mꝰ multas bonas doctrinas ad inſtructio/
nẽ virtutũ. ꝛ correctionẽ pctõꝝ ꝛ ꝯſolationẽ
aiaꝝ nr̄aꝝ. Salutetᷣ virgo Maria p̄mo ꝛc̄.
Jſtud v̄bũ ꝓpoſitũ ꝓ themate ꝛ fundamẽto
ſermonis habet talẽ intellectũ. Jlle corona
bitᷣ in celis corona gl̄ie q̇ legitime certauerit
in h̄ mõo ꝑ victoriã. Amore vr̄i ego q̄ſiui q̄t
bella habemꝰ in h̄ mũdo ꝓ q̇bꝫ habẽdo victo
riã coronemur ĩ celo. Ecce quõ materia erit
bona. Et inueni ꝙ in hoc mõo ꝓ habẽdo vi
ctoriã habemꝰ q̇nq; bella in q̇bꝫ vincẽtibꝫ a
deo datᷣ corona gl̄ie in ꝑadiſo.

Primo habemꝰ bellare ꝯ noſtrã intelligẽ
tiã. de q̇ hẽmꝰ victoriã ꝑ ſimplicẽ credentiã.

Scd̄o habemꝰ bellũ ꝯ noſtrã volũtatem
de q̇ habemꝰ victoriã ꝑ hũilẽ obedientiã.

Tertio habemꝰ bellũ ꝯ noſtrã carnẽ. ꝛ de
illo habemꝰ victoriã ꝑ purã abſtinentiã.

Quarto habemꝰ bellũ ꝯ dyabolũ. ꝛ ꝺ illo
habemꝰ victoriã ꝑ verã ſapiẽtiã.

Quito habemꝰ bellũ ꝯ mũdũ. de q̇ habe/
mũs victoriã ꝑ mãſuetudinẽ ꝛ patiẽtiã.
Dibꝫ his modis fuit victor beatꝰ Petrꝰ. Jõ
de eo ſingularitᷣ dicᷣ thema. Coronabitᷣ q̇ le/
gitĩe certauerit. Dico p̄mo ꝙ in h̄ mõo ha
bemꝰ p̄liũ ſatis forte. ſ. ĩ nr̄a intelligẽtia natu
rali. Jntellectꝰ nr̄ naturalitᷣ q̄rit rõem rei mi
rabilis ꝛ ĩmẽſe ꝛ trãſcẽdẽtis. dicẽdo quõ ẽ h̄
poſſibile. ac ſi mõ diceretᷣ ab aliquo. noueri/
tis ꝙ ego vidi equos volare. ſtati; intellectꝰ
cogitat ꝛ bellat dicẽs. Quõ ẽ poſſibile h̄. cũ ñ
habeãt alas. Jdẽ ſi dicatᷣ ꝙ vltra mare ſunt
homĩes q̇ habẽt vnũ pedẽ ſolũ tã magnũ ꝙ
tegũt ſe cũ eo ꝯ pluuiã ꝛ ſolẽ. ſtatim intelle/
ctus q̄rit rõnem anteq̄; aſſentiat firmitᷣ. Jõ
eſt regula ph̄ie. Ꝓpter admirari ceperunt
ph̄i philoſophari. i. q̄ſtiões facere. marie qñ
videbãt eclypſim ſolis ꝛ lune. dicebãt. q̄re ẽ
hoc. quõ eſt poſſibile. ꝛ h̄mõi. Modo nihil ẽ
tam extraneũ ꝛ tã trãſcẽdens mirabile q̄; ſe/
creta fidei xp̄ianẽ. ſ. ꝙ ſint tres ꝑſone diſtin/
cte. ꝛ ꝙ nõ ſit niſi vna eſſentia ꝛ diuinitas tri
um ꝑſonaꝝ. ſtatim intellectꝰ bellat querens
rõnem. S; vincitᷣ ꝑ ſimplicẽ credẽtiã capti
uãdo ꝛ ſubiugãdo eũ ad credendũ illud q̇ꝺ
dixit ille qui nõ põt mẽtiri. nec decipere. nec
decipi. ꝛ ſui ap̄l'i p̄dicauerũt. ꝛ eccleſia affir/
mat ꝛ determiat. De hoc triũpho meremur
coronã in celo. Jdẽ de xp̄i incarnatione. fuit
vnq̄; aliq̇d ita extraneũ mirabile ꝛ inauditũ
q̄; ꝙ deꝰ factꝰ ſit hõ. plus eſt q̄; ꝙ ſol fuiſſet fa
ctus lapis vel celũ lutũ. magis eſt mirabile
ꝙ deꝰ infinitus fuerit factꝰ hõ in vtero vniꝰ
puelle. ſtatim intellectꝰ querit rõnem. Sed
habetᷣ victoria. dicẽdo. Credo dñe ſimplicitᷣ
ex quo vos dixiſtis ꝛ ap̄l'i p̄dicauerunt. ꝛ ita
habetᷣ in euãgelijs ꝛ eccl̕ia determiat. Jdem

de ſacramēto altaris ꝗ ex ꝟbis huiꝰ ſacerdo
tis forte pctōꝛis celū apiat᷑ ꝛ xp̄s deſcēdit in
hoſtia. ꝛ etiā in multis hoſtijs. vt vox mea in
vr̄is auribꝫ. ꝛ cum diuidit᷑ hoſtia nō diuidit᷑
xp̄s. ſed totꝰ integer manet in q̄libet pticula.
vt imago i ſpeculo ē in q̄libet eiꝰ pte. Stati
intellectus q̄rit quō eſt h̄ poſſibile. ꝛ quō ſtat
xp̄s i hoſtia ſedēdo vel iacēdo et hm̄oi. ſꝫ vi/
ctoꝛia habet᷑ ꝑ ſimplicē credentiā. Dn̄e ego
credo ſimpl'r ex quo vos oꝛdinaſtis ꝛ eccl'ia
tenet. ꝛ tot miraculis ē ꝯfirmatū. Iſta ē vi/
ctoꝛia ex q̄ meremur coꝛonā in celo. ſic ſubiu
gādo ꝛ captiuādo intellectū noſtrū. De h̄ di
cit apl'us. Deſtruētes omnē altitudinē extol
lentē ſe aduerſus ſciam dei. ꝛ i captiuitatē re
digentes omnē intellectū in obſequiū xp̄i. ij.
Coꝛ. x. Et tali victoꝛia ſbiugādo intellectū
ad credendū dat᷑ coꝛona a deo i celo. nō vniꝰ
regni coꝛruptibilis. q̄ hodie habet᷑ et cras ꝑ/
dit᷑. ſꝫ dat᷑ coꝛona gl'ie duodecim ſtellarū. vt
dr̄ de ꝟgine maria Apoc. xij. Mlier amicta
ſole ꝛ luna ſub pedibꝫ eiꝰ. ꝛ i capite eiꝰ coꝛona
ſtellaꝝ duodecim. ¶ Moꝛalit᷑ dici pōt de q̄/
libet xp̄iano hn̄te triumphū ꝑ intellectū per
ſimplicē credentiā. Iſta mulier ē aīa xp̄iana
amicta ſole. i. xp̄o ꝑ ſimplicē credētiā. Et lu/
na. ſ. ſcie ph'ie ſub pedibꝫ eiꝰ. nō curādo i his
q̄ fidei ſunt de rōnibꝫ. In capite eius coꝛona
ſtellaꝝ duodecim. i. duodecim articuloꝝ fi/
dei ſcḋm qō fuerūt. xij. apl'i. q̄ articuli ꝯtinent᷑
in Credo. Dicat᷑. Ecce h̄ duodecim ꝟitates
tanq̄ꝫ duodeciꝫ ſtelle. Eſſet pulchꝛa coꝛona
regine in q̄ eſſet ſtella matutina. pulchꝛioꝛ ē
coꝛona q̄ dat᷑ aīe q̄ habet victoꝛiā de intelle/
ctu ſuo. De q̄ dic̄ apl'us. Bonū certamē cer/
taui. curſum ꝯſūmaui. fidē ſeruaui. i reliquo
ſupple ſeculo. repoſita ē mihi coꝛona. ij. Thi.
iiij. In iſto bello habuit triūphū beatꝰ petrꝰ
martyꝛ q̄ fuit lombardꝰ de ciuitate cumana
vbi erāt multi heretici ꝛ infideles. ꝛ eiꝰ parē/
tes oīs fuerūt infideles. inter q̄s exiuit bea
tus Petrꝰ vt roſa inter ſpinas. Qui cū eſſet
puer q̄nq̄ꝫ vel ſex annoꝝ veniēs de ſchola in
quadā platea obuiauit auūculo ſuo infideli
Et q̄renti vnde veniret. rn̄dit puer ꝙ de ſco/
la. Interrogatꝰ q̄d didiciſſet. Rn̄dit. Credo
in deū patrē ꝛc̄. Auūculꝰ aūt rephendēs di/
xit. Et q̄s docuit te hoc mō credas q2 nō eſt
ita. Rn̄dit puer Ita docuit me mgr̄. ꝛ habet᷑
ita in carta mea. ꝛ ita ego credo. Et auūculꝰ
voluit eū ꝑcutere. ſꝫ erat ſibi dictū ꝙ nō face
ret. ſed faceret ſibi aliquā rōnem ꝯ̄ dicta pue
ri. q̄ ſtatim puer eſſet victus. Et fecit ſibi ra/
tiōes de ph'ia. q̄s puer annullauit. ꝓq̄ auū/
culꝰ indignatꝰ ꝑcuſſit eū dicēs. O petrine ꝛ
mecū ꝯtenditis vos. Rn̄dit puer. In iſta fi/
de volo viuere ꝛ moꝛi. Et tūc recepit fidē in
tantā firmitatē. ꝙ deſiderabat ꝛ oꝛabat mo/
ri ꝓ fide. Qn̄ videbat coꝛpꝰ xp̄i. ſic̄ alij dicūt
Adoramꝰ te dn̄e ꝛc̄. ipē dicebat. Utinā dn̄e
moꝛiar ꝓ te ꝛ ꝓ fide tua vt tu dn̄e moꝛtuꝰ es
ꝓ me. Un̄ cū ſemel ſociꝰ quereret ab eo ſcire
oꝛōnē quā faciebat i eleuatiōe coꝛꝑis xp̄i. di
xit ſibi iſtā que nō placuit ſibi. Fiat g̃ rō. Si
vincētibꝫ intellectū ꝓpriū ꝑ ſimplicē credētiā
dat᷑ coꝛona. Et petrꝰ habuit victoꝛiā. g̊ coꝛo
nabit᷑ q̄ legitime certauerit. ¶ Moꝛalit᷑ ha/
betis h̄ exemplū vt addiſcatis Credo i deū.
nullꝰ pōt ſe excuſare. Sic eīm addiſcitis can
tiōes. ita ꝛ ſymbolū addiſcere poteſtis. ꝛ dice
re eū q̄libet mane et ſero cū ꝓteſtatiōe. ſic lu/
crabit᷑ coꝛona. Bn̄dictꝰ erit q̄ h̄ ꝯſiliū tenue
rit. ¶ Secūdū p̄liū eſt ꝯtra ꝓpriā volūtatē.
Sup oēs creaturas hō habet hoc ꝙ habet
liberū arbitriū ad volendū ꝛ deſiderandꝫ
q̄cq̄d vult. Auctas. Deus ab initio ꝯſtituit
hoiem ꝛ reliq̄t illū in manu ꝯſilij ſui. Gloſa.
i libertate arbitrij. Eccl'i. xv. Uictoꝛia habet᷑
ꝑ hūilē obediētiā. ſ. ꝯtra liberū arbitriū obe
diendo deo. Uerbi gr̄a. Si volūtas te incli
nat ad ſupbiā. pompā ꝛ vanitatē ꝛ deꝰ p̄cipit
hūilitatē. dicas. Dn̄e licꝫ incliner ad ſupbiā
tn̄ dn̄e q2 vos p̄cipitis hūilitatē. potius volo
vobis obedire q̄ꝫ ꝓprie volūtati. Idē de aua
ricia. luxuria. ira. gula. inuidia. ꝛ accidia. Ec
ce quō habet᷑ victoꝛia per humilē obediētiā
quaſi dicēdo vt xp̄s dixit in nocte paſſionis
Non mea ſed tua voluntas fiat. Ex iſto tri/
umpho meremur coꝛonam ꝑadiſi. Auctoꝛi/
tas. Hoc aūt habet ꝓ certo oīs q̄ colit te. q̄a
vita eiꝰ ſi in ꝓbatiōe fuerit coꝛonabit᷑. Tho/
bie. iij. In iſto bello beatꝰ Petrus habuit vi/
ctoꝛiā. Poſtq̄ꝫ eīm habuit victoꝛiā de intelle/
ctu ꝑ ſimplicē credentiā. voluit hr̄e victoꝛiā
de volūtate ꝑ humilē obediētiā. nō ſolū obe
diendo p̄ceptis q̄bꝫ oīs tenemur obedire.
ſed etiā ꝯſilijs euāgelicis. Iō intrauit noſtꝝ
oꝛdinē p̄dicatoꝝ poſtq̄ꝫ ſe recognouit dixit.
O q̄ꝫ malū eſt ſtare inter ſerpentes ꝛ beſtias
venenoſas. ꝛ ſine licentia parentū receſſit ad
monaſteriū p̄dicatoꝝ. q2 tūc incipiebat oꝛ/
do noſter. Et dicūt aliqui ꝙ adhuc viuebat
beatꝰ Dn̄icꝰ. Dicēs p̄ori quō erat natꝰ ꝛ nu/
tritꝰ inter infideles q̄ nō credūt articul' fidei

ſed de⁹ fecit ſibi grãm. q2 nõ fuit ab eis decce
ptus. ꝓpt̃ qð volo intrare ordinẽ veſtꝝ. q̃ pdi
cat fidẽ xpi. De q̃ p̃or ⁊ oẽs frẽs fuerũt gauiſi
q2 erat puer iã famoſ⁹. ⁊ recepert eũ. In q̃ or
dine obediuit nõ ſolũ p̃ceptis dei. ſ3 etiã ↄſi/
lijs. Seruauit eñ ibi obediẽtiã generalẽ. cõ
tinẽtiã angelicã. ⁊ paupratẽ aplicã. Nõ opte
bat hẽe claues ſic mõ. q2 nihil hẽbat i cella vt
lucraret᷑ meritũ pauptatꝭ aplice. Itẽ ſuauit
cerimonias relgiõis i cibo ⁊ potu. i ieiunijs
in h̄itu ⁊ ſilẽtio in inclinatiõib⁊ ⁊ i alijs. ita ꝙ
ſua vita nõ erat niſi exemplũ religiõis. Et q2
ſic hũiliabat ſe ad obediẽdũ. ñ ſolũ deo ſ3 ho
mib⁊ ppt̃ deũ de⁹ etiã obediebat ei i miracul̃

¶ Nota de blaſphemo heretico quẽ rephẽ/
dit. q2 ita d3 fieri. Cũ ille ñ corrigeret ſe imo
forti⁹ blaſphemabat. Petr⁹ orabat vt de⁹ au/
ferret ſibi v̽bũ. ex q̃ ita male vtebat᷑ eo. ⁊ ſubi/
to effect⁹ ẽ mut⁹. Ecce quõ de⁹ facit volũta/
tẽ illoꝝ q̃ faciũt volũtatẽ dei. Si q̃s dei cul
tor eſt ⁊ volũtatẽ eius facit. hũc de⁹ exaudit.
Joh. ix. Ecce quõ habuit victoriã de volun
tate p humilẽ obediẽtiã. ꝗ coronabit᷑ q̃ legiti
me certauerit ⁊c. ¶ Moralit̃ hẽtis h̄ exẽplũ
obediẽdi p̃ceptꝭ dĩ ⁊ cauẽdi a blaſphemijs. q2
ex iſto pctõ veniũt ſiccitates ⁊ mortalitates ⁊
fames. De blaſphematorib⁊ aũt deberet fie/
ri punitio. ſ. vt pderẽt linguã. Et l3 rectores
nõ faciãt. de⁹ faciet. q2 morient᷑ ſine cõfeſſiõe
⁊ ſine teſtamẽto. Dñe maledicti erũt q̃ ↄtem
pſerint te. et ↄdẽnati erũt oẽs q̃ blaſphema/
uerint te. Thob. xiij. ¶ Tertiũ bellũ eſt ↄtra
ꝓpriã carnẽ. Ecce quõ ſequit᷑ p ordinez. Pri/
mũ bellũ eſt ꝯ intellectũ. Secũdũ ꝯ volũta/
tẽ. Tertiũ ꝯ carnẽ. d̃ q̃ habem⁹ victoriã p pu
rã ↄtinẽtiaz. Qñ hõ h3 etatẽ diſcernẽdi. caro
ↄſurgit ꝯ ipm̃ q̃ vellet ↄtẽplari. caro aũt vel/
let in delectatiõib⁊ ⁊ luto luxurie volutari vt
porc⁹. Caro cõcupiſcit aduerſus ſpm̄. ſpũs
aũt aduerſus carnẽ. ad Gal. v. S3 vincit᷑ p
purã ↄtinentiã vel purã pñiaz. hũiliãdo car
nẽ afflictionib⁊. Sic eñ equ⁹ cui aufert᷑ an/
nona ſtat ſimpl̃r. ita de equo corpis auferẽ/
do delectatiões ſibi placitas abſtinẽdo a ci/
bo ⁊ potu ſolũ recipiẽdo neceſſitatẽ. S3 ill̃
q̃ nimis curãt de corpe accidit vt dño q̃ ni/
mis curat de ſuo eq̃. q2 p̃ijcit eũ in luto. Te/
neat᷑ corp⁹ ſub freno tpantie ⁊ viuetis i pace
Et hoc triũpho meret᷑ hõ coronã i celo. Au/
toritas. O q̃ȝ pulchra ẽ caſta generatio cum
charitate. Immortalis ẽ eñ memoria illius
q2 apud deũ nota ẽ ⁊ apud hoĩes. Et ſequit᷑.

In ppetuũ coronata triũphat. Sapie. iiij.
Nota. cũ charitate. Aliq̃ ſunt caſti ſed nõ cũ
charitate ſ3 ex neceſſitate. Verbi grã. Sunt
multi religioſi vel clerici q̃ ſolo timore pden
di honorẽ ⁊ famã viuũt caſte. S3 hñt iſtud
deſideriũ ſi poſſet fieri ſecrete facerẽt. tl̃is ca
ſtitas nõ ẽ pulchra ⁊ cũ charitate. q2 nõ amo
re dei ſ3 timore p̃iculi fit. Idẽ de multis mu
lierib⁊ caſtis ſolo timore. ſ3 ſi ſecrete poſſent.
darẽt ſe luxurijs et immũdicijs. tales coram
deo ſunt meretrices. Iſtã habuit beat⁹ petr⁹
marty2 q̃ cũ magnis abſtinẽtijs ⁊ afflictiõib⁊
⁊ aſperitatib⁊ vite ſp cõſeruauit v̽ginitatẽ. vt
papa teſtat᷑ in ſua canoniſatõne. teſtimonio
ↄfeſſoꝝ. Nunq̃ȝ eñ in corde deſiderauit illõ
op⁹. ſ3 forte i ſomnis. h̄ nõ eſt culpa ⁊c. Fuit
eñ purus vt puer q̃nq̃ȝ annoꝝ. ꝓpter h̄ deus
faciebat ſibi grãm. q2 qñ tangebat infirmos
ſtatim curabant᷑. illumĩabat cecos. curabat
ſurdos. mutos ⁊c. Tantã grãm habebat ex
ſua v̽ginitate ꝙ etiã ei⁹ veſtes curabãt infir/
mos ⁊ poſſum⁹ dicere de eo Luc. vj. Omis
turba q̃rebat eũ tãgere. q2 v̽tus de eo exibat
⁊ ſanabat oẽs. Patȝ victoria quã habuit cõ/
tra carnẽ. Ergo coronabit᷑ q̃ legitime certa/
uerit. ¶ Moralit̃ habetis h̄ exemplũ viuen
di caſte. Multi eñ deficiũt in iſto p̃lio ⁊ vin
cunt᷑. Dicat᷑ iuxta auditores ⁊c. Ideo apl̃us
Hec eſt volũtas dei ſanctificatio vr̃a. vt ab
ſtineatis vos a fornicatiõe. et ſciat vnuſq̃ſq̃ȝ
vas ſuũ poſſidere in ſanctificatiõe ⁊ honore
p̃ma Theſ. iiij. ¶ Quartũ bellũ eſt ꝯ dyabo
lum q̃ fortiter bellat ↄtra nos. nec ceſſat die
ac nocte. Bellũ intellect⁹ volũtatis ⁊ carnis
ceſſat aliquotiẽs. ſ3 bellũ dyaboli non ceſſat.
Iõ petr⁹ apl̃us. Frẽs ſobrij eſtote ⁊ vigilate
q2 aduerſari⁹ veſter dyabol⁹ tanq̃ȝ leo rugiẽs
circuit querẽs quẽ deuoret. j. Pet. v. Vincit᷑
aũt p verã ſapiam dupl̃r. Aliqui eñ vincũt
dyabolũ expellẽtes eũ a ſe. nõ ſolũ a ſe ſ3 etiã
ab alijs p verã ſapiam. ⁊ iſta eſt melior victo
ria. Sic miles q̃ diligẽt̃ cuſtodit caſtrũ ſibi
cõmiſſum a rege. bñ facit. qui v̽o cuſtodit ca
ſtrũ. ⁊ cũ h̄ acq̃rit regi ꝓpl̃m ſua ſapiã ⁊ aſtu/
tia. meret᷑ mai⁹ ſalariũ. Ita ſi ille q̃ p̃dicat cu
ſtodit caſtrũ pſone ſue p bonã vitã talis me/
ret᷑ coronã. S3 ſi p ſapiam diuie p̃dicatiõis
acq̃rit regi xp̃o caſtra inimicorũ qñ p̃dicãdo
ↄuertit ſupbũ q̃ erat caſtꝝ dyaboli p ſupbiã
vel p auariciã. ⁊ ſic de alijs. talis meli⁹ meret᷑
coronã. Auctas. Paſcite q̃ in vobis ẽ gregẽ
dei. puidẽtes nõ coacte ſ3 ſpõtanee ſm̃ deũ.

nõ turpis lucri grã ſ3 voluñtarie. ⁊ cū apparu
erit pnceps paſtorū imarceſſibilē pcipietis
glie coronā.j.Pe.v. Iſtā victoriā habuit bea
tus petr⁹. Nō eñ fuit magn⁹ ⁊ ſtuduit theo/
logiā incepit pdicare. P qt caſtra acquiſiuit
xpo. Prio eñ ipe cuſtodiuit caſtꝝ corpis ſui
Dicit papa ꝙ nunꝗ peccauit mortalit ſ3 in
grã baptiſmali ꝯſeruauit ſe. eam ꝯtinue au/
gmētādo. Deinde pdicādo ſapiam dĩ. Quot
ſupbi fuerūt ꝯuerſi ⁊ fecerūt pniaz. ⁊ ſūt mo
do in padiſo ex ſua pdicatione. Itē qt auari.
vſurarij. Itē qt luxurioſi ⁊ ꝯcubinarij. qt gu
loſi. qt iracūdi q̃ remittebāt inimicis ⁊ facie/
bāt pacē. qt infideles ⁊ heretici cōuerſi ſunt.
Si g̃ p verā ſapiam q̃s cōſequit coronā q̃d
dicem⁹ de beato petro. Coronabit ⁊c. Dicat
h de nube adducta ꝯ̃ eſtū ſolis mirabilit ꝓpt
ꝓpli ꝯſolationē. ¶ Moralit habetis h exem
plū docēdi filios ſeruitores ⁊ ancillas vr̃as.
qꝛ qñ hō docet alios illō bonū qd hō ſcit. hō
acq̃rit coronā. Auctas. Rectorē te poſuerūt
noli extolli. eſto in illis q̃ſi vn⁹ ex illis. Curā
illoꝝ habe. ⁊ ſic ꝯſidera. ⁊ omni cura tua ex/
plicita recūbe vt leteris ꝓpt illos. ⁊ ornamē
tū grẽ accipias coronā. Eccĩ. xxxij. ¶ Quītū
bellum eſt cōtra iſtū mundū tpalem qui bel/
lat cōtra nos infirmitatib. pauptatib. ſicci/
tatib. tribulatiōib. ⁊ aduerſitatib. Jō dicit
xp̃s. In mūdo preſſurā habebitis. ſed ꝯfidi
te ego vici mundū. Joh. xvj. Uincit aūt iſte
mūdus p firmā patiētiam dicēdo. Dñe vos
poſſetis me iuuare. ſed ex quo vobis placet
ꝙ patiar. patiēter recipio. Ex hoc homo me
retur coronā. Apocal. ij. Eſto fidelis vſq3 ad
mortē ⁊ dabo tibi coronā vite. Iſtā victoriā
habuit beatus Petrus. Dicat cū eſſ3 inqui/
ſitor et diſputaret ꝯtra hereticos. nec ſibi po
terāt reſpōdere. heretici tractauerūt ei⁹ mor
tem. Fuit eñ vēdit⁹ vt xp̃s. vt dū iret p viā3
occideret. ¶ Nota eius martyriū ⁊ quō pluit
ſanguis ꝺ arborib illi⁹ nemoris vbi fuit oc/
ciſus. ⁊ celū fuit viſum apertū. ⁊ xp̃s cū vgi/
ne Maria reſpiciētes in celo beatū Petrū.
Illa terra vbi fuit occiſus habuit magnam
virtutē ad curandū infirmitates. Fuit ſepul
tus honorifice. et lampades accēdebant lu/
mine de celo deſcendēte. Jō cantat. Ad ſan/
cti Petri tumulū frequēs lux deſcēdit in cu
ius laudis titulū lampades accēdit. Mira/
cula que fecit in terra ⁊ in mari ⁊ ĩ mulierib
ꝓ filijs habendis infinita ſunt. Patet g̃ quō
beat⁹ Petr⁹ habuit victoriā3 de intellectu p
ſimplicē credentiā. de voluntate p humilem
obedientiā. de carne p nitida3 ꝯtinentiā. de
dyabolo p verā ſapiam. de mūdo p firmam
patiētiā. Ergo. beat⁹ vir q̃ ſuffert tēptationē
qm̃ cū ꝓbatus fuerit accipiet coronam vite
quā repromiſit de⁹ diligētib ſe. Jac. j.

¶ Sermo duorum apoſtolorū Philippi
et Jacobi.

Ecce quõ compu
tati ſunt inter filios dei. Habet ver
bum iſtud textualiter. Sapiētie. v.
officialiter in ep̃la hodierna. Hodie eſt feſtū
duoꝝ glorioſoꝝ ap̃loꝝ. Et ſi de vno ap̃lo eſt
magna ſolēnitas. multo maior de duobus.
Ita ⁊ ſermo erit de duob ap̃lis. Et ſi placet
deo habebim⁹ bonas doctrinas ad virtutū
inſtructionē. peccatoꝝ correctionē. ⁊ vite re
formationē. S3 pmo ſalutet vgo maria ⁊c.
¶ Pro hui⁹ vbi declaratiōe ⁊ materie predi
cande introductiōe ſciendū ꝙ inter oēs ſan
ctos q̃ fuerūt a pncipio mūdi ⁊ ſunt et erunt
in poſterū. qui pus ⁊ excellenti⁹ dicūtur filij
dei ſunt apoſtoli. Lic3 omnes ſancti ⁊ deuo
te pſone dicant filij dei. mag̃ ꝓprie ⁊ ſup oēs
apoſtoli dicunt filij dei. Ratio eſt iſta. Nam
filiatio diuina cauſat i homie ex vita ſpūali.
que habet p grãm ⁊ pñtiam ſpūſſancti. Als
quātūcūq3 ſit magn⁹ vel p̃latus vl magiſter
ſeu graduat⁹ ſi nō habet vitā ſpūalem nō eſt
filius dei ſed inimic⁹. Sic eñ fet⁹ cōceptus
nō habet rōem humane filiatiōis donec in/
fundit aĩa rōnalis q̃ cōplet humanā vitā et
dat eſſe ſubſtātiale in ſpecie humana ¶ No
ta ad h pulchrū miraculū beati petri marty/
ris de muliere pariēte fruſtū carnis ⁊c. Pat3
ergo ꝙ filiatio humana venit ex ſpū rōnali.
quo depdito p mortē. illud corp⁹ nō dꝛ fili⁹
nec filia vr̃a ꝓprie loquendo. Ita lic3 homo
ſit genit⁹ a deo in baptiſmo ⁊ ſit ꝯfirmatus ⁊
ſit magn⁹ dñs ⁊c. niſi habeat vitā ſpūalem et
ſpm̃ ſanctū ſecū p grãm nō dicit fili⁹ dei. ſed
qñ poſt baptiſmū ⁊ ꝯfirmationē hō viuit in
vita ſpūali. qꝛ pl⁹ curat de aĩa q̃ eſt ſpūs ⁊ me
lior corpe q̃ de corpe. dolet de pctis p̃teritis
cauet de futuris. talis dꝛ filius dei. Auctas.
Quicūq3 ſpū dei agunt. i. regunt mouent et
informant hi filij dei ſunt. Roꝝ. viij. Item
alia de veteri teſtamēto Dauid loquēs pſo/
nis que tenēt vitā ſpūalem. dicit. Ego dixi
dij eſtis ⁊ filij excelſi omnes. ps. lxxxj. Nota
dij eſtis. nō eſſentialiter ſed p pticipationem

De ſancto philippo et iacobo apoſtolis

Nõ ad ꝓpoſitũ. Cõſtat ꝙ int̃ oẽs ſctõs aplĩ
excellẽti⁹ tenuerũt vitã ſpũalẽ ⁊ fuerũt pleni
ſpũſctõ. Nã doctrina ẽ clara ĩ ſctã theologia
ꝙ xp̃s ẽ fons oim grãꝝ ſpũaliũ. Jõ ſancti q̃
fuerũt xp̃o ꝓpinq̃ores fuerũt magis ſpũales.
qꝛ q̃ magꝭ appropĩquat̃ xp̃o fonti ſpũali. ma/
gis ẽ ſpũalis. Nõ int̃ ſctõs q̃ fuerũt an̄ xp̃m
vel poſt eũ aplĩ fuerũt xp̃o ꝓpinq̃ores. qꝛ cuȝ
ĩp̃o ſteterũt comederũt ⁊ biberũt. Jõ fuerũt
magꝭ ſpũales ⁊ maiores ſancti. Nota ſilitu/
dinẽ digitoꝝ ĩ manu ad digitũ lõgiorẽ. Sã
cti p̃triarche q̃ fuerũt an̄ xp̃m fuerũt ſancti ⁊
ſpũales. ſȝ magis ſancti ⁊ ꝑfecti fuerũt ꝓp̃he
q̃ fuerũt xp̃o ꝓpinq̃ores. vt moyſes. dauid. et
alij. ſȝ int̃ eos ſanctior fuit Jo̅hes baptiſta.
qꝛ fuit xp̃o ꝓpinq̃or. qꝛ ip̃m baptiſauit. Unð
dixit xp̃s de eo Math. xj. Int̃ natos mulieꝝ
nõ ſurrexit maior iohe̅ baptiſta. Uirgo autẽ
maria ſup̱ oẽs fuit ſpũalior. qꝛ fuit xp̃o ꝓpin/
quior. qꝛ ip̃m portauit ĩ vtero nouẽ menſibꝫ.
Poſt ꝟginẽ aũt maiores ſancti ⁊ magꝭ ſpũa/
les ⁊ plus pleni ſpũſancto fuerũt ſancti aplĩ.
Poſt eos ſancti martyres. ⁊ poſt ſctĩ ꝯfeſſo/
res. Ultimo venim⁹ nos q̃ iã nihil valemus
nõ ſum⁹ niſi labruſta in vineis. Jõ dicebant
aplĩ. Nos ip̃i p̃mitias ſpũs hñtes. Gloſa. q̃a
tp̃e p̃us ⁊ ceterꝭ abũdanti⁹. Ip̃e eñ ſpũs te/
ſtimoniũ reddit ſpũi noſtro q̃m ſum⁹ filij dĩ
Ro. viij. Recte ḡ de aplĩs dicit thema. Ecce
ſcȝ rõem ⁊ modũ quõ. ſ. iſti duo aplĩ cõputa
ti ſunt inter filios dei. patȝ thema. Nõ p̃di/
care de vita vni⁹ aplĩ eſt magn⁹ ſ̃mo. quãto
magis de duobꝫ aplĩs. Jõ dicã modicũ de
q̃libet. In beato Philippo notaui tria ſigna
diuine filiationis. quoꝝ ſcȝ

¶ Primũ eſt dilectio ſpũalis.

¶ Secundũ p̃dicatio euãgelicalis.

¶ Tertiũ paſſio martyrialis.

Quãtũ ad p̃mũ dilectio quã beat⁹ Philipp⁹
hẽbat ad ſuos parẽtes ⁊ amicos tota erat ſpĩ
ritualis. Prim⁹ aplĩus vocat⁹ a xp̃o fuit phi
lippus. vt pȝ Joh. j. Dixit ſibi xp̃s. Sequere
me. Nõduȝ xp̃s h̃ verbũ dixerat alteri. Phi/
lippus ꝟo illumiat⁹ et inſtr⁊ct⁹ a xp̃o voluit
etiã attrahere ⁊ ducere fratrẽ ſuũ ad xp̃m vt
ſibi daret aliq̃d nõ tp̃ale. ſȝ vt ſaluaret animã
ei⁹. ⁊ ibat q̃rendo fratrẽ ſuũ nathanaelẽ. qui
erat magn⁹ doctor ĩ lege. Quo inuẽto dixit
ſibi philipp⁹. Quẽ ſcripſit moyſes ĩ lege ⁊ pro
phete inuenim⁹ ih̃m. Ueni ⁊ vide Joh. j. Et
duxerat eũ ad xp̃m. q̃i vellet dicere. dñe ſicut
me illumiaſtis ⁊ ꝯuertiſtis, illumietis ⁊ con/
uertatis fratrẽ meũ. Placet mihi dixit xp̃us.
Et dixit de nathanaele. Ecce ꝟe iſraelita in
q̃ dol⁹ nõ eſt. Dic̃ ei nathanael. Uñ me noſti.
Rñdit ih̃s et ait. Priuſq̃ȝ philipp⁹ te vocaret
cũ eſſes ſ̃b ficu vidi te. Tũc nathanael a xp̃o
illumiat⁹ ⁊ ꝯuerſus dixit xp̃o. Rabi tu es fi/
li⁹ dei. tu es rex iſrl̃. Joh. j. Ecce quõ oſtẽdit̃
amor ſpũalis btĩ Philippi erga fratrẽ ſuum.
In h̃ deficim⁹ mõ in mũdo. qꝛ tota dilectio
nr̃a ad parẽtes et amicos ẽ carnal̃. diligim⁹
corp̱a. honores ⁊ officia ⁊c̃. comedere ⁊ bibe
re ridere ⁊ truffare. valde pauci ſũt q̃ habeãt
amorẽ ſpũalẽ. diligẽdo aiaȝ alteri⁹. cũ indu/
cẽdo ad bonã vitã. omni tñ homĩ p̃cipit xp̃s
dicẽs. Hoc mãdo vobis vt diligatis inuicẽ.
Dñe ⁊ q̃li amore. Rñdet. ſic̃ dilexi vos amo/
re ſpũali. Joh. xv. Jõ bon⁹ vir debet dilige/
re vxorẽ ſuã. nõ ſolũ dilectiõe ſeu amore car/
nali. ſȝ ſpũali. Quia ſi vir ſit bon⁹ ⁊ deuot⁹. ⁊
vxor vana. põpoſa. vir dȝ tenere bonos mo/
dos vt eã trahat ad xp̃m. ⁊ ecõuerſo vxor vi/
rũ ribaldũ. et parẽtes filios ſuos inſtruẽdo.
vt ſciãt ſe ſignare ⁊ orare ⁊c̃. Etiã debẽt dare
oportunitatẽ audiẽdi miſſam. ꝯfitẽdi ⁊c̃. Ui
cin⁹ vicinũ. ſoci⁹ ſociũ. religioſus aliũ religi
oſum. cleric⁹ clericũ. trahant ad xp̃m quãtũ
poſſunt bonis modis. Iſta eſt dilectio ſpũa
lis bona ⁊ ſancta. Jõ dicit ſcp̃tura. Spon/
ſus ⁊ ſpõſa dicũt veni. Apoc. vlt̃. Sponſus
eſt xp̃s. ſpõſa eſt ecclĩa. q̃ dicũt veni. ſ. ad pa/
radiſum. dimittas vias inferni. Tu eñ va/
dis p̱ viã ſup̱bie. q̃ ducit ad infernũ. ideo ve
ni p̱ viam hũilitatis. ⁊ ſic de alijs. Et qui au
dit. ſ. verbũ xp̃i obediẽdo dicat. ſ. alteri veni.

¶ Quantũ ad ſecundũ ſignũ filiatiõis diui/
ne beati Philippi fuit p̃dicatio euãgelica ſi/
ue apoſtolica. Poſtq̃ȝ eñ diu vixit cum xp̃o
ſpũaliter. finaliter poſt xp̃i paſſionẽ. aſcenſio
nem. ⁊ ſpiritusſancti receptionẽ. Philippus
memorãs verbũ xp̃i dicẽtis. Eritis mihi te/
ſtes in hieruſalẽ ⁊ in omni iudea ⁊ ſamaria ⁊
vſq̃ȝ ad vltimũ terre. Actuũ. j. Nota. Eritis
mihi teſtes de vita mea. cõuerſatiõe. p̃dica/
tione. paſſione. reſurrectiõe. aſcẽſione. ꝓpter
hoc beatus Philipp⁹ p̃mo incepit p̃dicare in
hieruſalẽ in plateis ⁊ vicis ciuitatis. vbi fe/
cit magnũ fructũ. cõuertendo multos ad fi/
dem xp̃i. Deinde p̱ villas ⁊ caſtra p̃dicando
viſitauit totã iudeaȝ. Deinde tranſiuit ad ꝓ/
uinciam ſamarie. Deinde tranſiuit in aſyam
que eſt maior ps mũdi. Dic̃ hiſtoria ꝙ innu/
merabiles ad fidẽ xp̃i ꝯuertit. Jõ philippus

dicit̃ os lãpadis ꝓpter ſuã luculentã p̃dicati
onẽ. Lãpas eĩ hꝫ os latũ. ſcõo ẽ vncta oleo
tertio eſt clara ad illuminãdũ. Ita os beati
Philippi fuit latũ ad p̃dicãduꝫ vbiqꝫ. vnctũ
ꝛ medicinale ad cõuertendũ ꝑplos multos.
claꝝ ad illumiandũ corda gentiũ Ergo dꝛ p
ꝓpham. Si ſepaueris p̃cioſũ a vili quaſi os
meũ eris. Cõuertent̃ ipi ad te. et tu nõ ↄuer/
teris ad eos. Hiere. xv. Precioſũ eſt fides ca
tholica. vilis eſt error et idolatria. Hoc ſepa
bat beat⁹ Philipp⁹ ore p̃dicando. Itẽ p̃cioſa
res ẽ virt⁹. vilis res ẽ viciũ. Hoc ſepabat bea
tus Philipp⁹ Idẽ de ſupbia ꝛ hũilitate. aua
ricia ꝛ liberalitate. luxuria ꝛ caſtitate. ꝛ ſic de
aliĩs. Beat⁹ philipp⁹ ſepabat p̃cioſum a vili.
qꝛ ſupbũ ↄuertebat ꝛ faciebat ipm hũilem. ꝛ
ſic de aliĩs. Iõ ſequit̃. Ipi cõuertent̃ ad te. ſ.
ad fidẽ quã tu p̃dicas. Et tu nõ ↄuerterꝭ ad
eos. ſ. ad coꝝ ſectã et errorẽ. Eſt h̃ q̃ſtio. quõ
vn⁹ homo ſimplex ſcḿ mundũ tantos ꝑplos
ↄuertebat qui erãt antiquati in eorum ſecta
mala. ꝛ ſtatiꝫ credebãt ꝛ ↄuertebant̃ ad xp̃m
Idẽ de peccatoribꝫ aſſuetis ĩ peccatis. ꝛ ſta/
tim ↄuertebant̃ ad ꝟtutes. Et mõ cũ ſimus
tot p̃dicatores nõ poſſum⁹ ↄuertere vnũ in/
fidelẽ. imo iã ↄuerſi puertunt̃. qꝛ apl'i ↄuert-
runt totũ mundũ q̃ſi. qꝛ in omnẽ terrã exiuit
ſon⁹ coꝝ ꝛc̃. et modo multi puerſi ſunt. Pro
rñſione dicat̃ quõ apl'i habebãt tria. q̃re neqꝫ
mirũ ſi gentes cõuertebant̃. ſ. p̃mo doctrinã
celeſtialẽ. nos habem⁹ oppoſitũ. igit̃ ꝛc̃. ſꝫ do/
ctrina apl'oꝝ tota erat celeſtis inclinãdo gẽ/
tes ad amorẽ dei. ꝛ ad amandũ celeſtia. Nõ
aũt doctrina ml'toꝝ tota ẽ poetaꝝ dãnatoꝝ
quõ ꝗ poterit aliquẽ ſaluare. Talis doctrĩa
aures tangit nubibꝫ atris ꝛc̃. ſed nõ cõuertit
corda. Doctrina celeſtis ꝛ euãgelica hꝫ oppo
ſitũ. nõ hꝫ illas cadẽtias doctrine poetarũ. ſꝫ
doctrina euãgelica frangit ꝛ penetrat corda
ꝛ illumĩat intellectũ ꝛ ĩflamat volũtatẽ. Dat̃
exemplũ de aqua q̃ aſcendit naturalit̃ tantũ
quãtũ deſcẽdit. Si ꝟo ꝓcedit a p̃ncipio infi/
mo nõ põt aſcẽdere. Ita eſt de doctrina euã/
gelica q̃ ab altiſſimo p̃ncipio ꝓcedit. ab illo
fonte de q̃ Ecc'i. j. Fons ſapie verbũ dei in
excelſis. Iõ facit aſcẽdere pſonã deuote p̃di
cantẽ et ipam obſeruantẽ vſqꝫ ad celũ. Sed
aqua doctrine poetaꝝ ꝓcedit a p̃ncipio ꝛ fõ
te hũani intellect⁹. quõ ꝗ faciet te ad celũ aſcẽ
dere. Propter h̃ dicebat xp̃s. Oĩs q̃ bibit ex
aqua hac. ſ. doctrine p̃hie ſcḿ intellectũ alle/
goricũ. ſitiet iterũ. Qui aũt biberit ex aq̃ quã
ego dabo ei. non ſitiet in eternũ. Ioh. iiij. Et
qꝛ beat⁹ Philipp⁹ p̃dicabat doctrinã euãge/
licam ꝛ celeſtẽ. ꝛ diſputabat ſine forma p̃hie.
ſimplicit̃ dicẽdo ꝟba fidei. gẽtes credebãt et
ↄuertebant̃. qꝛ hec ꝓmiſerat eis xp̃s dicens.
Ego dabo vobis os ꝛ ſapiaꝫ cui nõ poterũt
reſiſtere ꝛ ↄtradicere oẽs aduerſarij vr̃i. Lu.
xxj. ¶ Secũda ratio eſt. qꝛ apl'i habebãt vi/
tã ſpũalẽ. nõ curabãt de bonis huius mũdi.
imo dicebãt gentes. Quid vult iſte hõ. vult
pecunias vel dignitates. Rñdebãt aliĩ non.
Ergo quid vult dicebãt aliĩ. nihil aliud vult
niſi honorẽ dei ꝛ ſaluatiõꝫ aiaꝝ. Ieiunabãt
faciebãt magnas penitẽtias ꝛ afflictões in
ſuis pſonis. vitabãt familiaritates. Nos ꝟo
mõ neſcim⁹ p̃dicare niſi ꝑ vanitate vt videa
mur ꝛ laudemur. vel ꝑ pecunijs acquirẽdis
vel ꝑ familiaritatibꝫ habẽdis. Nõ eſt iſta vi/
ta ſpũalis. qꝛ in mala hora intraſtis religio/
nem. qꝛ licꝫ lr̃a regis vel pape ſit optime ordĩ
nata. ꝛ colore rethorico falerata. ſi ꝟo nõ ha/
bet ſigillũ nõ creditis aliquid. Ita ſermo re
thoricus ꝛ optime ordinat⁹ eſt vt lr̃a regꝭ xp̃i
vel pape. ſꝫ quãdo ille qui p̃dicat caret ſigil/
lo bone vite nõ credit̃ ſibi. Iſta eſt cauſa q̃re
modo non cõuertunt̃ infideles nec peccato/
res. Apoſtoli aũt habebãt vitã ſpũalem. ꝛ ſi/
cut dicebãt ore. ita ſeruabãt opere. Ideo cre
debat̃ eis. Ideo apoſtol⁹. Nõ audeo aliquid
loqui eoꝝ que ꝑ me nõ efficit xp̃s. ad Roma.
xv. ¶ Tertia ratio. non ſoluꝫ habebant do/
ctrinã celeſtẽ et vitã ſpũalem. ſed habebant
opera diuina. ſcꝫ in miraculis que faciebãt.
quia quãdo p̃dicabant de articulis fidei. vt
de trinitate. de incarnatione xp̃i. et paſſione
reſurrectione. et aſcenſione. ꝓbabant hoc nõ
ſolũ auctoritatibus ſacre ſcripture ſed etiaꝫ
per demõſtrationeꝫ euidentẽ ſeu potiſſimã.
ſcꝫ per miraculũ. Ideo neqꝫ mirũ ſi cõuerte
bantur gentes. Ideo dicit̃ de apoſtolis. Il/
li autẽ p̃dicauerunt vbiqꝫ dño cooperante ꝛ
ſermonẽ ↄfirmante ſequentibꝫ ſignis. Mar
ci vltimo. Dicã vobis vnũ ſingulare de bea
to Philippo. qui p̃dicando per ſichiã venit
ad quãdam ciuitatem. vbi erat quidã draco
terribilis qui emittebat anhelitũ vt furnus
de calce emittit fumũ. et corrũpebat omnes
de illa ciuitate. ꝛ interficiebat multos. Qui/
bus dixit Philipp⁹. Credite mihi ꝛ ſtatuam
iſtã confringite et in loco eius crucẽ domini
adorate. vt infirmi veſtri curent̃ et ſanent̃ et
mortui ſuſcitet̃. Et incepert̃ clamare dicẽdo

Tantū fac vt ſanemur. ꝛ hūc martē ꝑtinus
cōfringem⁹. Tūc ſanct⁹ Philippus draconi
ꝓcepit vt in locū deſertū iret ꝛ nulli noceret.
Qui ſtatim receſſit ꝛ vlteri⁹ nō cōparuit. tūc
ſanct⁹ Philippus oēs ſanauit ꝛ trib⁹ mortu
is et dracone bñficiū vite īpetrauit. Sicq₃
vniuerſis credentib⁹ eis pſ̄bros ꝛ diaconos
ordinauit. ¶ Nota moralit̄ draco corrūpēs
cōmunitatē ē notabilis pſona viuēs in mala
vita. q꞉ ei⁹ exēplo oēs corrūpunt̄. Si in aliq̄
loco eſt aliqs cleric⁹ vel religioſus cōcubina
ri⁹. talis dr̄ ꝛ eſt draco corrūpēs et occidens
oēs. audiēdo miſſam ſuā ꝛc̄. Sed hētis duo
remedia. ſ. ꝓmū intimare ꝓlato. ſecūdū ꝙ re/
ctores faciāt ordinationē. ꝙ oēs male mulie
res ſint in lupanari ꝛc̄. ꝛ ſic draco exibit ā vo
bis. ꝛ infirmi ꝛ mortui ex peccatis ſuſcitabū
tur ꝛc̄. Ideo dicit ſcptura. Neſcitis q꞉ modi
cū fermentū totā maſſam corrūpit. Expur/
gate vet⁹ fermentū vt ſitis noua ꝯſperſio ſi
cut eſtis aſimi. Etem̄ paſca noſtrū imolatuſ
eſt xp̄s. Itaq₃ epulemur. nō in fermēto vete/
ri neq₃ in fermēto malicie ꝛ neq̄cie. ſ₃ in azi/
mis ſinceritatis ꝛ veritatis. Et ſequit̄. Au/
ferte malū ex vobiſmetipſis. j. Cor. v. Vide
ibi pulchra. ¶ Quātū ad tertiū ſignū diuie
filiatiōis eſt ei⁹ paſſio martyrialis. Pro xp̄o
ſuſtinuit martyriū. Vñ cū ꝓdicaſſet ꝛ m̄ltos
ꝓp̄los cōuertiſſet. et erat iā annoꝝ octuagin/
taſeptē. Poſt hec infideles eū tenuerūt ꝛ cru
ci ad inſtar mgr̄i ſui. ſ. xp̄i ih̄u quē ꝓdicabat
affixerūt. ꝛ crucifixus etiā lapidauerūt eū. et
ſic ad dñm migrauit. ꝛ felicit̄ vitā cōpleuit.
¶ Moralit̄. ita nos velim⁹ mori in cruce pe
nitētie. quia ſicut crux fuit xp̄o afflictio. ſed in
ea voluit mori. Ita pnia eſt afflictio. ꝛ in illa
oportet nos mori ſi volum⁹ ſaluari. Iō apo
ſtolus. Qui xp̄i ſunt carnē ſuā crucifixerunt
cū vicijs et ꝯcupiſcētijs. ad Gal. v. ¶ Mo/
do videam⁹ de vita beati Iacobi q̄ eſt. ſed eā
dicā breuiter in decē ꝯcluſionib⁹. ¶ Prima
ꝯcluſio q̄re dicit̄ Iacob⁹ minor. ad differen
tiam Iacobi zebedei fratris Iohis euāgeli
ſte. qui dicit̄ maior. eo q꞉ ꝓor fuit ap̄l'us xp̄i.
Vñ h̄ ꝯſuetudo in religiōib⁹ obſeruat̄ vt ille
q̄ ingredit̄ ꝓor. maior vocet̄. ꝛ ille q̄ poſterior
minor. lic₃ ſit prior etate aut ſanctitate vl̄ di
gnitate. Iō dicebat ap̄l'us de ſe. Ego ſu₃ mi
nim⁹ apoſtolorū. ꝓma ad Corinth. xv. cū tñ
ſit de maiorib⁹ in dignitate ꝛ ſanctitate. S₃
q꞉ vltim⁹ fuit vocatus ad apoſtolatū. dicit.
Ego ſum minim⁹ ꝛc̄. Secūda ꝯcluſio ꝙ di

cebat̄ Iacob⁹ iuſt⁹. ꝓpter meritū excellētiſſi/
me ſanctitatis. Nā ſc̄m Hieronymū tante re
uerētie ꝛ ſāctitatꝭ fuit ꝙ vinū ꝛ ſincerā nō bi/
bit. carnes nunq₃ mādu cauit. ¶ Tertia cō/
cluſio ꝙ dicebat̄ Iacob⁹ frat̄ dñi. ſed quō. q꞉
certū eſt ꝙ vgo Maria nō peperit niſi xp̄m
ih̄m. quō ergo dicit̄ frater dñi cū nō eſſet niſi
cōſanguine⁹ german⁹ fili⁹ Marie cleophe.
ſ₃ dicebat̄ frater dñi. quia ſimlim⁹ ſibi fuiſſe
ꝓhibet̄. intantū vt pleriq₃ in coꝝ ſpecie falle/
rent̄. Unde cū iudei ad capiendū xp̄m ꝓge/
rent a iuda q̄ xp̄m a Iacobo tanq₃ eorū fa/
miliaris optime diſcerneret ſignū oſculi ac/
ceperūt dicēte iuda. Quēcūq₃ oſculat⁹ fue/
ro ipſe ē tenete eū ꝛc̄. Math. xxvj. Tanta erat
ſimilitudo coꝝ ꝙ ſanct⁹ Ignaci⁹ q̄ erat in an
tiochia ꝛ nunq₃ viderat xp̄m in ep̄l'a ad bea/
tū Iohem dicit. Si licitū eſt mihi apud te
ad hieroſolymi ꝑtes volo accedere vt videā
illū venerabilē Iacobū qui cognomiat̄ iu/
ſtus. quē referūt xp̄o ih̄u ſimilimū facie. vita
ꝛ modo cōuerſatiōis. ac ſi eiuſdem vteri frat̄
eēt gemell⁹. Quē dicūt ſi video. video ꝛ ip̄m
ieſum xp̄m ſc̄m omnia corpis eius lineamēta
¶ Quarta cōcluſio ꝙ erat magne oratōnis
ꝛ deuotionis. Totiēs in oratione genua fle/
ctebat vt callos in genib⁹ ſicut in calcaneis
videret̄ habere. Hic ſol⁹ inter apoſtolos ꝓ/
pter nimiā ſanctitatē ſuā ꝑmittebat̄ intrare ī
ſanctaſanctoꝝ. nō quidē cauſa immolatiōis
ſed orationis. ¶ Quinta cōcluſio ꝙ mortuo
domino in die veneris ſancta. votū vouit ſe
nō comeſturū donec videret dñm a mortu/
is ſurrexiſſe. ſicut dicūt Hieronym⁹ ꝛ Ioſe
phus in libro de viris illuſtrib⁹. In ipſa autē
die reſurrectiōis cū vſq₃ ad diē illam nō gu/
ſtaſſet eidē domin⁹ apparuit ac eis qui cu₃ eo
erāt ꝛ dixit. Ponite mēſam ꝛ panem. deinde
panē accipiens benedixit ꝛ dedit Iacobo di
cens. Surge frater mi comede quia fili⁹ ho
minis a mortuis reſurrexit. Sexta ꝯcluſio
q꞉ ꝓmus inter apoſtolos miſſam celebrauit
Nā ꝓpter excellentiā ſue ſanctitatis ſibi hūc
honorē ap̄l'i fecerūt. In antiochia petr⁹ miſ/
ſam celebrauit. Marc⁹ in alexādria. Iaco/
bus in hierl'm. Qñ ap̄l'i debebāt incipere ad
ꝓdicandū ꝑ mundū tenuerūt ꝯſiliū q̄s eorū
eſſet epiſcop⁹ hieruſalē. ꝛ fuit ꝯcluſum ꝙ Ia
cobus. O qualis honor in ciuitate vbi ince
pit xp̄ianitas. vbi xp̄us paſſus eſt. Apoſtoli
autē omnes erāt ſacerdotes ꝛ ep̄i ordinati a
xp̄o. ſed non vt in certis ciuitatib⁹ eſſent ep̄i

Septima ꝯcluſio.q2 habuit ſingularē pa
tiētiā. Vn̄ cū ſeptimo anno epat⁹ ei⁹ apl'i ad
diē paſce ꝯueniſſent.interrogātes eos Jaco/
bo. q̄nta p eos feciſſet dn̄s. corā ꝑpl'o refere/
bāt.intm̄ vt iā ꝓpe eſſet ꝙ baptiſari vellēt. re/
pente quidā tēplū ingrediēs clamare īcepit
O viri iſraelite q̄d facitis cur ab iſtis magis
vos decipi ꝑmittitis. Jntm̄ aūt ꝑpl'm cōci/
tauit vt apl'os lapidare vellet. Aſcēdit autez
hō iſte ſuꝑ grad⁹ vbi Jacobꝫ ꝑdicabat.ꝛ ipm
ꝑcipitauit deorſum.ꝛ extūc claudicauit. cuz
alios infirmos ſanaret.noluit ſeipm ſanare.
ſ3 ꝓpter honorē ihū xp̄i illā diuiſā voluit por/
tare vt bon⁹ miles. ¶ Octaua ꝯcluſio ꝙ fuit
marty2 gl'ioſus. Jn anno em̄ epat⁹ octauo
vidētes iudei ꝙ nō poſſent occidere paulū.
eo ꝙ ceſarē appellaſſet.ꝛ romā miſſus fuit.ꝑ/
ſecutiōis ſue rabiē in Jacobū ꝯuerterūt.cō
tra eū occaſionē q̄rētes. Jō ad eū ꝯuenerūt
dicētes. Oramus te vt reuoces ꝑpl'm.q2 ipſe
errat in ihū putās ꝙ ipſe ſit xp̄s.depcamur g̃
te vt ſuadeas oībꝫ ꝯueniētibꝫ in die paſce de
ihū. Tibi em̄ obtēperabim⁹ oēs. ꝛ de te tam
nos q̄ꝫ ꝑpl'us teſtimoniū ferim⁹.q2 iuſt⁹ es. ꝛ
ꝑſonā nulli⁹ accipis. Statuerunt illū g̃ ſuꝑ
pinnā tēpli.ꝛ voce magna clamātes dixerūt.
Viroꝝ iuſtiſſime cui oēs obtemꝑare dēm⁹.
annūcia nob̄ q̄d tibi videt̄ de ihū. Tūc Ja/
cobꝫ cū ingēti voce r̄ndit. Quid me int̄roga
tis de filio hoīs. Ecce ipſe ſedet ī celis a dex/
tris dei.ventur⁹ iudicare viuos ꝛ mortuos.
Hoc audiētes xp̄iani gauiſi ſūt valde. Pha
riſei aūt ꝛ ſcribe dixerunt. Male fecim⁹ tale
teſtimoniū ꝑſtare ihū. Aſcēdam⁹ et ꝑcipite/
m⁹ eū deorſū.ꝛ clamauerūt dicētes.o.o.ꝛ iu
ſtus errauit.ꝛ ꝑcipitauerūt eū ꝛ lapidibꝫ ob
ruebāt eū dicētes. Lapidem⁹ Jacobū iuſtū
Qui deiect⁹ nō ſolū mori nō potuit ſ3 ꝯuer/
ſus et ſuꝑ genua ꝓcūbens orabat di. Rogo
dn̄e dimitte eiſ q2 neſciūt q̄d faciūt. Tūc vn⁹
ex ipis perticā fullonis arripiēs valido ictu
caput ei⁹ īpetijt ꝛ cerebrū excuſſit taliq3 mar
tyrio migrauit ad dn̄m. ¶ Nona cōcluſio ꝙ
refert Joſephus ꝙ ꝓpt̄ pctm̄ mortis Jacobi
iuſti factū ē excidiū hierl'm ꝛ diſpſio iudeoꝝ
ſ3 nō ſolū ob mortē Jacobi ſ3 etiā ob mortez
dn̄i ꝑcipue h̄ deſtructio facta ē ſm ꝙ dn̄s dt
in euāgelio. Lu.xix. Nō relinquēt ī te lapidē
ſuꝑ lapidē.eo ꝙ nō cog̃ueris tp̄s viſitatiois
tue. Tyt⁹ em̄ fili⁹ veſpaſiani imꝑatoris hie/
ruſalē cepit ꝛ captā ſubuertit tēpluq3 fundi/
tus deſtruxit. Et ſic iudei xp̄m.xxx.denarijs
emerūt.ſic ꝛ ipſe vno denario.xxx. iudeos vē
didit.vt narrat Joſeph⁹. Nonagita ſeptē mi
lia iudeoꝝ vēditi ſūt ꝛ vndecies centena mi/
lia fame ꝛ gladio perierūt.

¶ De inuētione ſancte crucis Sermo.

Mihi abſit gloria/
ri niſi ī cruce dn̄i nr̄i ihū xp̄i. Ver/
bū iſtud habet̄ textualit̄ Gal'.vj. Et
officiat̄ in epl'a hodierna. Solēnitas iſta et
feſtū p̄ns d2 inuētio ſcē crucis. q2 btā Hele/
na mr̄ Cōſtātini imꝑatoris cū m'ltis mira/
culis iuenit crucē dn̄i nr̄i ihū xp̄i quā iudei
abſcōderūt. De h̄ etiā erit ſmo nr̄. Si placet
deo habebim⁹ bonas doctrīas ad intellect⁹
illumīatione.vite ordinatiō3.ꝛ aīaꝝ nr̄aꝝ cō
ſolatiōez.ſ3 ꝑmo ſalutet̄ ꝟgo maria. Jn p̄nti
ſmōe intēdo ꝑtractare ꝟbū ꝓpoſitū triplicit̄.

¶ Primo in ꝑſona xp̄i in cruce patiētis.

¶ Secūdo in ꝑſona beate Helene crucem
requirentis.

¶ Tertio ī ꝑſona cuiuſlibꝫ hoīs ꝟe credētis
De ꝑmo ꝑtractādo ꝟbū in ꝑſona xp̄i ī cruce
patiētis dic ipſe xp̄s. Mihi abſit.ſ. ꝙ veniam
ad gloriā reſurrectiōis corꝑis niſi ꝑ crucem
Jnuenit̄ eī clare ī ſacra ſcptura ꝙ xp̄s m'lto/
tiēs fuit in ꝑiculo mortis int̄ iudeos.ꝛ diuer
ſimode fuit ei⁹ mors intētata.ſ3 null⁹ ali⁹ mo
dus moriendi placuit ſibi niſi in cruce.alios
modos moriēdi vitauit fugiēdo vl' alit̄. S3
ad mortē crucis venit g̃tis ipſemet d̄ galilea
in hierl'm. ¶ Primo quidē fuit in ꝑiculo mori
endi ſtatī q̄n fuit nat⁹. Tūc em̄ regebat He/
rodes alienigena. Qui fauore īꝑatorꝫ roma
ni obtinuit regimē iudeoꝝ q̄ audiēs natiui/
tatē regis iudeoꝝ a regibꝫ oriētis.ꝛ locū nati
uitatis a rabinis iudeoꝝ voluit xp̄m occide
re.ꝓpt̄ qd̄ miſit hoīes armoꝝ vt occidet oēs
pueros ciuitatꝫ bethleē ꝛ ei⁹ attinētijs. et ita
factū eſt. S3 angel⁹ dn̄i apparuit Joſeph di
cēs ꝙ fugeret in egyptū cū puero ꝛ mr̄e ei⁹ ꝛ
ſic euaſit xp̄s.et fuit ꝯpleta ꝓphia Job.j. Pue
ros ꝑcuſſerūt gladio.ꝛ euaſi ego ſol⁹. Querit̄
q̄re iſta mors n̄ placuit ſibi. Rn̄ſio moral'.ad
inſtruēdū nos vt vitem⁹ mortē gladij ſp̄ūalis
ſc3 excōicatiōis. Legit̄ ꝙ ī paſſiōe ſol⁹ Petr⁹
portabat gladiū. Symon petr⁹ hn̄s gladiū
eduxit eū.ꝛ ꝑcuſſit pōtificis ſeruū ꝛ abſcidit
auriculā ei⁹ dextrā. Jo.xviij. Nō q̄re ſol⁹ ſan
ctus Petr⁹ portabat gladiū. quia ſol⁹ papa
vel p̄latus habet gladiū ſn̄ie excōmunicatio
nis. Jſte gladi⁹ multū eſt timēd⁹ ꝛ cauēdus

Sicut em̄ gladiꝰ materialis ſcindēdo diui/
dit mēbrū a corꝑe. ita gladiꝰ excōicatiōis di
uidit ⁊ ſcindit hoīem q̄ eſt mēbrū myſticū ec/
cleſie a corꝑe eccl'ie. intm̄ ꝙ ſi in eccl'ia darē
mihi optio q̄d vellē ampliꝰ. vl' ꝑdere digitū.
vl' ſtare ī excōicatōe. potiꝰ vellē ꝑdere digitū
etiā manꝰ ⁊ pedes ⁊c̄. q̄z eſſe excōicatū ꝑ me/
diā horā. xj. q. iij. oīs. Nihil dʒ formidare xp̄i
anus q̄z ſeꝑari a corꝑe xp̄i. Si em̄ ſeꝑat a cor
pore eiꝰ. nō eſt mēbrū eiꝰ. ⁊ ſi nō eſt mēbrū eiꝰ
nō vegetat ſp̄ū eiꝰ. Uide ibi pulchra. c. abſit.
de excōicatiōe. Dicatur miraculū de arbore
nucū. Ecce rō q̄re xp̄s noluit mori ꝺ gladio
vt nos vitemꝰ gladiū ſp̄ūalē. q̄ ferit qn̄ dicit.
denūciamꝰ talē excōmunicatū eſſe ⁊c̄. Fugi
te ḡ a facie gladij. qm̄ vltor iniq̄tatū eſt gla/
diꝰ. Job. xix. Fugit hō facie gladij qn̄ ponit
ſe in rōne. q̄ ſtatim hō inuenit abſolutionē.
Nullus dicat. ita bn̄ comedo bibo ⁊ dormio
ſic ante excōicationē. comedo panē ⁊c̄. ſed nō
comedit aīa. q̄ꝺ eſt peiꝰ. ¶ Secūdo xp̄s fuit
in ꝑiculo moriēdi p̄cipitatꝰ. vt recitat Luce
iiij. Chriſtꝰ em̄ natꝰ fuit in ciuitate bethleē. ⁊
fuit nutritꝰ in ciuitate nazareth. Jdo dr̄ ih̄s
de nazareth. Et incepit p̄dicare et miracula
facere ī ciuitate capharnaū. Tūc iudei dixe/
runt. Quāta audiuimꝰ de re facta ī caphar/
naū. fac ⁊ hic in patria tua. Luce. iiij. Rn̄dit
eis xp̄s ī ſnīa ꝙ nō merebant. q̄ nō credebāt
ī eū. imo deſpiciebāt eū. dicēdo. Nōne hic ē
filiꝰ fabri. ⁊ illiꝰ mulieris marie. Et repleti ſūt
oēs ira. ⁊ ſurrexerūt. ⁊ eiecerūt eū extra ciui
tatē. ⁊ duxerūt eū vſq̄ʒ ad ſuꝑciliū mōtis ſuꝑ
quē ciuitas illa erat edificata vt p̄cipitarent
eū. Jpſe ꝟo reddidit ſe inuiſibilē eis q̄ dice/
bant ꝑquirēdo eū. ⁊ vbi eſt. Jh̄s aūt trāſiēs
ꝑ mediū illoꝝ ibat. Lu. iiij. Quare noluit ſic
mori. q̄ ſi voluiſſet ꝑ iſtā mortē etiā ſaluaſſet
totū mundū. Rō quare noluit ſic mori vt da
ret nobis inſtructionē vitādi mortē p̄cipicij
q̄ fit ex peccato ſuꝑbie. Qn̄ em̄ demon vult
aliquē p̄cipitare in inferno. ꝓmo facit eū aſcē
dere in ſuꝑcilio mōtis ſuꝑbie. Uerbi grā. ꝓ/
mo de religioſis. qn̄ em̄ religioſus viuit de/
uote ī clauſtro. ſeruādo regulā ⁊ ꝯſtitutiōes
talis via plana vadit ad ꝑadiſum. ſʒ dyabo/
lus volēs ip̄m p̄cipitare in inferno ponit in
corde ſuo hāc imaginationē dicēſ. Quare tu
nō vadis ad ſtudiū. et forte eſſes magiſter in
theologia. ⁊ poſt ꝯfeſſor regis. deinde ep̄us.
⁊ ſic dimittit deuotionem ⁊ obſeruātias ⁊c̄.
Et qn̄ eſt alte ī ſuꝑcilio mōtis p̄cipitat ī in/
fernū. de quo dicit Dauid dyabolo. Deieci/
ſti eos dū alleuarent. ps. lxxij. Jdē de ſimpli
ci clerico qn̄ habet ꝑuū bn̄ficiū. non curat ꝺ
concubina. q̄ nō poſſet ꝓuidere ſibi ⁊ filijs.
nec dat amicis. O dicit dyabolꝰ. Ego faciā
te aſcēdere. ponit in corde ſuo vt ponat ſe cū
magnis dn̄is vt cuʒ eis habeat bn̄ficia ⁊c̄. et
qn̄ ſunt alte p̄cipitant a dyabolo. Deiceciſti
eos ⁊c̄. Jdē de vob laicis qn̄ mechanicꝰ vel
laborator viuit ſimpl'r de ſuo labore vl' offi/
cio vadit recte ad ꝑadiſuʒ ꝑ viā planā. ſʒ dya
bolꝰ ponit ſe ī corde ſuo dicēs. q̄re tu nō ēēs
in ꝯſilio ⁊ in officijs ville vt talis ⁊c̄. ⁊ qn̄ ſūt
tūc nihil aliud q̄rūt q̄z lucrū tp̄ale. Deiceciſti
eos ⁊c̄. Jdē ꝺ mulieribꝫ. qn̄ em̄ mulier viuit
ſimpliciť. curat de domo de filijs. diligit vi/
rū ſuū ⁊ obedit ei in oībꝫ licitis ⁊ honeſtis. ta
lis mulier recte vadit ad ꝑadiſum. ſʒ dyabo/
lus ponit ī corde ſuo vt ſit dn̄a. quomō poſſit
ſuppeditare virū. ⁊ ꝙ nihil faciat niſi ip̄a ordi
nabit. dicēs. q̄re ego nō faciā vt talis facit. et
q̄re nō ibo vt talis ſic induta ⁊c̄. O quot mo
riunt p̄cipitati. Jō dic̄ Job in ꝑſona p̄cipi/
tati dyabolo. Eleuaſti me ⁊ q̄ſi ſuꝑ ventū po
nens eliſiſti me valide. Scio ꝙ morti trades
me. Job. xxx. Ecce rō quare xp̄s noluit mori
p̄cipitatꝰ. ¶ Tertio fuit in ꝑiculo moriēdi la
pidatꝰ. vt narrat a Johē euāgeliſta. viij. ⁊. x.
ca. Cuʒ em̄ xp̄s p̄dicaret iudeis de ſua diui/
nitate dicēs. Amē dico vobis. Si q̄s ſmo/
nem meū ſuabit. ſ. legē euangelicā. mortē nō
videbit in eternū. Joh̄. viij. Cui dixerūt iu/
dei. Quē teip̄m facis. Nūquid tu maior es
patre noſtro abraā. q̄ mortuꝰ eſt. ⁊ ꝓph̄e mor
tui ſunt. ⁊ tu dicis. Si q̄s ſermonē meū ⁊c̄.
Rn̄dit ih̄s. Amē dico vobis. anteq̄z Abrahā
fieret ego ſum. Tunc iudei dixerunt moriat
Tulerūt lapides vt iacerēt in eū. dic̄ Johēs
Jh̄s aūt abſcōdit ſe. ⁊ exiuit de tēplo. Qua/
re noluit mori iſta morte Rn̄deo ꝙ ad inſtru
ctionē noſtrā ex pctō auaricie. Auarꝰ em̄ eſt
vt lapis durꝰ ⁊ frigidꝰ. nullā hn̄s pietatē pri
mo indigēti. De auaro dicit Job. Cor eiꝰ in
durabit quaſi lapis Job. xlj. Auari ḡ mori/
unt lapidati. Tot lapidibꝫ ꝑcutiunt q̄t ſunt
modi auaricie. Primꝰ lapis eſt ꝓmus modꝰ
auaricie q̄ dr̄ rapina. Jſto lapide p̄cutiūtur
dn̄i tp̄ales a dyabolo qn̄ nō ſunt ꝯtēti ꝺ ſuis
redditibus. q̄ nō ſufficiūt. tot ſūt vanitates
quas faciūt. et ꝑquirūt modos varios ⁊c̄. ꝓ
ſuos vaſallos. ¶ Secūdus lapis dr̄ ſymo/
nia. Jſto lapide ꝑcutiuntur prelati clerici et

religioſi q̄ neſciūt dare bñficia nec miſtrare
ſacra niſi cū pecunijs ꝛc̄. totū oportet emere
¶ Terti⁹ lapis dr̄ vſura. Antiqt⁹ ſoli iudei la
pidabanť iſto lapide. ſ3 mō ꝛ xp̄iani ſi p̄ſtent
aliq̄d alicui. ſtati dicūt. vos dabitꝭ mihi tm̄.
vſura eſt ꝛ dānatio. q2 p̄ p̄ſtare nec etiā papa
poſſet aliq̄d recipe ſine pctō. O q̄t lapidanť
iſto lapide. Idē ſi bñt aliq̄d vēdere ad ſperā
volūt ampli⁹ ꝓpť expectatiōꝫ. vſura ē. Ide3 ſi
p̄ſtāt ſup̄ poſſeſſiōes recipiūt fruct⁹. vſura ē.
Ide3 ſi p̄ mutuo obligāt libertatē alteri⁹ ad
cauandū vľ molendū in ſuo molēdino. Si
ḡ vis cēſualia. ſit ꝟa emptio ꝛ ꝟa vēditio. ꝛ p̄
ciū ſit iuſtū. Aliť autē quouis mō q̄s capiat
pecuniā vel aliq̄d equalēs vltra ſortē. vſura
eſt ꝛ aiaꝝ dānatio. vt p3. xiiij. q. iij. putāt. imo
ſola ſpes vſurariū facit. xiiij. q. iij. ſi mutuo.
¶ Quart⁹ lapis ē fraus male vendendo vel
male emēdo. Iſto lapide lapidanť mercato
res. tabernarij. hoſpitalarij ꝛ hmōi. ¶ Qui
tus lapis ē calūnia. Iſto lapide lapidanť iu
riſte. aduocati. iudices. p̄curatores ꝛ notarij
q̄ calūnioſe dilatāt q̄ſtiōes. faciūt ꝙ durāt li
tes q̄diu ſentiūt pecunias ꝛc̄. ¶ Sextus la
pis ē q̄ dr̄ detētio Iſto lapide lapidanť q̄ de
tinēt ſibi ſolidatā ſeruoꝝ ancillaꝝ decimas ꝛ
p̄mitias et legata defunctoꝝ. nō cōplēdo te
ſtamēta. Itē illi q̄ detinēt illud qd̄ inuenerť.
Ecce q̄t lapides p̄ijcit dyabol⁹ ꝯ hoīes. Iō
xp̄s noluit mori lapidat⁹. Iō dr̄ ſcp̄tura. In
via ruine. ſ. auaricie nō eas et nō offendes in
lapides. nec credas te vie laborioſe ne pones
aīe tue ſcandalū. Eccī. xxxij. ¶ Quarto fuit i
p̄iculo moriēdi ītoxicat⁹ ſeu potionat⁹. Ipe
em̄ venit paup̄ in h̄ mōo. iuxta ꝓphiaꝫ Zach.
ix. Exulta ſatis filia ſyon. iubila filia hierl'm.
Ecce rex tu⁹ venit tibi iuſtus ꝛ ſaluator. ipſe
paup̄. Et intm̄ tenuit vitā pauperē in h̄ mōo
ꝙ nō hēbat domū nec camerā poſt ſermonē
ſ3 inuitabať ab aliq̄ ꝛc̄. Iudei ꝟo inimici ſui
vidētes ꝙ eū nō poterāt occidere nec p̄cipi
tādo nec lapidādo voluerūt ip̄m potionare
ſecrete. ꝛ inuitabāt eū ad prandiū. ꝛ poteſtis
cogitare ſi faciebāt ſibi ſalſam de arſenico ſ b
limato potionādo vinū vel aliud. De h̄ pro
phetia i p̄ſona xp̄i dicit. Tu dn̄e demōſtraſti
mihi ꝛ cognoui. tu oñdiſti mihi ſtudia eoꝝ.
cogitauerūt ꝯ me cōſilia dicētes. Mittam⁹
lignū in panē ei⁹ et eradam⁹ eū de tr̄a viuē
tiū. ꝛ nomē ei⁹ nō memoreť ampli⁹. Iere. xj.
S3 xp̄s q̄ oia ſciebat nolebat comedere d̄ ci
bo venenato. q̄re noluit mori iſta morte ꝛc̄.

R̄nſio ad inſtruēdū nos vt vitem⁹ mortē poti
onatā ex peccato luxurie. Qui em̄ vult aliu3
potionare cōiter ponit venenū in cibo dulci
ꝛ delectabili. Ita facit demon. Cibꝰ dulcis ꝛ
delectabilis videť luxuria ꝛc̄. ſ3 ibi ē venenū
peccati qd̄ aiā3 occidit. Cibꝰ ē venenat⁹. niſi
fiet inť virū ꝛ vxorē ꝟuando modū ꝛc̄. Iob.
Nūquid poterit aliq̄s guſtare qd̄ guſtatum
affert mortē Iob. vj. q. d. nō. Null⁹ quātūcū
ꝙ eſuriret vel ſitiret comederet cibū quē ſci
ret venenatū eē. Iō dic̄. nūq̄d poterit ꝛc̄. Et
tu luxurioſe comedis d̄ illo cibo quē ſcis ve
nenatū veneno pcti mortalis. niſi ſis infide
lis. ¶ Quito fuit i p̄iculo moriēdi p̄ crucem
ſeu crucifix⁹. S3 iſte mod⁹ moriendi placuit
ſibi ꝛ acceptauit. Vidētes iudei ꝙ n̄ poterāt
ip̄m occidere p̄cipitat⁹. lapidat⁹. nec potio
nat⁹. dixerūt. moriať crucifix⁹ vel crucifica
tus. ꝛ parauerūt crucē. Et tūc xp̄s p̄dicabat
in illa p̄uincia. ſ. galilee ꝛ ſciēs ꝙ iā iudei pa
rauerūt crucē. dixit diſcipulꝭ ſuis. Ecce aſcē
dim⁹ hieroſolymā ꝛ fili⁹ hoīs tradeť p̄ncipi
bus ſacerdotū. ꝛ ꝯdemnabunt eū morte ꝛc̄.
Math. xx. Ita ꝙ nō violēter ſ3 gratis venit
ad mortē crucis. Et data ſnīa a Pylato. nō
appellauit nec ſe excuſauit. ſ3 dic̄ Ioh. ꝙ ba
iulans ſibi crucē exiuit in eū q̄ dr̄ caluarie lo
cus. Ioh. xix. Quare iſte mod⁹ moriendi pre
alijs placuit ſibi. R̄ndeo. iā ſcitis ꝙ totū ma
lū tam aiaꝝ vt pctm̄ ignorātie. inclinatōnes
male. q̄3 etiā corpoꝝ vt infirmitates. dolores
labores et finaliť mors. totū h̄ venit ex pctō
ade ꝛ eue. quare pctm̄ venit ex receptiōe illi⁹
fruct⁹ vetiti. Chriſt⁹ ḡ q̄ venit ad reparandū
oia mala tam aiaꝝ q̄3 corpoꝝ. Ipe em̄ eſt ille
fruct⁹ de q̄ dr̄ ꝟgini Marie. B̄ndict⁹ fruct⁹
vētris tui. reuerſus eſt fruct⁹ ad arborē. q̄re
dicūt hiſtorie grecoꝝ antiq̄ ꝙ arbor crucis
erat de illo met ligno de q̄ adā recepit fructū
Iō qñ xp̄s fuit in arbore crucis tūc fructus
fuit in arbore reſtitut⁹. et rep̄auit oia mala q̄
ex pctō ade fuerāt ſecuta ſeruādo ordinē. q̄a
ſic mala aīe venerūt p̄mo. deinde mala cor
poris. Sic xp̄s rep̄ando p̄io recup̄auit ma
la aiaꝝ dādo remedia p̄ baptiſmū ex q̄ remit
tunť oia pctā. ꝛ rep̄auit ſciam denūciādo no
bis glīā p̄adiſi. Qñ aūt redibit cito ꝛ bñ cito
ad iudiciū generale ꝛ tūc rep̄abit mala cor
porū. q2 tūc reſurgem⁹ impaſſibiles ꝛ imorta
les ꝛc̄. Ecce rōem q̄re voluit mori i cruce. Et
de h̄ habeť figura Nume. xxj. de ſerpēte eneo
ſuſpēſo i patibulo qd̄ totū figura fuit paſſio

nis xpi ex q̄ nos ſumꝰ ſaluati. Ergo dicit̄ in
euāgelio. Sic moyſes exaltauit ſerpentē in
deſerto. ita exaltari opꝫ filiū hoīs. ſ. in cru/
ce vt oīs q̄ credit in ipm nō pereat ſꝫ habeat vi
tā eternā. Joh. iij. Jō dixit aplꝰs. Mihi ab
ſit gl'iari niſi in cruce dn̄i nr̄i ih̄u xpi in q̄ eſt
ſalꝰ vita ꝛ reſurrectio. ¶ Quātū ad ſecundū
h̄ verbū ptractabit̄ in pſona de ſcā Helena
crucē req̄rētis. Nā poſt xpi paſſionē reſurre/
ctionē ꝛ aſcēſionē ſancta crux faciebat infini
ta miracl'a. ex q̄bꝫ m'lti ꝯuertebāt̄ ad fidē xpi
O dixerunt iudei. Jſta crux deſtrueret nos.
iō abſcōdat̄ ne a xpianis inueniat̄. et foderūt
in mōte caluarie q̄ſi. xx. paſſus ſub terra ꝛ ibi
abſcōderūt ſanctā crucē. vbi fuit abſcōdita
p annos. cc. et vltra. quouſqꝫ illa ſcā mulier
Helena mr̄ Cōſtātini imꝑatoris ipam inue
nit. q̄ nouit̄ fuit ad fidē ꝯuerſa ex multꝫ mira
culis ſibi factis. ꝓpter qḋ illa ſancta m'lier ve/
nit hierl'm ad inq̄rendū crucē xpi. q̄ oēs iude
os ſapientes corā ſe vocauit. Cū aūt regina
interrogaſſet de cruce ꝛ de loco vbi fuerat do
minꝰ crucifixꝰ. ꝛ illi nullatenꝰ indicare vellēt
iuſſit oēs igne cremari. Ac illi timētes tradi
derūt iudā dicētes. Hic oīa q̄ queris indica
bit tibi. Jſte eīm totū ſcit. Ad quē regina ait.
Per crucifixū fame te pimā niſi mihi dixerꝫ
veritatē. Jpm igit̄ in puteū ſiccū iuſſit ꝓijci.
ꝛ ibidē moleſtia famis cruciari. Cū g̊ die ſe/
ptima inde extractꝰ ꝛ ad locū vbi ſācta crux
erat veniſſet ꝛ oraſſet. locꝰ ſubito cōmouet̄ ꝛ
fumꝰ aromatū miri odoris ſentit̄. Jta vt mi
raret̄ iudas. ꝛ diceret manibꝫ iūctis. Jn ve/
ritate xpe tu es ſaluator mūdi. Et p̄cingēs ſe
viriliť icepit fodere. et. xx. paſſus fodiēs tres
cruces abſcōditas repit. Cum aūt crucē ab
alijs diſcernere neſcirēt. poſuerūt eas ī me/
dio ciuitatis ꝛ cū circa horā nonā q̄dā iuue
nis mortuꝰ deferret̄. iudas feretrū tenuit et
p̄mā ꝛ ſecūdā crucē ſuꝑ corpus defuncti po
ſuit. ſꝫ nequaq̄ȝ ille ſurrexit. apponēs aūt ter/
tiā. defunctꝰ redijt ad vitā. Et multa alia mi
racula circa infirmos fuerunt ibidem facta.
Dyabolꝰ aūt ī aere vociferādo clamabat di.
O iuda q̄d feciſti. Jude meo ꝯ̄ria opatꝰ es.
Nā ille me ſuadēte fecit ꝓditiōeꝫ. ꝛ tu me re/
nuēte crucē xpi iueniſti. Per illū multoꝝ lu/
cratꝰ ſū aīas. p te videor pdere iam lucratas
Per illū regnabā in ꝓpl'o. p te iā expellor a re
gno. R̄ndit iudas. Xp̄s te dānet in abyſſum
ignis eterni. Et baptiſatꝰ ē. Et m'lti iudeoꝝ
viſis tot miraculis ꝯuerſi ſunt ꝛ baptiſati in

gloriā dei. De iſta inuētiōe fit hodie feſtū. et
potuit tūc dicere btā Helena. Mihi aūt ab
ſit gl'iari niſi ī cruce dn̄i nr̄i ih̄u xpi. ¶ Dicat̄
h̄ quāta fuerit virtꝰ crucis ad curandū oīs
infirmitates. ꝛ hodierna die eſt. niſi obſtet q̄
ſanitas corpis eēt aīe nociua. q2 deꝰ nō ē oc/
caſio pcti. Multꝫ eſt meliꝰ p aīa q̄ ſint infir
mi q̄ȝ ſi eſſent ſani. Nō g̊ recurratꝫ ad demo/
nes vl' ad ꝯiuratores. ſꝫ ponatꝫ ſuꝑ infirmi/
tatē emplaſtrū crucꝫ xpi cū noīe ih̄u cū calo
re deuotiōis ꝛ ſuauitatꝫ. tāta eſt virtꝰ crucis
xpi q̄ habebis ſanitatē. Jō cantat̄ mō. Sal
ue crux ſancta. ſalue mūdi gl'ia. vera ſpes nr̄a.
vera ferēs gaudia. ſignū ſalutꝫ. ſalꝰ ī piculis.
Virtꝰ crucis etiā apud infideles maxie per
oīa cōprobat̄. Nā refert Gregꝰ. in li. iij. dyalo
goꝝ. q̄ quadā die quidā iudeꝰ romā veniēs.
ꝛ declinata eēt iā dies ꝛ vbi remanere poſſet
minime repiſſet. in quodā tēplo idoloꝝ ad dor
miēdū ſe ꝯtulit. Qui ipiꝰ loci ſacrilegiū pti/
meſcēs. q̄uis fidē xpi nō hr̄et. cū ſigno crucꝫ
ſe munire curauit. Nocte āt media euigilās
vidit malignoꝝ ſpirituū multitudinē et ſa/
thanā ſedentē. ꝛ oēs ei aſſiſtētes. Et veniēs
vnꝰ de malignis ſpiritibꝫ adorauit eūꝫ. Cui
ille. Vn̄ venis. Et ille. Jn tali ꝓuincia fui et
bella plurima cōcitaui. Nota bn̄ in legenda
vſqꝫ ibi. Vas vacuū ſꝫ ſignatū. Ad hāc vocē
illa malignoꝝ turba diſpuit. Judeꝰ autē ad
epm venit. ꝛ ei oīa p ordinē enarrauit. ꝛ bap
tiſmū ſuſcepit. ¶ Quātū ad tertiū. v̄bū poſi
tū ptractabit̄ ī pſona cuiuſlibꝫ hoīs v̄e cre/
dētis. Nā gl'iā quā nos ſperamꝰ ī celo hēmꝰ
p xpi crucē. q2 in illa paſſus ē. iō nullꝰ añ xpi
paſſionē intrauit celū. ſꝫ ibat vel ad infernū
vel ad locū purgādoꝝ vel ad locū puuloꝝ ſi
ue lymbū vel ſinū pfectorū q̄ dr̄ ſinꝰ abrahe.
Dicat̄ quō infernꝰ ē in corde tr̄e vbi ſunt do
mūcule vt ī corde pomi. Jn ſinu g̊ abrae ibāt
aīe ſctōꝝ. p̄ma fuit Abel ꝛc̄. ꝛ ibi expectabāt
xpm q̄ extraxit eos inde qn̄ ſurrexit a mortu
is. De h̄ ꝓpha Zach. ix. Tu q̄ȝ ī ſanguie teſta
mēti tui eduxiſti vinctos d̄ lacu in q̄ nō erat
aq̄. Mō aūt ex quo xpianꝰ fit credēs in xpm
ꝛ eſt ei obediēs qn̄ morit̄ iā inuenit portā pa
radiſi aptā in v̄tute crucis. Crux xpi clauis
eſt paradiſi dicit Rabanꝰ. ſꝫ requirit̄ creden/
tia ꝛ obediētia. ꝛ ſic vadimꝰ ad gl'iam padiſi.
quā p crucē habemꝰ. Jō dicimus mō. Nos
aūt gloriari oportet in cruce dn̄i nr̄i ih̄u xpi.
in quo eſt ſalus vita ꝛ reſurrectio nr̄a. p quē
ſaluati ꝛ liberati ſumus.

¶ De ſancta cruce iterũ ſermo.

Euacuatũ eſt ſcan

dalũ crucis. ad Gal. v. Hic decla/
ret q̃d eſt ſcãdalũ vulgarit. Scan/
dalũ em̃ eſt vocabulũ grecũ. ⁊ in lingua nr̃a
vulgari idẽ eſt qḋ ĩpingere vel ledere vel cade
re. verbi gr̃a. qñ aliq̃s vadit p ſuã viã ⁊ nõ aui
ſando ſe ĩpingit in lapide vel alio ligno. h̄ dr̄
ſcãdalũ. Vñ dic̄ beat⁹ Tho. ſcḋa ſcḋe. q. xliij.
ar. j. q ſcãdalũ eſt dictũ vel factũ p̃bẽs alteri
occaſiõez ruine. Et h̄ ibidẽ pulchre declarat
p ſil̄itudinẽ obicis. vide ibidẽ. ¶ Idẽ ſpũal̄r
qñ aliq̃s incepit bonã vitã vel ĩ religiõe vel ĩ
militia vel ĩ ſtatu clericali vel ĩ ſtatu ſeculari.
cauete ne ĩpingatis p familiaritates vel al̄s.
q̃t hoĩes q̃t mulieres q̃t vidue ⁊c̄. vadũt deuo/
te ad p̄adiſum p viã bone vite. ſʒ poſt modi/
cũ impingũt ⁊ frãgũt ſibi collũ peccãdo mor
talit. Jḋ dic̄ ſcp̄tura. In via ruine. i. p̄iculo/
ſa in occaſiõe peccãdi. nõ eas. ⁊ nõ offendes ĩ
lapides. nec credas te vie laborioſe ne ponas
ſie tue ſcandalũ. Eccl. xxxij. Nõ ad p̄poſitũ.
In ſacra ſcriptura inuenit̄ triplex ſcandalũ
ſiue occaſio peccandi ꝯ crucẽ xp̄i. Primũ eſt
diſcipuloꝝ adherentiũ. ⁊ h̄ veniebat ex igno/
rantia. Secũdũ eſt hoĩm delinquẽtiũ. ⁊ hoc
veniebat ex malicia. Tertiũ eſt p̄ſonaꝝ non
credẽtiũ ⁊ h̄ veit ex cordis duricia. Sʒ q̃dli
bʒ iſtoꝝ fuit euacuatũ Primũ fuit euacuatũ
per xp̄i gl̄ioſam reſurrectionẽ. Secũdũ fuit
euacuatũ p celi lumĩoſam ap̄itionẽ. Tertiũ
p crucis xp̄i miraculoſã inuẽtionẽ. Jḋ dicit
thema. Euacuatũ ẽ ſcãdalũ crucis p̄mũ ſe/
cũdũ ⁊ tertiũ. ¶ Dico p̄mo q p̄mũ ſcandalũ
ſeu occaſio cadẽdi in pctm̃ ẽ diſcipuloꝝ ad/
herẽtiũ. ſ. apl̄oꝝ ⁊ alioꝝ. ⁊ h̄ veniebat ex igno
rãtia. Añ xp̄i paſſionẽ ⁊ reſurrectionẽ oẽs
diſcipuli valde ſcandaliſabant̄ de cruce xp̄i
intm̃ q nõ poſſent patient̄ audire nec credere
q xp̄s obiret in cruce. Vñ cum ſel̄ xp̄s dice/
ret eis q oportebat eũ ire hierl̄m ⁊ ibi multa
pati a ſenioribꝫ ⁊ ſcribis ⁊ p̄ncipibꝫ ſacerdo/
tũ. ⁊ occidi in cruce. ⁊ tertia die reſurgere. qñ
diſcipuli audierũt talia ſcãdaliſati ſũt. intm̃
q Petr⁹ aſſumẽs ihm cepit increpare eũ di.
Abſit a te dñe nõ erit tibi h̄. Qui ꝯuerſus di
xit Petro. Uade poſt me ſathana. ſcãdalum
mihi es. q̃a nõ ſapis ea q̃ dei ſũt. ſʒ ea q̃ hoĩm
Math. xvj. Nota. Uade poſt me ſathana. i.
aduerſari⁹. ſcandalũ mihi es. q̄ nõ ſapis ea.
ſupple. ꝯſilia q̃ dei ſunt. ſed ea q̃ hoĩm. ¶ Pro
hui⁹ declaratiõe nota ſil̄itudinẽ qñ aliq̃ ciui
tas ab inimicis obſeſſa cui⁹ rex ẽ potẽtiſſim⁹
ab hoĩbꝫ ciuitatꝭ dat̄ ꝯſiliũ regi vt p potẽtiã
⁊ violentiã liberaret ciuitatẽ. dicẽdo. ex quo
vos dñe eſtis potẽs liberate ciuitatẽ ⁊ gentẽ
veſtrã p potẽtiã. ecce ꝯſiliũ hoĩm. ſʒ ꝯſiliũ dĩ
eſt ad oppoſitũ. Nã lʒ xp̄s ver⁹ rex et meſſias
eſſet ſũme potens ad liberandũ ciuitatẽ ge/
neris hũani p potẽtiã ⁊ violentiã. tñ noluit ſʒ
p hũilitatẽ ⁊ patiaʒ ⁊ iuſticiã ſatiſfaciẽdo p̄ri
voluit libare ⁊ ipaʒ redimere. Iſtud ẽ ꝯſiliũ
dei. De h̄ p̄phia. Nõ em̃ cogitatiões mee co/
gitatiões vr̄e. neq̧ vie mee vie vr̄e. dic̄ dñs.
Quia ſic̄ exaltant̄ celi a terra. ſic exaltate ſũt
vie mee a vijs vr̄is. ⁊ cogitatiões mee a cogi
tatiõibꝫ vr̄is. Iſa. lv. q̄ g̃ petr⁹ ⁊ alij apl̄i ne/
ſciebãt ꝯſiliũ dei ſʒ hoĩm. iḋ errabãt. p̄pter qḋ
dixit xp̄s Petro. Neſcit̄ ea q̃ dei ſunt. Ideo
ſcandalũ apl̄oꝝ veniebat ex ignorãtia. Jḋo
dixit eis xp̄s ĩ nocte paſſiõis. Oẽs vos ſcan/
dalũ patiemi in me ĩ iſta nocte. Math. xxvj.
Et h̄ q̄ oẽs fugerũt qñ iuxta ꝯſiliũ dei xp̄s
p̄miſit ſe capi ⁊ ligari ⁊c̄. ⁊ p hũilitatẽ patien/
tiam ⁊ iuſticiã voluit mõm liberare. Jḋ qñ
diſcipuli videbãt crucẽ maledicebãt eã dicẽ/
do. o maledicta crux. Sʒ h̄ ſcãdalũ fuit eua
cuatũ p gl̄ioſam xp̄i reſurrectiõẓ. qñ xp̄s ap/
paruit eis. ⁊ aperuit illis ſenſum vt intellige
rent ſcp̄turas. Lu. vlt. Et intellexerũt fruct⁹
p̄uenĩẽtes ex cruce. ¶ Prim⁹ q̄ xp̄s ex paſſio
ne crucis aſſecut⁹ eſt gl̄iã corp̄is. ſ. impaſſibi
litatꝭ claritatẽ. agilitatẽ. ⁊ ſubtilitatẽ. ¶ Se/
cũdus fructus de liberatiõe ſanctorũ patrũ
de inferno. qḋ intelligẽtes apl̄i tũc bñdice/
bãt deo. ¶ Terti⁹ fruct⁹ de vniuerſali redẽ/
ptiõe q̄ ſoluit p̄ciũ ſupabũdans p oĩbꝫ. mul̄ti
nolũt exire captiuitatẽ. culpa eſt eoꝝ ⁊ nõ do
mini q̃ ſoluit. ¶ Quart⁹ fruct⁹ ẽ. q̄ ex paſſiõe
xp̄i ĩ cruce porta p̄adiſi fuit ap̄ta oĩbꝫ credẽti
bus q̃ ante fuerat clauſa oĩbꝫ generalit̄ vltra
q̃nq̧ milia ãnos. Poſtq̃ʒ aũt apl̄i intellexerũt
h̄ clare ſicut in die veneris ſancta et ſabbato
ſcãdaſati maledicebãt crucẽ in mõte calua/
rie fixã. ſʒ in die reſurrectõis illumiati ſuppli
citer eã adorabãt dicẽtes. Tuã crucẽ adora
mus dñe. tuã gl̄ioſam recolim⁹ paſſionem.
¶ Nota h̄ moralit̄ de adoratiõe ⁊ bñdictiõe
crucis. ¶ Secũdũ ſcãdalũ crucꝭ fuit hoĩm
delinquẽtiũ. ⁊ h̄ veniebat ex malicia. Antiq̃/
t⁹ em̃ crux erat ſuppliciũ et patibulũ malefa/
ctorũ ſicut mõ furca. vñ nimirũ ſi malefacto
res ſcãdaliſabant̄ maledicẽdo crucẽ. ſic mõ

latrones. homicide. et ꝓditores maledicunt
furcā et q̄ eā fecerūt ex malicia q̄ ꝑſeuerātin
pctis ſuis ⁊ timēt ſuſpendi. Ita erat tunc de
cruce qn̄ eā videbāt. Boni aūt nō timebant
h̄ ſcandalū. Jō dauid. Pax multa diligētibꝫ
legē tuā. ⁊ nō eſt illis ſcādalū. ps. cxviij. Sʒ
h̄ ſcandalū fuit euacuatū per celi lumioſam
apꝑitionē. Poſt xp̄i paſſionē p. ccc. annos in
roma erat quidā impator. ſ. Cōſtantinꝰ ante
ꝯuerſionē eñ erat infidel' ⁊ idolatra. tūc tpis
ꝑſida rebellauit ꝯ romanū imperiū. ⁊ ꝯgre/
gata ē iuxta danubiū fluuiū mltitudo innu/
merabilis barbaroꝝ volētes fluuiū trāſire ⁊
oēs regiōes vſqꝫ ad occidētem ſuo dominio
ſubiugare. Qð vt Cōſtātinꝰ impator cōpe/
rit. caſtra mouit ⁊ ꝯ danubiū ſe cū ſuo exerci
tu collocauit. Barbaroꝝ aūt creſcēte multi
tudine ⁊ iā fluuiū trāſeūte Cōſtātinꝰ nimio
terrore cōcutit̄. q2 nō poterat fugere. nec bn̄
ī tāta mltitudine ꝑliare. Sequēti igit̄ nocte
ab angelo excitat̄ ⁊ vt ſurſuʒ reſpiciat admo
net̄. Qui in celū aſpiciēs vidit ſignū crucis
ex clariſſimo lumie. et hūc titulū lrīs aureis
ſcriptū. In h̄ ſigno vinces. Qui celeſti viſio
ne ꝯfortatꝰ. ſilitudinē crucis fecit. ⁊ ipam añ
ſuū exercitū ferri iuſſit. irruenſqꝫ in hoſtes.
ipos in fugā vertit. et multitudinē maximā
interfecit. Tūc Cōſtātinꝰ oēs tēploꝝ ponti/
fices cōuocauit. ⁊ cuiꝰ h̄ ſignū eſſet diligētiꝰ
reqſiuit. Quibꝫ ſe neſcire dicētibꝫ. quidā xp̄i/
ani aduenerūt. ⁊ ei ſcē crucis myſteriū ⁊ fidē
trinitatis plenꝰ enarrarūt. Vidēs ḡ impa/
tor ꝙ ꝟtute ſcē crucis talem habuit victoriā.
dixit. ꝙ tā mirabile ſignū nō debebat eē ſup/
pliciū malefactoꝝ. Tūc fecit legē ꝑ totū mū
dū ꝙ ſignū crucis nō eſſet ſuppliciū ſʒ refu/
giū delinquētiū. Propt̄ h̄ de cetero crux xp̄i
fuit dilecta a delīqntibꝫ ⁊ malefactoribꝫ ⁊ ho
norata. ⁊ mādauit fieri furcas ad ſupplicium
malefactoꝝ. Ecce quō fuit euacuatū ſecūdū
ſcandalū crucis. et de cetero ſi malefactores
poterāt fugere ad tēplū dei ⁊ tenere ſe ad cru
cē liberabāt̄. Jō augꝰ. Crux q̄ erat ſuppliciū
latronū iā trāſijt ad frontes impatoꝝ. ¶ No.
hic moralit̄ de ꝯfidētia nr̄a i infirmitatibꝫ et
ꝯtra ꝑicula i cruce ponēda. q2 ſi impatori in
fideli victoriā cōtulit. q̄nto magis xp̄ianis ſi
habemꝰ in deo deuotionē ſalutē impetrabit
Vn̄de ſignare iuxta ꝓphiaʒ Cañ. viij. Sub
arbore malo ſuſcitaui te. Ibi corrupta ē ma
ter tua. Ibi violata eſt genitrix tua. Pone
me vt ſignaculū ſup cor tuū. vt ſignaculum
ſup brachiū tuū. Et loquit̄ eccl'ie xp̄iane. q̄ ē
filia ſynagoge. q2 ⁊ diſcipuli xp̄i q̄ eccl'iā ꝑmi
tiuā inceperūt filij erāt ſynagoge. Jðo deus
ꝑ os ſalomonis dic̄ eccl'ie. Sub arbore ma
li. ſ. crucis. q̄ fecit vnū pomū albū ⁊ rubicū/
dū. ſ. xp̄m. ſuſcitaui te. ſ. eccl'iā xp̄ianā. q̄a tūc
incepit. Ibi. ſ. in xp̄i paſſiōe corrupta eſt mat̄
tua. ſ. ſynagoga. crucifigēdo meſſiā. Jðo tu
pone me vt ſignaculū ſup cor tuū. vt ſignacu
lū ſup brachiū tuū. Oñdit modū ſignādi ec/
cleſie xp̄iane. ſʒ aliq̄ faciūt oppoſitū ſignātes
ſe ſup ventrē. faciētes crucē beati Petri que
neminē ſaluat. Fac ſup brachiū. ſ. de ſcapu/
la ad ſcapulā iſto mō. Si cū deuotiōe facit̄
crucē ipa liberabit vos ab oibꝫ ꝑiculis. Jðo
dic̄ eccl'ia. Salue crux ſctā. ſalue mūdi gl'ia.
¶ Tertiū ſcandalū eſt ꝑſonaꝝ nō credentiū
Et iſtud venit ex cordis duricia. Increduli
eñ vt iudei agareni ⁊ pagani ſcādaliſant̄ au
diētes ꝙ deꝰ fuit i cruce ſuſpēſus. cū tñ iudei
habeāt clare i ſuis libris ⁊ ꝓphetijs ꝙ meſſi/
as debebat i cruce pati. vt pʒ in ps. Hely he/
ly. i. deus deꝰ meꝰ reſpice. In q̄ dauid ꝓlixe
loquit̄ de xp̄i paſſiōe. Itē Iſa. liij. Dn̄e quis
credidit auditui nr̄o. ⁊ brachiū dn̄i cui reue/
latū eſt. Et aſcēdet ſic̄ virgultū corā eo. et ſic̄
radix de t̄ra ſitiēti. Nō ē ſpēs ei neqꝫ decor ⁊c̄
q̄ ſequūt̄. Et loquit̄ de meſſia ⁊ de paſſiōe ⁊c̄.
Nec de alijs pōt exponi niſi de eo. ſcḋm ꝙ etiā
iudei de eo exponūt. Itē moyſes de captiui
tate iudeoꝝ dixit. Et erit vita tua q̄ſi pendēs
añ te. Timebis nocte ⁊ die. ⁊ non credes vite
tue. ſ. meſſie. Iudei ḡ nō poſſūt ſe excuſare ex
igrātia ſʒ ex duricia. dicēdo. Qēs ꝑentes nr̄i
mortui ſunt iudei ⁊c̄. Nec agareni poterūt ſe
excuſare ex ignorātia. q2 machometꝰ dic̄ i al/
chorano ꝙ credāt euāgelijs xp̄i. q̄ dicūt xp̄m
crucifixū fuiſſe inq̄ſtū hō ſʒ allegant duriciā
dicēdo. ducam ad mortē patrē meū. De iſto
ſcādalo dic̄ apl'us. Nos ꝑdicamꝰ xp̄m cruci
fixū. iudeis q̄dē. ſupple eſt ſcandalū. gentibꝫ.
aūt ſtulticia. Coꝝ. j. ⁊c̄. ſʒ h̄ ſcandalū euacua/
tum eſt a multis iudeis qui tūc erāt i hierl'm
ꝑ miraculoſā crucis inuētiōeʒ. Dicat̄ de in/
uentiōe miraculoſa ſcē crucis ꝑ ſanctā He
lenā impatricē Cōſtantini impatoris matrē
q̄ venit hierl'm ad q̄rendū crucē dn̄i. Intel/
ligētes iudei ꝙ ꝓpter h̄ venerat. tenuerūt ꝯſi/
lium. determinando ne aliq̄d ſibi diceret̄ de
hac materia. Que vocauit oēs ſapiētes ⁊c̄.
Nota de hiſtoria. ſic eñ euacuatū eſt ſcanda
lū crucis. dimiſſa duricia. viſis tot miracul'

Et iudas q̄ cruceꝫ inuenit baptiſat᷑. ⁊ Quiri/
acus appellat᷑. ⁊ hieroſolymis defuncto epo.
ibidē in epm ordinat᷑. Deinde p xpo martyꝛ
effect⁹ eſt a iuliano apoſtata. Cōuerſi aūt ad
fidē xpi cantabāt dicētes. Nos aūt gl'iari oꝫ
in cruce dñi nr̄i ihu xpi. in q̄ eſt ſal⁹ vita ⁊ re/
ſurrectio nr̄a. p quē ſaluati ⁊ liberati ſumus.
¶ Moralit̄ dicat᷑ h̄ de medicina cruc̄ adhi
bēda ꝯ infirmitates dicēdo ihs cū ſigno cru
cis. Vñ dic̄ Greg⁹. Si noſſe deſideras cru/
cis virtutē. crux eſt infirmoꝝ virtus. egrotā
tium medicina.

¶ De corona domini.

Coronā de ſpinis

c ipoſuerūt capiti ei⁹ Joh. xix. Sic
ſancta mr̄ eccl'ia heri fecit feſtū et
ſolēnitatē de ſctā cruce dñi nr̄i ihu xpi. eo qꝛ
i ea fuit paſſ⁹. ita hodie ordo nr̄ fratꝝ p̄dica/
toꝝ facit vbiqꝫ p totū mūdū feſtū de corona
dñi. de q̄ fuit coronat⁹ i ſua paſſiōe i die vene
ris ſctā. Et de iſta materia erit etiā ſermo nr̄.
Salutet᷑ etiā ꝟgo maria ⁊c̄. Pro introducti
one materie p̄dicāde ſciēdū ꝙ int̄ alias ma/
gnas reuelatiōes q̄s xps fecit btō Johi euā/
geliſte in apoc̄. fuit vna valde clara de mate/
ria hodierna. de q̄ ipē dic̄. Vidi celū aptū. et
ecce equ⁹ albꝰ ⁊ q̄ ſedebat ſup eū vocabat᷑ fi/
delis ⁊ verax. ⁊ cū iuſticia iudicat ⁊ pugnat.
Ocl'i aūt ei⁹ ſic̄ flama ignis. ⁊ i capite ei⁹ dya
demata mlt̄a Apoc̄. xix. Hic ſūt ſex clauſule
⁊ bñ notāde. Prima ibi. vidi celū aptū. Iſta
aptura ſigt̄ incarnatiōꝫ xpi. qñ de celo voluit
venire i vtero ꝟginali. Tūc em̄ dr̄ celū fuiſſe
aptū. ſic qñ aliqs dñs dat aliqđ donū dr̄ hr̄e
burſam aptā Ita etiā dr̄ de illo magno dono
filij dei quē de⁹ pr̄ donauit p nr̄a redēptione
qñ miſit ipm in hūc mūdū. Jō dr̄ celū fuiſſe
aptū. Scđa ibi. Et ecce equ⁹ albꝰ. Ecce h̄ cō
uerſatio xpi. Equ⁹ albꝰ fuit ei⁹ glorioſiſſimū
corp⁹. qꝛ ſic̄ regit᷑ a milite freno ⁊ calcaribus
amoris ⁊ timoris eq̄tans ſup ſellā. Sic cor/
pus xpi fuit a ſpūſctō gubernatū freno tpan
tie ⁊ calcaribꝰ amoris ⁊ timoris filialis vl' re
uerētialis. ſedēs i ſella ꝟginitatis vel purita
tis. Talis em̄ decebat vt eſſet nob̄ pōtifex ſā
ctus innocēs. impollut⁹. ſegregat⁹ a pctōri/
bus. ad Heb. vij. Tertia ibi. ⁊ vocabat᷑ fidel'
⁊ verax. ſ. in doctrina euāgelice p̄dicatōnis.
Fidelis. ſ. ad cōplendū oēs pmiſſiōes factaſ
i veteri teſtamēto. Verax. qꝛ doctrina euāge
lica quā p̄dicauit. purā ⁊ verā et certā ꝯtinet
veritatē. Quarta ibi. ⁊ cuꝫ iuſticia iudicat et
pu. et h̄ in hūani generis redēptiōe. qm̄ vo/
luit facere ſine violētia ⁊ potētia. ſꝫ cū hūili/
tate patiā ⁊ iuſticia ſatiſfecit pr̄i. pugnādo p
nob̄ in die venerꝫ. Quita ibi. Oculi aūt eius
ſic̄ flama ignis. ſ. in ei⁹ gl'ioſa reſurrectōe. Rō
qꝛ ſic̄ flama. deitas. aīa. et corp⁹ ſil' aſcēderūt
gl'ioſe reſurgēdo. Sexta ibi. ⁊ i capite ei⁹ dia
demata multa. Ego q̄ſiui amore vr̄i i ſacra
ſcptura. xps q̄t coronas habuit. Et inuenio
ꝙ ad ſimilitudinē pape vl' imꝑatoris habuit
tres coronas.

¶ Prima fuit de ſapīa diuinali.

¶ Secūda fuit de pnīa corꝑali.

¶ Tertia fuit de p̄ſidentia generali.

De ſcđa āt loq̄t᷑ thema. Coronā đ ſpinis ⁊c̄.
Et đ iſta fit ſolēnitas hodierna Dico p'rio
ꝙ rex nr̄ ihs xps fuit coronat⁹ in h̄ mūdo de
corona đ ſapīa diuiali. Pro cui⁹ declaratiōe
ſciēdū ꝙ ſapīa recte dr̄ corona triplici rōne.
¶ Pria qꝛ corona i capite portat᷑. qui aliūde
portaret non diceret᷑ coronat⁹. Sic ſapīa ad
inſtar corone i capite reſidet. Jō dr̄ vulgarit̄
de pſona ſapiente. O quō hꝫ bonū caput vel
bonā teſtam. De iſta dr̄. corona aurea ſup ca
put ei⁹ expſſa ſigno ſanctitatꝫ. Eccl'i. xlv. No.
expſſa ſigno ſanctitatꝫ. Aliq̄ hñt coronā ſapi
entie i capite. qꝛ ſūt apti i aliqua facultate vl'
theologie vl' iuris ⁊c̄. ad legendū. diſputādū
p̄dicandū. ſꝫ nō eſt expſſa ſigno ſanctitatꝫ ſꝫ
vanitatꝫ. qꝛ ꝯſcīa ⁊ eoꝝ vita nō ꝯcordat cum
diuia ſapīa. ſꝫ qñ vita ꝯcordat cum ſapīa tūc
corona ſapie ē expſſa ſigno ſctitatꝫ. qꝛ hñt ma
gnā ſcīaꝫ ⁊ deuotiōꝫ ⁊ bonā ꝯſcīaꝫ. ¶ Scđa
rō eſt. qꝛ corona caret termīs. ſ. fine ⁊ p̄ncipio
Jō dr̄ dyadema q̄ſi duo demēs. finē. ſ. ⁊ p̄nci
piū. Habet em̄ figurā circularē ⁊ nō q̄dran/
gularē. Ita ſapīa diuia caret fine et p̄ncipio
vt de⁹. Sic em̄ i figura circulari finis vnit̄
p̄ncipio. ita pſona ſapiēs q̄cq̄d facit. facit ad
laudē dei ⁊ nō ad vanā gl'iā ſeu lucrū. vel p̄t̄
honores ſeu dignitates mūdanas acq̄rēdo
Sec⁹ de multꝫ q̄ hñt ſcīaꝫ ſꝫ nō diuinā. qꝛ fi/
nis eoꝝ nō vnit᷑ p̄ncipio. ſ. deo. Verbi grā.
Multi ſūt ſapiētes i legibꝰ q̄ laborauerūt in
ſtudio. p̄ncipiū ē a deo. qꝛ oīs ſapīa a deo eſt.
ſꝫ videam⁹ đ fine vtꝝ ſit ad deū vl' mōm. Si
em̄ finis coꝝ ē mūdan⁹ ⁊ nō diuin⁹. p̄ncipiū
eſt a deo. finis ꝟo nō. Si em̄ hō introgaret
ſtudētes dicēdo. q̄re ſtudes. q̄ eſt intētio tua
oēs r̄nderēt. vt poſtq̄ȝ fuero baccalarius vel
doctor vadā ad patriā et ducam vxorē. ⁊c̄. ero

aduocatꝰ ⁊ ꝯgregabo ⁊c̄. Ecce q̄lis finis. cū
tn̄ finis debeat eſſe. dicēdo. ego ſtudeo vt ſm
deū ⁊ iura regā ꝑmo pſonā meā. deinde cōi/
tatē ⁊c̄. Idē de canoniſtis. q꞉ cū ꝓ dignitati
bus obtinēdis ꝑncipiū eſt a deo ⁊ finis non
ꝯcordat. Sȝ ſi diceret. Deꝰ dedit canones ⁊
leges vt eccl̄ia ⁊ mūdꝰ eis gubernet̄. Iō vo/
lo ſtudere vt ſciā me regere ⁊ eccl̄iā dei. talis
finis ē bonꝰ. ſi poſt dat̄ vob̄ bn̄ficiū vl̄ digni
tas. bn̄ venerit. Idē de theologis. Nō ſolū
paupes curāt de theologia. cuiꝰ ꝑncipiū ē a
deo. ſȝ finis multoꝝ ē ad mūdū. ſ. vt videant̄
laudent̄. vt habeant ꝯfeſſiōes familiaritates
cameras vl̄ ep̄atū ⁊c̄. talis finis nō vnit̄ ꝑn/
cipio. ſed theologꝰ dȝ ſtudere vt coḡſcat deū
⁊ eū cognoſcendo diligat ⁊ faciat ip̄m alios
cognoſcere ⁊ amare. ꝑdicādo vl̄ legēdo. ⁊ ſic
lucrat̄ coronā gl̄ie quā multi ꝑdūt. q꞉ eoꝝ fi
nis eſt ſolū ad illa mūdana et trāſitoria. Vn̄
Iacobꝫ apl̄us dicebat. Non eſt iſta ſapīa de
ſurſum deſcēdēs a p̄re luminū. i. diuīa. ſȝ ter
rena. aīalis. dyabolica. Iac̄. iij. ¶ Tertia rō
q꞉ corona q̇bnſdā floribꝫ eminet fulget ⁊ or/
nat. ſ. q̄ttuor. ſecꝰ de garlāda ſeu crinali. qd̄ ē
ſimplex. Iſta corona ſapīe eminet quattuor
floribus. ante et retro. a dextris ⁊ a ſiniſtris.
Flos qui añ eminet eſt cognitio dei. qui eſt
creator ⁊ gubernator omniū creaturaꝝ. ſim
plex ī eſſentia. ⁊ trinꝰ ī pſonis. p̄miator bono
rū. ⁊ punitor maloꝝ. Flos retro eſt cognitio
creaturaꝝ. quō ſunt in triplici gradu. q̄dam
ſunt pure ſpūales. vt angeli ⁊ aīe. quedā pu/
re corpales. vt elemēta ⁊ iumēta. quedā ſpi/
rituales ⁊ corpales vt hoīes. Flos a dextris
ē cognitio bonoꝝ opeꝝ que facere tenemur
⁊ gl̄ie ſperande. Flos a ſiniſtris eſt cognitio
pctōꝝ. vt caueant̄. ⁊ penaꝝ inferni vt vitent̄.
Ecce triplex rō q̄re ſapīa diuina dr̄ corona.
Iō ſalomon loquēs de ſapīa diuīa dic̄. Sa
piētia dabit capiti tuo augmēta gr̄aꝝ. ⁊ coro
na inclita ꝓteget te. Prouerb. iiij. Dico ꝙ de
iſta corona q̄ eſt ſapīa diuina xp̄s fuit coro/
natꝰ. Hec corona fuit poſita xp̄o homi in die
incarnatiōis qñ virgo Maria dixit angelo.
Ecce ancilla dn̄i ⁊c̄. Dicūt theologi ꝙ in in/
ſtanti cōceptiōis aīa xp̄i habuit tantā ſapīaȝ
quātā habet nūc in celo. Habuit eñ hec co/
rona xp̄i q̄ttuor flores eminētes. Ante q꞉ ha
buit ſapiam de deo. cognitionē de trinitate.
⁊c̄. cū tn̄ corpꝰ eius glorioſiſſimū non eſſet ita
magnū vt formica. ⁊ iā illa aīa videbat eſſen
tiā diuinā clare, ⁊ trinitatē pſonaꝝ ⁊c̄. Retro

q꞉ in inſtāti ſue ꝯceptiōis habuit cognitionē
oīm creaturaꝝ ⁊ ꝓprietatū earū. ſtellaꝝ. volu
crū. piſciū. aīaliū. metalloꝝ. gemmaꝝ et oīm
factoꝝ ⁊ fiendoꝝ ⁊ factibiliū de die iudicij. ⁊
de oībꝫ cogitatiōibꝫ cordiū hūanoꝝ. A dex/
tris q꞉ habuit cognitiōȝ oīm angeloꝝ ⁊ oīm
ꝑdeſtinatoꝝ. Deꝰ p꞉ oñdit ſibi libꝝ ꝑdeſtina
tiōis diuie in q̄ vidit oēs ſaluādos p eū. A ſi
niſtris q꞉ habuit cognitionē de inferno. de
oībꝫ penis. ⁊ de oībꝫ dānandis. ⁊ cauſas ⁊ ra
tiōes coꝝ dānatōnis. q̄t imparatores q̄t reges
⁊c̄. eſſent in mūdo. et de illis tot dānarent̄ ex
iniuſticia. Itē quot p̄lati ⁊ tot dānarent̄ ex
ſymonia. q̄t religioſi ex inobediētia. q̄t clerici
ex luxuria. q̄t ī mr̄imonio ex mala vita. q̄t vi
due. q̄t moniales. q̄t puelle. oīa coḡuit ſubito
De iſta corona auctas. Egredimī filie ſyon
⁊ videte regē ſalomonē in dyademate q̄ coro
nauit illū mr̄ ſua in die deſpōſatiōis illiꝰ ⁊ in
die leticie cordis eiꝰ. Cañ. iij. No. Egredimī
filie ſyon. i. aīe deuote ⁊ ꝯtēplatiue. ⁊ videte
regē ſalomonē. i. xp̄m. Regula eſt ⁊ vera do/
ctorū theologoꝝ xp̄ianoꝝ ⁊ etiaȝ iudeoꝝ. vt
vbi in iſto libro dr̄ ſalomō ſpōſus vel dilectꝰ
⁊ filia intelligit̄ xp̄s. ⁊ vbi ponit̄ ſpōſa vl̄ co/
lūba intelligit̄ ⁊ exponit̄ de eccl̄ia vel de vir/
gine maria ſeu de aīa deuota. Hec eſt expoſi
tio ſm nos. ſed iudei exponūt de ſynagoga.
In dyademate q̄ coronauit eū mr̄ ſua. No.
iudee. q̄ deꝰ habȝ matrē. q̄ conceptꝰ ⁊ natꝰ de
muliere. q̄ natꝰ hō. eſt argumētū ⁊ inſolubi/
le. Synagoga aūt nō genuit nec cōcepit nec
pepit eū. Sȝ q̄re dr̄. q̄ coronauit eū mr̄ ſua. ⁊
nō de patre. q꞉ xp̄s in q̄ztū hō nō habet patrē
hoiem. ſȝ ſolū matrē ꝟginē. Sic in q̄ztū deus
hȝ patrē ſine mr̄e. Nota. in die deſpōſatōnis.
Sic in die deſpōſatiōis vir et vxor fiūt vna
caro. Erūt duo in carne vna. ita ꝙ iā nō ſūt
duo ſȝ vna caro. Mat. xix. Ita vnio hūani/
tatis ⁊ diuinitatis in xp̄o nō ſunt due pſone
ſȝ vna. Iō incarnatio illa dr̄ deſpōſatio. Et
in die leticie cordis eiꝰ. ſ. ꝟginis marie. q꞉ illd̄
fuit ꝑmū gaudiū et leticia cordis eiꝰ. O q̄le
gaudiū fuit ꝟgini marie qñ ſciuit ſe eſſe ma/
trē dei. reginā celi ⁊c̄. De ꝑma corona h̄ ſuffi/
ciant. ¶ Dico ſcd̄o ꝙ fuit coronatꝰ in h̄ mū/
do de corona de p̄nia corporali. de q̄ loquit̄
thema. Coronā de ſpinis impoſuerūt capi/
ti eiꝰ. Ipe eñ ꝑdicabat ⁊ affirmabat ſe eē re/
gem meſſiā ꝓmiſſum in lege. ꝓpter h̄ dixerūt
iudei ⁊ milites pylati. Si rex eſt. ergo coro/
net̄. Tūc milites plectētes coronā de ſpinis

ſmpoſuerũt capiti eiꝰ. Et ſequit̃. Exiuit ẽ ie
ſus portãs coronã ſpineã et purpureũ veſti/
mentũ. Ueſtimẽtũ tũc fuit purpureũ.i.ſan/
guinis guttis ex corona diſtillãtibꝫ rubrica/
tũ. Joh.xix. Rõ q̃re voluit de ſpinis corona
ri eſt.qꝛ nos ex pctõ ade ꝛ ex nr̃is incurrimꝰ
duo magna mala ꝛ dãna. Primũ. qꝛ eramꝰ
ꝯdẽnati ꝛ obligati ad furcã īferni in q̃ ſuſpẽ/
dunt̃ pctõres igne ſuppoſito nec poſſũt mori
Secũdũ eſt qꝛ ꝑdidimꝰ ꝑadiſi regni coronã
quã ex gr̃a hr̃e debebamꝰ.ꝓpter h̃ xp̃s voluit
in cruce ſuſpẽdi vt ſibi credẽtes ꝛ obediẽtes
liberarent̃ a ſuſpẽdio infernalis patibuli.di/
cens patri.ego ſolꝰ ſuſpẽdar ꝛc̃. Ita etiã vo/
luit corona ſpinea coronari.vt ſibi credẽtibꝫ
ꝛ obediẽtibꝫ daret̃ corona regni celeſtis. Jõ
cãtat eccl'ia. Coronat regẽ oim corona cõtu
melie. cuiꝰ nob̃ opprobriũ coronã ꝯfert gl'ie.

¶ Moralit̃ ſi volumꝰ obtinere coronã gl'ie ī
ꝑadiſo nobis a xp̃o ꝓmiſſã oportet nos ī hoc
mũdo hr̃e in capite coronã ſpinaꝝ.q̃ttuor ge
nera ſpinaꝝ ꝯtinentẽ. Anteriꝰ memoriã pec
catoꝝ q̃ cõmiſimꝰ amare cõterẽdo. Cõtritio
ẽm̃ eſt ſpina q̃ pungit ꝯſciaꝫ Ita faciebat rex
Ezechias dicẽs. Recogitabo tibi oẽs ãnos
meos ī amaritudine aīe mee. Dñe ſi ſic viuit̃
ꝛ in talibꝫ vita ſpũs mei. Corripies me ꝛ vi/
uificabis me. ecce in pace amaritudo mea
amariſſima. Tu aũt eruiſti aiam meã vt nõ
periret. ꝓieciſti poſt tergũ tuũ oĩa pctã mea.
Quia nõ infernꝰ ꝯfitebit̃ tibi neq꜅ mors lau/
dabit te. ꝛ nõ expectabũt q̇ deſcẽdũt in lacũ
veritatẽ tuã. Uiuẽs viuẽs ipe ꝯfitebit̃ tibi ſi
cut ꝛ ego hodie.pater filijs notã faciet verita
tẽ tuã. Dñe ſaluũ me fac. Iſa.xxxviij. Poſte/
rius cogitare penas in inferno q̃s meruimꝰ
Propt̃ h̃ dic̃ xp̃s de iuda. Bonũ erat ei ſi na
tus nõ fuiſſet hõ ille. Math.xxvj. Dextrorſũ
cogitãdo bona q̃ peccãdo ꝑdidimꝰ. tp̃us ꝑ/
ditũ ꝛ merita ꝑdita ꝛ p̃mia.iſte ſpine pungũt
ꝯſciẽtiã. Siniſtrorſuꝫ cogitãdo iudiciũ ge/
nerale. In quo xp̃s dicet. Ecce q̇d feci ꝓ te
oñdens vulnera.q̇d feciſti ꝓ me. Si nõ po/
teſtis oñdere aliqua bona. q̇d dicetis. Dico
vobis ꝙ dãnati vellẽt eſſe tũc in ꝓfundo in/
ferni ne viderẽt illã diẽ terribilẽ ¶ Nota hic
miraculũ de illo iuuene ſcutifero male vite.
iurator.blaſphemator.luſor.leno fuit.ꝛ cum
in quadaꝫ nocte dormiret. ſomniauit ꝙ fuit
tractꝰ ad iudiciũ dei vbi videbat xp̃m ꝛ v̾gi
nem Mariã matrẽ ꝛ ſanctos ꝛ corã xp̃o du
cebant̃ aīe. Et xp̃s dicebat cuilibet quid fe/
ciſti ꝓ me.ꝛ alique q̃ tenuerũt hic bonã vitã
oñdebãt aliq̃ bona ꝛ aliqua mala.et xp̃s da/
bat ſñiam bonã vt irẽt ad ꝑadiſum et gloriã.
Alie aũt erãt q̃ nullũ bonũ habebãt ſꝫ impe
nitẽtes deceſſerãt.iſtis dabat ſñiam dãnati/
onis eterne. ꝛ crudeliter ſubito recipiebant̃
a demonibꝫ ꝛ ducebant̃ ad īfernũ. Iuuenis
h̃ videns valde timebat dicens. O miſer q̇d
dicã qñ interrogabit me. qꝛ nullũ bonũ feci.
ꝛ poſt pauca fuit vocatꝰ corã iudice. Cui di
xit iudex. Quis es tu. redde rõnem vite tue.
Tũc iuuenis ad h̃ v̾bũ iudicis fuit excitatꝰ.
ꝛ fuit totꝰ canꝰ ſiue albꝰ ꝛ totꝰ rugatꝰ. et quid
erit de veritate. qꝛ toto ſomnio ille fuit alte/
ratꝰ. Tũc ille iuuenis dimiſit oẽs vanitates
recepit ciliciũ ꝛ multa ieiunia. cõfitebat̃ ſepe
ꝛ ſic fuit ꝯuerſus ꝛ ſanctꝰ effectꝰ. Iſte fuit co
ronatꝰ corona ſpinaꝝ. Perſonis q̃ de hac co
rona ſe coronãt dic̃ deꝰ. Sic liliũ int̃ ſpinas
ſic amica mea inter filias. vt habet̃ Cant.ij.

¶ Dico tertio ꝙ fuit coronatꝰ de corona de
p̃ſidẽtia generali. Xp̃s ẽm̃ dñs ꝑ ſuã paſſiõeꝫ
nõ ſolũ nobis ſꝫ ſibi meruit.ſ.coronã vniuer
ſalis p̃ſidẽtie.et dominiũ vniuerſale ſuꝑ oẽs
creaturas ꝛ h̃ maxīe apparebit ī iudicio gene
rali. De hoc dauid p̃s.viij.ꝛ apl'us ad Heb.
ij. dicũt. Minuiſti eũ paulominꝰ ab angel̃.
gl'ia ꝛ honore coronaſti eũ ꝛ ꝯſtituiſti eũ ſuꝑ
oꝑa manuũ tuaꝝ. Oia ſubieciſti ſub pedibꝫ
eius.oues ꝛ boues vniuerſas inſuꝑ ꝛ pecora
campi. Uolucres celi ꝛ piſces maris q̇ ꝑam
bulãt ſemitas maris. Et loquũt̃ patri de fi/
lio ſuo ih̃u xp̃o inquãtũ hõ dicẽtes. Minui
ſti eũ paulo minꝰ.i. minꝰ paulo.i. modicum
ab angelis.ſꝫ q̃re dꝛ hoc.cũ xp̃s etiã inquãtũ
homo eẽt maior angelis in ſcia.honore.ꝛ di
gnitate ꝛ excellẽtior. Hoc dꝛ.qꝛ xp̃s inquãtũ
hõ modicũ fuit mior angel̃.ſ.ī h̃ ꝙ fuit paſſi/
bilis.ꝓpter h̃ gl'ia ꝛ honore coronaſti eũ dñe.
ꝛ ꝯſtituiſti eũ ſuꝑ oꝑa manuũ tuaꝝ. ¶ Mõ
iſta p̃ſidentia ꝛ dñium xp̃i nõ videt̃ nec ꝑci/
pit̃ niſi a xp̃ianis ꝑ fidẽ ſꝫ in generali iudicio
qñ veniet ī maieſtate. ꝛ nõ ī hũilitate. vt ī p̄/
mo aduẽtu. ꝛ ſtabit in aere ſedẽs ī throno iu/
diciali. ꝛ ꝯgregabũt̃ ad eũ oẽs gẽtes. Quiq꜅
ꝯditiões ponunt̃ a dauid. Pria cũ dic̃ oues
et ſunt ꝑſone que habuerunt cõditiões ouis
Ouis ẽm̃ nõ nocet dẽtibꝫ vt canis.nec corni
bus vt bos.nec pedibꝫ vt equꝰ vl' mulꝰ. Sic
ꝑſone ſimplices ſũt oues.q̃ nõ mordẽt diffa/
mando.et qualis morſus eſt diffamatio.nec
cornibꝫ potẽtie vel ſcie ꝑcutiunt. nec pedibꝫ

deſpiciẽdo aliquẽ nec ꝯculcãt. Itẽ ouis ẽ be
neſica dãs lanã ⁊ lac. Jõ ouis nõ ẽ vindica/
tiua vt canis. Itez eſt obediẽs paſtoꝛi ſuo. q̃
habebũt ꝯditiões ouis ĩ iudicio erũt a dex/
tris. Statuet q̃dẽ oues a dextrꝭ. Math. xxv.
Scḋa ꝯditio eſt cũ dıc̃ boues. q̃ ſignãt ꝑſo/
nas d̃ vita ap̃lica triplici rõe. Pria qꝛ bos eſt
maioꝛ oue. ita ꝑſona de vita ap̃lica ẽ maioꝛꝭ
ꝑfectõnis. Scḋa qꝛ h̃nt cornua. Ita ꝑſone
de vita ap̃lica h̃nt duo coꝛnua. ꝑmũ bone vi
te. ſcḋm ꝟe doctrine. Tertia bos non poꝛtat
onꝰ ſꝫ trahit aratꝝ colẽdo trã. ita ꝑſone d̃ vi/
ta ap̃lica nõ debẽt poꝛtare onꝰ ꝓprietatꝭ. ſꝫ tra
here aratrũ pnĩe colẽdo trã ꝓprij coꝛpis. No.
cũ dr̃. boues vniuerſas ĩ feminino. cũ debe/
ret dici ĩ maſculino. ad innuendũ ꝙ ꝑſone d̃
vita ap̃lica debẽt eſſe vt vacce h̃ntes vbera
doctrinaꝝ lactãdo dulcit̃ ꝓx̃ios ⁊ eos nutriẽ
do ĩ deuotiõe ⁊ pnĩa trahendo eos ad deum
Tales ĩ iudicio erũt cũ xp̃o cõiudices. Amẽ
amẽ dico vob̃ ꝙ vos q̃ reliq̃ſtꝭ oĩa ĩ regenera/
tiõe cũ ſederit filiꝰ hoĩs ĩ ſede maieſtatis ſue.
ſedebitꝭ ⁊ vos ſuꝑ ſedes duodecĩ iudicãtes.
xij. tribꝫ iſrl̃. Mat. xix. Tertia ꝯditio ẽ. ⁊ peco
ra cãpi. Iſti ſũt q̃ in h̃ mḋo tenuerũt vitã be/
ſtialẽ comedẽdo. bibẽdo. luxuriãdo ſic̃ beſtie
ſine freno regũt̃ ſenſualitate. Vñ aſinꝰ videt
aſinã. equꝰ equã ⁊c̃. ita homĩes beſtiales ſine
freno rõnis ⁊ timoꝛis dei ſequũt̃ ſenſualitatẽ
peccãdo hita opoꝛtunitate. Quarta ꝯditio ẽ
volucres celi. Iſti ſũt ſcĩ angeli q̃ in iudicio
ſeꝑabũt bonos a mal̃. Quĩta ꝯditio eſt. ⁊ pi/
ſces maris. Iſti ſũt demones q̃ vt piſces la/
titãt ⁊ vadũt ꝑ mare. ita ⁊ demones ꝑ mũdũ
Iſti ſtabũt ĩ gula inferni ꝑati ad recipiendũ
malos ⁊ ſecũ poꝛtãdũ. ſuꝑ oẽs aũt xp̃s habꝫ
dominiũ vniuerſale merito ſue paſſiõis.

¶ De ſancto Johe euãgeliſta. q̃ dr̃ ſanctus
Johãnes añ poꝛtã latinã. Sermo.

Hic eſt diſcipulus

h ille quẽ diligebat ih̃s. Jo. xxj. San
cta mr̃ eccl̃ia hodie feſtũ facit ⁊ ma
gnã ſolẽnitatẽ de ſcõ Johe euãgeliſta q̃ dr̃ ſã
ctus Johes añ poꝛtã latinã. Bis ĩ anno ec/
cleſia facit feſtũ de ſcõ Johe euãgeliſta. ꝑmũ
feſtũ ⁊ maiꝰ ẽ circa feſtũ natiuitatꝭ dñi. ſcḋm
eſt hodiernũ. ⁊ de iſto ego habeo vob̃ p̃dica
re. Et ſi placet deo h̃bimꝰ bonas ſpeculatio
nes ⁊ moꝛales inſtructiões. ſed ꝑmo ſalutet̃
ꝟgo Maria ⁊c̃. Hoc ꝟbũ loq̃t̃ de ſcõ Johe
euãgeliſta. d. Hic ẽ diſcipulꝰ ille quẽ dili. ⁊c̃.
Et loq̃t̃ de amoꝛe ih̃u xp̃i ad beatũ Johem.
Jõ ego h̃eo motiuũ ⁊ rõnez p̃dicãdi ⁊ decla/
rãdi mõ q̃t ſit gradꝰ amoꝛꝭ ⁊ dilectõis q̃s deꝰ
hꝫ ad ſuas creaturas. Et amoꝛe v̄ri ego q̃ſi/
ui ĩ ſacra ſcp̃ta ⁊ iueni ꝙ ſũt tres g̃dꝰ amoꝛis

¶ Primꝰ eſt de amoꝛe generali.
¶ Secũdus de amoꝛe ſpeciali.
¶ Tertius de amoꝛe ſingulari.

In ꝑmo gradu deꝰ diligit oẽs creaturas ge
neraliter ſine exceptiõe. In ſcḋo diligit ſolũ
bonas ꝑſonas ꝑ deuotionẽ. In tertio gra/
du diligebat Johem euãgeliſtã. Et d̃ tertio
gradu dıc̃ thema. Hic ẽ diſcipulꝰ ille quẽ di
ligebat ih̃s. ſ. amoꝛe ſingulari. Ecce h̃ in ſũ/
ma tota materia p̃dicãda. ¶ Primꝰ gradus
diuine dilectiõis eſt. ꝙ deꝰ diligit oẽs creatu
ras generalit̃ ſine exceptiõe. qꝛ nulla creatu/
ra eximit̃. Nõ ſolũ deꝰ eximie diligit angelos
ſanctos ⁊ hoĩes. ſꝫ etiã aĩalia. arboꝛes. lapi/
des ⁊c̃. Rõ. pꝫ ad oculũ. Nã q̃libet artifex bo
nus ſeu mgr̃ diligit oĩa oꝑa ſua quãtũcunq̃ꝫ
modica. intm̃ ꝙ moleſte gerit ſi eis aliq̃d de/
trahit̃. Verbi gr̃a. ſi artifex domoꝝ cũ omni
ſapĩa ſua fecit vnã pulchrã optime diſpoſitã
⁊ oꝛdinatã domũ. ſi de illa dicat̃ malũ. ⁊ de/
trahat̃. diſplicebit mgr̃o. nec in h̃ h̃ebit patiẽ
tiã cũ velit ĩ ſuis oꝑibꝫ laudari et cõmẽdari.
ſic etiã deꝰ a p̃ncipio fecit domũ hꝰ mõi ſapi
enter diſpoſitã ⁊ oꝛdinatã. ſuꝑiꝰ ĩ celo ſũt ca/
mere. ſ. mãſiones ꝑadiſi in q̃bꝫ habitãt nobi/
les ⁊ barones amici regis ih̃u xp̃i. feneſtre ſt̃
ſol ⁊ luna et ſtelle. Nos aũt ſumꝰ h̃ inferiꝰ in
ſtabulo cũ beſtijs. De iſta domo dicit ꝓph̃a.
O iſrael q̃ꝫ magna ẽ gl̃ia domꝰ dei. ⁊ ingens
id ẽ inextimabilis locꝰ poſſeſſiõis eiꝰ. magnꝰ
⁊ nõ h̃ñs finẽ. ſuꝑple ĩ duratiõe. excelſus ⁊ im
mẽſus. Baruch. iij. Hãc fecit deꝰ cũ magna
ſapĩa mẽſura ⁊ decoꝛe. Vñ dauid. Quã ma/
gnificata ſũt oꝑa tua dñe. oĩa in ſapĩa feciſti.
ps. ciij. Quia g̃ oẽs creature ſũt oꝑa dei. ideo
oĩs creaturas diligit generalit̃. Nec habet
patĩam ſi aliquis dıc̃ malũ de ſuis creaturis
quãtũcũq̃ꝫ modicis. ĩmo in eis vult cõmẽda
ri. Ideo qñ tu videbis ſerpentẽ vel bufonẽ.
ſiue aliq̃d aliud turpe aĩal. non maledicas ei
qꝛ magnũ peccatũ eſt. ſed dicas. Bñdictus
deus. ⁊ q̃d animal. ſiue qualẽ creaturã fecit.
Recitatur hic miraculũ de ſancto Aulague
rio epiſcopo. qui cum deſcenderet ĩ mari de
vno loco. indignatus de magno vento. ma/
ledixit vento ꝓpter quod de hoc h̃ñs magnã
cõſcientiã incluſit ſe in quadam cella et fecit

ꝓijcere clauē ī mari ꝓmittēs ſe nūꝗ̄ inde exi-
re quouſqȝ illa clauis inueniret. ⁊ in h̄ cognoſceret
ſe remiſſionē habuiſſe ꝺ pctō. Poſt annū v̄o
quidā piſcator pn̄tauit ſibi piſcē vnū in cuiꝰ
vētre inuēta ē clauis cū aperiret ⁊c̄. Ecce qꝺ
pctm̄ ē maledicere creaturas q̄s deꝰ diligit.
De iſto gradu amoris diuini dicit ſapiēs. Di-
ligis oīa q̄ ſūt. et nihil odiſti eoꝝ que feciſti.
Nec ei odiēs aliq̄d ꝯſtituiſti aut feciſti. Sa
piētie. xj. No. diligis oīa q̄ ſūt. Ecce amor ge
neralis. ⁊ nihil odiſti eoꝝ q̄ feciſti. Ecce ſine
exceptiōe. Et aſſignat rōem di. nec em̄ odiēs
aliq̄d feciſti. Sȝ ponit amor. Ecce p̄mꝰ gra
dus. Nō veniūt h̄ due q̄ſtiōes ꝓutiles oī-
bus. Pria. an ſit pctm̄ deſtruere vel occidere
creaturas. Si pctm̄ ſit eis maledicere. videt
ꝙ maiꝰ pctm̄ ſit ipas deſtruere. q2 maiꝰ pctm̄
eſt hoiez occidere q̄ȝ ipm̄ maledicere. dicēdo
maledictꝰ ſis tu. vl' hmōi. Idē etiā videt de
alijs creaturis. ḡ nō deberemꝰ occidere puli
ces. pediculos. cimphes. ⁊ ſilia. Ex iſta rōne
fuerūt aliq̄ q̄ hēbant ꝯſciaȝ occidēdi pulices
⁊c̄. dicētes. O q2 creature dei ſūt. Sȝ nō hn̄t
ꝯſciam occidendi ꝑdices. gallinas. lepores.
piſces ⁊ hmōi. ¶ Pro declaratiōe hꝰ q̄ſtiōis
ſciēdū. ꝙ deꝰ fecit oēs creaturas duplici fi-
ne. Prio ꝓ honore ⁊ glīa diuina. Scḋo pro
vtilitate hūana. Cauēdū eſt ḡ ne illud qꝺ hō
dicit ſeu facit creaturis ſit ꝯ̄ honorē dei ⁊ vtili
tatē hūanā. alꝰ pōt hō vti creaturis ⁊ come-
dere ⁊ occiꝺe. q2 ſūt ꝓ nr̄a vtilitate. Iō occi-
dere ꝑdices ⁊ gallinas. mutones ⁊ hmōi. nō
eſt pctm̄ de ſe. imo ꝯcordat cū fine ꝓpter quē
facte ſūt. q2 ꝓ nr̄a vtilitate. Etiā pt hō occiꝺe
pulices ⁊c̄. q2 faciūt ꝯ̄ noſtrā vtilitatē. nec ei
ꝑmittūt nos dormire. nō eſt pctm̄. imo meri
tū. et oppoſitū eſſet ſtulticia ſeu error. Ideo
poſſumꝰ occidere lupos. vulpes ⁊ ſilia. q2 dā
nificāt nos. Secūdꝰ finis p̄ncipalis q̄re deꝰ
fecit creaturas ē ꝓ honore ⁊ glīa diuīa vt in
eis deꝰ laudet ⁊ bn̄dicat. Et iſte eſt p̄ncipal'
finis. Iō magnū pctm̄ eſt maledicere creatu
ras. q2 in eis maledicit etiā creator. Iō eſt q̄i
pctm̄ blaſphemie. q2 repugnat huic fini p̄n-
cipali. Et iꝺo dicebat Daniel. Bn̄dicite oīa
opa dn̄i dn̄o. laudate ⁊ ſuperexaltate eū in ſcl'a
Daniel. iij. Si dicat. ⁊ quō formice ⁊ muſce
poſſunt deū bn̄dicere. Intelligit ſic. Bn̄dici
te. ſ. vos hoies ex oībꝫ creaturꝭ dn̄i dn̄o. lau-
date ⁊c̄. Nō ad argumētū. ſi dr̄. Si pctm̄ ē
creaturis maledicere. videt ḡ maiꝰ pctm̄ eſſe
eas deſtruere ⁊c̄. Rn̄ſio. ſi maledictio et de-
ſtructio ſumat vniformit. Dico ꝙ maiꝰ pec-
catū eſt creaturas deſtruere q̄ȝ maledicere.
Maiꝰ pctm̄ em̄ eſt hoiem occidere q̄ȝ ſibi di
cere. maledictꝰ ſis tu ⁊c̄. Si aūt ſumat diffor
mit. ſic ꝙ deſtruere referat ad creaturā. ⁊ ma
ledicere ad creatorē. maiꝰ pctm̄ ē maledicere
q̄ȝ deſtruere. q2 ſapit blaſphemiā. Iō aplꝰus.
Bn̄dicite ⁊ nolite maledicere. Gaudete cuȝ
gaudētibꝫ. flete cū flētibꝫ Roꝝ. xij. Et hoc de
p̄ma q̄ſtiōe. ¶ Scḋa q̄ſtio quā vos poſſetis
mihi facere ē. Vos frat' dicitis ꝙ deꝰ diligit
oēs creaturas ⁊c̄. Querit. Si h̄ amore deꝰ
diligit pctōres ⁊ dānatos ⁊ demones. Hec
q̄ſtio eſt ſm̄ plures interrogatōnes. vt dicūt
logici. ac ſi diceret. vl' dicat. Frat' mel et fel ē
dulce ⁊ amaꝝ. Due q̄ſtiōes ſūt vna. Ita etiā
cū dr̄. Utrū deꝰ diligit pctōres ⁊ dānatos vl'
ne. q2 peccator duo dicit. ſ. naturā ſeu ſubſtā
tiā hoīs. ⁊ culpā ſeu peccatū q̄ eſt in eo. Cū ḡ
querit vtrū deꝰ diligat pctōres vel ne. Quia
peccator duo dicit. ſ. naturā ⁊ culpā. oportet
reſpōdere cū diſtinctōne. dicēdo ꝙ deꝰ dili-
git naturā. q2 opus ſuū eſt. ſed nō diligit cul
pā ſeu peccatū. q2 non eſt opus ſuū. ¶ Nota
ad hoc ꝓpoſitū pulchrā ſilitudinē de pictore
q̄ diligit imaginē quā ipe depinxit. ſȝ ſi ē de-
turpata nō diligit maculam ⁊c̄. Ita de deo.
imaginē quā deꝰ depinxit eſt aīa ad imaginē
⁊ ſimilitudinē ſuam. Intm̄ ꝙ ſi aīa poſſet vi
deri a nobis abſqȝ macula. nolletis comede
re ⁊c̄. Sȝ pctōr ſupinducit maculā ſeu turpi
tudinē peccati. imo ꝓpter illā punit peccatorē
eo q2 maculauit imaginē dei. Similit' odio
ſūt deo impiꝰ ⁊ impietas eiꝰ. Sap. xiiij. No
ta. ſimilit'. q2 deus odit impietatē. ⁊ ꝓpter eaȝ
odit etiā impiū. ita ꝙ eadē rō odij ē vtrobiqȝ
Quid de dānatis ad idē. Quid vult dicere.
dānatū eſſe duo dicit. ſ. creaturā dei. vl' cul-
pam obſtinatā irreꝑabilē. rōne cuiꝰ dat ſibi
pena ſeu punitio. dicēdo dānatis. dabo tibi
penam. q2 tu maculaſti ⁊ deturpaſti imagi-
nē meā. Ita ꝙ deꝰ diligit naturā ſȝ nō culpā
Iō auiſetis vos ⁊ caueatis a maculis pctōꝝ
ſcȝ ſuperbie. auaricie. luxurie. ſi approximare
volueritꝭ creatori. Iō vult ꝙ hoſtia in q̄ ipe
eſt dictis verbis ſit mūda ⁊ vinū etiā mūdū
⁊ purū ⁊ corꝑalia ⁊ alia. Nā ꝓpter imundiciā
fuit reprobatū ſacrificiū veteris teſtamenti.
Auctoritas. Nō eſt volūtas mea ī vobis dc
dn̄s. ⁊ munꝰ nō ſuſcipiā de manu vr̄a. Ma-
lach. j. Fiat ergo ratio. ſi inanimata ⁊ irrōna
bilia vult deꝰ ꝙ ſint ſine macula. eo quia ſibi

appropriant̄. q̃nto magꝭ vult aīas nr̃as rōna
les eſſe mūdas cū lixiuia iſtiꝰ pn̄ie. ſ. ↄtritiōis
ↄfeſſiōis. ⁊ ſatiſfactiōis. Ergo lauamī mūdi
eſtote. auferte maluꝫ cogitationū ab oculis
meis. Quieſcite agere ꝑuerſe diſcite bn̄face/
re. Iſa. j. Et h̄ de p̄mo gradu. ¶ Secūdus
gradꝰ diuie dilectiōis ē q̄ deꝰ diligit d̄ amo/
re ſpāli nō oēs creaturas generalr̄. ſꝫ ſolū bo
nas ꝓpt̄ eaꝝ deuotiōꝫ. Rō. qꝛ licꝫ bonꝰ hō vl̄
bona mulier diligat oēs ꝓximos amore ge/
nerali. diligit tñ ꝑentes. et amicos ⁊ vicinos
amore ſpāli. eis loq̄ndo. ↄuerſando. comedē
do. dādo iuuādo ⁊c̄. Iſta eñ ſūt ſigna amo/
ris ſpēalis. Sic etiā deꝰ licꝫ diligit oēs crea
turas generalit̄. tñ ſolū bonos diligit ſpālit̄
cū eis loquēdo. ↄuerſando ⁊c̄. Dic̄ Iſid. in
li. de ſūmo bono. q̄ qñ q̄s orat loquit̄ cū deo
dicēdo Pr̄ nr̄ ⁊c̄. et cū ꝟgine ma. qñ dr̄. Aue
maria. Et deꝰ loquit̄ ſibi r̄ndendo. qñ in ora
tiōe dat ↄſolatōes aliq̄s ⁊ illumiatōes. qꝛ iſte
ſunt dei locutiōes. Et nūq̄d qñ tu oraſti de
mane deuote. vel dixiſti matutinas vl̄ miſſā
ſentis i aīa ſinglarē ↄſolatiōꝫ. Deꝰ loquit̄ te/
cū qñ legis vel ſtudes ī bono libro Liber ei
eſt os dei. Scđo ↄuerſando. qñ duo ſtāt ſil̄
dr̄ eis. illi ſil̄ ſunt vna res. cū tñ diſtēt. Ma/
gis ꝓpe ē deꝰ illis q̄s diligit ſingularit̄. qꝛ ītra
eos eſt ſp̄. ↄuerſat̄ ⁊ ſtat cū eis. Auctas. Deꝰ
charitas eſt. ⁊ q̄ manet ī charitate in deo ma
net ⁊ deꝰ in eo. j. Io. iiij. Tertio comedendo.
qꝛ ꝑſone bone ⁊ deuote ſepe debent cōicare.
tūc eñ hō comedit cū xp̄o in mēſa ſua. bn̄ eſt
amicꝰ regis q̄ comedit cū eo. Quarto dādo.
xp̄s eñ dilectis ſuis ſpēali amore mittit do
na. vni donū hūilitatꝭ. alteri donū liberalita
tis. alteri donū caſtitatꝭ vel patie ⁊c̄. Et iō ſic̄
amicꝰ regratiat̄ amico de donis. ita etiā xp̄o
regratiādū eſt. dicēdo. Grates vob dn̄e. ego
ↄſueui eē ſupbꝰ. ſꝫ vos miſiſtꝭ mihi donū hūi
litatꝭ ⁊c̄ijs. Idē etiā de donis corꝑalibꝰ. ſ. ſa/
nitatis ⁊ hmōi. vl̄ tp̄alibꝰ q̄buſcūq̄ a deo da
tis. De iſto amore ſpēali dic̄ ſcp̄tura. Nemi/
nē diligit deꝰ niſi eū qui cuꝫ ſapīa inhabitat.
Sap. vij. Nota. niſi eū q̄ cū ſapīa inhabitat
Quia iſto amore ſpēali nō diligit deꝰ ſtultos
ſꝫ ſolū ſapiētes. Mō videamꝰ q̄ ſūt ſtulti ⁊ q̄
ſapiētes. Mō ſi ab hinc vſq̄ ad talē locū eēt
vna via a dextris aſpera ſine tabernis tñ eſt
ſecura. ⁊ a ſiniſtris eſt alia via plana delicio/
ſa cū tabernis de vno miliari ad aliud cū ar/
boribꝰ ⁊ volucribꝰ cantātibꝰ. tñ eſt ibi vnꝰ paſ
ſus ꝑiculoſus. in q̄ oēs trāſeuntes occidunt̄

⁊ deꝑdant̄. ⁊ ſuꝑ turrim eſſet aliq̄s reſpiciēs
ambas vias. ⁊ clamādo diceret viatoribꝰ. ad
dextrā reſpiciatis ⁊ nō ad ſiniſtrā. qꝛ oēs ibi
deꝑdant̄ ⁊c̄. Nūquid nolētes credere clamā
ti. dicēdo. ipē vellet q̄ dimittamꝰ bonā viā ⁊
delicioſam. ⁊ q̄ vadamꝰ ꝑ viā aſperā ⁊c̄. repu
tabunt̄ fatui. ⁊ credētes ſibi ſapiētes. imo vti
nā inter vos nō ſint multi ſtulti. Ecce ab hic
vſq̄ ad aliū mūdū ſunt due vie. a dextris eſt
via ꝟtuoſa ⁊ ſpūalis. a ſiniſtris eſt alia. ſ. via
vicioſa ⁊ carnalis. Prima eſt via pn̄ie. aſpe/
ra eſt. aſperū eſt ↄteri. ↄfiteri. ſatiſfacere. ſꝫ eſt
ſecura. Iō xp̄s optime monet di. Penitētiā
agite. appropinq̄bit ei regnū celorū. Math.
iiij. Alia via a ſiniſtris eſt delicioſa et carna/
lis. ſ. comedere. bibere. dormire. luxuriari. ſe
vindicare ⁊c̄. Sed in paſſu ꝑiculoſo. ſ. mor/
tis. oñes denudant̄ ⁊ deꝑdant̄ ⁊ occidunt̄.
Si dicat̄ etiā in alia via ē paſſus ꝑiculoſus
mortis. verū eſt. ſed nō deꝑdant̄. qꝛ ſecū por/
tant theſauꝝ meritoꝝ ⁊ bonoꝝ opeꝝ. Videt̄
ergo vobis magna ſtulticia velle ire ꝑ viam
ſiniſtrā quam ſcitis que ducit ad infernum.
Sciūt ſe eſſe ſuꝑbos. auaroſ. luxurioſos ⁊c̄.
Et hec via quo tēdit. Si dicatis q̄ ad ꝑadi
ſum. hereticus etiā eſtis. qꝛ via ſpūalis eſt pa
radiſi. Ecce quare dicit. Neminē diligit deꝰ
niſi eū qui cū ſapiētia inhabitat. q̄ ſcꝫ ſapien
ter eligit viam ſecurā. licꝫ aſperā. talibus di/
cit xp̄s. Sicut dilexit me pater. ſ. amore ſpe/
ciali. ⁊ ego dilexi vos. Manete in dilectione
mea. ſꝫ nō dimittēdo viā bonā. Si dicatur.
Dn̄e ⁊ quō manebimꝰ ī dilectiōe vr̄a. Rn̄det
dicēs. Si p̄cepta mea ſ̄uaueritis. q̄ in hoc
ↄſiſtūt vt homo declinet a malo ⁊ faciat bo/
nū. manebitis in dilectiōe mea. Sic ego p̄re
cepta pr̄is mei ſeruaui ⁊ maneo ī eiꝰ dilectōe
Ioh. xv. Patꝫ ſecūdꝰ gradꝰ. ¶ Tertiꝰ gradꝰ
diuine dilectōis eſt de amore ſingulari. quo
dilexit Iohēm euangeliſtā ꝓpter ſuā ↄditio
nem. Nō ſolū eñ xp̄s dilexit Iohēm amore
generali ⁊ ſpeciali. ſed etiaꝫ amore ſingulari.
Hoc declarat̄ ſic. Quilibet dn̄s ⁊ paterfami
lias domus diligit domū ſuam ⁊ quicq̄d eſt
in ea amore generali. Non ſolū enim diligit
vxorem. filios. ⁊ famulos. ſed etiam iumēta.
Deinde amore ſpeciali diligit filium ſibi ma
gis ſimilem pulchrū. humilē. obedientē. Ita
etiam in domo huiꝰ mūdi deus vt paterfa/
milias diligit omnes creaturas generaliter
⁊ bonas ſpecialiter. ſꝫ inter oēs habebat vnū
filium ſibi ſimilē pulchrū Iohannē virginē

humilē obedientē. Secꝰ de alijs apl'is q̄ ha
buerūt vxores. Sʒ Johes ſp fuit pulcher. p̄
mo ī ore nō loquēdo de illa materia. in oc'lis
aſpectibꝫ. ī auribꝫ nolēs audire turpia. ī ma/
nibꝫ a malis tactibꝫ. in corde a malis deſide/
rijs ⁊ cogitatiōibꝫ. ꝓpter qḋ xp̄s ⁊ ꝟgo maria
diligebāt ipm ſingulari amore. Vñ cū xp̄s ī
paſſiōe exiſtēs ī cruce ⁊ vidiſſet ibi matrē tri/
ſtē deſolatā. volēs ipam ꝯſolari ſciēs ꝙ ꝟgo
maria ſingulari amore diligebat Johem. di
xit ꝟgini matri ꝙ reciperet Johem ī filiū. Ec/
ce amor ſingularis ex ſua pulchritudine ꝟgi
nitatis. O q̄ntū deberemꝰ laborare vt eēmꝰ
pulchri ⁊ caſti. vir ⁊ vxor ſuātes modū ſunt
pulchri. magis pulchri ſūt tñ illi q̄ viuūt ꝯti
nēter. ſʒ ſup oēs pulchriores ſūt ꝟgines. t'les
eñ ſingularit' diligunt' a xp̄o. vt pʒ de beato
Johe. de cuiꝰ dilectōe dic̄ thema. Hic ē diſci
pulꝰ ille quē diligebat ih̄s. dicit h' glo. Bede.
Diligebat Johem ih̄s nō exceptis ceteris ſin
gularit' ſʒ p̄ ceteris quos diligebat familiariꝰ
vnū quē ſpecialis p̄rogatiua caſtitatis ampli
ori dilectiōe fecerat dignū. ¶ Nota huiꝰ ſin/
gularis dilectiōis ſignū. Ex euāgelio hodi/
erno ⁊ hiſtoria hꝰ feſti de dolio feruētis olei.
Dicit euāgeliū ꝙ xp̄s volēs oſtēdere Petro
martyriū qḋ debebat pati ꝓ xp̄o dixit ſibi. cū
eſſes iunior cingebas te ⁊ ābulabas vbi vo/
lebas. cū aūt ſenueris extēdes manꝰ tuas. ſcʒ
ī cruce. ⁊ aliꝰ te cinget. ſ. in cruce ligādo. ⁊ du
cet te quo nō vis. ſ. ad mortē. Jō veni ſeque/
re me. Sic ego moriar in cruce. etiam et tu.
Petrꝰ ꝟo vidēs Johem. volēdo ſcire ſi mo/
reret' ꝑ martyriū dixit xp̄o. Dñe hic aūt qḋ. i.
quō moriet'. Rñdit ih̄s. Sic eū volo manere
donec veniā. Quid ad te tu me ſequere. Ex
hapl'i opinati ſūt ꝙ Johes nō moreret' vſqꝫ
ad diē iudicij. cū dr̄. donec veniā. ſed ipſemet
Johes anullat illā opinionē dicens. Et nō
dixit ih̄s. q2 nō morit'. ſed ſic volo eū manere
donec veniā. Nota. ſic eū volo manere. ſ. ne
moriat' ꝑ martyriū. q2 licʒ multotiēs fuerit ī
tormēto ⁊c̄. deꝰ tñ ipm ꝯſuauit quouſqꝫ fuit
xcix. annorꝫ. tūc xp̄s venit ad eū dicēs. Veni
dilecte mi ⁊c̄. Ecce q̄re dic̄. Sic eū volo ma
nere. ſ. ſanū viuū ⁊ incolumē. donec veniam
ſupple ad eū. Recte xp̄s oñdit Johāni amo/
rē quē oñdit ꝟgini matri ad quā venit in fine
dicēs. Veni colūba mea ⁊c̄. Et ꝟgo ſine do/
lore emiſit ſpm̄. Ita etiaʒ de Johe. Ecce rō
q̄re nō fuit mortuꝰ cū a Domiciano imꝑato
re fuiſſet miſſus in dolio feruētis olei in ro/
ma ante portā latinā. eo q2 ꝯ decreta ipiꝰ im/
peratoris p̄dicabat xp̄i fidē. Dicat' hiſtoria
breuiter. ⁊ fuit cōpleta ꝓphia Iſa. q̄ recte vi/
det' fuiſſe de beato Johe dicēte xp̄o Johāni
Cū ambulaueris ī igne nō cōbureris. et flama
nō ardebit ī te. q2 ego dñs deꝰ tuꝰ ſanctꝰ iſrl'
ſaluator tuꝰ. Ex q̄ honorabilis factꝰ es ī ocu
lis meis ⁊ glorioſus et ego dilexi te. Iſa. xliij.
Multi efficiunt' honorabiles in oculis gen
tiū ſiue hoīm ſʒ nō in oculis dei. Alij ꝑ oppo
ſitū in oc'lis dei ſʒ nō hoīm. Alij nec in oc'lis
dei nec hoīm. Alij āt ſūt honorabiles ī ocu/
lis dei ⁊ ī oculis hoīm. Iſtud ē meliꝰ. Primi
ſūt ꝑſone hypocrite facie et palliate. ad extra
oſtendētes magnā hūilitatē. intꝰ aūt ſūt ple/
ni ſupbia. vana gl'ia. p̄ſumptiōe ⁊c̄. Tales in
oculis dei q̄ videt corda nō ſunt honorabi/
les. Secūdi ꝟo q̄ ſunt honorabiles in ocu/
lis dei ſʒ nō hoīm ſunt ꝑſone deuote q̄ orant
⁊ faciūt pnīam. ſed aliquotiēs forte faciunt
alīq bona intentiōe. Tñ gentes ſcādaliſant'.
talibꝫ dic̄ apl'us. Prouidētes bona. nō tm̄ co
rā deo ſʒ etiā corā hoibꝫ. Roꝫ. xij. Tertij qui
nec ī oc'lis dei nec hoīm ſūt honorabiles. ſed
abomīabiles ſunt publici ⁊ notorij pctōres.
vt cōcubinarij ⁊ meretrices ⁊ luſores ⁊c̄. De
q̄bꝫ dic̄ ſcp̄tura. Letant' cū male fecerint ⁊ ex
ultant in rebꝫ peſſimis. quorꝫ vie ꝑuerſe ⁊ in
fames greſſus eorꝫ. Prouer. ij. Quarti q̄ fiūt
honorabiles ī oculis dei ⁊ hoīm ſunt illi qui
talit' viuunt ⁊ talē intentionē hñt in factis ꝙ
q̄cq̄d dicūt vl' faciūt ꝓ honore dei ⁊ ſaluatōe
aīaꝝ cauēt ne in aliquo ſcādalizēt gētes. Vñ
apl'us de ſe dicebat. Si eſca ſcādalizat frēm
meū nō mādūcabo carnes ī eternū ne frēm
meū ſcādalizē. j. ad Coꝝ. viij. De iſto gradu
dic̄ ſcp̄tura de thobia ⁊ cognatiōe ſua. Oīs
aūt cognatio eiꝰ ⁊ oīs generatio eius ī bona
vita et ī ſctā ꝯuerſatiōe ꝑmāſit. ita vt accepti
eſſent tā deo q̄ʒ hoibꝫ ⁊ cūctis habitātibꝫ t'rā.
Thob. xiiij. In iſto gradu fuit beatꝰ Johes
euāgeliſta. Jō ſibi dixit xp̄s. Ego dilexi te ⁊c̄

¶ De beato Barnaba.

ERat uir bonꝰ ple
nus ſpū ſancto et fide. Verbū iſtud
habet' in actibꝫ aplo'ꝝ. c. xj. Jam ſci
tis ꝙ feſtū ⁊ ſolēnitas pñs tota eſt beati Bar
nabe apl'i. ita erit ⁊ ſermo noſter. Et ſi placet
deo de ſua ſanctitate vite poterimꝰ recipe ex
emplū gubernādi vitā noſtrā vt ad p̄adiſuʒ
ꝑueniamꝰ. ⁊ vt ita ſit ſalutet' ꝟgo Maria ⁊c̄.

Pro introductiõe materie p̃dicãde poſſet h̃
q̃rere aliq̃s ſimplex ⁊ ignorãs. Vñ eſt h̃ q̃ be
atus Barnabas dicat̃ apl'ſ cũ apl'i ſint .xij. ⁊
ipſe nõ ſit de nũero illoꝝ. Stricte autẽ ſolũ
ſũt apl'i illi q̃s xp̃s i vita ſua elegit ⁊ miſit p̃di
care. qꝛ apl's idẽ eſt qḋ miſſus. ⁊ ſoluꝫ fuerũt
electi .xij. Auctas Vocauit diſcip'los ſuos ⁊
elegit .xij. ex ipſis q̃s ⁊ apl'os nomiauit. vt ha
bet' Lu. vj. c. ⁊ noiant' ſic. Idẽ dixit xp̃s. Nõ
ne duodecim hore ſũt diei. Si q̃s ambula-
uerit i die nõ offendit. qꝛ lucẽ hu' mũi videt
Si aũt ambulauerit i nocte. offendit. qꝛ lux
nõ eſt i eo. vt habet' Joh. xj. Nõ loquebat' de
die naturali. qꝛ vigĩti q̃ttuoꝛ horas hꝫ. nec de
vſuali. qꝛ aliquotiẽs hꝫ plures horas. aliq̃ti
ens min'. ſꝫ loquit' de ſe q̃ ẽ dies ille. de quo
Dauid. Melioꝛ ẽ dies vna in atrijs tuis ſup
milia. Duodecim hore hu' diei ſunt .xij. apl'i
qui fuerũt clari i ſanctitate ⁊ ſil' cũ xp̃o. Iſto
mõ nec beat' Barnabas. nec Paul' ſunt de
duodecim apl'is. Sꝫ beat' Mathias fuit d̃
numero illoꝝ. qꝛ lꝫ in vita xp̃i nõ fuerit d̃ nu
mero apl'oꝝ. tñ ſucceſſit iude. ⁊ iã xp̃s i corde
ſuo elegerat ipm̃ qñ dixit. Amẽ amẽ dico vo
bis q̃ vos q̃ ſecuti eſtis me. in regeneratione
cũ ſederit fil' hoĩs i ſede maieſtatis ſue ſede-
bitis et vos ſup̲ ſedes duodecim iudicãtes.
.xij. trib' iſrael. Math. xix. In dicta auctate
nõ loquebat' de iuda ſꝫ de beato Mathia ei'
ſucceſſoꝛe quẽ iam in coꝛde ſuo elegerat. Si
aũt largo mõ volum' loq̃ de apl'is. non ſolũ
illi duodecim q̃ p̲ xp̃m in vita ſua fuerũt ele-
cti ſũt apl'i. ſꝫ etiã illi q̃ poſt xp̃i aſcẽſionẽ fue-
rũt electi ſunt apl'i. ⁊ ſic ſũt .xiiij. Beat' paul'
maxim' apl'oꝝ quẽ elegit cũ iret damaſcũ ad
p̲ſequẽdũ xp̃ianos. dicẽs. Vas electiõis mi-
hi eſt iſte. vt poꝛtet nomẽ meũ corã gentib' ⁊
regib' ⁊ filijs iſrael. Actuũ. ix. Ex iſta rõne i
bullis papalib' in ſigillo plũbeo Paul' po-
nit' ad dextrã ⁊ Petrus ad ſiniſtrã. al's bulla
eẽt falſa. Rõ. qꝛ .b. petr' fuit elect' a xp̃o in ſini
ſtra. ſ. i hac vita moꝛtali q̃ p̲ ſiniſtrã deſignat'
Paul' aũt elect' fuerat a xp̃o in dextra gl'ie.
qꝛ iã xp̃s erat i gl'ia impaſſibilis ⁊ imoꝛtalis.
Etiã beat' Barnabas fuit elect' a xp̃o i dex-
tra gl'ie. De iſta electõne auctas. Ieiunãtib'
aũt diſcipulis dixit illis ſp̃uſſanct'. Segre-
gate mihi paulũ et Barnabã in opus ad qḋ
aſſumpſi eos. Tũc ieiunãtes ⁊ orãtes impo-
nẽteſq̃ eis man' dimiſerũt illos. et ipſi quidẽ
miſſi a ſp̃uſancto abierũt. Act. xiij. Patꝫ g̃ q̃
beatus Barnabas eſt ver' apl'us xp̃i, licꝫ nõ
elegit eũ in vita. Si aũt dicat'. De oĩb' diſci
pulis q̃re beat' Barnabas fuit elect' i apl'm
⁊ nõ alij. Rõ aſſignat' in themate dicẽſ. Erat
vir bon'. Nota. erat vir. nõ dicit. erat hõ. q̃a
multi ſũt hoĩes q̃ ſunt magni pctõres. Sed
dr̃ vir a virtute. qꝛ erat v̲tuoſus ⁊ bon'. Patꝫ
thema in q̃ ſubtiliter oñdunt' q̃ttuoꝛ excellẽ-
tie de beato Barnaba apl'o.

¶ Prima q̃ fuit alte v̲tuoſus. qꝛ erat vir.
¶ Secũda q̃ fuit plene pius. qꝛ erat bon'.
¶ Tertia q̃ fuit v̲e g'roſus. qꝛ plen' ſp̃uſctõ.
¶ Quarta q̃ fuit digne gl'ioſus. qꝛ plen' fidẽ
¶ Dico p̲mo q̃ beat' Barnabas fuit alte v̲-
tuoſus. qꝛ erat vir. i. v̲tuoſus. Quid ẽ v̲tuo-
ſum eẽ. Dico q̃ qñ intellect'. memoꝛia. ⁊ vo-
lũtas ⁊ op̲a fiũt ſm̃ deũ ⁊ ei' mãdata. nõ cu-
rant q̃d dicũt gẽtes q̃d debet fieri ſm̃ deum
talis eſt v̲tuoſus ⁊ foꝛtis. Sicut em̃ dr̃ de il-
lo qui leuiter cadit modico vẽto vel impetu
nõ habet v̲tutẽ. nõ eſt foꝛtis. ecce q̃liter cadit
Sꝫ qñ ſtat foꝛtiter. dicit'. o v̲tutẽ habet. foꝛ-
tis eſt. Ita ſp̃ualiter tot' iſte mũdus ẽ plen'
ventis q̃ ſunt tẽptatiões demonũ. Sp̃us. i.
vent' grãdis ⁊ foꝛtis ſubuertẽs mõtes ⁊ ꝯte-
rens petras. iij. Re. xix. Montes alti fuerũt
adam. eua. ſamſon. dauid. ſalomon. tñ ſ'uer
ſi fuerũt vento temptatiõis. nõ erãt foꝛtes. qꝛ
ſtatim ceciderunt. Iõ v̲tuoſi et foꝛtes ſunt q̃
nõ p̲mittũt ſe cadere quacũq̃ tẽptatiõe Se
cundo qñ quis poꝛtat onus foꝛtit'. dicit' v̲tu-
tem habet. iſte foꝛtis eſt. ſec' ſi cũ onere cadit
Ita q̃libet noſtrũ poꝛtat magnũ on' carnis.
Sap. ix. Coꝛp' qḋ coꝛrũpit' aggrauat aĩam
Qui g̃ p̲mittit ſe cadere põdere malaꝝ incli-
nationũ carnis nõ eſt v̲tuoſus nec foꝛtis ſed
ille qui tenet ſe foꝛtit' eſt v̲tuoſus. Tertio p̲-
ſens vita nõ eſt niſi quedam via arenoſa tot
ſunt occaſiones peccãdi. ſ. audiẽdo. vidẽdo.
op̲ando. ⁊ opoꝛtunitates male q̃ ille qui nõ
cadit eſt foꝛtis ⁊ v̲tuoſus. Quarto in h̃ mun
do habem' multas erumnas tribulationũ.
doloꝝ. ⁊ infirmitatũ. paup̲tatũ. p̲ſecutionũ.
Ita q̃ multi cadũt p̲ impatientiã. Sꝫ q̃ ſcit
ſe tenere foꝛtiter ꝯtra ventũ tẽptationũ. ꝯtra
on' malaꝝ inclinationũ. ꝯ arenã occaſionũ
⁊ ꝯtra impet' tribulationũ. talis eſt v̲tuoſus
Autoꝛitas de illo ſancto Job q̃ in his q̃ttu-
oꝛ fuit foꝛtis. Ideo dr̃ de eo. Vir. i. v̲tuoſus
Erat in terra hus noĩe Job. Et vir ille erat
ſimplex. qꝛ cũ haberet coꝛp' ⁊ aĩam ſolũ ſeq̃-
batur aĩam q̃ regebat' ⁊ rect' non p̲mittebat
ſe cadere, ac timẽs deũ qꝛ dyaboli tẽptatõib'

nō cecidit. Et recedēs a malo.ſ. vitando car
nis inclinatōes malas. Job.j. Tal' fuit btūs
barnabas. Erat vir.i.ṽtuoſus.q2 deſpectis
cūctis tēpalib9 bonis ṽtuoſe appetebat cele/
ſtia z eterna. Nota quō fuit de cypro ꝺ̄ ciuita
te in caſſia de genere aaron de tribu leui hñs
domū z poſſeſſiōes. z erat lrat9 in lege moyſi
q̄ audita fama ṽtutū miraculoꝝ z doctrine
aploꝝ volebat videre z audire. z veīt hierl'm
z vidit aplos z audiebat ſmones eoꝝ et erat
tot9 attonit9. Et q2 ip̄e erat magn9 clericus. z
cognoſcebat tp̄s aduēt9 meſſie cōpletū cum
mag̃ reuerētia z attētōe audiebat ſmōes apo
ſtoloꝝ. Jō fuit illumiat9. Nota cū q̄nta dili/
gētia eſt audiēd9 ſmo. Deinde dixit intra ſe.
Ex q̄ audiui doctrinā iſtoꝝ hoīm volo vide
re eoꝝ vitā. (q2 multi p̄dicāt bñ q̄ tñ viuunt
male) z vidit ꝙ viuebāt cōiter. null9 habebat
nec portabat pecuniaſ p̄ticularit' niſi rectoreſ
hoīm z mulieꝝ. Et fuit multū ꝯtēt9 de eoꝝ vi
ta. Deinde reſpexit miracl'a eoꝝ q̄ curabāt ce
cos.ſurdos.zc. O dixit beat9 barnabas. Et
q̄s poſſet iſta facere niſi de9. Nolo aliā pbatō
nem. z reuerſus ē cypꝝ z vēdidit oīa bōa ſua
z recepto ꝯgerio ab amicꝭ venit ad aplos. di
cens eis Vñ erat de q̄ genere z tribu z illumi
nat9 p̄dicatiōib9 ſupplicauit eis vt ipm recipe
rēt in ſocietatē. z fuit recept9 z baptizat9 Bar/
nabas.qꝺ̄ idē eſt qꝺ̄ fili9 ꝯſolatōis.q2 apli fue
runt valde ꝯſolati ꝺ̄ eo. z p̄ciū bonoꝝ tp̄aliū
poſuit ad pedes aploꝝ vt diſtribuerēt paupi
bus. Erat g̃ vir.iō xp̄s ſibi apparuit in orōne
dicēs. Cōſtans.i.ṽtuoſus eſto barnaba.q2 p̄
mia eterna p̄cipies. O q̄lis permutatio dare
terrena z accipe celeſtia De oīb9 q̄ dixi auctaſ
de biblia.in q̄ maxie vita beati barnabe hēt.
Joſeph aūt q̄ cognoiat9 eſt barſabas ab apo
ſtolis.qꝺ̄ eſt interp̄tatū fili9 ꝯſolatōis.leuites
cyprus genere.cū hr̄et agꝝ vēdidit eū.z attu
lit p̄ciū z poſuit ad pedes aploꝝ. Actuū.iiij.
Jō poſſum9 dicere de eo. Naaman princeps
militie regis ſyrie erat vir magn9 apud dñm
ſuū z honorat9. Per illū em̄ dedit dñs ſalutē
ſyrie. Erat aūt vir fortis z diues.iiij. Reg.v.
¶ Moralit' p nob. Si vos de mūdo nō ha
betis tantā ṽtutē dimittēdi oīa p deo nec te
nemī. Nos religioſi tenemur ex voto.ſed di/
mittere tenemini oīa de malo iuſto.de vſura
furto.rapina.z calumnia.ſolidata.ꝺ̄ decimiſ
defunctoꝝ.de aliꝭs.ſ.male emendo vl' vendē
do.z reſtituere de illis de bono iuſto.poteſtiſ
ꝯgregare p vobis z filijs. Jtē tenemi ad re/
ſtitutionē de dānis datꝭ z multi nō faciūt ſi/
bi ꝯſciam. Si ex negligētia vr̄a vel ſcienter
oues vr̄e intrarūt campū vel vineā alterius
licet curia nō cogat vos tenemini ſatiſfacere.
Jdē ꝺ̄ notarijs q̄ in teſtamētis faciūt muta
re volūtatē teſtatoris. Jdē ſi rex papa vl' dñs
volebat dare alicui officiū vel bñficiū z vos
impediuiſtꝭ.tenemi. Jdē de falſis teſtib9 in iu
dicio in damnū p̄ximis Jdē ſi aliq̄s diſplicu
it vob. z vos odio tollatꝭ ſibi vineā vel ortuꝫ
arbores. z hmōi.tenemi. z null9 curat. Jdem
de iudicib9.aduocatꝭ.notarijs.p̄curatorib9.
nō poteſtꝭ ſaluari niſi reſtituatꝭ. Jō dixit ille
ſanct9 p̄riarcha iacob laban ſocero ſuo Ego
om̄e damnū reddebā.q̄cq̄d furtim peribat a
me exigebas. Geñ.xxxj. ¶ Scd̄a excellentia
beati barnabe ē q2 fuit plene pi9.q2 erat bon9
Probe eſſe bonū eſt qñ nō ſoluꝫ p̄ſona curat
de bono ſui.ſꝫ etiā p̄curat bonū p̄ximi ſui.q2
al's nō eſſet bon9 ſi ſolū curaret ꝺ̄ ſe. Auctas
De9 mādauit vnicuiq3 ꝺ̄ p̄xio ſuo. Eccī.xvij.
Jō dic̄ Dioniſi9. Bonū eſt qꝺ̄ eſt cōmunica
tiuū vel diffuſiuū ſuip̄ſi9.ſ.ad vtilitatē alioꝝ
Jō dixit rex achis ad dauid. Scio ꝙ bonuſ
es tu in oculis meis ſicut angel9 dei.j. Regū.
xxix. Angel9 em̄ dei licet nō poſſꝫ p̄dere gl'iaꝫ
nec ipam augmētare eſſentialiter. expedit tñ
ꝙ alios ad bonū inſtiget. z a malo reuocꝫ.zc̄
Patet g̃ ꝙ eſſe bonū eſt curare nō ſolū de bo
no ſuo ſꝫ etiā alteri9. Sic beat9 barnabas fu
it nō ſolū bon9 de bono ſuo ſꝫ alteri9. Cupie
bat em̄ ſaluare totū mōm.q̄re incepit ire p̄di
cando de villa in villā.de ciuitate in ciuitatē
nolebat hr̄e villā ciuitatē nec domū p̄priam
erat vir bon9. Singulariter dicā vob̄ vnam
bonitatē quā fecit qñ Paul9 fuit ꝯuerſus in
via dū iret damaſcū redijt hierl'm. qui volu
it ſociari xp̄ianis.oēs fugiebāt.ſciebāt ipſum
p̄ſecutorē. Beat9 barnabas ſol9 ſe ſibi aſſocia
uit. z ipm ad aplos duxit. Cū aūt paulus ve
niſſet hierl'm tēptauit ſe iūgere diſcipulis.et
oēs cauebāt eū.nō credētes ꝙ eſſet diſcipul9
Barnabas aūt apprehenſum illum duxit ad
aplos. z narrauit illis quō i via vidiſſꝫ dñm
z q2 locut9 eſt ei z quō in damaſco fiducialit'
egerit i noīe Jhu Act.ix. Nota q̄le feſtum z
gaudiū fuit factū ꝺ̄ ei9 ꝯuerſiōe mirabili Jtē
nota quō pie recōciliauit ſibi ſociuꝫ Johēm
marci vocatū q̄ dimiſerat eū cū fuiſſet in pe
riculo mortꝭ.pꝫ Act.xiij. z.xv c. Bñ g̃ poſſu/
mus ſibi dicere. Bonus es tu. z in bonitate
tua doce me iuſtificationes tuas.pſal.cxviij

¶ Moꝛalit̄ etiā nos dēmꝰ hāc bonitatē hr̄e
nō ſolū ꝓcurādo bonū nr̄m. ſꝫ etiā ꝓximi. Ac
cidit aliq̄tiensꝰ i domo ꝙ vir erit bonꝰ ⁊ deuo
tus. ⁊ vxoꝛ erit mala indeuota. leꝓſa ſeu la/
minera. v̄boſa. nō ſufficit viro dicere. n̄ curo
ſufficit ꝙ ſaluē aīaꝫ meā. ſꝫ optet ꝙ bonis mo
dis ⁊ v̄bis dulcibꝫ īducat eā ad bonū. Et ꝑ
oppoſitū ſi mulier eſt bona ⁊ vir ſit malus. iu
ratoꝛ. raptoꝛ. luſoꝛ. ⁊c̄. ⁊ vxoꝛ ſit bona ⁊ deuo
ta. optet qn̄ vir erit ī bonis ꝙ ipa dulcit̄ īdu/
cat eū ad bonū. dicēdo. O marite. q̄re nō ꝯfi
teri ⁊c̄. Idē de parētibꝫ erga filios. nō ſufficit
hr̄e ⁊ tenere filios paſtos ⁊ indutos. ſꝫ ꝙ ſint
bn̄ nutriti. nō iurēt nec mētiant̄ nec furēt̄. ⁊c̄.
Nota q̄liter mr̄es tenent̄ eis oñdere vt ſignēt
ſe. oꝛēt ⁊c̄. Mane ⁊ ſero. ⁊ ſi filij ſunt mali cul
pa eſt parentū. q̄ licet de ſe ſint boni. tñ erunt
dānati ex mala cura filioꝝ. qꝛ ſicͭ arboꝛ tenuis
pōt adaptari. ⁊ ſi nō fit. eſt culpe oꝛtulani. ita
⁊c̄. Oꝛtulani ī oꝛto xp̄i ſunt illi de mr̄imonio
q̄ plātāt arboꝛes. ſ. filios Si ḡ qñꝫ ſunt toꝛtu
oſi ⁊ male vite ⁊ ribaldi. ⁊c̄. culpa eſt parentū
Si q̄s ſuoꝝ ⁊ maxie domeſticoꝝ curā nō hꝫ
fidē negauit. ⁊ eſt infideli deterioꝛ. j. Thy. v.
Itē q̄ hꝫ aliq̄d officiū vel regimē ciuitatꝭ vl̄
cōitatis. debet ꝓcurare bonū nō ſoluꝫ ſibi. ſꝫ
totꝰ cōitatis coꝛrigēdo pctā ¶ Tertia excel/
lentia fuit v̄e gratioſus. qꝛ plenꝰ ſpū ſctō. ſcien
dum ꝙ gr̄a gratū faciēs nō eſt niſi ꝙ ꝑſona
habeat ſpm̄ ſcm̄. qꝛ ſimul ſtāt ⁊ ſimul ꝑdūtur
qñ hō peccat. Sꝫ beatꝰ barnabas habebat
ſimul ſpm̄ ſcm̄ ⁊ grām gratū facientē. Iō di/
co ꝙ erat v̄e gratioſus in oībꝫ dictis ⁊ factis
ſuis ¶ Nota quō fuit ꝑ annū in ciuitate an/
thiochie. ⁊ magnā turbā ꝯuertit. ⁊ ibi ipe mu
tauit nomē. Xpiani eñ tūc dicebant̄ diſcipl̄i
Hoc nomē diſcipulꝰ eſt coꝛrelatiuū. ſ. ad apo
ſtolos q̄ꝝ erāt diſcipuli. Et dixit beatꝰ barna
bas. meliꝰ eſt ꝙ relatio. cognominatio ſiue di
riuatio fiat ad xp̄m. Iō oꝛdinauit ꝙ diſcipl̄i
vocarent̄ xp̄iani. vt patet Act̄. xj. Et fuit cō
pleta ꝓphetia Iſaie dicēs. Seruos ſuos vo/
cauit noīe alio. In q̄ q̄ bn̄dictꝰ eſt ſuꝑ terram
bn̄dicet̄ in deo amē. Iſa. lxv. Itē q̄liter recu/
ſauit diuinos honoꝛes ſibi oblatos. ⁊c̄. Actu
um. xiiij. Plenitudo ſpūſcī repellebat ab eo
ſpm̄ inanis gl̄ie. ſꝫ oīa referebat ī deum. Iō
poterat dicere. Spūs tuꝰ bonꝰ deducet me ī
terrā rectā. ps. cxlij. ¶ Moꝛalit̄. habetis hic
doctrinā ꝙ in oībꝫ factis ⁊ dictis vr̄is detis
honoꝛē deo. qꝛ multa bona oꝑa ꝑduntur. qꝛ
honoꝛ nō dat̄ deo. Om̄e q̄dcūq̄ facitꝭ ī v̄bo
aut oꝑe. oīa ī noīe dn̄i ihū xp̄i facite. Col̄. iij.
¶ Quarta excellētia ē. qꝛ fuit digne gl̄ioſus
qꝛ plenꝰ fide. qꝛ ꝓpt̄ plenitudinē fidei fuit glo/
rificatꝰ. qꝛ fides xp̄iana hꝫ tantā v̄tutē ꝙ qui
eā tenet in coꝛde ſine erroꝛe vel falſa opīone
deꝰ facit ipm gl̄ioſum ī miracul̄ in h̄ mūdo ⁊
in alio ꝑ gl̄am eternā. Iō qñ curabat aliquē
dicebat. Fides tua te ſaluū fec̄. Nō dixit. hu
militas tua vl̄ patia tua ⁊c̄. Auctas. Acceſſū
habemꝰ ꝑ fidē ī grām iſtā in q̄ ſtamꝰ. ſ. faciēdi
miracula. ⁊ gl̄iamur ī ſpe gl̄ie filioꝝ dei. Ro.
v. Iō beatꝰ barnabas ex fide firma quaꝫ ha/
bebat p̄dicabat oꝛe. curabat oēm infirmitatē
Nō legit̄ ꝙ poꝛtaret aliū libꝝ niſi euangeliuꝫ
bti mathei. q̄d magꝭ large ponit vitā xp̄i. Et
qñ poꝛtabat̄ ſibi infirmꝰ ad curādū ponebat
illud euāgeliū ſuꝑ eū in noīe Ihu. ⁊c̄. ⁊ cura/
bat̄. Ecce q̄lit̄ fuit ī h̄ mūdo gl̄ioſus in mira
culis ⁊ ſignis. ⁊ ī alio in p̄mijs. ⁊c̄. Nota hic
eiꝰ martyriū ¶ Moꝛalit̄ nota ꝙ ex quo fides
xp̄iana hꝫ tantā v̄tutē. ꝯſulo vt ſciatꝭ eam. qꝛ
tota ꝯtinet̄ in credo ī deū. ⁊ dicatꝭ mane ⁊ ſe/
ro cū ꝓteſtatōe. Det̄ rō de cādela accēſa. q̄ ex/
tinguit̄ niſi reſpiret. Iō dd̄. Credidi. ſ. in coꝛ
de ꝓpter q̄d locutꝰ ſum. ſ. ī oꝛe. ⁊ q̄lit̄. ego auteꝫ
humiliatꝰ ſum nimis. ps. cxv.

¶ De ſancto Iohāne baptiſta. vel in
eius vigilia. Sermo.

Antequā exires de

vulua ſanctificaui te. Habet̄ verbuꝫ
iſtō textualit̄ ī libꝛo hieremie ꝓphe. c. j.
⁊ recitatiue ī ep̄l'a hodierna d̄ vigilia ⁊c̄. Sa
lutet̄ v̄go maria. ⁊c̄. Pꝛo ītroductōe materie
p̄dicāde ⁊ declaratōe thematꝭ ſciendū. ꝙ ille
magnꝰ ꝓpha ⁊ amicꝰ dei Hieremias ī ep̄l'a ho
dierna recitat magnas gr̄as q̄s deꝰ fec̄ ſibi di
cens. Factū eſt v̄bū dn̄i ad me dicēs. Priꝰ q̄
te foꝛmarē in vtero noui te. Et añq̄ exires d̄
vulua ſanctificaui te. ⁊ ꝓpham ī gētibꝫ dedi te
Hiere. j. In his v̄bis narrat q̄ttuoꝛ magꝭ
gr̄as q̄s deꝰ fecit ſibi

¶ Pꝛima familiaris collocutio

¶ Secūda eternalis p̄deſtinatio

¶ Tertia ſpecialis ſanctificatio.

¶ Quarta ꝓphetiealis illuminatio

De p̄ma. ſ. familiari collocutiōe. qꝛ cū Hiere
mias eſſet adhuc puer deꝰ ſibi loq̄bat̄ famili/
arit̄. Legit̄ de abraā cui ꝑ ſingl̄ari gr̄a deꝰ vo
luit loq̄. ſed in q̄ etate nō qñ erat puer vl̄ iuue
nis. ſed qñ fuit. lxxv. annoꝝ. Geñ. xij. Sꝫ hie
re. fuit locutus cum adhuc eſſet puer. Ecce

q̄re dic̄. Factū eſt ꝟbū dn̄i ad me dicēs. De
ſcd̄a. q꞉ eſſentialit̄ de⁹ p̄deſtinauit eū vt eſſet
ſanct⁹ in h̄ mūdo. ⁊ glioſus i padiſo. ⁊ h̄ reue
lauit ſibi q̄ſi vt aperiret ſibi libꝝ p̄deſtinatōiſ
in q̄ null⁹ legit niſi ds. Si vult; itelligere iſtā
grām cogita te illō ꝟbū. Nemo ſcit vtꝝ odio
vl' amore dign⁹ ſit. Eccs. ix. Sȝ Hieremias
ſciuit q꞉ de⁹ ſibi dixit. Pri⁹ꝙ te formarē i vte
ro noui te. nō ſolū ſcia ſpeculatōis. ſȝ ſcia ap/
probatiōis. De tertia. ſ. ſanctificatōe ſpeciali.
Maria grā q̄ añ fuiſſȝ ſanct⁹ꝙ nat⁹. Hoc ha
buit p ſingulari grā qñ fuit q̇ngētoꝝ annoꝝ
q꞉ tūc fuit a dō ſanctificat⁹. Sȝ hieremias iā
in vtero mr̄is. Añꝙ exires de vulua ſanctifi
caui te. De q̄rta. ſ. illumiatione pphali. q꞉ de⁹
fecit eū ꝯſiliariū ſuū ⁊ ſecretariū. reuelādo ſibi
vētura. Jō dixit. Et pphām i gētib⁹ dedi te.
Jſta ꝟba ⁊ iſte q̄ttuor grē pp̄rie ⁊ hiſtorice di
cunt̄ de hieremia ppħa. ſȝ approp̄ate ⁊ allego
rice recitāt̄ de btō Johe bap. hodie i eccīa. q꞉
ſibi etiā de⁹ fec̄ iſtas q̄ttuor grās. ⁊ fuit in vte
ro ſanctificat⁹. Jō approp̄ate dr̄ thēa Añq̄m
exires de vulua. ⁊c̄. Queſiui amore vr̄i quot
ſūt modi q̄s de⁹ tenet ad ſanctificādū pctōrē.
⁊ q̄ ſūt. Et iueni q̄ ſūt q̇nqꝫ. ⁊ de q̇nto mō lo/
quit̄ thema. Añꝙ exires de vulua ⁊c̄. Et ſūt
modi iſti q̄ ſequuntur

¶ Primus eſt finalis ꝯtritio
¶ Secūdus pn̄ialis ꝯuerſio
¶ Tertio martyrialis afflictio
¶ Quartus baptiſmalis ablutio.
¶ Quintus ſpēalis p̄uentio.

Dico p̄mo q̄ vn⁹ mod⁹ quē de⁹ tenet ſanctifi
cādi pctōrē ē final' ꝯtritio qñ pſona vixit diu
in pctīs ⁊ mala vita ſine timore dei ⁊ ꝟecun
dia gentiū. nec curat d̄ deo. imo forte nō cre/
dit. Sȝ finalit̄ qñ dȝ mori ds apit ſibi fontē
tūc dās ſibi ꝯtritōȝ de pctīs ex q̄ purificat̄ et
ſanctificat̄ aīa. Sȝ iſtud non facit quotidie.
q꞉ in tota ſacra ſcriptura nō legit̄ q̄ aliq̄s fu
erit ſanctificat⁹ niſi vn⁹. ſ. latro. de q̄ dic̄ Leo
papa q̄ ſp fuit male vite ⁊ nunꝙ fec̄ aliqd̄ bo
nū in vita ſua. et p ſuis criminib⁹ capt⁹ ⁊ ſen/
tentiat⁹ fuit. ⁊ ad lat⁹ xp̄i ſuſpēſus. ⁊ ſubito xp̄ſ
aperuit ſibi fontē mīe. ⁊ flumē ꝯtritiōis venit
ad eū. ⁊ dixit xp̄o cū magnis ſingultib⁹ et ſu/
ſpirijs. Dn̄e memēto mei dū veneris i regnū
tuū. Lu. xxiij. Et xp̄s ſibi rn̄dēs dixit. Amen
dico tibi. hodie mecū er; in padiſo. ⁊ fuit ſan
ctificat⁹ ab oib⁹ ſuis pctīs. Sȝ poſſet q̄ri ab
aliq̄. cū duo legant̄ latrones fuiſſe cū xp̄o ſu
ſpenſi. q̄re vn⁹ fuit ſanctificat⁹ et ali⁹ non. Rñ
ſio q̄ a ſctīs doctorib⁹ aſſignat̄ eſt iſta. Dicūt
euāgeliſte q̄ xp̄s expirauit hora nona ⁊ tunc
ſol eſt alte ⁊ icipit declinari ad occaſum. ⁊ vm
bra brachij xp̄i tetigit latronē q̄ fuit tāte ꝟtu
tis q̄ ꝯuertit eū. Necꝫ mirū. q꞉ legit̄ in actib⁹
aplōꝝ. q̄ vmbra btī petri ſanabat infirmos.
Actu. v. Dicat̄ quō ponebāt̄ infirmi i ḡbatiſ
p vicos vt vmbra petri tangeret eos. Quid
mirꝝ ḡ ſi vmbra xp̄i ꝯuertebat pctōrē. De nul
lo alio legit̄ q̄ habuerit malā vitā ⁊ bonuȝ fi
nē niſi de latrone. De iſto mō ſanctificatiōis
ppħia. Cōgrega eos q̄ſi gregē ad victimā. et
ſanctifica eos i die occiſionis Hieremie. xij.
Hoc dicebat ppħa orādo. Nō q̇libet nr̄m
ſic vellȝ ſanctificari. viuere ad libitū ⁊ hr̄e bo
nū finē. Jō vſurarij ⁊ lenones ⁊ meretrices
qñ iurāt dicūt. ſi de⁹ me portabit ad bonū fi/
nē. bonū erit. ſȝ ipi nolūt hr̄e bonā vitā. iō nō
habebūt bonū finē. Jō nō expectet; finē. ſed
p tp̄e dimittat; malā vitā ⁊ pctā ⁊ veniat; ad
deū. q꞉ in fine tot ſunt dolores. q̄ nō pn̄t hr̄e
deuotōȝ nec ꝯtritōȝ nec recordant̄ de pctīs
Null⁹ dicat. Eya de⁹ q̄ latroni pepcit. parcet
mihi. Cōſidere d̄ dei mia ſine pn̄ia ſtulticia ē
Jō mō p tp̄e redite ad bonā vitā ⁊ pn̄iaȝ ⁊ ſic
eritis ſctīficati a pctīs. Jō dixit apl's q̇buſdā
pctōrib⁹ poſtꝙ redierīt ad bonā vitā. Libera
ti aūt a pctō. ſui facti eſt; iuſticie. Humanuȝ
dico ppter infirmitatē carnis vr̄e. Sic ei ex
hibuiſtis mēbra vr̄a ſuire immūdicie ⁊ iniq̇
tati ad iniq̇tatē ita nūc exhibete mēbra vr̄a ſ
uire iuſticie i ſanctificatōȝ. Cū eīm ſui eſſetis
pctī. liberi fuiſtis iuſticie. Quē ḡ fructū ha/
buiſtis tūc i illis in q̇b⁹ nūc erubeſcit;. Nā fi/
nis illoꝝ mors ē. Nūc ꝟo liberati a pctō. ſui
aūt facti deo habet; fructū vr̄m i ſctīficatiōȝ
finē ꝟo vitā eternā. Ro. vj. ¶ Secūd⁹ mod⁹
ſanctificatōis eſt vl' habet̄ p penitentialē cō/
feſſionē. qñ pſona q̄ fecit plura pctā ſupbie et
vanitatis. auaricie ⁊ cupiditat;. luxurie ⁊ car
nalitatis. ⁊ ſic de alijs. nō expectat finem. q̇a
iuuenis nō expectat ſenectutē. nec ſan⁹ infir/
mitatem. ſȝ de bona hora redit ad deum. do/
let d̄ pctīs. ⁊ ꝓponit abſtinere. ꝯfitet̄. acceptat
pn̄iam. ſatiſfacit. pcit inimicis. ſuat feſta. cō/
municat deuote. Jſto mō multi ſanctificant̄
ille eſt ſecūdari⁹ mod⁹. Jſto mō magdalēa fu
it ſanctificata. vt habet̄ Lu. vij. q̄ in iuuentu
te cecidit neſciens ſe cauere. intm̄ q̄ ita fuit
diffamata q̄ pdidit nom̄ ⁊ dicebat̄ peccatrix
ſed q̇d fecit. nō expectauit ſenectutē nec finē.
ſed auditis ſermonibus xp̄i dicētis. Pniam

agite. ⁊c̄. O dixit ipſa. adhuc potero ſaluari ſi faciā pniam. ⁊ venit ad pedes xp̄i. ⁊ lacrimis rigauit pedes ei⁹. ⁊ recepit ſe ī magnā pniam ieiunia. orōes. ⁊ alia. intm̄ ꝙ. xxx. ānis fuit in deſerto ſolitaria. que nihil comedit nec bibit dormiebat ſuꝑ lapidē. ⁊c̄. Iſte mod⁹ ē melior ꝙ̄ pm⁹. De iſto dr̄ Dauid. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei. ſanctificauit tabernaculum ſuū altiſſim⁹. ps. xlv. Nota Fumis ipetus. i. ꝑcutiēs. q̄ttuor flumia ſe ꝑcutiūt ī aīa pctōris penitētis. ſ. Flumē olei. Flumē mellꝭ Flumē aq̄. Flumē ſanguis. Et de q̄libꝫ iſtorum dr̄ flumis impet⁹ ¶ De pmo. De cathedra dei ꝓcedit flumē olei mie. ſignificatum ꝑ oleū qd̄ eſt medicinale ⁊ curat vulnera intellect⁹ ꝯ errores ⁊ falſas opiones. ⁊ volūtatis ꝯ odia. rācores. ⁊ memorie ꝯ dei bn̄ficiorꝫ obliuiones Curat em̄ vulnera cordis ꝯ malas cogitatiōes. oris ꝯ mēdacia ⁊ falſa ꝑiuria. ⁊c̄. oculorꝫ a malꝭ aſpectib⁹. auriū ab auditu malorꝫ ꝟborꝫ. Man⁹ a furtis rapinis. ꝑcuſſiōib⁹ tactib⁹ imūdis. ⁊ cetera. finalit̄ toti⁹ corꝑis. ⁊ ꝯ vulnera luxurie tāꝙ̄ bon⁹ medicus mittit flumē ſue mie vngēs vulnera pctōꝝ. Ecce q̄re dr̄ Flumis ipet⁹. q2 ſubito venit ¶ De ſecūdo etiā mittit flumē mellis ſpūſſcti. ⁊ h̄ qn̄ ꝑſona recipit ſpem venie. dicēdo. verꝫ ē ꝙ ſuꝫ pctōr. ⁊ feci multa mala. ſꝫ de cetero emendabo vitā meā. fui ſuꝑb⁹. van⁹. ſꝫ decetero volo humiliari. ⁊ ſic de aliis. ¶ De tertio flumine aq̄ eſt qn̄ ꝑſona penitēs lacrimat̄ ꝑ peccatis. dicēs. O miſer q̄d erit de me. Si dicat̄. non eſt flumē. ſꝫ diſtillatio aliquarꝫ lacrimarꝫ. Dico ꝙ imo. q2 maiorē ꝟtutē h̄ꝫ vna gutta lacrimarum ꝙ̄ totū mare ad abluendū peccata.

¶ De q̄rto flumīe ſanguis eſt qn̄ ex peccatis hō diſciplinat ſe. Iſta pnia ē ꝓpria homicidiſ ⁊ oib⁹ q̄ tractāt ⁊ ꝯſentiūt in mortē alicuius. ſcḋm illud. Quicunq̧ effuderit hūanū ſanguinē. fundet̄ ſanguis illi⁹. Geñ. ix. Ecce q̄re dic̄ Flumin⁹ impet⁹. Nota. letificat ciuitatē dei. q2 gaudiū eſt angelis dei in celo ſuꝑ vno peccatore pniam agēte. Lu. xv. Sāctificauit tabernaculū ſuū altiſſim⁹. ꝙ̄diu hō eſt in pctis eſt ſtabulū porcorꝫ. ſꝫ poſtꝙ̄ flumis impetus mūdauit cū efficit̄ camera ⁊ habitaculuꝫ dei

¶ Terti⁹ mod⁹ eſt melior. ſ. martyrialis afflictio. qn̄ aliq̄s ꝑ fide catholica vel ꝑ aliqua ꝟtute manutenēda morit̄ ꝓ xp̄o martyr efficit̄ ⁊ ſanct⁹. vt ſi captiu⁹ ꝑmitteret ſe occidere an̄ ꝙ̄ fidem catholicā vellet abnegare. martyrē ⁊ in numero ſctōꝝ martyꝝ cōputat̄. Idem dr̄ muliere captiua ſi ꝑmitteret ſe interficere an̄ ꝙ̄ ꝯſentiret pctō. eſſet martyr cū btā katherina. Itē int̄ xp̄ianos ſi meretrix ꝯuertat̄ ⁊ poſt ꝯuerſionē cogit̄ ꝑ aliquē. ⁊ iſta ꝯtradicēte. tādem ab illo occidit̄. martyr efficit̄. Idē de ſeruitore cui ꝑcipit̄ fieri aliq̄d a dn̄o. ⁊ non vult facere. ⁊ occidit̄ a dn̄o. martyr eſt. Idē de muliere nolēte ꝯſentire viro aliq̄d inhoneſtum ⁊ occidit̄ a viro. martyr efficit̄. Idē de illo qui manutenet cōitatē. ſi ꝓpt̄ h̄ occidit̄. martyr eſt Bti q̄ ꝑſecutōꝫ patiunt̄ ꝓpt̄ iuſticiā. qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Mat. v. De iſto mō ſanctificatōis dr̄ ꝓpħa. Preꝑauit dn̄s hoſtiā. ſanctificauit vocatos ſuos. Sophonie. j. ¶ Quartus mod⁹ eſt baptiſmalꝭ ablutio. Iſte modus eſt leuiſ. ꝑ quē modū nō ſolū pueri ſanctificātur ab originali pctō. Dicat̄ q̄d eſt q2 aīa dr̄ ſe inquantū eſt ad imaginē dei eſt pulcrior ſole Nulla creatura corꝑalis eſt ita pulcra. intm̄ ꝙ ſi poſſet videri. ⁊c̄. ſꝫ maculat̄ qn̄ infundit̄. Sicut ſi ego mitterē velū albū in concham de tintha ſiue incauſto. Ita de aīa ſi moriat̄ an̄ baptiſmū nō intrat ꝑadiſum. licet poſſet venire ad portā petēs ingreſſum. Sꝫ dr̄ ſibi a xp̄o. reſpicias te quō es turpis ¶ Nō quō ſtares cū iſtis. ⁊c̄. Rn̄det aīa. Dn̄e ego nullū peccatū feci ⁊c̄. Et xp̄s. ⁊ idō nō dabo tibi penā cū illis de inferno. ⁊ remittit eā ad lymbuꝫ puerorꝫ. vbi nō eſt ignis nec demones ⁊ ibi ſtant delectabiliter ⁊ diſputāt inter ſe. ⁊c̄. Non intrabit in ea aliq̄d coinq̄natū. Apoc. xxi. Iſto mō etiā abluti ſanctificāt̄. nō ſolū ab originali. ſed etiā ab oib⁹ actualib⁹. intm̄ ꝙ ſi moriat̄ an̄q̄ꝫ peccat ſubito euolat recta via. etiā ſi an̄ habuiſſet oia pctā. ex q̄ nō ficte accedit ad baptiſmū ¶ Nota ꝯ vetulas dicētes ꝙ aīa pueri nouiter baptizati qn̄ morit̄ trāſit purgatorium ex dolore mr̄is. ⁊c̄. Non credatis. quia error eſt. Sic ſanctificati dr̄ aplꝯs. Pctōres aliqn̄ fuiſtis. ſꝫ abluti eſtis ſꝫ ſanctificati eſtis ſed iuſtificati eſtis in noīe dn̄i noſtri ihū xp̄i. pma Corꝫ. vj ¶ Quint⁹ mod⁹ eſt excellētior ſcꝫ ſpecialis ꝑuentio. Iſto modo ſolū tres ꝑſone fuerūt ſanctificate iam in vtero matris ſine meritis ipi⁹ creature ꝑcedētib⁹. Iſto mō legit̄ mariā fuiſſe ſanctificatā in vtero matris ⁊ ſic decebat. q2 mater dei eſſe debuit. ⁊c̄. Etiam legit̄ de Hieremia ꝓpħa q̄ etiā ī vtero matris fuit ſanctificat⁹. q2 debebat de xp̄o ꝓphetiſare. Terti⁹ ⁊ vltim⁹ fuit beat⁹ Iohes baptiſta. quia debebat xp̄m baptizare. Non legit̄ ꝙ beat⁹ Iohes euāgeliſta fuerit ſanctificat⁹

nec petr⁹ nec paul⁹ Sʒ d̃ btõ Johe legiť q̈ p⁹
q̃ ṽgo maria ɔcepit filiũ dei iuit ad viſitãdũ
elizabeth ɔſanguineã ſuã quã gabriel reuela
tione ſciuit eſſe g̃uidã. vt pʒ Lu. j. Et ṽgo ma
ria itrauit domũ. ſalutauit elizabeth. ⁊ vt au/
diuit ſalutatõʒ marie. exultauit infans ĩ vte/
ro mr̃is Tũc elizabeth a ſpũſctõ ſciuit q̈ ṽgo
maria erat g̃uida de filio dei. ⁊ dx̃. Bñdicta
tu in mulierib⁹. ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ vẽtrĩ tui. Ec/
ce eñi vt facta ẽ vox ſalutatõis tue ĩ auribus
meis. exultauit ĩ gaudio infans in vtero meo
Lu. j. Et amplexãtes ſe mutuo ⁊ obſculãtes
tãta ſanctitas exiuit de ṽgine q̈ ſanctificauit
Johem ĩ vtero mr̃is exiſtentẽ. ⁊ Johannes
cognouit pñtiã filij dei. q² dic̃ ſctũs Tho. q̈
vſus liberi arbitrij fuit ĩ eo acceleratus. Ec
ce q̃liter beatus Johes fuit ſanctificat⁹ iuxta
angeli reuelationẽ. Spũſctõ replebitur ad/
huc ex vtero mr̃is ſue. Lu. j. Jõ Johi appro/
priate dic̃ thema. Añq̃ʒ exires d̃ vulua ſancti
ficaui te ⁊c̃.

¶ De ſancto Johe baptiſta.

E lizabeth ĩpletuʒ
eſt tps pariẽdi. ⁊c̃. Lu. j. Ab iſto the/
mate ego recipio motiuũ p̃dicandi
de fine mũdi q̃ erit ⁊ ĩ breui. Jõ in pñti ſmo
ne volo vob̃ declarare p aliq̃s ſimilitudines
palpabiles ⁊ morales. quõ finis mũdi inſtat
de ppinquo. null⁹ tñ ſcit tps determiate. et an
num mẽſem vel diẽ. Credo q̈ erit materia g̃
tioſa ⁊ acceptabilis ⁊ nob̃ pficua ⁊ meritoria
Saluteẽ ṽgo Maria. ⁊c̃. Añq̃ʒ veniã ad ma
teriã p̃dicandã oportet declarare duo moti/
ua. ſ. q̃ eſt iſta elizabeth. ⁊ q̃d eſt ei⁹ tps parien
di. Hoc nomẽ Elizabeth eſt cõpoſitũ ex tri
bus noib⁹ hebreis ſiue hebraicis. El. i. deus
J. i. me⁹. zabeth. i. ſeptima. Elizabeth. id eſt.
dei mei ſeptima. ¶ Jõ ẽm iſtã interp̃tationẽ ſi
gnat generationẽ. i. durationẽ humanã q̃ eſt
iam ſeptima. q² ſicut in hoĩe q̃ ẽm curſuʒ na
ture viuit cõputanẽ ſeptẽ etates. Prima eſt ĩ
fantia. i. non fantia. a for faris. Jõ p̃ma etas
mũdi fuit infantia. ſ. ab adam vſq̃ʒ ad noe. q²
tũc neſciebãt loq̃ de deo. nõ habebãt reuela/
tiones nec libros nec mg̃ros nec doctores.
Secũda etas hoĩs dr̃ pueritia. a puritate. a
ſeptẽ ãnis vſq̃ʒ ad. xiiij. Jn iſta etate fuit mũ/
dus a noe vſq̃ʒ ad abraaʒ. tũc eñi fuit mund⁹
aquis diluuij purificat⁹. Tertia ẽ adoleſcen
tia. i. creſcẽtia. a. xiiij. annis vſq̃ʒ ad. xxv. ãnoſ
Jn iſta etate fuit mũd⁹ ab abraã vſq̃ʒ ad moy
ſen. q² creuerũt in dei cognitõe. Quarta ẽ iu
uentus a. xxv. annis vſq̃ʒ ad. xxxv. vel. xl. Jn
iſta fuit mũdus a moyſe vſq̃ʒ ad dd̃. Quinta
virilitas a. xl. ãnis vſq̃ʒ ad. lx. Jn iſta fuit mũ
dus a transmigratõe babylonis vſq̃ʒ ad xp̃m
Septima eſt decrepit⁹. i. deficiẽs. a. lx. annis
vſq̃ʒ ad finẽ mũdi. Propter h̃ dicebant apl̃i.
Nos ſum⁹ in q̃s fines ſeculoꝝ deuenerũt. p̃/
ma Coꝝ. x. Ecce g̃ elizabeth. i. dei mei ſeptĩa
ſcʒ etas nature humane ⁊ duratio eius vſq̃ʒ
ad finẽ mũdi. Nõ videam⁹ q̃d intelligẽdum
eſt p tps pariẽdi iſti⁹ Elizabeth vetule. Dico
q̈ finis mũdi erit cito ⁊ breuiter. q̃ finis põt
dici part⁹ ex q̃ttuor ſilitudinib⁹ q̃s habet cuʒ
muliere pturiẽte. De q̃b⁹ dauid. Jpi videteſ
ſic admirati ſunt. ɔturbati ſunt. cõmoti ſunt.
tremor apprehẽdit eos. Jbi dolores vt pturi
entis. ps. xlvij. Jn muliere grauida que ẽ iu
xta partũ inuenio q̃ttuor ɔditiões. Prima q̈
cõputat tps ⁊ aliquotiẽs errat in computo ⁊
ſubito veniũt dolores in partu. Jta m̃lti er/
rant circa cõputũ finis mũdi. dicẽdo. nõ erit
ita cito. p̃mo erit h̃ ⁊ h̃. ⁊c̃. O quot erũt dece/
pti in cõputo. q² qñ ipi nõ credẽt ſubito veni
et. Jõ dx̃. Jpi videtes ſic. ſ. ſubuerſionẽ mũdi.
admirati ſunt. Secũda ɔditio eſt. quia mu/
lier qñ veniũt ſibi ſigna ptus turbaẽ. ⁊ mittit
p obſtetrice. ⁊ p tali ⁊ tali. ⁊c̃. Jta in fine mũ/
di turbabunẽ gẽtes. vn⁹ dicet. O miſer vellẽ
ɔfiteri. ⁊c̃. Dicit alius vſurari⁹. vidiſtis taleʒ
⁊ q̃d vultis. vellẽ ſibi reſtituere. Nõ faciatis
q² tũc nõ erit hora. q² tũc q̃cq̃d eſt in mundo
debet incinerari. Jdẽ dicẽt illi q̃ mõ nolũt p
cere. tunc pquirẽt inimicos vt faciãt pacem.
Jdẽ de religioſis q̃ mõ nõ curãt ſuare regu/
lam. tũc ibũt ad ſacriſtiã vt videãt reg̃lam ⁊c̃
Ecce q̃re tũc nõ erit hora. Jdẽ de illis q̃ mo
do nõ curant ſuare pñiam. Jõ dx̃. ɔturbati
ſunt. Tertia ɔditio eſt. q² mulier in ptu a ca/
pite vſq̃ʒ ad pedes habet dolores. Jta ĩ fine
mũdi qñ gẽtes videbunt ɔflagrationẽ ignis
dicet vn⁹. O miſer q̃d faciã. ego habeo tot ca
ſtra. ⁊c̃. ⁊ mõ cõburenẽ. dicet alius O miſer.
ego habeo tot florenos in taxia. ⁊ alius dicet
⁊ ego tot capita gregum. Jdem de mulierib⁹
qñ ornãt ſe crinib⁹. ⁊c̃. Jgnis oĩa ɔſumet. imo
etiã corp⁹. Jõ dic̃. cõmoti ſunt. Quarta con
ditio eſt. q² mulier qñ parit timet ne moriaẽ.
vel ne creatura poſſet exire. Jta tunc gentes
tremebunt videntes mortem in gutture Jõ
dic̃. Tremor apprehendit eos. Jbi ſcʒ in fine
mundi dolores vt parturiẽtis. Ecce quare

finis mūdi dr̄ part⁹. Bñ ḡ dt thēa. Elizabeth
ſcꝫ duratio generatōis hūane quā tenem⁹ im
pletū eſt tps pariendi. ſ. de ꝓpinq̄. Hoc volo
mō declarare palpabilit̄ ſm ꝙ maniſeſte pōt
cognoſci finis diei ex receſſu radioꝝ ſol.

¶ Ab imis torrentib⁹.
¶ A planis ꝯuallibus
¶ Ab eleuatis coſtis
¶ Ab excelſis collib⁹.
¶ Et a ſummis montib⁹

Dicit̄. finis diei ē qñ radij ſolares nō illumi-
nāt torrētes ⁊ valles. coſtas. colles. ⁊ mōtes.
Iſte ſol eſt xp̄s Auctas. Orie̅t vobis timēti
bus nomē meū ſol iuſticie. nō dic̄ ſol nature.
Malach. iiij. Itē in nouo teſtamēto qñ lau-
dam⁹ virginē in matutinis dr̄ ſibi. Felix nā
ꝗ es ſacra v̄go maria. ⁊ oī laude digniſſima.
quia ex te ort⁹ eſt ſol iuſticie xp̄s deus noſter
¶ Nō videam⁹ ſi radij claritatis hui⁹ ſolis
illumināt torrētes vl̄ valleſ. ⁊c. ⁊ ſic poterim⁹
dicere ⁊ cognoſcere ſi dies mūdi eſt ad fineꝫ.
Torrentes dicunt̄ laboratores mechanici.
Rō. q̄ torrētes ſunt aſperi ad ambulandū et
petroſi. Ita vita laboratoꝝ eſt aſpera in pa-
ne. vino. indumētis. domo. lecto. ⁊ laboribuſ
multis. Itē torrētes aliqñ abundant aquis
aliquando nō ꝙ vna formica poteſt tranſire
Ita laboratores aliquādo abundant ī pane
vino. ⁊c. aliquotiēs veniūt ſiccitates. grādo.
pruina ꝙ nihil colligunt. Tertio torrētes ſūt
plus baſſe. Ita laboratores paꝝ appreciātur.
⁊ tñ tam p̄lati ꝗ̄ reges oēs viuim⁹ cum eiſ
de coꝝ laborib⁹. Et his trib⁹ rōib⁹ laborato
res dicunt̄ torrentes. Auctas. Oēs pñt dice
re laboratores. Imminuti ſum⁹ dn̄e plus ꝗ̄
oēs gentes. ſumuſq̄ oēs humiles in vni
uerſa terra. Dañ. iij. Nō videam⁹ ſi iſti tor-
rentes illuminant̄ ⁊ caleſiūt a radijs ſolis iu
ſticie. Nā illumiatio eſt ꝑ ſapiam. calefactō ꝑ
deuotionē. Dico ꝙ nec illuminant̄ nec caleſi
unt. Antiquit⁹ ꝗ̄cūq̄ laborator eſſet vl̄
fuiſſet groſſus ſimplex vel piſcator. ad minuſ
habebat q̄ttuor q̄ ſunt neceſſaria ad ſciendū
cuilibet. Primo ſciebant ſe ſignare. ⁊ modo
nihil niſi circulū in chorea. ⁊ ſilib⁹ ⁊c. Scđo
ſciebāt Credo in deū. qđ dꝫ ſciri pl⁹ ꝗ̄ Pr̄ nr̄
⁊ ꝙ petitiones ꝯtinet ſeptem. ⁊ mō nihil bñ
ſciunt niſi ꝯiurationes ⁊ ſortilegia. Quarto
ſciebant Aue maria. ⁊ qualiter regina celi eſt
ſalutanda. modo nihil. ſed bñ ſciunt q̄t dena
rij ſunt in vno floreno. Iā ſol receſſit a torrē-
tib⁹. Antiq̄tus erāt calidi in deuotōe. q̄ q̄li-
bet poſtq̄ ſurrexerat de mane anteq̄m aliq̄d
faceret genib⁹ flexis faciebat ſuā orōem. viri ī
vno angulo dom⁹. ⁊ vxor in alio. ⁊ filij ī alijs
Nō vos q̄lit̄ oratis qñ recipitis camiſiā ⁊c.
Iā ſol nec illumiat nec calefacit. Itē antiq̄t⁹
q̄libet die audiebāt miſſam ī aurora. deinde
ibant ad ſua negocia. ⁊ de⁹ dirigebat eos ī oī
bus. Nō nec in dn̄ica volūt miſſaꝫ audire.
ſꝫ ſunt in platea vel taberna. ⁊ qñ pulſatur ꝓ
corpe xp̄i veniūt vt porci ad ſtabulū. vl̄ ſi va
dunt ad miſſam nō veniūt ꝓ tpe. ⁊ qñ ſunt i-
tus nō faciūt niſi loq̄ de negocijs. ⁊ poſt cō-
munionē ſtatim recedūt. iā ſol receſſit. Item
cōicabāt ⁊ ꝯfitebant̄ q̄libet die dn̄ico. venie-
bāt ad cōionē duo ⁊ duo. ⁊ poſt dabāt ſibi pa
cē oſculātes ſe. Idē faciebāt mulieres. Nō
nec ſel' in āno volūt ꝯfiteri in. xl. nec cōicare ī
paſca. licet obligāt̄ ex p̄ceptis penalib⁹ ſub pe
na dānatiōis aīe. ⁊ ſine ſepultura corpiſ. vt pꝫ
extra de pnīa ⁊ re. Oīs vtriuſq̄ ſex⁹. Itē an-
tiquit⁹ ſi aliq̄d deficiebat ī eccl'ia. erat benig
ꝯtētio int̄ parrochianos ⁊ curatū. q̄ quilibꝫ
volebat illud facere. dicebat pp̄l's. nos ꝓuidē
bim⁹ domui dei vt ipe ꝓuideat nr̄is. Nō cō
tendūt d̄ oppoſito. Dic̄ rector. vos debetis fa-
cere. q̄ vob̄ fuit. dic̄ pp̄l's. imo vos deberetis
facere q̄ recipitis reddit⁹. totū eſt ꝯriū. ab hu
iuſmodi eīn torrētib⁹ iā videt̄ retraxiſſe radi-
os ſuos ver⁹ ſol iuſticie xp̄s de⁹ nr̄. Et iam eſt
cōpleta ꝓphetia Dauid. Neſcierūt neq̄ itelle
xerunt. in tenebris ambulāt. mouebunt̄ oīa
fundamēta terre. pſ. lxxxj. Nota. neſcierunt. ſ.
ſe ſignare. nec Credo in deū. nec Pr̄ nr̄. neq̄
intellexerūt. ſ. q̄d debēt facere de ſpūalibus. ī
tenebris ambulant ¶ Scđo videam⁹ ſi illu
minát valles. q̄ qñ ſol retrahit ſuos radios
a torrentib⁹. adhuc tñ illuminat valles. Val
les dicunt̄ ciues burgenſes mercatores ⁊ ꝑ-
ſone diuites. Rō. q̄ ſicut valles abundāt fru
mento. vino. fructib⁹. ⁊ hmōi. Ita p̄dicti ab
undant diuitijs. Item ꝑ valles bō ambulat
delectabiliter. Ita iſti viuūt delectabiliter.
Habēt pulcras domos ⁊ magnas. bonos le
ctos ⁊ cortinas. vaſa aurea ⁊ argentea. eſcas
⁊c. Et de iſtis dicit auctas Dauid. pſ. lxiiij.
Valles abundabūt frumēto. clamabunt. ꝗ̄
tum ad p̄mū. eteni hymnū dicēt. ꝗ̄tū ad ſecū
dum. delectabilit̄ viuendo ⁊ cū leticia. Nō
videam⁹ ſi illumiant̄ a ſole. Dico ꝙ non. iam
retraxit radios ſuos. Antiq̄t⁹ qñ vn⁹ merca-
tor ciuis vel burgēſis ꝑdidit bona ſua ī terra
vel mari vel ꝑ ignē. ſtatim alij cōgregabāt ſe

dicēdo. tal' ꝑdidit oīa ſua. etiā h̄ poſſet cuili/
bet euenire. iō iuuem⁹ eū. ego do tm̄. ⁊c̄. Sꝫ
mō ſi vn⁹ poteſt auferre oculū alteri. totū eſt
ex inuidia ⁊ malicia. Antiq̄t⁹ qn̄ vnus diueſ
ibat extra villā. ſi videbat campū incultū vel
vineā. petebat inq̄rēdo cui⁹ eſſet qn̄ dicebat
ſibi de tali. ſtatim ibat ad illuꝫ dicēs. Quare
vinea vr̄a vel camp⁹ eſt incult⁹. q̄re nō ſemia
ſtis. de q̄ viuitis Dicebat ille. Dn̄e nō habeo
iumēta nec ſemē. ⁊c̄. dicebat diues Nō tene
atis bladū vl' pecunias recipiat; beſtias me
as. ⁊c̄. ⁊ nō dicat; alicui. Nō ſi veniret pau/
per laborator ad diuitē petēs ab eo decē flo/
renos ad p̄ſtandū vt poſſet ſemiare. ⁊c̄. dice/
ret diues. placet mihi. ſꝫ qn̄ venit notari⁹ di
cetis ꝙ ſunt. xij. ⁊ ita ponet in carta. ⁊ ita iura
bitis. intm̄ ꝙ dānabit ipſe laborator ꝓpt' falſū
iuramentuꝫ. ⁊ notari⁹ ⁊ teſtes. ⁊ g̊ ſol iuſticie
occidit eis. Antiq̄t⁹ qn̄ videbāt viduā iuue/
nem vel puellā paupculā diſcalciatā ⁊c̄. dice
bāt. cui⁹ eſt. dicebat eis. filia eſt tal'. ⁊ vocabāt
p̄rem dicēdo ſibi. ⁊ q̄re nō maritat; iſtam. ne
ſcitis ꝙ piculū eſt tenere puellas mag̃s. Rn̄/
dit p̄r. q2 multi vellēt eā q2 ipſa eſt bona. ſꝫ nō
habet dotē. Dicebat diues. Ecce ego do vo
bis tm̄. nihil dicatis. ⁊ det; ſibi vir. Dicebat
mulier. ⁊ ego do ſibi vnū lectū ⁊c̄. Sꝫ modo
qn̄ diues videt iuuenculā paupculaꝫ. mittit
ad eam vnū ruffianū dicēs ꝙ ſi vellet loq̄ ſe/
cum daret ſibi tunicā ⁊ facit eam meretriceꝫ.
Et nūq̄d ſcimus qđ eſt illud colloquiū. Et g̊
illis foris eſt ſol. Antiquit⁹ ſi aliq̄s vendebat
aliq̄d alicui mercatori. dicebat q̄ꝫtum valerꝫ
Vn̄ dt Aug⁹. ꝙ quidā vendidit vnā rem pe
tens ꝓ ea mediū florenuꝫ. o dixit mercator q̄
emptur⁹ erat rē illā. Vos eſſetis deceptuſ. q2
illa res valet decē florenos. ⁊ iō dabo vob̄ no
uem vt ⁊ ego q̄ ſum mercator lucrer aliquid
vobiſcū. Sꝫ mō ſtatim vnuſquiſq; decipiet
alium. Nā venditor vult decipe emptoreꝫ. ⁊
ecōuerſo. Antiq̄t⁹ ſi vn⁹ mercator vendebat ⁊
vicin⁹ ſu⁹ nō vendebat. qn̄ pfecerat vēditionē
ſuam. dicebat emere volentibꝫ. Ego iā vēdi
di hodie ſꝫ ille nō vendidit. q̄ hꝫ ita bonū pā/
num. vel ⁊c̄. vt ego. vadatis ad eū. ſꝫ modo ē
inter eos tāta inuidia ꝙ null⁹ facit alteri qđ
ſibi fieri vellet. Antiq̄tus iurati vel rectores
cōitatis nolebāt aliq̄d recipe de cōmunitate
niſi ſalariū iā eis taxatū. Jam aūt volūt pluſ
recipe. Ordinatōes eīn eoꝝ ſunt vt tela ara/
nee q̄ ſolū retinet muſcā. non timent deū Jā
ergo a pṙallibꝫ ſol iuſticie retraxit radios ſu
os. ⁊c̄. ⁊ videt cōpleta ꝓphīa xp̄i dicētis. quiā
qm̄ abūdauit iniq̄tas refrigeſcit caritas mlt/
toꝝ. Math. xxiiij. ¶ Tertio videam⁹ ſi illu/
minat coſtas q̄ ſunt ſacerdotes. Rō. q2 coſte
ſunt eleuate ⁊ altiores vallibꝫ. Ita ſacerdoteſ
⁊ miſtri altaris ſup alios ſunt eleuati ad ſui
endū xp̄o ⁊ miſtranduꝫ. Jō dt de ipis. Se/
parauit vos de⁹ ab oī pp̄lo ⁊ iunxit ſibi vt ſer
uiretis ei ī cultu tabernaculi ⁊ ſtaretis coraꝫ
frequētia pp̄li ⁊ miniſtraretis ei. Numeri. xvj
Sed dico ꝙ iā ſol iuſticie ab eis retraxit ra/
dios ſuos. ſ. ſapiē ⁊ deuotiōis. Antiquit⁹ aūt
habebāt tantā deuotionē ꝙ etiā ī vna parua
parrochia vbi nō erat niſi vn⁹ cleric⁹. ſurge/
bat de nocte ad matutinas. ⁊ tāgebat campa
nā. ⁊ eſt bn̄ factū. vt licet gētes nō ſurgerent.
tm̄ qn̄ audirēt cāpanā dixerūt. Bn̄dict⁹ ſit ds
Deinde corā altari accēſo lumine dicebat ſu
as matutinas deuote ⁊ diſtincte. intantū ꝙ
multe gētes veniebāt ad eccl'iam vt audirēt
ſed mō vel nō pulſant campane. vl' ſi pulſan
tur ibi. nō ſurgūt. Sꝫ cāpane dicūt matuti
nas de nocte. ipi aūt dicūt matutinas rube/
as vel albas in orto vel platea vel in feneſtra
indeuote. ⁊c̄. Cū tm̄ de q̄libet lr̄a et dictione
habeam⁹ reddere cōputū in iudicio dei. An/
tiquit⁹ parabāt ſe ad miſſam. cōfitebant ⁊ ce
lebrabāt q̄ſi q̄tidie cū magna deuotōne. ſed
mō ſi nō hn̄t denarios nō curāt celebrare. ſꝫ
ſi ſunt pecunie tūc celebrāt. Antiq̄t⁹ ſacerdo/
tes ꝯſiderātes ꝙ eoꝝ lingua erat clauis para
diſi. vt dicit Gregori⁹. cauebant a iuramētis
a mendacijs. ꝯſeruabāt man⁹ a ludis ⁊ tacti/
bus. Nō aūt iurare renegare pl⁹ inueniť ī eis
q̄ꝫ in latronibꝫ. ſilr dicere mendacia. ⁊ ī ludo
ipſi ſunt p̄mi. Item ꝯſeruabant corp⁹. qđ eſt
monumentū xp̄i. ꝓprius ⁊ veri⁹ q̄ꝫ ſepulcrum
in hierl'm. ſed mō ꝓijciunt ſe in latrina luxu/
rie tenendo concubinas. ergo ſol occidit eis
Et nunq̄d videt vobis paruuꝫ pctm̄. Nam
vn⁹ p̄ſbyter ꝯcubinari⁹ damnat totū pp̄lum
ꝓpter ſcandalū ⁊ detractionē. Et pl⁹ peccat
mulier cū clerico ſemel q̄ꝫ cū pluribꝫ homi/
nibꝫ laicis. Jdeo fiat ſtatutū ꝯtra iſta in ſyno
do ſancta. ⁊c̄. Antiquitus etiā ſacerdotes da
bant exempluꝫ bone vite ꝙ quādo ſacerdos
ex aliqua neceſſitate intrabat villam vl' ciui/
tatem. ⁊ tranſibat per vicum. omnes ſurge/
bant ⁊ ſe orationibus eius commendabant.
oſculando ſibi manus vel veſtes. ⁊c̄. Et mo/
do dicunt. O ſacerdos noſter vadit ad il/
lam ⁊c̄. Peius dicunt q̄ꝫ de iudeis, et malo

exēplo vite qđ videt̄. ꝗ iā ſol retraxit radios
ſuos a torrētibꝫ. a ꝯuallibꝫ ⁊ coſtis. Jā cōple
ta eſt ꝓpheria Ezech. dicēs in ꝑſona dei. Sa
cerdotes ꝯtempſerūt legē meā. ⁊ polluerūt ſan
ctuaria mea. Jnt̄ ſanctū ⁊ ꝓphanū nō habue
rūt diſtātiā. int̄ pollutū ⁊ mūdū nō intellexe
rūt. ⁊ a ſabbatis meis auerterūt oculos ſuos. ⁊
coinq̄nabar in medio eoꝝ. Ezech. xxij. Quar
to videamꝰ ſi ſol illumīat colles. Nam colles
dicunt̄ religioſi. triplici rōe. Pria q2 ꝑ colles
trāſeunt merces de vna terra ad aliā. ſic ꝑ re/
ligioſos trāſeūt merces ꝑadiſi ad terrā iſtam
Scđa q2 colles dant gaudiū ⁊ leticiā exalte
rius ꝑ̄ieꝯtemplatōe. Sic religioſi ꝯtēplan
tur patriā ad quā tēdimꝰ ⁊ ciuitatē paradiſi
quā q̄rimꝰ. q2 nō habemꝰ h̄ manentē ciuita/
tem. ſʒ futurā inq̄rimus. Heb. vlt̄. Tertia q2
cōit in collibꝫ via ē arta ⁊ aſpera. ſic vita reli/
gioſoꝝ ē ſtricta ⁊ aſpa. Nā de ipſis dr̄. pingue/
ſcent. ſ. in deuotōe. ſpecioſa deſti. ⁊ exultatōe
colles accingent̄. ps. lxiiij. Et ponūt̄ ibi predi/
cte tres ꝯditiōes. Jn his em̄ nō apparet ſplen
dor ſolaris ſic antiq̄tus qn̄ ſeruabāt caſtitatē
angelicalē. habebāt cor caſtū. ſtatim expelle/
bant malas cogitatōes. Et os clauſerunt ab
illis locutionibꝫ. oculos. aures. ⁊ manꝰ. et to
tum corpꝰ. ſʒ mō pauci ſunt q̄n velint habere
ſpeciales ſibi dilectas. ⁊ incipiūt a Credo in
deū. ⁊ finiūt in carnis reſurrectōē. ſʒ nō intra
bunt ī vitā eternā. Meliꝰ eſſet illis hr̄e gene
rales q̄ ſpeales. q2 plꝰ timēt hoies q̄ deū. di/
cendo. ſi nō viuis caſte tn̄ caute. Antiquitus
ſeruabāt illā pauptatē apl̄icam. q2 ſecū porta
bant oia qn̄ exibāt de cella. ſʒ mō h̄nt pulcras
cellas. ⁊c. q2 eos oportet hr̄e plures claues q̄
ſi eſſet mercator. Antiquitꝰ ſuabāt obedien/
tiam generalē ad oia quātūcūq3 dura aſpa ⁊
difficilia. ⁊ ꝯ cor ſtatim obediebāt ꝑlato. Hic
nota obedientiam fratris minoris q̄ nudus
iuit ad ꝑdicandū ex ꝓcepto beati Franciſci.
Jtē de ſancto Mauro q̄ ex obediētia intra/
uit flumen vt extraheret pueꝝ q̄ ſubmergeba
tur. Jtē in vitaſpatꝝ de illo q̄ dimiſit litterā
o impfectā. ⁊c. Sʒ mō obediētia ꝑua eſt. Qr
ſi ꝑlatus ꝑcipit aliq̄d ꝯtra cor. ſtatim appellāt
⁊c. De cerimoniis aūt nihil ſeruāt. ſed quili
bet vult viuere ad libitū ſuū. ꝗ iā ſol retraxit
radios. Jdeo de religioſis dicit Hieremias
in ſpū ꝓphie dicēs. Ecce magis hi ſimul frege
rūt iugū. ſ. vota eſſentialiū. ruperūt vincula.
ſcʒ cerimoniaꝝ. Hiere. v. ¶ Quinto videa/
mus ſi ſol illumīat mōtes. Mōtes alti ſūt ꝑ/
lati eccl̄ie ⁊ dn̄i tꝑales rōe duplici. Prima eſt
q2 vt mōtes eminēt in altitudine dominij et
dignitatis. Scđo q2 in mōtibꝫ vox reſonat
intm̄ ꝙ ſi hō clamat videnť due voces. Sic
ꝓcepta ⁊ ordinatōes eoꝝ reſonāt ꝑ mūdum.
Reſonat ď altis montibꝫ echo. i. vocis reuer/
beratō. Sap. xvij. Ab iſtis mōtibꝫ iā receſſit
ſol iuſticie ⁊ charitatis. Antiq̄tꝰ ꝑlati coacti
intrabāt ꝑlationē. cogitātes ꝑiculum. Sʒ ſi
mō ſum in anxietate qualē computū dabo ď
aīa mea. q̄to magis eſt reddere cōputum de
tot aīabꝫ. ſʒ mō laborāt cū rege. ⁊c. ⁊ cū ſymo
nia intrāt. Antiq̄tus qn̄ erāt intꝰ cōputabāt
hoc modo. Nā valet epatꝰ meus ſex milia flo
renoꝝ. ⁊ retinebat duo milia ꝓ vita propria ⁊
duo milia dabat in opibꝫ eccl̄ie ſiue eccl̄iarū
⁊ duo milia in elemoſynis. Et modo omnia
ſexmilia nō ſufficiūt. tot ſunt pōpe ⁊ vanita/
tes. imo oportet īuenire nouos modos extor
quēdi pecunias ⁊c. Antiquitꝰ ꝑlati ꝑdicabāt
vt Auguſtinꝰ. Ambroſiꝰ. Gregoriꝰ. ⁊c. Sed
mō totū eſt vanitas ⁊ pōpa. ⁊c. Jā cōpletum
eſt v̄bū apl̄i dicētis. Omes q̄ ſua ſunt q̄runt
nō que ihū xp̄i. ad Phil. ij. De dn̄is aūt tꝑa/
libꝫ iā cōpleta eſt ꝓphia Jſaie. Principes tui
infideles ſocij fuꝝ. Omes diligunt munera
ſequunť retributiones. Pupillo nō iudicāt.
cauſa vidue nō ingrediť ad eos. Jſaie primo
Nota. Principes tui infideles ex fauore inor
dinato quē dāt infidelibꝫ. ſ. iudeis ⁊ agarenis
ꝯtra legē. q2 dn̄t eſſe ſeꝑati. ⁊ ſic de aliis. Se
cūdo ſocij fuꝝ. omes iudei ſunt fures. q2 vſu
ra furtū eſt. ſʒ iudei fundāt ſe in illa autorita/
te. Nō feneraberis fratri tuo ad vſurā. Deute.
xxiij. Hoc dixit moyſes nō vt daret licentiā
ſʒ vt vitarēt maiꝰ pctm̄. queadmodum dixit
Loth de filiabꝫ ſuis illis ſodomitis. ac ſi ego
dicerē cuidā luxurioſo. O ribalde quare pec
cas cū vxore alterꝰ. vadas ad lupanar. non
ꝙ dem tibi licētiā eūdi. q2 ꝗ dn̄i recipiūt a iu
deis. iō dicūť ſocij fuꝝ. oms diligūt munera.
⁊c. Nō corrigūt pctā notoria. ſecꝰ de occultis
Fiat ꝗ rō finalis qn̄ ſol naturalis iā retraxit ra/
dios ſuos a torrētibꝫ. a collibꝫ. a ꝯuallibꝫ. et a
montibꝫ. tūc dr̄. factū eſt. dies trāſiuit. Et iā
ad oculū videtis. ꝙ ſol iuſticie mō nō illumīat
vel ſplendet in torrentibꝫ nec ꝯuallibꝫ. Quid
ergo dicetis. niſi ꝙ finis mundi erit cito ⁊ bn̄
cito ⁊ breuiter. Jdeo bonum eſt confiteri. cō
teri. reſtituere. remittere iniurias. ⁊c. Ecce q̄
re dicit thema. Elizabeth impletum eſt tem
pus pariendi.

¶ De ſancto Johē baptiſta. Ser. ij.

Man⁹ domini erat cū illo. Hec ħ ꝟbū textualiť Luc. j. officialiť in euāgelio. Tota ſolēni/
tas hodierna ē illi⁹ glioſi ⁊ ſcti pr̄iarche ꝓphe.
martyris. ⁊ amici dei Johis bap. Siliť ⁊ ſer
mo nr̄ erit de eodē. Si placet d̄o habebim⁹
mlťas bonas inſtructōes ad nr̄aꝝ aiaꝝ ꝯſo/
latione. ⁊ vite correctōꝫ. Sꝫ pmo ſalutet̄ vir
go Maria. ⁊c̄. Verbū iſtud ꝓpoſitū ꝑ thēate.
⁊ fundamēto toti⁹ nr̄i ſmonis. d̄r de btō Jo/
hāne ꝙ man⁹ dn̄i erat cū eo. Pro h⁹ ꝟbi ma/
iori declaratōe ⁊ materie p̄dicāde ītroductō
ne ſciendū. ꝙ i ſacra ſcp̄tura tā in veťi teſtam̄
to ꝗꝫ i nouo teſtamēto inueniť ꝙ ꝑ manū dei
intelligiť ꝟi⁹ dei īfinita ꝑ quā cūcta opať. Si
cut nos manib⁹ facim⁹ opa. ⁊ ſic man⁹ homis
vľ mulierꝭ hꝫ ꝙnꝗꝫ digitos ꝗb⁹ opať. iō ꝟtus
dei hꝫ ꝙnꝗꝫ attributa q̄i ꝙnꝗꝫ digitos ꝗbus
de⁹ cūcta opať eſt. Primū eſt potētia. Scōm
ſapia. Tertiū mia. Quartū gr̄a. Quintū iu/
ſticia. Primū attributū ꝟtutꝭ dei d̄r potētia
ꝗ eſt q̄ſi pollex. Jſta de⁹ fec̄ opa creatiōis celū
cū ſtellis. elemēta cū ꝓprietatib⁹ ⁊ ꝯtētꝭ. et ele/
mētata. ſ. hoīes. iumēta. arbores. mōteſ. ⁊ val
les. ⁊c̄. Scōm ē ſapia q̄ſi index. Jſto guber/
nat vniuerſa. celū. ſolē. lunā. Tertiū attribu
tū eſt miſcōia. q̄ſi digit⁹ medi⁹ ꝗ lōgior ē aliꝭ.
ſic̄ miſericordia dei ſuꝑ oīa opa ei⁹. Dd̄. Mi
ſeratōes ei⁹ ſuꝑ oia opa ei⁹ Jſto opat⁹ eſt opa
nr̄e redēptiōis. q² matia mia fuit velle hūilia
ri. vt ei credētes ⁊ obediētes exaltaret. Etiā
voluit ſuſpēdi in ligno crucis ne ſui ſuſpēde
renť in furca inferni. Quartū eſt gr̄a q̄ſi me/
dicus tāgens venaꝫ cordis ipm̄ illuminādo
ad cognoſcēdū pctā ⁊ ꝯuertēdū ⁊ ꝯfitēdū. ⁊c̄.
Jſto opat⁹ eſt opa iuſtificatōis pcōꝝ vt ſūt ſe
ptem ſacr̄a eccľiaſtica. Quintū eſt iuſticia q̄
ſi auricularꝭ. q² minor aliꝭ apparet nūc. q² in
ħ mūdo mali nō puniunť. nec boni remune/
ranť. Jſto opat⁹ ē opa retributiōis. Ecce ꝙn/
ꝗꝫ digiti ꝟtutꝭ dei cū ꝗb⁹ de⁹ cuncta creauit
Auctas. Quis ignorat ꝙ ħ oia man⁹ dn̄i fe/
cerit. in cui⁹ manu aia oīs viuētis ⁊ ſpūs vni
uerſe carnis hoīs. Job. xij. Patꝫ g̃ ꝙ man⁹ dei
d̄r ei⁹ ꝟtus infinita. ꝗ oīa corꝑalia ⁊ ſpiritua/
lia. corruptibilia ⁊ incorruptibilia fabricat⁹
eſt. Cū g̃ ꝟtus diuia opata ſit mirabilia ⁊ ma
gnas excellētias in btō Johē baptiſta. Jdo
dic̄ thema. Man⁹ dn̄i erat cū illo. Jnuenio
ꝗꝫ man⁹ ꝟtutꝭ dei opata ē in btō Johē bapti/
ꝙnꝗꝫ mirabilia alta ⁊ ſingularia. ſ.

¶ Primū annūciatio glorioſa

¶ Scōm generatio virtuoſa

¶ Tertiū ſanctificatio gratioſa.

¶ Quartū manifeſtatio gaudioſa

¶ Quintū noīatio miraculoſa

Ex his d̄r thema. Man⁹ dn̄i erat cū eo. ¶ Di
co pmo ꝙ man⁹ ꝟtutis dei opata ē in btō Jo
hāne baptiſta annūciationē glioſam. q² an̄ꝗꝫ
fuiſſet genit⁹ vel in vtero mr̄is ꝯcept⁹. fuit mi
rabiliter nūciat⁹. Jlle met archangel⁹ gabri
el ꝗ ꝟgini marie annūciauit filiꝭ dei miracľo
ſam incarnationē. nūciauit etiā zacharie pri
bri Johis natiuitatē ¶ Ad ꝑcticā. Zachari
as pr̄ beati Johis ⁊ elizabeth eius mr̄ ſtete/
runt multis annis in ſuo mr̄imonio ⁊ nūꝗꝫ
habuerūt fructū plis. Cū aūt fuiſſent iam ſe
nes ⁊ antiꝗ. intm̄ ꝙ dic̄ Nicola⁹ de lyra. ꝙ iā
dimiſerāt orōem quā ꝯſueuerāt facere vt d̄s
daret eis fructū de ſuo mr̄imonio ꝓpter eorū
antiquitatē. Zacharias aūt cū eſſꝫ ſacerdos
magn⁹ ſemel intrauit tēplū dei vt oraret. Nō
vt obtineret plem. vt d̄r mgr̄ Nicola⁹ de lyra
ſed orabat deū vt mitteret meſſiam eis ꝓmiſ
ſum. mūdi ſaluatorem. q² videbat iā tempuſ
cōpletū ⁊ ꝓphias. ⁊ orabat quaſi vellet dicere
Poſtꝗꝫ nō fui dign⁹ hr̄e plem. ad minus dn̄e
mitte meſſiā. ⁊c̄. Et ipo ſic orante. ecce appa/
ruit ſibi archangel⁹ Gabriel reſplendēs ⁊ cla
rus. intm̄ ꝙ zacharias tremēs timuit. q² con
ditio eſt ſpūs ſiue boni ſiue mali terrere ⁊ in/
cutere terrorē qn̄ apparēt. Rō. q² ex fragilita/
te carnis nō poſſum⁹ ſuſtinere viſioneꝫ ſpūs
Jō dic̄ beatus Lucas de virgine maria. Et
turbata eſt in ſmone eius. Luc̄. j. Tn̄ angel⁹
bonus ſtatim dat ꝯſolationem. Jdeo ſtatim
ſibi dixit. Ne timeas zacharia. qm̄ exaudita
eſt oratio tua. quia meſſias veniet ilico. et tu
videbis eum. ⁊c̄. Etiā annūcio tibi ꝙ Eliza/
beth vxor tua ꝯcipiet ⁊ pariet filiū ⁊ vocabi
tur nomen ei⁹ Johes. ⁊ erit gaudiū tibi et ex
ultatio. ⁊ multi in natiuitate ei⁹ gaudebunt.
Erit em̄ magn⁹ corā dn̄o. Pmo erit magnuſ
in aſperitate vite. q² nō bibꝫ vinū nec aliquē
liquorem quo poſſet inebriari. nec comedet
panem nec carnes nec piſces nec fruct⁹. Sꝫ
cibus eius erit mel ſilueſtre et locuſte. Veſtꝭ
erit non de auro ſerico lana nec de lino. ſꝫ de
pilis camelorum. nō dormiet in lecto ſꝫ i ter/
ra. nō morabiť in ciuitatib⁹ ſed i deſto. Se/
cūdo erit magn⁹ corā dn̄o in ſanctitate vite.
quoniā ante eius natiuitatē iam erit ſanct⁹

Spirituſancto replebit̃ adhuc ex vt̃o mr̃is
ſue. Lu. j. Tertio erit magnꝰ corã dño deo in
magna vtilitate. qꝛ mlt̃os filioꝝ iſrael ꝯuertꝫ
ad dñm deum ⁊ ad fidem meſſie. ⁊ ad pniam
Quarto erit magnꝰ corã deo ĩ dignitate. qꝛ ꝓ/
cedet añ eũ in v̓tute ⁊ ſpũ helye. qꝛ ſic helyas
eſt ventur̾ añ iudiciũ generale ad ꝑdicãduꝫ ꝯ
antixp̃m. ſic iſte veniet añ ſaluatoꝛ̃ aduẽtum
ſp̃m notificãdo mũdo ⁊ oñdendo. De iſt̃ no
uis Zacharias hũit gaudiũ ſinglare. Sꝫ cõ
ſiderata ſua ſenectute vidẽs manꝰ ſuas ruga
tas. cogitata ſenectute vxoꝛis ⁊ eiꝰ ſterilitate
dubitauit. Hic defec̃. Et dixit angelo. Vñ h̃
ſciam. Ego enĩ ſum ſenex ⁊ vxor mea ꝓceſſit
in diebꝫ ſuis. Lu. j. Rñdit angelꝰ ad modum
ꝑſone in dignitate. Dubiũ ponis ĩ v̓bis me/
is q̃ mẽtiri nõ poſſum. qꝛ angelꝰ bonꝰ nõ põt
mentiri nec decipe. ⁊ dixit. In h̃ cognoſces
v̓itatẽ quã tibi nũciaui. Ecce enĩ eris tacẽs.
⁊ nõ poter̃ loq̃ vſqꝫ ad diẽ natiuitat̃ eiꝰ. ꝓ eo
ꝙ nõ credidiſti v̓bis meis. Et angelꝰ receſſit.
⁊ zacharias remãſit mutꝰ. Ecce h̃ eiꝰ nuncia
tionem glorioſam. quia manus domini. ⁊c̃.
¶ Moraliter h̃ cũ dr̃. zacharias dubitauit.
in q̃ errauit. Sic eſt de multis q̃ de ſecret̃ fi
dei ⁊ veritatibꝫ diuis q̃s deꝰ denũciauit non
ſolũ ꝑ ꝓphas. ſꝫ ꝑ anglos ⁊ ꝑ ſeipſum incar/
natũ. ſꝫ multi dicũt cũ zacharia. Vñ h̃ ſciam
volẽtes diſputare quõ põt h̃ fieri ꝙ xp̃s tam
magnus ſit in tã pua hoſtia cõſecrata. Item
quõ hoſtia frãgit̃. quõ nõ frangit̃ xp̃s. Argu
menta ſunt naturalia Vñ h̃ ſciam. Magnũ
pctm̃ eſt. marie qꝛ de h̃ habetis iam exẽplum
in natura. ſ. in ſpeculo. ⁊c̃. Jõ Ambroſiꝰ Tol
le argumẽta vbi fides q̃ritur. Si dicat̃. Et
nũ q̃d Auguſtinꝰ ⁊ Thomas ⁊ aliȷ̃ doctores q̃
ſierunt argumẽta. Dico ꝙ rõẽs ⁊ argumenta
bona ſunt ꝓ ꝯfortatione intelligẽtie. ſꝫ non ꝓ
ꝯfortatione credẽtie. nec ꝓ fundamẽto credẽ
tie. Si fuiſſet dictũ tũc beato Auguſtino. q̃
re credis tres ꝑſonas in trinitate ⁊ vnũ deũ.
certe nõ rñdiſſet ex tali argumẽto vl̃ rõe. ſꝫ di
xiſſet. qꝛ ita ꝑdicauit ⁊ docuit xp̃s verus deꝰ
⁊ homo. ⁊ apl̃i etiã determinauer̃t Qui ergo
nũc querũt argumẽta ⁊ rõẽs ꝓ fundamento
fidei. tales cũ zacharia efficient̃ muti tpe an/
tixp̃i. Quia illi ſtatim cadẽt qꝛ facient ratiões
infinitas ⁊ argumenta. Sꝫ ꝑſone obedien/
tes ⁊ ſimplices ſtabũt firmiter ⁊ ſecure dicen
tes miſtris antixp̃i. Placẽt nob̃ noua noſtra.
qꝛ fides mea nõ fundat̃ in argumentis. ſed in
obedientia. Ideo apl̃us. Sermo meꝰ ⁊ ꝑdi
catio mea nõ in ꝑſuaſibilibꝫ humane ſapiẽtie
v̓bis. ſꝫ in oñſione ſpũs ⁊ v̓tutis. vt fides ve/
ſtra nõ ſit in ſapia hoim̃. ſꝫ in v̓tute dei. ꝑma
Coꝛ. ij. Nota. ſmo meꝰ. ⁊c̃. i. nõ facio funda/
mentũ in argumẽtis logicalibꝫ ſeu phiſic̃. ſꝫ
in v̓tute dei. ꝑ fidem ⁊ ſimplicem credẽtiam.
Et h̃ de ꝑmo mirabili. ⁊c̃. ¶ Dico ſecũdo. ꝙ
manꝰ v̓tutis dei opata eſt in beato Johãne
generationẽ v̓tuoſam. qꝛ a parẽtibꝫ genitꝰ fu
it v̓tuoſe ⁊ miraculoſe. qꝛ nõ ſufficiebat v̓tus
patris ad generandũ. nec matris ad ꝯcipien
dum. ſed v̓tus dei ſuppleuit dans vim patri
ad generandũ. ⁊ mr̃i ad ꝯcipienduꝫ. ¶ Nota
ad practicã Iſte bonꝰ homo zacharias facta
ſua oꝛõne redȷ̃t ad domũ. Erat enĩ de nobi/
lioꝛibꝫ hierl̃m. ⁊ etiã Elizabeth vxoꝛ ſua. Et
ex ſenectute diuiſerũt iam lectos. q̃libet doꝛ
miebat ſeorſum ſolꝰ in ſua camera. Iſtaꝫ ho
neſtatẽ ſanctã ſeruabãt antiq̃ ſancti. quia nõ
curabãt de copula carnali niſi rõe ꝓlis. Jdo
qñ mulier erat grauida diuidebãt lectũ ſtati
quouſqꝫ creatura erat ablactata. Idem qñ
erãt ſenes. Hoc habet̃ ex textu biblie. Geneſ
xviij. Dixit ſara vetula ⁊ Abraã ſenex qñ deꝰ
ꝓmiſit ſibi filium. Poſtqꝫ ꝯſenui. ⁊ dñs meus
vetulus eſt. voluptati operã dabo. Zachari/
as g̃ veniẽs de oꝛõe mutꝰ intrauit domũ ſuã
⁊ nõ potuit loq̃ vxoꝛi. nec petere debitũ v̓bo
ſed ſignis. Et admirans Elizabeth dicebat
huy huy huy dñe. bñdictus deus q̃d habet̃.
q̃d accidit vobis. nihil ſciens de annũciatõe
angeli. ⁊ cepit eũ inter brachia. Cogitate q̃li
ter elizabeth antiq̃ mirabat̃. ſꝫ finalit̃ vidẽs
voluntatẽ viri ſui ꝯſenſit. ¶ Nota hic ꝙ ex q̃
ſunt in matrimonio vnꝰ debet alteri ꝯſentire
ſiue ſint iuuenes ſiue ſenes. nec dꝫ ſe alter ex/
cuſare aliq̃ ficta deuotõe. al̃s dãnat ſe ⁊ aliũ.
Jõ apl̃s. Vxoꝛi vir debitũ reddat. ſil̃r aũt et
vxoꝛ viro. Mulier ſui corpis ptãtẽ nõ habꝫ
ſed vir. Sil̃r vir ſui coꝛpis ptãtem ñ habet.
ſed mulier. Nolite fraudare inuicẽ. niſi forte
ex ꝯſenſu ad tps vt vacetis oꝛõni. j. Coꝛ. vij.
¶ Nota hic de illa muliere deuota qñ vir ex
igebat ab ea debitũ. ſꝑ inueniebat excuſatio
nes. Si in dñica. huy ſancta mater dĩ hodie
que eſt dies reſurrectionis dñi vult̃ talia fa/
cere. Si die lune dicebat. huy hodie debet
homo rogare ꝓ moꝛtuis. Si die martis. ho
die eccleſia facit ꝓ angelis. Si feria q̃rta. ho/
die xp̃s fuit venditus. Si feria quinta. huy
domine quia hodie xp̃us aſcendit in celum.
Si feria ſexta, hodie quia xp̃us fuit paſſus

ꝓ nob. Si ſabbato. dicebat. hodie ꝗ̄ dies eſt
ꝟgis Marie. q꞉ tali die i ipa ſola remāſit fi/
des. Vidēs vir ꝙ ipa ſp iueniebat excuſatio
nes. vocauit ancillā. d. De ſero venias ad me
dormias mecū. Rn̄dit. Libent᷑ mi dn̄e. Nō
vidēs ml'ier voluit ſe ponere i lecto. ꝛ vir no
luit. Nō dn̄a. oretꝫ ꝓ nobis pctōribꝫ. ꝛ nū ꝗ̄ꝫ ex
tūc voluit vxorē cognoſcere. ita abhorruit eā
ſꝫ adamauit captiuā. Ipe peccabat mortalit᷑
ꝛ damnabat ſe ex culpa vxoris. Iō ſctā Eli/
zabeth licet eſſet deuota. ſctā. ꝛ antiq̄. ex ꝗ̄ re/
quirebat᷑ a viro ꝯſenſit. ꝛ ꝯcepit ab eo trāſactꝫ
tribꝫ mēſibꝫ vēter itumuit. ꝛ dicebat ipa. Ai
miſera. ꝗ̇d eſt h̄. nū ꝗ̇d eſſem hypocrita. finali
ter cognouit ꝙ erat ḡuida. ꝯ̄ h̄ ſcā Elizabeth
multū verecūdabat᷑. inti̅m ꝙ dicit Lucas. ꝙ
occultauit ſe mēſibꝫ ꝗ̇nꝗꝫ. Cogito ego ꝙ fecit
ſibi amplas hopulādas ſiue veſtes vt abſcō/
deret ptū. timēs ne gētes dicerēt. Ecce licet
ſit deuota. tn̄ adhuc vacat libidini. ꝛc̄. Ecce
h̄ generatio ꝟtuoſa bti Iohis. q꞉ man⁹ dn̄i ꝛc̄.
¶ Moralit᷑ h̄ ꝑ ꝯſeq̄ntiā. Si elizabeth ita
verecūdabat᷑ de h̄ ꝙ aliq̄s ꝑ̄ſumeret ꝙ ipa cū
viro ſuo vteret᷑ mr̄imonio. Quanta ꝟecūdia
dꝫ eſſe mulieribꝫ vl' virꝫ ꝗ̇ curāt de alijs. ꝓdi
tores ſūt tales. Et ſi mulier eſſet fortis poſſet
aſſigre capū viro ꝓditori. Iō apl's. Honora/
bile ꝯnubiū in oībꝫ ꝛ thor⁹ imaculat⁹. Forni
catores eni̅ ꝛ adulteros iudicabit de⁹. Heb.
vlt. ¶ Dico tertio ꝙ man⁹ ꝟtutis dei opata ē
in btō Iohe ſanctificatōꝫ ḡtioſam. q꞉ adhuc
exn̄s i vtero mr̄is ſue. Lu. j. nō ſolū fuit plen⁹
ſpū ſctō. ſꝫ replet⁹. Nō audite modum ipſi⁹.
quō fuit ſanctificat⁹. Dic̄ Chryſ. ꝙ beat⁹ Jo
hānes in vtero mr̄is ſue ꝑ ꝗ̇nꝗꝫ mēſes ꝛ ꝑ ali
quos dies ꝯ̄ ſexto mēſe ſtetit cū pctō origiali
ſꝫ in ſexto mēſe fuit ſanctificat⁹. In ſexto etiaꝫ
mēſe ſue ꝯceptōis miſſus ē gabriel ad ꝟginē
mariā ꝗ̄ ꝯcepit tūc filiū dei. ꝛ dixit tūc āgeluſ
ꝟgini quō Elizabeth ſterilis ꝯceperat filiuꝫ.
Propt᷑ qō ꝟgo Maria iuit ad viſitādum eli
zabeth. Et cū intraſſet domū fuit dictū Eli
zabeth ꝙ Maria venerat. de ꝗ̄ elizabeth ga
uiſa exiēs ei obuiā ſalutauit eā. Tūc ꝟgo ma
ria dixit ſibi. O mea bn̄dicta cognata ꝓficiat
vobis. q꞉ filiū ꝯcepiſtis. Iſta ꝟba fuerūt tāte
ꝟtutis ſic̄ ꝟbū ſacerdotꝫ in baptiſmo virtute
xp̄i ſanctificat aīam baptizati. ſic illud ꝟbum
ꝟginis ꝟtute filij dei in ea incarnati ꝛ i ea ex/
iſtentis ſanctificauit Iohem baptiſtā. San
ctificat᷑ eni̅ creatura ꝑ ꝟbū dei. j. Thymo. iiij.
Dic̄ beat⁹ Tho. in. iiij. ſniaꝝ. diſ. vj. in lr̄alibꝫ

ꝙ tūc fuit accelerat⁹ vſus rōis i Iohe. ꝛ hūit
vſum liberi arbitrij. ꝛ exultauit i vtero. Sic̄
letaret᷑ miles ſi rex daret ſibi mille florenos l'
caſtꝝ vnū de ſpeāli grā. Sic tūc btūs iohes
fuit tot⁹ let⁹ ꝛ gaudioſus. Bern̄. vocat illud
gaudiū tripudiū. Tūc elizabeth ſpū ſctō ſpi/
rata cognoſcēs ꝙ ꝟgo maria ꝯcepat filiū dei
voce mag̅ dixit. Bn̄dicta tu i mulieribꝫ. ꝛ bn̄
dict⁹ fruct⁹ vētris tui. Et vn̄ h̄ mihi ꝙ mater
dn̄i mei veniat ad me. Lu. j. Rogo vos ꝯtem
plate h̄ modicū. Sācta elizabeth erat antiq̄
ꝟgo aūt maria erat tūc iuuenis. xiiij. annorū
ꝛ amplexātes ꝛ oſculātes ſe vēter elizabeth ſe
eminebat ſup vētrē ꝟgis. iō Iohes erat alti
or xp̄o. Propt᷑ h̄ iohes retraxit ſe i vtero ma/
tris dās filio dei honorē. ſic̄ faceret miles re/
gi in codē ſcāno ſedere volēti. q꞉ miles ſtati ꝓ
ijceret ſe ad terrā. Ecce h̄ ſanctificatio ḡtioſa
¶ Moralit᷑. beat⁹ iohes oñdit nob quātā re/
uerentiā deberem⁹ facere altari xp̄i ꝛ miſtris
ſuis Virgo maria erat tūc altare in quo erat
corp⁹ xp̄i. ꝛ qn̄ iohes acceſſit ad xp̄m ꝑ ample
xus mr̄is. beat⁹ iohes retraxit ſe hūilit᷑ incli/
nādo. Multi errāt in h̄ ſtātes ꝯͤ altare. etiā
deſup appodiari. Miror q꞉ n̄ interficiūt᷑ ab
angel' ꝗ̇ ſunt ibi pn̄tes. vt ꝺ̄t beat⁹ Gregoriuſ
Antiq̄t⁹ vt hēt᷑ Nūe. j. c. Nō niſi ꝯ̄ genere aa/
ron ſi acceſſerit ad altare meū morte moriat᷑.
tn̄ in illo nō ſctificabat᷑ corp⁹ xp̄i. ſꝫ aīalia. ꝗ̄n
to ḡ magꝫ dꝫ hr̄i i maiori reuerētia altare i ꝗ̄
offert᷑ fili⁹ dei. Cogitate etiā ꝗ̇d faciet de cle/
ricꝫ luxurioſis imūde cū tractātes. Dauid tā
magn⁹ rex ꝛ ſanct⁹ cū mag̅ reuerētia veiebat
ad tēplū dei. dic̄ ipe met. Ego aūt i multitu/
dine mie tue introibo i domū tuā. adorabo
ad templū ſcm̄ tuū i timore tuo. ps. v. Dicat᷑
de his ꝗ̄ min⁹ iuſte fiūt in eccl'ijs ꝛc̄. ¶ Dico
ꝗ̄rto ꝙ man⁹ ꝟtutis dei opata fuit i btō iohe
manifeſtationē gaudioſam. q꞉ in ptu gaudio
ſe fuit manifeſtat⁹. q꞉ in ptu nō potuit latere
Secrete pn̄t ꝯcipe. ſꝫ nō ſine clamoribꝫ pere
Et q꞉ Zacharias ꝛ elizabeth erant nobiles.
iō ab omibꝫ cognoſcebant᷑. ꝛ dicebāt gentes
Scitis noua. ꝛ ꝗ̇d eſt. Illa nobil' mulier Eli
zabeth pepit vnū filiū. ꝛ alij rn̄debāt. nob vi
detur ꝙ non erat ḡuida. ꝛ etiā q꞉ erat nimis
antiqua. ſꝫ alij ecōuerſo dixerūt. imo ꝓ certo
ſꝫ abſcondebat ſe. Tūc amici ei⁹ ꝛ cognati ve
niebāt ad eā ꝛ ꝯgratulabāt᷑ ei dicētes. O cer
te bene videt᷑ ꝙ de⁹ diligit vos. q꞉ in tanta ſe
nectute dedit vobis heredem. Ecce quō ma
nus dn̄i erat cū eo i manifeſtatōne gaudioſa

¶ Moraliter oñdit nob̄ h̄ quõ deb̄m⁹ gaude
re de pſona ſterili i bonis opib⁹ ꝛ antiquata
in pctis ꝛ mala vita qñ parit fructū bonoꝝ
opeꝝ ꝛ meritoꝝ. vt elizabeth ꝯgratulabātur
amici ei⁹ ¶ Nota ꝙ h̄ nomē elizabeth ē cõpo
ſitū ex trib⁹ noib⁹. ſ. El. i. de⁹. ꝛ I. i. me⁹. et ſa
beth. i. ſeptima. Iõ elizabeth. i. dei mei ſeptia.
h̄ eſt interp̄tatio h⁹ nois elizabeth. Nõ vide
am⁹ q̄ eſt iſta dei mei ſeptima. Rñdeo ꝛ dico
ꝙ iſta dei mei ſeptima ē creatura hūana. oīa
q̄ de⁹ fecit vadūt de ſeptē in ſeptē. Septē eñ
ſunt creature p̄ncipales q̄s de⁹ fecit. terra. aq̄
aer. ignis. q̄nta eſſentia. ſ. celi. ſexta eſt natura
angelica. ſeptima natura humana. Ecce dei
mei ſeptima. ſꝫ multotiēs creatura ſeneſcit et
antiq̄t ſterilis ſine fructu bonoꝝ opeꝝ ꝛ v̄tu
tū. O q̄t religioſi ꝛ p̄ſbyteri ꝛ hoīes ꝛ mulie
res ſunt i mūdo ſteriles. q꞉ nūq̄ꝫ fecer̄t fructū
boni opis. ſꝫ qñ ꝓponūt petā ꝛ malā vitā ꝛ vo
lunt redire ad deū ꝓponendo facere illa ad q̄
tenent̄ ſm ſuū ſtatū. tūc ꝯcipiūt. Pariūt autē
qñ faciūt bona opa. qñ religioſus ſ̄uat ſuam
reglam vota ꝛ cerimonias tūc parit. Idē de
aliis. Tūc oēs amici ei⁹ ꝛ vicini d̄nt gaudere
ꝛ ꝯgratulari ꝛ regratiādo deo dicere. O d̄ iſto
bñdicto. mõ i ſua ſenectute dedit ſe deo. Sꝫ
hodie fit totū oppoſitū in mūdo Si eſt aliq̄s
religioſus diſſolut⁹ ꝛ ribald⁹. null⁹ d̄t ſibi ali
q̄d. imo oīs cõmēdant ꝛ laudāt eū. ſꝫ ſi vult
ſ̄uare ſuā reglam ꝛ viuere ſm q̄d vouit. ſtati
pſequit̄ ab aliis. Idē de clerico. Idē d̄ laico
hoīe ꝛ muliere vana ſi vult dimittere vanita
tes. ꝛ p̄t dicere. Cõgratulamī mihi oēs. quia
inueni ouē. i. aīam quā pdiderā. Lu. xv. Et
tñ int̄m ille pſequit̄ ab aliis q̄uſq̄ꝫ faciāt eū p
dere aīam cū aliis ¶ Dico q̄nto ꝙ man⁹ dñi
fuit opata in btõ Iohē baptiſta noīationem
miraculoſam. fuit eñ mirabilit̄ noīat⁹ Poſt
ei⁹ natiuitatē. ſ. octaua die ſm legē moyſi cir
cūcidebāt pueros. ꝛ ſic nūc i baptiſmo nos i
ponim⁹ noīa. ita tūc i circūciſiōe iponebant̄
Cū aūt rabin⁹ teneret iā illā pelliculā. ꝛc. q̄ſi
uit a m̄re quõ vocaret̄. dixerūt circūſtantes.
vocet̄ vt pr̄ ſu⁹ zacharias. Sꝫ m̄r reuelatiōe
ſp̄ūſ ſcti ꝯdixit. Nequaq̄ꝫ. ſꝫ vocabit̄ Iohes.
Illi v̄o admirātes de tali noīe. dixer̄t ad illā
q꞉ nemo eſt i cognatōe tua q̄ vocet̄ h̄ nomie.
Tūc iuerūt ad p̄rem ſuū ꝛ innuebāt p̄ri eius
quē vellꝫ vocari eū. adhuc aūt pr̄ ei⁹ erat mu
tus. Et dic̄ h̄ glo. ꝙ etiā erat ſurd⁹. iõ innue
bāt ei p ſcp̄turā quõ vocaret̄. q̄ poſtulans pu
gillarē ſcp̄ſit dicēs. Iohes ē nomē ei⁹. q. d. n̄

impono ego ſibi h̄ nomē ſꝫ dñs. Tūc pr̄ ſubi
to recupauit loq̄lā dicēs. Bñdict⁹ dñs d̄s iſ
rael. ꝛc. Ecce h̄ quõ fuit ei⁹ noīatio miraculo
ſa ¶ Moralit̄ h̄ nota ꝛ itrabim⁹ p q̄ſtionem.
Nõ nomē eſt meli⁹. zacharias vl' iohes. ꝛ vi
det̄ ꝙ iohes. q꞉ dixit m̄r. Neq̄q̄ꝫ vocabit̄ Za
charias. ſꝫ Iohes. Rñdeo. Zacharias ſm in
terp̄tationē hebraicā interp̄tat̄ memorās de
um. Illõ nomē Iohes i decē ḡdib⁹ excellit h̄
nomē zacharias. Nā ſi aliq̄ pſona ſit i petis ꝛ
vult dimittere petā cupiens ſaluari grā dei.
optet ꝙ tal' pſona ſit p̄mo zacharias. ſ. memo
rans deū quē offendit. ꝛ ꝙ hēat ꝯtritionē de
petis. Scdõ ꝙ hēat ꝓpoſitū nõ redeundi ad
petā. ꝛc. Dicūt ꝙ nouē ſunt opa pn̄ialia. nec
tñ in nono ope eſt Iohes ſꝫ zacharias. ſꝫ i de
cimo ope. ſ. in cõicatōe ſacramētali. q꞉ tūc hꝫ
donū grē. vel i q̄ eſt grā. ꝛ tūc ē Iohes. Ecce
rōem q̄re d̄t. neq̄q̄ꝫ vocabit̄ zacharias ſꝫ Io
hānes. ꝛc. ad īuuendū ꝙ eſſꝫ pfect⁹ in pn̄ia et
grā dei. Iõ Iſa. xlix. Dñs ab vtero vocauit
me. ꝛ d̄ vētre m̄ris mee recordat⁹ ē nois mei.
Et d̄r i pſona btī iohis. q꞉ ſm grām ꝛ pfectō
nē quā de⁹ debuit ſibi dare ipoſuit ſibi nomē
Ergo man⁹ dñi erat. ꝛc.

¶ De ſancto Petro aplo

Beatus es Simon

bariona. Math. xvi. Feſtū ꝛ ſolēni
tas hodierna ē duoꝝ aploꝝ maioꝝ
ꝛ p̄ncipū alioꝝ q̄ eodē die martyriſati ſunt p
xp̄o. ꝛ in eadē ciuitate. ſ. rome. ſub eodem im
peratore. ſ. Nerone. Et tāta eſt dignitas cu
iuſlibet ipoꝝ. ꝙ eccīa hodie fac̄ feſtū de beato
Petro. ꝛ cras d̄ beato Paulo. Idē faciā ego.
q꞉ hodie erit ſmo de beato petro. ꝛ cras d̄ be
ato Paulo. q꞉ hodie nõ ſufficeret de ambob⁹
p̄dicare. Sꝫ vt ſmo p̄ns ſit in laudē ꝛ reue
rētiā. ꝛc. Salutet̄ v̄go maria. ꝛc. Et reſumat̄
thema. Verbū ꝓpoſitū p themate ꝛ fundamē
to nr̄i ſmonis. req̄rit aliquā lr̄alē declaratõꝫ
Pro q̄ ſciendū. ꝙ Petr⁹ añq̄ꝫ eſſꝫ xp̄i diſcipu
lus. apl's. ꝛ papa vniuerſalis. vocabat̄ ſymõ.
ſꝫ poſtq̄ꝫ fuit diſcipul⁹ xp̄i ꝛ apl's. xp̄s ꝯſtituit
eum papā ꝛ vicariū ſuū vniuerſalē. ꝛ impo
ſuit ſibi nomē Petr⁹. Sic fit etiā mõ qñ pap̄
eligit̄. mutat̄ ſibi nomen. ꝛ quaſi mutat̄ in al
teꝝ viꝝ ꝛ nouā creaturā. ita fecit xp̄s Marc.
iii. Et impoſuit ſymoni nomen petr⁹. Pater
v̄o beati Petri vocabat̄ Iohes. ꝛ aliquotiēs
groſſo modo dicebatur Iohāna. ꝛ aliq̄tiens
diminutiue Iohannet. aliquotiēs vt cõit̄ d̄r

Johā. Sic nos cōiť facimꝰ i nr̄o vulgari de
aliq̄ ꝓprio noīe. ita iudei vocabāt p̄rem Petri
Et ita etiā xp̄s ipm̄ noīauit. Aliq̄tiēs vt cōiť
dr̄ Johēs vt ibi. Simō iohis. i. filiꝰ iohis. dili/
gis me Jo. vl. Aliq̄tiēs groſſo mōvt ibi. Tu
es Simō filiꝰ ioha. Jo. j. Aliq̄tiēs diminutiue.
vt ibi. Btūs es Simō bariona. i. filiꝰ iohanna
.i. iohāner. Pꝫ thema ſm expoſitōꝫ lr̄alem. ⁊
ſū i materia p̄dicāda i theate. Petrꝰ vocať bi
nomiꝰ. ⁊ ponūť ibi duo noīa. ſ. ſimon ⁊ bario
na. Et q̄dlibet nomē hꝫ duas interp̄tatōes.
in q̄bꝫ oſtēdūť q̄ttuor ꝟtutes i Petro, ꝓpť q̄s ē
btūs i celo. ſ. ꝓmpta obediētia. aſpa pn̄ia. re/
cta intētio. dura paſſio. ¶ Quātū ad p̄mā ꝟ
tutē p quā. b. Petrꝰ ē btūs: dr̄ ꝓmpta obediē
tia. q̄ notať h̄ cū dr̄. ſimon. qđ interp̄tať obedi
ens. qn̄ eīm ꝑſona audit ⁊ obedit ꝟbis ⁊ māda
tis dei. ⁊ ſine aliq̄ excuſatōe iplet volūtatē dei
vt ſuꝰ fideľ volūtatē dn̄i ſui. obediēs ē ⁊ mereť
ſalariū. ſ. ſolui i fine ſuitij. Sic q̄ in h̄ mūdo
fuit ꝓmpte ⁊ obedit ꝟbis ⁊ mādatꝭ dei qn̄ ſer
uierit ſuitiū. ſ. i morte. iuſte hēbit retributōꝫ
⁊ btitudinē ꝓ ſalario. Jō Lu. xj. Beati q̄ au/
diūt ꝟ. dei ⁊ cuſto. il. Hāc obedientiā habuit
Petrꝰ. vt patet Mat. iiij. Ambulās Jh̄s iu/
xta mare galylee vidit duos frēs. ſimonē qui
vocať Petrꝰ ⁊ andreā frēm eiꝰ. mittētes rete i
mare. ⁊ ait ilľ. Uenite pꝰ me faciā vos fieri pi
ſcatores hoim. At illi ꝯtinuo relictꝭ retibꝫ et
naui ſecuti ſunt eū ¶ Ad p̄ticā. Btūs petrꝰ
anq̄ʒ eēt diſcipulꝰ xp̄i erat piſcator paup. itē̄
q̄ ipſe ⁊ frať ſuꝰ. b. andreas habebāt ſolū vnā
barcā ⁊ vnū rete. ⁊ viuebāt ſic đ ſuis laboribꝫ
Sic piſcādo q̄dā die ipſo exiſtēte i ſtagno. ſ.
mari galylee. iuxta litꝰ dicti maris ſeu ſtagni
tūc ipſe xp̄s vidit Petꝝ ⁊ andreā. q̄bꝫ dixit. O
boni hoies ⁊ q̄d ibi facitis. Rn̄derūt. Dn̄e vo
lumꝰ piſces cape. Sciēs xp̄us q̄ alibi plꝰ ꝓfi
ceret q̄ʒ ibi. dixit eis. Uenite pꝰ me faciā vos
fieri piſcatores hoim. Ego eīm docebo vos
piſcari reges. p̄ncipes. duces. comites ⁊ mul
taꝝ gentiū generatōes. In his verbis. veni/
te pꝰ me ⁊c̄. ſūt duo. p̄mo dat intelligi. q̄ eccľa
xp̄iana ē ſicuť nauis triū coopturaꝝ. Prima
cooptura baſſa ſiue inferior ē religioſoruꝫ ſe
humiliātiū Et ſic cooptura inferior ē ſecre/
ta. ſic religioſus debet eē ſecretꝰ i clauſtro in
cella. nō ire ꝑ vias vel plateas tractādo nego
cia ſclaria. Scđa cooptura ſignat ſtatū pre
ſbyteroꝝ. q̄ debēt miſtrare ſacra eccľie. cōiter
in media cooptura ſtant bone merces ⁊ ma/
gni valoris. Sic in manu p̄ſbroꝝ ⁊ poſſe eo/
rū ſtāt merces ꝑadiſi. ſ. ſacra, ꝓpter q̄ habemꝰ
vitā eternā. Tercia cooptura ē ſtatꝰ laicoꝝ. q̄
vadūt hincinde p mūdū ſicut mercatores. et
illi de naui q̄ vadūt p coopturā exercēdo la/
borē nauis. De iſta dicebat Salomon. Fa
cta ē q̄ſi nauis inſtitoris. i. mercatoris. đ lon
ge portās panē ſuū. i. mercantiā. h̄ ē aīam bo
nā Prouer. vl. Scđm ſecretū ē cū dicit. Fa
ciā vos fieri piſcatores hoim. q̄ ſunt p̄dicato
res. Predicatio ē vt rete. q2 ſic rete ē totū col
ligatū ⁊ vna corda trahiť. ſic p̄dicatio euāgeli
ca ē de diuerſis cordis. ſ. auctībꝫ. rōnibꝫ. para
boľ. ⁊ oīa ſunt colligata. Si p̄dicatio ſit bn̄
ordinata. ⁊ trahunť vna corda. ſ. themate qđ
ē fundamētum ſmonis. Predicatores illos
mittit deꝰ Hiere. xvj. Propterea ecce dies ve
niūt ⁊ mittā eis piſcatores ⁊ piſcabuntur eos
Multos piſcatores miſit. q2 apľos. marty/
res. ꝯfeſſores. et nos. q̄bꝫ dicit. Laxate retia
vr̄a in capturā. Nō dicit plicate. ꝯ illos qui
habēt magnā ſciam. ⁊ tenēt plicatā. ⁊ nolunt
ſe diſponere ad p̄dicandū ad capiendū pi/
ſces. Ecce q̄re dicit. Uenite pꝰ me ⁊c. ac ſi di
ceret. Dimittite illā barcā ꝑuā cū qua mō ca
pitꝭ piſces. ⁊ ponā vos i magna naui eccleſie
triū coopturaꝝ. Dimittite retia illa ⁊ habebi
tis doctrinā euangelicā. Dimittite illud ma
re. ⁊ ponā vos piſcatores hoim. regū. militū.
⁊ alioꝝ. Hec oīa intellexit Petrꝰ ꝟtute diuia
qn̄ xp̄s ore ſuo dixit. Uenite pꝰ me ⁊c̄. Et co/
gnouit ipm̄ vex Meſſyā ⁊c̄. Ut g̃. b Petrꝰ ha
beret loco retis doctrinā euangelicā. ⁊ poſ
ſet i naui eccľie p mōm piſcari hoies, ꝓmpte
obediuit. Nā dicit euangꝭ. Relictꝭ retibꝫ ⁊ na
ui ſecuti ſūt eū inꝯtinēti Petrꝰ ⁊ andreas. Be
atꝰ g̃ Petrꝰ flexis genibꝫ dixit corā xp̄o i corde
ſuo. Nolo rete nec nauē ex q̄ vos poſuiſtꝭ i cor
de meo affectōem piſcādi i mari huiꝰ mōi ⁊ eū̄
naui eccľie ⁊ doctrina euangelica incorrupti
bili ⁊c̄. ⁊ ſubito iuit cū xp̄o. Ecce ꝓmpta obe
diētia Petri. Dicať hic ꝯ defectū huiꝰ mundi
Nā oēs vocamur a xp̄o. ſ. xp̄iani. iudei. agare
ni. et nos nolumꝰ ire. Uocat eīm nos illumi/
nando corda nr̄a. dās cognitōeꝫ đ p̄ctis. et
ſtatim deberemꝰ ipm̄ ſeq̄. ſed accidit nobis
vt amueli q̄ vocabať a deo. ⁊ ipſe ibat ad he
ly. Nota hyſtoriā. j. Re. iij. Nō ſic fecit Job q̄
dic̄. Uocabis me ⁊ ego rn̄debo tibi. nō hely.
Job. xiiij. Cōtra tales dic̄ xp̄s. Uocaui ⁊ re
nuiſtꝭ. extēdi manꝰ meas ⁊ nō fuit q̄ aſpiceret.
Prouer. j. ¶ Moraliť cū dicit. faciā vos fie/
ri piſcatores hoim. Notēt h̄ religioſi ⁊ aliȷ̄ q̄

bñt ꝑdicādi officiū.qꝛ oēs ſūt piſcatores.rete
ē ꝑdicatio euāgelica.Ego mō extēdo rete.et
cū aliq̄s audiēs ꝑdicatōez ꝓponit dimittere
pctā ⁊ vicia.⁊ hꝫ redeūdi ꝓpoſitū ad deū.tunc
predicator pōt dicere vnū piſcē cepi.Qñ no
bil' vl' miles ꝓpt' predicatōem dimittit pōpā.
odiū vl' rancorē inimico ſuo.cepim⁹ vnū del
phinū.O tales piſces ⁊ piſcatores q̄ʒtū pla
cēt dō.Idē ō nobili dña dimiſſis vanitatib⁹
ornamētiſ ⁊ hmōi.⁊ ꝯfitet'.⁊ ꝓponit bñ viuer'.tūc
pōt dici ꝙ cepim⁹ vnā tonymā.Qñ aūt i pre
dicatōe ꝯuertit' agricola aut ſimplex hō:capit'
ſūdul⁹.Idē ō mliere paupe:capit' vna ſardia.
Et i die iudicij dicet xp̄s predicatorib⁹.Ve
nite nūc ⁊ prādete.Et qñ ipſi dicent.ō q̄ dñe.
Tūc ipſe rñdet.Afferte ō piſcib⁹ q̄s prē.Jo.
xxj.O q̄d erit ō iſto predicatore q̄ dicet.Dñe
ego nō ſū piſcat⁹ niſi aliq̄uā ⁊ broſā.ſ.pecunias
raupas.comeras.faīliaritateſ.famā.Jō amo
re dei laborem⁹ vt capiam⁹ aīas.Nā i iudicio
q̄libet venit cū aīab⁹ q̄s ꝯuertit dicēdo.Ecce
duos piſces q̄s ego prendidi.O q̄t piſces.q̄t
aīas ducit.b.petr⁹ ſecū q̄ i ꝑma predicatōe cō
uertit tria milia aīaꝝ ⁊ hoim.vide Act.ij.⁊.
iiij.c. ¶ Quātū ad ſcdam ꝟtutē ꝑ quā.b.petr⁹
ē beat⁹ i ꝑadiſo.ē aſꝑa pnīa.qd̄ oñdit' cū dr̄.ſi
mō.qd̄ ſcd̄o mō inꝑ̄pretat':ponens triſticiā.ſ.
pnīe.De q̄ aplſ dr̄.Que ſ̄m deū triſticia eſt:
pnīam in ſalutē ſtabilē opat'.ij.Cor.vij.No
ta.q̄ ſ̄m deū.i.qñ diſplicet hoi ō offēſis factiſ
deo.tal' btitudinē meret'.qꝛ verā pnīam facit
Vñ.Bti q̄ lugēt.qm̄ ip̄.ꝯſo.ſ.i btitudine cele
ſti Nō attēdat' ad pnīaꝫ.b.petri.In q̄b⁹ ei
fecit pnīam.i comedēdo.i potādo.i veſtiēdo
In comedēdo ſciatiſ ꝙ ſel' fuit introgat⁹ quā
vitā ducebat.Rñdit.Cib⁹ q̄tidian⁹ eſt panis
cū oliuis.⁊ raro cū olerib⁹ qꝛ ſolū i magnis
feſtiuitatib⁹.Ecce vita ſua licet eēt papa.Sꝫ
q̄rit'.vnde ḡ exiuerūt tot capones galline.fay
ſans.ſalſe ō diuerſ' manerijs.q̄ iā ſūt in mēſa
prelatoꝝ.Dicat' truffatiue ꝙ ille oliue.b.Pe
tri erant ḡuide.⁊ pepererunt capones ⁊ alia
predicta.Itē fuit introgat⁹ ō veſtitu.⁊ rñdit
Veſtimēta mea tunica quā vides cū mātello
tā i hyeme q̄ʒ i eſtate.Ecce ꝑma veſtis ꝑmi vi
carij xp̄i.Sed q̄rat'.vñ ḡ exiuerēt tot ſūptuo
ſe veſtes ⁊c̄.q̄s portat prelat⁹.tot foderature.
Dicat' ꝙ mantell⁹ petri pepit eas ⁊c̄.Itē vita
ſua fuit tal' ꝙ ō ocul' fec̄ fontē lacrimaꝝ recor
dans ō renegatōe.p q̄ q̄ʒdiu vixit lacrimat⁹ ē
⁊ vixit p⁹ xp̄i aſcēſionē.xxxvij.annis.vt in li.ō
virꝭ illuſtrib⁹ dīc̄.ſ.Hiero.tm̄ flebat ꝙ hēbat

q̄ſi aduſtam ex caliditate lacrimaꝝ. ¶ Nota
pnīam de renegatōe.Ipſe peccauit ꝑ os chri
ſtū renegando.iō fecit pnīam ꝑ os nō come
dēs niſi panē ⁊ oliuas.q.d.qꝛ peccaſti.iō ieiu
nab' Scd̄o renegauit chriſtū caleſaciēdo cor
pus ſuū vt dr̄ Joh.iō fecit pnīam in corꝑe ſo
lū portans tunicā cū mantello.Tercio ſic̄ fa
cies ſua nō fuit ꝟecūdata chriſtū negare.iō
fleuit.Iſti ſūt fruct⁹ digni pnīe.Lu.iij.Faci
te fruct⁹ dignos pnīe.vt ꝑ q̄ q̄s peccat ꝑ hec ⁊
pnīam agat ⁊c̄. ¶ Moraliter h.b.petr⁹ ꝑ trina
xp̄i abnegatōe.qꝛ ex timore mortiſ abnegauit
xp̄m.⁊ tm̄ fecit.xxxvij.ānis oēs ō pnīa.Quid
erit ō ill' renegatorib⁹ q̄ nō ſolū ter.ſed mille
ſies in dīe renegant ꝓ vna mīma re vl' ꝑua oc
caſione iurando mag̃ iuramēta blaſpheman
do chriſtū.O maledicte renegator q̄d erit ō
aīa tua.Si.b.Petr⁹ ꝑ trina negatōe tm̄ fec̄
⁊c̄.q̄d deberes tu facere:q̄ nō timore mortis
ſed mala ꝯſuetudine iuras.Itē.b.Petr⁹ nō
dixit.nō cognoſco eū.Cogita q̄d erit de aīa
tua.Amore dei adhibeant' modi.ꝙ iſta dete
ſtabilia iuramēta ceſſent.Ego dabo vob' tria
remedia.Primū ꝙ vos mlieres q̄ habetiſ fili
os ꝑuos inſtruatis ne iurēt niſi ꝑ aduerbia.
Scd̄s mod⁹ ꝙ quilibet iurator poneret ſibi
iſtā legē.ſ.ſoluere certū q̄d ꝑ q̄libet iuramēto
⁊ dare paupib⁹ in die dñica.⁊ ſic corrigeret'.
Terci⁹ mod⁹ corrigēdi ptinet ad rectores pa
trie.q̄ ꝑ ſtatutū debēt ordinare ꝙ q̄ iurant ō
deo punient' tali modo ⁊c̄.⁊ nulli ꝑcere i his
q̄ tangūt chriſti honorē.Sed qꝛ rectores nō
corrigūt.ꝯq̄ritur de⁹ dicēdo.Dñatores ꝑpl'i
mei iniq̄ agūt dicit dñs.⁊ iugit' tota die no
mē meū blaſphemat'.Propt' h̄ ſciet ꝑpl's me⁹
nomē meū in die illa.qꝛ ego ipſe q̄ loq̄bar ec
ce aſſum.ſ.puniēdo.Iſa.lij.Ecce de ſcd̄a ꝟtu
te in h̄ ꝙ dicit ſimō.ſ.ponēs triſticiā ¶ Quā
tū ad terciā ꝟtutē ꝑ quam.b.petr⁹ dr̄ btūs.ē
recta intētio.ſ.in oīb⁹ q̄ faciebat.predican
do.celebrando.⁊ alia opa ꝟtuoſa exercēdo ſp
reſpiciebat honorē dei.qd̄ notat' in hoc ꝙ dr̄
bariona.qd̄ inꝑ̄pretat' fili⁹ ſimplicitatiſ.nō di
cit duplicitatis.Qñ eñ aliquis aſpicit mū
dū.⁊ ad honores.⁊ nō ad deū.ē duplicitas.
Accidit talib⁹ vt gallo.qui cū vno oculo re
ſpicit celū ⁊ cū alio granū.Beat⁹ aūt Petr⁹ in
oīb⁹ habebat rectā intentōem ad deū.Vñ
in ps.Nō nobis dñe nō nobis.ſed nomi tuo
da gl'iam.Ecce ſimplicitas ⁊ iſti merent' bti
tudinē.Vnde Mat.v.Bti mūdo corde.qm̄
ipſi deū videbūt.hic ꝑ ꝯtemplationē.⁊ i aliq

ſcl'o p eternā poſſeſſionē. Vñ habuit iſtā ꝟtutē. b. petr⁹. q꞉ licet eēt papa ⁊ vicari⁹ xpi. ⁊ hr̄et tantā ſc̄itatē ꝙ ſanaret oēs īfirmos. etiā vmbra ſua tangēs infirmos curabāt. Dicat̃ q̄uo qñ ſciebāt ipſū tranſiturꝫ p aliquē vicū: ponebāt infirmos vt vmbra tāgeret eos ⁊ ſanaret̃. Act. v. Sed cū toto h tantā hēbat ſimplicitatē ꝙ nullā hēbat hypocriſiā ſeu vanā gl'am aut p̄ſumptōz. Ibat ſimpl'r. rexit ⁊ correxit ſe patet ꝙ erat fili⁹ ſimplicitatꝭ. poterat dicere Scio de⁹ me⁹ ꝙ tu ꝓbas corda ⁊ ſimplicitatē diligas. vñ et ego ī ſimplicitate cordis mei let⁹ obtuli vniuerſa h. j. pal'. xl. Tu ꝓbas corda creature ſi fuit bñ ⁊ recta intētōe. ⁊ ſi ē ſimplex diliges eū Et iō ī ſimplicitate cordis mei dilexi te ⁊ fuiui tibi ꝓ corde. Moral'r h ē ſciendū ꝙ p̄mū qđ reſpicit de⁹ in opib⁹ nr̄is ē intētio. Nā ſi vn⁹ faceret oīa bona mōi ō genere bonoꝝ ⁊ nō fierēt recta intētōe: nihil valerēt meritorie. Verbi grā ad p̄ticā. Magnū op⁹ meritoriū eſt religionē intrare. in tm̄ ꝙ dr̄ b. Tho. ij. ij. q. lxxxix. arti. iij. ad terciū. ꝙ votū religiōis ſi recta intētōe fiat. cū ſit ꝑpetuū: eſt mai⁹ q̄ votū pegrinatōis terre ſcte: qđ ē tpale Sic alexāder. iij. dr̄. et h̄r extra de voto ⁊ vo. redē. i. c. ſcptura. Et poſtea ſubiūgit Tho. ibi dē. ꝙ rōnabilit̃ dici pōt. ꝙ aliq̄s ꝯſequet̃ remiſſionē pctōꝝ oīm p ingreſſum religionis. q̄ vtilior ē q̄ pegrinatio terre ſctē. q̄tū ad ꝓmotionē ī bonū. q̄ ꝑpōderat abſolutōi a pena. h Tho. ibidē. ⁊ in lr̄a pulcra de h ibidem Sed iſtud op⁹ ꝑuertit̃. ſ. ingreſſus religiōis. ⁊ ꝑdit̃ qñ intētio ē ꝑuerſa ⁊ tpalis. vtputa q꞉ ſperatis q꞉ fili⁹ vr̄ erit abbas vel mgr̄ ī theologia aut eps. ⁊ iō inducitꝭ eū ad religionē. ⁊ niſi h ſparetis. ipſe nunq̄ religionē ingrederet̃. q꞉ tal' intētio nō ē ad deū. ſed ad mūdū. ⁊ ꝑdit̃ meritū. vl' ſi intrat vt viuat in reqe nō ſeruādo religionē. Iſta intentio ē ꝑuerſa. Nam meli⁹ eēt religioſo ꝙ eēt latro q̄ religioſus n̄ ſuādo q̄ dz. Itē p̄dicare ꝟbū dei ē magnū meritū. q꞉ ē magnū op⁹ ſi intētio ſit recta. ſed qñ aliq̄s p̄dicat ꝓpt̃ vanā gl'iam ſeu famā vl' ꝓpter pecunias habēs intētionē ad mūdana: totū ꝑdit̃ ⁊ damnatur. Quare b. Tho. q̄dlibeto. v q. xij. ar. ij. in corpe. Si p pniam pt̄ q̄s recuꝑare aureolam q̄ digne p̄dicāti ꝑmiſſa ē. ſi p vanā gl'iam eā ꝑdiderit. ⁊ dicit ꝙ nō. q꞉ non fuit lucrat⁹ ipſam iuxta ſniam dn̄i. Amē dico vobis: receperūt mercedē ſuā. Pōt tñ acq̄rere grām dei ſi emēdatur. vl' p bonā p̄dicatiōz aliā ō nouo pōt lucrari aureolā. Sed ꝑdita nullaten⁹ pt̄ recuꝑari. Itē in bello iuſto illi q̄ vadūt magnū op⁹ faciūt ſi habēt rectā intentionē. Beati ſūt q̄ moriūt̃ ꝓpter iuſticiā vl' defenſionē reipublice. int̃ martyres ſunt glioſi licet eccl'ia nō faciat feſtū. ſed ſi faciūt ꝓpt̃ vanitatē vt multi. dicētes. amore dn̄i mei ⁊c̄. O fatue. in tali caſu optet ꝑponere amorē ⁊ reſpectū diuinū ⁊ verā iuſticiā dicendo. faciam⁹ h amore ⁊ zelo iuſticie. Ideo vel cenabim⁹ in tabernacul' inimicoꝝ nr̄oꝝ p victoriā quam habebim⁹. vel cū deo in ꝑadiſo ex q̄ defendim⁹ iuſticiā. Sed qñ habes intētionē fatuam totū bonū op⁹ ꝑdis. Silr̄ remittere iiurias. ꝑcere inimicꝭ. magnū op⁹ ē ſi fiat ꝓ deo ⁊ amore xpi. ſed qñ fit nō ob dei reuerētiā ſeu amorē. ſed interceſſionē pſonaꝝ: totū meritū ꝑd. t̃ Dicatur p̄tice. Si papa vel rex rogaret te ꝙ remitteres: forſitan remitteres. ⁊ tamen ꝓ xp̄o nō remittis. Dicatur q̄uo ī iudicio xp̄s oſtēdēs vulnera dicet. Ecce q̄d feci ego ꝓ te videam⁹ q̄d feciſti tu ꝓ me. ſi remiſiſti amore ſui dabit tibi ꝑadiſum. ſi ꝓ remiſiſti amore pape vel regꝭ vl' alioꝝ. dicet tibi. Vadas ad illos q̄ vt dent tibi ꝑadiſum. q̄ habebūt ſatiſfacere de ſeipſis. Si remittis pura intentōe ꝓ honore xpi. tūc xp̄s accipiet te p manū dicēs Euge ſue bone ⁊ fidel'. Mat. xxv. Auiſemi vt in oībus ad deū dirigatis intētōz. In oībus honorificetur de⁹ p Ihm xp̄m. cui ē gl'ia ⁊ imperiū in ſcl'a ſcl'oꝝ amē. j. Pe. iiij. ¶ Quātū ad q̄rtā ꝟtutē q̄ ē dura paſſio. cū dr̄ bariona. qđ ſm ſcdam interp̄tationē vult dicere fili⁹ colūbe. Ecce h martyriū ſuū. Dicat̃ q̄ndo ſacerdotes veteris teſtamēti offerebant deo colūbā. ꝑmo deplumabant. Itē fregerūt ſibi alas. Itē fregerūt collū ⁊ inclinabant ſibi caput. Et tale ſacrificiū multū erat deo acceptabile. vt dr̄ Leuit. j. Holocauſtū ē ⁊ oblatō ſuauiſſimi odoris dn̄o. Q. b. petr⁹ fuerit fili⁹ colūbe patet ī ei⁹ martyrio ꝓpt̃ paſſiam quaꝫ habuit ⁊ p eternā btitudinē. Si q̄d patimī ꝓpter iuſticiā beati. j. Pe. iij. Dicatur q̄uo. b. petr⁹ poſtq̄ p̄dicauit p multas ciuitates ⁊ villas ⁊ ꝯuerterat pl'es gētes ī antiochia ⁊ alibi venit romā. ⁊ ipſo ibi p̄dicāte ꝯ mādatū Neronis impatoris. q̄ p̄cepit fidē xpi nō p̄dicare. fuit capt⁹. Xp̄iani aūt volētes eū liberare: dicebāt ſibi. o pr̄ nos liberabim⁹ vos. fugite de iſtis. Tandem acq̄ſcens eis fugit. Quo egrediente ō ciuitate. apparuit ſibi xp̄s cum cruce in humerꝭ. Quē videns Petrus dixit Dn̄e q̄ vadis. q. d. ego egredior de ciuitate. et

tu ingrederis. Rñdit xp̄s. Uenio romã iterꝫ
crucifigi: di. ſcƚ fui crucifixꝰ in hierl'm. h volo
iterꝫ crucifigi. Uolebat xp̄s dicere ꝙ poſtq̃
fuerat ĩ hierl'm crucifixꝰ ĩ ꝑſona ꝓpria. ꝙ in ꝑſo
na Petri debebat rome crucifigi. Q̃d Petrꝰ
intelligens ſtatim reuerſus ẽ ĩ ciuitatẽ. ⁊ xp̄s
ad celũ. Et dixit Petrꝰ amicis ſuis xp̄ianis ci
uitatis quõ ſibi apparuerat xp̄s ⁊c̄. Pꝫ quõ erat
deo acceptabile ⁊ glioſũ. Ipſe aũt fuit reuer
ſus ad captionẽ imꝑatoris. venerũt miniſtri ⁊
habuit ſnĩam crucifigẽdi in cruce. Quã ipſe
adorauit dicẽs miſtris. Pro grã peto ꝙ non
crucifigatis me cũ capite ſurſũ vt xp̄s mgr̃ meꝰ
ſed caput ponite deorſũ. Dixerũt miſtri. Ma
ius tormẽtũ erit ſibi. cõplaceamꝰ ſibi ĩ h. Dũ
aũt eẽt ĩ cruce. nõ ceſſabat p̄dicare ſtantibꝫ in
circuitu eiꝰ. Oſtẽdit h nobis doctrinã ꝙ nõ
debemꝰ ceſſare a p̄dicatõibꝫ frigore nec calo
re nec laboribꝫ. ſed conari ĩ ꝯuerſione aĩarũ.
Et ipſo ſic ſtãte. xp̄s miſit angelũ cũ coronis
violarꝫ. ⁊ xp̄s appuit ibi: librꝫ tenẽs ĩ manu ĩ
q̃. b. petrꝰ legebat. ⁊ poſtea dixit. Dñe ihũ xp̄e
grãs tibi ago q̃ me portaſti ad finẽ optatum.
dñe recõmẽdo tibi iſtos xp̄ianos filios gene
ratos ĩ vtero ſpõſe tue. ſ. in eccl'ia ꝑ baptiſmũ
⁊ ſic tradidit deo ſpm̃. quẽ angeli dei portaue
rũt ad gl'iam. ¶ Moralit̃. hec crux Petri nõ
erat tal' ſicut crux xp̄i. ſed reperio ꝙ etiã poni
tis ſpem vrãm in cruce. b. petri. q̃ nullũ p̄t ſal
uare. nec etiã. ſ. petrꝫ niſi v̄tute xp̄i. Uñ. Mi
hi abſit gloriari niſi in cruce dñi nr̃i Jhũ xp̄i
Gal'. vi. immo qđ fortiꝰ ẽ. aliq̃ ponũt de facto
licet nõ mẽte ſpem ĩ ſigno diaboli. qđ ẽ circu
lus. Nã ſicut boni religioſi ĩ p̄ncipio horarũ
inuocãt deũ ſigno crucis dicẽdo. Deꝰ ĩ adiu
toriũ. ipſi faciũt circulũ. quia ĩ circuitu impij
ambulãt. Recita totã p̄eticã ⁊ defectũ illorꝫ q̃
nõ bñ ſe ſignãt ĩ introitu eccl'ie. ĩ mẽſa. mlier
ponẽs filiũ ĩ lecto. Idẽ in p̄ſbr̃is bñdicendo
aquã. panẽ. ⁊ qđ deteriꝰ ẽ. ſup corpꝰ xp̄i faciũt
rotulũ. Oſtẽde h quõ debẽt ſignare. Hoc ꝯ
ſignũ nullũ ſtet p̄iculũ. Inſtruite etiam vos
vr̃os. De hoc ſigno crucis ꝓphetia Cañ. viij
Sub arbore mali ſuſcitaui te pone me ſigna
culũ ſup cor tuũ ⁊ brachiũ tuũ ⁊c̄.

¶ De ꝯmemoratione beati Pauli.

Notũ uobis facio

euãgeliũ. Gal'. j. Et recitat' ĩ ep̄l'a ho
dierna. Sic totũ officiũ ẽ. b. Pauli
ita ⁊ s̄mo ⁊c̄. Salutet' v̄go Maria ⁊c̄. Et re
ſumat' thẽa ⁊c̄. Queſtio ſolet fieri d̄ iſtis duobꝫ
apl'is Petro ⁊ paulo q̃s eorꝫ ſit maior ⁊ excellẽ
tior. Huic q̃ſtõni oportet rñdere cũ diſtinctione
Et ẽ tal' rñſio. ꝙ iſti duo bñdicti et gl'ioſi apl'i
Petrꝰ ⁊ paulꝰ p̄nt ꝯſiderari tribꝫ modis.

¶ Scđm ꝯditionẽ apl'icam
¶ Scđm prelationẽ eccl'iaſticam
¶ Scđm predicationẽ euangelicã.

Si ꝯparevolumꝰ s̄m ꝯditõꝫ apl'icã. Rñdeo
ꝙ vnꝰ nõ ẽ maior alio vl' excellẽtior. ſed eq̃les.
q2 ita bñ vnꝰ ſicut alt' ẽ apl's Jhũ xp̄i. ſic oẽs pre
ſbr̃i s̄m ꝯſecrationẽ eucharistie eq̃les ſũt Pe
tro ⁊ paulo. ſed priꝰ fuit electꝰ in apl'm petrꝰ. ⁊
vltimo paulꝰ. Et d̄ hac ꝯditõe apl'ica deꝰ tm̃
vni q̃ntũ alteri dat. q̃ſi dicẽs xp̄s Petro. volo
huic nouiſſimo. ſ. Paulo. dare ſicut et tibi. ſ. de
apl'ica ꝯditõe Mat. xx. Ecce p̄ma diſtinctio
Scđo ſi s̄m p̄latõem eccl'iaſticã loq̄mur ma
ior ẽ Petrꝰ q̃ paulꝰ. q2 papa maior eſt legato.
Beatꝰ petrꝰ fuit apl's xp̄i ⁊ papa vniuerſalis ⁊
chriſti vicariꝰ. cui dixit chriſtꝰ. Tu es ſimõ fi
liꝰ iohis. tu vocaberis cephas Jo. j. Cephas
grece. i. capitaneꝰ vel maior aliorꝫ. Beatꝰ pau
lus fuit chriſti apl's ⁊ legatꝰ a latere. q̃ ꝑ totũ
mũdũ poterat ep̄os facere ⁊ bñficia alia dare.
Jõ d̄t. Legatõe fũgimur tanq̃ deo exhortã
te ꝑ nos. ij. Cor. v. Si g̃ s̄m prelatõem eccl'i
aſticã Petrꝰ fuit papa. et Paulꝰ legatꝰ a latere.
apparet Petrꝫ fore maiorẽ. Tercio ſi loq̄mur
s̄m predicatõem euãgelicã Paulꝰ fuit excellẽ
tior ⁊ abũdãtior Petro ĩ ardẽti predicatõe et
etiã apl'is alijs. Jõ in ꝑſona ipſiꝰ ꝑ excellentiã
p̄ōt dicere thema. Notũ vobis facio euãgeliũ
Hoc excellẽtiꝰ ꝑtinet ad eũ. q2 maior in predi
catõe euãgelica. Patet thẽa. Regi iuxta the
ma ꝙ predicatio euangelica. b. pauli habuit
ſup predicatõem aliorꝫ excellentiam in tribꝫ.

¶ Primo. q2 fuit plꝰ ampla ⁊ copioſa.
¶ Scđo fuit plꝰ clara ⁊ luminoſa.
¶ Tercio fuit magis longa ⁊ v̄tuoſa

Ergo bñ ꝑtinet ad eũ thẽa. Notũ vob' facio
euãgeliũ. Prio dico ꝙ predicatio euãgelica. ſ.
Pauli fuit ſup alios apl'os plꝰ ampla ⁊ copio
ſa. Quilibet aliorꝫ apl'orꝫ pꝰ receptõꝫ ſp̄ũſci ĩ
die pẽtecoſtes accepit vnã portõem vl' regio
nẽ ꝑ mũdũ ad predicãdũ euãgeliũ. Petrꝰ iuit
in iudeã ⁊ antiochiã. Beatꝰ Johẽs ĩ frigiam
Matheꝰ in ethiopiã. Jacobꝫ maior ĩ hiſpa
niam. Limitatã predicationẽ predicare ha
bebãt. ſed. b Paulꝰ nõ accepit regionẽ limita
tam. ſed ꝑ totũ mũdũ vniuerſũ ibat. vt dicit
Hiero. ĩ li. de viris illuſtribꝫ. ꝙ. xxxvij. annis
fuit d̄ ciuitate ĩ ciuitatẽ. de t̃ra ĩ t̃rã p̄dicando

nō ceſſabat. Ecce qūo fuit plꝰ amplaꝫ copio
ſa. qꝛ nō iuit ī terrā certā vl' regionē. ſed gene
ral'r diſcurrebat. Idē dicimꝰ ī eiꝰ collecta De
us ꝙ vniuerſū mōm. b. pauli p̄dicatōe docui
ſti. Vn̄ nota magnū ꝫ mirabile. ꝙ oēs apl'i. pe
trꝰ iohēs ꝫ bartholomeꝰ ꝫc. qn̄ veniebāt p̄dica
re ī alijs ciuitatibꝫ fidē xp̄i: recipiebāt puiſio
nē a ciuitate vl' a ꝓbis hoībꝫ. qꝛ xp̄us dixerat
Luce. x. Dignꝰ ē operariꝰ mercede ſua. ſed de
paulo dr̄ textꝰ Act. xviij. Erat art' cenofacto
rie. Dicit glo. cenos. i. tēdaꝫ corda. dic̄ ḡ ꝙ ſci
ebat facere cordas ꝫ ſuere. ꝫ de h̄ ſibi ꝓuide
bat. qꝛ certo tp̄e opabat' cū aliq̄ ď illo officio:
vt ꝓuideret ſibi. ꝫ cetero tp̄e p̄dicabat. ꝫ cete
ro orabat. Iō dr̄. Argētū aut auꝝ aut veſtem
nulliꝰ v̄m ꝯcupiui. ſic vos ſcit'. qꝛ ad ea q̄ mi
hi opꝰ erāt ꝫ his q̄ mecū ſūt miſtrauert̄ manꝰ
iſte. Act. xx. Itē qꝛ p̄dicabat xp̄m ꝯ̄ mandatū
impatoris Neronis. ꝑberabāt ipſū ꝑ villā. ſed
ꝓpter h̄ nec dimittebat predicatōeꝫ. Alia die
lapidabant eū. nec ꝓpt' h̄ dimittebat. Qd̄ vi
dētes miſtri impatoris ira forte: poſuerūt ip
ſum ī campo clauſo ad leones. ſed ī nullo ſibi
nocuerūt. imo lābebant ſibi pedes. Et ſic ab
infidelibꝫ paſſus ē m'tas iniurias ꝫ vitupati
ones ꝑ xp̄o ꝫ predicatiōe. Videt' ḡ vobis qūo
fuit ſua predicatio amplaꝫ copioſa ſup oīs
apl'os. Recte tenuit Paulꝰ ſup alios xp̄i p̄ce
ptū. q̄ qn̄ debuit ī celū aſcēdere: dixit apl'is ꝫ
mādauit. Eūtes ī mōm vniuerſū predi. euā.
oi crea. Mar. vl. Moral'r. h̄ ponūt' tres clau
ſule ī q̄bꝫ oñdit' predicatoribꝫ ꝟbi dei q̄d ager̄
debeāt. Pria cū dr̄. Eūtes ī mōm vniuerſuꝫ.
Nō dr̄ ꝙ ſimꝰ ī vna ciuitate ſeu villa. ſed ī mū
dū vniuerſū. Nā ſi ſol ſtaret ī vna pte ſecurus
nō calefaceret mōm. tūc vna ps eēt ꝯbuſta. ꝫ
alia frigidaꝫ alia infructuoſa. ſed ſol diſcur
rit ꝑ totū mōm ꝫ illumiaꝫ ꝫ calefacit ꝫ fac̄ fru
ctificare. Sic boni religioſi vite apl'ice debēt
ire ꝑ mōꝫ. Caueāt ne eos retineat voluptas
ſed diſcurrāt ꝑ mōm illuminādo ī fide catho
lica. calefaciēdo ī caritateꝫ dei dilectōe. ꝫ fa
cere fructificare in opibꝫ pijs miſcōie ꝫ meri
torijs. qꝛ q̄tū vna eſca ē mag' p̄cioſa ꝫ excellēſ
tm̄ eſt neceſſariū ꝙ voluat' ī olla ne adhereat
olle ab intra. ſic pꝫ ď cucurbit'. Sic ſi aliq̄s
ē delicatꝰ ī deuotōe ꝫ excellēs ī ſcia ꝫ p̄cioſus ī
predicatōe. neceſſe ē ſibi ꝙ faciat mutationē.
ſic nō adherebit. qꝛ ſi recipiet familiaritateꝫ
alicuꝰ filie ſpūal' vl' aliq̄ꝝ pſonaꝝ. iā ꝑdet de
uotionē. vel cogitabit. ex q̄ h̄ habeo manere.
indigeo camera ꝑ tenēdo vinū. ḡnū ꝫc. Et ſic

acq̄ret familiaritates. ꝫ adherebit q̄ſi olle. et
ꝯburet ſe ꝫc. qꝛ amorē quē deberet hr̄e ad deū
ponit ī creatur'. ſed qn̄ mouet ſe diſcurrēdo p̄
dicādo. nō ꝯgregat pecunias. neqꝫ hmōi. q̄a
ſecū portaret mortē. nec curat ď familiaritatibꝫ
nec camer'. Ecce q̄re dr̄. Eūtes in mōm vni
uerſū. Vn̄ ꝓpha Oſee dr̄ figuratiue. Effraym
factꝰ ē q̄ſi panis ſubcinericiꝰ q̄ nō reuerſatur.
Comedert̄ alieni robur eiꝰ ꝫ ipſe neſciuit. ſed
ꝫ cani effuſi ſunt ī eo ꝫ ipſe ignorauit. Oſe. vij.
Nota. Effraim. i. pſona alta vl' creſcēs. vt pſo
na creſcēs in ſcia deuotōe vl' excellēti p̄dicati
one. Dicit ꝙ eſt facta ſic panis coctꝰ in tcine
res q̄ nō reuerſat' ď vna pte. ꝫ ē deſtructꝰ ſiue
aduſtꝰ ꝫ ex alia crudꝰ. Sic ē de pſona q̄ nō re
uerſat'. ꝫ hꝫ excellentē vitā. calefacit ſe in amo
re mōi refrigerās ſe ď deo. Et q̄d ſeq̄t'. Alie
ni comederūt robur eiꝰ. Adhuc habuit men
ſam ꝫ incepit dimittere deū. deuotiōꝫ ꝫ lacri
mas ꝯpūctiōis. ꝫ ď modico ī modicū vadit ī
terrā. Ideo Dō. Nō ē ill' ꝯmutatio. Ratō. qꝛ
mō ſatiſfacio q̄ſtiōi dicēti. Quare mutant ſe
frēs q̄libet anno de ꝯuētu ad ꝯuentū. qꝛ optet
cū baculo p̄latōnis agitare. ꝫ mouet iſtos ſic̄
cucurbitas vl' aliū cibū delicatū ne adhereāt
capiēdo familiaritates. Scdo dr̄. predicate
euāgeliū. nō dicit Ouidiū vl' ꝟgiliū vl' oraciū.
ſed p̄dicate euāgeliū. Tota ſcptura ē euāgeli
um figuratiuū vl' figuratū ꝫ clarū. Vn̄. Rota
erat ī medio rote. Ezech. i. Scit' q̄re p̄cepit
p̄dicare euāgeliū. qꝛ alie doctrine nō habēt fi
nē ſeu terminū ad p̄ncipiū. Sic de fōte q̄ nō
pōt aſcēdere natural'r ꝑ canale altiꝰ q̄ꝫ ſit fōs.
qꝛ caret ꝟtute ad plꝰ. Ita ď doctrina poetaꝝ.
videamꝰ vn̄ exit. nunq̄d de intellectibꝫ hoim.
imo ideo nō pōt facere vt aliq̄s aſcēdat in ce
lū. Et tu q̄ p̄dicas tm̄ eas. ſemꝑ eris terrenꝰ.
Sed doctrina euāgelica q̄ exiuit ď celo: ď il
lo loco q̄ exiuit facit aſcēdere pſonā q̄ ipſaꝫ p̄
dicat ꝫ ſuat. Iō xp̄s Ioh. iiij. Aq̄ quā ego da
bo fiet ī eo fons aq̄ ſaliētis ī vitā eternā. Iō
p̄dicate euāgeliū. qꝛ p̄dicare ꝟba damnatoꝝ
dānatio ē. Dicit ḡ Hiero. ꝙ Ariſtoteles ꝫ pla
to ī inferno ſūt. Accipe ḡ doctrinā xp̄i q̄ duc̄
ad vitā. vt ē biblia. q̄ liber vite dr̄. libri ꝟo poe
taꝝ dicunt' libri mort'. Tercio dr̄. oi creature
ſcꝫ hincinde. nō dicit ſolū ī vna ciuitate. nec
dicit magnis dn̄is ſed etiā agricol'. Nō ſolū
diuitibꝫ ſed etiā paupibꝫ ꝫ alijs. qꝛ oi creature
Dic̄ mgr̄ Vincētiꝰ qđ dolet. Nā repit ī lom
bardia. ix. valles hereticoꝝ ꝓpt' defectū p̄dica
toꝝ. Dixit ſibi vnꝰ de ill' vallibꝫ. Frat. xxx. an

ni ſūt ꝙ null⁹ frat̃ venit huc nec cleric⁹ ad in/
ſtruēdū nos ī fide. ſed veniūt heretici ď ꝑtibꝫ
lōginq̄s ꝛ ꝑ̄dicant nobis ſuos errores. q̄s eui
tarem⁹ ſi habuiſſem⁹ doctrinā euāgelicā. idō
ď̄t. oī creature. ꝛ in oī locō. ſupple. Jō Hiere. i
ſpū̄ vidēs hūc defectū ď̄t. Paruuli petierunt
panē ꝛ nō erat q̄ frāgeret eis. Treñ. iiij. ꝑuuli
. i. ruſtici. ſimplices. paupes ꝛ ignorātes. ꝛ he
retici petierunt doctrinā euangelicā ꝛ nemo
miſtrauit eis. ſed. b. Paul⁹ vniuerſaliter exten
dit doctrinā euangelicā. ideo dicit. Notū vo
bis facio euā. ¶ Dico ſcd̄o ꝙ ꝑ̄dicatio euan
gelij. b. Pauli fuit ſuꝑ oēs alios pl⁹ clara ꝛ lu/
minoſa. Audite bene. Oēs alij apl̄i ꝑ̄dicabāt
doctr̃nas q̄s a xp̄o audiuerāt ſed nō viderant
ſed. b. Paul⁹ ꝑ̄dicabat illud qď viderat. q2 re/
alit̃ fuit rapt⁹ in celū. Johēs ſ̃o ſc̃m ſpūm Jō
dicit. Euāgeliū qď euāgelizatū ē a me nō eſt
ſc̃m hoiem. ſupple puꝝ. nec ego ab hoīe. ſ. pu/
ro. accepi illud ꝛ didici. ſed ꝑ reuelatōem ihū
xp̄i Gal'. j. Nota. non habui ab hoīe. ſ. mortali
ſed immediate a xp̄o deo ꝛ hoīe habui. quē vi
di in ſua gl̄ia ꝛ diuitate cū tota curia celeſti.
Jō ſi dicat̃ tibi. vbi didicit Paul⁹. potes di/
cere ꝙ ī celo empyrreali ī ſcola angeloꝝ in tri
bus diebꝫ ſtuduit. et ſciuit pl⁹ q̄ꝫ Salomon.
nec oēs ph̄i ī tota vita ſua. In libro vite cit̃o ne
cito efficit̃ hō mgr̃. Nec mirū. ſi qn̄ agricole.
ruſtici vł' rudes ignorantes vł' ꝑui hodie nati
baptiſati ꝛ mortui ſicut intrāt ſcolā angelorū
apto libro vite ꝑ deū ꝛ ſibi oſtēſo maiorē ſciē/
tiā habēt in pūcto q̄ꝫ virgo Maria nec ſcti do
ctores habuerūt in h̄ mūdo vnq̄ꝫ. Jdō bone
gētes laboretis ire ad iſtud ſtudiū. q2 ī illo mo
mēto ē illuminat⁹ oīmi ſcia. nec optet legere ꝑ
capl'a ſeu diſtinctōnes. Hic liber ſolū habet
duas cartas. ſ. humanitatē et diuinitatē. Et
xp̄s ē liber vite. Cogita ḡ ſi infans vel ruſtic⁹
intrās paradiſū habet ī pūcto tantā ſciaꝫ. q̇d
de. b. Paulo q̄ tribꝫ diebꝫ fuit rapt⁹ ꝑ potētiā
dei. ꝛ aīa ei⁹ tribꝫ diebꝫ ꝛ noctibꝫ ſtuduit ibidē
O quantā ſcientiā debuit addiſcere. bn̄ pote
rat clare. veracit̃ ꝛ lumioſe ꝑ̄dicare. Et vt me
li⁹ intelligatis ponaꝫ in ꝑ̄ctica vt veniam⁹ ad
moralitatē. Vn̄ ſi vn⁹ diues hō edificaſſet do
mū q̄ conſtetiſſet. x. milia florenoꝝ. ꝛ veniret
amic⁹ ei⁹ de vltra mare. quē inuitaſſet iam ſibi
oſtēderꝫ totā domū: dicēdo amico. Noueritꝭ
amice ꝙ ex q̄ nō fuiſtis h̄ edificaui iſtā domū
ꝛ iſta ē camera vbi dormio ego. ꝛ iſta filij mei
ꝛ in iſta ſcutiferi. Ecce coq̇nā. ſtabulū. cellari
um. Sic etiā fecit xp̄s q̄ oſtēdit ſibi totā do

mū ꝑadiſi. O q̄ꝫ pulcra eſt illa. Certe q̄ ſolum
poſſet ponere caput ꝑ aliquā feneſtrā ad vi/
dendū domū paradiſi. tāta ē illa pulcritudo
corꝑal' ꝙ ſtaret hō centum annis ſine cibo ꝛ
potu. ꝛ eēt mirabilit̃ ꝯſolat⁹. etiā ſi non vide/
ret chriſtū nec v̄ginē Mariā. ſolū ex pulcritu
dine corꝑali celi. Jō ď̄r. O iſrl' q̄ꝫ magna ē do
mus dei ꝛ ingēs. i. inextimabil'. loc⁹ poſſeſſiōis
ei⁹. Magn⁹ ꝛ nō habens finē. ſupple in dura/
tione. Baruch. iij. Tot⁹ mūd⁹ eſt q̄ſi vn⁹ pūct⁹
reſpectu illi⁹ dom⁹ ꝑadiſi cui⁹ mīma camera ē
maior. x. regnis. neq̄ꝫ miꝝ. q2 vna ſtella ē ma/
ior tota hiſpania. Ecce q̄ūo oſtēdit ſibi pala
ciū regni. Cōſeq̄nter rapuit eū ꝛ oſtendit ſibi
nouē ordines angeloꝝ ī celo. ꝛ nūq̄ꝫ homies
ſciuerūt aliq̇d de eis donec Paul⁹ reuelauit
eis. Primo oſtēdit ſibi ꝓmū ordinē. ſ. angelo
rū hūano mō loq̄ndo vbi ē rector ſeu capita
ne⁹. ſ. Raphael. Et cū vidit Paul⁹ illā pulcri/
tudinē: dixit. O dn̄e ꝛ q̄ūo ē beat⁹ q̄ huc venit
ꝛ vix poterat loq̇ ita ſtetit attonit⁹ de illa gl'io
ſa habitatōe quā viderat. Ad quē xp̄us dixit
Paule ſcis q̇s habitabit cū iſtis. Dixit pau
lus. Neſcio. Rn̄dit xp̄s. Oēs illi q̄ poſt pcīm̄
fecerūt rigoroſam pniam. q̄ nō ſolū ſuāt ie/
iunia eccl'ie. ſed ampli⁹ faciūt. ꝯfitent̃ ſepe. cō
municātꝛc̄. Dixit Paul⁹. O tā bn̄dicti erūt q̄
de ſuis pctīs egerint pniam. Scd̄o oſtēdit
ſibi ſcd̄m ordinē. ſ. archāgeloꝝ vbi ē capitane
us. ſ. Gabriel. Cū Paul⁹ vidit iſtā gl'iam fuit
tot⁹ ſtupefact⁹ ꝛ interrogauit chriſtū di. Dn̄e
ꝛ q̇s ſtabit hic. Rn̄dit xp̄us. Perſone ſpūales
deuote. Nā ſicut aīa ē nobilior corꝑe. ſic de/
uotio q̄ in aīa ꝯſiſtit eſt maior pnia. Queſi
uit Paul⁹. Dn̄e ꝛ in q̇bꝫ repiet̃. Rn̄dit chriſt⁹.
In ꝑſonis q̄ ſemꝑ faciūt orōem die ac nocte
q̄ audiūt miſſas deuote ꝛc̄. Et apl's. O ī tā
bono pūcto ꝓ illis q̄ faciūt deuotā orōem ꝛc̄
Tercio oſtēdit ſibi terciū ordinem. ſ. ꝓ̄ncipa
tuū. vbi ē capitane⁹ ſanct⁹ Michael. In iſto
loco vadūt ꝑſone miſericordes. Vn̄. Bt̄i mi
ſericordes ꝛc̄. Quarto oſtēdit ſibi ordinē po/
teſtatū. in q̄ vadūt q̄ in aduerſitatibꝫ habent
patientiā. Jō apl's. Patia vobis neceſſaria ē
ſupple ad habēdū iſtā gl'iam. vt facientes volū
tatē dei reportetis ꝓmiſſionē. Heb. x. Quito
oſtēdit ſibi ordinē v̄tutū. in q̄ collocabunt̃ q̄
habebūt ꝯcordiā tꝑalē. Jdeo dicit apl's poſt
q̄ꝫ deſcēdit. Pacē habete cū oībꝫ. Non vos
defendētes. i. vindicātes. chariſſimi. ſed da/
te locū ire. Scp̄tū ē em̄. Mihi vindictam. ꝛ
ego retribuā. Rom. xij. Sexto aſcēdit ī ordi

nē dn̄ationū.in q̄ collocabunt̄ p̄lati bone vi/
te.q̄ intrauerūt p portā.q̄ habent gubernare
aīas.pl⁹ curātes de aīabꝫ q̄ꝫ de redditibꝫ. Itē
dn̄i tp̄ales. Septimo thronos.vbi colloca
bunt̄ q̄.p xp̄o ſuauerūt paupt̄atē.terrena p/
pter xp̄m dimittētes. Octauo cherubinoꝝ q̄
interp̄tat̄ plenitudo ſcie.vbi collocabunt̄ do
ctores deuoti. Vn̄ talibꝫ dicit Daniel. Qui
docti fuerint fulgebūt tanq̄ꝫ ſplendoꝛ firma
mēti.ꝛ q̄ ad iuſticiā erudiūt multos.q̄ſi ſtelle ī
ꝑpetuas eternitates. Dan̄.xij. Nono ſeraphi
noꝝ.ꝛ ibi ibūt q̄ habebūt ſupnalē charitatē.
Vn̄ maioꝛ hoꝝū eſt charitas.j. Coꝛ.xiij. Et
qn̄ tales cogitāt de deo.totaliter liq̄fiūt ſicut
candela ad ignē. Jeiuniū ē eis refectio.vigi
lia doꝛmire.pſecutio cōſolatio.tota aduerſi/
tas amoꝛe xp̄i ē eis ꝯſolatio.habēt ferventeꝫ
affectōem. Si xp̄s diceret eis.adhuc vſqꝫ ad
ānū venietꝫ ad merc̄.rn̄derēt. O dn̄e ann⁹.xij
mēſes habet.ꝛ debem⁹ tā diu ꝓuari illa clari
tate ꝛc̄. Jō Paul⁹ poſtq̄ꝫ vidit oīa iſta.tunc vi
dit vnā p̄cioſam cathedrā in q̄ ſtabat xp̄s ſu/
per oēs oꝛdines angeloꝝ.ꝛ ad lat⁹ aliā.ꝛ di/
xit. Dn̄e ꝛ q̄s erit h̄. Reſpōdit xp̄s.ſup oēs oꝛ
dines angeloꝝ erit mr̄ mea.et ī iſta cathedra
collocabit̄. O tā bn̄ videt̄ glīoſa cui⁹ p̄cibꝫ to
tus mūd⁹ ſuſtinet̄. Jdeo cātat eccl'ia. Exalta
ta es ſcā dei genitrix ſup choꝛos angeloꝝ ad
celeſtia regna. Deinde vidit diuinā eēntiā.vt
dicit Aug.in li.de videndo deū.ꝛ in libꝛo ad
Paulinū. Et etiā.ſ. Tho.in p̄ma pte.ꝛ ī ſcd̄a
ſcd̄e.q.clxxv.ar.iij.dicit.ꝙ vidit diuinā eēnti
am. Et qn̄ reuerſus fuit:apl'i crediderunt ꝙ
ſtuduerat in ſtudio celeſti. Et dixerunt ſibi.
Vn̄ venis. Reſpōdit. Scio hoīem ī chꝛiſto
ante annos.xiiij.ſiue in coꝛpe ſiue extra coꝛ/
pus:neſcio:de⁹ ſcit.raptū hmōi vſqꝫ ad terci
um celū.ꝛ audiuit archana ꝟba q̄ nō licet hoī
loq̄.ij. Coꝛ.xij. Nota.ego ſcio hoīem in xp̄o
ih̄u q̄ fuit rapt⁹ vſqꝫ ad terciū celū. Scꝛiptu/
ra ſctā nō fecit mētionē niſi de tribꝫ cel'. Pri.
mo de firmamēto. Scd̄o de criſtallino ſeu
aqueo.de q̄ p̄s. Aq̄ q̄ ſup celos ſūt ꛈc̄. Terci
um ē celū empirreū. Ergo clarioꝛ fuit ſua do
ctrina q̄ꝛ ꝓꝛijs ocul' vidit omnia q̄ p̄dicauit
Jō dr̄. Notū vobis facio euangeliū. ❡ Ter
cio dico ꝙ doctrina ꝛ p̄dicatio.b. Pauli fuit
pl⁹ longa ꝛ ꝟtuoſa. Declarat̄ ſic. Oēs alij apl'i
finiuerūt ſuā p̄dicationē in moꝛte.ſed Paul⁹
in vita.xxxvij.annis p̄dicauit ante moꝛtē.et
p⁹ moꝛtē p̄dicauit. Jō dr̄:pl⁹ lōga ꝛ ꝟtuoſa. Di
co p̄ctice q̄n̄do p̄dicauit.xxxvij.annis. Nero
impatoꝛ roman⁹ captiuauit ipſū ad moꝛtem.
Et q̄ꝛ p̄dicauit xp̄m ꝯ oꝛdinatōem ꝛ volūtatē
neronis. Nero mādauit ipſum capi.et dedit
ſn̄iam capitalē ꝯ eū.q̄ꝛ erat nobil'.ꝛ ꝓuilegio
romanoꝝ gaudebat. Dicat̄ quō fuit ductus
ad decapitationē. Et facta oꝛōne lictoꝛ deca
pitauit eū.de cui⁹ collo exiuit lac.deinde ſan
guis. Lac oſtēdit ſuā puritatē.q̄ꝛ ſp fuit vir/
go. Deinde venit tanta claritas de celo ꝙ fa
cili⁹ aſpiceret hō ſolē q̄ꝫ illā claritatē.ꝛ ſtatim
aīa.b. Pauli egreſſa venit ad Neronē in pala
cio q̄ loquebat̄ cū ph̄is di. O ꝛ tā magnū mi
raculū eſt iſtud.ꝛ aīa intrauit.quā vidēs Ne
ro fuit territ⁹.ꝛ nō mirꝝ.q̄ꝛ ſi ſanctas ꝑſonas
terret bon⁹ ſp̄us.licet poſtea ꝯſolet̄ eas.mul/
to magis terret malas. Et dixit Neroni. Ve
nio ad te.ſi vis ad xp̄m ꝯuerti poꝛta ꝑadiſi ē
tibi apta. Ego fui moꝛtu⁹ de mandato tuo ꝛ
viuo in eternuꝫ. Sic poteris tu ſi volueris.
Ecce quō pꝛedicauit poſt moꝛtē. Nō legit̄ h̄
de alio ſctō. Patet ḡ quō ſua p̄dicatio fuit lō
ge ꝟtuoſa. Statim Nero ſoluit oēs xp̄ianos
q̄s tenebat captos.ſed nō fecit ſe xp̄ianū.ſed
ꝑmāſit in ſuo pctō. Jā ipſe Paulus ꝓpheta ue
rat hoc.quia dixerat. Magnificabit̄ xp̄s in
coꝛpe meo ſiue ꝑ vitā ſiue ꝑ moꝛtē.ad Phil'.j.
Itē in moꝛte p̄dicauit. Etiā dicat̄ de capite
quō fecit tres ſalt⁹.ꝛ in quolibet dixit Jh̄s.et
exibat in quolibet ſaltu vn⁹ fons. Tres p̄dica
tiones fecit in quolibet.ſ. Jh̄s ih̄s ih̄s. Mul
tā materiā habebat ad pꝛedicandū. Hic ē ſe
cretū Jeſus. Ego dico ꝙ iſtud nomē ih̄s ha
bet tres ꝟtutes ſup oīe nomē. Vn̄. dedit il/
li nomē deus:qd̄ eſt ſup omne nomē. Phil'.
ij.ꝛ Lu.ij. Vocatū eſt nomen ei⁹ ieſus. Chꝛi
ſtus cognomen eſt.et al's etiam tribus vici/
bus pꝛopter tres virtutes quas habet pꝛin/
cipaliter.

❡ Primo ꝯtra defectus ſp̄uales

❡ Scd̄o ꝯtra malicias coꝛpales.

❡ Tercio ꝯ ꝑicula ſeu mala tp̄alia.

Defect⁹ ſp̄uales ſunt pctā. Si aliquis ē q̄ nō
habeat contritionē de peccatis ſuis.ꝛ habet
coꝛ lapideū.et nō ſcis quid dr̄ Math.xxvij.
ꝙ Jeſu chꝛiſto in cruce pendente petre ſciſſe
ſunt.et monumenta aperta ſunt.ꝛ moꝛtui re
ſurrexerunt. Si vis contritionē habere po
nas te coꝛaꝫ crucifixo genibus flexis deuote
dic ih̄s faciendo ſignum crucis iuxta coꝛ.et
mollietur ad penitentiam.ꝛ monumentum
aperietur.ſ.os per confeſſionem.et moꝛtuus
ſcꝫ ſpiritus reſuſcitabitur.ſcꝫ ad ſtatū gratie

Idē ē ſi aliq̄s i deſiderio vindicte ponat ſeco
rā crucifixo: dicēdo Jhs zc. cogitās q̄uo xp̄s
pep̄cit crucifixorib᷒. Et imediate veniet ad te
vna dulcedo de illo fauo mell' p̄adiſi. z intra/
bit cor tuū q̄ i memoriā paſſionis xp̄i remit/
tes iniuriā. Vñ. oīs q̄cūq̄ inuocauerit nomē
dñi ſalu᷒erit. Nota inuocauerit. i. int᷒ i corde
Rom̄. x. Nomē dñi. i. ihs. de᷒ dabit tibi ɔtri/
tionē pctōꝝ. Jō h̄ nomē Jhs ɔ̄ defect᷒ ſpūa/
les facit tria. ſ. mollificat cor. facit ɔfiteri z re
ſuſcitat aīam. ¶ Scd̄o dico q̄ Jhs ē ɔ̄ mali
cias ſpūales. Si deuotionē haberem᷒ medi
ci paꝝ lucrarent̄ nobiſcū. Nā oēs v̄tutes ſcō
rū z angeloꝝ ſunt i h̄ noīe Jhs. Et iō nr̄ Ipo
cras vel Galien᷒ Jhs. poſtq̄ p̄curauit ſalutē
aīab᷒ nr̄is p̄ redemptionē. voluit etiā p̄cura
re z dimittere medicinā. qñ debuit receder̄ p̄
aſcenſionē. ordinauit anforiſmū dicēdo. Si
gna eos q̄ crediderint. nō dicit. q̄ ſancti fue/
rint. hec ſequent̄. In noīe meo demonia eīj/
ciēt. linguis loquent̄ nouis. ſp̄ētes tollēt. et ſi
mortifeꝝ q̄d biberint: nō eos nocebit. ſuper
egros man᷒ imponēt z bñ habebūt Mar. xvj
O ſi haberem᷒ deuotionē ad iſtud nomē. ſed
nullā habem᷒ niſi ad vanitates z ſortilegia et
ɔiuratōēs. Vñ d̄r p̄s. Hoīes z iumēta ſalua/
bis dñe zc. Vñ ſi doles caput. fac ſignū cruc̄
i eo dicēdo. Jhs zc. Si fidē habes. z ſanitas
corp̄is nō ſit nociua aīe. ſine dubio curaber̄
Idē ſi habes filiū infirmū. ſi ſcit loq̄. ipē met
ſignādo dicat Jhs zc. al's facias tu zc. Nō fi/
at ſubito. ſed cū deuotōē. q2 emplaſtꝝ ſuauit̄
ponit̄ z cū caliditate deuotōīs. Idē vos mu
lieres q̄ cupitis ɔcip̄e facite i vtero Jhs. q2 v̄
tus h᷒ noīs Jhs dabit vobis p̄lē ſi vult̄ Idē
qñ ē p̄gnās vt de᷒ ɔſuet p̄lē in vtero. q2 ml'/
te ɔcipiūt q̄ non p̄nt portare. Idē d̄ ml'ierib᷒
qñ debēt parere faciāt ſignū crucis dicendo
Jhs vbi ſentiūt dolores. q2 meli᷒ ē dicere ihs
q̄ clamare vt capra. Ecce ſcd̄a v̄t᷒ ɔ̄ malicias
corp̄ales. In h̄ ḡ noīe habeatis deuotōēz. q2
nō eſt aliud nomē datū homib᷒ ſub celo i q̄
optet nos ſaluos fieri. nec ē in aliq̄ alio ſalus
Act. iiij. Et loquit̄ de ſanitate de vno cōtra/
cto quē ſanct᷒ Petr᷒ curauerat. Illud ḡ no
mē inuocate nō aliud ¶ Tercio ɔ̄ p̄icula tp̄a
lia valet h̄ nomē ihs. Tu bō bellic᷒ ſi ſis i bel
lo iuſto dic ieſus. z non deficient tibi vires.
Secus de bello iniuſto. q2 neſcit diuina iu
ſticia patrociniū dare crimib᷒. Siļr ſi eſſes
i deſerto. z in circuitu tuo eēnt inimici tui
vel animalia tu liberaberis. Itē ɔ̄ tempeſta
tem fac crucē cū noīe ieſu z nō nocebit. Cō/
tra oīa p̄icula eſt medela. Vñ. Turris for/
tiſſima o nomē dñi. ad ipſam ɔfugiet iuſtus
z exaltabit̄. Prouer. xviij. Nomē dñi. i. ieſus.
Vocatū eſt nomē ei᷒ ieſus Lu. ij. Pat3 ſecre
tū. cum trib᷒ vicib᷒ caput. b. Pauli ſaltauit. ſi
gnificās virtutē ɔtra predictos tres defectuſ
Ecce q̄uo. b. Paulus non ſolū in vita. ſed in
morte z p᷒ mortē predicauit. Ergo concluſio
tercia clara eſt. ſ. quomō ſua predicatio fuit
magis longa z virtuoſa. Ergo thema. Notū
vobis facio zc.

¶ De ſancta Margaretha. Sermo

Inuenta una pre
cioſa margarita ab̄ijt. Matth. xiij
Cogitāti mihi magnā deuotōēz z
ſctitatē. b. margarethe. inuenio. v. v̄tutes i ea
in q̄b᷒ ſtat tota p̄fectio ſanctitatis
¶ Prima eſt vera humilitas.
¶ Scd̄a ſancta charitas.
¶ Tercia firma ſtabilitas.
¶ Quarta pura claritas.
¶ Quinta plena felicitas.
Et ſubtilit̄ iſte. v. v̄tutes notant̄ in. v. verbis
thematis. in p̄ma dictōē. ſ. inuēta oñdit̄ p̄ma
virt᷒. z i ſcd̄a ſcd̄a. z i tercia tercia zc. Dico
p̄mo q̄ b. margaretha fuit ornata de magna
v̄tute q̄ ē v̄a hūilitas. q̄ notat̄ i p̄mo v̄bo thē/
tis cū d̄r. Inuēta. Ratio. Inuētio toti᷒ hūa/
ne p̄ditionis fuit ſup̄bia. Dicatur qñ homo
vult facere ad libitū ſuum. nec vult obedire
mādatis diuis hec ē ſup̄bia. Dicat̄ q̄uo luci/
fer voluit parificari deo. Ecce ſua p̄ditio p̄ ſu
p̄biā z ſibi ɔſentientiū. noluit ſtare ſub regl'a
ſibi a deo data. noluit hūiliare ſe dei volūtati
ſed voluit ſtare ſm̄ ſuā inclinatōēz. Ecce pec
catū z p̄ditio ſua. Itē de Adā cui p̄cepit de᷒ i
ſignū dominij ne comederet de ligno vetito
ſed de alijs. ſi tenuiſſet regulā bonū fuiſſet ſi
bi z nobis. q2 nullā miſeriā nec tribulationē3
nec mortē incurriſſem᷒. q2 oīa iſta habem᷒ ex
ſuo pctō. ſed noluit. z mulier incepit malum
dicēs. z q̄re nō comedem᷒. z ipſe comedit z ec
ce h̄ ſua p̄ditio. z ɔſequēter nr̄a. ex ſup̄bia. idō
d̄r. Sup̄biā nūq̄ i tuo ſenſu aut in tuo v̄bo
dñari p̄mittas Rō. in ipſa em̄ initiū ſumpſit
oīs p̄ditio. ſ. angeloꝝ z hoī3 Thob. iiij. Si ḡ
p̄ ſup̄biā p̄dit̄ creat̄a. q2 non vult viuere iuxta
regulā ſibi e deo datā. p̄ oppoſitū. ſ. qñ nō vult
facere iuxta ſuā volūtatē ſeu iclīatōē3. ſ3 iuxta
dei ordinatōē3 iuenit̄ v̄bi gr̄a. qñ dic. dñe ego

ſū iclinatꝰ ad ſupbiā. pōpā. vanitatē ⁊c̄. ſed q̄a
vos dn̄e p̄cipitꝭ oppoſitū. iō volo hūiliari. Jō
dicat̄ ꝺ aliꝭ pctis. iuxta auditoꝝ facultatem
Jō ꝺꝛ inuēta. Dicat̄ hyſtoria breuit̄ ꝺ paſto-
re hn̄te cētū oues. ⁊ pdidit vnā. q̄ inuēta letꝰ
dixit. Cōgratulamī mihi oēs. qꝛ inue. o. quā
pdi. Lu. xv. Jſte paſtoꝛ ē xp̄s. centū oues ſue
ſūt hūiles ⁊ obediētes ſuis p̄ceptꝭ. Rō. qꝛ oīa
mādata legis i ſūma ſunt. x. ⁊ decies decē mł
tiplicādo ſūt cētū. ⁊ ſigt pfectiōꝫ. x. mādatoꝝ
ſup ſe. ⁊ pdit̄ vna ouis qn̄ exit ꝺ grege. Et co
medēdo vadit de herba i herbā. Sic pditur
xp̄ianꝰ ouis xp̄i. cuiꝰ ouis clauſura ē obedien
tia. x. mādatoꝝ. q̄ qn̄ p̄terit ouis ꝺꝛ pdita. et
pōt dicere cū Dō. Erraui ſicͭ ouis q̄ perierat
req̄re ſuū tuū. qꝛ mandata tua nō ſū oblitus
p̄s. cxviij. Querit̄ ouis a xp̄o qn̄ dat ſibi cog
nitōꝫ ꝺ pctis. ⁊ iuenit eā qn̄ dat ſibi ꝯtritōem
de pctis. ⁊ poꝛtat i humerꝭ p ſuā paſſionē di-
cēs angelꝭ amicꝭ ſuis Cōgratulamī mihi oēſ
⁊c̄. Ecce q̄re ꝺꝛ inuēta. Nō videamꝰ quō. b.
Margaretha habuit veraꝫ hūilitatē. Dicat̄
cū eēt filia p̄ꝛiarche antiochie ciuitatꝭ. ſed pa
rētes eiꝰ erāt infideles. tn̄ habuit nutricē xp̄i
anā. Cū aūt. b. Margaretha eēt. vij. vł. viij.
annoꝝ. nutrix p̄dicabat ſibi q̄libet die xp̄m ⁊
ꝟginē mariā. intm̄ q̄ ſecrete. b. Margaretha
fuit baptiſata. ⁊ fecit votū caſtitatꝭ. Hoc ꝟo
ſciēs pꝛ habuit eā exoſam. eā flagellando. nec
ꝓpt̄ h̄ voluit adoꝛare ydola. ꝓpter qꝺ pꝛ voluit
eā interficere: ſed mr̄ ꝯ̄dicebat. Qua moꝛtua
pꝛ dixit ſibi. vel q̄ abnegaret chꝛiſtū vel pa-
trē. ⁊ ipſa voluit potiꝰ abnegare pr̄em q̄ꝫ chꝛi
ſtū. Et potuit dicere cū Dauid. Pꝛ meus ⁊
mr̄ mea dereliquerūt me: dn̄s aūt aſſumpſit
me. p̄s. xxvj. Et dimiſſis oꝛnamētis ⁊ veſtimē
tis receſſit de domo p̄ꝛis. ⁊ iuit ad domū nu
tricis paupꝛime. q̄ habebat. xx. vel. xxx. oues
quas ꝯmiſit margarethe cuſtodiēdas. dicēs
ſibi q̄ caueret a nemoꝛibꝫ ⁊ locꝭ ſepatꝭ. ne ho
mines eā inuenirēt ſolitariam ⁊ ſibi nocerent
Sed iuxta viaꝫ in p̄tis paſceret oues. Dicat̄
hꝯ̄ paſtoꝛeſ q̄ ſił cū puełł ſtant i nemoꝛibꝫ ⁊c̄
Dicat̄ p̄tice quō. b. Margaretha cuſtodie-
bat oues. Et ꝯſiderate hic ſuā magnā humi
litatē. Cū ḡ eēt induta de auro. ⁊ oꝛnata mar
garitis. p xp̄o hūiliauit ſe tm̄ induēdo ſe ſim
plici panno. Jtē p̄mo erat ī palacio. nūc ī he
remo. Jtē añ comedebat gallinas. mō panē
cū caſeo. Ante doꝛmiebat in magno lecto ⁊c̄.
nūc aūt cū illa paupe nutrice ⁊c̄. videt̄ ḡ vob
ſi fuit humił. Si ḡ hūilitas facit inuenire p

ſonam. Et. b. Margaretha fuit ita hūilis vt
audiuiſtꝭ. bn̄ ḡ ꝺꝛ thema. Jnuēta ⁊c̄. ¶ Mo-
ralit̄. cū volumꝰ humiliari. ſi nō poſſumꝰ vt. b.
Margaretha q̄ dimiſit oīa. ad minꝰ illi q̄ va-
dūt nimis pompoſe in habitu vltra ſtatū ſu-
um ſeu ꝯditōeꝫ dimittant. qꝛ illud nō ē ꝟtus
Jdē de clericis q̄ nō vadūt in habitu clerica
li. ſed ſecłari: dimittant. Jdē de religioſis q̄
nō poꝛtant habitū ſuū iuxta ſuam regulam.
Jō dicebat chꝛiſtꝰ. Diſcite a me qꝛ mitꝭ ſum
ſcꝫ in vita ⁊ ꝯuerſatōne. ⁊ humił coꝛde Mat.
xj ¶ Dico ſcđo. q̄ habuit ſanctā charitatē. q̄
oſtendit̄ cū ꝺꝛ. vna. Declarat̄ ſic. Charitas p
pꝛie ē amoꝛ dei ardētiſſimꝰ. ſ. qn̄ pſona chari
tatiua oīa q̄ dicit. cogitat ⁊ opat̄: oꝛdinat ad
deū. Jō ꝺꝛ vna. Rō. charitas ⁊ cupiditas ſūt
oppoſita. qꝛ cupiditas ſpargit coꝛ in rebꝫ mū
danis. ſed charitas vnit ⁊ cōgregat coꝛ. nihil
aliud volēs niſi deū. Dicat̄ hic exemplū ꝺ du
abꝫ ſoꝛoꝛibꝫ. ſ. Magdalena ⁊ martha. ad q̄rū
domū cū xp̄s ſeł veniſſet laſſus ⁊ feſſus. mar-
tha fatigabat ſe in exercitio charitatis ꝓpter
chꝛiſtū ⁊c̄. Magdalena de iſtis nō curās po-
ſuit ſe ad pedes chꝛiſti: dicēdo. Dn̄e dicatis
mihi aliq̄ꝺ bonū ꝟbū. vel de q̄ predicaſtꝭ ho-
die. Videns Martha q̄ ſoꝛoꝛ ſua ſederet: di-
xit. Dn̄e. nō eſt tibi cure q̄ ſoꝛoꝛ mea reliquit
me ſolā miſtrare. dic ḡ illi vt me adiuuet Cui
rn̄dit xp̄s di. Martha martha ſolicita es. et
turbaris erga plīma. Poꝛro vnū ē neceſſariū
ſcꝫ vnitas coꝛdis ad deū. Lu. x. Pꝫ ḡ q̄ cha
ritas oſtēdit̄ cū ꝺꝛ vna. Dicat̄ quō. b Marga
retha habuit iſtā ꝟtutē. Vn̄ cū ſeł iuxta viam
paſceret oues. ⁊ eēt. xiiij vel. xiiij. annoꝝ deco-
ra valde i coꝛpe. ſed pulcrioꝛ in aīa. Jnde trā
ſiuit Olibꝛiꝰ prefectꝰ pſeq̄ns xp̄ianos. q̄ vidēs
tā pulcram puellam. admirans ſtetit di. Si
iſta puella eſt generoſa: ducam eā in vxoꝛem.
Sin aūt ducam eā in ꝯcubinam. ⁊ fecit eam
venire coꝛam ſe. A qua queſiuit tria. Primo
nomen ſuū. Secūdo genus ſuū. Tercio cō
ditionē. Jpſa aūt humiliter reſpōdit dicens.
Ego vocoꝛ Margaretha. i. perla. Dixit pꝛefe
ctus. Pꝛopꝛiū nomen habet ⁊ pulcꝝ. Secū-
do de genere nobili. filia ſuꝫ patriarche. Ter
cio de cōditione. chꝛiſtiana ſum. Reſpondit
pꝛeſes. Pꝛima duo ſunt ꝯuenientia. ſed ter-
ciū nō. qꝛ ſtulticia eſt adoꝛare hominē cruci-
fixū. traditū a diſcipulis. ⁊ moꝛtuum i cruce.
Reſpondit Margaretha. Et quomodo ſci-
tis vos q̄ chꝛiſtꝰ ſit moꝛtuꝰ in cruce Rn̄dit. qꝛ
ita legi in libꝛis xp̄ianoꝝ. Et Margaretha

Jn eiſdē librꝫ inueniſtꝫ ꝙ xp̄s ē de⁹ ꝛ hō. volu
it pati ī cruce. ne ſibi credētes ꝛ obediētes pa
tiāt̄ ī iferno. Et volēs margaretha ex cā ꝓuo
care ipm ad irā vt eā odiret ne ꝑderet v̄gitatē
dixit. Stulticia ē ꝺ eiſdē librꝫ recipe vnū ꝛ nō
aliud. Et ipſe indigꝰ⁹ poſuit eā ī carcere tene
broſo. Ecce caritatē quā h̄uit. nō curās ꝺ ꝑſi
de. nec ꝺ honore ſeu ꝓmiſſiōib⁹ ſibi factis. q̄a
noluit niſi deū. ꝛ poterat dicere. Unā petij a
dn̄o hāc reqrā vt inha. ī do. dn̄i oī. di. vi. mec
ꝑs. xxvi. ¶ Moral'r h̄ vos ꝺ mōdo iſto habetiſ
exemplū vt vniatꝫ vos q̄ habetꝫ cor diſꝑſū i cā
pis. vineis. aīalib⁹ ꝛc̄. ſed ad min⁹ ī die dn̄ica
oꝑtet vos recolligere. Dicat̄ ꝙ ſi ſuatis feſta
vt fieri dꝫ. recolligēdo cor ī die feſto ne cogi/
tet, de negocijs vanis. ꝛ os ne loq̄tur de mū
danis. ſed audire oꝑtet miſſā ꝯpletā ꝛ cū ſilē
tio. ꝛ de⁹ dabit vobis abūdātiā ꝛ oīa v̄ra pl⁹ ꝓ
ficiēt ſuādo ſic feſta q̄z ex oīb⁹ curſꝫ v̄ris. ꝛ de
us cuſtodiet vos a ſiccitate. mortalitate. fa/
merc̄. ¶ Dico tercio ꝙ habuit firmā ſtabilita
tē. q̄ oſtēdit̄ cū dꝛ. ꝓcioſa. Tūc ꝑſona ē ꝓcioſa
corā deo qn̄ ē ſtabil' ꝛ firma ī ſeruitio dei. et
nulla occaſione dimittit bonā vitā inceptā.
Jō dꝛ de martyrib⁹ q̄ añ eligebāt mortē q̄z di
mitterēt bonā vitā. Precioſa iꝯſpectu domi:
mors ſan. ei⁹. ꝓpt̄ ſtabilitatē quā hēbant. Di/
catur h̄ q̄uō. b. margaretha fuit ꝯſtās ꝛ firma
q̄ꝛ de carcere educta corā ꝑſide audact̄ ꝯfite
bat̄ xp̄m. Ad quā ꝑſes dixit. ꝙ abnegaret fidē
xp̄i. ꝛ faceret eam magnā dn̄am al's eā interfi
ceret. Rn̄dit. fac qꝺ potes. q̄ꝛ qꝺ dicꝫ ego nō
faciā. Dicat̄ h̄ q̄uō ꝑſes dedit margarethe. v
tormēta. Primo denudauit eā. Magnū torm̄
tū ē mł'ieri v̄ecūde. ſed ipſe fecit vt videret ſuā
pulcritudinē. ꝛ cū v̄go verecundaret̄. dicebat
intra ſe xp̄o. Domie talē verecundiā ſuſtinui
ſtis vos ꝓ me qn̄ fuiſtis denudat⁹ ī mōte cal
uarie ꝛc̄. Scd̄o fuit flagellata. ꝛ libēter ꝛ pati
enter ſuſtinuit. cogitans ꝙ xp̄s etiā fuit fla
gellatus. Tercio fuit lacerata de ferro. caro
ei⁹ cardata. ꝛ gentes ī circuitu flebant dicen
do. ꝙ miſereret̄ ſue pulcritudini. Jpſa rn̄dit
O mali ꝯſiliatores. nūq̄d ꝓ ſanitate corꝑis
debeo nocere aīe mee peccando ꝛc̄. Quarto
lamie ferree ignite fuerūt ei⁹ laterib⁹ applica/
te. ipſa dicente. Nō ſunt ꝯdigne paſſiones h⁹
tꝑis ad futurā gl'iam q̄ reuelabit̄ ī nobis. pa
tient̄ ſuſtinuit. Quinto ꝓiecit eā ī aquā vt ibi
ſubmergeret̄. ſed ipſa ſignauit ſe ſigno crucis
ꝛ ſecut⁹ eſt terremot⁹ magn⁹ ex q̄. xij. milia gē
tiū ꝯuerſi ſunt. Ecce q̄uō fuit firma ¶ Mo

ralit̄ h̄ nota ꝯ illos q̄ incipiūt pn̄iam vel alia
bona. ꝛ p⁹ ſtatim dimittūt. Et dicatur de ill'
q̄ ꝑſeuerāt in pn̄ia. q̄uō anima poterit dicere
xp̄o in iudicio. Feci iudiciū ꝛ iuſticiā. nō tra
das me calumniantib⁹ me. ꝑs. cxviij. ¶ Dico
quarto ꝙ. b. Margaretha habuit purā cla/
ritatē. dū dꝛ Margaretha. Erat em̄ clara in
mente ad cognoſcendū ſecreta dei. ꝛ purita/
tē vite. Mat. xiij. Sīl'e eſt regnū celoꝝ homī
negociatori q̄rēti bonas margaritas. Di/
catur q̄uō. b. Margaretha habuit claritatē ꝛ
ſcientie ꝛ puritatē vite. Nā cū fuiſſet reducta
ad carcerē. diabol⁹ volens eā terrere vt ſic ter
rita ꝯſentiret ꝑſidi. intrauit ad eā in forma in
gentis draconis. fingens vt eā abſorberet. ſꝫ
ipſa dicendo Jh̄s. ſignauit ſe. ꝛ draco crepu/
it ꝛ receſſit. Dicatur h̄ de v̄tute ſigni crucis ꝯ
om̄e ꝑiculū. ꝛ oſtēde q̄uō ꝓpl's ſe debet ſigna/
re. Jō dic eccl'ia. Cōtra h̄ ſignū nullū ſtet ꝑi/
culū. Scd̄o diabol⁹ iterꝫ intrauit carcerē in
forma doctoris antiq̄. dicēs ſe xp̄ianū eē. vo
lens ei ꝑſuadere vt ꝑſidi ꝯſentiret. Nā ſi eſſet
ſua. multa bona poſſet facere xp̄ianis. Jpſa
v̄o orauit di. Domine q̄s eſt iſte talia perſua
dens ꝛc̄. ꝛ ſp̄us qui habitabat in ea dixit ſibi.
Margaretha diabol⁹ ē. Tūc ipſa arripiēs ip
ſū ꝑ barbā ꝓiecit eū ad terrā. ꝛ poſuit pedē ſu
per ei⁹ collū ꝛ di. Quare veniſti ꝑditor. Rn̄dit
ꝙ ad decipiendū eā. Et iterꝫ q̄ſiuit ab eo. q̄re
ꝑſequeris ſic xp̄ianos. Rn̄dit ego nō ꝑſequor
eos. ſed ipſi met ꝑſequunt̄ ſe ꝑ inuidias ſuas
ꝛ malas volūtates. licet ego de h̄ iniuſte ſim
diffamat⁹. Ecce claritatē quam. b. Marga/
retha habuit ad cognoſcendū ipſuꝫ malignū
ſp̄m. Jſtam claritatē debem⁹ nos habere co
gnoſcendo ſp̄m quādo venit ad nos tranſfi/
gurans ſe in angelū lucis. Jō dt̄ Johēs. Ca
riſſimi. nolite credere oī ſp̄ui. ſed ꝓbate ſp̄us
ſi ex deo ſint. j. Jo. iiij. Et ꝓbant̄ dupl'r. ꝑmo
ex ꝑte nr̄a. dicēdo. Et q̄s ſum ego cū ſim iaꝫ
peccator ꝛc̄. ſed in h̄ multi decipiūtur creden
tes de aliq̄ illuſione. ꝙ ſit angel⁹ bon⁹ xp̄s vel
v̄go Maria ꝛc̄. Scd̄o ꝓbat̄ ex ꝑte diaboli. ſ.
reſpiciendo q̄d dicit. q̄ꝛ ſi dicit ꝯtra dei man
data. ſine dubio diabol⁹ eſt. Uerbi gr̄a. ſi di/
cit. interficiatis vos ꝓ deo. q̄ꝛ multū ſibi pla
cet. Jdeꝫ de penitentijs indiſcretis. a diabo/
lo ſunt talia. Jdō ꝓbate vt. b. Margaretha
que noluit credere diabolo dicēte ſibi ꝙ du
ceret virū. q̄ꝛ ꝯtra votū qꝺ fecerat caſtitatis
ꝑſuadebat. ¶ Dico q̄nto ꝙ. b. Margaretha
habuit plenā felicitatē. cum dicit̄. abijt. ſ. ad

gl'iam. Dicat̄ h̄ eiꝰ martyriū. Dñ pſes fecit eā
venire corā ſe videns eā curatā a plagis. dixit.
O margaretha mag̃ eſt patia deoꝝ ⁊c̃. Dicat̄
eiꝰ paſſio. q̃ dicta pōt dici auctas. Nō eſt vir i
domo ſua. ſ. ſpūs ī domo carnis. Abijt via lō
giſſima. ſ. ad celū. ſacculū pecunie. ſ. meritoꝝ
⁊ bonoꝝ. ſecū tulit. in die plene lune. ſ. in die
iudicij reuerſurꝰ ē in domū ſuā. ſ. carnē ꝑ verā
reſurrectōꝫ. puer. vij. q2 tūc oēs reſurgemus.

¶ De ſancta Maria magdalena.

MAnū ſuā aperuit
inopi. Verbū iſtud originalit̄ ī li. ꝓ
uer. vl. Et ſic tota ſolēnitas ⁊ officiū
hodie ē. b. magdalene. ita etiā et ſmo nr̄. Si
placet deo hēbimꝰ materias bonas ⁊ ſpecta/
tiuas ꝑ illuminatōe intellectꝰ. ⁊ morales ꝑ re
formatōe vite. Salutet̄ ꝟgo Ma. ⁊ reſumat̄
thēa. Intellectꝰ hꝰ ꝟbi ſm quē ego volo ptra/
ctare thēa ē ꝙ xp̄s apuit manū ſuā. b. marie
magđ. paupꝛime. ſ. gr̄e dei ⁊ ꝟtutū eā ſuā ↄuer
ſionē. Pro cꝰ declaratiōe ſciēdū ꝙ . . ſcptura
ſctā mia dei quā hꝫ circa pctōres đr manus.
Ad h̄ ē rōꝛ auctas. Rō ē iſta. Expimētalit̄ vi
det̄ ꝙ ſi aliq̄ pſona cadit in luto. aq̄ vl' igne. ſi
ab aliq̄ ſubleuet̄ dat̄ ſibi manꝰ. Idē qñ aliq̄s
cadit in t̄rā ꝑ auariciā. vſurā. rapinā vl' furtū
⁊c̃. vl' in luto ꝑ luxuriam. vl' in aliq̄ pctō alio.
xp̄s q̄ ē iuxta eū erectꝰ vl' recte ſtās. q2 nunq̄
cecidit ꝑ pctm̄ extēdit manū. ſ. miam ſuā p/
ſonā eleuans. Auctas Mat. xiiij. Xp̄s exiſtēs
in mari ſup aq̄s tanq̄ dñs oīm creaturaꝝ. ad
quē dixit petrꝰ. Si tu es iube me venire ſup
aq̄s. Et ipſe ait. Veni. Et deſcēdēs Petrꝰ de
nauicl'a incepit ve ire. Cū aūt vidiſſet vētū va
lidū timuit. Et cum cepiſſet mergi clamauit
Dñe ſaluū me fac. Ēt ↄtinuo ihs extēdēs ma
nū ſuā apprehēdit eū ⁊ ait illi Modice fidei q̄
re dubitaſti. Et q2 loq̄tur de manu innuit̄ ꝙ
pſona q̄ cadit ⁊ incipit mergi i pctis. ſi debet
ſubleuari optet vt ꝑ manū mie dei eleuetur.
Itē de dđ poſtq̄ peccauit cū Berſabea ⁊ oc/
cidit viꝝ ſuū. ſ. vriā. ⁊ cupiēs ſubleuari dixit
Fiat manꝰ tua vt ſaluet me. q. d. cecidi. Patꝫ
g̃ ꝙ mia dei đr manꝰ. Cū g̃ Maria magđ. in
ſua iuuentute pmo caderet in terra ꝑ amo/
rē terrenoꝝ. nō curans diligere celeſtia ceci/
dit in luto ꝑ luxuriā ⁊c̃. Cecidit etiā in ſupbi/
am inq̄ſtū volēs ſe clarificare ſup oēs ꝑ ſuam
pulcritudinē. ſed Ihs xp̄s manu ſue mie eaꝫ
eleuauit. Iō đr thema. Manū ſuam aperu/
it inopi. Nūc patet thēa. Notandū ē h̄ cū đr.

apuit manum. In manꝰ aptione q̄nq̄ digiti
oſtēdunt̄ q̄bꝫ lapſus erigitur. Ita de manu
mie dei xp̄i ihu in q̄ apuit Marie magdalene
q̄nq̄ digitos eam eleuando.

¶ Primꝰ digitꝰ ē longa expectatio

¶ Scđs benigna ↄuerſio

¶ Tercīꝰ alta ꝓmotio

¶ Quartꝰ ſpūalis affectio

¶ Quintꝰ celeſtialis fruitio

Dico pmo ꝙ chriſtꝰ oſtēdit marie magđ. q̄ ce
ciderat ī pctō longā expectatōꝫ. q2 diu eaꝫ ex
pectauit ad pniam. noluit eā dānare pꝰ pmū
pctm̄ nec pꝰ ſcđm. Credit̄ eñ ꝙ. xij. ānis vixit
in pctis. ↄtinue addēdo pctā pctis. Et xp̄us
expectabat ouē pditā. q. d. adhuc etiā erit ſā
cta ⁊ bona. Ad pticā dicat̄ q̄uo erat đ gene
re regio nobil' ⁊ generoſa. pꝛ eiꝰ erat nobil' ba
ro ⁊ magnꝰ dñs vniꝰ ptis hirl'm. Quādiu vixe
rūt pꝛ ⁊ mr̄ eiꝰ cuſtodiebāt eā bñ ſic debent fa
cere boni pr̄es ⁊ mr̄es. ne filie viſitent̄ ⁊ truf
fent cū hoīb. ſcutiferꝭ ſeu militib. Sꝫ moꝛ
tuis parētib. lazarꝰ. magdalena ⁊ martha di
uiſerūt ſibi hereditatē. Qñ eñ magdalena vi
dit ſe liberā ⁊ dñam baronie đ magdalo. ne/
minē timuit. ⁊ ſcutiferi ⁊ milites icepert̄ eā vi
ſitare. ⁊ ſic paulati ipſa fuit philocapta đ vno
ſecrete. ⁊ ſecrete peccauit cum eo. cogitans. h̄
erit ſecretū Sed ille tractans illud cū ſocijs
ſuis dicebat. Certe ego habui pulcriorē do/
micellā ⁊c̃. O dixert̄ alij. poſtq̄ chorea ē ince/
pta videamꝰ q̄ ſit pulcrioꝛ. ⁊ veniebāt ad eā di
cēdo. Certe niſi mihi ↄſētiat̄ ego reuelabo ⁊c̃
Et ergo pma vice mlier pdidit ꝟecūdiā. tūc fa
ctū ē. nō eñ hꝫ faciē reſiſtēdi. Iō mlieres reſi
ſtite i pncipio. q2 poſtq̄ ꝟecūdia ē pdita đ pec
cato i pctm̄ ruet̄. intm̄ ꝙ magdalena pdidit
nomē. ꝓpt̄ qđ dicebat̄ vulgarit̄ peccatrix. ipſa
tñ ignorante. q2 nullꝰ ſibi dixit. Dicebant tñ
gētes. O q̄d erit đ iſta peccatrice publica ⁊c̃.
ſed deꝰ iam expectauit eaꝫ ad pniam Iō Iſa.
xxx. đꝛ. Propterea expectat dñs vt miſereat̄
vr̄i ¶ Moꝛalr̄ h̄ cogitate q̄ſta ē mia dei expe
ctans pctōrē ⁊ n̄ ſtati damnat eū. Dicat̄ de la
trone de q̄ factꝰ ē iam pceſſus ⁊ data ē ſnīa. ſꝫ
executō n̄ fit. q2 expectat rex vt ↄuertat̄ ⁊ pcat̄
ſibi. ⁊ ille adhuc adijcit ⁊ mltiplicat furta. ⁊ ſi
rex adhuc expectaret: ſtultꝰ magis q̄ miſeri/
coꝛs iudicaret̄. Tñ xp̄us h̄ faciēs nō reputat̄
ſtultꝰ ſed ſūme miſicoꝛs Nā poſtq̄ hō peccat
ſtatim fit pceſſus. et ſcribit̄ in libꝛo dei. Au/
ctoꝛitas dđ. Impfectū meū viderūt ocli tui. et
i li. tuo oēs ſcribēt̄. i pſ. cxxxviij. ⁊ ſnīa ē data

Aīa q̄ peccauerit ipſa morieť. Ezec. xviij. Ui
de miam dei q̄t anni ſūt ꝙ tu icepiſti peccaꝛ̄
ꝓceſſus fuit factꝰ ⁊ ſnīa data. tm̄ executō ſuſpē
diť. Dicūt angeli xp̄o. Dn̄e iſte ꝯtinue addit
malū malꝭ ⁊ mltiplicat pctā ⁊c̄. Dic xp̄us. Ex
pectemꝰ eū adhuc. Iō̄ Dicere. dic̄. Mia dn̄i
q꞉ nō ſumꝰ ꝯſūpti. q꞉ nō defecerūt miſeratōes
eiꝰ Treñ. iij. Iſtā gr̄am nō fecit deꝰ angelꝭ. Nā
doctores theologici ꝯcordiť dicūt ꝙ lucifer
q̄ tūc erat ſāctior michaele. ⁊ angeli mali tūc
⁊c̄. erāt ſcti. poſtq̄ꝫ peccauerāt deꝰ nō expecta
uit eos ꝑ annū. nec ꝑ mēſem ⁊c̄. ſed ſtatim ex
ecutio fuit facta. ⁊ ꝓiecti ſūt i infernū irreuo
cabiliť. intm̄ ꝙ nec xp̄i paſſio. nec incarnatō
nec aliqđ opꝰ xp̄i eis ꝓfuit. De q̄ dicit xp̄us.
Uidebā ſathanā ſic̄ fulgur đ celo cadētē Lu
ce. x. q꞉ ſic̄ fulgur i pūcto inflamatōis pcti ce
ciderūt đ celo. ⁊ nos q̄ ſumꝰ hōīes deus expe
ctat. Videť ne vobis maria mia. imo ꝑ certo
Et ſic pꝫ p̄mꝰ digitꝰ ¶ Scđm digitū oñdit
deꝰ i ſcđo ope. b. Magdalene. ſ. i benigna cō/
uerſiōe. Poſtq̄ꝫ em̄ diu expectauit xp̄s. tunc
ꝯuertit eā. q. d. xp̄s. optet ꝙ trahā eā. ⁊ ꝙ rele
uē manu mea. Ad ꝑticā quā tāgit euāgeliū
hodiernū cū gloſis đꝛ. qn̄ xp̄s p̄dicabat. tūc
ipſa erat peccatrix. ⁊ xp̄s venit p̄dicare ad lo
cū vbi erat. ⁊ cū oēs gētes venirēt ad ſmonē
dicebāt. O ꝓpħa Ihs dꝫ p̄dicare. vadamꝰ ad
eū audiēdū. ipſa etiā venit. ⁊ credatꝭ ꝙ vt vide
reť iō venit. ⁊ ornata tota. Sed cū xp̄s p̄dica
ret vidēs eā ſagittauit i corde incipiēs p̄dica
re ꝯ̄ luxuriā dicēs. ꝙ ꝑ tā modica delectatōe
maria ē pena. ſ. ſꝑ ꝯburi i inferno. Itē ꝯ̄ ſuꝑ
biā. Et maria magđ. ꝓtebat collū reſpiciēdo
hincinde. ⁊ qn̄ audiuit ſic xp̄m p̄dicantē ince
pit inclinare caput ⁊ flere. ⁊ xp̄s ꝯtinuabat p̄
dicatōꝫ. Et xp̄o ordināte q̄dā inuitauit xp̄m
ſcꝫ Simō leproſus. cuiꝰ domꝰ erat circa đo/
mū Magdalene. ⁊ xp̄s vt Magdalena hr̄et
maiorē occaſionē vidēdi voluit vt comederēt
circa ianuā domꝰ ianuis aptꝭ. Et xp̄s voluit
tenere dorſū ad ianuā ne ipſa ꝟecūdareť itra/
re. Magdalena aūt reuerſa de ſmone ad do
mū ſuā incepit deponere vanitates ⁊ ornam̄
ta iuit ſimplr̄ cū mātello ⁊ capite nudo. ſcita
priꝰ domo vbi xp̄s comedebat venit ad xp̄m
Cogitate q̄ño ſui ſcutiferi voluerīt eā aſſoci/
are. ſed nō ꝑmiſit. Cogito ego ꝙ qn̄ intrauit
domū ſimō leproſus dixit ſibi. q̄d vultꝭ vos h̄
ſed facto ſigno a xp̄o ſibi tacuit ſimō. ⁊ Mag
dalena venit retro ad pedes xp̄i oſculās ⁊ vn
gēto vngēs. clamās i corde ſuo ⁊ flēs: dicēdo.

Mia dn̄e. mia dn̄e. mia dn̄e. q꞉ ꝑ pctōribꝫ de
muliere naſci voluiſti. o dn̄e ⁊ mō detis mihi
indulgētiā delictoꝝ. Ego ſū ouis ⁊ venio ad
paſtorē. infirma ad medicū. imūda ad fontē
mie ⁊ gr̄aꝝ. ⁊ ſic lacrimis lauabat pedes xp̄i ⁊
capillꝭ tergebat. Simō incepit mala cogita/
re intra ſe di. Hic ſi eēt ꝓpħa ſciret vtiq̄ꝫ q̄ ⁊ q̄
lis ē mulier q̄ tāgit eū. q꞉ peccatrix ē. Et mag
dalena vidēs ꝙ xp̄s ſibi nō loq̄bať. dixit i cor
de. Dn̄e nūq̄d ꝑcitꝭ mihi. Tūc xp̄s reſpexit ſi
monē di. Vides hanc mulierē. remittunť ei
pctā multa. Et nūq̄d nō oīa. Et xp̄s dixit ſi/
bi. remittunť tibi pctā tua. Sed iteꝝ potuit
dubitare ſi remittebať ſibi penā. Et xp̄s tūc
dixit ſibi. Fides tua te ſaluā fecit. q꞉ ſi tūc fu
iſſet mortua ꝓpter pctm̄ nullū habuiſſꝫ pur
gatoriū. Itē adhuc potuit dubitare cū eſſet
iuuenis. ſi adhuc caderet in pctā. Tūc xp̄us
dixit. Vade i pace. q. d. Ego dabo tibi bonā
ꝑſeuerantiā. Ecce infinita mia. De iſta mia
đt Greg. i omelꝭ. hodierna. Quid mirami fra
tres Mariā venientē an dn̄m ſuſcipientē. tra
xit eā corda mie quā corde ſuo alligauit i p̄di
catōe. Moraliť h̄ dicať ꝙ dimittant pctā ex
emplo magdalene ⁊ vadāt ad xp̄m i ꝯfeſſione
q꞉ ꝯfeſſor tenet locū xp̄i. Iō đt ꝓpħa in ꝑſona
pctōris. Niſi q꞉ dn̄s adiuuit me: paulominꝰ
habi. i infer. aīa m. Iō̄ dicit thema. Manū
ſuā aꝑuit inopi. ¶ Terciꝰ digitꝰ ē alta ꝓmotō
q̄ ē digitꝰ lōgior. xp̄s ꝗ̄ nullū deſpicit. ſi vero
corde redit ad eū. imo honorat dans gr̄as et
dignitates. ¶ Nota. v. officia q̄ xp̄s dedit. b.
magdalene ḡdatim pꝰ ſuā ꝯuerſionē. Pr̄o fe
cit theſaurariā ſuaꝫ. magnū officiū ē. qn̄ xp̄s
ibat predicādo ⁊ nō portabat pecunias. ſꝫ di
cit Marcꝰ ꝙ pꝰ ſermonē circūſpectis omnibꝫ
gloſa. ſi q̄s eū inuitaret ad prandiū. Hoc ſci
ens. b. Magdalena ditiſſima ſeq̄bať chriſtū
audiēs ſermōes. Ipſa dicebat hoſpitalarijs
Paretꝭ prandiū ꝑ Ihu xp̄o ⁊ ſuis. ⁊ inuitate
eū ⁊ ego ſoluā vobis. ⁊ ſic exeq̄bať officiū the
ſaurarie. Auctas de hoc Iter faciebat ihs ꝑ
ciuitates ⁊ caſtella predicās ⁊ euangelizās re
gnū dei. ⁊ duodecim cum illo. ⁊ mulieres ali/
que. ⁊ Maria q̄ vocať magdalena. q̄ miſtra/
bat ei de facultatibꝫ ſuis. Lu. viij. ¶ Secū/
do nō deponēdo eam a p̄mo officio fecit eaꝫ
ſecretariam ſuam Lu. x. Maria ſedebat ſecꝰ
pedes dn̄i Ihu. et audiebat verbū illius. Ex
iſto textu habetur ꝙ eſt ſecretaria. Non em̄ le
gitur ꝙ in iſto parlamento fuiſſent apoſto/
li nec alij. ſed ſolus cū ſola. nec verbū quod

xp̄s ſibi dixit fuit ſcitũ. qꝛ null⁹ euãgeliſtarũ
ip̄m ponit. Sed cogito ego ꝙ ipſa petebat a
xp̄o audire de ordinatõe ꝛ gl'a ſctõꝝ. Et xp̄s
dixit. quõ in celo ſunt tres hierarchie ꝛ nouẽ
ordines angl'oꝝ. Itẽ quõ aĩe collocãt̃ in illis
ordinibꝫ. quõ in p̄mo ordine collocãt̃ penitẽ
tes. ꝛc̃. ſup oẽs aũt ibit mr̃ mea. Credo, ꝙ ipa
petijt de ſe. in q̃ ordine collocaret̃. ꝛ forte fuit
dictũ a xp̄o ꝙ cũ ſeraphinis ex ardẽte carita/
te. Itẽ petijt de penis inferni ꝛ d̃ purgatorio
ꝛ de limbo pueroꝝ ꝛ xp̄s ſibi dixit totũ. Ec/
ce quõ fuit ſecretaria ¶ Tertiũ officiũ fuit qꝛ
fecit eã familiarẽ ſuã ꝛ ſociã m̃ris ſue. ſ. ꝟgis
marie. q̃ licet eſſet purioꝛ ſole dedit ſibi iſtaꝫ
in ſociã. nec deſpexit eã. ſic̃ multe caſte ſupbe
deſpiciũt pctõres. Et tñ xp̄s fecit eã familia
rẽ ꝛ ſociã m̃ris ſue. Rõ. qꝛ xp̄s ordiauit duaſ
vias ad ꝑadiſum. Pr̃ia eſt innocẽtie ſiue d̃ in
nocẽtia pura. q̃ recte vadit ad gl'am. Vñ dic̃
dd̃. Dñs nõ ꝑuabit bonis eos q̃ ambulant ĩ
innocẽtia. in. pſ. lxxxiij. Alia via ẽ digna peni
tẽtia. qꝛ ſi de⁹ nõ ordinaſſet niſi viam innocẽ/
tie. deſperare poſſem⁹ nos Iõ ordiauit ſcdaꝫ
pnie. di. Pniam agite appro. eñ regnũ celorũ
Mat. iiij. Per iſtas duas vias d̃s elegit du/
as marias. p̄ma q̃ iuit ꝑ viã innocẽtie fuit ꝟ/
go maria. ꝛ ipam ſequunt̃ om̃es innocentes
ipa portat vexillũ. Prima ꝑſona q̃ p̄mo iuit ꝑ
viã pnie fuit btã Maria magdalena ĩ nouo
teſtamẽto. ipa eñ fuit capitanea. Iđo hodie
cãtat eccl'ia. Laudem⁹ op⁹ deiĩ Maria geni
trice. ſ. virgine. Laudemus in maria pecca/
trice. ſꝫ penitẽte. Illa eſt ſpecl'm inocẽtie. ma
ria hec eſt exẽplũ pnie ¶ Quartũ officiuꝫ fuit
ꝙ fecit eã apothecariã ꝛ medicã ſuam. Ma
gnũ officiũ eſt eſſe medicũ vel apothecariuꝫ
regis vel pape. qꝛ i coꝝ manibꝫ ponit vitã ſu
am. Hoc officiũ exercuit btã maria magda/
lena qñ xp̄o fatigato ex itinere vnxit man⁹ et
pedes ꝛ caput. Iõ Io. xj. d̃r. Maria h̃ erat q̃
vnxit dñm vnguẽto ꝛ extersit pedes eius ca
pillis ſuis ¶ Quintũ officiũ et mai⁹ eſt ꝙ eaꝫ
fecit apoſtolã. qđ eſt alti⁹ officium ꝛ p̄ncipale
Auctas. Nos ipi p̄mitias ſpũs habenteſ. ad
Ro. viij. Glo. qꝛ tpe p̄us ꝛ ceter; abundãti⁹.
Petr⁹ paul⁹ ꝛ alij fuerũt apl'i. i. miſſi ad pecca
tores. ſꝫ maria magdalena apl'oꝝ apoſtola. ſ.
miſſa ad ꝯuertẽdos apl'os dubios de xp̄i re/
ſurrectiõe. Auctas. Vade ad frẽs meos ꝛ dic
eis. Aſcẽdo ad p̄rem meũ ꝛ p̄rem veſtꝝ. deũ
meũ ꝛ deũ vr̃m. Venit ğ maria magdalena
annũcians diſcipul'. qꝛ vidi dñm. ꝛ hec dixit

mihi. Io. xx. Iõ cãtat eccl'ia. O mũdi lãpas ꝛ
margarita ꝑfulgida q̃ reſurrectõꝫ xp̄i nũcian
do apl'oꝝ apl'a fieri meruiſti ¶ Quart⁹ digi/
tus man⁹ mie dei fuit ſpũal' affectio ſiue ꝑfe/
ctio. q̃ ꝯſiſtit in h̃ qđ dic̃ xp̄s. Si vis ꝑfectuſ
eſſe vade ꝛ vẽde oĩa q̃ habes ꝛ da paupibꝫ. et
habebis theſauꝝ ĩ celo. ꝛ veni ſeq̃re me. Ma
thei. xix. Hic ponit duo pũcta. ſ. vendere oĩa
Ecce pauꝑtas ſpũal'. ſcđo ſeq̃re me. Ecce h̃
doctrina euãgelical'. In his duobꝫ ꝯſiſtit ꝑfe
ctio ſpũal'. Iſta duo habuit excellẽter beata
maria magdalena. Nã p⁹ xp̄i aſcẽſionẽ. q̃a iã
ꝑ xp̄o nõ indigebat pecunijs vendidit q̃cq̃d
habuit ꝛ dedit pauperibꝫ. ſ. poſuit ad pedes
apl'oꝝ iuxta xp̄i ꝯſiliũ. Si vis ꝑfect⁹ eẽ ꝛc̃. ꝛ re
traxit ſe in ꝑua domo ꝛ viuebat manibꝫ labo
rãdo. q̃libet die audita miſſa ꝛ ſmone ab ali/
q̃ apl'oꝝ. filabat lanã ꝛ linũ. Auto. ĩ epl'a hodi
erna. Queſiuit lanã ꝛ linũ ꝛ oꝑata eſt cõſilio
manuũ ſuaꝝ. Et ſeq̃t̃. Manum ſuã miſit ad
fortia. ſ. laborãdo. ꝛ digiti ei⁹ apprehẽderũt fu
ſum. Et ſeq̃t̃. Panẽ ocioſa nõ comedit. Pro
uer. vlt̃. Nulla ğ mulier dicat. oꝫ meipaꝫ tra
dere alicui vt ꝓuideat mihi. Idẽ de moniali/
bus dicẽtibꝫ. oꝫ me h̃re ſpẽalẽ vt ꝓuideat mi/
hi. qꝛ ꝯuent⁹ nõ ſuffic̃. ꝛc̃. qꝛ btã maria magda
lena ꝛ etiã ꝟgo maria ꝓuidebãt ſibi filio ſuo ꝛ
ioſeph manibꝫ ſuis ſeptẽ annis exul ĩ egypto
filãdo. texẽdo. ꝛ ſuendo. Scđo ſeq̃bat̃ ipſum
p̄dicãdo. Dicat̃ de ꝑſecutõe xp̄ianoꝝ ĩ hieru
ſalem p⁹ xp̄i aſcẽſionẽ aliq̃s occidẽdo. exulã/
do. Et quia magdalena ꝛ martha ꝛ lazarus
erãt nobiles noluerũt publice eos occidere.
ſꝫ miſerũt eos in quadã barcha ſine ꝓuiſione
aliq̃. ſine velo. ſine remis. vt ſic ſubmergeren
tur. Sꝫ btã magdalena facto ſigno crucis ꝑ
arbore dicẽdo. In noĩe p̄ris. ꝛc̃. ꝛ ſubito de
portu Iaffa venerũt ad portũ marſilie ꝛ ince
perũt p̄dicare ꝑ ꝓuinciã. Et habuit tantam
grãm in labijs ſuis ꝓpter h̃ ꝙ tot vicibꝫ oſcu/
lata fuit xp̄i man⁹ ꝛ pedes ꝙ ꝯuertit ad xp̄m
totã ꝓuinciã. Ecce ſpũalis deuotio. dic̃ Egi
ſippus doctor antiqu⁹ ꝙ btã magdalena p⁹
ꝯuerſionẽ nũq̃ꝫ reſpexit homĩes in facie niſi
xp̄m. Et interrogata de cauſa q̃re. Rñdit ꝙ
ꝓpter aſpectuꝫ hoĩm fecerat tot pctã. Dicat̃ h̃
ꝯ mulieres q̃ qñ ſentiũt trãſire eq̃s ſtatim fa
ciunt ſe ad feneſtras. ꝛc̃. ¶ Quint⁹ digit⁹ eſt
celeſtialis fruitio. Dicat̃ quõ poſt ꝯuerſionẽ
ꝓuintie cogitauit quõ poſſet ꝯtemplari. ꝛ in
ciuitate aquenſi orauit dicẽs. Dñe Ihu xp̄e
recordor ꝙ in domo marthe. ipſa ſatagebat.

⁊ ego ɔtēplabar ad pedes tuos.⁊ tu ꝓmiſiſti mihi. Maria optimā ptē elegit q̄ nō auſe.ab ea.placeat tue maieſtati hāc grām mihi dare ſtatim angeli venerūt ⁊ portauerūt ipaȝ ꝯ aq̄s vſqȝ ad balinā ⁊ die noctuqȝ ibi ɔtēplabat̄.et nō habebat ibi aquā.vinū.panē.neqȝ herbas ⁊ ibi ſtetit vltra.xxxij.ānos ꝙ nihil comedit. De moyſe reputat̄ ad mltū ꝙ.xl.dieb; i mōte nihil comedit.⁊c̄. Si dicat de q̄ ḡ viuebat magdalena.dico ꝙ de cibo celeſti. Nā ſeptē horis canonicis.ſ.i matutinis.⁊c̄.angeli veniebant.⁊ in q̄libet hora cātantib; vocib; corpalib; eleuabāt eā.q̄libet eleuatio valebat vnū bonū prandiū.⁊ ſic ſeptē vicib; edebat ſeptē carnia. Et ꝯ beat⁹ Tho.in.j. pte theologie. q.cvij.ar.j.⁊ Grego.ſup Job.ꝙ locutio angeloꝝ eſt ſm rē ad quā ſe applicāt.⁊ cant⁹ iſte angeloꝝ eſt laudare deū ꝯ fact; gratijs magdalene.⁊ reperiet; iſta carmina i hymnis hodiernis. Cū ipa ſurgebat i media nocte ꝯ rupe vbi dormiēdo faciebat pniaȝ.ꝓmo flectebat genua ⁊ ſignabat ſe.q2 crux ē clauis q̄ aperit celū.⁊ incipiebat dicere Credo in deū.⁊c̄.p⁹ Pr̄ nr̄.⁊ p⁹ Aue maria.⁊c̄. Et p⁹ matutinas ɔtēplādo in ſuo ſpū.cogitās hac hora xp̄s fuit capt⁹.ligat⁹.⁊ duct⁹ ad domū anne.⁊ finaliter cogitabat ꝯ xp̄i opprobrijs. Tūc deſcēdebant angeli ⁊ eleuabāt eā in aere cantantes. Lauda mr̄ eccl'ia lauda xp̄i clemētiā q̄ ſeptē purgat vicia p ſeptiformē grāȝ.⁊ qn̄ tenebāt ipam in altū remittebāt eā ibidē Ecce q̄li cibo angelico viuebat. Scd̄o hora ꝓma icipiebat orare ⁊ poſtea ɔtēplari. Cogitabat eī hora ꝓma duc⁹ eſt ih̄s ad pylatū.tradit⁹ gētibus multū accuſatū.i collo ꝑcutiūt manib; ligatū.vultū dei ɔſpuūt lumē celi gratū. Et ſupereffluebat de lacrimis. Et angeli ipam eleuantes cantabāt Maria ſoror lazari que tot cōmiſit crimina ab ipa fauce tartari redit ad vite limina.ſ.ad portas. Ipa ſoror lazari de porta inferni venit ad portā padiſi. Hora tertia orans ⁊ ɔtemplans. Crucifige clamitant hora tertiaꝝ.⁊c̄. Hec ſnīa fuit data ꝯ xp̄m vt int̄ latrones crucifigeret̄.⁊ Johēs annūciauit v̄gini marie.qm̄ ego ɔſolata fui. Cogitate quō deficiebat. Et tūc angl'i eā eleuantes cantabāt. P⁹ flux carnis ſcādala fit ex lebete fiala in vas trāſlata gl'e de vaſe contumelie. Poſt ſcandala carnis de caldario inferni factum eſt vas gl'ie ⁊ padiſi.⁊c̄. Hora ſexta orabat ɔtēplando ꝙ videbat xp̄m i cruce ſuſpenſum.⁊ petēs potū.⁊ quō mr̄em cōmiſit Johi Jn̄ cogitās qn̄ q̄i iā deficiebat angeli veniebāt eleuādo eā cātabāt. Egra currit ad medicū.vas ferēs aromaticū ⁊ a morbo mltiplici v̄bo curat̄ medici. Hora nona cogitabat. quō xp̄s expirauit.⁊ hely di.clamauit.in hac hora petre rupte ſūt. Et cū q̄ſi defeciſſȝ āgeli veniebāt ⁊ eleuabāt eā ⁊ cātando dicebant. Surgentē cū victoria ih̄m videt ab inferis ꝓma meret̄ gaudia q̄ pl⁹ ardebat ceteris. Qn̄ xp̄s reſurrexit victorioſe iſta vidit eū ꝓmo. ⁊ iō fuit ardētior i amādo. Hora veſptina cogitabat quō xp̄m depoſuerūt ꝯ cruce.⁊c̄. Et ſic ab angel' eleuabat̄ cātando. Jn theſauro r̄poſita reg; ē dragma pdita gēmaqȝ lux inclita de luto luci reddita. Ecce q̄ prādia hēbat.et vos poteſt; hr̄e cogitādo i myſterijs xp̄i paſſionis. P⁹ hec cū ſic trāſiſſent.xxxij.āni.āgeli nūciauerūt ſibi ſuā mortē.⁊ tūc ipa petijt p ḡtia a xp̄o vt angl'i portarēt eā ad ſcm̄ maximinū.et de manib; btī maximini cōicauit. Et qn̄ vidit hoſtiā ɔſecratam.dixit. Dn̄e ih̄u xp̄e ego credo ꝙ ſic fuiſt; i vtero v̄gis ⁊ eſt; i celo de⁹ ver⁹ ⁊ hō.ita etiā in hac hoſtia.⁊ i fide iſta recipio vr̄m gl'ioſiſſimū corp⁹ Et p⁹ cōpleuit vitā ſuā.⁊ ſua aīa ſanctiſſima ad xp̄m ē ducta Cogitate ſi iſta taȝ excellēs creat̄a ⁊ gl'ioſiſſima ſancta ſup oēs alias excepta v̄gie maria. noluit mori q̄uſqȝ cōicauit. Scit; q̄re.q2 recordabat̄ ꝯ v̄bo xp̄i dicēt; Amē amē dico vobis niſi māducaueritis carnē filij hoīs ⁊ biberit; ei⁹ ſanguinē.n̄ habebit; vitaȝ i vob. Item Qui māducat carnē meā.⁊ bibit meū ſanguinē hȝ vitā et̄nam. Jo.vj. Nō fuit ſecura q̄uſqȝ cōicaret. Pȝ quō debet; eē diligētes ad cōicandū q̄libȝ anno.cū ſit expſſuȝ ꝑceptū q̄libet anno i paſcate cōicare.ſȝ ꝯ bono cōſilio etiaȝ i magnis feſtiuitatib;. Hic ē cib; gl'oſuſ q̄ duc̄ ad vitaȝ et̄naȝ. Nūc pȝ quō xp̄s manū ſue mie aperuit iopi. Placeat ei ꝙ ei⁹ ſanctiſſimis oroīb; habeam⁹ h remiſſioȝ pctoꝝ.⁊ i futuro gl'am eternam

De ſancto Jacobo ap'lo

CReſcit in templū ſcm̄ in dn̄o.ad Eph.ij. Recitatiue aūt i ep'la hodierna.⁊c̄. Pro breui declaratōe h⁹ v̄bi ⁊ introductōe materie nr̄e ſciendū ꝙ inuenit̄ in ſacra ſcriptura ſat; clare iſta differētia int̄ vitam bonoꝝ iuſtoꝝ ⁊ maloꝝ.q2 vita iuſtoꝝ bonoꝝ ſp̄ creſcit ⁊ augmētat̄.maloꝝ v̄o decreſcit ⁊ minuitur. Dicit eī textus. Juſtorum autem ſemita.id ē.ſtricta.

via pnīe timoꝛꝭ dei ⁊ deuotōis. q̄ lux ſplēdēſ
ꝓcedit. ⁊ creſcit vſq̄ ad pfectā diē. Via ipio/
rū tenebroſa neſciūt vbi corruāt. Prouer. iiij
Nota. q̄ſi lux ſplēdens ꝓcedit. Nā ex q̄ exit. cō
tinue aſcēdit. ⁊ magꝭ clareſcit hora pme q̄ꝫ in
aurora. ⁊ hora tertie q̄ꝫ prime. ⁊ ſic deinceps.
Jta ē de vita iuſtoꝝ ꝯtinue creſcit. Nō hꝰ dr̄e
bonoꝝ. ſ. ⁊ maloꝝ ē. qꝛ pſone iuſte ſūt i grā dī.
Ecce h̄ lux Et q̄cq̄d opant̄ deliberāt ſiue ſint
cogitatōes cordis ſiue locutōes oriſ. ſiue ope
ratōes corpis. imo qđ plꝰ ē opa naťalia ſunt
eis meritoria. De cogitatōibꝫ ⁊ alijs nō ē du/
biū ex q̄ ſunt i grā. ſꝫ de opibꝫ naťalibꝫ. vt co/
mēdere vt poſſint ſuire dō. Jdē de dormiti
one. etiā riſus vt pꝰ poſſit flere. totū ē merito
riū. intm̄q̄ vna bona pſona ſp aſcēdit. melioꝛ
eſt hodie q̄ꝫ heri. ⁊ cras q̄ꝫ hodie. Jō aplꝰs aſ
ſignās rōꝫ cū dr̄. Scimꝰ q̄m diligētibꝫ deum
om. coope. in bo. Ro. viij. etiā pterita pctā vt
dr̄ glo. Rō. qꝛ qn̄ cogitat pctā ꝯmiſſa. pſona
iuſta fit hūilioꝛ. Jō ꝯtunt̄ ſic ad meritū occa
ſionalit̄. Sꝫ pctōres n̄ aſcēdūt. imo dſcēdūt
de pctō in pctm̄. Grego. Pctm̄ qđ p pniāꝫ n̄
diluit̄. mox ſuo pōdere ad aliud trahit. Ecce
drā int̄ bonos ⁊ malos. Jō volēs vob oñde
re vitā ſcām ⁊ pfectā btī iacobi recepi thēa đ
creſcētia. quō. ſ. viuebat i h̄ mōdo dī. Creſcit i
tēplū ſcm̄ in dño. Pꝫ thēa. Et ſū mōi materia
pdicāda. Et inuenio q̄ beatꝰ Jacobꝫ creuit i
tribꝫ gradibꝫ

¶ Primo creuit i diſcipulū apoſtolicalē
¶ Secūdo creuit i legatū euangelicalem
¶ Tertio in habitatorē celeſtialē

Tres saltꝰ q̄s fec̄ vſq̄ ad celū ſubtilit̄ tāgunt̄
in themate. pmū tāgit̄ in pmo v̄bo. ſecūdū in
ſcđo. tertiū i tertio ¶ Dico pmo q̄ b. Jacobꝫ
creuit in diſcipulū apoſtolicalē. cū alꝰs fuiſſet
multū ſanctꝰ. ⁊ h̄ tāgit̄ cū dr̄. Creſcit in tēplū.
Nā doctrina eſt theologie q̄ pſona exiſtēs i
bona vita eſt templū dei. qꝛ ſpūſſctūs hitat i
eo. ⁊ nō eſt maioꝛ honoꝛ ⁊ vtilioꝛ tenere regē
⁊ papā ihm. De h̄ dr̄ aplꝰs. Neſcitꝭ qꝛ templū
dei eſtis vos. ⁊ ſpūs dei habitat in vob. j. ad
Coꝝ. iij. ¶ Nō audite q̄m beatꝰ iacobꝫ aſcē
dit vt eſſet diſcipulꝰ apoſtolicaliſ. Dicat̄ quō
erat frater Johis. ⁊ filiꝰ Zebedei. q̄ cū ſclꝰ eſſet
ad mare galilee. xp̄s inde tranſiens. vocauit
eos dicēs. Juuenes venite ſeq̄mi me. Et tā/
ta fuit v̄tꝰ hꝰ v̄bi q̄ fuerūt illumīati i itellectu
⁊ calefacti in corde. ⁊ ſtati relictꝭ retibꝫ et pr̄e
ſecuti ſūt eū. Mat. iiij. Ecce quō creuit đ pi/
ſcatore i aplm̄ xp̄i ¶ Moralit̄. Jacobꝫ veniēſ
ad xp̄m dimiſit rethia ⁊ pr̄em. h̄ dat exemplū
nob religioſis maxie q̄ dēmꝰ ſeq̄ xp̄ꝫ q̄ dimit
tamꝰ rethia. i. retinētia ſm̄ ethimologiā ſicut
ſunt negocia ⁊ occupatiōes mūdane q̄ r̄tinēt
religioſos clericos ⁊ laicos q̄ nō pn̄t ad xp̄m
venire. Verbi grā de religioſ. Maioꝛ laq̄uſ
quē hꝫ diabolꝰ ad illaq̄andū r̄ligioſos ſūt ne
gocia. vt ponat ipos i negocijs vt dimittant
pdicationē ſub aliq̄ coloꝛe. vl̄ tractādi paceꝫ
vel tractādi mr̄imonia. ipi ponūt ſe ibi. vl̄ vi
ſitant vt habeāt familiaritates vl̄ ambaſia/
tas dñoꝝ. Multi cū magno feruoꝛe incipiūt
ſanctā vitā ⁊ pdicationē bona intētione. ſed
diabolꝰ in pdictis illaqueat eos. ⁊c̄. q̄ licꝫ ſint
bona tn̄ dimittūt optimū. ſ. pdicationem qđ
eſt officiū pcipuū in eccl̄ia dei. vt dr̄ decretal̄
Cū ex iniuncto ⁊c̄. Ab iſtis cauebat aplꝰs q̄
pdicabat infidelibꝫ vt baptizarent̄. q̄ ꝓpter de
uotionē volebāt ab eo baptizari. Jā videtis
baptizare qđ bonū eſt. tn̄ dixit. Nō me miſit
xp̄s baptizare ſed euangelizare. Gratias ago
deo meo q̄ neminē veſtꝝ baptizaui. j. Coꝝ. j
ac ſi dī. Grās ago deo meo q̄ neminē occidi
Jtem dixerūt aplī. Non eſt equū nos relinq̄
re verbum dei ⁊ miniſtrare menſis. Actu. vj
Et tu religioſe ponis te i negocijs ⁊c̄ dimit
tantur rethia. ⁊c̄. Et ꝯcordat ſcriptura dicēſ
religioſis. Fili ne in multis ſint actꝰ tui. et ſi
diues fueris. ꝯtra votū paupratis. nō erꝭ im/
munis a delicto. Eccī. xj. Nota. ne in multis
ſint actꝰ tui. Multa ſunt tria. q̄ttuoꝛ. vl̄ ⁊c̄. et
duo nō ſunt multa. Duo hꝫ facere religioſuſ
celebrare ⁊ pdicare. Jſta duo oñdit Dđ. ps.
cvj. Et ſacrificēt ſacrificiū laudis. Ecce miſ/
ſa q̄ includit officiū totū ſeptē horaꝝ canoni
caꝝ. Et annūciēt opa eiꝰ. Ecce pdicationem
in exultatiōe. que quidē pdicatio includit ſtu
dium. Si dicat religioſus. Ergo non pote
ro hr̄e pecunias. Rn̄det. qꝛ ſi diues fuerꝭ. nō
eris immunis a delicto ¶ Jtem de clericis.
qꝛ multi ſunt illaqueati in negogijs. alij po/
nunt ſe in negocijs in domibꝫ dñoꝝ. alij faci
unt ſe ꝓcuratores. alij ſunt ſcutiferi ⁊ aſſociāt
milites. ⁊c̄. alij mercatores. alij ſunt vſurarij.
⁊c̄. Jdeo aplꝰs ꝯ tales dr̄. Nemo militās deo
implicat ſe negocijs ſecularibꝫ. vt ei placeat
cui ſe probauit. ij. Thymo. ij. Tria negocia
poteſt clericꝰ exercere. ſ. celebrare. ſacramēta
miniſtrare. pdicare. vel pcepta prelati ſerua/
re. Jtem laici ſunt multi illaqueati. quia ſūt
multi mercatores. q̄ ſi non haberent partem
in omnibus ſocietatibus. nihil eſſet. Jdem

etiā de iuriſtꝫ q̄ d̄ oībꝫ litigῖȷ̄s intromittūt ſe
qn̄ dr̄ de mercatore. o nihil fit ſine eo. Jdē de
tali ciue vł iuriſta. qꝛ lꝫ vos ſeclares habeatꝫ
negocia. tn̄ ſūt negocia q̄ ptinēt ad domuꝫ ꝛ
ad puidendū domū. ꝛ dimitte negocia ſuper
flua. ꝛc̄. Dicat̄ hiſtoria d̄ illo magno mercato
re ſubtili ꝛ illaq̄ato in mł'tis negocíȷ̄s. cui di
xit de⁹. Jn mł'titudine negociatōis tue reple
ta ſunt interiora tua iniq̄tate. ꝛ peccaſti. ꝛ eie
ci te de mōte dei. ꝛ pdidi te o cherub. Ezech.
xxviíȷ̄. Jbi incipit ꝯſtructio. O cherub. i. ple
nitudo ſcīe ad negociandū. ꝛc̄. Jō exēplo bti
iacobi dimittat̄ rethia. al'ſ ecce q̄d dicit xp̄s
Attēdite vob̄ ne ḡuent̄ corda vr̄a i crapula ꝛ
ebrietate ꝛ curꝫ h⁹ vite. ꝛ ſupueniat in vos re
pētina dies illa Lu. xxj. Scd̄o dimittēd⁹ eſt
pr̄. ſ. ille de q̄ dixit Jh̄s xp̄us iudeis. Vos ex
pr̄e diabolo eſtꝫ. Jo. viíȷ̄. Dicat̄ quō generat
filios de mala vxore quā duxit a p̄ncipio. ſ.
de inobediētia. Dicat̄ quō erat creat⁹ i maḡ
dignitate. ꝛ tūc erat ſanctior michaele. ſed qꝛ
fuit inobediēs volēs deo parificari tūc duxit
illā vxorē. ꝛ eadē die de dicta vxore genuit vl
tra mille milia de filíȷ̄s. ſ. demōes ſibi i ptō
obediētes ꝛ ꝯſentiētes. Deinde de eadē vxo/
re generauit adā ꝛ euā. ꝛ hodie cōtinue gene/
rat. qn̄. ſ. tēptat hoīes q̄ faciāt ꝯ͂ dei precepta
Cū talia ſenſeritꝫ ſtati ire p⁹ xp̄m. ꝛ poteritis
dicere cū dd̄. Pr̄ me⁹ ꝛ mr̄ mea dereliq̄rūt
me. dn̄s aūt aſſūpſit me. p̄s. xxvj. ¶ Dico ſe/
cūdo q̄ beat⁹ Jacobꝫ creuit d̄ diſcip'lo i lega
tū euāgelicalē. qd̄ oñdit̄ cū dr̄. Creſcit in tem
plū ſanctū. qꝛ lꝫ oēs canonizati ſint ſcti. pl⁹ tn̄
ꝛ excellēti⁹ apl'i. Sophonie. j. Sanctificauit
vocatos ſuos. ſ. apoſtolos. quos p̄ncipaliter
vocauit p ſe. Dicat̄ qn̄ xp̄s debuit aſcendere
in celū in die aſcēſionis vocatꝫ apl'is fec̄ eos
legatos euāgelicales di. Eūtes in mundum
vniuerſum p̄dicate euāgeliū omni creature.
Mar. vlt̄. Nō q̄s fuit p̄m⁹ apl'oꝝ q̄ hanc le
gationē exeq̄bat̄ eūdo p mōm. nō Petr⁹ nec
andreas nec Joh̄es. ꝛc̄. ſꝫ Jacobꝫ iſte. Unde
exiſtētibꝫ in hierl'm ꝟgine maria ꝛ apl'is. bea/
tus Jacobꝫ recepto ab eis licētia venit in hy
ſpaniā p̄dicās xp̄m. qꝛ xp̄s dixit eis. Eritꝫ mi
hi teſtes i hierl'm ꝛ i om̄i iudea ꝛ ſamaria. ꝛ vſ
q̄ ad vltimū terre. Act. j. Jō beat⁹ Jacobꝫ ve
nit ip̄m teſtificari a finibꝫ terre. Pꝫ ḡ ſua lega
tio euāgelical'. ¶ Diceret h̄ aliq̄s. vex eſt q̄ p̄
mo venit i hyſpaniā. ſꝫ paꝝ bonū ibi fec̄. qꝛ ſo
lum. ix. diſcip'los ibi ꝯuertit. Dicat̄ q̄ ſic xp̄s
ꝯuertit. xíȷ̄. apl'os q̄ fuerunt. xíȷ̄. granatrici ad

fructificādū. qꝛ totū mūdū ꝯuerterūt. ita bea
tus Jacobꝫ. Nā illi nouē diſcip'li fuerunt. ix.
ḡna fructificātia q̄ totā hyſpaniā ꝯuerterunt
Jn h̄ tenuit ꝯſiliū xp̄i dicētꝫ. Jn h̄ clarificat⁹
eſt pr̄ me⁹ vt plurimū fructū afferatꝫ ꝛ efficia
mini mei diſcip'li. Jo. xv. Scd̄o redíȷ̄t i hie/
ruſalē vbi adhuc īuenit alios diſcip'los ſiue
apl'os ꝯgregatos. ꝛ icepit ibi diſputare ꝯ͂ iu/
deos. ꝛ hermogenē incātatorē. q̄ iſurrexerāt ꝯ͂
eū dicēdo. diſputem⁹ cū eo. ip̄e nūq̄ ſtuduit.
ꝛ vult p̄dicare. ꝛc̄. Dicat̄ quō beat⁹ Jacobꝫ p̄
dicabat d̄ trinitate quō erat vn⁹ de⁹ i eſſentia
ꝛ trin⁹ in pſonis. ꝛc̄. pbās h̄ rōibꝫ ꝛ autorita
tibꝫ ꝛ miracul'. Sꝫ iudei ꝛ doctores ꝯ͂ eū di/
cebāt deridēdo. Bn̄ videt̄ q̄ vos eſtꝫ piſcator
Et nūq̄d dr̄ ſcp̄tura. Audi iſrl' dn̄s de⁹ tuus
vn⁹ eſt. Deut. vj. Dicat̄ quō rn̄debat eis. dan
do ſil'itudinē d̄ ſole vno. vbi ē pr̄ generās. ſ.
ſuba. ꝛ fili⁹. ſ. radi⁹ genit⁹. ꝛ ſp̄ūſſctūs. ſ. calor.
Jtē i dicta auc̄tate ponūt̄ tria vocabula. ſcꝫ
dn̄s. qd̄ ē nomē potētie. q̄ pr̄i attribuit̄. deus
nomē ſapie. q̄ filio appropat̄. tu⁹ nomē boni/
tatis. q̄ ſp̄ūiſctō attribuit̄. Scd̄o p̄dicauit q̄
xp̄s eſt de⁹ ꝛ hō. Et iudei ꝯ͂. qꝛ iſtō eſt ꝯ͂ illud
ſcp̄ture p̄s. lxxx. Jſrl' ſi me audierꝫ nō erit i te
de⁹ recēs. neq̄ adorabis deū alienū. Rn̄deo.
q̄ licꝫ xp̄s icepit eſſe hō recēs. nō tn̄ incepit eſ
ſe de⁹ recēs. Dicat̄ ſil'itudo de filio regꝫ vł im
peratoris triginta annoꝝ qn̄ fit miles nō tn̄
fit nouit̄ fili⁹ regꝫ. ꝛc̄. Tertio qn̄ p̄dicauit de
xp̄i paſſiōe tūc iudei ꝯ͂. ꝛ q̄re h̄. cū Moyſes di
cat. Dn̄s q̄ſi vir pugnator oīpotēs nomē ei⁹.
Exo. xv. Et p̄terea ſi de⁹ fuiſſet oīpotēs quid
oportebat pati ꝛ mori. nōne potuit remittere
omnibꝫ. dicēdo. ſim⁹ amici de cetero. Rn̄deo
q̄ i dō eēntialit̄ ſūt mīa ꝛ iuſticia. qꝛ ſua eſſen
tia. in nobis ꝟo accidētalit̄. Et ḡ ſicut de⁹ nō
poteſt dimittere ſuā eſſentiā. ita nec ſuā mīaꝫ
ꝛ iuſticiā. Si oībꝫ pepciſſet vbi eſſet ſua iuſti
cia. Si om̄s dānaſſet rigore ſue iuſticie. vbi
fuiſſet ſua mīa. Jō voluit ſuare modū vt ſil'
oñderet̄ ſua infinita mīa ꝛ ſua iuſticia. Mi/
ſericordia fuit oñſa. qꝛ voluit pati innocens
ꝛ ſine culpa. Juſticia ꝟo ſoluēs p̄ciū ſufficiē/
tiſſimū. ꝛc̄. Vere lāguores nr̄os ip̄e portauit
ꝛ dolores nr̄os ip̄e tulit. Jſa. líȷ̄j. Quarto qn̄
p̄dicabat de ſacramento altaris ꝛc̄. Et iudei
contra. vos dicitis q̄ gentes veniāt ad vr̄m
ſacrificiū. ꝛ facitis eos adorare panē ꝛ vinū.
cum tn̄ ſcriptura dicat. Dn̄m deū tuum ado
rabis. Deut. víȷ̄j Rn̄deo q̄ a p̄ncipio mundi
vſq̄ in finem deus voluit in forma corpali

adorari.cū ds ĩ ſua ſuba ñ poſſit videri.vt tē/
pore moyſi ĩ archa ĩ nube.ꝛc̃.ꝛ mõ ĩ figura pa
nis.Panis dat vitã.Et d̃ iſta adoratõe dixit
dd.Exaltate dñm deũ vr̃m (h̃ d̾ clericis).et
adorate ſcabellũ pedũ eiꝰ.i.hoſtiã ꝯſecratã.h̃
d̾ toti pp̃lo.Sic iudei ñ poterãt ꝯdicere ſibi
ſmo vicit eos b.iacobꝰ.ꝛ fuit ꝯpleta pphia xpi
di.Ego dabo vob̃ os.ſ.eloq̃ntiã ꝛ ſapientiã
cui nõ poterĩt reſiſtere ꝛ ꝯdicere oẽs aduerſa
rij vr̃i.Lu.xxj.¶Tertio dico q̃ creuit ĩ ha/
bitatorẽ celeſtialẽ.qd̃ oñdiť cũ d̾.creſcit ĩ do
mino.Quis ſilis tui pp̃le meꝰ q̃ ſaluarꝫ ĩ dño.
Deut.xxxiij.Hoc ſpẽaliť d̾ apl'is.Sic btũs
Jacobꝰ fuit pmꝰ apl's q̃ exercuit legationem
euãgelicã.ita fuit pmꝰ d̃ apl'is q̃ ĩtrauit padi/
ſum.Et poſſꝫ h̃ fieri tal' ꝯſeq̃ntia.q̾ ſic d̾ ia
cobꝰ maior.q̾ pmo fuit diſcipulꝰ xpi q̃ꝫ alter
iacobꝰ.lꝫ alter eſſꝫ antiq̃or dieꝝ.Jta etiã pmo
intrauit padiſum.ꝛ pt dici maior alijs apl'is.
Dicať eiꝰ martyriũ.Videtes iudei q̃ nõ po/
terãt eũ ſupare diſputatõibꝰ recurrerũt ad he
rodẽ regẽ nouiť venietẽ.q̃ cupiẽs placere iu/
deis dedit ſniaꝫ decapitatõis ꝯ btm̃ iacobũ
Dicať dũ duceret ad martyriũ quõ curauit
vnũ hydropicũ.ꝛc̃.

¶De ſancta anna mr̃e btẽ marie ṽginis

Habetis fructũ ue
ſtrũ in ſanctificatõe.Verbũ iſtd̃ ha
bet originaliť ad Ro.vj.ꝛ recitatiue
in epl'a currentꝫ dñice.Feſtũ ꝛ ſolẽnitas ho
dierna eſt illiꝰ bñdicte ꝛ ſctẽ mr̃is ṽginis ma
rie btẽ anne.Et ſic officiũ miſſe fit de ea.ita
erit ꝛ ſermo nr̃.Et ſi placet do de vita ſua ha
bebimꝰ multas bonas doctrinas ad pctõꝝ
correctionẽ.ꝛ aiaꝝ nr̃aꝝ inſtructõꝫ.ꝛ bonam
informatiõeꝫ.¶Sꝫ pmo ſaluteť filia ſua ṽgo
maria.Verbũ ppoſitũ pſento ego beate ãne
dicẽs.Vos beata anna habetꝫ fructũ veſtꝝ
ſcꝫ ṽginẽ mariã in ſanctificatõꝫ veſtrã.Pro
cuiꝰ declaratõe ſciendũ.q̃ qõ eſt inť multas
pſonas q̃re ſctã mr̃ eccl'ia ꝛ pp̃l's xpianꝰ nõ fa
cit feſtũ de pr̃e ṽginis marie ſancto et iuſto.
vocato Joachim.ſic de mr̃e eiꝰ btã anna Rñ
deo.q̃ licet Joachim fuiſſet ſanctꝰ bñdictꝰ ꝛ
amicꝰ dei.tñ maioris ſanctitatꝫ fuit btã anna
Rõ.q̾ maiorẽ pticipatõꝫ habuit cũ ṽgie ma
ria filia ſua.Pr̃ ṽo modicũ pticipat cũ filijs.
ſꝫ mr̃ q̃ nouẽ mẽſes portat.ꝛ poſt natiuitateꝫ
lactat.nutrit.dormit cũ ea.ꝛ oſculať.Quia g̃
btã anna habuit maiorẽ pticipatõꝫ cũ ṽgine
maria filia ſua fonte totiꝰ ſanctitatꝫ.q̃ iã ĩ vte
ro mr̃is exñs erat ſctã.Cogitate g̃ q̃nta ſan/
ctitas remãſit in btã Anna q̃ ipam portauit.
nutriuit.dãdo ſibi illa q̃ habebat.ṽgo maria
dabat matri ſanctitatẽ.Jõ fuit ſanctior.pfe/
ctior.ꝛ ſpũalior Joachim viro ſuo.Nota ſi/
militudinem ad h̃ de roſa q̃ colligiť ab vno ꝛ
dať alteri.ꝛ ille eã portat ꝛ tenet ĩ manu clau
ſam.in q̃ g̃ remanet plꝰ de odore illiꝰ roſe vel
pomi in dãte vl' in recipiẽte.Certũ eſt q̃ ĩ re/
cipiente.Jta roſa padiſi ꝛ pomũ ṽtutũ ṽgo
maria p Joachim fuit data btẽ anne p gene
rationẽ.ꝛ btã anna recepit portauit.nutriuit
in tribꝰ annis lactauit.plꝰ g̃ remanſit in ea de
odore ſanctitatꝫ.Jſta eſt rõ q̃re fit feſtũ d̃ btã
anna ꝛ nõ d̃ ioachim.Et ecce auctas q̃ bñ fa
cit ad ppoſitũ.Letami iuſti ĩ dño.ſ.vos xpia/
ni.ꝛ ꝯfitemi memorie ſctĩficatõis.i.ſanctitatꝫ
btẽ anne.ps.xcvj.Jſtã rõꝫ tãgit thema dicẽſ
Habetꝫ fructũ vr̃m ĩ ſanctificatõꝫ vr̃am.ma
iorẽ q̃ꝫ pr̃ eiꝰ Joachim.Pꝫ thẽa.Jnuenio q̃
btã anna habuit fructũ ſuũ.ſ.virginẽ mariã
mr̃em dñi nr̃i Jhu xpi

¶Deſiderando longe
¶Sperando certe
¶Conſeruando digne

¶Dico pmo q̃ btã Anna habuit fructũ ſuũ
ſcꝫ ṽginẽ mariã deſiderãdo lõge.Dic beatuſ
Hiero.Beatꝰ Joachim nobil' hõ ex ciuitate
nazareth.Et anna nobil' de genere dd̃.ex ci
uitate bethleẽ feceĩt mr̃imoniũ.ꝛ fuerunt.xx.
annis ſine fructu mr̃imonij nõ hñtes plem.
Rõ erat ex pte anne q̃ erat ſteril' ꝛ infecunda
Jta erat frigida q̃ ſua cõplexio refutabat ne
ꝯciperet.ppť qd̃ ſatꝫ triſtabãť.Rõ.q̾ ad pcreatõ
nem plis mr̃imoniũ eſt ordinatũ.q̾ totũ ali/
ud ñ valꝫ vnũ denariũ.Videntes g̃ q̃ ṽtute
naturali nõ poterãt obtinere plẽ tenuerĩt q̃t/
tuor modos vt ṽtute dei obtinerẽt

¶Primo p deuotas orõnes
¶Scd̃o p largas elemoſynas.
¶Tertio p multa ieiunia.
¶Quarto p votũ ꝛ pmiſſionem

Pro pmo ibãt frequẽter ad templũ orare.vt
deꝰ daret eis fructũ mr̃imonij.q̾ ille eſt finis
q̾ ideo arbores plantanť ĩ orto vt faciãt fru
ctum.Et dixerũt.Jta dñe vos poſuiſtꝫ nos
in orto mr̃imonij ꝛc̃.Et plorãtes petebãt p/
lem.Vñ cũ ſemel btã anna ĩ orto videret ni/
dum cuiuſdã auicule.btã anna flẽs dixit do
O dñe huic auicule dediſti tot filios q̃bꝰ cũ
magno labore prouidet.Domine da mihi p
lem aliquã.Ecce pmum modũ recurrere ad

deū orādo. q: null⁹ ali⁹ pōt dare filiū vł filiaꝫ
q: reqͥrit ibi creatio. Nā de⁹ format corpus ī
vtero mr̄is. ac ſi tu de t̃ra vel luto formares
imaginē. deinde creat aiam ꝺ nihilo. Hoc ſci
ens Job dixit. Man⁹ tue dn̄e fecerunt me ꝛ
plaſmauer̄t me. ꝛ nō pr̄ nec mr̄. totum in cir/
cuitu. Memēto q̄ſo. ꝙ ſicͭ lutū feceris me. ꝛ
ī puluerē r̄duces me. Nōne ſicͭ lac mulſiſti me
ꝛ ſicͭ caſeū me coag. ꝛc̄. Job. x. Nō habet ꝫ co
gnoſcere qꝺ pctm̄ ē mltoꝝ q̄ qn̄ nō pn̄t hr̄e p
lem ꝺ ſuo mr̄imonio. recurrūt ad diuios. ſor
tilegos. ꝛc̄. iō penitemi ꝛ ꝯfiteami ꝛ petatis a
deo. q: infallibilit̃ ſi fruct⁹ mr̄imonij ſit vtilis
aie vr̄e dabit̃ vob̄. Auctas ꝺ h̄ xp̄i. Amē amē
dico vob̄. ſi q̄d petieritiꝫ p̄rem ī noīe meo da/
bit vob̄. Jo. xvj. Nota. ī noīe meo. qꝺ eſt ih̄s.
id eſt. ſaluator. Petit̃ ḡ in noīe ſaluatoris qn̄
hō petit rē vtilē ad ſaluatoꝛ̄ ꝛ nō ad dānatoꝛ̄
¶ Scꝺo ioachim ꝛ anna petebāt p̄lē a ꝺo p
elemoſynas q: dixit angel⁹ thobie. Bona eſt
orō cū ieiunio ꝛ elemoſyna. Thob. xij. Et q̄a
ipi erāt diuites n̄ de vſurꝫ. ſꝫ de ſuis poſſeſſi/
onib⁹. Et dt̄ Hieronim⁹ ꝙ faciebāt tres p̄tes
de ſuis bonis. Primā dabāt ꝺo. ſcꝺam pegri
nis orphanis ꝛ paupib⁹. tertiā retinebāt ſibi
ꝛ familie dom⁹. Nota quō diuidebāt ſuū fru
mentū. Primā p̄teꝫ mittebāt tēplo. ſecūdam
apportabāt paupib⁹. tertiā p ſe. Idē de vino.
oleo. ꝛ alijs. Iſto mō orō iuuat̃ elemoſynis. ꝛ
ecōuerſo. Iō dt̄ ſcp̄tura. Ex ſuba tua fac ele/
moſynā ꝛ noli auert̃e faciē tuā ab vllo paupe
Ita eñ fiet vt nec a te auertat̃ facies domini
Thobie. iiij. ¶ Moralit̃ habet̃ h̄ doctrina ꝙ
ſi nō poteſtꝫ facere tātas elemoſynas vt tene
mini. nec cor ſuffic̄. ſoluatꝫ ad min⁹ decimas
ꝛ p̄mitias. Sūt aliq̄ qui dicūt. O dabo ego
bona mea mal' clericꝫ ꝯcubinarijs. non certe
Dicat̃ ꝙ ꝺo dat̃ ꝛ nō eis. Si aūt deus tenet
malos clericos ipe caſtigabit eos. ſꝫ ex h̄ non
debes ſibi auferre ius ſuū. Q: ſi rex tenꝫ ma
los ſcutiferos nō ex h̄ auferūt̃ ſibi reddit⁹. q̄a
al's reciperet ſibi in cōmiſſum. Ita ꝛ de⁹. q: do
mini eſt terra ꝛ plenitudo ei⁹. orbis terrarū ꝛ
vniuerſi q̄ habitāt ī eo. ꝛc̄. Et ipam nob̄ ꝯceſ
ſit p cēſu annuali. ꝛ ī ſignū dn̄ij r̄tinuit ſibi de
cimā. ſꝫ ipe nō comedit ſꝫ dat ſuis ſ̄uitorib⁹.
Et qn̄ ſoluit̃ bn̄. cuſtodit ꝛ ꝯſ̄uat. al's totū p/
dit̃. Qn̄ vos creditꝫ hr̄e bladū vł vinum. nō
dt̄ de⁹ q: male mihi ſoluiſtꝫ totū vaſtabo. Iō
veniūt tēpeſtates. grādines. ꝛc̄. Iō Malach
iij. dt̄ de⁹. Vos ꝯfigitis me ī decimis ꝛ primi
cijs. ꝛ in penuria vos maledicti eſtꝫ. ꝛ me vos

ꝯfigitis gēs tota. Remediū ḡ eſt. In ferte om
nē decimā in horreū meū vt ſit cibus ī domo
mea. ꝛ pbate me dt̄ dn̄s. Si nō aperuero vo
bis catharactas celi ꝛ effudero vobiſ bn̄dicti
onē vſq ad abūdantiā ꝛ ī crepabo pro vobis
deuorantē. Nota. inferte. Nō dt̄ ꝙ dimittat̃ ī
vineis. cāpis. vt comedāt beſtie. porci ꝛc̄. Itē
ſi nō poteſtꝫ facere tātas elemoſynas vt btā
anna. ad min⁹ reſtituatꝫ furta. vſuras. rapias
ſolidatas. dāna. Iō Jacob ait. Ego oīe dā
nū reddebā. ꝛ q̄cq̄d furtim peribat a me exi/
gebas. Gen̄. xxxj. ¶ Tertio petebant cū ieiu
nijs. licꝫ eſſent nobiles ꝛ delicati. tn̄ oia ieiu/
nia p̄cepta ſ̄uabāt. ꝛ etiā alia dicēdo. Ut de
carne nr̄a exeat fruct⁹ mr̄imonij faciam⁹ fru/
ctū ieiunioꝝ. Et poterat dicere vterq. Hūili/
abā in ieiunio aiaꝫ meā. ꝛ orō mea ī ſinu meo
ꝯuertet̃. ps. xxxiiij. Moralit̃ habetꝫ h̄ doctri
nam vt ſeruetꝫ ieiunia eccl'ie. Ad h̄ marie te/
nent̃ illi q̄ pn̄t hr̄e vnā bonā refectoꝛ̄. Aliqui
laboratores excuſant ſe a ieiunio eccl'ie q̄ tn̄
nō excuſant̃ ſi nō audiūt miſſam ieiuni. Iteꝫ
ne bibāt in tabernis in loco vbi habetis do/
mū. Iō apl's. Nūq̄d domos nō habetꝫ ad mā
ducandū ꝛ bibēdū. ꝯ illos q̄ bibūt ī tabernis
aut eccl'iam dei ꝯtemnitis. cōtra illos q̄ non
veniunt ieiuni ad miſſam. j. Coꝛ. xj. ¶ Quar
to petebāt p̄lem a deo p p̄miſſiones. q: ſimul
Joachim ꝛ anna fecerūt votū ꝙ ſi de⁹ daret
eis fructū matrimonij ꝙ ſeruiret deo in tem
plo. ſicͭ ſi vos mō p̄mitteretꝫ ꝙ eſſetꝫ religioſ⁹
vel religioſa. Sꝫ multi dānant̃ ex p̄miſſioni
bus ꝛ votꝫ. faciētes vota ꝛ nō curāt cōplere.
Maius pctm̄ eſt fractio voti aliq̄ mō q̄ ho/
micidiū. q: eſt infidelitas ¶ Ergo ait ſapiens
Eccl's. v. Si q̄d vouiſti deo ne moreris red/
dere. Diſplicet eñ ei infidelis ꝛ ſtulta promiſ
ſio. Sꝫ qꝺcūq voueris redde. Multo me
li⁹ eſt nō vouere q̄ poſt votū p̄miſſa nō redde
re. Hec Eccl's. v. Qn̄ ſunt iuuenes faciūt ali
qꝺ votū vel eūdi ad ſcm̄ Jacobū ꝛc̄. ꝛ tranſe/
unt de anno ad annū. ꝛ nō curāt complere.
qn̄ ſunt ſenes petūt diſpenſatoꝛ̄ ī voto. Qn̄
ponit̃ certū tp̄s infra illud debet cōpleri. Si
aūt nō ponit̃ tp̄s determinatū. intelligitur ꝙ
ſtatim cōpleant. Et q: ſunt multi q̄ nō curāt
de deo. ideo damnant̃. Iō cauendū eſt a vo
tis. Pꝫ ḡ quō fruct⁹ hr̄e anne fuit ī ſanctifica/
tionē longe deſiderādo ¶ Dico ſcꝺo ꝙ bea/
ta anna habuit fructū ſuū. ſ. v̄ginem mariaꝫ.
ſperando certe. qn̄ fuit certificata p angelum
quē de⁹ ſibi miſit. Pro q̄ nota hic hiſtoriam

q̄uō Joachim ⁊ anna venerūt de nazareth ī
hierl'm ad tēplū vt offerrēt ſm ꝯſuetudinem
qn̄ ioachim q̄ erat nobil' baro voluit offerre
ſacerdos reſpexit eū dicens. Et q̄s eſtꝭ vos
Rn̄dit. Dn̄e ego ſum Joachim ſuitor vr̄ q̄ ve
ni offerre. Et ſacerdos. Certe n̄ recipiā obla
tionē vr̄am. q̄ꝛ vos eſtꝭ maledict⁹ a dō. q̄ꝛ nō
habetꝭ plē. Signū ḡ eſt ꝙ aliq̄d pcт̄m ſecre
tū eſt ī vobis. Et ait illi Joachim. Dn̄e neſcio
in me aliq̄d magnū pcт̄m. ſꝫ nō poſſim excu
ſari a pctis. q̄ꝛ nō habeo plē. ⁊ h̄ bene diſplicꝫ
mihi. Et ait ei ſacerdos. Recedatꝭ a tēplo Et
Joachim rn̄dit. Dn̄e nō faciatꝭ mihi hāc vere
cundiā. Et ait ſacerdos. Certe niſi receſſeritꝭ
ego nō faciā officiū nec ſacrificiū. Tunc Jo
achim cū mag̃ verecūdia exiuit de tēplo Si
ita vellet mō facere ſacerdos. ſcꝫ expellere ali
quē de eccl'ia de nobilib⁹. ſtatim diceret ſcuti
fer. Per corp⁹ meū tal' morieꝛ. ⁊c̄. ego inueni
am eū. Sꝫ ioachim patient' receſſit. ⁊ n̄ iuit
ad domū ex verecūdia vicinoꝝ. ſꝫ iuit ad pa
ſtores ſuos ad ſiluā. ⁊ ibi flēs orādo dicebat.
O dn̄e q̄d pcт̄m eſt meū. q̄ꝛ ita ſuꝫ maledict⁹
⁊c̄. Vxor aūt ei⁹ anna q̄ erat in tēplo qn̄ audi
uit ꝙ ſacerdos ita ꝯtendebat cū viro ſuo. vi
dens ꝙ vir ſu⁹ receſſerat de tēplo. ſtatim vxor
vt ꝯfortaret viꝝ ſuū ⁊ refrenaret eū ne noce
ret ſacerdoti exiuit de tēplo ⁊ iuit ad domuꝫ
Hic hn̄t exēplū mulieres quō debēt ꝯſolari
viros ſuos q̄ ex negocijs triſtāꝛ. ⁊ qn̄ veniūt
ad domū vxores debēt eos ꝯſolari. Sꝫ ſunt
alique q̄ nō ꝯſolanꝛ eos. ſꝫ magꝭ ꝯtriſtāt. Qn̄
aūt beata anna fuit in domo ⁊ nō inuenit ibi
viꝝ ſuū. tūc tranſiuit ſibi totū deſiderium ꝯ
creaturis. Et flexis genib⁹ orauit p viro ſuo
ſancto ⁊ iuſto vt de⁹ eū ꝯſeruaret. Ecce ſan
cta vxor. Dū aūt Joachim ſic orando fleret ī
deſerto. apparuit ſibi archangel⁹ Gabriel. et
Joachim timuit. q̄ꝛ iſta eſt ꝯditio ſpirit⁹. q̄a
caro nō pōt ſuſtinere pn̄tiam ſpūs. ſꝫ cōditio
boni ſpūs eſt ſtatim ꝯſolari. dicēs ſibi. Ecce
orōnes tue ſunt exaudite. ex illa patiētia quā
habuiſti deus mittit me ad te vt nunciē tibi
ꝙ tu de vxore tua habebis vnam filiā. nō fili
um. q̄ꝛ erit melior cunctis filijs. ⁊ erit mr̄ regꝭ
meſſie. regis celi. ⁊c̄. Et in ſignum hui⁹ vade
in hierl'm ⁊ in porta deaurata inuenies An
nam vxorē tuā. q̄ꝛ ego iſta etiaꝫ nūciabo ſibi
Et angelus receſſit ⁊ apparuit anne in domo
flenti. q̄ꝛ nihil ſciebat de viro. Bn̄ poterat di
cere angel⁹ illud. Vos ꝯtriſtabimini. ſꝫ triſti
cia vr̄a verteꝛ in gaudiū. Joh. xvi. ¶ Mora
liter ſm ꝙ dixi in pma pte Joachim ⁊ anna
ſteterūt. xx. annis orātes. elemoſynā dantes
ieiunātes. ⁊ vouētes. ⁊ cū toto h̄ nō obtinue
rūt plem. Et q̄ꝛ ī iſta verecūdia a ſacerdote ſi
bi facta habuit patiam ſtatī hūit pmiſſionē ꝯ
ple. Ex q̄ ſequiꝛ ꝙ melior ē patia q̄ꝫ orōes. ele
moſyne. ieiunia. vl' pmiſſiōes corā deo Mō
cogitate h̄. q̄ꝛ ſi vultꝭ hēre patiam in iniurijs l'
factis. iſta ꝟtus valet pl⁹ apud deū ad obtinē
dum illud q̄ indigetis ī h̄ mūdo ⁊ ſaluatōꝫ in
alio q̄ꝫ aliq̄d aliud. Jō eijcite foras rancores
odia. ⁊ malas volūtates. Jō d̄r ſcptura ſctā.
Patiētia vobis neceſſaria ē vt volūtateꝫ dei
faciētes reportetꝭ pmiſſionē. ad Hebreos. x.
Ecce q̄liter beata anna habuit fructū ſuū in
ſanctificatiōe. ſperādo certe ¶ Dico tertio ⁊c̄
ꝯſeruando digne. ſ. tripl'r. Primo in vtero in
quo formato corpe ⁊ creato ſpū a deo. i eadeꝫ
die ⁊ hora fuit ſanctificata. Nouem menſib⁹
fuit in vtero matris ſancta ⁊ bn̄dicta Et mr̄
eius beata anna cauebat ꝙ nō ex̄trabat hinc
inde vt viri. cauebat a tripudijs. quia ex his
multe mulieres pdunt theſauꝝ eis ꝯmiſſum
Scd̄o ꝯſeruauit poſt natiuitatē ipam lactan
do. Ita faciebāt ſancte mulieres antiquitus
ſꝫ mō ſtatim dicit viro vxor. habeatꝭ nutricē
⁊ h̄ facit vt ipa poſſit oſ̄dere vbera. ⁊c̄. No
lunt dare lac filio. ⁊ dant canicule. ⁊ male fa
ciūt. q̄ꝛ ſicut vter⁹ eſt camera plis. ſic vbera cel
lariū ip̄i⁹ dn̄t eſſe. Sꝫ bt̄a anna ipſamet vo
luit lactare ꝟginē mariā. q̄ꝛ filij ⁊ filie recipiūt
bonā cōplexionē a matre. ſꝫ pdūt eā multoti
ens ex malo lacte. ¶ Nota hic exemplū de il
lo nobili in lombardia. q̄ habuit nutricem fi
lio ſuo. q̄ pdito lacte lactauit filium de lacte
cuiuſdā porce ne pderet bonā puiſionē ⁊ ſala
rium. q̄ fuit ⁊ vixit ſicut porc⁹. Ecce q̄liꝛ de
ſtruiꝛ ꝯplexio. Idē de captiuis q̄ lactāt filios
dn̄oꝝ. Tertio ꝯſeruauit eā in tēplo. Poſtq̄m
bt̄a Anna ablactauit ꝟginem. dixit viro ſuo.
Dn̄e nō recordamī de voto. Rn̄dit. imo. Jō
cōpleam⁹ votū. Nō dixerūt. Expectemus ꝙ
habeat. x. annos. vt multi. vel qn̄ ſunt pulcre
tūc dicūt. dabim⁹ ſibi aliā gibboſam. vel mo
noculā. ⁊c̄. Et ſtatim Joachim ⁊ Anna pſen
tauerūt deo filiam ſuā in templo. vbi fuit de
cem annis ꝯtinuis in gr̄a dei. Jō poſſum⁹ di
cere beate Anne. Habetis fructū in ſanctifi
cationem. ꝯſeruando digne. ¶ Moraliꝛ. ha
betis hic exemplū ſtandi in templo dei. in di
ebus dominicis ⁊ feſtiuis audiendo miſſam
⁊ ſermoneꝫ. Qui bn̄ vult ſeruare feſta. debet

facere q̄ncq̧. Prio ceſſare ab opibꝫ tp̄alibꝫ. nō
facere barbitonſurā. nec aliō op⁹ ſuile. Ratō
qꝛ in dñica xp̄s ceſſauit ab oibꝫ negocijs ⁊ la
boribꝫ reſurgēdo. Jō vult ꝙ xp̄iani repñtan
tes illā reſurrectōꝫ ⁊ q̄etē q̄eſcāt in diebꝫ dñi
cis. Jdē ꝺ̄ ſcis. qꝛ illa die q̄euerūt in q̄ete glīe
Qui aūt nō vult q̄eſcere ſp̄ laborabit ī infer/
no. Scd̄o ꝙ ieiuni audiat̄ miſſam Dicatur
rō. Nec taberna dꝫ apiri añ miſſam in die fe
ſto. Tertio ꝙ ſit̄ ꝑ tp̄e in miſſa. Jā ī ꝑ̄ncipio
debet̄ eſſe. ſ. in ꝯfeſſiōe. q̄ fit ꝑ vob̄. Quarto
eſſe in miſſa q̄uſq̧ dat̄ bñdictio a ſacerdote.
Quinto ꝙ ñ loq̄mi dū miſſa ꝺ̄r. ſꝫ hodie abu
ſus eſt. qꝛ ñ faciūt niſi loq̇ de vanis rebꝫ ſub
miſſa ⁊c̄. Memētō ḡ vt diē ſabbati ſctifices.
Sꝫ ill' q̄ ſuāt iſta q̄ncq̧ p̄t dici. Hēt̄ fructuꝫ
ſcꝫ bonoꝝ opeꝝ ī ſanctificatōꝫ vīam

Deſancta Martha

Martha. Martha ſolicita es. Lu. x. Octauo die a fe
ſto btē marie magdalene fit feſtū
beate marthe ſoroꝝ ſue. qꝛ octauo die p⁹ bea
tam magdalenā aſcēdit in celū. Jō ꝺ̄ ea volo
nūc vob̄ p̄dicare. Saluet̄ p̄us ṽgo Maria
Thema ꝓpoſitū eſt ṽbū xp̄i ad beatā marthā
Jn q̄ oñdit xp̄s ſūmarie vitā quā tenuit btā
martha. ſ. actiuā. maxime qꝛ iſte due ſorores.
maria magdalena ⁊ martha diuiſert ſibi du/
as vitas ſpūales. Btā maria magdalena de
dit ſe vite ꝯtēplatiue. Maria ſedēs ſecus pe
des dñi audiebat ṽbū ill⁹. Luc̄. x. Martha
aūt elegit vitā actiuā. dans ſe laboribꝫ ꝑ xp̄o
cum ꝺ̄r. Martha martha ſolicita es. i. anxia
Nota cū ꝺ̄r dupl'r martha martha qꝛ vita cō
templatiua ſi bona eſt. nō ſolū curat ꝺ̄ corpo
ribꝫ. ſꝫ de aiabꝫ dans bona ꝯſilia. ⁊c̄. Patꝫ ꝙ
ſūmarie xp̄s oñdit vitā btē marthe. Sꝫ ſub
tilit̄ volēs vob̄ p̄dicare de iſto ṽbo inuenio.
ꝙ in eo oñdunt̄ tres excellētie btē marthe q̄s
habuit in hac vita

Prima eſt puritas ṽginalis
Scd̄a eſt pietas ꝓximalis
Tertiu eſt dignitas ꝑſonalis

Prima oñdit̄ cū ꝺ̄r. martha. Scd̄a cum ꝺ̄r.
martha. Tertia cū ꝺ̄r. ſolicita es Dico pri/
mo. ⁊c̄. Nā iſtud nomē martha ī lingua ſiria/
ca. idē eſt ꝙ dominās. Jn h̄ oñdit̄ puritas ṽ
ginalis. q̄ nō eſt niſi dñium qđ ꝑſona recipit
ſup̄ ſenſualitatē corpis. nec cogitādo. nec lo
quēdo. nec opando aliquam corruptionem
luxurie. ⁊ dñat̄ q̄ncq̧ ſenſibꝫ eos cuſtodiendo.
Dicat̄ de q̄libet ab illa corruptione carnis q̄
modo btā Martha ꝯſuabat ſe in puritate ṽ
ginali. Jō ꝺ̄r martha. i. dñans vel ꝑ̄ncipans
qꝛ ſicut ꝑ̄nceps nō hꝫ ſupra ſe aliquem dñm
inquantū tal'. ſic nec puritas ṽginal' hꝫ ſupra
ſe maiorē gradū caſtitatis. Jdeo dicit Beda
Bona eſt caſtitas ꝯiugalis. melior cōtinētia
vidualis. ſꝫ optima ꝑfectio ṽginal'. Ecce ꝑ̄n
cipat⁹. ſꝫ cū pauci ſint q̇ habeāt iſtā puritateꝫ
ṽginaleꝫ. qꝛ q̄ſi null⁹ niſi pueri parui. Et illi
etiā iam inclinant̄ ad malū Dicat̄ quō ludūt
⁊c̄. ꝯ pctm̄ luxurie. Jō xp̄s faciēs ꝺ̄ h̄ placītuꝫ
cum Johe ꝺ̄r. Habes pauca noīa in ſardis
que nō coinquinauerūt veſtimenta ſua. ⁊ am
bulabunt mecū in albis. qꝛ digni ſūt. Apoc.
iij. Nota in ſardis Sardis iuxta hebraicam
interp̄tationē. i. pulcritudo principatus. q̄a
magna pulcritudo eſt q̄ñ illi de matrimonio
ſeruant ſibi fidē caſtitatis. pulcrius ꝺ̄ viduiſ
caſtitatē ſeruantibꝫ. ſꝫ maximū q̄ñ eſt ꝑ̄ncipa
tus ṽginitatis. Sꝫ ꝙ ſint pauci dicatur hi/
ſtoria de demone in corpe cuiuſdam nolen/
te exire niſi dicerent̄ tres miſſe a tribus cleri
cis ṽginibꝫ. ⁊c̄. Jō ꝺ̄r ꝑ̄ncipiū euāgelij. Mu
lier quedā martha noie. i. dñans ſuo corpori.
excepit xp̄m in domo ſua. ſ. ꝑ ṽtutis imitatō
nem. qꝛ ſp̄ fuit ṽgo Queſtio eſt h̄. que fuit
rō ꝙ Martha ꝯſuauit ṽginitatē. cum beata
maria magdalena ſoror ſua fuerit ita inhone
ſta in ſua iuuētute. cum eſſent pulcre equalit̄
⁊ diuites. ⁊ nō timētes aliquē poſt mortē pa/
rentū. Quare ḡ fuit tanta diuerſitas. ⁊c̄. Rñ
deo p̄ſuppoſita diuina ordinatione q̄ ē cauſa
oīm reꝝ. Nō inuenio aliā rōem ꝑticularē ni/
ſi infirmitatem quam paſſa eſt btā Martha
Jam audiuiſt̄ hiſtoriā de muliere hñte flu/
xum ſanguis. xij. annis. q̄ habet̄ Matthei. ix
Dic̄ Amb̄. expſſe ꝙ iſta mulier fuit btā mar/
tha. Que infirmitas fac̄ tria. Prio fac̄ ꝑdere
colorē. Scd̄o fac̄ ipam faſtidioſaꝫ ⁊ tedioſaꝫ
ſiue grauē. Tertio fac̄ ipam fetidā. Quam i/
firmitatē habuit imediate p⁹ mortē parētum
Jō null⁹ miles nec ſcutifer curauit ꝺ̄ ea. Op/
poſitū fuit de magdalena iuuene pulcra leta
⁊ ſolacioſa que viſitabat̄ a militibꝫ ⁊ ſcutifer̄
Dicat̄ hꝫ mulieres q̄ oſculant̄ hoies iuuenes
dicētes. O tu es amicus me⁹. O benedicta i
firmitas ꝑ̄ſeruans a pctis. Jō Eccī. xj. Ma/
licia vni⁹ hore obliuionē fac̄ luxurie magne.
Nota. malicia. i. infirmitas. q̄ initiū habuit a
malicia diaboli. vni⁹ hore. quia tempus pre/
ſens reſpectu eternitatis nō eſt niſi vna hora

Moꝛalit. hẽm⁹ h̄ exẽplũ recipiẽdi patienť in
firmitates. q̄s d̄s nõ daret niſi p ſalute aĩe. q̄t
petã vitãť rõe infirmitatis. Nã qñ mulier eſt
clauda vľ h̄z perlã in ocl'o. nõ curat de tripu
diis. vanitatib⁹. ⁊c̃. Dicať h̄ hiſtoꝛia d̄ petro/
nella filia btĩ petri apľi pulcerria. ñ videbať
filia piſcatoꝝ. ſ; ĩpatoꝝ. Et q̄dã comes vole/
bat eã in vxoꝛẽ. Ad quã mittebat milites ⁊c̃.
Qđ ſentiẽs b. petr⁹ rogauit xp̄m vt mitteret
ſibi febꝛẽ. ⁊c̃. Ecce rõ q̄re martha fuit ꝑgo et
nõ maria magdalẽa. Jõ d̄d. Dũ appꝛopiãt ſu
per me nocẽtes vt edãt carnes meaſ. Qui tri
bulãt me inimici mei. ſ. tẽptatões ipi infirma
ti ſũt ⁊ ceciderũt. ps. xxvj. Eccĩ. xxxi. Infirmi/
tas ĝuis ſobꝛiã facaĩam ¶ Dico ſcd̄o q̄ ſcd̄a
excellẽtia ẽ pietas ꝑximalſ. ſ. i elemoſynis coꝛ/
poꝛalib⁹ ⁊ ſpũalib⁹. q̄ tãgiť cũ d̄ꝛ ſcd̄o martha.
id ẽ, ꝓuocãs ſeu irritãs. ẜm ĩterp̄tatoꝝ hebꝛai
cam. ſ. incitãs ad bellũ. qđ fit p pietatẽ ꝑxima
lem. ſic qñ aliq̄s cũ enſe icitat aliũ. irritat eũ;.
Jta cũ opib⁹ pietatꝭ dãdo panẽ. vinũ. pecuni
as paupib⁹. hõ icitat dyabolum. ſic faciebat
martha. i. irritãs. Jdeo d̄ iſta pietate dicebat
apl's ad diſcipl'm ſuũ thimotheũ. Exerce te/
ipm ad pietatẽ. Nã coꝛpaľ exercitatio ad mo
dicũ vtiľ eſt. Pietas ãt ad oĩa vtiľ eſt. ꝓmiſſi
onẽ hñs vite q̄ nũc ẽ ⁊ futẽ. j. Thy. iiij. Exer/
citatio coꝛpaľ fit p ieiunia. vigilias. cilicia ⁊c̃.
ſ; reſpectu opeꝝ pietatꝭ ad modicũ vtilis eſt.
q꜡ ſolũ ſibi ꝓdeſt. gubnãdo coꝛp⁹. ſ; opa pieta
tis. ⁊ q̄b⁹ dãť. hñtes ꝓmiſſionẽ vite q̄ nũc eſt ⁊
futẽ. Jõ iuxta ꝯſiliũ apľi btã martha dedit
ſe opib⁹ pietatꝭ ad xp̄m ⁊ ad diſcipulos ſuos
in domo ſua recipiẽdo Dicať hiſtoꝛia quõ in
die ramoꝝ poſtq̄ xp̄s p̄dicauit circũſpectis
oib⁹. cũ iã veſpa eſſ; hoꝛa regreſſus ẽ betha/
niã cũ diſcipuľ ad pꝛandiũ in domo marthe
Mar. xj. Jõ martha dicebať hoſpita chꝛiſti
Dicať quõ p⁹ xp̄i aſcẽſionẽ vẽdidit oĩa. ponẽſ
p̄cium ad pedes apl'oꝝ vt diuiderẽt xp̄ianis
paupib⁹. Ecce opa pietatꝭ coꝛpalia. De ſpũa
lib⁹ aũt dicať. cũ ꝑ exiliũ veniſſ; ad ꝓuinciã
quõ p̄dicabat. dãs ꝯuiſionez aĩab⁹ de coĝna
ſpũſſcti. eis miſtrãs eſcas ſpũales. intm̄ q̄ ipa
ex vna pte. ⁊ btã magdalena ex alia p̄dicabãt
⁊ p̄dicãdo ꝯuerterũt totã ꝓuinciã Dicať quõ
p̄dicabat de articuľ fidei. vt d̄ trinitate. icar/
natione. ⁊c̃. ⁊ ꝓbabãt h̄ miracuľ. curando in/
firmos. ⁊c̃. Jõ ꝯuertebãť. Jſte pietates maio
res erãt q̄ coꝛpales. Dicať h̄ cum recederꝫ d̄
territoꝛio aqueñſi vt iret auinionẽ trãſiuit per
tharaſcũ vbi erat ingẽs dꝛaco maioꝛ balena.

⁊ erat ſemipiſcis. ⁊ ſemiaĩal. Jõ viuebat i aq̄
⁊ in terra. Et in aq̄ rodani ſubuertebat na/
ues trãſeũtes vt comederet hoĩes. Super q̄
gẽtes illi⁹ terre ſcientes ſuã ſanctitatẽ. ſ. beate
marthe. recurrerũt ad eã vt ꝓuideret de h̄. Di
cať quõ btã martha cũ aqua bñdicta ⁊ cruce
iuit ꝯ dꝛaconẽ. Cõmẽdeť h̄ ꝟtus aq̄ bñdicte
Et cũ dꝛaco vellet eã inuadere. btã martha
ſubito cũ ſcuto crucꝭ dixit. Ecce crucem dñi
fuge. ⁊c̃. ⁊ ligauit eũ. Et dꝛaco ſeq̄bať eam vt
ouis paſtoꝛẽ. ⁊ iterfecerũt eũ. Et in memoꝛiaꝫ
h⁹ miraculi d̄ꝛ mõ loc⁹ taraſcũ cuꝫ añ diceret
nerluc. i. niger luc⁹. Sꝫ q꜡ ille dꝛaco dicebať
taraſc⁹. iõ loc⁹ d̄ꝛ mõ taraſcũ. P⁹ h̄ iuit auini/
onem. ⁊ cũ p̄dicaſſ; ibi in q̄dã magna platea
vbi nũc eſt ꝯuent⁹ p̄dicatoꝝ. q̄dã iuuenis in/
fideľ volẽs venire ad ẜmonẽ. ſine naui natã/
do voluit trãſire rodanũ. ⁊ ſubmerſus fuit. ⁊
poſt triduũ inuent⁹ eſt. Btã martha ſuſcita/
uit eũ. deuote oꝛãdo Jh̄m xp̄m q̄ ſic ipe vo/
luit ſuſcitare Lazaꝝ frẽm ſuũ q̄ vell; ſuſcita
re illũ iuuenẽ. Ecce quõ exercebat opa pieta
tis. Jõ d̄ꝛ martha. i. irritãs demonẽ p opa pi
etatis coꝛpalia ⁊ ſpũalia. Jõ d̄t euangelium.
Martha aũt ſatagebat circa frequẽs mini
ſteriũ. tã coꝛpale q̄ ſpũale. Dicať ſimilitudo
de duob⁹ militib⁹. q̄ꝝ vn⁹ cuſtodit caſtꝝ regi.
⁊ ali⁹ nõ ſolũ cuſtodit caſtꝝ ſ; acquirit multa
alia caſtra ab inimicis cui magis tenebiť rex
Nunq̄d magis tenebiť illi q̄ cuſtodit ⁊ acqui
rit alia. imo. Jta de⁹ cuilibet noſtꝝ commiſit
caſtꝝ. ſ. coꝛpus. iõ cuſtudiať ab inimicis ne i/
trent. Debet tñ quilibet nõ eſſe cõtentus de
ſeipſo. ſed multa alia debet acq̄rere p̄dicãdo.
expellẽdo demones. qđ fit qñ ſupb⁹ humilia
tur. auar⁹ reſtituit. Jdẽ de ſeptẽ pctis. O cuꝫ
quanta diligẽtia p̄dicatoꝛes deberent facere
iſtas ꝯqueſtas. maxime mgr̄i qui hñt ſciam.
Jdeo Martha nõ ſolũ cuſtodiuit caſtrũ ſu/
um. ſ; multa alia xp̄o acq̄ſiuit. Jõ xp̄s dicit.
Qui aũt fecerit ⁊ docuerit. h̄ magn⁹ vocabi
tur in regno celoꝝ. Mat. v. Docere ⁊ nõ face
re bonã vitã nihil valet. Jõ apl's. Attende ti
bi. ſ. caſtꝝ tuũ cuſtodiẽdo. ⁊ lectioni exhoꝛta/
tioni ⁊ doctrine. Noli negligere gratiã que i
te eſt. ⁊ que data eſt tibi. j. ad Thy. iiij. ¶ Di/
co tertio q̄ tangitur dignitas perſonalis. cũ
d̄ꝛ. ſolicita es. i. anxia. Nam pſone in dignita/
te exiſtentes debẽt eſſe ſolicite. ad Roma. xij.
Qui p̄eſt in ſolicitudine. ſupple. pꝛeſit. Jdeo
cum diciť ſolicita es. oſtendiť dignitas perſo
nalis. Dicatur poſtq̄m diu p̄dicauit q̄modo

fec̄ vnū monaſteriū monialiū atataſco. ⁊ mlˀ
te ꝟgīes ibi itrarūt. ⁊ nō hēbāt reddit⁹. ſꝫ ſuis
manibꝫ opabāt. Et q̄cq̄d lucrabāt ponebāt i
cōi. Nō comedebāt carnes nec pinguedinēꝫ
aliquā. iō modicū expēdebāt. Dicat ꝯ moni
ales quō nihil faciūt. ſꝫ ocioſe ⁊ vagātes va/
dūt ꝑ ꝯuentū reſpiciēdo hinc ⁊ inde. ⁊c̄. Dica
tur. ꝑ ſeptē dies añ ſuū obitū vidit celos aper
tos ⁊ mltitudinē anglorꝫ aīaꝫ btē magdale/
ne ſororꝭ ſue ſecū portātē. Tūc xp̄s ſibi reue/
lauit ꝙ octaua die ip̄a etiā veniret ad gloriaꝫ
ꝑadiſi. Dicat quō in nocte q̄ debuit ad dñm
migrē. i camera ſua fec̄ accēdi mag̃ lumīaria.
⁊ dū dormirēt oēs q̄ erāt i camera niſi ip̄a. ve
nerūt demōes ⁊ extinxerūt oīa lumiaria. ⁊ ip̄a
orauit. O dñe ⁊ ſic dimitteris me in tenebris.
Tūc deſcēdit btā magdalena ſoror ſua cū lu
mie. ⁊ accendit oīa lūiaria. Itē fec̄ ſibi legere
paſſiōꝫ ſcḋm lucā. q2 habuerat mlta ab ore btē
marie ꝟgis. Et ſic obijt. Dicat h̄ miraclm ſcī
frontoni. i q̄ miraclo oñdit gl̄a btē magdale
ne ⁊ btē marthe. q2 xp̄s i hītu ep̄ali. ⁊ beatus
frōton⁹ ep̄s fecerūt exeq̄as ip̄i⁹ corꝑis. Et cuꝫ
poſuiſſent corp⁹ i ſepulta. dixit xp̄us. In me/
moria etna erit iuſta hoſpita mea. In h̄ co/
gnouerūt xp̄m ip̄m eē. Et ꝺ nullo ſcō nec ſcā le
git h̄ niſi de iſta ⁊ ꝺ ꝟgie maria. q2 xp̄s fuit in
exeq̄is ꝟgis marie. Moralit h̄ nota ſi volū⁹
dimitte pctā ⁊ ſuire dō honorabit nos. j. re. ij
Quicūqꝫ honorificauerit me glificabo eū

¶ Sermo btī Petri ad vincula

D Ominus eripuit
me ꝺ māu h̄odis. ꝟbū iſtō hēt origi
nalit i actibꝫ aplorꝫ. c. xij. ⁊ ꝛcitatiue
i ep̄la hodierna. Solēnitas ⁊ feſtū hodiernū
dr btī petri ad vincla. Tria feſta fiūt ꝺ beato
petro aplo i āno. Primū qñ fuit liberat⁹ a ca/
ptiōe miracloſe. ⁊ iſtō fit hodie. Scḋm qñ fu
it exaltat⁹ i cathedra honorabilit. ſ. in fine fe/
bruarij. Tertiū qñ i celo fuit coronat⁹ gloſe ⁊
iſtō fit i fine iunij. Nō habeo vob̄ ꝑdicare ꝺ
ꝑmo. ſ. quō fuit liberat⁹. Sꝫ ꝑmo ſa. ꝟ. ma. et
ſſumat the. De maria ⁊ feſto hodierno b. Pe
tri volo ꝑdicare ⁊ vob̄ dare tres declaratōes
¶ Pria erit hiſtorica ſeu lralis.
¶ Scḋa erit allegorica ⁊ figuralˀ
¶ Tertia erit tropologica ⁊ moralis.
Et ꝑ q̄libet pt bñ dici thēa. Dñs eripuit ⁊c̄.
Nā ꝑ ꝑma dr petr⁹ qñ fuit educt⁹ ꝺ carcere ꝑ
anglm. vt p3 i textu. Pro ſcḋa dicet aīa btā
qñ intrat ꝑadiſū. Dñs eripuit me ꝺ māu he/
rodis. i. diaboli. De tertia ꝑſona q̄ exit ꝺ pec
catis ⁊ mala vita ⁊ redit ad ſtatū grē pt dicere
Dñs eripuit me ꝺ manu herodis. i. pctī. Di
co ꝑmo ꝙ ꝑma declaratio erit hiſtorica ⁊ lra
lis. ſcḋm qḋ legit i textu biblie Act. xij. Ille ma
lus rex h̄odes nō ille q̄ interfec̄ innocētes. q2
ille dicebat herodes aſcolonita. ⁊ iſte q̄ cepit
petꝝ vocabat agrippa. q̄ venit nouit ꝯſtitutus
rex ſup iudeā ab īꝑatore romano. Et iō vt iu
dei ip̄m bñ reciperēt ſciēs ꝙ iudei hēbāt Pe/
trū exoſum q̄ tūc ꝑdicabat ⁊ ꝯuertebat mul/
tos iudeos. volēs eis ꝯplacere. herodes cepit
petꝝ ⁊ poſuit i carcere ligatū cū duabꝫ cathe
nis. dēpts manicis ⁊ ꝯpedibꝫ. ⁊ vltra h̄ intus i
carcere fec̄ ſtare duos hoīes armorꝫ. ⁊ porta
carceris erat ferrea. Et cogitauit h̄odes. Iſte
petr⁹ q̄ ſuſcitauit mortuos. ſi vellet poſſet fu/
gere. ꝓpt h̄ extra ad portam carceris poſuit. xx.
hoīes armorꝫ. Hoc dt text⁹ cū dt. tradēs euꝫ
q̄ttuor q̄ternionibꝫ militū ad cuſtodiēdū euꝫ
Quaternio dr capitane⁹ q̄ttuor hoīm armo/
rū. Iō dt text⁹ Trāſeūtes ꝑmā ⁊ ſcḋaꝫ vigiliā
Et ſic tenebat petꝝ captū vt ſic placeret iudꝭs
Iſta rō aſſignat in textu cū dt. Videns āt ꝙ pla/
ceret iudeis appoſuit apphēdere ⁊ petꝝ. Ecce
h̄ tota corruptio iudicū. qñ dñi tēpales iudi/
ces ⁊ aſſeſſores cupiūt magꝭ cōplacere gētibꝫ
q̄ꝫ dō deſtruit iuſticia. Iſto mō iudiciū xp̄i fu
it ꝑuerſum ꝑ pilatū. q2 nullā cām mortis inue
nit i xp̄o. tñ vt placeret iudeis dimiſit ip̄ꝫ vo
lūtati eorꝫ vt crucifigeret. Iſto mō etiaꝫ fuit
ꝑuerſuꝫ iudiciū vicarij ſui beati petri ꝑ h̄odē
Iſta de cā dānant mlti iudices volētes ma/
gis ꝯplacere ꝑplo q̄ꝫ dō. Iō dd dixit. Dñs diſ
ſipauit oſſa eorꝫ q̄ hoibꝫ placēt. ꝯfuſi ſūt. qm̄
ds ſpreuit eos. ps. lij. Iō ad Gal. j. Nō quero
hoibꝫ placere. ſi adhuc hoibꝫ placerē. ſeruus
xp̄i nō eſſem. Iſta oſſa ſūt diuitie. poſſeſſiōes
officia. ſeu dignitates. ſūt eñ fortalicia q̄bus
hoīes ſuſtētāt. ſ. mūdani. Rō. ſic in corꝑe hoīs
oſſa ſunt fortiora. ⁊ ſuſtinēt corp⁹ ⁊ carnes. ita
fortalicia in quibꝫ hoīes mundi ſuſtentātur.
ſunt diuitie. dignitates. parētes. De q̄bꝫ dicit
dd. De⁹ diſſipauit oſſa. ſ. in h̄ mūdo. ⁊ in alio
q̄d erit. Rñdet. ꝯfuſi ſunt. ſ. in iudicio dei. Rō
qm̄ de⁹ ſpreuit eos. q2 ꝑcium ſanguīs xp̄i infi
niti valoris nō valebit ad ſaluandum tales.
Iō dñi ⁊ iudices aſſeſſores ⁊ rectores cōmu/
nitatū auiſetis vos in ſentētijs dādis potius
habeatis reſpectū ad deū ⁊ ad iuſticiam. q̄ꝫ ad
hoīes. In iudicio iudex non debꝫ cognoſce
re patrem. matrem. fratrem. filium. nec ami/

cū. ſꝫ deū ⁊ purā iuſticiā. Jō herodes volens
placere iudeis. dānauit ſe tali intētōe. tenen-
do petrꝫ captū. ſꝫ deꝰ ꝓuidit. Nā dꝫ textꝰ. Pe
trus q̄dē ſuabat in carcere. orō aūt fiebat ſi-
ne itermiſſiōe ab eccl'ia ad deū ꝓ eo. Act. xij.
Dicat quō apl'i orabāt ꝓ liberatōe b. petri flē
tes di. Dn̄e Jhū xp̄i libera vicariū capitane
um ⁊ paſtorē nr̄m. Et alia pte orabāt ꝓ eo vir-
go maria cū alijs mlieribꝫ dicēdo. Dn̄e ⁊ ita
cito morieť vicariꝰ tuꝰ. Hic hēmꝰ doctrinam
quō totꝰ ppl's dꝫ orare ꝓ ſuo p̄lato i tribulatō
ne poſito. vtputa ꝓ papa. epō. dn̄o tre. Jdē ꝓ
rege. Taľ orō multū placet dō. q: tāgit totaꝫ
cōitatē eoꝝ malū. q: ſic bonū vel malū capitꝭ
eſt bonū vel malū oīm mēbroꝝ. Jta dꝫ p̄lato
q̄ eſt caput bonū vl' malū xp̄ianoꝝ. Jdeo dic
apl's. Obſecro igiť p̄mū oīm fieri obſecratio
nes. orōes. poſtulatōes. grāꝝ actōes. ꝓ omībꝫ
hoībꝫ ꝓ regibꝫ ⁊ oībꝫ q̄ in ſublimitate ꝯſtituti
ſūt. vt q̄etā ⁊ trāquillā vitā agāmꝰ in oī pieta
te ⁊ caſtitate. Hoc em̄ bonū ⁊ acceptū eſt co
ram deo ⁊ ſaluatore nr̄o dō. q̄ vult oēs hoīeſ
ſaluos fieri. j. Thy. ij. ¶ Mō videamꝰ quō
deꝰ audiuit orōes ipoꝝ. Nā in nocte pꝰ quaꝫ
noctē beatꝰ petrꝰ debebat tradi iudeis vt mo
rereť. dū petrꝰ dormiret vinctꝰ inť illos duoſ
hoīes armoꝝ. Angelꝰ dn̄i cū magno ſplēdo-
re veīt ⁊ illumiauit totū carcerē ⁊ terruit il-
los duos hoīes armoꝝ. ꝑcuſſoqꝫ latere petri
excitauit eū di. Surge velociť. Et fracte ſūt
cathene. Et dixit ei angelꝰ. Precinge ⁊ calcia
te ⁊ circūda tibi veſtimētū tuū ⁊ ſeq̄re me. An
gelꝰ recipiēs petꝝ ꝑ manū extraxit eū dꝫ carce
re. Cuſtodes āt q̄ſi mortui nihil ſentiērt. Exi
ſtimabat aūt ſe viſum vidē. ſꝫ qn̄ fuerūt extra
palatiū in q̄dā vico angelꝰ diſparuit. ⁊ petruſ
inuenit ſe liberatū. ⁊ dixit. Verū eſt h̄ q̄ ego
ſum liberatꝰ. ⁊ n̄ eſt ſomniuꝫ. Et dixit. Nunc
ſcio vere q: miſit dn̄s angl'm ſuū. ⁊ eripuit me
de manu herodis. ⁊ dꝫ oī expectatōe plebis iu
deoꝝ. Ecce declaratio hyſtorica ⁊ lr̄alis. Et
iſta de cā reſpectu ꝑſone libate. q: pape. ⁊ re-
ſpectu orōis reſpectu miraculi ⁊ vtilitatꝭ xp̄i
anitatꝭ. ⁊ reſpectu miracl'oꝝ cathenaꝝ b̄ti pe
tri fuit iſtō feſtū hodiernū inſtitutū. ⁊ fcā ē ec
cleſia i roma ⁊ dꝫ ſcti petri ad vincula. Et vi
deť ꝯpleta ꝓphia fuiſſe dō i ꝑſona b̄ti petri di
cētꝭ. Dirupiſti vicula mea. tibi ſacrifi. hoſtiā
laudis. ⁊ nomē dn̄i iuocabo. ſ. feſtum. eccl'ia.
Ecce q̄re dꝫ beatꝰ petrꝰ i theāte. Dn̄s eripuit
me. ⁊c̄. ¶ Dixi q̄ ſcd̄a declaratio erit allegori-
ca ſeu figuraľ. ⁊ ſūt i dicta liberatōe b̄ti Petri

q̄ttuor pūcta ſignificātia ſecreta. Primo q̄d
ſiḡt carcer. Scd̄o q̄d ſignāt illi duo milites
inť q̄s beatꝰ petrꝰ erat vinctꝰ. Tertio q̄d ſiḡt
ille due cathene. Quarto q̄d ſiḡt q̄ttuor q-
terniones militū. ¶ Dico p̄mo q̄ carcer ſiḡt
ſtatū pcti mortaľ. Rō. q: carcer hꝫ ſeptē ꝯditi
ones repn̄tātes ſeptē pctā mortalia. Prima
ꝯditio carcerꝭ q̄ ē tenebroſus. ⁊ ſiḡt pctm̄ ſu
perbie q̄ ꝓuenit ex modica claritate. q̄a nō
cognoſcit ſuā miſeriā nec pctā. ⁊c̄. Secundo
carcer ē ſubterraneꝰ baſſe inferiꝰ. Ecce auari
cia. q: auari i infimo terre ſtāt nec curāt de ce
leſtibꝫ. Tertio carcer fetet. q: ibi faciūt nego
cia. Ecce h̄ pctm̄ luxurie. q: fetidā fac ꝑſonaꝫ
luxurioſam ꝑ malā famā. q: gētes loquunť dꝫ
ipa di. O de iſto ribaldo vl' ribalda ſeu puta
na. Quarto carcer ē locꝰ ſolitariꝰ. Ecce h̄ pctm̄
iuidie. q: ꝑſona inuida ſola vellet hr̄e bonū ⁊
triſtať dꝫ bono alteriꝰ. Quinto carcer ē humi
dus. Ecce h̄ pctm̄ gule. q: guloſi ſūt humidi
in cibo ⁊ potu inordinato. ⁊c̄. Sexto i carce
re eſt deſperatio. Ecce h̄ pctm̄ ire. Septimo
in carcere nihil opať. Ecce h̄ pctm̄ accidie in
bonis opibꝫ meritorijs. De ſcd̄o dꝫ. dormiēs
inť duos militeſ. Quid iſti duo milites ſiḡnt
Nota petrꝰ dormiēs ſiḡt pctōrē i carcere pcti
dormientē inť duos milites. ſ. angl'm bonū.
⁊ angl'm malū. Angelꝰ bonꝰ iducit ad bonuꝫ
Nū q̄d auditꝭ vos v̄ba ſua qn̄ loq̄ť imagina
tioni di. Tu peccaſti ⁊ feciſti h̄ ⁊ h̄. iō vadꝫ ad
ꝯfitendū. Et angelꝰ malꝰ ad aliđ latꝰ reſpōdꝫ:
Ve q̄d oꝫ mō ꝯfiteri. ſuffic in q̄dragesima. di
cerēt gētes q̄ es hypocrita. Jtē qn̄ dꝫ angelꝰ
bonꝰ imaginatōi loq̄ns. Tu es vſurariꝰ. vel
furatꝰ fuiſti h̄. ⁊ retines legata dꝫ mortuis vel
ſolidatā ſuoꝝ ⁊c̄. Jō vade ſatꝭfac. al's damna
beris. Rn̄det aliꝰ a ſiniſtris. ve ſuffic dimitte-
re in teſtamento. ⁊c̄. Jtē dic bonꝰ miles. ecce
tu habes inimicos remitte. ⁊ deꝰ dimittꝫ tibi
pctā tua. Nā nihil meliꝰ ad obtinendū remiſ
ſionem peccatoꝝ. dicit aliꝰ malꝰ. ve diceť po-
ſtea q̄ es iudeꝰ. Ecce peccator quō dormit i
ter duos milites. vnus celeſtis. aliꝰ infernaľ.
Propter h̄ dicit apl'us. Surge q̄ dormis et
exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chriſtꝰ. ad
Epheſ. v. De tertio dico q̄d ſignificant due
cathene que tenent peccatoreꝫ vinctū. Dico
q̄ prima eſt longa ꝯſuetudo. ſecunda mala
ſocietaſ. O quot ſunt vincti iſtis duabus ca
thenis. primo iuratores qui quando repben
duntur a confeſſoribus. dicunt. conſuetudo
eſt. Jtem apothecarij. inciſores. barbitonſoreſ

q̄ in dn̄icis in feſtiuitatibꝫ hn̄t opatorie aper
ta.allegātes ꝯſuetudinē ꝯ ius diuinū. Itē de
fabris ꝛ alijs officijs.h̄ volo dicere ꝙ iſta ca/
thena eſtis ligati cū qua ad infernū trahemi
ni niſi corrigatis vos de futuro ꝛ faciatꝭ pe/
nitentiā de p̄terito Itē de diuitibꝫ q̄ mutuāt
ad vſurā.ꝛ qn̄ ꝯfitēt.ꝛ de iſta materia interro
gant.Rn̄dent.nō pater nō facio vſuraꝫ.dicit
ꝯfeſſor.eſt vſura mutuare decē ꝛ recipe vnde
cim.Rn̄dent.dn̄e nō.qꝛ ꝯſuetudo eſt.ꝛ eccle/
ſia pmittit.Dicat ꝙ eccl'ia pmittit multa.q̄a
tn̄ poteſt corrigere.ſꝫ nec papa.nec beatꝰ Pe/
trus ſi viueret poſſet in vſura diſpēſare.Cen
ſualia bona ſunt duabꝫ cōditionibꝫ ſeruatis.
Prima ꝙ ſit ṽa emptio vel venditio.Secū/
da ꝙ p̄ciū ſit iuſtū.Itē de mercatoribꝫ q̄ ven
dunt ad ſpem ꝓ qua recipiūt plꝰ.dicentes ꝙ
ꝯſuetudo ē.Itē de mulieribꝫ ꝛ vanis orna/
mentis eaꝝ.de caudis ꝛc̄.Oñdendo carnes
nudas.dicēdo.ꝯſuetudo eſt.Iſta cathena q̄t
ducunt ad infernū.Itē de religioſis carnes
comedentibꝫ dicēdo.ꝯſuetudo eſt.Cōtra il/
los tales dicebat Hieremias.Si mutare pt
ethyops pellē ſuā.aut pardus varietates ſu
as.ꝛ vos poteritis bn̄ facere cum didiceritiſ
malum.q.d.non.Hiere.xiij.Scd̄a cathena
eſt mala ſocietas O quot damnat etiam iſta
multi irēt ad paradiſum niſi ꝓpter malā ſocie
tatem ſeducerent.Dicat ꝯtra malos hoīes q̄
deſpectis vxoribꝫ viduis.vel alijs habētibuſ
ꝓcuratores vel magiſtros.ꝛ iam incipiūt lu
dere.ꝛc̄.foras.Item de clericis cōcubinarijſ
foras.quātūcūqꝫ ſocietas ſit vobis cara ſi eſt
cauſa peccati.foras.Hoc nō ſolū eſt doctrīa
xp̄i ſed poete Que nocitura tenes q̄uis ſint
cara relique.Ecce quare dicit.Vinctus ca
thenis duabꝫ.De quarto quattuor quaterni
ones militū ſignificāt ꝙ aīa ad portā.ſ.mor/
tem obſeruat a multitudine demonū.So/
lum ṽgo maria ꝓ ſingulari gr̄a obtinuit ꝙ n̄
fuiſſent demones in eius morte.ꝛ d̄ alijs ho/
minibꝫ quātūcūqꝫ ſanctis nullꝰ eſt exemptꝰ.
Iō Dauid.Inhabitabūt et abſcondent.ipi
calcaneū meū obſeruabūt.p̄s.lv.Inhabita/
bunt.ſ.demones.in camera vbi homo mori
tur.ꝛ abſcondēt ſe.ſupple.qꝛ nō videt niſi ali/
quotiēs a ſanctis pſonis.Et calcaneū.que ē
vltima ps corporis ſignt mortē.obſeruabūt Ec
ce q̄terniones militū cuſtodiētes.Sꝫ reme/
dium qđ deꝰ dat nob̄ eſt qn̄ hō penitet de pec
catis.fuit ꝯfeſſus ꝛ ſatiſfecit ꝛ ꝓponit abſtinere
ſic qn̄ aīa exit a corpe in gr̄a deꝰ mittit angl'm

ſuū ṽm pmiſſionē a deo factā.Exo.xxiij.Ec/
ce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te ꝛ cuſto/
diat te in via.ꝛ itroducat in locū quē paraui
¶ Quantū ad tertiū dixi ꝙ tertia declaratio
eſſet tropologica ꝛ moral'.Pro q̄ notaui octo
pūcta i liberatōe bt̄i petri ſignificātia octo q̄
dꝰ facit volēs liberare pctōrē a carcere ꝛ vult
ipm reducere ad bonā vitā
¶ Primo angelꝰ illumiauit carcerem
¶ Secūdo pcuſſit in latere petrum
¶ Tertio petrꝰ erexit ſe
¶ Quarto ceciderunt cathene
¶ Quinto petrus p̄cinxit ſe
¶ Sexto calciauit ſe
¶ Septimo circūdedit ſibi veſtimētum.
¶ Octauo ſecutus eſt angelum.
¶ Primū opꝰ qđ deꝰ fac̄ in liberatōe pctōris
eſt illuminatio carceris.Pctōr eniꝫ ſtat i car
cere tenebroſo.n̄ cognoſcit pericula nec pec/
cata in q̄bꝫ ſtat.qđ amiſit ꝛ amittit indies ꝓ/
pter pctā q̄ incurrit.Sꝫ venit lux et refulſit
in habitaculo carceris.Sic opꝫtet primo ꝙ
radiꝰ lumīs diuini ſeu diuine gr̄e illuminet.
Tūc ad talē illuminationē dic̄ religioſus cle
ricus vel ſecularis.O miſer q̄d eſt de me.tot
anni ſunt ꝙ ſum in mala vita.ꝛc̄.Iſtō lumē
petebat dauid poſtq̄ꝫ peccauit dicēs.Illu/
mina oculos meos ne vnq̄ꝫ obdormiā i mor
te.ne qn̄ dicat inimicꝰ meꝰ p̄ualui aduerſus
eū.p̄s.xij.Nō loquit de oculis corpis.qꝛ nō
legit ipm fuiſſe cecū.ſꝫ de ocul' aīe.Secūdo
pcuſſoqꝫ latere petri excitauit eū.Ecce h̄ ſe/
cundū opꝰ.ꝙ pſonā quā deꝰ vult ad ſe cōuer/
tere pcutit dādo.ſ.cordis compunctiones.ꝛ
cordis cōmotiones.q̄ a deo ſunt.Ezech.vj.
Ego ꝯtriui cor eoꝝ.Nunq̄d vos ſentitis mlt
totiens iſtas cōpunctōnes.imo.Tertio.Pe
trus erexit ſe fricando oculos credens ꝙ eſſꝫ
ſomnium.Ecce ꝓpoſitū nō redeūdi ad pctm̄
tunc homo ſtat recte ꝛ circa deū.Iō Dauid.
Surgite poſtq̄ꝫ ſederitis q̄ manducatis pa
nem doloris.p̄s.cxxvj.Quarto.ceciderūt ca
thene.Ecce confeſſio.Quot peccata morta/
lia habet hō.tot cathenis eſt ligatus.ꝛ qn̄ hō
ꝯfitetur ꝛ ꝯfeſſor eleuans manū dic̄.Ego te
abſoluo.oēs rumpunt.Magnū mirabile
eſt.quia oēs hoīes mūdi cū cultellis nō poſ
ſent ſoluere vnā cathenā.Sꝫ tāta eſt ṽtꝰ con
feſſoris ꝙ ſtatim oēs rumpunt.Dicatur h̄
miraculū breuiter de illo magno pctōre i om
ni ſpecie peccatoꝝ q̄ inductione aliquarum
deuotaꝝ pſonaꝝ iuit ad eccl'iam vt cōfiteret.

Cū𝔮ꝫ fuiſſet ad portā eccl'ie quedā ſancta ꝑ/
ſona vidit ſeptē demones ip̄m hoīem cū ca/
thenis trahētes ne intraret eccleſiā. Si di/
cat̄ ab aliquo. q̄re nō retinebāt eū cū ſint ita
potentes. R̄ndeo ꝙ ꝓpter liberū arbitriū qꝺ
nō pn̄t cogere ⁊c̄. Jō apl'us. Uiuꝰ eſt ſermo
dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilioꝛ omī gladio an/
cipiti. ad Heb. iiij. Quito cū dixit angelꝰ. p̄/
cinge te. hic ſubtilit̄ oñdit reſtitutionē. Nam
ille q̄ tenet bona alioꝝ ⁊ non reſtituit. qꝛ vult
ire ample in pompis vanitatibꝫ mulis ſcuti/
feris ⁊c̄. Et qñ a ꝯfeſſoribꝫ dꝛ eis ꝙ reſtituāt
⁊ ꝯſtringāt ſe. R̄ndent. O oportet me minu
ere de ſtatu ⁊c̄. Ecce q̄re dicit. p̄cinge te pec/
catoꝛ. nō faciēdo vanitates de bonis alteriꝰ.
ſed reſtituere oportet et p̄cingere ſe ⁊c̄. Ideo
xp̄s Lu. xij. Sint lumbi veſtri p̄cincti. ſ. vi/
uendo de bono iuſto. Et lucerne ardētes in
manibꝫ vr̄is. i. opa meritoria. Sexto calcia
re. Ecce h̄ remiſſio iniuriaꝝ. diſcalciatꝰ ꝟo ē
iniuriatꝰ ⁊ ſentit. qꝛ ſunt impatiētes ⁊ vindi/
catiui q̄ ſentiūt iniurias. dicēdo. nō ꝑ corpꝰ
ego me vindicabo. Calciati ſunt patientes
in dextro pede per amoꝛe ꝫ dei. In ſiniſtro ꝑ
timoꝛē inferni nō ſentiūt iniurias pximi q̄n/
tūcun𝔮ꝫ magnas. Nullꝰ ſic diſcalciatus pōt
intrare in ꝑadiſum. State ḡ calciati in p̄pa
ratione euāgelij pacis. ad Eph. vj. Septio
circūda tibi veſtimentū tuū. ſ. mantellū tuū.
Hoc ſig̃t honeſtā ꝯuerſationē. Mantellus
cooperit alia indumēta. ita honeſta cōuerſa/
tio operit peccata. Ideo cōuerſamur hone/
ſte coram deo a parte ante ꝑ deuotā oꝛonem
et ꝑ ieiunia a parte poſt. a dextris ꝑ elemoſy/
nam. a ſiniſtris per patientiā. Sic eñi circū
dat̄ veſtimentū. Ideo dic̄ Johānes. Beatꝰ
q̄ vigilat et cuſtodit veſtimēta ſua. ne nudus
ambulet et videant turpitudinē ſuā. Apoc.
xvj. Octauo cum dicit̄. ſequere me. oſtendit̄
cōmunio. quia ſancta ſcriptura vocat ſacer/
dotē angelū. Malach. ij. Labia ſacerdotis
cuſtodiūt ſcientiā ⁊ legē requirūt de oꝛe eiꝰ.
quia angelꝰ dn̄i exercituū eſt. ¶ Notate hic
quāte ſanctitatis debet eſſe. Epyloga hic di
cta. ⁊ dic. poſt𝔮ꝫ habuiſti cognitionē de pec/
catis cōtritionē ⁊ ꝓpoſitū nō redeundi ⁊c̄. ſe/
quaris angelū ⁊ cōmunica. Ideo chriſtꝰ dic̄
Qui māducat meā carnem ⁊ bibit meū ſan/
guinē habet vitam eternā ⁊c̄. Joh. vj. Tunc
peccatoꝛ poteſt dicere. Dominꝰ eripuit me
de manu herodis. id eſt peccato.

¶ De ſancto Laurentio martyꝛe,

Habetis fructū ue/
ſtrū in ſanctificatiōꝫ. Uerbū iſtud
habet̄ originalit̄ ad Ro. vi. ⁊ recita
tiue in ep̄la currētis feſtiuitatis. Sicut totū
feſtum ⁊ ſolēnitas hodierna eſt beati Laurē
tij militis xp̄i. ita erit ⁊ ſermo noſter. maxime
qꝛ de eius vita glorioſa et morte et paſſione
doloꝛoſa poterimꝰ recipe bonas doctrinas
⁊c̄. Salutet̄ ꝑus ꝟgo maria. Pro declarati/
one huiꝰ ꝟbi ⁊ introductiōe materie p̄dican
de ſciendū ꝙ in ſacra ſcriptura bona opa vir
tuoſa ⁊ meritoria q̄ hō facit in hac vita dicū
tur fructꝰ vite hūane. Rō eſt. Nam p̄ncipale
vltimū ⁊ finale qꝺ homo expectat de arboꝛe
eſt fructꝰ. Nam ſi in oꝛto ſuo hab ꝫ quiſ𝔮ꝫ pul
chrā arboꝛem nō erit cōtentꝰ de radicibꝫ vel
de ramis. floꝛibꝫ vel de folijs. ſed de fructibꝫ.
quia eſt illud qꝺ ſperat̄. Idem eſt de domio
ihu xp̄o q̄ habet oꝛtū pulcherrimū. ſ. eccleſiā
militantē. clauſam p̄ceptis ⁊ ꝯſilijs. plenam
arboꝛibꝫ. ⁊ q̄libet xp̄ianus eſt vna arboꝛ. Uñ
dꝛ Marci. viij. Uideo hoīes velut arboꝛes
ambulantes. ⁊ plantat̄ in die baptiſmi. et ri/
gat̄ aqua baptiſmi. De iſtis arboꝛibꝫ p̄ncipa
liter vult deus fructū dulcē. Ideo dꝛ eccl'ia
dn̄o ihu xp̄o. Ueniat dilectꝰ meꝰ in oꝛtū ſuū
vt comedat fructus pomoꝝ ſuoꝝ. Cantico/
rū. v. Non eñi cōtentat̄ xp̄s ꝙ mittamꝰ radi/
ces magnas in terram. ſ. parētes. amicos ⁊c̄.
De talibꝫ eñi dꝛ q̄ habent magnā gloꝛiā vul/
gariter. ille hꝫ magnas radices. Nec etiā cō/
tentat̄ xp̄s de trūco ſiue de ramo foꝛti ⁊ groſ
ſo q̄ eſt ꝑſona iuuenis pulchꝛa ⁊ foꝛtis. Nec ꝺ
ramis. ſ. poſſeſſionū. vineaꝝ. villaꝝ. ⁊ caſtro
rum. Nec ꝯtentat̄ de floꝛibꝫ. i. de bona fama
honoꝛibꝫ. Nec de folijs. ſ. bonis verbis. ſ. ra/
tiocinando. aduocādo. iudicando. p̄dicādo
diſputando. Nec cōtentat̄ de vmbꝛa p̄latio/
num. dignitatū. dominij. officioꝛū. ſub cuiꝰ
vmbꝛa multi ſe ponūt. Sed vult fructꝰ dul
ces et ſapidos bonoꝛū operū. intm̄ ꝙ ſi aliq̄
ꝑſona haberet omnia p̄dicta. ſ. radices ⁊c̄. et
nō haberet fructū bonoꝛū operū talis eſſet i
ira dei. Ecce q̄d dic̄ xp̄s. Ois arboꝛ que nō
facit fructū bonū excidet̄ ⁊ in ig. mit. Math
iij. et. vij. Patet ḡ rōne ꝙ bona opa in hac vi/
ta ꝑ nos facta dicunt̄ fructꝰ. De hoc auctās
xp̄i di. Ego elegi vos vt eatis ⁊ fructū affera
tis. ⁊ fructꝰ veſter maneat. Joh. xv. Ego ele
gi vos. Sicut homo eligit arboꝛē de nemo/
re et plātat in ſuo oꝛto, ita deꝰ eligit xp̄ianos

de nemore infidelium. ꝛ plātat ī orto eccleſie.
No. vt eatis.ſ. de v̄tute ī v̄tutē ꝓficiēdo. Cū
ḡ beat᷒ Laurēti᷒ ī vita ſua abūdauerit ī fru/
ctibꝫ bonoꝝ opeꝝ ꝛ pſeuerauerit vſqꝫ in finē
poſſum᷒ ſibi dicere thema. Beate Laurenti
habetis fructū vr̄m in ſanctificatiōꝫ. Pꝫ the
ma. Nō inuenio in beato Laurētio ꝙ hūit
tres fruct᷒ ſanctificatiōis bonoꝝ operū.

¶ Prim᷒ eſt de abſtinētia pſonali.
¶ Secūdus eſt de miſcdia ꝓximali.
¶ Terti᷒ fruct᷒ eſt de paſſia martyriali.

Et p q̄libet poſſum᷒ dicere thema mōꝓpoſi/
tū. Habetꝫ fructū ve. ꝛc. ¶ Dico p̄mo ꝙ bea
tus Laurēti᷒ ſic arbor bona ī orto ſcē ecclīe
plātata fecit fructū de abſtinētia pſonali. qꝛ
ſp abſtinuit a vicijs ꝛ pctis a vanitatibꝫ mū/
di. in tribꝫ locꝫ. Prio ī ciuitate oſtha. Scdo
in ceſaraugusta. Tertio ī roma. ¶ De p̄mo
ſciendū ē ꝙ ipe fuit de oſtha natus d̄ magno
genere multū dilect᷒. ꝛ licꝫ ī domibꝫ magno
rū fuiſſet nutrit᷒. tñ. b. Laurenti᷒ abſtinuit a
ludis pueroꝝ qꝛ iā incipiebat timere deū. ca
uebat a mēdacijs a iuramētis. ꝛ orabat deū
q̄tidie. Dicat̄ h mod᷒ viuēdi. Recte fuit com
pletū ī eo illud v̄bū Salomonis. Puer erā
ingenioſus. ꝛ ſortit᷒ ſū aiaꝫ bonā. Sap. viij.
Si em̄ videbat aliquē ſcutiferū vicioſuꝫ in
domo pr̄is ſui vitabat illū. qꝛ magnū ꝑicu/
lū eſt pueris ſi in puericia dāt ſe alicui pctō.
qꝛ qñ ſūt magni vix pñt ſe ab illo cauere. Jō
legit̄ de alexādro magno. ꝙ dū eſſet puer pr̄
ei᷒ cōmiſit ipm vni mgr̄o q̄ oñdit ſibi aliqua
magna vicia. Et qñ fuit magn᷒ volebat ab/
ſtinere ꝛ nō poterat. Et diſplicebat ſibi ꝓpter
qd̄ occidit mgr̄m ſuū vocatū Leonidē. ꝛ iux
ta nomē ſuū dedit ipm leoni viuū. Jō mlt̄ū
debēt cauere a ſocietate malaꝝ pſōaꝝ. Jta fe
cit beat᷒ Laurēti᷒. ꝛ videt̄ in eo fuiſſe ꝯpletū
verbū ſacre ſcp̄ture. Bonū eſt viro cū porta
uerit iugū dn̄i ab adoleſcētia ſua. Treno. iij.
Nota iugū. ſ. bone inſtructiōis. Scdo abſti
nuit in ceſaraugusta. qꝛ qñ habuit diſcretio
nem. dimiſſa domo patris iuit ad ceſarau/
guſtā ad ſtudendū. Nō iam ſcitis ſtudētes
quātas ſtulticias faciunt ꝛ diſſolutiōes. ſed
beat᷒ Laurēti᷒ abſtinuit ab oibꝫ. ꝯfitebat̄ ſe/
pe ꝛ cōicabat. ꝛ ſtudebat pl᷒ ī die q̄ alij ī vna
hebdomada. domabat carnē ſuā. ꝛ ſic ſerua/
bat ſe ī v̄ginitate. intm̄ ꝙ odor bone fame ſue
redolebat etiā vſqꝫ romā. ꝛ fuit in eo verifica
tū v̄bū ſacre ſcp̄ture dicētis. Memēto crea/
toris tui in diebꝫ iuuētutꝫ tue añq̄ veniat tē/
pus afflictiōis tue. i. ſenectutꝫ. Eccs. xij. Ter
tio iuit romā. Et ecce ſanct᷒ Sixt᷒ pap̄ va/
dēs ad celebrādū ꝯſiliū toletanū fecit trāſi/
tū p ceſaraugustā. et audita fama. b. Laurē/
tij vocauit eū. ꝛ ſcita ſua ſanctitate duxit euꝫ
ſecū. Quē habuit ita carū ꝛ dilectū ꝙ papa
nolebat miſſā celebrare ſine eo. Jtē qñ pap̄
cōicabat ꝓp̄lm. Dicat̄ qꝺ̄ ꝯſecrabat multas
hoſtias ꝛc. Tūc adhuc dabat̄ etiā de ſāguīe
xp̄i cōicātibꝫ. ꝛ cōmiſit. b. Laurētio dn̄ici ſā/
guinis diſpēſatiōꝫ. ſꝫ poſtmodū fuit ſtatutū
ꝙ nō daret̄ ſanguis ꝓp̄lo cōmuni ꝓpt̄ ꝑicula
q̄ pñt ſequi ꝛ ſcādala. qꝛ etiā iā in hoſtia ꝯſe/
crata ē ſanguis xp̄i ex naturali ꝯcomitātia ꝛc̄
Deinde pap̄ fecit eū diaconū cardinalē. ſꝫ ꝯ
diceret. ſꝫ ꝓpt̄ obediētiā acceptauit. Beat᷒ ſte
phan᷒ ꝛ laurēti᷒ fuerūt diaconi cardinales.
Et officiū iſtō nōdū noīabat̄ iſto noie cardi
nales. ſꝫ nō credatꝫ ꝙ ex h ipe mutauerit ſta/
tū vel ſuū modū viuēdi. ſꝫ vixit ſic ꝑus ī cibo
potu ꝛ veſtitu ꝛ abſtinētijs. Ecce quō beat᷒
Laurēti᷒ fecit fruct᷒ de abſtinētia pſonali. ꝛ
poſſum᷒ ſibi dicere thema. Habetis fructū
ve. ꝛc. Et ꝯcordat auctas Pauli di. Hec eſt
volūtas dei ſanctificatio vr̄a vt abſtineatis
vos a fornicatiōe. vt ſciat vnuſq̄ſqꝫ vas ſuū
poſſidere ī ſanctificatiōe ꝛ ī honore. nō in paſ
ſione deſiderij. ſicut ꝛ gentes q̄ ignorāt deū.
j. ad Theſ. iiij. ¶ Scdo beat᷒ Laurēti᷒ fecit
fructū de miſcdia ꝓximali. qꝛ ita erat miſeri/
cors ꝙ nihil ſibi retinebat ſꝫ totū dabat pau
peribꝫ xp̄i. Nam tūc tpis erat in roma impe/
rator quidā xp̄ian᷒ noie Philipp᷒. q̄ d̄r fuiſſe
ꝯuerſus a btō Laurētio. Sꝫ poſt fuit impe
rator quidā tyrann᷒ noie Deci᷒. maxim᷒ pſe
cutor xp̄ianoꝝ. q̄ ſciens ꝙ ſu᷒ p̄deceſſor dede
rat ecclīe totū ſuū theſaurū voluit repetere
violenter dictū theſaurū. Hoc ſciēs. b. Lau
renti᷒ diſtribuit totū theſauruꝫ ꝛ pquirebat
romā q̄ tūc erat maxia. ꝛ vbi iueniebat xp̄ia/
nos abſconditos metu impatoris dabat eis
elemoſynā. Primo in aīa eos ꝯfortādo in fi/
de. ſecūdo corpa eoꝝ reficiēdo de illo theſau
ro. Nota ex legenda ſua quō curauit illā vi/
duā q̄ habebat in domo ſua mlt̄os xp̄ianos
abſcōditos. et dedit eis largas elemoſynas.
ꝛ ꝯfortauit eos. ꝛ dixit. ꝙ miles nō pōt meli᷒
mori q̄ in iuſto bello. ꝛ illuminauit cecos. et
ſic diſtribuit totū theſaurū ī pijs cauſis. Jō
cantat ecclīa. Laurenti᷒ bonū op᷒ opat᷒ ē. q̄
p ſignū crucꝫ cecoſ illumīauit ꝛ theſauroſ ec
cleſie dedit paupibꝫ. Ecce fruct᷒. b. Laurētij

de miſcðia primali. Moralit̄.b.laurēti⁹ de/
dit in h̄ exēplū diuitib⁹ et potētib⁹ q̄lit̄ ſe de/
bēt hr̄e i pecunijs. Nā cogitauit.b. Laurēti⁹
q̄ nō poſſet illū theſaur̄ retinere i pecunijs ꝯ̄
impatorē. Jdo p̄ man⁹ paupez miſit in celū
ꝓpter h̄ dixit impatori.theſaur̄ q̄rēti. Facul
tates eccl'ie q̄s req̄ris.man⁹ paupez in celuz
deportauerūt. Videt̄ ḡ q̄ man⁹ paupez ſint
mēſe cāpſoꝝ. Et dico q̄ ſic.ꝛ p̄ xp̄m ſūt aſſe/
curate. ecce inſtr̄m ſecuritat̄ ex ſcptura. Da
paupib⁹ ꝛ hēbis theſaur̄ in celo. Math.xix.
Nihil pōt p̄di. Nō audite.oēs ſcim⁹ q̄ non
poſſumus diu retinere nec poſſidere diuiti/
as h⁹ mōi.q̄ꝛ hodie vl' cras oꝫ eas dimittere
Sꝫ ſi vult̄ ne p̄dant̄. det̄ in man⁹ paupez.
Nūq̄d eēt maḡ ſtulticia diuiti p̄iculoſū paſ/
ſū trāſire.in q̄ oēs dep̄dant̄.ſi ſecū vellet por/
tare pecunias.nūq̄d eſſet meli⁹ dare in mēſa
cāpſorib⁹ ꝛc̄. Multi ſūt i hac ſtulticia. Oēs
hēm⁹ trāſire paſſū mort̄ p̄iculoſū vbi oēs de
p̄dant̄. Fures ſūt vxor ꝛ filij ꝛ ſcutiferi. Naꝫ
qn̄ medic⁹ dic̄.factū ē.dic̄ vxor. Per virginē
mariā ciſta cū pecunia erit mea. Scutiferi
ꝛ p̄entes rapiūt.ꝛ aīa nuda vadit ad iudiciū
Ad quā dt̄ xp̄s. Et quō venis ita. Et ſi rn̄dꝫ
Dn̄e fui dep̄data. Tūc xp̄s dicet. Quare nō
dediſti pecuniā meā ad menſā.ꝛ ego veniēs
cū vſuris.i.creſcētijs vtiq̄ exegiſſeꝫ illā. Lu.
xix. Quō ille ſe poterit excuſare. nll'o mō. niſi
dicat.dn̄e fui ſtult⁹. Et xp̄s dicet. Jō vadas
ad hoſpitale ſtultoꝝ.ꝛ remittit eū ad īfernū.
Jō recipiatis exemplū a.b. Lau. ꝛ habebit̄
theſaurū in celo. Jlle diligit pecunias q̄ eas
cuſtodit eternalit̄. ꝛ nō ille q̄ dep̄dat̄. Bn̄di/
ct⁹ eſt q̄ nō dimittit filio on⁹ reſtitutiōis. Jō
Jac.iij. Que de ſurſū ē ſapia.eſt bonis ꝯſen/
tiēs.plena mia ꝛ fructib⁹ bonis. ¶ Tertio fe
cit fructū de pacia martyriali. Jnuenio q̄ ſu
ſtinuit decē tormēta.et in oīb⁹ hūit patiētiā.
Primū. Nā vidēs impator q̄ nō poterat ha
bere theſauros.oppoſuit ſibi titulū xp̄ianita
tis.ꝓpter qd̄ fuit capt⁹ ꝛ in tenebroſo ꝛ fetido
carcere corp⁹ detinebat̄.ſꝫ aīa ꝯtēplabat̄ trā
ſiens p̄ choros angeloꝝ.ꝛ ſic ꝯſolabat̄ ibi.et
pōt dici de eo. Om̄ in hac p̄egrinatōne ſolo
corp̄e cōſtitut⁹ cogitatiōe ꝛ auiditate in illa
et̄na patria ꝯuerſat⁹ ē. Scd̄m tormētū fuit.
Nā poſtq̄ꝫ mult̄ dieb⁹ fuit i carcere ſine cibo
ꝛ potu.cogitauit Deci⁹ q̄ eēt debilitat⁹. ꝛ fe/
cit ip̄m venire corā ſe di. Vel habes dijs ſa/
crificare vel mori. Et ait Laurēti⁹. O ſtulte
ꝛ quō dic̄ q̄ dimittā deū ꝛ adorē idola. Jn/
dignat⁹ Deci⁹ fecit eū p̄cutere fortit̄ cū bacu
lis.ꝛ in q̄libet ictu dicebat ih̄s. et ſic patiēter
ſuſtinuit. Tertiū tormētū fuit.q̄ꝛ poſit⁹ i ecu
leo ꝛ ſcorpiōib⁹ ceſus di. Abnega xp̄m. rn̄dit
Jnfelix.has epulas ego ſp̄ optaui. Quartū
tormētū fuit de laminis ferreis ignit̄ ei⁹ la/
terib⁹ appoſitis.q̄ cū ſentiret maximū dolorē
dixit. Jgne me examīaſti.ꝛ nō eſt īuēta i me
iniq̄tas. Quītū tormētū fuit. q̄ꝛ Deci⁹ iuſſit
eū plūbatis duriſſime cedi. et miraculū ē q̄
tantū viuebat. Jſtud tormētū fuit aſpez.in/
tātū q̄ clamauit.b. Lau.di. Dn̄e ih̄u accipe
ſp̄m meū. Jn inſtāti vox venit ip̄o Decio au
diēte di. Adhuc m'lta certamia tibi debent̄.
Sextū fuit cū pectinib⁹ ferreis ꝛc̄. Tūc af/
fuit angel⁹ dei cū lintheo tergēs ei⁹ vulnera.
Et tūc miles q̄dā roman⁹ nomie credidit in
xp̄m. Et clamauit ad beatū Lau.di. Video
an̄ te iuuenē pulcherrimū ſtantē ꝛ lītheo ter
gentē vulnera tua.ꝛ baptiſat⁹ fuit a.b. Lau.
Septimū tormētū.q̄ꝛ ne ſic moreret̄ fuit po
ſit⁹ in alio carcere ſine cibo ꝛ potu ꝛ ꝯſolati/
one aliq̄.ſꝫ poterat ip̄e dicere cum ap̄lo. Nr̄a
ꝯuerſatio i celis ē.ad Phil'.iij. Octauū tor/
mentū fuit de craticula.q̄ꝛ Deci⁹ fecit eū ve/
nire coram ſe.ꝛ ait.ſacrifica dijs.ſin aūt.nox
iſta i tuis expēdet̄ ſupplicijs. Cūq̄ ſacrifica/
re nollet.miſtri exutū ſup̄ cratā ferreā poſue
rūt ꝛ extēderūt prunis ſuppoſit̄. cogitate tor
mentū. Nonū fuit de furc̄ ferreis q̄b⁹ eū cō/
p̄ſſerūt vt diutius aſſaret̄. Jp̄e aūt letiſſimo
vultu reſpexit ad impatorem di. Ecce miſer
aſſaſti vnā p̄tē.gira aliā ꝛ māduca.q̄ꝛ iam vi
deo qd̄ diu deſideraui. Decimū fuit de ſale i
igne poſito. Et tunc orauit.b. Lau.di. Gr̄as
ago tibi dn̄e q̄ꝛ cū patia dediſti mihi victoriā
ꝛ tradidit ſp̄m. Et ecce quō fact⁹ ē mō gl'io/
ſus.ꝛ fecit fructū de patia martyriali. Et pōt
de eo v̄ificari ꝓphia in p̄s.cxxxj. Jnimicos ei⁹
ſcꝫ Deciū ꝛ miſtros eius induā ꝯfuſiōe. ſup̄
ip̄m aūt efflorebit ſanctificatio mea ꝓpter fru
ctū martyrialis patiētie. ḡ beate Laurēti ha
betis fructū vr̄m in ſanctificationē.

¶ De beato Dominico.

V Os eſtis ſal terre

Math.v.originaliter ꝛ in euange/
lio hodierno recitatiue ſcribit̄ ver/
bū iſtd̄. Sicut totū officiū ꝛ ſolēnitas p̄ntis
diei ē gl'ioſiſſimi p̄ris ꝛ dn̄i nr̄i ꝯfeſſor̄ beati
Dn̄ici. ita et ſmo nr̄. Si placet deo hēbim⁹
m'ltas bonas doctrias ꝛc̄. Sꝫ p⁹ ſalutet̄ vgo

maria ꝛc. Pro aliq̄ declaratiõe hꝰ vbi ꝛ itro/
ductiõe materie p̄dicãde ſciẽdū ꝙ oẽs creatu
re corꝑales viſibiles q̄ ſūt in h̄ mõdo hñt vnū
officiū i generali.ſ.repn̄tare et ſignificare res
ſpūales ꝛ iuiſibiles. Et iſta ē vna rõ de p̄nci/
palioribꝫ q̄re deꝰ creauit mõm qꝛ ad r̄pn̄tãdū
res iuiſibiles ꝛ ſpūales. Rõ eſt. qꝛ q̄ƺdiu viui
mꝰ ꝛ ſumꝰ mortales i hac vita nõ poſſumus
vidẽ res ſpūales niſi ꝑ figuras ꝛ repn̄tatões
ſil'es. Defectꝰ hꝰ ē ex ꝑte carnis q̄ ipedit. qꝛ n̄
põt vidẽ niſi corꝑalia. ſic ille q̄ corã oc'lis te/
neret berillos virides vl' rubeas q̄cq̄d videt
eẽt viride vl' rubeū. defectꝰ nõ ē ex ꝑte oc'loꝝ
ſꝫ de vitrꝫ ſiue berillis. neſciẽtes repn̄tare ni
ſi ſub colore ſuo. Ita ē de nob. Oc'li aĩe hñt
corpꝰ ſic berillos Iõ n̄ pn̄t vidẽ niſi corꝑalia
ſꝫ dimiſſis berill'.ſ.carnes ſtati vidẽt ſpūalia.
angelos aĩas. Ecce defectꝰ. vñ ē ꝙ i hac vita
nõ videmꝰ res ſpūales. Et iſta ē cõis doctrĩa
in ph̄ia in.iij. de aĩa. ꝛ in theologia. Dicit em̄
ph̄us. ipoſſibile ē nos itelligere niſi ꝑ fantaſ/
mata.i.ſil'itudĩes. in theologia etiã d̄r diony
ſiꝰ. Impoſſibile ē nob alit' lucere diuinū lu/
mẽ niſi velamine figuraꝝ fuerit circũuelatū.
Propt' h̄ ſciẽs deꝰ ꝙ ſpūalia a nob in h̄ mõdo
nõ pn̄t videri creauit mõm in q̄ q̄libꝫ creat'a
quãtūcūƺ mĩma repn̄tat et figurat ſpūalia.
Verbi gr̄a. nullꝰ v̄rm vidit vnq̄ƺ i hoc mõdo
xp̄m nec v̄ginē mariã. nec aliquē apl'orū. Iõ
ſubtil' pictor pingit imagies. nõ ad adorãdū
ſꝫ ad repn̄tãdū xp̄m. v̄ginē mariã ꝛ alios ſan
ctos. Iõ deꝰ ſubtiliſſimꝰ depigit iſtū mūduꝫ
tanq̄ƺ tabulū plenū imagibꝫ ad repn̄tãdū.
Iõ d̄r apl's. Inuiſibilia dei a creat'a mūdi ꝑ
ea q̄ facta ſ't itellecta ꝯſpiciūt' ſempit'na q̄ꝫ v̄tꝰ
eiꝰ ꝛ diuitas. ita vt ſint iexcuſabiles. ad Ro. j.
Pꝫ ḡ doctrĩa iſta ꝑ rõem ꝛ auctãtē ꝙ oẽs cre
ature corꝑales hñt idē officiū generale. Iõo
illa iuiſibil' ꝛ ſpūal' ꝑfectio aploꝝ ꝛ illoꝝ tenē
tiū vitã apl'icã voluit xp̄s vt ꝑ vnã creaturã
corꝑalē figuraret'.ſ.ꝑ ſal. Iõ dixit xp̄s apl'is ꝛ
vitã apl'icã tenētibꝫ ꝛ ſingl'arit'.b. Dñico p̄ri
nr̄o. Vos eſtꝫ ſal t're. Mõ pꝫ the. Et ego ſū i
materia p̄dicãda quã volo vob p̄dicare. No
taui ego tres ꝓprietates i ſale ꝑ q̄s v̄cat mihi
apl'os ꝛ ſingularit'.b. Dñicū patrē nr̄m.

¶ Primo ſal emūdat de infectiõe.

¶ Scd̄o ſal p̄ſeruat a corruptiõe.

¶ Tertio delectat i refectiõe.

Ex iſtis tribꝫ cõditiõibꝫ ſal repn̄tat.b. dñicū.
Iõ ſibi ſingl'arit' d̄r. Vos eſtꝫ ſal t're. Dico
p̄mo ꝙ ſal emūdat d̄ infectiõe. de h̄. iiij. Reg.
ij. dic' textꝰ ꝙ ille ſanctꝰ ꝓph̄a ꝛ amicꝰ dei Hel/
ſeꝰ veīt ad ciuitatē hiericho. ꝛ ꝓceres ꝛ recto/
res ciuitatꝫ venert' ad eū dicētes ſibi ꝙ illa ci
uitas erat nobil' ꝛ pulchra. hñs bonū t'rito/
riū ſꝫ hꝫ defectū. qꝛ aq̄ ſ't infecte. ꝛ faciūt terrã
ſterilē ꝛ inflãt ꝑſonas q̄ bibūt d̄ illa aq̄. Iõ p̄z
vos q̄ eſtꝫ ita ſanctꝰ ꝛ amicꝰ d̄i poſſetꝫ i h̄ ꝓui
dere ꝛ dare remediū. Rñdit ꝓph̄a. placet mi/
hi. Afferte mihi vas nouū. Cūƺ attuliſſent
vas dixit. mõ habeã ſal. qd̄ cū attuliſſēt ſpar/
ſit ſup aq̄s. Hoc facto dixit. Hec d̄r dñs deꝰ.
Sanaui has aq̄ſ. Sanate ſūt ḡ aq̄ i diē hãc
iuxta v̄bū Heliſei. qd̄ locutus ē. iiij. Regū. ij.

¶ Hic ſūt q̄ttuor ſecreta declarãda. Primo q̄
eſt ciuitas hiericho. ſcd̄o q̄ ſūt iſte aq̄ infecte.
tertio q̄d ē vas nouū. q̄rto q̄d ſal ſanãs ꝛ pu/
rificãs aquas. Ciuitas hiericho ſig̃t eccl'iã.
Hiericho ſ'm hebraicã iterp̄tatiõꝫ interp̄tat'
luna. Ecce xp̄ianitas vniuerſal'.ſ. eccl'ia q̄ re
cte facit curſū lune. Naꝫ iu luna iuenio ſeptē
d̄ñas ſeu ſtatꝰ. Primo ē noua. ſcd̄o eſt creſcēs.
tertio plena. q̄rto minuēs. q̄nto ē girãs. ſexto
eſt eclipſans. ſeptĩo erit ꝑfecta. Idē de eccl'ia

¶ Primo fuit vt luna noua t̄pe apl'oꝝ. qꝛ tunc
primo apparuit xp̄ianitas ꝛ ſtricta. ꝛ tūc ſimpl'r
ibãt xp̄iani nõ hẽbãt tot ſupbias nec vanita/
tes i platis ſic mõ. ¶ Scd̄o poſt fuit creſcēs
t̄pe martyrū. qꝛ ex miracl'is q̄ fiebãt tūc mlt'i
ꝯuertebant'. ꝛ ſic eccl'ia augmētabat'. ¶ Ter
tio fuit plena t̄pe ſctõꝝ doctoꝝ. qꝛ ex coꝝ p̄di
catiõibꝫ ꝛ doctrinis ꝛ exēplis ſanctitatꝫ totū
mūduꝫ illumiauerūt. qꝛ t̄pe Auguſtini tota
affrica erat xp̄ianoꝝ. ¶ Quarto fuit minuēs
ſcꝫ t̄pe q̄ religiões p̄dicatoꝝ ꝛ minoꝝ incepe
rūt. qꝛ tūc ꝓpter pctã cito ꝛ ſubito ꝑijſſent Iõ
ad corrigēdū illa pctã venerūt iſte religiões.

¶ Quito mõ eſt girans. q̄n luna girat' nõ vi/
det' ꝑ duos vl' tres dies. Ita mõ q̄ſi nll'a obe
dientia exhibet' pape. dicētibꝫ q̄buſdã. ꝙ pa/
pa ſit ſup ꝯſiliū. alij ecõuerſo ¶ Sexto ecli/
pſabit'. ꝛ h̄ t̄pe antixp̄i. qꝛ tūc q̄ſi mortua appa
rebit. Sic dicūt ſimplices. q̄n luna eclipſa/
bit' dicūt ꝙ morit'. ꝛ tota apparet ſanguinea.
Talis erit t̄pe antixp̄i ꝓpt' ſanguis xp̄ianorū
effuſionē ¶ Septio pꝰ mortē antixp̄i erit ꝑ/
fecta. qꝛ tūc oẽs ad fidem xp̄i reuertēt'. Ecce
curſꝰ eccl'ie. Iõ eccl'a ſignificat' ꝑ hiericho. i.
lunã. ꝛ de vltio ſtatu d̄r dd̄. Sic luna ꝑfecta
in eternū. ꝛ teſtis in celo fidelis. i p̄s. lxxxviij.

¶ Scd̄o videndū eſt q̄ ſūt aq̄ infecte hꝰ ciui
tatꝫ. Iſte aque ſūt vicia. pctã. ꝛ mali modi vi
uendi xp̄ianorū. qꝛ ante aduētū beati Dñici

oĩs gentes erãt infecte. Fides obliuiſcebaꝛ ꝟtutes erãt iã faſtidiũ. de h̄ Apoc. viij. Multi hoĩes mortui ſũt de aq̄s. q2 amare facte ſt. ſ3 dixit heliſeꝰ. habeaꝛ vas nouũ. Ecce ordo p̄dicatoꝝ dr̄ vas. q2 cõtinet pl'es frẽs. dr̄ nouũ ⁊ vetꝰ plꝰq̃ oẽs. Si volumꝰ loq̄ q̄tũ ad vota eẽntialia. q̄ ſũt. ſ. caſtitas angelicaꝛ. pauptas aplĩcalis ſiue euãgelicalis. et obediẽtia generaꝛ. Et q̄tũ ad officiũ p̄dicatiõis. qꝺ ẽ p mo̅ꝺm diſcurrere. nõ cameras edificare. Iſta eſt religio. b. Dñici q̄tũ ad eẽntialia. totũ h̄ iã xp̄s ordiauit. Primꝰ p̄oꝛ fuit xp̄s. q2 dicͭ. s. Tho. in ſcꝺa ſcꝺe. q. lxxxviij. ar. iiij. ad tertiũ ꝙ apl̄i relinquẽtes oĩa ꝓpt̃ xp̄m vouerũt pñiẽtia ad pfectiõis ſtatũ. Ex q̄ eliciꝛ ꝙ iſta vouerũt. ſ. caſtitatẽ. paupꝫtatẽ. ⁊ obediẽtia3 xp̄o. Itẽ de officio p̄dicatiõis p̄cepit eis di. Euntes i mũdũ vniuerſũ p̄dicate euãgeliũ oi creature Mar. vlt. Ecce h̄ religio xp̄i. Iſtamet eſt. b. Dñi. Deamꝰ ḡ et teneamꝰ ſup nos tria vota. ſ. caſtitatẽ angelicalẽ. paupꝫtatẽ euãgelicalẽ. obediẽtiã generalẽ al's caueat ſibi q̄lib3 de ordie iſto. Itẽ ire ad p̄dicãdũ n̄ ponere ſe i vno loco. Iõ dr̄ hiſtoria. b. dñici. Cogitauit iſtituere ordie3 q̄ frm̃ p̄dicatoꝝ diceref ⁊ eẽt. Ecce ḡ quõ ẽ religio antiq̄. Et bonꝰ religioſꝰ iſta ꝟuãs i iudicio generali q̄n reges ⁊ magni p̄lati ſtabũt in t̃ra cũ aliis. ip̃e ſtabit cũ apl'is alte cũ iudice. ſ. cũ xp̄o. O q̄lis honoꝛ erit iſte Hic rñdeꝛ vni q̄ſtiõi litigioſe q̄ ẽ int̃ clericos ⁊ religioſos. Dicũt clerici ꝙ ip̄i fuer̃t anteq̄ religioſi. qꝺ nõ ẽ. Nã nõ fuer̃t cl'ici vſq3 i diẽ cene. ⁊ tñ p̄us fuerũt religioſi. ſ. apl̄i q̄ p̄dicta vouerũt. ſ3 religio. b. dñici dr̄ vas nouũ q̄tũ ad cerimonias. vt. ſ. portemꝰ cap̄pã nigrã et ſcapulare albũ ⁊c. Itẽ ꝙ comedãꝰ in refectorio ⁊ ſil'ia. q̄tũ ad iſtas cerimonias ẽ vas nouũ. De iſto vaſe poſſũꝰ dicere qꝺ xp̄s dixit ꝺ Paulo q̄ fuit p̄mꝰ i officio p̄dicatiõis. p̄mꝰ. i. p̄ncipaꝛ ⁊ vltiꝰ q̄tũ ad vocatiõe3 ad apl'atũ. Uas electiõis ẽ mihi iſte. ſ. ordo p̄dicatoꝝ vt portet nomẽ meũ corã gẽtibꝫ ⁊ regibꝫ. Act. ix.

¶ Quarto videdũ ẽ. q̄d ẽ ſal i vaſe. Ecce h̄. b. Dñicꝰ in vaſe ordinis. ⁊ ex p̄ma ꝓprietate. q2 ſal emũdat ꝺ infectiõe. Sic. b. Dñicꝰ poſitꝰ i vaſe nouo emũdat infectiões pctõꝝ hꝰ mꝺi. Nã totꝰ mũdꝰ erat infectꝰ ꝺ mag̃ iuidia ad inuicẽ. ſ3 venit. b. dñicꝰ p̄dicãs charitatẽ dei et p̄ximi. ⁊ h̄ figurauit deꝰ. Nã mr̃ eiꝰ vidit i ſõnis ſe geſtare catulũ. accẽſã in oꝛe faculã baiulantẽ. q̄ egreſſus ex vtero totũ mũdũ incẽdere videbaꝛ. De q̄ mr̃ admirans illũiata fuit a deo di. ꝙ filiꝰ ſuꝰ eẽt canis magnꝰ ꝺ ouili xp̄i. q̄ latraret ꝯ lupos iferni. ignis i oꝛe eiꝰ. q2 debuit mo̅ꝺm inflamare i amoꝛe dei ⁊ p̄ximi. Itẽ ab infectiõe luxurie. q2 añ aduẽtũ. b. dñici tãta erat infectio hꝰ pcti ꝙ q̄ſi nullꝰ erat mũdꝰ. ſ3 veit. b. dñicꝰ p̄dicãdo caſtitatẽ ⁊ puritatẽ. ad q̄s gẽtes habuerũt deuotiõ3. Hoc iã añ figurauit ds̄. q2 mr̃i ſp̄ũali viſꝰ ẽ. b. dñi. puer q̄ſi ſtellã hñs i frõte q̄ totã terrã ſuo lumine pluſtrabat. Que ſtupefacta mr̃i eiꝰ cu3 ingẽti gaudio qꝺ viderat nũciauit. In quo innuiꝛ ꝙ ſic̃ ſtella ẽ pura ⁊ clara. ſic ip̃e debebat inducere gẽtes ad claritatẽ ⁊ puritatẽ caſtitatis. Itẽ totꝰ mũdꝰ erat infectꝰ ſup̄bia. põpa. ⁊ vanitate. S3 ad p̄dicatiõ3 ⁊ doctrinã ⁊ exẽplũ. b. dñici mlt̃e pſone hũiliabanꝛ dimittẽdo vanitates ornamẽtoꝝ. ſcutiferoꝝ. eq̄rũ vaſoꝝ auri ⁊ argẽti ⁊ ſil'ia Hoc oñdit deꝰ. q2 cũ eẽt delicate nutritus puer forte vniꝰ anni dep̄henſus ẽ frequẽter lecto relicto ſup terrã accũbere oñdẽs hũilitatẽ. Itẽ mũdꝰ erat infectꝰ ꝺ gula. Iam vix q̄dragesima cog̃ſcebaꝛ nec ieiunia q̄tuoꝛ tp̄m. nec vigilia ſc̄oꝝ. S3 b. Dñicꝰ emũdauit ab iſta infectõe. qꝺ oñdit q̄n ip̃e decẽnio abſtinuit a vino. ieiunabat ſe pei pane ⁊ aq̄. Itẽ mũdꝰ erat infectꝰ de auaricia. de vſurꝫ. furtis. rapinis. deceptiõibus. S3. b. Dñicꝰ p̄dicãdo ⁊ p exẽplũ emũdauit. Hoc ſignificauit ope. dũ eẽt in valentia vbi erat fames mag̃ et paupes moriebanꝛ fame. diuites dicebãt. cuſtodiamꝰ bona nr̃a p nob ⁊ filiis nr̃is. q2 iſtꝺ neſcimꝰ q̄tũ durabit. S3 b. Dñicꝰ vendidit libꝛos ⁊ ſup̄pellectilia ⁊c. ⁊ oĩa dedit paup̄ibꝫ. ꝓpt̃ qꝺ diuites ꝓuocati eiꝰ exemplo fecerũt elemoſynas. Itẽ de pctõ ire q2 gẽtes nolebãt dimitt̃e ſeu remitt̃e iniurias. ſ3 deſiderabãt vindictã. S3 venit. b. dñicus p̄dicãs patiã3 ⁊ faciebãt pacẽ. Hoc oſtẽdit ope. q2 q̄n p̄dicabat in quaquarſona vbi erãt multi heretici et faciebãt ſibi multa vituperia. lutũ ⁊ alia p̄iiciebãt in eũ. et ſuſtinebat patienꝛ. Itẽ mũdꝰ erat ocioſus in bonis ſp̄ũalibꝫ. nullꝰ curabat facere pñia3. S3. b. dñicꝰ eam oſtendit ꝟbo ⁊ exẽplo. q2 ter in die diſciplinabat ſe cũ cathena ferrea. Pꝫ ꝙ. b. dñicꝰ vt ſal poſitũ i vaſe nouo ſanauit ⁊ emũdauit aquas pctõꝝ. Iõ de. b. dñico põt intelligi verbũ Auguſtini in omeꝛ. Aquis pctõꝝ quoꝝ ꝯdiendis extinguẽdiſq3 fetoꝛibꝫ apoſtolicũ ſalẽ dñs miſit. ¶ Dico ꝙ ſc̄ꝺa conditio ſalis eſt ꝙ p̄ſeruat de corruptõne. Nõ tm̃ corruptionẽ factã curat ⁊ emũdat. imo etia3.

p̄ſeruat. Hoc pꝫ qꝛ qñ hō vult p̄ſeruare car/
nes vl' piſces ponit hō in eis ſal qḋ reſtringit
hūiditates ⁊c̄. Hoc licꝫ ſit claꝝ.tñ auctas de
Thobia. Qui cepit vnū piſcē de q̄ comede/
rūt ptē.cetera ſalierūt q̄ ſufficerēt eis ī via q̄/
uſqꝫ puenirēt ī rageſ ciuitatē medoꝝ. Thob
vj. Ita de.b.dn̄ico. Nā inuenio ꝙ iſte mūdꝰ
debuit corrūpi et finiri bñ ſūt ducēti anni et
vltra elapſi. Sꝫ ꝟgo maria volēs mōm ad/
huc p̄ſuare poſuit ſalē.ſ.b.Dn̄icū ⁊ ſaluauit
mōm. Nā legit̄ in floribꝫ ſctōꝝ ī vita.b.dn̄ici
etiā in duobꝫ locis viſionē quā vidit.b.dn̄icꝰ
et.b.frāciſcꝰ ⁊ aliȷ̄ qñ erāt ī roma laborātes p
ꝯfirmatiōe ordinū ſuoꝝ. de q̄ papa et cardi/
nales reddebāt ſe difficiles de re tā noua. q̄a
petebāt ꝯfirmatiōeꝫ ſtatꝰ plꝰ alte et plꝰ baſſe.
Alte ꝑpt' vitā ꝯtemplatiuā in ſtudio ⁊ actiuā.
Nā op̄a ſpūalia exercēdo celebrādo p̄dican
do. vbi ſatiant̄ famelici ꝟbo dei. ignorātes ī
fide inſtruūt̄ ⁊c̄. Et mortui i.pctōres ſcpeliūt̄
ī vulneribꝫ xp̄i. Itē captiui dyaboli redimūt̄
Exercitat̄ militia. qꝛ demones vincunt̄. O
q̄t caſtra.i.pctōres et p̄dicatiōe ſubȷ̄ciūt̄ xp̄o
Scḋo tā baſſe. qꝛ deſpectū nimis qꝛ mēdi/
cātes.iḋo papa nolebat ꝯfirmare qꝛ nō erāt
reddituati. Cūqꝫ vna nocte beatꝰ dn̄icꝰ eēt
in quadā eccl'ia orās. ⁊ beatꝰ frāciſcus ī alia.
viſus ē eis xp̄s cū tribꝫ lāceis volēs mūdum
deſtruere. Dū aūt iſti ſancti dicerēt intra ſe.
O ſi nullꝰ ſanctꝰ erit ī celo q̄ reuocet iſtā irā.
Et ſubito venit ꝟgo Maria.ſic̄ veniret mu/
lier feſtina ad eripiendū filiū a lupis deuorā
dū.dicēs.O fili mō portatꝫ lāceas q̄ ꝯſueui/
ſtis portare clauos in manibꝫ vr̄is ꝓ mūdo.
Rn̄dit xp̄s audiētibꝫ ſanctꝫ dn̄ico ⁊ frāciſco.
Mater mea ⁊ amplꝰ q̄d debeo facere cū tot
gr̄as fecerim mōo.miſi patriarchas ⁊ ꝓphas
⁊ illos occiderūt.⁊ finalit' egomet iui ⁊c̄. Di/
cat̄ hiſtoria. vſqꝫ.mō nō parcā. ¶ Iſte tres lā
cee mūdi deſtructiue ſūt tres magne tribula
tiōes mūdo in breui vēture. Prima ē tribula
tio ⁊ pſecutio antixp̄i.lancea pōt dici.qꝛ totū
mundū pforabit ⁊c̄. Scḋa erit conflagratio
mūdi p ignē.totꝰ mūdꝰ cōburet̄ ⁊c̄. Tertia ē
ſn̄ia xp̄i iudicialis. De his tribꝫ lanceis au/
toritas allegorice.ȷ̄ȷ̄. Re.xviȷ̄.de Abſolon fi
lio Dauid ꝓditore et rebelli. ſꝫ interfectꝰ fuit
tribꝫ lāceis a Joab p̄ncipe militie. Dicat̄ hi
ſtoria. Tulit ḡ Joab tres lāceas ī manu ſua
⁊ infixit eas ī corde Abſolon.ȷ̄ȷ̄. Regū.xviȷ̄.
Quare voluit deꝰ vt tribꝫ lanceis Abſolon
occideret̄ cū vna fuit ſufficiēs maxīe homini

ſuſpēſo ⁊c̄. figura fuit. Nā filꝰ ꝓditor deo p̄ri
eſt totꝰ mūdꝰ.iſte faciēs ꝯ dei mādata expel/
lēs patrē ſuū.ſ.deū de mōo q̄ꝺtū pōt. Sꝫ p̄n
ceps militie.ſ.xp̄s interficiet eos tribꝫ p̄dictꝫ
lāceis.⁊ iam tp̄e beati dn̄ici mūdꝰ debebat a
xp̄o deſtrui ⁊ corrūpi.ſꝫ ꝟgo maria poſuit ſal
ſcꝫ Dn̄icū.obtinēs vnā ꝓrogatiōꝫ. Cogitate
mō ħ quō totus mūdꝰ eſt in vna ꝓrogatione
⁊ nō habemꝰ tp̄us certū ſꝫ dixit ꝯditionalit̄.
Si ꝯuertit̄.bene. ſin aūt. nō parcā amodo.
Mō ꝯtemplate ſi mūdus ſit correctꝰ in his
regionibꝫ. Credo ꝙ nunq̄ꝫ fuit tanta pompa
nec vanitas ⁊c̄.ſicut mō eſt.nec tanta luxuria
niſi tp̄e Noe. Nam hoſpitia ſūt plena ⁊ ville
etiam ſunt plene meretricibꝫ. Miſce poma
corrupta cū bonis in breui oīa erunt corru/
pta. Itē de auaricia ⁊ vſuris. qꝛ mutāt noīa
vſuras vocāt falſe cenſualia.qꝛ qñ intētio nō
eſt emēdi nec vendēdi ſꝫ mutuādi vſura eſt.
Itē nec p̄ciū iuſtū q̄cq̄d recipitis vltra ſortē
eſt vſura ⁊ dānatio. Itē de ſymonia ī clericꝫ
oīa ſacramēta finalit' habetꝫ emere aliq̄ mō.
Item de inuidia.ſi aliq̄s inter religioſos ha
bet aliquā excellentiā ꝯuerſandi vel de ſcien
tia vel p̄dicandi aliȷ̄ inuidēt. Idē de clericis
⁊ laicis de gula. Iā videtis qꝛ nec q̄drageſi/
ma ſeruat̄ nec vigilie apl'oꝝ.nec q̄ttuor tēpo
rū ſeruant̄ ⁊c̄. De ira iā videtis. imo qḋ peiꝰ
eſt ꝯ deū ⁊ rōnem. Si aliq̄s facit aliquā in/
iuriā ⁊ nō poſſunt hr̄e illū.interficiūt aliquē
amicū illiꝰ innocentē ꝯ ius diuinū.qꝛ eſt cō/
tra iudiciū diuinū ⁊ hūanū ꝙ innocēs occi/
dat̄. De accidia. Nā ad hoc venit mūdus ꝙ
oēs reputant̄ ocioſi niſi ſit negociator. ſed
ſi vacāt aliq̄ ſuitio dei ⁊ orōni dicunt̄ ocioſi
ſed in ſero apparebit q̄ fuerit ocioſus. Et q̄a
mūdus nō eſt correctꝰ.imo qḋ deteriꝰ ē reli/
giones q̄ erāt date ad corrigendū mūdū iaꝫ
ſunt deſtructe. Vn̄ ſi mō veniret.b.dn̄icꝰ vel
franciſcꝰ nō inuenirēt ſuū ordinē. Cū ergo
mūdus nō ſit correctꝰ q̄d ſequit̄. niſi ꝙ ī bre/
ui corrūpet̄ ante venturꝝ iudiciȷ̄ diē. Et ſic d̄
aliȷ̄s obiectionibꝫ rn̄de ⁊c̄. Ecce ſal.ſ.b.dn̄icꝰ
ꝓpter ħ laudemꝰ deū dicēdo. Bn̄dictꝰ redem
ptor omniū q̄ ſaluti ꝓuidēs hoīm mūdo de
dit ſanctū Dominicū. ¶ Dico tertio ꝙ alia
cōditio ſalis eſt.ꝙ delectat in refectiōe dans
eſcis ſaporem. Licꝫ ſit clarū auctas. Mt ſi ſal
euanuerit.i.defecerit.in q̄ ſaliet̄.ſ.cibꝫ. Mat/
thei.v.ad nihilū valet vltra.ſ.cibꝫ niſi vt mit
tat̄ foras ⁊ cōculcet̄ ab hoībꝫ. Cibꝫ animaꝝ
ſunt op̄a bona et ſpūalia. Auctas. O pamini

nõ cibũ q̃ perit ſꝫ q̃ ꝑmanet in vitam eternã.
Joh.vj. Jõ dixit xp̃s. Ego cibũ habeo mã/
ducare quẽ vos neſcitiſ Joh.iiij. Cibꝰ xp̃i de
q̃ ipſe ſatiat̃ ſũt oꝑa ỽtuoſa. Sꝫ iſte cibꝰ erat
inſipidꝰ añ aduentũ.b.dñici. Nã dñi tꝑales
dimiſſa ỽtute iuſticie dabãt ſe ad tyrannias.
Sꝫ venit.b. dñicꝰ ponẽs ſal reducẽs eos ad
ỽtutẽ iuſticie.ↄtẽti de ſuis redditibꝰ ꝛc̃. Itẽ
de cibis p̃latorũ inſipidis.q꞉ plꝰ curabãt de
redditibꝰ q̃ꝫ de aĩabꝰ. Sꝫ.b.dñicꝰ poſuit ſal
ſue doctrine quõ plꝰ de aĩabꝰ q̃ꝫ de redditibꝰ
debebant curare. Quot religioſi erãt de vita
diſſoluta.nihil ꝯuantes de religiõe.ſed beatꝰ
Dñicus reducebat eos ad religiõis obſeruã
tiã. Quot clerici indeuoti nõ dicẽtes officiũ
niſi.a.e.i.o.v.ꝛ q̃ſi oĩs cõcubinarij venato/
res ꝑ tabernas.reducti ſunt ꝛc̃. Quot merca
tores vſurarij ementes minꝰ ꝑ parata pecu/
nia.vel vendẽtes plꝰ expectãdo. Quot ciues
crudeles ꝑmittẽtes pauperes mori fame. re
duxit ad pietatem miſericordiã ꝛ liberalita/
tẽ. Quot mulieres luxurioſas ſua p̃dicatiõe
reduxit ad caſtitatẽ ꝛc̃. Finaliter dixit deus.
O iſtud ſal ego volo ꝙ ponat̃ in menſa mea
Et ecce quõ. Dicat̃ quõ apparuit ſibi xp̃s in/
uitãs eũ ad ſuã gloriã. Tũc beatꝰ dñicus vo
cauit.xij.frẽs in ↄuentu bononie.ꝛ ibi corã
eis cõdidit teſtamẽtũ tale vt decebat eum di
mittẽs fratribꝰ firmã hũilitatẽ.ſ.ꝙ non ꝑpter
ſanctitatẽ nec ſciẽtiã ſupbiret. Scõo dimi/
ſit fratribꝰ theſaurũ paupꝑtatiſ q̃ emit̃ regnũ ce
lorũ. Beati paupes ſpũ. qm̃ ipoꝝ eſt regnum
celoꝝ. Math.v. Tertio dimiſit charitatem
fraternalẽ.ꝛ oſculatꝰ ẽ frẽs.ꝛ receptis ſacra/
mẽtis obijt. Dicat̃ de gl'ia quã deꝰ ſibi oñdit
ď duabꝰ ſcalis.quaꝝ xp̃s tenebat caput vniꝰ
ꝛ ỽgo maria alteriꝰ ꝛc̃. Et ipſe corona aurea
coronatus intrauit gl'iam. Si dicat̃.quare
duas ſcalas. Nũquid vna ſufficeret. Reſpõ
ſio ad innuendũ ꝙ religio predicatorũ non
ſolum per vnam ſcalam.ſcꝫ vite contempla/
tiue mittit fratres.ſed per aliam. ſcꝫ vite acti
ue coartans. Celeſtini ꝛ ſimiles ſolum aſcẽ/
dunt ꝑ ſcalam cõtemplatiõis. Milites ſan/
cti Johãnis. ſancti Jacobi. ſancti Georgij.
ꝛ fratres de mercede aſcendũt ꝑ aliam ſcalã
ſcꝫ vite actiue. Fratres aũt beati Dñici per
duas.ſ.ↄtemplatiuã ſtudendo.et ꝑ actiuam
p̃dicando. Habete in vobis ſal. ꝛ pacem ha
bete inter vos. Marci.ix.

¶ Infra octauas beati Dominici p̃ris no/
ſtri de decẽ p̃ceptis legis Sermo ꝑmꝰ.

Non ueni ſoluere
legẽ ſꝫ adimplere Math.v. Et in
euãgelio p̃ntiũ octauaꝝ bti dñici
nũc volo incipe materiã valde neceſſariã.ſ.ď
obſuantia xp̃i ꝛ decẽ mãdatoꝝ.q̃ ẽ via plana
recta ꝛ regal' eũdi ad ꝑadiſũ. Jõ ďt xp̃s. Si
vis ad vitã ingre.ſua mã. Math.xix. Salu
tet̃ ỽ. Ma. ꝛ reſumat̃ thema. Iſtõ ẽ ỽbũ xp̃i
dicẽtis. Ego nõ veni in h̃ mũdo ſoluere legẽ
ſꝫ ſuare ꝛ implere ꝑ oꝑa. Nõ noueritiſ ꝙ to
ta lex dei ſũmarie ↄſiſtit in decẽ p̃ceptis. ꝛ ſi/
gnãter deꝰ voluit cõprehẽdere totã legẽ ĩ de/
cẽ p̃ceptiſ ſiue in numero denario vt meliꝰ re
cordaremur eoꝝ. Quia ſic̃ dedit nob̃ decem
digitos ĩ manu cũ potuiſſet pl'es ſeu paucio
res dediſſe q̃bꝰ oꝑamur. Ita voluit dare de
cẽ p̃cepta ꝛ nõ pl'a q̃bꝰ oꝑemur meritorie. et
q꞉ manꝰ ſũt ꝑtes magiſ viſibiles hñtes decẽ
digitos.iõ dedit decẽ p̃cepta vt recordare/
mur ꝙ ĩ decẽ tenemur. O ſi eẽt poſſibile ꝙ in
vngula cuiuſlibet digiti ſcriberet̃ vnum p̃ce
ptũ de l'ra indelibili. Jõ ait Job. Deꝰ ĩ ma/
nu oĩm hoĩm ſigt.i.ſignũ dat vt nouerit ſin/
guli oꝑa ſua.i.decẽ p̃cepta. Job.xxxvij. Sꝫ
licꝫ ſint decem tñ nonũ ꝛ decimũ p̃ceptũ co/
incidũt. q꞉ ambo dicũt.nõ ↄcupiſces. iõ q̃ſi
ꝑ vno reputant̃. Et ſic ſunt noue ad ſignan/
dũ ꝙ q̃ ſuat ea ibit in vnũ ď nouẽ ordinibꝰ
angelorũ. Et ſunt ita ordinata iſta precepta
ꝙ p̃ma tria precepta ordinãt creaturã circa
deũ.alia tria circa ꝓximũ.alia tria circa vi/
tam ꝓpriam gubernandã. Et q꞉ xp̃s ſuauit
omnia iſta p̃cepta. Jõ dic̃ thema. Non veni
ſoluere legẽ ſꝫ adimplere. De p̃mo ternario
mãdatoꝝ erit ſmo hodiernꝰ.de ſcõo craſti
no.ꝛ de tertio poſt cras. de quolibet p̃cepto
declarabit̃ p̃mo q̃re fuit datũ.ſcõo quomõ a
xp̃o fuit ↄſeruatũ.tertio quõ a nobis dꝫ eẽ p̃/
dicatũ. De p̃mis tribꝰ p̃ceptiſ notãduꝫ ꝙ illa
cor hoĩs ordinãt ad deũ. Ratio.q꞉ oĩa oꝑa
nr̃a bona vel mala ꝓcedũt a corde tanq̃ꝫ a p̃/
mo p̃ncipio ſeu fonte. Jõ dicit ſcp̃tura. Om
ni cuſtodia ſerua cor tuũ.quia ex ipõ vita ꝓ/
cedit.ſi bene cuſtodiat̃. ſin autem ab ipſo ꝓ/
cedit mors. Prouer.iiij. ¶ Jdõ xp̃s volens
nos ordinare circa ſe primo ordinat cor no/
ſtrum.ſ.vt ſimus ſibi fideles. Quia ſicut mi
les qui habet inimicos capitales. ꝛ vult ha/
bere ſcutiferũ.p̃mũ qd vult de eo eſt ꝙ ꝑmit
tat ſibi fidẽ cordis. Ita deꝰ q̃ habet multos
inimicos mortales.ſ. demones quos poſſet

annihilarē ſi vellet ſꝫ ſupportat eos. dās nob̄
exēplū ſupportādi inimicos nr̄os. Et qn̄ ali/
q̄s vult ſtare cū xp̄o tūc ꝯductio fit i baptiſ/
mo ⁊ ꝯductor ē ſacerdos qm̄ ad portā dom⁹
dn̄i an̄q̄ȝ itres int⁹. dr̄. Quid petꝫ. ⁊ tu rn̄des
Fidē xp̄i. Et ſacerdos. Et fides xp̄i q̄d da/
bit tibi. Rn̄des. vitā et̄nā. et ſacerdos. Ergo
abrenūcia ſathane. ⁊ rn̄des. abrenūcio. et tūc
hō baptiſat̄. Ecce ꝯductio ⁊ iuramētū fideli
tatꝫ qđ hō facit dn̄o. Jō de⁹ dat p̄mū p̄ceptū
ne cū inimicꝫ ſuis hō h̄eat plamētū ſeu ꝯſiliū
di. Ego ſū dn̄s de⁹ tu⁹. Nō hēbis deos alie/
nos corā me. Exo. xx. Dij alieni ⁊ falſi ſūt de
mones volētes honorē diuinū. vt ſacrificia ⁊
hmōi. q̄ ſoli dō debent̄. ⁊ eis adherētes dicūt̄
diuini ⁊ ꝓditores. qꝛ fregert̄ fidē xp̄o ꝓmiſſā
in baptiſmo Jſta ē rō p̄mi p̄cepti i ſe q̄re fuit
datū. Nō vidēdū ē exp̄im̄tal̄r q̄l̄r a xp̄o fuit
obſ̄uatū cū dicat i th̄eate. Nō veni ſol. le. ſed
adimpl̄. Dicat̄ ꝙ cū xp̄s p̄dicarȝ ꝑ iudeā dī.
ſe eē meſſiā ⁊ ſaluatorē in lege ꝓmiſſū. miſſū a
deo. iudei nō credebāt ſibi. Rō. qꝛ ipi expecta
bāt ⁊ etiā adhuc expectāt ꝙ meſſias ē ventur⁹
cū mag̃ potētia ⁊c̄. ⁊ qꝛ xp̄s ibat ita pauꝑrime
deſpexerūt eū. imo qn̄. b. ioh̄es bap. on̄dit eū
dī. Ecce ag. dei ⁊c̄. dixert̄ iudei. Nolum⁹ hūc
regre ſuꝑ nos. Lu. xix. Dicat̄ quō demones
in cordib⁹ obſeſſoꝝ clamādo affirmabāt. O
ih̄u fili dī tu es meſſias ⁊ ſaluator mūdi. O di
xerūt iudei magis credētes dyabolis q̄ȝ xp̄o
Meſſias dꝫ eē iſte. Et xp̄s nō ſinebat ea loq̄
Auctas. Exibāt āt demonia a mlt̄is clamā/
tia ⁊ dicētia. qꝛ tu es fili⁹ dei. Et increpās nō
ſinebat ea loq̄. qm̄ ſciebāt ip̄m eē xp̄m Lu. iiij
Eſt h̄ qđ q̄re xp̄s nō ſinebat ea loq̄. Maxime
cū diceret v̄itatē ⁊ forte oēs iudei fuiſſent cō
uerſi. Rn̄ſio ꝙ rō q̄re nō ſinebat ea loq̄ fuitꝫ vt
ſ̄uaret legē. qꝛ ꝓ ſaluatōe hoim xp̄s noluit vti
auxilio demonū. Nō vidēdū ē quō ⁊ q̄liter
iſtud p̄ceptū ē a nob̄ p̄ticādū vel ſ̄uādū. q̄a
ꝓ nl̄la neceſſitate mūdi ꝑ op⁹ dyaboli ē ꝓcurā
da ſanitas. nec ad dyaboloſ ſeu ad diuios re
currēdū. vt pꝫ exēplo xp̄i p̄dicto. Hic pꝫ ſtul
ticia ⁊ pct̄m illoꝝ q̄ ꝓ ſanitate obtinēda r̄cur
rūt ad eos. ⁊ dicūt. nō hēm⁹ medicos ⁊c̄. Di/
cat̄ ꝙ recurrāt ad nomē ih̄s. ſi aliquā medici
nā corꝑalē n̄ poterꝫ h̄re iſta ſufficit. Det̄ mo/
dus quō ſuꝑ morbū cū ſig̃ crucꝫ dꝫ dici ih̄s.
Jtē dicat̄ qđ pct̄m ē illoꝝ q̄ ꝓ ſciēda v̄itate l̄
vt iueniāt rem ꝑditā recurrūt ad eos. cū eēt
meli⁹ ſuſtinere deſtructionē ⁊ ꝑditionē toti⁹
mūdi et mortē q̄ȝ ire ad eos. Jō dic̄ ſcptura.

Ne declinetꝫ ad magos. nec ab ariolis aliq̄d
ſciſcitemī. vt polluamī ꝑ eos. Ego dn̄s deuſ
v̄r. Leui. xix. No. ne polluamī. ſ. ꝑ ꝑditionē.
Nā militi mala fama ē ꝑditio. Jta q̄libꝫ xp̄i
an⁹ dr̄ ꝑditor recurrēs ad diuios. Jō dic̄. ne
polluamī. ſ. ꝑ talē famā. ſꝫ recurratis ad deū.
Rōneꝫ ipſe aſſig̃t dī. Ego ſū dn̄s de⁹ omipo
tēs. Si dicat̄. O frat̄. forte nō rn̄deret nob̄ dē
aliq̄ v̄itate ſciēda. vel de re ꝑdita inueniēda.
vel de ſanitate obtinēda. Dicat̄ ꝙ imo. ſi v̄i/
tas ſit neceſſaria. vel res ꝑdita. vel ſanitas ſit
aīe ꝓficua de⁹ audiet te dās qđ petis. al̄s niſi
ſint aīe ꝓficua nō q̄ras. Jđo tales diuini ⁊c̄.
notorij qn̄ gentes ꝓceſſional̄r vadūt ad eos
extirpent̄ ꝑ dn̄os ⁊ rectores cōitatum. Ecce
p̄ceptū dei. Leui. xx. Uir ſiue ml̄ier in q̄bus
phitonic⁹ vl̄ diuinatiōis fuerit ſpūs. morte
moriant̄. Si dicat̄. dn̄e ⁊ q̄ morte. ſuſpēſus
vel ſubmerſus ⁊c̄. Rn̄det. lapidib⁹ obruent
eos. ſ. oēs ꝑpl̄i. Rō. qꝛ oib⁹ de ꝑpl̄o nocēt. Si
dicat̄. dn̄e erit pct̄m occidere eos ſic. Rn̄det.
Sāguis eoꝝ ſit ſuꝑ illos. ¶ Scdm p̄ceptū
ordinat os ꝓ reuerētia dei. Jam ſcitꝫ ꝙ p̄m⁹
nūcius manifeſtās illa q̄ ſunt in corde eſt os
Jō dr̄ ſcptura. Ex abūdantia cordis os lo/
quit̄. Bonus bono dē bono theſauro cordis
ꝓfert bona. Et mal⁹ homo de malo theſau/
ro ꝓfert mala. Math. xij. Jō ex q̄ dn̄s ordina
uit cor ꝑ p̄mū preceptū ordinat ſtatim os dī.
Non aſſumes nomē dn̄i dei tui inuanū. nec
habebit inſontē. id eſt innocentē ⁊ impunitū
dn̄s eū q̄ aſſumpſerit nomen dn̄i dei ſui fru/
ſtra. Exo. xx. Jam ſcitꝫ ꝙ qn̄ hō loquit̄ de ꝑſo
na honorobili nomini ſuo iūgim⁹ aliquam
dictionē honoris. vt dn̄s Petr⁹ vel mgr̄ Pe
trus ⁊c̄. Nō null⁹ dn̄s honorabilior deo ē.
Jō vult vt cū reuerētia ⁊ honore ſui hō loq̄t̄
de eo. Non iurare inuanū Jnuanū iuratur
quando ſine neceſſitate vel vtilitate homo
iurat. Neceſſitas iurandi eſt quando homo
per ſuperiorē cogitur i iudicio vel al̄s. Uti/
litas quando pro bono pacis aliquorū ho/
minū iurat. Bene illi qui ſcit veritatē. O q̄t
iuramenta fiunt quolibet die inuanū. dicen
do. per deū ſic vel ſic. ſine neceſſitate et vtili/
tate. Dicunt aliqui. Ego dico verū. idō poſ
ſum iurare. nō ſufficit dicere verū. ſed aliud
requirit̄. ſ. vt fiat propter neceſſitatē ⁊ vtili/
tatē. Modo fiat concluſio ſi iurare inuanū
ſit tantū peccatum quando iuratur falſe. vt
faciunt emptores ⁊ venditores dicendo. per
deum viuentē tantū conſtat me res iſta. Et

quāto mag' iurādo enormiť p caput vl' cor/
pus ꝛc̄. Et q̄nto pl' iurare ad deſpectū vl' ꝛc̄.
aut blaſphemādo ꝛc̄. Jō dic̄. nec em̄ inſontē.
Pꝫ rō p̄cepti h' ſc̄di. Nō videā' expiētiā in
xp̄o cū dicat Nō veni ſoluere legē ſꝫ adimple
re. Dico duo. Pzio q̄ nū̄q̄ iurabat niſi p ad/
uerbia dicēdo. amē. i. certe. ꝛ ſi volebat mag'
affirmare duplicabat dicēdo. Amē amen. vt
dic̄ Johes euāgeliſta ſol'. Tali mō vos mu/
lieres debeť inſtruere filios vr̄os vt iurēt p
aduerbia. Uos poſſeť corrigere defectū iu/
rādi meli' q̄ꝫ reges ex q̄ a puericia erūt ſic nu
triti Si forte iurēt corrigant bn̄. Scd̄m qḋ
dico de xp̄o ē qḋ recitaſ a duob' euāgeliſtis.
Math. xxvj. ꝛ Lu. xxij. q̄ i nocte paſſiōis qn̄
xp̄s a p̄ncipe ſacerdotū interrogabaſ ſi ip̄e eēt
meſſias. ꝛ ſi eēt fili' dei. Xp̄s ſciēs iudiciū ca/
lūniantiū tacebat ꝛ nihil eis rn̄debat. Tādē
p̄nceps dixit adiuro te p deū viuū vt dicas
nob̄ ſi tu es xp̄s fili' dei. Tūc ſciēs xp̄s q̄ ma
lū eēt ſibi de affirmatiōe. tn̄ q2 adiurat' ppter
reuerentiā nōis dei ɔſenſit veritatē di. Ego
ſum. Uerū tn̄ dico vob̄. Amodo videbiť fi/
liū hoīs ſedētē a dextris v̄tutis dei ꝛc̄. Tunc
oēs ſurrexerūt ɔ̄ eū. Uideat' q̄ q̄nta reueren
tia xp̄i ad nomē di. Exēplū hētis h̄ q̄ ſi aliq̄s
vr̄m ſit capt' p aliq̄ crimīe ꝛ iudex cū iuramē
to petit a te veritatē ſi feciſti h̄. q̄d debes face
re. Si nō dicis v̄itatē forte euadit corp'. ſed
dānabiť aīa. Si dicis. fiet iuſticia ḋ te. ꝛ mo
rieris. q̄d facieſ. Dicaſ q̄ ex q̄ p iuramētū ſtri
ctus es debes dicere iudici. Dn̄e lꝫ pl' dili/
gā vitā meā q̄ꝫ aliq̄d. tn̄ pl' diligā honorē dei
ꝛ nōis ſui. verū eſt q̄ feci. Ex h̄ forte de' libe/
rabit te. vl' ad min' ſi fiat iuſticia eris ſalu' in
p adiſo. Nō tn̄ debꝫ iudex iuramēto quēcūq̄ꝫ
aſtringere. ſꝫ ſm allegata ꝛ p bata iuſte iudi/
care. Hic apparet ſi p vita p pria nō dꝫ fieri fal
ſum iuramētū qḋ pctm̄ eſt illoꝝ q̄ p aliq̄ pri
mi vtilitate aut a dāno pſeruādo iurāt falſe.
cū p toto mūdo pſeruādo nō dꝫ fieri falſum
iuramentū. Jō xp̄s in oꝛōne quā fecit de pr̄
nr̄. p ma petitio ē. ſctificeſ nomē tuū. ¶ Ter/
tiū p̄ceptū ordinat op'. Ecce optīa ordina/
tio. p mū ordinat cor. ſcd̄m os. tertiū opus.
Sciť em̄ q̄ q̄libet dn̄s q̄ hꝫ ſuitores in do/
mo q̄b' puidet de oīb' neceſſarijs vult de eis
aliqḋ ſuitiū. Jdē dn̄s de' de nob̄ ſuitiū qḋ
vult eſt q̄ ex q̄ laboraſtiť feria ſecūda ꝛ tertia.
ꝛc̄. q̄ in die dn̄ica ſuiatis ſibi. de ſeptē dieb'
hebdomade dabiť ſibi vnū. Jō dic̄. Memē
to vt diē ſabbati ſanctifices. Exo. xx. Nota in

nullo p̄cepto ḋt. memēto. niſi i iſto. ad innuē
dū q̄ ex q̄ laboraſti die lune. die martiť ꝛc̄. dic̄
memēto q̄ ſanctifices diē requiei. Sanctifi
caſ em̄ ceſſando ab opib' tp alib'. Rō hui' p̄
cepti eſt. q2 xp̄s trigītatrib' annis laborauit
p nr̄a redēptiōe. ꝛ i die reſurrectiōis quieuit.
Hoc ſignificam' ſuādo dn̄icā. vt pꝫ de ɔſe.
diſ. iij. p dicandū. Dicaſ quō v̄go maria ince
pit ſuare dn̄icā. dicēdo filio in die reſurrecti
onis. De cetero fili ſanctificabo iſtā diē cum
antea ſabbatū ſanctificareſ. ſed in memoriā
vr̄e reſurrectōnis ſctificabo diē dn̄icā. Mō
videam' expientiā in xp̄o. q̄ ḋt. Nō veni ſol/
uere legē ſꝫ adimplere. Dicaſ quō xp̄s nō ſo/
lū cū fuiſſet magn' ſꝫ etiā puer paru' cū vir/
gine mr̄e ſua ibat ad templū ḋ nazareth vſq̄ꝫ
ad hierl'm. Auctas. Cū eſſet ih̄s annoꝝ. xij.
aſcendētib' pentib' hieroſolymā ſm ɔſuetu/
dinē diei feſti. remāſit puer ih̄s in hierl'm ꝛc̄.
Lu. ij. Dicaſ ɔtēplatio ſi fuiſſet dictū v̄gini
in medio vie ambulāti cū magno frigore vl'
pluuia ſeu niue. Uirgo bn̄dicta q̄ itis. Re/
ſpōdiſſet. vado ad templū in hierl'm. Si di/
caſ. o v̄go ꝛ nūquid vos eſtis tēplū. Domus
pudici pectoris templū repēte fit dei ꝛc̄. Et
xp̄s etiā fili' vr̄ eſt tēplū. Hoc aūt dicebat de
templo corpis ſui Joh. ij. Rn̄diſſet v̄go ma/
ria cū filio. Hoc facim' exēplo xp̄ianoꝝ qn̄
audiēt q̄ ego cū tanto labore ibā ad templū
ip̄i vadāt ꝛc̄. Ecce quō xp̄s ſuauit p̄ceptum
qḋ ip̄e dederat. Jō nō tangam' diē dn̄i. Di/
caſ. Jn dn̄ica ſunt. xxiiij. hore. xxiij. ſint p no
bis ad dormiendū. comedendū. nō ad taxil/
los ꝛc̄. Detis vnā horā deo. ſ. in miſſa audiē
da q̄ cōiter durat p horā. lꝫ ſint multi clerici
q̄ in vna hora dicerēt tres vel q̄ttuor miſſas
Audiaſ miſſa deuote ꝛ cū ſilentio. Jō in in/
troitu eccl'ie recipiſ aqua benedicta in fron/
te vt claudaſ intellect' ne cogitet in negocijs
tp alib'. Jtē ore p pter ſilentiū ꝛ in corde p pter
malas cogitatiōes vitādas. Maledict' eſt q̄
iſtud ſuitiū diei dn̄ice nō facit deo. O quot
pctm̄ eſt illoꝝ q̄ iſtā horā nolūt dare dō. Di/
caſ quō oīa bona ꝛ poſſeſſiōes pficiūt pl' ex
illa hora q̄ daſ deo q̄ꝫ p oīb' laborib' veſtris
Dicaſ h̄ pabola ḋ rege q̄ tpe famis habebat
vnā ſolā gallinā ad comedendū. q̄ diuiſa cū
ſuis ſolum caput retinuit. ſꝫ ſurrepto capite
galline dederunt canib'. Jſte rex eſt de' bn̄s
ſolū vnā gallinā. ſ. ſeptimanā. p quā totū tē/
pus currit. Et ne moriamur fame. eā diuiſit
nobiſcum dando nobis ſex ferias. ſcꝫ feriam

ſecūdā tertiā q̄rtā q̄ntā ꝛ ſextā ꝛ ſabbatū. So
lū ſibi retinuit caput.ſ.dn̄icā. ꝛ nos q̄d faci⁹
dam⁹ ipm canibꝫ inferni. Prio mlͤieres dāt
ipm cani vocato Leuiathā.q̄ tēptat de ſup
bia.ornando ꝛ pingēdo ſe ꝛc̄.in die dn̄ica vt
videant̄ iuuenes. Itē iuuenes q̄ tali die va
dūt ad lupanar dāt aſmodeo pncipi luxurie
Luſores dāt ipm mamone p auariciā. Itē
inuidi q̄ iudicāt trāſeūtes. De q̄bꝫ dd̄ in ps.
dic̄. Aduerſū me loq̄bant̄ q̄ ſedebāt ꝛc̄. dant
ipm beelzebub q̄ tēptat de inuidia. Itē gulo
ſi dāt ipm beelphegor. q2 tūc fiūt exceſſus ci
bi ꝛ pot⁹ ꝛc̄. Itē iracūdi dāt ipm baalberith
q2 in dn̄ica recipiūt gladios pcutiēdo ſe. Itē
accidioſi dāt ipm aſtaroth. q2 neſciūt opari
ſpūalit̄. Iō dic̄ de⁹. Sabbata mea cuſtodi
te ꝛ ſcrūariū meū metuite. Ego dn̄s.leui.xix

Sermo ſecūd⁹ infra eaſdē octauas.

Non ueni ſoluere

legē ſꝫ adimplere. Math.v. Ser
mo nr̄ erit de ſc̄do ternario māda
toꝝ dei q̄ ordināt nos circa ꝓxim.ex q̄ iā heri
declaraui pma p̄cepta q̄ ordinant circa deū.
Sꝫ ſalutet̄ pus ꝟgo Maria. Scd̄m q̄ heri
tetigi. Obſeruātia p̄ceptoꝝ dei eſt via plana
ꝛ recta vſq3 ad pădiſū. De q̄ Iſa.xxx. Hec eſt
via ambulate i ea. nec declinetis ad dexterā
neq3 ad ſiniſtraꝫ. Nota.neq3 ad dexterā neq3
ad ſiniſtrā. Nā dupliciť fit ꝯ dei p̄cepta. Ali
qui trāſgrediūt̄ dei p̄cepta vt acq̄rāt aliquā
ꝓſpitatē dignitatē ſeu honorē. Iſti declināt
ad dexterā.q̄ ſigt ꝓſpitatē. Aliq̄ faciunt ꝯ dei
p̄cepta timore alicui⁹ damni ſeu piculi. ꝛ ta
les declināt ad ſiniſtrā. Sic ĝ via mādatorū
eſt plana Et tot ſūt diete q̄t ſūt p̄cepta. Tria
pma p̄cepta de q̄bꝫ p̄dicaui heri ſunt pncipa
lia ꝛ maiora. De q̄bꝫ allegorice dixerat moy
ſes Exo.iij.et.v. Ibim⁹ viā triū dierū in ſoli
tudine. Nota q̄ tria p̄cepta pma ſolitaria di
cunt̄.q2 ſolū habēt reſpectū ad deū. Et ſacri
ficabim⁹ dn̄o deo nr̄o Per pmū p̄ceptū ſacri
ficam⁹ deo cor p fidelitateꝫ. Per ſecūdū lin
guā p reuerētiā. Per tertiū corp⁹ p diligētiā.
Sꝫ de his dictū ē in p̄cedēti ſmone.ideo mō
eſt dicendū de alijs tribꝫ diebꝫ ſiue p̄ceptis.
Primū ordinat circa amicos pncipalit̄. ſe
cundū circa inimicos ſingularit̄.tertiū circa
oēs ꝓximos generalit̄. Dico pmo q̄ pnci
pales amici q̄s hēm⁹ inter oēs ꝓxios ſūt pa
rentes. Iō de⁹ ponit eos pmo loco di. Ho
nora patrē tuū ꝛ matrē tuā. vt ſis lōgeu⁹ ſup
terrā. Exod̄.xx. Que eſt rō h⁹ p̄cepti. Dico q̄
triplex eſt rō. Prima ē ꝓpter pncipalitatē. ſe
cūda eſt ꝓpter vtilitatē. tertia ē ꝓpter antiq̄
tatē. De pma.iā ſcitis q̄ parētes circa filios
hn̄t rōem cauſe ſeu pncipij. Et in h̄ ſūt ſiles
deo.q̄ eſt cā ꝛ principiū oim rerū. ꝛ ex h̄ vult
honorē ꝛ reuerētiā a nobis ſibi exhiberi. Iō
ait dd̄. Afferte dn̄o glīā ꝛ honorē afferte dn̄o
gloriā noi ei⁹. ps.xxviij. Eadē rōne vult de⁹
q̄ honorem⁹ parētes.q2 ſūt cā ꝛ pncipiū filio
rū. De ſc̄da rōne.ſ.ꝓpter vtilitatē. Iā ſcitꝫ q̄
pſona vtilis ꝛ pficua alicui. p illū valde ho
norat̄. Nō etiā ſcitis quō parētes ſūt vtiles
ꝛ pficui filijs cum p tot labores eis ꝓuident.
Mater cū quāto labore portat filiū i vtero.
ꝛ lactat de ſanguie. q2 lac nō eſt niſi ſanguis.
q̄ p nimiā decoctionē dealbat̄. ꝛ quō paſcit fi
liū maſticādo ꝛc̄.qn̄ nō potes tibijpſi ꝓuide
re. Iō qn̄ ipi ſunt ſenes vel paupes tu debes
ꝓuidere eis. Iſtas duas rōnes ponit ſcptu
ra di. Honora pr̄eꝫ tuū. ꝛ gemit⁹ mr̄is tue nō
obliuiſcariſ. Memēto qm̄ niſi p illos natus
nō fuiſſes. Ecci.vij. Ecce pma rō. ꝛ tribue il
lis quō ꝛ illi tibi. Ecce ſc̄da. De tertia ratiōe
notandū q̄ rō dictat iuueni vt honoret anti
quū.imo etiā de h̄ eſt p̄ceptū di. Corā capite
cano ꝯſurge. ꝛ honora pſonā ſenis Leui.xix.
Cū ĝ q̄libet pater ꝛ mr̄ reſpectu filioꝝ ſint ſe
niores. ꝛ ꝓpter ſenecturē aliq̄s ſit honorād⁹.
multo ĝ plus parētes. Nō ſufficit honor de
capucio.ſꝫ ꝟbis ꝛ factis honorē oꝫ exhibere.
Nō videam⁹ expientiā h⁹ p̄cepti in xp̄o. Di
co q̄ nūq̄ fuit fili⁹ q̄ tantū honorauerit ma
trē vt xp̄s ꝟginē ꝛ pr̄em putatiuū.ſ. Ioſeph.
nō ſolū ꝟbo ſꝫ etiā ope ſeruiēdo. Dicat̄ cū vir
go ꝛ fili⁹ ei⁹ ih̄s ſtaret in nazareth cū Ioſeph
nō legit̄ q̄ in ei⁹ domo hr̄et ancillā ſeu capti
uā ad ſeruiēdū.et iā ſcitis q̄ in domo vbi ſūt
tres pſone requirit̄ aliq̄d ſeruitiū ꝛc̄. Modo
oportet dicere q̄ illud faciebat ꝟgo vel Io
ſeph vel xp̄s. Modo interroget̄ Lucas q̄s
illic ſuiebat. ꝛ dic̄ q̄ xp̄s. Deſcendit cū illis
ꝛ venit in nazareth. ꝛ erat ſubdit⁹ illis. Luce
ij. Clare dic̄ q̄ xp̄s ſuiebat i domo. imo etiā
ipemet dic̄. Filius homis non venit miſtra
ri ſed miniſtrare. Math.xx. Cuꝫ ĝ xp̄s eſſet
decē vel duodecim annoꝝ ſuiebat in domo
ſingularit̄ dicā vobis vnū ſeruitiū q̄d dicit
magiſter hiſtoriaꝝ ſcolaſticarū. q̄ chriſtus d̄
fonte nazareth portabat aquam. Ponat̄ in
practica vt ſentiat̄ deuotio. Si tunc fuiſſet
queſitū a chriſto. O domine ih̄u vos porta

tis aquã.q̃re nõ facit Michael vel aliq̃s an
geloꝝ.r̃ndiſſet. Hoc facio vt qñ xp̃iani h̃ au/
diẽt diſcãt ſ̃uire p̃entibꝫ. Jõ dic̃.erat ſubdit⁹
illis. Exẽplo ḡ xp̃i q̃libet vr̃m ſ̃uiat ⁊ hono/
ret parẽtes ⁊ parẽtibꝫ ſ̃uiat. Sꝫ eſt h̃ q̃ſtio q̃
videt̃ ꝯ dei p̃cepta de honore parentũ. Cuꝫ
xp̃s p̃dicaſſet ſel̃ m̃lti ſeq̃bant̃ eũ.⁊ ip̃e ꝯ̃tens
ſe ad illos dixit. Quid vultis vos. R̃nderũt.
Dñe volum⁹ ire poſt vos vt audiam⁹ ſ̃mo/
nes ṽros et h̃eam⁹ indulgẽtias. Quibꝫ dixit
Si q̃s venit ad me ⁊ nõ odit patrẽ ſuũ ⁊ ma/
trẽ ⁊ vxorẽ filios ⁊ fratres ⁊ ſorores.adhuc ⁊
aiaꝫ ſuã.nõ põt ẽẽ me⁹ diſcipul⁹ Lu.xiiij. Ui
det̃ ḡ ꝙ in iſta auc̃tate de⁹ vult ꝙ hõ odiat pa
rẽtes. R̃nſio ẽ iſta ſi parẽtes ſolũ diligãt car/
naliter filios ⁊ parũ curãt d̃ aiabꝫ tũc nõ de/
bẽt eos diligere vt.ſ.eos ſequãt̃. Qñ d̃r ḡ odi
re patrẽ intelligit̃.ſ.in his q̃ ſũt ꝯ deũ. Uerbi
gr̃a. Si pr̃ d̃r filio ꝙ vindicet eũ de aliq̃ iniu
ria vel ꝙ furet̃ ⁊c̃. Nõ dꝫ obedire pr̃i.ſꝫ odire
eũ in h̃ qđ ẽ ꝯ deũ. Tali mõ etiã odire matrẽ
⁊ fratrẽ ⁊ ſororẽ etiã aiam. vitã.ſ.ſenſualẽ ad
malũ inclinantẽ. Et ſic dicta auc̃tas intelli/
git̃. Jõ d̃r ſcr̃ptura. Filij obedite p̃entibꝫ v̄ris
in dño. Hẽ m̃ iuſtũ ẽ. Honora patrẽ tuũ ⁊ ma
trẽ tuã.qđ ẽ mãdatũ p̃mũ in p̃miſſiõe. vt bñ
ſit tibi.ſ.q̃ꝫtũ ad abũdantiã bonoꝝ tẽpaliũ
⁊ ſis lõgeu⁹ ſup terrã.ad Eph.vj. Promittit
h̃ de⁹ duo q̃ hoĩes cõiter appetũt.ſ.abũdan/
tiã bonoꝝ t̃paliũ ⁊ longã vitã. Per oppoſitũ
q̃ nõ honorat parẽtes erit paup̱. ⁊ paꝝ viuet
⁊ malũ finẽ faciet ¶ Secũdũ p̃ceptũ ordi/
nat circa inimicos ſingularit̃. cũ d̃r. Nõ oc/
cides. Exo.xx. Solũ loquit̃ de p̃ncipali in/
iuria.ſ.nõ occides.in q̃ oẽs alie iniurie inclu
dunt̃. Jſtud p̃ceptũ nõ extendit̃ ad dños ſeu
ad iudices terre.qm̃ ipi debẽt occidere ma/
lefactores ſ̃m formã iuris ⁊c̃. Si aũt amore
vel fauore vel pecunia liberẽt aliquẽ maleſa
ctorẽ a furca ꝯdẽnant ſeip̃os ad furcã infer/
ni. Nã p̱ iuſticiã ꝯſeruãt̃ ciuitates. Jõ Exo.
xxij. Maleficos nõ patierꝭ viuere. Sꝫ iſtud
p̃ceptũ intelligit̃ de ſex mortibꝫ iniuſtꝭ q̃ fiũt.
Prima.nõ occides.ſ.p̱ vindictã.ſic̃ fit hodie
in mũdo.nõ ſolũ occidẽdo iniuriantẽ et no/
centẽ.ſꝫ ignorãtẽ ⁊ innocentẽ. Jõ d̃r ſcr̃ptura
Fili⁹ nõ portabit iniq̃tatẽ pr̃is.⁊ pr̃ nõ por/
tabit iniq̃tatẽ filij. Ezech.xviij. Secũda.nõ
occides.ſ.p̱ impatiẽtiã. Nã multi ſunt q̃ ha/
bent malas vxores ⁊c̃. non ḡ debẽt occidere
nec deſiderare mortẽ ei⁹. Per oppoſitũ etiaꝫ
de vxoribꝫ.nõ occidere nec deſiderare debẽt

mortẽ viri. Tertio nõ debẽt occidere p̱ aua/
riciaꝫ.vt latrones in via p̱pter pecunias.nec
al̃s p̱pter hereditatẽ ꝯſequẽdã. Quarto.non
occidere p̱ negligẽtiã.vt oppreſſores dormiẽ/
do negligẽter. vel lactãdo mulieres q̃ habẽt
groſſa vbera ſuffocãt filios. Jõ cũ duobꝫ di
gitis teneat̃ gladi⁹. Quito.nõ occidere p̱ in/
ſolentiã vt mulieres grauide debent cauere
vt nõ coriſent.nec al̃s grauit̃ laborẽt qꝛ poſt
q̃ꝫ ſentit ſe grauidã.ſi dꝫ eſſe maſcul⁹ a.xl.die
habet aiaꝫ.ſi femina.lxxx.die. Sexto.nõ oc/
cidere p̱pter verecũdiã vt pctm̃ occultet̃.vt ſi
mulier maritata puella vidua vel monacha
grauidet̃.ſtatim interficiũt p̱lem. vnũ pctm̃
trahũt in aliud.vt in Dd̃ q̃ p̱pter luxuriã fec̃
etiã homicidiũ in vria. Dicat̃ h̃ miraculũ de
quadã grauida ex adulterio. ꝙ cũ eſſet iuxta
ꝯfuſionẽ orauit virginẽ mariã.⁊ in orõne ob
dormiuit ⁊ pep̱it.⁊ ꝟgo recepit filiũ ⁊ cõmi/
ſit vni mulieri nutriendum. ⁊ ſic illa mulier
euaſit ꝯfuſionẽ. Uirgo eaꝫ iuuit ex q̃ p̱poſuit
nõ occidere p̱lẽ. Maximũ pctm̃ eſt occidere
p̱lẽ.citi⁹ deberet eligere mori.et peccãt oẽs q̃
ꝯſentiũt. Medic⁹.apothecari⁹ ⁊c̃. Medici/
na optĩa quã dedit q̃dã medic⁹ cuidã monia
li q̃rẽti q̃d eẽt bonũ ne grauidaret̃. R̃ndit.
caueatis a viro. Pꝫ rõ p̃cepti in ſe q̃re dic̃.nõ
occides. Nõ videndũ ẽ ſi xp̃s ſ̃uauit h̃ pre
ceptũ. Dico ꝙ xp̃s nõ ſolũ nõ int̃fecit aliquẽ
imo nõ p̱miſit ꝙ aliq̃s faceret vindictã de in
iurijs ſibi factꝭ. Dicat̃ hiſtoria q̃ h̃ẽt̃ Luc.ix.
Cũ vna dieꝝ iret ꝯ̃ſus hierl̃m. venerũt apl̃i
ei⁹ ĩ ciuitatẽ ſamaritanoꝝ vt pararẽt illi. Et
nõ receperũt eũ cũ ſuis. nec voluerũt vẽdẽe
panẽ nec vinũ ⁊c̃. Ecce qualẽ iniuriã ſibi fe/
cerũt. Quãta iniuria eẽt regi declinãti ad ali
quã villã ſi ſui nollẽt ipm̃ recip̱e nec vendere
eſcas q̃d mereret̃.p̱pt̃ qđ cũ iacobꝫ ⁊ iohẽs di
xiſſẽt xp̃o. Dñe vis dicam⁹ vt ignis deſcẽdat
de celo ⁊ ꝯſumat illos.ſic̃ helyas fecit. Tũc
xp̃s increpauit eos di. Neſcitꝭ cui⁹ ſp̃us eſtꝭ.
Fili⁹ eñ hoĩs nõ venit aiãs hoĩm p̱dere ſed
ſaluare.⁊ abierũt ĩ aliđ caſtellũ. Jtẽ qñ ĩ die
paſſiõis ſue fuit crucifix⁹ ⁊ eleuat⁹ ĩ cruce cũ
imẽſis doloribꝫ vidẽs patrẽ cũ lãcea iuſticie
paratũ ad recipiẽdũ vĩdictã de crucifixoribꝫ
ſi xp̃s voluiſſet.ſꝫ dixit. Pat̃ ignoſce illis.q̃a
neſciunt quid faciunt. Ex q̃ multi ſimplices
habuerũt ꝯtritõem.qꝛ dicit beat⁹ Lucas qꝛ
reuertebãt̃ p̱cutiẽtes pectora ſua. Pꝫ ḡ quõ
nos xp̃i exẽplo dẽm⁹ p̱cere ⁊ remittere iniu/
rias noſtras. Et dico ꝙ nihil proprius ẽ ad

obtinendū remiſſionē pctōꝝ a deo ꝙ̄ parce/
re inimicis. Dicaꝛ hiſtoria de illis duobꝫ. q̄ꝝ
tpe indulgētie vnꝰ voluit ire romā ꝓ indul/
gentijs lucrādis. ⁊ inuitabat aliū vt irēt pa/
riter. Alter rn̄dit. In tali via tā longa ſūt ma
gna ꝑicula. Ego vadam .xl. paſſus ad domū
talis q̄ interfecit patrē meū ⁊ parcā illi ⁊ ha/
bebo indulgētiā. Nō dixit alter. qꝛ iſta indul
gētia eſt data ꝑ bullā pape Clemētis. Rn̄dit
iſte. ⁊ iſta remiſſio ē data ꝑ bullā ⁊ papā ihm.
Notariꝰ fuit beatꝰ Mattheꝰ. Dicit em̄ bul/
la. Si dimiſeritiſ hominibꝫ peccata eoꝝ. dimit
tet ⁊ vobis pr̄ meus celeſtis delicta vr̄a. Si
aūt nō dimiſeritis hominibꝫ. nec patꝛ vr̄ dimit
tet vob̄ peccata vr̄a Math. vj. Ergo remit/
tatis. Sed ſūt aliq̄ dyabolici q̄ nō ſolū non
voluūt remittere. imo īpediūt alios ne remit/
tant. dicēdo. ve diceꝛ ꝙ vos eſtis iudeus ⁊c̄.
De iſtis homicidis dr̄ Gen̄. ix. Quicūqꝫ effu
derit hūanū ſanguinē fundeꝛ ſanguis illiꝰ. ſ.
in iudicio dei vel aliꝛ ꝑ pn̄iam diſciplinarū.
q̄ ē ꝓpria pn̄ia homicidaꝝ. ¶ Tertiū p̄ceptū
eſt circa oēs ꝓximos generaliꝛ. quādo dicit.
Non facies furtū. Rō huiꝰ p̄cepti eſt. Nam
quilibet homo in domo ſua vult hr̄e ꝙ qui/
libet filiꝰ vel ſeruitor ↄtenteꝛ de pte ſibi data
ꝑ eum. nec hr̄et patiētiā ſi vnꝰ ſeruaret partē
alteriꝰ. ita vult deꝰ. Nā totꝰ mūdus ē domꝰ
dei. O iſrael ꝙ̄ magna eſt domꝰ dei. et ingēs
locus poſſeſſiōis eiꝰ. Baruch. iij. Et ipē diui
ſit. ⁊ tibi dedit magnā domū poſſeſſiōes. red
ditus. ⁊ illi dedit vnā domūculā luteam ⁊c̄.
Tibi dedit magnā nauem. ⁊ illi vnā barchā
⁊ ſic de alijs. Ita diuiſit ipſe q̄ ſcit q̄d eſt ne/
ceſſariū cuilibet. Ideo non debetis tangere
partē alteriꝰ. Nam anteꝙ̄ ipē diuiſiſſet quili
bet poterat recipe ad libitum. vt ait. Qui po
teſt capere capiat. Matthei. xix. Verbi grā.
piſces maris adhuc nō ſunt diuiſi. Idō qui
pōt capere capiat. Sed capti ꝑ vnū nō tan/
guntꝛ ꝑ aliū. Ita de mūdo a p̄ncipio anteꝙ̄
eſſet diuiſus quilibet poterat recipe. ſed mō
facta diuiſione quilibet ſit cōtentꝰ de parte
ſua. Iſtud p̄ceptum mirabiliter ſeruauit xp̄s
qui non ſolū non recepit aliquid ab aliquo.
īmo ꝓ reſtitutiōe cuiuſdam furti voluit po/
tius mori ī cruce ꝙ̄ aliter. ꝑ herodem decol/
latus vel lapidatꝰ. Dicaꝛ ꝑabolice quō erāt
vir et vxor nobiles. Et vxor reſpiciēs in po/
merio cuiuſdā orti vicini voluit furtiue vnū
hr̄e de pomis. Vir ↄſenſit nec pꝰ ſatiſfecerꝰt.
⁊ licꝫ fuerunt ſancti. tn̄ poſt eorum mortē qn̄
voluerūt intrare paradiſum fuit eis dictum
Pomū nō eſt reſtitutū. Idem dicebaꝛ filijs
eorū. lꝫ fuiſſent ſancti ⁊ amici dei. ad portam
paradiſi dicebaꝛ. pomū qd̄ parētes vr̄i ſunt
furati nō eſt reſtitutū. quouſqꝫ venit quidaꝫ
diues. ſ. xp̄s q̄ ſatiſfecit. Dicunt hiſtorie gre/
corū ꝙ de eodem ligno fuit crux xp̄i. de quo
Eua recepit pomū. Idem qn̄ xp̄s fuit ſuſpē
ſus in cruce. tūc pomū fuit reſtitutū pome/
rio. Sicut malꝰ. i. pomū inter ligna ſiluarū
ſic dilectꝰ meus interꝛ filios. Can̄. ij. Sꝫ facta
reſtitutiōe. ſtatim Adam ⁊ filij ſui habuerūt
gloriā. Patet g̊ quō xp̄s habuit furtū exoſuꝫ.
Dicaꝛ hic ↄ̄ illos q̄ dicūt ꝙ furari fructꝰ non
ſit peccatū. cū tn̄ totū malū generi hūano ex
furto fructꝰ euenerit. Si ergo furtū fructꝰ ē
tantū pctm̄. quāto magis furari florenos ꝑ
furta ſecreta. vel vſuras. vel retinēdo ſolida/
tas ſeruoꝝ. vel bona defunctoꝝ. nō cōplēdo
teſtamēta. vel nolētes reddere quod mutuo
acceperūt. imo minanꝛ eis. vel diffamāt eos.
Iſtis dicit ſcp̄tura. Qui furabaꝛ iam nō fu/
reꝛ. magis aūt laboret operando manibꝫ ſuis
qd̄ bonū eſt. vt habeat vnde tribuat neceſſi/
tatē patienti. ad Epheſ. iiij.

¶ Sermo tertiꝰ infra eaſdē octauas.

Non ueni ſoluere

legem ſꝫ adimplere. Matthei. v.
Verbū iſtud mō oportet dare cō/
plementū materie p̄ceptoꝝ dei. de quibꝫ re/
ſtant tria declaranda. q̄ ordinant ꝑſonas in
ſe ad tenendū bonā vitam. Sed vt gratia ⁊
bn̄dictio diuina ſit nobiſcū. Saluteꝛ virgo
Maria. ⁊ reſumaꝛ thema. Pro declaratōne
huiꝰ v̄bi qd̄ hꝫ difficultatē in theologia ſciē/
dū ꝙ interꝛ alias magnas differētias inter p̄ce
pta hūana ⁊ diuina ē iſta. Quia p̄cepta hūa/
na q̄ dicunꝛ poſitiua nō vocanꝛ ꝓprie iuſticia
ſubſtantiue ſed poſſunt vocari iuſta adiecti/
ue. Racio quia oīa p̄cepta iuris poſitiui ſunt
menſurata ⁊ limitata regula iuris intellectꝰ
humani. Ideo dicunꝛ iuſta ſicut due res eq̄
les nō ſe extendētes. ſꝫ mīme dicunꝛ iuſticie.
Iſta p̄cepta humana ⁊ intellectꝰ equalia ſūt
Ideo dicunꝛ iuſta. Iuxta h̄ dic̄ deꝰ. Per me
reges regnant. et legū cōditores iuſta decer/
nūt. Prouer. viij. Sicut ſn̄ia dr̄ iuſta qn̄ cō/
cordat cū ꝓceſſu. ita p̄cepta humana dicunꝛ
iuſta qꝛ cōcordāt cū rōne ⁊ intellectu. ſed nō
pn̄t vocari iuſticia ſubſtātiue. quia nō regu/
lant totā noſtrā vitā. Sꝫ p̄cepta diuina pn̄t

vocari iuſta.qꝛ mēſurāť intellectu diuino. et
nō humano.imo ītellectꝰ hūanꝰ multotiēſ ad
mirať.di. Quare h̄ ⁊c. Et etiā dicūť iuſticia
Ratō.qꝛ ſunt ratō menſura ⁊ regl'a totꝰ vite
nr̄e. Primo ſūt rō mēſura ⁊ regula ītellectus.
quō dꝫ ſe regere ad credēdū. Itē voluntatiſ
quō ſe debeat hr̄e ad deſiderādū. Itē memo
rie ad nō memorādū iniurias nec vindican
dū. Itē cordis ad nō ꝯcupiſcēduꝫ. Itē q̇nqꝫ
ſenſus ad vitā gubernādū . Iō dr̄ ſcriptura.
Deū time ⁊ mādata eiꝰ obſerua. h̄ eſt oīs hō.
Eccl̄s.vlť. Nota.h̄ eſt oīs hō.ablatiui. ſcꝫ eſſe
gr̄e ⁊ veritatis. Patet ğ differētia inť p̄cepta
humana ⁊ diuina . qꝛ humana dicunť iuſta.
diuina iuſticia. Iō dicit apl'us ad Roma.vj
Exhibete mēbra vr̄a ſeruire iuſticie.i.p̄ceptiſ
dei.in ſanctificatōnē. Tria mēbra p̄ncipalia
ſunt in nobis q̄ debemꝰ exhibere ad ſeruien/
dum iuſticie. Primū corpꝰ.ꝑ honeſtā ꝯuerſa
tionē. Scd̄m linguā ꝑ veracē locutionem
Tertiū cor.ꝑ mēſuratā affectōnem. Iō dicit
paulꝰ. Exhibete mēbra vr̄a ⁊c. ¶ Dico p̄mo
ꝙ dēmꝰ exhibere corpꝰ ſeruire iuſticie.ſ.p̄cep
tis.ꝑ honeſtā ꝯuerſationē. Iō dr̄. Nō mecha
beris. Nā opinio fuit falſa aliquoꝝ ꝙ iſtō ſo/
lum p̄ceptū ꝓhiberet adulteriū ⁊ nō ſimplicē
fornicationē. Imo dicūt.⁊ qō pctm̄ eſt pec/
care cū muliere ſoluta.⁊ nō feci ſibi violētiaꝫ
ego bn̄ ſolui ſibi. placuit ⁊ mihi. cui feci ego
iniuriā Modo nota rōem huiꝰ p̄cepti.⁊ ſunt
due a p̄ncipio mūdi vſqꝫ ad xp̄i incarnatiōꝫ.
Et tres ab incarnatione vſqꝫ ad finē mūdi.
Ideo ſunt q̇nqꝫ rationes ꝓbantes ꝙ ſimplex
fornicatio eſt pctm̄ mortale. nec vnq̄ꝫ aliq̇s
ſine ſpeciali dei diſpenſatione poterit facere
illum actū ſine vxore abſqꝫ peccato mortali.
Prima rō eſt quantū ad aīam ꝑ creationem
Scd̄a q̄ꝫtū ad corpꝰ ꝑ formationem. Et iſte
due rōes iam a p̄ncipio mūdi durāt vſqꝫ ad
finē mūdi. Prima ğ rō q̄ꝫtum ad aīam. Iam
ſcitis ꝙ aīma hoīs facta eſt ad imaginem dī.
⁊ p̄cioſiſſima eſt plꝰ q̄ꝫ capilli virginis vl' lac.
ſeu ſacrux.nec aliqd̄ corꝑale.mō ſi tā magnū
pctm̄ eſſet ꝓijcere capillos virginis vel lac vl'
crucem xp̄i in ſterquilinio. eo ꝙ ſapet infide
litatem ⁊ hereſim.quāto magis de aīa q̄n ꝓij
citur in latrina luxurie eſt magis peccatum.
⁊ dicis .cui facio iniuriā. Nūq̇d creatori tuo
qui tibi cōmiſit aīaꝫ reliquiā tā p̄cioſam Iō
dicit apl's. Hec eſt volūtas dei ſanctificatio
veſtra. vt abſtineatiſ vos a fornicatōe. n̄ ſoluꝫ
ab adulterio. vt ſciat vnuſq̇ſqꝫ vr̄m vas ſuū.

id eſt.corpꝰ vas aīe.poſſidere in ſanctificatio
ne ⁊ honore.j.ad Theſ.iiij. Scd̄a rō q̄ tāgit
corpꝰ eſt. Nā ſi aliq̇s deturpat vaſa figuli que
fecit pulcerrima ad comedendū.⁊ ſi hmōi ad
viles vſus applicādo dices.cui fit īiuria. Nō
ne figulo cuiꝰ ſunt vaſa vt ſupponiť. Idem ď
deo. Nā corꝑa nr̄a ſunt vaſa lutea a deo fctā
vt ſeruiāt in menſa dei ī celo . Si ğ tu detur
pas vas dei.dicis Cui facio iniuriā. Nunq̇d
deo. Iō dicit ſcriptura. Mundamini q̇ fer/
tis vaſa dn̄i. Iſa.lij. Ultra p̄dictas duas ra/
tiones addunť tres poſt incarnationem xp̄i
Prima eſt adoptio ſpūalis. Nā ſi rex hn̄s fili/
as ꝟgines ſeu viduas.⁊ vos q̇ nō habetiſ vxo
res peccatis cū aliqua illaꝝ. ⁊ ſibi placuit. et
dicis. Cui feci iniuriā. Nunq̇d regi dn̄o tuo
feciſti ꝓditionē. Iō om̄es mulieres filie ſunt
xp̄i de ſua ſpōſa.ſ.eccl'ia geniti ꝑ baptiſmum.
Et dicis. Cui facio iniuriā. Nunq̇d xp̄o p̄ri
eaꝝ.qꝛ niſi cui eas dat in vxoreꝫ non vult ꝙ
aliquis tāgat filias ſuas. De iſta materia ꝓ/
phetando dič ꝓpheta. Abominatio facta eſt ī
iſrael.i.laycis.⁊ in hierl'm.i.clericis.quia fili/
am dei habuerūt alieni.ſ.q̇ nō erāt viri. Diſꝑ
det dn̄s viꝝ q̇ fecerit h̄. Malach.ij. Secun
da rō eſt ꝓ ꝯſecrationē baptiſmalē. Nā q̇ ſciēť
deturpat calicē vel corꝑalia ꝯſecrata .magnā
iniuriam facit deo. Mō q̇d eſt plꝰ ꝯſecratuꝫ
corpus xp̄iani vel calix.claꝝ eſt ꝙ corpꝰ xp̄ia
ni.qꝛ habet recipe intra ſe corpꝰ ⁊ ſanguinem
xp̄i cōmunicādo. Mō ꝓijcere ipm̄ ī latrinā
luxurie.magnū pctm̄ eſt. Ideo dič apoſtolꝰ.
Fugite fornicationē. Om̄e pctm̄ qōcūqꝫ fe/
cerit homo extra corpꝰ eſt.i.in aīa. Qui autē
fornicať in corpꝰ ſuum peccat. An neſcitis.q̇
niam mēbra vr̄a templū ſunt ſpūſſancti q̇ in
vobis eſt.ſ.ꝓpter ꝯſecrationē.j. Coꝝ.vj. Ter/
tia rō ꝓpter ꝯformitatē ⁊ ſimilitudinē quā cū
xp̄o habemꝰ.qꝛ ab eadē carne ſpecifica quaſi
de eadē pecia panni induťꝰ. Iō magnā iniu/
riam facimꝰ xp̄o deturpādo carnis ſue ſimili
tudinē. Iō dr̄ Leo papa. Agnoſce o xp̄iane
dignitatē tuā.⁊ diuine ꝯſors factꝰ nature no/
li in veterē vilitatē degeneri ꝯuerſatiōe redi/
re. Patet error multoꝝ ſtultoꝝ dicentiū ſim/
plicē fornicationē nō eſſe pctm̄. Nā h̄ aſſerere
eſt hereſis. Mō videamꝰ quō xp̄s h̄ p̄ceptuꝫ
ſeruauit. Queſtio fit in theologia. Utꝝ xp̄s
potuerit naturā humanā aſſumere in vtero
vidue ſicut in ꝟgine. Dicūt ꝙ ſic. Sꝫ ſingu/
lariť elegit ꝟginē.⁊ ipe fuit ſp̄ virgo. Ita paꝝ
ipe ſcit experimētaliť illū actū ſic ego ſcio q̄lem

ſaporē hꝫ ferrū. nō ꝓpt̄ timorē alicuiꝰ. ſꝫ vt no/
bis daret exēplū cauēdi ab illo pctō. Jō dic̄
ſcptura. Tal' decebat vt eſſꝫ nob̄ pōtifex. ſan
ctus. innocēs. ipolluꝰ. ſegregatꝰ a pctōribꝫ et
excelſioꝛ cel' factus. Heb. vij. Jn iſta auctāte
vitat q̄nq̄ gdꝰ luxurie. Aliq̄ faciūt luxuriam
cordis. ſ. cogitādo i illa delectatōe. Sꝫ timo
re vl' ꝯfuſiōe vel alteriꝰ rei cā nō faciūt ope. ex
h̄ ꝑdit ſanctitas. Cōtra iſtū gradū de xp̄o dr̄
ſanctꝰ. q̄ nūq̄ habuit talia deſideria. Scdō
ꝙ aliq̄ ſunt ita mali i corde ꝑ talia deſideria.
ꝙ neſciūt loq̄ niſi de mulieribꝫ Cōtra q̄s apo
ſtolꝰ. Corrūpūt bonos mores colloq̄a ꝑua.
ꝑma Coꝛ. xv. Hieronimꝰ ad ruſticū mona/
chum De ſpēbꝫ mulieꝝ nūq̄ diſputes Et q̄
xp̄s nūq̄ de tali materia loquebat̄ dr̄ inocēs
Tertio impolluꝰ. ꝯ illos q̄ ꝓcurāt ſibi mol/
liciem. Quarto ſegregatꝰ a pctōribꝫ. contra il
los q̄ peccāt cū alijs de facto. Quinto excel/
ſioꝛ celis factus. ꝯ mulieres q̄ ſuſtinent oſcu/
la. amplexꝰ. dicēdo. amicꝰ meꝰ eſt. ꝛc̄. ꝛ ſequun
tur multe impuritates. Jō auiſent̄ illi d̄ ma/
trimonio vt ſeruēt modū. ꝛ q̄ nō ſunt de ma
trimonio debēt nullo mō curare d̄ illo actu.
ne faciāt ꝯ hoc ꝓceptū q̄uis mō. Ecce q̄re dr̄
apl's. Exhibete mēbra vr̄a. ꝛc̄. ¶ Dico ſcdō.
ꝙ dēmꝰ exhibere linguā ad ſuandū iuſticiaꝫ
ꝑ veracē locutōꝫ. Jō dr̄. Nō loq̄ris ꝯ ꝓximuꝫ
tuū falſum teſtimoniū. Exo. xx. Rō hꝰ ꝓcepti
eſt. q̄ officiū lingue eſt loq̄ veritatē. ſig̃re ea q̄
ſunt in corde. imaginatōes ꝛ intētōes cordis
Math. xij. Ex abūdantia cordis os loq̄tur.
Et phs. Voces ſūt note. i. ſig̃ earū q̄ ſūt i aīa
paſſionū. Officiū oculi eſt vidē ꝛ oñdere res
ſm colores ꝛ q̄ntitates Officiū auriū audire
Tibiaꝝ ambulare. Nō ſicut officiū oc'orū
impediret̄ ꝑ perlā i oculo. ꝛ auriū ꝑ ſurditatē.
ita officiū lingue ipedit̄ ꝛ inordinat̄ ꝑ mēda/
cium. qd̄ aufert ſibi officiū. q̄ mētiri eſt dice
re ꝯ illud qd̄ tenes in corde de ꝓximo. Jō deꝰ
ꝓcepit Exod. xx. Nō loqueris ꝯ ꝓximū tuum
falſum teſtimoniū. Nā oīe mendaciū eſt cō
tra ꝓximū. vel ꝯtra aliū. vel ꝯtra ſe. dicēdo qd̄
nō eſt ita in corde tuo. Jō oīe mendaciū eſt
pctm̄ mortale vel veniale. Xp̄s ſuauit h̄ ꝓce
ptum. Nā ait ip̄e q̄ eſt veritas ꝑma et eterna.
Joh. xiiij. Ego ſum via veritas ꝛ vita. Non
ſolū ñ dixit falſū. imo ñ ꝑmittebat corā ſe da
re aliqd̄ falſum teſtimoniū ꝯ viuos nec mor/
tuos. Cōtra viuos dicat̄ hiſtoria euangelij.
qñ fuit in bethania. ꝛ magdalena vidēs eum
ſeſſum cū ꝓcioſiſſimo vnguēto vnxit, ſtatim
iudas ꝛ alij ꝯ eam incepert̄ dare falſum teſti/
moniū. di. vt q̄d ꝑditio h̄ ꝛc̄. O illa fatua. ꝛ ſi/
milia ṽba. Et xp̄s q̄ de abſentibꝫ faciebat ſe
aduocatū dixit. Quid moleſti eſtꝭ huic muli
eri. Bonū eni͂ opꝰ opata eſt i me. Math. xxvj
O bn̄dictꝰ ē ille q̄ in abſentia manutenet dif/
famatū. Jdē de mortuis. Dicūt aliq̄ quādo
obloquunt̄ de mortuis. mortuꝰ eſt. ideo non
pōt lingua mea ſibi nocere. Dico ꝙ imo pōt
ſibi nocere dupl'r. Nā licet ſit mortuꝰ corpe.
viuit tñ in cordibꝫ multoꝝ ꝑ bonā famam. et
qñ tu diffamas eū. auferes ſibi illā vitā. Se/
cundū maluꝫ qd̄ in iudicio dei lingue oblo/
q̄utiū nocēt aie. h̄ ꝯfirmat̄ miraculo de reli
gioſo mortuo. q̄ licet ſuaret vota. nō tñ ſua/
bat cerimonias. ꝛ in multis defecerat. Cūq̄
frēs q̄ dicebāt pſalteriū corā corpe incepiſſēt
ip̄m iudicare. O dicebat vnꝰ. bñ potabat. et
alter ita. ꝛ ſine aqua. ꝛ ſic de talibuſ. Subito
frater ſurrexit dicēs. Parcat vob̄ deꝰ fratres
q̄ in magno ꝑiculo me poſuiſtꝭ i iudicio. vbi
accuſabar a demonibꝫ ꝛ iudicabar a vob̄. ne
ſciebam q̄bꝫ ꝓus rñderem. ꝛc̄. Jō xp̄s defen
debat mortuos. vt patꝫ Luc. xiij. Duo caſus
acciderūt tpe xp̄i dū ip̄e ꝓdicaret. Multi ſur
gebāt dicētes ſe eſſe meſſiam. Jnt̄ ceteros iu
das galileꝰ. ꝛ q̄ multi ſequebant̄ eū. Pylatꝰ
iugulauit oīs eos. Cūq̄ h̄ referret̄ xp̄o aliq̄
dixerunt. O mali hoīes erant. Xp̄s ſtatim fe
cit ſe aduocatum. ꝛ dixit. Putatis ꝙ hi gali
lei ꝑ omnibꝫ galileis peccatores fuerūt. q̄a ta
lia paſſi ſunt. Non dico vobis. ſed niſi pn̄iaꝫ
egeritis. oēs ſimul ꝑibitis. Luc. xiij. Jtem
turris ſyloe q̄ cecidit ꝛ oppreſſit. xviij. hoīes
de quibꝫ loquētes coram xp̄o dicebāt. Ma/
li ꝛ magni pctōres erant. quia ita eis accidit.
Et xp̄s dixit. Putatis q̄ ꝛ ip̄i debitores fue/
rint ꝓter oēs habitātes in hierl'm. Non di
co vob̄. ſꝫ ſi nō pn̄iam egeritis oēs ſil'r ꝑibi/
tis. Dicat̄ ꝙ plures dānant̄ ꝑ diffamationeꝫ
q̄ꝫ ꝑ furtū. Rō. q̄ furtū qñ videt̄ dat ꝯpūctōꝫ
cordis. ꝛ finalit̄ reſtituit̄. Sed ṽba ex q̄ dicta
ſunt tranſeūt. ꝛc̄. ꝛ tradunt̄ obliuioni. ꝛ ſic nō
reſtituit̄ fama Jtem maius furtū eſt fame q̄ꝫ
pecunie. Prouer. xxij. Meliꝰ eſt nomē bonū
q̄ꝫ diuitie multe. ꝛc̄. Dicat̄ de reſtitutōe fame
verbo vel ſcripto fienda. al's nō poſſūt ſalua/
ri. Jdeo teneamꝰ ꝯſiliū apl'i. Deponētes mē
dacium. loquimi veritateꝫ vnuſq̄ſq̄ cū ꝓxio
ſuo. Rō. q̄m ſumꝰ inuicem mēbra. Ephe. iiij
¶ Dico tertio ꝙ debemus exhibere cor ad ſ
uiendum iuſticie per menſuratā affectioneꝫ.

Sic ꝑmū p̄ceptū ordinat corp⁹. ita nonū et
decimū q̄ coincidunt ordināt cor. Rō h⁹ p̄ce
pti ē qꝛ cupiditas ē radix oim maloꝝ. j. Thy.
vj. Radix oim maloꝝ ē cupiditas quā q̄dam
appetētes errauer̄t a fide. ꝛ inſeruer̄t ſe dolori
bꝫ mlt̄ꝫ. Tu āt hō dei h̄ fuge. Rōꝫ aſſigt apl̄s
di. Nā q̄ volūt diuites fieri icidūt i tēptatōꝫ
ꝛ in laqueū diaboli. ꝛ deſideria mlt̄a inutilia
ꝛ nociua q̄ mergūt hoies i interitū ꝛ ꝑditiōꝫ.
Ibidē. Dicat̄ ꝙ ex q̄ doctor vl̄ mercator ci/
uis vl̄ dn̄s ꝓponit i corde. ego volo ditari. fa/
ctū eſt. ꝑdit⁹ ē. Sꝫ dꝫ facere qd̄ i ſe ē ſub tiore
dei. Et ſi ds̄ ſibi dat diuitias d̄ bono iuſto re
cipiat. alit̄ nō q̄ret. Jō ds̄ cuilibꝫ volēs ꝓui/
dere dixit. Nō ↄcupiſces domuꝫ ꝓxi tui. nec
deſideres vxorē ei⁹. nō ſeruū. n̄ ancillā. nō bo
uē. nō aſinū. nec oīa q̄ illi⁹ ſūt. Exo. xx. Iſtd̄ p̄/
ptū ſuabat xp̄s. ꝙ n̄ optebat ↄcupiſcere. quia
dn̄i ē terra. ꝛc̄. imo n̄ ſuſtiebat cupidos hoies
in ſua ſocietate. Dicat̄ hiſtoria d̄ illo doctore
cupido q̄ dixit. Magr̄ ſeq̄r te q̄cūqꝫ ier̄. Ma
thei. viij. Dic̄ h̄ glo. ꝙ ficte veniebat ad xp̄m
ꝛ cupiditate duct⁹. q̄n̄ vidit miracl̄a q̄ xp̄us
faciebat. O dixit ip̄e. ego ſociabo me illi. ꝛ p⁹
q̄ꝫ ſciuero facere talia lucrabor infinitas pe/
cunias. Jō xp̄s q̄ nō ſolū vidit os ſꝫ corda di
xit ſibi. Vulpes foueas hn̄t. ꝛ volucres celi
nidos. Fili⁹ āt hoīs nō hꝫ vbi caput ſuū recli
net. Mat. viij. Jō vt diligamur a xp̄o ꝛ velit
nos h̄ in ſuā grām recipe ꝛ poſtea i gl̄am. nō
ſoluam⁹ legē. ſꝫ impleam⁹ vt fec̄ xp̄s q̄ eſt in ſe
cula bn̄dict⁹. Amen.

¶ In octaua beati Dominici

Tu uero uigila.

in om̄ibꝫ labora. Vbū iſtd̄ ori
ginalit̄. ij. Thy. iiij. Hoc thēa dat
mihi motiuū p̄dicādi d̄ q̄dā v̄tute ad ſaluatō
nē aīaꝝ mlt̄ū neceſſaria. ſ. de v̄tute vigilie cir
ca ſuitiū dei. Sꝫ ꝑmo ſalutet̄ v̄. ma. Hoc v̄
bū eſt apl̄i ad filiū ſuū ſpūalē thymo. di. Tu
v̄o vigila ꝛc̄. Rō āt q̄re ſibi dixit h̄ vbū eſt. q̄a
videbat i h̄ mūdo mlt̄os negligētes circa ſui/
tiū dei. ſꝫ eēnt valde diligētes circa ſuitium
hūanū ad ↄgregādū diuitias. hōres. ꝛc̄. ſꝫ n̄ d̄
lucro ſpūali. ꝛ ꝓpt̄ h̄ apl̄s dicebat diſcipl̄o ſuo
thymo. Tu v̄o vigi. ꝛc̄. Pro c⁹ declaratōe in
uenio ꝙ diligēt̄ vigilāt hoies mūdani ex q̄tu
or rationibꝫ. ſ.

¶ Propter amorē lucri tpalis
¶ Propt̄ timorē ꝑiculi mūdialis
¶ Propter dolorē afflictōis corꝑalis
¶ Propt̄ clamorē voc̄ꝫ vl̄ rei ſenſualis.

Et ex q̄libꝫ iſtoꝝ dēm⁹ nos vigilare ſpūalit̄.
Jō d̄t thēa cuilibꝫ nr̄m. Tu v̄o vi. ꝛc̄. ¶ Dico
ꝑmo ꝙ vigilāt aliq̄ i h̄ mūdo ꝓpt̄ amorē lucri
tpal̄. ſic̄ mechanici. ſ. fabri ferrarij. ſartores. ꝛc̄
Et illi q̄ cū lumīe ꝑn̄t opari i nocte vigilāt d̄
ſero ꝛ ſurgūt de mane ꝓſtant laborādo. q̄uſqꝫ
iā lucrati ſint vitā illi⁹ diei. ꝛ tunc cū gaudio
bibūt de mane. De h̄ ſcp̄ture auto. ſꝫ ſit claꝝ
Ois faber ꝛ architect⁹ noctē tāqꝫ diē trāſigit
ꝛ vigilia ſua ꝑficit op⁹. Eccl̄i. xxxviij. Hoc mō
tenet̄ q̄libet vigilare ſpūaliter ꝓ lucro ſpūali
Singularit̄ tenēt ad h̄ tn̄ ꝑſone ſpūales. ſic̄
religioſi clerici ꝛ oēs eccl̄iaſtici. Nō ei debēt
in lecto expectare ortū ſol̄. ſꝫ ſurgere d̄ mane
ad matutias. ꝛ dicere eas diſtincte ꝛ attente.
Ita ꝙ q̄n̄ orit̄ ſol ꝙ tūc fecerint officiū ſuum.
Tal̄ em̄ lex⁹ p̄t eē qꝛ iā lucrat⁹ eſt prandiū illi⁹
diei. Qui āt nō ſurgūt. aīa coꝝ triſt̄ꝫ manet.
qꝛ nihil ē lucrata. Propt̄ea d̄t eccia. Non ſit
vob̄ vanū mane ſurgere an̄ lucē. qꝛ ꝓmiſit de
us coronā vigilātibꝫ. Nota. ꝓmiſit de⁹. n̄. xij.
denarios. ſꝫ coronā gl̄e. q̄ pl⁹ valet q̄ꝫ corona
papat⁹ vel iperij. Si ḡ artifices cū tāto labo
re vigilāt vt lucrēt̄. xij. denarios vl̄ duos. q̄n
to magꝫ nos vigilare dēm⁹ dulcit̄ vt coronaꝫ
ꝑadiſi poſſim⁹ lucrari ¶ Nota h̄ miracl̄m de
vitiſpatꝝ. Liber eſt autētic⁹ ex decreto gelaſij
pape ↄfirmat⁹. d̄ illo ſc̄tō heremita q̄ vidit ca
thedrā in celo. ꝛ ſeptē coronas diſcipulo ſuo
ꝑatas q̄s fuit lucrat⁹ vna nocte ex vigilia. q̄a
diabol⁹ cū ſepties tēptauerat d̄ ſomno. ꝛ ipſe
reſtitit ꝛ vigilās ꝑmāſit. ꝛ ſeptē coronas acq̄
ſiuit. Ecce q̄re eccia d̄t ꝑſonis ſpūalibꝫ. Non
ſit vob̄ vanū mane ſurgere an̄ luceꝫ. ꝛc̄. Pro
vob̄ āt laic̄ꝫ q̄ nō poteſt̄ꝫ ita vigilare ſurgēdo
ad matutias ꝛc̄. Notate ꝙ p̄ns vita ē obſcura
reſpectu vite gl̄e. ſꝫ nob̄ videat̄ dies clara. ſic̄
noctue nox videt̄ clara. cū tn̄ nox ſit obſcura
reſpectu claritat̄ꝫ diei. Ita ē de nob̄. nō ſum⁹
niſi noctue. ſꝫ q̄n̄ aīa trāſit d̄ h̄ mūdo ꝛ vidꝫ cla
ritatē gl̄e tūc d̄t. Nox p̄ceſſit. dies aūt appro/
pinq̄uit. Roꝝ. xiij. Jō vos de mūdo ſurgatiſ
a ſomno pc̄ti in nocte h⁹ vite vt laboretis. et
lucremi merita apud deuꝫ an̄qꝫ veniat dies
alteri⁹ vite. Si dicat̄ Jā ego laboro fodiēdo
ſuendo. ꝛc̄. Dico ꝙ totū h̄ remanet h̄ inferi⁹.
Si ḡ nihil lucrami in alio mūdo. de q̄ viue
tis in alio mūdo. qꝛ poſſeſſiōes ꝛ diuitie h̄ re
manēt. Jō laboretis in opibꝫ ſpūalibꝫ orādo
q̄libet die deuote ꝛc̄. Seruate feſta. audiatiſ
miſſam ꝛ ſermones. Et frequenter debetis

ɔfiteri ⁊ cõicare. q2 de iſtꝫ optet viuere ibidẽ.
alꝰs remittit aĩa ad hoſpitale miſeroꝝ. Jõ dt
ſcriptura. Sapiẽs cor ſuũ tradet ad vigilan
dũ diluculo ad deũ q̃ fec illũ. ⁊ i ɔſpectu altiſ
ſimi deꝑcabit. Ecci. xxxix. Nota. dt ad deuꝫ.
nõ dt ad mũdũ ¶ Dico ſcdo ꝙ vigilãt aliq̃ ñ
amore lucri tꝑalis. ſꝫ timore ꝑiculi tꝑalis. vt
naute. ⁊ maxie ille q̃ regit gubernaculuꝫ. ⁊ q̃
reſpicit tumorẽ marꝭ. Oẽs illi vigilãt timo
re ꝑiculi marꝭ vl' vẽti vl' terre. Vñ aũt ſcꝑtura
Qui nauigãt mare enarrãt ꝑicula eiꝰ. Ecci.
xliij. Vigilãt etiã cuſtodes ꝑiculo inimicorũ
⁊ ſic etiã nos dẽmꝰ vigilare. Nã iſte mũdꝰ eſt
tãq̃ mare. Vñ ait dauid. ꝑs. ciij. Hoc mare
magnũ ⁊ ſpacioſum manibꝯ. illic reptilia q̃ꝝ
nõ eſt numerꝰ. Aialia puſilla cũ magnis. illic
naues ꝑtranſibũt. Ibi dic dauid ꝙ iſte mun
dus ſit mare. Jõ in eo ſũt multa ꝑicula. Vñ
ait Berñ. Periculũ hꝰ mũdi ꝓbat trãſeuntiũ
raritas ⁊ ꝑeũtiũ pluralitas. Sic eñ in mari
marſilie vix de q̃ttuor nauibꝯ vna reuenit. ſic
de q̃ttuor aiabꝯ vix vna ad portũ ſaluꝭ ꝑue-
niet. O vtinam decima pars gẽtium ſalua-
ret. Nã nauis in mari maxie timet ꝑiculũ de
vẽto. ⁊ ꝑiculũ de aq̃. ⁊ ꝑiculũ de rupe. Sic ⁊
nos timere optet. Nã vẽti ſunt diaboli tẽpta
tiones. ⁊ qñ aliq̃s vadit ꝑ mare hꝰ mũdi cum
deuotõe ⁊ bona vita. talis vẽtus ducit nauẽ
ad portã ꝑadiſi. ſꝫ qñq̃ venit aq̃lo. ſ. dyaboli
temptatio q̃ ꝓijcit nauẽ ſurſum eleuãdo i ſu-
perbia. vana glia. auaricia. luxuria. ⁊c. Et ita
nauis. ſ. ɔſcia ⁊ aĩa perit. Magnꝰ ventus dr.
qñ eradicat arbores. q2 nõ legit ꝙ ventꝰ di-
ruerit mõtes. Sed vẽtꝰ temptatõis dyaboli
nõ ſolũ eradicat arbores. ſ. ꝑſonas ſimplices
ſed diruit mõtes. ſ. ꝑſonas ſpũales. Vñ de h̃
ait ſcriptura. Ecce ſpũs grandis ⁊ fortis. ſcꝫ
demon vel vẽtus temptatõis ſubuertẽs mõ
tes ⁊ ɔterens petras. iij. Regũ. xix. Nunquid
erant mõtes Adam. Samſon. Dauid. Sa
lomõ. ⁊ tñ diaboli tẽptatio oẽs illos ſbuertit
Jõ nos miſeri q̃d faciemꝰ niſi vigilare i ꝑi
culo huiꝰ vẽti ¶ Scdm ꝑiculũ qd timet na-
uis in aqua eſt aqua. Nã aliquotiens vnda
maris intrat naueꝫ. ſic ⁊ nobis qñq̃ accidit.
Nam vnde maris ſunt temptatiões ⁊ incli-
nationes carnis. vt cũ ꝑſona eſt incolumis. ſ.
qñ caro nõ mouet nec cogitando nec loquẽ-
do de quacũq̃ materia carnali. tunc qñq̃ ſu
bito veniũt motꝰ illiciti ɔcupiſcentie praue
Et idõ tũc optet caute vigilare. De h̃ Dd ait.
Mirabiles elationes maris. id eſt. carnis.

¶ Tertiũ ꝑiculũ eſt marꝰ. ſ. qñ nauis impin
git in rupe. Jõ vigilãt naute diligẽter. Sic
⁊ nos facere dẽmꝰ. Nã ⁊ h̃ ɔtingit qñ ꝑſona ñ
curat de familiaritatibꝯ. tũc eñ nauigat in ꝓ
fundo pelagi ad portũ ꝑadiſi. ſꝫ qñ contrahit
familiaritates. tũc impingit i rupe. Qñ muli
er audit de aliquo clerico vel religioſo ꝙ eſt
bonꝰ ⁊ deuotꝰ. ⁊ dic. cũ iſto habebo familiari
tatẽ. Caue ne impingas. ex h̃ eĩ multe naues
id eſt. ꝑſone onerate. ſ. ꝓcioſis mercibꝯ meri-
toꝝ ⁊ vtutuꝫ impingẽtes ſic fuerũt ꝑdite. Jõ
dauid ait Ne forte offendas ad lapidẽ. ſ. fami
liaritatis. pedẽ. ſ. affectionis. ꝑs. xc. Si g̃ tot
ſunt ꝑicula in mari magno hꝰ mũdi. nob̃ na-
uigantibꝯ neceſſaria eſt vigilãtia. ne vento tẽ
ptationis vel vnda inclinationis nec rupe af
fectionis ꝑdamus viaticũ. Jõ vigilemꝰ. Nã
h̃ ɔſiliũ dedit xp̃s diſcipulis ſuis dicẽs. Vi-
gilate ne intretis in temptationẽ. Spũs q̃-
dem ꝓmptus eſt. caro aũt infirma. Math.
xxvj. ¶ Secũda ſimilitudo q̃re vigilãt aliq̃
timore ꝑiculi tempalis. eſt qñ homo timet in
imicos ſuos tempe guerre vl' latrones quã-
do hõ ſe ꝓmunit ad cuſtodiendũ villã vel ca
ſtra ne capiant. Hoc etiã modo optet nos la
borare ⁊ vigilare. Jõ xp̃s ait. Illud aũt ſcito
te. qm̃ ſi ſciret pr̃familias q̃ hora fur vẽturus
eſſet. vigilaret vtiq̃ ⁊ nõ ſineret ꝑfodi domũ
ſuam. Math. xxiiij. Nota. ꝑfodi. i. ſubtꝰ fodi.
ꝓpter h̃ etiã nos dẽmꝰ vigilare vt dixi ¶ Pro
q̃ ſciendũ ꝙ quattuor capitanei latronũ ſunt
modo in breui venturi certiſſime ⁊ neſcimus
ſi hodie vel cras. Et g̃ oportet diligent' vigi
lare. Primus capitaneꝰ eſt morſ. q̃ totum du
cit ſecũ. nihil dimittit quãtũcũq̃ ſitꝭ diuites
in morte in vno lintheamine remanebitꝭ Qz
dicit dauid. Nõ cũ interierit nõ ſumet oĩa
neq̃ deſcẽdet cuꝫ eo gloria domus eius. ꝑs.
xlviij. Secũdus capitaneꝰ eſt antixp̃us q̃ to
tum ducit ſecuꝫ. paucis deuotis de xp̃ianis
demptis. Jõ vigilare oportet in pñia. q̃a ci-
to veniet ⁊ ducet ſecũ oẽs q̃ dormiũt i pec
catis. Jõ dicit apl's ad Eph̃. v. Surge qui
dormis ⁊ exurge a mortuis. ⁊ illuminabit ti-
bi xp̃s. Tertiꝰ capitaneꝰ ẽ poſt mortẽ antixp̃i.
quia tunc erit ɔflagratio mũdi. q̃ nihil dimit
tet de elementatis. Et iſte ignis veniet añq̃
dñs veniet ad iudicium. Ideo ait Dd. Ignis
ante ipm̃ ꝑcedet. ⁊ inflammabit in circuitu
inimicos eius. ꝑs. xcvj. Et ſcḋm ꝙ inuenitur i
ſacra ſcriptura. tunc ille ignis veniet trãſactꝭ
quadragintaquinq̃ diebus poſt mortem.

antixpi. Quart⁹ capitane⁹ ⁊ p̄ncipal' erit dies
iudicij. Si ḡ p̄rfamilias vigilat q̄ñ ſcit latro
nes diſcurrētes. q̄to mag' nos miſeri. Jō ñ
dormiat; i pctis ne accidat vob vt fatuis vir
ginib⁹. de q̄b⁹ xp̄s Mat. xxv. dī. ꝙ q̄dā nobil'
dñs fec̄ mr̄imoniū cū q̄dā nobili domicella ⁊
inuitauit decē domicellas. q̄ꝝ q̄nq̄ dixerūt.
Multū tardabit dñs venire. ſ. ſpōſus. Jdeo
dormiam⁹ i q̄ete. Alie q̄nq̄ dixerūt. Vere ſpō
ſus nō dedit nob certū tp̄s ſui aduēt⁹. iō pare
mus nos vt ſim⁹ parati. Et iſte ornauerūt ſe.
Media āt nocte clamor fact⁹ ē. Ecce ſpōſus
venit. pulſans ⁊ di. Eſt; pate. Tūc dixerūt iſte
q̄nq̄. ita nos q̄nq̄ ſumus parate. Alie autē
quinq̄ voluerunt ſe preparare. ſ; ſpōſus cū ill'
q̄nq̄ itrauit palatiū ſuū. ⁊ clauſa ē ianua. De
inde venerūt alie q̄nq̄ dicētes. Dñe dñe api
nob. Quib⁹ ipe rñdit. Amē dico vob. neſcio
vos. Vigilate itaq̄. ⁊c̄. Sic nos oīs ſum⁹ i
uitati ad nuptias regni celoꝝ. Ergo oꝫ vigi
lare. q̄ dī Math. xxv. Vigilate q̄ neſcit; q̄ñ
dñs vr̄ vētur⁹ ſit. Et Lu. xij. dī. Sint lumbi
vr̄i p̄cincti. ⁊ lucerne ardētes i manib⁹ vr̄is ⁊
vos ſilēs hoib⁹ expectātib⁹ dñm ſuū q̄ñ r̄uer
tat a nuptijs. vt cū venerit ⁊ pulſauerit cōfe
ſtim aperiāt ei. Bt̄i ſunt ſui illi q̄s cū venerit
dñs inuenerit vigilātes. ſ. p̄ bonoꝝ opm exer
citatōꝫ. q̄ iſti ſecū intrabūt ad nuptias. ſ; q̄ñ
xp̄us febre vel alia infirmitate pulſabit ad ia
nuas. ſi nō eritis pati nō intrabit;. Propt̄ h̄ p̄
tp̄e parare ſe oꝫ ⁊ ꝯfiteri. iniurias remittere ⁊
cōicare ⁊ ſatiſfacere. Sic hō ornat ſe cū ſpecu
lo pnie vt mulier i ſpeculo i q̄ videt̄ macl'e vl'
defect⁹ in facie ꝯſcie. q̄ defect⁹ lauādi ſunt aq̄
lacrimaꝝ. Vñ corona capitis eſt intētio recta
Anuli ſunt ꝟtutes. Torques ſunt abſtinētie
Jō ꝯcludit xp̄s. Vigilate ḡ. q̄ neſcitis diem
neq̄ horā. ¶ Dico tertio ꝙ vigilāt aliqui. nō
amore lucri nec p̄iculi. ſ; p̄ dolorē afflictiōis
corpalis. ſicut infirmi de febre. de dolore. ⁊c̄.
q̄ nō poſſunt dormire ſ; plangūt. Si eis di
catur. dormiatis. Rñdent. Non poſſum. O
ve. o ve. ⁊c̄. Sic etiā nos vigilare debemus
ex dolore ꝯtritōis pctōꝝ p̄teritoꝝ. ⁊ tribulati
one infernaliū tormentoꝝ. Si ex dolore ali
quo vni⁹ parue ſpine vl' etiā vni⁹ pulicis. non
potes dormire cū aīa ſit ita vulnerata morta
liter. Jn capite vulnere ſupbie. Jn corde vul
nere auaricie. Jn renib⁹ luxurie. Jn gutture
gule. Jn facie inuidie. ⁊c̄. Jō ſuſpirare dole
re ⁊ plangere nos dēm⁹ ad inſtar infirmi. vt
religioſi clerici ⁊ layci. Et tūc q̄libet ſic vigi-
lans ex pctōꝝ ꝯtritiōe pōt dicere cum dauid
A voce gemit⁹ mei adheſit os meū carni mee
Subdit̄. Silis fact⁹ ſum pellicano ſolitudi
nis. fact⁹ ſum ſic̄ nocticorax i domicilio. Vi-
gilaui ⁊ fact⁹ ſum ſic̄ paſſer ſolitari⁹ i tecto. To
ta die exprobrabāt mihi inimici mei. ⁊ q̄ lau
dabāt me aduerſū me iurabāt. q̄ cinerē tāq̄
panē mādu cabā. ⁊ poculū meū cū fletu miſce
bam. ps. cj. Nota. A voce gemit⁹ mei. ⁊c̄. Naꝫ
q̄ñ hō ridet. caro dilatat̄. ſ; q̄ñ plorat ſtringit̄
Nota. ſilis fact⁹ ſum pellicano ſolitudis. Qui
q̄ñ videt filios a ſerpēte venenatos. naturali
ter cognoſcit ꝙ nō pñt viuere ſine ſanguinis
ſui effuſione. ⁊ tūc vulnerat ſe in pectore. et il
lum calidū ſanguinē effūdit ſup̄ eos. ⁊ ſic re-
uiuiſcūt. vt dī in glo. ordinaria. ſup̄ iſtū ꝟſuꝫ.
⁊c̄. Jta de opib⁹ nr̄is a ſerpente inferni vene
natis. Fact⁹ ſum ſic̄ nocticorax. q̄ nō videtur
ſed ſentit̄. Jta dꝫ hō abſcōdi in domicilio ſtu
dij vel orōis. Jō ait Dd. Vigilaui ⁊ fact⁹ ſum
ſicut paſſer ſolitari⁹ in tecto. Saltat eñ paſ-
ſer de loco ad locū cātando. Jta pctōr debet
ſaltare de peccato ad pctm̄. plangēdo ⁊ dolē
do de quolibet. Jtē capt⁹ ex criminib⁹ nō po
teſt dormire ſ; vigilat. ſniam expectat dicēs.
Miſer q̄d erit de me. Jta etiā nos ex h̄ vigi-
lare debem⁹. Certū eſt ꝙ oīs ſum⁹ crimioſi.
⁊ p̄ceſſus eſt iā fact⁹. Ezech. xviij. Aīa q̄ pec-
cauerit ipa morieṫ. Fili⁹ aūt nō portabit ini
q̄tatē patris. ⁊ pr̄ nō portabit iniq̄tatem filij.
Juſticia iuſti ſup̄ euꝫ erit. ⁊ impietas ipi⁹ erit
ſup̄ eū. Si aūt impi⁹ egerit pniam ab oīb⁹
pctis ſuis q̄ opat⁹ eſt. ⁊ cuſtodierit oīa p̄cepta
mea. ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iuſticiā. vita viuet ⁊ ñ
morieṫ. Ezech. xviij. Et ſpūs noſter capt⁹ eſt
i fetido carcere corpis expectās iudicē. Mirꝫ
eſt ḡ quō poſſum⁹ dormire in pctis. Sed q̄
non cito ꝯtra malos p̄fertur ſnia. abſq̄ vllo ti
more filij hominū p̄petrāt mala. vt dī Eccs.
viij. Vñ ſemp̄ cogitare d̄bem⁹ quō hic p̄ pec
catis dignam poſſum⁹ agere pniaꝫ. Sꝫ heu
quaſi omēs pniam vſq̄ ad finē vite differūt.
cogitātes tūc agere pniam. cū h̄ tñ vix ſit poſ
ſibile. vt dī Aug⁹. in quodā ſermone d̄ pnia.
Et allegat̄ in. iiij. ſniaꝝ. diſ. xx. ca. j. Dic̄ eñ ſic
ibidem Aug⁹. Si quis in vltima neceſſitate
poſit⁹ voluerit accip̄e pniam. ⁊ accipit. mox
reconciliabit̄ ⁊ hinc vadit. fateor vobis nō il
li negam⁹ q̄d petit. ſ; non p̄ſumim⁹ ꝙ hinc be
ne exit. Si ſecurus hinc exit neſcio. peniten-
tiam poſſum⁹ dare. ſecuritatem vero nō. Nū
quid dico damnabitur. ſed nec dico libera-

tur. Uis ḡ a dubio liberari. age pn̄iam duʒ ſan⁹ es. Si ſic agis. dico tibi qꝛ ſecur⁹ es. q̄a pn̄iaʒ egiſti eo tp̄e q̄ peccare potuiſti Si vis agere pn̄iam qn̄ iā peccare nō potes. p̄ctā te dimiſerūt. nō tu illa. Hec Aug⁹. Et h̄r̄ etiaʒ idē de pe. diſ. vij. Si q̄s. Pʒ ḡ ꝙ fatue faciūt q̄ iā in p̄ctis dormiūt. ꝛ nolūt vigilare ī pn̄ia ſed vſq₃ ad mortē tardāt. Et iā multa faciūt ꝓ corpe. ꝛ nihil faciūt ꝓ aīa. cū tñ xp̄us dicat. Quid ꝓdeſt hoī ſi vniuerſum mūdū lucret̄ ſeipm̄ aūt ꝑdat. ꝛ aīe ſue detrimentum faciat Fili⁹ aūt hoīs ventur⁹ eſt in gl̄a p̄ris ſui cū angelis ſuis. ꝛ tūc reddet vnicuiq₃ ſm̄ opa ſua Matth. xvj. Ergo oportet diligent̄ vigilare ꝛ p̄ctā p̄terita plāgere. ꝛ illa p̄terita iteꝝ nō cōmittere. Un̄ dīt dn̄s Lu. xij. Bti ſūt illi q̄s cū venerit dn̄s inuenerit vigilātes ¶ Dico q̄rto ꝙ vigilāt aliq̄ nō ꝓp̄t lucrū tp̄ale. nec ꝓpter piculū mūdiale. nec ꝛc̄. ſʒ ꝓp̄t clamorē vocis. ſeu alteri⁹ rei ſenſibil̄. ꝛc̄. Et ſ̄ etiā nos vigilare dēm⁹. In auribꝫ nr̄is em̄ ꝯtinue dʒ audiri illa vox tube. Surgite mortui veīte ad iudiciū. q̄ nō ꝑmittet nos dormire. Un̄ Hieronym⁹ audiebat iſtā tubam dicēs. Siue comedā ſiue bibā ſp̄ videt̄ mihi ꝙ audiā illā vocem. Surgite mortui venite ad iudiciū Sʒ nos hēm⁹ aures opilatas. Jō nō ſentim⁹ eaʒ. Itē dēm⁹ audire vocē tube diuīe p̄dicatiōis q̄ dʒ nos excitare ne dormiam⁹ in p̄ctis. Jō p̄cipit de⁹ p̄dicatori dicēs. Clama ne ceſſes. q̄ſi tuba exalta vocē tuā. ꝛ annūcia ꝓplo meo ſcelera eoꝝ Iſa. lviij. Hāc vocē audiebat hieremias q̄ de ſe dīt. Senſus cordis mei turbati ſunt ī me. Nō tacebo. q̄m̄ vocē buccine audiuit aīa mea clamorē p̄lij. Hiere. iiij. Nota. Senſus cordis. qꝛ ſenſus corpis nōdū ſentiūt clamorē p̄lij. Nō dīt ſolatiū. q̄ non ita excitant hoīem ſicut p̄lij q̄ mouēt ſanguinē. non ſolū hoīm. ſʒ etiā equoꝝ qn̄ tube clangūt fortiter. Ita etiā de tuba p̄lij iudicij generalis. vbi oīa p̄ctā erūt manifeſta oī ꝓp̄lo. ſ. toti mūdo. Et iſta bonis cedēt ad gl̄iam eo ꝙ ſ̄ egerint pn̄iam. malis aūt ad ꝯfuſionē ꝑpetuam. qꝛ ꝑpetua pena punient̄ ꝓpter volūtatē eoꝝ malā quā ſ̄ habuerūt ꝛ vſq₃ ad mortē ꝯtinuauerūt. Un̄ ait Greg. ꝛ h̄r̄ de pe. di. j. Voluiſſent iniqui ſine fine viuere vt ſine fine potuiſſent peccare. ꝛ oñdunt ꝙ peccare ſp̄ cupiūt. qꝛ dū viuūt nūq₃ peccare ceſſant Ad magnā ergo iuſticiā iudicātis ꝑtinet vt nūq₃ careāt ſupplicio. qui nunq₃ dū viuerent voluerūt ee̅ ſine peccato. Hec ille ibidē. Ideo vigilate in bona vita. Ecce quare dicit thema. Tu ꝟo vigila. in omnibꝫ labora. Et ſic vigilauit ſanctus noſter. Conclude legendam.

¶ De aſſumptione beate Marie.

¶ Sermo p̄mus

Optimā partem

elegit ſibi maria. Lu. x. Sic p̄n̄s feſtuʒ ꝛ ſolēnitas eſt aſſumptiōis ꝟginis Marie beatiſſime. Et ſ̄ feſtū eſt finis ꝛ clauſura toti⁹ vite ꝟgīs Marie. Jō de eiuſ vita eſt dicēdū. Et habebim⁹ nō ſolū ſpeculationes intellectuales. ſʒ etiā inſtructiōes morales Sʒ ſi ī alijs ſmōibꝫ recurrim⁹ ad virginem ꝓ impetratōe gr̄e. multo magis modo recurrendū eſt ad eā. qꝛ de ea habebim⁹ p̄dicare vt ſentiam⁹ deuotionē. Salutet̄ ꝟgo Maria. ꝛc̄. Et reſumat̄ thema. Pro breui declaratione ꝛ introductiōe materie eſt ſciendū ꝙ vita humana hoīs ſiue mulieris hʒ tres ꝑtes aſcendēdo ḡdatim. ſ. p̄ma eſt bona. ſecūda eſt melior. tertia eſt optima. Prima eſt via naṫe ꝛ iſta eſt tp̄alis bona. Scd̄a eſt via gr̄e. ꝛ iſta eſt ſp̄ūalis melior. Tertia eſt vita gl̄ie. ꝛ iſta ē celeſtialis ꝛ optima. Et quia ꝟgo Maria nō fuit cōtenta vt haberet vitā nature ꝛ gr̄e. ſed etiam gl̄ie. Jdeo de ea dīc thema. Optimaʒ ꝑtem elegit ſibi maria. Prima ps vite humane dī vita nature. q̄ eſt q̄diu aīa eſt eſſentialiter corpi ꝯiuncta. ꝛ iſta eſt bona. quia effectuſ ꝛ creatura dei eſt. quia oīs creatura dei bona ꝛ nihil reijciendū ab ea. vt dī p̄ma Thymo. iiij. Secūda eſt vita gr̄e. ꝛ iſta eſt melior. ꝛ eſt ꝑ ꝯiunctionē ſeu vnionē gr̄e dei cum anima Quādiu em̄ gr̄a dei eſt cum creatura. illuminat eius intellectū ad credendū veraciter. inflammat voluntatē ad diligendū ſincerit̄. gubernat oīa membra corpis ad opandū vtiliter. Et de iſta dicit Dauid in p̄s. Deus de⁹ me⁹. Qm̄ melior eſt miſericordia tua ſup vitas. labia mea laudabūt te. Labia mea. ſ̄ incipit ꝯſtructio. q̄m̄ melior ē miſericordia tua. ſcʒ gr̄a p̄ueniens ſeu iuſtificās q̄ dī ſ̄ miſericordia. Nō eſt. qꝛ nō dat̄ meritꝫ creature ſʒ ſola dei mīa. Alie aūt gr̄e ſubſequētes vel cooperātes acq̄runt̄ ꝓprijs meritis. ſʒ gr̄a p̄ueniens nō. Jō dīt. Melior eſt miſericordia tua. ſcʒ gr̄a p̄ueniēs ſeu iuſtificās. Tertia vita eſt optima. ꝛ iſta eſt vita gl̄e. Si querat̄. q̄re dicatur optima. Rn̄det̄ qꝛ prima vita. ſ. nature ꝑdit̄ ꝑ mortē. Iteʒ vita gr̄e ſ potest ꝑdi ꝑ

peccatũ mortale.ſʒ vita glĩe nõ.qꝛ ex̃q̃ aīa in/
trat paradiſum eſt ita ꝯfirmata ꝙ eſt ĩpecca/
bilis.ḡ iſta vita eſt optima. Ergo Paul⁹ ait.
Optimũ eſt eñi grã ſtabilire cor.ad Heb.vi.
Ecce tres ꝑtes vite humane. Virgo aũt ma
ria habuit vitã nature corꝑalẽ.qꝛ ſm̃ aliquoſ
doctores.lx.annis vixit. Epiphani⁹ dĩc ꝙ vi
xit.lxxij. Habuit etiã vitã grẽ ſpũalis ſup om
nes creaturas.ſʒ nõ fuit ꝯtẽta de his.ſʒ quoti
die petebat vitã glẽ.ꝛ deſiderabat eſſe cum fi
lio in vita glĩe.ad quã hodie aſſumpta ẽ. Et
de illa vita dr̃ thema. Optimã ꝑtẽ.ꝛc̃. Bonã
vitã tenuit.meliorẽ cuſtodiuit.ſʒ optimã ele/
git. ¶ Nõ audite.qꝛ ꝑ vnã q̃ſtionẽ quã vos
facitis volo cõphendere materiã ꝑdicãdam
qñ q̃ritis.quõ eſt ad ꝓpoſitũ thema ſeu euãge
liũ hodiernũ ad ꝟginẽ Mariã.cũ nõ loquaꝛ
niſi de btã maria magdalena ꝛ martha.ḡ vi/
deꝛ impꝫtinẽs ꝛ ĩpropꝛie dictũ hodie. Sʒ rñ/
dẽdo ad iſtã q̃ſtionẽ videbitꝭ ꝙ erit tota ma
teria hodierna in iſto euãgelio. Dico eñi ꝙ ſi
volum⁹ recipe euãgeliũ hodiernũ ſm̃ intelle
ctum lr̃alẽ nõ eſt ad ꝓpoſitũ.ſʒ ſi volum⁹ ipſuʒ
recipe iuxta intellectũ allegoricalẽ ſm̃ quem
ĩpm recipit eccl̃ia.hodie nõ eſt euãgeliũ ma/
gis ꝓpꝛiũ ꝟgini marie ĩ tota biblia.qꝛ tota vi
ta ꝟginis marie in eo cõphẽdiꝛ. Nã ſcñi euan
geliũ ad lr̃am dr̃ tria de ſctã Martha.ſ.de vi
ta actiua ſua.ꝛ dr̃ alia tria de maria magdale
na de vita ꝯtemplatiua.ſʒ iuxta intellectũ al/
legoricũ tãgit ſex ꝟtutes ꝟgĩs Marie glorio
ſiſſime. Primũ qđ euãgeliũ tãgit de btã mar
tha ꝛ dĩ. Intrauit Jħs in q̃ddã caſtellum.ꝛ
mulier quedã martha noĩe excepit illũ in do
mũ ſuã. Ecce ꝑmũ op⁹ vite actiue btẽ Mar
the circa xp̃m. Sʒ allegorice. Ecce cõceptio
filij dei.qꝛ tũc intrauit Jħs caſtellũ h⁹ mũdi
rebellis.ad ſibi illud ſubiugandũ. Et muli/
er quedam Martha.i.dña.ꝛ q̃ eſt maior do/
mina q̃ꝫ ꝟgo Maria.que accepit eũ ĩ domũ
ſuã.ſ.in vtero virginali. Tria ſunt declaran
da ꝛ notanda.

¶ Primũ quare iſte mũdus dr̃ caſtrum
¶ Scd̃m que mulier recepit xp̃m.
¶ Tertiũ in qua domo ĩpm recepit

De ꝑmo notandũ ꝙ mũdus iſte dr̃ caſtrũ ꝓ/
pter ꝯditiones ꝛ q̃litates caſtri inexpugnabi
lis.q̃ ſunt ſepteʒ.oĩa iſta erãt in caſtro rebelli
hui⁹ mũdi. Prĩo opteꝫ ꝙ caſtꝝ ſit ĩ alto ſitua
tũ. Sic iſte mũd⁹ alte ſituat⁹ eſt ꝑ ſupbiã ma
ximã. Jõ dauid loquẽs de habitatoꝛib⁹ hui⁹
caſtri dr̃. Supbia coꝝ q̃ te oderũt aſcẽdit ſꝑ

Scđo ꝙ ſit ĩ circuitu bñ muratũ. Sic caſtꝝ
hui⁹ mũdi erat muratũ ꝑ auariciaʒ muro de
terra.qꝛ auari nõ appetũt niſi terrena. Tertõ
ꝙ ſit bñ vallatũ.ſic caſtꝝ mũdi erat vallatuʒ
in circuitu ꝑ luxuriã.qꝛ ſicut in valle ꝓfunda
ꝯgregaꝛ immũdicie.ſic de pctõ luxurie mul
te corruptiões ꝯgregaꝛ.ꝛc̃.ꝓpꝫ qđ dr̃ Aug⁹.
Vidẽs de⁹ tantã labẽ corruptiõis ĩ humana
natura ꝙ fere.i.ꝑ modicũ deſiuit incarnari.
Quarto ꝙ de victualib⁹ ſit bene ꝓuiſum.ſic
caſtrũ mundi erat bene ꝓuiſum ꝑ gulaʒ. Ad
Phil.iij. Quoꝝ de⁹ venter eſt ꝛc̃. Quinto ꝙ
ſit bñ ſituatũ in colle petroſa inexpugnabili.
Sic caſtꝝ mundi erat bene ſituatũ.qꝛ etiaʒ
erat inacceſſibile ꝑ inuidiam.qꝛ ſi aliquis re
quiraꝛ de pace.dicet.cũ quo faciã pacẽ.ꝑ cor
pus meũ ego dabo ſibi.i.meo inimico innue
re ꝙ tantũ valet gen⁹ meũ vt ſuũ ꝛc̃. Ecce ca/
ſtrum altũ. Vñ ait ſapiẽs. Cõtemplat⁹ ſuʒ la
bores hoĩm.ꝛ induſtrias animaduerti pate/
re inuidie ꝓximi. Eccẽs.iiij. Sexto ꝙ ſit bñ or
dinatũ de armaturis ad defendenduʒ. Sic
mũd⁹ de armaturis ꝑ iram. Septimo ꝙ ſit
poſſeſſum a ꝑſonis fidelib⁹. Sed erat oppoſi
tum ꝙ nolebãt moueri in opib⁹ penitẽtialib⁹
ꝛ meritorijs. Vidẽs de⁹ rebellionẽ hui⁹ caſtri
dixit. Oportet ꝙ ego ꝑſonaliteꝛ vadam ad fa
ciendũ bellũ. Et in die incarnatõis intrauit
ieſus ĩ quoddã caſtellũ.i.mundũ.ꝛc̃. De iſto
caſtro allegorice dixit Jħus diſcipulis ſuis
Jte in caſtellũ.ſ.expugnate eũ cũ bombardiſ
ꝑdicationis.qꝛ ꝯ̃ vos eſt. Math.xxj. Et mu/
lier quedã martha noĩe. Martha interꝑtaꝛ
dña. Nulla eſt dña celi ꝛ terre niſi regina an
geloꝝ ꝟgo maria.q̃ excepit illũ in domũ ſuã
ſcʒ in vtero ꝟginali. De iſta domo cantat ec
cleſia. Dom⁹ pudici pectoꝝ tẽplũ repente fit
dei.intacta neſciẽs viꝝ.ꝟbo ꝯcepit filiũ.qñ.ſ.
dixit. Ecce ancilla dñi. Lu.j. Tũc recepit il/
lum in domo ſua. Patet ḡ quõ ꝑma ꝑs euan
gelij facit ꝓ virgine maria ¶ Moraliter hic
nota. Nam magna excellẽtia fuit ꝟgĩs Ma
rie.qꝛ in domo ei⁹ recepit filiũ dei. Jn h̃ ſibi
aſſimilaꝛ q̃ hodie cõicant.qꝛ ſicut ĩpe venit
in vtero ꝟginali.ita ꝓpꝛie venit in hoſtia cõ/
ſecrata.ꝛ ꝑfecti⁹ recipim⁹ nos ĩpm q̃ꝫ ꝟgo ma
ria.quia ĩpe recepit eũ mortalẽ ꝛ paſſibilem.
ꝛ nos immortalẽ ꝛ impaſſibilẽ.ipſa ſolũ ſemꝫ
nos autem ſepe ¶ Dicatur hic ꝓ informatõ
ne populi.quõ debet hõ eligere decem vl̃ du
odecim feſta principalia ad communicãduʒ
Unde contra illos qui nõ cõmunicãt ꝛ non

recipiūt eum ɔ̃r. In ꝓpria veit ꝛ ſui eū nō re-
ceperūt. Quotq̄t āt rece. eū. dedit eis pote. fili.
dei fieri. his q̄ cre. in noīe ei⁹. Io. j. Secūdū
op⁹ vite actiue b. marthe oñdit cū ɔ̃r euāgeli
um. Martha autē ſatagebat circa frequens
miſteriū. Nā qñ xp̄s fuit ī domo Marthe. ꝛc̄
incōtinēti martha currēdo ꝑ domū ait ancill'
ꝛ ſuitoribꝫ. date panē ꝛ vinū. ꝛ ceťa neceſſa-
ria ꝓ refectōe. ꝛ tm̄ volebat dn̄o ſuire. Sȝ di
ceret aliq̄s. Hoc nihil fac ad ꝓpoſitū ꝑ ꝩgine
maria. Rñdeo. veꝝ ē. nō lr̄alit. ſȝ imo ml'tū ꝓ-
prie allegorice. q̄ꝛ ſicꝰ p̄mū op⁹ marthe facit ꝑ
ꝩgine. q̄ꜩtū ad incarnatōȝ. ita ſcd̄m op⁹ facit ꝑ
ꝩgine Maria reſpectu ſue ꝯuerſatōis ad fili
um dei poſtq̄ȝ ip̄m pepit. Dicat quō ꝩgo ma-
ria in etate. xv. ānoꝝ ip̄m pepit. ꝛ nō habebat
lac. Dicūt em̄ medici ꝛ bn̄. q̄ꝛ de eadē radice ꝓ
cedūt ples ꝛ lac. Et ml'ier q̄ nō cogñuit hoīem
nō hȝ lac. O dixit Joſeph ad Mariam. Ego
vadā ad aliquā mulierē vt det lac puero. ꝛc̄.
Sȝ ꝩgo Maria noluit. ſȝ flexis genibꝫ vt di
cunt deuoti doctores. orādo dicebat. Pať et
dn̄e om̄ipotēs q̄ hūc filiū mihi dediſti. vosq̄
om̄ibꝫ rebꝫ miſtrati ꝓuiſionē. aīalibus ī terra
piſcibꝫ ī mari. date mihi lac ꝓ filio vr̄o. ꝛ ī ɔ̃ti
nēti de⁹ pr̄ de celo miſit ſibi lac. De h̄ ē eccl'ie
Auctas q̄ cātat. Neſciēs mr̄ ꝩgo viꝝ pepit ſi
ne dolore ſaluatorē ſecl'oꝝ. ip̄m regē angl'oꝝ
ſolū ꝩgo lactabat vbere ɔ̃ celo pleno. Ecce q̄
modo ip̄a ſatagebat vt ſuiret xp̄o. Itē ſerui
uit ſibi etiā in alijs multi. Nā ſcitis q̄ꜩta ſerui
tia faciūt mr̄es filijs in veſtiēdo ꝛ ſil'ibꝫ. ꝛ q̄ꝛ ñ
poterat bn̄ caleſieri ꝓpter frig⁹ poſuit in preſe
pio. vt ab aīalibꝫ caleſieret. Itē pectinare. la-
uare. qñ fuit exul in egypto filādo. ſuēdo. ꝓui
debat ſibi filio ꝛ Joſeph ſeniori. Itē qñ xp̄s
ibat ad p̄dicandū. ꝩgo Maria ſequebať ſer-
mones ſuos. ꝛ cū erāt in aliq̄ loco. ip̄a ꝑabat
filio refectiōȝ. Ecce ḡ Martha. i. dn̄a ſatage
bat circa frequēs miſteriū. Iō cantat hodie
eccia in ꝑſona ꝩgis Marie. In habitatione
ſctā corā ip̄o miſtraui. Eccl̄i. xxiiij. ¶ Mora-
liter nota. Nōne videť vob̄ mag̃ excellētia re
cipere xp̄m ī domo ꝛ miſtrare ſibi. Iſtā grāȝ
poteſti hr̄e ꝑ ſilitudinem ꝓpriā q̄ꝛ qñ amore ꝛ
honore xp̄i recipiti pauꝑes ꝛ ꝑſonas bone vi
te. poteſti dicere q̄ recepiſti xp̄m ī domo vr̄a
ꝛ qñ dati ꝛ miſtrati paupi. poteſti dicere. ego
miſtraui xp̄o. De h̄ ē auctas xp̄i. Amen dico
vob̄. q̄d vni ex mīmis meis feciſtis. mihi feci
ſtis. ſ. paupibꝫ. Mat. xxv. ꝛ ī die iudicij quan
do xp̄s laudabit miſericordes dicet. Eſuriui
ꝛ dediſti mihi mādūcare. ꝛc̄. Rñdebūt. Dn̄e
qñ vidim⁹ te eſurientē. Et rñdebit. Amē di-
co vobis. q̄ꜩdiu feciſti vni. ꝛc̄. Et dare negati
uam paupi. eſt dare negatiuā xp̄o. Pȝ ibidēȝ
qñ dicet xp̄us mal' in die iudicij. Diſcedite a
me maledicti ꝛc̄. Rñdebūt. Dn̄e qñ te vidim⁹
eſurientē. ꝛc̄. Rñdebit ill' di. Amē dico vobis
q̄ꜩdiu nō feciſti vni ɔ̃ minoribꝫ his. nec mihi
feciſti. Et ibūt hi ī ſuppliciū eternū. Matth.
xxv. Tertiū op⁹ vite actiue bt̄e marthe oñdit
cū ɔ̃r. Martha martha ſolicita es. ꝛ turbari
erga plīma. Ad lr̄am. Bt̄ā Martha erat ml'
tum ſolicita ɔ̃ ſuitio xp̄i. videbať ſibi ei q̄ oēs
de domo ñ fuiſſent ſufficientes. ḡ ſolicitabat
ancillas. famulos. ꝛ famulas. ꝛc̄. Allegorice.
illō eſt ꝓprie ꝓpriū ꝩgi marie. q̄ꝛ ſicꝰ p̄mū op⁹
bt̄e marthe fac ꝩgi marie ꝑ incarnatōe. ꝛ ſcd̄ȝ
ꝑ ꝯuerſatōe. Ita iſtō tertiū in xp̄i paſſiōe. in q̄
martha. i. dn̄a fuit ſolicita. O q̄s poſſet expri
mere ſolicitudinē ei⁹. ꝛ turbatōȝ quā habuit
in filij paſſiōe. Prīo ꝩgo Maria fuit ſolicita
de ſaluatōe hūani generi. ſȝ q̄ꝛ ſciebat ñ alio
mō facturā niſi ꝑ morteȝ ignominioſam filij
ſui. turbabať ex maternali cōpaſſiōe. ꝛ erat q̄
ſi int' duas molas. qñ viceȝ ip̄a cogitabat. q̄
null⁹ hō potat ſolui a vincl'o pctōꝝ. nec a ca-
thenis diaboli niſi fili⁹ ſu⁹ ligareť a iudeis ꝛc̄.
Ecce turbatō Itē ſciebat nullū hoīem poſſe
euade illā durā ſn̄iaȝ dānatōis et'ne q̄ dabiť
in iudicio. Diſcedite a me male. ꝛc. niſi fili⁹ ſu
us xp̄s fuiſſȝ morti ſn̄iat⁹. Iō turbabať. Itē
erat ſolicita ne aliq̄s ſuſpēdeť ī furca īferni. ſȝ
q̄ꝛ ñ potat fieri niſi p⁹ fili⁹ ſuſpēdeť ī furca lig-
ni. ꝛc. iō turbabať. Itē erat ſolicita. q̄ꝛ nullus
potat ſepari a ſocietate diaboli. ſȝ ñ potat fie-
ri. niſi p⁹ fili⁹ ſu⁹ aſſociareť latronibꝫ. Et ecce
turbatio. Itē erat ſolicita vt hoīes exules a
ꝑadiſo celeſti poſſent itrare. ſȝ ecce turbatio.
q̄ꝛ ñ poterat fieri niſi p⁹ fili⁹ ſu⁹ exulareť ɔ̃ hie
ruſalē. ꝛc. Itē erat ſolicita q̄ hoīes hr̄ēt coro
nā gl'e. ſȝ ecce ťbatio. q̄ꝛ fili⁹ ſu⁹ p⁹ erat ɔ̃ ſpinis
coronād⁹ Itē erat ſolicita q̄ꝛ hoīes ñ poterāt
hr̄e vitā et'nā. ſȝ ecce turbatio. q̄ꝛ vt eā hr̄ēt.
oportuit filiū ſuū mori. Pȝ ḡ q̄re ɔ̃r. Martha.
martha. i. dn̄a dn̄a. ſol. ꝛc. ¶ Moralit' iā au-
diuiſti ſolicitudinē ꝛ turbatōȝ ꝩgis Marie.
In h̄ ip̄m imitari dēm⁹. q̄d fit ꝑ pn̄iam. in q̄
hō hȝ ſolicitudinē ꝛ turbatōȝ. ſolicitudinem.
q̄ꝛ ꝑ pn̄iam acq̄riť gl'a et'na. ſȝ turbatōȝ qñ ex
ieiunio vl' cilicio dolȝ caput vl' ſtōachū. Itē
ſolicitudo ī diſciplinis l' alijs penis q̄bꝫ eua-
dit diſciplinas ꝛ penas inferni. ſȝ turbatio ſeq̄ť

qñ ſentit ī corpe plagas ⁊c̄. Ois āt diſciplina
in pñti q̄dē videt̄ nō eſſe gaudiū ſꝫ meroꝛiſ. po/
ſtea aūt fructū pacatiſſimū exercitatiſ p̄ eam
reddet. Heb. xij. Diſciplina dr̄ ois pnīa. Pꝫ
h̄ tota vita actiua ꝟgis Marie. Nō videa
m⁹ de vita ↄtēplatiua ꝟgis marie quā habu/
it pfectiſſime. ⁊ ſigīt̄ p magdalenā. de qua dic̄
euangeliū hodiernū tria. Primū. Maria ſe
dens ſec⁹ pedes dn̄i audiebat ꝟbū illi⁹. Ecce
vita ↄtēplatiua. Nō videam⁹ iſta ſi faciūt p
ꝟgine Maria. Dicat̄ h̄ quō ꝟgo Maria ſcie
bat ꝙ Jh̄s fili⁹ ſu⁹ ab inſtāti ↄceptōis habuit
tantā ſciam q̄ntā hꝫ nūc ī celo. Et iſta eſt do
ctria generał oim doctoꝝ ī theologia. Cogi
tate ḡ qñ xp̄s fuit ſex vł ſeptē ānoꝝ. quō ꝟgo
maria faciebat ip̄m ſedere ī aliq̄ cathedra. vt
dicūt aliq̄ ſinglares doctores. ⁊ marie deuo/
ti btē ꝟgini. ⁊ ipſa ponebat ſe ad eius pedes.
Credatiſ ꝙ xp̄s dicebat ſibi ꝙ poneret ſe iu/
xta cū. ſꝫ ipa ex hūilitate noluit. Finalit̄ dice
bat ſibi. Fili mi dicatis mihi aliq̄. Rn̄debat.
Mr̄ placet mihi. Quid vultiſ q̄ð dicā vobis
Et ꝟgo ait. Fili mi deſidero ſcire gł'am aiaꝝ
btāꝝ. quō ſtabūt p⁹ vr̄am aſceſſionē. Si erūt
ad dextrā vr̄am ī celo vł ad ſiniſtrā. Item ſi
erūt infra āgł'os vł ſup̄. Et ih̄us rn̄dit. Mr̄
mea. nec ſic erit nec ſic. ſꝫ ð oib⁹ fiet vna ↄgre/
gatio. qꝛ tūc ē vnū ouile ⁊ vn⁹ paſtoꝛ. Dicatur
quō xp̄s dixit ꝟgini. ꝙ ſūt. ix. ordines ſiue. ix.
platee ſm̄ Jo. apoc. xvj. Pria platea aſcēden
do ē angł'oꝝ. ⁊ ī iſto ordie collocabūt̄ penitē/
tes. q̄ de pctīs ſuis p opa pnīalia. ⁊c̄. Scd̄us
ordo ē archangł'oꝝ. q̄ꝝ pnceps ē gabriel ille
mr̄ mea q̄ nūciauit vob̄ meā īcarnatiōeꝫ. ⁊ in
iſto habitabūt miſericordes deuote perſone
O dixit ꝟgo maria. q̄ꝫ ī bono pūcto ſūt nati
q̄ faciūt miam. Tertia platea ē pncipatuū. ⁊
ſic de aliis. Reſpice ī ſmone oim ſcōꝝ q̄ inci/
pit. Merces vr̄a. ⁊c̄. Cogitate ⁊ rōnabilit̄ ꝙ
ꝟgo voluit ſcire in q̄ ordie collocaret̄. Et rn̄/
dit xp̄s. Mr̄ mea qꝛ vos ſup oēs eſtiſ digni/
oꝛ. iō ſup oēs eritiſ collocata ad lat⁹ meū. ⁊ oēs
ſtā aie q̄ꝫ angłi vr̄o obedient imꝑio. Jō cantat
eccłia hodie pluries. Exaltata es ſcā dei ge/
nitrix ⁊c̄. Alia die petijt a filio ð pena ſcire dā
natoꝝ. ⁊ ſocietate quā hn̄t cū demonib⁹. Et ie
ſus rn̄dit. Mr̄ mea. ſic ſūt ī celo. ix. ordies an
gł'oꝝ. ita ſūt ī inferno. ix. carceres dānatoꝛuꝫ.
Et qꝛ mai⁹ pctm̄ fuit ī ordine ſeraphinoꝝ. iō
illi q̄ ceciderūt de illo ordie ſūt ī pfundiori car
cere ⁊ hn̄t mai⁹ toꝛmētū inceſſum. ⁊ in iſtū car
cerē vadunt blaſphematores dei. Scd̄s car

cer aſcēdendo eſt illoꝝ angł'oꝝ de ordie che/
rubin. ⁊ ī illo vadūt infideles ⁊ xp̄iani in fide
dubitātes. ⁊ p̄ſumptuoſi itellect⁹. ⁊c̄. Terti⁹
carcer eſt thronoꝝ. ibi collocāt̄ q̄ vſurpāt ec/
cleſiaſtica bn̄ficia p ſymoniaꝫ. ⁊c̄. Quart⁹ eſt
dn̄ationum. ibi vadūt mali dn̄i ⁊ iniuſti re/
ctores ciuitatū. ⁊c̄. Quit⁹ eſt ꝟtutū. ibi vadunt
vindicatiui. ⁊c̄. Sext⁹ ē ptātū. ibi vadūt ipa/
tiētes ī infirmitatib⁹. vł al's. ⁊ recipiūt mali/
ciā ↄ̄ deū. Septim⁹ ē pncipatuū. ibi vadunt
crudeles. vſurarij. ⁊ latrones. ⁊ bōa mortuoꝝ
retinētes. Octau⁹ ē archangeloꝝ. ibi vadūt
indeuoti. q̄ noluūt audire miſſam nec ſmonē
Non⁹ ē angł'oꝝ. ibi vadunt īpenitētes. Ecce
quō ih̄s declarauit mr̄i ſue ea q̄ ſunt in alio
mūdo. Q̄uis euāgeliū h̄ nō dicat tn̄ credēdū
eſt pie. Maria ḡ ſedēs ſec⁹ pedes dn̄i ⁊c̄. O ſi
aliq̄s fuiſſet ī illo plamēto q̄lis ↄſolatio ei fuiſ
ſet. Et alia die dixit ꝟgo maria. Fili mi. ex q̄
mihi declaraſtiſ gł'am btōꝝ ⁊ penā dānatoꝛū
nūc diceriſ aliq̄d ð purgatorio. Et ih̄s. Jmo
mr̄ mea ex q̄ vultiſ ſcire. purgatoꝛium hꝫ tres
carceres ſm̄ tres ↄditōes pſonaꝝ ibi pnīam
cōplentiū. Vide ī ſmōe defunctoꝝ. Itē alia
die dixit de pueriſ ſine circūciſiōe decedētib⁹
⁊ mō ſine baptiſmo. ⁊c̄. Ecce vita ↄtēplatiua
audire ꝟbū dei. Ego mō p̄dicādo teneo vitā
actiuā. ⁊ dū ſtudebā. ↄtemplatiuā. Et vos q̄
deuote auditiſ ſmonē facitiſ vitā ↄtēplatiuā. ḡ
Beati q̄ audiūt ꝟbū dei ⁊ cuſtodiūt illō. Lu
ce. xi. ¶ Scd̄m op⁹ vite ↄtēplatiue beate ma
gdalene eſt. qꝛ qñ martha erat ſolicita de xp̄i
ſeruitio. dicebat martha ſoroꝛi ſue. iuuetiſ me
⁊ magdalena fecit aurē ſuā ſurdaꝫ. Jō dixit
xp̄o nō ex impatientia. ſꝫ di. glo. ꝙ videbatur
marthe. ꝙ oēs de domo nō fuiſſent ſufficiē
tes ad xp̄i ſuitiū. Sꝫ btā magdalena dimit
tebat actiua opa vt vacaret ↄtēplatōni. Sic
ꝟgo Maria ī xp̄i aſceſſione. qñ vidit filiuꝫ ele
uari a terra ⁊ ſentiebat aias ſanctoꝝ. rogauit
filiū vt aſcēderꝫ cū eo. Et xp̄s ſibi dixit. Mr̄
mea vos p aliq̄ð tp̄s tenebitiſ locū meū. ↄſola
bitis fratres meos apoſtolos. qui in dubijs
ad vos recurrent. Ex illa die vita btē Ma/
rie fuit ↄtemplatiua. iſto mō. Nā q̄libꝫ die vi
ſitabat loca ſctā. pmo nazareth ī camera vbi
filium dei cōcepit. cogitando quomodo fuit
ab angelo ſalutata. ⁊ contemplando ſimilia
flebat. ⁊c̄. Deinde ibat bethleē. vbi ip̄m pepit
vbi venerunt reges orientis. Deinde ad tem
plum vbi. xl. die obtulit eū. Deinde ad locuꝫ
baptiſmi. Deinde ad deſertuꝫ. vbi ieiunauit

Deīde ad locū paſſiōis ꝛ ſepulcri. Duodeciꝫ
ānis vixit pꝰ xpi aſcēſiōꝫ. ſm alios. xxiiij. ꝛ qli/
bet die viſitabat iſta loca ¶ Queſtio ē ꝯtra
iſtā viſitatōꝫ. qꝛ dꝛ b. amb. ꝙ btā maria ñ erat
vagabūda. necꝫ ad publicū veniēs ſꝫ quieta
domi. amās ſecū bitare. Hoc i li. ꝺ ꝩginibuſ
Quō ḡ dꝛ hiſtoria ꝙ viſitabat predicta loca
Cōcordātia bōa eſt iſta ſuſtinendo vtrūqꝫ ꝙ
iſta viſitatio erat q̄libꝫ die vt dꝛ hiſtoria. ſed
erat ſpūal' ꝛ ꝯtēplatiua ꝛ ñ recedebat ꝺ domo
vt dꝛ b. Amb. ſꝫ ibat ſpū. O bñdicta ꝑegria/
tio ꝛ ſine ꝑicl'o. De q̄ dꝛ apl's ad Gal. v. Si
ſpū viuimꝰ. ſpū ꝛ ābuletꝰ. Dicat̄ ꝯ hoīes ꝛ mu
lieres. qꝛ ꝑegrinādo frāgūt ſibi collū. ꝛ efficiū
tur peiores. qꝛ aliq̄tiēs vadūt ꝩgies forte ꝛ ca
ſte. redeūt meretrices. Dicat̄ ꝺ mulieribꝫ eū/
tibꝫ romā tꝑe indulgētie. ꝛ dormiētibꝫ oībꝫ ſi
mul i ſtramibꝫ. Mlte corrūpunt̄ ꝛ violāt̄. vt
dixit hoſpita mgr̄o vicētio. Etiā vltra ꝑicl'a
corꝑalia. mlta ſūt ꝑicl'a aīaꝝ religioſ' ꝛ cleric̄
eūtibꝫ hierl'm. q̄ ñ pñt dicere offm̄ nec miſſaꝫ
Jō ſpūalit̄ fiat illa ꝑegrinatō. Hodie ꝛ q̄libꝫ
die poteſtꝭ ire nazareth ad camerā vbi filiꝰ dī
fuit icarnatꝰ. ꝛ ſic ꝺ alijs loc̄. Tertiū opꝰ vite
ꝯtēplatiē btē magdalene ē illꝺ qꝺ dꝛ the. Et
optimā ꝑtē elegit ſibi maria. Ecce h̄ hiſtoriaꝫ
hodiernā Dicat̄ quō pꝰq̄ trāſiert. xij. āni ſm
aliq̄s. xxiiij. ꝩgo ſel' orabat. d. O fili tot anni
ſūt ꝙ ſū int̄ iudeos. ꝛ apl'i ſūt ꝑ mōm diſperſi
Jō recipiatꝭ me vobiſcuꝫ. ꝛ flebat. Hic xpus
dat deſiderāti ꝑadiſū. Exēplū in mr̄e ſua. q̄a
vult ꝙ ꝑadiſus ardēt̄ deſidet̄. Nā ſtatī appa/
ruit ſibi āgelꝰ gabriel ſalutās eam ꝛ portās ra
mū palme. ꝛ tāta erat claritas āgl'i. ꝙ ꝩgo eū
ſubito ñ coḡuit. Jō petijt eiꝰ nom̄. Ramꝰ ille
ſiḡbat victoriā quā ꝩgo hūit ꝺ mōo ꝑ hūilita
tē. ꝺ diabolo ꝑ pauptatē. ꝺ carne ꝑ puriſſimā
ꝩginitatē. Dicat̄ quō petijt duo. Primum vt
apl'i eēnt i ſua ſepult'a. Scōm ꝙ nullꝰ diabo
lus eſſꝫ i ſuo obitu. Nō credatꝭ ꝙ eos timerꝫ.
ſꝫ ꝓpt horrorē h̄ fec̄. qꝛ tāta mala faciūt. ſic de
rege q̄ ñ ꝑmittit ꝙ hō crimioſus veiat coram
eo. nō ꝙ eū timeat. ſꝫ eū abhorret. Et ꝩgo ma
ria obtinuit ꝙ oēs apl'i ibi ꝯgregabāt̄ virtute
diuia. Dicat̄ quō ꝑpl's admirabat̄ q̄ñ apl'i ab
coꝝ aſpectibꝫ amouebāt̄ ꝑ nubē. ꝛ inueneīt ſe
oēs ad portā ꝩgis dicētes ad inuiceꝫ Quare
ꝯgregauit nos dñs. Nota h̄ bñ legēdam Et
Johes q̄ ꝑmo venerat dixit eis rōꝫ. qꝛ ꝓpt obi
tū ꝩgis Marie. Et paulꝰ ꝛ Dioniſiꝰ fuert ibi.
vt dꝛ Dioniſiꝰ ꝛ ierotheꝰ Dicat̄ quō ꝓceſſiona
liter bini ꝛ bini exhibuert ꝩgini reuerētiam. ꝑ

mō Petrꝰ ꝛ ādreas. ꝛc̄. Et ꝩgo Maria cū ma
gna leticia r̄cipiebat eos. dicēs cuilibꝫ bn̄ficī/
um qꝺ fecerat xpo filio ſuo. ꝛ penas q̄s paſſī
erāt. ſpēal'r. b. paulo dicebat. O paule i tali lo
co fuiſtꝭ captꝰ ꝑ filio meo. ꝛc̄. Et dū ſic loq̄re
tur ꝩgo. adeſt xps ſalutās mr̄eꝫ. d. Aue bñdi
cta q̄ vitā ꝯcepiſti. ꝛ gl'aꝫ iueniſti. Ad quē ꝩgo
Paratū cor meū deꝰ. ꝑatū cor meū In capite
libri. ſ. ꝑdeſtinatōis. ſcptū ē de me. vt facerem
volūtatē dei mei. Dicat̄ quō ſalutabat̄ a ſcīs
angel' ꝛ btīs q̄ cū xpo venerāt. vt dicūt q̄daꝫ
Et qꝺ eſt. ſi iſtꝺ gaudiū eſt maiꝰ alijs gaudijs
Nā magnū gaudiū fuit ānūciatōis. in q̄ fctā
fuit mr̄ dei. ꝛ natiuitatꝭ. ꝛ apparitōis. ꝛ reſur/
rectōnis. ꝛc̄. Rñdeat̄ ꝑ ſil'itudinē ꝺ pulcra pu
ella ſiue domicella. q̄ mltū gaudet q̄ñ tracta
tur ꝺ ea vt hēat viꝝ. ſꝫ plꝰ gaudet q̄ñ deſpōſat̄
ꝛ plꝰ q̄ñ iā deſpōſata a ſuo ſpōſo viſitat̄. ꝛ pluſ
q̄ñ ſpōſus mittit ſibi iocalia ꝑcioſa. magꝭ q̄ñ
ſpōſo dat̄ magnū officiū i domo regꝭ. ſuꝑ om
nia gaudebit plꝰ. ꝛ ſuꝑ oīa i die ꝯiūctōis. De
q̄ multū etiā gauiſa fuit ꝩgo Maria. Nam ꝺ
deſpōſatiōe tractabat̄ in die annūciatōis. ſi/
ue ꝯceptiōis filij dei. ꝛ i die natiuitatꝭ manife
ſtata fuit. Spōſalia ꝓ o i die apparitōis. in pñ
tia triū regū Spōſus ſuꝰ viſitauit ſpōſaꝫ ma
trē ſuā in die reſurrectōis. Accepit officiū in
curia celi empirei i die aſcēſionis. Miſit ꝑci
oſiſſima iocalia i die penth. Sꝫ hodie ē dies
nuptiaꝝ. q̄ñ ſine dolore ꝛ pena tradidit aīam
ſuā i manibꝫ filij. Et miſtri. i. angl'i pſallentes
ꝑcedebāt. ꝛ ſic ducta ē ad domū ſpōſi. ad gl'aꝫ
ꝑadiſi. nō ſolū i aīa. ſꝫ xps pꝰ eā ſuſcitauit. ꝛ in
corꝑe ꝛ in aīa viuit ꝛ regnat in eternū. Ergo
optimā ꝑtē elegit ſibi Maria. Dicat̄ h̄ mora
lit̄. quō q̄libet dꝫ deſiderare iſtā gl'am. Nō ſi/
mꝰ vt beſtie. q̄ reſpiciunt ſolū terrā. ſꝫ deꝰ fecit
nos rectos vt ꝑadiſū deſideremꝰ. Jō Dꝺ ait
Queādmodū deſiderat. ꝛc̄.

¶ De aſſūptōe btē ꝩgis Marie. Sermo. ij.

In ciuitate ſanctiſi

cata ſil'r requieui. Ecci. xxiiij. Poteſt h̄
ꝩbū dicere aīa q̄ñ itrat ꝑadiſum. In
ciuitate ſanctificata ſil'r requieui. ꝛ marie Ma
ria. Pro introductōe ꝛ veniēdi ad materiā ꝑ
dicandā. oꝫ declarare q̄ eſt iſta ciuitas ſctifi/
cata. Et dico ꝙ eſt gl'ia ꝑadiſi. Nō aūt ꝙ gl'a
dicat̄ ciuitas ē iſta. qꝛ recte ē edificata ad mo
dū nobiliſſime ciuitatis hierl'm tꝑe ſalomōiſ
in qua erant tres clauſure aſcēdendo. Intra
ꝑmam altiorem morabantur laboratores ꝛc̄

Jntra ſcḋam altiorē ſtabāt nobiles milites
ciues ⁊ p̄phe. ⁊ pſone q̄ nō laborabāt manibꝫ
ſuis. Juxta tertiā altiſſimā ſacerdotes ⁊ leui
te. ⁊ ibi tēplū erat ⁊ domꝰ regꝭ. Recte illa ciui
tas erat edificata ad modū pilei ſeu mitre pa
pe. vbi etiā ſūt tres corone. Et clauſure figu/
rabāt glāʒ padiſi. vbi ſūt tres ierarchie āglo
rū q̄ tres corone. Jntra p̄mā ſtāt penitentes
digne. ſ. cū angel. archangel. ⁊ p̄ncipatibꝫ. q̄ li
cet peccauerīt. tn̄ ꝑ tpe redierīt ad deū ⁊ fecerīt
pniam. ⁊ ꝯpant laboratoribꝫ. q̄ꝛ labore pnie
glām ōi habuerīt. Jntra ſcḋaʒ altiꝰ vadunt ⁊
habitāt iuſti p̄ſidētes ⁊ boni p̄lati q̄ n̄ intrarīt
ꝑ ſymoniā. ⁊ q̄n̄ ſūt intꝰ v̄bo ⁊ exēplo paſcunt
oues. Etiā dn̄i tēꝑales. iꝑatores. reges. ⁊c. ⁊
cōitatū rectores q̄ plꝰ curāt ō iuſticia q̄ꝫ de ꝓ
prio honore. ⁊ ſuis redditibꝫ ꝯtētāt. tales va/
dūt i ſcḋa ierarchia cū p̄tātibꝫ. v̄tutibꝫ. ⁊ dn̄a
tōibꝫ. Jn tertia hierarchia. ſ. thronoꝝ. cheru
binoꝝ. ⁊ ſeraphinoꝝ. hītāt illi q̄ tenuerūt vitaʒ
aplicā. ⁊ aſſiſtūt dō. ⁊ n̄ curāt ō rebꝫ tpalibus
Pꝫ ḡ quō glīa padiſi ē ordiata vt ciuitas hie/
ruſalē. Auctas ō h̄. Hierl̄em q̄ edificatꝰ vt ci.
⁊c. ps. cxxj. Nota. cꝰ pticipatio eiꝰ i idipm̄. Jn
ciuitate hierl̄m n̄ oms videbāt faciē regꝭ. ſed
nō ſic e in padiſo. q̄ꝛ oēs ſiue de p̄ma hierar/
chia ſiue ō ſcḋa ⁊ ō tertia. videbūt deuʒ facie
ad faciē. Jō ōt. cꝰ pticipatio eiꝰ i idipm̄ i. i ean
dē rē. ⁊ iō ōt. ſctificata. i. i ſanctitate ꝯfirmata
Jn mōo nullꝰ q̄ꝫtūcūq̄ ſcūs fuit q̄n peccaue
rit xp̄o ⁊ v̄gie ma. exceptis. Jō iſta eccīa mili
tās n̄ ōr ſctificata. i. ſcitate ꝯfirmata. ſꝫ i padi/
ſo i illa eccl̄ia triūphāti oēs ſūt ſanctificati. i. i
ſanctitate ꝯfirmati. q̄ꝛ ipeccabiles ſūt vt v̄go
maria. Auctas. Ois q̄ relictꝰ fuerit i ſyon. et
reſiduꝰ in hierl̄m. ſctūs vocabiꝰ ois q̄ ſcptꝰ ē
in vita i hierl̄m. Jſa. iiij. Aia q̄ ꝯdigne ſatiſfec
de pctis q̄n̄ igreditꝰ glām pt dicere. Jn ciui/
tate ſctificata requieui. Et v̄go Maria h̄ dice/
re potuit. Pꝫ thēa ¶ Notaui q̄nq̄ꝫ i aſſūptio
ne v̄gis Marie. ad q̄ꝝ ſiltudinē aia btā etiā
aſcēdit. ꝓpt qḋ aia pt dicere thēa p̄dictū. Jn ci
ui. ſcti. ⁊c. n̄ tn̄ dico q̄ poſſit aia aſcēde ad tā/
tā glāʒ vt v̄go ma. Pria ꝯditio ſenſiltudo q̄
fuit in v̄gis aſſūptiōe. fuit. cū v̄go ardētiſſime
deſideraret vide filiū ſuū ⁊ eſſe cū eo ⁊ fleret.
xp̄s miſit ſibi āgelū gabrielē. q̄ ſp fuit nūcius
xp̄i ad mrēm. ⁊ reuerentꝰ eā ſalutauit di. Su
ſcipe ſalutes a dō. Aue bn̄dicta. tēplum dn̄i.
archa vite. regia padiſi. Ecce filꝰ v̄r vult cō/
plere deſideriū v̄rm. Ab hic ad tres dies aſcē
detis ad eū. q̄ꝛ iā tota curia paratꝰ ad recipien/

dum vos. Vn̄ dic albertꝰ ſup miſſus ē. q̄ be
ata v̄go p̄ſciuerit mortē ſuā. ⁊ arguit ꝑ locū a
minori. q̄ꝛ b. Johi euāge. b. petro apoſtolo. et
pluribꝫ aliis reuelatio fuit fctā ō obitu eorū.
ḡ a fortiori btē v̄gini q̄ mr fuit dn̄i. Vide i al/
berto mlta pulcra ō aſſūptōe. Nota h̄ q̄re da
bat ſibi tres dies ad p̄patōʒ. cū v̄go ſp fuiſſet
pata ire ad padiſū. Cañ. iiij. Tota pul. ⁊c. v̄bū
ē ſpūſſcia dn̄a. v̄gi. Quare ḡ dedit ſibi tres di
es. ⁊c. Rn̄deo q̄ tres dies fuerīt ſibi ꝯceſſi nō ꝓ
ſe. ſꝫ ꝓ aploꝝ ⁊ alioꝝ ꝯſolatōe. Scḋo ꝓ exēplo
nr̄o ⁊ inſtructōe. Primꝰ dies erat ꝓ aploꝝ cō
ſolatōe q̄ erāt ꝑ mōm diſꝑſi in p̄dicatiōe euā
gelica cū magnis tribulatōibꝫ. q̄ꝛ p̄dicabant
doctrinā tā nouā altā ⁊ nō amplꝰ auditam.
Scḋs dies erat ad ꝯſolatōʒ mulieꝝ. q̄ iūcte
fuerāt v̄gini Marie. ſi ſubito v̄go fuiſſʒ aſſū
pta fuiſſent nimis deſolate. ⁊c. Tertiꝰ dies fu
it ꝓ ꝯſolatōne aliquaꝝ v̄ginū q̄s nutriuerat
ad dei ſuitiū. ⁊c. Jta iuxta hāc ſiltudineʒ. ſꝫ
ex alia ratōe dat deꝰ tres dies p̄paratiōis aie
deuote. Tres dies ſūt opa pnialia ſiue ſacra/
mētalia. ſ. ꝯfeſſio. cōio. extrema vnctio. Et di
cuntꝰ dies. q̄ꝛ in q̄libet ope datꝰ claritas gratie
Primꝰ dies eſt ꝯfeſſio. q̄ marie i fine eſt fiēda.
etiā generat de oibꝫ pctis. nō q̄ ſit neceſſitatꝭ
ſꝫ eſt vtil. Rō. q̄ꝛ ꝯfeſſiōes q̄ fiūt i ſanitate mlt
totiēs fiūt ſine ꝯtritōe. Jtē q̄ꝛ eſt dubiū ſi cō/
feſſor poſſat abſoluere. ſꝫ i fine q̄libꝫ ꝯfeſſor pt
de oibꝫ abſoluere. Et q̄n̄ hō ſe reputat mori/
turꝝ. deſpicit mōm ⁊ hꝫ ꝯtritōʒ. Scḋs dies ē
cōio. etiā ſi illa die celebrauerit. adhuc ē cōi/
candū. h̄ eſt tn̄ nō ex neceſſitate faciēdum. ſed
ꝯgruitate. Rō. q̄ꝛ naturalitꝰ nullꝰ pt celū aſcē/
dere. Jo. iij. Nēo aſcēdit i celū. ſ. naturalit. vel
v̄tute ꝓpria. ſꝫ v̄tute xp̄i oꝫ nos aſcēdere. Jdō
ōr viaticū. Miracl̄m ō hugone ō ſcō victo/
re. q̄n̄ in cōione dixit. Aſcēdat filꝰ ad p̄rem. ⁊
ſpūs ad deū q̄ creauit illū. expirauit. et hoſtia
aſcēdit. Tertiꝰ dies ē extrema vnctio. q̄ ōr di
es ꝑpꝰ claritatē grē. q̄ datꝰ v̄tute eiꝰ. q̄ꝛ r̄mittūtꝰ
pctā venialia ⁊ culpe mortaliū obliꝰtoꝝ ⁊ ali/
q̄ntulū de pena ſm̄ deuotōʒ recipiētꝭ. vt di/
cunt doc. ſup. iiij. ſniaꝝ. Et iſta rōe allegorice
ōr ſcptura. Deꝰ hebreoꝝ vocauit nos vt ea/
mus viā triū dieꝝ i ſolitudine. ⁊ ſacrificemꝰ
dn̄o dō nr̄o. ne forte accidat nob peſtʒ aut gla
diꝰ. Exo. v. Nota. deꝰ hebreoꝝ. i. trāſeuntiuʒ
iuxta hebraicā interp̄tationem. ſ. ab hac vita
migrātiū. vocauit nos. ſ. ad glām. vt eamꝰ vi
am triū dieꝝ i ſolitudine. i. in morte. q̄ ōr ſoli
tudo. q̄ꝛ nullꝰ vellet aliū aſſociare. nec filius

pꝛem.nec ecõuerſo. Tres ſunt.ɔfiteri.cõica/
re.⁊ vngi.q꞉ i his hõ ſacrificat ſe deo. Ne foꝛ
te accidat nob̄ peſtis aut fames ignis ſcꝫ in/
ferni ⁊ dãnatio.aut gladꝰ.i.purgatoꝛij pena
Et tũc aĩa beata q̄ ſic fecit põt dicere.in ciui
tate ſanctificata.⁊c̄. ¶ Scd̄a ſilitudo ſeu ɔdi
tio q̄ fuit in ꝟgis aſſumptõe.q꞉ om̄es apl'i et
multi alij ſcti ⁊ ſctē fuerãt in obitu ꝟgis Ma
rie ɔgregati.legẽtes in circuitu pſalteriũ.q̃re
h̄.cũ ꝟgo nõ indigebat iſtis. Rñdeo q̄ ad exẽ
plũ noſtꝝ.q꞉ qñ pſona laboꝛat i extremis.de/
bet hr̄e circa ſe bonas ⁊ ſanctas pſonas q̄ le/
gant pſalteriũ ⁊ xp̄i paſſionẽ.vt ɔfoꝛtẽt ſpi/
ritum reducendo ad memoꝛiã xp̄i paſſionẽ.
⁊ tũc neceſſarie multe aĩe in illo paſſu pdunt̄
maxime ex pñtia carnaliũ amicoꝝ.ſ.filioꝝ ⁊c̄
q꞉ venit vxoꝛ ploꝛando.⁊ retrahit animã a
deo. Idẽ de filijs dicẽs. O miſeri q̄d faciemꝰ
⁊c̄. Et tãtus eſt amoꝛ pr̄is ſeu matris ad fili/
os q̄ tũc cogitabit infirmꝰ q̄d erit de ipſis.ſ.
filijs. Jõ eſt bona ɔſuetudo ne ſint preſentes
q꞉ multi licet fuerint bone vite. tñ ſunt ex h̄ i
piculo. Et p oppoſitũ multi fuerũt male vite
q̄ in fine ex pñtia ſanctaꝝ pſonaꝝ ſaluantur.
Patet h̄ moralit̄ q̃re beata ꝟgo voluit pñtiã
ſanctaꝝ pſonaꝝ ad exemplũ noſtꝝ.q꞉ p ſe nõ
indigebat. Jdeo dicit ſcriptura. Jn requie
moꝛtui req̄ſcere fac memoꝛiã eiꝰ.⁊ ɔſolare il
lum in exitu ſpũs ſui. Eccl'i.xxxviij. Nota.re/
quieſcere fac memoꝛiã eiꝰ.ſꝫ q̃re plꝰ dicit de
memoꝛia q̄ꝫ de alijs potẽtijs. Rñſio. q꞉ pnci
palis tẽptatio diaboli eſt tũc inducere ad de
ſperatõꝫ.⁊ pñtat pctã memoꝛie dicẽdo. quõ
tu potes credere q̄ tã grauia pctã tibi remit/
tant̄.⁊ ſaluerꝭ. Si noſtã nobiles creaturꝭ p
vno ſolo pctõ ſupbie dãnauit eternalit̄ deus
q̄d faciet vob̄ p multis. Jõ tu q̄ feciſti h̄ et h̄.
q̄d erit de te. Jõ eſt neceſſaria paſſio xp̄i ſiue
memoꝛia paſſionis xp̄i ⁊ ɔfoꝛtatio ſpiritꝰ.di/
cendo.recoꝛdam̄i q̄m deꝰ miſericoꝛs eſt.⁊c̄.⁊
qñ talis aĩa intrat padiſum.põt dicere. Jn
ciuitate.⁊c̄. ¶ Tertia ſimilitudo ſeu cõditio
fuit q̄ in obitu ꝟginis marie xp̄s pſonalit̄ de
ſcendit de celo cum omni multitudine ange
loꝝ ⁊ ſanctoꝝ ipm ⁊ matrem ſuã aſſociantiũ
Si dicat̄.⁊ quõ poterãt recipi in camera ꝟ/
ginis. Dicat̄ quõ angeli ⁊ beati ꝟtute gl'ie ha
bent poſſe occupãdi ⁊ replẽdi vnam domũ
ciuitatem ſeu regnũ.intm̄ q̄ nihil aliud pote
rit ibi recipi.tanta eſt eoꝝ ꝟtus ⁊ poteſtas.ñ
em̄ ſunt circũſcriptiue in loco. Et qñ fuerũt
i camera.xp̄s inuitauit matrẽ vt vos inuitatꝭ
filios veſtros ⁊c̄.dicens ei. Ueni electa mea
⁊ ponã in te thꝛonũ meũ.q꞉ ɔcupiuit rex ſpe/
ciem tuã. Tũc ꝟgo ſicut ſine coꝛruptiõe con
cepit.⁊ ſine doloꝛe pepit.etiã ſine doloꝛe ani/
mã in manib̄ filij tradidit.q꞉ dicit Albertꝰ ⁊
in collecta hodierna cantat̄. Nec tñ moꝛtis
nexib̄ deꝓmi potuit q̄ filiũ tuũ dñm noſtrũ
de ſe genuit. Et nexꝰ ibi ponit̄ p doloꝛe moꝛ/
tis.vt dicit ad longũ albertus ſup Miſſus ē
Et angeli inceperũt cantare. Hec ē filia hie/
ruſalem.⁊c̄. Similiter de anima ſancta fit.li
cet nõ in tãto honoꝛe. Semp em̄ in obitu ſã
cte ⁊ deuote pſone.de celo venit xp̄s oñdens
ſe anime bone.q.d. Uenite ad me om̄es q̄ la
boꝛatis ⁊ onerati eſtis.⁊ ego reficiã vos Ma
thei.xj. Jta q̄ xp̄us ſemp venit in moꝛte. aliq̄
modo de pdictis Auctas. Si abiero ⁊ ꝑpa
rauero vobis locũ.iterꝝ venio ⁊ recipiã vos
ad meipſum.⁊ vbi ſum ego ⁊ vos ſitis. Joh.
xiiij. Quãta humilitas eſt ipſiꝰ xp̄i. Nam ter
renus rex ꝑmittit coquinariũ ad parãdum p
ſe.ſed rex celi ipſemet voluit ꝓcedere ad parã
dum nobis locum. Et poſt iterꝝ veniã.gloſa
ſcꝫ in moꝛte. Item veniũt angeli etiã paren
tes ⁊ filij parui. Dicat̄ qñ laboꝛãt i extremis
anime.angelꝰ bonꝰ ſubito ad eã venit vt eam
ad celũ ducat.vnde tũc magnũ eſt gaudium
in celo.⁊ quilibꝫ deſiderat ire ⁊ adducere ani
mam illã.iuxta illud. Ecce ego dñe mitte me
Et dixit.vade. Iſa.vj. Jdem de filijs puis.
qui ſunt in celo qñ pcipiunt q̄ eoꝝ pater vel
mater ſunt in extremis petunt a xp̄o vt poſ/
ſint aſſociare aĩam illã.⁊c̄. Et vos ploꝛatis i
eoꝝ moꝛte.cũ eſſet magis gaudendũ.q̄a xp̄s
rex recipit filiũ veſtꝝ.⁊ regina maria filiã ve/
ſtram ⁊c̄. Dicat̄ de quadã muliere ad quã de
ſcenderũt om̄s filij.⁊ adduxerũt cũ alijs ãge
lis aĩam matris eius in celũ. De iſta ſocieta/
te dic̄ ſcriptura. Ecce quõ cõputati ſunt iter
filios dei.⁊ int̄ ſanctos ſoꝛs illoꝝ eſt. Sap.v.
Et ſic aĩa poteſt dicere. Jn ciuitate ſanctifi/
cata.⁊c̄. ¶ Quarta ɔditio quam notaui in ꝟ/
ginis aſſumptõe eſt.q̄ in ſuo aſcenſu demões
fugerunt.⁊ eam tenere nõ potuerunt Nã ma
gna via eſt hinc vſq̄ ad celum. ⁊ ibi periculo
ſus paſſus. Dicat̄ quõ demones ceciderunt
de celo.aliqui ⁊ pauci dſcenderũt ad infernũ
ad cruciandũ animas. Aliqui ſunt iter nos
ad temptandũ.ſed totꝰ cumulꝰ remanſit in ae
re.vbi ſtabunt vſq̄ ad diem iudicij.⁊ ſunt tot
vt athomi. Nã beatus Anthonius vidit in re
uelatõe.q̄ multe aĩme volentes itrare celum

ſiue aſcẽdere. ibi rapiebanť ꝛ ad infernũ duce
banť. ſed qñ viderũt demões tantã ſocietatẽ.
ꝛ xp̄m aĩa m v̾ginis portantẽ fugierũt. Et ad
h̄ facit ꝓphia Dd. Exurgat de⁹ ꝛ diſſipenť ini
mici ei⁹. ꝛ fugiãt q̄ oderũt eũ a facie eius. ps.
lxvij. ꝛc̄. vſqꝫ i leticia Silr̄. nõ dico eq̄liter d̄
aĩa deuota. Nã dicere demones potuerunt
poſtq̄̃ v̾go Maria trãſiuit. Iſti nõ potuim⁹
reſiſtere. ſed d̄ cetero videbim⁹ q̄s trãſibit. ſed
qñ aĩa btã aſcẽdit cũ ſocietate angeloꝝ. parẽ/
tũ ꝛ amicoꝝ demões fugiũt. ꝛ aĩa cog̃ſcit eos
q̄ eã tẽtauerũt. ꝛ dicet forte. O traditor Leui
athan tu tẽtaſti me de ſup̾bia. ſed gr̄a dei me
iuuit ꝛ feci pniam. Et tu ꝓditor Mãmona d̄
vſura. furto. rapina ꝛc. Idẽ de Aſmodeo. q̄
tentat de luxuria. Et Beelzebub de inuidia
Beelphegor de gula. Baalberith d̄ ira. Aſta
roth de accidia. Et ſic aĩa tranſit ꝛ portatur
ab angel̄. Auctas ad h̄. Factũ ẽ vt morereť
mẽdic⁹ ꝛ portareť ab angel̄. nõ dicit ab ange
lo in ſingulari. in ſinũ Abrae Lu. xvj. Et po/
teſt dicere anima. In ciuitate ſanctificata ꝛc̄.
¶ Quinta ſilitudo ſeu ꝯditio ẽ ſolẽnitas q̄
v̾gini Marie fuit facta intrãdo celũ empir/
reũ. in qualibet hierarchia ꝛ ĩ quolibet ordie
angeloꝝ. Iã videtis ꝙ magnũ feſtũ fit regi/
bus nouiter veniẽtib⁹ in regnũ ſuũ ꝛc̄. nihil ẽ
reſpectu honoris in celo. nec poſſet lingua ex
plicari. ſed intellectualiter ꝯtẽplare. Ideo cã
tat eccl'ia. Exaltata es ſancta dei genitrix ſu
per choros angeloꝝ ad celeſtia regna. Silr̄
nõ eq̄liter. dico de aĩa btã qñ intrat celũ em
pireũ ſancti angeli cũ magna leticia recipiũt
eã. angeli ꝛ ſancti reſpiciũt p̱ feneſtras. et ibi
ſunt palacia corp̱alia de materia celeſti. et ſa
lutant aĩam ꝛ gaudẽt qñ aĩa intrat. q2 pauce
intrãt. Et ſicut ſpõſa in die nuptiaꝝ vadit to
ta verecũda ad eccl'iam. et ſicut bñ placet ſi/
bi illa verecũdia. Ita tũc aĩa ſancta. Et ĩ qua
libet hierarchia cantať vna melodia cuiuſdã
cãtilene ꝯtinẽtis tres v̾ſiculos. ſm ꝙ aĩa fa/
cit tria vt ſalueť. ¶ Primũ qñ dimittit pctã
ꝛ malas ſocietates. Iſtud ẽ p̄ncipiũ bone vi
te. ꝓpter h̄ in p̄ma hierarchia cantať aĩe tran
ſeũti. Felix dies. felix hora. felix tp̄s felix mo/
ra in qua pctã dimiſiſti. Et aĩa facit omnib⁹
reuerentiã di. Nõ nobis dñe non nobis. ſed
noĩ tuo da gl'iam. ¶ Scõm opus. poſtq̄̃ di
mittit pctã accedẽdo ad xp̄m. ꝯfitendo pctã.
cõicando. audiẽdo miſſas. ſmões. ꝓpter hoc
cantať ſibi in ſcõa hierarchia ſcõs v̾ſus. Fe/
lix dies. felix hora. felix tp̄s. felix mora in qua
xp̄o adheſiſti. ¶ Terciũ op⁹ ẽ p̱ſeuerare finali
ter in bona vita. q2 al's nihil valeret incip̱e ꝛc̄.
Ideo ĩ tercia hierarchia cãtať. Felix dies fe
lix hora. felix tp̄s. felix mora in q̄ curſũ ꝯple/
uiſti. Et ſic vadit vſqꝫ ad cathedrã chriſti q̄
de manu ſua coronat eã. Auctas. Iuſti ĩ p̱pe
tuũ viuẽt. ꝛ apud dñm ẽ merces eoꝝ. ꝛ cogi/
tatio eoꝝ apud altiſſimũ. Iõ accipiẽt regnũ
decoris ꝛ dyadema ſpeciei de mãu dñi. Sap.
v. Cogitate ſi gaudiũ ẽ ĩ celo ſup̱ vno pctõre
pniam agẽte. Multo mag̃ pniam complẽte
Lu. xv. Et põt dicere aĩa. In ciuitate ſctifi
cata ſilr̄. v̾gini Marie. requieui.

¶ De ſancto Bartholomeo

V[os] aĩci mei eſtis
Ioh. xv. Sicut totũ officiũ ꝛ ſolen
nitas hodierna ẽ. b. Bartholomei.
ita etiã erit ꝛ ſermo. Et ſi placet deo habebi/
mus multas doctrinas ad inſtructiõem vite
nr̄e ꝛ informatõem aĩarũ. Sed pri⁹ ſalute v̾/
go Maria. Cõiter oſtendiť in eccl'ia ꝛ decla/
rať. ꝙ inter oẽs ſctõs q̄ fuerũt a p̄ncipio mũdi
ſunt ꝛ erũt. excellẽtiores ꝛ maiores in ſctĩtate
ꝛ magis illuminati fuerũt ipſi apl'i. Et eſt bo
na rõ. q̄ eſt iſta. Quilibet xp̄ian⁹ indubie cre
dit ꝙ xp̄s eſt p̄ncipiũ fontale toti⁹ ſanctitatꝫ
ꝛ p̱fectionis. Ideo quãto ſancti ſiue p̄ceden
tes xp̄m ſiue ſequẽtes fuerũt xp̄o p̱ximiores
tanto fuerũt ſanctiores. digniores ꝛ excellẽti
ores. q2 erãt iuxta p̄ncipiũ fontale toti⁹ ſcita
tis. Et q2 apl'i ſimul fuerũt cũ eo ſtantes. co/
medentes ꝛc̄. Ideo maiorẽ ſanctitatẽ habue
rũt. Dicať h̄ ordiatio mũdi ſm digitos ma/
n⁹ q̄ꝝ medi⁹ eſt longior. Cogitetis ꝙ digit⁹ lõ
gior ſit plenitudo tp̄is in quo de⁹ miſit filiuꝫ
ſuũ ꝛc̄. ad Gal'. iiij. q2 tunc crediť mundũ fu/
iſſe pleniorẽ homib⁹ q̄̃ vnq̄̃ fuerit. Et in p̄n
cipio mũdi fuerũt p̱triarche ſãcti et p̱fecti De
inde ꝓphete. Et q2 erant iã xp̄o ꝓpinq̄ores. iõ
ſanctiores. intm̄ ꝙ dixit deus. Ego deus q̄
apparui Abraã. Iſaac ꝛ Iacob. ꝛ nomẽ meuꝫ
Adonay nõ indicaui eis. ſ. patriarchis Exo.
vj. Nota nomẽ meũ adonay. i. eẽntie ꝛ ꝓuidẽ
tie. Et inter ꝓphetas iohãnes fuit ſanctior. et
fuit circa p̄ncipiũ fontale. ſ. chriſtũ. quẽ digi
to oſtendit. ꝛ ipſum baptiſauit. intm̄ ꝙ de eo
dixit chriſtus. Inter natos mulieꝝ nõ ſurre
xit maior iohãne bap. Mat. xj. Lu. vij. Et lo
quiť de p̱triarchis ſanctis. Nõ credat ſ ꝙ ma
ior ſit apl'is. ſed ꝓphetꝫ ꝛ ſanctꝫ veterꝫ teſtamẽ
ti. quib⁹ a chriſto ꝯpať quãdo dixit. Inť na/

tos muli.ꝛc̃.ꝓpter h̃ dr̃ Lu.vij. Dico em̃ vob
maioꝛ int̃ natos mulieꝝ ꝓpha Johãne bapti
ſta nemo ẽ. Patet ꝙ ꝯpabat̃ p̃mis ſãctis. De
inde venit p̃ncipiũ fontale toti⁹ ſctitatis Jh̃s
xp̃s. Et illi q̃ cũ eo fuerũt comedẽtes ꝛc̃.rece/
perũt maioꝛẽ dignitatẽ ꝛ illuminationẽ. Jõ
apl̃s Rom̃.viij. Nos ipſi p̃mitias ſpũs habẽ
tes. Glo.ſ.tp̃e pri⁹ ꝛ ceteris abũdãtius. Dein
deuenerũt martyres ſancti ꝛ b̃ndicti.ſed nec
ĩ tãta ſanctitate vt apl̃i. Deinde ꝯfeſſores. Ex
iſta rõne Johes q̃ antiq̃s ſanctis xp̃o fuit ꝓpi
quioꝛ.ꝛ ꝯſeq̃nter ſanctioꝛ.fuit ſingularit̃ ami
cus xp̃i. Joh.iij. Amic⁹ ſponſi.ſ. Joh̃.q̃ ſtat ꝛ
audit cũ gaudio gaudet ꝓpter vocẽ ſpõſi. Et
apl̃i q̃ de donis ſanctitatis fuerũt p̃mi ꝛ ſiml̃
cũ xp̃o fuerũt ſanctiores ꝛ magis amici chri/
ſti. Dicit ph̃s ꝙ amic⁹ eſt alter ipſe. Jõo dicit
xp̃s ad apl̃os thema. Uos amici mei eſtis.
Patet thẽa. Mõ reſtringẽdo iſtã materiam
vniuerſalẽ de omnibꝫ apl̃is ad.b. Bartholo/
meũ.inuenio ꝙ ꝓpter tria habuit amiciciam
dei.q̃ tria ſi volum⁹ h̃ꝛe erim⁹ ſibi ſil̃es.nõ di/
co equales. Nã in eo fuit

¶ Primo ſpũalis oratio
¶ Scdo vniuerſalis ſubiectio
¶ Tercio martyrialis afflictio

Propter qđ dicit xp̃us.b. Bartholomeo ſin
gulariter.ꝛ nobis generalit̃. Uos amici mei
eſtis. ¶ Dico p̃mo ꝙ.b. Bartholome⁹ habu
it amiciciã ſpãlẽ cũ xp̃o p̱ ſpũalẽ oꝛõnem. Rõ
Nã reſpiciẽdo.colloquẽdo ꝛ ꝯuerſando ami
cicia ꝛ amoꝛ generat̃ inter duas p̱ſonas Jſta
tria fiũt i deuota ꝛ ſpũali oꝛõe.in qua p̃mo re/
ſpicit̃ ꝛ ꝯtemplat̃ xp̃s a capite vſq; ad pedes.
Primo q̃uo caput ſpinis coꝛonatum fuit.au
res q̃ audierũt vitup̱ia ꝛ blaſphemias.ꝛ ſic de
alijs. Et ſic amoꝛ diuin⁹ intrat in coꝛ recogi/
tãdo tantã pulcritudinẽ noſtri amoꝛe ſic de
turpatã ꝛc̃. Scdo colloquẽdo. ratiocinãdo
dicẽdo. Domine parcatis mihi.ego ſum ĩ ta
li peccato ſeu defectu.ideo dñe iuuet; me. Et
ſic intrat amoꝛ. Tercio cognoſcẽdo. cõtem/
plãdo.quõ xp̃s ſedet ĩ menſa eternitat;.doꝛ/
mit cũ ꝯtemplãdo requiẽ xp̃i. Jſto mõ ha
bet̃ amicicia cũ xp̃o. De h̃ ſcp̃tura. Qui dili/
git coꝛdis mũdiciã:ꝓpter gr̃am labioꝝ ſuoꝝ
habebit amicũ regẽ. Prouer.xxij. Mũdicia
coꝛdis eſt ſepari a mũdanis negocijs.ꝛ oꝛõ/
ni ꝛ ꝯtemplatõni vacare. Jta fecit.b. Bartho
lomeus. Audite ſingularia de eo qđ de nul/
lo alio legit̃. Nã ita erat deuot⁹ ꝙ dicit hyſto
ria ꝙ oꝛabat cẽties flexis genibꝫ p̱ diẽ.ꝛ cen/
ties p̱ noctẽ. Si g̃ ex oꝛõne ꝯſeq̃tur xp̃i ami/
ciciã q̃s.igitur.b. Bartholomeus Sed q̃uo
intelligitur ꝙ centies in die ꝛc̃. Dico ꝙ ſic in/
telligitur. Nam decem excellẽtie leguntur de
deo qui eſt vn⁹ i ſubſtãtia ꝛ trinus ĩ perſonis
ꝛc̃.ſ. Potẽtia. Sapientia. Bonitas. Creatõ
Gubernatio. Redemptio. Gloꝛificatio. Cõ/
demnatio. Purificatio ꝛ Judicatio. Et que
libet iſtaꝝ excellẽtiarum habet.x.effectus.et
decẽ decies ſunt centũ.ꝛ ꝓpter iſta centies in
die flectebat genua. Dicatur practica quõ p̃/
us ſignabat ſe ſigno crucis.ꝛ oſtẽde quõ ſe ſi
gnare debẽt.aſſignãdo rões. Deinde ꝯtẽpla/
batur primũ effectũ potẽtie dei.totum mun
dum ſuſtinẽtiſ. Et poſt dicebat oꝛõem a chri
ſto oꝛdinatã.ſ. Pater nr̃.ꝛ ſurgebat. Deinde
iteruʒ flectebat genua.ꝛ ſignabat ſe.qꝛ crux
xp̃i clauis ẽ p̱adiſi.vt ait Rabanus. Et ſicut
q̃ vult camerã intrare opter apire ꝛc̃. Jta d̃ ce
lo.ꝛ cogitabat ꝙ om̃es creature ſunt nihil re
ſpectu diuine maieſtat;. Et poſt dicebat Pa
ter noſter.ꝛ ſic de alijs. Ecce quare hyſtoria
dicit. Cẽties flectit genua ĩ die.ꝛ nocte etiã
totiẽs. Si g̃ ex oꝛõne ſpũali creatura poteſt
aſſeq̃ xp̃i amiciciã.g̃ et.b. Bartholomeus ꝛc̃.
Poſſumus dicere ꝙ eſt amic⁹ dei recoꝛdãs d̃
xp̃i verbo Luc̃.xviij. Opoꝛtet.ſ.qui vult eſſe
amicus dei.ſemp̱ oꝛare.ſ.mane ꝛ ſero.et non
deficere. Opoꝛtet nos centies in die ꝛc̃. Mo
raliter. Nõ opoꝛtet nos orare centies in die.
ſed decies q̃nq; de die.ꝛ decies q̃nq; de no/
cte.nõ curãdo de effectibꝫ illis.ſed ꝯtemplã
do illas decẽ excellẽtias. Primo ſignãdo ſe ꝛ
purificãdo coꝛ.cogitãdo potentiã dei qui de
nihilo cũcta creauit.ꝛ quãdo ſentiẽs coꝛdis
dulcedineʒ dicas Pater noſter ꝛc̃. Scdo co
gitando ei⁹ ſciẽtiam quõ omnia ſcit ꝛ videt.et
nihil latet eum nec abſcondet̃ ab eo.ꝛ ſic di
cat̃ ſcdm̃ Pr̃ noſter. Tercio de bonitate.q̃a
quicq̃d fecit amoꝛe hoĩm fecit.qꝛ ipſe nõ in/
digebat celo ꝛ terra.ꝛ ſic d̃ alijs. Quarto cre
ationẽ oĩm in diuerſis generibꝫ.gradibus ꝛc̃.
Quĩto gubernatõem quõ ꝓuidet om̃ibꝫ d̃ vi
ctu.veſtitu ꝛc̃.nec deficit nec ſup̱eſt in capite
anni ꝛc̃. Sexto redemptionẽ.qꝛ ne aliq̃s ſibi
credẽs ꝛ obediẽs ſuſpendat̃ i inferno voluit
ſuſpendi ꝛc̃. Septimo gloꝛificatõem in ani/
ma ꝛ coꝛp̱e beatis in die iudicij. Octauo con
demnationẽ.cũ quãto rigoꝛe damnat impe/
nitentes.ꝛ ex h̃ venit timoꝛ coꝛdis ꝛc̃. Nono
purificatiõʒ aiaꝝ i purgatoꝛio ꝛc̃. Decimo iu
dicationẽ iudicij general̃.in q̃ erũt boni ad

dexterā. mali ad ſiniſtrā ꝛc. Ecce q̄re de ſan/
ctis p̄dicanť v̄tutes vt recipianť in exemplū
Ideo ait Dd̄ in ps. lxv. Bn̄dict⁹ de⁹: qui nō
amouit orōem meam ꝛ miſcd̄iam ſuam a me
Glo. Aug. Nō amoueatur a te orō tua. ꝛ nō
amouebitur a te miſcd̄ia diuina. ¶ Dico ſe
cūdo q̄ b. Bartholome⁹ habuit amiciciam
dei p vniuerſalē ſubiectōem. quia oīb⁹ p̄ce
ptis dei fuit obediēs. Ideo xp̄us ait. Vos
amici mei eſtis ſi feceritis ea q̄ ego p̄cipio vo
bis ꝛc. Jo. xv. Si dicať q̄ fuit obediēs. x. p̄/
ceptis nō eſt magna laus. q: oēs tenemur
obedire. Reſponſio. Ipſe fuit obediēs prece
ptis. x. ꝛ ɔſilijs ꝛ etiā mandatis aplicis. q: om
nia ſeruauit que p̄cepit chriſt⁹ apl'is di. Eun
tes in mundū vniuerſum predicate euange/
lium oī creature. Marci vltimo. Ubi chri
ſtus oſtēdit locū vbi eſt predicandū. ſ. i mun/
dum vniuerſum. nō ſolum in vna villa. ciui/
tate ſeu p̄uincia. Recte dedit eis modū quē
tenet ſol. qui q̄n exit: illuminat. calefacit. ꝛ fa
cit fructificare totū mundū. nō quieſcit i vno
loco ꝛc. Scd̄o oſtēdit materiā predicandā.
cū dicit euangeliū. nō aūt Uirgiliū ſeu Oui/
dium. q: poete damnati ſunt. Ideo eoꝝ do
ctrine neminē ſaluāt licet aurib⁹ placeant ꝛc.
Si dicať. Et nūq̄d poſſum⁹ p̄dicare vet⁹ te/
ſtamentū. q: dicit. p̄dicate euāgelium. Rn̄ſio
q̄ q̄ p̄dicat bibliā nō p̄dicat niſi euāgelium.
q: vet⁹ teſtamentū nihil aliud ē niſi euāgeli/
um figuratū. ꝛ in nouo teſtamēto exp̄ſſatum
Et iſta ſunt v̄ba dei q̄ ɔuertūt gētes ꝛ tangūt
corda. Ideo apl's Rom. j. Nō erubeſco p̄di
care euangeliū. ſ. figuratū vl' expreſſatū. Uir
tus eñ dei eſt in ſalutē oī credēti. Tercio
oſtēdit quib⁹ p̄ſonis ē p̄dicandū. q: oī crea
ture. nō ſolū xp̄ianis ad ɔſolandū aīas. ſed
ɔuerſis. iudeis. agarenis. q: virt⁹ dei eſt i ſalu
tē oī credēti. Iſtud p̄ceptū optime ſuauit
b. Bartholomeus. Dicať quō poſt receptio
nē ſp̄ūſſancti incepit p̄dicare in hierl'm. vbi
multos ɔuertit. Deinde p iudeam. ꝛ ſic p̄di/
cando iuit q̄uſq; p̄uenit ad vltimā indiā. Se
cundū preceptū xp̄i ad apl'os fuit d̄ bello. O
in quali bello ibant apl'i. Moderni p̄dicato
res veniūt in t̄pe pacis p̄dicare int̄ xp̄ianos.
ſed apl'i inter infideles ꝛ ph'os p̄dicabant do
ctrinam altiſſimā ꝛ nouā. Sicut de trinita
te. incarnatōe. de chriſti paſſione. d̄ ſacramē
to altaris. diſputātes cū ph'is ꝛc. Militabāt
ɔ̄ naturā q̄ dat infirmitates. ɔ̄ demones ꝛ ɔ̄
mortem. ſuſcitādo mortuos. curando infir/
mos. expellēdo demones. Auctas. Hos du
odecim miſit Jh̄s p̄cipiēs eis ꝛ dicēs Eūtes
aūt p̄dicate dicētes. q: appropiquabit regnū
celoꝝ. Infirmos curate. mortuos ſuſcitate.
leproſos mūdate. demones eijcite. Matth. x
¶ Ad practicā d̄ bello. b. Bartholomei. No
ta q̄ poſtq̄ predicauit de trinitate. ſ. q̄ ē vn⁹
de⁹ i eēntia. ꝛ trin⁹ in p̄ſonis. Statim ph'i cō
tra arguebāt. Multiplicatis ſuppoſitis. i. in/
diuiduis. neceſſe eſt vt eēntie multiplicētur.
Beat⁹ Bartholome⁹ rn̄debat di. Hoc veꝝ ē
in creaturis. ſed non in creatore. Ad quē ph'i
nō p̄uenerūt. Et ad p̄bandū ſuſcitabat vnū
mortuū di. Sicut tres p̄ſone diuine ſūt vn⁹
deus. ita anima ꝛ corpus ꝛ vita ſint vnū i te
ſurgas. Et mortu⁹ ſurgebat. Idem poſtq̄ p̄
dicauerat de incarnatiōe. Ph'i dixerūt con/
tra. Finiti ad infinitū nō eſt p̄portio eq̄lita/
tis vel mēſurabilitatis. ſ. p menſurā vel equa/
litatē. ſed ē p̄portio cauſalitatis. Et h̄ ē neceſ
ſe. q: p̄mū p̄ncipiū infinitū ē cā finiti ꝛc. ad p̄/
bandū iſtā veritatē curabat leproſum vel ſur
dū ꝛc. Idem de paſſione xp̄i. ne ſibi credētes
ꝛ obediētes ſuſpenderētur in furca inferni.
Et ph'i ɔ̄ arguebant di. Fruſtra fit p plura
qd̄ pōt fieri p pauciora. Cū ḡ de⁹ ſolo v̄bo po
teſt ſaluare. q̄d oportuit eū pati ꝛc. Rn̄deo q̄
regula habet veꝝ qd̄ fruſtra fit ꝛc. ſi ita bn̄ fi/
at. Et ad p̄bandū h̄ curabat mutū. Idē de
ſacramēto altaris. qd̄ fuit magne difficulta
tis ad credendū. ph'is dicētib⁹ ɔ̄. Loc⁹ ꝛ loca
tū debēt p̄portionari. vt patet i. iiij. phiſicorū.
Rn̄deo ait Bartholome⁹. h̄ eſt veꝝ naturaliť
ſed iſtud ē ſupnaturaliť. ad p̄bandū curabat
infirmū ꝛc. Patent bella q̄ tangit xp̄s i dicta
auctoritate Matth. x. Hos miſit chriſtus ꝛc
Terciū preceptū xp̄i quod dedit apl'is fuit
de paupertate. Matth. x. Nolite poſſidere au
rum neq; argentū neq; pecuniā in zonis ve/
ſtris. neq; perā. neq; duas tunicas. neq; cal
ciamēta. neq; v̄gā. cū iſta paupertate ɔuertebāt
gētes. Dicebāt eñ gētes. Quid volunt iſti a
nobis. Et alij dixerūt. ſalutē nr̄am q̄rūt ꝛ nō
pecuniā. Dicať hic miraculū qd̄ fecit in In/
dia de curatōe filie regis a demonio. et quō
rex miſit ſibi tot pecunias. ꝛ nihil inde volu/
it recipe. Dicať quō ɔuertit regē ꝛ oēs d̄ illa ci
uitate. Ecce bellū ſuū. Ita ſi nos mō eſſem⁹
boni ꝛ nō diligerem⁹ tm̄ bona t̄palia. nō ſolū
xp̄iani ſed īfideles ɔuerterēť. ſed q: ſum⁹ male
vite. nō ſolū īfideles nō ɔuertūť. ſed xp̄iani p̄/
dūt fidē. Dico tercio q̄ b. bartholome⁹ ha/

buit amiciciā xp̄i p̱ martyrialē afflictōꝫ. Per martiriū em̄ hō acq̄rit amiciciam dei. Pr̄ nr̄ abraā tētat⁹ ē ꝛ p̱ multas tribulatōes pbatus amic⁹ dei effect⁹ ē. Judith. viij. ¶ Nota q̄ttuoꝛ martyria. b. Bartholomei q̄ ponūt a q̄ttuoꝛ autēticis doctoꝛib⁹. Dicat p̄mo qūo poſt ꝯuerſionē Polemij reg. aſtrages frater polemij miſit mille hoīes armoꝝ ad capiendū. b. Bartholomeū. Primū toꝛmentū qđ ſibi dedit fuit fuſtiū ceſio. adeo fortit ꝙ miraculum erat q2 non moꝛiebat. ꝛ in q̄libet ictu dicebat ihs. optima medicina ē iſta. Jſtud toꝛmentū ponit. b. Ambroſi⁹. Scđm toꝛmentū ad maioꝛē ſui penā fuit. q2 crucifix⁹ v̄ſis pedib⁹ ī altuꝫ. Et iſtud ponit Doꝛothe⁹ mgr̄. Tercium poſtq̄ȝ fuit a cruce depoſit⁹ fuit excoꝛiat⁹. Cogitate penā. Jſtud toꝛmentum ponit Theodoꝛ⁹. intm̄ dicunt aliq̄ ꝙ cū pelle ī collo p̄dicabat. Quartū toꝛmētū ē ꝙ fuit decapitat⁹. Jſtud toꝛmētū ponit hyſtoꝛia. Si ḡ ex martyriali afflictōe q̇s efficit amic⁹ dei. igit maxie b. Bartholome⁹. ¶ Moꝛalr ſi volum⁹ intrare p̱adiſū. optet ꝙ ī his q̄ttuoꝛ toꝛmēt̄ ſimus ſil̄es. b. Bartholomeo. Primo vt ſim⁹ fuſtib⁹ ceſi. Nā qn̄ aliq̄s ī aliq̄ ſtatu malo diu vixit et emēdat ſe ſtatim ꝓ oblocutōib⁹ fuſtib⁹ cedit. Dicat de quolibet. qn̄ aliq̄s ꝯuertit ad deū. ꝛ incipit bonā vitā: ſtatim veniūt fuſtiū ceſoꝛes De q̄bus ait ap̄ls. Oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o ihū: p̱ſecutōem patient. ij. Thi. iij. Scđo optet vt ſim⁹ crucifixi. Crux ſigt pniam quā debem⁹ ſuſtinere Gal. v. Qui xp̄i ſunt carnē ſuā crucifixerūt. Tercio opoꝛtet vt ſim⁹ excoꝛiati Si hētis pellē leoninā ſupbie ꝛ vanitat̄: hūiliemi. Jdē ƌ auar̄. Si hn̄t pellē vulpinā: optet excoꝛiari reſtituēdo vſuras. ꝛ ill' doloꝛ ē. ſꝫ optet reſtituere vſuras ꝛc̄. Job. ij. Pellē. ſ. malevite vſure. luxurie ꝛc̄. p̱ pelle. ſ. anie. ꝛ cūcta q̄ hꝫ hō dabit ꝓ aīa ſua ꝛc̄. Quarto optet decapitari. Caput vn̄ venit om̄e malū eſt ſupbia ꝛ p̄ſūptio. qn̄ hō ſupbit ꝛ p̄ſumit ƌ vanitate ſua ſcia vel ingenio. ḡ optet decapitari. qm̄ initiū oīs pcti eſt ſupbia. Eccli. x.

¶ De ſancto Auguſtino

Lucerne ardentes

in manib⁹ v̄ris. Verbū iſtud habet textualiter Lu. xij. Et officialiter in euāgelio p̄ntis ſolēnitatis. Sicut ſcitis hodie p̱ totū mōm in eccl'ia dei fit feſtū illi⁹ magni et glioſiſſimi doctoꝛis. b. Auguſtini epi. etiā de eo erit ſmo nr̄ p̄n̄s. maxie q2 ſi placet ī ſua vita inuenim⁹ mlt̄as bonas materias ſpeculatiuas ꝛ moꝛales. Sed vt de⁹ det nob ſuā grām abūdātiſſime. ſalutet v̄go Ma. ꝛc̄. Pro breui declaratōe v̄bi ꝓpoſiti ꝛ materie p̄dicanđe introductōe ſciendū. ꝙ ī ſacra ſcptura virtutes infuſe quib⁹ de⁹ datoꝛ virtutū ſanctificat aīas humanas. dicunt lucerne ardentes Rō. q2 ſicut camera obſcura ꝛ tenebroſa illuminat ꝛ pulcrificat lucernis ardentib⁹. Sic camera ꝯſcie hūane illuminat ꝛ pulcrificat ꝯ tenebras turpitudines pctōꝝ v̄tutib⁹ a deo infuſis. Quādiu aūt hō eſt in pctis ꝛ in mala vita. dom⁹ ꝯſcie ē obſcura ꝛ tenebroſa. ſed qn̄ de⁹ accēdit ī ea lucernas v̄tutū. efficit clara et pulcra. ꝛ tūc de⁹ eam vult inhabitare. Unde ait. Delicie mee ee cū filijs hoīm. ſ. ī ꝯſciētijs illuminat̄. Prouer. viij. Sicut v̄bi gr̄a. Cōſcia p̱ſone vane ꝛ pompoſe ꝛ ſupbe tenebroſa ē ꝛ habitatio demonū. Sed qn̄ placet creatoꝛi ꝙ illuminat lucerna v̄tutis coꝛdialis dimittēdo pompas ꝛ vanitates ꝛc̄. tūc ē pulcra ꝛ clara. ꝛ eſt habitatio dei. Jtē p̱ſona auara camerā ꝯſcie habet obſcurā plenā puluerib⁹ q2 non curat niſi de terrenis bonis. ſed qn̄ a deo accēditur ī ea lucerna v̄tut̄ paup̱tat̄ ſpūalis efficit clara ꝛ pulcra. q2 licet habeat mult̄as pecunias de bono iuſto. nō tn̄ ponit in eis ſpem nec coꝛ. ſed man⁹ recipiendo neceſſaria. alia diſtribuit egenis. Jdē ƌ p̱ſona luxurioſa. camera ei⁹ ꝯſcie nō ē niſi dom⁹ poꝛcoꝝ. ſed qn̄ a deo accēdit lucerna v̄tutis caſtitatis coꝛpalis. ē clara ꝛ pulcra ꝛc̄. Jdē de p̱ſona inuidioſa vt habeat officiū regimē ꝛc̄. ei⁹ ꝯſcia ē camera dyaboli. q2 inuidia dyaboli moꝛs intrauit ī oꝛbē terrarū. ſed qn̄ accēdit lucerna v̄tutis dilectōis fraternalis efficitur pulcra ꝛ clara. Jdē de p̱ſona guloſa. exceſſiue comedēdo ꝛ bibēdo. ieiunia eccleſie frāgendo. iā prāſi miſſam audiēdo. Sed qn̄ accēditur lucerna v̄tutis abſtinētie v̄tual'. etiā tūc efficit clara. Jdē de p̱ſona iracūda. qn̄ nō vult remittere iniurias. ſed tenet ī coꝛde cū deſiderio vindicte. Sed qn̄ accēdit v̄tut̄ lucerna paciētia camera ꝯſcie efficit clara ꝛ pulcra. q2 ſicut dn̄s nr̄ ꝛ rex Jhs xp̄s fuit patiēs remittēdo ꝛc̄. qnto mag̃ nos q̄ ſum⁹ v̄mes ꝛc̄. Jdeꝫ de p̱ſona accidioſa. licet em̄ laboꝛetis ad ꝯgregādū bona ſpūalia. ſ. v̄tutes ꝛ merita: accidioſi eſtis. Sed mō illi qui laboꝛāt ꝓ bonis terrenis cōgregādis: diligētes dicunt. Qui aūt ī bonis ſpūalib⁹ dicunt negligētes. ſed ī fine parebit qn̄ tales veniūt coꝛā xp̄o ꝛ nullū lucꝫ poꝛtāt

mittūt ꝑ xp̄m ad hoſpitale miſeroꝝ ad infer
nū. Sed qñ accēdit lucerna ꝟtutꝫ diligētie ꝛc̄
Pꝫ ꝙ rōe ꝙ ꝟtutes infuſe ꝗbꝰ iuſtificāt aīe di/
cunt lucerne ardētes. Auctas quā allegorice
dixit deꝰ pr̄ filio ſuo Jhu xp̄o. Facies lucer/
nas. vij. ꝛ pones eas ſuꝑ cādelabꝝ vt luceāt
ex aduerſo. Exo. xxv. Ad lr̄am fuit dictū mo
yſi. allegorice xp̄o. Septē lucerne ſunt. vij. ꝟ
tutes p̄dicte. Nota. facies lucernas. i. ꝟtutes
vij. qꝛ ipſe xp̄s facit eas in aīa ꝑ infuſiōꝫ. Jō
Dd vocat xp̄m dn̄m ꝟtutū. ps. xxiij. Dn̄s ꝟtu
tū ipſe ē rex glie. qꝛ ꝯ pctm̄ ſuꝑbie. ſ. ex oppoſi
to illumiat lucerna humilitatꝫ. Cōtra pctm̄
auaricie. lucerna ſp̄ual paupꝰtatꝫ. Cōtra pec
catū luxurie: lucerna caſtitatis. Cōtra pctm̄
inuidie: lucerna caritatis. Cōtra pctm̄ gule:
lucerna abſtinentie. Contra pctm̄ ire. lucer
na patientie. Cōtra pctm̄ accidie. lucerna di
ligētie. De hmōi ꝟtutibꝰ loq̄r ego in themate
btō Augꝰ. di. Beate Auguſtine. lucerne ardē
tes. ſ. ſunt i manibꝰ vr̄is. Nō dt ſolū i ocul' nec
in auribꝰ nec i ore. ſed etiā in manibꝰ. qꝛ mul
ti habēt p̄dictas ꝟtutes ſolū in ocul' legendo
ꝟtutes. qꝛ ſunt apti ꝛ ſciētes. ſed eoꝝ vita ē vi
cioſa. Alij habēt ꝟtutes ſolū in labijs p̄dicā/
do. legēdo. diſputādo de ꝟtutibꝰ. ſed eoꝝ vi/
ta ē ſcādaloſa. De iſtis dicit Lucerne arden/
tes in ocul' vr̄is vel in labijs vr̄is. alij habēt
ꝟtutes ſolū in auribꝰ vt nos mō. ꝛ illi ꝗ audi
unt ſmones. ſed audito ſmone nihil ponūt
in ope. Jſtis dr̄. Lucerne ardētes i auribus
vr̄is. Nō ſufficit hēc ꝟtutes in oculis nec la/
bijs ſeu auribꝰ. ſed i manibꝰ. vt. ſ. ſicut legunt
audiūt vl' p̄dicāt. ꝙ ita ſuēt ꝛ faciant ope. Et
qꝛ ita fecit. b. Augꝰ. h̄. ideo iteꝝ poſſuꝫ ſibi di
cere. Lucerne ardētes. i. ꝟtutes aīam pulcri
ficātes. in manibꝰ vr̄is. nō ſolū in ocul' ꝯtem/
plādo. ſpeculādo. nec in auribꝰ audiēdo. nec
in labijs p̄dicādo. ſed in manibꝰ ope ſeruādo
Et pōt verificari de corona ꝓphia Zacharie.
queꝫ angelꝰ ſuſcitauit a ſomno di. Quid tu
vides. Et dixit. Uidi. ꝛ ecce cādelabꝝ aureū
totū. ꝛ lampas eiꝰ ſuꝑ caput ipſiꝰ. ꝛ. vij. lucer/
ne eiꝰ ſuꝑ eū. Zacha. iiij. Nota. Cādelabꝝ au
reū totū eſt. b. Aug. Alij doctores dicunt lu
cerne. Nemo accēdit lucernā ꝛ in abſcondito
ponit neqꝫ ſub modio. Et ad lr̄am xp̄us vo/
cat quēlibet doctorē lucernā. ſed ſuꝑ cādela
brū. ſ. btm̄ Aug. qꝛ audeo dicere ꝙ oēs do/
ctores ꝗ venerūt poſt eū ſuſtentant ſuꝑ eius
doctrinā ſanctā purā catholicā auri puriſſi/
mi ſine errore falſaꝝ opinionū. Et ꝗlibet do
ctor ē ꝯtētꝰ ad ꝓbādū dictū ſuū ſi pōt haberē
vnā auctē. b. Auguſtini. Nota. ꝛ lapas eiꝰ. ſ.
ſapie. ſuꝑ caput eiꝰ. ꝛ. vij. lucerne eiꝰ. i. vij. ꝟ/
tutes ꝗs habuit ꝯ. vij. pctā mortalia. De ꝗbꝰ
nūc volo vobis p̄dicare. ¶ Prima eiꝰ ꝟtus ē
hūilitas. ꝗ i eo fuit maxīa ꝟtus. qꝛ dicit apl's
ꝙ ſcia inflat. j. Coꝝ. viij. Qñ in aliq̄ villa vel
cōitate ē aliq̄s doctor famoſus totꝰ ē inflatus
vento ſuꝑbie. ſed. b. Aug. in toto orbe famo
ſiſſimꝰ ꝛ maximꝰ oīm. ſciuit ſe humiliare. Cū
aūt adhuc eēt puer. fuit ita ſubtil' ꝛ ingenio
ſus. ꝙ ꝑ ſe ſine mgr̄o didicit. vij. artes libera
les. Pro quibꝰ mōvnꝰ hō indigeret. vij. anniſ
ad ſciendū. tamē cū toto h̄ hēbat cor humile
neminē deſpiciebat. nec diſputādo aliquem
ꝯfundebat. Ex iſta hūilitate ꝛ oroībꝰ matris
fuit ꝯuerſus. qꝛ ꝑ. xxx. annos fuit i errore ma
nicheoꝝ. Poſt ꝯuerſionē nolebat habitare i
ciuitatibꝰ nec villis. qꝛ erat ita famoſus ꝙ ti
mebat vanā gl'iam. Sed ſtabat in domo ex
tra ciuitatē. ꝛ poſſeſſionibꝰ ſuis. Unde can/
tat eccl'ia. Poſt mortē mr̄is reuerſus ē Aug.
ad agros ꝓprios. vbi cū amicis ꝛc̄. Ualerius
aūt ep̄s yponeñ. audita eiꝰ fama cupiebat ip
ſū hēre in ſua eccl'ia. Eodē tp̄e in ciuitate ypo
neñ erat ꝗdā magnꝰ diues vſurariꝰ ꝛ malevi
te. ꝗ miſit ad Auguſtinū ꝙ ad eū accederet.
ꝛ ꝟbū ex ore ſuo audiret et ſeculo renūciaret.
Propter qd̄ Augꝰ. illuc ſtatim iuit. Hoc ſci/
ens Ualeriꝰ ep̄s retinuit eū. ꝛ licet inuitū i p̄
ſbr̄m ordiauit. ad tantū officiū ſe indignū re
putabat di. O miſer. ꝛ nūq̄d os meū ē dignū
apire celū. ꝛ manꝰ mee tractare xp̄m dn̄m me
um. nec corpꝰ vt ſit xp̄i ſepulcꝝ. Si hodie or
dinātur iuuenes ꝗ nec habēt etatē nec ſciam
nec ꝟtutes nec ꝯſciam nec deuotionē. ſed ri/
baldi. luxurioſi ꝛc̄. ꝛ volūt ordinari Nunq̄ꝫ. b.
Franciſcꝰ voluit ordinari ex ꝗ fuit diaconus
ſed dixit. ſufficit ex ꝗ ſū diaconus. nō reputo
me dignū ad officiū ſacerdotij. cuꝫ tn̄ fuiſſet
ſctiſſimꝰ. Jdē de. b. Laurentio ꝛ Uincentio
Unde ſtatim poſtq̄ꝫ fuit clericꝰ. monaſteriū
clericoꝝ inſtituit. ꝛ cepit viuere ſm̄ regulam
ſub ſanctis apl'is ꝯſtitutā. Et Ualerius ep̄s
ptātē Auguſtino tribuit vt ꝯ morē orietal' ec
cleſie corā ſe in eccl'ia p̄dicaret. Uñ cū multi
ep̄i de h̄ murmurarēt. Ualeriꝰ de h̄ nō cura
bat. dūmodo ꝑ eū fieret qd̄ ꝑ ſe fieri nō vale
bat. Cepit aūt. b. Ualeriꝰ de h̄ formidare ne
ſibi Aug. tolleret. ꝛ ab alia ciuitate i ep̄m pe
teretur. ꝛ impetrauit ab archiep̄o vt ipſe cede
ret. ꝛ Auguſtinū yponēſi ecclie in ep̄m ꝓmo/

ueret. Sed cū b̄ Aug. oīno recuſaret. cōpul-
ſus tm̄ ⁊ coactꝰ ſuccubuit. ⁊ epatꝰ curā ſuſcepit
Rō excuſatōis ē. q̄ꝛ antiq̄ ſcti epi plꝰ curabāt
de aīabꝰ q̄ꝫ ꝺ redditibꝰ. Mō ē oppoſitū. q̄ꝛ nō
ꝯſiderāt ꝑiculū aīe ſed pōpā mūdi ⁊ vanitatē
Nō ſic aug. q̄ optime recordabaꝛ ꝺ illa auctē
Judiciū duriſſimū ī his q̄ pſūt fiet. Exiguo
ꝯcedit̄ mīa. potētes aūt potent̄ tormēta patiēt̄
Sap. vj. Ecce ꝑma ꝟtꝰ ¶ Scd̄a ꝟtꝰ fuit pau
ꝑtas ſpūal'. Licet em̄ epatꝰ eēt magnꝰ. pāꝝ tm̄
expēdebat ꝑ ſe. nō curabat ꝺ illa ꝟidica regl'a
q̄ ꝺt. q ꝺ redditibꝰ epatꝰ debēt fieri tres ptes
ꝑma ꝑ eccl'ijs repandis. ſcd̄a ꝑ paupibꝰ ſuſte
tādis. tercia ꝑ ſe. imo ꝺ cētū ptibꝰ aug. vix re
tinebat vnā ꝑ ſe. q̄ꝛ ſimpl'r erat indutꝰ Melꝰ
iduit̄ mō vnꝰ ſimplex bn̄ficiatꝰ q̄ꝫ tūc vnꝰ epus
Et ſi aliqn̄ ciues faciebāt ſibi veſtē p̄cioſā: re-
cipiebat eā ⁊ poſtea vēdebat. ⁊ faciebat ſibi ali
am rudē. et alias pecunias dabat paupibus.
Jpſe em̄ dixiſſe legit̄. Fateor ꝺ precioſa veſte
erubeſco. ⁊ iō cū dat̄ mihi vēdo eā. vt q̄ꝛ veſtꝫ
cōis eē nō pt. p̄ciū ſit cōe. Jtē nolebat hr̄e va-
ſa aurea nᶜ argētea niſi coclearia. vt ꝺt hiſto.
Quid ḡ faciebat de alijs redditibꝰ. ꝺt hyſto-
ria q diſtribuebat paupibꝰ. viduis. orphaniſ
captiuis ꝑ debitꝫ ⁊c̄. Et qn̄ nō ſufficiebāt red
ditꝰ recipiebat calices ſupfluos. Dic̄ hiſtoria
De vaſis dn̄icis ꝑpt̄ paupes ⁊ captiuos iube
bat frāgi ⁊ ꝯflagrari ⁊ indigentibꝰ diſpenſari.
Mō aūt paupes moriūt̄ fame. ⁊ captiui ab-
negāt fidē ihū xp̄i. q̄ꝛ tot fiūt vanitates ⁊ ſup-
fluitates q nō ſufficiūt. q̄ꝫtū expēdūt mł'ieres
i ornamētꝫ. caudis. manicꝫ ⁊ camiſijs. Jtē q̄ꝫ
tū expēdūt hoīes ī vanis ornamētꝫ. Jtē ꝺ ſu-
perfluitatibꝰ q̄ fiūt ī eccl'ijs ī opibꝰ ⁊ iocalibꝰ.
Plꝰ gaudet deꝰ ꝺ ſacerdotibꝰ ꝟtuoſ̄ q̄ꝫ ꝺ edifi
cijs ſūptuoſ̄. Jō aug. nō pmittebat q ī ſua ſe
de fierēt edificia nimis ſūptuoſa nec bn̄ficia
ꝺ vſurꝫ. Querebat ſi ille hēbat amicos paupe
res. et ſi ſic. ill' dimittebat hereditatē. ſed mō
fit oppoſitū. Ecce pauptas ſpūal' ſciēs regulā
xp̄i di. Videte ⁊ cauete ab oī auaricia. Luce
xij. Mō. ab oī. ḡ a rapia. vſura. furto ſecreto. a
retētōe decimaꝝ ⁊c̄. ¶ Tercia ꝟtꝰ fuit caſtitas.
Ex q̄ fuit ꝯuerſus ⁊ p̄ſbr̄ ⁊ ep̄s factꝰ non pmiſit
q ſoror ſua ſcā ⁊ deuota. nec neptes ſue q̄ deo
parit̄ ſuiebāt itrarēt palaciū eiꝰ. Dicebat em̄
q ſi ꝺ ſorore vl' neptibꝰ nulla poſſꝫ mala oriri
ſuſpitio. tm̄ q̄ꝛ tales pſone ſine alijs ſiue varijs
eē nō poſſent. ⁊ ad eas alie aduenirēt. de q̄bꝰ
poſſet oriri ſuſpitio. Nūq̄ꝫ cū muliere ſolꝰ loq̄
volebat. diligēs famā ſuā. ⁊ dādo alijs bonū

exēplū. Jdō ait Hiero. ad ruſticū monachū.
Mulierē quā bn̄ ꝯuerſātē viderꝫ. mēte dilige
nō corpali freq̄ntatōe. Jta dꝫ facere q̄libet q̄
vult caſte viuere ⁊ honeſte. Vn̄ ait apl's. Op-
tet em̄ ep̄m teſtimoniū hr̄e bonū ab his q̄ fo-
ris ſūt vt nō ī opprobriū icidat ⁊ ī laqueū dya-
boli. j. Thi. iij. Nota. ī opprobriū. ſ. laicoꝝ. ⁊ ī
laqueū diaboli. q̄ꝛ ſic aues capiūt̄ laq̄o. ita lai
ci capiūt̄ ī mala vita eccl'iaſticoꝝ. Quarta ꝟ
tus fuit caritas. q̄ꝛ ita erat inflamatꝰ caritate
erga deū. q qn̄ celebrabat ſp̄ flebat. ⁊ ſic̄ cera
ad ignē liq̄ſcit. ita eiꝰ aīa liq̄ fiebat. Jtē circa ꝑ
ximū. viſitabat diligent̄ epatū forte bis vl' ter
ī anno. ibat p̄dicādo ⁊ ꝯuertebat pctōres ad
pniam. infideles. iudeos. agarenos ⁊ pagāos
ad fidē catholicā. Tāta erat ī corde eiꝰ chari
tas. q oēs volebat ſuare. ſciēs illō verbū apl'i
Oro vt caritas vr̄a magꝫ ac magꝫ abūdet ī oī
ſcia ⁊ ī oī ſenſu. vt pberꝫ potiora. vt ſitis ſince
res ⁊ ſine offenſa ī die xp̄i. repleti fructu iuſti
cie p Jhm xp̄m ī gl'iam ⁊ laudē dei. ad Phil'. j
¶ Quita ꝟtꝰ eiꝰ fuit abſtinētia. Mā vitā xp̄i te
nuit. nō comedebat carnes. ⁊ ſolū ſel' ī die co
medebat. ſp̄ fuit ſibi tp̄s q̄dragesime. Dic̄ hy
ſtoria. Mēſe frugali vſus ē. ⁊ int̄ olera ⁊ legu-
mia ꝑpt̄ īfirmos ⁊ hoſpites plerūq̄ꝫ carnes hē
bat. Nō ꝺt q comedebat ī ipſa mēſa. ⁊ magis
lectōꝫ ⁊ diſputatōꝫ diligēs q̄ꝫ epulatōꝫ. Tria
a. b. Ambroſio ſe didiciſſe ait. Primū q̄ꝛ vxo
rē nūq̄ꝫ cuiq̄ꝫ peteret. Rō. ne illi int̄ ſe nō ꝯue
nirēt ⁊ ſibi maledicerēt. Scd̄o q militare vo
lētē ad b̄ nō ꝯmēdaret. Rō. ne militātes calū
niā exercerēt. ⁊ ī eū alij culpā refūderēt. Ter
ciū. q ad ꝯuiuia iuitatꝰ nō iret. Rō. ne forte tē
perātie modū pderet. Recte tenebat ꝯſilium
xp̄i dicētꝫ Attēdite vobis ne forte ḡuet̄ corda
ve. ī cra. ⁊ ebri. Lu. xxj. Quare hodie ſūt tam
mali clerici. religioſi ⁊ laici. q̄ꝛ nō amāt ꝟtutē
tpantie. ſed comedūt ⁊ bibūt ⁊c̄. Sexta ꝟtus
fuit patia ī iniurijs ⁊ deriſionibꝰ ſibi factꝫ etiā
a ſuis clericꝫ ip̄m iudicātibꝰ de ypocriſia. Et
licet poſſet eos ī carcerare. tm̄ noluit. imo pati
ent̄ ſuſtinuit. q̄ꝛ xp̄us ꝺt. Jn patia vr̄a. poſſi-
ꝺ aīas vr̄as Lu. xxj. ¶ Septima fuit diligētia.
Totū tp̄s expēdebat ī bonis opibꝰ. ꝺ nocte
paꝝ dormiebat. ſed cuſtodiēdo. orando. ſcri-
bēdo ⁊ ꝯtēplādo pnoctabat. ꝺ die celebrādo ⁊
p̄dicādo. Et ꝑpt̄ b̄ deꝰ fecit ſibi magnā grām ī
miracul' faciēdis. Nota aliq̄ miracl'a ex legē-
da. Qn̄ aūt fuit ſenex. lxxvj. annoꝝ nūq̄ꝫ di
mittebat p̄dicationē. imo ꝺt nonū r̄nſorium
Verbū dei vſq̄ꝫ ad ipſam egritudinē inpter

miſſe.alacriťꝫ fortiťꝫ ſana mēte ſanoq́ꝫ ꝯſilio
i ſcā eccl'ia ꝑdicauit. Febꝛib9 aūt laboꝛās in/
telligēs diſſolutōꝫ ſui coꝛpis iminere vij. pſal
mos pniales ſibi ſcribi fecit. ipſoſq́ꝫ in lectoꝝ
parietē poſitos lecto decūbēs legebat. Sidi
caᷓ. Et neſciebat coꝛdeꝛc̄.imo etiā pſalteriū.
⁊ foꝛte totā bibliā.ſed qn̄ ꝯtēplādo ⁊ ploꝛādo
eos legebat. tūc plꝰ ſtabat i vno ꝟſu q̄z vnꝰ aliꝰ
in.vij.pſalmis. Jō vt recoꝛdareť de ſeq̄nti ꝟ/
ſu ſcribi fecit.⁊ vt deo vacaret liberiꝰ ⁊ eiꝰ intē
tio a nullo impediri poſſet. Ante.x.aūt dies
ſui exitꝰ nullū ad ſe ingredi ꝑcepit. niſi tūc tm̄
qn̄ medici ingrediebanť. vel cū ei refectio of/
ferreť. Deinde ꝯfeſſus de paucꝭ pctis.recepit
deuotiſſime ſacr̄m cōionis ⁊ extreme vnctio
nis. ⁊ recepto valete a canonicis ⁊ clericꝭ mi/
grauit in pace. Et aīa illa ſanctiſſima col/
locata eſt in celo. Ecce q̄re dr̄ thēa. Lucerne
ardētes.i.ꝟtutes.in manib9 v̄ris

¶ De decollatōe ſcti Johānis baptiſte.

D Ecollauit hero
des Johem i carcere Verbum
iſtud hr̄ oꝛiginaliť Mar.vj.⁊ re
citatiue i euāgelio hodierno. Hodie ſic̄ ſcitiſ
eſt feſtū ⁊ ſolēnitas.b.iohānis baptiſte .ſ.mar
tyꝛij.quō ꝑ honoꝛe dei fuit in carcere iugula
tus. Jta etiā de hoc erit ſermo nr̄. Sed vt i
pn̄ti ſermone deꝰ det nobis ſuā copioſā gra
tiā ad vite melioꝛatōem ⁊ aīaꝝ ꝯſolatōeꝫ ſalu/
teł ꝟgo maria ⁊c̄. Sancta mr̄ eccl'ia facit in
anno trib9 vicib9 magnā ſolēnitatē ⁊ memo/
riam de ſctō Johāne bap.ſm̄ ꝙ ipſe habuit
tres excellētias ⁊ ꝑfectiones ſingulares. Pri
mū feſtū eſt natiuitatis.qꝛ ſingulare factū fu
it.qꝛ nō legiť de alio ſctō noui teſtamēti niſi
de dn̄o nr̄o Jhu xp̄o ⁊ ꝟgine maria ꝙ fuerit
natꝰ ſanctꝰ niſi de Johāne bap. Jtē de nullo
alio ſancto fit feſtū natiuitatis niſi de xp̄o.ꝟ
gine Maria. ⁊ de Johāne bap.qꝛ iā anq́ꝫ fu/
iſſet natꝰ erat ſāctus. Hoc reuelauit Gabriel
p̄ri ſuo zacharie di. Spūſctō replebiť adhuc
ex vtero mr̄is ſue. ⁊ multi in natiuitate eius
gaudebūt. Lu.j. Ecce p̄ma excellētia ¶ Se
cundū feſtū ⁊ excellētia eſt de ſua vita quā te
nuit ſingularē ſuꝑ oēs in magna aſperitate ⁊
pnīa.qꝛ ſolū erat. v.annoꝝ quādo fugit de
domo patris ⁊ intrauit deſertū plenū leoni/
bus ⁊ vrſis ⁊c.in quo ſtetit.xxv.annis. ⁊ lace/
ratis veſtib9 q̄s ſecuꝫ duxerat.qn̄ inueniebat
pelles cameloꝝ moꝛtuoꝝ.de pilis illoꝝ facie
bat ſibi ciliciū q̄ induebaᷓ. Comedebat locu
ſtas ſilueſtres amotis alis ⁊ cruribus. bibe/
bat aquā ſolā. doꝛmiebat ſuꝑ terrā. cuſſinū
ſuū erat durꝰ lapis. Et talis vita nō legitur ꝺ
alio ſctō. De hoc eccleſia facit ſolēnitatem i
duab9 dn̄icis aduentꝰ. Jſtā ꝑfectionē vite.b.
Johis reuelauit etiā Gabriel zacharie patri
ſuo di. Erit magnꝰ coꝛā dn̄o.nō coꝛā mundo
immo abſcōditꝰ mūdo. Vinū ⁊ ſiceram non
bibet. Lu.j. ¶ Terciū feſtū ⁊ ſolennitas ē ho
die de ſuo fine ⁊ martyꝛio. qualiť pro amoꝛe
dei ſuſtinuit martyꝛiū. ⁊ fuit ꝑ Herodē iugu
latꝰ.ꝓpter h̄ iſtud feſtū dr̄ decollatio ſancti Jo
hannis. Et de h̄ feſto ꝑdicabo ego mō.qꝛ de
iſto dicit thema. Decollauit Herodes iohā/
nē in carcere. De iſto martyꝛio.b. Johannis
declarabo tria pūcta. de quib9 poterimꝰ reci
pere bonas doctrinas ꝑ animaꝝ ꝯſolatōne
⁊ peccatoꝝ coꝛrectione.

¶ Primꝰ pūctꝰ erit ꝺ ſua captōe carcerali

¶ Scd̄s de ſua moꝛte ⁊ paſſione martyꝛiali.

¶ Terciꝰ de ſua ſepultura coꝛꝑali

Jn his trib9 pūctꝭ ſtat tota hyſtoꝛia hodier/
na ꝫ ſcd̄m euangeliū. ¶ Dico p̄mo ꝙ p̄mꝰ erit
pūctꝰ de ſua captōe carcerali. Pro q̄ notan/
dū ꝙ ſi iſta captio.b. Johānis facta ꝑ Hero
dem ꝯpeť ad xp̄m.tūc habet altā ꝯuenientiā
Si ꝟo competur ad Herodē: habet magnā
maliciā ⁊ iniuſticiā. ¶ Pro p̄mo nota ꝙ xp̄s
in ſacra ſcꝑtura dr̄ ſol. Ratio eſt iſta .qꝛ ſicut
ſol quādo oꝛitur ⁊ expandit radios ſuos.illu
minat mundū ⁊ calefacit ipſum. ⁊ facit ipſum
fructificare. ⁊ arboꝛes ⁊ animalia. ⁊ ita mūdꝰ
ꝯſeruaᷓ. Jta chriſtꝰ quando oꝛtꝰ fuit ſm̄ hūa
nitatē. ⁊ expandit radios celeſtiū doctrinaꝝ
in ſuis pꝛedicationib9 illuminauit mundum
Jta ꝙ nullus ſibi credens ⁊ obediēs remāſit
in erroꝛe. dubitatōe ſeu falſa opinione ¶ Se
cundo inflamauit et calefecit coꝛda gentiū i
amoꝛe dei ⁊ deuotione cum antea eſſent frigi
da ſeu frigide gentes. ¶ Tercio fecit fructifi
care in opib9 bonis ⁊ meritoꝛijs.qꝛ ante non
fructificabant meritoꝛie. vt.ſ.ꝑ illo tp̄e intra
rēt paradiſū. Ecce rō q̄re xp̄s dr̄ ſol. De hoc
auctas q̄ ꝯfirmat credentiā. Malachias lo/
quēs i ꝑſona dei patris dicit. Vobis timen/
tib9 nomē meū oꝛietur ſol iuſticie.nō dicit ſol
nature. Malach.iiij. Jtem eccleſia dicit vir
gini Marie. Felix nāq́ꝫ es ſacra virgo Ma
ria. ⁊ omī laude digniſſima.qꝛ ex te oꝛtꝰ ē ſol
iuſticie xp̄s deꝰ nr̄. Et beatus Johannes di/
citur lucifer ſiue ſtella matutina. Ratio.qꝛ ſi
cut lucifer pꝛecedit ſolē. ⁊ eſt maioꝛ et clarioꝛ

aliĳs ſtell'. vt videt̄ nobis. Ita iohēs baptiſta
ꝑceſſit xp̄m veniēs an̄ eū maior ⁊ ſāctior aliĳs
Int̄ natos mulieꝝ nō ſurrexit maior iohāne
bap. Mat. xj. Iō qn̄ ꝑſone ſctē. vt zacharias
pr̄ iohis. ⁊ elyſabeth. ſymeō ⁊ anna ⁊ alie vide
rūt miraculū ſiue mirabilē natiuitatē. b. Jo/
hānis q̄ſi luciferi: dixerūt. O cito veniet xp̄s
cito orietur ſol iuſticie. De iſto lucifero fecit
deꝰ q̄ōem Job di. Nūq̄d ꝑducis luciferꝫ i tp̄e
ſuo Job. xxxviij. Dicit glo. Gregorij. Lucife
rū. i. iohēm baptiſtā. Et ſicut oriēte ſole luci
fer abſcōdit̄. q2 a nobis nō videt̄. ſic ꝯueniēs
q̄ꝓpe erat vt ſole iuſticie iā effundēte ſuos ra
dios doctrine ⁊ ꝟtutū ſup terrā lucifer occul
taretur ī ſecreto. Iō voluit xp̄s vt iohēs eſſet
captꝰ. Ecce hic altā ꝯuenientiā reſpectu xp̄i.
De h̄ auctas. Ex q̄ xp̄s incepit p̄dicare ⁊ mi/
racula facere. dixerūt gētes. O magis ſapiūt
ſmones iſtiꝰ q̄ȝ iohis. Iō dimiſſo iohē ſeq̄bā
tur xp̄m. Propter qd̄ diſcipuli iohis nondū
inſtructi plene inuidētes xp̄o. q2 iohēs coꝝ
mgr̄ ꝑdebat famā p̄dicatōis. dixerūt iohāni.
Rabi. q̄ erat tecū trās iordanē. cui teſtimoni
um ꝑhibuiſti. ecce hic baptiſat. ⁊ oēs veniunt
ad eū. Joh. iij. Quibꝫ rn̄dens Johēs dixit.
In h̄ gaudiū meū impletū eſt. illū optet cre
ſcere. me aūt minui. Ibidē. Et tāgit. b. iohā
nes dictā rōem di. In h̄ gaudiū meū imple
tū ē. illū optet ⁊c̄. q2 doctrina mea nō illumi/
nat illos ꝑ infuſionē vt doctrina xp̄i. nec ba
ptiſmꝰ meꝰ cōfert remiſſionē pctōꝝ vt baptiſ/
mus xp̄i. Si aūt volumꝰ loq̄ de captōe Jo/
hānis reſpectu Herodis. dico q̄ fuit maxia
malicia ⁊ iniuſticia. Iniuſtū ꝟo fuit nimis ca
pere hoīem tā ſctm̄ ⁊ iuſtū. maxīe attenta cā
de q̄ loq̄tur euangeliū hodiernū. Herodes
miſit ac tenuit iohēm. ⁊ vinxit eū ī carcerē ꝑ
pter herodiadē vxorē fr̄is ſui. Herodias aūt
inſidiabat̄ iohi. Herodes aūt metuit iohēm
ſciēs eū virꝫ iuſtū ⁊ ſctm̄. ⁊ libenter eū audie
bat. Iſte Herodes erat rex ⁊ habebat vxorē.
ſed nō ita pulcrā ⁊ gratā vt erat vxor fr̄is ſui
Philippi. Et q2 erat luxurioſus. nō fuit ꝯtē/
tus de vxore ſua. plꝰ appetēs pulcritudinē q̄ȝ
bonitatē mulieris. vt ſūt multi. Iō pulcritu
do mulieꝝ facit eis m̄lta mala. Nec Philip/
pus ſuſpicabat̄ malū de fr̄e ſuo. Finalit̄ He
rodes dixit. O cognata ſi velletꝫ venire mecū
ego ſū rex ⁊ vos eſſetꝫ regina. Rn̄dit illa. Me
liꝰ ē mihi vt ſim vxor vniꝰ nobil' q̄ȝ ꝯcubina re
gis. vos iā habetis vxorē. Sed ſi vultꝫ expel
lere vxorē vr̄am vadā vobiſcū. Et ſic vxorē ab
ſtulit fr̄i ſuo Philippo. Statim fama hꝰ facti
diuulgata fuit. O dixit iohēs. ſi h̄ pctm̄ ſuſti
netur: tota patria corrūpetur. q2 ita poterūt
etiā aliĳ facere. nec aliq̄s audebat h̄ redargu
ere nec corrigere. Propt̄ qd̄ iohēs venit ad
Herodē. Et q2 pctm̄ erat notoriū publice eū
corrigēdo redarguit di. Nō licet hr̄e tibi vxo
rē fr̄is tui. nō ē bn̄ factū q̄ tu teneas iſtā me
retricē. Cogitate q̄lit̄ ipſa fuit indignata ꝯ
b. iohēm q̄ ſe reginā reputabat. dicēs itra ſe.
Si iſte iohēs viuit ego ſū ꝑdita. Propt̄ qd̄
om̄i die inſtabat apd̄ herodē. vt occideret io
hannē d̄ mane ⁊ d̄ ſero. Nā tal' ē modꝰ mulie
rū. Dicebat ſibi Herodes. O malū eēt. q̄uo
potero ego occidere iſtū tā ſctm̄ hoīem ⁊ ꝓ/
phetā. quē ſeq̄tur totꝰ mūdꝰ. Et illa. Bn̄. dili
gitꝫ me ſic. Finalit̄ aūt q2 Herodes erat ita
luxurioſus ⁊ carnali amore cecatꝰ dixit. Quō
fiet ne ſit tumultꝰ ī ꝑplo. Et illa ait. Capiat̄
ꝑmo ⁊ videbitis q̄d faciet ꝑpl's. ſi h̄ poterit ſu
ſtinere. deinde fiat aliud. Tūc Herodes dū
Johēs p̄dicaret miſit hoīes vt caperēt iohēꝫ
De h̄ Mat. xiiij. ⁊ Mar. vj. Ecce q̄liter ca/
ptio. b. iohānis fuit ex ꝑte Herodis ex mali/
cia ⁊ iniuſticia. ¶ Moralit̄ hic habetis tres
doctrinas. vna tangit hoīes. ſcd̄a mulieres
tercia ꝯmunitates ⁊ rectores. Prima. qualit̄
Herodes ad hoc deuenit vt ſecum duceret
cognatā. Huiꝰ mali ꝑncipiū fuerūt oculi. eiꝰ
pulcritudinē reſpiciēdo. Deinde ex ocul' ve
niūt cogitatōes in corde. Deinde locutiōes
in ore. O ſi poſſemꝰ loq̄ truffando ⁊c̄. Deinde
tactꝰ de truffis. de tactu ad oſcula. Iō q̄ vult
viuere caſte debet cuſtodire portas ocl'oꝝ. ⁊
nō reſpicere. q2 al's cadet. Iō Hieremias lo
quēs in ꝑſona iuuenū q̄ reſpiciūt libent̄ mu
lieres dt̄. Oculꝰ meꝰ depdatꝰ eſt animā meaꝫ.
Quia ſi haberetis oīa merita pr̄iarchaꝝ. ꝓ/
phetaꝝ ⁊c̄. in pūcto q̄ reſpicitis mulierē con
cupiſcendo eam. ꝑdūtur om̄ia. quia peccatiſ
mortaliter. Modo autē iuuenes et ſcutife/
ri vbi deberent acquirere merita ⁊ remiſſio/
nē peccatoꝝ. perdunt merita ⁊ augmentant
peccata. eundo ad eccleſias. ſermones et ad
loca vbi ſciūt ꝯfluere mulieres ad vidēdū. Er
go ait Gregorius. Nō decet intueri qd̄ nō li
cet ꝯcupiſci. Qui hꝫ pulcrā vxorē poteſt in tu
eri eā ⁊ ꝯcupiſcere. ſed ab illa quam non licet
concupiſcere auerte oculos tuos ne videant
vanitatē. ait Dauid in pſalmo. ¶ Secunda
doctrina tāgit mulieres. q2 ille nō debent ſu
ſtinere oſcula. tactus. ⁊ viſitatōes ſuſpectas.

qđ ſi faciũt peccãt.iõ errãt. Et q: lic; vbi ẽ cõ
ſuetudo cognata poſſit cognatũ oſculari.tñ
piculoſũ ẽ. Nã vterq; ſtatim icaleſcũt Jõ mu
lieres caueat; vobis. Dicũt mlieres ſi aliqñ
vir ẽ zelotip⁹ dicẽdo. Uxoꝛ mea q̃re oſculata
eſtis illũ hoiem. Rñdẽt. O dñe ipſe ẽ cogna/
tus me⁹ ⁊ a nullo ꝯputaret̃ parẽtela Sȝ ſi hõ
ſit ſenex q̃uis ſit cognat⁹ ei⁹.tñ nolũt ipȝ oſcu
lari. etiã ſi ſit german⁹. Jõ auiſet; vos.q: vbi
ẽ ma⁹ piculũ:ibi maioꝛ dyaboli tẽtatio Jđo
apl's ait. Fugite fornicatõȝ.j. Coꝛ. vj. ⁊ Eph.
iiij. Nolite locũ dare dyabolo. Loc⁹ dat̃ dya
bolo truffando.tãgẽdo ¶ Tercia doctrina tã
git rectores ciuitat;. Nã q̃diu peccauit He/
rodes ſecrete Johes non curauit corrigere.
cũ.q: de pctis occult; nõ puniet̃ cõitas. Sȝ
qñ fuit notoriũ tũc correxit:ne corrũpet totã
ciuitatẽ ⁊ terrã. Hic habẽt exemplũ ⁊ doctri/
nã rectores cõitatis ꝙ corrigãt pctã publica
⁊ notoria.al's ira dei ẽ ſup villã vel cõitatem.
Pctã ſecreta nõ cadũt i iudicio hoim.nec ex
ill' puniet̃ cõitas. Uerbi grã. Si aliq̃s ſecre/
te peccat cũ aliq̃ muliere.de⁹ dãnabit ipm.ſȝ
qñ ẽ notoriũ.q: nulla põt tergiuerſatõe cela/
ri niſi corrigat̃.tota ciuitas puniet̃. Ecce q̃re
b. Johes q̃ erat tãq; rector ⁊ plat⁹ voluit cor/
rigere illud pctm̃. Fiat g̃ ordinatio ꝯſilio ⁊c.
ꝯ publica pctã. Et ſic tenebit; ꝯſiliũ qđ dedit
apl's illi magne ciuitati Corinthioꝝ de q̃dã
ꝯcubinario.rõne cui⁹ ciuitas patiebat̃ mor/
talitates.ſiccitates.⁊ alia mala. Et Paul⁹ qui
adhuc viuebat ſcpſit eis vñ habebãt illa ma/
la di. Omino.i.notorie.audit̃ int' vos forni/
catio.⁊ tal' fornicatio q̃lis nec inter gẽtes. ita
vt vxorẽ pr̃is ſui aliq̃s hẽat. Tollat̃ đ medio
vr̃m q̃ h̃ op⁹ fecit. Neſcit; q: modicũ fermẽtũ
totã maſſam corrũpit Auferte malũ ex vobiſ
ipſis.j. Coꝛ.v. ¶ Dixi ſcđo ꝙ ſcđs pũct⁹ eſſet
de ſua morte martyriali.de q̃ đr thẽa. Decol/
lauit Herodes Johẽm i carcere. Nota pcti/
cã. Ex quo.b. Johes fuit capt⁹.illa iniq̃ mu/
lier nõ q̃euit di. Jſte fugiet de captõe.vl' libe
rabit̃ a pplo. ⁊ clamabit ꝯ me. Jõ nõ q̃eſcam
donec ſit mortu⁹. Et ipſa cũ Herode tracta/
bãt mortẽ ſuã. Herodes nõ audebat cũ occi
dere.q: timebat pplm.ſed int' ſe tractauert̃ ſe
crete.dixit herodes. Talidie ẽ feſtũ mee nati
uitat;. Nota ꝙ facere feſtũ natiuitat; niſi đ ſã
ct; ẽ ſtulticia.⁊ tũc ego inuitabo barões ⁊ ma
iores regni.⁊ tenebim⁹ modũ ꝙ iſti ꝯſentiẽt i
morte Johis.ex q̃ iſti ſint mecũ.bñ q̃erabim⁹
pplm.⁊ i fine prãdij intrabit puella ⁊c. Et q̃c/
qđ petierit ſibi datura ̃ iuramẽto firmabo.⁊ ip
ſa petet caput Johis.⁊ de iuramẽto facto me
ꝯtriſtari ſimulabo. Ex cm̃ hãc ꝯſutiã ⁊ ſil'ati/
onẽ habuert̃ videt̃ innui i hyſtorijs ſcolaſtic;
vbi ſic đr Credibile ẽ ꝙ Herodes cũ vxore đ
nece iurauit vt occaſionẽ inueniret occidẽdi
Ordinato igit̃ ꝯuiuio illa mittit filiã q̃ optie
ſciebat tripudiare.q: mr̃ ſibi oñderat. q: ma
tres citi⁹ oſtẽdũt filiab⁹ modũ ornãdi ⁊ tripu/
diãdi q̃ Pr̃ nr̃ vel Aue maria. Miſtri aũt fa
ciebãt ſibi iã ſonũ ꝙ veniebat ad ſaltãdũ.que
corã oĩb⁹ ſaltauit.⁊ placuit cũctis iã ebrijs
Rex aũt oſtẽdẽs magnũ gaudiũ:vocauit eã
di. Pete q̃d vis ⁊ dabo tibi. Et iurauit illi.et
q̃cq̃d petier; dabo tibi.lȝ dimidiũ regni mei.
Et illa Dñe peto ꝙ de h̃ poſſim petere ſine q̃
rere ꝯſiliũ ȝ a mr̃e q̃d petã.q̃ alibi comedebat.
Que cũ exiſſet dixit mr̃i ſue. Quid petã. At il
la dixit. Caput Johis baptiſte. Sed dicas
regi corã oĩb⁹.q: v̾bũ regis iuramẽto robo
ratũ irreuocabile eſt. Cũ g̃ introiſſet ſtatĩ cũ
feſtinatõe ad regẽ petiuit di. Uolo vt ꝓtinus
des mihi i diſco caput Johis baptiſte. Audi
ens h̃ Herodes ſe ꝯtriſtatũ ſil'auit. Triſticiaȝ
p̄ferebat i facie.cũ leticiã h̃ret i mẽte. Et illa
ait. Dñe rex attẽdatis q̃d mõ iuramẽto ꝓmi
ſiſtis. Tũc maiores ⁊ barones iam ebrij dixe
rũt regi. O dñe detis ſibi.⁊ nõ eſt magnũ q̃d
dare ſibi caput vni⁹ heremite paupis.faciat;
Et ait rex. Dicitis vos ita. Et illi. Jtã do/
mine. Tũc rex miſit ſpiculatorẽ cũ diſco in
quo portaret caput Johãnis. Johes aũt vi
dens hoiem credẽs ꝙ ſibi portaret prandiũ.
qñ vidit ciſoriũ dixit. Ubi ẽ cib⁹. Et ille. Nõ
porto tibi cibũ.imo caput tuũ erit cib⁹. Ui/
dẽs Johes ꝙ mori debebat:alta voce clama
bat di. Dñe de⁹ me⁹.in man⁹ tuas commẽdo
ſpm̃ meũ. Tũc caput Johãnis preſcinditur
puelle dat̃.⁊ a puella mr̃i adultere p̄ſentatur.
Ecce q̃lit̃.b. Johes ſcola v̾tutũ.magiſteriũ ȝ
vite.ſctitat; forma.norma iuſticie. v̾ginitatis
ſpeculũ.pudicicie titulus. caſtitat; exemplũ.
pnie via. pctõꝝ venia.fidei diſciplina. Johã
nes maioꝛ hoie.par angel'.leg; ſũma.euange
lij ſanctio.aplõꝝ vox.ſilẽtiũ ꝓphetaꝝ.lucerna
mũdi.p̄curſoꝛ iudicis.toti⁹ medi⁹ trinitatis.
Et hic tantus datur inceſtuoſe.tradit̃ adul/
tere. addicitur ſaltatrici. ¶ Moraliter Jo/
hãnes hic dicitur eſſe martyr. vnde de eo cã
tat eccl'ia. Prepotẽs martyr heremiq; cultoꝛ
Tamẽ nõ ꝑ fide mortu⁹ eſt.q: Herodes non
faciebat ſibi q̃ſtionẽ đ fide.ſed q: corrigebat

eũ de pctõ luxurie. Nota ꝙ ꝙ non ſolũ ꝓ fide
xpi. ſed ꝗ moriť ꝓ v̄tute aliq̃ mãutenẽda mar
tyꝛ efficiť. Si ꝗs occiditur a blaſphematoꝛe
quẽ rephẽdit. martyꝛ efficiť cũ.b. Johe.licet
eẽt magnꝰ. maioꝛẽ rõem habet martyriũ ꝗ rep
hẽdit blaſphemũ ꝙ̃ luxurioſũ. qꝛ maiꝰ pctm̄
ẽ blaſphemia ꝙ̃ luxuria. Incõꝑabiliť maius
pctm̄ eẽt ſemel dicere malas grates ⁊c. ꝙ̃ inter/
ficere centũ hoies. O quot martyꝛes poſſẽt
eẽ mõ ſi vellẽt ⁊c. Ideo rectoꝛes ꝓuideãt ne iu
rẽt gẽtes deũ enoꝛmiter. Si aliquis notoꝛie
diceret malũ de rege nõ ſuſtineref. ⁊ de deo ꝗ
libet põt loq̇ ad libitũ. immo poniť in truffa
qñ ſciũt aliquẽ iuratoꝛẽ vt rideãt. ꝓuocãt eũ
vt iuret. ⁊ ſic de aliĩs pctis. Ideo xp̄s qñ fu/
it locutus de merito ⁊ pꝛemio martyꝝ. dixit
Mat. v. Bt̃i ꝗ ꝑſecutõꝫ patiũť ꝓpť iuſticiam
nõ dixit ſolũ ꝓpter fidẽ. qꝛ fides ẽ vna v̄tꝰ theo
logicaľ. ſed iuſticia ẽ generaľ ꝑ om̄i v̄tute. tã
humilitatis. abſtinẽtie ⁊ caſtitatis. Vñ ſi mu
lier ꝯdicẽdo ribaldis occidiť. martyꝛ efficiť.
¶ Nota de.b. Edulia v̄gine ⁊ martyꝛe. de q̃ i
kalendis natiuitatis dñi. Propter h̄ dicebat
ſanctꝰ Petrus. Nemo v̄rm patiať q̃ſi homici
da aut fur aut maledicꝰ aut alienoꝝ appetitoꝛ
Si aũt vt xpianꝰ. ñ erubeſcat. gl'ificet ãt de/
um in iſto noie. Sed ſi q̇d patimi ꝓpť iuſti/
ciã btĩ. j. Pe. iiĩ. ¶ Tercio reſtat nũc videre
de ſua ſepultura coꝛꝑali. Inuenio ꝙ.b. Jo/
hãnes habuit tres ſepulturas ꝓprias. vna fu
it coꝛpis. alia capitis. alia anie. Prima fuit
coꝛpis Coꝛpꝰ aũt eiꝰ ſine capite habuit hono
rabilẽ ſepulturã. Dicit euãgeliũ. ꝙ diſcipuli
eiꝰ audita eiꝰ moꝛte venerũt ⁊ tulerũt eiꝰ coꝛpꝰ
⁊ poſuerũt i monumẽto. Scda fuit capitis
Et iſtã fecit iſta mala mulier q̃ pꝛeſentata ſi/
bi capite a filia. timens ne ꝓpheta reſurgeret
ſi cũ coꝛꝑe caput ſepultũ fuiſſet. ideo caute ĩ
pariete palaciĩ fodit. ⁊ ibi caput poſuit. ⁊ ſe/
pe caput volebat videre timẽs ne reſurgeret.
ſed bñ fuit ꝑſoluta. Vñ cũ ſemel caput iohã
nis in manib⁹ teneret ⁊ eidem gaudẽs pluri
mũ inſultaret dĩ. O Johãnes vos voluiſtiſ
me ſepare ab Herode. ſed ego abſtuli vob̄ vi
tam ⁊ caput a coꝛꝑe. Et diuino nutu caput ip
ſum i eiꝰ faciẽ inſufflauit. Et illa miſera ꝓtinꝰ
expirauit. ⁊ demones eiꝰ aiam ad infernũ du
xerunt. Filia v̄o eiꝰ cũ ſuꝑ glaciẽ tripudiaret
ſub ea glacies reſoluiť. et ipſa in aq̃s ꝯtinuo
ſubmerſit. ⁊ mõ tripudiat cũ demonib⁹ in in
ferno. Herodes aũt in exilium miſſus ab im
peratoꝛe. ⁊ ibidẽ miſerabiliť vitã finiuit. Ec/
ce q̃liter ꝑſoluti fuerũt. Tercia ſepultura fuit
aie. Et iſta fuit i lymbo inferni. Nõ credatis
ꝙ aia Johis ſtatim aſcẽdit in celũ. Quia nõ/
dũ chriſtꝰ ꝑ ſuã moꝛtẽ ⁊ paſſionẽ apuit ianuã
celi. ſed deſcẽdit ad lymbũ cũ ſanctis pꝛib⁹. ꝗ
lymb⁹ eſt i coꝛde terre. ibi em̄ inferꝰ eſt infer/
nus damnatoꝝ. Deinde lymb⁹ pueroꝝ. Ter
cio locꝰ purgãdoꝛum. Quarto ſupiꝰ erat locꝰ
patꝝ ſanctoꝝ. ¶ Nõ ꝯtemplate hic. qñ ſan
cti pꝛẽs viderũt animã Johãnis dixerũt. Et
q̇s es tu. Et ille. Et nõ cognoſcitis vos illũ
de quo dixit Iſa. Vox clamantis in deſerto
Et gauiſi ſunt ſcti pꝛẽs. Et narrauit eis q̃uo
xp̄m baptiſauit. ⁊ mũdo oſtẽdit ⁊c. De iſta ſe
pultura Dñ dixit. Quis ẽ hõ ꝗ viuet ⁊ nõ vi/
debit moꝛtẽ. eruet aiam ſuã de manu inferi
q.d. nullus. in p̄s. lxxxviij. ⁊c. ¶ Moraliť ha
bemꝰ h̄ doctrinã magne ꝯſolatõis. Beatꝰ io/
hãnes cum tanta ſanctitate ⁊ vite aſꝑitate de
ſcendit ad infernũ. ⁊ mõ ſi creatura moriť pꝰ
baptiſmũ anteq̃ꝫ peccet. ſtatim euolat ad ce/
lum. Idẽ ẽ iudiciũ de quocunq̃ꝫ alio infideli
nõ ficte veniẽte ad baptiſmũ. Ecce mõ qualẽ
grãm habemꝰ. Idẽ ſi facimꝰ cõdignã pniam
de peccatis. Ideo xp̄us. Pniam agite. appro
pinquabit em̄ regnũ celoꝝ. Mat. iiĩ.

¶ In feſto natiuitatis virginis Marie.

¶ Sermo pꝛimus.

EGo quaſi vitis fructificaui. Verbũ iſtud habeť textualiť Eccľi. xxiiij. ⁊ officiatur
in epľa hodierna. Pro declaratõe v̄bi ꝓpoſiti
⁊ introductione materie pꝛedicande ſciendũ
ꝙ xp̄s inter alias bonas compationes ⁊ pro
pꝛias quas dedit de ſuis ſanctis apľis et di/
ſcipulis fuit iſta. Ego ſum vitis vera. et vos
palmites. Qui manet in me. hic fert fructuꝫ
multũ. qꝛ ſine me nihil poteſtis facere. ſ. meri
toꝛie. Joh. xv. Ecce ꝙ chriſtꝰ in iſta auctᵉ vo/
cat ſe vitẽ. ⁊ diſcipulos ⁊ in ꝑſona coꝝ omnes
nos vocat palmites. Et ponit duas ratiões.
vnã affirmatiuã. aliã negatiuam. Affirmati/
ua eſt. quia ſicut palmes manẽs in vite ab ea
recipiens humoꝛem fructificat. aľs non Ita
chriſtꝰ eſt vitis ⁊ radix ſiue rabaca omniũ bo
noꝛum ⁊ virtutum ⁊ influẽtiarum. Qui ergo
manet i hac vite. ſ. ꝑ veram fidem. abſq̃ꝫ erro/
re. dubitatione ⁊ falſa credentia. et per deuo/
tam ⁊ pꝛomptã obedientiã faciendi ſuam vo
luntatẽ ⁊ ſuandi ſua p̄cepta. talis recipit a
eo humiditatẽ gratie. et facit eos abundare

ꝛ fructificate. Prio ĩ intellectu fructu ꝯtēpla
tõis. In mẽoria fructu bone recordatõis In
volũtate fructu amoris ꝛ dilectõis. In ore fru
ctu orõis. In ocul' fructu lacrimatõis In au
rib' fructu diuinoꝝ auditõis. In manib' fru
ctu elẏnaꝝ largitõnis. In toto corpe fructu
afflictõis. Ecce rõ affirmatiua q̃lr ꝗdiu pal
mes manet ĩ vite p credẽtiã ꝛ obediẽtiã fructi
ficat. Jõ dt Ego ſũ vitis ꝛ vos palmites. q̃ ma
net ĩ me ꝛ ego ĩ eo h fert fru. mul. Scđa rõ ē
negatiua quã tãgit cũ dt Quia ſine me nihil po
teſtis facere. q2 palmes a vite ſciſus nullũ fac
fructũ. nihil valet niſi ad ꝯburẽdũ ĩ igne. Sic
xpian' a vite. i. a xpo ſciſ' gladio pcti mortal'.
q2 dubitat ĩ fide ſi ē ſic. Et nũq̃d dꝫ q̃s dubi
tare ĩ his q̃ de' dixit. Abſit. Adhuc ſi habeat
fidē firmã ꝛ tenet malã vitã. tñ ſciſus ē. ꝛ nul
lũ facit fructũ meritoriũ. q2 ſine me. i. gr̃a ꝛ in
fluẽtia. nihil po. fa. Jõ dt ibidē. Sic palmes
nõ pt facere fructũ a ſemetipo niſi mãſerit in
vite. ſic nc vos niſi ĩ me mãſeritis. Ex his rõi
bus pꝫ q dñs ihs xps d ſe ppe dt. Ego ſũ vitis
ꝛc̃. Ecce excellẽtia xpi. Uirgo ãt maria nõ hꝫ
eq̃lē excellẽtiã cũ xpo. q2 ipe ē creator ꝛ ipa cre
atura. ꝛ iõ ipa ñ cõpat ſe xpo. ſꝫ ꝯpando vbũ ſi
bi aſſilando ſe dt Ego q̃ſi vitis: nolo ei cõpari
vl' eq̃ri. ſed aſſilari: fructificaui. Fili' fructifi
cat vt pncipiũ pmũ ꝛ tãq̃ cã pncipal' oim. ego
p'eũ nõ eq̃lr vt vitis ſed ſic. qd notat ſilitudinē
Pꝫ thẽa. De iſta materia inueni q̃ttuor fru
ct' in q̃b' vgo Maria fructificauit q̃ſi vitis

¶ Prim' de pnũciatione angelicali.
¶ Scđs de ſanctificatõe ſpũali.
¶ Terci' de pſentatione corpali ſeu tpali.
¶ Quart' de magnificentia ſpuali.

In his g̃ maria vgo fructificauit q̃ſi vitis. ppt
qd dt. Ego q̃ſi vitis fruc ¶ Dico pmo ꝛc̃. Prio
xps fructificauit ĩ fructu de pnũciatiõe ange
licali. q2 añq̃ fuiſſet ꝯcept' fuit angelice pnũ
ciat'. Jã ſcitis q̃lr angel' Gabriel tot' lucid'
nũciauit vgini Marie q eēt mr̃ filij dei. Jdo
dt euan. Lu. Miſſus ē angel' gabriel a deo ĩ
ciuitatē galylee cui nomē nazareth. ad vginē
deſponſatã viro cui nomē erat Joſeph. d do
mo Dd. ꝛ nomē vginis Maria. Luc. j. Ecce
pnũciatio angelica. dulcis fruct' ē ꝯtemplã
di. Silr vgo Maria q̃ſi vitis. nõ eq̃lr vt vitis
fructificauit. Añq̃ fuit ꝯcepta fuit pnũciata
Jlle magn' doctor Hiero. affirmat. q Joa
chim pater vginis Marie. ꝛ b. Anna ei' ma
ter. xx. annis fuerunt in mr̃imonio q nõ ha
buerũt matrimonij fructũ. Culpa erat ipſi
us Anne. que erat cõplexionis frigide. ideo
erat ſterilis. Sed q̃d fecerũt. nõ recurrerunt
ad diuinos vel ſortilegos. ſed ad deũ. q2 nul
lus põt dare niſi deus. Jdeo cũ deuotione.
orõnib'. ieiunijs ꝛ elemoſynis vigilijs ꝛ pegri
nationib' recurrerũt ad deũ. vouẽtes q ſide
us daret eis fructũ ꝛc̃. q darẽt deo. Et cũ ſe
mel Joachi fleret ex vna pte ꝛ anna ex altera.
apparuit eis angel' Gabriel ꝯfortans eos. di
cẽs q orões ꝛ alia bona erãt deo accepta. ꝛ q
haberẽt vnã filiã. nõ filiũ ſed filiã q̃ eēt ſancta
añq̃ nata. q̃ ꝯcipet mirabiliter. q2 de' ſupna
turaliter iuuit op' mr̃imonij ĩ ſua generatõe.
ꝛ Anna ꝯcepit. Ecce q̃lr fuit angelo pnũ
ciata vt xps. Jõ dicit. Ego q̃ſi vitis fructifica
ui ſuauitatē odoris. ꝛ flores mei fruct' hono
ris ꝛ honeſtatis. Eccli. xxiiij. Flores vocat v
ba q̃ dixit angel' parentib' ſuis Fruct' hono
ris fuit vgo Maria. Et honeſtatis. q2 nõ le
git q vnq̃ Joachim cognouerit aliã niſi vxo
rem ſuã. Jſta eſt honeſtas mr̃imonij. Ho. cõ
tra illos qui frangũt honeſtatē ꝛ legē mr̃imo
nij. Ecce quot peccata concurrũt. Primũ ē
luxurie abominabilitas. quia de' nõ vult q il
lud opus fiat niſi inter virum ꝛ vxorem ĩ ma
trimonio. Etiã ſi homo haberet mori. et di
ceret medic' q faceret illud. al's mortu' es ꝛ ci
t' deber mori. niſi habeat vxorē. et medic' eſt
excõicat' dando ꝯſiliũ tali q̃ nõ eſt de mr̃imo
nio. Jta eſt ꝯdemnatũ h pctm̃ q nullo mõ ē
licitũ illud niſi in ſtatu mr̃imonij. Jõ dt hõe
ſtatis. Et ꝯcordat apl's di. Honorabile ꝯnubi
um in oĩb'. ꝛ thor' immaculat'. Fornica
tores eĩm ꝛ adulteros iudicabit de' Hebr̃ xl.
Scđm eſt de rapina et de furto iniuſticia.
q2 ſi ego do tibi cappã meã. ꝛ poſtq̃ tu eã poſ
ſediſti aufero eã tibi. ꝛ do alteri. rapinam fa
cio. Rapina maior eſt quãdo homo q̃ dedit
corp' ſuũ vxori. deinde ipſe dat alteri. furtũ ꝛ
iniuſticiã facit. q2 corp' viri vxoris eſt. ꝛ econ
uerſo. Jdeo apl's. Mulier ſui corpis ptãtē
nõ habet ſed vir. Silr ꝛ vir ſui corpis ptãtē
nõ hꝫ ſed mulier. Ergo nolite fraudari inui
cē. j. Cor. vij. Terciũ pctm̃ eſt maius. ſ. pditio
nis. q2 ſi vn' miles dat fidē alteri militi q erũt
ſocij in plio. Si frangit ſibi fidē corpis. põt
ipm redarguere de fide ſiue pditione. ꝛ dare
ſibi campũ duelli. Jta in mr̃imonio. vir dat
fidem corporis vxori. et econuerſo. Jdeo qui
frangit proditor eſt. Et ſi vxor eſſet fortis.
poſſet aſſignare viro proditori campum co
raꝫ rege. ſed q2 ſunt debiles. recurrũt ad deũ

adlinguā.ꝛ ad oculos ploꝛādo. De talibꝫ dicͭ
apl's. Si qs ſuoꝝ ꝛ maxime domeſticoꝝ cu/
rā nō hꝫ: fidē negauit.ꝛ eſt infideli deterioꝛ.j.
ad Thiῃ.v. Nullꝰ ē magis domeſticꝰ q̃ꝫ vroꝛ
Quartū pctm̄ ꝛ maiꝰ eſt ſacrilegiū. Scitis q̄
re deꝰ oꝛdinauit mr̄imoniū.qđ eſt vnū de.vij
eccl'ie ſacr̄is.ad ſignandū ꝙ xp̄s duxit eccleſi
am in ſpōſam ſuā quā nūq̃ꝫ dimittet ꝓpter ali
am.cui ē fidel'. Qn̄ ḡ frāgis mr̄imoniū tu es
falſatoꝛ ſacramenti. Et ſicut ſacerdos eēt fal
ſatoꝛ ſacramēti.ſi qn̄ debet eleuare hoſtiam
ꝯſecratā eleuaret hoſtiā papiri. Sacr̄m hoc
magnū ē. Ego aūt dico in xp̄o ꝛ in eccl'ia.ad
Eph.v. ¶ Scđs fructꝰ chꝛiſti fuit fructifica
tio ſpūalis. Nā in ꝯceptione dn̄i ih̄u xp̄i ſiml'
ī inſtāti ꝯcurrerūt quattuoꝛ .ſ.coꝛpis foꝛma
tio. anime creatio.vtriuſq̃ꝫ ſanctificatio.paſ/
ſiue q̃ꝫtum ad humanitatē.q: vt fons totius
ſanctificationis in ſumma ſanctificatiōe cre
ata eſt ſup omnē purā creaturā. Quarto hu
manitatis ꝛ diuinitatis vnio. De hoc dixit an
gelꝰ ꝟgini Marie. Qđ em̄ ex te naſcet̄ ſanctū
vocabit̄ filiꝰ dei. Luc.j. Sil'r virgo fecit fru/
ctū ſanctificationis.nō dico equalit̄.nec ipa
dicit.ſed dicit. Ego q̄ſi vitis.ſ.q: nō ī inſtāti
eiꝰ coꝛpꝰ fuit foꝛmatū ꝛc̄.ſed qn̄ eiꝰ coꝛpus fuit
foꝛmatū.ꝛ aīa creata ꝛ infuſa.q: iſta dr̄ conce
ptio germinis q̄ eſt ꝑfecta.q: ꝯceptio ſemis
impfecta ē.nō expectauit deꝰ.ix.menſes.nec
vnū.nec etiā hebdomadā vnaꝫ.immo credit̄
ꝙ eadē die ꝛ hoꝛa fuit ſanctificata ſup om̄es
ſanctos ꝛ ſanctas ꝛ etiā angelos. Auctas đ ħ
Dauid in p̄s.xlv. Flumis impetꝰ letificat ci
uitatē dei. ſanctificauit tabernaculū ſuū altiſ
ſimꝰ. Deꝰ ī medio eiꝰ nō ꝯmouebit̄.adiuuabit
eā deꝰ mane diluculo. In quo pſalmo q̃ttuoꝛ
ponunt̄ de eiꝰ ſanctificatione.

¶ Primo quantitas.
¶ Secūdo dignitas.
¶ Tercio firmitas.
¶ Quarto pꝛimitas.

¶ Primo oſtēdit̄ q̄ntitas ſctitatis ꝟginis ma
rie cū dr̄.flumis impetꝰ.q: totū flumē diuina
rū gr̄aꝝ effuſum ē ſup eā in ſanctificatōe. In
ſanctificatōne alioꝝ ſanctoꝝ infunditur vna
gutta gr̄e diuie.q: vnꝰ ſanctꝰ habuit vnā gut/
tam gr̄e.aliꝰ aliā ꝛc̄. Ⱡ in ꝟgine Maria flumi
nis impetus Bern̄. Ceteris ꝑ partes dat̄ gr̄a
marie ꝟo totā ſe infudit plenitudo gratiarū.
ꝓpter qđ dicit.letificat ciuitatē dei. Quādo ꝟ
go fuit ſanctificata nullꝰ homo ſciuit.ſed an
geli ſciuerūt. O quale gaudiū fecerūt. Ratio

q: dixit xp̄s ꝙ gaudiū eſt angelis dei ī celo ſu
per vno pctōꝛe pn̄iam agente.ergo.q̄nto ma
gis ſup ꝟgine Maria q̄ nunq̃ꝫ peccauit. Ec/
ce quare dicit. Fluminis impetꝰ letificat ci/
uitatē dei. Scđo declarat̄ ſua dignitas.cuꝫ
dicit. ſanctificauit tabernaculū ſuum altiſſi/
mus. Si camere militū ſunt optime oꝛnate.
dignuꝫ eſt ꝙ camera regis ſit magis oꝛnata.
Ideo dignū fuit vt tabernaculū ſuū.ſ. came
ra in qua filiꝰ dei debuerat nouē menſibꝫ ha/
bitare ꝙ fuiſſet ſup om̄s ſanctificata. Bern̄.
Ego puto ꝙ ꝛ copioſioꝛ ſanctificatiōis bn̄di
ctio q̃ꝫ in alijs ſanctis in vtero ſanctificatis ī
eā deſcēderit.q̄ non ſolū ipſius oꝛtū.ſed et vi/
tā eiꝰ ab omni pctō deinceps immunē cōſer/
uaret. Tercio declarat̄ ſua firmitas.cum dr̄.
Deꝰ in medio eiꝰ nō cōmouebitur.qui.ſ.habi
tat in ea ꝑ gr̄am. Differentia eſt inter cadere
ꝛ ꝯmoueri. Cadit hō ꝑ peccatū moꝛtale. Iō
apl's. Qui ſe exiſtimat ſtare.ſ.in gr̄a dei vide
at ne cadat.j.ad Coꝝ.x. Et cōmouet̄ quis ꝑ
peccatum veniale. Nunq̃ꝫ fuit aliq̄s ſanctus
nec ſancta q̄n ceciderit vel cōmotꝰ fuerit niſi
xp̄us ꝛ ꝟgo maria.qui chꝛiſtus iā in hac vita
habuit ꝑuilegiū ſanctoꝝ qui ſunt in celo qui
nō poſſunt cadere nec cōmoueri. Dauid ī p̄s
cxxiiij. Nō ꝯmouebitur qui habitat in hieru
ſalem. Sic virgo Maria quia nunq̃ꝫ pecca/
uit moꝛtaliter nec venialiter.nec coꝛde cogi/
tando ꝛc̄. Ipſa em̄ fuit illa mulier foꝛtis de q̄
Salomon queſiuit a ſuis doctoꝛibꝫ dicens
Mulierem foꝛtem quis inueniet. Prouerb.
vltimo. Nullꝰ doctoꝝ ſciuit reſpōdere.ꝛ ſpūſ
ſanctꝰ ſibi reſpōdit di. Procul ꝛ de vltimis fi/
nibus.quia in vltima etate debuit eſſe. Nota
ꝙ iſta queſtio Mulierē foꝛtem ꝛc̄.incipit per
aleph.quod interpꝛetat̄ mille.q: tot anni flu
xerunt a Salomone vſq̃ꝫ ad virginē Mariā
Quarto declarat̄ pꝛimitas.cum dr̄.adiuua/
bit eā deꝰ mane dilucl'o. Et loq̄tur đ ſanctifi
catione ꝟginis Marie. Inuenio ſex hoꝛas ī
quibus ſanctificauit creaturas aliquaſ.ſ.ho
ra completoꝛij.hoꝛa veſperarum.tercia hoꝛa
meridiei.quarta hoꝛa terciaꝝ.q̄nta hoꝛa pꝛi
me.ſexta in auroꝛa. Hoꝛa cōpletoꝛij vt ſcitis
eſt in ſolis occaſu. Iſta hoꝛa ſanctificant̄ eti/
am illi q̄ vixerūt ī peccatis ꝛ malis.ploꝛant et
petunt miſcđiam.ꝛ deus dat eis ꝯtritōem.ta
les ſanctificant̄ ꝑ ꝯtritōem coꝛdialem. Sed
ī tota ſacra ſcptura nō legitur ꝙ aliq̄s fuerit
ſic ſanctificatꝰ niſi đ vno.ſ.de latrone.de quo
Leo papa.ꝙ nō legit̄ ꝙ vnq̃ꝫ fecerit aliquod

bonū.ſꝑ fuit mal⁹ ⁊ vicioſus. Et hora cōple/
torij qñ fuit iudicat⁹ ad mortē hūit tantā cō
tritiōꝫ de pctis ꝙ vix potuit formare ꝟba di.
Memēto mei dn̄e dū veneris i reg.tuū. Cui
xp̄s. Amē dico tibi.hodie mecū eris i padiſo
Null⁹ ſit ita ſtult⁹ ꝙ dicat.qꝛ de⁹ ita miſere/
bit̃ mihi ſic̄ latroni.qꝛ mai⁹ miraculū eſſet ꝙ
male viuētes facerent bonū finē ꝙ̄ ſuſcitare
mortuos. De iſta ſanctificatōe dt̄ hieremias
Cōgrega eos q̄ſi gregē ad victimā.⁊ ſanctifi
ca eos i die occiſiōis. Hiere.xij. Alij ſanctifi
cant̃ hora veſperaꝝ. vt illi q̄ nō ſpectāt finē.ſꝫ
qñ redeunt ad deū ꝯfitent̃.faciūt afflictiōes.
Tales ſanctificant̃ ꝑ pniāꝫ ſacramētalē. tali
bus dic̄ apl's poſtq̄ fecerūt pniāꝫ. Nūc libe/
rati a pctis.ſ.ꝑ pniāꝫ.ſerui aūt facti deo.hēt̃
fructū vr̄m in ſanctificatiōeꝫ.ad Ro.vj. Alij
ſanctificāt̃ i meridie qñ feruet calor.ſic̄ mar/
tyres q̄ feruore ſpūs occidebāt̃ ꝓ honore xp̄i
Iſti ſanctificabant̃ ꝑ paſſiōꝫ martyrialē. De
q̄bꝫ dic̄ ſcp̄tura. Prepauit de⁹ hoſtiā.ſ.corp⁹
ſuū.ſeu martyres ex feruore ſpūs.ſanctifica/
uit vocatos ſuos. Sophonie.j. Alij ſancti/
ficant̃ hora tertie. vt infantes ꝑ ablutionem
baptiſmalē. De iſta dic̄ apl's nouit̃ baptiſatꝫ
Pctōres aūt aliqñ fuiſtis.ſꝫ abluti eſtis.ſꝫ ſā
ctificati eſtis.ſꝫ iuſtificati eſtis i noīe ihū xp̄i
dn̄i nr̄i ⁊ i ſpū dei nr̄i.j.ad Cor.vj. Alij hora
p̄me i orto ſolis fuerūt ſanctificati.q̄ in vtero
mr̄is añq̄ naſcerent̃ effecti ſūt ſcti.vt Hiere/
mias ⁊ Johēs. De hieremia. Anteq̄ exires
de vulua ſctificaui te. Iſta auctas non cogit
ad credendū niſi ꝙ qñ debuit naſci fuit a dō
ſanctificat⁹. Idē de beato Johē bap. Luc̄.j.
Spūſancto replebit̃ adhuc ex vtero matrꝫ
ſue. Sꝫ ꝟgo maria i aurora fuit ſanctificata
nō expectauit de⁹ nouē mēſes nec vnū ⁊c̄.ſed
i eodē die ⁊ eadē hora. Ecce q̄re dt̄. Adiuua/
bit eā de⁹ mane diluculo.nō hora cōpletorij
nec veſperaꝝ ⁊c̄.ſꝫ mane i aurora. Ecce eius
fruct⁹ ſanctificatiōis. Jō poſſum⁹ dicere in
laudē xp̄i ⁊ ꝟginis gl'ioſe illud Dd̄. Dn̄s da
bit benignitatē.ſ.in incarnatiōe.et t̄ra nr̄a.ſ.
virgo Maria. dabit fructū ſuū. p̄s.lxxxiij.

¶ Tertius fruct⁹ xp̄i fuit de p̄ntatione tp̄ali.
Nā poſt ſui natiuitatē fuit p̄ntat⁹ in templo
dn̄i Lu.ij. Poſtq̄ cōpleti ſūt dies purgatōis
Marie ſc̄m legē moyſi tulerūt illū in hierl'm
vt ſiſterēt eū dn̄o.ſicut ſcp̄tū eſt in lege moy/
ſi. Quia om̄e maſculinū adaperiēs vuluam
ſanctū dn̄o vocabit̃. Et vt darēt hoſtiā ꝓ eo
par turturꝫ aut duos pullos colūbaꝝ. Silr̄
⁊ beata ꝟgo.nō dico eq̄liter. ſꝫ poſt natiuitā/
tē ex vtero mr̄is ⁊ ablactatiōꝫ ſuā fuit deuo/
tiſſime in tēplo dn̄i p̄ntata. Nota hiſtoriā brē
uiter ſpeculādo de aſcēſu virgis ꝑ.xv. grad⁹
in templū dei. Nā illa aſcēſio fuit miniſterio
angeloꝝ facta eā ducentiū. Cū dt̄ Grego⁹.j.
dyalo. In h̄ mūdo viſibili nihil niſi ꝑ creatu
rā inuiſibilē diſponit̃. Qd̄ pōt intelligi ⁊ de/
clarari ad modū ſponſaꝝ i die nuptiaꝝ.que
vſq̄ ad eccl'iā ducunt̃ ꝑ parētes eaꝝ.et extūc
aſſumūt̃ a ꝯſanguineis ſpōſi. Iſte aſcēſ⁹.xv.
graduū ꝟcabat aliqd̄ myſteriū futuꝝ ⁊ ꝓma/
ximū de btā ꝟgine vt tāgit Hiero.ſ.ꝙ ſup̄.ix.
ordines angeloꝝ archangeloꝝ ⁊c̄. Jō cātat̃.
Exaltata es ſcā dī genitrix ſuꝑ choros ange
loꝝ ad celeſtia regna ⁊ ſup̄ ſex grad⁹ ſctōꝝ.ſcꝫ
ꝟginū.ꝯfeſſoꝝ.martyrū.aplōꝝ.ꝓphaꝝ ⁊ pr̄i/
archaꝝ erat ſublimāda. Multe filie cōgre/
gauerūt diuitias.tu ſuꝑgreſſa es vniuerſas.
Prouer.vlt. ¶ Moralit̃ notat̃ h̄ ſuꝑ h̄ ꝙ pa/
rētes ꝟginis diligētes fuerūt ad cōplendū et
faciendū votū.ꝯ vouētes ⁊ nō cōplentes.q̄a
licꝫ dicāt doctores.ꝙ maius meritū ē qñ me
diāte voto hō ſuat caſtitatē.pauꝑtatē.et obe
dientiā q̄ ſine voto ceteris paribus.ſꝫ eſt tm̄
ꝑiculū ⁊ pctm̄ fractio voti. qꝛ mai⁹ pctm̄ eſt
q̄ homicidiū. Dicūt theologi ꝙ mai⁹ pctm̄
eſt falſum iuramētū q̄ homicidiū. Et beat⁹
Tho.dt̄ ꝙ mai⁹ pctm̄ eſt fractio voti. Nota ꝯ
clericos ignorātes. dicētes. ꝙ pctm̄ luxurie
nō eſt mai⁹ pctm̄. Uer eſt in laicis.ſꝫ ſufficit
ad dānatiōꝫ. In clericꝫ aūt ⁊ religioſis eſt de
maioribꝫ ꝓpter votū. Caueatis ḡa votis niſi
cōpleatꝫ.dic̄ em̄ ſcp̄tura. Si q̄d vouiſti deo
ne moreris reddere. Diſplicet em̄ ei infideliſ
⁊ ſtulta ꝓmiſſio. Eccs.v. No.ne moreris red
dere. Si facis votū infra certū tp̄s ꝯplēdū.
debes illud cōplere infra illud tp̄us. al's pl⁹
peccas q̄ ſi occideres hoiem. Si aūt nō ſta/
tuiſti certū tp̄us.debes cōplere ſtatiꝫ habita
oportunitate. Jō dic̄.ne moreris. No.cōtra
illos q̄ nūq̄ inueniūt tp̄s oportunū.⁊ qñ ſūt
ſenes petūt diſpēſatiōeꝫ. Diſplicet em̄ ei infi
delis ⁊ ſtulta ꝓmiſſio.q̄ nō complet̃. Stulta
ꝓmiſſio eſt ei qñ fit ſine deliberatiōe. Primo
ex deuotiōe aliq̄ ſubito faciunt votū. Scd̄o
ex indignatione qñ eis fit diſplicētia aliqua
ſubito faciūt votū. vel nō intrādi domū illi⁹
vel nō ludendi cum eo. ⁊ hmōi cōtrarietatū
⁊ vouēdo frangūt votū qd̄ nō dꝫ ſuari. Ter
tio ex tribulatiōe.ſ. doloris ⁊ infirmitatꝫ. vel
in ꝑtu mulierū.⁊ poſt nihil faciunt q̄ſi xelint

deū decipe. Jtē nota ꝯ illos q̄ ꝑmittūt filios
ad ſeruitiū dei i religione vl' ſacerdotio. ⁊ pꝰ
nihil faciūt nec curāt expectātes filiū gibbo
ſum vel filiā vt illā dent ⁊c̄. Ecce q̄re d̄r. Si
q̄d vouiſti ⁊c̄. ¶ Quartꝰ fructꝰ xp̄i eſt vel fuit
d̄ magnificatōe t̄ꝑuali l' ſp̄uali. Quſqꝫ xp̄s fuit
xxx. annorū ita vixit ꝙ nō reputabat̄ magnꝰ.
īmo reputabat̄ faber lignariꝰ. ſꝫ in baptiſmo
fuit magnificatꝰ. qn̄ Johēs ip̄m baptiſauit
celi apti ſunt ſuꝑ eū. et deſcēdit ſp̄ūſſanctꝰ in
ſpecie colūbe ſuꝑ eum. ⁊ vox patris intonuit
Hic eſt filiꝰ meus dilectꝰ. Math. iij. ⁊ Luc.
iij. Tūc apud homīes fuit ita magnificatus
intm̄ ꝙ fugit in deſerto. Silr̄ v̄go maria. nō
equaliter. ⁊ ecce quō. Ex quo v̄go maria fuit
p̄ſentata ī templo in q̄ ſtetit decem annis cū
alijs virginibꝫ q̄ſi eſſent moniales. ita facie/
bant antiq̄tus. Nota ꝯ ꝯſuetudinē de puel/
lis nō veniētibꝫ ad eccl'iā. Nota de hiſtoria ⁊
de deſpōſatiōe. ⁊ qualiter ſp̄ūſſanctꝰ deſcen/
dit i ſpecie colūbe ſuꝑ virgā ſpōſi ſui Joſeph
quēadmodū ſuꝑ xp̄m in baptiſmo. ⁊ ſic v̄go
fuit valde magnificata. De iſto fructu dixit
ſalomon in ꝑſona v̄ginis. Sub vmbra illꝰ
quē deſiderauerā ſedi. ſ. vt ſit mihi in patrē ⁊
ſpōſum. ⁊ fructus eius dulcis gutturi meo.
Cañ. ij. ¶ Moralit' nota h̄ ſuꝑ h̄ ꝙ v̄go fuit
deſpōſata ꝑ v̄ba de p̄ñti. Qñ eīm fit ꝑ v̄ba de
p̄ñti. verū matrimoniū eſt. etiā ſi non ſequat̄
copula carnalis. nec p̄nt ſeparí niſi ꝑ ingreſ/
ſuꝫ religiōis. ſi nō fuit ſecuta copula. ſiue pu
blice ſiue clādeſtine cōtraxerūt. Si clādeſti/
ne. excōicati ſunt nec p̄nt ſeparí. Jō q̄ clāde/
ſtine ꝯhūt ⁊ poſt ꝓpter timorē parentum vel
odiū ip̄a ducit aliū. ip̄a eſt putana. Et p̄mus
q̄ eſt vir. ⁊ etiā ſi ip̄e ꝯtrahit cum alia. leno ē.
O quō ſunt multi q̄ credūt h̄re vxorē. ⁊ non
habēt. Jtē ſunt alia m̄lta impedimēta. Vos
nō creditis aliq̄d facere in baptiſmo vl' ꝯfir
matiōe. q2 oēs vultis eſſe cōpatres et cōma/
tres. ⁊ē ita ꝙ ſi eſtis patrinꝰ de aliquo vl' ali/
qua. etiā vxor legitima ē patrina eiꝰ ⁊ ecōuer
ſo. etiā ſi nō ſit p̄ñs. ⁊ nunq̄ꝫ aliq̄s filꝰ vr̄ pōt
ꝯtrahere cū illa. lꝫ papa poſſit diſpēſare. Jtē
ſi clericꝰ q̄ baptiſat hꝫ filios nō p̄nt ꝯtrahere
cū illis q̄s ip̄e baptiſauit. Et q̄t ſūt in h̄ caſu
Jtē ſi ꝯtraxiſtis cū aliqua ꝯſanguinea infra
quartū gradū nō eſt matrimoniū. Jtē dicit̄
anteq̄ꝫ habuiſſetis iſtā vxorē peccaſtis p̄mo
cum matre eius. ita ergo non eſt vxor veſtra.
Nec papa poſſet diſpēſare niſi in aliq̄bꝫ gra/
dibus. nō tm̄ in omnibꝫ. q2 nō cum ſorore vel
vxore fratris. q2 eſt cōtra legē diuinā. Nullꝰ
pōt h̄re matrē ⁊ filiā. Jdē ſi peccaſtiſ cū ſoro/
re ſua. ⁊ ecōuerſo ſi vxor peccauit cū p̄re viri
⁊c̄. Si ſint in tertio vel quarto gradu. papa
pōt diſpēſare. Jdeo eſt optima ꝯſuetudo qñ
debēt deſponſari ꝙ ſacerdos ꝓclamet. ſi ē ali
q̄s q̄ ſciat impedimentū q̄d reuelet ⁊ ſi aliq̄s
ſcit impedimētū ſecrete. tñ reuelet ſacerdoti.
Et mō in multis locis non faciūt iſtas ꝓcla/
matiōes. ⁊ male. Jtē ſunt aliqui poſtq̄ꝫ con/
traxerūt ⁊ diſcōueniūt. ꝓcurāt ſibi ſepationē
cū falſis teſtibꝫ ⁊c̄. nō poſſunt ſeparí nec pap̄
nec etiā Petrus ap̄l'us poſſet diſpēſare. nul/
lo mō poſſunt ſeparí niſi ꝑ ingreſſum religi/
onis ante copulā. Jdeo apoſtolus. His qui
in m̄rimonio iūcti ſūt p̄cipio. ñ ego ſed dñs
vxorē a viro nō diſcedere. ⁊ vir vxorē nō di/
mittat. j. ad Cor. vij. Et ſic vt Joachim et
Anna vitā eternā ꝓmerebitis. Qđ vob p̄ſta
re dignet̄ p̄r ⁊ filꝰ ⁊ ſp̄ūſſanctꝰ. Amen.

¶ De natiuitate beate Marie virginis.

¶ Sermo ſecūdus.

Memoria mea ī ge/
neratiōe ſeculoꝝ. Ecc̄i. xxiiij. ⁊ reci/
tatum eſt ſtatim in ep̄l'a hodierna.
Secūdū ꝙ ſcitꝫ hodie ē feſtū ⁊ ſolēnitas bñ/
dicte natiuitatis v̄ginis Marie qñ nata fuit
de vtero matris ſue bñdicte Anne. Si pla/
cet deo habebimꝰ bonas doctrinas ſcientia
les et inſtructiones morales. ſꝫ vt verba ſint
ad honorē dei ſalutek v̄go Maria ⁊c̄. Jſtud
verbū d̄r in ꝑſona v̄ginis. Memoria. ſ. mee
natiuitatiſ. Sciendū ꝙ in ſūma generaliter
ſunt duo ſecula. Primū eſt creaturarū ſp̄ūa/
lium ⁊ incorruptibiliū. Secūdū creaturaꝝ
corꝑaliū ⁊ corruptibiliū. Primū eſt celū em
pirriale. De q̄ Strabꝫ ait ſuꝑ Geñ. j. Celum
empirreū mox vt creatū eſt. angelis eſt reple
tum. Secūdū eſt terra. de q̄ iam vulgarit' d̄r
h̄ ſeculū. q2 licꝫ terra ſit ꝑmanēs tñ creature
corꝑales ſunt corruptibiles. Jō ſalomō ait
Generatio p̄terit et generatio aduenit. terra
aūt ieternū ſtat. Eccl'. j. Dico ꝙ creatio iſto/
rū duoꝝ ſeculorū pōt dici generatio. Rō. q̄a
generatio alicuiꝰ creature eſt eiꝰ p̄ncipiū. Jō
ph̄us diffinies generatiōeꝫ dixit. Generatio
eſt progreſſio de nō eſſe ad eſſe. et q2 iſta duo
ſecula. ſcilicet celum et terra habuerūt prin/
cipium ꝑ creationem. quia ante creationem
celi ⁊ terre nulla erat creatura niſi ſolꝰ deus
trinitas ip̄ſa. Si dicat̄ ab aliq̄s ſimplici. Ex

deus tūc vbi hitabat. Dicat᷑ ꝙ ī camera ſue
eternitatꝫ. Auctas. Dñs excelſus ꝛ ſublimis
inhabitās eternitatē Iſa. lvij. ſꝫ creauit celū
ꝛ trā p vob. Et qꝛ tūc habuert̄ pncipiū eſſen
di. iō pōt dici generatio. Et ꝯcordat moyſes
di. Iſte ſūt generatiōes celi ꝛ tre qñ create ſt̄
in die q̄ fecit deꝰ celū et terrā. Geñ. ij. Dicit g̅
ꝟgo maria. Memoria mea ī generatiōe. ſ. ce
li ꝛ tre figurata fuit ꝛ declarata ꝛ demōſtra-
ta. Pꝫ thema. Memoria mea ī generatiōe ſe
culoꝝ. Erḡ g̅ ꝟgo ma. remittit nos ad genera
tionē ſeculoꝝ. videamꝰ q̄d dic̄ de h̄ ſcptura.
Dicit em̄. In pncipio creauit deꝰ celū ꝛ trā.
Terra aūt erat ianis ꝛ vacua. et tenebꝛe erāt
ſup faciē abyſſi. et ſpūs dñi ferebat᷑ ſup aq̄s.
Dixitq; deꝰ. Fiat lux. Et facta eſt lux. Et vi-
dit deꝰ lucē ꝙ eēt bona. et diuiſit lucē a tene-
bꝛis. Appellauitq; lucē diē. ꝛ tenebras noctē.
Factūq; ē veſpe ꝛ mane dies vnꝰ Geñ. j. Hic
ſunt decē clauſule ꝯtinētes totam feſtiuitatē
hodiernā. ꝓpter qd̄ dic̄ ꝟgo maria. Memo-
ria mea ī generatiōe ſecl̄oꝝ. Prima clauſula
eſt cū dic̄. In pncipio creauit deꝰ celū et trā
ſimul. Iſta ſmultas creatiōis celi ꝛ tre figu-
rabat ſimultatē ꝯiūctiōis mr̄imonij Ioachi
ꝛ Anne. Ioachim d̄ꝛ celū. Rō. qꝛ tota ſua vi
ta fuit celeſtis. lꝫ eēt nobilis ꝛ poterat dicere
Nr̄a cōuerſatio ī celis eſt. ad Phil̄. iij. Anna
dicit᷑ terra. qꝛ fructifera ꝑm influentiā quam
recipit a celo. ꝛ pōt exponi d̄ ea illud ps. lxx
iiij. Bñdixiſti dñe terrā tuā. qꝛ pmo erat ſteri
lis. Et ſequit᷑. Dñs dabit benignitatē. et ter-
ra nr̄a. ſ. btā Anna. nr̄a ꝓpter vtilitatē quā ex
ea habuimꝰ. dabit fructū ſuū. ſ. ꝟginē mariā.
Patet g̅ quō memoria ꝟginis q̄ꝫtū ad paren
tū ꝯiūctionē explicat᷑ ꝛ figurat᷑ cum dicit᷑. In
pncipio creauit deꝰ celū ꝛ terrā. Si dicat᷑ d̄
aliquo. Frater ꝯ. qꝛ nō videt᷑ bona expoſitio
ꝙ Ioachim dicat᷑ celū. ꝛ Anna ſanctioꝛ Io
achim dicat᷑ terra. Iō eccl̄ia feſtiuat de ea et
nō de eo. Rñſio ꝙ rō huiꝰ ſanctitatis fuit. qꝛ
Anna habuit maiorē pticipationē cū ꝟgine
Maria q̄ꝫ pr̄. qꝛ patres ꝓpt̄ negociū tpale pa
rū curāt de pueris paruis. ſed matres. Eſt g̅
notandū ꝙ ſic ramꝰ violaꝝ vel roſaꝝ plꝰ re-
dolet illo q̄ eū diu portat q̄ꝫ i eo q̄ ſolū tāgit
Sic eſt in ꝓpoſito. qꝛ facit pr̄ in generatione
filij ac ſi daret ramū violarū matri. ꝛ recedit.
ſed mr̄ portat ī vtero. ꝛ poſt natiuitatē lactat
tenet in brachijs. oſculat᷑ ꝛc̄. Ideo Ioachim
parū fecit. Et tñ Anna terra dicit᷑. ꝛ Ioachi
celum. Rō. qꝛ mulier quātūcūq; ſit ſancta ꝛ
virtuoſa dꝫ eſſe ſub viro. ꝛ vir dꝫ eſſe dñs. et
maioꝛ in domo. qꝛ ſic tra nō eſt niſi pūctꝰ re-
ſpectu celi. a q̄ recipit influentiā qꝛ al's tra nō
fructificaret. Ita vxoꝛ reſpectu viri a q̄ regit᷑
ꝛc̄. qꝛ g̅ Ioachim erat vir beate Anne. ideo
habebat maioritatē ꝛ pmitatē ꝛ influentiā in
domo. qꝛ ad nutū virorū debent eſſe vxores.
Cuncte vxores tam maiorū q̄ꝫ minoꝝ defe-
rant maritis ſuis honorē. Heſter. j. Et fuit
Aſſueri impatoris. Propter hoc Ioachim
dicit᷑ celū ꝛ Anna terra. ¶ Moralit̄ inſtrui-
untur h̄ mulieres. ne intrent ī caput eorū vt
velint hr̄e dominiū. dicendo. Ego ero dña
domus. pro certo gallina cantabit ꝛc̄. q̄a na
tura ꝛ leges diuinales et pontificales et im-
periales dant viro ꝙ ſit dñs. Iō auiſetꝫ vos
Et ſi in pma hebdomada qñ eſtis noue vir
diſſimulat aliq̄. poſt nō ſuſtinebit. īmo cum
baculo vadit p domū. qꝛ vir dꝫ eſſe celū do
minando. ꝛ vxoꝛ terra ſubijciendo. Ideo dr̄
ſcptura. Mulieres viris ſuis ſubdite ſint vt
dño. qꝛ vir caput eſt mulieris ſicut eſt xp̄us
caput eccl̄ie Sed ſicut eccl̄ia ſubiecta ē xp̄o
ita ꝛ mulieres viris ſuis in omibꝫ. ſ. licitis et
honeſtꝫ. Viri diligite vxores veſtras ſicut et
xp̄s dilexit eccleſiā. ꝛ ſeipſum tradidit pro ea
vt eam ſanctificaret. ad Eph. v. Ecce quare
dic̄ ꝟgo maria. Memoria mea ꝛc̄. ¶ Scd̄a
clauſula eſt cū d̄ꝛ. Terra aūt erat inanis ꝛ va
cua. Hic oſtendit᷑ cōditio beate Anne. quia
licꝫ eſſet in ſtatu mr̄imonij cū nobili viro ſuo
Ioachim. tñ erat ſterilis ꝛ infecunda. qꝛ ita
erat frigide cōplexionis ꝙ naturalit̄ nō pote
rat cōcipe. Iō d̄ꝛ ꝙ erat inanis. nō de vanita
te ꝛ vacuitate pōpoſa. ſꝫ qꝛ nō attingebat fi-
nē matrimonij ꝛc̄. qui eſt hr̄e liberos. Iō d̄ꝛ
inanis ꝛ vacua. ſ. in vtero ꝓpter infecūditatē.
Et dic̄ beatꝰ Hiero. ꝙ Ioachim nobilis de
ciuitate nazareth ꝯtraxit cū Anna nobili de
genere Dauid de ciuitate bethleem. et. xx. an
nis fuerūt ſine liberis. qꝛ terra erat inanis et
vacua. ſed ecce modū quē tenuerūt q̄nq; me
dicinas receperūt vt daret deꝰ eis prolē. Si
vos de mr̄imonio vultꝫ filios. faciatis idem.
Primo em̄ faciebant magnas elemoſynas.
de pane. vino. d̄ fructibꝫ. ꝛ oībꝫ alijs faciebāt
tres partes. Primā dabāt deo et ſeruitoribꝫ
ſuis ī templo. Nō ad h̄ venit mūdus ꝙ no-
lunt nec decimā dare. Secundā dabāt pe-
grinis ꝛ paupibꝫ. Tertiā retinebāt p ſe et fa-
milia domꝰ ſue. Scd̄o qꝛ faciebant oꝛōnes
deuotas ꝛ cū lachꝛymis dicebāt. O dñe ex-

placuit voƀ ꝙ ſim⁹ in mrimonio deꝭ nobis
plē.qꝛ aliter modicū valet. qꝛ auibꝫ ꝛ aīalibꝫ
datis filios.iō ꝛc̄. Tertio pegrinati ſūt de na
zareth vſqꝫ hierl'm ſepe ꝛ frequēter diſcalcia
ti. Quarto portabāt offertoria ꝛ p̄ſentabant
ea in tēplo. Quīto fecerūt votū dando ad ſer
uitiū dei plē ſi de⁹ daret eis. Et ſic.xx. annis
terra erat inanis ꝛ vacua. Et cōcordat ſcptu
ra di. Aſpexi terrā ꝛ ecce vacua erat. Hiere
iiij. ¶ Moraliter h̄ nota p mulieribꝫ de mri
monio q̄ deſiderant ples.ꝛ eſt bonuꝫ deſide/
riū.ꝙ nō vadāt ad demones diuinos.ſortile
gos ꝛc̄.qꝛ null⁹ pōt dare ples niſi de⁹.qꝛ req̄/
riꝭ creatio ibi.ſ.aīe.ꝛ ſi cū diuinis obtinēt vt
habeāt filios.malū finē faciūt ꝛc̄. Sꝫ recur
ratis ad deū cū elemoſynis orōnibꝫ ꝛc̄. Jdo
dic̄ ſcptura. Anima.i.creatura rōnalis q̄ de
clinauerit ad magos et ariolos et fornicata
fuerit cū eis.ponā faciē meā ꝯ eā.ꝛ interficiā
illā d̄ medio ppl'i ſui. Leui.xx. ¶ Tertia clau
ſula eſt. Et tenebre erāt ſup faciē abyſſi.ſ.in
p̄ncipio anteqꝫ de⁹ creauit lucē. Abyſſus dr̄
pfunditas in q̄ non videꝭ claritas ſolis neqꝫ
lune. Ita corda hoīm dicunꝭ abyſſus.qꝛ nō
poſſunt ſciri ſeu videri niſi a deo. Cor hoīs
inſcrutabile eſt q̄s cognoſcet illō. Ego dn̄s
ſcrutans corda. Hiere.xvij. Abyſſus ḡ erat
cor Joachim ꝛ Anne ex triſticia.qꝛ nō habe
bāt ples.ſed vt pſone hūiles abſcōdebāt tri/
ſticiā in corde.ſꝫ tenebre venerūt ſup faciem
abyſſi qn̄ Joachim recepit tā magnā verecū
diā in tēplo a ſacerdote nolēte recipe ſuā ob
lationē.ſed repulſam habuit.ꝛ expulſus fuit
de templo cōfuſibiliter.cū tn̄ eſſet de maiori
bus.ſed qꝛ ſterilis ꝛ infecundus iuxta legem
Deutro.vij. Nō erit apud te ſterilis vtriuſqꝫ
ſexus.tam in hominibꝫ q̄ȝ gregibus tuis. Di
caꝭ quō beata Anna exiuit templū et iuit ad
domū vt ꝯſolareꝭ virū ſuū de tanta triſticia
ſed nō inuenit.qꝛ Joachim p̄ verecūdia iuit
ad paſtores.ꝛ ipſe flebat ex vna pte.et beata
Anna ex alia.ꝛ timebat d̄ viro ſuo.ꝛ tenebre
erāt ſup faciē abyſſi. ¶ Moralit̄ h̄ inſtruunꝭ
homīes ꝛ mulieres. Homīes habent h̄ do/
ctrinā patientie. Si ſacerdos mō expelleret
nobilē de eccleſia ꝛ excōmunicaret q̄d dicere
tis. Certe pcuterent ſacerdotē dicendo. Ta
ce tu clerice.al's lues. Non ſic Joachim.ſed
patiēter receſſit ſeruās cōſilium ſcpture. Nō
vos defendentes chariſſimi.ſed date locum
ire.ad Ro.xij. Mulieres etiaꝫ inſtruunꝭ qn̄
vidēt virū triſtem.qꝛ aliquotiēs ex negocijs
magnis triſtanꝭ debēt virū cōſolari.ſed ſunt
aliq̄ vxores rabide q̄ augēt triſticiā viris de
omibꝫ dantes culpā viro. Jdo auiſetis vos
q̄a mulier data eſt in adiutoriū viri. Gen̄.ij.
Nō eſt bonū hoīem eſſe ſolū faciam⁹ ei adiu/
toriū ſil'e ſibi. ¶ Quarta clauſula eſt. Sp̄us
dn̄i ferebaꝭ ſup aquas. Ecce hic pmiſſio de
ṽgine maria ad Joachim cū eſſet cū paſtori
bus et fleret di. Dn̄e ſi iſta ſterilitas venit ex
peccato meo indica mihi ꝛc̄. Jdeꝫ de Anna.
Sup iſtas aquas lachrymarū ferebaꝭ ſp̄us
dei.i.angelus. Qui facit angelos ſuos ſp̄us.
p̄s.ciij.ꝛ ad Heb.j.qui venit ad Joachim.q̄
timuit.qꝛ caro nō pōt ſuſtinere viſionē ſp̄us
ſꝫ timet.vt agn⁹ q̄ videt leonē. Dicaꝭ quō re/
uelauit ſibi de filia habēda. Jdē dixit Anne
Jn cui⁹ ſignū dixit ꝙ iueniret ſe ad portā au
ream in hieruſaleꝫ. ¶ Moralit̄ inſtruimur
h̄ hr̄e patiaꝫ Joachim ꝛ Anna.xx.annis fue
rūt ſine ple.ꝛ faciebāt elȳnas orōnes ꝛc̄.ꝛ nō
obtinuerūt.ſꝫ qꝛ habuerūt patiaꝫ in verecū
dia ſibi facta a ſacerdote ſtatim habuerūt p/
miſſiōeꝫ ꝛ obtinuerūt hr̄e plē. Pꝫ ḡ ꝙ q̄ vult
aliq̄d obtinere a deo ſiue ſanitatē ſiue remiſ/
ſionē pctōꝝ.ſiue ples.pl⁹ valet patia q̄ȝ aliō
Joachim eīn poterat ſe vindicare de ſacer/
dote.ſed noluit. Ita vos debetis facere. Et
quāto maior ē iniuria remittēdo tanto faci/
li⁹ obtinebit qō optat. Jō apl's ait. Patiētia
vobis neceſſaria eſt.ſ.ad obtinēdum qō peti
tur.vt voluntatē dei faciētes reportetis pro
miſſionē.ad Heb.x. ¶ Quinta clauſula eſt.
Dixitqꝫ de⁹.fiat lux. Ecce ꝯceptio ṽgis ma/
rie. Dicaꝭ quō crediꝭ ꝙ Anna et vir ei⁹ ſepa/
rauerūt ſe a thoro.q̄a antiqui ſancti nō vte/
banꝭ matrimonio niſi rōne filiorū.et qn̄ ſen/
tiebant vxorē grauidā ſeparabāt ſe vſqꝫ poſt
ablactionem filij.qui lactabaꝭ tribꝫ annis.ꝛ
matres nutriebāt eos.ꝛ ipſemet matres vo/
lebāt eos lactare.qꝛ idō dedit de⁹ vbera mu
lieri nō ad oſtendendū hoībꝫ.ſꝫ ſic vter⁹ vxo
ris eſt camera filij.ita vbera ſunt cellarium.
Et Anna et Joachim vidētes ꝙ nō poterāt
habere ples.credo ꝙ ſepauerūt ſe a lecto ppt
qō dr̄. Fiat lux. Lux dr̄ illa bn̄dicta genera/
tio ṽginis marie.qꝛ ſine tenebra culpe facta ē
Nō aūt in generatiōe filioꝝ ſunt mr̄e tene/
bre ppter intentionē carnalē et corruptā pa/
rentū. Sꝫ generatio ṽginis Marie fuit vt
lux. De iſta luce habeꝭ.ij.Reg.xxiij. Sic lux
aurore oriēte ſole mane abſqꝫ nubibus ruti/
lat. Sic iſta ꝯiūctio Joachim ꝛ Anna lumā

noſa fuit. ¶ Moralit̃ inſtruunt̃ hi illi de m̃ri/
monio q̃ in filijs ꝓcreãdis debẽt hr̃e intẽtio/
nẽ ꝑdicatoris. q̃ ꝑ ſemine ṽbi dei generat fili/
os deo de filijs dyaboli. q2 illos q̃ fuerũt fi/
lij dyaboli ꝑ ſupbiã facit filios dei ꝑ hũilita
tẽ. ⁊ ita de alijs. Talis debet eſſe intentio fa/
cientiũ matrimoniũ vt generẽt ꝓles deo ad
ſeruitiũ. al's iudicant̃ adulteri corã deo. Si/
cut de ꝑdicatore q̃ non curat de fructu ſed de
vana glia laudis ſeu familiaritatis adulter
vocat̃. q2 plus curat de ſalario q̃ꝫ de fructu i
ꝓl'o. Ideo apl'us ait. ij. Cor. ij. Non ſumus
ſicut plurimi. Nota. plurimi. adulterãtes ṽ/
bũ dei. q̃ in ꝑdicatiõe nõ ſpũalez fructũ que/
runt. ſed fauorẽ humanũ. Ergo in filijs ha/
bendis ordinetis intentionẽ veſtrã ad deuz.
q2 al's dyabol⁹ habet in eis poteſtatẽ. Auto/
ritas. Oſtendã tibi qui ſunt quibꝫ poteſt pre
ualere demoniũ. Hi nãqꝫ qui cõiugium ita
ſuſcipiũt vt deũ a ſe ⁊ a ſua mẽte excludant. ⁊
ſue libidini ita vacãt ſicut equus ⁊ mul⁹ q̃bꝫ
nõ eſt intellectus. in hos habet poteſtatẽ de/
moniũ. Thob. vj. ¶ Sexta clauſula eſt. Et
facta eſt lux. Ecce ſanctificatio virginis ma
rie nõ credatis q̧ fuerit ſicut de nobis qui in
peccatis cõcipimur et naſcimur ⁊ nutrimur
quia ſi ante baptiſmũ fuiſſem⁹ mortui dam/
naremur. in lymbo intellige. Sed ſtatī poſt
q̃ꝫ corpus fuit formatũ et anima creata tunc
fuit ſanctificata. Ideo fit feſtũ de eius con/
ceptione. quia facta eſt lux. ſ. ſanctificatõnis
in ea. ⁊ ſtatim angeli in celo fecerũt feſtũ con
ceptionis. Ideo Dauid dicit. Lux orta eſt
iuſto. ſcꝫ chriſtus. vt ſit mater eius. et rectis
corde. ſ. angelis qui nõ poſſunt inclinari ad
peccatũ. nec ad dexterã ꝑ ꝓſperitatez. nec ad
ſiniſtram ꝑ aduerſitatem. nec ante ꝑ affectio
nes. nec retro ꝑ rancores. Ideo dicit rectis
corde leticia. Letamini iuſti in domino ⁊ cõ
fitemini memorie ſanctificatiõis eius. Pſal'.
xcvj. ¶ Septima clauſula eſt. Et vidit deus
lucez q̧ eſſet bona. Ecce natiuitas virginis
Marie. Nota. vidit. i. videre fecit. quia ipſe
eam ſciebat ſed videre fecit q̧ eſſet bona. Nã
bona erat angelis. quia ꝑ eam reparant̃ eoꝝ
cathedre. bona hominibꝫ. quia ꝑ ipſam ha/
bent redemptorẽ. bona peccatoribꝫ. quia per
eam cõſequunt̃ veniam. bona iuſtis. quia ꝑ
eam ꝯſequunt̃ ꝑſeuerantiã in bonis opibus
⁊ augmentũ grẽ in meritis ⁊ gl'ie introducti
onẽ. bona ſanctis patribꝫ. q2 ꝑ eaꝫ adepti ſũt
liberationẽ. bona animabꝫ de purgatorio. q2
ꝑ eam habẽt ſuffragiũ. bona nauigãtibꝫ. q2 ꝑ
eam ꝑueniunt ad portũ ſalutiſ. bona laborã
tibus i terra. quia ꝑ ipſam cõſequunt̃ requiẽ
Dicat̃ quomõ feſtũ natiuitatis virginis ve/
nit in cognitionẽ hominũ ꝑ illum ſanctũ ho
minẽ. vt habet̃ in legenda Lombardica. De
hac natiuitate poteſt exponi allegorice illud
Heſter. viij. Noua lux oriri viſa eſt iudeis.
¶ Octaua clauſula eſt. Et diuiſit lucẽ a te/
nebris. Et hoc q̃n fuit in templo preſentata
Tenebre dicunt̃ gentes mũdane ex mũda/
nis negocijs. Ecce tenebre operient terram
⁊ caligo populos. Iſaie. lx. Ab iſtis tenebris
deus ſeꝑauit lucem ṽginẽ mariã. Dicatur d̃
ꝑſentatione virginis marie per parentes ad
templũ. Poſtq̃ꝫ habuit tres annos comple/
tos. votũ qd̃ fecerant exoluerunt. Stabant
eñi puelle in templo vt in monaſterio virgi/
nes. Dicat̃ quomõ aſcendit q̃ndecim grad⁹
adiuta ab amicis ſponſi q̃n debꝫ eccleſiã in/
trare. quaſi dicẽdo. iſta iam eſt nr̃a. Ita fece/
runt angeli de ṽgine maria. Tangit h̃ Hie/
ronym⁹ in q̃ndecim gradibꝫ quõ ṽgo debe/
bat eſſe tante ſanctitatis q̧ aſcẽderet in celuꝫ
ſuꝑ nouem ordines angeloꝝ. ⁊ ipa etiã aſcẽ/
deret ſuꝑ ſex ordines ſanctorũ. Hoc figura/
bant q̃ndecim gradus ante templũ Salo/
monis ⁊ fuit completa ꝓphetia Salomonis
dicẽtis. Multe filie. ſ. creature angelice ⁊ hu/
mane. congregauerũt diuitias. tu ſuꝑgreſſa
es vniuerſas. Pruuer. vltimo. ¶ Morali
ter dicat̃ h̃ contra illos q̃ nõ curãt complere
vota. Nam multi ſunt qui in tribulatiõe vo
uent. ⁊ poſt non curant implere. hoc eſt velle
deũ decipere. O quot ſũt mercatores. quot
marinarij quibꝫ ipſa virgo dat auxiliũ et iu/
uat eos in neceſſitatibꝫ. ⁊ tamẽ nõ curant cõ/
plere vota. Item quot ſunt q̃ nõ poſſunt ha/
bere proles. ꝓmittunt q̧ dabunt ad ſeruitiũ
dei ſi habeant. et poſtq̃ꝫ habent non curant.
Si q̃d vouiſti deo ne moreris reddere. Di/
plicet eñi ei infidelis ⁊ ſtulta ꝓmiſſio. Eccs.
quinto. Nota. ne moreris reddere. Si infra
certũ tp̄us ꝓmiſiſti. comple illud circa tem/
pus. Si nõ aſſignaſti tempus. tũc intelligit̃
ſtatim eſſe ſoluendum. ¶ Nona clauſula eſt
Appellauitqꝫ lucẽ diem et tenebras noctem.
Pro iſto intellectu ſciendũ q̧ antiquit⁹ nobi
les preſentabant filias ſuas in templo. et ibi
nutriebantur ſub aliqua ſancta muliere. Et
alie domicelle reſpectu virginis dicebantur
nox. Nõ q2 eaꝝ intẽtio ⁊ cor erat ad mũdana

Cor aũt ꝟginis marie ad ſpũalia. Dicat̃ cuꝫ
virgo maria fuiſſet .x. annis in tēplo. fuit tũc
etatis .xiiij. annoꝝ. qñ ſacerdos iuxta morem
dixit ꝙ oēs puelle q̃ttuordecim anno ꝝirent
ad domos parentũ ad ꝯhendũ ꝛc̄. Oēs puel
le ꝟgine dempta hñtes cor ad mũdana gaui
ſe ſũt dicēdo. O grãs deo. mō ero dña dom⁹
ꝛ potero facere h̄ ꝛ illa. Ecce vanitates. ꝛ ꝓpt̃
h̄ dicunt̃ tenebre. Virgo autē maria vt lux
clara ſurrexit. de q̃ erat iam maria fama ſan/
ctitatꝭ. ꝛ ſepe videbat angelos. dicēs ſe feciſſe
votũ ꝟginitatis. qꝛ a parētibꝫ ex voto dedica
ta fuerat ꝑ ſeruitio dei. nō erat vana vt cete/
re. Jō dꝛ. Appellauitq̃ꝫ lucē diem ꝛc̄. Queſtio
moralis eſt h̄. In iſto tp̄e nō erāt monaſteria
montaliũ. nec ꝟgo poterat ampli⁹ in templo
remanere. Ubi g̃ intendebat habitare ſuan
do ꝟginitatē. Dicat̃ ꝙ in domo parentũ. Et
hoc mō tunc ſeruabāt licꝫ pauce virginitatē
Et h̄ ꝯſiliuꝫ dat apl'us di. De virginibꝫ aũt
ꝑceptũ dñi nō habeo. cōſilium aũt do tanq̃ꝫ
miſericordiā ꝯſecut⁹ a deo vt ſim fidelis. Ex
iſtimo eñ h̄ bonũ eſſe ꝓpter inſtantē neceſſi/
tatē. qm̄ bonũ eſt homi ſic eſſe. Alligatus es
vxori. noli querere ſolutionē. Solut⁹ es ab
vxore. noli querere vxorē. Si aũt acceperis
vxorē nō peccaſti. Et ſi nupſerit ꝟgo nō pec/
cauit. Tribulationē tñ carnis hēbunt hmōi
Ego aũt vob parco. Hoc itaq̃ꝫ dico fratres
Tempus breue eſt. Reliquũ eſt vt qui habēt
vxores tanq̃ꝫ nō habētes ſint .j. ad Coꝝ. vij.
Et nō recipiebant familiaritatē cũ aliq̃ hoie
maſculo. ꝛ ſic cuſtodiebat̃ tũc pl⁹ q̃ꝫ modo ī
monaſterijs ipa ꝟginitas. Auiſent̃ puelle et
mulieres deuote cauere a nimia familiarita
te. qꝛ inclinant hominē ad malũ. ¶ Decima
clauſula eſt. Et factuꝫ eſt veſpe et mane dies
vn⁹. Veſper dꝛ finis diei. Ecce Joſeph an/
tiquus. et mane. virgo Maria iuuenis .xiiij.
annoꝝ. dies vn⁹ ꝑ deſponſationē. Ad practi
cam dicat̃ quō ſacerdos rñdit virgini marie
di. Iſte mod⁹ eſt incōſuet⁹ ꝛc̄. Sꝫ ꝟgo pru/
denter replicauit dicēs. Pr̄ vos allegatꝭ cō/
ſuetudinē humanalē. ꝛ nũquid ē maior auto
ritas diuialis di. Vouete ꝛ reddite dño deo
vt ait Dd̄. Dicat̃ quō ſacerdos ꝓpoſuit in ꝯſi
lio. in q̃ fuit cōcluſum vt de⁹ ꝯſuleret̃ in re tā
noua. Qui oñdit de ſancta ſanctoꝝ ſacerdo
ti ꝙ ſua volũtas erat ꝙ illa ꝟgo hr̄et ſpōſum
de genere Dauid. Jō ꝙ fieret ꝑconiſatio vt
oēs cōportarent ꝟgas ꝛ ponerent ad altare
Nota in legenda lombardica dicebāt iuue/
nes carnales de q̃ ꝟgine. de illa maria tā pul
chra. O bñdict⁹ erit q̃ illā tā pulchrā et diui/
tem vnicā parentũ habebit. Dicat̃ quō qui/
libet eoꝝ parabat ſe ꝛc̄. Nō opus ē follo cym
balũ ſuſpendere collo. Joſeph ꝟo cogitauit
licꝫ ſim de genere Dauid. tñ qꝛ ſum ſenex. et
qꝛ ſum pauꝑ. ꝛ ꝟgo iuuenis ꝛ diues ꝛc̄. Hec
ꝛ ſimilia cogitando non curauit portare vir/
gam dicēdo. Juuenes dicerēt de me. O ille
ſenex. dicebat̃ ꝙ tu eſſes deuotus et iā venis
recipere vxorē. Dicat̃ quō nullũ ſignum fuit
oſtenſũ. Et ſacerdos iterꝫ orauit ꝛc̄. Ad quē
de⁹ dixit. ꝙ ille cui debet̃ virgo non portauit
virgā. Dicat̃ quō iterũ venerũt oēs cũ ꝟgis.
ſed ꝟga Joſeph floruit. ꝛ fructificauit amig
dala. et ſpũſſanctus in ſpecie colũbe deſcen/
dit ſuꝑ eam. Dicat̃ quō virgo maria orauit.
vt de⁹ daret ſibi ſponſum aliquem ꝓbum. vt
eſſet ſibi in patrē ꝛ nō iuuenē carnalē. qñ fuit
ſibi dictũ ꝙ talis ſenex erat ſu⁹ ſpōſus multũ
gauiſa eſt. Sed mō ſi vni puelle ꝓponitur. ſe
nex dicit. O q̃d facerē cum illo. nolo. Sꝫ nō
ſic fecit virgo maria. Ecce quō facta ē veſpe
ꝛ mane dies vnus. Dauid. Melior eſt dies
vna. ſ. iſtius matrimonij. in atrijs tuis ſuper
milia. Et fuit cōpleta ꝓphetia Jſaie .xj. Egre
dietur virga. ſcꝫ abſciſa ꝑ Joſeph. de radice
yeſſe. qꝛ Joſeph fuit de genere dauid. et flos
de radice eius aſcendet.

¶ De natiuitate beate Marie virginis. vl'
de ſeptem gaudijs ꝛ ſeptem triſticijs.

¶ Sermo tertius.

EGo mater pulcre

dilectiōis ꝛ timorꝭ. Eccī. xxiiij. Jſta
materia credo ꝙ erit deo et beatiſſi/
me ꝟgini marie glorioſa. et nobis ꝓficuoſa.
Salute ꝟgo maria. Notādũ ꝙ tria iſta. ſcꝫ

¶ Experientia ſenſualis.

¶ Euidentia naturalis.

¶ Prouidentia diuinalis.

Manifeſte oſtendũt ꝙ gaudia ꝛ leticie hui⁹
mundi triſticijs et doloribꝫ ſunt admixta. et
null⁹ poteſt hic hr̄e gaudiũ purũ. ¶ Primo
hoc docet experientia ſenſualis. Nam ī ma/
gnis feſtiuitatibꝫ qñ fiũt leticie ꝛc̄. dolēt mi/
niſtri in maxillis ꝓpter alapas ꝛc̄. pſ hri atte/
diant̃ in canticis. et dolēt caput ꝛ guttur ꝛc̄.
Alij dolent in tibijs ex tripudio. Jtem ī ma/
gnis cōuiuijs ꝛ nuptijs comedendo. biben
do. ridendo. ſtatim ſequit̃ aliq̃d de aliqua re
vel triſticia ꝛc̄. ¶ Scdo h̄ docet euidentia

naturalis. Regula ē phoꝝ dī. ꝙ oīme mediū
ꝑticipat naturā extremoꝝ ꝯtrarioꝝ vt pꝫ de
illo ꝗ eſt int̃ ignē ꝛ niuē ꝛc̃. Idem vita pſ̃ens
eſt in medio duoꝝ extremoꝝ ꝯtrarioꝝ .ſ. pa/
diſi ꝛ inferni. In ꝑadiſo eſt purū gaudium.
Auctas. Gaudiū ꝛ leticiā obtinebūt. ꝛ fugi/
et dolor ꝛ gemitꝰ. Iſa. xxxv. Nota differētiaꝫ
inter gaudiū ꝛ leticiā. Gaudiū ꝯſiſtit ī corde
Leticia qñ nō ſolū in corde ſꝫ extra oſtendit.
nec poteſt abſcōdi. In inferno eſt totū oppo
ſitū. qꝛ ibi eſt dolor. ploratꝰ. amaritudo. triſti
cia ꝛ deſolatio. ꝛ pura triſticia. nec gaudēt ꝺ
aliquo. Dicit ſcriptura in ꝑſona damnatoꝝ
plangentiū. Defecit gaudiū cordis nr̃i ꝟſus
eſt in luctū chorꝰ nr̃. Cecidit corona capitis
nr̃i. Ve nob̄ qꝛ peccauimꝰ. Trenoꝝ. v. Nos
ꝟo ſumꝰ h̄ in medio inter ꝑadiſum ꝛ infernū
Iō ꝑticipamꝰ de vtroqꝫ. qꝛ oīa ſunt h̄ mixta
Gaudia ꝛ leticias hēmꝰ de celo. Amaritudi
nes ꝛ triſticias hēmꝰ de inferno. ꝛ aſcendūt
vt fumus. Cōſolationes ꝛ leticie ſunt vt gut
te mellis ꝛ q̄ſi diſtillatio ꝺ fauo mellis ſpūſſā
cti. ac ſi de fauo in arbore poſita diſtillarent
gutte in ore. Sꝫ qꝛ infernꝰ eſt ꝓpinquior nob̄
qꝛ eſt in corde terre. ideo plꝰ abundāt amari/
tudines ꝛ triſticie q̄ꝫ ꝯſolatiōes ꝛc̃ Propter
hoc dicit Boeciꝰ. Oīs dulcedo felicitatꝭ hu
mane multis amaritudinibꝫ eſt reſperſa. id ē
ꝑmixta. ¶ Hoc etiā pꝫ ex diuina ꝓuidentia
ꝙ ſi h̄ gaudia eſſent pura eſſemꝰ nimis diſſo/
luti. nec timeremꝰ deū ꝛc̃. Si amaritudines
dolores ꝛ triſticie eſſent pura vt ī inferno ve
niremꝰ in deſperationē. qꝛ ꝑſona triſtis ſine
ſpe ꝯſolatiōis deſperat ꝛc̃. Iō ꝓuidētia diui
na tēperat gaudia cū triſticijs. et econuerſo.
qꝛ bonꝰ coquinariꝰ eſt. ꝛ in cibo nimis dulci
ponit ſal. ꝛ in cibo ſalſo ponit mel. Qñ tu es
letꝰ ꝛ gaudes de aliq̄ honore ꝛ dignitate ſeu
lucro cibꝫ eſt dulcis. ſed cogita. Expecta mo
dicū. qꝛ in breui morieris. et ita ꝑ̄babis gau/
diū. Iō qñ triſtaris de aliq̄ aduerſitate. ꝑditi
one bonorū vel amicoꝝ ꝛc̃. nō debes deſpe/
rare. qꝛ ī breui ip̄e ponit ibi mel vel zuckarā
ꝯſolatiōis. Iō ꝺ̄t ſcp̄tura. Riſus dolore mi/
ſcebit. ꝛ extrema gaudij luctꝰ occupat. Pro/
uer. xiiij. Pꝫ ḡ doctrina de exꝑientia ſenſua/
li. euidentia naturali. et ꝓuidētia diuinali. ꝙ
gaudia hꝰmōi ſꝫ mixta. intm̄ ꝙ ab iſta doctri
na ꝟgo maria. mať dei nō fuit exempta. imo
in quolibet gaudio ꝛ leticia xp̄s filiꝰ eius ſibi
miſcuit dolorē ꝛ triſticiā. Ideo dīc ip̄a ꝟgo.
Ego mr̃ pulchre dilectiōis. q̄ꝫtuꝫ ad gaudia

et timoris. ſ. de triſticijs. Nota. pulchre dile/
ctionis. Hoc ꝯ̄ dilectiōes mūdanas corru/
ptas ꝛ turpes. Septē em̄ fuerūt gaudia ꝑn
cipalia ꝟgis marie. et in quolibꝫ xp̄s miſcuit
ſibi ſal triſticie. ¶ Primū gaudiū qḋ ꝟgo ha
buit. fuit in die incarnatiōis qñ facta fuit mr̃
dei. Vultis ſentire iſtḋ gaudiū. Inuenit em̄
ex dictꝭ ſctōꝝ doctoꝝ ꝙ in illo pūcto ꝟgo ma
ria legebat in biblia. quaꝫ intelligebat plꝰ q̄ꝫ
ꝓph̄e in illo paſſu. Ecce ꝟgo cōcipiet et pariet
filiū. ꝛ vocabit nomē eꝰ emanuel. i. nobiſcū
deus. Iſa. vij. Sic legēdo virgo maria cuꝫ
maxīa deuotiōe ꝯtēplata eſt dī. O dñe ꝛ qn/
ta erit ſanctitas ꝛ dignitas illiꝰ ꝟginis. O ro
dñe ne moriar quouſqꝫ viderim illā virginē
Cōſerua mihi aures vt illā audiā. oculos vt
videā. et ſic de alijs mēbris. vt in his poſſim
ſibi ſeruire. Et cū ſic ꝯtemplaret. ecce angelꝰ
gabriel totū rutilās intrauit camerā dī. Vir
go bñdicta vos eſtis illa. De q̄ virgo fuit nō
modicū admirata. qꝛ ip̄a nō ſe reputabat di
gnā vt eſſet famula illiꝰ ꝟginis. Ad quā an/
gelꝰ. Vos eritis mr̃ dei incorrupta. Quia ſi
cut granū format intra tunicā auellane ſeu
nucis. ita in vtero tuo formabit illud corpꝰ
ꝛc̃. Qñ ꝟgo ſenſit ſe grauidā. cogitate quale
gaudiū habuit. intm̄ ꝙ ſi oīa gaudia et dele/
ctatiōes hꝰ mōi eſſent vnita ī vna ꝑſona nō
equarent gaudio leticie ꝛ ꝯſolatōni ꝛ dulce/
dini ꝟginis. Et ſic virgo ante ꝯſuenit orare
dī. Ad te leuaui oculos meos q̄ habitas ī ce/
lis. tūc orabat. Ad te leuaui oculos meos q̄
habitas in celis ꝛ ī vtero meo. Ecce gaudiū
Et nota ex gaudio ꝟgo lꝫ nō eſſet aſſueta in/
cepit vnū canticū dī. Magnificat aīa mea
dñm. Et exultauit ſpūs meus ī deo ſalutari
meo ꝛc̃. In q̄ cantico ſūt decē ꝟſiculi. Rō. qꝛ
ſciebat ꝙ decē mēſes portaret filiū dei ī vte/
ro. nouē cōpletos. ꝛ de decimo recepit ſeptē
vel octo dies. Nota. ꝛ exultauit. i. extra ſalta
uit. ſm ethymologiā. ſicut ille q̄ recipit rumo
res de nouiter papa creato. Ecce gaudium.
Sed ecce triſticia. Dicat quādo vterus vir
ginis ingroſſabat. hoc videns Ioſeph. non
modicū admirans intra ſe dixit. O miſer qḋ
eſt hoc. Dicit beatꝰ Bernadus ꝙ ex vna ꝑte
dicebat. Impoſſibile eſt ꝙ tam ſancta crea/
tura peccauerit. ꝛ ex alia ꝑte dicebat. hoc na
turaliter nō poteſt fieri. intantū ꝙ cogitauit
occulte dimittere eam. compoſuit ſarciun/
culas volens recedere ꝛc̃. Cogitate triſticiā
ꝟgis nō audebat reuelare ſecretū. qꝛ nō erat

vt ille muliercule q̄ quicq̄d somniāt totū di/
cūt ꝛc̄. Et qñ btā Anna petebat. filia q̄d ē h̄
ꝛc̄. Rñdebat ꝟgo maria Mr̄. de⁹ scit q̄d est.
Et mr̄ flebat ex vna pte. ꝛ ioseph ex alia. Co
gitate tristiciā ꝟgis. Et flēs dicebat. Dñe nō
audeo reuelare vr̄m secretū. qꝛ nescio si pla/
ceret vob̄. sed vos dñe reueletꝭ spōso meo ne
dimittat me ne sim diffamata. Ecce tristicia
Jō dt̄ euāgeliū. Cū eēt despōsata mr̄ ihu ma
ria Joseph. añq̄ꝫ ꝯueniret inuēta ē in vtero
hñs d̄ spūscō. Joseph aūt vir ei⁹ cū eēt iust⁹ ꝛ
nollet eā traducere. voluit occulte dimittere
eā. Math. j. ¶ Moralit̄ instruimur h̄ vt il/
lud magnū gaudiū diei nuptiaꝝ tēperetꝭ ti/
more. Cogitare dꝫ vir intra se dicēdo. O mi
ser ego suꝫ mō in tāto gaudio d̄ ista vxore. q̄d
scio ego si erit bona. legalis ꝛc̄. Ideꝫ vxor dꝫ
cogitare. O misera q̄d scio ego si habebo pa
cē cū isto. Si erit zelotip⁹ de me. ꝛ sil'ia. Ita
faciebāt antiq̄⁹ illi sci hoies. Ecce q̄d dt̄ scri
ptura. Accesserūt ad ꝯuiuiū. sꝫ cū timore dñi
nuptiaꝝ ꝯuiuiū exercebāt. Thob. ix. nō erāt
ibi dissolutiōes nec locutiōes ꝛc̄. ¶ Scdm̄
gaudium de p̄ncipalib⁹ fuit ī natiuitatē xp̄i.
Dicat̄ quō in nocte natiuitatꝭ sicͨ alie m̄l'ieres
in ptu hñt dolores ꝛ multas miserias. virgo
maria hūit m̄l'tas magnas ꝛ inusitatas ꝯso
latiōes. ꝛ tota resplēdebat ī facie. O dixit io/
seph. vultꝫ parere bñdicta. Ita dixit ꝟgo ma/
ria. Et ioseph voluit vocare obstetricē. sꝫ ꝟ/
go ꝓhibuit eū. Et ioseph ait. Vos estis iuue
nis ꝛ inexpta. Et ꝟgo rñdit. Deus ꝓuidebit.
Dicat̄ quō xp̄s exiuit vteꝝ ꝟginalē. vt radi⁹
solis trāsiēs p̄ fenestrā vitreā ꝛc̄. Et ꝟgo met
recepit eū in manib⁹. ꝛ nox fuit ita clara sicut
meridies. Et ꝟgo gaudebat qꝛ videbat se ꝟ/
ginē incorruptā ꝛ hñtē filiū dei. Et dicebat.
O dñe vos venistꝭ ī hūc mōm ad saluandū
gen⁹ hūanū ꝛc̄. ꝛ osculabat̄ oculos ei⁹ di. O
oculi bñdicti ꝯtēplātes celestia. ꝛ man⁹. ꝛ di/
cebat. Bñdicte man⁹ q̄ celū ꝛ terrā creauerūt
ꝛ sic de alijs mēbris ei⁹. Et ioseph etiā adora
uit eū. ꝛ voluit vocare nutriceꝫ vt daret sibi
lac. sꝫ ꝟgo noluit. lꝫ nō hr̄et lac. qꝛ dicūt medi
ci ꝙ lac ꝛ ples ꝓcedūt d̄ eadē radice. Et ꝟgo
orauit dicēs deo p̄ri. Dñe q̄ pascitꝭ oīe aial.
ꝓuideatꝭ filio vr̄o ꝛc̄. Auto. Nesciēs mr̄ ꝟgo
virū pepit sine dolore saluatorē scloꝝ. sola ꝟ/
go lactabat vbere d̄ celo pleno. Quale gau/
diū hūit qñ audiuit āgelos cātātes ꝛc̄. qñ vi
dit filiū adorari a bestijs ī p̄sepio ꝛ a pastori/
bus. De isto gaudio ait ꝓpha. Letabit̄ deser
ta ꝛ inia. ꝛ exultabit solitudo. ꝛ florebit q̄si li
liū. Germinās germiabit. ꝛ exultabit letabū
da ꝛ laudās. Jsa. xxxv. Virgo maria dr̄ de/
serta ꝓpt̄ aspitatē vite. ꝛ inia. qꝛ null⁹ hō trāsi
uit p̄ eā. Et exultabit. s. de natitate filij. solitu
do. qꝛ sp̄ volebat stare solitaria. Dicͨ ei hiero.
Fulgebat publicū. amās secū hitare. Ger/
minās ī gaudijs ꝛ laudib⁹ dei. germiabit pa
riēdo filiū dei. Ecce gaudiū de natitate filij.
Sꝫ stati seq̄t̄ tristicia. Naꝫ octaua die dixit
Joseph. Bñdicta ꝛ ꝟgo scā. qꝛ cū mag̃ reue/
rētia ꝛc̄. Jā scitꝭ ꝙ hodie ē octaua dies nati/
uitatꝭ. ꝛ fili⁹ dī q̄ veīt adiplere legē ꝛ nō solue
re vt liberet sibi credētes ꝛ obediētes. Jō ho
die dꝫ circūcidi. Et ꝟgo q̄ intelligebat secre
tū circūsionis. qꝛ figurabat passiōꝫ. ꝛ erat si/
gnū seu arra. qꝛ vt mercatores dant signū ꝛc̄.
Ita xp̄s venit ad foꝝ h⁹ mōi ad emēdū aias
p̄cio sāguis. etiā voluit ī p̄ncipio dare signū
s. decē vel. xij. florenos. i. guttas sanguis. Sꝫ
ꝟgo idō incepit flere. marie qñ ioseph recessit
ab ea ꝛ iuit ad iudeos ad rabinū. hoc f̄cabat
ꝙ vn⁹ discipul⁹ recedēs a xp̄o iret ad iudeos
vt iudas. Et h̄ intelligens ꝟgo flebat. Scdo
qñ ioseph venit cū m̄l'titudine iudeoꝝ. qꝛ sicͨ
mō ꝯgregant̄ ī baptismo. ita tūc ī circūcisiōe
hoc f̄cabat ꝙ veniret passiōis tp̄e turba seu
m̄l'titudo iudeoꝝ ad capiendū filiū ei⁹. ꝛ vir
go Maria flebat. Tertio qñ ꝟgo p̄ñtauit eis
filiū. significat ꝙ p̄ñtaret̄ iudicib⁹. Quarto d̄
noīe ihu tūc sibi imposito. figurabat s̄niam
datā irreuocabilit̄ de passiōe sua. Quito ele/
uatio fimbriaꝝ. figurabat expoliatōeꝫ iuxta
crucē. Sexto qñ circūcidebat̄ clamauit Et
h̄ significabat clamoreꝫ xp̄i in cruce. et virgo
flebat cōtinue. Septimo ī pāno in q̄ recipie
bat sanguinē circūcisiōis ꝟgo intellexit ꝙ in
passiōe sic colligeret sanguinē filij ī velo suo.
Octauo posuerūt vnguentū ī vulnere. et fi/
gurabat vnguenta corporis xp̄i in sepulcro.
Nono qñ post circūcisionē posuit eū iterū ī
pāniculos. h̄ figurabat in sepulturam. Ecce
salsa tristicie cū gaudio natiuitatꝭ. Et poāt
dicere ꝟgo. Sponsus sanguinū tu mihi es
ob circūcisionē. Exo. iiij ¶ Moralit̄ habetꝭ
instructiōꝫ de gaudio filioꝝ qñ de⁹ vob̄ dat
filios. De q̄ gaudio dicͨ xp̄s. Jā nō meminit
p̄ssure ꝓpt̄ gaudiū. qꝛ nat⁹ est hō in mōm. Et
vos igit̄ nūc q̄dē tristiciā habetis. Iterū aūt
videbo vos ꝛ gaude. cor ꝛc̄. Jo. xvj. Qñ ob/
stetrix dicͨ. ꝓficiat vob̄ fili⁹. ꝛ tota dom⁹ gau/
det. dꝫ poni salsa cogitādo. q̄d scio ego d̄ isto

filio ſi erit ſuſpēſus vl' cōbuſt⁹. ⁊ cū mag̃ timo
re debet̃ ſtare. marie ne ī furca īferni ſit ſuſpē
ſus ꝓpt' malū nutrimētū qḋ dat̃ eis. Paſcit̃
em̄ eos cibo corꝑali ⁊ nō ſpūali. q̇ eſt melior.
In q̇libet mane etiā ⁊ ſero oñdat̃ filio. p̄r nr̄
Dicat' mod⁹ quō mr̄ dꝫ dicere filio de mane
Fili mi ſcias ꝙ ē vna regia ī celo. et oñdat ſe
ſig̃re ⁊ orare. ī ſero cū tiore dicat mr̄ filio. Fi
li mi mō de nocte vadūt demōes. ⁊ illi q̇ po/
nūt ſe ī lecto ſine orōne. hos moleſtāt ⁊c̄. Sꝫ
vos oñdit̃ eis vanitates vt vadāt cū gladio
⁊c̄. Mr̄es oñdūt puellis quō debēt chorizā/
re. Et debet̃ eē cū mag̃ tiore q: hēt̃ reddere
rōem deo de filijs. Jō ait ſcp̄tura Ne iocūde
ris ī filijs impijs ſi ml'tiplicent'. nec oblecter̃
ſuꝑ ipos ſi nō eſt timor dei ī illis. Melior eſt
em̄ vn⁹ timēs deū ꝙ̄ mille filij ipij. Et ſubdit'
Utile eſt mori ſine filijs ꝙ̄ relin. filios ipios.
Ecc̄i. xvj. ¶ Tertiū gaudiū v̄ginis Marie
fuit ī die apparitōis qñ venerūt reges orētis.
O q̄le gaudiū fuit illō. Uirgo ſtabat cū filio
vt dicūt doctores adhuc ī illo loco vbi pepit
⁊ ſubito magn⁹ rumor fuit ī ciuitate bethleē.
Jā poteſt̃ cogitare ꝙ eq̄ꝝ homies ī aduētu
triū regū faciūt magnū rumorē. ⁊ venerūt ad
locū vbi erat. Et ioſeph nō erat cū v̄gine. vt
dic̄ text⁹. Jnuenerūt puerū cū maria matre
ei⁹. ⁊ nō aliū. dic̄ glo. Et qñ v̄go ſenſit eq̄tes.
cogito ego ꝙ ipa abſcōdit filiū ⁊ poſuit ī pſe
pio. ⁊ poſuit ſe ad laborē. Qñ v̄go audiuit re
ges mirātes de ſtella q̄ ſtetit ſuꝑ vbi erat pu/
er. v̄go gauiſa eſt ꝓpt' illā ꝓphetiā Nūe. xxiiij.
Orie' ſtella ex Jacob. et ↄſurget v̄ga de iſrl'.
⁊ ꝑcutiet duces moab. Reges admirātes vl'
admirādo dicebāt. Et q̇d eſt h̄. q: ſtella non
ↄſueuit ſtare niſi hora prādij ⁊ q̇etiſ. ⁊ mō ſtat
⁊ dabat mirabiles radioſ. Poterāt dicere re
ges. Nō eſt h̄ palaciū. Nos regē natū ꝑquiri
mus ⁊c̄. Et venerāt ad portā vbi erat v̄go. ⁊
eleuata modicū flaciata. dixerūt v̄gini. Sci
tis vos vbi ē q̇ nat⁹ ē rex iudeoꝝ ⁊c̄. Et rñdit
v̄go. Dñi h̄ debēt ſcire magni rabini. Et dū
v̄go loq̄ret' corda regū calefiebāt. reſpiciētes
ſe mutuo. Deinde īt̄rogauerūt v̄ginē ſi h̄ret
filiū. Et v̄go rñdit ꝙ ſic. Jtē īt̄rogauerūt d̄
die natiuitat̃. Rñdit ꝙ erāt. xiij. dies. Jtem
quō vocabat'. Rñdit v̄go maria. Jhs. Audi
to h̄ noīe ꝓcidētes adorauerūt ihm. quē v̄go
eis oñdit. ⁊ adorādo dicebāt. O dñe creator
celi ⁊ t̄re. ⁊ tanta ē hūilitas v̄ra dimittēdo ce
lū. ⁊ venire ī iſtā miſeriā ꝑ ſaluatiōe nr̄a. De
inde adorauerūt matrē. ⁊ dicebāt ſibi. O ca/
mera filij dei. tēplū ſctm̄ dñi. regīa celi. ⁊ dñā
mōi. Et apertis theſaur̃ ſuis obtulerūt. Ecce
gaudiū. De iſto gaudio ꝓphauit Jſaias di.
Tūc videbis ⁊ afflues. ⁊ mirabit' ⁊ dilatabit'
cor tuū qñ ↄuerſa fuerit ad te multitudo ma
riſ. ſ. infidelitatis. q: illi reges infideles erāt ⁊
nō iudei. fortitudo gentiū venerit tibi. Jſaie
lx. Sꝫ ſequit' ſtatim ſalſa doloris et triſticie.
q: poſt receſſum regū. Herodes vidēs ſe de/
luſū a regib; cogitauit occidere oēs pueros
bethleē ⁊c̄. Propter qḋ angel⁹ dñi apparuit ī
ſomnis Joſeph di. Surge ⁊ accipe puerū ⁊
matrē ei⁹ ⁊ fuge ī egyptū. ⁊ eſto ibi vſq; dum
dicā tibi. Futurū eſt em̄ vt herodes q̄rat pu
erū ad ꝑdendū eū Math. ij. c. Statī ioſeph
ibat ad camerā virginis q̄ orabat iuxta illud
Dauid. Media nocte ſurgebam ⁊c̄. Joſeph
pulſauit ad ianuam. de q̄ v̄go admirata. cū
aperuiſſet vidit Joſeph flentē. Et ait. Dñe d̄
quo ploratis cū ſit gaudendū. q: hēm⁹ filiuꝫ
dei nobiſcū. de q̄ vos eſtis nutritor. Et Jo/
ſeph. O bñdicta cito recedam⁹. q: herodes
vult interficere filiū v̄rm. Cogitate triſticiā
v̄ginis. Primo timore filij. Secūdo ex fuga
Tertio ad egyptū ad terrā infideliuꝫ. Dicat'
quādo exibat ciuitatē. ⁊ virgo ſentiebat ali/
quid. videbat' ſibi ꝙ eſſꝫ Herodes ⁊ timebat
ſumme abſcōdēs filiū ī gremio. Et equitās
ſuꝑ aſinaꝫ fugerunt in egyptū. vbi ſeptē an/
nis fuit tanꝙ̄ exul ⁊c̄. Ecce q̄re glorioſiſſima
v̄go maria dic̄. Ego mater pulchre dilectio/
nis ⁊ timoris. ¶ Moraliter inſtruimur hic.
Nam gaudiū v̄ginis ꝑ reges orietis venit. ⁊
etiā dolor ⁊ triſticia ꝑ regē herodē. Hic oſtē
dit' ꝙ ſi aliq̇s ē in amicicia ſeu familiaritate
regis caueat ⁊ timeat. q: tales vt cōmuniter
a regib; interficiunt' vel exheredant'. Jō de/
bēt timere. Si hō eq̄taret in leone. licꝫ time
ret' ab alijs. nō rōne ſui ſꝫ rōne leonis. pl⁹ de/
bet ipe timere ne eo cū vno pede interficiat
eū ⁊c̄. Jta de rege q̇ eſt leo. in q̄ equitat q̇ ī eo
cōfidit ⁊c̄. Propt' hoc ſi habetis amorē ſeu fa
uorē regis vel p̄latoꝝ. nulli diſpliceat̃. nō fa
ciatis oīa q̄ volueritꝭ. Jō dic̄ Dd̄ in p̄s. No/
lite ↄfidere in p̄ncipib;. in filijs hoim in q̇b;
nō eſt ſal⁹. Ratio. Exibit ſp̄us ei⁹. ſ. regis per
mortē corꝑalē. ⁊ reuertet' in terrā ſuā. q̄tū ad
corpus in illa die ꝑibunt oēs cogitationes
coꝝ. ſ. qui in rege ↄfidebant. cogitātes mul/
tas vanitates. ¶ Quartū gaudiū v̄ginis ma
rie fuit de glorioſa reſurrectione filij ſui. qñ
ſibi primo apparuit. vt dicit Ambro. in libro

de ꝟginibꝫ. Uult; intelligere illud gaudium
ſciendũ ꝙ poſt xp̄i paſſionẽ mortẽ ⁊ ſepultu/
rã. ꝟgo certiſſima fuit de reſurrectiõe filij ſui
i tertia die. qꝛ xp̄s h̄ ꝑdixerat. qꝛ niſi certa fu
iſſet crepuiſſ; ſ; neſciebat horã reſurrectõis
qꝛ nõ dixerat ſibi xp̄s. Propt̄ h̄ ꝟgo maria in
vigilia paſce cogitãs de reſurrectõe. cogitãs
in q̄ hora eẽt. qꝛ nõ legit̄ ꝙ ei dixiſſet horã ſed
diẽ. Et intra ſe ꝟgo maria ait. Sine dubio
pr̄ meꝰ dauid q̄ ꝑ alijs locutꝰ ē de paſſiõe ⁊ re
ſurectiõe filij mei ponit horã. ⁊ ſine dubio ip
ſa legit pſalteriũ. ⁊ clare īuenit legẽdo in ps̄.
Exurge gl̄ia mea exurge pſalteriũ ⁊ cythara
⁊ eſt ꝟbũ pr̄is ad filiũ. Rñdit filiꝰ. exurgã di/
luculo. ps̄. lvj. Nota. exurge gl̄ia mea. pr̄ vo/
cat filiũ gl̄ia mea. Scđo mõ vocat eũ pſalte
riũ. Tertio cytharã ꝓpter tria q̄ xp̄us fecit in
hac vita. Pr̄io in oibꝫ dict; ⁊ factis ſuis dili/
gẽter ꝓcurabat honorẽ ⁊ gl̄iã pr̄is. Jõ dixit
ipe. Ego gl̄iã meã nõ q̄ro. Eſt q̄ q̄rat ⁊ iudi/
cet Jo. viij. Itẽ in fine qñ dixit. Pr̄ manife/
ſtaui nomẽ tuũ hoibꝫ. qꝛ gẽtes neſciebãt q̄d
eẽt pr̄. neq; filiꝰ. nec ſpũſſanctꝰ. ſ; xp̄s reuela/
uit hoibꝫ. Jo. xvij. Jõ dr̄ deꝰ pr̄. Exurge gl̄ia
mea. Scđo vocat ipm pſalteriũ. qđ ē inſtru
mẽtũ cãtoris ſecretũ. ⁊ ſig̃t legẽ moyſi datam
ſoli vni ꝑp̄lo. Pſalteriũ h; ſolũ decẽ cordas.
qꝛ xp̄s fuit obediẽs decẽ ꝑceptis. Math. v.
Non veni ſol. legẽ. ſ; adimpl̄e. Et ꝓpter obe/
dientiã ſuã vocat̄ a pr̄e pſalteriũ. Tertio vo
cat̄ cithara. q̄ h; ſonũ acutũ ⁊ audibilẽ. ⁊ ſig̃t
legẽ nouã q̄ ꝑ totũ mundũ fuit audita. iuxta
xp̄i ꝑceptũ. Mar. vlt̄. Eũtes in mũduz vni/
uerſum. Qñ ꝟgo ſciuit horam reſurrectõnis
fuit valde leta. ⁊ reſpexit ꝑ feneſtrã. ſi erat au
rora ⁊c̄. Et qꝛ nõdũ erat alba ꝯtinuauit pſal/
teriũ vſq; ad pſalmũ. cviij. ſ. Paratũ cor meũ
deꝰ. ⁊ ibi iterũ inuenit eundẽ ꝟſum. Exurge
gl̄ia mea ⁊c̄. O dixit ꝟgo. Ja; habeo duplex
teſtimoniũ. Et viſo ꝙ adhuc non erat alba.
voluit videre ſi alij ꝓp̄he dicerẽt aliq̄d de ho/
ra. ⁊ finalit̄ inuenit in libro Ozee ca. vj. Ubi
ſic habet̄. Uiuificabit nos poſt duos dies.
in die tertia ſuſcitabit nos. ⁊ viuemꝰ. Et ſeq̄/
tur. Quaſi diluculũ preparatus eſt egreſſus
eiꝰ. Sufficit dixit ꝟgo maria. Jn ore duorũ
vel triũ teſtiũ ſtat oẽ verbũ. Dicat̄ quõ pa/
rauit cathedrã vbi ſederet filiꝰ ſuus ih̄s. re/
ſpiciendo ſepe. qñ appareret aurora alba. Et
qñ incepit claritas aurore dixit ꝟgo Maria
O filiꝰ meꝰ eſt reſuſcitatꝰ. et flexis genibꝫ ora
bat dicẽs, O fili mi velitis me conſolari di,

Exurge i occurſũ meũ ⁊ vide. Cogitate q̄n
in xp̄i reſurrectiõe erãt multi angeli dicentes
xp̄o. Ecce ego dñe. mitte me. ſ. ad mr̄e; tuam
Jſa. vj. Sed xp̄s miſit gabrielẽ q̄ cu; magno
ſplẽdore intrauit camerã ⁊ ſalutauit ꝟginẽ. ⁊
fuit reuelatũ bt̄õ Gregorio di. Regina celi le
tare all'a. qꝛ quẽ meruiſti portare all'a. Reſur
rexit ſic̄ dixit all'a. Eccl̄ia addit. Ora ꝓ nob̄
deum all'a. O q̄le gaudiũ habuit ꝟgo maria
audit; his rumoribꝫ. Et ſtatī poſt venit xp̄s
cũ oibꝫ ſanctis patribꝫ ⁊ angel. clarꝰ ⁊ glorio
ſus dicẽdo ꝟgini. Pax vobis. Et ꝟgo flexis
genibꝫ ⁊ pre gaudio lachrymãdo oſculabat̄
xp̄i vulnera reſplẽdentia. dicẽdo. O vulnera
bñdicta q̄ feria ſexta tantũ dolorẽ mihi intu
liſtis. Et xp̄s oſculatꝰ eſt ea; in ore. qꝛ nunq̄
aliq̄s filiꝰ tantũ dilexit matrẽ ſuã. dicẽdo ſi/
bi. Mat̄ mea ſitis leta. qꝛ de cetero de me nõ
habetis niſi gaudiũ ⁊ leticiã ⁊ ſedẽtes loque
bant̄. O ſi q̄s fuiſſ; i illo ꝑlamẽto. Uirgo pe
tebat quõ fuit ſibi. Et xp̄s ſibi dixit q̄d fecit i
inferno. Et ibi ſecu; habuit q̄s liberauit de
inferno oẽs ſanctos ⁊c̄. q̄ oẽs fecerũt ſibi re/
uerentiã. Cogitate qñ Adã et Eua viderũt
eã dixerũt. O dña vos eſtis illa filia nr̄a de q̄
dixit dñs. Jnimicicias pona; inter te ⁊ mu/
lierẽ. Geñ. iij. Dixit Eua. Ego clauſi oſtium
paradiſi. ſ; vos dña aperuiſtis. Dicebãt ꝓp̄he
q̄libet ſeorſũ. Bñdicta ꝟgo ꝓphetaui de vo/
bis. ⁊ ſalutando eam dixerũt. Tu gl̄ia hieru
ſalem. tu leticia iſrael. tu honorificẽtia popu
li noſtri. Judith. v. Et ꝟgo humiliter reſalu
tans ipos dixit. Uos eſtis genꝰ electũ. rega/
le ſacerdotiũ. gens ſancta. ꝑp̄l'us acq̄ſitionis
j. Petri. ij. Deinde angeli ſalutãdo eã dixert̄
Regina celi letare. vt ſupra. Et virgo. Uos
eſtis adminiſtratorij ſp̄ũs. i miniſteriũ miſſi
ꝓpter eos qui hereditatẽ capiunt ſalutis. Ad
Hebreos. j. Si dicatur. quomodo ſancti et
angeli poterãt ibi recipi i illa camera. Dica/
tur eoꝝ conditio qꝛ non circũſcribunt̄ loco.
Tũc dixit virgo filio. vſq; mõ fili mi ſeruaui
ſabbatũ. ſed modo colam diẽ dñicam i me/
moriã veſtre reſurrectõnis. Dixit xp̄us. Jta
mater. bene placet mihi. ⁊ iſta eſt intẽtio mea
ꝙ de cetero a xp̄ianis ſuet̄ dñica ⁊ nõ ſabba/
tum. Dicatur ꝯ apothecarios. barbitõſores
fabros ⁊ alios nõ ſuãtes dñicam. Ecce gau
diũ virgĩs. Et poterat dicere ꝟgo. Gaudẽs
gaudebo in dño. et exultabit aĩa mea in deo
meo. Quia īduit me veſtimẽt; ſalut;. Jſa. lxj.
Sed ſtatī ſeq̄t̄ ſalſa triſticie ⁊ doloris. Poſtq̄

xp̄s receſſerat ab ea vt duceret ſctõs p̄res ad
padiſũ terreſtrẽ. Cogitate quõ v̄go ex chari/
tate voluit ↄuertere apl'os q̇ pdiderãt fidẽ et
vocauit eos dicẽs eiſ. quõ fili⁹ ſu⁹ apparuerat
ſibi ⁊c̃. et nihil credebãt. ſ ȝ nolebãt ſibi ĩ faciẽ
ↄdicere. q̄ꝛ hẽbant eã in mag̃ reuerẽtia ſ ȝ di/
cebãt ſibi. Bñ dña. ⁊ ſpẽalit̃ beatus Tho. di
cẽs retro. Bñ dic̃ ꝓ filio ſuo. Qñ v̄go vide/
bat eos ita duros ⁊ incredulos. triſtabat̃ cõ
patiẽdo eis. ⁊ rogabat filiũ ſuũ vt eis appare
ret ne dãnaret̃. Jõ Mar. vlt̃. Recũbẽtibꝫ. xj.
diſcipl'is apparuit illis ih̄s. ⁊ exprobrauit in/
credulitatẽ illoꝝ. q̄ꝛ his q̇ viderant eũ reſur/
rexiſſe a mortuis nõ crediderũt. vt v̄gini ma
rie ⁊ magdalene ⁊c̃. ¶ Moralit̃ nos inſtrui/
mur h̃. q̄ꝛ v̄go l ȝ leta eẽt de xp̄i reſurrectione.
triſtabat̃ tñ de apl'oꝝ dubitatione. Jta õ no/
bis. Si aliq̇s vẽm ẽ let⁹. q̄ꝛ credit ſe bñ eẽ cũ
deo. nõ de h̃ dȝ eẽ totalit̃ let⁹. ⁊ tũc poterit di
cere. Neqȝ iniq̇tas mea neqȝ pctm̃ meũ. Sal
uatio ꝓximi nõ ẽ deſpiciẽda. ſ ȝ q̇libet dȝ labo
rare de ſaluatione alteri⁹. Uerbi gr̃a. Si in
vna domo vir ſit bon⁹ ⁊ deuot⁹. ⁊ vxoꝛ rabi
da. vir dulcit̃ ↄuertat eã ſi p̄t. Et ꝑ oppoſitũ.
Si vxoꝛ ſit bona ⁊ vir mal⁹ ⁊ ꝑuerſus ⁊c̃. ſed
dulcit̃ bono modo vxoꝛ dicat ſibi. vt audiat
miſſã. ↄfiteat̃ ⁊c̃. al's dabit ſibi cũ pugno Jtẽ
p̄r filiũ e⁹ ⁊ frater fratrẽ. vicin⁹ vicinũ. Opus
ſuũ ꝓbet vnuſq̇ſqȝ. ⁊ ſic ĩ ſemetip̄o tãtũ gl'iaȝ
hẽbit. ⁊ nõ ĩ altero. ad Gal'. vj. ¶ Quĩtũ gau
diũ fuit ĩ die aſcẽſiõis qñ fili⁹ ei⁹ in celũ aſcen
dit. Sed vt intelligatis iſtud gaudiũ ſciẽdũ
ꝙ a xp̄i reſurrectõe vſqȝ ad ei⁹ aſcẽſionẽ trãſi
uerũt. xl. dies. in q̇bꝫ xp̄s ſepe apparuit v̄gini
et apoſtolis. ſed ĩ die aſcẽſionis bis apparuit
apl'is. Pꝛio dũ comederẽt dicẽs eis. Uada/
tis ad matrẽ meã. ⁊ vos ſil' veniatꝭ ad montẽ
oliueti. q̄ꝛ hodie volo a vob̃ recedere. et celũ
aſcẽdere. ex q̇ cõpleuerã op⁹ redẽptõnis. Qõ
audiẽtes apl'i ĩceperũt flere. Et xp̄s ait. Si
diligeretꝭ me. gauderetꝭ vtiqȝ. q̄ꝛ vado ad pa
trẽ. Jo. xiiij. et apl'i. Dñe gaudem⁹ õ honoꝛe.
ſed triſtamur q̄ꝛ dimittis nos oꝛphanos. Et
nõ poterãt comedere. ꝓpt̃ qõ xp̄s vt ip̄i come
derent comedit cũ eis. Statĩ p⁹ p̄ꝛadiũ apl'i
iuerũt ad domũ v̄ginis. q̄ comedebat cũ ma
gdalena ⁊ alijs. Que cũ videret apl'os flẽtes
interogauit de cã ⁊c̃. Cũ audiſſet incepit flere
cũ eis. ⁊ ſurrexit õ mẽſa ⁊ ꝓceſſionalit̃ iuerũt
ad mõtẽ oliueti. Erãt eñ vt dic̃ Lucas fere
centũ viginti. Et xp̄s apparuit eis iteꝝ. ⁊ po/
ſuit ſe ĩ medio coꝝ ſalutãs matrẽ ⁊ diſcipl'os

dicẽs. Pax vob̃. Et v̄go dixit ſibi. Fili mi ex
vultꝭ recedere. Et xp̄s. Jta mr̃ mea. ex q̇ ꝑfe/
ci op⁹ redẽptiõis. Jã p̄dicaui ⁊ dedi legẽ no
uã quã ↄfirmaui miraculis. et fui ſuſpẽſus ĩ
cruce ne aliq̇s mihi credẽs et obediẽs ſuſpẽ/
deret̃ in furca inferni. Jõ mõ volo redire ad
p̄rẽȝ Et v̄go ⁊ oẽs alij flebãt ex vna ꝑte p̄ gau
dio õ honoꝛe ſuo. ⁊ ex alia ꝑte triſtabant̃. Et
v̄go oſculabat̃ man⁹ ⁊ pedes ei⁹ di. O fili mi
q̄re ego nõ aſcẽdo vobiſcũ ⁊ cũ ſctis q̇ꝛ p̄ſen
tiã v̄go ſentiebat. Ad quã xp̄s ait. Mr̃ mea.
vos remanebitꝭ loco meo. ⁊ apl'i recurrẽt ad
vos. Jõ cantat̃. Gaude v̄go maria cunctas
hereſes ſola interemiſti ĩ vniuerſo mũdo. Di/
cat̃ quõ aſcẽdit cũ magno feſto ſic̃ rex victo/
rioſus rediẽs de ꝓlio. ⁊ fuerũt angeli clamã/
tes. viuat. viuat. fili⁹ v̄ginis marie. alijs clan
gẽtibꝫ tubis ⁊c̃. Dauid ait. Aſcẽdit de⁹ in iu/
bilatiõe. ⁊ dñs ĩ voce tube. Cogitate gaudiũ
v̄ginis marie. intm̃ ꝙ d̃t Lucas. Receſſit ab
eis. ⁊ ferebat̃ in celũ. Et ip̄i adoꝛãtes regreſſi
ſunt ĩ hierl'm cũ gaudio magno. Lu. vlt̃. Et
ſtatim ſequit̃ ſalſa triſticie ⁊ doloꝛis. Cũ v̄go
fuit ĩ domo videbat loca vbi fuerat fili⁹ eius
⁊ ſteterat. ⁊ cogitãs de cetero nõ videbo ip̄m
flebat. Duodecĩ annis vixit poſt xp̄i aſcẽſio/
nẽ. vel. xxiiij. ſm̄ alios ⁊ tantũ dilexit filiũ ſuũ
ꝙ ſi oẽs amoꝛes matrũ ad filios eſſent ĩ vna
muliere adhuc amoꝛ v̄ginis ad xp̄m eẽt ma/
ioꝛ. Et ꝑquirebat oĩ die loca natiuitatꝭ. appa/
ritiõis. baptiſmi ⁊c̃. De h̃ ꝓphetauerat Salo
mon di. Adiuro vos filie hierl'm. i. creature
angelice. Si inueniſtꝭ dilectũ meũ vt annũ/
cietis ei q̄ꝛ amoꝛe lãgueo. Cañ. v. ¶ Moꝛa/
liter inſtruimur h̃ ꝙ nos xp̄iani gaudẽtes õ
xp̄i honoꝛe ĩ celo regnãtis etiã triſtari debe/
mus de abſentia ſua. ⁊ eum deſiderare ſicut
marinarij deſiderãt poꝛtũ. Jta de nobis na
uigantibꝫ in iſta naui ꝑfoꝛata in quaȝ intrat
aqua pctõꝝ. ⁊ cũ magnis ꝑiculis tranſimus
Jõ deſiderare debem⁹ poꝛtũ ſalutis diciẽdo
O dñe et qñ ero vobiſcũ. De hoc Cypꝛian⁹
ait in. vj. epiſtola de moꝛtalitate. Patriã no/
ſtram paradiſum ⁊c̃. ¶ Sextum gaudium
fuit in die penthecoſtes qñ virgo Maria cũ
apl'is recepit ſpiritũſanctũ. Ulttꝭ intellige/
re iſtud gaudiũ. Xp̄s dixerat multotiẽs apo
ſtolis. Expedit vobis vt ego vadã. Si ei nõ
abiero paraclit⁹ nõ veniet ad vos. Si auteȝ
abiero mittã eum ad vos. Et cũ venerit ille
arguet mundũ de ⁊c̃. Johannis. xvj. Jtem
Actuũ p̄mo. Johẽs quidẽ baptiſauit aqua

Uos aūt baptiſabimi ſpūſctō nō poſt mltos
hos dies. Apl'i ḡ poſt aſcēſionē xpi recordā/
tes d̄ xpi ꝓmiſſiōe. neſciebāt tñ diē certū miſ/
ſiōis ſpūſſancti. Jō in craſtinū aſcēſiōis ſpe/
ctātes dicebāt. Hodie ꝛc̄. Jdē in ſabbato qꝛ
nō venit ſiue miſit. apl'i inceperūt int' ſe loq̄.
Dixit vnꝰ aploꝝ. Nō dubitetis qꝛ cras q̄ erit
dies dñica mittet. qꝛ tali die formauit lumē
ꝛ diuiſit a tenebris. Jō rōnabilit' i die dñica
dꝫ in nos mittere lumē ſpūſſancti. ꝛ nō venit
Dixit aliꝰ. Jn die lune mittet. qꝛ tali die fecit
etiā firmamētū ꝛ diuiſit aq̄s. Jō tali die mit
tet ad nos. vt nos fortificet ꝛ diuidat ab aq̄s
pctōꝝ. nec miſit. Dixit aliꝰ nō. in die martis
mittet. qꝛ tali die mittet vt poſſimꝰ plantare
fidē catholicā vt faciat flores. Dixit aliꝰ. die
mercurij mittet. Nō. qꝛ tali die deꝰ formauit
ſolem lunā ꝛ planetas. Dixit aliꝰ. feria q̄nta
mittet. qꝛ tali die aſcēdit ꝛc̄. Dixit aliꝰ nō. fe/
ria ſexta. qꝛ tali die doluimꝰ de ſua paſſione.
Jō in tali die mittet nob̄ ſpm̄ ꝯſolatiōis. Di
xit aliꝰ. ſabbato mittet. qꝛ in ſabbato poſt paſ
ſionē fuimꝰ diſpſi. ita ꝙ vnꝰ nō remāſit cū al/
tero. Jō vt adunemur mittet. ſꝫ nō venit. Fi
naliter die penthecoſtes oēs apl'i ꝛ diſcipuli
q̄ erāt ꝯgregati i eadē domo ꝓpt' metū iudeo/
rū. venerūt ad portā ꝟginis Marie. Dicat'
quō ipa ſurgebat in media nocte ad orandū.
Juxta illud Dd̄. Media nocte ſurgebā ꝛc̄.
Et qñ exiuit camerā. vidit oēs ſctōs ꝛ ſāctas
cōgregatos ꝛ flētes. Uirgo dixit. De q̄ fletis
Nūq̄d filiꝰ meꝰ regnat i celis. Rñderūt apl'i.
Uirgo bñdicta. filiꝰ vr̄ ꝛ mgr̄ nr̄ ꝓmiſit nob̄
ſpm̄ ſctm̄ di. ꝙ ñ dimitteret nos orphanos. ꝛ
hodie ſūt decē dies ꝙ aſcēdit. ꝛ nō miſit. Rñ/
dit ꝟgo. Nō dubitetꝭ. qꝛ filiꝰ meꝰ nō hꝫ ꝯditi/
ones hoīm mūdanoꝝ. q̄ in pauptate cogno
ſcūt amicos. Sꝫ qñ ſunt i honore ꝛ ꝓſperita
te nō curāt de eis. nō ſic de filio meo ſꝫ neſcitꝭ
vos ꝙ qñ extraxit ꝓpl'm de egypto in. l. die de
ſcendit vt daret legē. Jllud fuit figura. Ho/
die eſt. l. dies a reſurrectiōe filij mei. iō hodie
mittet ſpm̄ſanctū. Jō ponatis vos in orōne
qꝛ q̄ a deo ſūt ordinata ſunt. Et petrus ꝛ alij
apl'i dicebāt. ꝛ q̄libet orādo. Cor mūdū crea
i me deꝰ. ꝛ ſpm̄ rectū innoua i viſceribꝫ meis
Ps. l. Lazarꝰ ꝛ alij diſcipuli ſeptuagita oran
do dicebāt. Senſuꝫ tuū q̄s ſciet niſi tu de/
deris ſapiētiā. ꝛ miſeris ſpm̄ſanctū tuū d̄ al/
tiſſimis. Sap. ix. c. Maria magdalēa ꝛ alie
ſancte mulieres orādo dicēdo. Redde mihi
leticiā ſalutarꝭ tui. ꝛ ſpū ꝓncipali ꝯfirma me.

Et dixerūt ꝟgini marie. Uirgo bñdicta ore/
tis vos etiā. qꝛ filius vr̄ ſtatim exaudiet vos.
tūc ꝟgo maria flexis genibꝫ orauit di. Emit
te ſpm̄ tuū ꝛ creabunt'. ſ. ꝟtutes ꝛ ꝑfectiones.
ꝛ renouabis faciē t're. ſ ꝑ ꝓdicationē. Et ſubi
to factꝰ ē de celo ſonꝰ. ꝛ fuit q̄ſi vox reſpōſiua
ꝟgini. ꝛ q̄ſi ventꝰ ſubitꝰ q̄ deſcendit de celo. ꝛ
repleuit totā domū igne nō cōburēte ſꝫ illu/
minātē ad modū linguaꝝ ꝛc̄. Et repleti ſunt
oēs ſpūſcō ꝛ ceperūt loq̄. q̄ſi dicerēt. O q̄ bo
nus ꝛ ſuauis ē dñe ſpūs tuꝰ in oībꝫ. Sap. xij.
Cogitate h̄ qꝛ multi ſancti de vna gutta mel
lis ſpūſſancti ſūt inebriati. quāto magꝭ apl'i
q̄ totā ꝟtutē ſpūſſancti receperūt. Sꝫ ſtatiꝫ
ſequit' ſalſa doloris ꝛ triſticie. Dicat' quomō
apl'i ſtati inceperūt ꝓdicare. ꝛ ſtati fuerūt ꝑſe
cuti. vt pꝫ Actuū. iiij. Et venit nūciꝰ ad ꝟgi/
nem ꝙ Petrus ꝛ Johēs erant capti. Jteꝫ ꝙ
ꝓor. ſ. beatꝰ Stephanꝰ fuerat lapidatꝰ. Jteꝫ
aliꝰ ꝙ beatꝰ Jacobꝫ nepos ꝟginis marie erat
interfectꝰ. Ecce triſticiā. Jdeo ait chriſtus.
Amen amē dico vob̄ qꝛ plorabitis ꝛ flebitis
vos ꝛc̄. Joh. xvi. ¶ Moraliter inſtruimur
hic. Nam ſicut virgo maria ꝛ apl'i poſtq̄ re/
ceperūt ſpm̄ ſtatim ꝑſequebant'. Jta etiā ho
dierna die ꝯtingit. Uerbi grā. Si aliquis i
aliquo monaſterio recepit ſpm̄ſanctū ꝛ ꝓpo/
ſuerit ſuare regulam. obedientiā. pauptatē.
caſtitatem ꝛc̄. ꝛ nō curat ſuare vitā alioꝝ eū/
tium ad infernum. ſtatim ꝑſequunt' ipm alij
cū multis vituperijs. Jō oportet patientiā hr̄e
vt virgo Maria ꝛ apl'i. Jdem de clericis et
ſcolaribꝫ ac etiā mulieribꝫ Jdeo dixit apl'us
Oēs q̄ pie volūt viuere in xpo ihū ꝑſecuti/
onē patient'. ſ. linguaꝝ. vel infirmitatū vel tē/
ptationū dyaboli. ij. ad Thy. iij. ¶ Septi/
mū gaudiuꝫ ꝛ vltimū fuit in ſua bñdicta aſ/
ſumptione. Non qñ aīa fuit ſepata a corpo/
re. qꝛ tūc iam nō fuiſſet gaudiū hꝰ mūdi. ſed
alteriꝰ. ſꝫ qñ filiꝰ ſuus miſit ſibi angelū Ga/
brielem cū ramo palme di. Suſcipe euꝫ qui
mandat ſalutes Jacob. Nā ab hinc ad tres
dies ibis ad filium tuū. qui iā parauit cathe
dram ꝛc̄. Uide in ſermone aſſumptōis ꝓlixe
de iſto gaudio ꝓmiſſo virgini. Et dixit virgo
filio ſuo. Factū eſt mihi verbū tuū i gaudiū
ꝛ leticiā cordis mei. Jere. xv. Sꝫ imediate
ſequit' doloris et triſticie ſalſa ex compaſſiōe
aploꝝ ꝛ ſctōꝝ ꝛ ſanctaꝝ in h̄ mūdo remanē/
tiū int' iudeos ꝛ inter infideles i tantis tribu
lationibꝫ. Unde qñ apl'i fuerūt ad virginem
cōgregati ꝛ mirarent'. virgo maria dixit eis

Ego obtinui vt eſſetꝫ h. qꝛ ego debeo aſcēdere in celū. ⁊c̄. Apl'i inceperūt flere dicēdo. O bn̄dicta ſi vultꝫ recedere q̇d faciemꝰ nos Idē dicebāt ꝟgīes q̄s ꝟgo nutriuerat Et ꝟgo maria flebat cū eis dicēs. Nō dubitetꝫ qꝛ nō tradam vos obliuioni. qꝛ recordaboꝛ de vobis qꝛ occaſiōe pctōꝝ facta ſum mr̄ dei. Et poterat dicere ꝟgo. Flebā quondā ſuꝑ eo q̇ afflictus erat. ⁊ cōpatiebaᷓ aīa mea pauꝑi. Job xxx. ¶ Moralit̄ inſtruimur h. qꝛ ſic̄ ꝟgo maria gaudebat ꝺ honore ſibi ꝑmiſſo. triſtabaᷓ tn̄ ex cōpaſſiōe. Ita dꝫ eſſe de ſctis ꝑſonis q̄ licet gaudeāt de ſua bona vita. nō tn̄ debēt deſpicere pctōꝛes. ſꝫ cōpati eis dicendo. Dn̄e ſi vos dimiſiſſetꝫ me peioꝛ eſſem ego. iō dn̄e iuuetis eos. ⁊ ſic cōpati non indignari debetis Itē ſi eſtꝫ diuites ⁊ videtꝫ vel ſcitꝫ aliquē pauperē nō deſpiciatꝫ eū. ſꝫ cōpatimī ⁊ iuuetꝫ euꝫ Itē ſi eſtis ſanꝰ debetis cōpati infirmis. Si iuuenis compati debetis ſenibꝫ dicēdo. Ita poſſem ego fieri pauꝑ infirmꝰ vel ſenex. et ſic tenebimꝰ ꝯſiliū ſcꝑture Oēs vnanimes ī oratione eſtote cōpatiētes. j. Pe. iij.

¶ De exaltatione ſancte crucis.

Factus eſt pro nobis obediēs vſq₃ ad mortē. mortem aūt crucꝫ. ad Phil'. ij. Sācta mr̄ ecclesia facit hodie feſtū de exaltatōe ſcē crucis de qua bis in anno feſtiuaᷓ. Primo in menſe maij de inuētione. Scd̄o hodie de exaltatione. Rō. qꝛ poſtq̄₃ fuit inuēta ab helena ſancta crux. venit in poſſeſſionē infideliū q̄ deſpectiue tenebāt eam. ſꝫ eraclꝰ impatoꝛ romanus xp̄ianiſſimꝰ extraxit eam ꝺ poſſeſſione infidelium. ⁊ honorifice eā exaltauit. ⁊ hodie fit feſtum illꝰ exaltatōis. Sꝫ vt ꝟba ſint fructuoſa. ſaluteᷓ virgo maria. Doctrina eſt cōmunis ⁊ catholica in ſancta theologia. ꝙ lꝫ xp̄s habuiſſet alios innumerabiles modos redimendi ⁊ ſaluādi humanū genꝰ. tn̄ ꝑ crucē eaꝫ ſaluare elegit et redimere ſibi credētes ⁊ obedientes. Vt ꝺt ſanctꝰ Tho. iij. ꝑte. q xlvj. ar. iiij. Et ibi aſſignat ſeptē rōes quare h fuit cōueniens. Quarū vnā. ſ. ſecūdā ꝑ introductōe vobis dicā. Eſt igiᷓ iſta rō quia qn̄ aliqua ſatiſfactio debet fieri de aliquo pctō. rōnabile eſt ꝙ ſatiſfactio reſpondeat pctō. Verbi gr̄a. Si aliquis peccauit ꝯ deū vel ꝓximū. corde male cogitādo. vl' oꝛe male loquēdo. aut opere male opando. ſi talis vult ꝯdigne ſatiſfacere. debet recipe de iſto peccato doloꝛē in corde. ⁊ ꝑcutere coꝛ. Si oꝛe diffamando vl' iurādo ꝓpria ſatiſfactio eſt nō ſolū oꝛe ꝯfiteri. ſꝫ oꝛare ⁊ petere veniam a deo ⁊ ꝓximo ſi ipm offendit. Ideo ſi ꝑ oculos peccaſti reſpiciendo. ⁊c̄ propria ſatꝫfactio eſt flere. ⁊c̄. Item ſi peccaſti ꝑ aures audiendo mala ꝓximi. Emenda ē audire miſſam. ſmones. ⁊c̄. Si per gulā frāgēdo ieiunia eccl'ie. ⁊c̄. abſtinere. ⁊ ſic ſatiſfactō correſpondet offenſe. Si ꝑ manus peccaſti. extende in oꝛatione. Si effudiſti ſanguinem ꝓpria penitentia eſt effundere ſanguinem ꝓpꝛium cū diſciplinis. Unde diciᷓ Gen̄. ix. Quicūq₃ effuderit ſanguinē humanū. effundetur ſanguis illꝰ. Si peccaſti corꝑe ꝑ carnalitates. debes recipe ciliciū. Ecce quō fit ſatiſfactio ꝓpꝛia qn̄ pena correſpondet offenſe. Autoritas de h qꝛ dixerat xp̄s Luce. iij. Facite fructꝰ dignos pnīe. Digni fructꝰ pnīe ſunt qn̄ correſpondēt offenſe. Nō videamꝰ quō fuit facta offenſa deo ex qua venit tota perditio. ⁊ totū malū generis humani. ex qua ſumꝰ exules in hac valle lacrimaꝝ. nunq̇d ex furto cuiuſdam pomi ꝯtra expꝛſſum mandatū. immo. Ergo reſtitutio. reparatio. ſeu emenda debuit fieri vt fructꝰ reſtitueretᷓ arboꝛi. Ideo xp̄us redemptoꝛ oīm fructꝰ noſter. de q̄ diciᷓ ꝟgini Bn̄dictꝰ fructꝰ ventris tui. elegit arboꝛē crucis. vt fructꝰ infiniti valoꝛis reſtitueretᷓ arboꝛi. Dicūt hiſtoꝛie grecoꝝ ātique ꝙ lignū crucis fuit de illa arboꝛe de qua adā recepit fructus. Iō qn̄ xp̄s fuit in cruce poſitꝰ. fructꝰ fuit arboꝛi reſtitutuſ. De h David in ꝑſona xp̄i dicit. Cōfoꝛtati ſunt q̄ ꝑſecuti ſunt me inimici mei iniuſte. que nō rapui tunc exſoluebam Ps. lxviij. Nota hic tanguntᷓ duo in illo verſu dauid. ſ. intētio mala iudeoꝝ inimicoꝝ xp̄i qui nō intendebāt ad ſatiſfactionem. ſed ad xp̄i ꝑſecutionē. Ideo dicit. Confoꝛtati ſunt qui ꝑſecuti ſunt me inimici mei iniuſte. Secundo tangiᷓ xp̄i intentio. ſ. ſatiſfaciendi. Iō dicit. que nō rapui. Patet ḡ doctrina qꝛ licꝫ xp̄s haberet alios modos redimendi. tn̄ iſte ꝑ crucem fuit ꝓpꝛius. in quo ſatiſfactio fuit offenſe correſpondēs. Hoc tangit ſancta mateᷓ eccl'ia in ꝑfatione dicēs. Qui ſaluteꝫ humani generꝫ ī ligno crucis ꝯſtituiſti. vt vn̄ moꝛſ oꝛiebatur. inde vita reſurgeret. ⁊ q̇ ꝑ lignum vincebat. ꝑ lignū q̄₃ vinceretᷓ. ꝑ xp̄m dn̄m noſtrum. Patet ḡ ꝙ ꝓpꝛius modus nr̄e redemptionis fuit ꝑ crucē. Ideo dicit thema. Factus eſt ꝓ nobis. nō ꝓ ſe. obediēs n̄ ſolū patri ſꝫ iudicibus ⁊ crucifixoꝛibꝰ. vſq₃ ad moꝛtē ⁊c̄.

Patet thema. Ego ſum in materia p̄dicāda
ꝛ quia thema dicit. Fact⁹ obediens vſq̧ ad
mortem. Et replicatᷣ. mortē aūt crucis. nō ad
aliā mortem. Inuenio ꝙ q̄nq̧es fuit chriſt⁹ i
ꝑiculo mortis. Et nullā voluit acceptare ni
ſi crucis.

¶ Primo em̄ fuit in periculo mortis. ſ. inter
fectionis gladij

¶ Scd̄o in ꝑiculo p̄cipitationis

¶ Tertio in ꝑiculo lapidationis.

¶ Quarto in ꝑiculo intoxicationis

¶ Quinto in ꝑiculo crucifixionis

Et hāc elegit. de q̄ d̄r thema. Fact⁹ eſt ꝓ nob̄
obediēs vſq̧ ad mortē. mortē autem crucis.

¶ Dico ꝓmo. ꝛc̄. ꝛ h̄ ſtatim q̄ñ fuit nat⁹ ꝑ He
rodē regē. q̄ q̄ñ audiuit ſigñ ꝛ mirabilia d̄ xp̄i
natiuitate. de angel' cantantib⁹. glīa i excelſiſ
deo. de claritate noctis. de aduētu paſtorum
de adoratiōe aīaliū. de ſtella ꝛ aduentu trium
regū. ꝛc̄. Et ꝓphetie Anne ꝛ ſymeonis ſancti.
ꝙ ille erat ver⁹ meſſias. Herodes cogitauit
illum occidere. ne ꝑderet regnum. qꝛ erat ali
enigena. ꝛ timebat ne vna die iudei inſurge-
rent ꝯ eum. Jō ꝛc̄. Propter qd̄ miſit homīeſ
armoꝝ in ciuitatē betbleē vt interficerēt om
nes pueros. qꝛ neſciebat q̄s eſſet Jhs ꝛc̄. Sꝫ
xp̄s voluit fugere in egyptū ꝛc̄. De h̄ ꝓphetia
Job in ꝑſona xp̄i d̄r. Pueros ꝑcuſſerunt gla
dio. ꝛ euaſi ego ſol⁹. Job. j. ¶ Queſtio eſt hic
quare xp̄s noluit mori iſta morte. Qꝛ ſi volu
iſſet etiā alia mors fuiſſet in ſaluatiōꝫ credēti
um ſibi ꝛ obedientiū. Rō lr̄alis iam dicta eſt
qꝛ ſatiſfactio dꝫ correſpōdere offenſe. iō nolu
it mori ſic ſꝫ in cruce. Rō moralis eſt. vt iſtru
eret nos vt fugiam⁹ mortē gladij beati petri.
de qua Joh. xviij. Symon petrus hñs gla-
dium eduxit eum ꝛ ꝑcuſſit pontificis ſeruuꝫ
ꝛ abſcidit auriculā eius dexterā ¶ Iſte glad⁹
eſt ſnīa excōicationis. q̄ ſcindit a corꝑe eccl'ie
q̄ñ ꝓfertᷣ ꝯ aliquē. Et ſicut mēbrum abſciſuꝫ
a corꝑe nullā recipit influentiā. ſic nullus ex-
cōmunicat⁹ in oꝑib⁹ diuiſ q̄ in eccl'ia fiūt ha
bet aliquā ꝑtem. xj. q. iij. Sic. ꝛ trib⁹. cap. ſc.
Ecce quō fugiēda eſt iſta mors. citi⁹ vellem
mori q̄ȝ ꝑ horā. nō dico ꝑ annū excōmunica-
ri. qꝛ nihil peius mēbro q̄ȝ abſcidi a corpore
Dicatᷣ hic miraculū de illa arbore excōmuni
cata ꝛ arefacta ꝓpter breuiariū ꝛc̄. Nota cum
dicit. Simon petr⁹ hñs gladiū. innuit ꝙ ſen
tentia excōicationis nō pōt dari niſi a p̄lato.
qꝛ Petr⁹ p̄lat⁹ fuit. Scd̄o cū dicit. eduxit euꝫ
innuitᷣ ꝙ ſnīa nō debet dari niſi a p̄lato q̄i vi
brādo gladiū d̄i. Caue caue ꝑ trinā monitō
nem. qꝛ al's nihil valeret ſi nō faceret ictum.
Tertio cū d̄r. ꝛ ꝑcuſſit pōtificis ſeruū. innuitᷣ
ꝙ p̄latus ſolū in ſuos ſubditos pōt ꝓferre ex
cōicatōnē. qꝛ ep̄s nō pōt excōmunicare i alia
dyoceſi. ix. q. ij. ep̄m. ꝛ. xvj. q. ij. viſis. ꝛc̄. Quar
to cū dic̄. ꝛ abſcidit auriculā eius dexteram.
Dextera ſignat ſpūalia. ſiniſtra temꝑalia. In
nuitᷣ ꝙ ſnīa excōicatōis nō dꝫ dari niſi cōtra
inobedientiā rerū ſpūaliuꝫ. vt ſi vxor vel vir
nō vult ſtare cū eo vel cū ea. niſi legitimā ha-
beāt rōem. p̄latus pōt excōicare. ꝛ ſic de alijs
Iſte gladius ꝑcutit ita fortiter ꝙ animā iter
ficit morte eterna. Fugite ḡ a facie gladij. q̄-
niam vltor iniquitatū eſt gladi⁹. Job. xix.

¶ Dico ſcd̄o ꝙ xp̄s fuit in ꝑiculo p̄cipitatio
nis. vt habetᷣ Lu. iiij. Dicatᷣ quō xp̄s habita
bat in nazareth. vbi vixit ſanctiſſime nec co
gnoſcebatᷣ. Dicit Nicola⁹ de lyra. ꝙ vtebatur
arte patris putatiui Joſeph. q̄ erat faber li-
gnari⁹. Et poſt iuit capharnaū vbi p̄dicauit
ꝛ fecit multa miracula. ꝛ poſt redijt nazareth
ꝛ rectores ꝛ iurati ciuitatꝭ dixerūt ſibi. Quā-
ta audiuim⁹ facta in capharnaū. fac ꝛ hic in
patria tua. Lu. iiij. Rn̄dit Jhs inſinuans. ꝙ
ex eoꝝ incredulitate ꝛ deriſione qꝛ truffabāt
de eo dicendo. vt habetᷣ Marc̄. vj. Nōne hic
eſt fabri fili⁹ marie frater Jacobi ꝛ Joſeph ꝛ
Jude ꝛ ſymonis. nōne ꝛ ſorores ei⁹ nobiſcuꝫ
ſunt. Ecce p̄dicat ꝛ t̄m nō ſtuduit. Jō oſtēdit
ꝙ nō erant digni. qꝛ miracula req̄rūt diſpoſi
tionem ꝛ deuotionē ꝛ nō vanā gloriam. ꝓpt̄
qd̄ Marci. vj. d̄r. nō poterat ibi virtutē vllaꝫ
facere. niſi paucos infirmos impoſitis mani
bus curauit Dicatᷣ quō illi indignati cum tu
multu duxerūt eū ad ſupciliū montis. ꝛ vo-
luerūt eum p̄cipitare. Jhs aūt tranſiēs ꝑ me
dium illoꝝ ibat. Cogitate hic de virgiē ma-
ria q̄ erat i ciuitate p̄ñs q̄ñ videbat filiū ſuuꝫ
duci ad p̄cipiciū q̄ȝtū dolorem hūit ꝛc̄. Que
ſtio eſt q̄re noluit ſic mori. ꝛc̄. qꝛ ſi voluiſſꝫ ꝛc̄.
Rō lr̄alis dicta eſt. Rō moralis eſt vt caueā⁹
ne moriamur ꝑ p̄cipicium aſcendēdo i mon
tem ſupbie. Nā diabol⁹ vidēs ꝙ q̄ vadūt ſim
pliciter ꝛ humilitᷣ. recte vadunt ad ꝑadiſum.
O dicit demon. Ego faciam aſcēdere i altuꝫ
om̄es. Verbi grā. Religioſus qui viuit ſim-
pliciter ſuat ſuā regl'am i votis. cerimonijs.
talis vadit via plana ad ꝑadiſum. ſꝫ venit dia
bolus loquēs imaginationi dicens. Si tu
velles ſic viuere. nūq̄ȝ aſcēderes. q̄re tu nō la-
boras vt ſis mgr̄. adhuc poſſes eſſe cōfeſſor.

regꝫ vl̕ eṗs. ⁊ qn̄ eſt altꝰ ꝑdit totā deuotōez ⁊
ſubito cadit ⁊ morit̄. ⁊ p̄cipitat̄ i infernū Idē
de clerico ſimplici. ⁊ diabolo inſtigāte aſcen
dit. Idē ō laicꝫ vt aſcēdāt faciunt vſuras. ⁊c̄.
Itē vt ſit iuratꝰ ligat ſe cū alijs directe l̕ indi
recte. q꞉ pecunie cōitatꝫ bn̄ ſapiūt. ⁊ qn̄ ſunt i
officio furāt̄. faciūt h̄ ⁊ illa. vt poſſint ſe manu
tenere i officio. O q̄t ſunt decepti iſto aſcenſu
De h̄ dō dixit diabolo. Propt̄ dolos. ſ. tuos.
poſuiſti eis. ſ. hāc imaginatōz aſcēdēdi. deie/
ciſti eos dū alleuarēt̄. ṗs. lxxij. Idē de mulie/
ribꝫ ſimpl̕r viuētibꝫ. de domo. ō filijs ⁊ fami
lia curātibꝫ. t̄les recte ꝑ viā planā vadunt ad
ꝑadiſum. Sꝫ ōt demō. Tu tm̄ portaſti viro
tuo vt tal̕. ḡ q̄re tu nō vadis vt illa. ⁊c̄. da ſibi
malū prandiū ⁊ cenā. ⁊c̄. Itē ſic̄ tal̕ ē dn̄a do
mus. q̄re ⁊c̄. Cauete ḡ ⁊ vadatꝫ ſimpl̕r ⁊ plāe
q꞉ q̄to de altiori loco cadit hō. tāto caſus eſt
valde ꝑiculoſior. Iō Iob in ꝑſona pctōris lo
quēs diabolo dicebat. Eleuaſti me ⁊ q̄ſi ſuꝑ
ventū ponēs alliſiſti me validē. Scio q꞉ mor
ti me trades. Iob xxx. ¶ Dico tertio ꝙ fuit i
ꝑiculo moriēdi lapidatōis. vt pꝫ Iohis. viij.
Dū xp̄s p̄dicaret iudeis. ⁊ declararet eis ſuā
diuinitatē dicēs. Amē amē dico vobis. ſi q̄s
ſmonē meū ſuauerit. mortē n̄ videbit i eter/
nuꝫ. Dixerūt iudei. Abraā ⁊ ꝓphe mortui ſūt
quē teipm̄ facis. xp̄s loquebat̄ ō morte infer
nali. ⁊ iudei intelligebāt de corꝑali. Et xp̄us
clarꝰ loquēs de diuitate dixit. Amē dico vo
bis. an̄q̄ʒ abraā fieret ego ſum. Sū eſt nomē
diuinitatꝫ. Ego ſum q̄ ſum. Exod. iij. Iudei
audiētes ꝙ ip̄e dicebat ſe eſſe deū voluernnt
ip̄m lapidare. Dic̄ textꝰ ꝙ xp̄s abſcōdit ſe. i. in
uiſibilē ſe eis oñdit. ⁊ ꝑq̄rebāt eum dicentes
Ubi eſt. Sꝫ ꝟgo Maria ⁊ apl̕i vidētes euꝫ
ſequebāt̄ ¶ Queſtio q̄re nec ſic voluit mori.
q꞉ etiā ⁊c̄. Rō moral̕ eſt. caueamꝰ a morte lapi
dationis ex pctō auaricie. q꞉ auarꝰ eſt durꝰ vt
lapis ⁊ frigidꝰ. Durꝰ. q꞉ nullū dulcorē oñdit
debitoribꝫ ſuis. ſꝫ dure ⁊ aſpere repetit debi/
tum ⁊ vſuras. ⁊c̄. Frigidꝰ. q꞉ ſine igne chari/
tatꝫ. Uidēs pauꝑes mori fame nō curat ſub/
uenire eis. ⁊ tenet flore. ⁊ i carcerati ⁊ captiui
⁊ puelle nō pn̄t aliq̄d emolimentū h̄re ⁊c̄. Iō
Iob moralit̄ loq̄ns ō auaro ōt. Cor eiꝰ idu/
rabit̄ q̄ſi lapis. ⁊ ſtringet̄ q̄ſi malleatorꝫ icus.
Iob. xlj. Lapides auaricie ſūt ſp̄es auaricie.
Unꝰ lapis eſt q̄ ō꞉ rapina. ⁊ iſto lapide ꝑcutit
caput dn̄oꝝ. Aliꝰ ō꞉ ſymonia p̄latoꝝ. dando
bn̄ficia vl̕ ſacr̄a ꝑ pecunijs. iſte lapis ferit in
corde. Aliꝰ lapis ō꞉ vſura. q̄ frāgit brachia. ſ.

laboratores. Dicat̄ ꝯ rōem auaroꝝ dicentiū
Si illa ꝑſona vl̕ cōitas tenet meā pecuniaꝫ.
q̄re ego nō poſſum recipe aliq̄d ꝓpt̄ carentiā
Iſta rō includit errorē. nō ſolū in ꝯſequēte ſꝫ
in an̄cedente qn̄ dicit. mea pecunia. falſum ōt
q꞉ dn̄s nō tenet̄ alteri reddere cōputū. ⁊ tu te
neris. imo xp̄o. q꞉ dn̄i eſt terra ⁊ plenitudo eꝰ
⁊c̄. Diuites ſolū ſūt admiſtratores. Sic nos
exiſtimet hō vt miſtros xp̄i ⁊ diſpenſatores.
p̄ma Coꝝ. iiij. Xp̄s tenet modū regū faciens
theſaurarios. vt miſtrent p̄mo in ſuis neceſ/
ſitatibꝫ. ⁊ nō i vanitatibꝫ. Scd̄o i pauꝑibus
dādo vel mutuādo. q꞉ ita vult deꝰ. Aliter ſi
diſpēſant ꝯ voluntatē dn̄i ip̄e ſciet caſtigare.
Itē ꝯcluſio eſt erronea dicēdo ꝙ vſura non
ſit pctm̄ mortale. Alia ſp̄ēs emēdo ꝑ parata
pecunia ꝑ minori p̄cio. vl̕ vēdere plꝰ rōe ex/
pectatiōis. q꞉ vſura eſt. Alia eſt retētio ō ſala
rijs ſuitorū. ⁊c̄. furta ſecreta. Dicat̄ ꝯ illos q̄
credūt ꝙ furtū ſecretū fructuū nō ſit pctūm.
Itē de vſura volūtatis. vel de molēdina. ⁊c̄.
Ne offendas ad lapidē pedē tuū. ṗs. xc. Iteꝫ
In via ruine nō eas. ⁊ nō offendes i lapides
Ecci. xxxij ¶ Dico q̄rto ꝙ fuit i ꝑiculo mor/
tis intoxicatiōis. Euāgeliſte nō ponūt clare
h̄. ſꝫ eſt ad h̄ rō ⁊ ꝓphia. Rō eſt iſta. q꞉ dū xp̄s
iret p̄dicādo nō p̄dicabat pecunias. ſꝫ poſt p̄
dicatōz circūſpectꝫ oibꝫ. ſꝫ nullꝰ eū inuitauit.
⁊ reuerſus fuit vſq꞉ bethaniā. vt ō꞉ Marc̄. xj
Dic̄ glo. ꝙ reſpiciebat ſi aliq̄s inuitaret eū ad
prandiū. dicēdo. Dn̄e ecce q̄ dediſtꝫ bonū pran
diū nob̄ ſp̄ūale. venite ⁊ dabimꝰ vob̄ prādiū
⁊c̄. Nō hō q̄ hēbat tot inimicos vt xp̄s reci
piebat totꝯuiuia etiā inimicoꝝ. Cogitate ꝙ
ponebāt potiōes. ⁊ h̄ rō dictat. De h̄ eſt ꝓphia
Tu dn̄e demōſtraſti mihi ⁊ cognoui. tu oſtē/
diſti mihi ſtudia coꝝ. ⁊ ego q̄ſi agnꝰ māſuetꝰ q̄
portat̄ ad victimā. Cogitauerūt ſuꝑ me ꝯſi/
lia dicētes. mittamꝰ lignū in panē eiꝰ. ⁊ erada
mus eū de terra viuentiū. ⁊ nomē eiꝰ non me
moret̄ amplꝰ. Hiere. xj. Et loquit̄ ꝓpha in ꝑ/
ſona xp̄i. ſꝫ xp̄s noluit ſic mori. Dicat̄ p̄tice.
qn̄ comedebat. p̄mo dabāt ſibi fructꝰ vl̕ ficꝰ.
⁊ potiōes ponūt̄ in cibis dulcibꝫ vl̕ i bonis
vinis. ⁊ ip̄e nō comedebat ſuādo modos. eti
am ſi comediſſet n̄ nocuiſſꝫ ſibi. Quare nolu
it ſic mori. q꞉ etiā illa mors fuiſſet ſufficiēs ꝑ
redemptōe. Rō moral̕ vt nos vitemꝰ morteꝫ
potiōis luxurie. Nā ſicut potio ponit̄ in cibo
dulci. ita etiā diabolꝰ fac̄ ꝙ cibꝫ luxurie q̄ no/
bis videt̄ dulcis. ⁊ tm̄ in illo eſt venenū pecca
ti mortal̕. Nā vir ⁊ mulier i m̄rimonio ꝯiūcti

nō peccāt fuādo modū.ꝛc. ſ; in oīb aliis q̄/
modocūq; fiat luxuria ē pctm̄ mortale.ꝛ ſeqt
dānatio. Credit ꝙ maior ps dānatorū ſit ex
pctō luxurie. Jō cauere oȝ a tali morte.et re/
frenare corpꝰ ꝑ abſtinētias.mortificādo icli/
natiōes.cauēdo ab occaſionib.ꝛ orare. Ali/
as dt beatꝰ Bern̄.ꝙ maiꝰ miraculū eſſ; viue/
re caſte q̄ ſuſcitare mortuos. Jō totꝰ mūdus
eſt corruptꝰ. Omēs declinauert ſimul.iutiles
facti ſunt.nō eſt q̄ faciat bonū.ſ.caſtitatꝫ.nō ē
vſq; ad vnū.ſ.de adultꝫ.ꝛc. Jō ſapiēs ait. Ne
intuearꝫ vinū qn̄ flaueſcit cū ſplēduerit i vi/
tro color eiꝰ.ingredit blande.ſ; in nouiſſimo
mordebit vt coluber.ꝛ ſic regulꝰ venena dif/
fundet. Prouerb.xxiij. Et declarat cū ſequit
Oculi tui videbūt extraneas.qꝛ licet bn̄ vxo
res ꝓprias videre ꝛ cor tuū loquet peruerſa.
Nota ḡ ꝙ nō intelligit de colore vini.ſ; mu/
lieris pulcre.i vitro in corꝑe vitro debilius.
Rō.qꝛ ingredit blāde.ſ.cogitatꝰ malꝰ.dicen/
do.O q̄tū ſolatiū eſſ; ꝛc.ꝛ i fine.ſ.qn̄ bō ꝯſen
tit.mordebit vt coluber.ꝛ q̄ſi regulꝰ q̄ oc̄lo ꝛ
viſu venenat.ꝛc.non ſic de aliis ſerpentibus
Ecce pctm̄ luxurie. qꝛ ſolo aſpectu mulieris
interficit. Jſto veneno dauid fuit potionatꝰ
ꝛ mortuꝰ.ſ; deꝰ ſuſcitauit eū ꝑ pniaȝ. Jō Job
vj. Nūq̄d poterit aliq̄s guſtare qd guſtatuȝ
affert mortē. Nullꝰ q̄tūcūq; famelicꝰ come/
deret cibū quē ſciret eſſe pocionatū.imo citi
us ꝑmitteret ſe mori naturalit.qꝛ tūc nō iter
ficeret ſe.nec biberet potū venenatū q̄tūcū
q; ſitiret.ita nec luxurioſus dȝ guſtare.qꝛ ni/
ſi ſit infidel ſcit ꝙ ille cib venenatꝰ ē ad mor
tem. ¶ Dico q̄nto ꝙ fuit i ꝑiculo moriēdi cru
cifixionis. Et iſtā mortē elegit. Vn̄ dixerunt
iudei i ꝯſilio. Jſte bō Jhs nō potuit mori gla
dio.nec p̄cipitatꝰ.nec ꝛc. Jō videamꝰ ſi pote
rimꝰ eū occidere i cruce. Et cū Jhs eſſ; i gali
lea.iudei parauerūt crucē in hierlm. Xps h̄
ſciēs vocatis diſcipulis ſecrete.ait illis Ecce
aſcēdimꝰ hieroſolymā.ꝛ filiꝰ hoīs tradet p̄nci
pib ſacerdotū.ꝛ tradēt eū gētib ad illuden/
dum.flagellandū.ꝛ crucifigēdū. Matth.xx.
alias mortes fugit. S; ad iſtā ſponte venit.
ꝛ in orto iuit iudeis obuiā dicēs. Quē queri
tis.q̄ſi dicat. Recipiatꝫ me.qꝛ iſta mors pla/
cet mihi. Jtē qn̄ fuit data ſnia vt crucifigere
tur baiulans ſibi crucē exiuit. Joh.xix. q.d.
nō appello.imo placet iſta mors mihi. Et re/
cepit crucē. Dicat quō erat obediēs in mōte
caluarie.qn̄ fuit ſibi dictū ꝙ exueret ſe. Et ſic
de aliis. Ecce amor ad mortē crucꝫ.q̄ſi dice/
ret. Mihi abſit gloriari niſi in cruce dn̄i. ad
Gal.vj. Rō lr̄alis q̄re iſtā mortem elegit.di/
cta eſt in introductōe. S; rō moralis eſt iſta
Alie mortes q̄s xp̄s fugit ſignificant malas
mortes q̄s debēmꝰ fugere.ſ; iſta mors crucis ſi
gnificat bonā mortē quaȝ debemus eligere.
Dolor inextimabilis xp̄i in cruce pēdentis ſi
gnificat ꝯtritionē quā debēmꝰ hr̄e de pctīs .in/
clinādo caput in ꝯfeſſiōe.q̄ dȝ fieri inclinato
capite ꝛ nō facie ad faciē. Dicat quō diſcoꝑ
tus dȝ eſſe ꝯfitens.ꝛ ꝯfeſſor cooꝑtꝰ ꝓpter vere
cundiā ꝛ ꝑiculū ꝯfeſſoris mulierē reſpiciētis
iuuenē. Manꝰ dextera ꝑforata ſigt ꝙ de bo
no iuſto facias elemoſynas. Siniſtra ad re/
ſtituendū vſuras furta ꝛc. Duo pedes claua
ti ſignant duos pedes q̄b ambulamus ꝛ ſu/
ſtentamur.dexter eſt cōio ſpūalis.ſiniſter ci/
bus corꝑalis.dexter clauat deuotiōe.ſiniſter
abſtinētia. Apertio lateris ſignat aꝑtionem
cordis ad remittendū iniurias.ꝛ parcēdū in
imicis ꝛ peccātib in te. Ecce rō moralis q̄re
voluit mori in cruce. Jō ait apl'us. Qui xp̄i
ſūt carnē ſuā crucifixerunt cū viciis ꝛ ꝯcupi
ſcentiis.ad Gal.v. Et ꝙ ſit h̄ neceſſariū. patȝ
qꝛ dt xp̄s.q̄ nō baiulat ſuā crucē.q̄ dr a cruci
ando. Ecce pnia.ꝛ venit poſt me.nō pōt meꝰ
eſſe diſcipulus Lu.xiiij. Ecce q̄re dt thema.
Factꝰ eſt ꝑ nobis.ſ.noſtra redēptiōe ꝛ mora/
li inſtructōe.obediēs vſq; ad mortē. n̄ gladii
nō p̄cipicii nec lapidatōis.nec potōis ſ; mor
tem crucis

¶ De ſancto Matheo apl'o ꝛ euāgeliſta

N On ueni uocare
n iuſtos ſ; pctōres. Mat.ix. Textua/
liter i euāgelio ſtatim lecto officiali
ter habet v̄bū iſtud. Feſtū hodiernū eſt ma/
gnum ſi vultis cogitare ꝑſonā.qꝛ apl's ꝛ euā
geliſta p̄mꝰ ꝛ martyr glioſus.qꝛ de apl'o ꝑ ſe
fit feſtū.ꝛ de euāgeliſta ꝑ ſe.ꝛ de martyre ꝑ ſe.
Ergo iſte tres cauſe ſit ꝯiuncte magnū feſtū
faciūt. Jta etiam d eo erit ſermo nr̄. Salute
tur v̄go Maria.ꝛc. Verbum ꝓpoſitū eſt dn̄i
nr̄i Jhu xp̄i dicēris. Nō veni vocare ꝛc. Nō
p̄ma facie iā poteſtis videre ꝙ iſtud v̄bū ha/
bet difficultatē ꝙ xp̄s q̄ plꝰ diligit bonos ꝛ iu
ſtos q̄ malos ꝛ pctōres di. Nō veni vocare
ꝛc. Jdeo indiget declaratione. ꝛ ſic intrabi/
mus declarādo materiā p̄dicandā. Nō au
dite. Talē differentiā inuenio inter iuſtum ꝛ
pctōrem.ſicut int eſſe ꝓpe vel circa deū ꝛ lon
ge a deo. Juſtꝰ bonꝰ ꝛ timēs deū ita eſt ꝓpe do

ꝙ nihil creatū eſt ſibi ꝓpinquiꝰ. nō tunica nec
camiſia nec pellꝭ. magꝭ ꝓprie eſt deꝰ. Et q̄tum
ad intellectū. qꝛ ſicut aer in meridie ē ꝓpe lumē
qꝛ totꝰ eſt illuminatꝰ a ſole. Ita deꝰ eſt ꝓpe itel
lectū iuſti ⁊ boni ꝑ illuſtratōꝫ ipꝫ illuminan
do qꝛ totꝰ eſt plenꝰ diuitate nec dimittit ibi te
nebrā errorꝫ. nec vſturā falſaꝝ opinionū. intā
tum ꝙ nō ſolū iuſti dicūt lumioſi ſꝫ lux. Era
tis aliqn̄ tenebre. nūc āt lux in dn̄o. Ephe. v.
Itē Math. v. Vos eſtiſ lux mūdi. Itē eſt ꝓpe
volūtatē ꝑ dilectionē caritatiuā. qꝛ ſic videtꝫ
ignē circa ferrū ignitū. ita volūtas iuſti ē in/
flāmata diuitate ad diligēdū deū ſuꝑ oīa.
⁊ ꝓxim ſicut ſeipm. Deꝰ caritas eſt. ⁊ q̄ manet
in caritate in deo manet ⁊ deꝰ in eo. i. Io. iiij.
Item eſt deꝰ ꝓpe iuſtū q̄tū ad vitā ꝑ honeſtā
ꝯuerſatōꝫ. qꝛ ſicut pannꝰ coloratꝰ eſt ꝓpe tuni
cam ſeu colorē. ita ꝑſona iuſta eſt tincta ſeu
colorata ſanctitate coram deo. oculꝭ humi/
libꝫ. in aurībꝫ audiēdo que dei ſunt. in mābꝫ
extēdendo in orōe. in gutture ꝑ tempantiam
in corꝑe ipm affligēdo. in memoria paſſionis
xp̄i. Pꝫ ꝙ ꝑſona iuſta tincta eſt. ⁊c̄. Tu in no
bis es dn̄e ⁊ nomē ſanctū tuū inuocatum eſt
ſuꝑ nos. Hiere. xiiij. Ecce quō ꝑſona iuſta ē
ꝓpe deū. Iō dꝫ dic̄. Prope eſt dn̄s oībꝫ in
uocātibꝫ eū. oībꝫ inuocātibꝫ eum in veritate.
p̄s. cxliiij. Sꝫ ꝑſona peccatrix ⁊ iniuſta ē lō/
ge a deo. nō diſtātia locali. qꝛ ſi ſic ſtati ꝑſona
annihilaretꝰ. ſꝫ dꝛ diſtare a pctōre dr̄a forma/
li. qꝛ ſic dꝛ de duobꝫ pānis etiā ꝯiūctis. ſi vnꝰ
ſit ſubtilꝭ ⁊ alter ſit rudis. illi dicūt diſtare. nō
localiꝭ ſꝫ formaliꝭ. Sic eſt de deo ⁊ pctōre. ꝑ
pter differentiā intꝫ tantā ſanctitatē ⁊ tātam
iniq̄tatē. Iō dꝫ. p̄s. cxviij. Lōge a pctōribus
ſolꝰ. i. Ihs. qꝛ iuſtificatōnes eiꝰ. ſ. ſanctitates
tuas nō exq̄ſierūt. Pꝫ ḡ quō iuſti ſūt ꝓpe deū.
⁊ pctōres diſtātes a deo. Nō claꝝ eſt ꝙ q̄ eſt
ꝓpe nō vocatꝰ. ſꝫ ille q̄ diſtat vocatꝰ. Propt h̄
dicebat xp̄s. Nō veni vocare iuſtos. rō qꝛ iā
ſūt mecū. lꝫ venerit eos ſaluare ſi ꝑſeuerāt. ſꝫ
pctōres vt. ſ. ꝯuertātꝰ. Pꝫ thema. Iſtō thema
generale approꝑando btō matheo aplō. ⁊c̄. i/
uenio ꝙ btūs matheꝰ euāgeliſta añ ſuā ꝯuer
ſionē erat lōge a deo. qꝛ erat iniuſtꝰ ⁊ magnꝰ
pctōꝛ. Iō fuit vocatꝰ a deo di. Veni ſeq̄re me.
Circa eiꝰ vocatōꝫ de btō matheo declarāda
ſunt quattuor

Primo ſua vocatio gratioſa

Scdō inuitatio fructuoſa

Tertio opatio ꝓtuoſa

Quarto ꝑfectio glorioſa

Quantū ad p̄mū. Modꝰ ſue ꝯuerſionis ⁊ vo
catōnis fuit gratioſus. Queſiui q̄t officia ha
bebat beatꝰ Matheꝰ. Et inueni ꝙ tria offi/
cia habebat mala in h̄ mūdo. ſ. Officiū peri/
culoſum. Officiū criminoſum. Officiū odi/
oſum. Officiū ꝑiculoſum eſt officiuꝫ fene
ratoris. qđ ipe habebat. Nam in ciuitate ca/
pharnaū q̄ ē maritima tenebat tabulaꝫ ſiue
mēſam cambij. Officiū eſt anime ꝑiculoſum
tractare tātas pecunias. qꝛ ſic q̄ tractat oleū
carbones vel picem inquinatꝰ ab eis. Ita q̄
tractat pecunias. Ꝓpter h̄ dicit ſcriptura.
Qui tetigerit picem inquinabitꝰ ab ea. Ecci.
xiij. Pix dꝛ moneta. Rō. qꝛ multas nigredies
dimittit in aīa tractantiū pecuniā. Primo i
cogitatione. Scdō in tpis ꝑditōe ⁊ negocio
rum occupatiōe. In ſignū huiꝰ moneta ſiue
ſit aurea ſiue argentea quādo tractatꝰ dimit/
tit maculas nigras in manu hoīs. quia raro
eſt q̄n feneratores faciant fraudes. ⁊c̄. Se
cundū erat criminoſum. qꝛ erat vſurariꝰ. Ita
dicit Beda. ꝙ poſt ꝯuerſionē diſtribuit ꝓpria
qui rapere ſolebat aliena. ſ. ꝑ vſuras. Dicatur
quō mutuabat. x. p. xij. Et ſic de alijs ſpēbus
vſure. ſm qđ requiritur. ſ. emere plꝰ ⁊ vēdere
ꝓpter expectationē minus. Itē mutuādo ſu
per poſſeſſiones. recipiēdo fructꝰ. ſic faciunt
multi. ⁊ excuſant ſe dicendo falſe ꝙ eccleſia ꝑ
mittit. ⁊c̄. Iſtud eſt ꝯ̄ diuinā ordinationem q̄
vult ꝙ oēs creature libere miniſtrēt ⁊ com
municent illa q̄ deꝰ cōicauit eis vt patet de ſo
le q̄ cōmunicat lumē a deo ſibi cōmunicatuꝫ
ꝯ̄ tenebras. ⁊ calorē ꝯ̄ frigus. ⁊ influentiaꝫ ad
fructificandū. Idē de igne q̄ cōicat ſuā clari/
tatem ⁊ caliditatē. Idē de aere ad reſpirādū
⁊ de aqua ad lauandū ⁊ piſces capiendū. ter/
ra plantas. ⁊c̄. Si ḡ creature irrōnales com
municāt. q̄to magis nos. Iō magnū pctūm
eſt in vſurarijs. Ecce officium criminoſum.
Sꝫ ille q̄ libere ⁊ ſine vſura accomodat. iu/
ſtus eſt vt dꝛ ꝓpha. Vir q̄ ad vſurā nō acco
modauerit iuſtꝰ eſt. Ezech. xviij. Tertium
officiū erat odioſum ⁊ tedioſum. qꝛ erat teo/
lonarius in ciuitate capharnaū colligens iu
ra impatoris. Iō dꝛ teolonarius. i. publica/
nus. qꝛ tenebat officiū publicum teolonarij.
Iſtud officiū eſt tedioſum ⁊ odioſum. qꝛ ali/
quotiēs tales faciūt magnas iniurias ex po
teſtate quam habēt. Ex iſta rōne Iohannes
baptiſta ad quē venerunt publicani dicētes
Quid faciemus vt ſalui ſimus. Reſpōdit be
atus Iohannes. Nihil aliud q̄ quod cōſti/

cutū eſt vob faciatꝭ. Lu.iij. Ex his trib⁹ offi
cijs btūs Mathe⁹ diſtabat a dō ꝑ tres magſ
dietas. ſꝫ audite quō fuit vocat⁹ ⁊ fuit ſextus
qꝛ iā habebat qnqꝫ alios vocatos. Cuꝫ xp̄s
trāſiret iuxta mare galilee ⁊ btūs Mathe⁹ ſe
deret ad mēſam cambij i domo ſua magͣ quā
habebat corā mari i negocijs occupat⁹. Di-
cat᷑ practice ꝺ negocijs campſoꝝ pecuīas col
ligentiū. ⁊ xp̄s ſtetit ⁊ vidit publicanū noīe
leui inuolutū in negocijs. ⁊c. q̇ nec ꝺ deo nec
de aīa ſua poſſat cogitare. Et xp̄s vidit. i. attē
te reſpexit. Et btūs Mathe⁹ dei ordinatōne
eleuatꝭ ocul' vidit xp̄m corā ſe quē nō cogno-
ſcebat. ſꝫ tāta erat reuerētia ⁊ maieſtas ſue ſā-
ctitatis ꝙ mathe⁹ admirādo reſpiciebat eum
Ad quē xp̄s ait. Ueni ⁊ ſeq̄re me. Subito
ꝟtute diuīa ſic xp̄s ꝓtulit iſta ꝟba radi⁹ clari-
tatis illumīauit ei⁹ mentē. ⁊ cognouit xp̄m
veꝝ meſſiā eſſe. ⁊ coꝛ adꝯtritoꝫ pctoꝝ. di. Ec
ce ego dn̄e qꝛ vocaſti me. j. Re. iij. Subito re
lictis om̄ib⁹ ſecut⁹ eſt eū. dimittēs libros ⁊ cō
putū ⁊c. Nō dictat ꝙ dixit xp̄o. Dn̄e regrati-
oꝛ vob ꝙ vultꝭ me in diſcipl'um ⁊c. Poteſtis
credere ꝙ xp̄s dixit. Uade ⁊ fac ratione ꝺ te.
Redde rōnem ⁊ cōputū dn̄is. ⁊ habeas diffi
nitionē. ⁊ recipe qꝺ mutuaſti ſine vſurꝭ. nul-
lo mō recipias niſi ſortē ꝓncipalē. debetꝭ cre
dere ꝙ fecit ꝑconizari. ſi tenebat᷑ alicui quō-
cūqꝫ ꝑ vſurā vel iniuſticiā qꝺ ſatiſfaceret om
nib⁹. Iſte eſt mod⁹ ſatiſfaciēdi vſurarioꝝ pu-
blicoꝝ. ſec⁹ de ſecretis q̇ ſecrete dn̄t reſtituere
Qui vult intrare padiſum oportet ſic ſatiſfa
cere. Nō eī dimittit᷑ pctm̄ niſi reſtituat᷑ ab-
latū. Regula eſt iuriſtaꝝ. xiiij. q. vj. Si res. ⁊
theologoꝝ. Nō decipiamī dicendo. Ego po
nam in teſtamēto. ⁊c. Dicat᷑ ꝯ illos q̇ dicunt.
Si reſtituerē oporteret me minuere ꝺ ſtatu
Itē. de q̇ hereditarē filios. ⁊c. Nō oportꝫ ſer-
uare pecunias vt poma vl' malogranata q̄ re
ſpicitꝭ ne ſint maculata ⁊ putrida. ⁊c. Ita de
betis vos facere qn̄ recipitis florenū vel alia
bona debetis reſpicere eū. dicēdo. videam⁹
ſi eſt h̄ vermis vſure vel macula de furto. ⁊ ꝑ
ſ̄ciatur reſtituēdo. al's corrūpet alias. ⁊c. Et
nō dubitetꝭ qꝛ nihil deficiet vob. Ideo dixit
Dd. Iunioꝛ fui eteni ſenui. ⁊ nō vidi iuſtum
derelictū. nec ſemē ei⁹ q̄rens panē. Sꝫ ꝺ vſu
rario dt ibidē. Uidi impiū ſuperexaltatū ⁊ ele-
uatū ſic cedros libani. Et trāſiui ⁊ ecce non
erat. q̄ſiui eū ⁊ n̄ eſt inuent⁹ loc⁹ ei⁹. ps. xxxvj.
¶ Quantū ad ſcd̄m. ſ. ꝺ inuitatōe fructuoſa
Dicat᷑ quō poſtq̄ʒ omia reſtituit remāſit ſibi
dom⁹ ⁊ aliq̄ moneta de bono iuſto. ⁊ voluit
facere xp̄o magnū ꝯuiuium vt faciūt r̄ligioſi
qn̄ intrāt ordinē ⁊c. De iſto ꝯuiuio habet᷑ Lu
ce. v. Et fec̄ ei ꝯuiuiū magnū leui i domo ſua
Cognomē btī mathei erat leui. Dicat᷑ ꝑcti-
ca iſti⁹ ꝯuiuij. Dic̄ text⁹ Lu. v. Et erat turba
multa publicanoꝝ ⁊ alioꝝ q̇ cū illis erāt diſ-
cumbētes. Intētio beati matthei fuit vt illi
etiā ꝯuerterent᷑. Iſtā rōem ponit be. Hieroni.
Cogitabat beat⁹ mathe⁹. Si me ꝯuertit qui
erā ita inuolut⁹. etiā ꝯuertet iſtos. Dicat᷑ quō
ordinatū fuit a xp̄o vt ianue eſſent apte ⁊ apo
ſtoli ſederēt circa portas. Et xp̄s int᷑ publi-
canos dixit ꝟſi⁹m. Oculi oīum ⁊c. ⁊ poſuit ſe
ad mēſam cū eis. Tūc fuit ꝯpleta illa ꝓphetia
Can. ij. Sic mal⁹. i. pomū. int᷑ ligna ſiluaꝝ. ſ.
infructuoſa. ſic dilect⁹ me⁹ int᷑ filios Et facto
interuallo int᷑ cibū ⁊ cibū. vt fit i magnis cō
uiuijs. xp̄s q̄ſi ꝑ modū lectōis dicebat. Nō
audite q̄ꝫtū deberem⁹ deū laudare q̇ tāta fec̄
ad ſuitiū hoim. ſ. oīa aīalia ⁊ oēs fruct⁹ Et il
li pctōres attēdebāt. ⁊ cū ꝓmo riderēt. incipi
ebant flere ⁊c. Idē poſtq̄ʒ comederūt cibum
aſſatū dixit xp̄s. Nō cogitate ſi iſte eſce coꝛ-
ruptibiles dant tantū ſaporē ⁊c. q̇d debꝫ eſſe
de cibis incorruptibilib⁹ celi. qꝛ qn̄ rex dat
ſuis ſuitorib⁹ taꝫ ſapidas eſcas. q̄les ſunt il-
le eſce quas ipe retinet ꝑ ſe. Ita de deo. et de
illis publicanis ꝯuertebant᷑ multi et flebant
Idem poſtq̄ʒ comederūt coctū in aqua. In
tantū ꝙ credit᷑ ꝙ om̄s illi fuerūt ꝯuerſi Tan
ta erat ꝟt⁹ ꝟboꝝ xp̄i. Et cū iam eſſent quaſi ī
fine prandij. videtes phariſei qꝛ porte erant
aperte. ⁊ dicebāt diſcipulis e⁹. qꝛ comedebāt
circa portā. Quare māducat mgr̄ vr̄ cū pu-
blicanis ⁊ pctōrib⁹. ac ſi diceret. h̄ patet q̄lis
ipe eſt. Dicas mihi cū q̇ vadis. ⁊ dicā tibi q̇d
facis. Hoc audiēs xp̄s vocauit eos ad ſe Et
ipi inflati fuerūt corā eo dicētes. Quid vultꝭ
Dixit xp̄s. Dicatꝭ mihi qn̄ in aliq̄ ciuitate ſūt
multi ſani ⁊ multi infirmi. q̇ indigēt medico
ſani vel infirmi. Et illi intelligētes noluerūt
r̄ndere. Et xp̄s. Nō vultis r̄ndere. ego dicaꝫ
vobis. Non op⁹ eſt valentib⁹ medic⁹. ſꝫ male
habentib⁹ Ille erat infirm⁹ ꝑ ſupbiā. ⁊ modo
curat⁹ eſt. ⁊ ille ꝑ auariciaꝫ. Et ſic de alijs. Nō
ait Aug⁹. Magn⁹ de celo ad nos venit me-
dicus. qꝛ magn⁹ ꝑ totū mundū iacebat egro
tus. Tūc dixit. Non veni vocare iuſtos. ſed
peccatores. Et iudei ꝯfuſi receſſerūt. Patet ꝙ
inuitatio fructuoſa. qꝛ ex q̇ ipe fuit cōuerſus.
laborauit vt ꝯuerteret alios. Moralit᷑ hēm⁹

hic doctrinā quō q̄libet nr̄m debȝ curare. ſi
eſt in via ſaluationis de familia de ancill᷑. vir
de vxore. ⁊ ecōuerſo. De familia vt ꝯfiteāt et
cōmunicēt in paſca. vt audiāt miſſas. ſermo
nes. ne opent̄ in diebꝫ feſtiuis. Si q̄s ſuorū
⁊ maxime domeſticoꝝ curā nō hȝ. fidē nega
uit. ⁊ eſt infideli deterior. p̄ma Thymoth. v.
¶ Quātū ad tertiū. ſ. actū virtuoſū ſiue ope
rationem v̄tuoſam. ſ. de opibꝫ q̄ fecit poſtq̄m
fuit ꝯuerſus. Dicat̄ quō pꝰ xp̄i reſurrectionē
aſcēſionē. ⁊ ſp̄ūſſancti miſſionē. apl̄i diuiſert
ſibi mundū ad p̄dicandū ꝯuertendū hoīeſ
⁊c̄. Et beatꝰ Matheus iuit in ethyopiam p̄/
dicando ⁊ miracula faciādo. illuminādo ce/
cos. Et ſic de alijs. Et multas gentes cōuer
tebat ad xp̄m. Ecce actꝰ v̄tuoſus ſiue oꝑatio
virtuoſa. Dicat̄ quō ſemel dum ip̄e p̄dicaret
fuit factꝰ magnꝰ tumultꝰ ⁊ planctꝰ in populo
de morte filij regis vnigeniti. ⁊c̄. Et dum ſe/
pultura pararet̄ q̄dam xp̄ianꝰ. ſ. ille eunuchꝰ
quē Philippus baptizauit. vt habet̄ Actuū.
viij. iuit ad regē dicēs ſibi q̄ vnus ſanctꝰ vir
erat in ciuitate qui poſſet reſuſcitare. ⁊c̄. Di/
catur miraculū vt habet̄ in hiſtoria ⁊ fuit cō
pleta ꝓphetia. Unū vocaui eum. ⁊ bn̄dixi ei.
⁊ multiplicaui eū. Iſa. lj. Si vis dicere mo
raliter ꝑ queſtionē que fuit cauſa q̄ beatꝰ ma
theꝰ ſolꝰ ꝯuertit tantā gentē. ſ. totā ethyopiaȝ
⁊ egyptum. ⁊ cū modo ſint tot predicatores.
que eſt cauſa q̄ non ꝯuertimꝰ paucos iude/
os q̄ hic ſunt nobiſcū. ⁊c̄. Dicat̄ quō apoſto/
li habuerūt ſanctā vitam ⁊ bonā doctrinam
⁊ nihil aliud voluerūt niſi honorē dei ⁊ ſalu/
tem animaꝝ. Ideo dicebat apl̄s. Habētes
alimenta ⁊ q̄bus tegamur his ꝯtenti ſumus
p̄ma ad Thimo. vj. Nō deficimꝰ in vita. q̄
nolunt quolibet die audire homīes miracl̄a
ſanctoꝝ. ⁊c̄. nec bonā doctrinā. niſi tm̄ poeta
rum. ⁊c̄. nec curamꝰ de ſalute animaꝝ. niſi de
rebus ⁊ familiaribꝫ. ⁊c̄. Idem de clericiſ ven/
dentibꝫ ſacramenta. Jō nō ſolū infideles nō
ꝯuertunt̄. imo fideles ꝑuertunt̄ ⁊ ꝑdūt fideȝ.
Ideo apl̄s. Om̄es que ſua ſunt q̄runt. nō q̄
Jhu xp̄i. ad Phil᷑. ij. ¶ Quantū ad quartuȝ
ſcȝ de ꝑfectione glorioſa. Nam martyriſatuſ
fuit ꝓ defenſione cuiuſdā monialis. Primū
monaſterium qō ego legi fuit iſtud qō bea/
tus Matheꝰ inſtituit. Dicat̄ quō poſtq̄ con
uertit illā terrā mortuꝰ fuit rex quē ip̄e cōuer
terat. cuiꝰ filia noīe Ephigenia fuerat cū ali/
is virginibꝫ ſacro velamine dō dedicata. Et
rex patri ſuccedens alienigena voluit illā in

vxorem habere. Dicat̄ hiſtoria. ⁊ quomodō
fuit dictū regi q̄ ip̄e nūq̄ h̄ret eaȝ niſi ꝑ apo
ſtolum matheū. q̄ ille erat p̄or earū. ꝓpter qō
rex vocauit eū dicēs. q̄ induceret eā ad ma/
trimoniū. Tunc beatꝰ matheꝰ cogitauit. Si
ego dico mō ſibi ⁊c. īterficiet me. ⁊ meū mar
tyriū nō erit notoriū. ⁊c. Jō dixit regi q̄ ī do
minica ſequēti eſſet ī officio ⁊ ip̄e cōmēdaret
ibi matrimoniū. Ita ⁊ factū eſt. In dn̄ica ſe/
quēti apl̄s dixit quō matrimoniū erat ſctm̄.
⁊ a deo inſtitutū in ꝑadiſo terreſtri. Secun/
do fuit honoratū ꝑ xp̄um in p̄mordijs mira
culoꝝ. Tertio q̄ ex eo implet̄ cathedre. ⁊c. ſ.
celi. Quarto eſt ꝯſeruatiuū humane nature.
Itē xp̄s voluit vt mater ſua h̄ret ſpōſum ⁊c
Sȝ dixit poſt. q̄ ſicut eſſet ꝓditor q̄ ſponſaȝ
regis vellet in vxorē. Nota hic bn̄ in legēda
⁊ ex h̄ beatꝰ Matheꝰ fuit lācea ꝑcuſſus ⁊ mar
tyrizatus. Dicat̄ qō peccatū eſt cū moniali/
bus ⁊ clericis ꝓpter ſacrilegium. Dicat̄ ſimi/
litudo de ſancto ſepulcro ſi ꝓijceretur ī latri/
nam eſſet maius pctm̄ q̄ ſi oīa ſepulcra ſan/
ctoꝝ ꝓijcerent̄

¶ De ſancto Michaele archangelo:

¶ Sermo

Videte ne cōtem natis vnū ex his. Math. xviij. te
xtualiter ⁊ in euangelio hodierno
officialiter ſcribitur verbuȝ iſtud. Scdm̄ q̄
feſtum p̄ſens ⁊ ſolennitas eſt beati michaeliſ
archangeli ⁊ omniū angelorum. ita erit ⁊ ſer
mo. Si placet deo habebimus multas bo/
nas doctrinas ſpeculatiuas ꝓ noſtra cōſola
tione. ⁊ bonas informationes ꝓ noſtra infor
matione. Sed p̄mo ſalutet̄ v̄go Maria ⁊c.
Solennitas ⁊ feſtum hodiernū habȝ nomē
⁊ titulum ſpeciale. et habet officium genera
le. quia dicitur ſancti Michaelis. Ratio eſt.
quia inter omnes ſanctos angelos celi q̄ de
ſcendunt in hunc mundum ad procurāduȝ
noſtrum bonū ⁊ ſaluationem maior eſt Mi
chael. Non q̄ ſit maior omnibus angelis ce
li. quia ſunt plus q̄ mille milia maiores. Nā
ipſe eſt de tertio ordine. et habet ſupra ſe po/
teſtates. virtutes. et dominationes. thronos
cherubin ⁊ ſeraphin. qui non mittuntur ad
nos. Quia dicit ſanctus Thomas prima ꝑ/
te. queſtione. cxij. articulo. ij. q̄ non omnes
angeli mittuntur. quia dicit. ſimpliciter di/
cendum eſt q̄ ſuperiores angeli nunq̄ ad ex
terius miniſterium mittuntur. ſȝ vt ibidem

dicꝰ ſolū de tribꝰ ordinibꝰ inferioribꝰ.ſ. anglo
rū ad ꝓcurādū bonū cuiuſlibet ꝑſone i ꝑticu
lari. Archanglorꝝ ad ꝓcurādū bonū cōitatis
Nā ꝗlibet villa.ciuitas.caſtꝝ.hꝫ vnū i cuſto
dia. De tertio ordīe.ſ.ꝑncipatꝰ mittūt ad ꝓcu
randū bonū regnorꝝ.ꝓninciarꝝ.⁊ regionū.qꝛ
ꝗlibet regnū.ꝓuincia ſeu regio hꝫ vnū.⁊ de
iſtis michael ē maior. Propť h̄ dico.ꝙ ꝺ illiſ
ꝗ ad nos mittūť ipe eſt maior ⁊ ꝑnceps. Au
toritas. Ecce michael vnꝰ de ꝑncipibꝰ ꝑmis
venit in adiutoriū meū. Dañ.x. Verbū eſt ec
cleſie. Propť h̄ dico.ꝙ iſtud feſtū hꝫ titulū ⁊
nomē ſpēale.ſꝫ hꝫ officiū generale.qꝛ ſic̄ de oi
bus ſanctꝭ fit feſtū generale ꝑma die nouēbꝛꝭ
ita hodie fit feſtū ⁊ ſolēnitas oim ſctōꝝ ange
loꝝ.qꝛ lꝫ nō oēs deſcēdāt h̄ ad nos. tñ oēs
ꝓcurāt nob̄ nr̄am ſalutē. Oēs ſūt admiſtra
torij ſpūs i miſteriū miſſi ꝓpť eos ꝗ heredita
tem capiūt ſalutꝭ.ad Heb.j. Nota.admiſtra/
torij.ſ.honorꝭ dei.i miſteriū miſſi. Dicerꝫ ali
ꝗs.ꝫ oēs mittūť. Dico ꝙ ſic iſto mō.qꝛ qñ
deꝰ vult nob̄ aliꝗd reuelare ſeu itimare.ꝑmo
reuelat illō cherubinis.⁊ illi reuelāt illud ſe/
raphinis.⁊ illi thronis.⁊ illi dñatōibꝰ ⁊ illi ꝟ
tutibꝰ.⁊ illi poteſtatibꝰ.⁊ ſic oēs mittūť.ſꝫ nō
oēs veniūt in hūc mōm.ꝫ licet habeat nom̄
⁊ titulū ſpēale.hꝫ tñ officiū generale. Auctas
ꝗ hodie in modū cātilene cantať i eccia. Col
laudamꝰ venerātes oēs celi milites.ſꝫ preci
pue ꝑmates celeſtꝭ exercitꝰ Michaelē in vir
tute ꝯterentē zabulon.i.diabolū.ꝓpť qō dic̄
thema. Videre ne ꝯtēnatis vnū ex his.ſcꝫ ſe/
gregādo ab officio eccie.q.d.xp̄s pape ⁊ p̄la/
tis clericis ⁊ religioſis ⁊ ſecularibꝰ Videte ne
ꝯtē.⁊c̄. Pꝫ thema.⁊ ſū in materia p̄dicanda.
Inueni i ſacra ſcp̄tura ꝙ ſex vtilitates hēmꝰ
a ſctis angel̄. Iō nō eſt aliꝗs expellēdꝰ ab offi
cio ecclie. Nā in h̄ mūdo

¶ Per angelos ſumꝰ ꝯ demones defenſati.
¶ Per angelos ſumꝰ in tēptatiōibꝰ ꝯſolati
¶ Per anglos ſumꝰ ad verā pniam ꝓuocati
¶ Per angelos ſumꝰ in fide xp̄iana ꝯfortati
¶ Per angelos ſumꝰ corā deo aduocati
¶ Per angelos ſumꝰ in celo feſtiuati
¶ Per angelos erimꝰ ad gl̄am portati

Dico ꝑmo ꝙ ꝑ ſctōs anglos ſumꝰ in h̄ mūdo
ꝯ demones defenſi. Bñ eſt nobis neceſſariū
Rō.qꝛ nos nō poſſumꝰ videre demones ini/
micos nr̄os.quia velū carnis impedit. quo
amoto videnť ab aīa.⁊ mirať. Sꝫ ipi inimi/
ci vident nos.ſtant in domibꝰ.in vijs.⁊c̄. Et
niſi haberemꝰ angelos defenſores deſtruerēt
nos.ſtatim qñ creatura naſciť ab eis ſuffoca
retur ne haberet baptiſmum. Idē qñ peccat
ne faceret pniam.ſed angelꝰ bonus defendit.
Itē qñ creatura facit aliqō bonum.vt orare
miſſam celebrare.p̄dicare. ⁊ ſil̄ia.deſtrueret
creaturā ſtatim niſi boni angeli nos defende
rent ꝗ in oībꝰ opibꝰ ⁊ vijs nos ꝓtegāt. Nā
ꝺt beatꝰ Tho.in ꝑma pte.q.cxiij.ar.j.i corpe
vbi querit.vtꝝ hoīes impugneť a demonibꝰ
ꝙ demones impugnāt hoīes.⁊ eſt ꝯtinuum
bellū inter hoīes ⁊ demones. Iuxta illō apl̄i
ad Eph̄.vj. Nō eſt nobis colluctatio aduer/
ſus carnē ⁊ ſanguinē.ſꝫ aduerſus principes ⁊
poteſtates.aduerſus mūdi rectores tenebra
rum harꝝ ꝯ ſpiritalia neꝗtie in celeſtibꝰ. Vñ
circa impugnationē illā duo oꝫ ꝯſiderare.vt
ꝺt ibidem.ꝑmo ipam impugnationē.ſcd̄o i/
pugnationis ordinē. Impugnatio quidem
ipa ex demonū malicia ꝓcedit ꝗ ꝓpť inuidiā
ꝓfectū hoīm impedire nituť. ⁊ ꝓpter ſupbi
am ſil̄itudinē diuine poteſtatis ſibi vſurpāt
deputādo ſibi miniſtros determiatos ad ho
minū impugnatōꝫ.ſicꝫ angeli dō miniſtrant
in determiatis officijs ad hoīm ſalutē. Sed
ordo impugnatiōis ipſiꝰ eſt a deo ꝗ ordinate
nouit malis vti ad bona ea ordinādo. Sed
etiā angeloꝝ tam ipa cuſtodia ꝗꝫ ordo cuſto/
die reduciť ad deum ſic̄ ad ꝑmum auctorē.
Hec ille ibidē. Et ſic ꝗuis ꝑmittat nos deꝰ
temptari.tñ p̄bet auxiliū angeloꝝ.⁊ ideo re/
cte facit deꝰ vt dñs vel paſtor ꝗ habꝫ multas
oues in nemore ad cuſtodiendū.qbꝰ dat pa/
ſtores ⁊ canes ne a lupis deuorenť. Ita fecit
xp̄s ꝗ dicit. Ego ſum paſtor bonus ⁊ cogſco
oues meas.⁊ cognoſcūt me mee.⁊c̄. Joh̄.x.
Nos ꝟo ſumꝰ oues paſcētes in nemore huiꝰ
mūdi.⁊ deuoraremur a lupis inferni niſi xp̄ſ
mitteret ad nos paſtores.ſ.ſanctos angelos
qui cuſtodiūt regna.ꝓuincias.ciuitates.vil
las.caſtra.⁊ quālibet ꝑſonam i ꝑticulari. Vñ
ait Dauid. Angelis ſuis mādauit de te vt cu
ſtodiāt te in oībꝰ vijs tuis.ps.xc. Dicatur
practice.quō deꝰ p̄cipit angelis qñ mlier de/
bet parere xp̄s ꝗ oīa videt vocat vnū angl̄m
ſuo proprio noīe.vt ait Dauid.oībꝰ eis noīa
vocās. Nos neſcimꝰ niſi tria noīa angelorū.
ſcꝫ Michael. Gabriel. Raphael. Cui dic̄ Ec
ce vides talem mulierē tali hora pariet com
mitto tibi filium vel filiā.⁊c̄. Et angelꝰ rñdet
Dñe reputo mihi ad maximam gratiā ⁊ ho/
norem ꝙ cōmittitis mihi creaturā ad imagi
nem ⁊ ſimilitudinem veſtram factam.veſtro

ſanguīe redēptā. ꝛ h̄ hūano mō dicēdo eſt in
telligēdū. Et qñ naſcit̄ creatura. cit⁹ venit ī
manib⁹ āgl'i q̄ȝ obſtetricꝭ. Ex h̄ ſeq̄t̄ correlari
um. ꝙ nūq̄ȝ aliq̄ mulier ꝑit ſine obſtetrice. ſcȝ
anglo. q̄ nūq̄ȝ deſerit creaturā illā ȝ q̄uſq̄ȝ eſt ī
ꝑadiſo. vl' in inferno aut purgatorio. Nō di/
co ꝙ ſꝑ ſit pñs cū creat̄a. tñ ſꝑ eſt parat⁹ ad adiu
uandū creaturā. reſpiciēdo creaturā de celo
q̄d fac. q̄ vadit. Et vt dt be. Tho. j. ꝑ. q. cxiij.
ar. vj. Angel⁹ cuſtos dr̄ q̄nq̄ȝ deſerere eū quē
cuſtodit inq̄ȝtuȝ ꝑmittit ꝙ ſubdat̄ alicui tri/
bulatōi. nūq̄ȝ tñ totalit̄ eū dimittit. Et ſic in/
telligit̄. angel' ſuis. Et dt Hiero. q̄i declaran
do iſtā auctātē. Mag̃ eſt dignitas aīmaꝝ vt
vnaq̄q̄ȝ habeat ab ortu natiuitatꝭ anglm bo
nū ſibi ī cuſtodiā deputatū ꝛ delegatū. Nota
Mag̃ eſt dignitas aīaꝝ. Paſtor mltis ouib⁹
dat vnū paſtorē ad cuſtodiēdū. ꝛ nō cuilibet
vnū. ſȝ xp̄s cuilibet ꝑſone dat vnū angelū. et
cuilibet ciuitati. ꝛc̄. Dicat̄ ſi rex h̄ret oues vt
antiq̄⁹ reges ꝯſueuer̄t h̄re oues ꝛ vocarȝ du
os barones ꝛ milites vt irēt ad nem⁹ cuſtodi
re oues. ꝛc̄. quō indignaret̄ maiores. duces.
comites. ꝛ barones. ꝛ tñ maiores ſūt miores
angl'i celi q̄ȝ maiores reges t̄re. ꝛ tñ nō repu
tāt ſibi ad iniuriā veire ī nemore h⁹ mōi. imo
reputāt ſibi honorē. Videt̄ g̃ vob ſi dem⁹ fa/
cere feſtū d̄ eis. imo certe. Jō videte ne ꝯtem
natꝭ d̄ cuſtodia angloꝝ. Nota ſc̄m b. Tho. j. ꝑ
te. q. cxiij. ꝑ totū q̄d h̄ȝ. viij. ar. ¶ Dico ſc̄dō ꝙ
in nr̄is tēptatōib⁹ ꝑ ſcōs āglos ī tēptatiōib⁹
ꝯſolamur qñ aliq̄s demō tēptat aliquē d̄ ali
quo pctō. angel⁹ vidēs h̄ d̄ celo ſubito pl⁹ q̄ȝ
aq̄la deſcēdit. ñ tñ cogit creaturā vt faciat bo
nū nec malū. ſȝ dimittit ī libertate arbitrij. ſȝ
ꝯſiliat̄. Si dicat aliq̄s. ego ñ audio. ꝛc̄. Dica
tur ꝙ alia ē locutio āgloꝝ. ꝛ alia hoīum. ꝛ de
clarat. b. Tho. j. ꝑ. q. cvij. ar. j. q꞉ ex h̄ ꝙ vnus
angel⁹ ex ſua volūtate ordīat ſuū ꝯceptuȝ ad
manifeſtādū alteri. ꝛ ei māifeſtat. tūc dr̄ ei loq̄
ſine formatōe v̄boꝝ. vt ibidē ad lōgū d̄clarat
Et iō ait apl's. Si linguis hoīm loq̄r ꝛ āge/
loꝝ. j. Co. xiij. Hoīes loquūt̄ v̄bis formatꝭ in
aere. nō loquuntur ſic angl'i niſi aliquotiens
ex miraculo. vt v̄gini Marie fuit locut⁹ Ga/
briel ꝛ Danieli et thobie. ſȝ loquūt̄ cōiter. nō
ad hoīem. ſ. ad aures. ſȝ itra hoīem. ſ. ad ima/
ginatiōꝫ. q꞉ illā pñt imutare. vt d̄clarat btūs
Tho. j. pte. q. cxj. ar. iij. Ecce angel⁹ q̄ loq̄bat̄
in me. nō dt. ad me. Zach. j. ꝛ. ij. c. Verbi grā.
qñ angel⁹ mal⁹ dt tibi. Tu poſſes cōgregare
mag̃s diuitias ſi velles mutuare. x. florenos
ꝑ. xij. Jſta ē locutio dyaboli. ꝛ ſi aure cordis
attēdas. ſtati angel⁹ bon⁹ dt. O ſi fecerꝭ h̄ eſſet
vſura. ꝛ dānaberꝭ. q꞉ vſura nō itrat ꝑadiſum
Et mal⁹ angel⁹. Pones ī teſtam̄to. Et bon⁹.
Jnterim tu ibis ad infernū. q꞉ tu ñ habes ꝓ
poſitū ſatiſfaciēdi. ꝛc̄. Ois g̃ cogitatio bōa q̄
reſultit pctō ē locutio boni angl'i itra imagīa/
tionē. Auctas. Precedet te angel⁹ me⁹. añ ſcȝ
q̄ȝ cadas. Obſ̄ua eū ꝛ audi vocē ei⁹. ſ. q̄d di/
cet tibi. nec ꝯtēnendū putes. ſ. peccādo. q꞉ nō
dimittȝ te cū peccauerꝭ. ꝛ eſt nom̄ meū in illo
Exo. xxiij. Cogitate quō angel⁹ mal⁹ eſt ad ſi/
niſtrā vt te dānet. bon⁹ v̄o ad dexterā vt ſal/
uet. Pȝ g̃ quō in nr̄is tēptatōib⁹ ꝑ anglos ſu
mus ꝯſolati. g̃ videte ne ꝯtēnatis. ꝛc̄. ¶ Dico
tertio ꝙ ꝑ ſcōs anglos ad verā pñiam ſum⁹
ꝓuocati ꝛ ꝓuocamur. Ponat̄ ꝙ hō mag̃ꝭ ve/
lit in tēptatiōe ꝯſentire diabolo q̄ȝ anglo. ſic
multotiēs fit. Cogitate q̄lis v̄ecūdia ē anglo
bono. ac ſi vxor hñs pulcꝝ viꝝ iuuenē ꝛ bo/
nū. ꝛ tēptaret̄ corā viro ab ethyope nigro et
turpi. ꝛ vxor ꝯſentiret ei. dicēdo viro. Vada/
tis. q꞉ mag̃ꝭ volo iſtū. q̄lis ꝯfuſio eſſȝ viro. ma
ior deſpect⁹ fit anglo qñ hō ꝯſentit dyabolo.
ꝛc̄. q꞉ null⁹ dñs nec etiā rex ē aliq̄d r̄ſpectu e⁹
Nā xp̄s volēs laudare Johēm bap. dixit Jn
ter natos mu. nō ſur. ma. ioh̄e bap. Verūtñ q̄
minor eſt ī regno celoꝝ. maior eſt illo. Ma/
thei. xj. ꝛ Lu. vij. Ecce q̄lis excellētia. Cogita
te g̃ qñ ipo deſpecto hō fac pctm̄. dt. O q̄d fa
ciā de iſto ribaldo. ꝛ redit ad celū. verȝ tñ ex h̄
nō deſerit. imo ē parat⁹ bñ facere. ꝛc̄. ſȝ p⁹ pctūm
cōmiſſum luxurie vindicte vl' alia redit. q. d.
videbo ſi poto eū inclinare ad pñiam. ꝛ loq̄t̄
imagīatiōi dicēs. peccaſti. iō ꝯfitere. laua ani
mā tuā ꝛ fac pñiam. De h̄ figura legit̄. iij. Re.
xix. d̄ helya ambulāte ꝑ viā deſ̄tā beſtijs ple
nā. ꝛ dormiuit ſub vmbra iuniperi. ꝛ angelus
dñi tetigit eū ꝛ dixit illi. Surge comede. No
ta bñ textū ibidē. q꞉ pulcra ē hiſtoria. Nā he
lyas dormiēs in via ꝑiculoſa eſt pctōr. Pñs
vita nihil aliud eſt q̄ȝ via. vn⁹ vadit. ſ. ꝑ mor/
tem. ꝛ ali⁹ veīt. ſ. ꝑ natiuitatē. i. ibi morit̄ vn⁹
ſenex. ꝛ illic naſcit̄ vn⁹ puer Vbi ſūt q̄ erāt añ
mille annos. ꝛc̄. Jā ꝯpleuerūt viā. ꝛ via ē pe/
riculoſa. Et nūq̄d ꝑiculoſum eſſet mare in q̄
de q̄nq̄ȝ nauib⁹ vix euaderet vna ꝛc̄. Et pec/
cator dormit ñ cogitās offenſaȝ factā dō nec
ꝑiculū in q̄ eſt. ſȝ ridēdo. cātādo. ꝛ ſaltādo. va
dit ad infernum. Sȝ q̄d facit angel⁹ excitat
eū ꝑ cōpunctionē. ꝛc̄. Jnducēs ad penitenti
am. ꝯtritionē. cōfeſſionem. ſatiſfactionem. in

remiſſionē iniuriaꝝ.vt deꝰ ei remittat ꝛc̄. No
ta ꝓmo tetigit āgelꝰ helyā.i.pctōrē.ſ.per cōpū
ctionē nō ei expectat infirmitatē. Scḋo co/
medit helyas.i.pctōr edere dʒ.ſ. ꝑ eukariſtie
cōionē.qꝛ ſic̄ cibꝰ corꝑalꝰ ꝯfortat ad ābulādū
in hac vita.ita cibꝰ ſpūalꝰ.ꝛc̄. Tertio ābulauit
ꝑ ſatiſfactōʒ ꝛ male ſocietatꝭ vitatōʒ. Et i his
tribꝰ ꝓncipalꝰ ꝯſiſtit pnīa. Nō ꝑ anglm ꝓuoce
mur ad pnīaʒ auctas. Et ruerſus ē angelꝰ. q̄
ſcʒ receſſerat ꝓpt pctm̄.q̄ loq̄bat in me ꝛ ſuſci
tauit me q̄ſi virꝝ q̄ ſuſcitatꝰ de ſomno. ḡ videte
ne.ꝛc̄. Dico q̄rto ꝙ ꝑ ſctōs anglos i fiḋ xpi/
ana ſumꝰ informati. Fides ei xpiana eſt tāte
ſbtilitatꝭ altitudīs ꝛ ꝓfūditatꝭ.ꝙ itellectꝰ hu
manꝰ ꝑ ſe nō p̄t attingere ad itelligendū. Cre
dētia iudeoꝝ ꝛ phoꝝ ꝑ itellectū naturalē pōt
oñdi.ſ.ꝙ ē vnꝰ deꝰ.vnū ꝓmū ꝓncipiū.ꝛ ꝓma
cā.ꝛ ꝓmꝰ motor. Sʒ ꝙ ille vnꝰ deꝰ ſit pr̄ gene
rās.ꝛ filiꝰ genitꝰ.ꝛ ſpūſſcūs ſpiratꝰ.vt exēplifi
catꝰ in ſole.h̄ nō pōt ſciri i intellectu naturali.
Itē ꝙ deꝰ ꝓuideat oibꝰ creaturꝭ ꝛ aīalibꝰ.h̄ in
tellectꝰ p̄t itelligere.ſʒ ꝙ deꝰ ꝛ hō det ſe ad mā
ducandū i hoſtia ꝯſecrata.ñ ſufficit itellectuſ
nr̄. Iō req̄rit ꝙ a maiori itellectu iuuetꝰ.quē/
admodū intellectꝰ nr̄ iuuatꝰ ab angelꝰ q̄ clare
vidēt ſecretū trinitatꝭ. Intellectꝰ em̄ nr̄ eſt vt
lux ꝑue cādele.q̄ nō ſufficit ad legēdū ꝓmam
lr̄am.ſʒ qñ iuuatꝰ lumīe magni cerei videtꝰ op
time.ꝛ legitꝰ lr̄a ꝓma.ſ.myſteriȷ̄ trinitatꝭ ꝛ alio
rū articuloꝝ fidei.qñ lum̄ intellectꝰ nr̄i iuuatꝰ
lumīe intellectꝰ āgelici. Sic fuit ḋ ꝟgīe Ma
ria.q̄ lʒ crederꝫ anglō.tñ dixit. Quō fiet iſtḋ.
ꝛ itellectꝰ angelicꝰ itellectu marie applicatꝰ.di
cebat. Spūſſcūs ſuꝑueniet i te.ꝛc̄. Nota.ob
umbrabit tibi. Alie mlꝰieres ꝯcipiūt ad ardo
rē ſolꝭ.ſ.carnalꝭ ꝯcupīe.ſʒ ꝟgo Maria ꝯcepit ſi
ne ꝯcupiſcētia.qꝛ ſicut gñū formatꝰ itra auel/
lanā.ꝛc̄. Et ꝟgo illumiata dixit. Ecce ancilla
dñi.ꝛc. De iſta illumiatōe auctas. In iꝑa no
cte.ſ.cognitōis nr̄e obſcure. Ecce angelꝰ dñi
aſtitit.ſ.illumiando.ꝛ lumen refulſit i habita
culo.qñ hō itelligit di. O ḡtes deo.mō itelli/
go. Act.xij. Iō videte ne.ꝛc. ¶ Dico q̄nto ꝙ
ꝑ ſctōs anglos ſumꝰ corā dō aduocati. q̄ ſūt
nr̄i ꝓcuratores. Nā qñ aliq̄ mag̃ qō deducitꝰ
corā rege vel in curia regꝭ ꝯ aliquē miſerabi
lem ꝑſonā.rex ꝓuidit illi miſerabili ꝑſone de
notabili aduocato. Ita facit xp̄s. Alte in cu/
ria xp̄i deducitꝰ litigiūꝯ nos.ꝛ xp̄s ꝓuidʒ dās
nobis aduocatos ꝛ ꝓcuratores ſctōs anglos
ne coronā regni ꝑdamꝰ. Aduocāt em̄ ꝛ ꝓcu/
rāt ꝑ nob ꝓñtando bona q̄ facimꝰ, vt orōes,
ieiunia.ꝛ alias aſperitates pnīales.q̄ multū
placēt dō. Thob.xij. Qñ orabas cū lacrimiſ
ꝛ ſepeliebas mortuos ꝛ derelinq̄bas prādiū.
ego obtuli orōʒ tuā dño. ¶ Itē aliꝰ aduocāt ꝑ
nob.qꝛ ſi ex nr̄is pctis meremur punitionē
dicūt dño xp̄o. E dñe ſpectetꝭ adhuc.ꝛc. De
h̄ nota ꝑabolā xp̄i Lu.xiij.ḋ cultore vinee lo
quēte ꝑ ficulnea. Vinea vlꝰ ortꝰ xp̄i ē xp̄ianitas
in q̄ plantatꝰ arbor ſeu hō in die baptiſmi.ꝛc.
In ꝓmo āno.ſ.pueritie.dñs q̄rit fructuʒ.vt
ſciāt ſe ſigre.ꝛ dicere Pr̄ nr̄. Aue ma.ꝛ credo.
ſʒ nō inuenit.qꝛ vos male nutritis filios. In
ſcḋo āno a.xv.anno vſq̄ ad.xl.q̄ ḋr annꝰ iuuē
tutꝭ.q̄rit dñs fructū bone vite ꝛ pnīe.ſʒ nō i/
uenit niſi folia vanitatꝭ i ornamētꝭ.ꝛc. Nō ei
inuenit fructū bone vite. In tertio anno ſcʒ
ſenectutꝭ nō inuenit niſi folia.non pñt facere
pniam ieiunādo.ꝛc. Et xp̄s tūc vocat ortula
nū.i.anglm cuſtodē.di. Scinde eā vt q̄d ter
rā occupat.ꝛ mittatꝰ i ignē. At ille rñdens ḋr.
Dñe dimitte illā.ꝛ h̄ anno vſq̄ dū fodiā cir/
ca illā ꝛ mittā ſtercora. Fodit em̄ qñ dat ꝯpū
ctiōes. Et mittit ſtercora qñ reducit pctā ad
memoriā. Rigat qñ ex ꝯtritiōe fundūtꝰ lacrīe.
Ecce q̄lē aduocatū hēmꝰ. Iō videte ne ꝯtem
natꝭ.ꝛc. ¶ Sexta vtilitas ē.qꝛ ꝑ eos ſumꝰ in
celo feſtiuati. Ex amore quē hñt ad nos faci/
unt feſtū de nob.qñ facimꝰ aliq̄ḋ bonū opus
gaudēt ꝛ tripudiāt. Auto. Lu.xv. Dico vob
Gaudiuʒ eſt angelꝭ dei i celis ſuꝑ vno pctōre
pniam agēte. Nota.gaudiū eſt in celis. Tri/
plex eſt gradꝰ bonoꝝ. Primꝰ gradꝰ eſt bonorū
pnīe.que ꝓficiūt ꝑſone ꝑticulari.vt ieiunare.
orare.ꝛc. De iſto fit gaudiū in ordie angeloꝝ.
qꝛ quātūcūq̄ fiat ſecrete.angeli ſciūt ꝛ vidēt
totū.ꝛ dicunt ad inuicē. Vides illū qui ieiu
nat vel orat.vel ſe diſciplinat.ꝛc.gaudēt om
nes. ¶ Secūdꝰ gradꝰ bonoꝝ q̄ non ſolū ꝓfi/
ciūt ꝑſone ꝑticulari.ſʒ bono totꝰ cōitatis.vt
qñ rectores curāt magis de bono cōitatis q̄ꝫ
de ꝓprio. De h̄ fit feſtū in ordine archanglōꝝ
qñ vident ꝙ corrigūt pctā notoria. ¶ Terti
us gradꝰ bonoꝝ eſt.q̄ non ſolū reſpiciūt bōa
ꝑticularis cōitatis.ſed totꝰ regni.qñ reges ꝛ
conſiliariȷ̄ faciūt ſanctas ꝛ iuſtas ordinatio/
nes.ꝛc. De h̄ fit feſtū in ordine ꝓncipatuum.
Ecce quare dicit. Gaudium eſt angelis.ꝛc.
¶ Nota de oppoſito Iſaie.xxxiij. Ecce vidē/
tes.ſ.peccata noſtra.clamabunt.foris.angeli
pacis amare flebunt. Deteſtationem illā vo
cat fletum. ¶ Septima vtilitas eſt.ꝙ per
ſanctos angelos ad gloriam ſumus portati.

Dicať quõ qñ pſona q̃ tenuit bonã vitã mo
riť.exiſtēte ĩ articulo mortꝭ.angel⁹ diuinitus
miſſus p̄cedit exitũ ꝑpť demones aduenien
tes.ꝛ aſcēdentē cuſtodit inť aereas ptãtes.et
tandē ſecure introducit ĩ celũ. Exo.xxiij. Ec
ce ego mittã angelũ meũ q̃ p̄cedat te ꝛ cuſto
diat te ĩ via.ꝛ ĩtroducat ĩ locũ quē preparaui
Nota exemplũ Lu.xvj. Factũ eſt vt morere
tur mēdic⁹ꝛ portareť ab angel' in ſinũ abrahe
Sec⁹ ſi moriť ĩpenitēs. Pꝫ ğ quomõ eſt flē/
dũ feſtũ de eis. Jõ.videte ne ꝛc̃. Jõ do vob
vnũ bonũ ꝯſiliũ. Credo ꝙ q̃libet vr̃m hꝫ ali
quē ſanctũ in deuotõe cui fac orõem.ꝛ aliq̃ti
ens curãt paꝫ de vob ꝑpť pctã vr̃a. ſꝫ angel⁹
cuſtos nũq̃ꝫ deſerit. Jõ eſſet bonũ q̃libet ma
ne ꝛ ſero genib⁹ flexis dicere. Angele q̃ meuſ
es cuſtos pietate ſupna. Me tibi cõmiſſum
ſua.ſ.a mal' inclinatõib⁹.defende.ſ.a cunctis
impugnatõib⁹.guberna.ſ.in bonis oparõib⁹
Et ſic eos feſtiuãdo ꝛ orãdo ipi cũ dei adiu/
torio ꝓcurabũt bonũ nr̃m. Et habebim⁹ hic
dei grãm.ꝛ ĩ futuro glãm. Amen.

¶ De beato Franciſco

LUcerna fulgoris

illumiabit te. Lu.xj.ꝛ recitatũ ē ſtatĩ
in euangelio hodierno. Sermo nr̃
erit de vita illi⁹ glorioſiſſimi ꝯfeſſoris ꝛ amici
dei btĩ Franciſci. Et habebim⁹ de vita ſua
bonas doctrinas.ꝛc̃. Saluteť v̓go Maria.
Pro breui declaratõe h⁹ v̓bi ꝛ veniēdi ad ꝓ/
poſitũ.ſciendũ ꝙ ĩ ſcriptura ita ĩ veteri teſta/
mēto ſic̃ in nouo ſctĩ dei dicũť lucerne Rõ.qꝛ
ſicut ĩ lucerna ſũt tria.cera fragil'.q̃ liq̃ſcit ſta
tim ad ignē.ſcđo ligmē albũ.tertio lux clara.
Jta q̃libet pſona ſcã hꝫ iſta tria.corp⁹ fragile
qđ igne deuotõis liq̃ſcit in lacrimis. Scđo i
tus hñt aiam albã.clarã.innocētē.purificatã
a mal' cogitatõib⁹ q̃s expellũt.nõ hñt odium.
nec maliciã ꝯ ꝓximũ. Tertio hñt lucē gr̃e dei
ſine q̃ nõ eſſent ſctĩ.q̃ clarificat intellectuꝫ ad
cognoſcendũ deũ.ꝛ ſe ĩ miſeria h⁹ mundi.ad
calefaciendũ in bonis opib⁹. Ecce rõ q̃re pſo
na ſancta đr lucerna. Auctas. De⁹ em̃ pať lo/
quēs filio ſuo de Johe bap.dixit. Paraui lu
cernã.ſ. Johem baptiſtã.xp̄o meo. Etiã xp̄s
ſic vocauit eũ Joh.v. Jlle erat lucerna ardēſ
ꝛ lucēs.i.illuminãs. Pꝫ ğ rõe ꝛ auctate ꝙ ſcã
pſona đr lucerna.ꝛ ĩ iſto intellectu ꝑpoſui the
ma. Lucerna fulgoris illuminabit te.ꝛ loq̃ť
cuilibet pſone.religioſo.clerico.vel layco de/
uoto dicens. Lucerna ful,ꝛc̃, Nota ĩ ipo q̃n/
q̃ꝫ radios claritatꝭ a q̃b⁹ poſſum⁹ illuminari.
Et ſunt iſti.ſ.

¶ Paupt̃as apoſtolicalis
¶ Aſperitas penitentialis,
¶ Humilitas cordialis.
¶ Charitas diuinalis
¶ Firmitas ꝑpetualis

Dico p̄mo ꝙ beat⁹ Frãciſc⁹ dedit huic mđo
radiũ paupt̃atꝭ aplice.q̃ in h̄ ꝯſiſtit vt hõ oĩa
relinquat.vt ĩ euãgelio diſcipuli dixerũt. Ec
ce nos reliquim⁹ oĩa ꝛ ſecuti ſum⁹ te. Math.
xix. Sꝫ diceres. Si nõ habebãt oĩa qꝛ pau
peres erãt.quõ ğ reliquerũt oĩa. Nota.reliq̃/
runt oĩa.ſ.habita ꝛ habēda.q̃ꝫtũ ad deſideri/
um habēdi. Tu dimittis regnũ vł' p̄latõem.
quã forte nunq̃ꝫ habuiſſes qñ dimittis deſi/
deriũ hñdi. Jõ religioſus licet non habuerit
vxorē nec filios.tñ reliquit ꝓ xp̄o.qꝛ potuit
hr̃e. Jõ qꝛ petr⁹ ꝛ aliĳ apl'i dimiſerũt oĩa ha/
bita ꝛ deſideriũ.ꝛc̃. Jõ đt. Ecce nos reliqui
mus.ꝛc̃. Nõ audite quõ b. Franciſc⁹ reliq̃t
oĩa. Dicať quõ qñ erat iuueniſ erat mercator
ꝛ ſubtilis.ꝛ qñ fuit q̃ſi.xx.annoꝝ dũ ſic nego
ciaret intrauit quandã eccl'iam.h̄ bonũ ha/
bebat. Jõ ꝓ nullo negocio dꝫ pſona dimitte
re aliquã orõnem.qꝛ de ꝓfundo abyſſi extra/
hit pctõreꝫ. Jõ ait Dđ. Bñdict⁹ đ⁹ qui ñ amo
uit orõem meã.ꝛ miſcđiam tuã a me. p̄s.lxv.
Gloſa Auguſtini. Nunq̃ꝫ amoueať a te orõ
tua.ꝛ nunq̃ꝫ amouebiť a te miſericordia diui
na. Ergo ad bonũ finē pducit. Propter h̄ be
atus Franciſc⁹ orabat. Cui crucifix⁹ coraꝫ q̃
orabat locut⁹ fuit dicēs. Eccl'ia mea cadit.re
para eã. Cogitate qualē timoreꝫ debuit hr̃e
Et intelligēs ꝙ loq̃reť de illa eccl'ia.vertit ſe
ꝛ vidit ꝙ minabať ruinã. Et vēdidit om̄ia q̃
habebat ꝛ portauit pecunias curato vt eam
repareť. Et xp̄us loquebať de eccl'ia vniuer
ſali q̃ tota cadebat. Dñi tp̄ales ꝑ iuſticiã.p̄la
ti ꝑ negligentiã.religioſi ꝑ indeuotioneꝫ.cle/
rici ꝑ inhoneſtatem. Et h̄ p̄ncipalif intellige
bat xp̄s vt repareť. Sꝫ b. Frãciſc⁹ adhuc ñ
intelligebat.qꝛ iſta fuit p̄ma reuelatio. Qui
tñ de cetero fuit ardentiſſim⁹ amator pauper
tatis.dimittēs oĩa.ꝛ recepit ſaccũ.non indi/
gebat ſartore.ꝛ cum corda cingebat ſe.nec in
duebať alia veſte.dicit hiſtoria ꝙ de die erat
veſtis.ꝛ đ nocte ſtratũ.pediculis plenũ.pau
pertatem vocabat dñam ſuam. Hic dat exē/
plum religioſis.clericis.ꝛ laycis qui deuote
ſe obligarunt ad paupt̃atē apl'icã ꝙ nihil poſ
ſideant tanq̃ꝫ ꝓpriũ, vt poſſint dicere cum

btō petro ⁊ aliis. Ecce nos reliqmꝰ oīa ⁊ ſecu
ti ſumꝰ ⁊c. Sed nos mō ſuamꝰ pauptatē ſine
defectu. bñ paſti. induti. ⁊ ſi aliqd nob deſici
at murmuramꝰ. Jō pdemꝰ pmiſſionē factaȝ
nob a xpo di. Amē dico vob. q vos q̄ ſecuti
eſtis me. in regeneratōe cū ſederit filiꝰ hoīs in
ſede maieſtatꝭ ſue. ſedebitꝭ ⁊ vos ſup ſedes. xii
iudicātes. xii. tribꝰ iſrl. Mat. xix. Clerici etiā
hñt exemplū. q exq̄ habēt ſuos redditꝰ. nō cō
gregēt ſupfluos theſauros. iuxta v̄bū xpi. No
lite theſauriſare. ꝯgregādo i ciſtas. ⁊c. Nō ſo
lum hñt cauere ab vſuris. ⁊c. ⁊ ſymoniis. ſed
ab auaricia. Et q̄d oportet facere ciſternā in
domo vbi eſt fons emanās. Berñ. O clerice
q̄cq̄d pter victū ⁊ veſtitū ſimplicem retines.
furtū facis. ſacrilegiū cōmittis. Hinc ē qd dr
xvii. q. i. Clerici q̄tū ad res eccl'ie cū paupeꝝ
ſint alienare nō pñt. Layci etiā hñt exēplum
Nō optet oīa dimittere vt b. Franciſcꝰ. ſȝ re
cognoſcatꝭ domū. capiā. burſam. ⁊ ſi eſt ibi ali
q̄d de vſura. furto. rapina. dimittatꝭ reſtituē/
do. al's corrūpent oīa alia. Exemplū d pomo
corrupto qd oīa alia corrūpet. Ita d florenis
Jō apl's. Reddite oībꝰ debita. Et nemi q̄c/
q̄ debeatꝭ. niſi vt inuicē diligatꝭ ⁊c. Roꝫ. xiii
Ecce pmꝰ radiꝰ. Jō dt thema. Lucerna. ⁊c.
¶ Secūdꝰ radiꝰ eſt de aſperitate penitētiali
Mirꝫ eſt q tantā aſperitatē faciebat. Dican
tur aliqua. Primo non portabat niſi illū ſac
cum in hyeme. ⁊ ſtatim intellexit illud euan
gelicū ad lrām. neq̄ꝫ duas tunicas habeatis
dormiebat ſup terrā. Si aliqñ fieret ſibi ali/
qua ſcutella de bono cibo. ponebat cineres
vel aquā frigidā. Dicat de temptatōe vt ha
beret vxorē ⁊ filios ⁊c. demū fecit ⁊piecit ſe in
niue. ibat diſcalciatꝰ. Hic dat nob exemplū
vt faciamꝰ aliquā aſperitatē pnīalem. Dicūt
aliq̄ ſtulti ⁊ ignorātes. Ve ⁊ q̄d optet facere
aſperitatē. ⁊ q̄d pdeſt deo ⁊c. Rñdeo q d aſpe
ritate quā nos facimꝰ dꝰ hȝ honorē ⁊ nos vti
litatem. qꝛ ſicut rex q̄ habet vnū caſtꝝ rebel/
le. ⁊ miles ſubiicit caſtꝝ. regꝭ eſt honor. et mi/
les habebit inde ſalariū. ⁊c. Sic corpꝰ noſtꝝ
rebelle eſt deo. Sēſus eñ ⁊ cogitatio hūani
cordis in malū pna ſunt ab adoleſcentia ſua
Geñ. viii. Sȝ ſubiicit deo p aſperitatē ieiu/
nādo. ⁊c. Jō ſi eſtꝭ bonꝰ miles ſubiiciatꝭ ipm
deo. qꝛ honor eſt di. vtilitas aūt vr̄a. Nā deꝰ
ſeruat iſtū modū pctōribꝰ. q ſi in h̄ mūdo fa/
ciūt iuſticiā de ſe. ipe in alio mūdo non faciet
iuſticiā de pctis. Juſticia p pctis fit p penitē
tiales aſperitates. Et qñ aīa taliū venit ad
iudiciū vbi accuſat a diabolo. dic xps. Quid
dicis tu aīa. Rñdet. Dñe verꝝ eſt q ego feci il
la. tñ dñe feci iuſticiā. qꝛ ſi aliqñ fui ſuperbus
hūiliaui me. ⁊ ſic d aliis. Feci iudiciū. ſ. ꝯfitē/
do. ⁊ iuſticiā. nō tradas me calūniātibus me.
Ps. cxviii. Dic xps. Ego ſūꝯtētus. Ecce vtili
tas. Jō xps. Dico vob q niſi pnīam habueri
tis oēs ſimul pibitis. Lu. xiii. ¶ Tertiꝰ ra/
diꝰ eſt de hūilitate cordiali. Erat eñ ita hūil
q reputabat ſe viliorē oībꝰ ⁊ magis pctōrem
Dicat quō ſocio orāti fuit viſa in celo pulcer
rima cathedra cū corona. ⁊ di. O bñdictꝰ erit
q̄ in illa collocabit. Rñdit xps. Cathedrā illā
pdidit vnꝰ pnceps de ordine ſeraphin ex ſua
ſupbia. ⁊ reſuat hūili franciſco. Vñ cū ſemel
ille ſociꝰ q̄reret a btō franciſco. Pr̄ qualē eſti/
mationē habetꝭ de vobiſmet. Rñdit. Nō cre
do eſſe hoīem magꝭ pctōrem in mūdo q̄ ego
Et ſociꝰ. Quō habere poteſtꝭ talē imaginati
onem d vob cū tot gr̄as recipiatꝭ a dō. Rñdit
Tot gr̄as recipio q ſi aliꝰ reciper. hūilior me
fieret. ⁊ maiꝰ bonū faceret. Dicat ſimilitudo.
Sint duo hoīes. ⁊ vnꝰ hȝ paucas poſſeſſio/
nes ⁊ pecunias tñ trāſit. Aliꝰ v̄o recepit mu
tuo magnū theſaurꝝ de q̄ annuatim hȝ face/
re certā penſionē ſub pena mortis Itē habet
reddē totū illū theſaurꝝ dño certo die ſub pēa
mortis obligata ⁊ reddere. ⁊c. magnū onꝰ te/
net ſupra ſe. Aliꝰ aūt licet nō habeat tm̄. trāſit
lete ⁊ ſine illa obligatōe. Ita in pppoſito. Detiſ
mihi vnū ſanctū. Nihil aliud vult dicere. q̄
recepiſſe a xpo diuite mutuo magnū theſau
rum ſub pena. ⁊c. ⁊ q certo tpe reddat ſibi ra
tionem. Et quia ſanctꝰ cogitat. O deꝰ fecit mi
hi tantā gr̄am de ſcientia vel eloquētia vl' fa
ciendi miracula. cum dolore ⁊ triſticia ⁊ i ma
gna humilitate debet viuere. Et iſtō cogitās
p̄go Maria humiliabat. q̄ ſciuit ſe eſſe mr̄eȝ
dei ⁊ eſſe virginē. reginā celi. Nā q̄to pſona
ſancta excellentior. tanto eſſe debet humilior
Eccī. iii. Quanto magnus es. ſ. in ſanctitate
humilia te in omnibꝰ. ⁊ corā deo inuenies g̃/
tiam. ſ. vlteriorem. Quoniam magna poten
tia dei ſolius. que dat graciam. ⁊ ab humili/
bus honorat. Perſona aūt que a deo non re
cipit tot gratias. poteſt viuere lete. quia nō ē
ita obligata. ⁊ cito reddet computum ſuum.
Sicut eñ diues habet reddere cōputum d
quolibet floreno. ita ſanctꝰ de qualibꝫ gratia.
Propter hoc ſancti dñ magis honorabātur
plus humiliabant. Ideo xps. Domini aūt
cui multum datū eſt, multum queret ab eo.

Et cui ↄmēdauerūt multū: plꝰ petent ab eo.
Luc. xij. Iſta de cauſā. b. Franciſcꝰ humilia
bat̄. recordās intra ſe illiꝰ ꝟbi. Quāto magnꝰ
es. ſ. i diuitijs. dignitate. ꝑlatōe. ſctītate ⁊c̄. hu
milia te in omībꝫ. Eccli. iij. ¶ Quartꝰ gradꝰ
ē de charitate diuinali. Nam intm̄ erat infla
matꝰ in amore dei ⁊ ꝓximi. ꝙ volebat ꝙ oms
ſaluarent̄. Et in ſignū huiꝰ fundauit ordinē
fratrū minoꝝ. quo fundato fuit ſibi dictū. ꝙ
regula erat multū fortis. nec poſſet ſuari. ꝙ
temperaret. Rn̄dit. Ego ſcpſi qđ xp̄s ore ſuo
ordinauit. Ideo nihil mutabo. q̄ ſeruꝰ ī lr̄a
dn̄i nihil pōt mutare. Qui illā regulā ſeruat
ſanctꝰ eſt. ⁊ qn̄ morit̄: poſſet canoniſari. ſed de
mille vnꝰ ſeruat. Deinde dixit. Et nunq̇d eti/
am mulieres debēt ſuare. Rn̄dit Et nunq̇d
xp̄s de muliere voluit naſci. Ideo ꝑ ſaluatio
ne mulieꝝ fecit aliū ordinē. Ecce q̄nta chari
tas. Deinde vt de ſtatu mr̄imonij poſſent fa
ciliꝰ ſeruari: fecit terciā regulā. Et q̄ ita erat
ardēs in charitate apparuit q̄ſi ſeraph. Et ſu
bito ac ſi a baliſta emitteret̄. clauꝰ quidā de
neruo ꝑcuſſit manū dextrā. deinde ſiniſtram
Etiā in pedibꝫ habuit plagas. intm̄ ꝙ pote/
rat dicere. Ego ſtigmata dn̄i Ihu in corꝑe
meo porto Gal̄. vlt̄. Dicat̄ quō ex humilitate
abſcōdebat plagas vt vitaret vanam gloriā.
Optime ſuabat illud ꝑceptū. Charitas v̄rā
magis ac magis abūdet. Phil. j. Hic habe/
mus exemplū nos religioſi. q̄ nō poſſumus
tantā hr̄e caritatē vt. b. Frāciſcus. ad minꝰ
habeamꝰ iſtā formā ſeruādi regulā. non viua
mus ſicut alij viuūt. ſed ſicut vouimꝰ vt dicit
apl̄s. Quicūqꝫ em̄ in lege peccauerūt: ꝑ legē
iudicabūtur Rom. ij. Lex religioſoꝝ ē regu
la. Dicatur ꝑctica de examine ī capitulo cul
paꝝ. in iudicio xp̄i ad portā ꝑadiſi. cum mira
culo illiꝰ fratris minoris. qđ legit̄ ī vita. b. frā
ciſci ↄpoſita a. xij. ſocijs. Si vellet ſe religio/
ſus excuſare di. Dn̄e nō ſeruaui. q̄ alij nō ſer
uabāt. Ideo vadas cū eis ad infernū. Dicūt
aliq̇. prelatꝰ diſpenſat. Nota dr̄ītiā inter di/
ſpenſatōem ⁊ diſſipationē. Diſpēſatio ē rela/
xatio iuris cōīs ꝑ loco ⁊ tpe. ꝑ loco qn̄ cum
rege habet comedere ⁊c̄. Tēpore. ſ. peſtilentie
vel venit de foris laſſus ⁊c̄. ſed indifferēter co
medere carnes nō ē diſpēſatio ſed diſſipatio
Et q̇ diſpēſat iſto modo ⁊ q̇ vtit̄ peccāt. Reli
gioſus em̄ debet reſpicere regulā vt mlr̄ier va
na ſpeculū. Caritas ꝟo laicoꝝ ⁊ ſacerdotū cō
ſiſtit in duobꝫ Primo vt dicāt officiū diuinū
diſtincte ⁊c̄. Scđo vt viuant honeſte ꝓpter il
lud ſacramentū qđ tractāt ⁊c̄. Charitas lai/
coꝝ vt ſeruēt dn̄icā ipſi. filij ⁊ famuli ⁊ aīalia
q̄ magis ꝓficiūt campi ⁊ vinee ⁊ alia ex miſſa
q̄ꝫ ex v̄ro labore. Ideo. j. Cor. xvj. Oīa opera
v̄ra fiant ī charitate. ¶ Quintꝰ gradꝰ ē firmi/
tas ꝑpetualis. q̄ in tota vita ſua ꝑſeuerauit
in ſctītate ⁊ bona vita. Multi incipiūt ſerui
re deo feruēter. vt religioſus ī nouitiatu. ſed
ex q̇ fecerūt ꝓfeſſionē ⁊c̄. dicit vnꝰ. ego ſum iu/
bileꝰ. ego mgr̄. Nō dicit votū. vſqꝫ ad iubileū
vel ad magiſteriū. ſed vſqꝫ ad mortē Idē de
clericꝫ deuote incipiētibꝫ. ſed paulatim dimit
tūt ⁊c̄. Idē de laicis vt aq̄ calida q̄ paulatim
frigeſcit. Nō ſic fecit. b Franciſcꝰ ſed firmiter
ꝑſeuerauerat. Propter h̄ deꝰ ſibi reuelauit di
em ſui obitꝰ di. Tali die venies ad ꝑadiſum.
⁊ reuelauit fratribꝫ ſuis. ⁊ ī die obitꝰ fecit por
tare cineres ⁊ ciliciū. ⁊ poſuit ſe ibi nudꝰ pe/
tēs habitū ſibi accōmodari a gardiano q̇uſ/
qꝫ obijſſet. In obitu aūt aīa eiꝰ ſanctiſſima
clara vt luna viſa eſt celū aſcēdere. Ideo ↄti/
nuemꝰ ī bona vita. Modꝰ ē cogitādo ⁊ dicen
do intra ſe. Videamꝰ ē annꝰ vbi ego eram. ⁊
q̄uo vadit mō. ſi inuenit ſe meliorē hn̄ ſtat. ſi/
gnū ē ꝙ ambulaſtis. Nō credatis ꝙ ꝑfectio
ſctītatis ↄſiſtat ſolū ī additiōe bonoꝝ operū.
ſed ↄſiſtit ī additōe bonoꝝ opeꝝ cū augmēto
deuotōis. Ita fecit. b. Frāciſcꝰ. Iō dr̄ thēa.
Lucerna fulgoris illuminabit te.

¶ De ſancto Luca euangeliſta.

Dignꝰ eſt operari
us mercede ſua. Luc. x. Intellectꝰ
huiꝰ ꝟbi ſcḋm intellectū quē volo per
tractare eſt iſte. Beatꝰ Lucas bonꝰ opariꝰ di/
gnꝰ fuit de mercede ſua. ſ. de glīa ſua. Nō ꝑ
tractādo iſtud verbū inuenio in ſacra ſcp̄tu/
ra. ꝙ ꝑ quattuor ꝟtutes ſingularit̄ meremur
glīam paradiſi. ſ.

¶ Per generalem obedientiā.

¶ Per liberalem miſcđiam.

¶ Per diuinalem ſapientiam.

¶ Per virtualem pn̄iam.

Ecce h̄ q̄ttuor ꝟtutes ꝑ q̄s in ſacra ſcp̄tura
clare oñdit̄ ꝙ poſſumꝰ acq̇rere ſalariū glīe ce
leſtis. Et q̄. b. Lucas habuit iſtas q̄ttuor ī
generali ⁊ quālibet in ꝑticulari. ideo poſſum
de eo ↄcludere thema. Dignꝰ eſt opariꝰ merce
de ſua. Nō dicamꝰ de q̇libet. ¶ Dico ꝑmo
⁊c̄. Generalꝫ obediētia ē obedire omnibꝫ ꝑce
ptis dei. ꝑ nullo honore ſeu vtilitate habēda
facere ↄ̄ dei ꝑcepta. talis eſt dignꝰ ſalario glīe

De ſancto Luca euangeliſta

Sed volo vos auiſare hꝫ. Nõ credatiſ ꝑ aliq̃
obediẽtia vel ſancta vita debeatis hr̃e gl'iam
ex debito. ſed ex diuina ordinatõe ꝛ ꝑmiſſiõe
q2 ipſe ita ꝑmiſit. Nõ dicere debetiſ. Dñe de/
tis mihi gl'iam quã mihi debetis. q2 fuiui vo
bis. ſed dicere oportet. Dñe ego obediui ꝛ ſerui
ui vobis. iõ detiſ mihi gl'iam. q2 ita ꝑmiſiſtis.
Declaratur exemplo captiui obediẽtis ꝑceptis
dñi. ſi ex hꝫ peteret ſalariũ: diceret ſibi dñs.
Et tu petis ſalariũ. ꝛ nũq̃d es captiu9 meus
fuias mihi bñ. ꝛ ſis mihi obediẽs. q2 ꝑmitto
tibi ꝙ ꝓ q̃libet ope dabo tibi ſalariũ ꝛ heredi
tatẽ meã. Tũc captiui poſſent petere ſalariũ
nõ ex debito ſed ex ꝑmiſſione dñi. Ita de no
bis null9 reputet ſibi ad iniuriã. q2 oẽs ſum9
captiui xp̃i. iuſto ꝑcio empti. ſ. ſanguine ſuo.
In mẽſa eñ cambij. ſ. crucis. ſoluẽs p2i. apiẽs
burſam corpis ſui. i capite ꝑ coronã ſpineã. ꝛ
ſic de alijs. Idõ oẽs ſum9 captiui ſui. ꝛ nr̃ ho
nor ẽ. Iõ. b. Agatha dicebat. Summa inge
nuitas. i. nobilitas. ẽ. i qua xp̃i ſeruit9 ꝓproba
tur. iõ fuilẽ me oñdo ꝑſonã. Nõ eñ eſtis vr̃i.
Empti eſtis ꝑcio magno. gl'ificate ꝛ portate
deũ in corpe vr̃o. j. Cor. vj. Igit' licet bñ fuia
mus ꝛ obediam9 ꝑceptis dei ex debito nõ poſ
ſum9 petere paradiſum. Si anima alicui9 ſã/
cti ad portã ꝑadiſi allegaret. Detis mihi ꝑa/
diſum. q2 ego fuiui vobis ꝛc. Nõ eſt bona rõ
q2 poſſet rñdere xp̃s. Feciſti qđ debuiſti. al's
ꝛc. Auctas. Cũ feceritis oĩa q̃ precepta ſunt
vobis: dicite. Serui inutiles ſum9. qđ face/
re debuim9 fecim9. Lu. xvij. Ergo q̃ iure po/
tero petere gl'iam. Dico ꝙ ſic. Dñe detis mi
hi gl'iam quã ꝑmiſiſtis illis q̃ obedirent vo/
bis. inſtrumentũ recepit. Qui fecerit volũta/
tem p2is mei q̃ in celis ẽ: ipſe intrabit in re/
gnũ celoꝝ. Mat. vij. Cui dicet xp̃us. Veni
intra in gaudiũ dñi tui. Ecce quõ intelligit'
obediẽtia general'. Da mercedẽ dñe ſuſtinen
tib9 te. i. ſuꝑ ſe tenẽtib9 mãdata tua. vt ꝓphe
te tui fideles inueniant'. Eccl. xxxvj. Dico ꝙ
iſto modo. b. Lucas acq̃ſiuit mercedẽ glorie
Fuit eñ obediẽs nõ ſolũ ꝑceptis ſed etiã cõ
ſilijs. q2 dicit. b. Hiero. ꝙ nũq̃ȝ peccauit mor
taliter. q2 ſꝑ ſine crimie fuit. Seq̃tur ergo ꝙ
nũq̃ȝ fecit ꝯ ꝑcepta diuina. nec ꝑ ſuꝑbiã. licet
hr̃et ſciam que inflat. q2 erat medic9 aptiſſi/
mus. Dicat' quõ in qualibet facultate quãto
aliq̃s eſt excellentior. tanto eſt magis ſuꝑbus
q2 ſcia inflat in corde. j. Coꝝ. viij. Sed btũs
Lucas taliter ſe gubernauit ꝙ ex ſuꝑbia nõ
fecit ꝯ dei ꝑceptũ. in ſtudio non deſpiciebat
aliquẽ. nec ſuꝑbiebat legendo ſeu diſputan/
do ꝛc. nec repetitõe quã fecit reuerſus de ſtu
dio. Itẽ nec ꝑ pctm̃ auaricie. Medic9 ei pe
rit9 multa põt ꝯgregare. magni dñi recurrũt
ad eos ꝛc. Sed. b. Lucas a diuitib9 recipie/
bat. a pauꝑibus nihil. immo aliquotiẽs eme
bat medicinas eis neceſſarias. Itẽ nec ꝑ lu/
xuriã. imo vt dt Hiero. nũq̃ȝ habuit vxorem
nec filios. Dicat' hꝫ ꝑtice quõ amici tracta/
bãt dare ſibi vxorẽ poſtq̃ȝ fuit reuerſus đ ſtu
dio. Nec ꝑ inuidiã. q̃ cõiter ẽ inter medicos
ſed. b. Lucas ſemꝑ ꝯmendabat alios. nec de
ſpiciebat. immo qñ amici infirmi vel infirmo
rũ dicebãt. nos ſum9 ꝯtẽti de vobis. dicebat.
immo teneatis talẽ. q2 bonã ſciam habet ꝛc.
Nec ꝑ gulã. Dicit Hiero. ꝙ virgo ꝑſeuerauit
ſemꝑ. Nõ v'ginitas nõ põt bñ cuſtodiri. de
quolibꝫ ſtatu dic. q2 ꝑſona guloſa neceſſario
erit luxurioſa. Ratio. q2 ille ꝑtes vicine ſunt
ꝛ vn9 inuitat aliũ ſicut ſoci9 ſociũ. Ideo qui
vult viuere caſte in mala ſocietate ꝛ cũ pleno
vẽtre dicit Berñ. ꝙ eẽt mai9 miraculũ q̃ȝ ſuſci
tare mortuoſ. Nec ex peccato ire. Vtinã oẽs
religioſi eẽnt ita patientes. nũq̃ȝ ex aliq̃ iniu/
ria abſtulit verbũ alicui. Dicat' ꝯtra viciũ mu
lieꝝ. Itẽ ꝑmo ibat ad petendũ veniã. licet fu
iſſet iniuriatus. Nec ꝑ accidiã. q2 ſicut ouũ
eſt plenũ. ita tps. b. Luce. O quot ꝑmittũt ꝑ
dere tps. ꝛ q2 nõ fecit ꝯtra mandatũ dei. poſ
ſum9 dicere ꝙ habuit obedientiã generalem
Totũ hoc dicit. b Hiero. in ꝓlogo ſuꝑ Lucã
Lucas anthiocen9 noie. natõe ſyr9. apud an
thiochiã medicine artis egregi9 ſine crimine
fuit. neq̃ȝ vxorẽ vnq̃ȝ habuit. neq̃ȝ filios. in v'/
ginitate ꝑmanẽs domino maluit deſeruire.
Ergo poſſum9 dicere. Dign9 eſt opari9 mer/
cede ſua. Moraliter hic eſt notãdũ nobis ꝙ
ad min9 habeam9 obedientiã ad. x. mandata.
Ideo dedit de9 decẽ digitos in man9 cõclu/
dendo ꝑ illud. Si vis ad vitã ingredi ſerua
mãdata dei Mat. xix. ¶ Dico ſcđo ꝛc. Libe
ralis miſcđia eſt quãdo de bonis tpalib9 vel
ſpũalib9 hõ dat idigẽti. tal' meret' ſalariũ glo
rie. Rõ. Quilibet eñ theſaurari9 diſpenſans
bona dñi ſm voluntatẽ dñi ſui meret' ſalari/
um. Modo quilibet diues eſt diſpenſator ꝛ
miſter illi9 magni regis Ihu xp̃i. Nõ credatiſ
vos eẽ dominos. nec talis ſtulticia intret in
cordib9 diuitũ. q2 q̃ domin9 ẽ nulli tenet' red/
dere ꝯputũ. vos aũt de oĩb9 oportet redde
re rõem quõ acquiſiuiſtis. expendiſtis ꝛc. vſ/
q̃ȝ ad vltimũ quadrãtẽ habetis dare cõputũ

xpo. Iſte error: dicēdo. de meis pecunijs ꝛc.
nūq̄d potero recipe aliqḋ intereſſe. fac̄ multos
dānare. Nō ē vſurarioꝝ. ſed realit̄ xpus ē dn̄s.
Dn̄i ē terra ꝛc. vos diuites eſtis ſolū miſtri et
diſpēſatores. Sic nos exiſtimet hō vt mini/
ſtros xpi ꝛ diſpēſatores. j. Cor. iiij. Si g̃ di/
ſpēſatis ſ̄m volūtatē ſuā: digni eſtꝭ mercede.
Volūtas ſua ē vt diſpēſetis p̄mo i domo vr̄a
i vr̄is neceſſitatibꝫ. nō i vanitatibꝫ. qꝛ al's pu/
niret vos ꝛc. Scḋo recepta nc̄citate detꝭ pau
peribꝫ vel mutuetis ſine vſura. Ecce q̄d dicit
inſtr̄m ꝯmiſſionis. Tu diues non fenerabis
fratri tuo ad vſurā pecuniaꝫ. nec fruges nec
quālibet aliā rē. Fratri aūt tuo illud q̄ indi
get ꝯmodabis. vt bn̄dicat tibi dn̄s deꝰ tuꝰ in
omi ope tuo. Deut. xxiij. Proditor eēt diſpē
ſator regis ſi de pecunia regis diceret. Nun/
q̄d de mea moneta potero recipe emolimē/
ta. Qn̄ aūt diuitijs liberal' aīa vadit ad portā
padiſi. Et dr̄ xpus. q̄d feciſti. Rn̄det. Dn̄e di/
ſpēſaui bona vr̄a ſ̄m voluntatē vr̄aꝫ. recepta
nc̄citate: dedi ꝛc. Et mutuaui ſine vſura. mer
cedē glie recipit. Auctas. Quicūqꝫ potū de/
derit vni ex mīmis iſtis: calicem aque frigide
tm̄. q̄to magis q̄ dat vinū ꝛc. in noīe diſcipu
li. amē dico vobis nō pdet mercedem ſuam.
Mat. x. Itē Luc. vj. Mutuū dantes nihil
inde ſperātes. ꝛ erit merces vr̄a multa. Quia
ſi de vſura deberet recipe centū florenos ꝛ nō
facit. deꝰ dabit ſibi. cc. hic. ꝛ gliam in padiſo
Patet g̃ quō ex miſcḋia acq̄rit̄ glia paradiſi.
Dicatur hic de miſcḋia. b. Luce. Qn̄ em̄ au
diuit famā. xij. aploꝝ quaſi. xij. medicoꝝ cu/
rātes oēs ifirmitates. ſurdos. cecos ꝛc. admi
rās qꝛ ars medicine non ſufficit ad h̄. voluit
ire ꝛ videre aplos cū adhuc eēt infidel'. et ve/
nit ad Hierl'm ad. b. Petꝝ dicēs. Audiui fa
mā de curis veſtris quas facitis. tamē video
ꝙ eſtis paupes. Et. b. Petrꝰ dixit ſibi qūo q̄/
dam magnꝰ medicꝰ venerat de celo. ꝛ oſten
dit eis artē ꝙ ſine purgatōe ſanarēt ꝛc. Fina
liter p̄dicauit ſibi fidē xpi quā firmauit mira/
culis. Propter qḋ. b. Lucas baptiſabat̄. ꝛ pe
tijt a. b. Petro vt diceret ſibi ſi habebat ali/
ud facere. Et Petrꝰ dixit. Si vis pfectꝰ eē va
de ꝛ vende oīa q̄ habes ꝛ da paupibꝫ. ꝛ habe
bis theſauꝝ in celo. Dicatur quō fuit reuer
ſus anthiochiā ꝛ vēdidit domū. poſſeſſiones
ꝛ q̄cquid habebat. Modo dixit iſte optet ꝙ
diſtribuat̄ paupibꝫ. ſed quibꝫ. qꝛ aliq̄ ſūt pau
peres q̄ vadūt ad tabernas ꝛc. Iſti nō habēt
niſi vnicā rōem vt hō det eis. qꝛ ſunt ad ima
ginē dei. Alij ſunt paupes bone vite q̄ ſerui/
unt xpo. ideo illis dabo. portauit ſaccū pecu
nie et poſuit ad pedes aploꝝ vt diſtribuerēt
paupibꝫ. Hoc extrahit̄ ab illo textu Act. iiij.
Nota textū ibidē. qꝛ dicit. quotq̄t em̄. Nota
vniuerſaliter loq̄tur. poſſeſſores agrorū aut
domoꝝ erāt. vendētes afferebāt p̄cia eorū q̄
vendebāt. ꝛ ponebant ante pedes aploꝝ. Di
uidebat̄ aūt ſingulis prout vnicuiqꝫ opꝰ erat.
Ergo ſi ex liberali miſcḋia hō meret̄ regnuꝫ
celoꝝ. q̄d dicemꝰ de. b. Luca. Dignꝰ ē oparꝰ
ꝛc. ¶ Moralit̄ hic dico vobis ꝙ tenemī ad
h̄. ꝙ ſi i domo vel burſa vr̄a habetis aliq̄d de
malo iuſto diſtribuatis reſtituēdo. al's corrū
pet q̄cquid habetis. vt pomū corruptū cor/
rumpit alia. ita florenꝰ corruptus. Sicut p
ijcitur g̃ pomū: pijciatis reſtituēdo. ꝛ ſic ꝯſer
uant̄ bona. Si habetis aliq̄d de mortuis. ḋ
hoſpitalibꝫ vel de eccl'ia. ꝛ de ſeruitoribꝫ. ḋ la
boratoribꝫ. de vſuris. furtis. reddatis ne cor/
rumpāt alia. Reddite omnibꝫ debita Rom̄.
xiij. ¶ Dico tercio ꝛc. Diuina ſapia ē ſcire gu
bernare pſonā ſuā iuxta dei voluntatē inſtru
tibꝫ ꝛ bonis opibus. ꝛ vltra hoc attrahere bo
nis modis alios ad deū. Sic ſi rex ꝯmitte/
ret vnū caſtrū vni militi: dicēs. Scias bene
defendere iſtud caſtꝝ ab inimicꝭ. ſi iſte miles
ſit ſtrenuꝰ ꝛ valēs. ꝛ nō ſolū cuſtodit illud ca/
ſtrū fideliter. ſed faciendo pugnas inimicꝭ re
gis acquirit regi. x. vel xv. aut. xxx. caſtra. nū
quid tūc meret̄ magis ſalariū. immo. Ita de
nobis. q̄libet nr̄m habet vnū caſtꝝ ſibi ꝯmiſ
ſum. ſ. ſemetipſū a rege xpo. q̄ plꝰ diligit vnuꝫ
caſtꝝ de iſtis q̄ꝫ rex regnū. dicēs i inſtrumēto
ꝯmiſſionis. Cuſtodi temetipſum ꝛ aīam tuā
ſollicite. Deut. iiij. In fine qn̄ dicit regi xpo.
Ecce dn̄e aīam quā ꝯſeruaui ꝛc. meret̄ ſalari
um ꝛc. Sed quādo nō ſolū cuſtodit caſtꝝ p
vitā. ſed vltra h̄ lucrat̄ de caſtris inimicoꝝ p
bonā vitā ſeu doctrinā. Caſtra inimicoꝝ ſūt
pſone male ꝛ pctōres. Perſona ſupba ē caſtꝝ
poſſeſſum a diabolo leuiathan. ꝛ ſic de alijs
vij. Et expugnātur p vitā ſanctā et doctrinā
bonā p̄dicādo. qn̄ ꝯuertit̄ ſupbꝰ ꝛ humiliatur
ſubijcit̄ xpo. ꝛ ſic de alijs. Vn̄ q̄t pctōres con
uertit vnꝰ p̄dicator. tot caſtra acq̄rit. talis ma
gnū ſalariū meret̄. Auctas. ꝛ fuit dictū victo
rioſo Abrae in pſona p̄dicatoris. Noli time
re Abraam. ſ. p̄dicator. ego protector tuꝰ ſum. ꝛ
merces tua magna nimis. Gen̄. xv. Nota. no
li timere. qꝛ p̄dicator mltos habet iimicos.
Primo demones. Scḋo detractores inui/

doſ ꝛc. Seminãti iuſticiã merces fidel'. Pro
uer. xj. Seminatoꝛ iuſticie i agris ↄſciẽtie eſt
p̄dicatoꝛ. Iſtã ſapiã ꝛ ꝟtutẽ habuit. b. Lu/
cas excellẽter. q̇. xxxvij. annis p̄dicauit ꝑ mũ
dũ cũ. b. Paulo. Soci⁹ ſu⁹ fuit. ibat de villa ĩ
villã ꝛc. O q̄t caſtra acq̄ſiuit xp̄o. Nõ recede/
bat ab aplo. intm̄ ꝙ dicit apl's. In ṗma de/
fenſione mea nemo mihi affuit. ſed om̄es me
dereliquerũt. Lucas ẽ mecũ ſol⁹. ij. Thimo.
iiij. immo etiã hodie q̄libet die bellat ꝛ acqui
rit caſtra ex ſuo deuotoꝛ magis ↄpleto euã/
gelio q̄ȝ alioꝝ. ꝛ cũ actib⁹ aploꝝ. Multa ei
dicit q̄ alij tacuerũt. ſicut de ↄceptõe ꝛ natiui
tate beati Johãnis baptiſte. de annũciatiõe
ꝟginis Lucas hoc dicit. Itẽ de natiuitate
xp̄i in porticu. et de angelis cantantib⁹ ſolus
Lucas de h̄ dicit. Itẽ de paſtoꝛib⁹ adoranti
bus ſol⁹ Lucas dicit. Itẽ de circũciſione et
templi p̄ñtatione. Itẽ de vita xp̄i et. xij. annis
vſq̄ȝ ad. xxx. ſol⁹ dicit Lucas. Erat ſubdit⁹ ill'
Dicit Lyra ꝙ iuuabat Joſeph ꝛc. Et. b. Lu/
cas iſta habuit a ꝟgine Maria. q̄ multũ eum
diligebat. q2 erat virgo. ꝛ ipſe etiã diligebat ꝟ
ginẽ. Ideo eã depinxit ꝛ fecit veronicã. Ve/
niebat em̄ ad virginẽ di. Virgo benedicta ꝛc
Matthe⁹ ꝛ Marc⁹ nõ dicũt aliq̄d de annun
ciatõe. natiuitate. ideo ꝛc. Itẽ de paſſione di
xit. bñdicta. Alij euãgeliſte nihil ponunt nec
dicũt. niſi ꝙ dixit Hely hely. dicatꝫ mihi que
alia ꝟba dixit. Et virgo Maria incepit flere
dicẽs. O Luca. h̄ eẽt renouare doloꝛẽ. Et lu
cas. E ꝟgo glorioſa. bonũ eſt ꝙ xp̄iani ſciant
ꝓpter deuotionẽ. Iõ ꝟgo Maria ꝛc. Ad quẽ
ait virgo In die veneris ſancta qñ Johẽs ve
nit ad me dicẽs. ꝙ fili⁹ me⁹ ducebat ad cru/
cifigendũ. exiui domũ ꝛ obuiaui filio meo ꝛc.
Vidi mulieres flẽtes retro eũ. ꝛ fili⁹ meus ver
tẽs ſe ad eas dixit. Filie hierl'm nolite flere
ſuꝑ me. ſed ſuꝑ voſmetipſas flete ꝛ ſuꝑ filios
vr̄os. Et ꝟgo Maria ꝛ Lucas ambo flebãt.
Sol⁹ Lucas ſcṗſit hoc verbũ. ſicut habuit
a ꝟgine Maria. Itẽ alia die Lucas q̄ſiuit a
ꝟgine. Si qñ fuit in cruce dixit aliq̄d verbũ.
O dixit ꝟgo Maria. ꝛ tã magn⁹ doloꝛ ꝛc. Pa
ter dimitte illis ꝛc. Itẽ queſiuit de vltimo ꝟ/
bo ꝛc. In man⁹ tuas ꝛc. Ita ꝙ euangeliũ Lu/
ce eſt magis ↄpletum. intm̄ ꝙ. b. Martha ex
his deuotionib⁹ in ſuo obitu ſolũ iſtud euan
gelium Luce voluit vt ſibi legeret̃. Et a ṗnci
pio legebatur ꝑ oẽs eccleſias. Miſim⁹ fratrẽ
noſtrũ. Slo. Lucã cui⁹ laus eſt in euangelio
ꝑ omnes eccleſias ꝛc. ij. Coꝝ. viij. Fiat ergo
rõ. Si ex diuina ſapientia aliq̄s meret̃ ſalari
um glorie. ꝛ. b. Lucas ꝛc. ¶ Dico quarto ꝛc.
Pnia ꝟtualis eſt ieiunare. diſciplinare ſe. vel
portare ciliciũ ꝛc. vt faciebant ſancti Dñicus
Franciſcus. Benedict⁹ ꝛc. ex his mereretur ſa
lariũ gl'ie. Auctoritas. Beati q̇ nũc eſuritis.
Ecce ieiunia. q2 ſaturabimini. Beati q̇ nũc
fletis. q2 ridebitis ꝛc. ſequitur. Gaudete ꝛ ex/
ultate: ecce em̄ merces veſtra copioſa eſt i ce
lo Lu. vj. Diceret hic aliq̄s ignorans. Quid
oportet facere aliud. Nã xp̄s qñ rñdit querẽ
ti. dñe. q̇d boni faciã vt habeã vitã eternã. di
xit xp̄s Si vis ad vitã ingredi ſerua mãdata
dei. ꝛ non dixit. fac pniam. igit̃. Rñdeo ꝙ ad
ſeruandũ bonã vitã in futurũ ſufficit ſeruare
mandata. ſ. decẽ p̄cepta. ſed ꝓ pctis p̄teritis ẽ
pnia. Et xp̄s hoc p̄cepit dicẽs. Pniam agite
appropinquabit em̄ regnũ celoꝝ. Matth. iiij
Et niſi hoc faciãt. ecce q̇d dicit. Dico vobis
ꝙ niſi pniam habueritis oẽs ſimil'r peribitꝫ
Lu. xiij. Iſtã fecit. b. Lucas. q̇. xxxvij. annis
laborauit cum Paulo inter infideles vt fuiſ/
ſet martyꝛ. ſed nullus voluit eũ occidere. ſed
ipſe ſeipſum mortificauit ſ'm conſiliũ apoſto
li. Mortificate mẽbra vr̄a que ſunt ſuꝑ terrã
Col. iij. Mortificat corp⁹ ſuũ qui pniaȝ ꝟtu
alem facit. ideo eccl'ia in collecta ſua d̄r. Dñe
ſanct⁹ tu⁹ Lucas euãgeliſta crucis mortifica
tionẽ iugiter in ſuo corꝑe ꝓ tui nois amoꝛe
portauit ꝛc. Deo grãs.

¶ De apoſtolis Simone ꝛ Juda

Conformes ima
ginis filij dei. Habet̃ ꝟbũ iſtud te
xtualit' Rom. viij. In ep'la hodi/
erna tota feſtiuitas. ſolẽnitas ꝛ officiũ hodi/
ernũ eſt duoꝝ ſctõꝝ aplorum Simõis ꝛ Ju
de. nõ illi⁹ ꝓditoris. quia de illo xp̄iani nõ fa/
ciunt feſtum. ſed demones in inferno. Sed
iſte d̄r Judas thade⁹ ſanct⁹ bon⁹ ꝛ apl'us Je/
ſu xp̄i. De his etiã erit ſermo noſter. Si pla
cet deo de eoꝝ vita ꝛ ſanctitate recipiem⁹ in
ſtructionẽ vite. Salutetur ꝟgo maria Iſtud
verbũ d̄r in ep'la hodierna loquẽs de his du
obus aplis. dicit ꝙ iſti duo apl'i fuerũt ↄfor/
mes. i. ſil'es imaginis filij dei. Pro cui⁹ intel/
lectu oportet declarare q̇d eſt imago filij dei
Pro q̄ ſciendũ ꝙ imago ꝓpria filij dei eſt vita
ſancta bñdicta ꝛ ꝑfecta xp̄i. Rõ. q2 qui ſtricte
vult cogitare vitã ſtrictiſſimã xp̄i. ſ. ei⁹ incar/
nationẽ. natiuitatẽ. ↄuerſationẽ. paſſionem.
reſurrectõem. ꝛ ei⁹ aſcenſionẽ. inueniet ꝙ erat

ꝓpria imago filij dei. Nõ ſolũ filij ꝟginis. Sicut em̄ imago ſcti alicui⁹ vt ꝟginis vł. b. Petri ⁊c. repñtat ſctm̄ vel ſctã. Ita vita xpi deuote ꝯtẽplata repñtat nobis ꝙ ẽ fili⁹ dei eterni. Primo in ei⁹ incarnatõe. qꝛ ſine hoīe ī matre ꝟgine fuit ꝯcept⁹. Itẽ qꝛ nat⁹ de mr̄e virgine ſine dolore pariẽte. Itẽ de noctis claritate. qꝛ de corꝑe xpi ꝓcedebat claritas pl⁹ ꝙ̃ a ſole. Itẽ de angeł cantãtib⁊ tripudiãtib⁊ et cantilenã cantãtib⁊ Gloria in excelſis deo ⁊c. Itẽ qꝛ a boue ⁊ aſino in ꝑſepio adorat⁹ etiã a paſtorib⁊. Itẽ de ſtella oriẽtis ⁊ trib⁊ regibus Itẽ miracula q̄ fecit ī vita. Itez in baptiſmo celũ fuit aptũ. ⁊ ſpũſſanct⁹ ī ſpecie colũbe viſus eſt. ⁊ vox pr̄is intonuit: dicẽs. Hic eſt filius me⁹ dilectus ⁊c. Itẽ reſurrectio ⁊ aſcenſio oīa iſta oſtẽdebãt Ihm xp̄m eẽ filiũ dei eternũ. Patet ğ ꝙ vita xpi eſt imago ꝓpria filij dei Ideo dicit apl's in pſona xpianoꝝ bone vite Nos oẽs reuelata facie. nõ cooperta facie vt iudei. gliam dñi ſpeculãtes in eandẽ imaginẽ transformamur. ij. Coꝛ. iij. Nota. trãſformamur. Sicut em̄ pictores qñ volunt extrahere aliquã imaginẽ ponũt illã corã ſe. ⁊ illã ꝯtemplãdo depingũt. Ita ſcti corã ſe ponebãt imaginẽ filij dei. i. vitã xpi. ad cui⁹ ſilitudinẽ ordinabant ſuã vitã. ꝑmo reſpiciẽdo vitã xpi. ſ. incarnatõem. in qua oſtẽdit infinitaz humilitatẽ. qꝛ voluit de illo palacio deſcendere ad carcerẽ hui⁹ mũdi. Et dicebãt. O ꝙ̃tum ego debeo humiliari q̄ ſum ꝟmis putridus ⁊c. Itẽ cũ eẽt dñs oim voluit fieri paup. ideo vitabãt auariciã. Itẽ potuit eligere aliam matrẽ. ſed noluit niſi ꝟginẽ. ideo vitabãt luxuriã. Itẽ cũ nulluz haberet pctm̄. voluit facere tantã abſtinentiã ꝙ. xl. dieb⁊ ⁊ noctib⁊ ieiunauit nihil comedẽs. nunꝙ̃ fuit talis q̄dragеſima. tota ei alia vita xpi erat q̄dragеſima. nõ comedebat niſi ſemel ī die. Ex iſto ſãcti depingebant vitã ſuã vitando gulã Item habuit maximã patiam. ideo ſancti nõ portabãt malã volũtatẽ. nec volebãt de iniurijs vindictã. Itẽ xp̄s habuit magnã diligentiã q̄ſi ꝑ totã noctẽ ꝑnoctabat orãdo. Cogitate ꝙ cũ lacrimis ⁊ genib⁊ flexis. totũ h̄ ꝓ nobis fecit. qꝛ ꝓ ſe nõ indigebat. ibat cũ labore predicãdo ⁊c. Ab iſta imagine. ſ. vita xpi. xpiani debẽt recipe exẽplar. coꝝ vitã depingẽdo in bonis opib⁊. Ecce quare dicit. Nos reuelata facie ſpeculantes ⁊c. Patet ğ ꝙ imago filij dei ẽ vita xpi. Mõ thema ẽ claꝝ cũ dicit de his duob⁊ ſanctis aplis Cõformes. i. ſimiles imaginis filij dei. i. vite xpi Mõ videamus ī quib⁊ fuerũt ſilẽs vite xpi. Et inuenio ꝙ ī ſex fuerũt ſilẽs. ſ.

- Primo in corꝑe materiali.
- Scđo in aĩa rationali.
- Tercio in oꝑe ꝟtuali.
- Quarto in ꝯuerſatõe ſpũali
- Quinto in predicatõe euangelicali
- Sexto in paſſione martyriali.

In his ſex fuerũt xp̄o ſilẽs. Ideo dicit themã. Conformes imaginis ⁊c. Dico ꝑmo ⁊c. in corꝑe materiali. ſed q̄re magꝫ iſti duo ꝙ̃ alij. qꝛ iſti fuerũt filij Marie cleophe ſororis virginis ſcđe genite. Dicat quõ. b. Anna mater ꝟginis Marie nunꝙ̃ habuit filios. ſed habuit tres filias. Prima fuit ꝟgo Maria genitrix dei. Scđa Maria cleophe mater iſtorũ aploꝝ ſymonis ⁊ iude. Tercia Maria fuit ſalome mater Iohãnis euãgeliſte ⁊ iacobi maioris. Propinq̄ores erãt iſti duo ſimon ⁊ iudas xp̄o ꝙ̃ alij. qꝛ filij ſcđe genite. O quał honor eſt iſte. Sicut ſi rex veſtiret ſe de capite optime pecie pãni. et diceret duob⁊ militib⁊. Induatis vos de fine. magnũ honorem et maiorẽ dilectionẽ oſtẽderet illis q̄ de medio induerent̃ pecia pãni. Iſta ꝑcioſa ſcarleta fuit. b. Anna mr̄ ꝟginis. De iſta pecia caput fuit ꝟgo Maria. de qua xp̄s indut⁹ eſt veſte humanitatis. Media em̄ fuit Maria cleophe de qua induti fuerũt iſti duo. Finis pecie fuit Maria ſalome. de qua induti fuerũt iohãnes ⁊ iacob⁊. Ecce q̄mo fuerũt ꝯformes xp̄o ī corꝑe materiali. Ex iſta ꝯformitate nõ ſoluz ſcp̄tura dicit ipſos ꝯſanguineos xpi. ſed fratres ꝓpter ꝓximitatẽ. Nõne mater ei⁹ dr̄ maria. ⁊ fratres ei⁹ ſymon ⁊ iudas. Mat. xiij. Cõformes imaginis filij dei. ſ. ī corꝑe materiali. Moraliter. iſtã vel ſilẽm conformitatẽ poſſum⁹ nos hr̄e cum xp̄o ī corꝑe ꝟtualiter. et erit melior ꝙ̃ iſtoꝝ duoꝝ. Iſta em̄ fuit carnalis. ſed noſtra erit virtualis que eſt melior. Iſta eſt pnĩa de qua xp̄s erat indut⁹. intm̄ ꝙ cum fuiſſet. xxx. annoꝝ videbatur. xl. vel. l. Ioh. viij. dicit glo. ꝙ ex ieiunijs ⁊ laborib⁊ ⁊ afflictõib⁊ videbatur. l. annoꝝ. Si ğ volum⁹ eẽ ei ꝯformes. nõ curẽ⁹ ꝙ nõ ſum⁹ filij ma. cleophe. ſed alteri⁹ ſororis ꝟginis Marie q̄ prior erat ꝙ̃ Maria cleophe. ſ. pnĩa. qꝛ quando ꝟgo Maria fuit triũ annoꝝ: incepit pnĩam facere. ſ. ī templo ⁊c. Iſti⁹ ğ ſum⁹ filij. qꝛ licet ſymon ⁊ iudas fuiſſent filij Marie cleophe. ⁊ ꝯſanguinei germani xpi. niſi fuiſſent filij pe/

nitẽtie ꝑ bonã vitã: damnati fuiſſent. Magis
ſunt ſancti ⁊ ſaluati. qꝛ ſunt filij pnie ꝗꝫ qꝛ ſũt
filij Marie cleophe. Ita ẽ de nobis ſi facim⁹
pniam. de quibus dicit apl's. Nõ ꝯfunditur
fratres eos vocare. ſ. illos q̇ faciũt pniam. ad
Hebꝛ. ij. Alij q̃ valde fugiunt iſtã parentelam
xp̄i elongãtes ſe a pnia. Primo a ieiunijs vi/
giliaꝝ ⁊ quadrageſime. nolũt audire miſſam
ieiuni. Si eñi aliq̃s habet loqui regi vel pa/
pe. cauet ſibi ne habeat anhelitũ fetidum. ſic
quãdo oꝛõ fit in ieiunio eſt quaſi incenſum.
⁊ poteſt dicere. Dirigatur oꝛatio mea ſicͭ in/
cẽſum i ꝯſpectu tuo ⁊c̃. Alij ieiunãt ꝑ totã di/
em ⁊ i collatione frangũt ieiuniũ comedẽtes
panẽ ꝯ oꝛdinatõez eccl'ie. ⁊ volẽdo ſe excuſare
dicũt. Maioꝛẽ ꝯfoꝛtationẽ dãt ꝯfectões q̃s
comedũt prelati ⁊c̃. Dicatur ſimilitudo ꝺ du
obus. quoꝝ vn⁹ i quadrageſima comedit bo
nũ piſcẽ ⁊ cũ bono ſalſamẽto. et alter de pane
vnũ modicũ fruſtũ cũ caſeo antiquo. q̃s iſto
rũ fregit ieiuniũ vel q̃dragesimã. nõ q̇ come/
dit piſcẽ. licet daret maioꝛẽ ꝯfoꝛtatõez. qꝛ nõ
fecit ꝯ determinatõez eccl'ie. Dicũt doctoꝛes
ſpãliter Petr⁹ de palude in q̃rto. di. xv. ar. iiij
ꝙ nihil debem⁹ comedere in collatõe ꝺ quo
fiat cibꝫ i prãdio vel cena. Oliue licet ſint cõ/
fecte nõ debẽt comedi i collatõe. qꝛ loco cibi
ſumunt i prãdio. Dactili. pepones. auellane.
amigdala. coꝛiandꝝ. et oĩa ſil'ia frãgunt ieiu/
nia niſi ſint ꝯfecte. Aſſimilemur ꝗ xp̄o ꝑ peni
tentiã. Jõ apl's. Semꝑ moꝛtificatõẽ ihũ in
coꝛꝑe nr̃o circũferẽtes. vt ⁊ vita ieſu in coꝛꝑi
bus nr̃is manifeſtet. ij. Coꝛ. iiij. ¶ Dico ſcd̃o
⁊c̃. i aĩa rõnali. hoc ẽ plus. Nõ videamus.
Nã xp̄s habebat coꝛpus. aĩam ⁊ diuinitatem
Aĩa aũt i ꝑncipio creatiõis ſue habuit tantã
ſcientiã ꝙ ſciuit oĩa preterita. ꝑñtia ⁊ futura
Jõ Dauid loquens xp̄o dicit. Ecce dñe tu
cognouiſti oĩa nouiſſima ⁊ antiq̃. ps. cxxxviij
In h̃ iſti duo ſancti apl'i fuerũt ſil'es xp̄o qui
fuerũt multũ illuminati. ſciẽtes nõ ſolũ ꝑteri
ta. ſed futura multa. Dicat̃ q̃ño poſt pẽtheco
ſten iuerũt ad p̃dicandũ in ꝑſidã. ⁊ rex ꝑſidez
rex indie habebãt guerrã. Dicat̃ q̃ño rex ꝑſi/
de mittebat vnũ ducẽ capitaneũ ꝯtra regem
indie ad bellandũ. q̇ ab ydol's ſuis nullũ potu
it habere reſponſuz q̇d eẽt de bello. Dicatur
hyſtoria. ⁊ q̃ño apl'i denũciauerũt duci ꝺ pa/
ce futura ⁊c̃. ¶ Moꝛalit̃. belluz parat̃ nobis
foꝛti⁹ in h̃ mũdo. ſ. de aĩa cũ diabolo ⁊ in iudi
cio vbi mille demones eã inuadẽt ⁊ accuſant
qꝛ aĩa añq̃ꝫ intret ꝑadiſum ꝗꝫtũcũꝗꝫ ſctã vel

mala venit ad iudiciũ. ⁊ dicũt demones ſi ſit
mala. Dñe fiat iuſticia. Tu dñe dãnaſti nos
vno pctõ irreuocabiliter. ⁊ iſta aĩa fecit hoc
ꝑ ſupbiã. auariciã ⁊c̃. Quid tunc diceris. Re
mediũ eſt ꝗ ꝯfiteri pctã ꝯfeſſoꝛi q̇ eſt medi⁹ in/
ter deũ ⁊ animã. Et tũc aĩa ſic poꝛtat inſtru
mentũ abſolutionis i fronte ſcp̄tũ. ⁊ reſpon/
det xp̄o dicẽs. Feci iudiciũ. ſ. in ꝯfeſſione ⁊ iu
ſticiã in pnia. nõ tradas me ⁊c̃. Jõ Moyſes
ait. Utinã ſaperẽt ⁊ intelligerẽt ac nouiſſima
ꝓuiderẽt. Deut. xxxij. ¶ Dico tercio ⁊c̃. Op⁹
xp̄i patet. j. Joh. iij. In hoc apparuit fili⁹ dei
vt diſſoluat opa diaboli. q̇ ſunt pctã. tentati
ones. guerre. diuiſiones ⁊c̃. Et iſta diſſoluit
xp̄s ¶ In hoc fuerũt ſil'es xp̄o iſti duo ſancti
apl'i Dicatur q̃ño inuenerunt in ꝑſida duos
incãtatoꝛes Zaroen ⁊ arphaxat. ad q̃s oĩes
gẽtes recurrebãt ꝓ ſanitate obtinẽda. vl' pro
re ꝑdita inueniẽda. vel ꝓ filijs ⁊c̃. Et q̃ñ inuo
cabãt demones: dicẽdo. faciatis h̃ vel h̃. quã
doꝗꝫ ꝑmiſſione diuina fuit factũ. Nã ipi de/
mones neminẽ pñt curare niſi a leſione ceſ/
ſando: ac ſi ego eſſem inuiſibilis ⁊ cũ acu vel
al's infligerẽ vobis doloꝛẽ in naribꝫ vel denti
bus ⁊c̃. Ita faciũt demones q̇ ex peccato poſ
ſunt dare doloꝛes pctõꝛi. deo nõ ꝯtradicente
vt recurrãt ad eos ꝓ ſanitate. ⁊ dent fidem i
eis vt tandẽ damnent̃. Sed apl'i coꝛam rege
infideli cũ iſtis habuerũt magnũ conflictũ.
Dicatur de ſerpentibꝫ ⁊c̃. Et de ꝯuerſione re
gi ꝫ ex miracul'. Ergo fuerũt ꝯfoꝛmes imagi
nis ⁊c̃. ¶ Moꝛalit̃. hodie fiũt i mũdo opa di
aboli. ⁊ multi nõ credũt facere. certũ eſt ꝙ de⁹
fecit nos. et nõ ipſi nos. Nõ op⁹ diaboli eſt
q̃ñ hõ vult adaptare illud qð de⁹ bene fecit vt
faciũt mulieres pingendo ſe ⁊c̃. Scitis qual'
iniuria fit deo. ac ſi melioꝛ pictoꝛ mũdi feciſ/
ſet vnã pulcrã imaginẽ. ⁊ tu q̇ neſcis depige/
re velles illã adaptare. Ita de deo. Cogita ꝙ
de⁹ ſciuit depingere ⁊c̃. quare ꝗ vos vult̃ alit̃
facere vos. Nã de⁹ dedit vobis mulieribꝫ vbe
ra groſſa. quare ꝗ vos ita ꝯſtringitis ea. Idẽ
de oculis. De⁹ dedit vobis oculos paruos ⁊
vos facitis ⁊c̃. Idẽ ſi fecit capillos nigros. ⁊
vos vultis rubeos de cauda bouis ⁊c̃. Ideo
q̃ñ oꝛatis xp̄s abſcõdit faciẽ ſuam a vobis. qꝛ
habetis faciẽ diaboli ⁊ nõ ſuã. Si dicat̃. Do
mine. ego ſũ creatura veſtra ⁊c̃. Rñdebit. mẽ/
tiris. Dicatur q̃ñõ mulier maritata põt ſe la
uare ⁊ mundã tenere. ne ſit turpis. ⁊ vir habe
at diſplicentiã. Itẽ camiſiã ſuam põt tenere
mundã ne vir ſentiat malũ odoꝛẽ ne habeaꝫ

faſtidiū.nec viri debent eis ꝯſentire vt depin
gāt ſe.ſed debēt dicere.q² vl' h̄ facit ꝑ me vl' ꝑ
alio.nō ꝑ me.q² nō in domo.ſed qn̄ vadis ex
tra ꝛc̄. Ideo dicit ſcptura viris ꝛ etiā parentib⁹
Nolite cōicare opib⁹ infructuoſis.ſ.picturis
vxoꝝ.tenebraꝝ.magis aūt redarguite Eph.
v. ¶ Dico q̄rto ꝛc̄. Xp̄s em̄ paupꝛime voluit
ꝯuerſari in h̄ mūdo amore vrī. Scitis grām
dn̄i noſtri ih̄u xp̄i.q̄m ꝓpter nos egen⁹ factus
eſt cū eēt diues.vt illi⁹ inopia nos diuites eſ
ſemus.ij. Coꝛ.viij. In h̄ iſti duo ſancti apl'i
fuerūt ſibi ꝯformes.q² poſtq̄ ꝯuerterūt regē
ꝑſide ꝛ babylonie et tot mille xp̄ianos.ibant
paupꝛime induti. O dixit rex.tales hoies nō
debent ſic incedere.obtulit eis magna dona
ria ſeu dona theſauri ꝛc̄. Apl'i aūt vt ſtercora
deſpiciētes dixerūt. Nihil terrenū vel carna/
le.ſed ſolū volum⁹ dei honorē ꝛ aiaꝝ ſaluatio
nē.ꝛ de illis pecunijs edificauerūt eccleſias.
hoſpitalia ꝛc̄. Ecce q̄uo in ꝯuerſatōe fuerunt
xp̄o ſil'es ¶ Moraliter.h̄ tāgit religioſos.cle
ricos ꝛ etiā laicos. Religioſi em̄ debēt hr̄e ſo
lam ſtrictā neceſſitatē vite nihil ampli⁹ reci/
pere.etiā ſi vellēt dare.q² h̄ deſtruxit ordines
q̄ a ꝑncipio inceperunt cū tanta pauptate ꝙ
b. Bernard⁹ de folijs fagi comedebat ꝛc̄.ſed
poſt reges ꝛ ꝑncipes philocapti de eis edifi/
cauerunt eis magna monaſteria.dantes eis
villas.caſtra ꝛc̄.intm̄ ꝙ tota religio eſt ꝑdita.
nō ſunt niſi porci groſſi. Propter h̄.b. Domi
cus ꝛ Franciſc⁹ inſtituerūt ſuos ordines ſine
redditib⁹ vt eſſemus mendicantes.et incepit
deuotio gentiū.ꝛ edificauerunt magnas do
mos eis ꝛc̄. etiā totū eſt perditū. Itē de here
mitis qui incipiūt ſtricte.ſed poſt edificāt ꝛc̄
Pauptas apoſtolicalis eſt ita cuſtodiēda ſi/
cut puella ſuā ꝟginitatē.quia multi philoca
pti mittūt ſibi iocalia.ſi recipit erit putana.
Idem de religioſis Sed ſicut mulier q̄ vult
caſte viuere nō vult recipe dona.ſi ē pauper ꝛ
mittit̄ ſibi elemoſyna.illā pōt recipe ꝑ neceſſi
tate. Ideo ſeruiam⁹ bn̄ deo.q² nihil deficiet
nobis de neceſſarijs. Idē de clericis.caueāt
a ſymonia.ꝛ dicāt bene ꝛ deuote ſuū officiū.
q² deus ꝓuidebit eis. Item laici caueant ne
recipiant aliquid ꝑ vſurā. nec al's qualiter cū
q̄ iniuſte. Si nō poteſtis ſeruare tantā pau
pertatē quantā apl'i.ad min⁹ nihil recipiatis
iniuſte.nec etiā fructus. Qui furabat̄ iā non
furetur.magis aūt laboret operādo manib⁹
ſuis q̄d bonum eſt.vt habeat ꝛc̄.ad Eph.iiij.
¶ Dico quinto ꝛc̄. Xp̄s predicauit gentibus
pniam Poſtq̄ dixerat aliqua ſecreta theolo/
gie de alio mūdo ſtatim reducebat ſe ad mo
ralitatas. Venit Ih̄s p̄dicās euāgeliū regni
dei dicens. Penitemini ꝛ credite euangelio.
Marci.j. In hoc apl'i fuerūt ſibi ſil'es Dica
tur q̄uo poſtq̄ ꝯuerterant multas gētes q̄dā
puella philocapta de quodā.paulatim vene/
rūt de ꝟbis ad tact⁹ ꝛc̄. Ab illo fuit impregna
ta ꝛ ipſa cooꝑuit.ſed in ꝑtu clamando ꝛc̄.fuit
diſcoopta.ꝛ volēs celare illū iuuenē quē dili
gebat.diffamauit vnū diaconū diſcipulum
iſtoꝝ aploꝝ: virginē ſanctū ꝛ deuotū. Dicat̄
q̄uo fuit liberatus a ſanctis aplis miraculo/
ſe ꝑ loquelā pueri nouiter nati.ꝛ voluerūt ꝑ
dere nocentē.vt patet in legēda ꝛc̄. Pat; q̄uō
fuerūt ſil'es xp̄o p̄dicando euangeliū ꝛ penitē
tiā nolētes ꝑdere illū vt poſſet pniam facere.
q² nolo mortē pctōris.ſed vt magis ꝯuertat̄ ꝛ
viuat. Ezech.xviij. ¶ Moraliter habemus
hic duas doctrinas. Prima ꝑ puellis.vt ca
ueant a carnali amore Dicat̄ ꝯ ꝯſuetudinem
puellaꝝ nō euntiū ad miſſam.q² tūc fit totū
malū. Scd̄a doctrina eſt.non diffamare ali
quem.vt illa que credo ē vel ſit damnata .q̄a
nō reuocauit.ſicut ē neceſſariū reſtituere ab/
latū. Magis neceſſariū ē reſtitutio fame cū
ſit mai⁹ furto. Prouer.xxij. Meli⁹ eſt nomen
bonū q̄ diuitie multe ꝛc̄. Aug⁹. Non pigeat
ex ipo ore ꝓferre medicamēta vn̄ facta ſūt vul
nera ¶ Dico ſexto ꝛc̄. Xp̄s mori voluit vt ho
mines ad eū traheret. Xp̄s ſemel ꝓ pctis no
ſtris mortu⁹ ē.iuſt⁹ ꝓ iniuſtis. vt nos offerret
deo.j. Pe.iij. Ita apl'i ꝑ p̄dicatōnes ꝛ trahen
do gētes de errore mortui ſunt i ciuitate ſan
nyr.vbi adorabat̄ ſol.cui fecerant ydolū: di/
cendo ꝙ nihil pulcri⁹ nec clari⁹ in mundo.q²
illuminabat.calefaciebat.ꝛ faciebat fructifi/
care.ꝛ illud ydolū adorabāt Cū aūt apl'i p̄di
carēt ꝯ iſtū errorē.clare oſtendēdo ꝙ nec ſol
nec luna nec ſtelle ſunt adorande. Ratio.q² ſi
habem⁹ lumē ꝛ calorē a ſole ſeu aſtris.nec gra
tes eis nec grās ſed xp̄o.q² nō cereo ardenti
regratiandū ē ſed ipſo illuminātí.vl' ſi rex da
ret vobis monetā in cypho argēteo.nō eēt re
gratiandū cypho ſ; regi dāti. Iō magnū pec
catū facit q̄ ſoli vel lune facit reuerentiā ꝛ vel
orōem.q² erroneū ē ꝛ hereticū. Dicat̄ ꝯ illos
q̄ qn̄ vidēt lunā nouā: dicūt lune. O dn̄a lu/
na ꝛc̄. vel amouēt caputiū ꝛc̄ Et q² apl'i predi
cabant ꝯ illū errorē: fuerunt capti ꝛc̄.et ducti
ad templū ſolis vt adorarēt ydolum ſolis ꝛc̄.
In quo diabolus loquebat̄ dās reſpōſa ꝛc̄.

Dicat̃ eoꝝ martyriũ. Dicat̃ moralit̃ ne ado/
rẽt niſi illũ de q̃ dicit eccl'ia ꝟgini Marie. Et
te ortꝰ ẽ ſol iuſtic̃. nec lunã niſi ꝟginẽ. de q̃ dic̃ Da
uid. Sicut luna pfecta in eternũ. De h̃ dixit
Moyſes Deut. iiij. Caue ne forte ocul' ele/
uatis ad celũ videas ſolẽ lunã ꝛ aſtra celi. ꝛ er
rore decepꝰ adores ea ꝛ coles que creauit do
minꝰ deꝰ tuꝰ i miſteriũ cũctis gentibꝫ q̃ ſub ce
lo ſunt. Deut. iiij.

¶ De omnibꝫ ſanctis Sermo primus.

Laudate dominũ in ſanctis eiꝰ. Habet̃ ꝟbũ iſtud ori
ginalit̃ in libro ſoliloquioꝝ David
ps. cl. Hodie ꝑ totũ mundũ int̃ xpianos fit
feſtũ ꝛ ſolẽnitas de oĩbꝫ ſctis in generali. In
fra annũ facimꝰ feſtũ i pticulari. mõ de vno
mõ de alio. tñ tot ſunt ſancti i paradiſo ꝙ non
ſufficerẽt dies. immo dicit Hiero. q̃ iſta ꝯpu
tauit multũ bñ ꝙ ſolũ de martyribꝫ non cõ
putando patriarchas nec ꝓphetas nec apl'os ꝛc̃
nõ ſufficerẽt dies. etiã ſi quolibet die fieret fe
ſtũ de. v. milibus. Ideo ſancta mr̃ eccl'ia ho
die facit feſtũ de oĩbꝫ. Et ẽ magna ratio.
Ex q̃ ipſi faciũt feſtũ de nobis in celis qñ te/
nemꝰ bonã vitã ꝛ deuotã. Ratio eſt vt nos fa
ciamꝰ feſtũ in terris de coꝝ gl'ia. Ideo ſicut
totũ officiũ hodiernũ ẽ de omnibꝫ ſctis. ita
erit ꝛ ſermo. Salutet̃ ꝟgo Maria ꝛc̃. Iſtud ꝟ
bũ. ſ. Laudate ꝛc̃. recte ꝑcipit nobis feſtũ ho
diernũ. quaſi dicat. licet infra annũ feſtiuetis
modo de vno. mõ de alio. Nõ tñ in ſimul' lau
date dñm ꝛc̃. Rõ huiꝰ verbi ẽ. qñ aliq̃s magi/
ſter opis facit aliqđ opꝰ mltũ mirabile i ocu
lis oĩm. ex illo ope mltũ laudat̃ ille magiſter
de ſapia. ſubtilitate. ingenio: dicendo. Ecce
quid fecit. ꝛ quale opꝰ eſt illud ꝛc̃. Sed ſi ille
mgr̃ faceret opꝰ nõ ſolũ mirabile ſed vtile. tũc
talis magiſter laudaret̃ nõ ſolũ de ſubtilita/
te ſed de bonitate dicẽdo. O bñdicatur ipſe
ꝛ tã vtile opꝰ opatꝰ eſt nobis. Declaret̃ hoc ꝑ
caſum de magiſtro faciente nauẽ que ſine pe
riculo nauigaſſet. i qua nõ oportet timere vẽ
tum. aquã nec inimicos. et qñ eſt onerata ꝑ
ſe ſine nautis ꝛ ſine ꝓuiſione ciborũ iret ad
portũ vltra mare ꝛ rediret. bene opꝰ mirabile
eẽt. O ſi aliq̃s magiſter ſciret facere talẽ na/
uem. ꝛ quõ laudaretur ꝛ ꝯmẽdaret̃ dicendo.
O qualis mgr̃ q̃ fecit opꝰ tam mirabile ꝛ tã
vtile ꝛ ſine expẽſis. ꝛ ſine pıculis nauis vadit
Dico ꝙ talis mgr̃ eſt xps i ſuis ſanctis. Na/
uis triũ coopturaꝝ eſt quelibet aĩa cuiuſli

bet ſancti. Aĩa eñ a ſolo deo creat̃. in q̃ ſũt
tres potẽtie quaſi tres coopture. ſ. memoria
preteritoꝝ. intelligẽtia pñtiũ. ꝛ volũtas futu/
roꝝ. O qualis mgr̃. Et i inſtãti fit iſta nauis
aĩe. Et qñ eſt onerata de mercibꝫ ꝑcioſis vir
tutũ. ſctõꝝ opeꝝ ꝛ meritoꝝ miſcdie ꝛ deuoti/
onis. patie ꝛc̃. i morte recedit de pte huiꝰ mũ
di. ꝛ ſine nautis nauigat vſq3 ad portũ paradiſi.
ꝛ ibi exonerat̃ oſtẽdit opa q̃ facit. Et licz xps
ſciat. tñ interrogat vnde venit ꝛc̃. Rñdebit
domine. de tali monaſterio. villa vel ciuitate
ꝛc̃. Deinde honorat̃ de honore gl'ie. fruitõis
iocũditatis ꝛ letitie. ꝛ poſt redibit. ſ. in iudi/
cio generali qñ reſurgẽt ad recipiẽdũ q̃libet
ſuũ corpꝰ ꝓpriũ clarius ſole cũ quattuor do/
tibꝫ. ꝛ poſt cum xpo redıẽt in celũ. Ecce quõ
Ihs xps ẽ bonꝰ mgr̃. ideo laudãdꝰ ẽ de opere
tam mirabili. de ſapia. ſubtilitate. bonitate ꝛ
vtilitate nr̃a. Ideo David tangẽs iſtã rõem
dicit. Mirabil' deꝰ in ſanctis ſuis. hic lauda
tur de bonitate. deꝰ iſrl' ipſe dabit ꝟtutẽ. Ec/
ce onꝰ nauis. ꝛ fortitudinẽ plebi ſue. ꝯtra pi/
cula maris ꝛ inimicoꝝ. Benedictꝰ deus. q. ſ.
tale opus fecit. Ideo ſicut David de h̃ lau
dabat deũ. dicit nobis ꝙ etiã de hoc laude/
mus eũ dicens. Laudate dñm in ſanctis eiꝰ.
Patet thema. ¶ Si diceret aliq̃s. Ex q̃ vos
David dicitis ꝙ laudemꝰ deũ. oſtẽdatis no
bis quõ eſt laudandꝰ i ſanctis. ꝓpter h̃ David
i dicto pſalmo oſtẽdit modũ declarãdo pti/
culariter: dicẽs. Laudate eũ in firmamento
ꝟtutis eiꝰ ꝛc. vſq3 in finẽ. vbi ponit. x. gradꝰ ſã
ctoꝝ i q̃bꝫ laudãdꝰ ẽ deus. In pmo gradu et
altiori eſt ꝟgo Maria. đ q̃ dicit. Laudate do
minũ i firmamẽto ꝟtutis eiꝰ. Scđs ẽ ſanctoꝝ
angeloꝝ ſc̃m ordinẽ tpis. ꝛ de iſto dr̃. Lauda
te eũ in ꝟtutibꝫ eius. Terciꝰ eſt patriarchaꝝ. et
ſic de aliis. ¶ Primꝰ g̃ gradꝰ eſt virginis Ma
rie. de q̃ dicit. Laudate eũ in firmamẽto vir
tutis eiꝰ. Firmamẽtũ ꝟtutis dei ẽ ꝟgo Ma
ria. q2 ita fuit ꝯfirmata a deo in ſua ſanctifi/
catione. q2 anteq̃ naſceret̃ iam erat ſctã in/
tm̃ ꝙ nunq̃ peccauit nec corde cogitãdo nec
ore loquẽdo. nec ope operãdo mortalit̃ nec
venialiter. Nunq̃ fuit ſanctꝰ nec ſãcta quin
mortaliter vl' venialiter peccaret niſi ꝟgo ma
ria ꝛ xps ihs filiꝰ eiꝰ. Firmamẽtũ fuit ꝟtutis. ſ.
ſanctificatõis. David. Fundauit tabernacu
lũ ſuũ altiſſimꝰ. ſ. ꝟginẽ ma. q2 ſicut miles q̃ va/
dit ad bellũ hꝫ clipeũ. ſic xps qñ debuit itra
re campũ huiꝰ mũdi ad bellãdũ ꝓ nobis poſu/
it clipeũ ſuũ. ſ. virginẽ Mariã ꝑ incarnatõez

Deꝰ i medio eiꝰ nō ꝯmouebit̃. nō dꝫ. nō ꝓſtrabitur ꝑ pctm̄ moꝛtale. ſed nō ꝯmouebitur ꝑ pctm̄ veniale. Nūq̄ꝫ ſanctꝰ fuit vel ſctā q̄ non fuerit motꝰ ꝑ veniale vl' ꝓſtratꝰ ꝑ moꝛtale excepta ꝟgine maria. Jō colūna ē ⁊ firmamētū veritatis. j. Thim̄. iij. Jō laudate dn̄m ſingulariter hodie i firmamēto ꝟtutis eiꝰ. O quomō iſtud firmamētū fuit forte i xp̄i paſſione. qn̄ magna caſtra et turres ſiue montanee. ſ. apl'i ceciderūt. fidē ꝑdēdo Jdō laudemꝰ deū non ſolum oꝛe dicēdo ſed ope faciēdo. ⁋ Et ſi incepimꝰ bonā vitā et ſanctā i q̄uis ſtatu. firmare q̄libet ſe debet in illo. cū tn̄ dicāt aliq̄ incōſtātes. O meliꝰ eēt ſic vel ſic. Dicat̃ q̄ anteq̄ꝫ hō eligat ſtatū viuēdi: hō debet petere ꝯſilium a ſpūalibꝫ ꝑſonis. ſed pꝰ electionē ſtatꝰ ꝯfirmare ſe. q̄ſi dicēdo cū Dauid. Hec requies mea. ſcꝫ iſte modꝰ vel ſtatꝰ viuēdi. in ſeculū ſcl'i. hic habitabo qm̄ elegi eā. Sed aliq̄ cū vēto incipiūt ⁊ cum vento dimittūt. Sed qn̄ hō ſtat firmiter. tūc laudatur ꝟgo Maria firmamētū ꝟtutis. nō ſolū coꝛde cogitādo vel oꝛe laudando. ſed ope ſe firmādo ⁋ Scd'os gradꝰ eſt ſanctoꝝ. de quibꝫ dicit. Laudate eū i ꝟtutibꝫ eiꝰ. Sancti angeli dicūtur ꝟtutes dei. Rō ē iſta phie. q2 ꝟtꝰ ē media inter ſubam ⁊ actuꝫ ꝑ quā res ꝓducit ſuā opationē. Uerbi grā de ſole. Subſtātia em̄ ſolis habet multas opationes in h̄ mūdo. ⁊ tn̄ ſubſtātia ſol' nō deſcēdit hic. ſed ad iſtas opatōnes ſeu actꝰ venit ꝑ lumē ad illuminādū. calefaciēdū ⁊ fructificādū. Jō virtꝰ lucis ē caliditas materie int̃ ſubſtātiā ſol' ⁊ opationē. Jdē de igne q̄ habꝫ mltas opatōes. ⁊ caloꝛ ē virtꝰ media inter ſubſtātiā ignis ⁊ opatōem. ⁋ Modo videamꝰ. deꝰ ꝑ quas creaturas opatur in hoc mūdo. q2 ille dicunt̃ eiꝰ ꝟtutes. q2 mediantibꝫ angel' ſanctis dꝛ q̄ deꝰ mouet celū. ⁊ verū eſt. q2 mouet̃ ab angelo q̄ a phis vocat̃ intelligētia. Jdē de motu ſolis. lune ⁊ ſtellaꝝ. Quelibet em̄ ſtella habet ſuū angelū ⁊ q̄libet hō. Alie aūt creature nō habēt angelū. Unꝰ em̄ angelꝰ curat de bobꝫ. aliꝰ de equis. aliꝰ de aſinis ⁊c. aliꝰ vt det abundantiā. alius ſiccitatē. aliꝰ pluuiā. oīa em̄ opera coꝛpalia que facit deꝰ facit ꝑ angelos. Gregoꝛiꝰ in p̄mo dyal'. Jn hoc mūdo viſibili nihil niſi ꝑ creaturā inuiſibilē. ſ. angeluꝫ diſponit deus. Si ḡ virtus dꝛ illud ꝑ quod res erit in opationē. ⁊ deꝰ ꝑ angelos operat̃. Ergo angeli ꝓpꝛie dicūtur ꝟtutes dei. Auctoritas xp̄i loquēs de ſignis futuris an̄ diē iudicij dicit. Erūt ſigna in ſole ⁊c. Et ſequitur.

Uirtutes celoꝝ mouebūtur. Luc. xxj. Dicit hic Grego. Quid dn̄s ꝟtutes celoꝝ niſi angelos ⁊ archāgelos appellat. ḡ laudate deū i ꝟtutibꝫ eius. nec tradant̃ obliuioni. ⁋ Moꝛaliter Laudādꝰ eſt deꝰ nō ſolū cogitādo vl' loq̄ndo. ſed imitādo. q2 ſicut angeli faciūt officiū deo ⁊c. Jta faciamus nos clerici in officio. ⁊ vos laici in audiendo ⁊ intereſſendo in dn̄icꝭ et feſtis. audire miſſam ꝯpletā cum ſilentio. Sic laudatur deꝰ in angelis. et deꝰ et angeli curabūt de negocijs noſtris. de agris. vineis. gregibꝫ ⁊ alijs. Dicatur ꝯ ꝯſuetudinē puellaꝝ nō venientiū ad eccl'iam ⁊c. ⁋ Tercꝰ gradus ē ſanctoꝝ patriarcharū ſcḋm oꝛdinē tp̄is. Poſtq̄ꝫ Adā peccauit: deꝰ noluit totalit̃ deſerere mundū. ſed miſit aliquas ſanctas perſonas. ſ. p̄triarchas. a p̄re ⁊ archos qḋ eſt p̄nceps .i. p̄ncipiū patꝝ. De iſtꝭ dicit Dauid. Laudate eū ſcḋm multitudinē magnitudis eiꝰ. Magnitudo dei dꝛ eius miſcd'ia taꝫ magna q̄ dicit Dauid. Miſcd'ia dn̄i ab eterno et vſq̄ꝫ in eternū. Patriarche aūt fuert̃ valde miſericoꝛdes. intm̄ q̄ exibāt hora prandij ad vias ſi viderēt paupes ꝑegrinos vt ducerēt ad domos ſuas ſperātes ſalariū a deo Jdē faciebant de ſero hora q̄ gētes veniūt ad hoſpitia et lauabant eiꝰ pedes ⁊c. credit' q̄ in vanū habuerūt paradiſuꝫ. dabāt eis cibū. potū. ⁊ in craſtinū ꝓ expenſis ꝑ viaꝫ. Ecce multitudo miſericoꝛdie eius. Laudemꝰ viros gl'ioſos ⁊ parentes noſtros in generatōne ſua. Multā gl'iam fecit dn̄s: magnificētia ſua a ſeculo. Eccl'i. xliiij. ⁋ Moꝛalit̃ Laudādi ſunt nō ſolū cogitatione ⁊ locutiōe vt mō ego laudo. ſed opatione ſeu imitatōe i opibꝫ miſcd'ie liber̃ cōicare pauperibꝫ bona vr̄a. ⁊ deꝰ abūdāter dabit vobis oīa. Patet h̄ quō ē magnū pctm̄ illoꝝ qui nō ſolū nō dāt. imo furātur. Dicatur ꝯ furtum fructuū vel de oꝛtis ⁊c. dicēdo. nō eſt pctm̄ ⁊c. Nunq̄ꝫ intrabitis ꝑadiſum niſi reſtituat'. q̄a nunq̄ꝫ dimittit̃ peccatū niſi reſtituat̃ ablatū. Regula eſt iuriſtaꝝ ⁊ theologoꝝ. Jdō apl's. Qui furabat̃ iā nō furet̃. magis autē laboret opando manibꝫ ſuis qḋ bonuꝫ eſt vt habeat vn̄ tribuat nccītatē patiēti. Eph. iiij. ⁋ Quartus eſt ꝓphaꝝ q̄ fuerūt filij p̄triarchaꝝ q̄s miſit deus ꝓphetizare. q2 ꝓpheta. i. ꝓcul fans. q̄a fidē quā modo tenemꝰ ipſi ꝓphetauerunt. denūciantes xp̄i incarnationē. natiuitatē. predicationē. paſſionē. reſurrectionē ⁊c. De iſtꝭ dꝛ dauid. Laudate dn̄m in ſono tube. Predicatio em̄ ꝓpharū dꝛ ſonus tube triplici ratione.

Prio q2 tuba nõ ē recta ſed curua. ⁊ ē vna ī ſe
⁊ tñ triplex. Ita p̄dicatio ꝓphaꝝ erat de vno
deo ī eēntia. ſ3 trino ī pſonis. Itē de xpo vna
pſona. ſed aliq̄tiēs de diuitate. aliq̄tiēs de ei⁹
hūanitate p̄dicabāt. Scd̄a rō. q2 tuba ē ſtri
cta circa ſonātē ſed lata circa aliud caput. ita
p̄dicatio ꝓphaꝝ arta erat circa eos p pniam.
⁊ ita illumiabāt reuelatōib⁊. Alijs aūt erat la
ta et clara. Tercia rō ē. q2 tuba nō ē vt fiſtula
pua. q2 optet ꝙ tuba manib⁊ tāgatur ſonādo
Tal' erat p̄dicatio ꝓphaꝝ. pri⁹ tāgebāt. ſ. faciē
do ope qđ alijs p̄dicabāt fiendū. Nō ſic mō.
q2 p̄dicam⁹ alijs. ⁊ nos nihil facim⁹. Si eñ
ꝓphe p̄dicabāt ꝯ ſupbiā. ipſi erāt hūiles ⁊ ſic ō
alijs. Ecce q̄re eoꝝ p̄dicatio ðr tuba Auctas
Clama ne ceſſes. q̄ſi tuba exalta vocē tuam ⁊
annūcia ꝑp̄lo meo ſcelera eoꝝ ⁊ domui iacob
pctā eoꝝ Iſa. lviij. Iō ðr. Laudate dñm ī ſo/
no tube. Moral'r. Laudet̄ de⁹ ī ꝓphis. nō ſo
lū corde ⁊ ore ſed ope imitādo. Laudādo de
um cauere debem⁹ a falſ iuramentꝫ. blaſphe/
mijs ⁊c̄. Maledicta ē dom⁹ ⁊ villa vbi h̄ fiūt.
Uis cogſcere qđ pctm̄ ē ac ſi ꝯ regē enſe eua
giato ires ⁊c̄ Ex iſto pctō venit totū malū. ec
ſi nō eēt niſi vn⁹ blaſphem⁹ tota villa pateret̄.
Si dicat̄. ⁊ in q̄ demeruerūt alij ⁊c̄. dicat̄ ꝙ
ſicut ꝯ lupū intrātē villā oīs clamarēt. ita ⁊
forti⁹ clamandū ē qñ de⁹ blaſphemat̄. et bñdi/
ct⁹ ē q̄ pōt dicere cū dđ. Bñdicā dñm in oīi
tpe: ſp laus ei⁹ ī ore meo ⁊c̄. ¶ Quit⁹ g̃dus ē
aploꝝ. q̄ licet ſint maiores. ꝯputant̄ tñ ſm or
dinē. de q̄b⁊ ðr. Laudate eū ī pſalterio et cy
thara. Apl'i dicūt̄ pſalteriū ⁊ cythara. Rō ē q2
pſalteriū ē ſon⁹ camere q̄ fit cū. x. cordis. Cy
thara eñ h3 vocē altā ⁊ acutā. Apl'i aūt ex bo
na ⁊ ſctā vita ⁊ obſuātia. x. p̄ceptoꝝ dei dicūt̄
pſalteriū. Dicunt̄ etiā cythara ex eoꝝ p̄dica
tiōe altiſſima ⁊ acutiſſima. q2 in oēm terram
exiuit ſon⁹ eoꝝ. rōne p̄dicatōis. Et pſalteriū
dicūt̄ ex vita. Cythara ex doctrina. Idō lau
date deū in pſalterio ⁊ cythara. ¶ Moralit̄.
nō ſufficit ſolū corde vel ore laudare. ſed eti/
am imitatione ſeruātes. x. p̄cepta. Et in do/
ctrina ſcire. Credo ⁊c̄. Hic dicat̄ ꝯ ludū taxil/
loꝝ in q̄ de⁹ blaſphemat̄. ⁊ aīe interficiūt̄. Cō
fitemī dño in cythara. ⁊ pſalterio decē cor/
daꝝ pſallite illi. ps. xxxij. ¶ Sext⁹ ē martyrū
de quib⁊ ðr. Laudate eū ī tympano ⁊ choro
Tympanū ſignificat in vulgari. die puecken
Chor⁹ aūt in vulgari ſignificat paruā fiſtulā
⁊ ſignificat martyres. qui pcutiebant̄ ī mar
tyrio varijs cruciatib⁊. ſicut tympanū. ⁊ cla/
mabāt vt fiſtula pua dicēdo. xpian⁹ ſum. ⁊ in
quolibet ictu ꝯfitebant̄ Ieſum eē filiū dei et
redemptorē mūdi. nolētes fidē abnegare Er
go dicit Paul⁹. Scti. i. martyres. p fidē. vi/
cerūt regna Hebr̄. xj. Et angeli tripudiabāt
ad iſtū ſonū. Ecce q̄re dicit. Laudate eū in
⁊c̄. Dicebāt eñ Maledicimur ⁊ bñdicimus.
pſecutionē patimur ⁊ ſuſtinem⁹. blaſphema/
mur ⁊ obſecram⁹. tāq̄ purgamēta mūdi hui⁹
facti ſum⁹. j. Cor. iiij. ¶ Moraliter. nō ſolū
ore vel corde ſed ope imitādo laudand⁹ ē de⁹ ī
martyrib⁊ p patiam in aduerſitatib⁊ ⁊c̄. iuxta
illud apl'i. Patia vobis neceſſaria ē. Hebr̄. x.
¶ Septim⁹ grad⁹ eſt ſctōꝝ doctoꝝ Remigij
Cyrilli. Hylarij. Hieronymi. ⁊ etiā alioꝝ. de
q̄b⁊ Dauid. Laudate eū ī cordis et organo.
Ecce vita doctoꝝ q̄ nō ſolū p̄dicāt ſeu predi
cabāt ſed etiā libros ſcribebāt Ideo dicūt̄ in
ſtr̄m cordaꝝ ⁊ organū. Inſtrumentū eñ cor
daꝝ vt cythara eſt de ligno arido cu3 cordis
tractis cū clauilla. Ita eoꝝ vita erat arida p
pniam. Corde ſunt auctoritates tracte cum
clauilla intellect⁹ vt facerent melodiā ⁊ ꝯcor/
dantiā cū articulis fidei cū determinatōe ec
cleſie ⁊ cū textu anteriori ⁊ poſteriori. Dicunt̄
etiā organū ꝓpter eoꝝ p̄dicationē. Dicat̄ ō or
dinatōe organi. ⁊ quō cū vēto pulſant̄. ⁊ ſunt
ibi multe ⁊ diuerſe voces. Ita de p̄dicatione
doctoꝝ q̄ cū vento aeris loquēdo fiebat. ⁊ cū
vocib⁊ diuerſis p̄latis charitatē ⁊ diligentiā
ad aīas dabat. Religioſos ad obſeruantia3
regule ⁊ votoꝝ aiabat. dabat inſup clericis ho
neſtatē ⁊ caſtitatē. Mercatorib⁊ veritatē. di/
uitib⁊ liberalitatem ꝙ ſine vſura mutuent ⁊c̄
Mulierib⁊ ad viros fidelitatē. Ecce q̄re di/
cit. Laudate eū in cordis ⁊ organo ¶ Mora
liter. imitemur p̄dicando gentib⁊ penitentiā
exemplo eoꝝ. Ideo xp̄us ait. Dico vobis ꝙ
niſi pniam egeritis oēs ſimul pibitis Lu. xiij
¶ Octau⁹ grad⁹ eſt ſanctoꝝ ꝯfeſſoꝝ qui non
ſcripſerūt libros. vt btūs Dñic⁹ Frāciſc⁹ an/
thoni⁹. Paul⁹ prim⁹ heremita. Iō nō dicunt̄
doctores. De iſtis dicit dauid. Laudate eū
in cymbalis bñ ſonātib⁊ Duo cymbala ſunt
vet⁹ ⁊ nouū teſtamentū. Inferi⁹ eſt vet⁹ teſta/
mentū ꝓmittēs ſolū tpalia terrena ⁊ nō cele/
ſtia. Supi⁹ ē nouū teſtamentū ꝓmittēs cele
ſtia. Et tāgunt̄ ad inuicē quādo exponit̄ ⁊ de
clarat̄ auctas veteris ⁊ noui teſtamēti. Ideo
xp̄s. Oīs ſcriba doct⁹ in regno celoꝝ. ſ. ſcri
ptura ſacra. ſil'is eſt homi p̄rifamilias qui ꝓ/
fert de theſauro ſuo noua ⁊ vetera Mat. xiij.

¶ Moralit̄ qn̄ nos tāgim⁹ cymbala p̄dicati
onis. debem⁹ ordinare vitā nr̄am. dicat̄ ordi
natio cuiuſlibet diei. ſ. orare deuote mane et
ſero. q̄libet hebdomada. audire miſſā ɔpletā
cū ſilentio in dn̄ica. q̄libet mēſe ɔfiteri. ꝛ quo
libet anno cōicare in paſca. al's dixit chriſtus
Amē amē dico vobis niſi mādücaueritꝭ car-
nē filij hoīs ꝛ biberitis ei⁹ ſanguinē. nō babe-
tis vitā i vobis ꝛc̄. Joh. vj. ¶ Non⁹ ē v̄ginū q̄
nūq̄ȝ nec corde deſiderādo. nec ore loquēdo.
nec ope curarūt de carnalitate. ſed ɔſuauerīt
ſe in puritate v̄ginali. De iſtis dicit. Laudate
eū in cymbalis iubilationis ¶ Nota hic dr̄n
tiā inter cymbala bene ſonātia ꝛ cymbalū iu-
bilationis Cymbala bene ſonātia ſunt vet⁹ ꝛ
nouū teſtamentū vt dixi. Sed cymbalū iu-
bilationis q̄ eſt ſon⁹ ſecretus. ſunt caro ꝛ aīa.
Qui eīm vult ſuare virginitatē. oportet aīam
caſtigare ꝛ carnem. Et ſic tangūtur iſta cym
bala. Dicit apl's de ſe. Ego aūt ſic pugno nō
quaſi aerē verberās. ſed caſtigo corp⁹ meū ꝛ i
ſuitutē redigo. j. Cor. ix. Ita faciebāt virgi-
nes v̄tute. ſanctitate ꝛ abſtinētia: ſubiugādo
carnē anime. Ideo laudate eū in cymbal' ꝛc̄.
¶ Moraliter imitemur. ſi non ſum⁹ v̄gines
q: ſolū pueri mō ſunt v̄gines. q: de adultis dt̄
Dauid. Corrupti ſunt ꝛ abominabiles facti
ſunt. nō eſt q̄ faciat bonū. ſ. caſtitatis. nō ē vſ
q̄ȝ ad vnū. ſ. de adultis p̄s. lij. Ergo ad min⁹
ſuem⁹ caſtitatē q̄libet in ſuo ſtatu. Vir ꝛ vx-
or in m̄rimonio ſeruātes modū. caſtitatē ſer
uāt. q: nō faciūt luxuriā q̄ ſit pctm̄. ſed q̄cū-
q̄ȝ alit̄ vult h̄re delectatōes p illas ptes. luxu
ria ē ꝛ damnatio. Honorabile ɔnubiū ē. ſ. ſer
uādo modū in om̄ibꝫ. ꝛ thor⁹ immaculatus.
Fornicatores ꝛ adulteros iudicabit de⁹ He
bre. vlt̄. ¶ Decim⁹ grad⁹ ē oīm alioꝝ electoꝝ
ꝛ innocentū. penitentiū. ɔtinētiū ꝛ abſtinēti-
um. De q̄bꝫ dt̄ Dauid. Dis ſpūs laudet dn̄z.
In h̄ mūdo ſunt multa officia. in celo ſolū ē
vnū officiū. De q̄ dauid in p̄s. lxxxiij. dt̄. Be
ati q̄ habitāt i domo tua dn̄e: in ſecula ſclo̅ꝝ
laudabūt te. ¶ Diceret aliq̄s. ḡ tediū debent
h̄re. q: hic clerici quādo diu cātāt attediant̄
Rn̄ſio. Verꝝ ē in h̄ mūdo. ſed i padiſo nō atte
diant̄. imo ſic̄ famelic⁹ qn̄ comedit delectatur
ꝛc̄. magis incōpabilit̄ delectant̄ ſancti in lau
de diuina. Moralit̄ aſſilemur. In celo non
ſolū magni ſcti. ſed etiā minores laudant deū
Ita debet eē in h̄ mūdo. magni ꝛ pui debent
deū laudare. Maiores debēt taliter nutrire
pueros vt q̄libet die qn̄ petūt panem. dicant
Aue maria ꝛc̄. Itē qn̄ ſunt. v. vl'. vj. annoꝝ q̄
ɔfiteant̄. q: dicit. ſ. Greg. q̄ puer. v. annoruȝ
fuit damnat⁹. q: ſic audiebat iurare iurabat.
Nā tota illa etas plena eſt delictꝭ ꝛc. vt dt̄ illa
decretal' de delictꝭ pueroꝝ. Itē q̄ ducatꝭ eos
ad miſſam. Quolibet anno i paſca debēt cōi
care qn̄ erūt. x. vel. xj. annoꝝ. q: illa ē etas di-
ſcretōis. Dicit. b. Tho. in. iiij. ſcp̄. di. xj. ar. v.
q. iij. in corpe. qn̄ aliq̄ ſigna deuotōis i eis ap
paruerunt. Licet aliq̄ clerici ex ignorātia di-
cāt. q̄ nō debēt cōicare q̄uſq̄ȝ ſunt. xx. annorū
Dicat̄ quō curat⁹ dȝ ſcribere q̄ ɔfitet̄ ꝛ cōicāt
ꝛc. Jō apl's. Nolite ad iracundiā. ſupple dei.
puocare filios vr̄os. ſed educate illos i diſci
plina ꝛ correptiōe. Eph. vj. Sic ḡ ſi hic deuȝ
laudauerim⁹ i ſanctis ſuis. ipſe largiet̄ nobis
gr̄am. ꝛ in futuro gloriam.

¶ De omnibus ſanctis. ¶ Sermo. ij.

Vidi turbam ma
gnā quam dinumerare nemo pote
rat. Verbū iſtud habet̄ originalit̄
Apoc. vij. ꝛ recitatū ē ſtatim i epl'a hodierna
Pn̄s ſolēnitas ē oīm ſcto̅ꝝ. Rōem vide i pn̄ti
ſmone. Scd̄m q̄d inuenit̄ i ſcrā ſcp̄tura ſin
gularit̄ in libro reuelationū. ſ. Apocal'. Johā
nes ſcl't exiſtēs in orōne ſubito fuit rapt⁹. Cui
de⁹ oſtēdit totā gl'iam padiſi. ſicut amic⁹ ami
co domū quā edificauit. Et finita reuelatōe
ac ſi fuiſſet interrogat⁹ q̄d vidit i padiſo. Rn̄-
dit. Vidi turbā magnā quā dinumerare ne
mo poterat ex oībꝫ gētibꝫ ꝛ tribubꝫ ꝛ pp'lis ꝛ li-
guis. ſtātes ante thronū ꝛ i ɔſpectu agni ami
cti ſtolis albis ꝛ palme i manibꝫ coꝝ. Et cla-
mabāt voce magna dicētes. Sal⁹ deo nr̄o q̄
ſedet ſup thronū ꝛ agno Apoc. vij. Nota q̄ te
nebāt palmas in ſignū victorie. d̄ diabolo p
humilitatē. de carne p caſtitatē. ꝛ de mūdo p
paupt̄atē. De tota iſta reuelatōe epl'e hodier-
ne ego ſolū recepi p themate. Vidi turbā ma
gnā quā dinumerare nemo poterat. De iſta
magnitudine ſeu q̄ntitate ſcto̅ꝝ volo mō de
clarare duo pūcta. Primo eīm declarabo eo-
rū magnitudinē ſeu quātitatē innumerabilē
Secundo magnitudinē ſeu q̄ntitatē v̄tualē
¶ Pro p̄mo dicit Johānes in themate. Vi-
di turbā magnā ꝛc̄. Sed ſtatim arguo cōtra
h̄. Nā chriſtus loquens de p̄deſtinatis dicit
Multi ſunt vocati. pauci vero electi. Mat-
thei. xx. ¶ Modo eſt queſtio. Cum Johan-
nes dicat eos eſſe innumerabiles. chriſt⁹ ve-
ro dicit. pauci v̄o electi. Mētitur Johānes

Rñſio.nõ.q2 vba ſunt xp̄i reuelata Johi.nec
xp̄s põt mẽtiri nec falli. Lõcordat h̄ difficul/
tas theologica.qm̄ de ſc̄tis poſſum⁹ loq̄ du/
pl'r.ſ.abſolute z reſpectiue ſeu cõpatiue. Pri/
mo mõ ſunt m'ti z q̄ſi innumerabiles nobis.
z ſm iſtũ modũ loq̄tur Johẽs di. Uidi tur/
bã zc̃. Sc̄do mõ ſunt pauci. z ſm iſtũ modũ
loq̄tur xp̄s. Dicat̃ ſilitudo de arena in litto/
re maris.z de illa quã teneo i manu. Si em̄
q̄rat̃.ſi teneo multa grana arene in manu
Rñdeo.abſolute infinita ſunt.ſed reſpectiue
ꝯpando ad illa q̄ ſunt i littore maris pauca g̃
na ſunt in manu. ita ẽ de ſanctis. Si loqui
mur de eis abſolute:ſunt ĩnumerabiles. Jõ
Johẽs ait. Uidi turbã magnã. Jſtud mari
me patebit in iudicio generali.qñ ad dextrã
recipient̃ boni:erit magna turba z q̄ſi innũe/
rabil'.ſed ꝯpando eos dãnatis q̄ erũt ad ſini/
ſtrã:pauci erũt ſaluati. Uerbi grã. Añ xp̄i ad
uentũ trãſiuerũt quaſi.v.milia annoꝝ.z illo
tp̄e null⁹ ſaluabat̃.dempt; paucis de abrãã q̄
in lymbo reſeruabãtur vſq3 ad xp̄i aduentu3
q̄ debebat collocare eos in padiſo.oẽs aũt
alij damnabãtur. Ex q̄ aũt venit xp̄s z lex euã
gelica p apl'os fuit p mundũ publicata:nul/
lus põt ſalu⁹ fieri niſi xp̄iani. Jõ oẽs iudei
agareni.tartari z turci.cauarij.pigmei.hereti
ci z mali xp̄iani.ſciſmatici.inobediẽtes.z qui
moriunt̃ in pc̄õ mortali.oẽs iſti dãnant̃.q2
null⁹ ſaluat̃ niſi q̄ tenet legẽ xp̄i.z moriunt̃ ſi
ne pc̄õ mortali. z iſti ſunt valde pauci. Jdo
xp̄s. Multi ſunt vocati:pauci vo electi.ꝯpa/
tiue. Uñ de iſta materia dicit Jſa.vnã ꝯpa/
tionẽ vel ſilitudinẽ. Quomõ ſi pauce oliue q̄
remãſerũt excutiant̃ ex olea.z racemi cũ fue
rit finita vindemia. Hi leuabũt ſuã vocẽ at
q3 laudabũt cũ gl'ificat⁹ fuerit dñs Jſa.xxiiij.
Jtẽ alia ſilitudo.q2 multi ſunt lapides p̄ci/
oſi in mũdo abſolute.ſed reſpectiue ꝯparan
do ad alios lapides pauci ſunt. Jta de ſc̄tis
abſolute multi ſunt. Quis poſſet ꝯputare q̄t
fuerũt p̄triarche.licet tres fuerint p̄ncipales
ſc3 Abrãã. Jſaac z Jacob.tñ oẽs ſancti q̄ fu
erũt añ ꝓphetas dicunt̃ p̄triarche. Jtẽ q̄t fue
rũt ꝓphete.quot ſancti ſacerdotes.q̄t reges.
q̄t penitẽtes ſunt i nouo teſtamẽto.q̄t tenu
erũt vitã apoſtolicã. q̄s poſſet ꝯputare. Jte3
q̄t martires q̄ p xp̄o paſſi fuerũt.z iã fit feſtũ
innumerabiliũ martyꝝ.q̄t doctores.q̄t ꝯfeſ/
ſores deuote celebrãdo. z ſacramẽta ſine ſy
monia miſtrãdo.q̄t v̄gines q̄ cũ abſtinentijs
ſe ꝯſeruauerũt.q̄t innocẽtes.q̄t penitẽtes.q̄t
ꝯtinẽtes.q̄t de mr̄imonio ſibi mutuo fidem
ſeruãtes.quot deuoti clerici.religioſi.heremi
te. Patet ꝙ ſancti abſoluti multi ſunt. Jdeo
Johẽs ait. Uidi turbã magnã zc. Patet pri/
ma p̄s zc̃. ¶ Quantũ ad ſc̄m punctũ opꝫ
declarare de magnitudine ſeu quãtitate ſã
ctoꝝ v̄tuali.que in trib9 ꝯſiſtit.

¶ Jn potentia excellenti
¶ Jn ſcientia relucenti.
¶ Jn clementia diligenti

Dico ꝙ p̄ma ꝯcluſio ẽ theologie.ꝙ oĩs ſc̄tũs
magn⁹ vel pu⁹ ẽ oĩpotẽs ſue volũtatis. Nã q̄
liber ẽ potẽs facere q̄cq̄d vult. De⁹ em̄ ſimpl'r
z ſine reſtrictõe ẽ oĩpotẽs.ſed ſancti ſũt oĩ
potẽtes ſue voluntatis ſub deo.q2 in padiſo
nulla eſt triſticia. Jdeo ſi aliq̄s ſanct⁹ vellet
aliq̄d q̄d nõ poſſet facere vel habere:triſticiã
haberet z triſtaret̃. Sed q2 ibi nulla eſt triſti
cia nec põt ẽẽ. Jdeo q̄cquid vult habet z fa/
cit. Erat em̄ potẽs ſamſon. Dicant̃ aliq̄ de
ſua potentia.z p̄ncipaliter de diruptiõe tem
pli.tñ potẽtia ipſi⁹ nihil eſt reſpectu potẽtie
ſc̄tõꝝ.q2 aĩa minoris ſancti padiſi.ſi vellet di
ruere vnũ magnũ montem z ꝓijcere in mari
poſſet. Jtẽ potens eẽt rex cũ mille milib9 vi/
ris armoꝝ.tñ potẽtior eſt vna aĩa btã.q̄ ſi vel
let poſſet regẽ z alios mille milia hoĩm armo
rũ occidere. Jſtã potentiã habẽt ſancti par
tim ex grã.ptim ex merito.q2 licet i hoc mũ
do habuiſſent liberũ arbitriũ boni z mali.tñ
ſuã voluntatẽ reſtringebãt cũ diuina volũta/
te nihil faciendo niſi q̄d de⁹ volebat. Jõ mõ
habẽt ptãtẽ faciẽdi q̄cq̄d volũt. dũ em̄ hic vi
uerẽt:habebãt ita liberꝝ arbitriũ ſicut z nos
faciẽdi ſupbias.pompas z vanitates zc̃.ſ3 re/
ſtringebãt ſe gubernãdo ſm dei voluntatẽ z
nõ ſm ſuã inclinatõem: dicẽdo. Dñe.nolo fa
cere h̄ q̄d poſſum.ſed volo facere ſm v̄ram vo
luntatẽ. Jdẽ de auaricia.luxuria.z ſic d̄ alijs
ideo ſunt oĩpotẽtes ſue volũtatis. Sicut
em̄ xp̄s oĩpotẽs noluit in hoc mũdo ꝯuerſã
dovti oĩpotẽtia ſua.ſed humiliauit ſe ad paſ
ſionẽ. habuit tñ oĩpotẽtiã ſup oẽs creaturas
De h̄ figura Gen̄.xlviij. ¶ Nota hyſtoriã de
iacob quãdo debuit mori benedixit filijs io
ſeph.ſ. Manaſſes z effraym. Jſti duo ſignifi
cabãt duos ꝑpl'os Manaſſes.i.obliuio figu
rabat ꝑpl'm iudeoꝝ q̄ fuit anteq3 popul⁹ xp̄ia
nus. De iſta obliuione Hiere.ij. Et ꝑpl's me⁹
oblitus eſt mei dieb9 innumeris. Effraym.i.
augmentũ figurabat ꝑpl'm xp̄ianũ.q2 fuerũt
tot iudei q̄t xp̄iani ¶ Sc̄do de ſcia ſanctoꝝ

eſt notandū. Et hec eſt magna ꝯſolatio ruſti
coꝝ bñ viuentiū. Nā in pūcto in q̄ aīa ſapiē/
tis vel ruſtici ſiue pueri intrat paradiſuȝ. deus
apit ſibi vnū librū ſolū hñs duas cartas. et
ſubito hñt noticiā oīm artiū. ſciētes naturas
ꝛ vtutes ꝛ ꝓprietates oīm rerū. Iſte liber eſt
xp̄s. Prima carta ē diuinitas. Secūda ē hu
manitas. Plus ſcit tunc vnꝰ ruſticꝰ beatꝰ q̄ȝ
ſciuerit h̄ oēs apl̄i ꝛ vgo maria q̄ p̄ oībꝫ fuit
illumiata. Hoc tangit Gregoriꝰ. Quid ē ait
qd̄ nō videāt q̄ videntē oīa vidēt. Iō in pa/
diſo nō ſunt magiſtri nec p̄dicatores docen/
tes alios. qꝛ tūc complet̄ ꝓphetia Hiere. xxxi.
Ecce dies veniēt dic̄ dn̄s. nō docebit vltra
vir ꝓximū ſuū ꝛ vir fratrē ſuū. dicēs. cogno/
ſce dn̄m. Oēs eñ cognoſcēt me a mimo vſq̄ȝ
ad maximū ait dn̄s. Sȝ in h̄ mōo indigemꝰ
magiſtris. Ideo teneatis bonā vitā ꝛ ſtudea
tis modo in libro charitatis ꝛ dilectōnis. qꝛ
tūc ſcietis oīa ꝛc. ¶ De tertio nota q̄ quāti/
tas ſiue magnitudo ſanctoꝝ vtualis ē clemē
tia diligēs. qꝛ gloriā quā ipi habent deſide/
rant nos hr̄e. rogādo ꝓ nobis vt ad illā glo/
riam ꝑueniamꝰ. parētes eñ amici filij q̄s ibi
habemꝰ orant ꝓ nobis. Dicat̄ quō in cathe/
dris ſunt ſcripta noīa exiſtētiū in gr̄a ſm̄ pre
mia eis correſpōdentia. Gaudete ꝛ exultate.
qm̄ noīa vr̄a ſcripta ſunt in celis. Lu. x. Co/
gita qm̄ amici noſtri vidēt ibi noīa ſcripta. et
letant̄ ꝛ rogant deū vt ꝯſeruemur in gr̄a ꝛc.
Sed qm̄ hō peccat mortaliter delet̄ nomē ꝛ
ſcribit̄ ī inferno. Auctas. Qui autē peccaue/
rit mihi delebo eū de libro meo. Exo. xxxij.
Cogitate quō amici noſtri cū iam nō vidēt
ibi noīa noſtra ſcripta. ſi poſſet ibi eſſe triſti/
cia quō triſtaret̄. tūc orāt deū vt ꝯuertamur
de peccatis ꝛ faciamꝰ pn̄iam ꝛc. Ecce clemē
tia ſanctoꝝ. Auctas Cypria. Patriā noſtraȝ
paradiſum cōputemꝰ. parētes patriarchas et
ꝓphas iam hr̄e cepimꝰ. Ut q̄d nō ꝑperamus
vt q̄d nō currimus. vt patriā noſtrā videre ꝛ
parētes nr̄os viſitare poſſemꝰ. Magnꝰ illic
charoꝝ numerꝰ nos expectat. turba filioruȝ
parentū ꝛ amicoꝝ. qui iaȝ ſunt de ſua ſalute
ſecuri. adhuc de nr̄a ſolute ſolliciti.

¶ De omnibꝫ ſanctis Sermo tertius.

M Erces veſtra copi

oſa ē in celis. Math. v. Volētes nūc
vobis p̄dicare de oībꝫ ſanctis dei. de
quoꝝ beatitudine hodie ꝑ totū mūdū fit ſo/
lēnitas. Iō vt ſmo nr̄ dicat̄ a me ꝛ audiat̄ a
vobis in laudē ꝛ reuerētiā dei p̄ncipaliter et
oīm ſanctoꝝ. p̄ſentemꝰ vgini illud iocale qd̄
ipa tantū diligit. ſ. ſalutationē angelicam ꝛc.
Hoc vbū eſt xp̄i in euāgelio hodierno dicen
tis oībꝫ ſanctis paradiſi. Merces vr̄a. i. gl̄ia et
beatitudo quā hētis ē ī celis copioſa. Nō d̄
beatitudine ſctōꝝ ſm̄ motiuū thematis ꝛ ſȝ
q̄ feſtū req̄rit volo tria pūcta declarare.
¶ Primo de loco ꝛ gl̄ia excellēti.
¶ Scd̄o de numero ſctōꝝ trāſcēdenti.
¶ Tertio de ſtatu ſanctoꝝ ꝯueniēti.
Iſtis declaratis credo q̄ intelligatis gloriā
paradiſi. ¶ Quātū ad p̄mū de loco ꝛ de glo
ria excellēti dicit thema. in celis. nō in terris
qꝛ in hoc mūdo nō habuerūt magnā gloriā
ſed labores tedia et miſerias. ſed in celis hñt
gloriā. Ideo apl̄us in ꝑſona omniū ſanctoꝝ
dicit. Noſtra ꝯuerſatio ī celis eſt. vñ ꝛ ſalua/
torem expectamꝰ dn̄m noſtrū ih̄m xp̄m q̄ re/
formabit corpꝰ humilitatis nr̄e configuratū
corpi claritatis ſue. ad Phil. iij. Queſtio eſt
hic theologicalis ꝛ phiſicalis. Certū eſt hic.
q̄ gl̄ia ſanctoꝝ eſt in celo empirreo immobi
li ꝛ impmutabili. Cū ergo celū empireale ñ
ſit niſi vnuȝ. q̄re xp̄s dicit in themate. Mer/
ces veſtra copioſa eſt in celis. pluraliter. ma
xime qꝛ Lucas recitās hoc verbū dicit. Ec/
ce merces veſtra copioſa eſt in celo. Luc. vj.
Rn̄deo q̄ de celo empirreo poſſumꝰ loq̄ du
pliciter. ſ. cōiter vel diſtincte. Cōmunit̄ autē
loquēdo tota portio q̄ eſt ſupra p̄mū mobile
vel celū criſtallinū vel aque dicit̄ celū empi/
reale. ꝛ ſic nō eſt niſi vnū celū empireale. Et
iſto mō loquit̄ Lucas in p̄dicta auctoritate.
Si autē volumꝰ loqui de celo empireali di
ſtincte ſm̄ q̄ eſt diſtinctū ꝛ ordinatū in nouē
ordinibꝫ angeloꝝ q̄ꝝ quilibet eſt maior tota
terra. iſto mō ſunt multi celi. ¶ Primū celū
vt ſic eſt ſanctoꝝ angeloꝝ. qui ſimpl̄r dicunt̄
angeli q̄ deſcendūt ad cuſtodiendū nos ꝛ ad
adiuuandū. In iſto ordine habitāt ꝑſone pe
nitētes q̄ in h̄ mūdo affligunt carnē ſuā aliq̄
modo. Ibi eñ fit magnū feſtū de eis. Dico
vobis q̄ gaudiū eſt in celo corā angelis dei.
nō dicit corā archangelis. ſuꝑ vno peccato/
re pn̄iam agēte. Lu. xv. ¶ Secundū maius
eſt archangeloꝝ. q̄ ſunt ſub e ſpūales. In iſto
ſcribunt̄ ꝑſone q̄ cū afflictiōe penitētiali hñt
ſimul deuotionē ſpūalem. nō ſolū affligūt et
tormētāt carnē ꝑ afflictionē. ſed ꝯfortāt ſpm̄
ꝑ deuotionē orādo. legēdo. ꝯtēplādo. ꝛ miſ/
ſas ꝛ ſmones audiēdo. Iō dauid ait. Mihi

autẽ adherere deo p̱ deuotionẽ ſpũalem. bo
nũ eſt. ponere in dño deo ſpem meã. ps. lxxij.
¶ Tertiũ et excellenti⁹ eſt p̃ncipatuũ. In h̃
habitãt aĩe ſanctaꝝ pſonaꝝ q̃ vltra afflictões
penitẽtialẽ ꝛ deuotionẽ ſpũalẽ dederũt ſe ad
miſerationẽ fraternalẽ. nõ miſerabilit̃ ſ; co/
pioſe ꝛ abũdant. q̃ magis delectant̃ i elẏnas
dando q̃ȝ auar⁹ i ꝯgregãdo. Beati miſericoꝛ
des. qm̃ ipi miſericoꝛdiã ꝯſequet̃. Math. v.
¶ Quartũ mai⁹ ẽ poteſtatũ. In h̃ ſtãt patiẽ
tes q̃ vltra afflictionẽ deuotionẽ ꝛ miſeratio
nẽ habuerũt patiẽtiã ſp̃tualẽ. qꝛ ex nll'a tribu
latiõe ſeu aduerſitate recipiũt amaritudinez
coꝛdis ꝯ deũ. ſ; dulcit̃ ſe ꝯformãt diuine vo/
lũtati. nõ murmurãt. ſ; deum laudãt. Jõ ait
apl'us. Patiẽtia vob̃ neceſſaria eſt. vt volũ/
tatẽ dei faciẽtes repoꝛtetis repromiſſiõez. ad
Heb. x. ¶ Quintũ eſt virtutũ. In iſto ſtant
pſone q̃ vltra p̃dicta hñt ꝯcoꝛdãtiã p̱rimalẽ.
ex nulla iniuria recipiũt deſideriũ vindicte.
nec auferũt ſp̃ũ bonũ. q̃ ſui ex vindicta ne/
minẽ odiũt. Jõ dicit ſcp̃tura. Cũ oĩb; hoĩb;
pacẽ hñtes. nõ vos defendẽtes chariſſimi. i.
vindicantes. ſed date locũ ire. ad Roma. xij.
¶ Sextũ ẽ dñationũ. maius ꝛ nobili⁹. Ibi
collocant̃ q̃ habẽt p̃ſidentiã humanalẽ. ſ. im/
peratoꝛes. reges. duces. comites ꝛc̃. ꝛ p̱ploꝝ
rectoꝛes q̃ habẽt dominiũ iuſtũ. ꝛ bono titu
lo. ꝛ ſeruãt iuſticiã. nõ faciũt rapinã. nec ali/
cui faciũt iniuriã. ſunt ꝯtenti de ſuis reddi/
tib;. miniſtrãt iuſticiã tã puis q̃ȝ magnis ſm
oꝛdinẽ iuris ꝛ ꝯſuetudinẽ. Idẽ de p̃latis qui
intrãt p̱ poꝛtã. ꝛ qñ ſunt intus bñ gubernant
ſe. de redditib; faciũt tres p̱tes. vnã dant ec/
cleſijs ꝛ hoſpitalib;. aliã paupib;. tertiã reti/
nent ſibi. magis curãt de aĩab; q̃ȝ de redditi/
bus. tales qñ moꝛiunt̃ cũ magno honoꝛe in
iſto ſexto oꝛdine collocant̃. qñ trãſcunt p̱oꝛ/
dines angeloꝝ. archangeloꝝ ꝛc̃. in q̃libet oꝛ/
dine fit eis magnũ feſtũ. Dicũt angeli. facia
mus magnũ feſtũ. qꝛ tot anni ſunt ꝙ nullus
huc venit de iſtis. Jõ dicit ſcriptura. Si de
lectamini in ſedib; ꝛ ſceptris. O reges popu
li diligite ſapiam vt i p̱petuũ regnetis. Sa/
piẽtie. vj. ¶ Septimũ eſt thronoꝝ q̃ quieſ/
cunt in ꝯtemplatiõe glie. In h̃ vadunt illi q̃
in hoc mũdo tenuerũt paupˀtatẽ apl'icalẽ. di
mittẽtes p̱ xp̃o oĩa hĩta et habẽda et etiã de/
ſideriũ habẽdi vt habeãt coꝛ liberũ. ſ; tñ di/
uites ſunt ſp̃utib; ꝛc̃. Talib; dic̃ xp̃s. Amen
dico vobis ꝙ vos q̃ reliquiſtis oĩa et ſecuti
eſtis me. in regeneratiõe cũ ſederit fili⁹ hoĩs
in ſede maieſtatis ſue. ſedebitis ꝛ vos ſup̱ ſe/
des. xij. iudicãtes. xij. trib; iſrael. Math. xix.
et Luce. xxij. dicit̃ ſedebitis ſuper thronos.
¶ Octauũ eſt cherubinoꝝ. i. plenitudo ſa/
piẽtie. In iſto ſtabũt illi q̃ dant ſe ad ſciaȝ di
uinalẽ. ſtudẽdo ꝛ ꝯtẽplãdo. hñt tantã clarita
tẽ intellectus ꝙ alios etiã illuminãt. De iſtis
dicit ſcp̃tura. Qui docti fuerint fulgebũt q̃ſi
ſplẽdoꝛ firmamẽti. et qui ad iuſticiã erudiũt
multos q̃ſi ſtelle i p̱petuas eternitates Dañ.
xij. ¶ Nonũ eſt ſeraphinoꝝ q̃ ſunt maioꝛes ꝛ
excellentioꝛes oĩb; alijs. In iſto ſũt pſone de
charitate ſupnali. qꝛ maioꝛ hoꝝ eſt charitas
j. Coꝝ. xiij. qꝛ ſic̃ lucerna ſtatĩ ad ignẽ liq̃ſcit
ſic tales ſũt ita ardẽtes i dei amoꝛe. qꝛ ſtatim
qñ cogitãt de eo liqueſiũt i lachꝛymis. ſuſti/
nent oẽs laboꝛes p̱ deo. Tales qñ moꝛiunt̃
collocant̃ in iſto oꝛdine cũ magna ſolẽnitate
ſic̃ ſponſa ducit̃ cũ honoꝛe. ꝛ collocat̃ a xp̃o.
Jõ dic̃ apl's. Sup̱ oĩa charitatẽ habete qδ
eſt vinculũ pfectiõis. ad Col'. iij. Ex iſta de/
claratiõe p; ꝙ lic; celũ empireale non ſit niſi
vnũ. loquẽdo cõiter ſ; tñ diſtinctũ i nouẽ oꝛ/
dinib; ſunt plures celi. Et ſm h̃ dic̃ xp̃s oĩb;
ſanctis. Merces vr̃a copioſa eſt in celis. q̃a
nõ oẽs ſancti ſunt in vno oꝛdine. ſ; aliq̃ cuȝ
angelis. aliq̃ cũ archangelis ꝛc̃. Sic g̃ patet
de coꝝ glia excellẽti. qꝛ in celis. ¶ Quãtum
ad ſecũdũ videndũ eſt de numero ſanctoꝝ
tranſcẽdẽti an ſint multi. qꝛ de multitudine
ſctõꝝ dic̃ thema. Copioſa eſt. intm̃ ꝙ beatus
Johes euãgeliſta cui de⁹ oñdit gliã vt ami/
cus oñdit amico domũ ſuã. et vidit beatitu/
dinẽ multoꝝ. de qua dicit in epl'a hodierna.
Uidi turbã magnã quã dinumerare nemo
poterat. Apoc. vij. S; eſt h̃ queſtio bona et
intricata. Diceret aliq̃s. Mirũ eſt ꝙ Johã/
nes dicat eſſe turbã magnã ꝛ quaſi innume/
rabilẽ. Et nũquid dicit xp̃s. Multi ſũt vo/
cati. pauci ṽo electi. Math. xx. Hec difficul
tas theologica ꝯcoꝛdat̃ ſic qꝛ de ſanctis poſ/
ſum⁹ loq̃ dupliciẗ. ſ. abſolute vel reſpectiue.
Primo ſancti ſunt multi q̃ſi inumerabiles a
nobis. ꝛ ſm iſtũ modũ loquit̃ Johes qñ dic̃
Uidi turbã magnã ꝛc̃. Scd̃o loquẽdo ſunt
pauci electi. ꝛ ſm iſtũ modũ loquit̃ xp̃s. Mul
ti ſunt vocati ꝛc̃. Nota ſimilitudinem de pu/
gillo arene abſolute loquẽdo. in quo ſũt q̃ſi
infinita grana. S; cõparatiue loquẽdo re/
ſpectu mõtanee arene pauca grana ſunt Ita
etiã natura hũana eſt quedã mõtanea arene.
Multiplicabo ſemẽ tuũ velut arenã que eſt

in littoꝛe maris. Gen̄.xxij. Hoc fuit dictum
abꝛae.ſ; multo magꝭ potuit dici ade. De iſta
mōtanea arene.ſ.hūane nature recepit deus
manū plenā. Juſtoꝝ aīe ī manu dī ſꝫ. Sap.
iij. De iſta materia vide ī illo ſmone omniū
ſanctoꝝ. Uidi turbā magnā ⁊c̄. ¶ Quātum
ad tertiū de ſtatu ſanctoꝝ ꝯuenienti. Ex quo
vidimꝰ de gloꝛia ſanctoꝝ excellenti. ⁊ de nu/
mero ſanctoꝛum tranſcendenti. nūc viden/
dū eſt de ſtatu ſctōꝝ cōuenienti. de quo dicit
Merces vrā. Salariū eſt qđ.ſ.habuerūt ex
bonis opibꝫ q̄ hic fecerūt. Gloꝛiā iſtā ſancto
rū poſſum vobis declarare tripliciť.ſ.

¶ Pꝛimo ꝑ potentiā excellentē.

¶ Secūdo ꝑ ſciam reſplendentē.

¶ Tertio ꝑ beniuolentiā diligentē.

De iſta materia vide in ſermone ibi. Uidi
turbam magnā ⁊c̄.

¶ In die animaꝝ ſermo pꝛimus.

Est cogitatio pꝛo
defunctis exoꝛare.ij.libꝛo Macha
beoꝝ.xij.c. Tota ſolēnitas ⁊ officiū
p̄ſentis diei eſt ꝑ defunctis exoꝛare omniū fi
deliū defunctoꝝ. Sicut ſancta mať eccleſia
heri fecit feſtū de ſanctis aīabꝫ q̄ iam ſunt in
paradiſo. que ibidē ſunt cū certitudine. Sꝫ
hodie fit de animabꝫ que ſunt in purgatoꝛio
ſperātes ad ꝑadiſum ꝑuenire. ꝓpter hoc etiā
oꝛat eccľia vt cito ad gloꝛiā itroducanť. Jō
volens me oꝛdinatiōi eccľie ꝯfoꝛmare. volo
nunc vobis p̄dicare de animabꝫ purgatoꝛij.
Sed ꝑus ſaluteť virgo Maria ⁊c̄. ¶ Pꝛo
fundamēto ſciendū ꝙ qꝛ deus creauit mun
dū magnā differentiā fecit inter creationem
creaturaꝝ coꝛpoꝛaliū vitam habentiū ⁊ ho/
minē. qꝛ de creaturis coꝛpoꝛalibꝫ vitā habē/
tibus alique habēt ſolum animā vegetatiuā
vt plāte. que poſſunt augmētari. Alique aūt
habēt animā vegetatiuā ⁊ ſenſitiuā vt aīalia
irrōnabilia. Sed homo habet animā vege/
tatiuā et ſenſitiuā et intellectiuā. Et eſt talis
differentia inter creaturas coꝛpoꝛales ⁊ ho
minē. quia in creaturis vitā habentibꝫ ani/
ma vegetatiua ⁊ ſenſitiua educunť de potē/
tia materie. Et quando creatura moꝛiť ani/
ma vegetatiua ⁊ ſenſitiua moꝛiť ⁊ deſinūt eē.
nō ſic de aīa intellectiua homis. qꝛ nō educiť
de potentia materie. nec habet fundamentū
nec aliquod ſuſtentamentū actiue. imo ipſa
ſuſtinet coꝛpus. ⁊ totū eſſe coꝛpis eſt ab ani/
ma. ⁊ ipa a ſolo deo creatur in vtero matris.
Ideo moꝛtuo hoīe aīa remanet ī ſuo eſſe. q̄a
nihil hꝫ a coꝛpe. Jō dicit deꝰ. Oīs aīe mee
ſunt. vt aīa pr̄is ita ⁊ aīa filij mea eſt. Ezech.
xviij. Aīa que peccauerit ipa moꝛieť. ibidē;.
Qn̄ hō peccat moꝛtaliť moꝛiť aīa. qꝛ ꝑdit di
uinā grāз. ſꝫ nō ꝑdit eſſe eſſentiale. Jō moꝛ/
tuo coꝛpe aīa intellectiua ꝑmanet ī ſuo eſſen
tiali eſſe ⁊ ꝑpetuali. Jō dixit deus a p̄ncipio.
Faciamꝰ hoīem ad imaginē ⁊ ſilitudinē no
ſtrā. ⁊ p̄ſit piſcibꝫ maris et volatibꝫ celi et be/
ſtijs terre vniuerſeqꝫ creature. Gen̄.j. Uo. ad
imaginē ⁊ ſilitudinē noſtrā. qꝛ ſicͭ deus vnꝰ ē
in toto mūdo ⁊ in q̄libet eiꝰ ꝑte. ⁊ regit et gu/
bernat mūdū..tn̄ nihil recipit ſꝫ dat ſibi eſſe.
Et ſi mūdus coꝛrūpereť ex hoc nō coꝛrūpe/
reť deꝰ. qꝛ nihil habet ab eo. Ita de aīa intel
lectiua vna in toto coꝛpe ⁊ in q̄libet eius ꝑte
⁊c̄. Jō coꝛrupto coꝛpe non coꝛrūpiť aīa. In
iſta excellētia homo p̄ſidet piſcibꝫ maris vni
uerſeqꝫ creature. qꝛ in illis aīa totū eſſe habet
a coꝛpe. ⁊ ipis coꝛruptis coꝛrūpiť aīa. Nota
h̄ erroꝛē ſaduceoꝝ. q̄ recitať a tribꝫ euāgeliſtꝫ
Math.xxij. Mar.xij. ⁊ Lu.xx. q̄ credebāt ꝙ
ſicͭ in alijs creaturis coꝛrūpiť ſimul coꝛpꝰ et
aīa ꝙ etiā in hoīe. Quibꝫ dixit xp̄s. Erratis
neſciētes ſcpturas neqꝫ ꝟtutē dī. De moꝛtuis
aūt nūquid legiſtis in libꝛo Moyſi qn̄ dixit
illi deꝰ. Ego ſum deꝰ Abꝛaā ⁊ deus Iſaac ⁊
deꝰ Jacob. Nō eſt deꝰ moꝛtuoꝝ ſed viuētiū
vos ergo multū erratis. Nota. erratis neſciē
tes ſcripturas. q̄ dicūt oppoſitū. Neqꝫ ꝟtutē
dei q̄ creat animā de nihilo. Uos ḡ multū
erratis. qꝛ erroꝛ q̄ maxime ⁊ multū nocet ho
mini eſt nō credere aīe ꝑpetuitatē. qꝛ ex h̄ ſta/
tim ꝑdit ſpem gľie quā nō deſiderat. ⁊ ꝑdit ti/
moꝛē penarū inferni q̄s nō vitat. His amo/
tis oīa pctā veniūt ſibi in ꝓmptu. quia nō ti/
met diuinū iudiciū. Pꝛopter h̄ dyabolꝰ ſub
tilis ſingulariť tēptat gentes de iſto erroꝛe. q̄
admiſſo gētes faciliter peccant. Talibꝫ acci/
dit vt aſino q̄ oculis clauſis circuit tumbaз
Sic dyabolꝰ clauſis gentiū oculis anime.ſ.
ſpei ⁊ timoꝛis circuūt bona tꝑalia ⁊ in fine in
ueniūt ſe deceptos. Jō dixit xp̄s. multū erra
tis. Cōtra hunc erroꝛē ſancta mr̄ eccľia fecit
heri ſolēnitatē de ſanctis aīabꝫ q̄ viuūt in pa
radiſo. ⁊ hodie d̄ illis q̄ viuūt in purgatoꝛio
Jō dicͭ thema. Eſt cogitatio.ſ. eccľie vniuer/
ſalis. ꝑ defunctis.ſ. q̄ ſunt in purgatoꝛio exo
rare. Patet thema. Nota. pꝛo defunctis. non
dicit ꝑ oībꝫ vniuerſaliť. ſꝫ ꝑ defunctis ꝑticu/
lariter ſeu indiffinite. Nam defuncti ſunt in

triplici gradu ſeu differentia ſm Auguſtinū in libꝛo de cura ꝑ moꝛtuis agenda.

¶ Quidā ſunt ita boni ꝛ ꝑfecti ꝙ nr̄is oꝛationibꝫ non indigent.

¶ Quidā ſunt ita mali ꝛ ꝑuerſi ꝙ oꝛōnes et ſuffragia noſtra nihil eis ꝓficiūt.

¶ Quidā ſunt mediocres q̄ de nr̄is oꝛōnibꝫ ꝛ ſuffragijs magnū ꝓfectū ſentiūt.

Et de iſtis tertijs dicit thema. Eſt cogitatio ꝛc̄. ¶ Quātū ad ꝓmū. ſic ſunt illi q̄ iā ſūt bti ī ꝑadiſo q̄ nō indigēt nr̄o ſuffragio. imo nos indigemꝰ coꝝ. Rō. qꝛ in inſtāti in q̄ aīa innocētis vel cōdigne penitētis intrat ꝑadiſum. ſtatim recipit ſalariū ſiľ totū de oībꝫ bonis q̄ fec̄. ſiue coꝛde cogitādo ſeu oꝛe loq̄ndo ľ ope faciēdo. ſ. dare aquā frigidam ſi nō pōt dare aliud. ꝓ illo hēbit ſalariū in ꝑadiſo. Auctas. Quicūqꝫ dederit potū vni ex mīmis iſtis calicē aq̄ frigide tm̄ in noīe diſcipľi. Amē dico vobis nō ꝑdet mercedē ſuā. Math. x. Quāto ḡ magꝰ ex magnis opibꝫ. Nā ſuat deꝰ modū aliquoꝝ dn̄oꝝ. q̄ ſuitoꝛibꝫ ſuis nō ſoluūt modicū. ſꝫ ſimul. intm̄ ꝙ gradꝰ gľie eſſentialis nunqꝫ poſt augmētať. Jō dic̄ Job. Cōſtituiſti termīos eiꝰ. ſ. gľie eſſentialis. q̄ ꝑteriri nō poterūt. Dicūt phi ꝛ ſignanť medici ꝙ augmentū eſſentiale hoīs cōiter termīať in tertio ſeptenario. q̄uis etiā vlteriꝰ delectatōibꝫ valeat ꝛ pinguedine dilatari. Ita etiā de aīa qn̄ intrat ꝑadiſuꝫ. ſtatim attingit vltimū gradū ſue gľie eēntialis vltra quē nō ē aſcēſus. dilatať tn̄ qꝛ gaudet de bonis opibꝫ q̄ faciūt ꝓpter dei honoꝛē ꝛ ꝓpter vtilitatē nr̄am. ꝛ hoc vocať gľia accidētalis. Sꝫ gľia eēntialis q̄ ē viſio ꝛ dilectio ꝛ fruitio nō augmētať. Ecce q̄re dicit. Cōſtituiſti termīos eiꝰ. ſ. hoīs. ſ. augmēti coꝛꝑalis ꝛ gľie eſſentialis q̄ ꝑteriri nō poterūt. Jdō nō oꝛamꝰ ꝓ iſtis vt coꝝ gloꝛia augmēteť. ſꝫ oꝛamꝰ eos vt ipi oꝛent ꝓ nobis dicēdo. Oꝛate ꝓ nobis oēs ſancti dei vt digni efficiamur ꝓmiſſiōibꝫ xpi. ¶ Quātuꝫ ad ſecūdū nota. quidā ſūt ita mali ꝛ ꝑuerſi ſic ꝙ nr̄e oꝛōnes nō pn̄t eis valere. Sic ſūt peccatoꝛes q̄ ſciūt ſe ſtare ꝛ viuere in pctīs et mala vita ꝛ nō ꝯuertunť. Deꝰ oꝛdinauit viā hūilitatis ad ꝑadiſum. ꝛ ipi volūt ire ꝑ viā ſuꝑbie ꝛ ſic de alijs. nec ꝯfitenť niſi ꝓpter verecūdiā mūdi. ꝛ tunc ficte. Tales qn̄ moꝛiunť ſtatim deſcendūt ad infernū. Ducūt in bonis dies ſuos ꝛ in puncto ad inferna deſcendūt. Job xxi. Nota in pūcto. ſ. onere pctōꝛū. vt ſi mola caderet de aere ſubito ī mari. Hoc declara-

uit Johes q̄ vidit angelū cuꝫ magno lapide molari. Ad queꝫ Johes. Quid eſt h̄. Rn̄dit angelꝰ. Hoc impetu mitteť babilon. i. ꝯfuſio ſic̄ ſūt illi q̄ nullū oꝛdinē ſernāt ī vita ſua. mittenť in ꝓfundū inferni. Apoc. xviij. Iſtis āt nō ꝓficiūt oꝛōnes nec ſuffragia. Rō. qꝛ ſicut mēbꝛo abſciſo ꝛ moꝛtuo vitalia cibaria non ꝓficiūt nec medicine. Sic nec dānatiſ ī inferno. q̄bꝫ tāqꝫ mēbꝛis moꝛtuis ꝛ a coꝛꝑe eccľie totaliť abſciſis vitalia cibaria eccľie. ſ. coꝛpꝰ ꝛ ſanguis ih̄u xpi ꝛ oꝛōnes ꝛ bona oꝑa nihil eis ꝓficiūt. intm̄ ꝙ ſi oēs miſſe dicerēť ꝓ vna aīa dānata. nō ꝓficerēt ſibi ī q̄cūqꝫ. nec etiaꝫ medicine eccľie nec ſacr̄a eis pn̄t ꝓficere. nec ꝯfoꝛtatio ſctāꝝ doctrinaꝝ. Moꝛtuo homīe impio nulla erit vltra ſpes. Prouer. xj. Nota Moꝛtuo impio. nō dic̄ hoīe pctōꝛe. qꝛ peioꝛ eſt hō impiꝰ. qꝛ impiꝰ ē pctōꝛ īpenitēs. Ecce q̄lē impietatē facit. ac ſi hr̄et filiā pulchꝛā et gratā q̄ caderet in puteo. ꝛ nollet eā inde extrahere vel in igne ſeu in luto vel in aq̄. Sic q̄libet pctōꝛ hꝫ vnā filiā legitimā pulchꝛā et gratā. ſ. aiam. ꝛ vidēs ꝙ cadit ī luto ſuꝑbie et tu poſſes eā retinere ꝑ hūilitatē. et nō curas. Itē in igne auaricie dimittis cadere dicēſ ꝓ certo. ego ꝯgregabo pecunias. ꝛ tu poſſes eā extrahere ꝑ reſtitutiōꝫ. ꝛ nō curas. Itē cadit in flumīe ꝑ decurſum luxurie. ꝛ poſſes retinere ꝑ caſtitatē ꝛ ꝑ abſtinētiam. qꝛ venter ꝛ ille ꝑtes vicine ſūt ꝛc̄. Talis dꝛ impiꝰ. q̄a nō curat de ſua filia. imo veriꝰ de filia xpi. Jdō dꝛ Moꝛtuo homīe impio nulla erit vltra ſpes nec alleuiādi nec deponendi penarū inferni nec exeūdi. Ex h̄ extirpať erroꝛ aliq̄rū dicentiū ꝙ licꝫ ſuffragia nō poſſent eos extrahere de inferno. tn̄ dant eis aliquā alleuiationem ꝛ ꝯſolationē. Hoc eſt erroꝛ. Et dāt exēplū d̄ famulo q̄ poꝛtat onꝰ. cui dať ad comedendū ꝛ bibendū. licꝫ nō deponat onꝰ penaꝝ. q̄ licꝫ nō poſſint onus deponere tn̄ ſentiūt refrigerium ꝛc̄. Erroꝛ eſt imo augmentať eis pena. Qn̄ hō oꝛat ꝓ aliq̄ qui eſt dānatꝰ q̄uis h̄ neſciať. non ſolū tn̄ non valet ſibi ad exeūdum. ſꝫ etiā ſibi penā auget. Declareť ꝑ ſiľitudinē de milite captiuo ī barbaria. cui mittiť ꝑciū ſꝫ ꝑdiť ī mari. q̄ qn̄ ſcit ꝑciū ꝑditū nō ſolū nō erit de captiuitate nec refrigerať. imo cruciatur qn̄ ſcit ꝙ ꝑcium eſt ꝑditū. Sic etiā ꝑciū de aiabꝫ ꝛ ſuffragiū miſſe. oꝛōnes ꝛc̄. q̄ qn̄ vident ꝙ nō pn̄t eis ꝓficere cruciant ꝛ maledicunt ſe ꝛ dic̄ natiuitatiſ. Jō ꝑ eis nō oꝛamus qꝛ licꝫ indigeāt ſuffragijs nō tn̄ poſſunt eis

ꝑficere nec valere. Aug⁹. dt. Si ſcirẽ aiaȝ pa
tris mei ĩ inferno cõſciaȝ haberẽ orare ꝓ illo.
Jð orat eccl'ia di. Quia ĩ inferno nll'a ẽ redẽ/
ptio. miſerere mei de⁹ ⁊ ſalua me. ¶ Quãtũ ad
tertiũ. q̇dã ſũt mediocres q̇ ð nris ſuffragijs
⁊ orõnib⁹ hñt magnũ placitũ ſicͣ ſũt aie pctõ/
rũ. q̇ lȝ fecerũt mlta pctã. tñ ꝓ tpe cõuertunꝰ
ad deũ ⁊ ꝯfitenꝰ. ſȝ nõ cũ tãta ꝯtritiõe vt ma
ria magdalena. cui de⁹ remiſit pctã q̃tuȝ ad
culpã ⁊ penã. tales qñ decedũt vadũt ad pur
gatoriũ. qꝛ lȝ culpe remittanꝰ ĩ ꝯfeſſiõe. tñ ad
huc remanẽt ſiue reſtãt pene ad ſoluẽdũ. vel
h vl' in purgatorio in q̇ eſt ignis clar⁹. Sec⁹
de illo ð inferno. q̇ eſt obſcur⁹. Jlle ãt ignis
ẽ inſtrm diuie iuſticie. qꝛ al's flama corpalis
nõ poſſet agere ĩ aiaȝ ſpũalẽ. Sicͣ ꝟba corpa/
lia ſacerdotis nõ poſſent trãſſubſtãtiare niſi
inquãtũ ſũt inſtrm dei. Jta de illo igne in q̇
aliq̇ ſtant ſolũ ꝑ momentũ ſubito tranſeunt
vt ſagitta. aliq̇ ſtant ꝑ horã. aliq̇ ꝑ diẽ ⁊c. vſq;
ad diẽ iudicij ſm q̄ deo placet. Et quãtũcũ/
q; ibi parũ ſtent videꝰ eis ſtetiſſe ꝑ centũ an/
nos. ita pena ẽ dura ⁊ aſpa. Quib⁹ purifica/
tis ꝑ bonũ angelũ inde extrahunꝰ ⁊ ad ꝑadi
ſũ deducunꝰ. Sicͣ eñ bon⁹ argẽtari⁹ q̇ vult
facere pulchrũ op⁹ auri l' argẽti nõ ponit au
rũ vel argentũ in ope q̇uſq; ĩ furnello ẽ puri
ficatũ. Jta xp̃s optim⁹ argentari⁹ purifica/
uit aias q̇ dicunꝰ aurũ ex charitatiua ꝯſcia.
⁊ argentũ ex clara credẽtia ĩ furnello purga/
torij. Auctas. Jn igne ꝓbaꝰ. i. purgaꝰ auꝝ et
argentũ. homĩes ꝟo receptibiles in camino
hũiliatiõis. Eccl'i. j. Sȝ ecce h ꝯſolatio. quia
tpus eis a deo taxatũ ꝑ ſuffragia orationum
elemoſynaꝝ miſſaꝝ ieiunioꝝ. et hmõi põt mi
nui. qꝛ iam ĩ tali ꝯditiõe de⁹ taxauit eis tpus
dicẽs. Tu ſtabis h ꝑ diẽ vel horã vel annũ.
tñ tã bonũ adiutoriũ poſſes hr̃e ⁊c. et ꝓ iſtis
oram⁹. Eſt cogitatio. ſ. eccl'ie vniuerſalis ꝓ
defunctis exorare. Rõ. qꝛ ſicͣ rex ſi teneret mili
tem incarceratũ ſub terra aliq̇ crimĩe ĩ pane
⁊ aqua. nec aliq̇s põt loq̇ cũ eo. talis non põt
ſe iuuare. ſed opꝫ eũ ibi cõplere tpus a rege
taxatũ. niſi amici ſui ⁊ ſuitores regis iuuẽt eũ.
q̇ ꝯgregati vadũt ad regẽ dicẽdo. Dñe talis
amic⁹ nr̃ eſt capt⁹. ⁊ bñ mereꝰ ipſe. ſȝ ecce dñe
nos ſum⁹ ſuitores vr̃i ⁊c. p̃ſentam⁹ vob iſtã
cupã auri vel mille florenos. Deiñ vadũt ad
reginã rogãtes eaȝ vt intercedat ꝓ illo apud
regẽ. cui p̃ſentãt centũ ꝑlas ð ꝑcioſis. Dein/
de ad ꝯſiliarios ⁊ ſecretarios regis ⁊ vſq; ad
ſtabularios dãt dona. Qñ regina ⁊ oẽs ro/
gant ꝓ illo. ⁊ rex ſcit de munerib⁹ factis dicit
Nõ ipſe debebat ſtare ꝑ q̇nq; vel ſex annos
volo q̄ ſtet niſi ꝑ mẽſeȝ. ⁊ q̄ deꝰ ſibi ad come
dendũ ⁊c. vl' exeat ſtati. Jta fit hodie de ami
cis nr̃is de q̇b⁹ cogitam⁹ q̄ ſint ĩ purgatorio
in illa dura captione. ꝓpter h hodie ꝯgregati
vadim⁹ ad regẽ xp̃m ĩ domo ſua. ſ. eccl'ia ſu/
plicãdo cõiter ⁊ generaliꝰ ꝓ oib⁹. licȝ eñ ſim⁹
pctõres. tñ ſerui ſui ſum⁹. ⁊ p̃ſentam⁹ ſibi cu/
pã auri. ſ. hoſtiã ꝯſecratã in q̇ eſt xp̃s ver⁹ de⁹
⁊ ver⁹ hõ. vt fuit in vtero ꝟginis marie. q̇ pl⁹
placet ſibi q̃ ſi regi pñtarenꝰ mille milia flo/
renoꝝ. ſi cleric⁹ ſit bon⁹. qꝛ aliter dicͣ Grego.
Cũ is q̇ diſplicet ad intercedẽdũ mittiꝰ. irati
anim⁹ ad deteriora ꝓuocaꝰ. Deinde ad regi/
nã ꝟginẽ mariã p̃ſentãdo ſibi Aue maria ge
nib⁹ flexis dicendo. Aue maria. ⁊ ꝟgo maria
orate pro patre meo. vel matre mea ⁊c. Plus
placet ſibi q̃ margarite vnq̃ placuerũt regi
ne. Deinde ad ꝯſiliarios. ſ. patriarchas. p̃ſen
tando eis florenos. ſ. Pr̃ nr̃ ⁊c. vſq; ſtabulari
os. ſ. ꝑ paupes q̇ vadũt ꝑ terrã. Et facto ope
debet deo offerri. Et tũc rex xp̃s pius ⁊ beni
gnus q̇ nõ mutat intentionẽ offerẽtis alleui
at penã. vel extrahit de purgatorio. O ſi poſ/
ſit videri ꝓceſſio q̃ hodie erit de purgatorio
ſanctaꝝ animaꝝ. Sancta g̃ ⁊ ſalubris ẽ co/
gitatio ꝓ defunctis exorare vt a pctis ſoluãꝰ
ij. Machab. xij. Nota ſancta. qꝛ placet deo.
⁊ ſalubris. qꝛ liberat aĩas a penis purgatorij
⁊ ꝓficit amicis offerẽtib⁹.

¶ De omnib⁹ animabus.

¶ Sermo ſecũdus.

O Mnes qui in mo/
numẽtis ſunt audient vocẽ filij dei
Uerbũ iſtð habeꝰ originaliꝰ. Joh.
quinto. et recitatiue in euangelio hodierno.
Sicut heri fecimus memoriã ⁊ ſolẽnitateȝ
omniũ ſanctoꝝ q̇ iam ſunt in paradiſo ĩ glo/
ria celeſti. Jta hodie fit officium de omnib⁹
animab⁹ q̇ ſunt in purgatorio. Et conuenit
multũ bene. qꝛ nos non ſum⁹ ſufficientes ex
trahere animas de purgatorio iungim⁹ no/
bis oẽs ſanctos. Jdeo modo volo predica
re de ſtatu ⁊ ꝯditionib⁹ animaꝝ. Materia ẽ
de qua null⁹ q̃ſi ꝑdicat. et eſt tñ materia vti/
lis ⁊ neceſſaria. Saluteꝰ ꝑus ꝟgo maria ⁊c.
Notandũ eſt igiꝰ q̄ articul⁹ eſt fidei xp̃iane ⁊
veritas clara. q̄ in fine mũdi omnes gentes
ſcȝ boni ⁊ mali magni ⁊ parui fideles et infi/
deles habem⁹ reſurgere in iudicio. et in ad/

uentu xp̄i ad iudiciū. Et hoc dic̄. s. Tho. iiij.
ſcp̄. diſ. xliij. q. j. ar. j. q. ij. Et rō ē. q2 aīa ſepata
a corpe ē q̄ſi imꝑfecta. iō vt vltimā ꝑfectionē
habeat itez aīa corpi ɔiūget. vt dic̄ ibidē do-
ctoꝛ. ⁊ h̄ fiet ī reſurrectiōe. Eſt tn̄ etiā alia rō
ad h̄. q2 certū eſt ꝙ bona vl' mala q̄ fecim⁹ nō
ſolū feci⁹ cū aīa ſ3 ſil' cū aīa ⁊ cū corpe. Prio ei
fiūt ab aīa cogitādo deliberādo ɔ̄ſiderādo ⁊
oꝛdinādo. ſ3 in executōne corp⁹ aſſociat̄ aīe.
Et ex iſta rōne de⁹ p̄mo dat aīab3 gl'iā vel pe
nā q̄3 corporib3. Anime eīn ſctoꝝ iam ſunt in
gloꝛia. ⁊ corpa coꝝ adhuc ſunt in terra. Et ḡ
vult deus ꝙ aīa q̄ p̄us habuit meritū etiam
habeat gloriā. S3 q2 finaliter in executione
opis corp⁹ opatū eſt partē ſuā vult de⁹ vt coꝛ
poꝛa reſurgant ⁊ ſimul cū animab3 habeant
gloꝛiā. Idē de malis opib3. p̄us aīa oꝛdinā/
do cogitādo ⁊c̄. habuit ſuū pctm̄ ſic deſide/
rādo ⁊ oꝛdinādo. ſ3 in executōne corp⁹ opat̄.
Corpus eīn cū aīa facit homicidiū ex vindi
cta vel furat̄ vel luxuriat̄. Iō deus p̄mo dat
penā aīab3. Ubi ſunt mō aīe iude et macho/
meti. ī inferno. q2 p̄us demeruerūt ḡ p̄us pu
niunt̄ aīe q̄3 corpoꝛa. Et q2 corpa ī executiōe
coopata ſūt. iō vult de⁹ vt ſuſcitent̄ ī iudicio.
vt ſil' cū aīab3 habeāt damnatiōꝫ. Iſta eſt rō
q̄re boni ⁊ mali reſurgēt vt corpa ſil' cū aīab3
recipiāt gl'iā vel penā. De h̄ eſt auctas Atha
naſij q̄ dic̄ in ſymbolo. Ad cui⁹ aduentū oēs
hoīes reſurgere h̄n̄t cū corpib3 ſuis. Et red/
dituri ſunt de factiſ ꝓꝛijs rōnem. Et q̄ bona
egerūt ibunt in vitā eternā. Qui ꝟo mala in
ignē eternū. Iſta reſurrectio non fiet ꝑ poſſe
nature vel alicui⁹ creature. vt dic̄. s. Tho. in
iiij. diſ. xliiij. q. j. ar. j. q. iij. vbi dr̄ ꝙ ſimpl'r lo/
quēdo reſurrectio ē miraculoſa. non nat̄alis
niſi ſc̄m q̄d. vt ibidē ad longū declarat q2 lic3
creature poſſint occidere viuos. non tn̄ p̄n̄t
ſuſcitare moꝛtuos. Sol⁹ eīn creatoꝛ q̄ de ni
hilo cūcta creauit ſolo ꝟbo cūcta creauit. nō
vt mgr̄ de arte laboꝛādo ⁊c̄. ſ3 verbo. dicēdo.
Fiat celū. fiant lumiaria. ⁊ ſtatim ipſe dixit et
facta ſunt. vt ait Dd̄. Tāta ē ꝟtus ei⁹ ꝟbi. q̄a
q̄ de nihilo fecit creaturas. ſuſcitabit ſui ꝟbi
imperio. Quid eſt pl⁹. creare de nihilo vl' re
ſtituere illud qd̄ iam fuit. Certū eſt ꝙ pl⁹ eſt
creare qd̄ eſt de nihilo aliq̄d facere q̄3 illō qd̄
eſt facere aliq̄d ex p̄ſuppoſito. q2 argentarius
de pulueribus argēti facit ciphū vt erat pꝛius
q̄ tn̄ de nihilo nō poſſet facere ciphū argen/
teū. Nō eſt ḡ mirū ſi ſūm⁹ argētari⁹ deus de
pulueribus corpoꝝ reſtituit integra corpoꝛa.

q̄n in iudicio ꝑcipiet venire oēs moꝛtuos. s.
Surgite moꝛtui ⁊c̄. De iſta voce loquit̄ the
ma. d. Oēs q̄ ī monumētiſ ſūt ⁊c̄. De iſta vo/
ce dic̄ Dd̄. Ecce dabit voci ſue vocē virtutiſ.
Gloſa. ſuſcitādi moꝛtuos. P3 thema. Sunt
h̄ due q̄ſtiones ſubtiles. Pꝛia ſup p̄mā clau
ſulā themat. s. Oēs q̄ in monumētiſ ſūt. Se
cūda ſup ſecūdā cū dr̄. audient vocē filij dei.
In p̄ma clauſula xp̄s rn̄det tacite q̄ſtioni. q̄
eſſet ſibi dictū. q̄ ſuſcitabunt̄ ī iudicio. rn̄det.
Oēs q̄ in monumētis ſunt. Eſt h̄ igit̄ q̄ſtio.
Quid erit de illis q̄ nō ſūt nec vnq̄3 fuerunt
ſepulti in monumētis. ſic ſunt illi q̄ moꝛiunt̄
in deſertiſ ⁊ comedunt̄ a beſtijs. Itez de ſub/
merſis q̄ comedunt̄ a beſtijs. Itē de ſuſpen
ſis in aere q̄ comedunt̄ ab auib3. Itē de com
buſtis ⁊ fiūt cineres. Et ſic de ſilib3 q̄ nunq̄3
habuerūt monumētū vel ſepulcrū. q̄d ergo
erit de iſtis. Nota ꝑ illo dubio duas rn̄ſiōes
p̄ma eſt lr̄alis. ſecūda moꝛalis. Pro p̄ma lr̄a/
li dico ꝙ impoſſibile eſt aliquē moꝛi q̄uocū/
q̄3 q̄n ſepeliet̄ in monumento. Et h̄ declarat̄
ſic. Nā de⁹ fecit q̄ttuoꝛ monumēta generalia
ꝓ oīm hoīm corpib3. ⁊ null⁹ eſt q̄n ī aliq̄ iſtoꝝ
ſepeliet̄. ⁊ iſta monumēta ſūt q̄ttuoꝛ elemēta
terra aq̄ aer ⁊ ignis. Terra eſt monumentū
cōmune. l3 aqua nobili⁹ monumētū ſit q̄3 ter
ra. ſ3 q2 nō eſt ɔ̄ſuetū. iō raro ibidē ſepeliunt̄
hoīes. niſi ꝑ delictis puniant̄. ⁊ iſti comedū
tur a piſcib3. ſed q̄ ſepeliunt̄ in terra a ꝟmib3
⁊ ſerpentib3. Nobili⁹ aūt eſt comedi a piſcib3
q̄3 a ſerpētib3 vel vermib3. Tertiū monumē/
tū. s. aer eſt nobili⁹. in q̄ ſepeliunt̄ ſuſpēſi. ſ3 et
comedunt̄ ab auib3. Alij ſepeliunt̄ in igne. s.
illi q̄ cōburunt̄. Nō eīn aliqd̄ eſt corp⁹ hoīs
nec fuit nec erit q̄n in aliq̄ iſtoꝝ monumento
rū ſit ſepultū vel in omnib3. q2 ſicut corp⁹ eſt
mixtū ⁊ cōpoſitū ex q̄ttuoꝛ elemētis. ī illis re
ſoluit̄. ḡ vbicūq̄3 vadat ī monumētis ſepelit̄.
Iō dic̄ xp̄s. Oīs q̄ in monumētis ſunt ⁊c̄.
Q̄ aūt elemēta dicant̄ neceſſario ſepulcra ꝉ
monumēta h̄ patet ex ſcptura Dd̄. ps. xlviij.
Sepulcra coꝝ. s. hoīm. dom⁹ coꝝ. s. corpoꝝ
ineternū. Nō nec monumēta pape nec regū
nec xp̄i durabūt ineternū. q2 ignis cōflagra/
tionis deſtruet etiā aurū ⁊ argētū. q2 purga
bit totū mūdū ⁊ remouebit oēm imꝑfectiōꝫ
ex culpa relictā ⁊ impuritatē cōmixtionis. ⁊
erit diſpoſitio ad gl'ie ꝑfectionē. vt dic̄ ſanct⁹
Tho. ad longū. iiij. diſ. xlvij. q. ij. ar. j. q. ij. Et
etiā totus mūd⁹ innouabit̄. vt dic̄ in. iiij. diſ.
xlviij. q. ij. arti. j. Ergo neceſſario auctoꝛitas

ſntelligiᷓ dē elemētis.qꝛ nihil elementatū re
manebit. Et de elementis intelligiᷓ cū dicit
thema. Oīs qui ī monumētis ſunt ꝛc̄. Se/
cūda rñſio eſt moralis ad bonā inſtructionē
noſtrā. Inueniᷓ ī ſacra ſcꝑtura ꝙ ꝑſone ma/
le vite dicunᷓ ſepulcra. Et ad hoc eſt ratio ⁊
autoritas. Ratio eſt.qꝛ cōmuniter monumē
ta maꝛie diuitū de foris ſunt ornata ⁊ picta
ſed intꝰ plena corruptiōibꝫ cadauerū. Tales
ſunt ꝑſone male vite ⁊ peccatores q̄ extra ſūt
ornate ⁊ picte.ʒ intꝰ plene pctis. Verbi grā.
qñ videtis regē corā quo portaᷓ enſis q̄ rep̄/
ſentat iuſticiā quā ipē facere deberet omibꝫ.
⁊ tñ forte ꝯtingit ꝙ ipē erit iniuſtus.talis ſe/
pulcrū eſt ꝛc̄. Idem de malo ꝑlato papa vel
cardinali epō ꝛc̄. Iaʒ videtis extra quō ſunt
ornati ꝛc̄. ʒ ſi ſit male vite porcus ꝑ luxuriā
ſymoniacꝰ ꝛc̄.pulchrū monumētū eſt ad ex/
tra ſed intꝰ caue ab eo qꝛ plenꝰ peccatis. Idē
de p̄dicatore q̄ ad extra portat habitū nigꝝ q̄
ſignat honeſtatē.albū puritatē. ſed ſi ſit ma/
le vite ꝛc̄. Idem de clerico q̄ iam portat co/
ronā regalē ⁊ pulchrū ſuppelliciū.ʒ ſi intuſ
ſit corruptꝰ.ſepulcrū eſt. Idē de vicarijs ⁊ ō
baiulis.q̄ extra portāt baculū ʒ ſi intꝰ ſūt re/
pleti crimibꝫ ⁊ delictꝭ. ſepulcra dicunᷓ. Idē
de mulieribꝫ q̄ cōiter incedūt ornate ⁊ picte.
ſed intꝰ ſecrete erit putana plena odijs ⁊ ma
lis volūtatibꝫ ⁊ deſiderijs.ſepulcra ſunt. Ex
iſta ratione ſcꝑtura vocat malas ꝑſonas ſe/
pulcra. Talibꝫ dicebat xp̄s. Ve vobis ſcri/
be ⁊ phariſei hypocrite. q̄ ſimiles eſtis ſepul
cris dealbatis que a foris apparēt hominibꝫ
ſpecioſa.intus ꝟo ſunt plena oſſibꝫ mortuoꝝ
⁊ omni ſpurcicia. Sic ⁊ vos quidē a foris q̄
dem apparetis hominibꝫ iuſti.intus aūt ple/
ni eſtis hypocriſi ⁊ iniquitate Mathei.xxiij.
Ecce quare male ꝑſone dicunᷓ monumēta.
Cū ergo dicit xp̄s in themate. Omnes qui
in monumētis ſunt ꝛc̄.q̄ſi dicat. nō ſolū bo/
ni de quibꝫ nunq̄ꝫ fuit dubiū. qꝛ ex q̄ h̄ nō ha
buerūt remunerationē alibi habebūt in ce/
lo. Nā rō dictat.vt illic remunerenᷓ. De ma
lis autē fuit dubiū.ex illo ꝟbo Dd̄. Non re/
ſurgēt impij in iudicio.neq̄ꝫ peccatores ī cō/
cilio iuſtoꝝ. Ex hoc opinati ſūt aliqui ꝙ pec
catores nō reſurgent. ſed dicit.imo.qꝛ oīs
qui in monumētis ſunt ꝛc̄. Non ſolum loq̄/
tur de bonis ſed etiam de malis. vt patet ex
dictis. Ad autoritateʒ Dauid diciᷓ. ꝙ in iu/
dicio boni nō reſurgunt vt iudicenᷓ ʒ vt iu/
dicent,maxime illi qui tenuerūt vitā apoſto
licā.qꝛ dicit ſanctꝰ Tho.iiij.diſt.xlvij.q.j.ar.
ij.q.ij.ꝙ iudiciaria poteſtas pauꝑtati debeᷓ.
ꝓpter tria. Prima rō.quia ꝓpter deum omnia
derelinquūt.⁊ ſoli chriſto inherent.⁊ idō nō
eſt eis aliquid qđ coꝝ iudiciū a iuſticia defle
ctat. Unde ⁊ idonei ad iudicandū reddunᷓ.
Secūda ratio eſt ꝓpter humilitatē.cui corre
ſpondet exaltatio.ſed nihil ita deſpectū facit
hominē in hoc mūdo vt pauꝑtas. ergo me/
rito exaltanᷓ vt alios iudicent. Tertia ratio
quia pauꝑtas eſt diſpoſitio ad p̄dictam po/
teſtatē.vt declarat ibidē. Et ꝑ nō omibꝫ pau
peribꝫ repromittiᷓ.ſed illis qui relinquentes
omnia ſequunᷓ xp̄m ſm ꝑfectionē vite. Hec
ille ibidem. In illa ꝑ die ꝟgo Maria apl̄i et
alij ſancti de vita apl̄ica erunt cōiudicantes
cū xp̄o. ⁊ totus mūdus erit ſubtus inferius
a dextris ⁊ a ſiniſtris. Et xp̄us dicet virgini.
Mater mea q̄d vobis videᷓ.nō ꝙ xp̄s indi/
geat ꝯſilio ʒ ꝓpter honorē virgīs ⁊ ſanctoꝝ.
Sʒ pctōres nō ſic reſurgūt vt iudicēt ſed vt
iudicenᷓ. Neq̄ꝫ pctōres in cōcilio.i. cōgrega
tiōe iuſtoꝝ ſeu ſanctoꝝ. ſed inferiꝰ erūt a ſini
ſtris. Ideo xp̄s ꝯ dubiū illoꝝ dixit. Oīs q̄
in monumētis ſunt. Patet ꝑ ꝙ clara eſt pri/
ma queſtio. Secūda queſtio eſt ſuꝑ clauſu/
lam ſecūdā.ſ.audiēt vocē filij dei. Contra eſt
hic queſtio.qꝛ certū ē ꝙ in monumētis quo/
cūq̄ꝫ mō ſumaᷓ.in eo nō ſunt niſi corꝑa putri
da ⁊ reſoluta.talia eī corꝑa nō pn̄t audire.qꝛ
nō eſt ibi aīa.q̄re ꝑ diᷓ. Oēs q̄ in monumētis
ſunt audiēt vocē filij dei. ſi nō habent aures
nec animā. Rñſio eſt ꝙ ſicut deus ordinauit
quattuor monumēta corporibꝫ.ita etiā qua/
tuor aīabꝫ.⁊ nō eſt aliqua aīa bona ſiue mala
q̄n in aliq̄ iſtoꝝ q̄ttuor collocaᷓ.⁊ iſta monu/
mēta dicunᷓ receptacula.q̄ cōueniēter aīabꝫ
poſt mortē aſſignanᷓ vt dicit ſanctus Tho.in
iiij.diſ.xlv.ar.j.q.j. et in illis aīe collocantur
vt in monumētis. Monumētū igiᷓ.

¶ Primū eſt infernꝰ damnatoꝝ.
¶ Secūdū eſt lymbus pueroꝝ.
¶ Tertiū eſt locus purgandoꝝ.
¶ Quartū eſt locus beatoꝝ.

Omnes aīe vadūt in aliq̄ iſtoꝝ quattuor lo
coꝝ.ſicut corpora in aliquo. quādo ergo di/
cit chriſtus. Omnes qui in monumētis ſūt.
intelligiᷓ de animabꝫ. quando ad quattuor
ꝑtes mūdi clamabitur. Surgite mortui ꝛc̄.
Iſta vox audieᷓ in inferno dānatorū.i lym/
bo pueroꝝ in purgatorio.et in celo. ⁊ ſtatim
quelibet aīa in ꝟtute dei inueniet ſuū corpꝰ

qđ cognoſcet ſicut tu de mane ſurgis de lecto
⁊ cogſcis tunicā q̄ expoliat⁹ fuiſti in ſero. De
iſtis monumētꝭ pōt intelligi illđ Mat. xxiiij.
Mittet angelos ſuos cū tuba ⁊ voce mag. ⁊
ꝯgregabūt electos ei⁹ a q̄ttuoꝛ vētis a ſūmis
celoꝝ vſq̄ ad termios eoꝝ. Nota. a ſummis
celoꝝ. ſ. nouē oꝛdinibꝫ angeloꝝ. in q̄bꝫ aīe ſā/
ctoꝝ ſūt collocate. ⁊ oēs audiēt illā vocē vſq̄
ad termios eoꝝ. Termin⁹ ē illđ qđ pl⁹ diſtat
q2 oēs q̄ ſūt ibi audiēt etiā illā vocē tube. Nō
intelligatꝭ ꝙ ſit ibi tuba materialis. ſed q2 illa
vox xp̄i reſurrectiōꝫ imꝑantis ⁊ dicētꝭ. Sur
gite moꝛtui. venite ad iudiciū. Vel ē vox an
geli q̄ vt dic. s. Tho. iiij. diſ. xliij. q. j. ar. iij. q. ij
in coꝛpe. erit terribilis. ẜ cōpat voci tube. q̄ ē
vox terroꝛis. In p̄mo monumēto. ſ. i inferno
dānatoꝝ. ibi ē ignis q̄ſi flama de ſulphure q2
dic. s. Tho. iiij. diſ. l. q. ij. ar. iij. q. iiij. ꝙ locus
inferni talis erit vt cōpetat miſerie dānatoꝝ
Vn̄ ẜm hoc ſunt ibi lux ⁊ tenebra ꝓut maxie
ſpectat ad miſeriā dānatoꝝ. Ipſa aūt viſio ē
delectabilis ẜm ſe. vt habet in p̄ncipio meta
phiſice. Senſus oculoꝝ eſt maxie diligibil.
eo ꝙ ꝑ ipm plura cognoſcim⁹. ſꝫ ꝑacc̄ns ꝯti
git viſionē eſſe afflictiuā. inquātū videm⁹ ali
qua nob nociua vl' repugnātia volūtati. ⁊ iđ
i inferno h̄ mō dꝫ eſſe loc⁹ diſpoſit⁹ ad vidē/
dū ẜm lucē ⁊ tenebras ꝙ ibi nihil ꝑſpicui vi/
deat. ſꝫ ſolū illa ſub quadā vmbroſitate vide
ant q̄ afflictōꝫ coꝛdi ingerere p̄nt. Vn̄ ſimpl'r
loquēdo. loc⁹ ē tenebroſus. ſꝫ tn̄ etiā diuina
diſpoſitōe eſt ibi aliq̄d lumis q̄ꝫtū ſufficit ad
vidēdū illa q̄ toꝛq̄re p̄nt. Et ad h̄ ſatiſfacit na
turalis ſit⁹ loci. q2 i medio t̄re vbi infern⁹ po
nit. vbi nō p̄t eē niſi ignis fetulēt⁹ ⁊ turbid⁹ ⁊
q̄ſi fumoſus. Hec ille ibidē. nō tn̄ ſūt ibi ne/
ceſſaria ligna. q2 durat ꝑ diuinā volūtatē. ibi
ſepeliūt aīe illoꝝ q̄ tenēt h̄ malā vitā. vt reli/
gioſi clerici ⁊ alij. ⁊ nolunt coꝛrigi nec facere
pn̄iaꝫ. qn̄ tales moꝛiūt. aīe ſepeliūt i inferno.
Auctas xp̄i de q̄daꝫ luxurioſo diuite guloſo
pōpoſo ⁊c. Moꝛtu⁹ ē diues ⁊ ſepul. ē i infer.
Et loq̄t de aīa. q2 coꝛpus in t̄ra fuit ſepultū.
Lu. xvj. Ergo infern⁹ dr̄ ſepultura ſiue mo/
numētū. Et ꝓ iſtꝭ nō ē intētio eccl'ie facere ali
qđ bonū. q2 eis nō ꝓdeſſent eo ꝙ ſūt dānati.
Si oīa bona q̄ hodie fiūt i mōdo ⁊ vnq̄ fue/
rūt fctā cēnt ꝓ vna aīa dānata nō extraherēt
eā d̄ iferno. q2 ibi nll'a ē redēptio. nec exaūdi
nec penaꝝ alleuiādi. Qđ oñdit de illo diuite
q̄ qn̄ fuit i toꝛmētꝭ ⁊ i illo igne. eleuatis ocl'is i
celū. dixit Pr̄ abraā. Et ꝯtinue petijt illā gut

tā aq̄. nec vnq̄ obtinuit nec obtinebit. Et h̄
ſiḡt ꝙ nullū refrigeriū p̄nt h̄re. Auctas de h̄.
Moꝛtuo hoīe ipio nll'a erit vltra ſpes d̄ co.
Prouer. xj. Iđ mō auiſem⁹ nos faciā⁹ pn̄iaꝫ
ſi vna aīa de ill' poſſet exire ⁊ facere pn̄iaꝫ. O
q̄lē pn̄iaꝫ faceret. Et nos miſeri nō curam⁹ ſꝫ
ꝓcraſtinā⁹ ac ſi eēm⁹ certi de vita. ꝓpoſito diu
viuēdi. Iđ dic̄ ſcp̄tura. Añ obitū tuū oꝑare
iuſticiā. i. pn̄iaꝫ. qm̄ nō eſt apud inferos inue
nire cibū. i. refrigeriū. Eccl'. xiiij. Ergo n̄ eli/
gam⁹ ibi ſepl'turā vl' monumētū. ¶ In ſcđo
loco. ſ. lymbo pueroꝝ ibi ſepeliunt pueri nō
baptiſati. Iſte loc⁹ ē circa infernū dānatoꝝū
ſꝫ nō ē ibi ignis. nō ſūt ibi demōes. nec toꝛmē
ta. nec doloꝛes. ſꝫ nō h̄nt lumē gr̄e nec clari/
tatē gl'ie. lꝫ habeāt pl⁹ de ſcīa naṫali q̄ꝫ habu/
erint in h̄ mōdo ph̄i ⁊ apl'i. licꝫ h̄ nō habuerint
ſciaꝫ aliquā q2 caro īpedit. Sic ſi ego tenerē
criſtallū abſconditū ſub cappa ſꝫ extra cappā
ad lucē ſolis reſplēderet. Ita d̄ aīa illoꝝ pue
roꝝ. Ibi ſūt filij xp̄ianoꝝ iudeoꝝ agarenoꝝū
⁊ alioꝝ infideliū i ſolo originali decedentes.
diſputāt. letant. ⁊ gaudēt ad inuicē. ſꝫ nūq̄ꝫ vi
debūt deū. Et ille loc⁹ dr̄ eoꝝ monumētū. d̄
q̄bꝫ dr̄ in ſcp̄tura. Quid tu h̄ aut q̄ſi q̄s h̄. q̄a
excidiſti tibi h̄ ſepulcrū Iſa. xxij. Et loq̄t pue
ro i originali decedēti. Ter dr̄ h̄. de tribꝫ locꝭ
fecit mētionē. p̄mo d̄ vtero mr̄is in q̄ fuit cō/
ceptus di. Quid tu h̄. ſupple ꝯtraxiſti ꝙ n̄ ha
bes ꝑadiſū. ⁊ rn̄dere pōt. nihil feci niſi tm̄ cō
traxi originale. Scđo de mūdo in q̄ eſt nat⁹.
di. Aut q̄ſi q̄s h̄. q. d. feciſti pctm̄. ⁊ reſpōdere
poteſt. nō. Tertio de lymbo. d. q2 excidiſti ti/
bi hic. ſ. in lymbo ſepulcrū. ſꝫ q2 nūq̄ꝫ fecerūt
aliqđ pctm̄ in mūdo. iđo nō habēt toꝛmētuꝫ
ſꝫ ſunt immūdi ex illa carnali generatione a
q̄ nō p̄nt lauari niſi ꝑ baptiſmū. ideo remit/
tunt ad lymbū. de quo dixit xp̄s. Amen amē
dico vob niſi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpū ſcō
nō pōt intrare i regnū dei. Joh. iij. Nec ꝓ iſtꝭ
oꝛam⁹. q̄a nō p̄nt inde exire. Terti⁹ locus eſt
purgatoꝛiū. ⁊ eſt in coꝛde terre circa locū pue
roꝝ. et ibi ē ignis q̄ durabit vſq̄ ad diē iudi/
cij. ſolū eſt ibi in magna latitudine ⁊ ꝓfundi
tate. Ibi eñ ſunt anime penitentiū q̄ hic nō
ꝑfecerūt penitentiā nec de peccatꝭ habuerīt
tantā cōtritionē quātā habuit magdalena ſꝫ
tenuerūt pn̄iam datā a ꝯfeſſoꝛe. nil addendo
cum ꝓpoſito non redeundi ad peccata. tales
quando moꝛiunt non vadunt ad infernum.
nec ſtatim ad paradiſum. q2 opoꝛtet cōplere
pn̄iam. Sꝫ ad purgatoꝛiū vbi ſtāt ẜm tp̄us

a deo ordinatũ. aliq̃ p dieꝫ. aliq̃ ꝑ mẽſeꝫ annũ
vl' ãnos vl' circa. iuxta pctã purgãda ⁊c̃. Iſte
locꝰ dr̃ etiã ſepulcrũ aīaꝝ. Auctas allegorice.
Emerũt illis agꝝ figuli ĩ ſepulturã ꝑegrino
rũ. Mat. xxvij. Mo. emerũt. ſ. pnĩa eis data a
ꝯfeſſore. agꝝ. nõ carcerẽ ĩferni. ſꝫ purgatoriũ
vbi ſũt flores vt ĩ agro grãꝝ ⁊ oꝛonũ. licꝫ nõ
meritoꝝ. dicẽtes. Dñe ponatꝫ ĩ corde filij mei
vel amicoꝝ ⁊ manumiſſoꝝ vt ĩpleãt volũta/
tẽ tuã ⁊c̃. Qñ ṽo ſũt negligẽtes nec curãt ad/
ĩplere petũt a deo iuſticiã ꝯ illos Iõ auiſenẽ
mãumiſſores ⁊ heredes. qꝛ deꝰ faciet illis iu
ſticiã q̃ ſũt ĩ maiori pena q̃ꝫ ſi h̃ cũ corꝑe ⁊ aīa
conburerent. qꝛ ille ignis ẽ maioris actiuita
tis. De h̃ dr̃ ſcptura. Nũq̃d deꝰ faciet vĩdictã
electoꝝ ſuoꝝ clamãtiũ ad ſe. Lu. xviij. Et qꝛ
multi ſũt ĩ purgatorio q̃ nõ fecerũt teſtamẽ/
tũ. vel nõ hẽbant vñ. vl' qꝛ ſubito mortui ſũt.
vel ſi fecerũt nõ cõplet̃. Iõ eccl'ia ordĩauit ꝓ
oīb3 iſtis hodie orare. Sũt tñ int̃ oĩa tria p̃/
cipua q̃ defunctꝫ plꝰ ꝓſunt. vt dic̃. s. Tho. in
iiij. diſ. xlv. q. ij. ar. iij. q. j. ſ. oꝛo. ſacrificiũ alta/
ris. ⁊ elemoſyna. Vñ dic̃ ſic in corꝑe. Suf/
fragia viuoꝝ ꝓſunt defunctis ſm ꝙ vniunt̃
viuẽtib3 charitate. ⁊ ſm ꝙ intẽtio viuorũ re/
fert̃ ĩ mortuos. ⁊ iõ illa oꝑa p̃cipue nata ſunt
mortuis ſuffragari q̃ magis ad ꝯiũctiõꝫ cha/
ritatꝫ ꝑtinẽt vl' ad directiõꝫ intẽtiõis ĩ alteꝝ.
Ad charitatẽ autẽ ſacr̃m eucharistie p̃cipue
ꝑtinet cũ ſit ſacr̃m eccl'iaſtice vniõis. ꝯtinẽs
illũ ĩ q̃ tota eccl'ia vnit̃ ⁊ ꝯſolidat̃. ſ. xp̃m. Vñ
eucharistia ẽ q̃ſi charitatꝫ origo ſiue vinculũ
Sꝫ int̃ charitatꝫ effectꝰ p̃cipuũ ẽ el'ynaꝝ opꝰ
⁊ ita iſta duo ex ꝑte charitatꝫ p̃cipue mortu/
is ſuffragant̃. ſ. ſacrificiũ eccl'ie ⁊ elemoſyne.
Sꝫ ex ꝑte intẽtiõis directe in mortuos p̃ci/
pue valet oꝛo. qꝛ oꝛo ſm ſuã rõem nõ ſolũ dr̃
reſpectũ ad orantẽ ſic̃ ⁊ cetera oꝑa. ſꝫ directiꝰ
ad id ꝓ quo orat̃. ⁊ iõ iſta tria ponunt̃ q̃ſi p̃ci/
pua mortuoꝝ ſubſidia. q̃uis q̃cũqꝫ alia bo/
na q̃ ex caritate fiãt ꝓ defunctꝫ. eis valere cre
denda ſint. Hec ille ibidẽ. O ſi haberetꝫ ocu/
los claros videretꝫ quõ aīe hodie exeunt de
purgatorio ⁊ ꝓceſſionalit̃ intrãt ad nuptias
ꝑadiſi. Iã ꝑat̃ prãdiũ mõ ꝓ eis de illis eſcis
ĩcorruptibilib3 q̃ nõ pñt declarari. q̃b3 dixit
xp̃s. Ego diſpono vob. Lu. xxij. O q̃t menſe
ſunt iã ibi ꝑate ꝓ refectiõe aīaꝝ q̃ ieiunarũt ĩ
purgatorio. Iõ dicunt̃ tot miſſe ꝑ mõm. tot
oꝛones fiũt ⁊ elemoſyne. Iõ faciatꝫ vt bñ cõ
ſueuiſtis. ¶ Quartꝰ locus ẽ beatoꝝ ĩ celo em
pirreo. In illo ſanctiſſimo ſepulcro vadunt
hoīes ⁊ mulieres q̃ in h̃ mũdo tenuerũt vitã
ꝑfectã. q̃ lꝫ peccauerũt tñ ꝓpt̃ꝑe cõuerterũt ſe
ad deũ. ꝯterẽdo ꝯponẽdo. de cetero abſtine/
re a pctĩs. fecerũt ꝯdignã pnĩaꝫ intm̃ ꝙ bõa
excedũt pctã q̃ fecerũt. tales qñ moriũt̃ ſtatĩ
ab angelis portant̃ corã xp̃o. q̃b3 dic̃ xp̃s. La
boraſtis iõ mõ q̃eſcite. ieiunaſtꝫ iõ mõ come/
dite. De h̃ dic̃ xp̃s. Factũ eſt vt moreret̃ mẽ
dicus ⁊ portaret̃ ab angel' in ſinũ abrae. Lu.
xvj. qꝛ iam habuerat h̃ purgatoriũ ꝑ pnĩaꝫ ⁊
patiaꝫ. De iſto monumẽto auctas anagogi/
ce. Quaſi effodiẽtes theſauꝝ. gaudẽtqꝫ vehe
mẽter cũ inuenerint ſepulcrũ Iob. iij. Dicat̃
quõ illi q̃ fodiũt ꝓ inueniẽdo theſaurũ gau/
dẽt qñ inuenerit. licꝫ laborauerit fodiẽdo. ita
q̃s delectat̃ faciẽdo pnĩaꝫ. qꝛ expectat theſau
rũ ꝑadiſi. Et ꝓ iſtis nõ oramꝰ. qꝛ nihil indi/
gent a nobis. licꝫ gaudeãt d̃ bonis q̃ facimꝰ
Reſpiciũt eñ nos ꝑ feneſtras gaudẽtes. Di
co vobis ꝙ gaudiũ eſt angelis in celis. Luc.
xv. Ideo heri feſtiuauimus de omnib3 ſan/
ctis vt nos iuuent hodie de mortuis in pur
gatorio exiſtẽtib3 vt habeant gloriã.

¶ De ſancto Martino ſermo p̃mus.

COgnouit eũ in be
nedictionib3 ſuis Habet̃ originalit̃
Ecc̃i. xliiij. recitatiue in ep'la hodier
na. Sicut feſtũ ⁊ ſolẽnitas hodierna pñtis
diei eſt illiꝰ gl'ioſiſſimi cõfeſſoris bt̃i martini
amici dei. Ita de eodẽ erit nr̃ ſmo. Et d̃ ſua
vita ⁊ ꝑfectõne ſpũali nos poterimus extra/
here exẽplũ ⁊ inſtructionẽ ad ſaluatõeꝫ aīaꝝ
noſtraꝝ ⁊ informatiõeꝫ vite. Salutet̃ prius
ṽgo Maria. Ego ꝓpoſui iſtud thema veſtre
deuotioni ſub tali intellectu ꝙ deꝰ cognouit
ſcꝫ approbãdo ⁊ acceptãdo beatũ Martinũ
in ſuis bñdictiõib3. Pro cuiꝰ intellectu ⁊ de/
claratiõe ſciẽdũ ꝙ ṽtutes ⁊ bona oꝑa ſancta
⁊ meritoria ꝑ q̃s hõ acq̃rit gloriã celi dicunt̃
benedictiões. Rõ. ⁊ fundat̃ in quadã regula
phie dicẽtis. A fine denomiat̃ res. Et cuiꝰ fi
nis bonꝰ eſt ipm q̃ꝫ bonum eſt. Et cuiꝰ finis
malꝰ eſt ipm q̃ꝫ malũ eſt. Nõ iſta regula de/
claret̃ in theologia. Videamꝰ pctã q̃ hõ facit
ꝯtra deũ ⁊ ſua p̃cepta. ad quẽ finẽ ducũt. ad
mortẽ. Finis illoꝝ. ſ. peccatoꝝ. mors eſt. ad
Roma. vj. Quia mala oꝑa ⁊ peccata que ho
mo facit auferũt vitam anime. Itẽ auferunt
vitam glorie. Et ab iſto fine dicunt̃ peccata
mortalia. ꝑ regulã. quia a fine denomiat̃ res
Ita ꝑ oppoſitũ. ſeruire deo in bonis oꝑibus

ſn pnīa.in ſancta vita viuēdo ſm eiꝰ voluta/
tē ꝛ nō ſm ſenſualitatē.talia opa ad quē finē
ducūt.dīc ſcptura ſctā. ad vitā etnā. Serui
aūt facti deo hētis fructū vrm in ſanctifica/
tionē.finē vo vitā eternā. ad Ro.vj. Jō opa
q̄ fiūt in grā dicunť viua.qꝛ finaliť ducūt ad
vitam eternā faciētes. Nō videamꝰ ꝟtutes
ad quē finē ducūt.ſic ſunt ꝟtutes theologi/
cales.ſ.fides.ſpes.ꝛ charitas. Et cardinales
ſiue morales. vt prudētia.tpantia. iuſticia.ꝛ
fortitudo.ꝛ ꝟtutes ſpūſſancti. vt ſūt ſcia. in/
tellectꝰ.ꝯſiliū. Jſte ꝟtutes ducūt ad finē di/
uinā bn̄dictionē ī die iudicij qn̄ xp̄s ſedebit
iudicādo.et pctōribꝰ dabit maledictionē di.
Diſcedite a me maledicti in ignē eternū qui
patus eſt dyabolo ꝛ angelis eiꝰ. Math.xxv.
Sȝ pſonis bonis ꝛ ꝟtuoſis dabit bn̄dictiōȝ
di. Uenite bn̄dicti pr̄is mei poſſidete patum
vobis regnū a ꝯſtitutiōe mūdi. Math.xxv.
Si ḡ a fine denoīať res. ꝛ ꝟtutes ducūt ho/
minē ad illā finalē bn̄dictiōeȝ. Jō ꝟtutes di/
cunť beatitudines. Auctas. Eteni bn̄dictio
nem dabit legiſlator.ibūt de ꝟtute in ꝟtutem
videbiť deus deorū.i.angeloꝝ.in ſyon. Le/
giſlator eſt xp̄s. Rō.qꝛ nulla bona lex datur
niſi p eū. Jpe enī dedit legē Moyſi in mōte
ſynai indutꝰ veſte ignis. Jlle idē ꝛ nō aliꝰ in/
dutus veſte hūanitatis q̄ eſt pulchrior igne
dedit legē euāgelicā dulcē ꝛ benignā ꝛ ſuauē
Jſte legiſlator dat bn̄dictionē. Et declarat
cū dicit.ibūt de ꝟtute in virtutē.ſ.de bono in
meliꝰ. Patet ergo ꝙ ꝟtutes dicūť bn̄dictio/
nes. Cū ergo beatꝰ Martinꝰ fuerit plenus
virtutibꝰ ꝛ valde ꝟtuoſus bn̄ dicit thema de
eo. Cognouit eū.ſ. dn̄s in benedictionibꝰ.i.
in virtutibꝰ ſuis. Patet thema. Si oēs eius
ꝟtutes vellē vobis declarare nō ſufficeret tē
pus. Sȝ de pn̄ti declarabo q̄nqȝ de q̄bꝰ po/
terimꝰ hr̄e bonā inſtructionē ꝛc.

¶ Prima eſt fidelitas mētis.
¶ Secūda hūilitas cordis.
¶ Tertia pietas operis.
¶ Quarta aſperitas corpis.
¶ Quinta firmitas vite.

Et de iſtis dicit thema. Cognouit eū in bn̄/
dictionibꝰ ſuis. ¶ Dico pmo ꝙ beatꝰ Mar/
tinꝰ fuit multū pfectꝰ in fidelitate mētis.ſ.in
fide catholica.nō ſolū qn̄ fuit adultꝰ. ſȝ etiaȝ
puer octo vel nouē annoꝝ prudēter ſciuit eli
gere de credētijs q̄ tunc erāt in mūdo melio/
rem.nec voluit dimittere credentiā electam
nec ꝓpter minas patris, nec aliter. Tge enim
ſuo erāt in mūdo tres credētie ſeu leges ge/
nerales. Paganica. Moſaica. Euangelica.
Pagani enī adorabāt idola d̄ auro ꝛ argēto
lapide ſeu ligno intra q̄ erat demon dās eis
reſpōſa qn̄ recurrebāt ad ea. volētes ſcire q̄s
fecit furtū.dicētes. O deꝰ q̄s furatꝰ eſt h̄. Di
cebāt vt iuuarēt ꝛc. Jſtiꝰ ſecte erant parētes
bti Martini.lȝ eēnt valde generoſi ſm mū/
dū. Secunda erat lex moſaica vel iudaica.
quam tenent multi. Tertia eſt lex euāgelica
quā xp̄s ore ꝓprio pmulgauit. Secta autem
ſaracenica nōdū erat.qꝛ nōdū ſunt octingēti
anni ꝙ agareni inceperūt. nec ſunt niſi xp̄ia/
ni renegati. Parētes aūt beati Martini vo
lebāt eū facere idola adorare.et ipſe nolebat
Cogitate q̄d dicebat ſibi pater.etiam adora
deū meū. Sȝ dicebat beatꝰ martinus. Nō
ego adoro illū q̄ me fecit.qꝛ illa que vos ado
ratis opera ſunt hoīm arte humana fabrica
ta. Ad quē pr̄. Et nūquid vides ꝙ loquunť
ꝛ rn̄dent ad interrogata. Et puer. Jlli ſūt de
mones q̄ loquūť.qꝛ deꝰ nō eſt niſi vnꝰ ī mū/
do.ſicut eſt vnꝰ rex in vno regno. Sȝ vrī dij
multi videnť eſſe. Finaliť beatꝰ Martinus
puer octo vł nouē annoꝝ voluit ꝗrere le
gem verā.ex q̄ lex pr̄is nō ſibi placebat. Jdeo
iuit ad ſynagogā iudeoꝝ ad rabinos dicens
eis. Quid adoratis vos. Rn̄derunt. Nos nō
adoramꝰ opa manuū hoīm.ſȝ adoramꝰ deū
creatorē celi ꝛ terre. nō adoramꝰ idola vt pa
gani.nec imagines vt xp̄iani. Et beatꝰ mar/
tinꝰ.q̄d pmittit vobis ille deus. Rn̄dit rabi/
nus. Promittit nob̄ panē ꝛ vinū ꝛ oīa terre
na ꝛ tpalia. qꝛ dīc p Jſa.in.j.c. Si volueritȝ
ꝛ audieritȝ me bona terre comedetȝ. Et mar/
tinꝰ. Et in alia vita pmittit aliq̄d. Rabinus
tacuit.qꝛ in tota lege moyſi non pmittiť vita
eterna. Et martinꝰ. Ueſtra credentia videť
mihi bona p iſto mūdo.ſȝ qꝛ habemꝰ mori et
dimittere iſtū mōm ꝛ ire ad aliū.ꝛ lex vr̄a ni/
hil dīc de alio. vr̄a credētia d̄ vno deo videť
bona. ſȝ ſpes vr̄a vana. iō nō placet mihi lex
vr̄a. Jō repbata lege paganica ꝛ moſaica ꝑ/
pter ſpē vanā. venit ad eccłiā xp̄ianoꝝ petēs
ep̄m vł curatū q̄ erat valde aptꝰ.ꝛ bn̄ fuit ne
ceſſariū.q̄ qn̄ vidit nobilē ꝛ tā gratioſū gaui
ſus eſt.ſciēs ſui generȝ nobilitatem dicēs.q̄d
vultȝ fili mi. Rn̄dit.b.martinꝰ. Uellē cogno
ſcere creatorē.qꝛ lex pr̄is mei ꝛ iudeoꝝ n̄ pla
cet mihi.iō vellē ſcire vos xp̄iani q̄d adoratȝ
Rn̄t ep̄s.d. Nos xp̄iani credimꝰ ꝛ adoramꝰ
vnū deū creatorē celi ꝛ tre ꝛ oīȝ reꝝ corpaliū

ꝛ ſpũaliũ. Qui licꝫ ſit vnꝰ i eſſentia. eſt tñ tres
pſone. ſ. pr̄ filiꝰ ꝛ ſpũſſanctꝰ. Rñdit beatꝰ mar
tinꝰ. Pr̄. h̄ nõ poſſum intelligere ꝙ vnꝰ deus
ſit tres pſone. Epus declarauit ꝙ ſicͭ in ſole
vno ſc̄ tria. ſuba. radiꝰ. ꝛ calor. Ita i deo vno
eſt pr̄ filiꝰ ꝛ ſpũſſanctꝰ. Sic nos xp̄iani intel
ligimus trinitatẽ pſonaꝝ. Nõ cogitetꝭ ꝙ ſint
tres pſone vt tres reges. ſed ſicͭ eſt de ſole. Et
nũquid deꝰ ẽ maioris ṽtutis ꝙ̃ ſol. iõ ꝛc̄. Re
ſpõdit beatꝰ martinꝰ. Bñ placet mihi hoc. ſꝫ
eſt vnũ ꝺ lege vr̄a ꝓpt̄ qꝺ ego abhorreo eã. qꝛ
adoratis imagines. vt parentes mei idola.
Adoratis eñi imaginẽ vniꝰ hoĩs crucifixi.
Cui ait epus. Fili nos nõ adoramꝰ niſi deũ
creatorẽ. Sed fili vos debetꝭ ſcire ꝙ ex pctõ
inobediẽtie ꝑmoꝝ parẽtũ et ex aliĳs pctis pꝰ
factis oẽs hoĩes erãt ꝯdẽnati ad infernũ. Et
martinꝰ ait. Bñ credo. ſicꝗ facit ꝯ volũtateꝫ
impatoris. Et eps. Propt̄ qꝺ filiꝰ dei nõ pr̄
nec ſpũſſanctꝰ aſſumpſit naturã humanã in
vtero cuiſdã puelle ṽginis. quẽadmodũ ra/
dius ſolis trãſiẽs ꝑ vitreã coloratã. radiꝰ re/
cipit illũ colorẽ. ꝛ nõ ſuba ſolis nec calor. Et
ſic filiꝰ dei factꝰ ẽ hõ ꝛ deꝰ. dicẽs patri. Cõpa
tior ꝙ tot ſuſpẽdant̄ in furca inferni. Iõ pat̄
ego ſolus ſuſpendar in furca. ne aliquis mi
hi credẽs ꝛ obediẽs ſuſpẽdat̄. Et placuit pa
tri. Et ne tantũ bñficiũ qꝺ nobis fecit trada
tur obliuiõi a xp̄ianis. i memoriã tãti bñficĳ
tenemꝰ crucẽ ꝛ imaginẽ ſuã. quõ fuit paſſus
ꝛ imaginẽ mr̄is. nõ vt adoremꝰ ſꝫ ne obliui/
oni tradamꝰ. Et ait Martinꝰ. Magna rõ ẽ
iſta ꝛ placet mihi. Idẽ de imaginib⁹ ſctõꝝ ꝑ
memoria ꝛc̄. Idẽ de hoſtia. Nos nõ adora/
mus panẽ. qꝛ dictis ṽbis a xp̄o ordinatis nõ
remanebit ibi panis. ſꝫ infra cortinã albã eſt
xp̄s verꝰ deꝰ ꝛ verꝰ hõ. Iſtud ſacrificiũ inſti
tuit nob̄ qñ debuit recedere vt xp̄iani adorẽt
eũ et nõ idola. Nũqd vidiſtis vos impatorẽ
infra cortinas in tẽplo qñ vadatis cuꝫ patre
vr̄o. ꝛ adorat̄ a militib⁹. licꝫ nõ videat̄ ab eis
Ideꝫ de xp̄o. Et ait martinꝰ. Nõ videamꝰ
ꝗd ꝓmittit nobis lex vr̄a. Rñdit epus. Nihil
tẽpale. diuitias honores. nec dignitates ſeu
delectatões. imo dicit ꝙ deſpiciamꝰ oĩa mũ
dana. ſꝫ ꝓmittit nob̄ pctõꝝ remiſſionẽ i hoc
mũdo. ꝛ ꝓpter h̄ ordinauit baptiſmũ. Et ſi pꝰ
homo peccat ordinauit ſacr̄m pnie. ſ. conteri
de pctis ꝛ ꝯfiteri. Et in alio mũdo promittit
ſibi obediẽtib⁹ gloriã eternã. qꝛ oĩs aĩe ſan/
ctaꝝ pſonaꝝ ſtatim qñ recedunt a corpib⁹ ꝑ
mortẽ. ab angelis portant̄ ad gloriã ꝛ poſt in
iudicio reſurgẽt ꝛ ſimul cũ corpib⁹ habebũt
gloriã ꝑpetuã. Et ait Martinꝰ. O pr̄ multũ
placet mihi lex vr̄a. Rogo vos detis mihi in
ſcp̄tis fidẽ veſtrã. Et dedit ſibi i ſcp̄tis. Cre/
do in deũ. ꝛ infra paucos dies ſciuit corde te
nus. Quã fidẽ dicebat ꝗlibet die mane et ſe/
ro flexis genib⁹ ꝺ articulo ad articulũ. Ecce
beatꝰ martinꝰ quõ habuit fidelitatẽ mentis.
Si dicat̄. Frater. vñ habuiſtis iſta. Dico ꝙ
ꝺ hiſtoria. ſꝫ breuit̄. Dicit eñi hiſtoria. Mar
tinꝰ ex nobilib⁹ gẽtib⁹ natꝰ. cũ eẽt annoꝝ. xĳ.
inuitis parẽtib⁹ ad eccl'iã cõfugit. ſeqꝫ cathe/
cuminũ. i. in lege inſtructũ fieri poſtulauit.
Cathezizare idẽ eſt qꝺ inſtruere. cathecumi
nus. i. inſtructꝰ. Cõmunicet aũt is ꝗ cathezi
zat̄ ṽbo ei ꝗ ſe cathezizat in omib⁹ bonis. ad
Gal'. vj. ¶ Moralit̄. in hac ṽtute imitemur
beatũ Martinũ addiſcẽdo ꝛ ꝗlibet die dicẽ
do. Credo in deũ. qꝛ al's magnũ ꝑiculũ eſt.
maxie tp̄e antixp̄i ꝛc̄. Iõ apl's ait. Corde cre
dit̄ ad iuſticiã. ore aũt ꝯfeſſio fit ad ſalutem.
Ro. x. ¶ Scd̄a ṽtꝰ btĩ martini fuit hũilitas
cordis qꝛ intiñ erat hũilis ꝙ nihil p̄ſumebat
de ſe. licꝫ eẽt filiꝰ tribuni. Tribunꝰ eñi idẽ eſt
qꝺ capitaneꝰ mille hoĩm armorũ. ſicͭ cẽturio
de centũ. Pr̄ btĩ martini ducebat ſub pãne/
rio ſuo mille hoĩes armoꝝ. Et beatꝰ marti/
nus nõ ſe exaltauit de h̄. imo qñ pr̄ fuit ſenex
impator voluit vt filiꝰ ſuus ſanctꝰ Martinꝰ
teneret locũ pr̄is. ꝗ tũc erat. xviĳ. ãnoꝝ ꝛ no/
luit. ſꝫ coactꝰ factꝰ fuit miles. Qui dixit intra
ſe. Solo noĩe militabo ſꝫ ope tenebo vitam
heremite. Pr̄ eiꝰ iuerat cũ mille ꝛ ipe vno ſcu
tifero erat ꝯtentꝰ. pr̄ eñi hẽbat ſellã deauratã
ꝛ ipe nihil hoꝝ hẽbat. Poteſtis cogitare quõ
iuxta malã ꝯſuetudinẽ mõdi. qꝛ qñ aliꝗs vult
ꝓ deo hũiliari quõ deridebat̄. Sꝫ. b. marti/
nꝰ nõ curabat ꝺ deriſiõib⁹. ſꝫ vt placeret deo
h̄ fecit. qꝛ hũilitas ſꝑ placuit deo. Qui vult
attẽdere ad ṽba obloquẽtiũ. nũꝗd faciet ali/
ꝗd boni. certe nõ. Iõ beatꝰ martinꝰ nõ cura/
bat. qñ dicebat̄ ecce quõ vadit in vituperiũ
generis ſui. Potat dicere cũ apl'o. Si hoĩb⁹
placerẽ xp̄i ſuꝰ nõ eſſẽ. ad Gal'. j. Itẽ ꝺ ſcutife
ro. creditꝭ ꝙ vellet ſuitiũ ab eo. imo idẽ mi/
ſtrabat ſcutifero. dicͭ hiſto. Factꝰ ḡ miles vno
ſolo ſuo comite ꝯtẽtꝰ erat ꝛ cui ṽſa vice adeo
ſuiebat vt ei plerũꝗ calciamẽta ꝺtraheret ꝛ
ipa detergeꝫ. Ad p̄ticã. dicat̄ qñ lauabãt ſe
ꝺ mãe. Idẽ i prãdio dabat ſibi aq̃m ad manꝰ
ſuiebat ſibi i mẽſa. ꝛ i ſero diſcalciabat ꝯdicẽ
te ſcutife. qꝛ ait xp̄o. ñ vẽi miſtrari ſꝫ miſtrare

Ecce quāta hūilitas cordis. Et nos inflati
ſumꝰ de nihilo. intēn̄ ꝙ nihil valemꝰ. Jō xp̄s
dixit. Quicunq; voluerit inť vos maior fieri
ſit vr̄ miſter ⁊c̄. Math. xx. Ex ỽtute hꝰ hūili
tatis curauit leproſos. Dicať quō ſemel ob/
uiauit cuidā leproſo pariſiꝰ corrupto ꝙ oīs
fugiebāt. Et beatꝰ Martinꝰ ꝯtēplatꝰ eſt eū.
dicens intra ſe. Talē faciē ihs xp̄s habuit in
die paſſionis ſue inflatā ex alapis ⁊ turpē vt
iſte. nec cognoſcebať vt iſte. q2 dixit Jſa. Ui
dimꝰ eū ⁊ nō erat aſpectꝰ. reputauimꝰ eū q̄ſi
leproſum. Jſa. liij. Et beatus Martinꝰ am
plexatꝰ ē eū ⁊ oſculatꝰ ⁊ ſubito leproſus fuit
curatꝰ. Jn q̄ oñdit xp̄s quātū ſibi placebat
hūilitas beati martini. Jō attēdatis ne ſup/
bia inflet cor vr̄m. Oēs inuicē hūilitatē inſi/
nuate. q2 dn̄s ſupbis reſiſtit. hūilib9 aūt dat
gratiam. j. Pet. v. ¶ Tertia ỽtus bt̄i martini
erat pietas opis. Nā ita erat piꝰ erga xp̄i pau
pes ꝙ dic̄ hiſtoria. opē ferebat miſerꝫ. alebat
egētes. veſtiebat nudos. Nihil aūt ſibi ex ſti/
pendiis militie ꝓter quotidianū victū reſer/
uās. ꝺ craſtino nō cogitabat. Nō expēdebat
in vanitatib9 ornamētis ⁊c̄. Nō opꝰ eſt follo
cymbalū ſuſpēdere collo. ſꝫ ī paupib9 viduis
puellis. orphanis. hoſpitalib9 ⁊ captiuis ⁊c̄.
Ad practicā nota. poſtq; dederat pecunias.
dicebat ſcutifer. Cras q̄d comedemꝰ. Rn̄de
bat beatꝰ martinꝰ. O modice fidei. Eſt auis
aliqua q̄ qn̄ ſe ponit ad dormiēdū de ſero fe/
cerit ꝓuiſionē. nō. ⁊ tn̄ deꝰ in craſtinū ꝓuidet
ſibi. q2 qn̄ facit ſuū officiū. ſ. cantare ⁊ volare
in q̄ bn̄dicit deū. Juxta illud Dan̄. iij. Bn̄di
cite oēs volucres celi dn̄o ⁊c̄. Quelibꝫ enim
auis laudat deū ſm̄ ꝯſuetā naturā. ⁊ ſm̄ bre
uiariū ſibi a deo datū. Aliť philomena. Aliť
oreneta. Aliť galādra. faciamꝰ nos iſta duo.
laudemꝰ deū mane ⁊ ſero genib9 flexis ⁊c̄. vo
lemꝰ. Uolatus nr̄ eſt labor. Juxta illud. Hō
naſciť ad laborē ⁊ auis ad volandū. Joh. v.
q̄ facit iſta duo ī quocūq; ſtatu ſit nūq; defi/
ciet ſibi aliq̄d. nec morieť fame. Dicať de ele/
moſyna quā dedit paupi nudo de pte mātel
li. ⁊ ī nocte cū oraret vidit celos aptos ⁊ xp̄m
indutū illo medio mātello. ⁊ angeli ſibi dice
bāt. quō ſic erat indutꝰ. Rn̄dit xp̄s. Marti/
nus hac veſte me cōtexit. Jō amore ſui por/
to. oñdens in h̄ quātū placuit ſibi pietas bt̄i
Martini. O quō deberemꝰ ēē pij ad paupes
hō credit dare paupi ⁊ dat xp̄o. Jō ī iudicio
dicet xp̄s Uenite bn̄dicti p̄ris mei poſſidere
ꝑatū vob regnū a ꝯſtitutione mūdi. Eſuriui
eīn ⁊ dediſtis mihi māducare. Sitiui et de/
diſtis mihi bibere. Hoſpes erā et collegiſtis
me. Nudꝰ ⁊ operuiſtis me. Jnfirmꝰ ⁊ viſita
ſtis me. Et dicēt. Dn̄e vbi vidimꝰ te eſurien
tē ⁊ pauimꝰ te ⁊c̄. Dicet. Q̄ď vni ex minimis
meis feciſtis mihi feciſtꝭ Math. xxv. Quar
ta virtꝰ fuit aſꝑitas corpis. Licꝫ alꝭ eſſet piꝰ
ſibi erat crudelis. intm̄ ꝙ mirū erat ꝙ poťat
viuere. Reſignata militia poſuit ſe cū here/
mitis. inť q̄s faciebat aſꝑitates magnaſ. Pri
mo in lecto ſtricto. culcitra. plume erāt cine
res. lintheamina ciliciū. ceruicale lapiſ. nihil
ꝓterq; tunicā ⁊ ciliciū induebat. eiꝰ victꝰ q̄/
tidianꝰ erat panis et aqua. niſi ī feſtiuitatib9
paſce ⁊ natalis ⁊c̄. q2 tūc comedebat caules.
erat valde macer. ⁊ ſic ꝯſeruabat ỽginitatem
ſemꝑ fuit ỽgo. Uirgitas eīn nō ꝯſeruať cū
delectamētis ⁊c̄. Sꝫ ⁊c̄. Et intm̄ placuit dō
ꝙ ỽgines beata katherina ⁊ beata Lucia de
ſcendebāt de celo ad loquēdū cū eo in cella.
Et qn̄ diuina reuelatione fuit factus ep̄us.
Turonen̄. in frācia. nō mutauit modū viuē/
di nec ſtatū. imo dic̄ ſcptura. Factus archi/
ep̄us turonen̄. idē ꝯſtantiſſime pſeuerabat q̄
ꝓus fuerat. eadē in corde hūilitas. in veſtitu
vilitas atq; ita īplebat ep̄i dignitatē vt ꝓpoſi/
tū monachi nō deſereret. Tripē quā habuit
in cella cathedrā ep̄alē fecit. Credo ꝙ ꝓ ſua
pſona de redditib9 ep̄atus nō expēdebat de/
cē florenos in anno. totū dabat in ecclꝭijs ⁊c̄.
Dicať cū ſenex ſemel viſitaret ep̄atū equitās
in aſino ꝑ neceſſitate vt xp̄s ⁊c̄. obuiauit duo
bus equis. Dicať hiſtoria quō equi fugiebāt
⁊ milites ceciderūt Et indignati ꝯtra beatū
Martinū quē nō cognoſcebāt ⁊ ꝑcutiebant
eū bn̄. ipo nihil dicēte ⁊c̄. Ex iſta patia et aſpi
tate corpis deꝰ fecit ſibi grāz ī mortuis ſuſci/
tādis ac ſi a ſomno eos excitaret ¶ Morali
ter notate iuxta illud apl̄i. Mortificate mē/
bra vr̄a q̄ ſūt ſuꝑ terrā ⁊c̄. ad Col. iij. ¶ Qui
ta ỽtus fuit firmitas vite. quia pſeuerauit in
his aſperitatib9 ⁊ ỽtutib9 vſq; in finē. Uixit
eīn circa centū annos. ⁊ in fine deꝰ miſit ſibi
angelū nūcians ei dic̄ obitꝰ ſui. et ipſe reuela/
uit ſuis diſcipulis. qui dixerūt. Cur nos pa
ter deſeris aut cui nos deſolatos relinquis.
Jnuadēt eīn gregē tuū lupi rapaces. Roga
bant eū vt rogaret deum vt ampliꝰ viueret.
Qui cōpatiens eis orauit dicēs. Dn̄e ſi ad/
huc ꝓplꝰo tuo ſum neceſſariꝰ ⁊c̄. Medici aūt
qui viſitabāt eū dixerunt ſibi ꝙ mutaret le/
ctū ⁊c̄. q̄ noluit dicens ꝙ vbi vixerat volebat

mori. Hoc erat miraculū. q2 ſi aliq̄s mō vellz
facere eēt ſtulticia. q2 ſi aſin⁹ onerat⁹ cadit: op
tet deponere on⁹ ⁊c̄. ⁊ iacebat i dorſo vt p q̄n
dā trapā ſeu feneſtrā reſpiceret celuz. Et fuit
ſibi dictū vt vteret ſe. Rn̄dit. Sinite me celū
videre vt ſpūs dirigat̄ ad dn̄m. Finalit̄ venit
diabol⁹ ad eū. Auiſate vos. q2 q̄ntūcūq3 hō ſit
ſanct⁹ i fine veniūt demones. Virgo Maria
obtinuit p gratia ne i fine videret demones.
Martin⁹ aūt rep̄hendēs eū dixit. Quid hic
ſtas cruēta beſtia. Nihil i me funeſtū repies.
ſed ſinus Abrae me ſuſcipiet. Dr̄ cōiter q̄ q̄n
Martin⁹ erat puer. v. annoꝝ. inuenit vnum
obolū quē recepit. ⁊ nō reſtituit. ⁊ diabol⁹ ha
bebat iſtud pctm̄ i ſcp̄tꝭ. Et. b. Martin⁹ non
recordabat̄. ſed orauit deū. ⁊ dn̄s ſibi reuela
uit. ⁊ ſtatim ꝯfeſſus ē. ⁊ reſtituit. H dr̄. q̄uis tn̄
pctā oīa i baptiſmo remittant̄. Et g̃ h nō eſt
veriſile q̄ denariū ſubtraxerit. tn̄ poſſibile ē.
Nō cogitate hic: ſi tā modica ꝯ tā ſctm̄ virꝝ
diabol⁹ habuit. q̄d faciet de te raptore q̄ tot
milia florenoꝝ rapuiſti. q̄n dicet. et centū vel
mille florenos de vſura. furto vel rapina tuli
ſti. ⁊ vos iudiceſ q̄ de ſnīa iniuſta habuiſtꝭ tot
⁊c̄. ⁊ tu latro. Ideo mō de bona hora reſpici
atis domū ⁊ burſam ⁊ reſtituatis. etiā ſi oīa
deberetꝭ vēdere. Dicat̄ q̄uō tradidit aīaz ſan
ctiſſimā in manib⁹ angeloꝝ. et fuerūt auditi
cant⁹ angeloꝝ. Dicat̄ miraculū qđ factū fuit
cū corp⁹ honorifice portaret̄ ad ſepulcrū. de
duob⁹ paup̄ib⁹ ceco. ſ. ⁊ claudo. Cec⁹ em̄ por
tabat claudū. ⁊ claud⁹ dirigebat ceco viam. ⁊
gētes vidētes tantā charitatē. dabāt eis lar-
gas elemoſynas. Qn̄ g̃ audiebāt miracula q̄
corp⁹. b. Martini faciebat. nolentes curari
ne queſtum amitterēt. voluerūt diuertere ne
obuiarēt ſacro corpi. cui tn̄ p̄ter intētōem ob
uiauerūt. et curati ſunt. In q̄ innuit̄ magna
ſcitas. cū tn̄ in miracul̄ requirat̄ fides ⁊ de-
uotio patientis. De xp̄o legit̄ q̄ fecit pauca
miracula i nazareth p̄pter eoꝝ indeuotiōē ⁊c̄.
Iō pſeuerate in bona vita. q2 xp̄s dixit. Qui
pſeuerauerit vſq3 in finē hic ſalu⁹ erit.

¶ De ſancto Martino. Sermo ſcd̄s.

IN diebus ſuis pla
cuit deo. Eccl̄i. xliiij. Int̄ oīa p̄cioſa q̄
nobis de⁹ dedit i h mūdo ē tp̄s ⁊ di-
es q̄b⁹ viuim⁹. q2 in h ſolo tp̄e pōt hō penitere
ꝯfiteri ⁊ amorē dei ac gl̄iam eternā acquirere
In alio aūt tp̄e nō. Auctas. Me optet opa-
ri opa ei⁹ q̄ miſit me donec dies ē. veniet nox
q̄n nemo pōt opari Io. ix. Nox ſignificat ſtā
tū poſt mortē i inferno. vbi ſunt tenebre ex-
teriores. vbi nemo pōt opari. ſed recipere qđ
opat⁹ ē. Ideo Chriſ̄. Cū viuis fac ſi q̄d factu
rus es. q2 vltra neq3 fides ē. neq3 labores. ne-
q3 pnīa. Iō ſalomon dr̄. Qdcūq3. ſ. boni. pōt
fa. man⁹ tua inſtā. opare. Glo. dū dies ē. duz
tp̄s habes. ſequit̄. q2 nec op⁹ nec rō nec ſciētia
nec ſapīa erūt apd̄ inferos. Glo. i. valebūt ti-
bi p⁹ mortē. q̄ tu p̄peras Eccl̄s. ix. Eſt g̃ tp̄s mt̄
tū p̄cioſū. Aug⁹. Nihil p̄cioſi⁹ tp̄e. Sed heu
hodie nihil vili⁹ reputat̄. Iō apl̄s. Ecce nūc
tp̄s acceptabile. ecce nūc dies ſalutꝭ. ij. Cor.
vj. Qui igit̄ dies ſuos bn̄ expēdit. tal̄ placet
deo. ⁊ de q̄libet tali dicūt v̄ba p̄miſſa. In di
eb⁹ ſuis placuit deo. Que v̄ba ad laudem et
gl̄iam. ſ. Martini applicādo ſciendū. q̄ reperio
q̄nq3 dies in q̄b⁹ ipſe deo placuit. ⁊ nos exē
plo ſuo etiā placere debemus.

¶ Prim⁹ ē innocentie ⁊ puritatis.
¶ Scd̄s ē adoleſcētie ⁊ agilitatis.
¶ Terci⁹ ē iuuētutis ⁊ integritatis.
¶ Quart⁹ eſt ſenectutis ⁊ antiq̄tatis.
¶ Quint⁹ ē decrepitatis ⁊ debilitatis.

Iſti q̄nq3 dies ſunt. v. etates i quib⁹ iſte gl̄i-
oſus ſanct⁹ placuit deo. ¶ Prim⁹ ē innocen
tie ⁊ puritatis. q2 innocentia ⁊ puericia valde
placēt deo. Qđ patz p̄mo ex xp̄i laudatione.
Nā i euāgelio legit̄. q̄ poſtq̄ xp̄us intrauit
hierl̄m i die palmaꝝ. venit i tēplo vbi erant
pueri: q̄ clamabāt dicētes. Oſanna filio Dd̄
Vidētes aūt p̄ncipes ſacerdotum ⁊ ſcribe et
pharifei indignati ſunt. ⁊ dixerūt. Audis q̄d
iſti dicūt. Ihs aūt dixit eis. Utiq3. Nūq̄ le-
giſtis. q2 ex ore infantiū ⁊ lactentiuz pfeciſti
laudē. Mat. xxj. Scd̄o ptz ex familiari con
uerſatōe. nā i euāgelio legit̄. q̄ oblati ſūt xp̄o
puuli vt man⁹ eis imponeret ⁊ oraret. Diſci-
puli aūt ꝯminabant̄ offerētib⁹ ⁊ increpabant
eos. nō q̄ nollēt q̄ bn̄dicerent̄ a xp̄o. ſed q̄a
nondū habebāt plenā fidē: putabāt q̄ xp̄s
laſſaret̄ p importunitatē eoꝝ. ⁊ etiā p̄pter xp̄i
dignitatē p̄hibebāt. Quos cum videret Ihs
indigne tulit. ⁊ ait ill̄. Sinite puulos venire
ad me. ⁊ nolite p̄hibere eos. Talium em̄ ē re
gnū celoꝝ. Et ꝯplecās eos. et imponēs ma-
nus ſup illos: bn̄dicebat. Mat. xix. ⁊ Mar.
x. Tercio ex ꝯformitate. q2 xp̄s fuit ſilis eis
q2 voluit naſci puer. Sed verꝝ eſt q̄ niſi pue-
ri ad xp̄m veniāt ⁊ ip̄m laudent nō placēt xp̄o
Ideo iſta duo req̄runt̄. ſ. q̄ ad eū veniant. ⁊
q̄ ip̄m laudēt. Que pfecte fuerūt i. b. Marti

no.q₂ venit ad xp̄m ⁊ laudauit xp̄m.q₂ iuxta
legendā ſuā Martinꝰ fuit ſabarie pānonioꝝ
opido oriūdus.ſed intra italiā papie alitus
Et p̄r̄ q̄ erat tribunꝰ militū ſub Cōſtātino et
Julio ceſare.et mr̄ ſua adorabāt ydola.et vt
moris erat ducebāt eū ad templū ydoloꝝ.ſ₃
cū eēt.x.annoꝝ.noluit ire ad templū.nec vo
lebat adorare ydola.v̄berabat̄ a p̄re ⁊ matre
nec ꝓpter hoc faciebat. Dicebat em̄ eis p̱ in
ſpiratōem ſpūſſcti. Uos eſtis bene fatui ꝙ il
las ſtatuas adoratis.⁊ creditis ꝙ ſint dij.et
ꝙ fecerūt mundū.nō loquunt̄ nec audiunt.
Uñ dicūt xp̄iani. Oēs dij gētium demonia
dñs autē celos fecit.p̄s.xcv. Et alibi. Siles
illꝰ fiāt q̄ fa.ea.⁊ oēs q̄ ɔfi.i eis.p̄s.cxiij.⁊.cxxx
iiij. Uelletis eē tal'. Certe credo ꝙ nō.ḡ quō
ſūt dij.nō ibo.nec credā in eis. Et veniebat i
eccl'iam xp̄ianoꝝ.⁊ vidēs ibi crucifixū ⁊ yma
ginē v̄ginis Marie tenentē filiū i manibꝫ.et
ſacerdotes hoſtias eleuātes.interrogabat ſa
cerdotes di. Dñe.de crucifixo.q̄d ē h̄ ⁊ q̄d eſt
h̄ de ymagine v̄ginis Marie.ſunt iſti dij vr̄i.
eſtis ita fatui ſic alij. Et ſacerdos diſcretꝰ ad
plenū ei oīa indicauit. Primo d̄ v̄gine Ma
ria quō filꝰ dei venit incarnari i ea ad redimē
dū nos.q₂ oportebat ꝙ eēt deus ſi debebat
nos redimere.⁊ hō vt poſſet pati et portare
mortē quā meruimꝰ: Et ɔueniēs fuit ꝙ de v̄
gine naſceret̄ ⁊c̄. Et iſte ymagines fili nō ſūt
dij ſed p̱ eas memoramur.nec eas adoramꝰ.
ſed illos q̄s rep̄ntāt.⁊ h̄ fit ꝓpt̄ rudes ⁊c̄. Pu
er aūt factꝰ fuit valde ɔtētꝰ.⁊ interrogauit de
hoſtia. Rñdit ꝙ erat ibi deꝰ ſub illa albedine
pꝰ platōꝫ aliquoꝝ v̄boꝝ ſic rex infra cortinā.⁊
h̄ pōt deꝰ facere q̄ mūdū d̄ nihilo creauit. Di
xit puer. Ego ſum de p̱te v̄r̄a.⁊ ſic ɔtentꝰ re
dijt ad domū.⁊ totū narrauit p̄ri ⁊ mr̄i.ꝓpter
qd̄ fuit acritꝰ v̄beratꝰ. Tandē inuitis parēti
bus ad eccl'iam ɔfugit.⁊ cathecuminū ſe fie
ri poſtulauit.i.informari.⁊ didicit Pr̄ noſter
Aue maria.⁊ articl'os fidei.ſ. Credo.⁊ q̄tidie
deuote ea dicebat. Sic d̄ eo pōt dici illd̄ ſa
piētis. Phinees filꝰ eleazari i bonitate ⁊ ala
critate aīe ſue placuit deo. Eccl'i xlv. Phinees
interp̄tat̄ ore reqeuit. Eleazar interp̄tat̄ deꝰ
meꝰ adiutor.⁊ ſignat.b. Martinū.q̄ fuit filꝰ
dei p̱ orōem.in q̄bꝫ in iuuētute q̄eſcebat.pro
pter qd̄ placuit deo. ¶ Moralit̄.ita debent
doceri pueri vt ſciāt Pr̄ nr̄. Aue maria ⁊ cre
do.vadāt ad eccl'iam ⁊c̄. Sꝫ iā docetis eos
cātilenas ⁊ choreas ⁊c̄. Jō Dd̄. Filij q̄ naſcēt̄
exurgēt ⁊ narrabūt filijs ſuis Ut ponāt in eo
ſpem ſuā.⁊ nō obliuiſcāt̄ operꝫ dei.⁊ mādata
eiꝰ exq̄rāt. Ne fiāt ſicut p̄res eoꝝ generatio p̄
ua ⁊ exaſperās.p̄s.lxxvij. Glo.xp̄iani q̄ naſcū
tur ex aq̄ et ſpūſancto debent docere filios
ſuos ponere ſpem ſuā i deo p̱ orōes deuotas
⁊ fidē ⁊ ſuare mādata dei ⁊c̄. Ut nō fiāt ſicut
p̄res eoꝝ.i.ſicut pagani ⁊ iudei p̱ choreas et
cātilenas ⁊c̄.⁊ Hiere.xiij. Si ethiops poterit
mutare pellē ſuā.q.d.nō. Nota de puero dā
nato.de quo Grego. ¶ Scd̄a dies eſt adole
ſcētie ⁊ agilitatis.q₂ adoleſcētia etiā bñ placꝫ
deo. Inter oīa aūt ꝓpter q̄ adoleſcēs placet
deo ē humilitas ⁊ pietas.p̄cipue i adoleſcen
tia.q₂ iſta ſunt q̄ ornāt puritatē ⁊ innocentiā.
q₂ ſine hūilitate nō placet pulcritudo.nec pu
ericia ſine pietate.q₂ tales vult nos eē xp̄s q̄
lis ipſe fuit i illa etate. Ipſe em̄ fuit humil' di
cēs diſcipul' ſuis. Diſcite a me q₂ mitꝫ ſum ⁊
humil' corde. Mat.xj. Fuit etiā piꝰ ⁊ miſeri
cors. Uñ Grego. Deꝰ cui ꝓpriū ē miſereri ſem
per ⁊ pcere. Fuit etiā ſobriꝰ.q₂.xl.diebꝫ ieiūa
uit. Mat.iiij. Tal' etiā fuit iſte gl'ioſus ſcūs
Martinꝰ. Nota q̄n vinctꝰ ⁊ cathenatꝰ factꝰ ē
miles.⁊ ex p̄cepto ceſaris p̱ patre militabat.
Sed vultꝫ audire humilitatē eiꝰ.ipſe ɔtētus
erat vno ſuo.cui v̄ſa vice adeo ſuiebat.vt ei
plerūqꝫ calciamēta detergeret et abſtraheret
Nota de eiꝰ pietate.quō ambianis i porta cū
nihil p̄ter arma ⁊ veſtē hr̄et.mediā veſtē algē
ti paupi nudo tribuit.et in nocte vidit xp̄m
loq̄ntē angel' et dicentē. Martinꝰ adhuc ca
thecuminꝰ hac me veſte cōtexit. Nota etiam
quō oīa q̄ erāt i mēſa dabat.⁊ de craſtino nō
cogitabat. Nota de eiꝰ ſobrietate ꝙ tante fuit
ſobrietatꝫ.vt iā nō miles ſed monachꝰ putare
tur.ꝓpt̄ qd̄ ɔmilitones eū miro venerabāt̄ af
fectu. ¶ Moralit̄.tales deberēt eē adoleſcē
tes.ſ.humiles.miſericordes ⁊ ſobrij.ſꝫ hodie
totū eſt ɔtrariū.vt p₃ in habitu.truffis ⁊ co
meſatōibꝫ ⁊c̄. Auctas. Nemo adoleſcentiā tu
am ɔtemnat.ſed exemplū eſto fideliū i verbo
in ɔuerſatōe.in charitate.in fide.in caſtitate.
j.Thymo.iiij.⁊.j.Pe.v. Adoleſcentes ſubdi
ti eſtote ſenioribꝫ. Oēs aūt inuicē humilitatē
inſinuate.q₂ dñs ſupbis reſiſtit.humilibus
aūt dat grām. Tales nō ſunt hodie adoleſcē
tes.immo timeo ne ſimꝰ in fine mūdi iuxta p̱
phetiā apl'i dicētis Hoc ſcito q₂ i nouiſſimis
diebus inſtabūt tp̄a piculoſa.⁊ erūt hoīes ſe
ipſos amātes.cupidi.elati.ſupbi.blaſphemi.
parentibus nō obediētes.ingrati.ſceleſti.ſi
ne affectōe habētes ſpēm q̄dē pietatis.v̄tutē

aũt eiꝰ abnegãtes.ij. Thym̃.iij. Hec oĩa ho⸗
die i adoleſcẽtibꝫ patẽt ad oculũ. ¶ Terciꝰ di
es ẽ iuuẽtutꝫ ⁊ integritatꝫ. ⁊ icipit i.xxv. anno
vſqꝫ ad.xl. In hac etate xp̃s baptizari volu⸗
it. qꝛ i.xxx. anno vbi audita ẽ vox p̃ris. Hic ẽ
filiꝰ meꝰ dilectꝰ. Et ſtatim pꝰ ductꝰ ẽ i deſertũ
a ſpũſctõ. vbi ieiunauit.xl. diebꝫ ⁊ noctibꝫ ⁊c̃.
poſtea p̃dicauit ⁊ miracula fecit. ⁊ mltos cõ
uertit ⁊c̃. Sic etiã iſte.ſ.martinꝰ. Nã cũ eſſet
annoꝝ.xx. ad baptiſmũ ꝯuolauit. Poſt h̃ fere
ꝑ bienniũ licet ſolo noĩe militauit ad p̃ces
tribuni ſui. q̃ ꝓmittebat ſe renũciatuꝝ ſeclo
⁊ ſic ad heremũ ꝯuolauit induẽs cilicium ⁊c̃.
Poſtea viſitauit.ſ. Hylariũ pictauieñ. ep̃m. ⁊
ab eo eſt acolitꝰ ordinatus. vbi monet a dño
ꝑ ſoporem parẽtes viſitare. vbi incidit i latro
nes quos ꝯuertit. ¶ Nota q̃uo diabolus ei
apparuit querẽs quo iret. Rñdit. q̃ dñs cum
vocauit. Qui ait Quocũqꝫ ieris diabolꝰ tibi
aduerſabit. Rñdit. Dñs mihi adiutor: nõ ti⸗
mebo ⁊c̃. Itaqꝫ matrẽ ꝯuertit p̃rẽ i errore ꝑ⸗
manẽte. Cũ rediſſet pictauiã. q̃dã cathecu⸗
minꝰ mortuꝰ eſt quẽ ꝑ orõem reſuſcitauit. eti⸗
am aliũ qui ſuſpẽſus fuerat reſuſcitauit. Po⸗
ſtea aũt tm̃ placuit deo ⁊ hoĩbꝫ. ꝙ factꝰ ẽ ep̃s
thuronẽſis. ita vt de eo dici poſſet illud. Dile
ctꝰ deo ⁊ hoĩbꝫ. cuiꝰ memoria in benedictõe ẽ
ſil'em illũ fecit in gl'ia ſctõꝝ. Eccĩ.xlv. Nota.
dilectꝰ. qꝛ ſuauis ⁊ mitꝭ ſuꝑ oẽs hoĩes Quar
tus dies ẽ ſenectutꝭ ⁊ antiq̃tatꝭ. i quo placuit
deo. qꝛ poſtq̃ꝫ fuit ep̃s. nõ ꝓpter h̃ mutauit ſta
tũ. qꝛ eadẽ erat i corde humilitas. eadẽ in vi
ctu ꝑcitas ⁊c̃. qꝛ ſciebat dictũ apl'i dicentis.
Opꝫtet ep̃m irrep̃henſibilẽ ẽẽ. ſobriũ. pruden
tẽ. ornatũ. pudicũ. hoſpitalẽ. doctorẽ. nõ vio⸗
lentũ. nõ ꝑcuſſorẽ. ſed modeſtũ. nõ litigioſuꝫ.
non cupidũ. j. Thym̃.iij. Et alibi. opꝫtet ep̃m
ſine crimine ẽẽ ſic̃ dei diſpẽſatorẽ. nõ ſuꝑbũ.
nõ iracundũ ⁊c̃. ſed hoſpitalẽ. benignũ. ſobri
um. iuſtũ. ſanctũ. ꝯtinentẽ. amplectentẽ eũ q̃
ſ̓m doctrinã eſt fidelẽ ſ̓monẽ. vt potẽs ſit ex
hortari i doctrina ſana. ⁊ eos q̃ ꝯ̄dicũt argu
ere. Tytũ.j. Tũc aũt multũ ſe armauit ꝯ̃ pa
tiẽtia. Nota ꝯ̃ imꝑatore q̃ noluit eũ ꝑmittere
intrare domũ ſuã. Nota q̃uo ſanauit vaccã a
demonio. Uide legẽdã. ¶ Moralit'. iſta pa
tiẽtia ẽ ſenibꝫ neceſſaria. Uñ apl's. Patiẽtia
vobis nccaria ẽ vt volũtatẽ dei faciẽtes repor
tetis ꝓmiſſionẽ. Adhuc eñ modicũ aliq̃ꝫtulũ
qꝫ q̃ vẽturꝰ ẽ veniet ⁊ nõ tardabit. iuſtꝰ aũt meꝰ
ex fide viuit. Q̃ ſi ſubtraxerit ſe nõ placebit
aĩe mee. Nos aũt ñ ſumꝰ ſubtractõis filij in ꝑ
ditionẽ. ſed fidei i acq̃ſitõꝫ aĩe. Heb.x. Et vſ̃
Uſqꝫ ad ſenectã ⁊ ſeniũ deꝰ ne derelinq̃s me
p̃s.lxx. ⁊c̃. ¶ Quintꝰ dies ẽ debilitatꝭ ⁊ decre⸗
pitatis. in q̃ hõ dꝫ ꝑſeuerare i bonis opibꝫ. qꝛ
h̃ facit placere deo. Auctas. Qui ꝑſeueraue
rit vſqꝫ in finẽ hic ſaluꝰ erit. Mat.xxiiij. ſic.ſ.
Martinꝰ. Nota q̃uo dixit fratribꝫ diſſoluti
onẽ ſui corꝑis iminere ⁊ q̃uo flebãt. tãta vi fe
briũ poſitꝰ ẽ in loco vbi i cilicio iacebat Nota
q̃ñ frẽs parabãt ſibi lectũ ⁊c̃. dixit. Nõ decet
xp̃ianũ niſi in cinere ⁊ cilicio mori. Ego ſi ali
ud vobis oſtendo ipſe peccaui. Nota q̃uo vi⸗
dit demonẽ. cui dixit. Quid h̃ ſtatꝭ mala be⸗
ſtia ⁊c̃. Nota q̃uo dicebat. Dñe ſi adhuc ꝑplo
tuo ſũ neceſſariꝰ ⁊c̃. Tãdẽ aĩa portata ab an
gel'ẽ in ꝑadiſũ. Nota q̃uo.ſ. Seuerinꝰ ep̃s in
colonia audiuit angelos cantãtes ĩ aere ⁊c̃.
et Ambroſiꝰ in mediolano ⁊c. Rogemꝰ igitur
dñm vt poſſimꝰ ei placere. Amen.

¶ De ſctã Cecilia ꝟgine ⁊ martyre Sermo.

Liberaſti me do mine de ꝑditiõe. Eccĩ.vl. Recitatũ
eſt i ep'la hodierna. Hodie in eccl'a
fit ſolẽnitas ⁊ officiũ vniꝰ gl'ioſiſſime ꝟginis ⁊
martyris.b. Cecilie. de qua erit ſ̓mo noſter.
Sed p̃mo ſalutẽ ꝟgo maria. Uerbũ iſtõ in
telligo in ꝑſona.b. Cecilie ꝟginis. q̃ regratiãs
deo dicit. Domine liberaſti me a ꝑditione.
Nõ ego inuenio in ſcp̃tura. ꝙ in h̃ mundo
ſunt.v. ꝑditõẽs hoĩm ⁊ mulieꝝ ex pctĩs ex q̃⸗
bus deꝰ liberau t.b. Ceciliam.

¶ Prima ꝑditio eſt aĩe ex pctõ ſuꝑbie.
¶ Scd̃a eſt corꝑis ex pctõ luxurie.
¶ Tercia ẽ tꝑis ex peccato accidie.
¶ Quarta ẽ diuitiaꝝ ex pctõ auaricie.
¶ Quinta eſt gl'ie ex peccato inconſtãtie.

Dico ꝙ p̃ma ꝑditio ẽ aĩe. ⁊ iſta venit ex pctõ
ſuꝑbie. Iã ſcitꝭ ꝙ hũana aĩa hꝫ iſtã excellẽtiã
ſuꝑ aĩas iumẽtoꝝ. aĩaliũ ⁊ volucꝝ. qꝛ hꝫ rõem
diſcretionẽ. intelligẽtiã. ſed pctm̃ ſuꝑbie fac̃
ꝑdere aĩam. qꝛ aufert ſibi rõem. diſcretionẽ ⁊
intelligentiã. Recte eñ ſuꝑbia ẽ vt freneſis.
q̃ facit ridere. cãtare infirmũ cũ ſit in puncto
mortis vel ſicut ſniatꝰ ad furcã. Si q̃ñ aliq̃s
ducit̃ ad furcã iret cantãdo: ſtultꝰ iudicaret̃
ab om̃ibꝫ. Ita recte eſt de ſuꝑbis. Certũ ẽ ꝙ
oẽs vadimꝰ ad mortẽ ex ſnia a deo iudice da
ta. tam diuitibꝫ q̃ꝫ pauꝑibꝫ. om̃s tã hoĩes q̃ꝫ
mulieres pui ⁊ magni moriunt̃. Statutũ ẽ
hoĩbꝫ ſel'mori. Hebꝛ̃.ix. ꝫ quãdo ſuꝑbꝫ vadit
ornatꝰ põpoſe. ſtultꝰ p̃t reputari. qꝛ cantãdo ⁊

ridēdo vadit ad mortē. cū deberet flere q̄ȝ ad
mortē tēdit. De iſta ꝑditōe ꝓhibuit Thobias
filiū ſuū di. Supbiā nūq̄ȝ i tuo ſenſu aut in
tuo v̄bo domiari ꝑmittas. in ipſa eñ initiuȝ
ſumpſit oīs ꝑditio. Thob. iiij. Utinā inſtrue
retis vos filios v̄ros: vocādo eos ⁊ docendo
diceretis eis fili caue. Nota. oīs ꝑditio. ſ. an-
geloꝝ ⁊ hoim. Angeloꝝ. q̄ȝ poſtq̄ȝ creauit deꝰ
angelos i celo. maior oīm erat Lucifer. vt di-
cit Grego. Cui deꝰ dedit maioritatē ſuꝑ oēs
creaturas. ⁊ nō fuit ꝯtētꝰ: voluit deo parifica
ri ⁊ reuelauit aliꝭ. ⁊ aliq̄ adulādo approbaue
rūt. Ecce hic ꝑditio Luciferi ⁊ alioꝝ approbā
tiū ſibi. Scḋa ꝑditio fuit hoim. Naȝ deꝰ ab
initio creauit Adā ⁊ Euā cū tāta ſcia q̄ dicūt
doctores q̄ vſq̄ȝ nūc nō fuit ph̄s nec doctor
q̄ tm̄ ſciret. ſed nō ꝯtēti voluerunt ſcire vt deꝰ
bonū ⁊ malū. Ideo expulſi fuerūt de ꝑadiſo.
⁊ fuiſſent damnati. niſi q̄ȝ p̄nia iuuit eos. Ec
ce prima ꝑditio. Sed ab iſta fuit liberata. b.
Cecilia. q̄ȝ i tāta hūilitate ꝯſuauit ſe q̄ nūq̄ȝ
habuit ſupbiā i ſua mēte. Tria ſunt eñ q̄ cō-
muniť dāt ſupbiā mulieribꝫ ⁊ puellis. ſ.

¶ Primū pulcritudo corꝑis
¶ Scḋm diuitie i ornamentis
¶ Terciū nobilitas generis

Illa q̄ habet iſta. ⁊ quātū v̄tū ſupbie habet.
certe magnū. Iſta tria habuit. b. Cecilia. ſed
armauit ſe ꝯ̄ ventū ſupbie. Nā cū eēt pulcri-
or oībꝫ domicellꝭ romanis. ne ſupbiret recipi
ebat ieiuniū ⁊ abſtinentiā vt eēt diſcolorata.
Modo nō ſolū nō diminuūt de pulcritudie
imo augmētāt ſibi colorē. vt dicať. ego ſū pul
crior. Et btā Cecilia dicebat. O miſera ſi ex
mea pulcritudine aliq̄s caderet ꝑ ꝯcupiſcen
tiā q̄d dicerē deo. Ideo affligebat ſe bidua-
nis aut triduanis ieiuniꝭ orās: dn̄o ſuā pu-
diciciā ꝯmēdabat vt cātat eccl̄ia. Scḋm q̄ḋ
dat mulieri ſupbiā eſt copia ornamentoruȝ.
veſtiū. coronaꝝ. anulorū ⁊ iocaliū. q̄ȝ licet ſit
pulcra. ſi nō ſit orneta erit humiľ. ſed q̄ñ ſimľ
ꝯcurrūt pulcritudo ⁊ ornatꝰ. tūc inſurgit ſuꝑ
bia. Sed. b. Cecilia ne ſupbiret in veſtimen
tis ſericis ⁊ deauratis ⁊ ornamētis. q̄ȝ habe-
bat p̄rem generoſum ⁊ diuitē. nec legiť aliam
habuiſſe ꝑlem. ornabant eā. Nec ex toto au-
debat parentibꝫ ꝯ̄dicere in hoc. ſed ad carnē
induebať cilicio. ⁊ ex eiꝰ afflictōe ſtabat humi
liť. Iō cātat eccl̄ia. Cilicio cecilia carnē ſuaȝ
domabat. deſuꝑ deauratis veſtibꝫ tegebatur
Terciū ē nobilitas generis. q̄ñ hō vel mulier
cogitat. ego ſum de genere regali. Sed ꝯtra
h̄. b. Cecilia cū etiā fuiſſet de maiori nobilita
te romanoꝝ. dicebat intra ſe. ego habeo du-
os p̄res. p̄ carnaľ eſt iſte. ſed poſt i baptiſmo
recepi xp̄m in p̄rem ⁊ eccl̄iam in matrē. Et q̄ȝ
ſciebat legere habuit euangeliū xp̄i. in q̄ lege
bat vel de xp̄i humilitate vel paupertate ⁊c̄. Et
ſic hūiliabať. Idō dicit eccl̄ia. Uirgo glioſa
euangeliū xp̄i gerebat i pectore. nō diebꝫ ne-
q̄ȝ noctibꝫ vacabat a colloquiꝭ diuis ⁊ orōe
In lectione eñ recipiebat deuotōem. ⁊ poſt
ꝯtēplabať. ⁊ ſic ꝯſeruabat ſe in hūilitate ne
ſupbiret de pulcritudine nec ornamētis nec
generis nobilitate. Recte videť q̄ Dauid ꝓ-
phetauit de eiꝰ humilitate dicens. Ego autē
cū mihi moleſti eēnt. ſuꝑple parentes vt orna
rēt me. induebar cilicio ꝯ̄ ornamenta corꝑis
humiliabā in ieiunio aīam meā ꝯ̄ pulcritudi
nē corꝑis. ⁊ orō mea i ſinu meo ꝯuerteť. ꝯ̄ no
bilitatē generꝭ. Ecce q̄uō fuit liberata a p̄ma
ꝑditōe. Idō regratiādo deo dicit. Liberaſti
me a ꝑditōe. ¶ Scḋa ꝑditio q̄re multi ꝑdūť
in h̄ mūdo eſt ꝑditio corꝑis ex luxuria. Denť
due ꝑſone eq̄lis ꝯplexionis. quaꝝ vna ſit ca-
ſta. ⁊ alia luxurioſa. licet ſint eiuſdē ꝯplexio-
nis. caſtꝰ viuet naturaliter. xx. annis plꝰ q̄ȝ lu
xurioſus. Nā luxuria ē vt ignis q̄ totū ꝯburit
Dicať parabola de quodam diuite q̄ ꝯgrega
uit oīa bona ſua ꝑcioſa in q̄dā camera. ⁊ ſub-
tus inferiꝰ poſuit ignē in paleas ⁊ ꝯbuſſit ⁊ ꝑ
didit q̄cq̄d ꝯgregauerat. Ita eſt de ꝑſona lu
xurioſa hoīe vel muliere. Corpꝰ eñ ē vt domꝰ
inferiꝰ. ⁊ ē ſenſualitas q̄ eſt plena paleis. Iſa.
xl. Clama. ⁊ q̄d clamabo. oīs caro fenū. Su
periꝰ ē ꝯſcia vbi ſunt oīa bona meritoꝝ. ſȝ q̄ñ
vult calefieri ꝑ luxuriā. q̄ nō eſt niſi ignis. tūc
oīa merita ꝯburunť. Et in ſignū huiꝰ q̄ñ cale
fit luxurioſus rubeſcit in facie. ⁊ tandē ꝯburū
tur ⁊ ꝑdunť oīa bona meritoria. etiā ſi ha-
beret tot vt v̄go Maria. O ⁊ quot ſunt q̄ ꝑ-
dunt totū theſauꝝ meritoꝝ ꝓpter modicū ſo
latiū ⁊ viuūt paꝝ. Dicit Auerrois q̄ idō paſ
ſeres ita paꝝ viuunt q̄ȝ ſunt valde luxurioſi.
Iohēs euāgeliſta vixit plꝰ q̄ȝ aliꝭ apl̄i. q̄ȝ ſemꝑ
fuit v̄go. Ideo q̄dā ſanctꝰ regratiās deo dice
bat. Adiutor ⁊ ꝓtector factꝰ es mihi. ⁊ libera-
ſti corpꝰ meū a ꝑditōe. Sequitur A preſſura
flame que circūdedit me ⁊ in medio ignis nō
ſū eſtuatus. Eccī. lj. Ignis eñ luxurie dupli
citer accēdiť. Primo naturaliť ex carnis icli-
natōe. Secūdo ex diaboli tentatione. ſed de
us iuuat bonos. Iō dicit. adiutor ⁊ ꝓtector
factꝰ es mihi. dando volūtatē ieiunādi et ab

ſtinendi. Nota a pſſura flame.ſ.luxurie q̄ cir/
cūdedit me.ſ.ſenſualitatē. Ab iſta pditōe fu/
it liberata.b.cecilia. Dicat ꝙ cū eēt circa eta
rū xvi.annoꝝ.parētes ſui voluerūt vt duceret
viꝝ. Sed ipſa ſecrete vouerat ꝟginitatē.ꝛ ex
cuſabat ſe multiplr̄.qꝛ erat nimis iuuenis ꝛ
neſciret regere domū. Sed ex infeſtatōe pa
rentū habuit ꝯſentire vt ipſa hr̄et ſponſum.
Et cogitauit ꝙ ſicut ꝟgo Maria habuit ſpō
ſum.ꝛ tn̄ ſeruauit ꝟginitatē.ita cogitās ꝙ me
diāte dei gr̄a ipſa induceret ſpōſum ad caſti
tatē.ꝛ fuit deſpōſata cū quodā milite voca/
to Valeriano. qui feſtinabat vt fierēt nuptie
ſed.b. Cecilia orabat vt ꝯſeruaretur in virgi
nitate. In die aūt nuptiaꝝ dicit eccl'ia ꝙ cā
tātibꝫ organis Cecilia virgo ī corde ſuo ſoli
dn̄o decātabat dicēs. Fiat dn̄e cor meum ꝛ
corpꝰ meū immaculatū vt nō ꝯfundar. Dica
tur q̄uo ī nocte qn̄ fuerūt ī camera nō poſuit
ſe in lecto.ſed qn̄ fuerūt ſoli:dixit Cecilia ſpō
ſo ſuo. Unū ſecretū vellē vobis dicere qđ nū
q̄ꝫ dixi alicui.nec pr̄i nec matri ꝛc̄. Qui iura
uit ſecretū tenere. Tūc dixit ſibi. Noueritis
ꝙ eſt quidā angelꝰ amator meus.q̄ ſi videt ꝙ
vos tangatis me:interficiet vos. Et ille q̄ vt
lupꝰ veniebat ad ouē:dixit. O vos forte dili
gitis aliū.qꝛ vir cum vxore pōt vti matrimo/
nio. Rn̄dit Cecilia. Ego dico h̄ ad indicādū
qꝛ angeluꝫ dei habeo amatorē.q̄ nimio zelo
cuſtodit corpꝰ meū. Et ſpōſus incepit time/
re dicēs. Niſi mihi oſtēdatis nō credā. Tūc
btā Cecilia orauit.ꝛ ecce ſubito apparuit an
gelꝰ cum duabꝫ coronis đ roſis ꝛ lilijs celi di
cēs. Ex parte dei portaui iſtas coronas. Et
ſicut huc uſqꝫ ꝯſernaſtis ꝟginitatē:etiā de ce/
tero ꝯſeruetis. Et poſuit coronas in capiti
bus eoꝝ.que nō marceſcēt nec pdēt odorem
Tūc ambo ſimul fecerūt votū ꝟginitatꝭ ꝙ vi
uerēt vt Maria ꝟgo ꝛ Joſeph. Ecce q̄uo fuit
liberata ab iſta pditione nō ſolum ipſa ſed ꝛ
ſpōſus. ¶ Moraliter hic habemꝰ exemplū et
doctrinā.ꝙ.b. Cecilia ꝛ etiā ſpōſus erāt vir/
gines qn̄ venerūt ad mr̄imoniū. Mirum ē
de ſponſo cum eēt iuuenis.xxv.annoꝝ tā no
bilis ꝛ diues ꝛc̄.cum modo nō inueniat puer
xv.annoꝝ q̄ ſit ꝟgo. Jam ꝯpleta ē ꝓphia Da/
uid. Corrupti ſunt ꝛ abominabiles facti ſūt:
nō eſt q̄ faciat bonū.nō eſt vſqꝫ ad vnū ꝛc̄.ſ.de
adultis. Aliq̄ ſunt nō ꝯtenti de vxore ſua.va
dūt ad alias. Alij ad lupanar. Quid dicemꝰ
deo ꝙ taꝫ male gubernamꝰ nos. volumꝰ eñ
equū aut aſinū eē caſtū.ꝛ nos non ſumꝰ. Au

dite. Pax viuimus.ꝛ iā mortalitates regnāt
in mūdo q̄ antiquitꝰ erāt inaudite. Sed ex/
quo damꝰ nos corruptōibꝫ.ꝛ deꝰ mittit cor/
ruptiōes. Jō ſeruemꝰ caſtitatē. O q̄ꝫ pulcra ē
caſta generatio cum charitate. Nota multi
ſunt caſti timore.ſ.ꝯfuſiōis ꝛc̄. Nihil valet.ſed
caſtitas cum amore dei iſta eſt pulcra ¶ Ter
cia pditio eſt tpis ex pctō accidie. Deꝰ dat no
bis tps. vni dat tps.x.annos.alteri.xx.alteri
xxx.ad faciendū bona opa:vt in h̄ mūdo ac/
quiramꝰ padiſū. Ipſe eñ liberauit nos a ca
thenis inferni p paſſionē ſuam.ꝛ aperuit no
bis ianuā celi p baptiſmuꝫ. Reſtat ḡ vt nos
vadamꝰ p bona opa.qꝛ ex quo captꝰ eſt ſolutꝰ
a vincul'.ꝛ p̄ciū ſolutōis eſt ſolutū reſtat vt ca
ptiuꝰ vadat. Ideo ait Dauid. Ibūt de ꝟtute
in virtutē.videbit deꝰ deoꝝ ī ſyon. Sed q̄d
facit accidia. Illa facit hominē ſtare in vno
loco.immo facit redire retro. Qn̄ eñ hō in/
cipit hr̄e diſcretionē ꝛ cognoſcit ſe tūc homo
incipit ambulare. Modo dicatis mihi quā
tū ambulaſtis ꝛc̄. Dn̄e ego ſum p̄ciſe ſicut fui
ante.x.annos.ꝛ vtinā nō peior. Si eñ nauiſ
ſtaret.xx.annis ī vno loco nō faciendo viam
oēs mirarent. Ita oēs nos trāſfretamꝰ ad ce
lū.ꝛ quot anni ſunt ꝙ incepimꝰ.ꝛ ſtamus in
vno loco.immo redimꝰ retro. Quia ī via dei
nō pgredi retrogredi ē.ait Bern̄. Uerbi gr̄a.
Si querat a religioſo.q̄t annos habetis in
ordine.x.vel.xx.ꝛc̄. Et nouitiꝰ eram deuotus.
ſed modo nihil. Idē de clericis q̄ in primo
anno ſunt deuoti ꝛc̄. Idē de laicis ſi querat
Modo ſunt.x.anni eratꝭ deuotꝰ. Ita parū.ꝛ
modo nihil. Ecce pditio tpis. Bn̄dictꝰ eſt q̄
pōt dicere. Modo ſum deuotior q̄ꝫ heri.ꝛ ſi
placet deo cras ꝛc̄. Contra iſtam pditōeꝫ di
cit ſcp̄tura. Nos nō ſimꝰ ſubtractōis filij in
pditionē.ſed fidei in acq̄ſitōem aie. Hebr̄.x.
Nota ꝙ ocioſitatē vocat ſubtractōeꝫ. Sub
tractio eſt quādo de bona vita incepta et de
orationibꝫ homo dimittit modo vnū.modo
aliud dicēs. O nimis eēt totiēs ieiunare vel
tot orōes dicere.ꝛ ſic de ſimilibꝫ. Ideo di/
cit.nos non ſimꝰ ꝛc̄. Ab iſta pditōe ſe cuſto/
diuit ꝛ liberauit.b. Cecilia. Si eñ vultꝭ ſci/
re in quo expēdebat tps.dicaꝫ vobis. Dicat
q̄uo dormiebat ſeparatim cū domicell' ī vna ca
mera.ꝛ ſponſus in alia.ꝛ ſurgebat in media
nocte.ſm̄ illud Dauid. Media nocte ſurge
bam ꝛc̄. Et vſqꝫ ad aurorā ipſa expendebat il
lud tempus. Primo ī deuota oratione. Se
cundo in euāgelica lectiōe. Tercio ī deuota

ꝯtemplatõe. In aurora aũt audiebat miſſaꝫ
deuote ⁊ cũ ſilentio. ⁊ pꝰparabat carnes vł le
gumina ꝓ xp̄ianis captꝭ a tyrãnis ⁊c̃. ⁊ ꝯforta
bat eos ĩ corpe ⁊ ĩ aĩa. ⁊ circa meridiẽ tota feſ/
ſa ipſa prãdebat. nõ carnes ⁊c̃. Poſt dicebat
veſpas. ⁊ pꝰħ ibat ad predicanduꝫ infidelibꝫ
ciuitatis. intm̃ ꝙ vna die ꝯuertit. cccc. infide
les ad fidẽ xp̄i. qualibet dñica ꝯfitebať ⁊ cõi/
cabat. iuxta antiquã ꝯſuetudinẽ. Ecce quõ ĩ
opibꝫ miſcõie expẽdebat tp̄us. nõ erat ocioſa
¶ Moraliter habetis hic exemplũ orãdi ꝗli
bet mane ⁊ ſero recipe certã oratõem ⁊ ꝯtinu/
are. dicendo deuote genibꝫ flexis ac ſi videre
tis deũ. ſignãdo vos p̄mo. deinde dicere cre
do ⁊c̃. ⁊ deꝰ erit vobiſcũ ĩ om̃ibꝫ negocijs. Et
ſi in ꝗlibet die nõ poteſtis audire miſſaꝫ ĩ au
rora vt antiꝗtus. ad minus tñ om̃i die dñica
audiatis miſſam ꝯpletã ⁊ cũ ſilentio ⁊c̃. Et ſi ĩ
qualibet dñica nõ poteſtꝭ ꝯmunicare. ad mi
nus in paſca cõicetis. Itaqꝫ fratres mei dile
cti ſtabiles eſtote ⁊ immobiles: abũdãtes in
om̃i ope dñi ſemp ſciẽtes ꝙ labor veſter nõ ẽ
inanis in dño. j. Cor. xv. ¶ Quarta ꝑditio ẽ
auari. credũt enĩ amare pecuniã vel pecuni
as ꝯgregãdo ⁊ cuſtodiẽdo. ⁊ illud facit eos ꝑ/
dere. De hoc dabo ſil'itudinẽ ad oculum de
duobꝫ hoibꝫ ꝗ volũt ſe ad aliã ciuitatẽ trãſfer
re. ⁊ oibꝫ vẽditꝭ tenẽt pecuniã. Et eſt ſic ꝙ in
via ꝑ quã habẽt trãſire ſunt latrones ꝗ deꝑ/
dant eos. Et dicunt. Quid facienꝰ de pecu
nia portãda. Dicit vnus. Bonũ remediũ ẽ ꝑ
cãbiũ. Dicit alter auarꝰ. Abſit. pecunia mea
ibit mecũ. nõ ſepabo me. ⁊ finaliť depdatur ⁊
moriť fame. Alter ſꝰo recepto ĩ cãbio lr̃a vixit
lete pꝰ ⁊ epulabať. Ita in ꝓpoſito. Om̃es nos
optet trãſferre ad aliã ciuitatẽ. Nõ habemꝰ
hic manentẽ ciuitatẽ. Hebr̃. xiij. In tranſi/
tu aũt eſt paſſus ꝑiculoſus plenꝰ latronibus
in ꝗ oẽs depdanť pape. reges. cardinales ⁊c̃.
ſcꝫ ĩ paſſu mortis. Sed ꝗd facit prudens. po
nit certe ĩ mẽſa numulariorꝫ ꝗ ſũt manꝰ pau
perꝫ. ibi ponit pecuniã ſuã aſſecuratã ꝑ regẽ
xp̄m. Ecce clauſula. Da paupibꝫ. ⁊ habebis
theſaurꝫ in celo. Mat. xix. Ideo ꝑſone miſe/
ricordes ꝗ hic faciũt largas elemoſynas. dã
do veſtes. bladũ. vinũ ⁊c̃. dãt ⁊ ponũt ĩ menſa
cambij. ⁊ in ꝑadiſo inuenient ſecuritatẽ. Alia
portat lr̃am cambij ĩ fronte ſcriptã. Sed dic̃
auarus. Nõ debet hõ ſe ſpoliare ꝙ nõ poſſꝫ
tenere ſtatũ ɔ̃i. Ego dimittã in teſtamẽto ⁊c̃.
O ſtulte ⁊ neſcis paſſum periculoſum Vide
tur ḡ vobis ſi auaricia facit ꝑdere pecuniam

Vñ ait ſcp̄tura. Perde pecuniã ꝓpter frēm ⁊
amicũ. ⁊ nõ abſcondas illã ſub lapide in ꝑdi
tionẽ. Eccĩ. xxix. Nota. ꝑde pecuniã Aliꝗ qñ
dãt elˀynã. credũt ꝙ illud ꝑdať. ſed tał ꝑditio
bona eſt. Etiã ſeminator videť ꝑdere grana.
ſed bona ꝑditio ẽ ⁊ fructuoſa. Iõ dicit ꝑdere
⁊c̃. Et nõ abſcõdas illã ſub lapide duro aua
ricie in ꝑditõem. Ideo. b. Cecilia qñ incepit
ꝑſecutio ꝯ̃ xp̄ianos cogitauit ſe cito moritu
rã. Iõ añ ꝙꝫ veniſſet ad paſſũ ꝑiculoſum fecit
cambiũ ⁊ poſuit ĩ mẽſa. i. ĩ manibꝫ pauperꝫ pe
cuniã. Vocatꝭ domicellꝭ ſuis ꝗs nutriuerat
ad ſuitiũ dei. illꝭ ꝗ voluerũt viuere in ꝟginita
te. dimiſit aliꝗd vt poſſent viuere etiã cum la
boribꝫ earꝫ ne cẽnt ocioſe. Aliã pecuniã vero
dedit viduis. orphanis ⁊ captiuis. ⁊ ſolã do/
mũ ſibi retinuit. Iõ Urbanꝰ papa dixit ɔ̃ ca
Cecilia famula tua dñe quaſi apis argumẽ
toſa tibi deſuit. recipiẽs flores ab exẽplis ſã
ctorꝫ patrꝫ. ⁊ faciẽs fructꝰ ſcitatꝭ. ¶ Morali
ter imitemĩ eam. qꝛ de certo ꝗcꝗd retinetis ĩ
paſſu erit depdatũ. ḡ de ꝗ viuetꝭ ĩ alio mũdo.
Si enĩ ꝓ iſta materia modica ⁊ miſerabili vi
ta ⁊ incerta tm̃ laboratis. nũꝗd ꝓ illa vita be
ata ꝑpetua ⁊c̃. Mittatꝭ ḡ ibi aliꝗd vñ viuatꝭ.
Vñ xp̄s. Beati miſericordes. qm̃ ipſi miaꝫ
ꝯſequenť Mat. v. ¶ Quinta ꝑditio eſt glˀie
ex incõſtãtia. ⁊ eſt qñ hõ incipit bonã ⁊ ſcãm
vitã vel in religione vel in ſacerdotio vł ĩ mr̃i
monio: hõ vadit ad ꝑadiſum recta via. Sed
ſi illa bona vita dimittiť ꝑdiť glˀia. Dicať ſil'i
tudo de curſoribꝫ incipiẽtibus ardẽter cur
rere ad brauiũ. ꝓpter ſpinas dimittũt curſum
⁊ alij p̄cedũt ⁊ lucranť. Ita accidit multꝭ. O
ꝗt ſunt religioſi ꝗ ardẽter inceperũt currere
ad xp̄m. ꝗ in capite curſus tenẽt coronam. et
animãdo clamat dicẽs. Venite ad me om̃s
ꝗ laboratis ⁊ onerati eſtis. et ego reficiã vos.
Mat. xj. Sed caueatꝭ de ſpinis. Spine ſũt
deriſiones ⁊ truffe ꝗs mali faciũt de bonis ⁊
deuotis. Si ſꝰo ille timẽs diceret. O miſer ⁊
oẽs truffanť de me. ⁊ dimittit bonã vitam. ⁊
ꝑdit ſic coronã glˀie. Alij aũt plĩmi hoĩes di
mittunt ꝓpter modicã infirmitatẽ capitis vel
ſtomachi. vel tẽtatões diaboli. vel occaſiões
mũdi: dicẽtes. O miſer ego nõ conſueui iſta
hr̃e. Iõ dimittit bonã vitã ⁊c̃. Ve his ꝗ ꝑdi/
derũt ſuſtinẽtiã. et ꝗ dereliꝗrũt vias rectas
⁊ diuerterũt in vias prauas. Et ꝗd faciẽt cũ
inſpicere ceperit dñs. ſ. in iudicio particula/
ri vł generali. Eccĩ. ij. Sed. b. Cecilia ĩ vita
ſancta ⁊ virtuoſa quam incepit ꝯtinuauit de

bono ĩ meli⁹ vſq̃ ĩ finẽ. ꝛ tũc habuit coronã ꝑ
martyriũ. Poſtq̃ eñ pſes occidit ſpõſuꝫ ſuũ
vocauit eã q̃rẽs de ſua ꝯditõe. Que rñdit d.
Stulte q̃ris. q꞉ vel q̃ris d̃ ꝯditõe ſpũali. De
iſta dico ꝙ ſum xp̃iana. vel queris de carnali
De iſta dico ꝙ ſum nobil'. Si dicat. Quare
rñdit cũ iniuria. q꞉ ipſe erat luxurioſus. et ti
muit. Jdõ ꝓuocauit ip̃m ad irã. q꞉ tũc amor
ꝯuertit. Et ait iudex. Tu es ſortilega ꝛ dece/
ptrix. q꞉ ꝑuertiſ corda gẽtiũ. vt pꝫ ĩ viro tuo q̃
mortu⁹ ẽ. q̃ adorauit hoĩem crucifixũ. Rñdit
ipſa. Nõ ſuꝫ deceptrix. ſed op⁹ ẽ ſpũſſcti. Tũc
iudex dedit ſniam vt ꝯbureret vt deceptrix.
ſed vt penã hrẽt: fecit eã poni ĩ balneo ſicco ꝛ
ignito. in q̃ ſtetit ꝑ vnã diẽ ꝛ noctẽ. ꝛ orauit d.
ꝙ ꝑata erat mori. ſed vellet prius diſtribuere
domũ ſuã. ꝛ exaudita fuit a dño. ꝛ nõ fuit in
balneo mortua. Et erat magna rõ. q̃a ignis
luxurie illud corp⁹ nõ ꝯbuſſit. Jdõ nec ignis
material'. Ex h̃ miraclo multi ꝯuertebantur
Tũc iudex p̃cepit eã decapitari. q̃ ter ꝑcuſſa
nõ fuit mortua. ꝛ erat lex romanoꝝ. ꝙ ĩ deca
pitatõe nõ darent vltra tres ict⁹. Tũc amici
receperũt eã dicẽtes. Quid ẽ h̃. Que ait. Tri
duana ſ a dño popoſci ĩducias vt domũ meã
dño eccl'am ꝯſecrarẽ. Quo facto expirauit. ꝛ
fuit coronata. Jdeo ei⁹ exemplo ꝯtinuate in
bona vita.

¶ Sermo beati Clementis.

Quiſputas eſt fi

del' ꝛ prudẽs. Habet ꝟbũ iſtõ tex/
tualit' Mat. xxiiij. ꝛ officialit' ĩ euã
gelio hodierno. Sic officiũ ꝛ ſolẽnitas pñtiſ
diei ẽ vni⁹ gl'ioſi ꝛ mirabilis martyris. b. Cle
mẽtis. Jta etiã erit ſmo noſter. Et habebi/
mus multas bonas doctrinas ſpeculatiuas
ad illuminatõem intellectuũ. et morales ad
correctionẽ viciorum et informatõem ꝟtutũ.
Sed p̃mo ſalutet ꝟgo Maria ꝛc. Uerbũ ꝓpo
ſitũ ſm intellectũ quẽ volo ꝑtractare indiget
declaratõe. Pro q̃ eſt ſciendũ. ꝙ regula ꝛ do
ctrina vniuerſal' in theologia ẽ. ꝙ de⁹ dat ꝛ di
ſtribuit gl'iam celeſtẽ ꝑadiſi ſm bonã vitam
quã hõ tenuit in h̃ mũdo. q꞉ q̃nto ꝑſona fu
it melioris vite ĩ h̃ mũdo. tanto habꝫ maiorẽ
gl'iam in alio. Nõ hui⁹. nõ credatis ꝙ veniat
ex aliq̃ obligatõe neceſſaria ex ꝑte dei. q꞉ de⁹
nõ obligat creature. ſed ex g̃roſa ꝛ volũtaria
ꝓmiſſiõe ſua q꞉ ita ipſe ꝓmiſit. De h̃ dabo vo
bis vnã ſilitudinẽ quã ipſe tangit. Si eñ ali
q̃s dñs hꝫ captiuos q̃ ſuiũt ſibi. obligat dñs
dare ſalariũ captiuis ꝓ ſuitio vel dare eis hẽ
reditatẽ ſuã. certũ eſt ꝙ nõ. q꞉ iã ex debito ca
ptiui tenent ſuire dño ſuo. ſed ſi dñs pie ꝛ g̃/
tioſe ꝓmiſit captiuis dare ſalariũ ꝓ quolibet
ope. tũc tenet. nõ ex obligatõe neceſſaria. ſed
ex obligatõe volũtaria. Jta ẽ de nobis. Cer
tũ eſt ꝙ oẽs ſum⁹ ſerui ꝛ captiui xp̃i. Auctas.
Empti eſtis p̃cio magno. j. Cor. vj. Preciũ
fuit ſanguis xp̃i. Auctas. Nõ corruptibilibꝫ
auro vl' argẽto redempti eſtis de vana vr̃a cõ
uerſatione paterne traditõis. ſed p̃cioſo ſan/
guine agni immaculati Jhũ xp̃i. j. Pe. j. Ex q̃
empti ſumus: captiui ſum⁹. Honor eſt eẽ ca
ptiuũ tanti dñi cui neceſſaria gratioſa ꝓmiſ
ſio. Si aũt vellet: diceret. Et nũquid eſtis
mei captiui. ſeruiuiſtis mihi. feciſtis qd̃ de/
buiſtis. al's poſuiſſem vos in carcere inferni
Ecce de hoc auctas. Nũquid g̃ram habet
ſeruo illi. q꞉ fecit q̃ ei impauerat. non puto.
Sic ꝛ vos cũ feceritis oĩa q̃ p̃cepta ſunt vo/
bis: dicite. Serui inutiles ſumus. qd̃ debui
mus facere fecim⁹. Luc. xvij. Hic tãgit xp̃s
q̃c q̃d vobis dixi. ſed ex ſua pijſſima ordinati
one volũtaria ꝛ g̃roſa non vult ꝙ ſine ſalario
ſeruiam⁹ ſibi. immo ꝓ q̃libet bono ope q̃ẜtũ/
cũq̃ modico amore ſui facto vult dare ſalari
um. Et q̃ẜto ſũt meliora ꝛ maiora. tanto dat
mai⁹ ſalariũ. Ecce auctas. Notari⁹ fuit btũs
Matthe⁹ de tota exceptõe Fili⁹ hoĩs vẽtur⁹
ẽ in gl'ia p̃ris ſui cũ angel' ſuis. ꝛ tunc reddet
vnicuiq̃ ſm opa ei⁹. Mat. xvj. Ecce vñ ve/
nit retributio. Cũ g̃. b. Clemẽs martyr gl'io
ſus in h̃ mũdo fecerit multa opa ꝟtuoſa ꝛ me
ritoria ꝛ ſuiuit ĩ vita ap'l'ica. ideo poſſum⁹ co
gitare ꝙ habuit magnã remuneratõem ĩ pa
diſo. De h̃ q̃rit thema. qd̃ ẽ interrogatio ad
miratiua d̃ maximo p̃mio gl'ie. b. Clemẽtis
ꝓpter egregia merita vite ſue. Quiſputas mõ
ẽ ĩ gl'ia fidel' ꝛ prudẽs ex p̃dicta regl'a. Btũs
Clemẽs q̃ in h̃ mũdo fuit xp̃i fidel' ſeruus ꝛ
prudẽs. patet thema. Thema tãgit tres ma
gnas ꝟtutes ꝛ excellentias.

¶ Prima ẽ credulitas diuinal'. q꞉ fidel'.

¶ Scd̃a hũilitas cordial'. q꞉ ſeruus.

¶ Tercia ſagacitas ꝟtual'. q꞉ prudẽs.

Jdeo admiratiue dicit thema. Quiſputas ẽ
fidel' ꝛ prudẽs. ¶ Dico p̃mo ꝙ. b. Clemens
habuit credulitatẽ diuinalẽ. q꞉ fidel'. Jlle dr̃
fidel' deo q̃ firmit' credit ꝟitates fidei ꝑ deum
ĩcarnatũ reuelatas ſm ꝙ fides xp̃iana tenet
ꝛ ꝯfitet. vt. b. Clemens. Nota q̃liter venit ad
iſtã credulitatẽ. Dicit hyſtoria ꝙ tpe ap'lorũ

btūs Clemēs erat ī roma q̄ tūc florebat. filiꝰ magni dñi. ſed nūq̄ꝫ viderat parētes ſuos. de q̄bꝫ audiebat multa a narrantibꝫ. ⁊ deſiderabat eos videre. et deſiderabat ſcire ſi erat alia vita. vel ſi qñ moriebat̄ corpꝰ ⁊ aīa. ⁊ qñ ꝯcludebat̄ ꝑs negatiua recedebat triſtꝭ. qñ aūt aliquo argumēto inſolubili ꝯcludebat̄ ꝑs affirmatiua. ꝙ. ſ. erat alia vita ī q̄ aīe viuebāt. erat multū letꝰ dī. O adhuc videbo parētes meos

Ad ꝓcticā. tūc tp̄is ī roma erāt. v. ſcole principales. ſ. tres phoꝝ. ⁊ due theologoꝝ. In ſcol' legū nō curat̄ de immortalitate aīe. de ſcolis theologoꝝ habet̄ Act. xvij.

¶ Prima ſcola erat epicurioꝝ.
¶ Scđa ſtoycoꝝ.
¶ Tercia paripatheticoꝝ.
¶ Quarta iudeoꝝ.
¶ Quinta erat xp̄ianoꝝ.

Prima ḡ ſcola erat epicurioꝝ. dicta ab eorū mgr̄o vocato epicuro. Iſti tenebant ꝙ felicitas hoīs ꝯſiſtit ī delectatōibꝫ carnis. ſ. comedere. bibere. dormire. luxuriā facere. Iſti nō credebāt aliā vitā. Et ſumebāt fūdamētū ab auctē illiꝰ magni phi Salomonis. q̄ in libro Eccl'ſ dicit. Dixi ī corde meo de filijs hoīm. vt ꝓbaret eos deꝰ ⁊ oñderet ſiles eſſe beſtijs. Idcirco vnꝰ interitꝰ ē hoīs ⁊ iumentoꝝ. ⁊ vtriuſqꝫ equa ꝯditio. Sic morit̄ hō. ſic ⁊ illa moriunt̄. Silr̄ ſpirant oīa. ⁊ nihil habet hō amplꝰ iumēto. Cūcta ſubiacēt vanitati. et oīa ꝑgūt ad vnū locū. De terra facta ſunt. ⁊ in terrā parit̄ reuertunt̄. Quis nouit ſi ſpūs filioꝝ Adā aſcēdat ſurſuꝫ. ⁊ ſi ſpūs iumētoꝝ deſcēdat deorſum. Et dep̄hendi nihil eſſe meliꝰ q̄ꝫ letari hoīem in ope ſuo. ⁊ hanc eē ptē illiꝰ Eccl'ſ. iij. Fortis auctas eſt niſi bñ intelligat̄. ⁊ multi errāt. Hoc verꝝ ē ꝙ Salomon dīc iſtā auctēm. Sed ipſemet ī dicto libro declarat q̄uo intelligit dicēs ī multis locis dicti libri Vidi cūcta q̄ ſunt ſub ſole. aīa aūt rōnal' nō fit ſub ſole virtute ſol' nec influentiaꝝ nature vt aīe iumentoꝝ. qꝛ nō eſt effectꝰ ſolis nec celi ⁊c̄. ſed fit ſup̄ ſolē. ſ. ꝟtute dei q̄ eam creat ⁊c̄. Salomō aūt ſolū loquit̄ de ſenſualitate. ⁊ ð hīs q̄ habēt eē ſub ſole. Et iſte eſt intellectꝰ verus dicte auctīs. Btūs aūt Clemēs audiens opinionē illoꝝ triſtis recedebat ¶ Secūda ſcola erat ſtoycoꝝ q̄ totā felicitatē humanam ponebāt in honeſtate ꝟtuali. Iſti erant aliq̄liter meliores. viuebāt diſcrete. iuſte ⁊ prudēter. tempate ⁊ fortiter ꝯtra inclinationes carnis. Sed aliqui eoꝝ dicebant ꝙ anima moriebatur cū corpe ſimul. ⁊ ꝯſequēter ꝙ tota felicitas erat in hoc mūdo viuēdo ꝟtuoſe. moraliter ⁊ bñ. Decipiebant̄ eīm in hoc. qꝛ qñ aliquis moriebat̄. nō videbāt aliq̄d exire de corpore hoīs. Sicut nec de corpe beſtie q̄cūqꝫ obſuarēt. Sed ecce hic deceptio eoꝝ qꝛ aīa q̄ꝫdiu eſt in corpe nō poteſt videre niſi corpalia. Rō. qꝛ velum carnis impedit. Verbi grā. Si ego tenerem vitreas rubeas ante oculos. q̄cq̄d viderē eēt illiꝰ coloris. quia iudicat ſm̄ illū colorē. Idem ſi eēt alteriꝰ coloris. Ita eſt etiā de aīa. q̄ꝫdiu eſt in corpe. nō pōt videre niſi corpalia. ſed dimiſſa carne ſtatim videt ſpūs. angelos bonos ⁊ malos ⁊ animas. infernū. purgatoriū. celū ⁊c̄. Iō aplus. Videmꝰ nūc ꝑ ſpeculū ⁊ in enigmate. tūc autem facie ad faciē. j. Coꝝ. xiij. Aliq̄ alij dicebāt q̄ erāt de illa ſcola. melius. ꝙ eſt alia vita vt Seneca. Dyogenes. Ariſtoteles. ⁊ multi alij. faciēdo iſtā rōem. Certū eſt ꝙ dñs poteñ ⁊ ſapiēs ⁊ iuſtꝰ hīs bonis ſeruitoribꝫ dat remunerationē. malis aūt ſeruitoribꝫ dat punitionem. ideo ⁊c̄. Cū ḡ boni in hoc mūdo nō remunerent̄. immo multi boni habēt h̄ multas miſerias ⁊ deſolatōes. nec mali puniātur. immo habēt hic multas ꝯſolatōes. Ergo dicebāt ipſi. Oportet dicere ꝙ eſt alia vita in q̄ boni p̄mient̄. ⁊ mali puniant̄. qñ. b. Clement̄ audiebat iſta ꝯſolabat̄. ſperans videre parentes. ¶ Tercia ſcola erat paripateticoꝝ q̄ ponebāt felicitatē humanā ī veritate intellectuali. De iſta erat Ariſtoteles. Plato. Socrates. Anaxagoras ⁊c̄. q̄ ſemp̄ ſtudebant ad cognoſcendū ꝟitatē. Iſti tenebāt ꝙ erat alia vita in qua aīe viuebāt faciēdo vnā rōem quaꝫ tangit phs in li. de aīa. ſ. ꝙ ſubā ſpūalis qual' eſt aīa rōnalis. nō accepit eē ſuum nec viuere nec durationē a re corpali. immo ipſa ꝯmunicat rei corpali eē ⁊ viuere. ⁊ cū aīa rōnalis ſit ſubā ſpūalis. ꝑ intellectū eleuat̄ ſup̄ oīa corporalia. ⁊ nihil recipit a corpe. immo dat eſſe corpi. Anime aūt iumentoꝝ recipiūt ſuū eē a corporibꝫ. ideo morientibꝫ corpibꝫ deſinūt eē ſed nō ſic de anima rationali. Iſta ratio cōſolabatur multū btm̄ Clementem. qꝛ iſti erant maiores phi. ſed nō erant chriſtiani ¶ Quarta ſcola erat iudeorum in qua inuenit duas opiniones. ſm̄ ꝙ erant due ſecte iudeoruꝫ. ſ. ſaduceorum et phariſeoꝝ. Saducei nō credebāt aliā vitā dicētes. ꝙ Moyſes nō fuit locutꝰ de alia vita ꝑmittēte gl'iaꝫ bonis ⁊ penā mal'. ſed oēs ꝑmiſſiones ſunt in hac vita. in ꝗ

gnū ꝙ nō eſt alia vita. Sed errabāt i hoc. qꝛ lex Moyſi ſolū fuit oꝛdinata ad finem regis Meſſie. ꝗ fuit finis ⁊ terminꝰ illiꝰ legis. Ideo nihil ꝓmittebat in alio mūdo. qꝛ hoc ſpectabat ad Meſſyā. Ideo Moyſes nō fuit locutus de alio mūdo. Dix eſt ꝙ Moyſes fuit locutꝰ de creatione iumentoꝝ. ⁊ nihil dixit ꝺ creatione angeloꝝ. Rō. qꝛ loquebatᷣ ꝑplo rudi. ꝯfidēs ꝙ rex Meſſyas declararet ea que ſunt alterꝰ mundi. Ecce quare ſaducei errabāt. Ideo dixit xp̄s. Erratis neſciētes ſcꝑturas neqꝫ ꝟtutē dei. Marc. xij. Alia ſecta erat phariſeoꝝ. ⁊ iſti credebāt aliā vitā. ¶ Quinta ſcola erat xp̄ianoꝝ. Primus qui legit theologiā in Roma fuit. b. Barnabas. ⁊ poſt legebant ibi Petrꝰ ⁊ Paulus qui clare dicebāt ꝑdicabant ⁊ declarabāt ꝙ eſt alia vita in qua boni a deo ꝑmiantᷣ. ⁊ mali puniuntᷣ in maximis toꝛmentis. O dicebat. b. Clemens. Iſti bn̄ dicūt. ſed male pꝛobāt. Et illi. Nos pꝛobamus. expecta modicū. poſtq̄ꝫ ꝑdicauerunt ꝺ alia vita. in ſignū ꝓbationis ſuſcitabant aliquē moꝛtuū eis poꝛtatū. faciētes redire aīam de alio mundo. Ecce ratio ⁊ argumentū inſolubile. Cogitate quomō. b. Clemens interrogabat ſuſcitatum vnde veniebat. ⁊ que in alio mundo viderat. ⁊ illuminatꝰ ex doctrina huiꝰ ſcole credidit firmiter. ⁊ baptizatꝰ ē. Ecce quō. b. Clemens fidelis fuit ad credulitatem diuinalē. quia fidelis. ⁊ poteſt dici. Hic ſcꝫ Rome iā queritᷣ inter diſpenſatoꝛes vt fidelis ꝗs inueniatᷣ. j. Coꝝ. iiij. Nota. inter diſpenſatoꝛes. ſ. ph̄os ꝗ diſpenſant ſcientiam.

¶ Moꝛaliter habemꝰ hic doctrinā. Et q̄ habemus certitudinē infallibilē ꝙ eſt alia vita bonis gloꝛioſa. ⁊ malis doloꝛoſa. inſtruimur vt hanc vitā recipiamꝰ tanq̄ꝫ viā ꝑ quā trāſeunt. Aliqui intrant ꝑ poꝛtam natiuitatis. ⁊ aliqui exeunt ꝑ moꝛtis poꝛtā. Ubi ſunt homines ⁊ mulieres qui erant modo ſunt mille anni ⁊c. q̄ꝫ bn̄ ergo debemꝰ nos hic ꝑparare. Ideo dicit ſcꝑtura. Iuſtoꝝ anime i mān̄ dei ſunt. ⁊ nō tanget illos toꝛmentū malicie ſiue moꝛtis. Uiſi ſunt oculꝭ inſipientiū moꝛi: illi autē ſunt in pace. Sap. iii. Ergo ſtulte noli eē incredulꝰ ſed fidelis. Ioh. xx. ¶ Dico ſcd̄o ꝙ. b. Clemēs habuit humilitatē coꝛdialē. ꝗa ſeruus. Hoc nomē ſeruꝰ eſt nomē humilitatis. Uultis cognoſcere ſuā humilitatē. ſciendū ꝙ poſtq̄ꝫ Petrus apl̄s ꝑdicauit circa. xxviij. annos poſt xp̄i aſcenſionē. deus reuelauit ſibi moꝛtē. Qui ꝯgregatis xp̄ianis i Roma dixit. Certꝰ ſum ꝙ velox eſt depoſitio tabernaculi mei. ſm̄ ꝙ dn̄s noſter Ih̄s chriſtꝰ ſignificauit mihi. ij. Pe. j. Ideo vellem tenere modum quem xp̄s tenuit ante ſuam paſſionē qui oꝛdinauit ꝺ me ſucceſſoꝛe ſuo. ita volo ego facere. notificabo vobis quem reputo ad hoc ſufficientē. ⁊ nominauit. b. Clementē ꝓpter eminentiā ſapientie ⁊ potentie ad faciēdum miracula. Et. b. Clemens totus humilis cepit ſe totis viribꝰ excuſare. Nō notate hic magnā ſanctitatē beati Clemētis. qꝛ quādo. b Petrus dixit iſta verba adhuc viuebāt aliqui apl̄i. vt. b. Iohānes ⁊ Iacobꝰ minoꝛ ⁊ multi diſcipuloꝝ. vt Lucas ⁊c̄. ⁊ nullum nominauit niſi. b. Clementē in quo concluditᷣ maxima ſanctitas vite ⁊ excellentia beati Clementis. ſed ipſe excuſauit ſe humiliter. magꝭ voluit eē ſeruꝰ q̄ꝫ dn̄s. iuxta conſiliū xp̄i Quicunqꝫ voluerit inter vos maioꝛ fieri ſit veſter miniſter Et ꝗcunqꝫ voluerit inter vos primꝰ eē erit veſter ſeruus. Sicut filiꝰ hoīs nō venit miſtrari ſed miniſtrare. ⁊ dare aīam ſuam in redemptionē ꝓ multis. Matth. xx. Moꝛtuo igitᷣ. b. Petro. xp̄iani ꝑlati ⁊ ep̄i ꝯgregauerunt ſe ad eligendū. Et licet nondū noīarentur hoc nomine cardinales iā tunc habebāt officiū. Et vnꝰ ꝓpoſuit quō vicariꝰ xp̄i. b. petrꝰ obierat. ⁊ eccl̄ia erat ſine paſtoꝛe ⁊ capite. ⁊ iō ꝙ eligerent. Dixit alius. Qm̄. b. Petrꝰ iā nobis declarauit ⁊ nominauit ſucceſſoꝛē ſuum ſanctū Clementē. ideo ꝑ ꝯmunē ſpirationeꝫ eligamꝰ eū. Beatꝰ aūt Clemēs volēs hoc impedire ſurrexit dicēs. Dn̄i verum eſt ꝙ. b. Petrus me noīauit. ſed nō me fecit papā. nec expedit eccl̄ie aliquo mō ꝙ ego ſim. Rō. qꝛ ſi ex nominatione. b. Petri vos me eligitis. intrabit ꝯſuetudo in eccl̄ia dei ꝙ papa anq̄ꝫ moꝛiatur eliget ſibi ſucceſſoꝛeꝫ. ⁊ paulatim veniet coꝛruptio ꝙ fiet ꝑ ſucceſſoꝛē carnalē. qꝛ papa eliget ⁊ noīabit nepotē ſuū vel filiū. Iō rn̄derūt oēs. Bn̄ dicit. Et fuit determinatū ꝙ nō eligeretᷣ. ſed ꝙ eligerēt Linū quē. b. Petrꝰ nō noīauerat. Itē moꝛtuo Lino ꝯgregati ſunt ad eligendū etiā Clementē. ꝗ vicit eadē rōne. ⁊ elegerūt Cletum Quo moꝛtuo congregati ad electionē elegerūt Clementē: dicēdo Pro certo expedit ſatiſfacere voluntati beati Petri. nec valuit excuſatio. quia iam duo tranſierant. ⁊ factus fuit papa Si modo tm̄ facerent ſe rogare nō eſſet vnq̄ꝫ ſciſma in eccleſia. potius eligebatᷣ vt eſſet omniū ſeruus q̄ꝫ pontifex ſummus. bn̄ tenebat ꝯſiliū xp̄i dicentis

Quāto magnꝰ es in ſcia vel potētia ſctitate ⁊c̄
humilia te in oibꝫ. Eccl.iij. ¶ Moraliter in
ſtruunt̄ hic clerici ⁊ laici. clerici ne curēt ꝺ̄ ꝑ
latōe. Rō quare nō ingerūt ſe oēs. qꝛ nō ꝯſi
derāt ꝑiculū nec onꝰ vt antiq̄ ſancti. ſed ho
norē ⁊ redditꝰ. Oppoſitū de antiq̄s ſanctꝫ. qꝛ
dicit ſcp̄tura. Judiciū duriſſimū in his q̄ ꝑ
ſunt fiet. Exiguo eñ ꝯcedit̄ miſcđia. poten
tes aūt potēter tormēta patient̄ ⁊c̄. Sapie. vj
Nota. iudiciū duriſſimū fiet eis ꝺ̄ corpe. du
rꝰ de opibꝫ ꝑſonalibꝫ. duriſſimū de oibꝫ ſue
dyoceſ̄. Itē laici etiā habēt hic doctrinam.
Nō q̄libet ſe ꝓmouet ad habēdū regimen
cōitatꝫ. ⁊ ſūt multi q̄ neſciūt regere ſuā ꝑſonā
nec domū ſuā. ⁊ t̄n volūt regere cōitatē totā.
cū t̄n eēt fugiēdū. ſed nō ꝯſiderāt onꝰ nec pi
culū ſed honorē. qꝛ oēs dicēt ei dn̄e. ⁊ vadunt
ad infernū. Jō vt. b. Clemēs humiliami ſub
potēti manu dei vt vos exaltet i tꝑe viſitatio
nis ⁊c̄. j. Pe. v. ¶ Dico tercio ꝙ habuit ſaga
citatē ſp̄tualē. qꝛ prudēs. Nam prudētia ſ̄m
phm̄. vj. ethic̄. ſtat i ordinādo ꝯuenieīter res i
debitū finē. Patronꝰ ſiue nauta ꝺ̄r prudēs q̄
nō obſtāte fortuna mar̄ ⁊ ꝯdictōe vētoꝝ du
cit nauē ad portū ad quē tēdit. ſic etiā de no
bis. Finis nr̄ ꝓpter quē finalit̄ ſumꝰ creati ē
hr̄e eternā gl̄iam. taliter ḡ debemꝰ vitā nr̄am
gubernare vt ad illā ꝑueniamꝰ non obſtātibꝫ
inclinatōibꝫ carnis. occaſionibꝫ mūdi. ⁊ tēta
tionibꝫ diaboli Vn̄ ordinātibꝫ res ad ſeipos
ad burſam vl̄ domū ꝺ̄r. Ve q̄ ſapiētes eſtis i
ocul̄ veſtris. ⁊ corā vobiſmetipſis prudentes
Jſa. v. Dicit̄. cognoſcitis talē. q̄d vobis vide
tur. dicūt. ⁊ q̄uo ē prudēs. ſciuit congregare
Ego vidi pr̄em ſuuꝫ nihil habentē ⁊c̄. Nota
q̄uo. b. Clemēs vitā ⁊ doctrinā ſuā ⁊ mortem
etiā ordinauit in gr̄am dei. Nota eiꝰ exiliū ⁊
paſſionē ꝑ xp̄o. Ecce q̄lit̄ ſciuit nauigare te
nēs ꝯſiliū. b. Petri dicētis. Oim aūt finis ap
propinquabit. Eſtote itaq̄ prudētes ⁊ vigila
te in oronibus. ante omnia aūt mutuā i vo
biſmetipſis charitatē ꝯtinuaꝫ habētes. quia
charitas operit multitudinē peccatorꝫ. j.
Pe. iiij. ¶ Moraliter inſtruimur hic vt or
dinemꝰ vitam noſtram ⁊ opera. quia neſcimꝰ
diem neq̄ horam.

¶ De ſancta Katherina ṽgine ⁊ martyre.

PRofert de theſau

ro ſuo noua ⁊ vetera. Matthei. xiij.
Scđm ꝙ tota ſolēnitas hodierna ⁊
officiū eſt. b. Katherine. ita erit ⁊ ſermo. Et
habebimꝰ magnas ſpeculatiōes intellectua
les. ⁊ bonas inſtructōes morales. Salutet̄
prꝰ ṽgo Maria ⁊c̄. Pro declaratōe ṽbi et in
troductōe materie p̄dicāde ſciendū ꝙ xp̄s vo
lēs dare modū ⁊ doctrinā diſcipul̄ ſuis q̄uo
deberēt p̄dicare ꝑ mundū ⁊ diſputare. dedit
eis talē regulā. Ois ſcriba doctꝰ i regno ce
loꝝ ſil̄is eſt homi pr̄ifamilias q̄ ꝓfert de the
ſauro ſuo noua ⁊ vetera. Matt. xiij. Scriba
eſt nomē equiuocū. qꝛ ꝺ̄r vel ex officio ſcribē
di. vel a noticia ſcp̄ture. Et in iſto mō ſumit̄
hic. Ois ſcriba doctꝰ ⁊c̄. Regnū celoꝝ ꝺ̄r ſcri
ptura ſancta Rō. Sic̄ eñ celū empyreū ꝯti
net ſecreta fidei q̄ nos hic credimꝰ ꝑut deꝰ no
bis reuelauit. ⁊ ad extra videmꝰ ſolē. lunam ⁊
ſtellas. licet nō videamꝰ ſecreta interiora. ſ. in
tellectꝰ allegoricales ⁊ figurales. tropologica
les ⁊ morales. anagogicales ⁊ ſupnaturales.
iſti nō vident̄. Jdeo ꝺ̄r celū. Aucto. Sil̄e eſt
regnū celoꝝ theſauro abſcōdito in agro. quē
q̄ inuenit hō abſcōdit ⁊c̄. Mat. xiij. Ager ē ſā
cta ſcp̄tura. Laboratores iſtiꝰ agri fuerūt ſan
cti apoſtoli. martyres. cōfeſſores ⁊c̄. Infra cu
ius theſauꝝ eſt ſecretū diuīe cognitiōis. quē
q̄ inuenit abſcondit. ſ. in corde. et emit agrū
illū. vēdendo oia q̄ habet vl̄ dimittēdo vt te
neat vitā ap̄licā. qꝛ aliter iſte theſaurus ſacre
ſcp̄ture nō pōt hr̄i. Jdeo videt̄ ꝙ in religioſis
qꝛ qn̄ ſunt paupes p̄dicant gratiſſime. qn̄ ṽo
abundant ꝑdunt gr̄am Jdeo oportet vende
re oia. nolle aliq̄d de mūdo vt hō poſſit eme
re theſauꝝ ſacre ſcp̄ture. Jdeo dicit. Omnis
ſcriba doctꝰ in regno celoꝝ. i. in ſacra ſcriptu
ra. ſil̄is ē homi patrifamilias. genitiui caſus
eſt numeri ſingularis ſ̄m grecā declinatōem
Quis eſt iſte paterfamilias niſi xp̄s qui ē pa
ter vniuerſalis. Aliq̄ dicunt̄ pr̄es ꝑticulares.
vt genitor vel ꝯfeſſor vel etiā patronꝰ. ſed pa
ter vniuerſalis eſt xp̄s. q̄ creat aīam ⁊ format
corpꝰ. baptizat. ⁊ audit ꝯfeſſionē generalem.
Patrē. ſ. vniuerſaleꝫ. nolite vocare vobis ſup
terrā. Vnꝰ eſt eñ pr̄ vr̄ q̄ in celis eſt ⁊c̄. Mat.
xxiij. Huic pr̄i p̄dicator debet eē ſil̄is. ſ. predi
cando doctrinas noui et veteris teſtamenti
Licet vetus teſtamētū nō obliget nos. tamē
oia ſunt figura noui teſtamenti Omnia eñ i
figura contingebant illis. j. Coꝝ. x. Et Cañ.
vij. loquit̄ ſp̄ūſſctūs xp̄o homi. Oia poma. i.
auctes ⁊ doctrinas. noua ⁊ vetera dilecte mi
ſeruaui tibi. Sicut ḡ xp̄s in ſuis predicatio
nibꝫ ⁊ diſputatōnibꝫ cū iudeis ſeruauit regu
lam. quia cum doctrinis noui teſtamenti ita

oīs ſcriba doct⁹. Iſtā regulā tenuit .b. katherina q̄ fuit ī magnis ⁊ ſubtilib⁹ diſputatōib⁹ ⁊ p̄dicatōib⁹ ⁊ cū auct̄ib⁹ noui ⁊ veterꝫ teſtam̄ti Jō d̄ ea dic̄. pfert d̄ theſauro. Inuenio ꝙ .b. katherīa fuit ī magnis ⁊ ſtrictꝫ trib⁹ diſputatōib⁹. ⁊ ī oīb⁹ de⁹ dedit ſibi victoriā.

¶ Prima fuit domeſtica ſecrete.

¶ Scḋa fuit philoſophica facūde.

¶ Tercia fuit tyrānica terribiliter.

Sed ipſa cū auct̄ib⁹ noui ⁊ veterꝫ teſtamenti habuit victoriā ⁊c̄. Jō dicit. pfert d̄ theſauro ſuo noua ⁊ vetera. Dico p̄mo ⁊c̄. Primo ei diſputauit cū mr̄e ſua. Scḋo cū q̄dā ſctō heremita. Tercio cū v̄gine Maria. Et .b. katherina habuit q̄ttuoꝛ excellentias.

¶ Prima nobilitas generꝫ qꝛ filia regis cipꝛi

¶ Scḋa ē pulcritudo maxima coꝛpis.

¶ Tercia ē ſapīa intellect⁹. qꝛ p̄ꝛ voluit vt ad diſceret artes liberales. ī q̄b⁹ tm̄ pfecit. ꝙ nullus audebat cū ea diſputare. habebat em̄ intellectū valde claꝝ. Quarta qꝛ erat ditiſſima. qꝛ cū eēt .xviij. annoꝝ. obijt ei⁹ pꝛ. ⁊ ipſa remāſit heres. Et ex iſtis quattuoꝛ fama ſua extēdebaꝛ p orbē. intm̄ ꝙ fili⁹ impatoꝛis romeuoluit eā in vxoꝛē. ⁊ miſit nūcios ſup h̄ ad matrē. de q̄b⁹ fuit mr̄ multū gauiſa. qꝛ mūdana erat. qꝛ filia ſua eēt impatrix. Et nunciauit filie. Que r̄ndit. Mr̄ mea placet mihi p bono ꝯmuni regni mei h̄ē viꝝ vt dicitis. Sed ſicut dicitis fama eſt de prudētia mea. iō nullo mō ducā viꝝ niſi prius eū videā. qꝛ ſocietaſ viri ⁊ vxoris nō eſt vni⁹ diei. ſed ad ſemper Et mater replicauit. Et nunq̄d eſt licitū vos ire romā vel ipm huc venire ad videndū. Abſit. Jdeo r̄ndit mr̄i. Mater vos ſcitis ꝙ multi ſunt defectuoſi. qꝛ ſunt fatui vel infirmi Jḋo nūq̄ꝫ ducā viꝝ niſi videā prius. Et mr̄. Nunq̄ꝫ fuit ꝙ mulier reſpiciat viꝝ. R̄ndit. Ubi eſt ſapientia mea. Sapientia daꝛ vt homo ſciat ſe regere ⁊ gubernare. Nā null⁹ emit aliq̄d in ſacco. Et ait mr̄. Filia q̄d ḡ r̄ndebim⁹ impatoꝛi. q̄les excuſatōes. R̄ndit. ſicut vobis placuerit. qꝛ ego nullo mō cōſentirem. Ecce diſputatio domeſtica. Mr̄ v̄o anxia cogitauit vt p quendā ſanctū heremitā eā ad mr̄imoniū induceret, ꝓpter qḋ .b. Katherina ⁊ heremita locuti ſunt. Dixit em̄ ſibi heremita. Audiui ꝙ fili⁹ impatoꝛis vult vos in vxoꝛē. h̄ erit magnū bonū nō ſolū vobis ſed regno veſtro R̄ndit. Sicut dixi matri mee ita etiam dico vobis ꝙ placet mihi matrimoniū. ſed optet me videre viꝝ quē recipiā. al's nō faciā. Tūc ſanct⁹ heremita a deo inſpirat⁹ cogitauit tractare aliud mr̄imoniū. Nā tunc .b. Katheria erat infidelis. Et heremita dixit ſibi quō ipe ſuiebat vni dn̄o nobiliſſimo qui dꝛ xp̄s Jhs q̄ eſt tāte potētie. ſapiētie ⁊ pulcritudis. ꝙ ſol ⁊ luna miranꝛ. habet matrē virginē ⁊c. Uelletis iſtū in ſponſum. Reſpondit .b. Katheria. ꝙ p̄mo vellet eum videre. Tūc ait heremita. Ergo iſta nocte doꝛmiatis ſola ī camera veſtra ſiue cameraria ⁊c̄. ⁊ oꝛabitis genib⁹ flexis dicens. Uirgo Maria ex v̄ra miſcḋia oſ̄ndatis mihi filiū v̄m. Et ego ex alia pte rogabo vt vobis oſtēdat. Et ipſa iā tota philocapta de Jhu receſſit ab heremita. expectās nocte ꝫ cū deſiderio. ⁊ oꝛnauit camerā ſuā. licet camera filie regis ſemp ſit oꝛnata. ⁊ accēdit cereos ⁊ poſuit ſe ī oꝛōne ⁊c̄. Rogādo virginē vt oſtēderet ſibi filiū quē tm̄ heremita ſibi laudauerat. Dicaꝛ quō v̄go ſibi cū immēſo lumie apparuit: angelis ⁊ v̄ginib⁹ aſſociata. Cogitate dilectōem ⁊ admiratiōem .b. Katherine. tota diſtracta de tanta pulcritudine. Ad quam ait v̄go Maria. Quare vocaſtis me. q̄d vultꝫ Reſpondit. vt oſtendatis mihi filiū veſtrum Et ait v̄go. Placet mihi. Et eleuato mātello oſtēdit ſibi filiū etatis .xiiij. annoꝝ vel .xv. di. Ecce vultis eū. Tūc .b. Katherina tota ignita amoꝛe. O benedicta. nō ſum digna vt ſim ei⁹ ſponſa ſed ancilla ⁊c̄. Et ait v̄go ad filium Et vos fili vultis eā. R̄ndit. nō. quia turpis ē Et ſubito tota viſio diſparuit. ⁊ ipſa remāſit tota deſolata de verbo xp̄i. cū reputareꝛ pulcrioꝛ de mūdo. Et ī craſtinū de mane iuit ad heremitā narrās ſibi oīa p oꝛdinē. Et heremita cepit q̄ſi ridere. d. Ueritatē dixit vobis Uos ei filia ī coꝛpe eſtꝫ pulcrioꝛ de mūdo. ſed nō in aīa. Sciatꝫ filia ꝙ aīa ē facta ad imaginē dei. qꝛ eſt vna h̄ns tres potētias ſeu virtutes. ⁊ declarauit ſibi myſteriū trinitat'. Sed qꝛ in vtero creata eſt recepit maculā. Sic ſi imago imergereꝛ ī pelue de luto deturpareꝛ ⁊ maculareꝛ tota. Jta ē aīa. Et cū aīa veſtra ſit adhuc maculata. iḋo xp̄s q̄ videt nō ſolū coꝛpus ſed ⁊ aīam. ḡ dixit ꝙ eſtis turpis. Et katherina O pater eſt aliq̄ medicina vt poſſem lauari. R̄ndit heremita. Jta: baptiſm⁹ qui a xp̄o ꝓpter hec eſt oꝛdinatus. Et inſtruxit eā ī fide catholica. et ipſa requirente baptizauit eam Et dixit ſibi ꝙ iterum oꝛaret in nocte ſequenti. et faceret ſicut in p̄cedenti nocte. ⁊ ita fecit. Et v̄go ſibi apparuit iteꝝ vt prius ⁊c̄. Et q̄n dixit v̄go filio. placet vobis. Reſpōdit. ita

q₂ modo eſt pulcra. Tunc potuit ſibi dicere
Tota pulcra es amica. tota pulcra es. et ma/
cula nõ eſt i te. Cañ. iiij. Tunc virgo Maria
tradidit anulũ. b. Katherine. et deſponſauit
eã cũ filio ſuo. Ecce hic victoria ꝑme diſpu/
tationis. q₂ fuit ſponſa xpi. De nulla alia ſan
cta legit̃ ſic̃. Licet em̃ oẽs ꝟgines honeſte et
oẽs aie ſancte ſint ſponſe xpi. nõ tñ cũ tali ſo
lẽnitate vidẽdo xpm. nec cum anulo. Et po
terat tũc dicere. b. Katherine. Hãc amaui et
exq̃ſiui a iuuẽtute mea. ꝛ queſiui ſpõſam mi
hi eã aſſumere. ꝛ amator fact⁹ ſum forme illi⁹
Sap. viij. ¶ Moralit̃ hic ꝑ mulierib⁹. Cogi
tate hic rõnabiliter ꝙ ꝟgo Maria poſtꝙ̃ de
ſponſauit eos. dedit ſponſe filij ſui doctrinã
ꝛ modũ q̃uo ſe gubernaret vocalit̃ vel mẽta/
lit̃ vt ſibi placuit. dans ſibi. v. doctrinas vt eſ
ſet digna venire ad nuptias glie celeſtis. ꝛ ſe
ꝯſeruaret in amore ſponſi ſui. Prima ꝙ eẽt
humilis. ſicut ſponſus ſemꝑ voluit eẽ humil̃
in hoc mũdo. Ideo filia foris deponatis or
namẽta vana. coronas ꝛ iocalia. monilia ꝛ alia
ꝛc̃. Quãto em̃ eritis humilior. tanto magis
placebitis ſponſo v̄ro. Spõſus em̃ veſter ha
bet ꝯtrarias ꝯditões dñoꝝ ꝛ hoim mũdano/
rum. q̃ in ſuis ſponſis volũt pompã ꝛc̃. Nõ ſic
fili⁹ meus. Secũda ꝙ ſitis miſericors vt ſpõ
ſus veſter q̃ ſemꝑ fuit miſericors. dans oĩa
aurum ꝛ argentũ. nihil ſibi retinuit. ſic place
bitis ſibi. Tercia ꝙ caueatis a mala ſocieta
te vi. Noueritis filia mea ꝙ fili⁹ me⁹ eſt valde
zelotipus. quia ſicut ſemꝑ fuit virgo. ꝛ voluit
naſci de me virgine. diligit ſingulariter ꝟgi/
nitatẽ. non curetis ducere ſpãlem. nolite re/
ſpicere hoies. q₂ de vno aſpectu poſſetis in/
fici. in curia veſtra habeatis hoies ꝛ mulieres
ſenes. Quarta noueritis filia ꝙ fili⁹ meus fu
it magne abſtinẽtie. tm̃ ſemel comedebat in
die. nõ carnes ꝛc. Ideo vos filia dimittat̃ ca
pones ꝑdices ꝛc̃. Nã ꝟginitas ſine abſtinẽtia
nõ poteſt ꝯſeruari. Quinta ſponſus veſter fu
it ſemꝑ diligẽs orando ꝛ ꝑdicando. Ita vos
filia oretis ꝛ legatis. nõ in libris gentiliũ phi/
loſophoꝝ. ſed in euangelijs. ꝛ ſic ꝯſeruabitis
vos ĩ amore ſponſi v̄ri. ꝛ in breui faciem⁹ nu
ptias ĩ celo. Recte poterat dicere virgo Ma
ria. Emulor em̃ vos dei emulatõe. Deſpõdi
em̃ vos vni viro. ij. ad Corinth. xj. Promitto
vobis ꝙ. b. Katherina optime ſeruauit iſta
ꝯſilia ex quo ſciuit ꝯditiones ſpõſi. Ideo de
ea poteſt intelligi illud. Mulier innupta et
virgo cogitat que dei ſũt vt ſit ſancta corpo/
re ꝛ ſpũ. j. Cor. vij. Secũda diſputatio fuit
philoſophica facunde. Dicatur q̃uo tũc tem
poris erat q̃dam imꝑator Maxenci⁹ nomie.
non tamẽ roman⁹. ſed vltra mare occupaue
rat ſibi totum mundũ. ꝛ morabat̃ in ciuitate
Alexãdrie. ꝑſequebatur xpianos vt adorarẽt
ydola. vel ꝙ morerent̃. Qui i templo ſacrifi/
cabat ydolis. Beata Katherina tota ardens
in amore ſponſi ſui acceſſit ad eum. ꝛ intrepi
de dixit imꝑatori. Imꝑator. de bona rõe de
bui tibi exhibere reuerentiã. ſed nõ feci. quia
nõ facis reuerentiã creatori tuo q̃ eſt in celo.
ſed adoras ydola i quib⁹ demones habitant
q̃uo tu potes credere ꝙ illi ſint dij. cum nec
ibi ſit aliq̃d diuinitatis. Eleua oculos tuos et
cognoſce. ꝙ ille q̃ creauit celũ ꝛ terrã eſt deus
ſolus. Vide ordinẽ ſol̃. lune ꝛ ſtellaꝝ in zodi/
aco. Et ipa mirabiliter ſciebat iſtã artẽ dicẽs
Cogita ꝓuidentiã diuinã que toti mũdo ꝓ
uidet. Q̃uo ḡ potes adorare ydola q̃ arte hu
mana ſunt facta. De hoc imꝑator indignat⁹
cepit eã. ꝛ incarceri iuſſit. b. Katherinã. ꝛ vo
luit hr̃e ꝯſiliũ q̃d eẽt de ea fiendũ. Et fuit ſibi
dictũ q̃uo erat ſapientiſſima. ꝛ ſi ꝑ rõez poſſz
vinci eſſet maior victoria ꝙ̃ ſi ꝑ tormenta. et
multi xpiani ſequerent̃ eaꝫ. Et placuit imꝑa
tori. ꝛ miſit ꝑ vniuerſas ꝓuincias. ꝛ vocauit. l.
rethores ĩ omni facultate acutiſſimos. neſci
entes cauſaꝫ eoꝝ vocationis. Cũqꝫ impera
tor dixiſſet ꝙ erat vna nobilis domicella que
dixerat ꝙ dij noſtri ſunt demones. ꝛ ꝙ non
eſt niſi vn⁹ deus creator celi et terre. Et licet
poſſem eã ſuperare tormentis. ſed magis vo
lo vt ꝑ rõem vincat̃. Ideo ꝓmitto vobis ma
gna donaria ſi eãdem rõne ſuperare poteſtis
Vn⁹ autem eoꝝ in ſuꝑbiam elatus dixit. O
magnũ imꝑatoris ꝯſiliũ vt hac de cauſa tot
ſapientiſſimos inuitaret. Et alter dixit. Ve/
niat puella. q₂ q̃n videbit: cognoſcet ꝙ nũꝙ̃
vidit nec audiuit ſapiẽtes niſi modo. hic eſt
em̃ flos ſcie toti⁹ mundi ſeu orbis. Angel⁹ au
tem dñi i nocte apparuit beate Katherine ex
parte ſponſi ſui ꝯfortans eam. ꝛ reuelauit ſi/
bi de diſputatõe in craſtinũ fienda. Tota ci
uitas voluit intereſſe diſputatõi. Dicat̃ q̃uo
in craſtinũ ꝯuenerũt omnes rethores ĩ aula
imꝑatoris. Et imꝑator fecit venire btãm Ka
therinã i medio eorum. Cum aũt oĩs tace/
rẽt. dixit imꝑator. Quare nõ dicitis aliquid
Et vn⁹ rethoꝝ dixit. Nos venim⁹ ad docẽdũ
Ideo ponas ꝯcluſiones. Ad quam imꝑator
Illud qd̃ dudũ dixiſti de dijs dicas hic mõ

Rñdit.b.katherina. Impatoꝛ male oꝛdiaſti
belliũ.tot ſapiẽtes ꝯ vnã puellam. ⁊ eis feciſti
magnas ꝓmiſſiones ſi me ſuperẽt. ⁊ mihi ni
hil ꝓmittꝭ.ſed nolo aliq̇d a vobis.ſed a dño ie
ſu xpo. Et ſtatim vnꝰ rethoꝛ ſupbe dixit. Ec
ce de q̃ loq̇r.de quodã hoie crucifixo tradito
ab vno diſcipulo ſuo. Nos ſperabamꝰ ꝙ dice
r t altiſſima de aſtrologia. Rñdit.b.katheri
na. Ego incepi loq̇ de illo q̇ ẽ pncipiũ omniũ
ope℞.qꝛ de poꝛibꝫ poꝛ ẽ ſpeculatio. Cũ ḡ xps
ſit pncipiũ oim re℞.iõ ⁊c. Et phs cũ indigna
tõe ⁊ ira voluit rñdere. Sed dixit.b.katheri
na. Nõ cũ impetu ⁊ ira opꝫt loq̇. Ira eñ im
pedit aim ne poſſit diſcernere ve℞. Et phus
ait impatoꝛi. Ecce dñe.qꝛ iã eſt in ꝯdictõne.
qꝛ dicũt xpiani ꝙ ille hõ Ihs habuit pncipiũ
in quadã muliere.qño ẽ pncipiũ oim rerum
Rñdit.b.katherina. Dico ꝙ dñs meꝰ Jeſus
xps ẽ hõ verꝰ vt aliĳ natꝰ d̃ Maria ṽgine ſpũſ
ſcti ope.⁊ habuit pncipiũ eẽndi hoiem.nõ tñ
eſſendi deũ.qꝛ iã erat deꝰ eternalit̃. Sicut d̃
te phe.ſi rex vel impatoꝛ faceret te militẽ.mõ
tu incipes eẽ miles.licet nõ incipes mõ eſſe
hõ. O dixit impatoꝛ. Iſta ẽ magna ratio. Et
phs obmutuit. Aliꝰ phs arguit di. Probo ꝙ
cecidiſtis in erroꝛẽ ſm phiam. Regula ẽ phie
ꝙ finiti ad infinitũ nulla ẽ ꝓpoꝛtio. Certũ eſt
ꝙ hõ ẽ finitꝰ.deꝰ aũt ẽ infinitꝰ.ḡ nõ põt eſſe ꝓ
poꝛtio.igit̃ attẽdatis q̇d dicitꝭ.⁊ reuocate qđ
dixiſtis. Rñdit.b.katherina. Ve℞ eſt ꝙ fini
ti ad infinitũ nulla ẽ ꝓpoꝛtio mẽſuratiua.licꝫ
cauſatiua bñ vel ꝯtẽtiua. Ita ꝙ i xpo deo et
hoie nõ eſt ibi ꝓpoꝛtio hũanitatis ad diuini
tatẽ mẽſuratiua.ſed cauſatiua.qꝛ diuinitas ẽ
cã humanitatis.⁊ ꝯtẽtiua.qꝛ ſuppoſitũ diui
nũ ꝯtinet humanitatẽ. Iſte rõnes ⁊ argumẽ
ta tãgunt̃ i eius vera hyſtoꝛia ſeu legẽda. Et
phs nõ potuit replicare. Et declinato capi
te aliꝰ phs ait. Vos dicitꝭ. Ihs voluit incar
nari.naſci ⁊ pati ꝓ ſaluatiõe hoiꝫ. Cõtra.fru
ſtra fit ꝑ plura qđ põt fieri ꝑ paucioꝛa. Cer
tũ ẽ ꝙ ſi ille Ihs erat deꝰ.ſolo velle vl̃ ṽbo po
terat ſaluare.q̇d ḡ opoꝛtuit eũ tot pati. Rñ
dit.b. Katherina. Phe qñ d̃r.fruſtra fit. Ve
rũ ẽ.ſi ita bñ fiat.ſed aliqua ſunt q̃ cũ magno
laboꝛe fiũt.q̃ ſubito nõ ita bñ fierẽt. Certũ ẽ
ꝙ in deo nulla eſt qualitas.ſed ſua miſcđia ⁊
iuſticia ſunt ſua eẽntia. Et in oñibꝫ opibus
ſuis oñdit ſil̃ ſuã miſcđiam ⁊ ſuã iuſticiã.qꝛ ſi
cut nõ pt dimittere ſe.ſic nõ põt dimittere ſu
am miſcđiam nec iuſticiã. Si eñ ſolo verbo
ſaluaret oẽs:maxia mia fuiſſet.ſed vbi eẽt ſua

iuſticia. Si ṽo dãnaſſet oẽs fuiſſet maximꝰ
rigoꝛ iuſticie.ſed vbi fuiſſet ſua miſcđia. Iđo
voluit incarnari.naſci ⁊ pati.vt ſil̃ appareret
ſua mĩa.vt ipſe amoꝛe nr̃i pateret̃ q̇ in nullo
demeruit.⁊ ſua iuſticia ſoluẽs p̃ciũ iuſtũ.ſ.ſã
guinẽ ſuũ ꝓ nr̃a redẽptiõe. Et phs nõ habuit
replicã. Aliꝰ dixit.vos dicitꝭ ex vna pte.ꝙ eſt
vnꝰ deꝰ.⁊ ex alia dicitis ꝙ ſũt tres ꝑſone. Ec
ce hic ꝯdictio manifeſta.qꝛ q̃t ſunt ſuppoſita
tot ſũt eẽntie. Rñdit.b. Katherina.ꝙ ſit vnꝰ
deꝰ nõ ẽ dubiũ.ſed ꝙ ſint tres ꝑſone pꝛ.filiꝰ et
ſpũſſcũs.oſtẽdo ad oculũ ſole.vbi ẽ pꝛ gene
rãs.qꝛ q̇ generat pꝛ põt dici. Ecce ſuba ſolis
q̃ de ſe generat radiũ.et radiꝰ genitꝰ põt dici
filiꝰ. Et ſubſtãtia ⁊ radiꝰ ſpirãt caloꝛẽ. Spi
ratꝰ eñ ſpũſſcũs põt dici. Idẽ in deo. Aliꝰ di
xit. Iſta puella ẽ loq̇t.⁊ neſcit q̇d dicit. Naꝫ
credo ꝙ ſtultioꝛ gẽs mũdi ſunt xpiani.ꝓmo
qꝛ adoꝛãt panẽ.⁊ comedũt illũ quẽ dicũt de
um eẽ. Ecce ſtulticia.nec mũdꝰ dꝫ ſuſtinere
h̃. Rñdit.b. Katherina. Nos nõ adoꝛamꝰ pa
nẽ.ſed xpm infra hoſtiã.qꝛ dictis ṽbis a xpo
oꝛdinatis:ṽtute diuina non remanet ibi pa
nis ſed coꝛpꝰ xpi ꝯtinet̃ infra illã coꝛtinã al
bã.queadmodũ impatoꝛ i tẽplo ſtat ĩfra coꝛ
tinas.⁊ adoꝛat̃ a militibꝫ.licet non videat̃.tñ
credit̃ ibi eẽ.ita ⁊ nos. Itẽ qñ frãgit̃ hoſtia in
tribꝫ ptibꝫ.queadmodũ i paſſione hũanitas
fuit diuiſa i tres ptes.ſ.ſanguis.coꝛpis ⁊ aie
nõ frãgit̃ xps.vt ſi frãgit̃ ſpeculũ:nõ frangit̃
imago. Dicebãt milites. Magnã rõem hꝫ
iſta domicella. Itẽ xps nõ eſt ibi cibꝫ q̇ in ſto
macho coꝛpis recipiat̃ in digeſtionẽ.ſed i me
moꝛiã ignee caritatiſ. Aliꝰ dixit ipatoꝛi. Dñe
iſta repħẽdit vos qꝛ adoꝛatꝭ idola.⁊ ipſi xpia
ni etiã adoꝛãt idola ſeu imagines.iõ. Rñdit
b.katheria. Nos ñ adoꝛamꝰ imagies ſic nec tu
adoꝛas lr̃as.ſꝫ q̃ro q̃re tu tenes lr̃as. Rñdit.
vt reducãt mihi ad mẽoꝛiã.⁊ repñtẽt facta p̃
terita. Et.b.katheria ait. Et ꝓpt̃ h̃ etiã nos te
nemꝰ imagines.ad repñtandũ ⁊ reducẽdũ ad
memoꝛiã. Qñ eñ videmꝰ crucẽ:repñtat̃ no
bis paſſio xpi.et reducimꝰ ad memoꝛiã illud
tm̃ bñficiũ. Sicut notabile opꝰ impatoꝛiꝭ de
pingit̃ vel ſcribit̃ vt memoꝛet̃. Tũc fuit verifi
cata in.b. Katherina illa ꝓphia xpi dicentis.
Ego dabo vobis os ⁊ ſapiam cui non pote
rũt reſiſtere ⁊ ꝯtradicere oẽs aduerſarĳ vr̃i.
Luc.xxj. Rethoꝛes eñ tacebant vt muti. Et
imperatoꝛ iratus dixit. Et nunquid diceba
tis ꝙ vnus diſcipulus veſter minimus fuiſ
ſet ſufficiens.quare vocaui vos tot ſapiẽtes.

Tūc ſurrexit vnꝰ de ꝑncipalibꝫ dicens impa-
tori. Nūq̄ȝ aliquis auſus fuit ſe nobis ꝯpare
nec nobiſcū diſputare. ſed ex q̄ ſpūſſctūs loq̄r
ī ore iſtiꝰ domicelle. niſi ſectā deoꝝ ꝓbabilio-
rē oſtēderꝫ. ecce oēs ꝯuertimur ad xp̄m. ⁊ fle-
xis genibꝫ ad pedes. b. katherine ꝯfitebantur
xp̄m veꝝ deū ⁊ hoīem ⁊ mūdi ſaluatorē. Et fu
it ꝯpleta ꝓphia Hiere. xv. Si ſepaueris ꝑcio-
ſū. ſ. fidē xp̄ianā a vili. ſ. a ſecta paganica qua-
ſi os meū eris. ꝯuertēt̃ ipſi ad te. ⁊ tu nō ꝯuer
teris ad eos. Tūc impator vt rabidꝰ ſicͤ debu
it ꝓtulit ſniam ꝯ. l. rethores vt ꝯburerēt̃ ſtati
Qui dixerunt. b. katherine. erit ꝑiculū ſi ſine
baptiſmo moriamur. Rn̄dit. ex q̄ nō poteſtis re
cipe ſcēm̄ baptiſma: martyriū ſupplebit ⁊ erit
vobis ī baptiſmū. Dicat̃ miraculū q̄uo fue-
rūt illeſi ab igne. q̄ nec veſtes nec capillos ca-
pitꝫ ꝯbuſſit. nec ſenſerīt dolorē ī morte. ſed ſicͭ
ſine dolore hō ſpirat anhelitū. ſic tradiderūt
aīas ſuas ī manibꝫ angeloꝝ. Ecce victoria di
ſputatōis ꝓhice. Et poſſumꝰ dicere. b. kathe-
rine. Diffuſa ē grā ī labijs tuis ⁊c̄. Dicͭ. b. Gre
go. q̄ bona vita oſtēdit q̄d ⁊ q̄uo dꝫ hō loqui.

¶ Tercia diſputatio ⁊ fortior fuit tyrannica
terribilit̃. Nā vidēs impator q̄ multi ꝯuerte-
bātur ex miraclo. cū blādis v̓bis aggreditur
eā: dicendo. Tu decepiſti iſtos ꝓhos cū tua
eloq̄ntia ⁊ ſcia ⁊ mereris mortem. Sed ſi vis
adorare ydola remittā tibi mortē. ⁊ eris vxor
mea. ⁊ faciā tibi ymaginē. Vidēs q̄ nihil fa-
ciebat ſic. fecit q̄ttuor argumēta ꝯ ipſam

¶ Primū fuit ꝑ locū a dolore. ſed ipſa reſpō-
dit ꝑ patienciam.

¶ Scōm fuit ꝑ locū ab horrore. ſed reſpon
dit ꝑ ꝯfidentiam.

¶ Terciū fuit ꝑ locū a terrore. ſed reſpondit
ꝑ conſtantiam.

¶ Quartū fuit ꝑ locum a timore. ſed reſpon
dit ꝑ ꝑſeuerantiam.

Primū fuit q̄n nuda fuit poſita in eculeo. et
cū ſcorpionibꝫ ꝑcuſſa. Dicat̃ ꝑtica q̄uo riui
ſanguis decurrebāt. ⁊ ipſa rn̄dit ꝑ patiaꝫ: di-
cēdo. Jh̄s ih̄s. Non ſunt ꝯdigne paſſiōes hꝰ
tpis ad futurā gl̄iam. Rom̄. viij. Scōm fu-
it quādo poſita fuit ī carcere tenebroſo ⁊ feti-
do vt terreretur. ⁊ q̄ nō daret̃ ſibi cibꝫ nec po
tus. xij. diebꝫ vt ibi moreretur fame. ſed rn̄dit
ꝑ ꝯfidentiā. Et venerūt angeli ⁊ illuminauerīt
carcerē. ⁊ in noīe Jh̄u curarūt vulnera ⁊ pla-
gas. ⁊ q̄liber die portabāt ſibi cibū. Qō vidē
tes regina ⁊ Porphiriꝰ ꝯuerterūt ſe cū ducen
tis militibꝫ. ⁊ poterat dicere. b. katherina cuꝫ

David. Dn̄s regit me ⁊ nihil mihi deerit: ī lo
co paſcue ibi me collocauit. Terciū fuit ꝑ lo-
cū a terrore. Impator credens q̄ eēt mortua
q̄n vidit eā dixit. Quis dedit ſibi cibū. ⁊ volu
it occidere cuſtodes. ſꝫ ipſa ꝓhibuit di. q̄ nō
cuſtodes ſed xp̄us ꝓuidit ſibi. Impator aūt
ſpumās ⁊ cogitās q̄le tormentū ſibi daret. di
xerūt ſibi aliq̄ q̄ faceret duas rotas voluētes
ſe vna ꝯ aliā vt terreretur. non ſolū. b. kathe
rina. ſed ⁊ alij xp̄iani ⁊c̄. Huic argumēto rn̄-
dit ꝑ ꝯſtanciā: di. Ecce em̄ deꝰ adiuuat me.
⁊ dn̄s ſuſceptor eſt aīe mee. Quartū fuit ꝑ lo
cū a timore. Dicit ꝓhs q̄ vltimū terribilium
terribiliſſimū ē mors. Quādo em̄ impator vi
dit q̄ oēs ꝯuertebātur viſis tot miracul̃. ⁊ de
occiſione gentiliū a rotis. p̄ecepit ſibi caput
amputari. Tūc. b. katherina reſpondit ꝑ ꝑſe
uerantiā. ⁊ flexis genibꝫ orauit. regratiās deo
de caſtitate in q̄ ꝯſeruauit eā. ⁊ de victoria. et
de ꝑſeuerantia finali. ⁊ orauit ꝓ ſui memo-
riā agentibꝫ. Et ſtatim vox de celo dixit. Ve
ni electa mea. Ecce tibi beatitudinis ianua
aperitur. His ꝯo qui paſſionē tuam celebra
bunt. opē de celis ꝓmitto. Et mox decollata
eſt. fluxitq̄ȝ lac ꝓ ſanguine in ſignū v̓ginitatꝫ
Accedētes aūt angeli. viſibilit̃ corpꝰ eiꝰ et ca-
put ꝑ aera detulerūt in montē ſynai. ⁊ ibi fa-
bricato ſepulcro angelicis manibꝫ honorifi-
ce ſepelierūt. vbi inter innumera miracula q̄
fiūt ibidem. vnū eſt inſigne. q̄ de ſepulcro ip
ſiꝰ oleū dr̄ inceſſanter emanare. Et poſſumus
dicere ſibi. Ecce angeli acceſſerūt ⁊ miniſtra
bant ei. Math. iiij. c.

¶ Diuini verbi interpretis ⁊ p̄dicatoris im-
marceſcibilis ſacreq̄ȝ theologie ꝓfeſſoris exi
mij ſancti Vincentij confeſſoris diui ordi-
nis p̄dicatoꝝ Sermones ſubtiliſſimi d̓ ſan
ctis ꝑ totū anni circulū finiūt Impreſſi Ar-
gentine Anno dn̄i. M. cccc. lxxxiiij. Cōple
ti feria ſexta ante feſtū Purificationis ſancte
Marie virginis.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

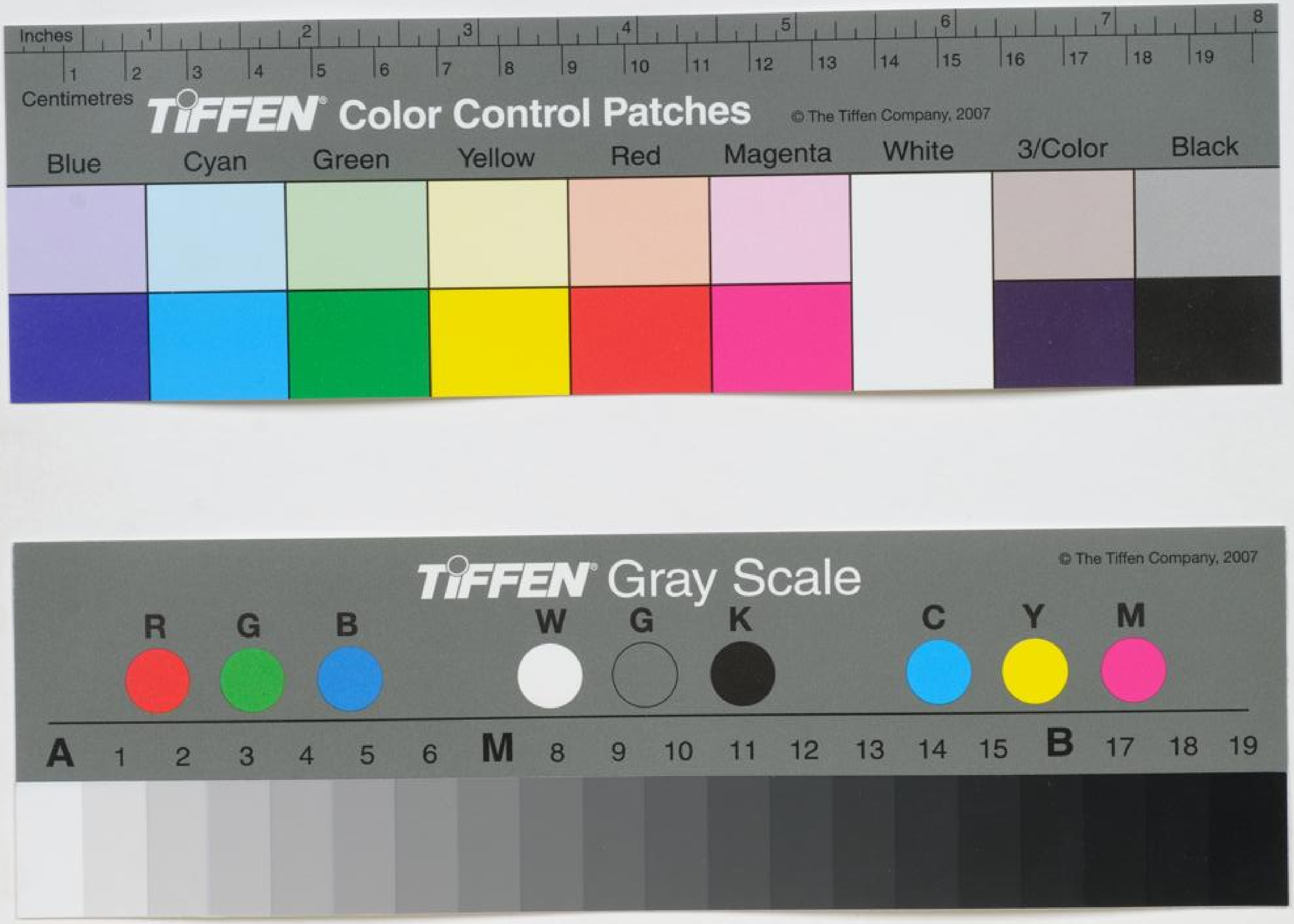
Inches
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
© The Tiffen Company, 2007
TIFFEN Gray Scale
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19